2024/1759

30.7.2024.

Napredni okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane

PREAMBULA

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BUGARSKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVATSKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPAR,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MAĐARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

RUMUNJSKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAČKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ugovorne stranke Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, dalje u tekstu „države članice”,

i

EUROPSKA UNIJA,

s jedne strane,

i

REPUBLIKA ČILE, dalje u tekstu „Čile”,

s druge strane,

dalje u tekstu zajednički „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR snažne kulturne, političke i gospodarske veze te odnose suradnje koji ih ujedinjuju,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost demokratskim načelima, ljudskim pravima i temeljnim slobodama, vladavini prava i dobrom upravljanju te postizanju održivog razvoja i borbi protiv klimatskih promjena, koji čine osnovu za partnerstvo i suradnju,

DIJELEĆI mišljenje da je širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke državnim i nedržavnim akterima jedna od najozbiljnijih prijetnji međunarodnom miru i sigurnosti,

IMAJUĆI NA UMU znatan doprinos jačanju tih odnosa koji je ostvaren na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, potpisanog u Bruxellesu 18. studenoga 2002. („Sporazum o pridruživanju”),

NAGLAŠAVAJUĆI sveobuhvatnu prirodu svojeg odnosa i važnost uspostave koherentnog okvira za promicanje njegova razvoja,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoju predanost osuvremenjivanju postojećeg Sporazuma o pridruživanju kako bi se uzele u obzir nove političke i gospodarske okolnosti i napredak njihova partnerstva,

PREPOZNAJUĆI važnost snažnog i učinkovitog multilateralnog sustava koji se temelji na međunarodnom pravu radi očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti te rješavanja zajedničkih problema,

POTVRĐUJUĆI svoju predanost jačanju suradnje u bilateralnim, regionalnim i globalnim pitanjima od zajedničkog interesa te upotrebi svih dostupnih alata za promicanje aktivnosti osmišljenih za razvoj aktivne i uzajamne međunarodne suradnje,

POZDRAVLJAJUĆI donošenje i pozivajući na provedbu Okvira iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., donesenog na Trećoj svjetskoj konferenciji UN-a u Sendaiju 18. ožujka 2015., Akcijskog plana iz Addis Abebe s Treće međunarodne konferencije o financiranju razvoja, donesenog u Addis Abebi od 13. do 16. srpnja 2015., Rezolucije 70/1 koju je 25. rujna 2015. donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda („Opća skupština UN-a”) i koja sadržava zaključni dokument „Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030. i 17 ciljeva održivog razvoja” („Program do 2030.”), Pariškog sporazuma u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, sastavljenog u Parizu 12. prosinca 2015. („Pariški sporazum”), Novog programa za gradove, donesenog na Konferenciji UN-a o stanovanju i održivom urbanom razvoju (Habitat III) održanoj 20. listopada 2016. u Quitu („Novi program za gradove”) i obveza sa Svjetskog humanitarnog sastanka na vrhu, donesenih na Svjetskom humanitarnom sastanku na vrhu u Istanbulu 23. i 24. svibnja 2016.,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost promicanju održivog razvoja u gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj dimenziji, predanost razvoju međunarodne trgovine na način kojim se doprinosi održivom razvoju u tim trima dimenzijama, koje su prepoznate kao duboko povezane i međusobno se osnažuju, te predanost promicanju postizanja ciljeva Programa do 2030.,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost proširenju i diversifikaciji trgovinskih odnosa u skladu sa Sporazumom iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, sastavljenim u Marakešu 15. travnja 1994., i posebnim ciljevima i odredbama utvrđenima u dijelu III. tog sporazuma,

ŽELEĆI ojačati gospodarske odnose, posebno one trgovinske i ulagačke, jačanjem i poboljšanjem pristupa tržištu te doprinošenjem gospodarskom rastu, istodobno imajući na umu potrebu za informiranjem javnosti o gospodarskom i socijalnom učinku štete nanesene okolišu, neodrživim obrascima proizvodnje i potrošnje te s njima povezanim učincima na dobrobit ljudi,

UVJERENE da će ovaj Sporazum stvoriti pozitivno ozračje za rast održivih gospodarskih odnosa među njima, a posebno u sektorima trgovine i ulaganja, koji su ključni za ostvarenje gospodarskog i socijalnog razvoja, tehnološku inovaciju i modernizaciju,

PREPOZNAJUĆI da se odredbama ovog Sporazuma štite ulaganja i ulagatelji te da im je svrha poticati uzajamno korisnu poslovnu aktivnost bez ugrožavanja prava stranaka na reguliranje u javnom interesu na svojim područjima,

PREPOZNAJUĆI blisku vezu između inovacija i trgovine, kao i važnost inovacija za gospodarski rast i društveni razvoj, potvrđujući interes za promicanje viših razina suradnje u području inovacija, istraživanja, znanosti, tehnologije, prometa i drugih srodnih područja te promičući sudjelovanje javnog i privatnog sektora,

POTVRĐUJUĆI svoju predanost jačanju suradnje u području pravosuđa, slobode i sigurnosti,

PREPOZNAJUĆI uzajamne koristi od poboljšane suradnje u području obrazovanja, zaštite okoliša, kulture, istraživanja i inovacija, zapošljavanja i socijalnih pitanja, zdravlja te u drugim područjima od zajedničkog interesa,

IZRAŽAVAJUĆI odlučnost da nastave jačati svoje odnose novim sporazumima o suradnji, kao i odlučnost da se takva suradnja provodi u korist trećih zemalja, kako je navedeno u Memorandumu o razumijevanju o međunarodnoj suradnji koji su stranke potpisale 2015., te stalnim sudjelovanjem Čilea u regionalnim programima Europske unije,

PODSJEĆAJUĆI na važnost različitih sporazuma koje su potpisali Europska unija i Čile, kojima se potiče politički dijalog i suradnja u svim sektorskim područjima odnosa između stranaka te povećavaju trgovina i ulaganja,

NAPOMINJUĆI da, ako stranke u okviru ovog Sporazuma odluče sklopiti posebne sporazume u području slobode, sigurnosti i pravosuđa koje Europska unija može sklapati u skladu s dijelom III. glavom V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”), odredbe takvih budućih posebnih sporazuma ne bi obvezivale Irsku, osim ako Europska unija, istodobno s Irskom u pogledu njihovih prethodnih bilateralnih odnosa, obavijesti Čile da su takvi budući posebni sporazumi postali obvezujući za Irsku kao dio Europske unije u skladu s Protokolom br. 21 o stajalištu Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravosuđa priloženim Ugovoru o Europskoj uniji („UEU”) i UFEU-u. Isto tako, sve naknadne unutarnje mjere Europske unije koje se donesu u skladu s dijelom III. glavom V. UFEU-a za provedbu ovog Sporazuma ne bi obvezivale Irsku, osim ako je Irska priopćila svoju želju da sudjeluje u takvim mjerama ili da ih prihvati u skladu s Protokolom br. 21. Napominjući i da bi takvi budući posebni sporazumi ili naknadne unutarnje mjere Europske unije bili obuhvaćeni područjem primjene Protokola br. 22 o stajalištu Danske priloženog UEU-u i UFEU-u,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

DIO I.

OPĆA NAČELA I CILJEVI

POGLAVLJE 1.

CILJEVI, OPĆA NAČELA I DEFINICIJE

Članak 1.1.

Ciljevi ovog Sporazuma

Ciljevi su ovog Sporazuma:

(a) ponovno potvrditi pridruživanje između stranaka na temelju ojačanog partnerstva, pojačanog političkog dijaloga i pojačane suradnje u pitanjima od zajedničkog interesa, uključujući inovacije u svim primjenjivim područjima;

(b) poticati povećanu trgovinu i ulaganja između stranaka širenjem i diversifikacijom njihovih trgovinskih odnosa, čime bi se trebalo pridonijeti većem gospodarskom rastu i poboljšanju kvalitete života; i

(c) ojačati postojeći odnos suradnje između stranaka, uključujući međunarodnu suradnju za održivi razvoj i poticanje zajedničkog rada, u svrhu doprinosa provedbi Programa do 2030.

Članak 1.2.

Opća načela

1. Stranke potvrđuju svoju snažnu potporu načelima iz Povelje Ujedinjenih naroda.

2. Poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda kako su utvrđeni u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, koju je 10. prosinca 1948. donijela Opća skupština UN-a, i u drugim odgovarajućim međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava u kojima stranke ovog Sporazuma sudjeluju kao stranke te načela vladavine prava i dobrog upravljanja kojima se podupiru unutarnje i međunarodne politike obiju stranaka čine ključan element ovog Sporazuma.

3. Stranke dijele stajalište da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke državnim i nedržavnim akterima predstavlja veliku prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti.

4. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost tome da nastave promicati održivi razvoj u svim njegovim dimenzijama, čime se doprinosi postizanju međunarodno dogovorenih ciljeva održivog razvoja, što uključuje suradnju radi svladavanja globalnih izazova u području okoliša.

5. Stranke potvrđuju svoju predanost tome da rodna ravnopravnost te osnaživanje žena i djevojčica budu općeprihvaćene vrijednosti.

6. Stranke ponovno potvrđuju svoju potporu Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda donesenoj 13. rujna 2007. i svoje obveze poštovanja kulturne raznolikosti i zaštite prava autohtonih naroda.

7. Stranke provode ovaj Sporazum na temelju zajedničkih vrijednosti, koje uključuju načela dijaloga, uzajamnog poštovanja, ravnopravnog partnerstva, multilateralizma, konsenzusa i poštovanja međunarodnog prava.

Članak 1.3.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) „Sporazum o pridruživanju” znači Sporazum o pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, potpisan u Bruxellesu 18. studenoga 2002.;

(b) „Privremeni sporazum o trgovini” znači Privremeni sporazum o trgovini između Europske unije i Republike Čilea, potpisan u Bruxellesu 13. prosinca 2023.;

(c) „treća zemlja” znači zemlja ili područje izvan teritorijalnog područja primjene ovog Sporazuma kako je utvrđeno u članku 41.2.; i

(d) „Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora” znači Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, sastavljena u Beču 23. svibnja 1969.

DIO II.

POLITIČKI DIJALOG I SURADNJA

POGLAVLJE 2.

POLITIČKI DIJALOG, VANJSKA POLITIKA, MEĐUNARODNI MIR I SIGURNOST, UPRAVLJANJE I LJUDSKA PRAVA

Članak 2.1.

Politički dijalog

1. Stranke jačaju svoj politički dijalog i suradnju na svim razinama putem razmjena i savjetovanja o bilateralnim, regionalnim, međunarodnim i multilateralnim pitanjima radi učvršćivanja pojačanog partnerstva.

2. Političkim dijalogom nastoji se:

(a) promicati razvoj bilateralnih odnosa i jačati partnerstvo stranaka;

(b) jačati suradnja u regionalnim i globalnim izazovima i pitanjima;

(c) jačati institucionalne sposobnosti stranaka, što uključuje modernizaciju države, decentralizaciju i promicanje međuinstitucijske suradnje.

3. Politički dijalog stranaka može se odvijati u sljedećim oblicima, prema uzajamnom dogovoru:

(a) savjetovanja, sastanci i posjeti na vrhu;

(b) savjetovanja, sastanci i posjeti na ministarskoj razini;

(c) redoviti sastanci viših službenika, uključujući politički dijalog na visokoj razini;

(d) sektorski dijalozi, među ostalim razmjenom misija i stručnjaka o pitanjima od zajedničkog interesa;

(e) razmjene izaslanstava i drugih kontakata između Nacionalnog kongresa Čilea i Europskog parlamenta.

Članak 2.2.

Suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje

1. Stranke smatraju da je širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke državnim i nedržavnim akterima jedna od najozbiljnijih prijetnji međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti. Stranke su stoga suglasne da će surađivati i doprinositi borbi protiv širenja oružja za masovno uništenje te sredstava njegove isporuke punim poštovanjem i provedbom na nacionalnoj razini svojih postojećih obveza iz međunarodnih ugovora i sporazuma o razoružanju i nešireniu oružja, kao i drugih odgovarajućih međunarodnih obveza. Stranke su suglasne da ovaj stavak čini ključan element ovog Sporazuma.

2. Stranke su nadalje suglasne da će surađivati i doprinositi suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njegove isporuke:

(a) poduzimanjem mjera za potpisivanje i ratifikaciju svih ostalih mjerodavnih međunarodnih instrumenata ili pristupanje njima, prema potrebi, te za njihovu potpunu provedbu;

(b) uspostavom učinkovitog sustava nacionalne kontrole izvoza, kojim se kontrolira izvoz kao i provoz robe povezane s oružjem za masovno uništenje, što uključuje kontrolu krajnje uporabe tehnologija dvojne namjene i učinkovite sankcije za kršenja kontrole izvoza.

Članak 2.3.

Ljudska prava, vladavina prava i dobro upravljanje

1. Stranke potiču redovit, konstruktivan i opsežan dijalog o ljudskim pravima.

2. Stranke surađuju u promicanju i zaštiti ljudskih prava, među ostalim u pogledu ratifikacije i provedbe međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, te u jačanju demokratskih načela i vladavine prava, promicanju rodne ravnopravnosti i suzbijanju svih oblika diskriminacije po svim osnovama.

3. Takva suradnja može obuhvaćati:

(a) potporu izradi i provedbi akcijskih planova u području ljudskih prava;

(b) promicanje ljudskih prava, među ostalim obrazovanjem i putem medija;

(c) jačanje nacionalnih i regionalnih institucija povezanih s ljudskim pravima, vladavinom prava i dobrim upravljanjem;

(d) poboljšanje suradnje s tijelima Ujedinjenih naroda za praćenje provedbe ugovora o ljudskim pravima i posebnih postupaka Vijeća za ljudska prava u skladu s općim načelima međunarodnog prava o ljudskim pravima;

(e) poboljšanje koordinacije i suradnje unutar institucija Ujedinjenih naroda koje djeluju u području ljudskih prava te relevantnih regionalnih i multilateralnih foruma;

(f) jačanje nacionalnih, regionalnih i decentraliziranih kapaciteta za primjenu demokratskih načela i prakse, što uključuje promicanje izbornih postupaka u skladu s međunarodnim demokratskim standardima;

(g) jačanje dobrog, neovisnog i transparentnog upravljanja na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini, promicanje odgovornosti i transparentnosti institucija te podupiranje sudjelovanja građana i uključenosti civilnog društva;

(h) suradnju i koordinaciju, prema potrebi, među ostalim u trećim zemljama, radi jačanja demokratskih načela, ljudskih prava i vladavine prava, što uključuje postojanje neovisnog pravosudnog sustava, jednakost pred zakonom, pristup učinkovitoj pravnoj javnoj potpori za ljude te pravo na pošteno suđenje, zakonito postupanje i pristup pravosuđu;

(i) promicanje univerzalnosti međunarodnih ugovora o ljudskim pravima i poticanje trećih strana da ispune svoje obveze u tom području;

(j) rad na osiguravanju odgovornosti za kršenja i povrede ljudskih prava te osiguravanje pristupa pravnom lijeku za žrtve takvih kršenja i povreda.

Članak 2.4.

Rodna ravnopravnost te osnaživanje žena i djevojčica

1. Stranke promiču rodnu ravnopravnost, potpuno ostvarivanje svih ljudskih prava svih žena i djevojčica te njihovo osnaživanje. Priznaju da je nužnost rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica sama po sebi cilj, ali istodobno ima i ulogu pokretača demokracije, održivog i uključivog razvoja, mira i sigurnosti. Stranke razmjenjuju najbolje primjere iz prakse i istražuju daljnje programe suradnje i potencijalne sinergije između odgovarajućih inicijativa kao što su politike i programi, u skladu s međunarodnim standardima i obvezama kao što su Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koju je donijela Opća skupština UN-a 18. prosinca 1979., opće preporuke Odbora UN-a za uklanjanje diskriminacije žena, Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje, donesene na Četvrtoj svjetskoj konferenciji žena održanoj u Pekingu od 4. do 15. rujna 1995., Program djelovanja donesen na Međunarodnoj konferenciji o stanovništvu i razvoju održanoj u Kairu od 5. do 13. rujna 1994. i ishod njihovih revizijskih konferencija, Program do 2030., Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) („RVSUN 1325 (2000)”) i pripadajuće naknadne rezolucije o ženama, miru i sigurnosti te drugi međunarodni sporazumi o rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima žena i djevojčica kojih su stranke.

2. Takva suradnja može obuhvaćati:

(a) suradnju radi postizanja svih ciljeva održivog razvoja, posebno cilja br. 5 i ciljeva koje on obuhvaća;

(b) promicanje, zaštitu i ostvarivanje svih ljudskih prava svih žena i djevojčica; sprečavanje, suzbijanje i kazneni progon svih oblika nasilja, diskriminacije i uznemiravanja žena i djevojčica u javnoj i privatnoj sferi te aktivno promicanje ljudskih prava žena i djevojčica u skladu s relevantnim međunarodnim okvirom;

(c) aktivno promicanje sustavnog uključivanja rodne perspektive; jačanje dijaloga i suradnje u promicanju rodne ravnopravnosti i nediskriminacije, socijalnog dijaloga, zaštite i uključenosti, programa za dostojanstven rad i politike zapošljavanja;

(d) podupiranje razvoja i provedbe nacionalnog akcijskog plana o RVSUN-u 1325 (2000), kao i provedbe Programa Ujedinjenih naroda o ženama, miru i sigurnosti koji se sastoji od RVSUN-a 1325 (2000) i pripadajućih naknadnih rezolucija;

(e) promicanje političkog sudjelovanja i vodstva žena, kao i njihova pristupa kvalitetnom obrazovanju, ekonomskom osnaživanju i vodstvu te većeg sudjelovanja u svim područjima života, što uključuje političku, društvenu, gospodarsku i kulturnu sferu;

(f) jačanje nacionalnih i regionalnih institucija posebnim mjerama za rješavanje pitanja povezanih s nasiljem nad ženama i djevojčicama, uključujući sprečavanje i zaštitu od svih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja i uznemiravanja mehanizmima istrage i utvrđivanja odgovornosti, pružanjem skrbi i potpore žrtvama i promicanjem uvjeta sigurnosti i zaštite za žene i djevojčice;

(g) učinkovitu brigu o promicanju, poštovanju i zaštiti ljudskih prava žena i djevojčica, suzbijanje svih vrsta diskriminacije i nasilja nad njima, što uključuje i nasilje usmjereno na borce za ljudska prava žena, osiguravanje pristupa pravosuđu i poduzimanje potrebnih koraka za okončanje nekažnjavanja;

(h) poboljšanje suradnje s relevantnim tijelima Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim organizacijama;

(i) aktivno promicanje rodne analize i sustavno integriranje rodne perspektive u sva pitanja povezana s mirom i sigurnošću uz osiguranje vodstva žena i njihova konstruktivnog sudjelovanja u mirovnim procesima, posredovanju, rješavanju sukoba i izgradnji mira, kao i u civilnim i vojnim misijama i operacijama.

Članak 2.5.

Međunarodna sigurnost i kibernetički prostor

Stranke će ojačati suradnju i razmjenu mišljenja u području kibernetičke sigurnosti i u pogledu upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija („IKT”) u kontekstu međunarodnog mira i sigurnosti, među ostalim o normama, načelima odgovornog ponašanja država, poštovanju postojećeg međunarodnog prava u kibernetičkom prostoru, razvoju mjera za izgradnju povjerenja i izgradnji kapaciteta.

Članak 2.6.

Borba protiv terorizma

1. Stranke ponovno potvrđuju važnost borbe protiv terorizma i surađuju u sprečavanju i suzbijanju terorističkih djela u skladu s međunarodnim pravom i svojim zakonodavstvom te vladavinom prava. Stranke to čine osobito na sljedeći način:

(a) u okviru potpune provedbe svih mjerodavnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a i Opće skupštine UN-a, međunarodnih konvencija i instrumenata;

(b) promicanjem suradnje među državama članicama UN-a radi djelotvorne provedbe Globalne antiterorističke strategije UN-a, koju je Opća skupština UN-a donijela 8. rujna 2006.;

(c) razmjenom najboljih primjera iz prakse u sprečavanju radikalizacije koja vodi k nasilnom ekstremizmu i u borbi protiv terorizma;

(d) razmjenom informacija o terorističkim skupinama i njihovim mrežama potpore u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom te podupiranjem regionalnih inicijativa za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva u borbi protiv terorizma kada je to izvedivo, uz potpuno poštovanje ljudskih prava, prava na privatnost i vladavine prava.

Članak 2.7.

Sigurnost građana

1. Stranke surađuju u području sigurnosti građana. Potvrđuju da sigurnost građana nadilazi nacionalne i regionalne granice te zahtijeva širi dijalog i suradnju koja ima i regionalnu i biregionalnu dimenziju.

Stranke prepoznaju važnost borbe protiv organiziranog kriminala i trgovine drogom u jačanju sigurnosti građana. Obvezuju se da će podupirati biregionalne dijaloge i suradnju u području sigurnosti građana.

2. Stranke mogu razmjenjivati na dokazima utemeljena iskustva i najbolje primjere iz prakse o izradi i provedbi politika povezanih sa sprečavanjem nasilja i kriminala, kao i o sustavima za mjerenje i procjenu nasilja, kriminala i nesigurnosti.

Stranke mogu razmjenjivati na dokazima utemeljene najbolje primjere iz prakse u pogledu zaštite žrtava kaznenih djela u kontekstu sigurnosti građana.

3. Kad je riječ o prevenciji, stranke mogu poticati javne politike usmjerene na sprečavanje nasilja, s posebnim naglaskom na sprečavanje nasilja protiv mladih i rodno uvjetovanog nasilja.

4. Stranke mogu razmjenjivati iskustva i najbolje primjere iz prakse u područjima kao što su promicanje kulture koja potiče mir i nenasilje, poštovanje zakona, rehabilitacija, reintegracija u društvo i korektivna pravda. U pravu stranaka kojim se uređuju odgovarajući zatvorski sustavi trebali bi se odražavati međunarodni standardi i norme.

Članak 2.8.

Malo i lako oružje i drugo konvencionalno oružje

1. Stranke prepoznaju da nezakonita proizvodnja, prijenos i promet malog i lakog oružja te drugog konvencionalnog oružja, uključujući streljivo za to oružje, kao i njegovo pretjerano gomilanje, loše upravljanje njime i njegovo nekontrolirano širenje te zalihe osigurane na neodgovarajući način i dalje predstavljaju ozbiljnu prijetnju miru i međunarodnoj sigurnosti.

2. Stranke su suglasne provoditi svoje obveze djelovanja protiv nezakonite trgovine malim i lakim oružjem te drugim konvencionalnim oružjem, uključujući streljivo za to oružje, u okviru postojećih međunarodnih sporazuma, Protokola UN-a protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, donesenog Rezolucijom UN-a 55/255 od 31. svibnja 2001., te rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, kao i svoje obveze u okviru drugih međunarodnih instrumenata koji se primjenjuju u tom području, kao što je Akcijski program UN-a za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem u svim njezinim aspektima, donesen 20. srpnja 2001.

3. Stranke prepoznaju važnost domaćih sustava kontrole za prijenos konvencionalnog oružja u skladu s postojećim međunarodnim normama i propisima. Stranke prepoznaju važnost odgovorne primjene takvih kontrola kao doprinosa međunarodnom i regionalnom miru, sigurnosti i stabilnosti, smanjenju ljudske patnje te sprečavanju preusmjeravanja konvencionalnog oružja.

4. Stranke se u tom smislu obvezuju u cijelosti provesti Ugovor o trgovini oružjem, donesen u New Yorku 2. travnja 2013., i međusobno surađivati u okviru tog ugovora, među ostalim u promicanju univerzalizacije i potpune provedbe tog ugovora u svim državama članicama UN-a.

5. Stranke se stoga obvezuju surađivati i osigurati koordinaciju, komplementarnost i sinergiju u nastojanjima da urede ili poboljšaju uređenje međunarodne trgovine konvencionalnim oružjem te spriječe, suzbiju i iskorijene nezakonitu trgovinu oružjem.

Članak 2.9.

Međunarodni kazneni sud

1. Stranke prepoznaju da najteža kaznena djela koja se tiču međunarodne zajednice ne smiju ostati nekažnjena te nastoje osigurati djelotvornu istragu i progon takvih kaznenih djela poduzimanjem mjera na nacionalnoj razini i jačanjem međunarodne suradnje, među ostalim s Međunarodnim kaznenim sudom („ICC”).

2. Stranke promiču univerzalnu ratifikaciju Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda („Statut”) ili pristupanje Statutu i rade na njegovoj djelotvornoj nacionalnoj provedbi u državama strankama Statuta. Stranke prema potrebi razmjenjuju najbolje primjere iz prakse povezane s donošenjem svojeg zakonodavstva i poduzimaju mjere za zaštitu cjelovitosti Statuta.

Članak 2.10.

Suradnja u području međunarodnog upravljanja krizama

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost suradnji u promicanju mira i međunarodne sigurnosti, među ostalim suradnji u cilju razvoja rodne dimenzije u području međunarodnog mira i sigurnosti.

2. Stranke koordiniraju aktivnosti upravljanja krizama, što uključuje suradnju u operacijama za upravljanje krizama.

3. Stranke rade na provedbi Sporazuma između Europske unije i Republike Čilea o uspostavi okvira za sudjelovanje Republike Čilea u operacijama Europske unije za upravljanje krizama, potpisanog u Bruxellesu 30. siječnja 2014.

POGLAVLJE 3.

PRAVOSUĐE, SLOBODA I SIGURNOST

Članak 3.1.

Pravosudna suradnja

1. Stranke jačaju postojeću suradnju u području uzajamne pravne pomoći i izručenja na temelju relevantnih međunarodnih sporazuma. Stranke jačaju postojeće mehanizme i prema potrebi razmatraju razvoj novih mehanizama za olakšavanje međunarodne suradnje u tom području. Takva suradnja, prema potrebi, obuhvaća pristupanje relevantnim međunarodnim instrumentima i njihovu provedbu te bližu suradnju s drugim relevantnim mrežama međunarodne pravne suradnje.

2. Stranke razvijaju pravosudnu suradnju u građanskim i trgovačkim stvarima, posebno u pogledu pregovora o multilateralnim konvencijama o pravosudnoj suradnji u građanskim stvarima, kao i u pogledu ratifikacije i provedbe tih konvencija, uključujući konvencije Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu u području međunarodne pravne suradnje i parničnih sporova te zaštite djece.

3. Stranke surađuju na promicanju uporabe elektroničkih sredstava za prijenos dokumenata, prema potrebi, kao i visokih standarda zaštite osobnih podataka, u svrhu međunarodne pravosudne suradnje.

Članak 3.2.

Svjetski problem droga

1. Stranke surađuju kako bi uspostavile integriran i uravnotežen pristup pitanju droga utemeljen na dokazima radi:

(a) provedbe inicijativa za smanjenje potražnje i povezanih mjera, što uključuje prevenciju i liječenje te reintegraciju u društvo, kao i drugih pitanja povezanih sa zdravljem;

(b) osiguravanja dostupnosti kontroliranih tvari i pristupa tim tvarima isključivo u medicinske i znanstvene svrhe, uz istodobno sprečavanje njihove zlouporabe;

(c) provedbe inicijativa za smanjenje opskrbe i povezanih mjera, kao što su učinkovito izvršavanje zakonodavstva i odgovori na kaznena djela povezana s drogama, radi borbe protiv pranja novca, borbe protiv nezakonite trgovine drogom, što uključuje trgovinu drogom olakšanu internetom, te radi promicanja pravosudne suradnje;

(d) usmjeravanja na međusektorska pitanja kao što su droge i ljudska prava, mladež, djeca, rodna pitanja, žene i zajednice, među ostalim putem mjera za suradnju i zajedničko djelovanje u cilju poticanja razvoja programa i djelovanja za obrazovanje i reintegraciju, čime se omogućuje smanjenje potražnje za drogama i psihotropnim tvarima;

(e) razmjene informacija i najboljih primjera iz prakse o promjenjivim okolnostima, trendovima i postojećim okolnostima, novim i trajnim izazovima i prijetnjama, što uključuje nove psihoaktivne tvari; to može uključivati smanjenje potražnje za drogama i forenzičku analizu materijala, kao što su zaplijenjeni prekursori za droge;

(f) jačanja međunarodne suradnje, što uključuje rješavanje problema zlouporabe prekursora za droge, osnovnih kemikalija i proizvoda ili pripravaka koji ih sadržavaju, a koji se upotrebljavaju za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga, psihotropnih tvari i novih psihoaktivnih tvari;

(g) jačanja alternativnog razvoja, regionalne, međuregionalne i međunarodne suradnje u području uravnotežene politike kontrole droga usmjerene na razvoj.

2. Stranke surađuju na ostvarivanju tih ciljeva, među ostalim, kad je to moguće, poticanjem trećih zemalja koje to još nisu učinile da ratificiraju i provedu postojeće međunarodne konvencije i protokole o kontroli droga kojih su stranke. Stranke svoje postupanje temelje na svojim mjerodavnim zakonima i drugim propisima, na općeprihvaćenim načelima u skladu s relevantnim konvencijama UN-a o kontroli droga i na preporukama navedenima u zaključnom dokumentu posebnog zasjedanja Opće skupštine UN-a o svjetskom problemu droga iz 2016. naslovljenom „Naša zajednička obveza učinkovitog rješavanja i suzbijanja svjetskog problema droge” kao najnovijem međunarodnom konsenzusu o svjetskoj politici u području droga, kako bi se sagledala provedba obveza preuzetih radi zajedničkog rješavanja i suzbijanja svjetskog problema droga.

Članak 3.3.

Međunarodne migracije i azil

1. Stranke surađuju i razmjenjuju mišljenja u okviru svojih zakona, drugih propisa i nadležnosti u području migracija, što uključuje zakonite i nezakonite migracije, trgovanje ljudima i krijumčarenje migranata, migracije i razvoj, azil i međunarodnu zaštitu, vraćanje, ponovni prihvat, integraciju te vize i upravljanje granicama.

2. Stranke surađuju, među ostalim putem moguće tehničke suradnje, na razmjeni informacija i dobrih primjera iz prakse povezanih s politikama, propisima, institucijama i civilnim društvom, uz razmjenu podataka i statistika o migracijama.

3. Stranke surađuju kako bi spriječile nezakonite migracije i suzbile krijumčarenje migranata. U tu svrhu:

(a) Čile, na zahtjev države članice i ako nije drukčije predviđeno posebnim sporazumom, bez dodatnih formalnosti ponovno prihvaća sve svoje državljane koji nezakonito borave na državnom području te države članice;

(b) svaka država članica, na zahtjev Čilea i ako nije drukčije predviđeno posebnim sporazumom, bez dodatnih formalnosti ponovno prihvaća sve svoje državljane koji nezakonito borave na državnom području Čilea;

(c) države članice i Čile svojim državljanima izdaju odgovarajuće putne isprave za potrebe iz točaka (a) i (b) ili prihvaćaju upotrebu europskih putnih isprava za vraćanje;

(d) stranke su međusobno suglasne dogovoriti poseban sporazum kojim se utvrđuju obveze u pogledu ponovnog prihvata, što uključuje oblike dokaza za utvrđivanje državljanstva; taj sporazum može uključivati i obvezu ponovnog prihvata osoba koje su državljani trećih zemalja, u skladu s mjerodavnim pravom stranaka.

4. Stranke se obvezuju poboljšati međunarodnu suradnju u području migracija u svim dimenzijama, među ostalim u okviru Ujedinjenih naroda, posebno u rješavanju temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja, poštujući pritom nacionalne nadležnosti.

Članak 3.4.

Konzularna zaštita

Diplomatska i konzularna tijela država članica koje imaju predstavništvo pružaju zaštitu svakom državljaninu države članice koja nema stalno predstavništvo u Čileu ako su stvarno u mogućnosti pružiti konzularnu zaštitu u tom predmetu, pod istim uvjetima kao i svojim državljanima.

Članak 3.5.

Pranje novca i financiranje terorizma

Stranke surađuju radi sprečavanja i djelotvorne borbe protiv upotrebe njihovih financijskih institucija i određenih nefinancijskih poduzeća i zanimanja za financiranje terorizma i pranje prihoda od kriminalnih aktivnosti. U tu svrhu razmjenjuju informacije u okviru svojih zakonodavstava i surađuju kako bi se osigurala djelotvorna i potpuna provedba preporuka Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF). Takva suradnja može obuhvaćati, među ostalim, pronalaženje, zapljenu, oduzimanje, praćenje, identifikaciju i povrat imovine ili sredstava povezanih s prihodima od kriminalnih aktivnosti.

Članak 3.6.

Izvršavanje zakonodavstva te borba protiv korupcije i prekograničnog organiziranog kriminala

1. Stranke surađuju i razmjenjuju mišljenja o borbi protiv prekograničnog organiziranog, gospodarskog i financijskog kriminala, trgovine drogom i nedopuštenih droga, trgovanja ljudima i drugih povezanih oblika iskorištavanja, korupcije, krivotvorenja, krijumčarenja i nezakonitih transakcija poštovanjem međusobnih međunarodnih obveza u tom području, među ostalim u pogledu uzajamne pravne pomoći i učinkovite suradnje u povratu imovine ili sredstava stečenih kaznenim djelima.

2. Stranke će razmjenjivati iskustva i najbolje primjere iz prakse utemeljene na dokazima u vezi s izradom i provedbom politika povezanih s borbom protiv korupcije i prekograničnog organiziranog kriminala.

3. Stranke uspostavljaju dijalog i suradnju u području izvršavanja zakonodavstva, među ostalim kontinuiranom strateškom suradnjom s Europolom, kao i stratešku pravosudnu suradnju, među ostalim putem Eurojusta.

4. Stranke nastoje surađivati u okviru međunarodnih foruma kako bi prema potrebi promicale poštovanje i provedbu Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, donesene 15. studenoga 2000. Rezolucijom UN-a 55/25, i pripadajućih protokola.

5. Stranke promiču provedbu Konvencije UN-a protiv korupcije donesene 31. listopada 2003. Rezolucijom UN-a 58/4 i Mehanizma za preispitivanje provedbe Konvencije UN-a protiv korupcije uspostavljenog na Konferenciji država stranaka Konvencije UN-a protiv korupcije održanoj u Dohi od 9. do 13. studenoga 2009. („Mehanizam za preispitivanje”), među ostalim poštovanjem načela transparentnosti i sudjelovanjem civilnog društva u mehanizmu za preispitivanje.

6. Stranke prepoznaju važnost suzbijanja korupcije u međunarodnoj trgovini i ulaganjima te u tu svrhu dogovaraju detaljnije odredbe utvrđene Protokolom uz ovaj Sporazum o sprečavanju i suzbijanju korupcije.

7. Kad je riječ o borbi protiv korupcije, stranke su posebno suglasne da će:

(a) razmjenjivati relevantne informacije i najbolje primjere iz prakse u pitanjima kao što su integritet, javna transparentnost i borba protiv korupcije;

(b) razmjenjivati informacije i najbolje primjere iz prakse, što uključuje kampanje za informiranje i obrazovne metode o borbi protiv korupcije.

Članak 3.7.

Kibernetički kriminal

1. Stranke prepoznaju da je kibernetički kriminal globalni problem koji zahtijeva odgovor na globalnoj razini.

2. Stranke će pojačati suradnju u sprečavanju i borbi protiv kibernetičkog kriminala. U tu će svrhu razmjenjivati informacije i najbolje primjere iz prakse u skladu sa svojim zakonima i međunarodnim obvezama, kao što je Konvencija Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu, potpisana u Budimpešti 23. studenoga 2001. („Budimpeštanska konvencija”), na način kojim se u potpunosti poštuju ljudska prava i u granicama svoje odgovornosti.

3. Stranke će razmjenjivati informacije o obrazovanju i osposobljavanju istražitelja i drugih stručnjaka ili tužitelja specijaliziranih za računalna kaznena djela i digitalnu forenzičku znanost te mogu provoditi zajedničke aktivnosti osposobljavanja na obostranu korist ili na korist trećih strana.

4. Stranke nastoje surađivati kako bi, prema potrebi, pružile pomoć i potporu drugim državama u izradi odgovarajućih zakona i politika te uspostavi prakse, obrazovanja i osposobljavanja, u skladu s Budimpeštanskom konvencijom, priznajući je kao međunarodni standard u sprečavanju i borbi protiv kibernetičkog kriminala.

Članak 3.8.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke prepoznaju važnost zaštite temeljnih prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Stranke surađuju kako bi osigurale poštovanje tih temeljnih prava, među ostalim u području izvršavanja zakonodavstva te pri sprečavanju i suzbijanju terorizma i drugih teških prekograničnih kaznenih djela.

2. Stranke surađuju u promicanju visoke razine zaštite osobnih podataka. Suradnja na bilateralnoj i multilateralnoj razini može uključivati izgradnju kapaciteta, tehničku pomoć, razmjenu informacija i stručnog znanja te suradnju preko regulatornih partnera u međunarodnim tijelima prema uzajamnom dogovoru stranaka.

POGLAVLJE 4.

ODRŽIVI RAZVOJ

Članak 4.1.

Održivi razvoj

1. Stranke promiču održivi razvoj u njegovim trima dimenzijama – socijalnoj, gospodarskoj i okolišnoj – na uključiv i uravnotežen način putem dijaloga, zajedničkog djelovanja, razmjene najboljih primjera iz prakse, dobrog upravljanja na svim razinama, kohezivnih nacionalnih strategija održivog razvoja i mobilizacije financijskih sredstava, koristeći se na najbolji mogući način postojećim i budućim instrumentima.

2. Stranke odgovaraju na izazove povezane s ostvarivanjem ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda davanjem prednosti potrebama i nacionalnoj odgovornosti svake stranke, uzimajući u obzir regionalni i lokalni kontekst, te stvaranjem sinergija i izgradnjom partnerstava s relevantnim dionicima u tom području, uključujući civilno društvo, lokalne vlasti, privatni sektor, neprofitne organizacije i akademsku zajednicu. Prepoznajući središnju ulogu vlada u promicanju razvoja, stranke će surađivati kako bi poticale i privatni sektor, posebno mala i srednja poduzeća, da u svojoj praksi uzimaju u obzir održivi razvoj.

3. Stranke prepoznaju važnost sredstava provedbe, koja uključuju financiranje, prijenos tehnologije, tehničku suradnju i izgradnju kapaciteta, u ostvarivanju i praćenju Programa do 2030. putem više dionika, što uključuje državu, civilno društvo, privatni sektor i druge aktere. U tom pogledu obvezuju se da će nastaviti raditi na jačanju međunarodne suradnje, među ostalim promicanjem primjene inovativnih sredstava u cilju postizanja održivog razvoja.

4. Stranke surađuju kako bi poboljšale održivost u obrascima potrošnje i proizvodnje te nastoje poduzimati mjere usmjerene na odvajanje gospodarskog rasta od uništavanja okoliša, među ostalim putem kružnog gospodarstva, javnih politika i poslovnih strategija.

5. Stranke nastoje promicati odgovorno, održivo i učinkovito korištenje prirodnim resursima.

6. Stranke nastoje podizati svijest o gospodarskim i društvenim posljedicama štete nanesene okolišu i s njom povezanim učincima na dobrobit ljudi, među ostalim na temelju znanstveno utemeljenih dokaza.

7. Stranke održavaju redoviti strukturirani politički dijalog o održivom razvoju i postizanju ciljeva održivog razvoja kako bi poboljšale koordinaciju politika u pitanjima od zajedničkog interesa te kvalitetu i učinkovitost te koordinacije.

8. Stranke surađuju na uključivanju rodnih pitanja u sve politike i instrumente.

9. Razvojna suradnja provodi se u skladu s relevantnim međunarodno dogovorenim načelima i politikama koje primjenjuju obje stranke.

Članak 4.2.

Međunarodna suradnja

1. Stranke prepoznaju uzajamnu korisnost međunarodne suradnje i njezinu vrijednost u promicanju procesa održivog razvoja.

2. Stranke će poticati trostranu suradnju s trećim zemljama u pitanjima od zajedničkog interesa na način kojim se u potpunosti poštuju strategije i prioriteti korisnika. Promiču jačanje regionalne integracije unutar Latinske Amerike i Kariba te prepoznaju stratešku važnost uključive biregionalne suradnje.

Članak 4.3.

Okoliš

1. Stranke su suglasne da je potrebno zaštititi okoliš te čuvati i obnavljati prirodne resurse i njima upravljati na održiv način.

2. Stranke će posebno surađivati u pitanjima kao što su prava pristupa u području okoliša, bioraznolikost i zaštićena područja, zemljište i tlo, voda, kvaliteta zraka, praćenje okoliša, procjena utjecaja na okoliš, gospodarenje otpadom, proširena odgovornost proizvođača, recikliranje i upravljanje kemijskim tvarima, procjena učinka prijevoza i upravljanje njime.

3. Stranke prepoznaju važnost globalnog upravljanja okolišem, uključujući provedbu multilateralnih sporazuma u području okoliša kojih su stranke, a prema potrebi i rezolucija Skupštine Ujedinjenih naroda za okoliš i drugih relevantnih foruma, za rješavanje pitanja od zajedničkog interesa u pogledu okoliša. Svaka stranka ponovno potvrđuje svoju predanost provedbi multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša kojih je stranka.

4. Stranke jačaju svoju suradnju u području zaštite okoliša i zdravlja ljudi te uključivanja pitanja okoliša u sve sektore suradnje, prema potrebi, posebno u pogledu:

(a) promicanja dobrog upravljanja okolišem u međusobno dogovorenim prioritetnim područjima;

(b) poticanja razmjene informacija, tehničkih znanja i najboljih primjera iz prakse u područjima kao što su:

i. zeleno i kružno gospodarstvo i najbolje raspoložive tehnike;

ii. očuvanje i održivo korištenje ciljeva bioraznolikosti, uključujući mapiranje i procjenu ekosustava i njihovih usluga, njihovo vrednovanje i uključivanje tih ciljeva u druga relevantna područja politike;

iii. zaštita šuma te održivo gospodarenje njima;

iv. borba protiv nezakonite trgovine divljim biljnim i životinjskim vrstama, među ostalim drvetom i drugim biološkim resursima;

v. dobro gospodarenje kemikalijama i otpadom;

vi. politika upotrebe vodnih resursa, tla i zemljišta;

vii. onečišćenje zraka i smanjenje onečišćujućih tvari kratkog vijeka;

viii. očuvanje obalnog i morskog okoliša i upravljanje njime;

ix. društveni i gospodarski učinci uništavanja okoliša;

x. utjecaj gospodarskih aktivnosti na okoliš i mogućnosti ekologizacije poduzeća;

xi. pristup informacijama, sudjelovanju i pravosuđu u pitanjima okoliša;

xii. zajednička akademska istraživanja u pitanjima okoliša.

Članak 4.4.

Klimatske promjene

1. Stranke prepoznaju da su kao odgovor na neposrednu opasnost od klimatskih promjena potrebne zajedničke aktivnosti za razvoj s niskim razinama emisija otporan na klimatske promjene.

2. Stranke prepoznaju važnost međunarodnih pravila i sporazuma u području klimatskih promjena, posebno Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, sastavljene u New Yorku 9. svibnja 1992. (dalje u tekstu „UNFCCC"), Pariškog sporazuma i Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime, sastavljenog u Kyotu 11. prosinca 1997.

3. Stranke surađuju kako bi ojačale suradnju u okviru UNFCCC-a, provele Pariški sporazum i svoje nacionalno utvrđene doprinose na temelju tog sporazuma.

4. Takva suradnja može obuhvaćati:

(a) suradnju na provedbi obveza i djelovanja iz razdoblja prije 2020. radi izgradnje uzajamnog povjerenja između stranaka;

(b) olakšavanje daljnjeg djelovanja stranaka koje se temelji na njihovim nacionalnim raspravama i analizi politika;

(c) podupiranje gospodarskog razvoja s niskim emisijama stakleničkih plinova u skladu s Pariškim sporazumom;

(d) podupiranje svih konstruktivnih dijaloga i angažmana u okviru UNFCCC-a, posebno onih koji su uspostavljeni radi procjene zajedničkog napretka u postizanju ciljeva Pariškog sporazuma, kao što je globalni pregled stanja;

(e) razvoj političkog dijaloga i suradnje u provedbi okvira pojačane transparentnosti uspostavljenog Pariškim sporazumom u zajednički dogovorenim prioritetnim područjima koja uključuju jačanje nacionalnih kapaciteta radi postizanja više razine transparentnosti;

(f) promicanje bilateralnog dijaloga i suradnje od zajedničkog interesa u cilju podupiranja multilateralnih procesa, prema potrebi, koji mogu znatno utjecati na smanjenje emisija stakleničkih plinova iz međunarodnog pomorskog i zračnog prometa, posebno u Organizaciji međunarodnog civilnog zrakoplovstva i Međunarodnoj pomorskoj organizaciji;

(g) promicanje domaćih klimatskih politika i programa kojima se podupiru ciljevi Pariškog sporazuma za ublažavanje, prilagodbu i usklađivanje financijskih tokova, među ostalim s pomoću ciljeva i djelovanja sadržanih u nacionalno utvrđenim doprinosima stranaka na temelju tog sporazuma;

(h) podupiranje mjera za usklađivanje financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene, s naglaskom na uključivom financiranju borbe protiv klimatskih promjena koje je usmjereno na najsiromašnije i skupine koje su posebno osjetljive na negativne učinke klimatskih promjena, kao što su žene i djevojčice;

(i) promicanje dijaloga o jačanju politika i mjera prilagodbe, među ostalim u pitanjima povezanima s financiranjem, radi prilagodbe, evaluacije rezultata i povećanja otpornosti;

(j) promicanje sinergija u području klimatskih djelovanja na svim razinama između javne uprave, organizacija civilnog društva i privatnih poduzeća te poticanje sudjelovanja privatnog sektora radi postizanja gospodarstva s niskim emisijama stakleničkih plinova koje je otporno na klimatske promjene;

(k) promicanje instrumenata gospodarske politike za djelovanje u području klimatskih promjena, kao što su cijena ugljika, tržišni instrumenti i porezi na emisije ugljika, prema potrebi;

(l) unapređenje razvoja i uvođenja tehnologija s niskim razinama emisija i drugih klimatski prihvatljivih tehnologija koje su komercijalno održive;

(m) promicanje globalnih napora za racionalizaciju i postupno ukidanje neučinkovitih subvencija za fosilna goriva kojima se potiče rasipna potrošnja, u potpunosti uzimajući u obzir posebne potrebe i uvjete zemalja u razvoju i minimizirajući mogući negativan učinak na njihov razvoj na način kojim se štite siromašni i pogođene zajednice;

(n) jačanje bilateralnog dijaloga o drugim područjima klimatske politike koja se mogu pojaviti i poticanje razmatranja međusektorskih pristupa u okviru Pariškog sporazuma i Programa do 2030.

Članak 4.5.

Održiva energija

1. Stranke prepoznaju važnost energetskog sektora za gospodarsko blagostanje i međunarodni mir i stabilnost te ističu da je transformacija energetskog sektora ključna za ostvarenje ciljeva utvrđenih u Pariškom sporazumu i Programu do 2030. Slažu se da je potrebno poboljšati i diversificirati opskrbu energijom, promicati inovacije i povećati energetsku učinkovitost kako bi se osigurao pristup sigurnoj, održivoj, okolišno prihvatljivoj i cjenovno pristupačnoj energiji. Stranke prepoznaju da energetska tranzicija neće biti bez troškova u regijama te će podupirati pravednu tranziciju. Stranke su dužne raditi na ostvarenju tih ciljeva.

2. Stranke razmjenjuju informacije o energiji te bilateralno, regionalno i multilateralno surađuju kako bi podupirale otvorena i konkurentna tržišta, dijelile najbolje primjere iz prakse, promicale transparentnu regulaciju koja se temelji na znanstvenim spoznajama te raspravljale o područjima suradnje u energetskim pitanjima.

3. Suradnja između stranaka u skladu s ovim člankom provodi se uzimajući u obzir članak 15.14. kako bi se osigurale sinergije.

Članak 4.6.

Upravljanje oceanima

1. Stranke prepoznaju važnost održivog upravljanja oceanima i morima, među ostalim zaštite i očuvanja morskog okoliša, povezanosti između oceana i klime, očuvanja ribarstva, akvakulture i drugih pomorskih aktivnosti te održivog korištenja i odgovornog upravljanja njima, kao i njihova doprinosa osiguravanju okolišnih, gospodarskih i društvenih prilika za sadašnje i buduće generacije.

2. U tu svrhu, na način koji je u skladu s obvezama na temelju međunarodnog prava, posebno Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, sastavljene u Montego Bayu 10. prosinca 1982., stranke se obvezuju da će:

(a) promicati to da države, koje su u mogućnosti to učiniti, potpišu i ratificiraju, odobre ili prihvate Sporazum u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, donesen u New Yorku 19. lipnja 2023.;

(b) surađivati na postizanju cilja održivog razvoja br. 14 i drugih povezanih ciljeva održivog razvoja, među ostalim u relevantnim regionalnim i multilateralnim tijelima i procesima;

(c) doprinositi jačanju međunarodnog upravljanja oceanima, među ostalim ispravljanjem regulatornih i provedbenih nedostataka;

(d) promicati bolju suradnju i savjetovanje unutar i između nadležnih međunarodnih organizacija, instrumenata i tijela u cilju jačanja upravljanja oceanima i promicanja učinkovite provedbe;

(e) promicati i učinkovito provoditi mjere praćenja, kontrole i nadzora, kao što su sustavi promatrača, sustavi praćenja plovila, kontrola prekrcaja, inspekcije na moru, nadzor države luke i povezane sankcije u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, radi očuvanja ribljih stokova i sprečavanja prelova;

(f) zadržati ili donositi mjere i surađivati u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (NNN), uključujući, prema potrebi, razmjenu informacija o aktivnostima NNN-a u svojim vodama i provedbu politika i mjera za isključivanje proizvoda NNN-a iz trgovinskih tokova i djelatnosti uzgoja ribe;

(g) surađivati, a prema potrebi i djelovati u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom u kojima su obje stranke članice, promatrači ili neugovorne stranke koje surađuju, u cilju postizanja dobrog upravljanja;

(h) smanjiti pritisak na oceane borbom protiv onečišćenja mora i morskog otpada, među ostalim iz kopnenih izvora, plastike i mikroplastike;

(i) surađivati na razvoju ekosustava i mjera očuvanja te upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući zaštićena morska područja, u skladu s pravnim propisima svake stranke i međunarodnim pravom te na temelju najboljih dostupnih znanstvenih informacija radi zaštite i obnove obalnih i morskih područja i resursa;

(j) poticati jačanje sigurnosti i zaštite oceana razmjenom najboljih primjera iz prakse u pogledu funkcija obalne straže i pomorskog nadzora, među ostalim pojačanom suradnjom relevantnih tijela;

(k) promicati alate osmišljene po područjima, kao što su prostorno planiranje morskog područja koje se temelji na ekosustavima i integrirano upravljanje obalnim zonama, kako bi se na održiv način razvijale pomorske aktivnosti i upravljalo njima;

(l) surađivati kako bi se ojačalo istraživanje oceana i prikupljanje podataka;

(m) podupirati istraživanje mora i znanstveno utemeljene odluke za upravljanje ribarstvom i druge aktivnosti iskorištavanja morskih resursa;

(n) surađivati kako bi se negativni učinci klimatskih promjena na oceane, obale i ekosustave sveli na najmanju moguću mjeru, među ostalim ublažavanjem emisija stakleničkih plinova, posebno ugljikova dioksida, te kako bi se ostvarile učinkovite mjere prilagodbe i potpora provedbi relevantnih međunarodnih sporazuma i međunarodnih djelovanja;

(o) promicati razvoj održive i odgovorne akvakulture, među ostalim u pogledu provedbe ciljeva i načela sadržanih u Kodeksu odgovornog ribarstva koji je donijela Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda 31. listopada 1995. u Rimu;

(p) razmjenjivati najbolje primjere iz prakse o održivom razvoju odabranih pomorskih gospodarskih djelatnosti od interesa za stranke.

Članak 4.7.

Smanjenje rizika od katastrofa

1. Stranke prepoznaju potrebu za upravljanjem domaćim i globalnim rizicima od prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem.

2. Stranke surađuju na poboljšanju mjera prevencije, ublažavanja, pripravnosti, odgovora i oporavka kako bi smanjile rizik od katastrofa, poticale kulturu prevencije i povećale otpornost svojih društava, ekosustava i infrastrukture, a prema potrebi djeluju na bilateralnoj, regionalnoj i multilateralnoj političkoj razini u cilju učinkovitijeg globalnog smanjenja rizika od katastrofa.

3. Stranke se obvezuju promicati razmjenu informacija i dobrih primjera iz prakse u pogledu provedbe i praćenja Okvira iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., donesenog na Trećoj svjetskoj konferenciji UN-a u Sendaiju u Japanu 18. ožujka 2015., putem platformi za regionalnu i globalnu suradnju, a posebno u pogledu procjene rizika, provedbe planova za smanjenje rizika od katastrofa na svim razinama, te prikupljanja i upotrebe statističkih podataka o katastrofama i podataka o gubicima, uključujući podatke o procjeni gospodarskog učinka katastrofa.

Članak 4.8.

Razvoj urbane politike

1. Stranke prepoznaju važnost politika za promicanje održivog urbanog razvoja kao sredstva za učinkovit doprinos provedbi ciljeva iz Programa do 2030. i Novog programa za gradove.

2. Stranke promiču suradnju i partnerstvo sa svim ključnim akterima u području održivog urbanog razvoja, posebno u pogledu načina rješavanja urbanih problema na cjelovit i sveobuhvatan način.

3. Kad god je to moguće, stranke razvijaju konkretne prilike za međugradsku suradnju kako bi se pronašla održiva rješenja za urbane probleme radi poboljšanja izgradnje kapaciteta razmjenom iskustava i primjera iz prakse te uzajamnim učenjem.

Članak 4.9.

Suradnja u području poljoprivrede i ruralnog razvoja ([1])

1. Stranke surađuju u području poljoprivrede i ruralnog razvoja sa zajedničkim ciljem jačanja otpornosti i održivosti proizvodnje hrane, održive poljoprivrede i upravljanja prirodnim resursima kao što su djelovanje u području vode i klime, kružni prehrambeni sustavi, među ostalim sprečavanje i smanjenje gubitka i rasipanja hrane, promicanje organizacija

([1]) U mjeri u kojoj su pitanja obuhvaćena ovim člankom obuhvaćena i poglavljem 14., suradnja o kojoj je riječ u ovom članku provodit će se u skladu s tim poglavljem.

proizvođača, oznake zemljopisnog podrijetla, istraživanje i inovacije, politike ruralnog razvoja i izgledi na poljoprivrednom tržištu.

2. Stranke potvrđuju napore poduzete u okviru međunarodnih foruma za poboljšanje globalne sigurnosti opskrbe hranom i prehrane te održive poljoprivrede i obvezuju se aktivno sudjelovati u suradnji u tim forumima kako bi se do 2030. doprinijelo iskorjenjivanju gladi i svih oblika pothranjenosti.

3. Stranke surađuju kako bi doprinijele ostvarenju Programa do 2030. u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, posebno ciljeva održivog razvoja br. 1, 2, 12, 15 i 17 te drugih relevantnih ciljeva održivog razvoja.

4. Stranke potiču i promiču učinkovita javna, javno-privatna i partnerstva civilnog društva na temelju iskustva i strategija financiranja partnerstava navedenih u cilju održivog razvoja br. 17. U tu svrhu stranke nastoje poboljšati bilateralnu suradnju i koordinaciju povezanu s poljoprivredom i ruralnim razvojem na temelju načela svojih dugoročnih ciljeva održivosti iz zelenog plana Europske unije, strategije Europske unije „od polja do stola” i strategije Europske unije za bioraznolikost te čileanskih poljoprivredno-prehrambenih inicijativa za održivost.

POGLAVLJE 5.

GOSPODARSKO, SOCIJALNO I KULTURNO PARTNERSTVO

Članak 5.1.

Poduzetništvo i industrija

1. Stranke surađuju na promicanju povoljnog okruženja za razvoj i poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća („MSP-ovi”), a prema potrebi i suradnje u području industrijske politike. Takva se suradnja sastoji od:

(a) promicanja kontakata između gospodarskih subjekata, poticanja zajedničkih ulaganja i uspostave zajedničkih pothvata te informacijskih mreža putem postojećih horizontalnih programa;

(b) razmjene informacija i iskustava o stvaranju okvirnih uvjeta za MSP-ove radi poboljšanja njihove konkurentnosti te o postupcima povezanima s osnivanjem MSP-ova;

(c) olakšavanja aktivnosti MSP-ova stranaka;

(d) promicanjem društveno odgovornog poslovanja i poticanjem odgovorne poslovne prakse, uključujući održivu potrošnju i proizvodnju.

2. Stranke surađuju na olakšavanju relevantnih aktivnosti suradnje koje je uspostavio privatni sektor.

Članak 5.2.

Sirovine

1. Stranke prepoznaju da je transparentan pristup utemeljen na tržištu najbolji način za stvaranje okruženja pogodnog za ulaganja u sektor sirovina.

2. Na temelju obostranog interesa, stranke promiču suradnju u pitanjima koja se odnose na sirovine u relevantnom regionalnom ili multilateralnom okruženju ili putem bilateralnog dijaloga na zahtjev bilo koje od stranaka. Cilj je te suradnje promicanje transparentnosti na globalnim tržištima sirovina i doprinos održivom razvoju.

3. Suradnja između stranaka u skladu s ovim člankom provodi se uzimajući u obzir članak 15.14. kako bi se osigurale sinergije.

Članak 5.3.

Odgovorno poslovno ponašanje te poslovanje i ljudska prava

1. Stranke podupiru razvoj i provedbu nacionalnih akcijskih planova o poslovanju i ljudskim pravima kojima se osigurava da se u tim planovima spominju i potiču učinkovite odredbe o postupanju s dužnom pažnjom u pogledu ljudskih prava.

2. Uzimajući u obzir da su države dužne štititi ljudska prava u vezi s poslovnim aktivnostima na svojem državnom području, stranke promiču odgovorno poslovno ponašanje prema međunarodnim standardima koje su stranke potvrdile i podržale u skladu s Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Smjernicama za multinacionalna poduzeća Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Općim smjernicama OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom za odgovorno poslovno ponašanje, Tripartitnom deklaracijom Međunarodne organizacije rada (ILO) o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku i Programom do 2030.

Članak 5.4.

Zapošljavanje i socijalna pitanja

1. U skladu s Programom do 2030., stranke prepoznaju da je iskorjenjivanje siromaštva u svim njegovim oblicima i dimenzijama, uključujući ekstremno siromaštvo, najveći izazov s kojim se svijet suočava i predstavlja nužan zahtjev za održivi razvoj. U tom pogledu suglasne su razmjenjivati informacije o metodama mjerenja siromaštva kako bi podupirale politike utemeljene na dokazima.

2. Stranke prepoznaju da bi poboljšanje životnog standarda, stvaranje kvalitetnih radnih mjesta i promicanje socijalne zaštite i dostojanstvenog rada za sve – žene i muškarce – trebali biti okosnica politika zapošljavanja i socijalnih politika.

3. Stranke poštuju, promiču i ostvaruju temeljna načela i prava na radu utvrđena u Deklaraciji ILO-a o temeljnim načelima i pravima na radu, usvojenoj u Ženevi 18. lipnja 1998., i popratnim dokumentima, Deklaraciji ILO-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju, donesenoj 10. lipnja 2008., i odgovarajućim temeljnim konvencijama ILO-a.

4. Stranke jačaju suradnju, među ostalim između socijalnih partnera u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, te promiču razmjenu najboljih primjera iz prakse u pogledu zapošljavanja, zdravlja i sigurnosti na radu, inspekcija rada, neprijavljenog rada, socijalnog dijaloga te socijalne zaštite i zaštite na radu, uključujući procjenu učinaka neformalne ekonomije, kao i upravljanje promjenama radnog mjesta.

5. Stranke su suglasne uspostaviti redoviti dijalog kako bi pratile i preispitivale napredak rada u tim područjima od zajedničkog interesa te oblikovanja i učinkovitosti svojih politika u tim područjima.

Članak 5.5.

Starije osobe i osobe s invaliditetom

1. Stranke se obvezuju raditi na povećanju dobrobiti, dostojanstva i učinkovitog uključivanja ranjivih skupina u svoja društva, kao i onih koji nailaze na prepreke sudjelovanju u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima, posebno starijih osoba i osoba s invaliditetom.

2. Stranke prepoznaju važnost promicanja pozitivnog starenja i pristupačnosti na svim razinama tijekom cijelog životnog vijeka. Stranke isto tako prepoznaju važnost poštovanja obveza pristupačnosti na temelju Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, donesene 13. prosinca 2006.

3. Stranke su suglasne surađivati kako bi:

(a) promicale i razvijale mjere za potporu ili povećanje mogućnosti na tržištu rada za starije osobe i osobe s invaliditetom i njihove socijalne uključenosti;

(b) osigurale uključivo obrazovanje i cjeloživotno učenje za osobe s invaliditetom, posebno djecu i mlade, kao i za starije osobe;

(c) promicale ciljane mjere usmjerene na uključivanje osoba s mentalnim i intelektualnim poteškoćama i problemima s mentalnim zdravljem, kao i na njihovu habilitaciju i rehabilitaciju;

(d) utvrđivale i razmjenjivale dobre primjere iz prakse o uređajima za pomoć, uključujući one koji se upotrebljavaju za pružanje skrbi radi poticanja samostalnog života i koji su korisni i starijim osobama i osobama s invaliditetom, među ostalim u situacijama ovisnosti;

(e) poboljšale pristupačnost proizvoda i usluga na koherentan način radi osiguravanja ravnopravnog i nediskriminirajućeg pristupa osobama s invaliditetom ili starijim osobama.

Članak 5.6.

Mladi

1. Stranke prepoznaju važnost mladih kao pokretača rasta i blagostanja. U tom pogledu stranke će naglašavati važnost otvaranja radnih mjesta i prilika za dostojan rad za mlade, kao i razvoja projekata usmjerenih na povećanje njihova građanskog sudjelovanja.

2. Stranke surađuju u cilju:

(a) olakšavanja aktivnog sudjelovanja mladih osoba u civilnom društvu;

(b) jačanja razmjene u području politike za mlade i neformalnog obrazovanja mladih osoba i osoba koje rade s mladima;

(c) promicanja održivog i uključivog razvoja sudjelovanjem u dijalogu u cilju podupiranja kampanja za podizanje svijesti u pogledu ljudskih prava i nediskriminacije usmjerenih na mlade.

3. U tom će okviru zajednički raditi na borbi protiv vršnjačkog i drugog nasilja u obrazovnim ustanovama.

Članak 5.7.

Kultura

1. Stranke surađuju u okviru relevantnih međunarodnih foruma, posebno u okviru Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO), radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i promicanja kulturne raznolikosti, među ostalim provedbom Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja, donesene u Parizu 20. listopada 2005.

2. Stranke promiču bliskiji dijalog i suradnju u kulturnom i kreativnom sektoru, među ostalim u pogledu novih i tehnologija u nastajanju te audiovizualnih medija, imajući na umu postojeće bilateralne sporazume između Čilea i država članica, kako bi se, među ostalim, poboljšalo uzajamno razumijevanje i poznavanje njihovih kultura te razmjena u tom području.

3. Stranke nastoje poduzimati odgovarajuće mjere za promicanje kulturne razmjene i provedbu zajedničkih inicijativa u različitim kulturnim područjima, uključujući koprodukciju u područjima medija, filma i televizije, koristeći se dostupnim instrumentima i okvirima suradnje.

4. Stranke potiču međukulturni dijalog među organizacijama civilnog društva te među pojedincima iz stranaka.

Članak 5.8.

Istraživanje i inovacije

1. Stranke surađuju u području znanstvenih istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija na temelju zajedničkog interesa i uzajamne koristi te u skladu sa svojim internim pravilima i odredbama. Ta je suradnja usmjerena na promicanje društvenog i gospodarskog razvoja, rješavanje globalnih društvenih pitanja, postizanje znanstvene izvrsnosti, poboljšanje

regionalne konkurentnosti te jačanje odnosa između stranaka radi stvaranja dugotrajnih partnerstava. Stranke potiču politički dijalog i koriste se različitim instrumentima, kao što je Sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske zajednice i Republike Čilea, sastavljen u Bruxellesu 23. rujna 2002., na komplementaran način.

2. Stranke nastoje:

(a) poboljšati uvjete za mobilnost istraživača, znanstvenika, stručnjaka, studenata i poduzetnika te za prenošenje materijala i opreme preko granica;

(b) olakšati uzajamni pristup znanstvenim, tehnološkim i inovacijskim programima, istraživačkim infrastrukturama i objektima, publikacijama i znanstvenim podacima;

(c) povećati suradnju u prednormativnim istraživanjima i normizaciji;

(d) promicati zajednička načela za pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva u istraživačkim i inovacijskim projektima;

(e) poticati politički dijalog o inovacijama, posebno usmjeren na mala i srednja poduzeća, u cilju stvaranja novih dobara i usluga te poticanja tehnoloških inovacija i poduzetništva;

(f) povećati broj zajedničkih poslovnih projekata u području primijenjenog istraživanja i razvoja kojima se nastoje stvoriti inovativna rješenja za zajedničke probleme i izazove;

(g) poticati mreže i veze između istraživačkih i inovacijskih institucija, kao što su sveučilišta i istraživački centri te poduzeća u regijama stranaka radi razvoja aktivnosti bliskih tržištu;

(h) podupirati socijalne i javne inovacijske programe usmjerene na poboljšanje društvenog razvoja regija, a posebno kvalitete života građana;

(i) promicati suradnju i razmjenu najboljih primjera iz prakse, politika i strategija, uključujući globalne izazove, među tvorcima politika, inovacijskim agencijama i drugim relevantnim dionicima.

3. Stranke promiču sljedeće aktivnosti koje uključuju vladine organizacije, javne i privatne istraživačke centre, visoka učilišta, agencije i mreže za inovacije te druge dionike, među ostalima MSP-ove:

(a) zajedničke inicijative za informiranje o znanstvenim, tehnološkim i inovacijskim programima i programima izgradnje kapaciteta te o prilikama za međusobno sudjelovanje u tim programima;

(b) zajedničke sastanke i radionice za razmjenu informacija i najboljih primjera iz prakse te utvrđivanje područja za zajedničko istraživanje;

(c) zajednička i sufinancirana djelovanja u području istraživanja i inovacija, uključujući tematske mreže, u područjima od zajedničkog interesa;

(d) uzajamno priznato ocjenjivanje i vrednovanje znanstvene suradnje i suradnje u području inovacija te diseminaciju odgovarajućih rezultata.

Članak 5.9.

Suradnja u polarnim pitanjima

Stranke prepoznaju važnost dijaloga te bilateralne i multilateralne suradnje u polarnim pitanjima. Takva se suradnja usmjerava putem stručnog dijaloga i razmjene najboljih primjera iz prakse, među ostalim u okviru Komisije za očuvanje antarktičkih morskih živih resursa.

Članak 5.10.

Digitalna politika

1. Stranke prepoznaju da informacijska i komunikacijska tehnologija („IKT”) jača gospodarski, obrazovni i društveni razvoj. Stranke razmjenjuju stajališta o svojim politikama u tom području.

2. Stranke surađuju u području politike IKT-a. Takva suradnja može obuhvaćati:

(a) razmjenu mišljenja o različitim aspektima strategije digitalnog jedinstvenog tržišta Europske unije, posebno o politikama i propisima o elektroničkim komunikacijama, uključujući pristup širokopojasnim uslugama, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, tokove podataka, zahtjeve u pogledu lokalizacije podataka, e-upravu, otvorenu upravu, otvorene podatke, sigurnost na internetu, e-zdravstvo i neovisnost regulatornih tijela;

(b) razmjenu stajališta o mrežnoj neutralnosti kao načelu za promicanje slobodnog i otvorenog interneta te o stvaranju internetskih usluga i aplikacija i pristupu tim uslugama i aplikacijama u korist svih građana;

(c) promicanje IKT-a kao sredstva društvenog, kulturnog i gospodarskog razvoja, socijalne i digitalne uključenosti i kulturne raznolikosti, ključnog za poticanje povezivosti škola i razvijanje istraživačkih i akademskih mreža;

(d) razvijanje međusobne povezanosti i interoperabilnosti istraživačkih mreža, infrastrukture i usluga u području računalstva i znanstvenih podataka te promicanje tog razvoja u regionalnom kontekstu;

(e) suradnju u području e-uprave i usluga povjerenja kao što su elektronički potpisi i elektronička identifikacija, koja je usmjerena na razmjenu načela politike, informacija i dobrih primjera iz prakse o upotrebi IKT-a radi modernizacije javne uprave te promicanja visokokvalitetnih javnih usluga i transparentnog upravljanja javnim sredstvima;

(f) razmjenu informacija o normama, ocjeni sukladnosti i homologaciji, među ostalim radi olakšavanja trgovine;

(g) promicanje razmjene i osposobljavanja specijalista, posebno mladih stručnjaka i žena;

(h) promicanje digitalnih vještina.

Članak 5.11.

Obrazovanje i visoko obrazovanje

1. Stranke surađuju u području obrazovanja u cilju podupiranja razvoja ljudskog kapitala, posebno na razini visokog obrazovanja.

2. Kako bi poduprle kvalitetu i modernizaciju sustavâ visokog obrazovanja, stranke:

(a) promiču mobilnost studenata, sveučilišnih nastavnika i administrativnog osoblja putem postojećih ili novih programa;

(b) jačaju kapacitete u ustanovama visokog obrazovanja;

(c) poboljšavaju mehanizme za priznavanje kvalifikacija i razdoblja studiranja u inozemstvu, u skladu sa zakonima svake stranke.

Članak 5.12.

Civilna satelitska navigacija, promatranje Zemlje i druge svemirske aktivnosti

1. Stranke prepoznaju da svemirske aktivnosti imaju pozitivan učinak na gospodarski, društveni i održivi razvoj okoliša i industrijsku konkurentnost.

2. Stranke surađuju, u skladu s međunarodnim konvencijama i svojim zakonima, u pitanjima od zajedničkog interesa u području civilnih svemirskih aktivnosti, kao što su:

(a) istraživanja svemira, uključujući satelitsku navigaciju i promatranje Zemlje sudjelovanjem u programu Obzor Europa;

(b) suradnja u području aplikacija i usluga globalnih navigacijskih satelitskih sustava, uključujući ponajprije znanstvena istraživanja, industrijsku suradnju, trgovinu i razvoj tržišta, standarde primjene, certifikaciju i regulatorne mjere;

(c) razvoj proširenih satelitskih sustava, posebno za sustave zračnog prijevoza ili proširene sustave, uzajamna zaštita infrastrukture satelitskih navigacijskih sustava, suradnja u području interoperabilnosti, kompatibilnosti i uporabe spektra;

(d) promatranje Zemlje i znanost o Zemlji, uključujući suradnju u multilateralnim forumima, a posebno u Skupini za promatranje Zemlje („GEO”) i Odboru za satelitsko promatranje Zemlje („CEOS”) za rješavanje društvenih izazova i olakšavanje poslovnih i inovacijskih partnerstava u promatranju Zemlje u okviru komponente Copernicus svemirskog programa Unije utvrđivanjem područja od zajedničkog interesa;

(e) satelitska komunikacija.

Članak 5.13.

Turizam

1. Stranke surađuju u području turizma u cilju poboljšanja razmjene informacija i uspostave najbolje prakse kako bi osigurale uravnotežen i održiv razvoj turizma te poduprle stvaranje radnih mjesta, gospodarski razvoj i poboljšanje kvalitete života.

2. Stranke se osobito usredotočuju na:

(a) očuvanje i povećanje potencijala prirodne i kulturne baštine;

(b) poštovanje cjelovitosti i interesa lokalnih zajednica;

(c) promicanje suradnje između svojih regija te regija i općina susjednih zemalja;

(d) promicanje razmjene informacija i suradnje u kreativnoj industriji te inovacijama u sektoru turizma.

Članak 5.14.

Statistika

1. Stranke surađuju u području statistike.

2. Takva suradnja može obuhvaćati:

(a) promicanje usklađivanja statističke metodologije kako bi se poboljšala usporedivost podataka;

(b) izradu i diseminaciju službene statistike te razvoj pokazatelja;

(c) razmjenu znanja i dobrih primjera iz prakse između službenih institucija Čilea zaduženih za statistička pitanja i postupke i odgovarajućih institucija u Europskoj uniji.

Članak 5.15.

Promet

1. Stranke surađuju u relevantnim područjima prometne politike, među ostalim integrirane prometne politike, u cilju razvoja i podupiranja učinkovitog, održivog, sigurnog, pouzdanog i okolišno prihvatljivog prometnog sustava za putnike i robu.

2. Cilj je takve suradnje promicanje:

(a) razmjene informacija o prometnim politikama, standardima i najboljim primjerima iz prakse te drugim temama od zajedničkog interesa;

(b) međusobnog povezivanja i interoperabilnosti mreža;

(c) pristupa multimodalnom prometnom sustavu;

(d) okruženja pogodnog za ulaganja;

(e) sigurnosti i zaštite prometnih sustava;

(f) prometnih pitanja povezanih s okolišem;

(g) niskougljičnih ili bezugljičnih prometnih rješenja, istraživanja i inovacija, pametnih i digitalnih rješenja;

(h) stručnog dijaloga i suradnje u okviru međunarodnih foruma o prometu;

(i) održivih prometnih rješenja, među ostalim u vezi s gradskom mobilnošću; i

(j) olakšavanja trgovine, veće učinkovitosti i optimizacije operacija prijevoza i logistike digitalizacijom i pojednostavnjenjem zahtjeva za izvješćivanje za sve vrste prijevoza.

POGLAVLJE 6.

DRUGA PODRUČJA

Članak 6.1.

Makroekonomske politike

Stranke surađuju u području razmjene informacija i stajališta o makroekonomskim politikama i trendovima i promiču je.

Članak 6.2.

Porezna pitanja

Stranke priznaju i obvezuju se provoditi načela dobrog upravljanja u području poreza, među ostalim globalne standarde o transparentnosti i razmjeni informacija te minimalne standarde protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti, kao i uklanjati štetnu poreznu praksu. Stranke će promicati jednake uvjete i raditi na poboljšanju međunarodne suradnje u području poreza kako bi se spriječila utaja i izbjegavanje plaćanja poreza.

Članak 6.3.

Politika zaštite potrošača

Stranke prepoznaju važnost osiguravanja visoke razine zaštite potrošača i u tu svrhu nastoje surađivati u području politike zaštite potrošača. Stranke su suglasne da takva suradnja, u mjeri u kojoj je to moguće, može uključivati:

(a) razmjenu informacija o njihovim okvirima za zaštitu potrošača, među ostalim o zakonima o zaštiti potrošača, sigurnosti potrošačkih proizvoda, pravnoj zaštiti potrošača i izvršavanju zakonodavstva o zaštiti potrošača; i

(b) poticanje razvoja neovisnih udruga potrošača i kontakata među predstavnicima potrošača.

Članak 6.4.

Javno zdravstvo

Stranke su suglasne surađivati u pitanjima javnog zdravlja, posebno u pogledu sprečavanja i kontrole zaraznih bolesti, pripravnosti za borbu protiv izbijanja visokopatogenih bolesti, provedbe Međunarodnih zdravstvenih propisa iz 2005. koje je donijela Svjetska zdravstvena skupština 23. svibnja 2005. i borbe protiv antimikrobne otpornosti.

Članak 6.5.

Suradnja u području sporta i tjelesne aktivnosti

Stranke će surađivati u području sporta i tjelesne aktivnosti kao načinu doprinosa razvoju aktivnog i zdravog načina života, uključujući promicanje tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja u svim dobnim skupinama, promicanje društvenih uloga i obrazovnih vrijednosti sporta te borbu protiv prijetnji sportu, kao što su doping, namještanje utakmica, rasizam i nasilje.

POGLAVLJE 7.

MODERNIZACIJA DRŽAVE I JAVNE UPRAVE, DECENTRALIZACIJA, REGIONALNA POLITIKA I MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA

Članak 7.1.

Modernizacija države

U kontekstu političkog dijaloga i suradnje stranke će raditi na razmjeni iskustava u pitanjima povezanima s modernizacijom i decentralizacijom države i javne uprave, izvlačeći pouke iz najboljih primjera iz prakse stranaka u pogledu globalne organizacijske učinkovitosti te postojećeg zakonodavnog i institucionalnog okvira u cilju postizanja dobrog upravljanja, uključujući sljedeće:

(a) priznavanje autonomije i uloge vrhovnih revizijskih institucija u promicanju dobrog upravljanja na svim razinama osiguravanjem učinkovitosti, odgovornosti, djelotvornosti i transparentnosti;

(b) promicanje transparentnosti i odgovornosti prema građanima u javnim politikama i donošenju odluka te jačanje uloge civilnog društva u tom području;

(c) promicanje kulture poštenja i čestitosti u javnoj službi koja obuhvaća društvo u cjelini, u suradnji s privatnim sektorom i civilnim društvom;

(d) promicanje, podupiranje i poticanje inovacija u javnom sektoru, pružajući rješenja za probleme i izazove na različitim razinama i područjima rada kako bi se stvorila javna vrijednost u inovacijskom ekosustavu i društvu.

Članak 7.2.

Regionalna politika i decentralizacija

1. Stranke prepoznaju važnost politika namijenjenih promicanju uravnoteženog i održivog regionalnog i teritorijalnog razvoja. Stranke prepoznaju važnost regija i suradnje s podnacionalnim vlastima te kako one mogu donijeti važna saznanja o javnim politikama u skladu sa zahtjevima buduće decentralizacije Čilea.

2. Stranke će, kad god je to moguće, surađivati u cilju poboljšanja sustava upravljanja na različitim razinama, izgradnje kapaciteta putem razmjene iskustava i primjera iz prakse te uzajamnog učenja, na održivim rješenjima za teritorijalne i regionalne razvojne izazove, politikama usmjerenima na promicanje socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije, uključujući prekograničnu suradnju, na uspostavi i provedbi regionalne politike i organizaciji strategija teritorijalnog razvoja te na pitanjima partnerstva, postupcima i metodama planiranja i evaluacije, regionalnim inovacijama i politikama pametne specijalizacije.

3. Stranke se obvezuju, kad god je to moguće, povećati dinamiku i proširiti mogućnosti suradnje između regija Europske unije i regija Čilea osmišljavanjem i provedbom zajedničkih programa i projekata usmjerenih, među ostalim, na regionalni i teritorijalni razvoj.

4. Stranke će nastojati razmjenjivati iskustva i dobre primjere iz prakse o međuodnosima decentralizacije i provedbe regionalne politike.

Članak 7.3.

Međuinstitucijska suradnja

1. Stranke se obvezuju poticati i olakšavati bliskiji dijalog i suradnju među predmetnim ustanovama u bilo kojem od područja obuhvaćenih ovim Sporazumom. U tu svrhu stranke će poticati kontakte između institucija Vlade Čilea i javnog sektora te drugih relevantnih institucija Čilea s odgovarajućim institucijama u Europskoj uniji kako bi se riješilo pitanje najšire moguće sektorske suradnje koja može obuhvaćati:

(a) sprječavanje i borbu protiv korupcije;

(b) organizacijsko osposobljavanje i potporu;

(c) pružanje tehničke pomoći čileanskim institucijama odgovornima za izradu, provedbu i evaluaciju javnih politika te za pružanje informacija o tim politikama, što uključuje sastanke osoblja institucija Europske unije s kolegama iz Čilea;

(d) redovitu razmjenu informacija koje se smatra potrebnima, među ostalim uporabom informacijskih i komunikacijskih tehnologija, te razvoj informacijskih mreža, vodeći pritom računa o zaštiti osobnih podataka u svim područjima u kojima je potrebna razmjena podataka;

(e) razmjenu informacija i dobrih primjera iz prakse u pogledu digitalizacije državnih postupaka povezanih s pružanjem usluga građanima;

(f) prijenos specijaliziranog znanja;

(g) preliminarne studije i zajedničku provedbu projekata koji uključuju razmjeran financijski doprinos;

(h) razvoj akcijskih planova, uključujući kontaktne točke, rokove i mehanizme procjene;

(i) doprinos stvaranju sposobnosti, kompetencija i vještina u području javnih inovacija.

2. Stranke sporazumno mogu dodati druga područja djelovanja onima iz stavka 1.

DIO III.

TRGOVINA I PITANJA POVEZANA S TRGOVINOM

POGLAVLJE 8.

OPĆE I INSTITUCIONALNE ODREDBE

ODJELJAK A

Opće odredbe

Članak 8.1.

Uspostava područja slobodne trgovine

Stranke uspostavljaju područje slobodne trgovine u skladu s člankom XXIV. GATT-a iz 1994. i člankom V. GATS-a.

Članak 8.2.

Ciljevi

Ciljevi su ovog dijela ovog Sporazuma:

(a) širenje i diversifikacija trgovine robom, u skladu s člankom XXIV. GATT-a iz 1994., između stranaka snižavanjem ili ukidanjem carinskih i necarinskih prepreka trgovini;

(b) olakšavanje trgovine robom, posebno odredbama o carini i olakšavanju trgovine, normama, tehničkim propisima, postupcima ocjenjivanja sukladnosti te sanitarnim i fitosanitarnim mjerama, uz očuvanje prava svake stranke da donosi propise kako bi ostvarila ciljeve javne politike;

(c) liberalizacija trgovine uslugama u skladu s člankom V. GATS-a;

(d) razvoj gospodarske klime koja pogoduje povećanim tokovima ulaganja, poboljšanje uvjeta za osnivanje poduzeća na temelju načela nediskriminacije uz istodobno očuvanje prava svake stranke da donosi i provodi mjere potrebne za ostvarivanje legitimnih ciljeva politike;

(e) olakšavanje trgovine i ulaganja između stranaka, među ostalim slobodnim prijenosom tekućih plaćanja i kretanja kapitala;

(f) razvoj okruženja pogodnog za ulaganja osiguravanjem transparentnih, stabilnih i predvidivih pravila kojima se jamči pravedno postupanje prema ulagačima i uspostava sudskog sustava za učinkovito, pravedno i predvidivo rješavanje sporova između ulagača i države;

(g) djelotvorno i uzajamno otvaranje tržišta javne nabave stranaka;

(h) poticanje inovacija i kreativnosti osiguravanjem odgovarajuće i učinkovite zaštite prava intelektualnog vlasništva u skladu s međunarodnim obvezama koje se primjenjuju između stranaka;

(i) promicanje uvjeta kojima se potiče nenarušeno tržišno natjecanje, posebno u odnosu na trgovinu i ulaganja između stranaka;

(j) razvoj međunarodne trgovine na način koji doprinosi održivom razvoju u njegovoj gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj dimenziji; i

(k) uspostava djelotvornog, pravednog i predvidivog mehanizma za rješavanje sporova povezanih s tumačenjem i primjenom ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 8.3.

Definicije opće primjene

Za potrebe ovog dijela ovog Sporazuma, priloga 9., od 10.-A do 10.-E, od 13.-A do 13.-H, 15.-A, 15.B, od 16.-A, 16.-B, 16.-C, od 17.-A do 17.-I, od 19.-A, 19.-B, 19.-C, 21.-A, 21.-B, 25., 28.-A, 28.-B, 29., 32.-A, 32.-B, 32.-C, 38.-A i 38.-B te protokola uz ovaj Sporazum:

(a) „Sporazum o poljoprivredi" znači Sporazum o poljoprivredi iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(b) „Sporazum o antidampingu" znači Sporazum o primjeni članka VI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(c) „carina" znači sve carine ili pristojbe bilo koje vrste koje se naplaćuju na uvoz ili u vezi s uvozom robe, ne uključujući:

i. pristojbe istovjetne unutarnjem porezu koje se naplaćuju u skladu s člankom 9.4. ovog Sporazuma;

ii. antidampinške, posebne zaštitne, kompenzacijske ili zaštitne pristojbe koje se primjenjuju u skladu s GATT-om iz 1994., Sporazumom o antidampingu, Sporazumom o poljoprivredi, Sporazumom o SCM-u i Sporazumom o zaštitnim mjerama, ovisno o slučaju; i

iii. naknade i druge pristojbe koje se naplaćuju na uvoz ili u vezi s uvozom i koje su iznosom ograničene na približni trošak pruženih usluga;

(d) „CPC" znači privremena Središnja klasifikacija proizvoda (Statistički dokumenti, serija M, br. 77, Odjel za međunarodna gospodarska i socijalna pitanja, Statistički ured Ujedinjenih naroda, New York, 1991.);

(e) „dani" znači kalendarski dani, uključujući vikende i praznike;

(f) „postojeći" znači na snazi na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma;

(g) „GATS" znači Opći sporazum o trgovini uslugama iz Priloga 1.B Sporazumu o WTO-u;

(h) „GATT iz 1994." znači Opći sporazum o carinama i trgovini iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(i) „roba iz stranke" znači domaća roba u smislu GATT-a iz 1994. i uključuje robu podrijetlom iz te stranke;

(j) „Harmonizirani sustav" ili „HS" znači Harmonizirani sustav nazivlja i brojčanog označivanja robe, uključujući njegova opća pravila za tumačenje, napomene za odjeljke, napomene za poglavlja i napomene za tarifne podbrojeve koje je izradila Svjetska carinska organizacija;

(k) „tarifni broj" znači prve četiri znamenke tarifnog broja Harmoniziranog sustava;

(l) „pravna osoba" znači svaki pravni subjekt valjano osnovan ili drukčije organiziran na temelju mjerodavnog prava radi stjecanja dobiti ili zbog drugog razloga, u privatnom ili javnom vlasništvu, uključujući trgovačka društva, zaklade, partnerstva, zajedničke pothvate, obrte ili udruženja;

(m) „mjera" znači svaka mjera u obliku zakona, drugog propisa, pravila, postupka, odluke, administrativne mjere, zahtjeva ili prakse ili u bilo kojem drugom obliku;

(n) „mjera stranke" znači sve mjere koje donose ili provode ([2]):

i. državna tijela i tijela na svim razinama;

([2]) Podrazumijeva se da „mjera" uključuje propuste stranke da poduzme radnje potrebne za ispunjavanje svojih obveza iz ovog Sporazuma.

ii. nevladina tijela pri izvršavanju ovlasti koje su im povjerila državna tijela ili tijela na svim razinama ([3]); ili

iii. bilo koji subjekt koji u stvarnosti djeluje prema uputama ili pod vodstvom ili nadzorom stranke u pogledu mjere ([4]);

(o) „fizička osoba" znači:

i. za stranku EU, državljanin države članice prema njezinu pravu ([5]); i

ii. za Čile, državljanin Čilea u skladu s njegovim pravom;

(p) „roba s podrijetlom" znači roba koja ispunjava uvjete pravila o podrijetlu iz poglavlja 10.;

(q) „osoba" znači fizička ili pravna osoba;

(r) „osobni podaci" znači svaka informacija koja se odnosi na fizičku osobu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi;

(s) „Sporazum o zaštitnim mjerama" znači Sporazum o zaštitnim mjerama iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(t) „sanitarna ili fitosanitarna mjera" znači svaka mjera iz stavka 1. Priloga A Sporazumu o SPS-u;

(u) „Sporazum o SCM-u" znači Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(v) „Sporazum o SPS-u" znači Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(w) „Sporazum o TBT-u" znači Sporazum o tehničkim preprekama u trgovini iz Priloga 1. Sporazumu o WTO-u;

(x) „Sporazum o TRIPS-u" znači Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva iz Priloga 1.C Sporazumu o WTO-u; i

(y) „Sporazum o WTO-u" znači Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije, sastavljen 15. travnja 1994. u Marakešu.

Članak 8.4.

Odnos prema Sporazumu o WTO-u i drugim postojećim sporazumima koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma

1. Stranke potvrđuju svoja prava i obveze jedne prema drugoj koje proizlaze iz Sporazuma o WTO-u i drugih postojećih sporazuma koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma čije su stranke.

2. Ovaj se Sporazum ne smije tumačiti kao da se od ijedne stranke zahtijeva da postupa protivno svojim obvezama iz Sporazuma o WTO-u.

([3]) Podrazumijeva se da se obveze stranke na temelju ovog Sporazuma primjenjuju na poduzeće u državnom vlasništvu ili drugu osobu kada izvršava bilo kakve zakonske ili upravne ovlasti ili druge javne ovlasti koje joj je ta stranka delegirala, kao što je ovlast za izvlaštenje, izdavanje dozvola, odobravanje komercijalnih transakcija ili nametanje kvota, naknada ili drugih pristojbi.

([4]) Podrazumijeva se da, ako stranka tvrdi da subjekt djeluje kako je navedeno u podtočki iii., ta stranka snosi teret dokazivanja i mora pružiti barem čvrste indicije.

([5]) Za potrebe poglavlja od 17. do 27. definicijom „fizičke osobe" obuhvaćene su i fizičke osobe sa stalnim boravištem u Republici Latviji koje nisu državljani Republike Latvije ili neke druge države, ali koje u skladu sa zakonima Republike Latvije imaju pravo na putovnicu za nedržavljane.

3. U slučaju nedosljednosti između ovog Sporazuma i bilo kojeg drugog postojećeg sporazuma koji nije Sporazum o WTO-u, čije su stranke obje stranke ovog Sporazuma i koji je obuhvaćen područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma, stranke se odmah međusobno savjetuju radi pronalaženja uzajamno zadovoljavajućeg rješenja.

ODJELJAK B

Institucionalne odredbe

Članak 8.5.

Posebne funkcije Zajedničkog vijeća koje djeluje u sastavu za trgovinu

1. Kada rješava pitanja povezana s ovim dijelom ovog Sporazuma ([6]), Zajedničko vijeće osnovano u skladu s člankom 40. stavkom 1. može:

(a) donijeti odluke o izmjeni:

i. tarifnih rasporeda u dodacima 9.-1. i 9.-2. kako bi se ubrzalo ukidanje carina;

ii. poglavlja 10. i priloga od 10.-A do 10.-E;

iii. priloga 13.-F i 13.-G te Dodatka 13.-E-1.;

iv. priloga 16.-A, 16.-D, 16.-E i stavka 1. Priloga 16.-B;

(v) Priloga 21.-B;

vi. Priloga 29.;

vii. definicije „subvencije" iz članka 31.2 stavka 1. u mjeri u kojoj se odnosi na poduzeća koja pružaju usluge, u cilju uključivanja ishoda budućih rasprava o tom pitanju u okviru WTO-a ili povezanih plurilateralnih foruma;

viii. Priloga 32.-A u pogledu upućivanja na pravo koje se primjenjuje u strankama;

ix. Priloga 32.-B u pogledu kriterija koje treba uključiti u postupak prigovora;

x. Priloga 32.-C u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla;

xi. priloga 38.-A i 38.-B; i

xii. bilo koje druge odredbe, priloga, dodatka ili protokola čija je izmjena predviđena u ovom dijelu ovog Sporazuma;

(b) donijeti odluke o tumačenju odredaba ovog dijela ovog Sporazuma, koje su obvezujuće za stranke i sva tijela osnovana na temelju ovog dijela ovog Sporazuma i vijeća iz poglavlja 33. i 38.;

(c) osnovati dodatne pododbore i druga tijela nadležna za pitanja koja su obuhvaćena područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma na temelju članka 40.3. stavka 3.; i

(d) ako to smatra primjerenim, utvrditi poslovnike pododborâ i drugih tijela osnovanih na temelju članka 8.8. i točke (c) ovog stavka.

2. Dnevni red sastanka Zajedničkog vijeća koji djeluje u sastavu za trgovinu utvrđuju koordinatori ovog dijela ovog Sporazuma, u skladu s člankom 8.7. stavkom 2.

([6]) Podrazumijeva se da će Čile provoditi sve odluke koje Zajedničko vijeće u sastavu za trgovinu donese putem izvršnih sporazuma (*acuerdos de ejecución*), u skladu s čileanskim pravom.

Članak 8.6.

Posebne funkcije Zajedničkog odbora koji djeluje u sastavu za trgovinu

1. Kada Zajednički odbor osnovan u skladu s člankom 40. stavkom 2. rješava pitanja povezana s ovim dijelom ovog Sporazuma ([7]), on čini sljedeće:

(a) pomaže Zajedničkom vijeću u obavljanju njegovih funkcija koje se odnose na trgovinu i ulaganja;

(b) odgovoran je za pravilnu provedbu ovog dijela ovog Sporazuma; u tom smislu i ne dovodeći u pitanje prava utvrđena u poglavlju 38., stranka može u okviru Zajedničkog odbora uputiti na raspravu bilo koje pitanje koje se odnosi na primjenu ili tumačenje ovog dijela ovog Sporazuma;

(c) nadgleda daljnju razradu odredaba ovog dijela ovog Sporazuma prema potrebi i evaluira rezultate dobivene njegovom primjenom;

(d) traži prikladne načine sprečavanja i rješavanja problema koji bi mogli nastati u područjima obuhvaćenima ovim dijelom ovog Sporazuma;

(e) nadzire rad svih pododbora osnovanih na temelju članka 8.8. i pododbora osnovanih na temelju članka 40.3. stavkom 3. koji obavljaju zadaće specifične za ovaj dio ovog Sporazuma; i

(f) razmatra sve učinke pristupanja nove države članice Europskoj uniji na ovaj dio ovog Sporazuma.

2. Zajednički odbor koji djeluje u sastavu za trgovinu može:

(a) osnovati dodatne pododbore i druga tijela nadležna za pitanja koja su obuhvaćena područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma na temelju članka 40.3. stavka 3.;

(b) između sastanaka Zajedničkog vijeća donijeti odluke o izmjeni ovog dijela ovog Sporazuma u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a) i tumačenjima iz članka 8.5. stavka 1. točke (b) ako se Zajedničko vijeće ne može sastati ili ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom; i

(c) utvrditi poslovnik pododborâ i drugih tijela, ako to smatra primjerenim, osnovanih u skladu s člankom 8.8. i točkom (a) ovog stavka.

3. Dnevni red sastanka Zajedničkog odbora koji djeluje u sastavu za trgovinu utvrđuju koordinatori ovog dijela ovog Sporazuma, u skladu s člankom 8.7. stavkom 2.

Članak 8.7.

Koordinatori ovog dijela ovog Sporazuma

1. Svaka stranka imenuje koordinatora za ovaj dio ovog Sporazuma u roku od 60 dana od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma i obavješćuje drugu stranku o podacima za kontakt tog koordinatora.

2. Koordinatori zajednički utvrđuju dnevni red i provode sve druge potrebne pripreme za sastanke Zajedničkog vijeća, Zajedničkog odbora, pododborâ i drugih tijela osnovanih u skladu s člankom 8.8. ili osnovanih u skladu s člankom 40.3. stavkom 3. koji obavljaju zadaće specifične za ovaj dio ovog Sporazuma; Koordinatori prema potrebi poduzimaju daljnje mjere na temelju odluka Zajedničkog vijeća i Zajedničkog odbora koji djeluju u sastavu za trgovinu te na temelju odluka pododbora u slučajevima predviđenima člancima 17.39. i 25.20.

([7]) Podrazumijeva se da će Čile provoditi sve odluke koje Zajednički odbor u sastavu za trgovinu donese putem izvršnih sporazuma (*acuerdos de ejecución*), u skladu s čileanskim pravom.

Članak 8.8.

Pododbori i druga tijela specifični za ovaj dio ovog Sporazuma

1. Stranke osnivaju sljedeće pododbore:

(a) Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima;

(b) Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu;

(c) Pododbor za financijske usluge;

(d) Pododbor za intelektualno vlasništvo;

(e) Pododbor za javnu nabavu;

(f) Pododbor za sanitarne i fitosanitarne mjere;

(g) Pododbor za usluge i ulaganja;

(h) Pododbor za održive prehrambene sustave;

(i) Pododbor za tehničke prepreke u trgovini;

(j) Pododbor za trgovinu robom; i

(k) Pododbor za trgovinu i održivi razvoj.

2. Dnevni red sastanaka pododborâ i drugih tijela nadležnih za pitanja koja su obuhvaćena područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma utvrđuju koordinatori ovog dijela ovog Sporazuma, u skladu s člankom 8.7. stavkom 2.

POGLAVLJE 9.

TRGOVINA ROBOM

Članak 9.1.

Cilj

Stranke postupno i uzajamno liberaliziraju trgovinu robom u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma.

Članak 9.2.

Područje primjene

Osim ako je ovim dijelom ovog Sporazuma drukčije predviđeno, ovo se poglavlje primjenjuje na trgovinu robom stranke.

Članak 9.3.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i Priloga 9.:

(a) „Sporazum o postupcima izdavanja uvoznih dozvola” znači Sporazum o postupcima izdavanja uvoznih dozvola iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(b) „konzularne transakcije” znači postupak dobivanja od konzula stranke uvoznice na području stranke izvoznice ili na državnom području treće zemlje konzularnog računa ili konzularne vize za trgovački račun, potvrde o podrijetlu, manifesta, izvozne deklaracije pošiljatelja ili druge carinske dokumentacije povezane s uvozom robe;

(c) „Sporazum o određivanju carinske vrijednosti” znači Sporazum o primjeni članka VII. GATT-a iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(d) „postupak izdavanja izvoznih dozvola” znači upravni postupak u okviru kojeg se zahtijeva da se relevantnom upravnom tijelu ili relevantnim upravnim tijelima kao preduvjet za izvoz s područja stranke izvoznice podnese zahtjev ili druga dokumentacija, osim one koja se inače traži za potrebe carinjenja;

(e) „postupak izdavanja uvoznih dozvola” znači upravni postupak u okviru kojeg se zahtijeva da se relevantnom upravnom tijelu ili relevantnim upravnim tijelima kao preduvjet za uvoz na područje stranke uvoznice podnese zahtjev ili druga dokumentacija, osim one koja se inače traži za potrebe carinjenja;

(f) „ponovno proizvedena roba” znači roba razvrstana u poglavlja HS-a od 84. do 90. ili tarifni broj 94.02., osim robe razvrstane u tarifne brojeve HS-a 84.18., 85.09., 85.10., 85.16. i 87.03. ili u podbrojeve 8414.51., 8450.11., 8450.12., 8508.1. i 8517.11.:

i. koja se u cijelosti ili djelomično sastoji od dijelova dobivenih iz robe koja je bila korištena;

ii. koja ima slična svojstva i radne uvjete u usporedbi s istovjetnom novom robom; i

iii. koja ima jednako jamstvo kao istovjetna nova roba;

(g) „popravak” znači bilo koji postupak obrade koji se poduzima na robi radi otklanjanaj kvarova u radu ili materijalne štete i koji podrazumijeva ponovno uspostavljanje izvorne funkcije robe, ili radi osiguravanja usklađenosti s tehničkim zahtjevima za njezinu upotrebu, bez čega se roba više ne bi mogla upotrebljavati na uobičajeni način u svrhe za koje je bila namijenjena; popravak robe uključuje obnovu i održavanje, ali ne uključuje aktivnost ili postupak kojim se:

i. uništavaju osnovne značajke robe ili stvara nova ili tržišno različita roba;

ii. nedovršena roba pretvara u gotovu robu; ili

iii. poboljšavaju ili nadograđuju tehnička svojstva robe;

(h) „kategorija postupnog snižavanja” znači rok za ukidanje carina u rasponu od nula do sedam godina, nakon čega je roba oslobođena carine, osim ako je drukčije navedeno u rasporedima iz Priloga 9.

Članak 9.4.

Nacionalni tretman unutarnjeg oporezivanja i propisa

Svaka stranka odobrava nacionalni tretman za robu druge stranke u skladu s člankom III. GATT-a iz 1994., uključujući njegove napomene i dodatne odredbe. U tu se svrhu članak III. GATT-a iz 1994. te njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

Članak 9.5.

Smanjenje ili ukidanje carina

1. Ako ovim Sporazumom nije drukčije predviđeno, svaka stranka smanjuje ili ukida carine na robu s podrijetlom iz druge stranke u skladu s rasporedom iz Priloga 9.

2. Za potrebe stavka 1. osnovna carinska stopa jest ona utvrđena za svaku robu u rasporedima iz Priloga 9.

3. Ako stranka snizi svoju carinsku stopu koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije, na snižene stope primjenjuje se raspored iz Priloga 9. te stranke. Ako stranka snizi svoju carinsku stopu koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije na razinu ispod osnovne stope u odnosu na određenu tarifnu stavku, ta stranka izračunava povlaštenu primjenjivu stopu koja utječe na sniženje carine na sniženu carinsku stopu koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije, pri čemu zadržava relativnu povlaštenu stopu za tu određenu tarifnu stavku sve dok je carinska stopa koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije niža od osnovne stope. Relativna povlaštena stopa za bilo koju tarifnu stavku u svakom razdoblju postupnog snižavanja odgovara razlici između osnovne stope utvrđene u rasporedu iz Priloga 9. te stranke i primijenjene carinske stope za tu tarifnu stavku u skladu s tim rasporedom, podijeljene s tom osnovnom stopom, izraženo u postocima.

4. Stranke se na zahtjev jedne od stranaka savjetuju kako bi razmotrile ubrzavanje smanjenja ili ukidanja carina utvrđenih u rasporedima iz Priloga 9. Uzimajući u obzir takvo savjetovanje, Zajedničko vijeće može donijeti odluku o izmjeni Priloga 9. kako bi se ubrzalo to smanjenje ili ukidanje carina.

Članak 9.6.

Mirovanje

1. Ako ovim dijelom ovog Sporazuma nije drukčije predviđeno, nijedna stranka ne povisuje carine koje su u Prilogu 9. određene kao osnovna stopa niti donosi nove carine na robu podrijetlom iz druge stranke.

2. Podrazumijeva se da stranka može povisiti carinu na razinu utvrđenu u Prilogu 9. za odgovarajuće razdoblje postupnog snižavanja nakon jednostranog sniženja.

Članak 9.7.

Izvozne carine, porezi i druge pristojbe

1. Stranka ne uvodi niti primjenjuje carine, poreze ili druge pristojbe bilo koje vrste na izvoz ili u vezi s izvozom robe u drugu stranku, kao ni nacionalni porez ili druge pristojbe na robu koja se izvozi u drugu stranku koji su viši od poreza ili pristojbe koji se primjenjuju na sličnu robu kad je namijenjena domaćoj potrošnji.

2. Ovaj članak ne sprečava stranku da na izvoz robe naplati naknadu ili pristojbu koja je dopuštena u skladu s člankom 9.8.

Članak 9.8.

Naknade i formalnosti

1. Naknade i druge pristojbe koje stranka naplaćuje na uvoz ili izvoz ili u vezi s uvozom ili izvozom robe druge stranke ograničavaju se na približan trošak pruženih usluga i ne čine neizravnu zaštitu domaće robe ili oporezivanje uvoza ili izvoza u fiskalne svrhe.

2. Stranka ne naplaćuje naknade ili druge pristojbe na uvoz ili izvoz ili u vezi s uvozom ili izvozom na *ad valorem* osnovi.

3. Svaka stranka može naplaćivati pristojbe ili zahtijevati povrat troškova samo ako je pružila posebne usluge, uključujući sljedeće:

(a) prisutnost, ako se tako zahtijeva, carinskog osoblja izvan službenog radnog vremena ili u prostorima izvan prostora carine;

(b) analize ili stručna izvješća o robi i poštanske pristojbe za povrat robe podnositelju zahtjeva, posebno u vezi s odlukama o obvezujućim informacijama ili dostavom informacija o primjeni carinskih propisa;

(c) pregled ili uzorkovanje robe u cilju provjere ili uništenja robe, koje uključuje troškove osim onih za carinsko osoblje; ili

(d) iznimne mjere provjere, kada su takve mjere potrebne zbog prirode robe ili potencijalnog rizika.

4. Svaka stranka odmah objavljuje sve naknade i pristojbe koje naplaćuje u vezi s uvozom ili izvozom u obliku koji državnim tijelima, trgovcima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje da se upoznaju s njima.

5. Nijedna stranka ne zahtijeva konzularne transakcije, uključujući s time povezane naknade i pristojbe, u vezi s uvozom bilo koje robe druge stranke.

Članak 9.9.

Popravljena roba

1. Stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja ponovno ulazi na njezino carinsko područje nakon što je bila privremeno izvezena iz njezina carinskog područja u carinsko područje druge stranke radi popravka.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na robu uvezenu na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili pod sličnim statusom, koja se potom izvozi radi popravka i ne uvozi se ponovno na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili pod sličnim statusom.

3. Stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja se privremeno uvozi s carinskog područja druge stranke radi popravka ([8]).

Članak 9.10.

Ponovno proizvedena roba

1. Ako ovim dijelom ovog Sporazuma nije drukčije predviđeno, stranka za ponovno proizvedenu robu druge stranke ne odobrava tretman koji je manje povoljan od tretmana koji odobrava za sličnu novu robu.

2. Podrazumijeva se da se članak 9.11. primjenjuje na uvozne i izvozne zabrane ili ograničenja za ponovno proizvedenu robu. Ako stranka donese ili primjenjuje zabrane ili ograničenja za rabljenu robu, te mjere ne primjenjuje na ponovno proizvedenu robu.

3. Stranka može zahtijevati da ponovno proizvedena roba bude označena kao takva za distribuciju ili prodaju na njezinu području te da takva roba ispunjava sve primjenjive tehničke zahtjeve koji se primjenjuju na sličnu novu robu.

Članak 9.11.

Uvozna i izvozna ograničenja

Članak XI. GATT-a iz 1994. i njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* ugrađuju se u ovaj dio ovog Sporazuma i postaju njegov sastavni dio. U skladu s time, stranka ne donosi niti primjenjuje zabrane ili ograničenja na uvoz bilo koje robe druge stranke ili na izvoz ili prodaju za izvoz bilo koje robe na područje druge stranke, osim u skladu s člankom XI. GATT-a iz 1994., uključujući njegove napomene i dodatne odredbe.

([8]) U stranci EU-u za potrebe ovog stavka primjenjuje se postupak unutarnje proizvodnje kako je utvrđen u Uredbi (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL EU L 269, 10.10.2013., str. 1.).

Članak 9.12.

Označivanje podrijetla

Ako Čile primjenjuje zahtjeve za obvezno označivanje zemlje podrijetla na robu stranke EU-a, Zajednički odbor može odlučiti da roba s oznakom „Proizvedeno u EU-u” ili sa sličnom oznakom na lokalnom jeziku ispunjava takve zahtjeve pri uvozu u Čile. Ovaj članak ne utječe na pravo bilo koje od stranaka da odredi vrstu proizvoda za koje su obvezni zahtjevi za označivanje zemlje podrijetla. Poglavlje 10. ne primjenjuje se na ovaj članak.

Članak 9.13.

Postupci izdavanja uvoznih dozvola

1. Svaka stranka osigurava da se svi postupci izdavanja uvoznih dozvola za trgovinu robom između stranaka primjenjuju neutralno i da se provode na pošten, pravedan, nediskriminirajući i transparentan način.

2. Stranka donosi ili primjenjuje postupke izdavanja uvoznih dozvola kao uvjet za uvoz na njezino područje s područja druge stranke samo ako nisu razumno dostupni drugi odgovarajući postupci za ostvarivanje administrativne svrhe.

3. Stranka ne donosi niti primjenjuje neautomatski postupak izdavanja uvoznih dozvola kao uvjet za uvoz na svoje područje iz područja druge stranke, osim ako je to nužno za provedbu mjere koja je u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma. Stranka koja donese takav neautomatski postupak izdavanja uvoznih dozvola drugoj stranci jasno navodi mjeru koja se provodi tim postupkom.

4. Svaka stranka donosi i provodi postupke izdavanja uvoznih dozvola u skladu s člancima 1., 2. i 3. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola. U tu se svrhu članci 1., 2. i 3. tog sporazuma *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

5. Stranka koja donese nove postupke izdavanja uvoznih dozvola ili izmjenjuje postojeće postupke izdavanja uvoznih dozvola obavješćuje drugu stranku u roku od 60 dana od datuma objave takvih novih postupaka izdavanja uvoznih dozvola ili izmjene postojećih postupaka izdavanja uvoznih dozvola. Ta obavijest sadržava informacije propisane stavkom 3. ovog članka i člankom 5. stavkom 2. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola. Smatra se da stranka poštuje ovu obvezu ako je o novom postupku izdavanja uvoznih dozvola ili izmjeni postojećih postupaka izdavanja uvoznih dozvola obavijestila Odbor za izdavanje uvoznih dozvola osnovan u skladu s člankom 4. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola, uključujući informacije navedene u članku 5. stavku 2. tog sporazuma.

6. Na zahtjev stranke druga stranka odmah dostavlja sve relevantne informacije, uključujući informacije navedene u članku 5. stavku 2. Sporazuma o postupcima izdavanja uvoznih dozvola, o svim postupcima izdavanja uvoznih dozvola koje namjerava donijeti, koje je donijela ili koje primjenjuje, kao i o svim izmjenama postojećih postupaka izdavanja uvoznih dozvola.

Članak 9.14.

Postupci izdavanja izvoznih dozvola

1. Svaka stranka sve nove postupke izdavanja izvoznih dozvola ili izmjene postojećeg postupka izdavanja izvoznih dozvola objavljuje u obliku koji državnim tijelima, trgovcima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje da se upoznaju s njima. Takve se informacije, kada je to izvedivo, objavljuju 30 dana prije stupanja na snagu postupka ili izmjene, a u svakom slučaju najkasnije na datum na koji takav postupak ili izmjena stupi na snagu.

2. Svaka stranka osigurava da objava postupaka izdavanja izvoznih dozvola uključuje sljedeće informacije:

(a) tekstove postupaka izdavanja izvoznih dozvola ili svih izmjena tih postupaka;

(b) robu koja podliježe svakom postupku izdavanja izvoznih dozvola;

(c) za svaki postupak izdavanja izvoznih dozvola, opis postupka podnošenja zahtjeva za izvoznu dozvolu i sve kriterije koje podnositelj zahtjeva mora ispuniti kako bi imao pravo podnijeti zahtjev za izvoznu dozvolu, primjerice posjedovanje dozvole za obavljanje djelatnosti, početak ili nastavak ulaganja ili rad putem određenog oblika poslovanja na području stranke;

(d) jednu ili više kontaktnih točaka od kojih zainteresirane osobe mogu dobiti dodatne informacije o uvjetima za dobivanje izvozne dozvole;

(e) upravno tijelo ili upravna tijela kojima se mora podnijeti zahtjev ili druga relevantna dokumentacija;

(f) opis svih mjera koje se provode u okviru postupka izdavanja izvoznih dozvola;

(g) razdoblje tijekom kojeg će svaki postupak izdavanja izvoznih dozvola biti na snazi, osim ako postupak ostaje na snazi do povlačenja ili revizije u novoj publikaciji;

(h) ako stranka postupak izdavanja izvoznih dozvola namjerava primjenjivati za upravljanje izvoznom kvotom, ukupnu količinu i prema potrebi vrijednost kvote te datum otvaranja i zatvaranja kvote; i

(i) sva izuzeća ili iznimke koje zamjenjuju obvezu dobivanja izvozne dozvole, informacije o tome kako zatražiti ili iskoristiti ta izuzeća ili iznimke i kriterije za njihovo odobravanje.

3. U roku od 30 dana od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma svaka stranka obavješćuje drugu stranku o svojim postojećim postupcima izdavanja izvoznih dozvola. Stranka koja donese nove postupke izdavanja izvoznih dozvola ili izmjenjuje postojeće postupke izdavanja izvoznih dozvola obavješćuje drugu stranku u roku od 60 dana od datuma objave tih novih postupaka izdavanja izvoznih dozvola ili izmjene postojećih postupaka izdavanja izvoznih dozvola. Obavijest sadržava upućivanje na izvore u kojima su objavljene informacije propisane stavkom 2. i, prema potrebi, adresu internetskih stranica relevantnih državnih tijela.

4. Podrazumijeva se da se ovaj članak ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da odobri izvoznu dozvolu ili da se stranku sprečava da ispunjava svoje obveze na temelju rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda ili multilateralnih režima neširenja oružja i mehanizama za kontrolu izvoza.

Članak 9.15.

Određivanje carinske vrijednosti

Svaka stranka određuje carinsku vrijednost robe druge stranke koja se uvozi na njezino područje u skladu s člankom VII. GATT-a iz 1994. i Sporazumom o određivanju carinske vrijednosti. U tu se svrhu članak VII. GATT-a iz 1994., uključujući njegove napomene i dodatne odredbe, i članci od 1. do 17. Sporazuma o određivanju carinske vrijednosti, uključujući njegove napomene za tumačenje, *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

Članak 9.16.

Iskorištavanje povlastica

1. Za potrebe praćenja funkcioniranja ovog dijela ovog Sporazuma i izračuna stopa iskorištenosti povlastica stranke svake godine razmjenjuju statističke podatke o uvozu za razdoblje koje počinje godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma i završava 10 godina nakon završetka ukidanja carina za svu robu u skladu s rasporedima iz Priloga 9. Ako Zajednički odbor ne odluči drukčije, to se razdoblje automatski produljuje za pet godina. Zajednički odbor može odlučiti dodatno produljiti to razdoblje.

2. Razmjena statističkih podataka o uvozu iz stavka 1. obuhvaća podatke koji se odnose na zadnju dostupnu godinu, uključujući vrijednost i, ako je primjenjivo, obujam, na razini tarifne stavke za uvoz robe druge stranke na koju se primjenjuje povlašteno carinsko postupanje na temelju ovog dijela ovog Sporazuma i za uvoz robe na koju je primijenjeno nepovlašteno postupanje.

Članak 9.17.

Posebne mjere za upravljanje povlaštenim postupanjem

1. Stranke surađuju u sprečavanju, otkrivanju i suzbijanju kršenja carinskog zakonodavstva povezanog s povlaštenim postupanjem odobrenim na temelju ovog poglavlja u skladu sa svojim obvezama na temelju poglavlja 10. i Protokola uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

2. Stranka može, u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 3., privremeno suspendirati odgovarajuće povlašteno postupanje prema predmetnoj robi ako je ta stranka na temelju objektivnih, uvjerljivih i provjerljivih informacija utvrdila da je druga stranka počinila opsežna sustavna kršenja carinskog zakonodavstva kako bi ostvarila povlašteno postupanje odobreno na temelju ovog poglavlja te je utvrdila:

(a) sustavni izostanak djelovanja ili neprimjereno djelovanje druge stranke u provjeri statusa robe s podrijetlom i ispunjavanju ostalih zahtjeva Protokola uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima, pri utvrđivanju ili sprečavanju kršenja pravila o podrijetlu;

(b) sustavno odbijanje druge stranke da provede naknadnu provjeru dokaza o podrijetlu na zahtjev stranke ili da pravodobno priopći svoje rezultate ili nepotrebno kašnjenje u provedbi takve provjere ili obavješćivanju; ili

(c) sustavno odbijanje ili propust druge stranke da surađuje ili pomaže u ispunjavanju svojih obveza na temelju Protokola uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima u vezi s povlaštenim postupanjem.

3. Stranka koja utvrdi činjenice iz stavka 2. bez nepotrebne odgode o tome obavješćuje Zajednički odbor i započinje savjetovanje s drugom strankom u okviru Zajedničkog odbora radi postizanja rješenja koje je prihvatljivo za obje stranke.

Ako stranke ne uspiju dogovoriti uzajamno prihvatljivo rješenje u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti, stranka koja je utvrdila činjenice može odlučiti privremeno suspendirati relevantno povlašteno postupanje za predmetnu robu. Ta stranka obavješćuje Zajednički odbor o privremenoj suspenziji bez nepotrebne odgode.

Privremene suspenzije primjenjuju se samo u razdoblju potrebnom za zaštitu financijskih interesa predmetne stranke, ne dulje od šest mjeseci. Međutim, ako su uvjeti koji su doveli do početne suspenzije i dalje prisutni nakon isteka šestomjesečnog razdoblja, predmetna stranka može odlučiti produljiti suspenziju. Svaka privremena suspenzija podliježe periodičnim savjetovanjima u okviru Zajedničkog odbora.

4. Svaka stranka u skladu sa svojim internim postupcima objavljuje informacije uvoznicima o svim obavijestima ili odlukama o privremenoj suspenziji iz stavka 3.

Članak 9.18.

Pododbor za trgovinu robom

Pododbor za trgovinu robom osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1.:

(a) prati provedbu ovog poglavlja i Priloga 9. te upravljanje njima;

(b) promiče trgovinu robom između stranaka, među ostalim u okviru savjetovanja o poboljšanju tarifnog postupanja za pristup tržištu u skladu s člankom 9.5. stavkom 4. te, prema potrebi, o drugim pitanjima;

(c) služi kao forum za rasprave o pitanjima povezanima s ovim poglavljem i njihovo rješavanje;

(d) odmah otklanja prepreke trgovini robom između stranaka, posebno one koje se odnose na provedbu necarinskih mjera i, prema potrebi, upućuje takva pitanja na razmatranje Zajedničkom odboru;

(e) preporučuje strankama sve izmjene ili dopune ovog poglavlja;

(f) koordinira razmjenu podataka za iskorištavanje povlastica ili svih drugih informacija o trgovini robom između stranaka;

(g) preispituje sve buduće izmjene Harmoniziranog sustava kako bi osigurao da se obveze svih stranaka na temelju ovog dijela ovog Sporazuma ne mijenjaju i savjetuje u postupku rješavanja svih povezanih sukoba;

(h) izvršava funkcije iz članka 15.17.

POGLAVLJE 10.

PRAVILA O PODRIJETLU I POSTUPCI POVEZANI S PODRIJETLOM

ODJELJAK A

Pravila o podrijetlu

Članak 10.1.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga od 10.-A do 10.-E:

(a) „razvrstavanje” znači razvrstavanje proizvoda ili materijala u pojedino poglavlje, tarifni broj ili podbroj Harmoniziranog sustava;

(b) „pošiljka” znači proizvodi koje jedan izvoznik istodobno šalje jednom primatelju ili proizvodi obuhvaćeni jedinstvenom prijevoznom ispravom koja se odnosi na njihovu otpremu od izvoznika do primatelja ili, ako takva isprava ne postoji, proizvodi obuhvaćeni jednim računom;

(c) „carinsko tijelo” znači:

i. za Čile, Nacionalna carinska služba; i

ii. za stranku EU, službe Europske komisije nadležne za carinska pitanja te carinske uprave i druga tijela država članica nadležna za primjenu i izvršavanje carinskog prava;

(d) „izvoznik” znači osoba sa sjedištem u stranci koja u skladu sa zakonima i drugim propisima te stranke izvozi ili proizvodi proizvod s podrijetlom te izdaje tvrdnju o podrijetlu;

(e) „istovjetni proizvodi” znači proizvodi koji u svakom pogledu odgovaraju onima opisanima u opisu proizvoda; opis proizvoda u komercijalnoj ispravi koja se upotrebljava za sastavljanje tvrdnje o podrijetlu za višestruke pošiljke mora biti dovoljno precizan za jasnu identifikaciju tog proizvoda, kao i istovjetnih proizvoda koji će se naknadno uvesti na temelju te tvrdnje;

(f) „uvoznik” znači osoba koja uvozi proizvod s podrijetlom i za njega traži povlašteno tarifno postupanje;

(g) „materijal” znači svaka tvar koja se upotrebljava u proizvodnji proizvoda, uključujući sve sastojke, sirovine, sastavne dijelove ili dijelove;

(h) „proizvod” znači rezultat proizvodnje, čak i ako je namijenjen naknadnoj upotrebi kao materijal u proizvodnji drugog proizvoda; i

(i) „proizvodnja” znači sve vrste obrade ili prerade, uključujući sastavljanje.

Članak 10.2.

Opći zahtjevi

1. Za potrebe primjene povlaštenog tarifnog postupanja stranke na robu s podrijetlom iz druge stranke u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma, pod uvjetom da proizvod ispunjava sve druge primjenjive zahtjeve iz ovog poglavlja, sljedeći se proizvodi smatraju proizvodima s podrijetlom iz druge stranke:

(a) proizvodi u cijelosti dobiveni u toj stranci kako je predviđeno u članku 10.4.;

(b) proizvodi proizvedeni isključivo od materijala podrijetlom iz te stranke; i

(c) proizvodi proizvedeni u toj stranci u kojima su upotrijebljeni materijali bez podrijetla, pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu 10.-B.

2. Ako je proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom u skladu sa stavkom 1., materijali bez podrijetla upotrijebljeni u njegovoj proizvodnji ne smatraju se materijalima bez podrijetla ako se proizvod ugrađuje kao materijal u drugi proizvod.

3. Uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom moraju biti neprekidno ispunjeni na području stranke.

Članak 10.3.

Kumulacija podrijetla

1. Za proizvod podrijetlom iz stranke smatra se da je podrijetlom iz druge stranke ako se upotrebljava kao materijal u proizvodnji drugog proizvoda u toj drugoj stranci, pod uvjetom da izvršena obrada i prerada nadilazi jedan ili više postupaka iz članka 10.6.

2. Materijali razvrstani u poglavlju 3. Harmoniziranog sustava podrijetlom iz zemalja iz stavka 4. točke (b) koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda od konzervirane tune razvrstanih u tarifni podbroj 1604.14 Harmoniziranog sustava mogu se smatrati materijalima podrijetlom iz stranke ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 3. točaka od (a) do (e) i ako ta stranka Pododboru iz članka 10.31. pošalje obavijest radi ispitivanja.

3. Zajednički odbor može odlučiti, na preporuku Pododbora iz članka 10.31., da se određeni materijali podrijetlom iz trećih zemalja ([9]) iz stavka 4. ovog članka mogu smatrati materijalima podrijetlom iz stranke ako se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda u toj stranci pod uvjetom:

(a) da je u svakoj stranci na snazi trgovinski sporazum kojim je uspostavljeno područje slobodne trgovine s tom trećom zemljom u smislu članka XXIV. GATT-a iz 1994.;

(b) da se podrijetlo materijala iz ovog stavka određuje u skladu s pravilima o podrijetlu primjenjivima na temelju:

i. trgovinskog sporazuma stranke EU-a o uspostavi područja slobodne trgovine s tom trećom zemljom, ako se predmetni materijal upotrebljava u proizvodnji proizvoda u Čileu; i

ii. trgovinskog sporazuma Čilea o uspostavi područja slobodne trgovine s tom trećom zemljom, ako se predmetni materijal upotrebljava u proizvodnji proizvoda u stranci EU-u;

(c) da je između te stranke i te treće zemlje na snazi sporazum o odgovarajućoj administrativnoj suradnji kojom se osigurava potpuna provedba ovog poglavlja, uključujući odredbe o upotrebi odgovarajuće dokumentacije o podrijetlu materijala, te da ta stranka obavijesti drugu stranku o tom sporazumu;

(d) da proizvodnja ili prerada materijala obavljena u toj stranci nadilazi jedan ili više postupaka iz članka 10.6.; i

([9]) „Treća zemlja” definirana je u članku 1.3. točki (c).

(e) da su stranke suglasne sa svim drugim mjerodavnim uvjetima.

4. Treće su zemlje iz stavka 3.:

(a) zemlje Središnje Amerike Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva i Panama; i

(b) andske zemlje Kolumbija, Ekvador i Peru.

Članak 10.4.

Proizvodi dobiveni u cijelosti

1. Sljedeći proizvodi smatraju se dobivenima u cijelosti u stranci:

(a) biljke i biljni proizvodi koji su ondje uzgojeni ili ubrani;

(b) žive životinje koje su ondje okoćene i uzgojene;

(c) proizvodi dobiveni od ondje uzgojenih živih životinja;

(d) proizvodi dobiveni lovom, lovom zamkama, ribolovom, skupljanjem ili hvatanjem u stranci, ali ne izvan vanjskih granica teritorijalnog mora stranke;

(e) proizvodi dobiveni od zaklanih životinja koje su ondje okoćene i uzgojene;

(f) proizvodi dobiveni ondje akvakulturom ako su vodeni organizmi, uključujući ribe, mekušce, rakove i ostale vodene beskralježnjake i vodene biljke, dobiveni ili uzgojeni iz reproduktivnog materijala kao što su jajašca, ikra, mlađ, male ribe ili ličinke intervencijom u proces uzgoja ili rasta radi povećanja proizvodnje, kao što je redovito poribljavanje, hranjenje ili zaštita od grabežljivaca;

(g) minerali ili druge prirodne tvari koji nisu obuhvaćeni točkama od (a) do (f) i koji se vade u stranci;

(h) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi koje su plovila te stranke izvadila iz mora izvan teritorijalnog mora;

(i) proizvodi izrađeni na brodu tvornici te stranke isključivo od proizvoda iz točke (h);

(j) proizvodi koje stranka ili osoba te stranke vadi iz morskog tla ili sloja ispod njega izvan svih teritorijalnih mora, pod uvjetom da imaju pravo iskorištavanja tog tla ili sloja ispod njega;

(k) otpad ili ostaci dobiveni iz proizvodnje u stranci ili iz rabljenih proizvoda koji su prikupljeni u njoj, pod uvjetom da su ti proizvodi prikladni samo za oporabu sirovina; i

(l) proizvodi proizvedeni u stranci isključivo od proizvoda navedenih u točkama od (a) do (k).

2. Izrazi „plovilo iz stranke” i „brod tvornica iz stranke” u stavku 1. točkama (h) i (i) znače plovilo i brod tvornica:

(a) koji su registrirani u državi članici ili u Čileu;

(b) koji plove pod zastavom države članice ili Čilea; i

(c) koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

i. u vlasništvu su fizičkih osoba iz države članice ili Čilea u udjelu većem od 50 %; ili

ii. u vlasništvu su pravne osobe:

(A) koja ima sjedište i glavno mjesto poslovanja u državi članici ili Čileu; i

(B) koja je vlasništvu osoba iz jedne od tih stranaka u udjelu većem od 50 %.

Članak 10.5.

Dopuštena odstupanja

1. Ako materijal bez podrijetla koji se upotrebljava u proizvodnji proizvoda ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 10.-B, taj se proizvod smatra proizvodom s podrijetlom iz stranke, pod uvjetom:

(a) da za sve proizvode ([10]), osim onih razvrstanih u poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava, ukupna vrijednost materijala bez podrijetla ne premašuje 10 % cijene tog proizvoda franko tvornica;

(b) da se za proizvode razvrstane u poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava, dopuštena odstupanja primjenjuju kako je navedeno u napomenama od 6. do 8. Priloga 10.-A.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako vrijednost ili masa materijala bez podrijetla upotrijebljenih u proizvodnji proizvoda premašuje bilo koji postotak maksimalne vrijednosti ili mase materijala bez podrijetla kako je navedeno u zahtjevima iz Priloga 10.-B.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se na proizvode koji su u cijelosti dobiveni u stranci u smislu članka 10.4. Ako se na temelju Priloga 10.-B zahtijeva da materijali koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda budu u cijelosti dobiveni, primjenjuju se stavci 1. i 2. ovog članka.

Članak 10.6.

Nedostatna obrada ili prerada

1. Neovisno o članku 10.2. stavku 1. točki (c), proizvod se ne smatra proizvodom s podrijetlom iz stranke ako se u toj stranci provodi samo jedan ili više sljedećih postupaka na materijalima bez podrijetla:

(a) postupci konzerviranja kao što su sušenje, zamrzavanje, čuvanje u salamuri ili drugi slični postupci ako je jedina svrha osigurati da proizvod ostane u dobrom stanju tijekom prijevoza i skladištenja;

(b) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;

(c) pranje, čišćenje; uklanjanje prašine, hrđe, ulja, boje ili drugih tvari za prekrivanje;

(d) glačanje ili prešanje tekstila i tekstilnih proizvoda;

(e) jednostavni postupci bojenja i laštenja;

(f) ljuštenje i djelomično ili potpuno mljevenje riže; poliranje i glaziranje žitarica i riže;

(g) postupci dodavanja bojila ili aroma šećeru ili izrade kocki šećera; djelomično ili potpuno mljevenje kristalnog šećera u čvrstom obliku;

(h) guljenje, uklanjanje koštica i ljuštenje voća, orašastih plodova i povrća;

(i) oštrenje, jednostavno brušenje ili jednostavno rezanje;

(j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, raspoređivanje, stupnjevanje ili slaganje;

(k) jednostavno pakiranje u boce, limenke, bočice, vreće, sanduke, kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske i svi drugi jednostavni postupci pakiranja;

([10]) Poglavlja od 1. do 24. Harmoniziranog sustava, u skladu s napomenom 9. Priloga 10-A.

(l) stavljanje ili tiskanje oznaka, etiketa, logotipova i drugih sličnih razlikovnih obilježja na proizvode ili njihovu ambalažu;

(m) jednostavno miješanje proizvoda, od iste ili različitih vrsta, uključujući miješanje šećera s bilo kojom drugom tvari;

(n) jednostavno sklapanje dijelova proizvoda kako bi se sastavio cjelovit proizvod ili rastavljanje proizvoda na sastavne dijelove;

(o) jednostavno dodavanje vode ili razrjeđivanje ili dehidracija ili denaturacija proizvodâ; ili

(p) klanje životinja.

2. Za potrebe stavka 1. postupak se smatra jednostavnim ako za njegovo izvođenje nisu potrebne posebne vještine ni strojevi, ni aparati ili oprema posebno proizvedena ili ugrađena za taj postupak.

Članak 10.7.

Kvalifikacijska jedinica

1. Za potrebe ovog poglavlja kvalifikacijska jedinica jest proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom pri razvrstavanju proizvoda prema Harmoniziranom sustavu.

2. Ako se pošiljka sastoji od više istovjetnih proizvoda razvrstanih u isti tarifni broj Harmoniziranog sustava, pri primjeni ovog poglavlja uzima se u obzir svaki pojedinačni proizvod.

Članak 10.8.

Pribor, rezervni dijelovi i alati

1. Pribor, rezervni dijelovi i alati koji se šalju s određenom opremom, strojem, uređajem ili vozilom, a koji su dio redovite opreme i stoga uključeni u njihovu cijenu ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom te opreme, stroja, uređaja ili vozila.

2. Pribor, rezervni dijelovi i alati iz stavka 1. ne uzimaju se u obzir pri utvrđivanju podrijetla proizvoda, osim za potrebe izračuna maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla ako proizvod podliježe zahtjevu u pogledu maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla iz Priloga 10.-B.

Članak 10.9.

Kompleti

Kompleti, kako su određeni Općim pravilom 3. za tumačenje Harmoniziranog sustava, smatraju se proizvodom s podrijetlom iz stranke ako su sve njihove sastavnice proizvodi s podrijetlom. Ako se komplet sastoji od proizvoda s podrijetlom i bez podrijetla, komplet u cjelini smatra se proizvodom s podrijetlom iz stranke, pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez podrijetla ne premaši 15 % cijene kompleta franko tvornica.

Članak 10.10.

Neutralni elementi

Kako bi se utvrdilo ispunjava li proizvod uvjete za proizvod s podrijetlom iz stranke, nije potrebno odrediti podrijetlo sljedećih elemenata, koji su eventualno upotrijebljeni u njegovoj proizvodnji:

(a) gorivo, energija, katalizatori i otapala;

(b) oprema, uređaji i pribor koji se upotrebljavaju za ispitivanje ili inspekciju proizvoda;

(c) strojevi, alati, matrice i kalupi;

(d) rezervni dijelovi i materijali koji se upotrebljavaju za održavanje opreme i zgrada;

(e) maziva, masti, punila i drugi materijali koji se upotrebljavaju u proizvodnji ili za upravljanje opremom i zgradama;

(f) rukavice, naočale, obuća, odjeća, sigurnosna oprema i pribor;

(g) bilo koji drugi materijal koji nije ugrađen u proizvod, ali za čiju se uporabu može dokazati da je dio proizvodnje proizvoda.

Članak 10.11.

Pakiranje i materijali i spremnici za pakiranje

1. Ako se u skladu s Općim pravilom 5. za tumačenje Harmoniziranog sustava materijali za pakiranje i spremnici u koje je proizvod pakiran za maloprodaju razvrstavaju zajedno s proizvodom, ti se materijali i spremnici za pakiranje ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju podrijetla proizvoda, osim za potrebe izračuna maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla ako proizvod podliježe zahtjevu u pogledu maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla u skladu s Prilogom 10.B.

2. Materijali i spremnici za pakiranje koji se upotrebljavaju za zaštitu proizvoda tijekom prijevoza ne uzimaju se u obzir pri utvrđivanju je li riječ o proizvodu s podrijetlom iz stranke.

Članak 10.12.

Računovodstveno razdvajanje zamjenjivih materijala

1. Zamjenjivi materijali s podrijetlom i bez podrijetla fizički se odvajaju tijekom skladištenja kako bi zadržali svoj status materijala s podrijetlom ili bez podrijetla, ovisno o slučaju. Ti se materijali mogu upotrebljavati u proizvodnji proizvoda bez fizičkog razdvajanja tijekom skladištenja pod uvjetom da se primjenjuje metoda računovodstvenog razdvajanja.

2. Metoda računovodstvenog razdvajanja iz stavka 1. primjenjuje se u skladu s metodom upravljanja zalihama na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela u stranci. Metodom računovodstvenog razdvajanja osigurava se da broj proizvoda za koje bi se moglo smatrati da su podrijetlom iz stranke ni u kojem trenutku ne premašuje broj proizvoda koji bi se dobio fizičkim razdvajanjem zaliha tijekom skladištenja.

3. Za potrebe stavka 1. „zamjenjivi materijali" znači materijali koji su iste vrste i tržišne kvalitete i imaju jednaka tehnička i fizička svojstva te se nakon ugradnje u gotovi proizvod ne mogu razlikovati jedan od drugog.

Članak 10.13.

Vraćeni proizvodi

Ako je proizvod s podrijetlom iz stranke izvezen iz te stranke u treću zemlju i vraća se u tu stranku, smatra se proizvodom bez podrijetla, osim ako se carinskom tijelu te stranke za proizvod koji se vraća može dokazati:

(a) da je isti kao izvezeni proizvod; i

(b) da nije bio podvrgnut nikakvim postupcima osim onima koji su bili potrebni kako bi se očuvao u dobrom stanju dok se nalazi u trećoj zemlji ili za vrijeme izvoza.

Članak 10.14.

Neizmijenjenost

1. Proizvod s podrijetlom deklariran za domaću upotrebu u stranci uvoznici nakon izvoza i prije deklariranja za domaću upotrebu ne izmjenjuje se niti na bilo koji način preoblikuje ili podvrgava postupcima osim onima potrebnima za očuvanje u dobrom stanju ili postupcima dodavanja ili stavljanja oznaka, etiketa, plombi ili bilo koje druge dokumentacije radi osiguravanja usklađenosti s posebnim domaćim zahtjevima stranke uvoznice.

2. Proizvod se može uskladištiti ili izložiti u trećoj zemlji pod uvjetom da u toj trećoj zemlji ostane pod carinskim nadzorom.

3. Ne dovodeći u pitanje odjeljak B, pošiljke se mogu razdvojiti na državnom području treće zemlje ako razdvajanje provodi izvoznik ili ako se ono provodi pod njegovom nadležnošću te pod uvjetom da te pošiljke ostanu pod carinskim nadzorom u trećoj zemlji.

4. U slučaju sumnje u usklađenost s uvjetima predviđenima u stavcima od 1. do 3., carinsko tijelo stranke uvoznice može od uvoznika zatražiti da dostavi dokaze o usklađenosti. Takvi se dokazi mogu pružiti na bilo koji način, među ostalim ugovornim prijevoznim ispravama kao što su teretnice ili činjeničnim ili konkretnim dokazima na temelju označivanja ili numeriranja paketa ili bilo kojim dokazom povezanim sa samim proizvodom.

Članak 10.15.

Izložbe

1. Na proizvode s podrijetlom koji su poslani u treću zemlju radi izlaganja i koji su nakon izložbe prodani za uvoz u stranku pri uvozu se primjenjuju povlastice u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma, pod uvjetom da se carinskim tijelima podnesu zadovoljavajući dokazi o tome:

(a) da je izvoznik te proizvode poslao iz stranke u treću zemlju u kojoj se održavala izložba te da ih je tamo izložio;

(b) da je izvoznik te proizvode prodao ili na drugi način prepustio osobi u stranci;

(c) da su proizvodi za vrijeme izložbe ili neposredno nakon nje poslani u istom stanju u kojem su bili upućeni na izložbu; i

(d) da proizvodi, od trenutka kad su poslani na izložbu, nisu upotrijebljeni ni u koju drugu svrhu osim izlaganja na toj izložbi.

2. Tvrdnja o podrijetlu sastavlja se u skladu s odjeljkom B i podnosi carinskim tijelima u skladu s carinskim postupcima stranke uvoznice. Na njoj se naznačuju naziv i adresa izložbe.

3. Stavak 1. primjenjuje se na sve trgovinske, industrijske, poljoprivredne ili obrtničke izložbe, sajmove ili slične javne priredbe, osim onih organiziranih u privatne svrhe u trgovinama ili poslovnim prostorima radi prodaje stranih proizvoda tijekom kojih predmetni proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.

4. Carinska tijela stranke uvoznice mogu zahtijevati dokaze da su proizvodi ostali pod carinskim nadzorom u zemlji u kojoj su izloženi te dodatnu dokumentaciju s dokazima o uvjetima pod kojima su proizvodi bili izloženi.

ODJELJAK B

Postupci povezani s podrijetlom

Članak 10.16.

Zahtjev za povlašteno tarifno postupanje

1. Stranka uvoznica odobrava povlašteno tarifno postupanje za proizvod podrijetlom iz druge stranke u smislu ovog poglavlja na temelju uvoznikova zahtjeva za povlašteno tarifno postupanje. Uvoznik je odgovoran za točnost zahtjeva za povlašteno tarifno postupanje i usklađenost sa zahtjevima iz ovog poglavlja.

2. Zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temelji se na jednom od sljedećeg:

(a) tvrdnji o podrijetlu koju je sastavio izvoznik u skladu s člankom 10.17.;

(b) uvoznikovu znanju podložno uvjetima iz članka 10.19.

3. Zahtjev za povlašteno tarifno postupanje i temelj za taj zahtjev kako je navedeno u stavku 2. uključuju se u carinsku deklaraciju u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke uvoznice.

4. Uvoznik koji podnosi zahtjev za povlašteno tarifno postupanje na temelju tvrdnje o podrijetlu u skladu sa stavkom 2. točkom (a) zadržava tvrdnju i na zahtjev je dostavlja carinskom tijelu stranke uvoznice.

Članak 10.17.

Tvrdnja o podrijetlu

1. Izvoznik proizvoda izdaje tvrdnju o podrijetlu na temelju informacija kojima se dokazuje da je riječ o proizvodu s podrijetlom, uključujući, prema potrebi, informacije o statusu proizvoda s podrijetlom za materijale koji se upotrebljavaju u proizvodnji tog proizvoda.

2. Izvoznik je odgovoran za točnost izdane tvrdnje o podrijetlu i informacija koje su dostavljene u skladu sa stavkom 1. Ako izvoznik ima razloga vjerovati da tvrdnja o podrijetlu sadržava netočne podatke ili se temelji na njima, odmah obavješćuje uvoznika o svakoj promjeni koja utječe na status proizvoda s podrijetlom. U tom slučaju uvoznik ispravlja uvoznu deklaraciju i plaća sve primjenjive carine koje je obvezan platiti.

3. Izvoznik sastavlja tvrdnju o podrijetlu na jednoj od jezičnih verzija uključenih u Prilogu 10.-C na računu ili bilo kojem drugom trgovinskom dokumentu u kojem je proizvod s podrijetlom dovoljno detaljno opisan da se može identificirati u nomenklaturi Harmoniziranog sustava. Stranka uvoznica od uvoznika ne smije tražiti da dostavi prijevod tvrdnje o podrijetlu.

4. Tvrdnja o podrijetlu vrijedi godinu dana od datuma izdavanja.

5. Tvrdnja o podrijetlu može se izdati za:

(a) jednu pošiljku jednog ili više proizvoda uvezenih u stranku; ili

(b) višestruke pošiljke istovjetnih proizvoda uvezenih u stranku u razdoblju navedenom u tvrdnji o podrijetlu u trajanju od najdulje 12 mjeseci.

6. Stranka uvoznica na zahtjev uvoznika i podložno zahtjevima koje propisuje stranka uvoznica dopušta upotrebu jedinstvene tvrdnje o podrijetlu za nesastavljene ili rastavljene proizvode u smislu Općeg pravila 2. točke (a) Harmoniziranog sustava koji su razvrstani u odjeljcima od XV. do XXI. Harmoniziranog sustava ako se uvoze u više pošiljaka.

Članak 10.18.

Manja odstupanja i manje pogreške

Carinsko tijelo stranke uvoznice ne odbija zahtjev za povlašteno tarifno postupanje zbog manjih odstupanja tvrdnje o podrijetlu u odnosu na dokumente dostavljene carinskom uredu ili manjih pogrešaka u tvrdnji o podrijetlu.

Članak 10.19.

Uvoznikovo znanje

1. Stranka uvoznica može u svojim zakonima i drugim propisima odrediti uvjete na temelju kojih se određuje koji uvoznici mogu temeljiti zahtjev za povlašteno tarifno postupanje na znanju uvoznika.

2. Neovisno o stavku 1., uvoznikovo znanje o tome da je riječ o proizvodu s podrijetlom temelji se na informacijama kojima se dokazuje da proizvod stvarno ispunjava uvjete za status proizvoda s podrijetlom i da ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom.

Članak 10.20.

Zahtjevi za čuvanje evidencije

1. Uvoznik koji traži povlašteno tarifno postupanje za proizvod uvezen u stranku:

(a) ako se zahtjev za povlašteno postupanje temelji na tvrdnji o podrijetlu, čuva tvrdnju o podrijetlu koju je sastavio izvoznik najmanje tri godine od datuma zahtjeva za povlašteno postupanje za proizvod; i

(b) ako se zahtjev za povlašteno postupanje temelji na uvoznikovu znanju, čuva informacije kojima se dokazuje da proizvod ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom najmanje tri godine od datuma zahtjeva za povlašteno postupanje.

2. Izvoznik koji je izdao tvrdnju o podrijetlu najmanje četiri godine od izdavanja te tvrdnje o podrijetlu čuva primjerke tvrdnje o podrijetlu i svu drugu evidenciju kojom se dokazuje da proizvod ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja za dobivanje statusa proizvoda s podrijetlom.

3. Evidencija koja se čuva u skladu s ovim člankom može se čuvati u elektroničkom obliku u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke uvoznice ili stranke izvoznice, ovisno o slučaju.

Članak 10.21.

Izuzeća od zahtjeva povezanih s tvrdnjama o podrijetlu

1. Proizvodi koje pojedinac šalje pojedincu u paketima ili koji su dio osobne prtljage putnika prihvaćaju se kao roba s podrijetlom bez potrebe za dostavom tvrdnje o podrijetlu, pod uvjetom da takvi proizvodi nisu uvezeni radi trgovine te da su deklarirani kao proizvodi koji ispunjavaju zahtjeve iz ovog poglavlja i da nema sumnje u istinitost te deklaracije.

2. Povremeni uvoz koji se sastoji isključivo od proizvoda za osobnu upotrebu primatelja ili putnika ili članova njihovih obitelji ne smatra se uvozom radi trgovine ako je prema prirodi i količini robe očito da se ne uvoze iz komercijalnih razloga i pod uvjetom da uvoz nije dio niza uvoza za koje se razumno može smatrati da su provedeni odvojeno kako bi se izbjeglo obvezno dostavljanje tvrdnje o podrijetlu.

3. Ukupna vrijednost proizvoda iz stavka 1. ne smije premašiti 500 EUR ili ekvivalentni iznos u valuti stranke kad je riječ o paketima odnosno 1 200 EUR ili ekvivalentni iznos u valuti stranke kad je riječ o proizvodima koji su dio osobne prtljage putnika.

Članak 10.22.

Provjera

1. Carinsko tijelo stranke uvoznice može provjeriti je li riječ o proizvodu s podrijetlom ili jesu li ispunjeni drugi zahtjevi iz ovog poglavlja metodama procjene rizika koje mogu uključivati nasumični odabir. Za potrebe takve provjere carinsko tijelo stranke uvoznice može poslati zahtjev za informacije uvozniku koji je podnio zahtjev za povlašteno postupanje u skladu s člankom 10.16.

2. Carinsko tijelo stranke uvoznice koje šalje zahtjev u skladu sa stavkom 1. traži samo sljedeće informacije povezane s podrijetlom proizvoda:

(a) tvrdnju o podrijetlu ako se zahtjev za povlašteno postupanje temeljio na tvrdnji o podrijetlu; i

(b) informacije o ispunjenju kriterija podrijetla, i to:

i. ako je kriterij podrijetla to da je proizvod „dobiven u cijelosti", primjenjiva kategorija (npr. berba, rudarstvo, ribolov) i mjesto proizvodnje;

ii. ako se kriterij podrijetla temelji na promjeni razvrstavanja u carinsku tarifu, popis svih materijala bez podrijetla, uključujući njihov tarifni broj (u formatu od dvije, četiri ili šest znamenki, ovisno o kriteriju podrijetla);

iii. ako se kriterij podrijetla temelji na metodi vrijednosti, vrijednost gotovog proizvoda i vrijednost svih materijala bez podrijetla koji su upotrijebljeni u njegovoj proizvodnji;

iv. ako se kriterij podrijetla temelji na masi, masa gotovog proizvoda i masa odgovarajućih materijala bez podrijetla upotrijebljenih u gotovom proizvodu; i

v. ako se kriterij podrijetla temelji na određenom proizvodnom postupku, opis tog postupka.

3. Pri dostavi traženih informacija uvoznik može dodati sve druge informacije koje smatra relevantnima za potrebe provjere.

4. Ako se zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temelji na tvrdnji o podrijetlu u skladu s člankom 10.16. stavkom 2. točkom (a) koju je izdao izvoznik, uvoznik dostavlja tu tvrdnju o podrijetlu, ali može odgovoriti carinskom tijelu stranke uvoznice da se informacije iz stavka 2. točke (b) ovog članka ne mogu dostaviti.

5. Ako se zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temelji na uvoznikovu znanju iz članka 10.16. stavka 2. točke (b), carinsko tijelo stranke uvoznice koje provodi provjeru može, nakon što je zatražilo informacije u skladu sa stavkom 1. ovog članka, uvozniku poslati dodatni zahtjev za informacije ako to carinsko tijelo smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi provjerilo status proizvoda s podrijetlom ili jesu li ispunjeni drugi zahtjevi iz ovog poglavlja. Carinsko tijelo stranke uvoznice može od uvoznika zatražiti konkretnu dokumentaciju i informacije ako je to primjereno.

6. Ako carinsko tijelo stranke uvoznice odluči suspendirati odobravanje povlaštenog tarifnog postupanja predmetnim proizvodima dok čeka rezultate provjere, može uvozniku ponuditi mogućnost puštanja proizvoda. Kao uvjet za takvo puštanje stranka uvoznica može zahtijevati jamstvo ili drugu odgovarajuću mjeru predostrožnosti. Svaka suspenzija povlaštenog tarifnog postupanja prestaje što je moguće prije nakon što carinsko tijelo stranke uvoznice utvrdi da predmetni proizvod ima status proizvoda s podrijetlom ili da su ispunjeni drugi zahtjevi iz ovog poglavlja.

Članak 10.23.

Administrativna suradnja

1. Kako bi osigurale pravilnu primjenu ovog poglavlja, stranke surađuju putem svojih carinskih tijela kako bi provjerile status proizvoda s podrijetlom ili jesu li ispunjeni drugi zahtjevi iz ovog poglavlja.

2. Ako se zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temelji na tvrdnji o podrijetlu u skladu s člankom 10.16. stavkom 2. točkom (a), carinsko tijelo stranke uvoznice koje provodi provjeru može, nakon što je od uvoznika zatražilo informacije u skladu s člankom 10.22. stavkom 1., poslati zahtjev za informacije carinskom tijelu stranke izvoznice u roku od dvije godine od datuma zahtjeva za povlašteno postupanje ako carinsko tijelo stranke uvoznice smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi se provjerio status proizvoda s podrijetlom ili jesu li ispunjeni drugi zahtjevi iz ovog poglavlja. Carinsko tijelo stranke uvoznice može od carinskog tijela stranke izvoznice zatražiti konkretnu dokumentaciju i informacije ako je to potrebno.

3. Carinsko tijelo stranke uvoznice u zahtjev iz stavka 2. uključuje sljedeće informacije:

(a) tvrdnju o podrijetlu ili njezinu presliku;

(b) informacije o identitetu carinskog tijela koje je podnijelo zahtjev;

(c) ime izvoznika kojeg treba provjeriti;

(d) predmet i opseg provjere; i

(e) svu relevantnu dokumentaciju, ako je primjenjivo.

4. Carinsko tijelo stranke izvoznice može u skladu sa zakonima i drugim propisima te stranke provesti provjeru tako da od izvoznika zatraži dokumentaciju i bilo kakav dokaz ili da posjeti prostore izvoznika radi pregleda evidencija i provjere postrojenja koje se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda.

5. Nakon zahtjeva iz stavka 2. carinsko tijelo stranke izvoznice carinskom tijelu stranke uvoznice dostavlja sljedeće informacije:

(a) zatraženu dokumentaciju, ako je dostupna;

(b) mišljenje o statusu proizvoda s podrijetlom;

(c) opis proizvoda podvrgnutog provjeri i razvrstavanje u carinsku tarifu relevantno za primjenu pravila o podrijetlu;

(d) opis i objašnjenje proizvodnog postupka za dokazivanje statusa proizvoda s podrijetlom;

(e) informacije o načinu na koji je provedena provjera statusa proizvoda s podrijetlom u skladu sa stavkom 4.; i

(f) popratnu dokumentaciju, prema potrebi.

6. Carinsko tijelo stranke izvoznice ne smije dostaviti carinskom tijelu stranke uvoznice informacije iz stavka 5. točke (a) ili (f) bez pristanka izvoznika.

7. Carinska tijela stranaka trebala bi po mogućnosti elektroničkim putem razmjenjivati sve zatražene informacije, uključujući sve popratne dokumente i sve ostale informacije povezane s provjerom.

8. Stranke putem koordinatora imenovanih u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma jedna drugoj dostavljaju podatke za kontakt svojih carinskih tijela i sve njihove izmjene u roku od 30 dana od takve izmjene.

Članak 10.24.

Uzajamna pomoć u suzbijanju prijevara

U slučaju sumnje na kršenje ovog poglavlja, stranke jedna drugoj pružaju uzajamnu pomoć, u skladu s Protokolom uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Članak 10.25.

Odbijanje zahtjeva za povlašteno tarifno postupanje

1. Podložno zahtjevima iz stavaka od 3. do 5., carinsko tijelo stranke uvoznice može odbiti zahtjev za povlašteno tarifno postupanje:

(a) ako u roku od tri mjeseca od zahtjeva za informacije u skladu s člankom 10.22. stavkom 1.:

i. uvoznik nije dostavio odgovor;

ii. tvrdnja o podrijetlu nije dostavljena, a zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temelji se na tvrdnji o podrijetlu u skladu s člankom 10.16. stavkom 2. točkom (a); ili

iii. informacije koje je dostavio uvoznik nisu dostatne da se potvrdi status proizvoda s podrijetlom, a zahtjev za povlašteno tarifno postupanje temeljio se na uvoznikovu znanju iz članka 10.16. stavka 2. točke (b);

(b) ako u roku od tri mjeseca od zahtjeva za dodatne informacije u skladu s člankom 10.22. stavkom 5.:

i. uvoznik nije dostavio odgovor; ili

ii. informacije koje je dostavio uvoznik nisu dostatne za potvrdu da je riječ o proizvodu s podrijetlom;

(c) ako u roku od 10 mjeseci od zahtjeva za informacije u skladu s člankom 10.23. stavkom 2.:

i. carinsko tijelo stranke izvoznice nije dostavilo odgovor; ili

ii. informacije koje je carinsko tijelo stranke izvoznice dostavilo nisu dostatne za potvrdu statusa proizvoda s podrijetlom.

2. Carinsko tijelo stranke uvoznice može odbiti zahtjev za povlašteno tarifno postupanje ako uvoznik koji je podnio zahtjev ne ispunjava druge zahtjeve iz ovog poglavlja osim onih koji se odnose na status proizvoda s podrijetlom.

3. Ako carinsko tijelo stranke uvoznice ima dovoljno razloga za odbijanje zahtjeva za povlašteno tarifno postupanje u skladu sa stavkom 1. ovog članka, a carinsko tijelo stranke izvoznice dostavilo je mišljenje u skladu s člankom 10.23. stavkom 5. točkom (b) kojim se potvrđuje status proizvoda s podrijetlom, carinsko tijelo stranke uvoznice obavješćuje carinsko tijelo stranke izvoznice o svojoj namjeri da odbije zahtjev za povlašteno tarifno postupanje u roku od dva mjeseca od primitka tog mišljenja.

4. Ako je dostavljena obavijest iz stavka 3., savjetovanje se održava na zahtjev jedne od stranaka u roku od tri mjeseca od datuma zaprimanja te obavijesti. Rok za savjetovanje može se produljiti za svaki slučaj posebno na temelju međusobnog dogovora carinskih tijela stranaka. Savjetovanje se može održati u skladu s postupkom koji je utvrdio Pododbor iz članka 10.31.

5. Po isteku roka za savjetovanje carinsko tijelo stranke uvoznice odbija zahtjev za povlašteno tarifno postupanje samo ako ne može potvrditi status proizvoda s podrijetlom i nakon što je uvozniku odobrilo saslušanje.

Članak 10.26.

Povjerljivost

1. Svaka stranka čuva, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, povjerljivost informacija koje joj je dostavila druga stranka u skladu s ovim poglavljem i te informacije štiti od otkrivanja.

2. Informacije koje su pribavila tijela stranke uvoznice smiju upotrebljavati samo ta tijela za potrebe ovog poglavlja.

3. Svaka stranka osigurava da se povjerljive informacije prikupljene na temelju ovog poglavlja ne upotrebljavaju u druge svrhe osim za primjenu i izvršavanje odluka i utvrđenih činjenica u vezi s podrijetlom proizvoda i carinskim pitanjima, osim uz dopuštenje osobe ili stranke koja je dostavila te povjerljive informacije.

4. Neovisno o stavku 3., stranka može dopustiti da se informacije prikupljene u skladu s ovim poglavljem upotrebljavaju u upravnim, sudskim ili kvazisudskim postupcima pokrenutima zbog nepoštovanja carinskih zakona i drugih propisa kojima se provodi ovo poglavlje. Stranka unaprijed obavješćuje osobu ili stranku koja je dostavila predmetne informacije o takvoj upotrebi.

Članak 10.27.

Povrati i zahtjevi za povlašteno tarifno postupanje nakon uvoza

1. Svaka stranka omogućava uvozniku da nakon uvoza podnese zahtjev za povlašteno tarifno postupanje i povrat preplaćenih carina za proizvod:

(a) ako uvoznik nije podnio zahtjev za povlašteno tarifno postupanje u trenutku uvoza;

(b) ako je zahtjev podnesen najkasnije dvije godine nakon datuma uvoza; i

(c) ako je predmetni proizvod ispunjavao uvjete za povlašteno tarifno postupanje pri uvozu na područje stranke.

2. Kao uvjet za povlašteno tarifno postupanje na temelju zahtjeva podnesenog u skladu sa stavkom 1., stranka uvoznica može zahtijevati da uvoznik:

(a) podnese zahtjev za povlašteno tarifno postupanje u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke uvoznice;

(b) dostavi tvrdnju o podrijetlu, ako je to potrebno; i

(c) ispuni sve ostale primjenjive zahtjeve iz ovog poglavlja na isti način kao da je povlašteno tarifno postupanje bilo zatraženo u trenutku uvoza.

Članak 10.28.

Administrativne mjere i sankcije

1. Stranka prema potrebi izriče administrativne mjere i sankcije, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, osobi koja sastavi ispravu ili prouzroči sastavljanje isprave koja sadržava netočne informacije za potrebe dobivanja povlaštenog tarifnog postupanja za proizvod ili koja ne ispunjava zahtjeve iz:

(a) članka 10.20.;

(b) članka 10.23. stavka 4. nedostavljanjem dokaza ili odbijanjem posjeta; ili

(c) članka 10.17. stavka 2. time što ne ispravlja zahtjev za povlašteno tarifno postupanje naveden u carinskoj deklaraciji i ne plaća odgovarajuću carinu, ako se početni zahtjev za povlašteno postupanje temeljio na netočnim informacijama.

2. Stranka uzima u obzir članak 6. stavak 3.6. Sporazuma o olakšavanju trgovine iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u ako uvoznik dobrovoljno objavi ispravak zahtjeva za povlašteno postupanje prije primitka zahtjeva za provjeru, u skladu sa zakonima i drugim propisima te stranke.

ODJELJAK C

Završne odredbe

Članak 10.29.

Ceuta i Melilla

1. Za potrebe ovog poglavlja, kad je riječ o stranci EU-u, pojam „stranka” ne uključuje Ceutu i Melillu.

2. Pri uvozu u Ceutu ili Melillu proizvodi podrijetlom iz Čilea podliježu u svakom pogledu istom carinskom tretmanu u okviru ovog dijela ovog Sporazuma kao proizvodi podrijetlom iz carinskog područja Europske unije u skladu s Protokolom 2. uz Akt o pristupanju Kraljevine Španjolske i Portugalske Republike Europskoj uniji. Čile odobrava uvozu proizvoda obuhvaćenih ovim dijelom ovog Sporazuma koji su podrijetlom iz Ceute i Melille isti carinski tretman kao onaj koji se odobrava proizvodima uvezenima i podrijetlom iz stranke EU-a.

3. Pravila o podrijetlu i postupci povezani s podrijetlom u skladu s ovim poglavljem primjenjuju se *mutatis mutandis* na proizvode izvezene iz Čilea u Ceutu i Melillu i na proizvode izvezene iz Ceute i Melille u Čile.

4. Ceuta i Melilla smatraju se jedinstvenim područjem.

5. Članak 10.3. primjenjuje se na uvoz i izvoz proizvoda između stranke EU-a, Čilea i Ceute i Melille.

6. U polje 3. teksta tvrdnje o podrijetlu u Prilogu 10.-C izvoznik unosi „Čile” ili „Ceuta i Melilla”, ovisno o podrijetlu proizvoda.

7. Za primjenu ovog članka u Ceuti i Melilli nadležna su carinska tijela Kraljevine Španjolske.

Članak 10.30.

Izmjene

Zajedničko vijeće može donijeti odluke o izmjeni ovog poglavlja i priloga od 10.-A do 10.-E u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a).

Članak 10.31.

Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu

1. Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu („Pododbor”), osnovan u skladu s člankom 8.8. stavkom 1., sastavljen je od predstavnika stranaka koji su nadležni za carinu.

2. Pododbor je nadležan za učinkovitu provedbu i primjenu ovog poglavlja.

3. Za potrebe ovog poglavlja Pododbor ima sljedeće funkcije:

(a) prema potrebi, preispitivanje i davanje odgovarajućih preporuka Zajedničkom odboru o:

i. provedbi i primjeni ovog poglavlja; i

ii. svim izmjenama ovog poglavlja i priloga od 10.-A do 10.-E koje predloži stranka;

(b) davanje prijedloga Zajedničkom odboru u vezi s donošenjem objašnjenja kako bi se olakšala provedba ovog poglavlja; i

(c) razmatranje svih ostalih pitanja povezanih s ovim poglavljem kako su se stranke dogovorile.

Članak 10.32.

Proizvodi u provozu ili na skladištenju

Stranke mogu primijeniti ovaj dio ovog Sporazuma na proizvode koji su u skladu s ovim poglavljem i koji su na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma u provozu ili su u privremenom smještaju u carinskom skladištu ili slobodnim zonama u stranci EU-u ili Čileu, pod uvjetom da se carinskim tijelima stranke uvoznice podnese tvrdnja o podrijetlu.

Članak 10.33.

Objašnjenja

Objašnjenja u pogledu tumačenja, primjene i upravljanja ovim poglavljem navedene su u Prilogu 10.-E.

POGLAVLJE 11.

CARINA I OLAKŠAVANJE TRGOVINE

Članak 11.1.

Ciljevi

1. Stranke prepoznaju važnost carine i olakšavanja trgovine u promjenjivom svjetskom trgovinskom okruženju.

2. Stranke potvrđuju da su međunarodni trgovinski i carinski instrumenti i norme osnova za zahtjeve i postupke u pogledu uvoza, izvoza i provoza.

3. Stranke potvrđuju da carinski zakoni i drugi propisi moraju biti nediskriminirajući i da se carinski postupci moraju temeljiti na upotrebi suvremenih metoda i djelotvornih kontrola kako bi se suzbile prijevare, zaštitili zdravlje i sigurnost potrošača i promicala zakonita trgovina. Svaka stranka trebala bi periodično preispitivati svoje carinske zakone, druge propise i postupke. Stranke potvrđuju i da njihovi carinski postupci ne smiju predstavljati veće administrativno opterećenje ili više ograničavati trgovinu nego što je potrebno za ostvarenje legitimnih ciljeva i da će se primjenjivati na predvidiv, dosljedan i transparentan način.

4. Stranke su suglasne jačati suradnju kako bi osigurale da relevantni carinski zakoni, drugi propisi, postupci te administrativni kapaciteti njihovih uprava ostvaruju ciljeve promicanja olakšavanja trgovine, osiguravajući pritom djelotvoran carinski nadzor.

Članak 11.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja „carinsko tijelo” znači:

(a) kad je riječ o Čileu, *Servicio Nacional de Aduanas* (Nacionalna carinska služba) ili njegov pravni sljednik; i

(b) kad je riječ o stranci EU-u, službe Europske komisije nadležne za carinska pitanja te carinske uprave i druga tijela u državama članicama nadležna za primjenu i izvršavanje carinskih zakona i drugih propisa.

Članak 11.3.

Carinska suradnja

1. Stranke surađuju u carinskim pitanjima između svojih carinskih tijela kako bi osigurale ostvarenje ciljeva iz članka 11.1.

2. Stranke razvijaju suradnju, među ostalim:

(a) razmjenom informacija o carinskim zakonima i drugim propisima, njihovoj provedbi i carinskim postupcima, posebno u sljedećim područjima:

i. pojednostavnjenje i modernizacija carinskih postupaka;

ii. provedba prava intelektualnog vlasništva od strane carinskih tijela;

iii. olakšavanje kretanja u provozu i pretovara;

iv. odnosi s poslovnom zajednicom; i

v. sigurnost lanca opskrbe i upravljanje rizicima;

(b) zajedničkim radom na carinskim aspektima osiguravanja i olakšavanja međunarodnih trgovinskih lanaca opskrbe u skladu s Okvirom normi za osiguravanje i olakšavanje globalne trgovine SAFE Svjetske carinske organizacije (dalje u tekstu „WCO") donesenim u lipnju 2005.;

(c) uzimanjem u obzir razvoja zajedničkih inicijativa koje se odnose na uvozne, izvozne i druge carinske postupke, uključujući razmjenu najbolje prakse i tehničku pomoć, te osiguravanjem učinkovite usluge poslovnoj zajednici; takva suradnja može uključivati razmjenu informacija o carinskim laboratorijima, osposobljavanju carinskih službenika i novim tehnologijama za carinske provjere i postupke;

(d) jačanjem suradnje u području carine u međunarodnim organizacijama kao što su WTO i WCO;

(e) uspostavom, ako je to relevantno i primjereno, uzajamnog priznavanja programâ ovlaštenih gospodarskih subjekata, uključujući istovrijedne mjere za olakšavanje trgovine;

(f) razmjenom informacija o tehnikama upravljanja rizikom, normama povezanima s rizicima i sigurnosnim kontrolama kako bi se, u mjeri u kojoj je to izvedivo, utvrdili minimalni standardi za tehnike upravljanja rizikom i povezani zahtjevi i programi;

(g) ulaganjem napora u usklađivanje zahtjeva u pogledu podataka za uvoz, izvoz i druge carinske postupke primjenom zajedničkih normi i podatkovnih elemenata u skladu s modelom carinskih podataka WCO-a;

(h) razmjenom iskustava u razvoju i uvođenju sustava jedinstvenog sučelja i, prema potrebi, razvijanjem zajedničkih skupova podatkovnih elemenata za te sustave;

(i) održavanjem dijaloga između stručnjaka za politike radi promicanja korisnosti, učinkovitosti i primjenjivosti prethodnih odluka za carinska tijela i gospodarske subjekte; i

(j) razmjenom, ako je to relevantno i primjereno, određenih kategorija carinskih informacija za posebne potrebe u okviru strukturirane i redovite komunikacije carinskih tijela, odnosno radi poboljšanja upravljanja rizikom i učinkovitosti carinskih provjera usmjerenih na rizičnu robu u pogledu naplate prihoda ili sigurnosti i radi olakšavanja zakonite trgovine; takvom razmjenom ne dovode se u pitanje moguće razmjene informacija između stranaka na temelju Protokola uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

3. Svaka razmjena informacija između stranaka na temelju ovog poglavlja podliježe, *mutatis mutandis*, zahtjevima u pogledu povjerljivosti informacija i zaštite osobnih podataka utvrđenima u članku 12. Protokola uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima, kao i svim zahtjevima u pogledu povjerljivosti i privatnosti utvrđenima u zakonima i drugim propisima stranaka.

Članak 11.4.

Uzajamna administrativna pomoć

Stranke jedna drugoj pružaju uzajamnu administrativnu pomoć u carinskim pitanjima u skladu s Protokolom uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Članak 11.5.

Carinski zakoni, drugi propisi i postupci

1. Kad je riječ o njezinim carinskim zakonima, drugim propisima i postupcima, svaka stranka osigurava:

(a) da se temelje na međunarodnim instrumentima i normama u području carine i trgovine, uključujući Međunarodnu konvenciju o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe sastavljenu u Bruxellesu 14. lipnja 1983., kao i Okvir normi za osiguravanje i olakšavanje globalne trgovine SAFE WCO-a i model carinskih podataka WCO-a te, ako je primjenjivo, bitnim elementima Revidirane Konvencije iz Kyota o pojednostavnjenju i usklađivanju carinskih postupaka sastavljene u Kyotu 18. svibnja 1973., koju je donijelo Vijeće Svjetske carinske organizacije u lipnju 1999.;

(b) da se temelje na zaštiti i olakšavanju zakonite trgovine učinkovitom provedbom i poštovanjem zakonodavnih zahtjeva; i

(c) da su razmjerni i nediskriminirajući kako bi se izbjegla nepotrebna opterećenja za gospodarske subjekte, omogućilo dodatno olakšavanje postupaka za gospodarske subjekte s visokom razinom usklađenosti, uključujući povoljan tretman u pogledu carinskih provjera prije puštanja robe, te osigurale zaštitne mjere protiv prijevara i nezakonitih ili štetnih aktivnosti.

2. Radi poboljšanja načina rada, kao i osiguranja nediskriminacije, transparentnosti, učinkovitosti, integriteta i odgovornosti u carinskom poslovanju, stranke:

(a) ako je to moguće, pojednostavnjuju i preispituju zahtjeve i formalnosti radi brzog puštanja i carinjenja robe;

(b) nastoje dodatno pojednostavniti i standardizirati podatke i isprave potrebne carinskim i drugim tijelima kako bi se skratilo vrijeme i smanjilo troškovno opterećenje za gospodarske subjekte, uključujući mala i srednja poduzeća; i

(c) osiguravaju održavanje najviših standarda časnog ponašanja primjenom mjera koje odražavaju načela odgovarajućih međunarodnih konvencija i instrumenata u tom području.

Članak 11.6.

Puštanje robe

Svaka stranka osigurava da njezina carinska tijela, granična tijela ili druga nadležna tijela:

(a) osiguraju brzo puštanje robe u roku koji nije dulji od onog koji je potreban za osiguravanje usklađenosti s njezinim zakonima, drugim propisima i formalnostima u pogledu carine i trgovine;

(b) osiguraju prethodnu elektroničku dostavu i obradu dokumentacije i svih drugih potrebnih informacija prije dolaska robe;

(c) omogućuju puštanje robe prije konačnog utvrđivanja carina, poreza, naknada i pristojbi, podložno polaganju jamstva, ako je propisano njezinim zakonima i drugim propisima, radi osiguravanja njihova konačnog plaćanja; i

(d) pri naručivanju i provođenju ispitivanja koja bi mogla biti potrebna daju odgovarajuću prednost kvarljivoj robi.

Članak 11.7.

Pojednostavnjeni carinski postupak

Svaka stranka donosi ili provodi mjere kojima se gospodarskim subjektima koji ispunjavaju kriterije utvrđene u njezinim zakonima i drugim propisima omogućuju pogodnosti daljnjeg pojednostavnjenja carinskih postupaka. Takve mjere mogu uključivati carinske deklaracije koje sadržavaju smanjene skupove podataka ili popratne isprave ili periodične carinske deklaracije za utvrđivanje i plaćanje carina i poreza koji obuhvaćaju višekratni uvoz u određenom razdoblju nakon puštanja te uvezene robe ili druge postupke kojima se omogućava ubrzano puštanje određenih pošiljaka.

Članak 11.8.

Ovlašteni gospodarski subjekti

1. Svaka stranka uspostavlja ili provodi program partnerstva za olakšavanje trgovine za gospodarske subjekte koji ispunjavaju utvrđene kriterije (dalje u tekstu „ovlašteni gospodarski subjekti”).

2. Utvrđeni kriteriji koje moraju ispunjavati ovlašteni gospodarski subjekti odnose se na usklađenost ili rizik od neusklađenosti sa zahtjevima navedenima u zakonima, drugim propisima i postupcima stranaka. Utvrđeni se kriteriji objavljuju i mogu uključivati:

(a) nepostojanje teških kršenja ili ponovljenih kršenja carinskog zakonodavstva i poreznih pravila, uključujući nepostojanje teških kaznenih djela povezanih s gospodarskim aktivnostima podnositelja zahtjeva;

(b) dokaz podnositelja zahtjeva o visokoj razini kontrole vlastitog poslovanja i protoka robe putem sustava upravljanja trgovinskim i, prema potrebi, prijevoznim evidencijama koji omogućuje odgovarajuće carinske provjere;

(c) financijsku solventnost koja se smatra dokazanom ako podnositelj zahtjeva ima dobro financijsko stanje koje mu omogućuje ispunjavanje obveza uzimajući u obzir karakteristike predmetne poslovne aktivnosti;

(d) dokazane kompetencije ili stručne kvalifikacije izravno povezane s aktivnošću koja se obavlja; i

(e) odgovarajuće standarde sigurnosti i zaštite.

3. Utvrđeni kriteriji iz stavka 2. ne smiju se oblikovati niti primjenjivati na način kojim se omogućuje ili stvara proizvoljna ili neopravdana diskriminacija među gospodarskim subjektima kad prevladavaju isti uvjeti, a u okviru tih kriterija mora se omogućiti sudjelovanje malim i srednjim poduzećima.

4. Program partnerstva za olakšavanje trgovine iz stavka 1. uključuje sljedeće pogodnosti:

(a) niske zahtjeve u pogledu dokumentacije i podataka, ako je primjenjivo;

(b) manju učestalost fizičkih inspekcija ili ubrzanih pregleda, ako je primjenjivo;

(c) pojednostavnjene postupke puštanja i brzo puštanje, ako je primjenjivo;

(d) primjenu jamstava, među ostalim, ako je primjenjivo, sveobuhvatnih jamstava ili smanjenih jamstava; i

(e) provjeru robe u prostorijama ovlaštenoga gospodarskog subjekta ili na drugom mjestu koje su odobrila carinska tijela.

5. Program partnerstva za olakšavanje trgovine iz stavka 1. može uključivati i dodatne pogodnosti, kao što su:

(a) odgođeno plaćanje carina, poreza, pristojbi i naknada;

(b) jedinstvena carinska deklaracija za sav uvoz ili izvoz u određenom razdoblju; ili

(c) dostupnost posebne kontaktne točke za pružanje pomoći u carinskim pitanjima.

Članak 11.9.

Zahtjevi u pogledu podataka i dokumentacije

1. Kad je riječ o uvoznim, izvoznim i provoznim formalnostima te zahtjevima u pogledu podataka i dokumentacije, svaka stranka osigurava:

(a) da se donose i primjenjuju radi brzog puštanja robe, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za puštanje;

(b) da se donose i primjenjuju na način kojim se smanjuje vrijeme i trošak usklađivanja za trgovce ili subjekte;

(c) da se njima najmanje ograničava trgovina ako su za ostvarenje predmetnog cilja ili ciljeva politike bile razumno dostupne dvije ili više mogućnosti; i

(d) da se ne provode ako više nisu potrebni, uključujući njihove dijelove.

2. Svaka stranka primjenjuje zajedničke carinske postupke i upotrebljava jedinstvene carinske isprave za puštanje robe na cijelom svojem carinskom području.

Članak 11.10.

Upotreba informacijskih tehnologija i elektroničkog plaćanja

1. Svaka se stranka koristi informacijskim tehnologijama kojima se ubrzavaju postupci za puštanje robe u cilju olakšavanja trgovine između stranaka.

2. Svaka stranka:

(a) stavlja na raspolaganje elektroničkim putem carinsku deklaraciju koja je potrebna za uvoz, izvoz ili provoz robe;

(b) omogućuje dostavu carinske deklaracije u elektroničkom obliku;

(c) uspostavlja mogućnost elektroničke razmjene carinskih informacija sa svojom trgovinskom zajednicom;

(d) promiče elektroničku razmjenu podataka između gospodarskih subjekata i carinskih tijela te drugih povezanih tijela; i

(e) upotrebljava elektroničke sustave za upravljanje rizikom za procjenu i usmjeravanje kojima se carinskim tijelima omogućuje da svoje inspekcije usmjere na visokorizičnu robu i kojima se olakšava puštanje i kretanje niskorizične robe.

3. Svaka stranka donosi ili provodi postupke kojima se omogućuje elektroničko plaćanje carina, poreza, naknada i pristojbi koje ubiru carinska tijela u trenutku uvoza i izvoza.

Članak 11.11.

Upravljanje rizicima

1. Svaka stranka donosi ili održava sustav upravljanja rizicima za carinske provjere.

2. Svaka stranka osmišljava i primjenjuje upravljanje rizicima na način kojim se izbjegava proizvoljna ili neopravdana diskriminacija ili prikriveno ograničavanje međunarodne trgovine.

3. Svaka stranka usmjerava carinsku provjeru i druge relevantne granične provjere na visokorizične pošiljke i ubrzava puštanje niskorizičnih pošiljaka. Svaka stranka može i nasumično birati pošiljke za takve provjere kao dio svojeg upravljanja rizicima.

4. Svaka stranka upravljanje rizicima temelji na procjeni rizika prema odgovarajućim kriterijima odabira.

Članak 11.12.

Revizija nakon carinjenja

1. Radi ubrzavanja puštanja robe, svaka stranka donosi ili provodi reviziju nakon carinjenja kako bi se osigurala usklađenost s njezinim zakonima i drugim propisima u pogledu carine i trgovine.

2. Svaka stranka provodi revizije nakon carinjenja na temelju rizika.

3. Svaka stranka transparentno provodi revizije nakon carinjenja. Ako se provede revizija i dobiju uvjerljivi rezultati, stranka osobu čija je evidencija predmet revizije bez odgode obavješćuje o rezultatima, obrazloženju rezultata te njezinim pravima i obvezama.

4. Stranke potvrđuju da se informacije dobivene revizijom nakon carinjenja mogu koristiti u daljnjim upravnim ili sudskim postupcima.

5. Kad je god to izvedivo, svaka stranka pri primjeni upravljanja rizicima upotrebljava rezultat revizije nakon carinjenja.

Članak 11.13.

Transparentnost

1. Stranke prepoznaju važnost pravodobnog savjetovanja s predstavnicima trgovine o zakonodavnim prijedlozima i općim postupcima koji se odnose na pitanja carine i trgovine. U tu svrhu svaka stranka osigurava odgovarajuća savjetovanja između uprava i poslovne zajednice.

2. Svaka stranka osigurava da njezine carine i carinski zahtjevi i postupci nastavljaju ispunjavati potrebe poslovne zajednice, slijede najbolju praksu i nastavljaju što manje ograničavati trgovinu.

3. Svaka stranka osigurava odgovarajuća redovita savjetovanja među graničnim agencijama i trgovcima ili drugim dionicima na svojem području.

4. Svaka stranka odmah na nediskriminirajući i pristupačan način, među ostalim putem interneta i prije njihove primjene, objavljuje nove zakone i druge propise povezane s carinom i olakšavanjem trgovine, kao i izmjene i tumačenja tih zakona i drugih propisa. Takvi zakoni i drugi propisi, kao i njihove izmjene i tumačenja, uključuju one koji se odnose na:

(a) postupke uvoza, izvoza i provoza, uključujući postupke u lukama, zračnim lukama i drugim ulaznim točkama, te potrebne obrasce i dokumente;

(b) primijenjene carinske i porezne stope bilo koje vrste koje se primjenjuju na uvoz ili izvoz ili u vezi s njima;

(c) pristojbe i naknade koje određuju državne agencije ili se one određuju za njih na uvoz, izvoz ili provoz ili u vezi s njima;

(d) pravila za razvrstavanje ili vrednovanje proizvoda u carinske svrhe;

(e) zakone, druge propise i upravne odluke opće primjene povezane s pravilima o podrijetlu;

(f) ograničenja ili zabrane uvoza, izvoza ili provoza;

(g) odredbe o sankcijama zbog kršenja formalnosti za uvoz, izvoz ili provoz;

(h) sporazume s određenom zemljom ili zemljama koji se odnose na uvoz, izvoz ili provoz, ili dijelove tih sporazuma;

(i) postupke povezane s upravljanjem tarifnim kvotama;

(j) radno vrijeme i postupke carinskih ureda u lukama i na graničnim prijelazima;

(k) kontaktne točke za upite za informacije; i

(l) druge relevantne obavijesti administrativne prirode povezane s točkama od (a) do (k).

5. Svaka stranka osigurava razuman rok između objave ([11]) i stupanja na snagu novih ili izmijenjenih zakona, drugih propisa i postupaka te naknada i pristojbi.

6. Svaka stranka uspostavlja ili održava jednu ili više informacijskih točaka kako bi odgovorila na razumne upite državnih tijela, gospodarskih subjekata i drugih zainteresiranih strana o carinskim i drugim pitanjima povezanima s trgovinom. Informacijske točke odgovaraju na upite u razumnom roku koji odredi svaka stranka, a koji se može razlikovati ovisno o prirodi ili složenosti zahtjeva. Stranka ne smije naplaćivati naknadu za odgovaranje na upite ili izdavanje potrebnih obrazaca i isprava.

Članak 11.14.

Prethodne odluke

1. Za potrebe ovog članka „prethodna odluka" znači pisana odluka koju se dostavlja podnositelju prije uvoza robe koja je obuhvaćena zahtjevom i u kojoj je propisan način na koji će stranka postupati s robom u trenutku uvoza s obzirom:

(a) na razvrstavanje robe u carinsku tarifu;

(b) na podrijetlo robe; i

(c) na sva druga pitanja koja stranke dogovore.

2. Svaka stranka izdaje prethodnu odluku putem svojih carinskih tijela. Ta se prethodna odluka izdaje u razumnom roku podnositelju pisanog zahtjeva, među ostalim u elektroničkom obliku, te sadržava sve potrebne informacije u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke koja izdaje odluku.

3. Prethodna odluka valjana je najmanje tri godine od datuma stupanja na snagu, osim ako su se promijenili zakoni, činjenice ili okolnosti na kojima se temelji izvorna prethodna odluka.

4. Stranka može odbiti izdati prethodnu odluku ako su činjenice i okolnosti na kojima se prethodna odluka temelji predmet upravnog ili sudskog preispitivanja ili ako se zahtjev ne odnosi ni na koju predviđenu primjenu prethodne odluke. Ako odbije izdati prethodnu odluku, stranka odmah pisanim putem obavješćuje podnositelja i navodi relevantne činjenice te osnovu za tu odluku.

5. Svaka stranka objavljuje barem:

(a) uvjete za podnošenje zahtjeva za donošenje prethodne odluke, uključujući informacije koje treba dostaviti i njihov oblik;

(b) rok u kojem će izdati prethodnu odluku; i

(c) rok valjanosti prethodne odluke.

6. Ako ukine, izmijeni ili poništi prethodnu odluku, stranka podnositelju dostavlja pisanu obavijest u kojoj navodi relevantne činjenice i osnovu za svoju odluku. Stranka prethodnu odluku ukida, mijenja ili poništava s retroaktivnim učinkom samo ako se ta odluka temeljila na nepotpunim, netočnim, lažnim ili zavaravajućim informacijama koje je dostavio podnositelj.

7. Prethodna odluka koju je izdala stranka obvezujuća je za tu stranku u odnosu na podnositelja. Prethodna odluka obvezujuća je i za podnositelja zahtjeva.

8. Svaka članica osigurava, na pisani zahtjev podnositelja, preispitivanje prethodne odluke ili odluke o ukidanju, izmjeni ili poništenju te prethodne odluke.

([11]) Podrazumijeva se da se „objava" odnosi na javnu dostupnost zakona i drugih propisa.

9. Podložno zahtjevima u pogledu povjerljivosti iz svojih zakona i drugih propisa, svaka stranka objavljuje, među ostalim na internetu, bitne elemente svojih prethodnih odluka.

Članak 11.15.

Provoz i pretovar

1. Svaka stranka osigurava olakšavanje i djelotvornu kontrolu kretanja u provozu i postupaka pretovara na svojem području.

2. Svaka stranka promiče i provodi regionalne aranžmane o provozu u cilju olakšavanja trgovine.

3. Svaka stranka osigurava suradnju i koordinaciju svojih tijela i relevantnih agencija radi olakšavanja prometa u provozu.

4. Svaka stranka dopušta da se roba namijenjena uvozu kreće unutar njezina područja pod carinskim nadzorom od ulaznog carinskog ureda do drugog carinskog ureda na njezinu području iz kojeg će biti puštena ili carinjena, pod uvjetom da su ispunjeni svi regulatorni zahtjevi.

Članak 11.16.

Carinski posrednici

1. Stranka ne smije uvesti obvezu upotrebe carinskih posrednika kao uvjet da gospodarski subjekti ispune svoje obveze u pogledu uvoza, izvoza i provoza robe.

2. Svaka stranka objavljuje svoje mjere o upotrebi carinskih posrednika.

3. Pri izdavanju dozvola carinskim posrednicima stranke primjenjuju transparentna, nediskriminirajuća i proporcionalna pravila.

Članak 11.17.

Pregledi robe prije otpreme

Stranke ne zahtijevaju preglede prije otpreme, kako je definirano u Sporazumu o pregledu prije otpreme iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u, ili druge aktivnosti pregleda koje prije carinjenja na odredištu provode privatna trgovačka društva.

Članak 11.18.

Žalbe

1. Svaka stranka osigurava učinkovite, brze, nediskriminacijske i dostupne postupke kojima se jamči pravo na žalbu protiv upravnih postupaka, presuda ili odluka carinskih ili drugih nadležnih tijela koji utječu na uvoz ili izvoz robe ili na robu u provozu.

2. Žalbeni postupci mogu uključivati upravno preispitivanje koje provodi nadzorno tijelo i sudsko preispitivanje odluka donesenih na upravnoj razini u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke.

3. Pravo na žalbu ima i svaka osoba koja je podnijela zahtjev carinskim ili drugim nadležnim tijelima za odluku, a nije dobila odluku na taj zahtjev u relevantnom roku.

4. Svaka stranka osigurava da njezina carinska ili druga nadležna tijela osobama kojima se izdaju upravne odluke dostave razloge za te odluke kako bi se, prema potrebi, olakšali žalbeni postupci.

Članak 11.19.

Sankcije

1. Svaka stranka osigurava da se njezinim carinskim zakonima i drugim propisima propisuju razmjerne i nediskriminirajuće sankcije za kršenja njezinih carinskih zakona, drugih propisa ili postupovnih uvjeta.

2. Svaka stranka osigurava da se sankcija zbog kršenja njezinih carinskih zakona, drugih propisa ili postupovnih uvjeta izriče samo osobi koja je zakonski odgovorna za kršenje.

3. Svaka stranka osigurava da se izrečena sankcija temelji na činjenicama i okolnostima predmeta i da je razmjerna stupnju i težini povrede. Svaka stranka dužna je izbjegavati sukobe interesa i davanje poticaja kad je riječ o procjeni i naplati sankcija.

4. Svaku se stranku potiče da otkrivanje kršenja carinskih zakona, drugih propisa ili postupovnih zahtjeva carinskom tijelu razmotri kao moguću olakotnu okolnost pri utvrđivanju sankcije.

5. Ako stranka izriče sankciju za kršenje svojih carinskih zakona, drugih propisa ili postupovnih uvjeta, ona dostavlja pisano objašnjenje osobi kojoj izriče sankciju, navodeći prirodu kršenja i primjenjive zakone, druge propise ili postupke u skladu s kojima je izrečen iznos ili raspon sankcije za kršenje.

Članak 11.20.

Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu

1. Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu („Pododbor”) osnovan je u skladu s člankom 8.8. stavkom 1.

2. Pododbor osigurava pravilnu provedbu ovog poglavlja, provedbu prava intelektualnog vlasništva na granicama od strane nadležnih tijela u skladu s poglavljem 32. odjeljkom C pododjeljkom 2., Protokolom uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima i svim dodatnim carinskim odredbama dogovorenima između stranaka te ispituje sva pitanja koja proizlaze iz njihove primjene.

3. Funkcije pododbora uključuju:

(a) praćenje provedbe i upravljanja ovim poglavljem i poglavljem 10.;

(b) osiguravanje foruma za savjetovanje i raspravu o svim pitanjima povezanima s carinom, uključujući posebno carinske postupke, određivanje carinske vrijednosti, tarifne režime, carinsku nomenklaturu, carinsku suradnju i uzajamnu administrativnu pomoć u carinskim pitanjima;

(c) osiguravanje foruma za savjetovanje i raspravu o pitanjima koja se odnose na pravila o podrijetlu i administrativnu suradnju te mjere za prava intelektualnog vlasništva na granici; i

(d) jačanje suradnje u razvoju, primjeni i izvršavanju carinskih postupaka, uzajamne administrativne pomoći u carinskim pitanjima, pravila o podrijetlu i administrativne suradnje.

4. Pododbor može davati preporuke o pitanjima obuhvaćenima stavkom 2. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor ovlašteni su donositi odluke o uzajamnom priznavanju tehnika upravljanja rizicima, normi povezanih s rizicima, sigurnosnih kontrola i partnerskih programa za olakšavanje trgovine, uključujući aspekte kao što su prijenos podataka i uzajamno dogovorene pogodnosti.

Članak 11.21.

Privremeni uvoz

1. Za potrebe ovog članka „privremeni uvoz” znači carinski postupak u okviru kojeg se određena roba, uključujući prijevozna sredstva, može unijeti na carinsko područje uvjetno oslobođena plaćanja uvoznih carina i poreza i bez primjene uvoznih zabrana ili ograničenja gospodarske naravi. Ta roba mora biti uvezena u posebne svrhe te mora biti namijenjena za

ponovni izvoz unutar određenog razdoblja te ne smije biti podvrgnuta nikakvim promjenama, osim uobičajene amortizacije zbog upotrebe.

2. Svaka stranka odobrava privremeni uvoz, uz potpuno uvjetno oslobođenje od plaćanja uvoznih carina i poreza i bez primjene uvoznih ograničenja ili zabrana gospodarske naravi ([12]), kako je predviđeno njezinim zakonima i drugim propisima, za sljedeće vrste robe:

(a) roba namijenjena izlaganju ili upotrebi na izložbama, sajmovima, sastancima ili sličnim događanjima, odnosno roba namijenjena izlaganju ili predstavljanju na događanju; roba namijenjena za upotrebu u vezi s izlaganjem stranih proizvoda na događanju; oprema, uključujući opremu za usmeno prevođenje, aparati za snimanje zvuka i slike te filmovi obrazovnog, znanstvenog ili kulturnog karaktera namijenjeni za upotrebu na međunarodnim sastancima, konferencijama ili kongresima; i roba dobivena na takvim događanjima iz robe stavljene u privremeni uvoz; svaka stranka može zahtijevati izdavanje odobrenja državnog tijela ili jamstva ili depozita prije održavanja događaja;

(b) profesionalna oprema, što znači: oprema za tisak ili za zvučno ili televizijsko emitiranje koja je potrebna predstavnicima tiska ili organizacijama za radiodifuziju ili televiziju koje posjećuju državno područje druge zemlje u svrhu izvješćivanja ili radi prijenosa ili snimanja materijala za određene programe; kinematografska oprema potrebna osobi koja posjećuje državno područje druge zemlje radi izrade određenog filma ili filmova; bilo koja druga oprema potrebna za obavljanje poziva, obrta ili zanimanja osobe koja posjećuje državno područje druge zemlje radi obavljanja određenog zadatka, ako se ne upotrebljava za industrijsku proizvodnju ili pakiranje robe ili, osim u slučaju ručnih alata, za iskorištavanje prirodnih resursa, za izgradnju, popravak ili održavanje zgrada ili za zemljane radove i slične projekte; pomoćni uređaji za prethodno navedenu opremu i pribor za njih; te sastavni dijelovi uvezeni radi popravka privremeno uvezene profesionalne opreme;

(c) roba koja se uvozi u vezi s komercijalnom djelatnošću, pri čemu uvoz sam po sebi nije komercijalna djelatnost, kao što su: ambalaža koja se uvozi puna te se ponovno izvozi prazna ili puna, ili se pak uvozi prazna, a izvozi puna; kontejneri, neovisno o tome jesu li napunjeni robom ili nisu, te pribor i oprema za privremeno uvezene kontejnere, koji se uvoze s kontejnerom, ponovno izvoze odvojeno ili s drugim kontejnerom ili se uvoze odvojeno, a ponovno izvoze s kontejnerom i sastavnim dijelovima namijenjenima za popravak kontejnera za koje je odobren privremeni uvoz; palete; uzorci; reklamni filmovi;

(d) roba koja se uvozi isključivo u obrazovne, znanstvene ili kulturne svrhe, kao što su znanstvena oprema, pedagoški materijali, materijali za razonodu pomoraca i sva druga dobra uvezena u vezi s obrazovnim, znanstvenim ili kulturnim aktivnostima; rezervni dijelovi za znanstvenu opremu i pedagoške materijale za koje je odobren privremeni uvoz; i alati posebno konstruirani za održavanje, provjeru, kalibriranje ili popravak takve opreme;

(e) osobni predmeti, odnosno svi predmeti, novi ili rabljeni, koje putnik može opravdano trebati za osobnu uporabu tijekom putovanja, uzimajući u obzir sve okolnosti putovanja, ali isključujući robu uvezenu u komercijalne svrhe; i roba uvezena u sportske svrhe, kao što su sportska oprema i drugi predmeti koje putnik upotrebljava u sportskim natjecanjima ili demonstracijama ili za trening koji se odvija na području za koje je odobren privremeni uvoz;

(f) turistički promidžbeni materijal, odnosno roba uvezena u svrhu poticanja javnosti da posjeti stranu zemlju, posebno kako bi prisustvovala kulturnim, vjerskim, turističkim, sportskim ili profesionalnim sastancima ili prikazivanjima koji se tamo održavaju; svaka stranka može zahtijevati osiguranje ili polog za takvu robu;

(g) roba uvezena u humanitarne svrhe, odnosno medicinska, kirurška i laboratorijska oprema i pošiljke pomoći, kao što su vozila i druga prijevozna sredstva, pokrivači, šatori, montažne kuće ili druga roba koja je prijeko potrebna, proslijeđena kao pomoć ljudima koji su pogođeni prirodnim i sličnim katastrofama; i

([12]) Podrazumijeva se da privremeni uvoz robe iz stavaka 1. i 2. ovog članka koja je unesena u Čile iz Europske unije ne podliježe plaćanju pristojbe utvrđene u članku 107. Pravilnika o carini Čilea (*Ordenanza de Aduanas*) sadržanom u Dekretu br. 30 Ministarstva financija, *Službeni list* od 4. lipnja 2005. (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

(h) životinje uvezene za posebne namjene, kao što su policijski psi ili konji, psi tragači, psi za slijepe osobe, psi za spašavanje, životinje u svrhu sudjelovanja u priredbama, izložbama, natjecanjima ili prikazivanjima, životinje u svrhu zabave, kao što su životinje za cirkus, za putovanja, uključujući kućne ljubimce putnika, za obavljanje posla ili prijevoza te u medicinske svrhe, kao što je isporuka otrova zmija.

3. Svaka stranka prihvaća, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima ([13]), privremeni uvoz robe iz stavka 2. kao i karnete ATA, bez obzira na njihovo podrijetlo, izdane u drugoj stranci u skladu s Konvencijom o privremenom uvozu, sastavljenom u Istanbulu 26. lipnja 1990., potvrđene u drugoj stranci i za koje jamči udruženje koje je dio međunarodnog jamstvenog lanca, koje su ovjerila nadležna tijela i koji su valjani na carinskom području stranke uvoznice.

Članak 11.22.

Popravljena roba

1. Za potrebe ovog članka „popravak" znači bilo koji postupak obrade koji se poduzima na robi radi popravka kvara u radu ili oštećenja materijala i koji podrazumijeva ponovno uspostavljanje izvorne funkcije robe ili osiguravanje usklađenosti s tehničkim zahtjevima za njezinu uporabu bez čega se roba više ne bi mogla upotrebljavati na uobičajeni način u svrhe za koje je bila namijenjena. Popravak uključuje obnovu i održavanje, ali ne uključuje aktivnost ili postupak kojim se:

(a) uništavaju osnovne značajke robe ili stvara nova ili tržišno različita roba;

(b) nedovršena roba pretvara u gotovu robu; ili

(c) poboljšavaju ili nadograđuju tehnička svojstva robe.

2. Stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja ponovno ulazi na njezino carinsko područje nakon što je bila privremeno izvezena iz njezina carinskog područja u carinsko područje druge stranke radi popravka.

3. Stavak 2. ne primjenjuje se na robu koja se uvozi na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili robu sličnog statusa, koja se potom izvozi radi popravka i ne uvozi se ponovno na carinsko skladište, u zone slobodne trgovine ili pod sličnim statusom.

4. Stranka ne primjenjuje carinu na robu, neovisno o njezinu podrijetlu, koja se privremeno uvozi s carinskog područja druge stranke radi popravka.

Članak 11.23.

Naknade i formalnosti

1. Naknade i druge pristojbe koje stranka naplaćuje na uvoz ili izvoz ili u vezi s uvozom ili izvozom robe druge stranke ograničavaju se na približni trošak pruženih usluga i ne čine neizravnu zaštitu u odnosu na domaću robu ili oporezivanje uvoza ili izvoza u fiskalne svrhe.

2. Stranka ne naplaćuje naknade ili druge pristojbe na uvoz ili izvoz ili u vezi s uvozom ili izvozom robe druge stranke na *ad valorem* osnovi.

3. Svaka stranka može nametnuti pristojbe ili zahtijevati povrat troškova ako se pružaju posebne usluge, uključujući sljedeće:

(a) prisutnost, ako se tako zahtijeva, carinskog osoblja izvan službenog radnog vremena ili u prostorima izvan prostora carine;

([13]) Podrazumijeva se da se u slučaju Čilea prihvaćaju karneti ATA kako su utvrđeni Dekretom br. 103 iz 2004. Ministarstva vanjskih poslova („*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*"), kojim se donosi „Konvencija o privremenom uvozu" i njezini prilozi A, B1, B2 i B3, s propisno navedenim rezervama, te njezine izmjene.

(b) analize ili stručna izvješća o robi i poštanske naknade za povrat robe podnositelju zahtjeva, posebno u vezi s odlukama o obvezujućim informacijama ili dostavom informacija o primjeni carinskog zakonodavstva;

(c) pregled ili uzorkovanje robe u cilju provjere ili uništenja robe, koje uključuje troškove osim onih za carinsko osoblje; ili

(d) iznimne mjere provjere, kada su takve mjere potrebne zbog prirode robe ili potencijalnog rizika.

4. Svaka stranka odmah objavljuje sve naknade i pristojbe koje bi mogla naplaćivati u vezi s uvozom ili izvozom u obliku koji državnim tijelima, trgovcima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje da se upoznaju s njima.

5. Nijedna stranka ne zahtijeva konzularne transakcije, uključujući s time povezane naknade i pristojbe, u vezi s uvozom bilo koje robe druge stranke.

POGLAVLJE 12.

MJERE ZA ZAŠTITU TRGOVINE

ODJELJAK A

Antidampinške i kompenzacijske pristojbe

Članak 12.1.

Opće odredbe

1. Stranke potvrđuju svoja prava i obveze u skladu sa Sporazumom o antidampingu i Sporazumom o SCM-u.

2. Za potrebe ovog odjeljka ne primjenjuju se povlaštena pravila o podrijetlu iz poglavlja 10.

Članak 12.2.

Transparentnost

1. Antidampinški i antisubvencijski ispitni postupci i mjere trebali bi se upotrebljavati potpuno u skladu s relevantnim zahtjevima WTO-a utvrđenima u Sporazumu o antidampingu i Sporazumu o SCM-u te bi se trebali temeljiti na poštenom i transparentnom sustavu.

2. Svaka stranka osigurava, u najkraćem mogućem roku nakon uvođenja privremenih mjera, a u svakom slučaju prije konačnog utvrđenja, potpuno objavljivanje svih bitnih činjenica i razmatranja na kojima temelji odluku o primjeni konačnih mjera. Takvom objavom ne dovodi se u pitanje članak 6.5. Sporazuma o antidampingu ni članak 12.4. Sporazuma o SCM-u. Svaka stranka takve bitne činjenice i razmatranja objavljuje u pisanom obliku te zainteresiranim stranama daje dovoljno vremena za podnošenje primjedbi na njih.

3. Svakoj zainteresiranoj strani odobrava se mogućnost saslušanja kako bi mogla izraziti svoja stajališta tijekom antidampinškog ili antisubvencijskog ispitnog postupka, pod uvjetom da se time nepotrebno ne odgađa provođenje ispitnog postupka.

Članak 12.3.

Uzimanje u obzir javnog interesa

Svaka stranka uzima u obzir stanje domaće industrije, uvoznika i njihovih reprezentativnih udruženja, reprezentativnih korisnika i reprezentativnih organizacija za zaštitu potrošača pod uvjetom da su tijelima koja provode ispitni postupak dostavili odgovarajuće informacije u odgovarajućem roku. Stranka može odlučiti da neće primjenjivati antidampinške ili kompenzacijske mjere na temelju takvih informacija.

Članak 12.4.

Pravilo niže pristojbe

Ako stranka uvede antidampinšku pristojbu na robu druge stranke, iznos te pristojbe ne smije biti veći od dampinške marže. Kad je god to moguće, antidampinška pristojba trebala bi biti niža od te stope ako bi takva niža pristojba bila dostatna za uklanjanje štete za domaću industriju.

Članak 12.5.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na ovaj odjeljak.

ODJELJAK B

Globalne zaštitne mjere

Članak 12.6.

Opće odredbe

Stranke potvrđuju svoja prava i obveze na temelju članka XIX. GATT-a iz 1994., Sporazuma o zaštitnim mjerama i članka 5. Sporazuma o poljoprivredi.

Članak 12.7.

Transparentnost i uvođenje konačnih mjera

1. Neovisno o članku 12.6., stranka koja pokreće ispitni postupak u pogledu globalnih zaštitnih mjera ili namjerava primijeniti globalne zaštitne mjere, na zahtjev druge stranke i pod uvjetom da ona ima znatan interes, odmah dostavlja pisanu obavijest sa svim relevantnim informacijama koje su dovele do pokretanja ispitnog postupka u pogledu globalnih zaštitnih mjera ili do primjene globalnih zaštitnih mjera, uključujući privremene nalaze ako su relevantni. Takva obavijest ne dovodi u pitanje članak 3. stavak 2. Sporazuma o zaštitnim mjerama.

2. Pri uvođenju konačnih globalnih zaštitnih mjera svaka stranka nastoji ih uvesti na način koji najmanje utječe na bilateralnu trgovinu, pod uvjetom da stranka na koju mjere utječu ima znatan interes kako je definirano u stavku 4.

3. Za potrebe stavka 2., ako stranka smatra da su pravni zahtjevi za uvođenje konačnih globalnih zaštitnih mjera ispunjeni i namjerava primijeniti takve mjere, o tome obavješćuje drugu stranku i daje mogućnost održavanja bilateralnih savjetovanja, pod uvjetom da druga stranka ima znatan interes kako je definirano u stavku 4. Ako se u roku od 15 dana od obavijesti ne postigne zadovoljavajuće rješenje, stranka uvoznica može donijeti odgovarajuće globalne zaštitne mjere za uklanjanje problema.

4. Za potrebe ovog članka smatra se da stranka ima znatan interes ako je tijekom posljednjega trogodišnjeg razdoblja, mjereno u smislu apsolutnog obujma ili vrijednosti, bila jedan od pet najvećih dobavljača uvezene robe.

Članak 12.8.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na ovaj odjeljak.

ODJELJAK C

Bilateralne zaštitne mjere

Pododjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 12.9.

Definicije

Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „domaća industrija” u odnosu na uvezenu robu znači proizvođači u cjelini koji proizvode sličnu ili izravno konkurentsku robu, koji posluju na području stranke, ili proizvođači čija ukupna proizvodnja slične ili izravno konkurentske robe čini pretežan dio ukupne domaće proizvodnje te robe;

(b) „prijelazno razdoblje” znači:

i. razdoblje od sedam godina od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma; ili

ii. za svaku robu za koju je u rasporedu iz Priloga 9. stranke koja primjenjuje bilateralnu zaštitnu mjeru predviđeno razdoblje ukidanja carina od sedam godina, razdoblje ukidanja carina za tu robu plus dvije godine.

Članak 12.10.

Primjena bilateralne zaštitne mjere

1. Neovisno o odjeljku B, ako se roba s podrijetlom iz stranke zbog snižavanja ili ukidanja carine na temelju ovog dijela ovog Sporazuma uvozi na područje druge stranke u toliko povećanim količinama, u apsolutnom smislu ili u odnosu na domaću proizvodnju, te pod takvim uvjetima da to uzrokuje ili bi moglo uzrokovati ozbiljnu štetu domaćim proizvođačima slične ili izravno konkurentske robe, stranka uvoznica može uvesti odgovarajuće bilateralne zaštitne mjere pod uvjetima i u skladu s postupcima utvrđenima u ovom odjeljku.

2. Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1., stranka uvoznica može primijeniti jednu od sljedećih bilateralnih zaštitnih mjera:

(a) suspenziju daljnjeg snižavanja carinske stope na predmetnu robu kako je predviđeno ovim dijelom ovog Sporazuma; ili

(b) povećanje carinske stope na predmetnu robu do razine koja ne premašuje nižu od sljedeće dvije stope:

i. carinsku stopu koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije na robu u trenutku poduzimanja mjere; ili

ii. carinsku stopu koja se primjenjuje prema načelu najpovlaštenije nacije na robu na dan prije datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 12.11.

Standardi za bilateralne zaštitne mjere

1. Bilateralna zaštitna mjera ne primjenjuje se:

(a) osim u mjeri i onoliko dugo koliko je potrebno za sprečavanje ili otklanjanje ozbiljne štete ili prijetnje ozbiljne štete domaćoj industriji;

(b) dulje od dvije godine; razdoblje se može produljiti za još dvije godine ako nadležno tijelo stranke uvoznice koje provodi ispitni postupak utvrdi, u skladu s postupcima navedenima u ovom odjeljku, da je mjera i dalje nužna za sprečavanje ili ispravljanje ozbiljne štete ili prijetnje ozbiljne štete domaćoj industriji, pod uvjetom da cjelokupno razdoblje primjene bilateralne zaštitne mjere, uključujući razdoblje početne primjene i sve njegove produžetke, ne premašuje četiri godine; ili

(c) nakon isteka prijelaznog razdoblja kako je definirano u članku 12.9. točki (b).

2. Ako stranka prestane primjenjivati bilateralnu zaštitnu mjeru, carinska stopa jest stopa koja bi bila na snazi za robu u skladu s rasporedom iz Priloga 9. koji se primjenjuje na nju.

3. Kako bi se olakšala prilagodba predmetne industrije ako se očekuje da bilateralna zaštitna mjera traje dulje od jedne godine, stranka koja je primjenjuje dužna je postupno liberalizirati tu mjeru u redovitim vremenskim razmacima tijekom razdoblja primjene.

Članak 12.12.

Privremene bilateralne zaštitne mjere

1. U kritičnim okolnostima u kojima bi odgoda prouzročila štetu koju bi bilo teško popraviti, stranka može privremeno primijeniti bilateralnu zaštitnu mjeru a da pritom ne ispuni zahtjeve iz članka 12.21. stavka 1., podložno prethodnom zaključku da postoji jasan dokaz da se uvoz robe s podrijetlom iz druge stranke povećao zbog snižavanja ili ukidanja carine na temelju ovog dijela ovog Sporazuma i da takav uvoz uzrokuje ili može uzrokovati ozbiljnu štetu domaćoj industriji.

2. Privremena bilateralna zaštitna mjera ne primjenjuje se dulje od 200 dana i u tom razdoblju stranka koja primjenjuje mjeru postupa u skladu s relevantnim postupovnim pravilima utvrđenima u pododjeljku 2. Stranka koja primjenjuje privremenu bilateralnu zaštitnu mjeru odmah nadoknađuje sva povećanja carina ako se ispitnim postupkom opisanim u pododjeljku 2. ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 12.10. stavka 1. Trajanje privremene bilateralne zaštitne mjere ubraja se u razdoblje opisano u članku 12.11. stavku 1. točki (b).

3. Stranka uvoznica koja primjenjuje privremenu bilateralnu zaštitnu mjeru po uvođenju takve privremene mjere obavješćuje drugu stranku i, na zahtjev druge stranke, odmah upućuje to pitanje na razmatranje Zajedničkom odboru.

Članak 12.13.

Naknada i suspenzija koncesija

1. Stranka koja primjenjuje bilateralnu zaštitnu mjeru savjetuje se sa strankom čiji proizvodi podliježu mjeri kako bi se usuglasile o odgovarajućoj naknadi za liberalizaciju trgovine u obliku koncesija s bitno jednakim učincima na trgovinu. Stranka koja primjenjuje bilateralnu zaštitnu mjeru omogućuje takvo savjetovanje najkasnije 30 dana nakon primjene bilateralne zaštitne mjere.

2. Ako savjetovanja iz stavka 1. u roku od 30 dana od njihova početka ne rezultiraju dogovorom o naknadi za liberalizaciju trgovine, stranka čija roba podliježe privremenoj bilateralnoj zaštitnoj mjeri može suspendirati primjenu koncesija koje u bitnome imaju istovjetne učinke na trgovinu druge stranke.

3. Stranka čija roba podliježe bilateralnoj zaštitnoj mjeri pisanim putem obavješćuje drugu stranku najmanje 30 dana prije suspenzije primjene koncesija u skladu sa stavkom 2.

4. Obveza isplate naknade u skladu sa stavkom 1. i pravo suspenzije primjene koncesija u skladu sa stavkom 2.:

(a) ne provode se prva 24 mjeseca tijekom kojih je bilateralna zaštitna mjera na snazi, pod uvjetom da je bilateralna zaštitna mjera primijenjena kao posljedica apsolutnog povećanja uvoza; i

(b) prestaju vrijediti na dan prestanka bilateralne zaštitne mjere.

Članak 12.14.

Vremenski razmak između dviju bilateralnih zaštitnih mjera i neusporedna primjena zaštitnih mjera

1. Stranka ne primjenjuje bilateralnu zaštitnu mjeru iz ovog odjeljka na uvoz robe koja je prethodno podlijegala takvoj mjeri, osim ako je od razdoblja primjene zaštitne mjere koje je neposredno prethodilo proteklo razdoblje jednako polovini tog razdoblja. Bilateralna zaštitna mjera koja je više od jednom primijenjena na istu robu ne može se produljiti za još dvije godine kako je predviđeno u članku 12.11. stavku 1. točki (b).

2. Stranka u odnosu na istu robu i u istom razdoblju ne smije primjenjivati:

(a) bilateralnu zaštitnu mjeru ili privremenu bilateralnu zaštitnu mjeru na temelju ovog dijela ovog Sporazuma; i

(b) globalnu zaštitnu mjeru u skladu s člankom XIX. GATT-a iz 1994. i Sporazumom o zaštitnim mjerama.

Članak 12.15.

Najudaljenije regije ([14]) Europske unije

1. Ako se bilo koja roba s podrijetlom iz Čilea uvozi na područje jedne ili više najudaljenijih regija Europske unije u takvim povećanim količinama i pod takvim uvjetima da to uzrokuje ili bi moglo uzrokovati ozbiljno pogoršanje gospodarskog stanja predmetne najudaljenije regije, stranka EU, nakon što je razmotrila druga rješenja, može iznimno primijeniti bilateralne zaštitne mjere ograničene na područje predmetne najudaljenije regije.

2. Za potrebe stavka 1. „ozbiljno pogoršanje" znači velike poteškoće u gospodarskom sektoru u kojem se proizvodi slična ili izravno konkurentska roba. Ozbiljno pogoršanje utvrđuje se na temelju objektivnih čimbenika, uključujući sljedeće:

(a) povećanje obujma uvoza u apsolutnom smislu ili u odnosu na domaću proizvodnju i uvoz iz ostalih izvora; i

(b) učinak uvoza iz stavka 1. na situaciju u predmetnoj industriji ili predmetnom gospodarskom sektoru, među ostalim na razinu prodaje, proizvodnju, financijsku situaciju i zapošljavanje.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., ostale odredbe ovog odjeljka primjenjive na bilateralne zaštitne mjere primjenjuju se i na sve zaštitne mjere donesene na temelju ovog članka. Svako upućivanje na „ozbiljnu štetu" u drugim odredbama ovog odjeljka smatra se „ozbiljnim pogoršanjem" kada se primjenjuje u odnosu na najudaljenije regije Europske unije.

([14]) Na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma najudaljenije su regije Europske unije: Guadeloupe, Francuska Gijana, Martinique, Réunion, Mayotte, Saint-Martin, Azori, Madeira i Kanarski otoci. Ovaj se članak primjenjuje i na zemlju ili prekomorsko područje koje svoj status promijeni u status najudaljenije regije na temelju odluke Europskog vijeća u skladu s postupkom iz članka 355. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije od datuma donošenja te odluke. U slučaju da najudaljenija regija Europske unije nakon tog postupka prestane biti najudaljenija regija, ovaj se članak prestaje primjenjivati na tu zemlju ili prekomorsko područje od datuma odluke Europskog vijeća u tom pogledu. Stranka EU obavješćuje Čile o svim promjenama područja koja se smatraju najudaljenijim regijama Europske unije.

Pododjeljak 2.

Postupovna pravila koja se primjenjuju na bilateralne zaštitne mjere

Članak 12.16.

Mjerodavno pravo

Za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera nadležno tijelo svake stranke koje provodi ispitni postupak postupa u skladu s odredbama ovog pododjeljka. U slučajevima koji nisu obuhvaćeni ovim pododjeljkom nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak primjenjuje pravila utvrđena u skladu s pravom stranke tog tijela.

Članak 12.17.

Pokretanje postupka zaštite

1. Nadležno tijelo stranke koje provodi ispitni postupak može pokrenuti postupak povezan s bilateralnim zaštitnim mjerama („postupak zaštite”) na temelju pisanog zahtjeva ([15]) koji je podnijela domaća industrija ili koji je podnesen u njezino ime, a u iznimnim okolnostima i na vlastitu inicijativu.

2. Smatra se da je zahtjev podnijela domaća industrija ili da je podnesen u njezino ime ako ga podupiru domaći proizvođači čija ukupna proizvodnja čini više od 50 % ukupne proizvodnje slične ili izravno konkurentske robe koju proizvodi taj dio domaće industrije koji podupire zahtjev ili mu se protivi. Međutim, nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak ne pokreće ispitni postupak ako domaći proizvođači koji podupiru zahtjev ostvaruju manje od 25 % ukupne domaće proizvodnje slične ili izravno konkurentske robe koju proizvodi domaća industrija.

3. Nakon što nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak pokrene ispitni postupak, pisani zahtjev iz stavka 1. stavlja se na raspolaganje zainteresiranim stranama, osim povjerljivih informacija koje su u njemu sadržane.

4. Nakon pokretanja postupka zaštite, nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak objavljuje obavijest o pokretanju postupka zaštite u službenom listu stranke. U obavijesti se navodi:

(a) subjekt koji je podnio pisani zahtjev, ako je primjenjivo;

(b) uvezena roba koja podliježe postupku zaštite;

(c) tarifni podbroj i tarifna oznaka u koje je razvrstana uvezena roba;

(d) vrsta predložene mjere koja se želi primjenjivati;

(e) javna rasprava u skladu s člankom 12.20. točkom (a) ili rok u kojem zainteresirane stranke mogu podnijeti zahtjev za saslušanje u skladu s člankom 12.20. točkom (b);

(f) mjesto gdje se može pregledati pisani zahtjev i svi drugi dokumenti podneseni tijekom postupka koji nisu povjerljivi; i

(g) naziv, adresa i telefonski broj ureda kojem se treba obratiti za više informacija.

5. U pogledu postupka zaštite koji je u skladu sa stavkom 1. pokrenut na temelju pisanog zahtjeva, predmetno nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak ne objavljuje obavijest iz stavka 4. a da prethodno nije pažljivo ocijenilo ispunjava li pisani zahtjev zahtjeve domaćeg zakonodavstva i zahtjeve iz stavaka 1. i 2. te uključuje li opravdane dokaze da se uvoz robe podrijetlom iz druge stranke povećao zbog smanjenja ili ukidanja carine u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma te uzrokuje li takav uvoz ili bi mogao uzrokovati navodne ozbiljne štete.

([15]) Kad je riječ o stranci EU-u, taj zahtjev može podnijeti jedna ili više država članica u ime domaće industrije.

Članak 12.18.

Ispitni postupak

1. Stranka primjenjuje bilateralnu zaštitnu mjeru tek nakon što njezino nadležno tijelo provede ispitni postupak u skladu s člankom 3. stavkom 1. i člankom 4. stavkom 2. točkom (c) Sporazuma o zaštitnim mjerama. U tu se svrhu članak 3. stavak 1. i članak 4. stavak 2. točka (c) Sporazuma o zaštitnim mjerama *mutatis mutandis* ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. U ispitnom postupku iz stavka 1. stranka postupa u skladu sa zahtjevima iz članka 4. stavka 2. točke (a) Sporazuma o zaštitnim mjerama. U tu se svrhu članak 4. stavak 2. točka (a) Sporazuma o zaštitnim mjerama *mutatis mutandis* ugrađuje u ovaj Sporazum i postaje njegov sastavni dio.

3. Ako stranka objavi obavijest u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 3. stavkom 1. Sporazuma o zaštitnim mjerama da primjenjuje ili produljuje bilateralnu zaštitnu mjeru, ta obavijest uključuje:

(a) dokaz o ozbiljnoj šteti ili prijetnji ozbiljne štete uzrokovanoj povećanim uvozom robe podrijetlom iz druge stranke, kao rezultat smanjenja ili ukidanja carina u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma. Ispitnim se postupkom na temelju objektivnih dokaza dokazuje uzročna veza između povećanog uvoza predmetne robe i ozbiljne štete ili prijetnje ozbiljne štete; ispituju se i drugi poznati čimbenici osim povećanog uvoza kako bi se osiguralo da se ozbiljna šteta ili prijetnja ozbiljne štete koju uzrokuju ti drugi čimbenici ne pripiše povećanom uvozu;

(b) točan opis robe s podrijetlom na koju se primjenjuje bilateralna zaštitna mjera, uključujući njezin tarifni broj ili podbroj prema HS-u, na kojem se temelje rasporedi o tarifnim obvezama u Prilogu 9.;

(c) točan opis bilateralne zaštitne mjere;

(d) datum uvođenja bilateralne zaštitne mjere, njezino očekivano trajanje i, ako je primjenjivo, rokove za postupnu liberalizaciju mjere u skladu s člankom 12.11. stavkom 3.; i

(e) u slučaju produljenja bilateralne zaštitne mjere, dokaz da se predmetna domaća industrija prilagođava.

4. Na zahtjev stranke čija roba podliježe postupku zaštite iz ovog odjeljka, stranka koja provodi taj postupak započinje savjetovanje sa strankom koja je podnijela zahtjev kako bi preispitala obavijest iz stavka 1. ili svaku javnu obavijest ili izvješće koje je izdalo nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak u vezi s postupkom zaštite.

5. Svaka stranka osigurava da njezino nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak dovrši sve ispitne postupke u skladu s ovim člankom u roku od 12 mjeseci od datuma njihova pokretanja.

Članak 12.19.

Povjerljive informacije

1. Nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak po podnošenju valjanog dokaza povjerljivo tretira sve informacije koje su po prirodi povjerljive ili koje su predočene na povjerljivoj osnovi. Takve informacije ne objavljuju se bez dozvole zainteresirane strane koja ih je dostavila.

2. Od zainteresiranih strana koje dostavljaju povjerljive informacije zahtijeva se dostava njihovih sažetaka koji nisu povjerljivi, a ako takve strane navedu da se takve informacije ne mogu sažeti, moraju navesti razloge za to. Sažeci moraju biti dovoljno detaljni kako bi omogućili razumijevanje biti informacija koje su dostavljene kao povjerljive. Međutim, ako nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak utvrdi da zahtjev u pogledu povjerljivosti nije utemeljen, a predmetna zainteresirana strana ne želi objaviti informacije ili odobriti njihovu objavu u uopćenom ili sažetom obliku, nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak može zanemariti takve informacije, osim ako se tom nadležnom tijelu na temelju informacija iz odgovarajućih izvora može zadovoljavajuće dokazati da su informacije točne.

Članak 12.20.

Rasprave

Tijekom svakog postupka zaštite nadležno tijelo koje provodi ispitni postupak:

(a) održava javne rasprave, nakon obavijesti u razumnom roku, kako bi se svim zainteresiranim stranama i svim reprezentativnim udruženjima potrošača omogućilo da budu osobno prisutni ili da ih zastupa pravni savjetnik radi iznošenja dokaza i rasprave o navodnoj ozbiljnoj šteti ili prijetnji ozbiljne štete te o odgovarajućem rješenju; ili

(b) omogućava saslušanje svim zainteresiranim stranama koje su u roku navedenom u obavijesti o pokretanju postupka iz članka 12.17. stavka 4. podnijele pisani zahtjev u kojem su navele da bi ishod ispitnog postupka vjerojatno utjecao na njih te da postoje posebni razlozi za usmeno saslušanje.

Članak 12.21.

Obavijesti, razmatranje na Zajedničkom odboru i objave

1. Ako jedna od stranaka smatra da je nastupila neka od okolnosti iz članka 12.10. stavka 1. ili članka 12.15. stavka 1., odmah upućuje to pitanje na razmatranje Zajedničkom odboru. Zajednički odbor može dati preporuke potrebne za otklanjanje nastalih okolnosti. Ako Zajednički odbor ne da nikakvu preporuku u cilju otklanjanja okolnosti ili ako se u roku od 30 dana od datuma kada je stranka uputila predmet Zajedničkom odboru ne postigne nikakvo drugo zadovoljavajuće rješenje, stranka uvoznica može donijeti odgovarajuće bilateralne zaštitne mjere za otklanjanje okolnosti u skladu s ovim odjeljkom.

2. Za potrebe stavka 1. stranka uvoznica dostavlja stranci izvoznici sve relevantne informacije, uključujući dokaze o ozbiljnoj šteti ili prijetnji ozbiljne štete domaćim proizvođačima slične i izravno konkurentske robe uzrokovane povećanim uvozom, precizan opis predmetne robe i predloženu bilateralnu zaštitnu mjeru, njezin predloženi datum uvođenja i očekivano trajanje.

3. Stranka koja donosi bilateralnu zaštitnu mjeru objavljuje nalaze i obrazložene zaključke o svim bitnim činjeničnim i pravnim pitanjima u službenom listu te stranke, uključujući opis uvezene robe i stanje zbog kojeg se uvode mjere u skladu s člankom 12.10. stavkom 1. ili člankom 12.15. stavkom 1., uzročno-posljedičnu vezu između takvog stanja i povećanog uvoza te oblik, razinu i trajanje mjera.

Članak 12.22.

Prihvaćanje dokumenata na engleskom jeziku u postupcima zaštite

Kako bi se olakšalo podnošenje dokumenata u postupcima zaštite, nadležno tijelo stranke koje provodi ispitni postupak dužno je prihvatiti dokumente koje su zainteresirane strane podnijele na engleskom jeziku, pod uvjetom da te stranke kasnije, u duljem roku koji odredi nadležno tijelo, dostave prijevod dokumenata na jezik postupka zaštite.

POGLAVLJE 13.

SANITARNE I FITOSANITARNE MJERE

Članak 13.1.

Ciljevi

Ciljevi su ovog poglavlja:

(a) zaštita zdravlja ljudi, životinja i biljaka na područjima stranaka uz istodobno olakšavanje trgovine životinjama, proizvodima životinjskog podrijetla, biljkama, biljnim proizvodima i drugim proizvodima obuhvaćenima sanitarnim i fitosanitarnim mjerama između stranaka:

i. poboljšanjem transparentnosti, komunikacije i suradnje u vezi sa sanitarnim i fitosanitarnim mjerama među strankama;

ii. uspostavom mehanizama i postupaka za olakšavanje trgovine; i

iii. daljnjom provedbom načela Sporazuma o SPS-u;

(b) suradnja u multilateralnim forumima i u području znanosti o sigurnosti hrane, zdravlju životinja i zaštiti bilja;

(c) suradnja u drugim sanitarnim ili fitosanitarnim pitanjima ili u drugim forumima.

Članak 13.2.

Multilateralne obveze

Stranke potvrđuju svoja prava i obveze iz Sporazuma o WTO-u te posebno iz Sporazuma o SPS-u. Ta prava i obveze osnova su za aktivnosti stranaka u skladu s ovim poglavljem.

Članak 13.3.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje na:

(a) sve sanitarne i fitosanitarne mjere kako su definirane u Prilogu A Sporazumu o SPS-u u mjeri u kojoj utječu na trgovinu između stranaka;

(b) suradnju u multilateralnim forumima priznatima u okviru Sporazuma o SPS-u;

(c) suradnju u području znanosti o sigurnosti hrane, zdravlju životinja i zaštiti bilja; i

(d) suradnju u vezi sa svim drugim sanitarnim ili fitosanitarnim pitanjima u bilo kojem drugom forumu, kako se stranke dogovore.

Članak 13.4.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga od 13.-A do 13.-H:

(a) primjenjuju se definicije iz Priloga A Sporazumu o SPS-u, kao i definicije iz Codexa Alimentariusa, one u okviru Svjetske organizacije za zdravlje životinja te iz Međunarodne konvencije o zaštiti bilja, sastavljene u Rimu 17. studenoga 1997.; i

(b) „zaštićeno područje” znači, kad je riječ o specifičnom reguliranom štetnom organizmu, službeno definiran zemljopisni dio područja stranke za koji je poznato da se taj štetni organizam na njemu ne nalazi unatoč povoljnim uvjetima i prisutnosti u drugim dijelovima područja te stranke.

Članak 13.5.

Nadležna tijela

1. Nadležna tijela stranaka su tijela odgovorna za provedbu mjera iz ovog poglavlja, kako je utvrđeno u Prilogu 13.-A.

2. U skladu s člankom 13.12., stranke se međusobno obavješćuju o svim znatnim promjenama u strukturi, organizaciji i podjeli nadležnosti svojih nadležnih tijela.

Članak 13.6.

Priznavanje statusa u pogledu bolesti životinja i infekcija životinja te u pogledu štetnih organizama

1. Na status u pogledu bolesti i infekcija životinja, uključujući zoonoze, primjenjuje se sljedeće:

(a) stranka uvoznica za potrebe trgovine priznaje zdravstveni status životinja stranke izvoznice ili njezinih regija, kako je u pogledu bolesti životinja navedenih u Dodatku 13.-B-1. utvrdila stranka izvoznica u skladu s Prilogom 13.-C stavkom 1. točkom (a) podtočkom i.;

(b) ako stranka smatra da njezino područje ili bilo koja od njezinih regija ima poseban status u pogledu određene bolesti životinja osim bolesti životinja iz Dodatka 13.-B-1., može zatražiti priznavanje tog statusa u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu 13.-C stavku 3.; stranka uvoznica može zatražiti jamstva u odnosu na uvoz živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla koji odgovaraju dogovorenom statusu te stranke;

(c) stranke potvrđuju da status područja ili regija ili status u sektoru ili podsektoru stranaka povezan s raširenošću ili pojavljivanjem bolesti životinja koje nisu navedene u Dodatku 13.-B-1. ili infekcija u životinja ili s time povezanog rizika, prema potrebi, kako ga definiraju međunarodne organizacije za određivanje standarda priznate na temelju Sporazuma o SPS-u, čini osnovu za međusobnu trgovinu. Stranka uvoznica prema potrebi može zatražiti jamstva u odnosu na uvoz živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla koji odgovaraju definiranom statusu te stranke u skladu s preporukama organizacija za određivanje standarda; i

(d) ne dovodeći u pitanje članke 13.9. i 13.15. i osim ako stranka uvoznica uputi izričiti prigovor i zahtijeva popratne ili dodatne informacije, savjetovanje ili provjeru u skladu s člancima 13.11. i 13.14., svaka stranka bez nepotrebne odgode donosi potrebne zakonodavne i administrativne mjere kako bi se omogućila trgovina na temelju točaka (a), (b) i (c) ovog stavka.

2. U pogledu štetnih organizama primjenjuje se sljedeće:

(a) stranke u trgovinske svrhe priznaju status štetnog organizma u pogledu štetnih organizama navedenih u Dodatku 13.-B-2.; i

(b) ne dovodeći u pitanje članke 13.9. i 13.15. i osim ako stranka uvoznica uputi izričiti prigovor i zahtijeva popratne ili dodatne informacije, savjetovanje ili provjeru u skladu s člancima 13.11. i 13.14., svaka stranka bez nepotrebne odgode poduzima potrebne zakonodavne i administrativne mjere kako bi se omogućila trgovina na temelju točke (a) ovog stavka.

Članak 13.7.

Priznavanje odluka o regionalizaciji u pogledu bolesti i infekcija životinja te štetnih organizama

1. Stranke priznaju koncept regionalizacije i primjenjuju ga u međusobnoj trgovini.

2. Odluke o regionalizaciji koje se odnose na bolesti kopnenih i vodenih životinja navedene u Dodatku 13.-B-1. i štetne organizme navedene u Dodatku 13.-B-2. donose se u skladu s Prilogom 13.-C.

3. Kad je riječ o bolestima životinja i u skladu s člankom 13.14., stranka izvoznica koja od stranke uvoznice traži priznavanje odluke o regionalizaciji obavješćuje o svojim mjerama kojima se uspostavlja regionalizacija s cjelovitim objašnjenjem i popratnim podacima za utvrđene činjenice i odluke.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 13.15. i osim ako stranka uvoznica uloži izričit prigovor i zatraži dodatne informacije, savjetovanja ili provjeru u skladu s člancima 13.11. i 13.14. u roku od 15 radnih dana od primitka odluke o regionalizaciji, stranke tu odluku smatraju prihvaćenom.

5. Savjetovanja iz stavka 4. ovog članka održavaju se u skladu s člankom 13.14. stavkom 2. Stranka uvoznica ocjenjuje dodatne informacije u roku od 15 radnih dana od primitka dodatnih informacija. Provjera iz stavka 4. ovog članka provodi se u skladu s člankom 13.11. i u roku od 25 radnih dana od primitka zahtjeva za provjeru.

6. Kad je riječ o štetnim organizmima, svaka stranka osigurava da se u trgovini biljkama, biljnim proizvodima i drugim proizvodima vodi računa o statusu štetnih organizama koji priznaje druga stranka. Stranka izvoznica koja od druge stranke traži priznavanje odluke o regionalizaciji obavješćuje drugu stranku o svojim mjerama i odlukama, u skladu s odgovarajućim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu („FAO”), uključujući br. 4 „Zahtjevi za uspostavu područja bez štetnih organizama”, br. 8 „Utvrđivanje statusa štetnih organizama na određenom području” i druge međunarodne standarde za fitosanitarne mjere koje stranke smatraju primjerenima. Ne dovodeći u pitanje članak 13.15. i osim ako stranka uloži izričit prigovor i zatraži dodatne informacije, savjetovanja ili provjeru u skladu s člancima 13.11. i 13.14. u roku od tri mjeseca od primitka odluke o regionalizaciji, stranke tu odluku smatraju prihvaćenom.

7. Savjetovanja iz stavka 4. ovog članka održavaju se u skladu s člankom 13.14. stavkom 2. Stranka uvoznica ocjenjuje sve dodatne informacije u roku od tri mjeseca od primitka takvih dodatnih informacija. Svaka stranka provodi provjeru iz stavka 4. ovog članka u skladu s člankom 13.11. i u roku od 12 mjeseci od primitka zahtjeva za provjeru, vodeći računa o biologiji štetnog organizma i predmetnog usjeva.

8. Nakon okončanja postupaka iz stavaka od 2. do 7. ovog članka i ne dovodeći u pitanje članak 13.15., svaka stranka bez nepotrebnog odgađanja poduzima potrebne zakonodavne i administrativne mjere kako bi omogućila trgovinu na toj osnovi.

Članak 13.8.

Priznavanje jednakovrijednosti

1. Stranke mogu priznati jednakovrijednost u odnosu na pojedinu mjeru, skupinu mjera ili sustave koji se primjenjuju na određeni sektor ili podsektor.

2. Za potrebe priznavanja jednakovrijednosti stranke slijede postupak savjetovanja iz stavka 3. Taj postupak uključuje objektivno dokazivanje jednakovrijednosti koje provodi stranka izvoznica te objektivnu procjenu tog dokaza koju provodi stranka uvoznica radi njezina mogućeg priznavanja jednakovrijednosti.

3. Stranke u roku od tri mjeseca nakon što stranka uvoznica primi zahtjev stranke izvoznice za priznavanje jednakovrijednosti jedne ili više mjera koje utječu na jedan ili više sektora ili podsektora pokreću postupak savjetovanja koji uključuje korake utvrđene u Prilogu 13.-E. U slučaju višestrukih zahtjeva stranke izvoznice stranke se na zahtjev stranke uvoznice dogovaraju u okviru Pododbora iz članka 13.16. o vremenskom rasporedu na temelju kojeg pokreću postupak iz ovog stavka.

4. Ako nije drukčije dogovoreno, stranka uvoznica dovršava procjenu jednakovrijednosti, kako je utvrđeno u Prilogu 13.-E, najkasnije 180 dana nakon što od stranke izvoznice primi dokaz o jednakovrijednosti kako je utvrđeno u tom prilogu. Iznimno je u slučaju sezonskih usjeva opravdano naknadno dovršiti procjenu jednakovrijednosti, ako je to potrebno kako bi se omogućila provjera fitosanitarnih mjera tijekom odgovarajućeg razdoblja rasta usjeva.

5. Prioritetni sektori ili podsektori svake stranke za koje se može pokrenuti postupak savjetovanja iz stavka 3. ovog članka utvrđuju se, prema potrebi, redoslijedom prioriteta iz Dodatka 13.-E-1. Pododbor iz članka 13.16. može preporučiti Zajedničkom vijeću da izmijeni taj popis, uključujući redoslijed prioriteta.

6. Stranka uvoznica može povući ili suspendirati priznavanje jednakovrijednosti na temelju izmjene mjera jedne od stranaka koja utječe na predmetnu jednakovrijednost, pod uvjetom da se primjenjuju sljedeći postupci:

(a) u skladu s člankom 13.13. stranka izvoznica obavješćuje stranku uvoznicu o svakoj predloženoj izmjeni mjere stranke izvoznice za koju je priznata jednakovrijednost i o vjerojatnom učinku predložene izmjene na tu jednakovrijednost. U roku od 30 radnih dana od primitka tih informacija stranka uvoznica obavješćuje stranku izvoznicu o tome hoće li nastaviti priznavati jednakovrijednost na temelju predložene izmjene; i

(b) u skladu s člankom 13.13. stranka uvoznica obavješćuje stranku izvoznicu o svakoj predloženoj izmjeni mjere stranke uvoznice na kojoj se temelji priznavanje jednakovrijednosti i o vjerojatnom učinku predložene izmjene na to priznavanje jednakovrijednosti. Ako stranka uvoznica prestane priznavati tu jednakovrijednost, stranke mogu zajedno

utvrditi uvjete za ponovno pokretanje postupka iz stavka 3. ovog članka na temelju predložene izmjene.

7. Ne dovodeći u pitanje članak 13.15., stranka uvoznica ne povlači niti suspendira priznavanje jednakovrijednosti prije nego što predložena izmjena bilo koje stranke stupi na snagu.

8. Priznavanje jednakovrijednosti ili povlačenje ili suspenzija priznavanja jednakovrijednosti isključivo je na strani stranke uvoznice koja djeluje u skladu sa svojim administrativnim i zakonodavnim okvirom, uključujući, kad je riječ o biljkama, biljnim proizvodima i drugoj robi, odgovarajuće komunikacije u skladu s međunarodnim standardima FAO-a za fitosanitarne mjere br. 13 „Smjernice za obavješćivanje o neusklađenostima i hitnom djelovanju" te, prema potrebi, s ostalim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere. Stranka uvoznica dostavlja stranci izvoznici cjelovito pisano objašnjenje i popratne podatke koji se odnose na utvrđene činjenice i odluke obuhvaćene ovim člankom. U slučaju nepriznavanja jednakovrijednosti ili povlačenja ili suspenzije priznavanja jednakovrijednosti stranka uvoznica obavješćuje stranku izvoznicu o uvjetima za ponovno pokretanje postupka iz stavka 3.

Članak 13.9.

Transparentnost i uvjeti za trgovinu

1. Stranke primjenjuju opće uvjete uvoza. Ne dovodeći u pitanje odluke donesene u skladu s člankom 13.7., uvjeti za uvoz stranke uvoznice primjenjuju se na područje stranke izvoznice. U skladu s člankom 13.13. stranka uvoznica obavješćuje stranku izvoznicu o svojim sanitarnim i fitosanitarnim uvoznim zahtjevima. Te informacije, prema potrebi, uključuju obrasce za službene certifikate ili potvrde koje zahtijeva stranka uvoznica.

2. Svaka stranka pri obavješćivanju o izmjenama ili predloženim izmjenama uvjeta iz stavka 1. ovog članka postupa u skladu s člankom 7. Sporazuma o SPS-u i Prilogom B tom sporazumu te naknadnim odlukama koje donese Odbor WTO-a za sanitarne i fitosanitarne mjere. Ne dovodeći u pitanje članak 13.15., stranka uvoznica uzima u obzir vrijeme prijevoza između područja stranaka pri utvrđivanju datuma stupanja na snagu svih izmjena uvjeta iz stavka 1. ovog članka.

3. Ako stranka uvoznica ne ispuni zahtjeve u pogledu obavješćivanja iz stavka 2., nastavlja prihvaćati, u razdoblju od 30 dana od datuma stupanja na snagu predmetne izmjene, sve službene certifikate ili potvrde kojima se jamče uvjeti za uvoz koji su se primjenjivali prije te izmjene.

4. Ako Čile odobri pristup tržištu jednom ili više sektora ili podsektora stranke EU-a u skladu s uvjetima iz stavka 1., Čile odobrava sve naknadne zahtjeve za izvoz koje podnesu države članice na temelju sveobuhvatne dokumentacije s informacijama koja je dostupna Europskoj komisiji, poznata kao profil zemlje, osim ako Čile u ograničenim posebnim okolnostima i kada to smatra primjerenim zatraži dodatne informacije.

5. U roku od 90 dana od priznavanja jednakovrijednosti u skladu s člankom 13.8. stranka poduzima zakonodavne i administrativne mjere potrebne za provedbu tog priznavanja jednakovrijednosti kako bi omogućila trgovinu između stranaka u sektorima i podsektorima u kojima stranka uvoznica priznaje sve sanitarne i fitosanitarne mjere stranke izvoznice kao jednakovrijedne. Kad je riječ o životinjama, proizvodima životinjskog podrijetla, biljkama, biljnim proizvodima i drugim proizvodima obuhvaćenima predmetnim sanitarnim i fitosanitarnim mjerama, predložak službenog certifikata ili službenog dokumenta koji zahtijeva stranka uvoznica može se zamijeniti certifikatom predviđenim u Prilogu 13.-H.

6. Kad je riječ o proizvodima iz stavka 5. u sektorima ili podsektorima za koje su kao jednakovrijedne priznate jedna mjera ili više njih, ali ne sve, stranke nastavljaju međusobnu trgovinu na temelju usklađenosti s uvjetima iz stavka 1. Na zahtjev stranke izvoznice primjenjuje se stavak 7.

7. Za potrebe ovog poglavlja stranka uvoznica ne podvrgava uvoz proizvoda druge stranke uvoznim dozvolama.

8. Kad je riječ o općim uvjetima za uvoz koji utječu na trgovinu između stranaka, stranke na zahtjev stranke izvoznice započinju savjetovanje u skladu s člankom 13.14. kako bi utvrdile alternativne ili dodatne uvjete za uvoz stranke uvoznice. Stranke te alternativne ili dodatne uvjete za uvoz, prema potrebi, temelje na mjerama stranke izvoznice koje stranka

uvoznica priznaje kao jednakovrijedne. Ako se stranke dogovore o alternativnim ili dodatnim uvjetima za uvoz, stranka uvoznica u roku od 90 dana od njihove uspostave poduzima potrebne zakonodavne ili administrativne mjere kako bi dopustila uvoz na toj osnovi.

9. Kad je riječ o uvozu životinja, proizvoda životinjskog podrijetla i nusproizvoda životinjskog podrijetla, stranka uvoznica, na zahtjev stranke izvoznice popraćen odgovarajućim jamstvima, bez prethodne inspekcije i u skladu s Prilogom 13.-D odobrava postrojenja koji se nalaze na području stranke izvoznice. Ako stranka izvoznica ne zatraži dodatne informacije, stranka uvoznica u roku od 30 radnih dana od primitka zahtjeva za odobrenje popraćenog odgovarajućim jamstvima poduzima potrebne zakonodavne ili administrativne mjere kako bi dopustila uvoz na toj osnovi.

10. Prvi popis postrojenja odobrava stranka u skladu s Prilogom 13.-D.

11. Na zahtjev stranke, druga stranka dostavlja cjelovito objašnjenje i popratne podatke za utvrđene činjenice i odluke obuhvaćene ovim člankom.

Članak 13.10.

Postupci certificiranja

1. Za potrebe postupaka certificiranja, stranke se pridržavaju načela i kriterija kako je utvrđeno u Prilogu 13-H.

2. Stranka izdaje certifikate ili službene dokumente iz članka 13.9. stavaka 1., 5. i 6. kako je utvrđeno u Prilogu 13-H.

3. Pododbor iz članka 13.16. može preporučiti da Zajednički odbor ili Zajedničko vijeće donese odluku o utvrđivanju pravila koja treba poštovati u slučaju elektroničke certifikacije, povlačenja ili zamjene certifikata.

Članak 13.11.

Provjera

1. Za potrebe učinkovite provedbe ovog poglavlja svaka stranka ima pravo:

(a) provesti, u skladu sa smjernicama iz Priloga 13.-F, provjeru cijelog ili dijela ukupnog programa nadzora nadležnih tijela druge stranke. Troškove takvih provjera snosi stranka koja provodi provjeru;

(b) od datuma koji odrede stranke, zahtijevati od druge stranke cjelokupni program nadzora druge stranke ili njegov dio te izvještaj o rezultatima nadzora izvršenih u skladu s tim programom; i

(c) za laboratorijske testove povezane s proizvodima životinjskog podrijetla, zatražiti sudjelovanje druge stranke u periodičnom programu usporednih testova za posebne testove koje organizira referentni laboratorij stranke koja je podnijela zahtjev. Troškove povezane s tim sudjelovanjem snosi stranka sudionica.

2. Svaka stranka može podijeliti rezultate i zaključke svojih provjera s trećim zemljama te ih učiniti javno dostupnima.

3. Pododbor iz članka 13.16. može preporučiti Zajedničkom vijeću da izmijeni Prilog 13.-F, uzimajući u obzir relevantan rad međunarodnih organizacija.

4. Rezultati provjera iz ovog članka mogu doprinijeti mjerama stranke ili stranaka iz članaka od 13.6. do 13.9. i članka 13.12.

Članak 13.12.

Uvozne kontrole i inspekcijske naknade

1. Uvozne kontrole pošiljaka iz stranke izvoznice koje provodi stranka uvoznica moraju biti u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu 13-G. Rezultati tih kontrola mogu doprinijeti postupku provjere iz članka 13.11.

2. Učestalost fizičkih uvoznih kontrola koje primjenjuje svaka stranka utvrđena je u Prilogu 13.-G. Pododbor iz članka 13.16. može preporučiti Zajedničkom vijeću da izmijeni Prilog 13.-G.

3. Stranka može odstupiti od učestalosti utvrđene u Prilogu 13-G u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, kao posljedica napretka ostvarenog u skladu s člancima 13.8. i 13.9. ili kao posljedica provjera, savjetovanja ili drugih mjera predviđenih u ovom poglavlju.

4. Inspekcijske naknade ne smiju biti veće od troškova koji nastaju nadležnom tijelu pri obavljanju uvoznih kontrola i moraju biti pravične u odnosu na naknade koje se naplaćuju za inspekciju sličnih domaćih proizvoda.

5. Stranka uvoznica stranku izvoznicu obavješćuje o svakoj izmjeni, među ostalim o razlozima za te izmjene, koja se odnosi na mjere koje utječu na uvozne kontrole i inspekcijske naknade te o svim znatnim promjenama u administrativnom postupku za takve kontrole.

6. Stranke se za proizvode iz članka 13.9. stavka 5. mogu dogovoriti da uzajamno smanje učestalost fizičkih uvoznih kontrola.

7. Pododbor može Zajedničkom vijeću preporučiti uvjete za odobrenje uvoznih kontrola svake stranke, u cilju prilagodbe njihove učestalosti ili njihove zamjene, koji će se primjenjivati od određenog datuma. Ti se uvjeti odlukom Zajedničkog vijeća uključuju u Prilog 13-G. Od tog datuma stranke mogu jedna drugoj odobravati uvozne kontrole za određene proizvode u cilju smanjenja njihove učestalosti ili njihove zamjene.

Članak 13.13.

Razmjena informacija

1. Stranke sustavno razmjenjuju informacije relevantne za provedbu ovog poglavlja radi razvijanja standarda, davanja jamstva, stvaranja međusobnog povjerenja i dokazivanja učinkovitosti provjerenih programa. Prema potrebi, razmjena informacija može uključivati razmjenu službenika.

2. Stranke razmjenjuju i informacije o drugim relevantnim temama, uključujući:

(a) značajne događaje povezane s proizvodima obuhvaćenima ovim poglavljem, uključujući razmjenu informacija predviđenu u člancima 13.8. i 13.9.;

(b) rezultate postupaka provjere predviđenih u članku 13.11.;

(c) rezultate uvoznih kontrola predviđenih u članku 13.12. u slučaju odbijenih pošiljaka životinja i proizvoda životinjskog podrijetla ili onih koje nisu ispunile uvjete;

(d) znanstvena mišljenja relevantna za ovo poglavlje i izrađena pod odgovornošću stranke; i

(e) brzo uzbunjivanje relevantno za trgovinu u području primjene ovog poglavlja.

3. Stranka pravodobno dostavlja znanstvene radove ili podatke na evaluaciju relevantnom znanstvenom forumu kako bi potkrijepila sva stajališta ili tvrdnje iznesene u pogledu pitanja koja proizlaze iz ovog poglavlja. Rezultati te evaluacije dostupni su strankama.

4. Ako je stranka dostavila informacije iz ovog članka putem obavijesti WTO-u u skladu s člankom 7. Sporazuma o SPS-u i Prilogom B tom sporazumu ili na svojoj službenoj, javno dostupnoj internetskoj stranici bez naknade, informacije predviđene u ovom članku smatraju se razmijenjenima.

5. Kad je riječ o štetnim organizmima i njihovoj poznatoj i neposrednoj opasnosti za stranku, ta se stranka izravno obavješćuje poštom ili elektroničkom poštom. Stranke se pridržavaju smjernica iz Međunarodnih standarda FAO-a za fitosanitarne mjere br. 17 „Izvješćivanje o štetnim organizmima”.

6. Stranke razmjenjuju informacije iz ovog članka elektroničkom poštom, telefaksom ili poštom.

Članak 13.14.

Obavješćivanje i savjetovanje

1. Stranka u roku od dva radna dana u pisanom obliku obavješćuje drugu stranku o svakom ozbiljnom ili znatnom riziku za zdravlje ljudi, životinja i biljaka, uključujući sva hitna stanja povezana s nadzorom hrane ili situacije kada postoji jasno utvrđeni rizik od ozbiljnih zdravstvenih posljedica povezanih s konzumacijom proizvoda životinjskog podrijetla ili biljnih proizvoda, a posebno o:

(a) mjerama koje utječu na odluke o regionalizaciji iz članka 13.7.;

(b) prisutnosti ili razvoju bolesti životinja ili štetnom organizmu koji su navedeni u Prilogu 13.-B;

(c) nalazima od epidemiološke važnosti ili važnim povezanim rizicima u odnosu na bolesti životinja i štetne organizme koji nisu navedeni u Prilogu 13.-B ili koji su nove bolesti životinja ili štetni organizmi; i

(d) dodatnim mjerama koje nadilaze osnovne zahtjeve njihovih mjera poduzetih radi nadzora ili iskorjenjivanja bolesti životinja ili štetnih organizama ili radi zaštite javnog zdravlja te o promjenama u preventivnim politikama, uključujući politike cijepljenja.

2. Ako je stranka ozbiljno zabrinuta u pogledu rizika za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, ta stranka može zatražiti savjetovanje s drugom strankom o toj situaciji. To se savjetovanje održava što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od 13 radnih dana od zahtjeva. U tom savjetovanju svaka stranka nastoji osigurati sve potrebne informacije kako bi se izbjeglo narušavanje trgovine i kako bi se postiglo uzajamno prihvatljivo rješenje u skladu sa zaštitom zdravlja ljudi, životinja i biljaka.

3. Stranka može zatražiti da se savjetovanje iz stavka 2. ovog članka održava kao videokonferencija ili audiokonferencija. Stranka koja je podnijela zahtjev sastavlja zapisnik sa savjetovanja, koji podliježe odobrenju stranaka. Za potrebe tog odobrenja primjenjuje se članak 13.13. stavak 6.

Članak 13.15.

Zaštitna klauzula

1. Ako stranka izvoznica poduzme domaće mjere za nadzor uzroka koji bi mogao predstavljati ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, ta stranka, ne dovodeći u pitanje stavak 2., poduzima jednakovrijedne mjere za sprečavanje unošenja rizika na područje stranke uvoznice.

2. Stranka uvoznica može, na temelju ozbiljnog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, poduzeti privremene mjere potrebne za zaštitu zdravlja ljudi, životinja ili biljaka. Za pošiljke koje su u prijevozu između stranaka kada se primjenjuju takve privremene mjere, stranka uvoznica razmatra najprikladnije i najproporcionalnije rješenje kako bi se izbjegli nepotrebni poremećaji u trgovini.

3. Stranka koja poduzima mjere iz ovog članka obavješćuje drugu stranku o tome u roku od jednog radnog dana od odluke o provedbi tih mjera. Na zahtjev stranke i u skladu s člankom 13.14. stavkom 2. stranke održavaju savjetovanje o situaciji u roku od 13 radnih dana od obavijesti. Stranke uzimaju u obzir sve informacije iznesene tijekom tih savjetovanja i nastoje izbjeći nepotrebne poremećaje u trgovini, uzimajući u obzir, ako je to primjenjivo, ishod savjetovanja na temelju članka 13.14. stavka 2.

Članak 13.16.

Pododbor za sanitarne i fitosanitarne mjere

1. Pododbor za sanitarne i fitosanitarne mjere („Pododbor”), osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1., sastavljen je od predstavnika stranaka koji su nadležni za sanitarna i fitosanitarna pitanja.

2. Pododbor:

(a) prati provedbu ovog poglavlja, razmatra pitanja povezana s ovim poglavljem i analizira sva pitanja koja se mogu pojaviti u vezi s njegovom provedbom; i

(b) daje preporuke Zajedničkom vijeću za izmjene prilogâ u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a), posebno s obzirom na napredak postignut u okviru savjetovanja i postupaka predviđenih ovim poglavljem.

3. Pododbor se dogovara o mjerama koje treba poduzeti radi ostvarivanja ciljeva ovog poglavlja. Pododbor utvrđuje ciljeve i ključne etape za te mjere. Pododbor evaluira rezultate tih mjera.

4. Pododbor može preporučiti Zajedničkom vijeću ili Zajedničkom odboru da u skladu s člankom 40.3. stavkom 3. prema potrebi osnuje tehničke radne skupine koje se sastoje od predstavnika svake stranke koji su stručnjaci te utvrđuju i rješavaju tehnička i znanstvena pitanja koja proizlaze iz primjene ovog poglavlja.

5. Pododbor može preporučiti Zajedničkom vijeću ili Zajedničkom odboru da donese odluku o posebnim poslovnicima ovog Pododbora s obzirom na specifičnost sanitarnih i fitosanitarnih pitanja.

Članak 13.17.

Suradnja u okviru multilateralnih foruma

1. Stranke promiču suradnju u okviru multilateralnih foruma relevantnih za sanitarna i fitosanitarna pitanja, posebno u okviru međunarodnih organizacija za normizaciju priznatih u okviru Sporazuma o SPS-u.

2. Pododbor osnovan člankom 13.16. relevantan je forum za razmjenu informacija i suradnju u pitanjima iz stavka 1. ovog članka.

Članak 13.18.

Suradnja u području znanosti o sigurnosti hrane, zdravlju životinja i zaštiti bilja

1. Stranke nastoje olakšati znanstvenu suradnju između tijela stranaka nadležnih za znanstvenu evaluaciju u područjima sigurnosti hrane, zdravlja životinja i zaštite bilja.

2. Pododbor može preporučiti Zajedničkom vijeću ili Zajedničkom odboru da u skladu s člankom 40.3. stavkom 3. osnuje tehničku radnu skupinu za znanstvenu suradnju iz stavka 1. ovog članka („radna skupina”) koja se sastoji od predstavnika znanstvenih tijela koji su stručnjaci iz stavka 1. ovog članka i koje imenuje svaka stranka.

3. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor koji osniva radnu skupinu utvrđuje mandat, opseg i program rada te radne skupine.

4. Radna skupina može razmjenjivati informacije, među ostalim:

(a) znanstvene i tehničke informacije; i

(b) informacije o prikupljanju podataka.

5. Rad radne skupine ne utječe na neovisnost nacionalnih ili regionalnih tijela svake stranke.

6. Svaka stranka osigurava da na predstavnike imenovane u skladu sa stavkom 2. ne utječu sukobi interesa prema pravu te stranke.

Članak 13.19.

Teritorijalno područje primjene za stranku EU

1. Odstupajući od članka 41.2., kad je riječ o stranci EU-u ovo se poglavlje primjenjuje na državna područja država članica kako je utvrđeno u Prilogu I. Uredbi (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]) te kad je riječ o bilju, biljnim proizvodima i drugoj robi, kako je utvrđeno u članku 1. stavku 3. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]).

2. Stranke razumiju da se u pogledu područja Europske unije uzimaju u obzir njegove posebnosti i da se Europska unija priznaje kao jedinstveni subjekt.

POGLAVLJE 14.

SURADNJA U PODRUČJU ODRŽIVIH PREHRAMBENIH SUSTAVA

Članak 14.1.

Cilj

Cilj je ovog poglavlja uspostaviti blisku suradnju između stranaka radi prelaska na održive prehrambene sustave. Stranke prepoznaju važnost jačanja politika i definiranja programa kojima se doprinosi razvoju održivih, uključivih, zdravih i otpornih prehrambenih sustava te ulogu trgovine u ostvarivanju tog cilja.

Članak 14.2.

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na suradnju između stranaka usmjerenu na poboljšanje održivosti njihovih prehrambenih sustava.

2. U ovom se poglavlju utvrđuju odredbe za suradnju u posebnim aspektima održivih prehrambenih sustava, među ostalim:

(a) održivosti prehrambenog lanca i smanjenje gubitka i rasipanja hrane;

(b) borbi protiv prijevara povezanih s hranom u prehrambenom lancu;

(c) dobrobiti životinja;

(d) borbi protiv antimikrobne otpornosti; i

([16]) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

([17]) Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

(e) smanjenju upotrebe gnojiva i kemijskih pesticida za koje je procjena rizika pokazala da uzrokuju neprihvatljive rizike za zdravlje ili okoliš.

3. Ovo se poglavlje primjenjuje i na suradnju stranaka u okviru multilateralnih foruma.

4. Ovo se poglavlje primjenjuje ne dovodeći u pitanje primjenu drugih poglavlja koja se odnose na prehrambene sustave ili održivost, posebno poglavlja 13., 16. i 33.

Članak 14.3.

Definicije

1. Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „prehrambeni lanac" znači svi koraci od primarne proizvodnje do prodaje krajnjem potrošaču, uključujući proizvodnju, preradu, izradu, prijevoz, uvoz, skladištenje, distribuciju i prodaju krajnjem potrošaču;

(b) „primarna proizvodnja" znači proizvodnja ili uzgoj primarnih proizvoda, uključujući žetvu, berbu, mužnju i proizvodnju domaćih životinja prije klanja, kao i lov i ribolov te sakupljanje divljih proizvoda; i

(c) „održivi prehrambeni sustav" znači prehrambeni sustav koji osigurava sigurnu, hranjivu i dostatnu hranu za sve bez ugrožavanja gospodarskih, socijalnih i okolišnih temelja potrebnih za stvaranje sigurnosti opskrbe hranom i prehrane za buduće generacije; takav održivi prehrambeni sustav:

i. profitabilan je (gospodarska održivost);

ii. ima široke prednosti za društvo (socijalna održivost); i

iii. ima pozitivan ili neutralan utjecaj na prirodni okoliš, među ostalim na klimatske promjene (okolišna održivost).

Članak 14.4.

Održivost prehrambenog lanca i smanjenje gubitka i rasipanja hrane

1. Stranke prepoznaju međusobnu povezanost postojećih prehrambenih sustava i klimatskih promjena. Stranke surađuju kako bi smanjile negativne učinke prehrambenih sustava na okoliš i klimu te ojačale njihovu otpornost.

2. Stranke prepoznaju da gubitak i rasipanje hrane negativno utječu na socijalnu, gospodarsku i okolišnu dimenziju prehrambenih sustava.

3. Stranke surađuju u područjima koja mogu uključivati:

(a) održivu proizvodnju hrane, uključujući poljoprivredu, poboljšanje dobrobiti životinja, promicanje organskog uzgoja i smanjenje upotrebe antimikrobnih sredstava, gnojiva i kemijskih pesticida za koje procjena rizika pokazuje da predstavljaju neprihvatljiv rizik za zdravlje ili okoliš;

(b) održivost prehrambenog lanca, uključujući proizvodnju hrane, metode i praksu prerade;

(c) zdravu i održivu prehranu, smanjenje ugljičnog otiska potrošnje;

(d) smanjenje emisija stakleničkih plinova iz prehrambenih sustava, povećanje ponora ugljika i smanjenje gubitka bioraznolikosti;

(e) inovacije i tehnologije koje doprinose prilagodbi i otpornosti na učinke klimatskih promjena;

(f) izradu planova za nepredvidive situacije kako bi se osigurala sigurnost opskrbe hranom u kriznim vremenima; i

(g) smanjenje gubitka i rasipanja hrane, u skladu s ciljem održivog razvoja br. 12, ciljem br. 12.3, kako je definirano u Programu do 2030.

4. Suradnja u skladu s ovim člankom može uključivati razmjenu informacija, stručnog znanja i iskustava, kao i suradnju u području istraživanja i inovacija.

Članak 14.5.

Borba protiv prijevara u prehrambenom lancu

1. Stranke prepoznaju da prijevare mogu utjecati na sigurnost prehrambenog lanca, ugroziti održivost prehrambenih sustava i narušiti poštenu poslovnu praksu, povjerenje potrošača i otpornost tržišta hrane.

2. Stranke surađuju kako bi otkrile i izbjegle prijevare u prehrambenom lancu:

(a) razmjenom informacija i iskustava radi boljeg otkrivanja i suzbijanja prijevara u prehrambenom lancu; i

(b) pružanjem pomoći potrebne za prikupljanje dokaza o praksi koja nije u skladu ili se sumnja da nije u skladu s njihovim pravilima ili koja predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka ili za okoliš ili koja dovodi potrošače u zabludu.

Članak 14.6.

Dobrobit životinja

1. Stranke prepoznaju da su životinje čuvstvena bića i da upotrebu životinja u sustavima proizvodnje hrane prati odgovornost za njihovu dobrobit. Stranke poštuju trgovinske uvjete za životinje iz uzgoja i proizvode životinjskog podrijetla čiji je cilj zaštita dobrobiti životinja.

2. Stranke nastoje postići zajednički dogovor o međunarodnim standardima dobrobiti životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja („WOAH”).

3. Stranke surađuju na razvoju i provedbi standarda dobrobiti životinja na poljoprivrednom gospodarstvu, tijekom prijevoza te pri klanju i usmrćivanju životinja, u skladu sa svojim zakonodavstvom.

4. Stranke jačaju svoju istraživačku suradnju u području dobrobiti životinja kako bi dodatno razvile znanstveno utemeljene standarde dobrobiti životinja.

5. Pododbor iz članka 14.8. može se baviti drugim pitanjima iz područja dobrobiti životinja.

6. Stranke razmjenjuju informacije, stručno znanje i iskustva u području dobrobiti životinja.

7. Stranke surađuju u okviru WOAH-a i mogu surađivati u okviru drugih međunarodnih foruma u cilju promicanja daljnjeg razvoja standarda dobrobiti životinja i najbolje prakse te njihove provedbe.

8. Na temelju članka 40.3. stavka 3. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor može osnovati tehničku radnu skupinu za potporu Pododboru iz članka 14.8. u provedbi ovog članka.

Članak 14.7.

Borba protiv antimikrobne otpornosti

1. Stranke prepoznaju da je antimikrobna otpornost ozbiljna prijetnja zdravlju ljudi i životinja te da uporaba, posebno zlouporaba i prekomjerna uporaba antimikrobnih sredstava kod životinja doprinosi ukupnom razvoju antimikrobne otpornosti i predstavlja velik rizik za javno zdravlje. Stranke prepoznaju da priroda ove prijetnje zahtijeva transnacionalni pristup.

2. Svaka stranka postupno ukida uporabu antimikrobnih lijekova kao pospješivača rasta.

3. Svaka stranka, u skladu s pristupom „Jedno zdravlje":

(a) uzima u obzir postojeće i buduće smjernice, standarde, preporuke i mjere koje su izrađene u okviru međunarodnih organizacija relevantnih u području oblikovanja inicijativa i nacionalnih planova u svrhu promicanja razborite i odgovorne uporabe antimikrobnih sredstava u uzgoju životinja i veterinarskoj praksi.

(b) promiče, ako stranke tako zajednički odluče, odgovornu i razboritu uporabu antimikrobnih sredstava, uključujući smanjenje uporabe antimikrobnih sredstava u uzgoju životinja i postupno ukidanje uporabe antimikrobnih sredstava kao pospješivača rasta u uzgoju životinja; i

(c) podupire razvoj i provedbu međunarodnih akcijskih planova za borbu protiv antimikrobne otpornosti ako stranke to smatraju primjerenim.

4. Na temelju članka 40.3. stavka 3. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor može osnovati tehničku radnu skupinu za potporu Pododboru iz članka 14.8. u provedbi ovog članka.

Članak 14.8.

Pododbor za održive prehrambene sustave

1. Pododbor za održive prehrambene sustave („Pododbor"), osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1., sastoji se od predstavnika stranaka koji su nadležni za održive prehrambene sustave.

2. Pododbor prati provedbu ovog poglavlja i analizira sva pitanja koja se pojave u vezi s njegovom provedbom.

3. Pododbor se dogovara o mjerama koje treba poduzeti radi ostvarivanja ciljeva ovog poglavlja. Pododbor utvrđuje ciljeve i ključne etape za te mjere i prati napredak stranaka u uspostavi održivih prehrambenih sustava. Pododbor za svako razdoblje evaluira rezultate provedbe tih mjera.

4. Pododbor može preporučiti Zajedničkom vijeću ili Zajedničkom odboru, u skladu s člankom 40.3. stavkom 3., osnivanje tehničkih radnih skupina koje se sastoje od predstavnika svake stranke koji su stručnjaci kako bi se utvrdila i riješila tehnička i znanstvena pitanja koja proizlaze iz primjene ovog poglavlja.

5. Pododbor preporučuje Zajedničkom odboru da utvrdi pravila za ublažavanje mogućih sukoba interesa sudionika sastanaka Pododbora i bilo koje tehničke radne skupine iz ovog poglavlja. Zajednički odbor donosi odluku kojom se utvrđuju ta pravila.

Članak 14.9.

Suradnja u okviru multilateralnih foruma

1. Stranke prema potrebi surađuju u okviru multilateralnih foruma kako bi potaknule globalni prelazak na održive prehrambene sustave koji doprinose postizanju međunarodno dogovorenih ciljeva u području zaštite okoliša, prirode i klime.

2. Pododbor je forum za razmjenu informacija i suradnju u pitanjima obuhvaćenima stavkom 1. ovog članka.

Članak 14.10.

Dodatne odredbe

1. Aktivnosti Pododbora ne utječu na neovisnost nacionalnih ili regionalnih tijela stranaka.

2. Ovo poglavlje ne utječe na prava ili obveze svake stranke da zaštiti povjerljive informacije u skladu sa svojim pravnim propisima. Ako stranka drugoj stranci u skladu s ovim poglavljem dostavi informacije koje se smatraju povjerljivima u skladu s njezinim pravnim propisima, druga stranka s tim informacijama postupa kao s povjerljivima, osim ako stranka koja je dostavila informacije pristane na drukčije postupanje.

3. Uz potpuno poštovanje prava svake stranke na donošenje propisa, ovo poglavlje ne tumači se kao obveza stranke:

(a) da izmijeni svoje uvozne zahtjeve;

(b) da odstupi od domaćih postupaka za pripremu i donošenje regulatornih mjera;

(c) da poduzme radnje koje bi ugrozile ili ometale pravodobno donošenje regulatornih mjera za ostvarenje ciljeva javne politike; ili

(d) da usvoji bilo koji konkretan regulatorni ishod.

POGLAVLJE 15.

ENERGIJA I SIROVINE

Članak 15.1.

Cilj

Cilj je ovog poglavlja promicanje dijaloga i suradnje u energetskom sektoru i sektoru sirovina na obostranu korist stranaka, poticanje održive i poštene trgovine i ulaganja kojima se osiguravaju jednaki uvjeti u tim sektorima te jačanje konkurentnosti povezanih lanaca vrijednosti, uključujući dodavanje vrijednosti, u skladu s ovim Sporazumom.

Članak 15.2.

Načela

1. Svaka stranka zadržava suvereno pravo da odredi jesu li određene zone unutar njezina područja, kao i u isključivom gospodarskom pojasu, raspoložive za istraživanje, proizvodnju i prijevoz energenata i sirovina.

2. U skladu s ovim poglavljem stranke ponovno potvrđuju svoje pravo na reguliranje na svojim područjima kako bi postigle legitimne ciljeve politike u području energije i sirovina.

Članak 15.3.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 15.-A-i 15.-B:

(a) „odobrenje” znači dopuštenje, dozvola, koncesija ili sličan administrativni ili ugovorni instrument kojim nadležno tijelo stranke subjektu daje pravo obavljanja određene gospodarske djelatnosti na području te stranke u skladu sa zahtjevima utvrđenima u odobrenju;

(b) „uravnoteženje” znači sve aktivnosti i svi postupci, u svim vremenskim planovima, kojima operatori sustava kontinuirano osiguravaju održavanje frekvencije sustava unutar unaprijed definiranog raspona stabilnosti i usklađenost s količinom rezervi koje su potrebne s obzirom na traženu kvalitetu;

(c) „energenti” znači roba iz koje se proizvodi energija i koja je pod odgovarajućom oznakom HS-a navedena u Prilogu 15.-A;

(d) „ugljikovodici” znači roba navedena pod odgovarajućom oznakom HS-a u Prilogu 15.-A;

(e) „sirovine” znači tvari koje se upotrebljavaju u izradi industrijskih proizvoda, uključujući rude, koncentrate, trosku, pepeo i kemikalije, sirove, prerađene i rafinirane materijale, metalni otpad, otpadne materijale i otpatke za pretaljivanje, navedene u odgovarajućim poglavljima HS-a iz Priloga 15.-A;

(f) „energija iz obnovljivih izvora” znači energija proizvedena iz solarnih izvora, izvora vjetra, vode, geotermalnih, bioloških ili oceanskih izvora ili drugih obnovljivih izvora iz okoliša;

(g) „obnovljiva goriva” znači biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase i obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, uključujući obnovljiva sintetička goriva i vodik iz obnovljivih izvora;

(h) „norme” znači norme u smislu poglavlja 16.;

(i) „operator sustava” znači:

i. kad je riječ o stranci EU-u: osoba koja je odgovorna za rad i osiguravanje održavanja i razvoja sustava za distribuciju ili prijenos električne energije na određenom području te za osiguravanje dugoročne sposobnosti takvih sustava; i

ii. kad je riječ o Čileu: neovisno tijelo odgovorno za koordinaciju rada međusobno povezanih električnih sustava, koje osigurava učinkovito gospodarsko funkcioniranje te sigurnost i pouzdanost električnog sustava te omogućuje otvoren pristup prijenosnom sustavu; i

(j) „tehnički propisi” znači tehnički propisi u smislu poglavlja 16.

Članak 15.4.

Uvozni i izvozni monopoli

Stranka ne smije odrediti ni zadržati određeni uvozni ili izvozni monopol. Za potrebe ovog članka pojam „uvozni ili izvozni monopol” znači isključivo pravo ili ovlast koje stranka dodijeli subjektu za uvoz energenata ili sirovina iz druge stranke ili njihov izvoz u drugu stranku ([18]).

Članak 15.5.

Izvozne cijene ([19])

1. Stranka ne smije, uz pomoć mjera kao što su dozvole ili zahtjevi u pogledu minimalne cijene, uvesti višu cijenu za izvoz energenata ili sirovina u drugu stranku od cijene koju naplaćuje za takve energente ili sirovine namijenjene domaćem tržištu.

2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, Čile može uvesti ili provoditi mjere u cilju poticanja dodavanja vrijednosti opskrbom industrijskih sektora sirovinama po povlaštenim cijenama kako bi se mogli razvijati u Čileu, pod uvjetom da te mjere ispunjavaju uvjete utvrđene u Prilogu 15.-B.

([18]) Podrazumijeva se da se ovim člankom ne dovode u pitanje poglavlja 17., 18. i 29. i rasporedi u prilozima od 17-A do 17-C i 29. te da se ovaj članak ne primjenjuje na pravo koje proizlazi iz dodjele prava intelektualnog vlasništva.

([19]) Podrazumijeva se da se ovim člankom ne dovodi u pitanje Prilog 29.

Članak 15.6.

Regulirane domaće cijene

1. Stranke prepoznaju važnost konkurentskih energetskih tržišta kako bi se osigurao širok izbor u opskrbi energentima i poboljšala dobrobit potrošača. Stranke također prepoznaju da se regulatorne potrebe i pristupi mogu razlikovati među tržištima.

2. Dodatno uz stavak 1., svaka stranka, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, osigurava da se opskrba energentima temelji na tržišnim načelima.

3. Stranka može regulirati cijenu koja se naplaćuje za opskrbu energentima samo nametanjem obveze pružanja javne usluge.

4. Ako stranka uvede obvezu pružanja javne usluge, dužna je osigurati da je ta obveza jasno definirana, transparentna i nediskriminirajuća te da ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva obveze pružanja javne usluge.

Članak 15.7.

Odobrenje za istraživanje i proizvodnju energenata i sirovina

1. Ne dovodeći u pitanje poglavlje 20., ako stranka zahtijeva odobrenje za istraživanje ili proizvodnju energenata i sirovina, ta stranka osigurava da se takvo odobrenje izdaje u skladu s javnim i nediskriminirajućim postupkom ([20]).

2. Stranka objavljuje, između ostaloga, vrstu odobrenja, relevantno područje ili njegov dio i očekivani datum ili rok za dodjelu odobrenja, na način kojim se potencijalno zainteresiranim podnositeljima zahtjeva omogućuje da podnesu zahtjeve.

3. Stranka može odstupiti od stavka 2. ovog članka i članka 20.3. u bilo kojem od sljedećih slučajeva koji se odnose na ugljikovodike:

(a) područje je bilo predmet prethodnog postupka koji nije završio dodjelom odobrenja;

(b) područje je trajno dostupno za istraživanje ili proizvodnju energenata i sirovina; ili

(c) došlo je do odustajanja od izdanog odobrenja prije datuma isteka.

4. Svaka stranka može od subjekta kojem je dodijeljeno odobrenje zahtijevati da plati financijski doprinos ili doprinos u naravi. Financijski doprinos ili doprinos u naravi utvrđuje se na način koji ne utječe na upravljanje i postupak odlučivanja takvog subjekta.

5. Svaka stranka osigurava da podnositelj zahtjeva, ako je njegov zahtjev odbijen, bude upoznat s razlozima za odbijanje kako bi mu se omogućilo da prema potrebi iskoristi mogućnost žalbe ili preispitivanja. Postupci za žalbu ili preispitivanje objavljuju se unaprijed.

Članak 15.8.

Procjena utjecaja na okoliš

1. Stranka osigurava provedbu procjene utjecaja na okoliš ([21]) prije izdavanja odobrenja za projekt ili aktivnost koja se odnosi na energiju ili sirovine koje mogu imati znatan utjecaj na stanovništvo, zdravlje ljudi, bioraznolikost, zemljište, tlo, vodu, zrak, klimu, kulturnu baštinu ili krajobraz. Tom se procjenom utvrđuju i procjenjuju takvi znatni utjecaji.

([20]) Podrazumijeva se da u slučaju nedosljednosti između ovog članka i poglavlja 17. i 18. te priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C prednost imaju ta poglavlja i ti prilozi u mjeri u kojoj postoji nedosljednost.

([21]) Kad je riječ o Čileu, „procjena utjecaja na okoliš" znači studija utjecaja na okoliš kako je definirano u glavi 1. članku 2. slovu (i) Zakona 19.300 ili njegova sljednika i kako je uređeno člankom 11. istog zakona.

2. Svaka stranka osigurava dostupnost relevantnih informacija javnosti u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš te javnosti daje vrijeme i priliku za sudjelovanje u tom postupku i podnošenje komentara.

3. Svaka stranka objavljuje i uzima u obzir nalaze procjene utjecaja na okoliš prije davanja odobrenja za projekt ili aktivnost.

Članak 15.9.

Pristup treće strane infrastrukturi za prijenos energije

1. Svaka stranka osigurava da operatori sustava na njezinu području omoguće nediskriminirajući pristup energetskoj infrastrukturi za prijenos električne energije bilo kojem subjektu stranaka. Pristup infrastrukturi za prijenos električne energije u najvećoj mogućoj mjeri dodjeljuje se u razumnom roku od datuma kad je taj subjekt zatražio pristup.

2. Svaka stranka omogućuje, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, subjektu stranke pristup infrastrukturi za prijenos električne energije i korištenje njome pod razumnim i nediskriminirajućim uvjetima, uključujući nediskriminaciju među vrstama izvora električne energije, i po tarifama koje odražavaju troškove. Svaka stranka objavljuje uvjete za pristup infrastrukturi za prijenos energije i njezinu upotrebu.

3. Neovisno o stavku 1., stranka može u svojim zakonima i drugim propisima uvesti ili zadržati određena odstupanja od prava na pristup treće strane na temelju objektivnih kriterija pod uvjetom da su ta odstupanja nužna da bi se ostvario legitimni cilj politike. Takva odstupanja objavljuju se prije nego što se počnu primjenjivati.

4. Stranke prepoznaju važnost pravila utvrđenih u stavcima 1., 2. i 3. i za plinsku infrastrukturu. Stranka koja ne primjenjuje takva pravila u pogledu plinske infrastrukture nastoji to učiniti, posebno u pogledu prijevoza obnovljivih goriva, istodobno priznajući razlike u zrelosti i organizaciji tržišta.

Članak 15.10.

Pristup infrastrukturi za dobavljače električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora

1. Ne dovodeći u pitanje članke 15.7., 15.9. i 15.11., svaka stranka osigurava da se dobavljačima obnovljive energije druge stranke odobri pristup elektroenergetskoj mreži za postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora smještena na njezinu području i njezina upotreba pod razumnim i nediskriminirajućim uvjetima.

2. Za potrebe stavka 1. svaka stranka osigurava, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, da njezina poduzeća za prijenos i operatori sustava u pogledu dobavljača električne energije iz obnovljivih izvora druge stranke:

(a) omogućuju povezivanje novih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i elektroenergetske mreže bez nametanja diskriminirajućih uvjeta;

(b) omogućuju pouzdanu upotrebu elektroenergetske mreže;

(c) pružaju usluge uravnoteženja; i

(d) osiguraju uspostavu odgovarajućih operativnih mjera povezanih s mrežom i tržištem kako bi se ograničavanje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora svelo na najmanju moguću mjeru.

3. Stavkom 2. ne dovodi se u pitanje legitimno pravo svake stranke na reguliranje na njezinu području radi postizanja legitimnih ciljeva politike, kao što je potreba za održavanjem sigurnog rada i stabilnosti elektroenergetskog sustava, na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija.

Članak 15.11.

Neovisno tijelo

1. Svaka stranka održava ili uspostavlja funkcionalno neovisno tijelo ili tijela koja:

(a) utvrđuju ili odobravaju uvjete te tarife za pristup elektroenergetskoj mreži i njezinu uporabu; i

(b) u razumnom roku rješavaju sporove povezane s odgovarajućim uvjetima i tarifama za pristup elektroenergetskoj mreži i njezinu uporabu.

2. Pri obavljanju svojih dužnosti i izvršavanju svojih ovlasti iz stavka 1. tijelo ili tijela djeluju transparentno i nepristrano u odnosu na korisnike, vlasnike i operatore sustava elektroenergetske mreže.

Članak 15.12.

Suradnja u području normi

1. U cilju sprečavanja, utvrđivanja i uklanjanja nepotrebnih tehničkih prepreka u trgovini energentima i sirovinama, na tu se robu i materijale primjenjuje poglavlje 16.

2. U skladu s člancima 16.4. i 16.6. stranke, prema potrebi, promiču suradnju između svojih relevantnih regulatornih tijela i tijela za normizaciju u područjima kao što su energetska učinkovitost, održiva energija i sirovine, u cilju doprinosa trgovini, ulaganjima i održivom razvoju, između ostalog, putem:

(a) konvergencije ili usklađivanja, ako je moguće, svojih trenutačnih normi na temelju obostranog interesa i uzajamnosti te u skladu s modalitetima koje će dogovoriti predmetna regulatorna i normizacijska tijela;

(b) zajedničkih analiza, metodologija i pristupa kako bi prema potrebi pomogle u uspostavi relevantnih ispitivanja i mjernih normi te olakšale tu uspostavu, u suradnji s relevantnim normizacijskim tijelima;

(c) izrade zajedničkih normi, ako je to moguće, o energetskoj učinkovitosti i energiji iz obnovljivih izvora; i

(d) promicanja normi koje se odnose na sirovinu, proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i opremu za energetsku učinkovitost, uključujući dizajn i označivanje proizvoda, prema potrebi, u okviru postojećih inicijativa za međunarodnu suradnju.

3. Za potrebe provedbe ovog poglavlja stranke nastoje poticati razvoj i uporabu otvorenih normi i interoperabilnost mreža, sustava, uređaja, aplikacija ili komponenti u energetskom sektoru i sektoru sirovina.

Članak 15.13.

Istraživanje, razvoj i inovacije

Stranke prepoznaju da su istraživanje, razvoj i inovacije ključni elementi za daljnji razvoj učinkovitosti, održivosti i konkurentnosti u energetskom sektoru i sektoru sirovina. Stranke surađuju, prema potrebi, među ostalim:

(a) na promicanju istraživanja, razvoja, inovacija i diseminacije okolišno prihvatljivih i troškovno učinkovitih tehnologija, postupaka i prakse u području energije i sirovina;

(b) na promicanju dodane vrijednosti na obostranu korist stranaka i jačanju proizvodnog kapaciteta u području energije i sirovina; i

(c) na jačanju izgradnje kapaciteta u kontekstu inicijativa za istraživanje, razvoj i inovacije.

Članak 15.14.

Suradnja u području energije i sirovina

1. Stranke prema potrebi surađuju u području energije i sirovina kako bi, među ostalim:

(a) smanjile ili ukinule mjere koje bi same po sebi ili zajedno s drugim mjerama mogle narušiti trgovinu i ulaganja, uključujući mjere tehničke, regulatorne ili gospodarske prirode koje utječu na energetski sektor ili sektor sirovina;

(b) raspravljale, kad je god to moguće, o svojim stajalištima u okviru međunarodnih foruma na kojima se raspravlja o relevantnim pitanjima trgovine i ulaganja te poticale međunarodne programe u područjima energetske učinkovitosti, obnovljive energije i sirovina; i

(c) promicale odgovorno poslovno ponašanje u skladu s međunarodnim standardima koje su stranke podržale ili ih podupiru, kao što su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, a posebno njihovo poglavlje IX. o znanosti i tehnologiji.

Tematska suradnja u području energije

2. Stranke prepoznaju potrebu za bržim iskorištavanjem obnovljivih i niskougljičnih izvora energije, povećanjem energetske učinkovitosti i promicanjem inovacija te osiguravanjem pristupa sigurnoj, održivoj i cjenovno pristupačnoj energiji. Stranke surađuju na svim relevantnim pitanjima od zajedničkog interesa, kao što su:

(a) obnovljiva energija, posebno u pogledu tehnologija, integracije u elektroenergetski sustav i pristupa njemu, skladištenja i fleksibilnosti te cijelog lanca opskrbe vodikom iz obnovljivih izvora;

(b) energetska učinkovitost, uključujući regulaciju, najbolju praksu te učinkovite i održive sustave grijanja i hlađenja;

(c) uvođenje elektromobilnosti i infrastrukture za punjenje; i

(d) otvorena i konkurentska tržišta energije.

Tematska suradnja u području sirovina

3. Stranke prepoznaju zajedničku predanost odgovornoj nabavi i održivoj proizvodnji sirovina te zajednički interes za olakšavanje integracije lanaca vrijednosti sirovina. Stranke surađuju na svim relevantnim pitanjima od zajedničkog interesa, kao što su:

(a) odgovorna rudarska praksa i održivost lanaca vrijednosti sirovina, uključujući doprinos lanaca vrijednosti sirovina ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja;

(b) vrijednosni lanci sirovina, uključujući dodavanje vrijednosti; i

(c) utvrđivanje područja od zajedničkog interesa za suradnju u području istraživačkih, razvojnih i inovacijskih aktivnosti koje obuhvaćaju cijeli vrijednosni lanac sirovina, uključujući najsuvremenije tehnologije, pametno rudarenje i digitalne rudnike.

4. Pri razvoju aktivnosti suradnje stranke uzimaju u obzir dostupne resurse. Aktivnosti se mogu provoditi uživo ili svim drugim tehnološkim sredstvima koja su dostupna strankama.

5. Aktivnosti suradnje mogu se razvijati i provoditi uz sudjelovanje međunarodnih organizacija, globalnih foruma i istraživačkih institucija, kako je dogovoreno između stranaka.

6. Stranke prema potrebi pri provedbi ovog članka potiču odgovarajuću koordinaciju u pogledu provedbe članaka 4.5. i 5.2.

Članak 15.15.

Energetska tranzicija i obnovljiva goriva

1. Za potrebe provedbe ovog poglavlja stranke prepoznaju važan doprinos obnovljivih goriva, između ostaloga, vodika iz obnovljivih izvora, uključujući njihove derivate, i sintetičkih goriva iz obnovljivih izvora, smanjenju emisija stakleničkih plinova u borbi protiv klimatskih promjena.

2. U skladu s člankom 15.12. stavkom 2. stranke prema potrebi surađuju na konvergenciji ili usklađivanju, ako je to moguće, programa certificiranja za obnovljiva goriva, primjerice programa u pogledu emisija tijekom životnog ciklusa i sigurnosnih standarda.

3. Kad je riječ o obnovljivim gorivima, stranke surađuju i u cilju:

(a) utvrđivanja, smanjenja i ukidanja, prema potrebi, mjera koje mogu narušiti bilateralnu trgovinu, uključujući mjere tehničke, regulatorne i gospodarske prirode;

(b) poticanja inicijativa kojima se olakšava bilateralna trgovina radi promicanja proizvodnje vodika iz obnovljivih izvora; i

(c) promicanja uporabe obnovljivih goriva s obzirom na njihov doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova.

4. Stranke, prema potrebi, potiču razvoj i provedbu međunarodnih normi i regulatornu suradnju u pogledu obnovljivih goriva te surađuju u okviru relevantnih međunarodnih foruma u cilju razvoja relevantnih programa certificiranja kojima se izbjegava pojava neopravdanih prepreka trgovini.

Članak 15.16.

Iznimka za male i izolirane elektroenergetske sustave

1. Za potrebe provedbe ovog poglavlja stranke prepoznaju da se njihovim zakonima i drugim propisima mogu predvidjeti posebni režimi za male i izolirane elektroenergetske sustave.

2. U skladu sa stavkom 1. stranka može zadržati, donijeti ili provesti mjere u pogledu malih i izoliranih elektroenergetskih sustava kojima se odstupa od članaka 15.6., 15.7., 15.9., 15.10. i 15.11., pod uvjetom da takve mjere ne predstavljaju prikrivena ograničenja trgovine ili ulaganja između stranaka.

Članak 15.17.

Pododbor za trgovinu robom

1. Pododbor za trgovinu robom („Pododbor”), osnovan u skladu s člankom 8.8. stavkom 1., odgovoran je za provedbu ovog poglavlja i priloga 15.-A i 15.-B. Funkcije utvrđene u članku 9.18. točkama (a), (c), (d) i (e) primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovo poglavlje.

2. U skladu s člancima 15.12., 15.13., 15.14. i 15.15. Pododbor može preporučiti strankama da uspostave ili olakšaju druga sredstva suradnje u područjima energije i sirovina.

3. Ako se stranke uzajamno dogovore, Pododbor se sastaje na sjednicama posvećenima provedbi ovog poglavlja. Pri pripremi takvih sastanaka svaka stranka može prema potrebi razmotriti doprinose relevantnih dionika ili stručnjaka.

4. Svaka stranka određuje kontaktnu točku za olakšavanje provedbe ovog poglavlja, među ostalim osiguravanjem odgovarajućeg sudjelovanja predstavnikâ stranke, obavješćuje drugu stranku o svojim podacima za kontakt i odmah obavješćuje drugu stranku o svim promjenama tih podataka za kontakt. Kad je riječ o Čileu, kontaktna točka je predstavnik Podtajništva za međunarodne gospodarske odnose Ministarstva vanjskih poslova ili njegova sljednika.

POGLAVLJE 16.

TEHNIČKE PREPREKE U TRGOVINI

Članak 16.1.

Cilj

Cilj je ovog poglavlja poboljšati i olakšati trgovinu robom između stranaka sprečavanjem, utvrđivanjem i uklanjanjem nepotrebnih tehničkih prepreka u trgovini i promicanjem bolje regulatorne suradnje.

Članak 16.2.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na pripremu, donošenje i primjenu svih normi, tehničkih propisa i postupaka ocjene sukladnosti kako su definirani u Prilogu 1. Sporazumu o TBT-u, a koji mogu utjecati na trgovinu robom između stranaka.

2. Neovisno o stavku 1., ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) nabavne specifikacije koje državna tijela pripremaju za potrebe proizvodnje ili potrošnje tih tijela koje su obuhvaćene poglavljem 28.; ili

(b) sanitarne i fitosanitarne mjere obuhvaćene poglavljem 13.

Članak 16.3.

Ugrađivanje određenih odredaba Sporazuma o TBT-u

Članci od 2. do 9. Sporazuma o TBT-u i prilozi od 1. do 3. tom sporazumu *mutatis mutandis* ugrađuju se u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

Članak 16.4.

Međunarodne norme

1. Međunarodne norme koje su razvile organizacije navedene u Prilogu 16-A smatraju se relevantnim međunarodnim normama u smislu članaka 2. i 5. te Priloga 3. Sporazumu o TBT-u pod uvjetom da su te organizacije pri njihovu razvoju poštovale načela i postupke utvrđene u Odluci Odbora WTO-a za tehničke prepreke u trgovini o načelima za razvoj međunarodnih normi, smjernica i preporuka u vezi s člancima 2. i 5. i Prilogom 3. Sporazumu o TBT-u ([22]).

2. Na zahtjev stranke Zajedničko vijeće može donijeti odluku o izmjeni Priloga 16-A u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a).

Članak 16.5.

Tehnički propisi

1. Stranke prepoznaju važnost provedbe procjene regulatornog učinka planiranih tehničkih propisa u skladu s odgovarajućim pravilima i postupcima svake stranke.

2. Svaka stranka procjenjuje raspoložive regulatorne i neregulatorne alternative predloženom tehničkom propisu kojima se mogu ostvariti legitimni ciljevi stranke u skladu s člankom 2.2. Sporazuma o TBT-u.

([22]) G/TBT/9, 13. studenoga 2000., Prilog 4.

3. Svaka stranka primjenjuje odgovarajuće međunarodne norme kao osnovu za svoje tehničke propise, osim ako stranka koja izrađuje tehničke propise može dokazati da bi takve međunarodne norme bile nedjelotvorna ili neprikladna sredstva za ostvarenje postavljenih legitimnih ciljeva.

4. Ako stranka ne primjenjuje međunarodne norme kao osnovu za tehničke propise, na zahtjev druge stranke navodi sva znatna odstupanja od relevantnih međunarodnih normi i obrazlaže zašto su te norme ocijenjene kao nedjelotvorna ili neprimjerena sredstva za ostvarenje postavljenog cilja te dostavlja znanstvene ili tehničke dokaze na kojima se temelji takva ocjena.

5. Uz obvezu svake stranke na temelju članka 2.3. Sporazuma o TBT-u, svaka stranka, u skladu sa svojim pravilima i postupcima, preispituje svoje tehničke propise u cilju povećanja usklađenosti tih tehničkih propisa s relevantnim međunarodnim normama. Pri tom preispitivanju stranka, između ostaloga, uzima u obzir novosti u relevantnim međunarodnim normama te provjerava postoje li i dalje okolnosti koje su dovele do odstupanja u odnosu na relevantnu međunarodnu normu.

Članak 16.6.

Regulatorna suradnja

1. Stranke su svjesne da postoji širok raspon mehanizama za regulatornu suradnju kojima se može pridonijeti otklanjanju tehničkih prepreka u trgovini ili izbjeći njihovo stvaranje.

2. Stranka može drugoj stranci predložiti aktivnosti regulatorne suradnje specifične za sektor u područjima obuhvaćenima ovim poglavljem. Ti se prijedlozi dostavljaju kontaktnoj točki iz članka 16.13., a sastoje se od:

(a) razmjena informacija o regulatornim pristupima i praksi; ili

(b) inicijativa za daljnje usklađivanje tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti s relevantnim međunarodnim normama.

Druga stranka u razumnom roku odgovara na prijedlog.

3. Kontaktne točke iz članka 16.13. obavješćuju Zajednički odbor o aktivnostima suradnje koje se provode na temelju ovog članka.

4. Stranke nastoje razmjenjivati informacije i surađivati kad je riječ o mehanizmima za olakšavanje prihvaćanja rezultata ocjenjivanja sukladnosti kako bi se uklonile nepotrebne tehničke prepreke u trgovini.

5. Stranke potiču suradnju između svojih organizacija nadležnih za tehničke propise, normizaciju, ocjenjivanje sukladnosti, akreditaciju i mjeriteljstvo, neovisno o tome jesu li državne ili nevladine, u cilju rješavanja pitanja obuhvaćenih ovim poglavljem.

6. Ništa u ovom članku ne tumači se kao da se od stranke zahtijeva:

(a) da odstupi od svojih postupaka za pripremu i donošenje regulatornih mjera;

(b) da poduzme radnje koje bi ugrozile ili ometale pravodobno donošenje regulatornih mjera za ostvarenje njezinih ciljeva javne politike; ili

(c) da ostvari konkretan regulatorni ishod.

7. Za potrebe ovog članka i odredaba o suradnji u skladu s prilozima od 16.-A do 16.-E Europska komisija djeluje u ime stranke EU-a.

Članak 16.7.

Suradnja u području nadzora tržišta, usklađenosti i sigurnosti neprehrambenih proizvoda

1. Stranke prepoznaju važnost suradnje u području nadzora tržišta, usklađenosti i sigurnosti neprehrambenih proizvoda za olakšavanje trgovine i zaštitu potrošača i drugih korisnika te važnost izgradnje uzajamnog povjerenja na temelju razmjene informacija.

2. Za potrebe ovog članka:

(a) „potrošački proizvodi" znači roba namijenjena potrošačima ili za koju je vjerojatno da će ih potrošači upotrebljavati, uz iznimku hrane, medicinskih proizvoda i lijekova; i

(b) „nadzor tržišta" znači aktivnosti koje provode i mjere koje poduzimaju javna tijela, uključujući aktivnosti koje se poduzimaju u suradnji s gospodarskim subjektima, na temelju postupaka stranke kako bi se toj stranci omogućilo da prati ili rješava pitanja usklađenosti proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u njezinim zakonima i drugim propisima ili pitanja njihove sigurnosti.

3. Kako bi se zajamčilo neovisno i nepristrano funkcioniranje nadzora tržišta, svaka stranka osigurava:

(a) odvojenost funkcija nadzora tržišta od funkcija ocjenjivanja sukladnosti; i

(b) nepostojanje interesa koji bi utjecao na nepristranost tijela za nadzor tržišta pri kontroli ili nadzoru gospodarskih subjekata.

4. Stranke mogu surađivati i razmjenjivati informacije u području sigurnosti i usklađenosti neprehrambenih proizvoda, osobito u odnosu na sljedeće:

(a) aktivnosti i mjere provedbe u području nadzora tržišta;

(b) metode procjene rizika i ispitivanja proizvoda;

(c) koordinirane opozive proizvoda ili druge slične mjere;

(d) znanstvena, tehnička i regulatorna pitanja usmjerena na poboljšanje usklađenosti i sigurnosti neprehrambenih proizvoda;

(e) novonastala pitanja važna za zdravlje i sigurnost;

(f) aktivnosti povezane s normizacijom; i

(g) razmjenu službenika.

5. Stranka EU može dostavljati Čileu odabrane informacije iz svojeg sustava uzbunjivanja o potrošačkim proizvodima iz Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([23]) ili njegova sljednika, a Čile može stranci EU-u dostavljati odabrane informacije o sigurnosti potrošačkih proizvoda te o poduzetim preventivnim, restriktivnim i korektivnim mjerama u pogledu potrošačkih proizvoda. Ta se razmjena informacija može odvijati u obliku:

(a) nesustavne razmjene, u propisno opravdanim posebnim slučajevima, isključujući osobne podatke; i

(b) sustavne razmjene koja se temelji na dogovoru utvrđenom odlukom Zajedničkog vijeća iz Priloga 16.-D.

([23]) Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL L 11, 15.1.2002., str. 4.).

6. Zajedničko vijeće može donijeti odluku kojom se utvrđuje dogovor o redovitoj razmjeni informacija, među ostalim elektroničkim sredstvima, o mjerama poduzetima u pogledu nesukladnih neprehrambenih proizvoda, osim onih obuhvaćenih stavkom 5. ovog članka, kako je utvrđeno u Prilogu 16.-E.

7. Svaka stranka informacije dobivene na temelju stavaka 4., 5. i 6. koristi isključivo u svrhu zaštite potrošača, zdravlja, sigurnosti ili okoliša.

8. Svaka stranka s informacijama dobivenima na temelju stavaka 4., 5. i 6. postupa kao s povjerljivim informacijama.

9. U dogovorima iz stavka 5. točke (b) i stavka 6. navode se opseg proizvoda, vrsta informacija koje će se razmjenjivati, načini razmjene i primjena pravila o povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka.

10. U skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a) Zajedničko vijeće ovlašteno je donositi odluke radi utvrđivanja ili izmjene dogovora iz priloga 16.-D i 16.-E.

Članak 16.8.

Norme

1. Radi što opsežnijeg usklađivanja normi svaka stranka potiče normizacijska tijela osnovana na svojem području, kao i regionalna normizacijska tijela čiji su članovi stranka ili normizacijska tijela s njezina područja:

(a) da sudjeluju, u okviru svojih resursa, u radu relevantnih međunarodnih normizacijskih tijela na pripremi međunarodnih normi;

(b) da primijene relevantne međunarodne norme kao temelj za norme koje razvijaju, osim kad bi te međunarodne norme bile nedjelotvorne ili neprikladne, na primjer zbog nedovoljnog stupnja zaštite, temeljnih klimatskih ili zemljopisnih čimbenika ili temeljnih tehnoloških problema;

(c) da izbjegavaju udvostručavanja ili preklapanja s radom međunarodnih normizacijskih tijela;

(d) da u redovitim vremenskim razmacima preispituju nacionalne i regionalne norme čija osnova nisu relevantne međunarodne norme, kako bi se povećala njihova konvergencija s odgovarajućim međunarodnim normama;

(e) da surađuju s relevantnim normizacijskim tijelima druge stranke u međunarodnim normizacijskim aktivnostima, među ostalim suradnjom u međunarodnim normizacijskim tijelima ili na regionalnoj razini; i

(f) da potiču bilateralnu suradnju između sebe i normizacijskih tijela druge stranke.

2. Stranke bi trebale razmjenjivati informacije o:

(a) uporabi normi kao potpore tehničkim propisima; i

(b) svojim normizacijskim postupcima i opsegu u kojem primjenjuju međunarodne, regionalne ili podregionalne norme kao osnovu za svoje nacionalne norme.

3. Ako norme postaju obvezne uključivanjem u nacrt tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti ili upućivanjem na njih, primjenjuju se obveze u pogledu transparentnosti iz članka 16.10. ovog Sporazuma i članka 2. ili 5. Sporazuma o TBT-u.

Članak 16.9.

Ocjenjivanje sukladnosti

1. Odredbe iz članka 16.5. koje se odnose na pripremu, donošenje i primjenu tehničkih propisa primjenjuju se *mutatis mutandis* na postupke ocjenjivanja sukladnosti.

2. Ako zahtijeva ocjenjivanje sukladnosti kao pozitivno jamstvo da je proizvod u skladu s tehničkim propisom, stranka:

(a) odabire postupke ocjenjivanja sukladnosti koji su razmjerni uključenim rizicima;

(b) razmatra, podložno svojim zakonima i drugim propisima, uporabu dobavljačeve izjave o sukladnosti kao jedan od mogućih načina dokazivanja sukladnosti s tehničkim propisom; i

(c) na zahtjev druge stranke dostavlja informacije o kriterijima odabira postupaka ocjenjivanja sukladnosti za pojedine proizvode.

3. Ako zahtijeva ocjenu sukladnosti od treće strane kao pozitivno jamstvo da je proizvod u skladu s tehničkim propisom, a za tu zadaću nije predvidjela državno tijelo kako je navedeno u stavku 4., stranka:

(a) po mogućnosti upotrebljava akreditacije za kvalificiranje tijela za ocjenjivanje sukladnosti;

(b) po mogućnosti primjenjuje međunarodne norme za akreditaciju i ocjenjivanje sukladnosti, kao i međunarodne sporazume koji uključuju akreditacijska tijela stranaka, na primjer putem mehanizama Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (dalje u tekstu „ILAC”) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (dalje u tekstu „IAF”);

(c) pridružuje se ili potiče svoja tijela za ocjenjivanje sukladnosti da se pridruže svim funkcionalnim međunarodnim sporazumima ili dogovorima za usklađivanje ili olakšavanje prihvaćanja rezultata ocjenjivanja sukladnosti;

(d) ako je više tijela za ocjenjivanje sukladnosti imenovano za određeni proizvod ili skup proizvoda, osigurava da gospodarski subjekti mogu odabrati koje će tijelo za ocjenjivanje sukladnosti provesti postupak ocjenjivanja sukladnosti;

(e) osigurava da su tijela za ocjenjivanje sukladnosti neovisna o proizvođačima, uvoznicima i gospodarskim subjektima općenito te da među akreditacijskim tijelima i tijelima za ocjenjivanje sukladnosti ne postoji sukob interesa;

(f) tijelima za ocjenjivanje sukladnosti omogućuje da za ispitivanja ili inspekcije povezane s ocjenjivanjem sukladnosti upotrebljavaju podizvođače, uključujući podizvođače sa sjedištem na području druge stranke. Ova točka ne smije se tumačiti na način da se stranci zabranjuje da od podizvođača zahtijeva da ispune iste zahtjeve koje tijelo za ocjenjivanje sukladnosti s kojim je sklopljen ugovor mora ispuniti kako bi samo provelo ugovorena ispitivanja ili inspekciju; i

(g) na internetskim stranicama objavljuje popis tijela koje je imenovala za obavljanje takvih ocjenjivanja sukladnosti i relevantne informacije o tome što je obuhvaćeno imenovanjem svakog takvog tijela.

4. Ovaj članak ne sprečava stranku da zahtijeva da ocjenjivanje sukladnosti za određene proizvode obavljaju njezina određena državna tijela. U takvim slučajevima stranka:

(a) ograničava naknade za ocjenjivanje sukladnosti na približan trošak pruženih usluga i na zahtjev podnositelja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti objašnjava na koji su način naknade koje naplaćuje za to ocjenjivanje sukladnosti iznosom ograničene na približan trošak pruženih usluga; i

(b) objavljuje naknade za ocjenjivanje sukladnosti ili ih osigurava na zahtjev.

5. Neovisno o stavcima 2., 3. i 4. ovog članka, u slučajevima u kojima stranka EU prihvaća dobavljačevu izjavu o sukladnosti u područjima navedenima u Prilogu 16-B, Čile osigurava, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, učinkovit i transparentan postupak za prihvaćanje certifikata i izvješća o ispitivanju koje izdaju tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja se nalaze na području stranke EU-a i koja je akreditiralo akreditacijsko tijelo koje je član međunarodnih aranžmana za uzajamno priznavanje ILAC-a i IAF-a kao jamstvo da je proizvod u skladu sa zahtjevima tehničkih propisa Čilea.

6. Za potrebe ovog članka „dobavljačeva izjava o sukladnosti” znači potvrda prve strane koju izdaje proizvođač na svoju isključivu odgovornost na temelju rezultata odgovarajuće vrste aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti i isključujući obvezno ocjenjivanje treće strane kao jamstvo da je proizvod u skladu s tehničkim propisom kojim se utvrđuju takvi postupci ocjenjivanja sukladnosti.

7. Na zahtjev bilo koje stranke Pododbor iz članka 16.14. preispituje popis područja iz stavka 1. Priloga 16-B. Pododbor može preporučiti Zajedničkom vijeću da izmijeni Prilog 16.-B, u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a).

Članak 16.10.

Transparentnost

1. U skladu sa svojim pravilima i postupcima te ne dovodeći u pitanje poglavlje 36., pri izradi glavnog tehničkog propisa koji može znatno utjecati na trgovinu robom, svaka stranka osigurava da postoje postupci za transparentnost koji osobama stranaka omogućuju davanje doprinosa u okviru javnog savjetovanja, osim u slučaju pojave ili opasnosti od pojave hitnih problema povezanih sa sigurnošću, zdravljem, zaštitom okoliša ili nacionalnom sigurnošću.

2. Svaka stranka omogućuje osobama druge stranke sudjelovanje u postupku savjetovanja iz stavka 1. pod uvjetima koji nisu manje povoljni od onih koje primjenjuje na vlastite osobe te objavljuje rezultate tog postupka savjetovanja.

3. Svaka stranka drugoj stranci osigurava rok za dostavljanje pisanih primjedbi od najmanje 60 dana od dostavljanja obavijesti o prijedlogu tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti Središnjem registru obavijesti WTO-a, osim u slučaju pojave ili opasnosti od pojave hitnih problema povezanih sa sigurnošću, zdravljem, zaštitom okoliša ili nacionalnom sigurnošću. Stranka razmatra svaki razuman zahtjev druge stranke za produljenje tog roka za dostavljanje primjedbi.

4. Ako tekst obavijesti nije na jednom od službenih jezika WTO-a, svaka stranka koja je dostavila obavijest dostavlja i detaljan i sveobuhvatan opis sadržaja predloženog tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti u formatu obavijesti WTO-a.

5. Ako stranka primi pisane primjedbe kako je navedeno u stavku 3.:

(a) na zahtjev druge stranke raspravlja o pisanim primjedbama uz sudjelovanje svojeg nadležnog regulatornog tijela u vrijeme kad ih je moguće uzeti u obzir; i

(b) u pisanom obliku odgovara na primjedbe najkasnije na dan objave donesenog tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti.

6. Svaka stranka nastoji objaviti na internetskoj stranici svoje odgovore na primjedbe dostavljene u pisanom obliku iz stavka 3. koje primi od druge stranke najkasnije na dan objave donesenog tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti.

7. Stranka na zahtjev druge stranke dostavlja informacije o ciljevima, pravnoj osnovi i obrazloženju tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti koji je donijela ili čije je donošenje predložila.

8. Svaka stranka osigurava da se tehnički propisi i postupci ocjenjivanja sukladnosti koje je donijela stave na raspolaganje na internetskim stranicama ili internetskim inačicama službenih listova kojima se može besplatno pristupiti.

9. Svaka stranka u obliku dopune izvorne obavijesti Središnjem registru obavijesti WTO-a dostavlja informacije o donošenju i stupanju na snagu tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti i doneseni konačni tekst.

10. Svaka stranka dopušta razuman vremenski razmak između objave tehničkih propisa i njihova stupanja na snagu, podložno uvjetima navedenima u članku 2.12. Sporazuma o TBT-u. Za potrebe ovog članka „razuman vremenski razmak” znači razdoblje ne kraće od šest mjeseci, osim ako bi takvo razdoblje bilo neučinkovito za ostvarenje postavljenih legitimnih ciljeva.

11. Stranka razmatra sve razumne zahtjeve druge stranke, primljene prije isteka razdoblja za davanje primjedbi iz stavka 3., za produljenje razdoblja između objave tehničkog propisa i njegova stupanja na snagu, osim ako bi odgoda bila nedjelotvorna za ispunjenje postavljenih legitimnih ciljeva.

Članak 16.11.

Označivanje i etiketiranje

1. Stranke potvrđuju da njihovi tehnički propisi koji uključuju ili se odnose isključivo na označivanje ili etiketiranje poštuju načela iz članka 2.2. Sporazuma o TBT-u.

2. Osim ako je to potrebno za ispunjenje legitimnih ciljeva iz članka 2.2. Sporazuma o TBT-u, stranka koja zahtijeva obvezno označivanje ili etiketiranje proizvoda:

(a) zahtijeva samo informacije koje su relevantne za potrošače ili korisnike proizvoda ili informacije u kojima se navodi sukladnost proizvoda s obveznim tehničkim zahtjevima;

(b) ne zahtijeva prethodno odobrenje, registraciju ili certifikaciju oznaka ili etiketa proizvoda ni plaćanje naknade kao preduvjet za stavljanje na tržište proizvoda koji su inače u skladu s njezinim obveznim tehničkim zahtjevima;

(c) ako zahtijeva da gospodarski subjekti upotrebljavaju jedinstveni identifikacijski broj, izdaje takav broj gospodarskim subjektima druge stranke bez nepotrebne odgode i bez diskriminacije;

(d) pod uvjetom da nisu obmanjujući, proturječni ili zbunjujući u odnosu na informacije koje se zahtijevaju u stranci uvoznici robe, dopušta sljedeće:

i. informacije na drugim jezicima uz onaj koji se zahtijeva u stranci uvoznici robe;

ii. međunarodno prihvaćene nomenklature, piktograme, simbole ili grafičke prikaze; i

iii. dodatne informacije uz one koje se zahtijevaju u stranci uvoznici robe;

(e) prihvaća da se etiketiranje, uključujući dodatno etiketiranje ili ispravljanje etiketa, obavlja u carinskim skladištima ili drugim za to određenim prostorima u zemlji uvoza kao alternativa označivanju u zemlji podrijetla, osim ako takvo označivanje zbog javnog zdravlja ili sigurnosti moraju obaviti ovlaštene osobe; i

(f) nastoji prihvatiti odvojive ili etikete koje nisu trajne ili uključivanje relevantnih informacija u prateću dokumentaciju, a ne etikete koje su fizički pričvršćene na proizvod.

Članak 16.12.

Tehničke rasprave i savjetovanja

1. Stranka može od druge stranke zatražiti da dostavi informacije o bilo kojem pitanju obuhvaćenom ovim poglavljem. Druga stranka te informacije dostavlja u razumnom roku.

2. Ako stranka smatra da bi nacrt ili prijedlog tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja sukladnosti druge stranke mogao vrlo negativno utjecati na trgovinu između stranaka, može zahtijevati tehničku raspravu o spornim pitanjima u vezi s mjerom. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku, a u njemu se navode:

(a) mjera;

(b) odredbe ovog poglavlja na koje se odnose sporna pitanja za stranku koja podnosi zahtjev; i

(c) razlozi za zahtjev, uključujući opis spornih pitanja za stranku koja podnosi zahtjev u vezi s mjerom.

3. Stranka dostavlja zahtjev u skladu s ovim člankom kontaktnoj točki druge stranke određenoj u skladu s člankom 16.13.

4. Stranke se na zahtjev bilo koje stranke sastaju kako bi raspravile o razlozima za zabrinutost iznesenima u zahtjevu iz stavka 2., uživo ili putem videokonferencije ili telekonferencije, u roku od 60 dana od datuma zahtjeva. Stranke ulažu sve napore kako bi što brže postigle uzajamno zadovoljavajuće rješenje.

5. Ako stranka koja je podnijela zahtjev smatra da je pitanje hitno, može od druge stranke zatražiti da se sastanak održi u kraćem roku. Druga je stranka dužna razmotriti taj zahtjev.

6. Podrazumijeva se da se ovim člankom ne dovode u pitanje prava i obveze stranaka na temelju poglavlja 38.

Članak 16.13.

Kontaktne točke

1. Svaka stranka određuje kontaktnu točku kako bi se olakšala suradnja i koordinacija na temelju ovog poglavlja te obavješćuje drugu stranku o podacima za kontakt. Stranka odmah obavješćuje drugu stranku ako se ti podaci za kontakt promijene.

2. Kontaktne točke zajedno rade na olakšavanju provedbe ovog poglavlja i suradnje među strankama u svim pitanjima koja se odnose na tehničke prepreke u trgovini. Kontaktne točke:

(a) organiziraju tehničke rasprave i savjetovanja iz članka 16.12.;

(b) odmah nastoje riješiti problem na koji stranka ukaže u pogledu izrade, donošenja, primjene ili provedbe normi, tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(c) organiziraju, na zahtjev stranke, rasprave o bilo kojem pitanju koje proizađe iz ovog poglavlja; i

(d) razmjenjuju informacije o promjenama u nevladinim, regionalnim i multilateralnim forumima u vezi s normama, tehničkim propisima i postupcima ocjenjivanja sukladnosti.

3. Kontaktne točke međusobno komuniciraju na bilo koji dogovoreni način koji je prikladan za obavljanje njihovih funkcija.

Članak 16.14.

Pododbor za tehničke prepreke u trgovini

Pododbor za tehničke prepreke u trgovini („Pododbor”) osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1.:

(a) prati provedbu ovog poglavlja i upravljanje njime;

(b) jača suradnju u izradi i poboljšanju normi, tehničkih propisa i postupaka ocjenjivanja sukladnosti;

(c) utvrđuje prioritetna područja od obostranog interesa za buduće aktivnosti na temelju ovog poglavlja i razmatra prijedloge novih inicijativa;

(d) prati promjene na temelju Sporazuma o TBT-u i raspravlja o njima; i

(e) poduzima sve druge korake za koje stranke smatraju da će im pomoći u provedbi ovog poglavlja i Sporazuma o TBT-u.

POGLAVLJE 17.

ULAGANJA

ODJELJAK A

Opće odredbe

Članak 17.1.

Područje primjene

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjere koje stranka donosi ili provodi u vezi s financijskim institucijama druge stranke, ulagateljima druge stranke ili ulaganjima takvih ulagatelja u financijske institucije na području te stranke, kako je definirano u članku 25.2.

Članak 17.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C:

(a) „djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti" znači djelatnosti koje se ne obavljaju, uključujući pružene usluge, na komercijalnoj osnovi ni u tržišnom natjecanju s jednim gospodarskim subjektom ili više njih;

(b) „usluge popravka i održavanja zrakoplova" znači djelatnosti poduzete na zrakoplovu ili njegovu dijelu za vrijeme kojih je zrakoplov povučen iz prometa i ne uključuju takozvano linijsko održavanje;

(c) „usluge računalnog sustava rezervacija (CRS)" znači usluge koje pružaju računalni sustavi koji sadržavaju informacije o redovima letenja zračnih prijevoznika, slobodnim mjestima, cijenama karata i pravilima za izdavanje karata i koji omogućuju rezervaciju ili izdavanje karata;

(d) „obuhvaćeno ulaganje" znači ulaganje koje je u vlasništvu ili pod kontrolom, izravno ili neizravno, jednog ili više ulagatelja iz jedne stranke na području druge stranke, izvršeno je u skladu s primjenjivim pravom i postoji na datum stupanja ovog Sporazuma na snagu ili je uspostavljeno nakon tog datuma;

(e) „prekogranično pružanje usluga" znači pružanje usluge:

i. iz područja jedne stranke na područje druge stranke; ili

ii. na području jedne stranke korisniku usluge druge stranke;

(f) „gospodarske djelatnosti" znači djelatnosti industrijske, komercijalne ili profesionalne naravi ili obrtničke djelatnosti, uključujući pružanje usluga, osim djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti;

(g) „poduzeće" znači pravna osoba, podružnica ili predstavništvo uspostavljeno osnivanjem poslovne jedinice;

(h) „osnivanje" znači uspostavljanje, uključujući stjecanje ([24]), poduzeća od strane ulagatelja stranke na području druge stranke;

(i) „slobodno zamjenjiva valuta" znači valuta koja se može slobodno razmjenjivati u odnosu na valute kojima se u velikoj mjeri trguje na međunarodnom deviznom tržištu i koja se u velikoj mjeri upotrebljava u međunarodnim transakcijama;

([24]) Pojam „stjecanje" podrazumijeva sudjelovanje u kapitalu pravne osobe radi uspostave ili održavanja trajnih gospodarskih veza.

(j) „zemaljske usluge” znači pružanje, uz naknadu ili na temelju ugovora, sljedećih usluga u zračnoj luci: zastupanje zračnog prijevoznika, upravljanje i nadzor; prihvat i otprema putnika; prihvat i otprema prtljage; usluge na stajanci; ugostiteljske usluge, osim pripreme hrane; prihvat i otprema tereta i pošte; opskrba zrakoplova gorivom, servisiranje i čišćenje zrakoplova; zemaljski prijevoz; te letačke operacije, upravljanje letačkim osobljem i planiranje leta; zemaljske usluge ne uključuju: samostalno obavljanje usluga; poslove zaštite; linijsko održavanje; popravak i održavanje zrakoplova; ili upravljanje ili rad bitne centralizirane infrastrukture zračne luke, kao što su oprema za odleđivanje, sustavi za distribuciju goriva, sustavi rukovanja prtljagom i fiksni sustavi za prijevoz unutar zračne luke;

(k) „ulaganje” znači bilo koja imovina koja je izravno ili neizravno u vlasništvu ili pod kontrolom ulagatelja, koja ima značajke ulaganja, uključuje određeno trajanje, vezani kapital ili druge resurse, očekivanje koristi ili dobiti ili preuzimanje rizika; oblici ulaganja mogu biti sljedeći:

i. poduzeće;

ii. udjeli, dionice i drugi oblici vlasničkog sudjelovanja u poduzeću;

iii. obveznice, zadužnice i drugi dužnički instrumenti poduzeća;

iv. budućnosnice, opcije i druge izvedenice;

v. koncesije, licencije, odobrenja, dozvole, i slična prava odobrena u skladu s domaćim pravom ([25]);

vi. ugovori „ključ u ruke”, građevinski ugovori, ugovori o upravljanju, proizvodnji, koncesiji, ugovori o podjeli prihoda i drugi slični ugovori, uključujući one koji uključuju prisutnost imovine ulagatelja na području stranke;

vii. prava intelektualnog vlasništva;

viii. bilo koja druga pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna imovina i povezana vlasnička prava, kao što su zakupi, hipoteke i založna prava;

podrazumijeva se sljedeće:

i. povrati koji se ulažu tretiraju se kao ulaganja i nijedna izmjena oblika u kojem se imovina ulaže ili ponovno ulaže ne utječe na njezinu kvalifikaciju kao ulaganja sve dok je novi oblik ulaganja ili ponovnog ulaganja i dalje u skladu s definicijom ulaganja;

ii. ulaganje ne obuhvaća odluku ili presudu u sudskom ili upravnom postupku;

(l) „ulagatelj stranke” znači fizička ili pravna osoba stranke koja želi osnovati, osniva ili je osnovala poduzeće u skladu s točkom (h);

(m) „pravna osoba stranke” znači ([26]):

i. za stranku EU:

(A) pravna osoba osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Europske unije ili barem jedne od njezinih država članica i koja na području Europske unije obavlja bitne poslovne djelatnosti ([27]); i

([25]) Podrazumijeva se da pitanje ima li koncesija, licencija, odobrenje, dozvola ili sličan instrument obilježja ulaganja ovisi, među ostalim, o čimbenicima kao što su priroda i opseg prava koja nositelj ima prema pravu te stranke.

([26]) Podrazumijeva se da se brodarska društva iz ove definicije smatraju pravnim osobama stranke samo u vezi s njihovim djelatnostima koje se odnose na pružanje usluga pomorskog prijevoza.

([27]) U skladu sa svojom obavijesti WTO-u o Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (WT/REG39/1), stranka EU smatra da koncept „učinkovite i trajne veze” s gospodarstvom države članice iz članka 54. UFEU-a odgovara konceptu „bitne poslovne djelatnosti”.

(B) brodarska društva osnovana izvan Europske unije koja su pod kontrolom fizičkih osoba iz države članice i čija su plovila registrirana u državi članici i plove pod zastavom države članice;

ii. za Čile:

(A) pravna osoba koja je osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Čilea i koja obavlja bitne poslovne djelatnosti na državnom području Čilea; i

(B) brodarska društva osnovana izvan Čilea koja su pod kontrolom fizičkih osoba iz Čilea i čija su plovila registrirana u Čileu i plove pod njegovom zastavom;

(n) „poslovanje" znači postupanje, upravljanje, održavanje, upotreba, uživanje, prodaja ili drugi oblik raspolaganja ulagatelja stranke poduzećem na području druge stranke;

(o) „povrati" znači svi iznosi koji su ostvareni ili proizlaze iz ulaganja ili ponovnog ulaganja, uključujući dobit, dividende, kapitalne dobitke, tantijeme, kamatu, plaćanja povezana s pravima intelektualnog vlasništva, plaćanja u naravi i sve druge zakonite prihode;

(p) „prodaja i stavljanje na tržište usluga zračnog prijevoza" znači mogućnost zračnog prijevoznika da slobodno prodaje i stavlja na tržište svoje usluge zračnog prijevoza, uključujući sve aspekte stavljanja na tržište kao što su istraživanje tržišta, oglašavanje i distribucija; te djelatnosti ne uključuju određivanje cijene usluga zračnog prijevoza ni primjenjive uvjete;

(q) „usluga" znači svaka usluga u bilo kojem sektoru, osim usluga koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti; i

(r) „sud" znači prvostupanjski sud osnovan u skladu s člankom 17.34.

Članak 17.3.

Pravo na reguliranje

Stranke potvrđuju pravo na reguliranje na svojem području radi ostvarivanja legitimnih ciljeva politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, socijalne usluge, obrazovanje, sigurnost, okoliš, uključujući klimatske promjene, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača, zaštita privatnosti i podataka ili promicanje i zaštita kulturne raznolikosti.

Članak 17.4.

Povezanost s drugim poglavljima

1. U slučaju neusklađenosti između ovog poglavlja i poglavlja 25., mjerodavno je poglavlje 25. u mjeri u kojoj postoji nesukladnost.

2. Zahtjev stranke da pružatelj usluge iz druge stranke mora položiti jamstvo ili drugi oblik financijskog osiguranja kao uvjet za prekograničnu pružanje usluge na njezinu području ne znači da se ovo poglavlje primjenjuje na takvo prekogranično pružanje te usluge. Ovo se poglavlje primjenjuje na mjere koje je stranka donijela ili zadržala u vezi s jamstvom ili financijskim osiguranjem ako to jamstvo ili financijsko osiguranje čini obuhvaćeno ulaganje.

Članak 17.5.

Uskraćivanje povlastica

Stranka može uskratiti povlastice iz ovog poglavlja ulagatelju druge stranke ili obuhvaćenom ulaganju ako stranka koja uskraćuje povlastice donese ili provodi mjere povezane s održavanjem međunarodnog mira i sigurnosti, uključujući zaštitu ljudskih prava:

(a) kojima se zabranjuju transakcije s tim ulagateljem ili obuhvaćenim ulaganjem; ili

(b) koje bi se prekršilo ili zaobišlo ako bi se tom ulagatelju ili obuhvaćenom ulaganju dodijelile povlastice iz ovog poglavlja, uključujući slučajeve u kojima mjere zabranjuju transakcije s osobom koja im je vlasnik ili ih kontrolira.

Članak 17.6.

Pododbor za usluge i ulaganja

Pododbor za usluge i ulaganja („Pododbor”) osnovan je na temelju članka 8.8. stavka 1. Pri rješavanju pitanja povezanih s ulaganjima Pododbor prati i osigurava pravilnu provedbu ovog poglavlja i priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C.

ODJELJAK B

Liberalizacija ulaganja i nediskriminacija

Članak 17.7.

Područje primjene

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere koje stranka donosi ili provodi na svojem području i koje utječu na osnivanje poduzeća ili upravljanje obuhvaćenim ulaganjem u svim gospodarskim djelatnostima ulagatelja iz druge stranke.

2. Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na:

(a) audiovizualne usluge;

(b) nacionalnu pomorsku kabotažu ([28]); ili

(c) domaće i međunarodne usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupire zračni prijevoz ([29]), bilo linijski bilo izvanredni, te usluge koje su izravno povezane s ostvarivanjem prometnih prava, osim sljedećih:

i. usluge popravaka i održavanja zrakoplova tijekom kojih je zrakoplov povučen iz prometa;

ii. prodaja i stavljanje na tržište usluga zračnog prijevoza;

iii. usluge računalnog sustava rezervacija („CRS”); i

iv. zemaljske usluge.

3. Članci 17.8., 17.9., 17.11., 17.12. i 17.13. ne primjenjuju se na javnu nabavu.

4. Članci 17.8., 17.9., 17.11. i 17.13. ne primjenjuju se na subvencije koje dodjeljuje stranka, uključujući zajmove, jamstva i osiguranja uz potporu vlade.

([28]) Ne dovodeći u pitanje opseg djelatnosti koje se mogu smatrati kabotažom na temelju relevantnog nacionalnog zakonodavstva, nacionalna pomorska kabotaža u smislu ovog poglavlja obuhvaća prijevoz putnika ili robe između luke ili točke u Čileu ili državi članici i druge luke ili točke u Čileu ili toj istoj državi članici, uključujući njihove epikontinentalne pojase, kako je predviđeno Konvencijom UN-a o pomorskom pravu, te promet koji počinje i završava u istoj luci ili točki u Čileu ili državi članici.

([29]) Podrazumijeva se da usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupiru usluge zračnog prijevoza uključuju sljedeće usluge: zračni prijevoz; usluge koje se pružaju upotrebom zrakoplova čija primarna svrha nije prijevoz robe ili putnika, kao što su usluge gašenja požara iz zraka, letačko osposobljavanje, razgledavanje, zaprašivanje, izmjera, kartiranje, fotografiranje, skokovi padobranom, vuča jedrilice, prijevoz trupaca i građevinskog materijala helikopterom te ostale poljoprivredne, industrijske i inspekcijske usluge iz zraka; usluge najma zrakoplova s posadom; te usluge upravljanja zračnom lukom.

Članak 17.8.

Pristup tržištu

U odnosu na pristup tržištu putem osnivanja poslovne jedinice ili poslovanja ulagateljâ druge stranke ili poduzeća koja čine obuhvaćeno ulaganje, u sektorima ili podsektorima u kojima su preuzete obveze u pogledu pristupa tržištu stranka, ni na razini cijelog područja ni na razini teritorijalnih podjedinica, ne donosi niti provodi mjeru kojom se:

(a) ograničava broj poduzeća koja mogu obavljati određenu gospodarsku djelatnost, u obliku brojčanih kvota, monopola, isključivih prava ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

(b) ograničava ukupna vrijednost transakcija ili imovine u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

(c) ograničava ukupan broj poslova ili ukupna količina proizvodnje, izražena u određenim brojčanim jedinicama u obliku kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba ([30]);

(d) ograničavaju ili zahtijevaju određene vrste pravnog subjekta ili zajedničkog pothvata putem kojih ulagatelj iz druge stranke može obavljati gospodarsku djelatnost; ili

(e) ograničava ukupan broj fizičkih osoba koje se mogu zaposliti u pojedinom sektoru ili koje poduzeće može zaposliti, a koje su potrebne za obavljanje gospodarske djelatnosti i s njom su izravno povezane, u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba.

Članak 17.9.

Nacionalni tretman

1. Svaka stranka ulagateljima druge stranke i poduzećima koja čine obuhvaćeno ulaganje u pogledu osnivanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([31]) odobrava svojim ulagateljima i njihovim poduzećima.

2. Svaka stranka ulagateljima druge stranke i obuhvaćenim ulaganjima u pogledu poslovanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([32]) odobrava svojim ulagateljima i njihovim ulaganjima.

3. Tretman koji stranka odobrava u skladu sa stavcima 1. i 2. znači:

(a) u odnosu na regionalnu ili lokalnu vlast u Čileu, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji tijela na toj razini vlasti u sličnim situacijama odobravaju ulagateljima iz Čilea i njihovim ulaganjima na svojem području;

(b) u odnosu na državna tijela države članice ili u državi članici, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji ta državna tijela u sličnim situacijama odobravaju ulagateljima iz te države članice i njihovim ulaganjima na svojem području ([33]).

([30]) Točke (a), (b) i (c) ne odnose se na mjere poduzete u svrhu ograničenja proizvodnje nekog poljoprivrednog proizvoda ili proizvoda ribarstva.

([31]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama” potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([32]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama” potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([33]) Podrazumijeva se da tretman koji odobrava državno tijelo države članice ili se odobrava u državi članici uključuje regionalnu i lokalnu razinu vlasti, ako je primjenjivo.

Članak 17.10.

Javna nabava

1. Svaka stranka osigurava da se poduzećima koja čine obuhvaćeno ulaganje odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava svojim poduzećima u pogledu bilo koje mjere povezane s kupnjom robe ili usluga od strane naručitelja za državne potrebe.

2. Primjena obveze nacionalnog tretmana iz ovog članka podliježe sigurnosnim i općim iznimkama kako je utvrđeno u članku 28.3.

Članak 17.11.

Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka stranka ulagateljima druge stranke i poduzećima koja čine obuhvaćeno ulaganje u pogledu osnivanja poslovne jedinice odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([34]) odobrava ulagateljima treće zemlje i njihovim poduzećima.

2. Svaka stranka ulagateljima druge stranke i obuhvaćenim ulaganjima u pogledu poslovanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([35]) odobrava ulagateljima treće zemlje i njihovim ulaganjima.

3. Stavci 1. i 2. ne tumače se kao obveza stranke da na ulagatelje iz druge stranke ili na obuhvaćena ulaganja primijeni pogodnost bilo kojeg tretmana koji proizlazi iz mjera kojima se predviđa priznavanje standarda, među ostalim standarda ili kriterija za izdavanje, izdavanje dozvola ili certificiranje fizičke osobe ili poduzeća za obavljanje gospodarske djelatnosti, ili bonitetnih mjera.

4. Podrazumijeva se da tretman iz stavaka 1. i 2. ne uključuje postupke ili mehanizme za rješavanje ulagačkih sporova predviđene u drugim međunarodnim ugovorima o ulaganjima ili sporazumima o trgovini. Materijalne odredbe iz drugih međunarodnih ugovora o ulaganjima ili sporazuma o trgovini ne čine same po sebi „tretman" iz stavaka 1. i 2. i stoga ne mogu dovesti do kršenja ovog članka ako ne postoje mjere koje stranka donosi ili provodi. Mjere stranke koje se primjenjuju u skladu s takvim materijalnim odredbama mogu činiti „tretman" na temelju ovog članka i stoga dovesti do kršenja ovog članka.

Članak 17.12.

Zahtjevi u pogledu rezultata

1. Stranka u vezi s osnivanjem poduzeća ili poslovanjem ulaganja stranke ili treće zemlje na svojem području ne smije uvoditi ili izvršavati bilo koji zahtjev niti izvršavati bilo koju obvezu ili preuzetu odgovornost koji se odnose na sljedeće:

(a) izvoz određene količine ili postotka robe ili usluga;

(b) postizanje određene razine ili postotka domaćeg sadržaja;

(c) kupnju, uporabu ili dodjelu povlastice robi koja je proizvedena ili uslugama koje su pružene na njezinu području ili kupnju robe ili usluga od fizičkih osoba ili poduzeća na njezinu području;

(d) bilo kakvo povezivanje obujma ili vrijednosti uvoza s obujmom ili vrijednošću izvoza ili s iznosom deviznih priljeva povezanih s tim poduzećem;

(e) ograničavanje na svojem području prodaje robe ili usluga koje to poduzeće proizvodi ili pruža tako da se ta prodaja na bilo koji način povezuje s obujmom ili vrijednošću njezina izvoza ili deviznih priljeva;

([34]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama" potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([35]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama" potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

(f) prijenos tehnologije, proizvodnog postupka ili drugog zaštićenog znanja na fizičku osobu ili poduzeće na njezinu području;

(g) ekskluzivno isporučivanje, s područja te stranke, robe koju proizvede ili usluga koje pruži određenom regionalnom ili svjetskom tržištu;

(h) lociranje sjedišta tog ulagatelja za određenu regiju svijeta koja je šira od područja stranke ili svjetskog tržišta na njezinu području;

(i) zapošljavanje određenog broja ili postotka njezinih državljana;

(j) ograničenje izvoza ili prodaje za izvoz; ili

(k) u pogledu ugovora o licenciji koji su na snazi u trenutku uvođenja ili izvršenja zahtjeva, obveze ili preuzete odgovornosti, ili budućih ugovora o licenciji ([36]) koji su dobrovoljno sklopljeni između ulagatelja i fizičke ili pravne osobe ili drugog subjekta na njezinu području, pod uvjetom da je zahtjev uveden ili izvršen, ili su obveza ili preuzeta odgovornost izvršene tako da se na taj ugovor o licenciji izravno utječe izvršenjem izvansudske javne ovlasti stranke, na donošenje:

i. određene stope ili iznosa tantijema ispod određene razine na temelju ugovora o licenciji; ili

ii. zadanog trajanja ugovora o licenciji.

2. Podrazumijeva se da se stavak 1. točka (k) ne primjenjuje na ugovore o licenciji sklopljene između ulagatelja i stranke.

3. Stranka ne uvjetuje davanje prednosti ili nastavak davanja prednosti, u vezi s osnivanjem poslovne jedinice ili poslovanjem poduzeća na svojem području, području stranke ili treće zemlje zadovoljenjem bilo kojeg od sljedećih zahtjeva:

(a) postizanja određene razine ili postotka domaćeg sadržaja;

(b) kupnje, korištenja ili dodjele povlastice robi koja je proizvedena ili uslugama koje su pružene na njezinu području ili kupnje robe ili usluga od fizičkih osoba ili poduzeća na njezinu području;

(c) bilo kakvog povezivanja obujma ili vrijednosti uvoza s obujmom ili vrijednošću izvoza ili s iznosom deviznih priljeva povezanih s tim poduzećem;

(d) ograničavanja na svojem području prodaje robe ili usluga koje to poduzeće proizvodi ili pruža tako da se ta prodaja na bilo koji način povezuje s obujmom ili vrijednošću njezina izvoza ili deviznih priljeva; ili

(e) ograničenja izvoza ili prodaje za izvoz.

4. Stavak 3. ne tumači se kao da stranku sprečava da uvjetuje davanje prednosti ili nastavak davanja prednosti, u vezi s osnivanjem poslovne jedinice ili poslovanjem poduzeća ulagatelja stranke ili treće zemlje na svojem području, zadovoljenjem zahtjeva u pogledu smještanja proizvodnje, pružanja usluge, osposobljavanja ili zapošljavanja radnika, izgradnje ili proširenja određenih objekata ili istraživanja i razvoja na njezinu području.

5. Stavak 1. točke (f) i (k) ne primjenjuju se:

(a) ako stranka odobri upotrebu prava intelektualnog vlasništva u skladu s člankom 31. ili 31.a Sporazuma o TRIPS-u ili donese ili provodi mjere kojima se zahtijeva otkrivanje podataka ili zaštićenih informacija koje su obuhvaćene područjem primjene ili su u skladu s člankom 39. stavkom 3. Sporazuma o TRIPS-u; ili

([36]) Ugovor o licenciji iz ove točke znači ugovor koji se odnosi na licenciranje tehnologije, proizvodnog postupka ili drugog zaštićenog znanja.

(b) ako zahtjev uvodi ili izvršava ili obvezu ili preuzetu odgovornost izvršava sud, upravni sud ili tijelo nadležno za tržišno natjecanje kako bi se ispravila praksa za koju je nakon sudskog ili upravnog postupka utvrđeno da čini kršenje prava tržišnog natjecanja stranke.

6. Stavak 1. točke (a), (b) i (c) i stavak 3. točke (a) i (b) ne primjenjuju se na kvalifikacijske zahtjeve za robu ili usluge koji se odnose na sudjelovanje u programima promicanja izvoza i strane pomoći.

7. Stavak 3. točke (a) i (b) ne primjenjuju se na zahtjeve koje stranka uvoznica uvede u pogledu sadržaja robe koji je potreban da bi roba mogla ispuniti uvjete za primjenu povlaštenih carina ili kvota.

8. Podrazumijeva se da se ovaj članak ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da dopusti pružanje određene usluge na prekograničnoj osnovi ako ta stranka donese ili provodi ograničenja ili zabrane takvog pružanja usluga koji su u skladu s rezervama, uvjetima ili kvalifikacijama utvrđenima za određeni sektor, podsektor ili djelatnost iz priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C.

9. Ovim se člankom ne dovode u pitanje preuzete odgovornosti stranke na temelju Sporazuma o WTO-u.

Članak 17.13.

Viša uprava i upravni odbori

Stranka ne zahtijeva da poduzeće te stranke koje čini obuhvaćeno ulaganje imenuje fizičke osobe određenog državljanstva kao članove upravnih odbora ili na više rukovodeće položaje, kao što su rukovoditelji ili direktori.

Članak 17.14.

Nesukladne mjere

1. Članci 17.9., 17.11., 17.12. i 17.13. ne primjenjuju se na sljedeće:

(a) bilo koju postojeću nesukladnu mjeru stranke koju provodi:

i. za stranku EU:

(A) Europska unija, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.;

(B) središnje vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.;

(C) regionalne vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.; ili

(D) lokalne vlasti; i

ii. za Čile:

(A) središnje vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2.;

(B) regionalne vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2.; ili

(C) lokalne vlasti;

(b) nastavak primjene ili žurnu obnovu nesukladnih mjera iz točke (a) ovog stavka; ili

(c) izmjenu bilo koje nesukladne mjere iz točke (a) ovog stavka u mjeri u kojoj se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere, kakva je postojala neposredno prije izmjene, s člankom 17.9., 17.11., 17.12. ili 17.13.

2. Članci 17.9., 17.11., 17.12. i 17.13. ne primjenjuju se na mjere stranke u pogledu sektora, podsektora ili djelatnosti, kako je utvrđeno u njezinu rasporedu iz Priloga 17.-B.

3. Stranka ne smije na temelju mjera donesenih nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma i obuhvaćenih njezinim rezervama navedenima u Prilogu 17.-B. od ulagatelja druge stranke zbog njegova državljanstva zahtijevati da proda ili na drugi način ustupi obuhvaćeno ulaganje koje postoji u trenutku kad ta mjera stupi na snagu.

4. Članak 17.8. ne primjenjuje se ni na jednu mjeru stranke koja je u skladu s obvezama iz Priloga 17.-C.

5. Članci 17.9. i 17.11. ne primjenjuju se ni na jednu mjeru stranke koja čini iznimku ili odstupanje od članka 3. ili 4. Sporazuma o TRIPS-u, kako je izričito predviđeno u člancima 3., 4. i 5. tog sporazuma.

6. Podrazumijeva se da se članci 17.9. i 17.11. ne tumače kao da se stranku sprečava da propiše zahtjeve u pogledu informacija, među ostalim u statističke svrhe, u vezi s osnivanjem poslovne jedinice ili poslovanjem ulagateljâ druge stranke ili obuhvaćenog ulaganja, pod uvjetom da se time ne izbjegavaju obveze te stranke na temelju tih članaka.

ODJELJAK C

Zaštita ulaganja

Članak 17.15.

Područje primjene

Ovaj se odjeljak primjenjuje na mjere koje stranka donosi ili provodi i koje utječu:

(a) na obuhvaćena ulaganja; i

(b) na ulagatelje stranke kad je riječ o poslovanju obuhvaćenim ulaganjem.

Članak 17.16.

Ulagačke i regulatorne mjere

1. Članak 17.3. primjenjuje se na ovaj odjeljak u skladu s ovim člankom.

2. Ovaj odjeljak ne tumači se kao obveza stranke da ne mijenja svoj pravni i regulatorni okvir, među ostalim na način koji može negativno utjecati na operacije obuhvaćenih ulaganja ili na očekivanja ulagatelja povezana s dobiti.

3. Podrazumijeva se da sama činjenica da stranka nije izdala, obnovila ili zadržala subvenciju ili bespovratna sredstva ili ih je izmijenila ili smanjila ne čini povredu obveza iz ovog odjeljka, čak i ako dovodi do gubitka ili štete za obuhvaćeno ulaganje:

(a) kad u skladu s pravom ili na temelju ugovora ne postoji obveza izdavanja, produljenja ili zadržavanja te subvencije ili bespovratnih sredstava; ili

(b) u skladu s bilo kojim uvjetima povezanima s izdavanjem, produljenjem, zadržavanjem, izmjenom ili smanjenjem te subvencije ili bespovratnih sredstava.

4. Podrazumijeva se da se ništa u ovom odjeljku ne smije tumačiti kao da sprečava stranku da prekine isplatu subvencije ([37]) ili da traži njezinu nadoknadu ako je tu radnju naložilo jedno od njezinih nadležnih tijela ([38]) ili kao da se od te stranke zahtijeva da ulagatelju za to isplati naknadu.

Članak 17.17.

Tretman ulagatelja i obuhvaćenih ulaganja

1. Svaka stranka na svojem području obuhvaćenim ulaganjima i ulagateljima druge stranke u pogledu njihovih obuhvaćenih ulaganja osigurava pošteno i pravično postupanje i potpunu zaštitu i sigurnost u skladu sa stavcima od 2. do 6.

2. Stranka krši obvezu poštenog i pravičnog tretmana iz stavka 1. ako mjera ili niz mjera čini ([39]):

(a) uskraćivanje pravne zaštite u kaznenim, građanskim ili upravnim postupcima;

(b) temeljno kršenje pravičnog postupka u sudskim i upravnim postupcima;

(c) očitu proizvoljnost;

(d) ciljanu diskriminaciju na očigledno nepravednoj osnovi kao što su spol, rasa ili vjera; ili

(e) zlostavljanje ulagatelja, kao što je prisila, prinuda, uznemiravanje.

3. Pri utvrđivanju povrede iz stavka 2. sud može uzeti u obzir konkretne i nedvosmislene izjave stranke prema ulagatelju na koje se ulagatelj razumno oslonio pri odlučivanju o poduzimanju ili provođenju obuhvaćenog ulaganja, ali koje je stranka naknadno prekršila.

4. Potpuna zaštita i sigurnost kako je navedeno u stavku 1. odnosi se na obveze stranke u pogledu fizičke sigurnosti ulagatelja i obuhvaćenih ulaganja ([40]).

5. Podrazumijeva se da povreda druge obveze ovog Sporazuma ili povreda bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma ne čini povredu ovog članka.

6. Činjenica da se mjerom krši pravo stranke nije sama po sebi dokaz povrede ovog članka. Kako bi utvrdio krši li se mjerom ovaj članak, sud mora razmotriti je li stranka postupala protivno stavcima od 1. do 4.

([37]) U slučaju stranke EU-a pojam „subvencija” uključuje „državnu potporu” kako je definirana u pravu Europske unije.

([38]) U slučaju stranke EU-a nadležna tijela koja imaju pravo naložiti mjere navedene u ovom stavku jesu Europska komisija ili sud države članice pri primjeni prava Europske unije o državnim potporama.

([39]) Podrazumijeva se da sud, pri utvrđivanju čini li mjera ili niz mjera povredu obveze poštenog i pravičnog postupanja, uzima u obzir, među ostalim, sljedeće:

i. u vezi s točkama (a) i (b), uključuje li mjera ili niz mjera tešku povredu dužnosti koja čini povredu ispravnosti sudskog postupka; činjenica da je osporavanje sporne mjere od strane ulagatelja u domaćem postupku odbijeno ili odbačeno ili na drugi način nije uspjelo sama po sebi ne predstavlja uskraćivanje pravne zaštite kako je navedeno u točki (a);

ii. u vezi s točkama (c) i (d), jesu li mjera ili niz mjera očigledno neutemeljeni u smislu razloga ili činjenica ili su očigledno utemeljeni na nezakonitim razlozima kao što su predrasude ili pristranost; nezakonitost ili nedosljedna ili upitna primjena politike ili postupka sama po sebi ne predstavlja očitu proizvoljnost iz točke (c), dok potpuno i neopravdano odbacivanje zakona ili drugog propisa ili mjere bez razloga ili postupanje koje je posebno usmjereno na ulagatelja ili njegovo obuhvaćeno ulaganje u svrhu nanošenja štete vjerojatno predstavlja očitu proizvoljnost ili diskriminaciju iz točaka (c) i (d);

iii. kad je riječ o točki (e), je li stranka djelovala *ultra vires* i jesu li se ponovile i nastavile epizode navodne prisile ili uznemiravanja.

([40]) Podrazumijeva se da se potpuna zaštita i sigurnost odnose na obveze stranke da djeluje u mjeri u kojoj je to opravdano potrebno za zaštitu fizičke sigurnosti ulagatelja i obuhvaćenih ulaganja.

Članak 17.18.

Postupanje u slučaju sukoba

1. Ulagateljima stranke čija su obuhvaćena ulaganja pretrpjela gubitke zbog rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije ili drugih građanskih sukoba ili nacionalnog izvanrednog stanja ([41]) na području druge stranke ta stranka odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji je odobrila svojim ulagateljima ili ulagateljima bilo koje treće zemlje u pogledu povrata, odštete, naknade ili drugog oblika nagodbe.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., ulagateljima stranke koji u bilo kojoj situaciji iz tog stavka pretrpe gubitke na području druge stranke ta druga stranka osigurava brz, odgovarajući i djelotvoran povrat ili nadoknadu ako su gubici nastali zbog:

(a) potpune ili djelomične rekvizicije njihova obuhvaćenog ulaganja koju su izvršile oružane snage ili tijela druge stranke; ili

(b) potpunog ili djelomičnog uništenja njihova obuhvaćenog ulaganja od strane oružanih snaga ili nadležnih tijela druge stranke koje u danim okolnostima nije bilo potrebno.

3. Iznos naknade iz stavka 2. ovog članka određuje se u skladu s člankom 17.19. stavkom 2. od datuma rekvizicije ili uništenja do datuma stvarne isplate.

Članak 17.19.

Izvlaštenje ([42])

1. Stranka ne smije nacionalizirati ili izvlastiti obuhvaćeno ulaganje, izravno ili neizravno, mjerama koje imaju učinak jednak nacionalizaciji ili izvlaštenju („izvlaštenje”) osim ako postupa:

(a) u javnom interesu;

(b) na nediskriminirajući način;

(c) tako da je platila pravodobnu, primjerenu i učinkovitu naknadu; i

(d) u skladu s načelom zakonitog postupanja.

2. Naknada iz točke (c) stavka 1.:

(a) plaća se bez odgode;

(b) ekvivalentna je poštenoj tržišnoj vrijednosti izvlaštenog ulaganja neposredno prije izvlaštenja („datum izvlaštenja”) ili prije nego što je predstojeće izvlaštenje postalo poznato, ovisno o tome što nastupi ranije;

(c) u potpunosti je ostvariva i slobodno prenosiva u bilo kojoj slobodno konvertibilnoj valuti; i

(d) uključuje kamate po uobičajenoj komercijalnoj stopi od datuma izvlaštenja do datuma plaćanja.

3. Predmetni ulagatelj ima pravo, u skladu sa zakonom stranke koja izvršava izvlaštenje, da sudsko ili drugo neovisno tijelo te stranke žurno preispita njegov predmet i vrednovanje njegova ulaganja u skladu s načelima utvrđenima u ovom članku.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na izdavanje obveznih licencija odobrenih u pogledu prava intelektualnog vlasništva ili na opoziv, ograničenje ili stvaranje takvih prava u mjeri u kojoj je takvo izdavanje, opoziv, ograničenje ili stvaranje u skladu sa Sporazumom o TRIPS-u ([43]).

([41]) Podrazumijeva se da proglašenje izvanrednog stanja na nacionalnoj razini samo po sebi ne čini kršenje te odredbe.
([42]) Podrazumijeva se da se ovaj članak tumači u skladu s Prilogom 17.-D.
([43]) Podrazumijeva se da opoziv prava intelektualnog vlasništva iz ovog stavka uključuje ukidanje ili poništavanje takvih prava, a ograničenje prava intelektualnog vlasništva uključuje iznimke od takvih prava.

Članak 17.20.

Prijenosi ([44])

1. Svaka stranka dopušta da se svi prijenosi koji se odnose na obuhvaćeno ulaganje obavljaju u slobodno konvertibilnoj valuti slobodno i bez odgode i po tržišnom tečaju važećem na dan prijenosa. Ti prijenosi uključuju:

(a) ulaganje kapitala;

(b) prihode, dividende, kapitalne dobitke i druge povrate ulaganja, prihode od prodaje cijelog ili dijela ulaganja ili od djelomične ili potpune likvidacije obuhvaćenog ulaganja;

(c) kamate, licencijske naknade, naknade za upravljanje, tehničku pomoć i druge pristojbe;

(d) plaćanja izvršena u okviru ugovora koji je sklopio ulagatelj druge stranke ili njegovo obuhvaćeno ulaganje, uključujući plaćanja izvršena na temelju ugovora o zajmu;

(e) prihode i druge naknade osoblja zaposlenog iz inozemstva na poslovima povezanima s obuhvaćenim ulaganjem;

(f) plaćanja izvršena u skladu s člankom 17.18. i člankom 17.19.; i

(g) plaćanja koja proizlaze iz primjene odjeljka D.

2. Stranka od svojih ulagatelja ne smije zahtijevati da prenesu, ili ih kažnjavati što nisu prenijeli, prihod, primitke, dobit ili druge iznose dobivene od obuhvaćenih ulaganja na području druge stranke ili iznose koji se mogu pripisati takvom ulaganju.

Članak 17.21.

Subrogacija

Ako stranka ili agencija koju je ta stranka imenovala izvrši plaćanje ulagatelju te stranke na temelju jamstva, ugovora o osiguranju ili drugog oblika odštete koji je sklopila u pogledu obuhvaćenog ulaganja, druga stranka na čijem je području izvršeno obuhvaćeno ulaganje priznaje subrogaciju ili prijenos svih prava koja bi ulagatelj imao na temelju ovog poglavlja u odnosu na obuhvaćeno ulaganje, ali za subrogaciju, a ulagatelj ne ostvaruje ta prava u mjeri subrogacije.

Članak 17.22.

Prestanak

1. Ako se ovaj Sporazum okonča u skladu s člankom 41.13., ovaj odjeljak i odjeljak D nastavljaju proizvoditi učinke tijekom dodatnog razdoblja od pet godina od datuma prestanka u odnosu na ulaganja izvršena prije datuma takvog prestanka.

2. Razdoblje iz stavka 1. produljuje se jednom za dodatnih pet godina ako na snazi nije nijedan drugi bilateralni sporazum o zaštiti ulaganja između stranaka.

3. Ovaj se članak ne primjenjuje u slučaju prestanka privremene primjene ovog Sporazuma i ako ovaj Sporazum ne stupi na snagu.

Članak 17.23.

Odnos s drugim sporazumima

1. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma sporazumi između država članica i Čilea navedeni u Prilogu 17.-F, uključujući prava i obveze koji iz njih proizlaze, prestaju proizvoditi učinke te ih zamjenjuje ovaj dio ovog Sporazuma.

([44]) Podrazumijeva se da ovaj članak podliježe Prilogu 17.-E.

2. U slučaju privremene primjene odjeljaka C i D ovog poglavlja u skladu s člankom 41.5. stavkom 2., primjena sporazuma navedenih u Prilogu 17.-F, uključujući prava i obveze koji iz njih proizlaze, suspendira se od datuma od kojeg stranke privremeno primjenjuju odjeljke C i D ovog poglavlja u skladu s člankom 41.5. Ako se ti odjeljci prestanu privremeno primjenjivati i ovaj Sporazum ne stupi na snagu, ta suspenzija prestaje i sporazumi navedeni u Prilogu 17.-F nastavljaju proizvoditi učinke.

3. Neovisno o stavcima 1. i 2., tužba na temelju sporazuma iz Priloga 17.-F može se podnijeti skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u tom sporazumu pod uvjetom da:

(a) tužba proizlazi iz navodnog kršenja tog sporazuma do kojeg je došlo prije dana suspenzije primjene tog sporazuma u skladu sa stavkom 2. ili, ako primjena sporazuma nije suspendirana u skladu sa stavkom 2., prije dana stupanja ovog Sporazuma na snagu; i

(b) nije prošlo više od tri godine od datuma suspenzije primjene tog sporazuma u skladu sa stavkom 2. ili, ako primjena tog sporazuma nije suspendirana u skladu sa stavkom 2., od datuma stupanja ovog Sporazuma na snagu do datuma podnošenja tužbe.

4. Neovisno o stavcima 1. i 2., ako se više ne primjenjuju odjeljci C i D ovog poglavlja i ovaj Sporazum ne stupi na snagu, tužba na temelju ovog Sporazuma može se podnijeti u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima u ovom Sporazumu pod uvjetom da:

(a) tužba proizlazi iz navodnog kršenja ovog Sporazuma do kojeg je došlo za vrijeme privremene primjene odjeljaka C i D ovog poglavlja; i

(b) nije prošlo više od tri godine od dana prestanka privremene primjene do dana podnošenja tužbe.

5. Za potrebe ovog članka ne primjenjuje se definicija „stupanja na snagu ovog Sporazuma” iz članka 41.5.

Članak 17.24.

Odgovorno poslovno ponašanje

1. Ne dovodeći u pitanje poglavlje 33., svaka stranka potiče obuhvaćena ulaganja da u svoje unutarnje politike uključe međunarodno priznata načela i smjernice društveno odgovornog poslovanja ili odgovornog poslovnog ponašanja, kao što su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Tripartitna deklaracija Međunarodne organizacije rada o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku te Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.

2. Stranke ponovno potvrđuju važnost toga da ulagatelji provode postupak dubinske analize kako bi utvrdili, spriječili, ublažili i uzeli u obzir okolišne i socijalne rizike i učinke svojih ulaganja.

ODJELJAK D

Rješavanje ulagačkih sporova i sustav sudova za ulaganja

Pododjeljak 1.

Područje primjene i definicije

Članak 17.25.

Područje primjene i definicije

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na spor između tužitelja jedne stranke i druge stranke koji proizlazi iz navodnog kršenja na temelju članka 17.9. stavka 2. ili članka 17.11. stavka 2. ili na temelju odjeljka C, kojim se navodno uzrokuje gubitak ili šteta tužitelju ili njegovu poduzeću s lokalnom poslovnom jedinicom.

2. Ovaj se odjeljak primjenjuje i na protutužbe u skladu s člankom 17.31.

3. O potraživanju u pogledu restrukturiranja duga stranke odlučuje se u skladu s Prilogom 17.-G.

4. Za potrebe ovog odjeljka:

(a) „tužitelj” znači ulagatelj stranke koji je stranka u ulagačkom sporu s drugom strankom i koji želi podnijeti ili je podnio tužbu u skladu s ovim odjeljkom:

i. u svoje ime; ili

ii. u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom koje je u njegovu vlasništvu ili pod njegovom kontrolom; za poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom smatra se da pripada drugoj državi ugovornici za potrebe članka 25. stavka 2. točke (b) Konvencije ICSID-a;

(b) „stranke u sporu” znači tužitelj i tuženik;

(c) „Pravila o dodatnim mogućnostima ICSID-a” znači Pravila kojima se uređuju dodatne mogućnosti za vođenje postupaka tajništva Međunarodnog centra za rješavanje ulagačkih sporova;

(d) „Konvencija ICSID-a” znači Konvencija o rješavanju ulagačkih sporova između država i državljana drugih država sastavljena u Washingtonu 18. ožujka 1965.;

(e) „poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom” znači pravna osoba s poslovnom jedinicom na području stranke koja je u vlasništvu ili pod kontrolom ulagatelja iz druge stranke ([45]);

(f) „Konvencija iz New Yorka” znači Konvencija Ujedinjenih naroda o priznanju i izvršenju inozemnih arbitražnih odluka sastavljena u New Yorku 10. lipnja 1958.;

(g) „stranka koja nije stranka u sporu” znači Čile ako je tuženik stranka EU, ili stranka EU ako je Čile tuženik;

(h) „postupak”, osim ako je drukčije navedeno, znači postupak pred sudom ili žalbenim sudom u skladu s ovim odjeljkom;

(i) „tuženik” znači Čile ako je tužitelj ulagatelj stranke EU-a, ili Europska unija ili predmetna država članica, kako je utvrđeno u skladu s člankom 17.28., ako je tužitelj ulagatelj Čilea;

(j) „financiranje sredstvima treće strane” znači svako financiranje koje stranci u sporu osoba koja nije stranka u sporu osigurava za financiranje dijela ili svih troškova postupka u zamjenu za naknadu koja ovisi o ishodu spora ili u obliku donacije ili bespovratnih sredstava ([46]);

(k) „Arbitražna pravila UNCITRAL-a” znači arbitražna pravila Komisije Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo; i

(l) „pravila UNCITRAL-a o transparentnosti” znači pravila UNCITRAL-a o transparentnosti za arbitražu između ulagatelja i države na temelju ugovora.

([45]) Pravna je osoba: (a) u vlasništvu osobe druge stranke ako je više od 50 % vlasničkog udjela u njoj u stvarnom vlasništvu osobe te stranke; (b) pod kontrolom osobe druge stranke ako ta osoba ima ovlast imenovati većinu njezinih direktora ili na drugi način zakonski usmjeravati njezine radnje.

([46]) Podrazumijeva se da se takvo financiranje može pružiti izravno ili neizravno stranci u sporu, njezinu pridruženom subjektu ili predstavniku.

Pododjeljak 2.

Alternativno rješavanje sporova i savjetovanje

Članak 17.26.

Posredovanje

1. Stranke u sporu mogu u bilo kojem trenutku dogovorno odlučiti pokrenuti postupak posredovanja.

2. Pokretanje postupka posredovanja dobrovoljno je i njime se ne dovodi u pitanje pravni položaj bilo koje stranke u sporu.

3. Postupci posredovanja uređeni su pravilima utvrđenima u Prilogu 17.-H i, ako su dostupna, pravilima o posredovanju koja je donio Pododbor ([47]). Pododbor ulaže sve napore kako bi osigurao da se pravila o posredovanju donesu najkasnije prvog dana privremene primjene ili stupanja na snagu ovog Sporazuma, ovisno o slučaju, a u svakom slučaju najkasnije dvije godine nakon tog datuma.

4. Na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma Pododbor utvrđuje popis šest osoba visokih moralnih standarda i priznatih kompetencija u području prava, trgovine, industrije ili financija, na koje se može osloniti da donose neovisnu prosudbu i koje su voljne i sposobne djelovati kao posrednici.

5. Stranke u sporu sporazumno imenuju posrednika. Stranke u sporu mogu zajednički zatražiti od predsjednika suda da imenuje posrednika s popisa utvrđenog u skladu s ovim člankom ili, ako taj popis ne postoji, od pojedinaca koje je predložila bilo koja od stranaka. Posrednici se pridržavaju Priloga 17.-I. *mutatis mutandis*.

6. Nakon što se stranke u sporu sporazumno odluče pokrenuti postupak posredovanja, rokovi utvrđeni u članku 17.27. stavku 5., članku 17.27. stavku 8., članku 17.54. stavku 10. i članku 17.55. stavku 5. suspendiraju se od datuma na koji je odlučeno pokrenuti postupak posredovanja do datuma na koji bilo koja stranka u sporu odluči prekinuti posredovanje slanjem pisane obavijesti posredniku i drugoj stranci u sporu. Na zahtjev obiju stranaka u sporu sud ili žalbeni sud zaustavlja postupak.

Članak 17.27.

Savjetovanja i sporazumno rješavanje sporova

1. Spor se može i trebao bi se u najvećoj mogućoj mjeri riješiti sporazumno putem pregovora, službi za posredovanje ili medijaciju, ako je moguće, prije podnošenja zahtjeva za savjetovanje u skladu s ovim člankom. Takva se nagodba može dogovoriti u bilo kojem trenutku, među ostalim nakon pokretanja postupka u skladu s pododjeljkom 5.

2. Stranka koja nije stranka u sporu obavješćuje se o sporazumnom rješenju između stranaka u sporu u skladu sa stavkom 1. u roku od 15 dana od postizanja tog sporazumnog rješenja. Svaka stranka u sporu postupa u skladu sa svim sporazumnim rješenjima postignutim u skladu s ovim člankom ili člankom 17.26. Pododbor nadzire provedbu takvog sporazumnog rješenja, a stranka sporazumnog rješenja redovito izvješćuje Pododbor o provedbi takvog rješenja.

3. Ako se spor ne može riješiti kako je predviđeno u stavku 1. ovog članka, tužitelj iz stranke koji tvrdi da su prekršene odredbe iz članka 17.25. stavka 1. i koji nastoji podnijeti tužbu podnosi zahtjev za savjetovanje drugoj stranci.

4. Zahtjev sadržava sljedeće podatke:

(a) ime i adresu tužitelja i, ako se taj zahtjev podnosi u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, ime, adresu i mjesto osnivanja poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom;

(b) opis ulaganja te njegova vlasništva i kontrole;

(c) odredbe iz članka 17.25. stavka 1. koje su navodno prekršene;

([47]) Stranke u sporu mogu sporazumno izmijeniti svaki rok iz Priloga 17.-H.

(d) pravnu i činjeničnu osnovu za tužbu, uključujući mjeru za koju se tvrdi da nije u skladu s odredbama iz članka 17.25. stavka 1.;

(e) traženu mjeru i procijenjeni iznos tražene odštete; i

(f) informacije o krajnjem stvarnom vlasniku i korporativnoj strukturi tužitelja i dokaze o tome da je tužitelj ulagatelj druge stranke i da je vlasnik ili kontrolira ulaganje i, ako djeluje u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, da je vlasnik poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom ili da ga kontrolira.

5. Osim ako stranke u sporu dogovore dulje razdoblje, savjetovanje počinje u roku od 60 dana od datuma podnošenja zahtjeva za savjetovanje.

6. Ako se stranke u sporu ne dogovore drukčije, savjetovanje se provodi u sljedećim mjestima:

(a) Santiagu, ako se savjetovanje odnosi na navodno kršenje od strane Čilea;

(b) Bruxellesu, ako se savjetovanje odnosi na navodno kršenje od strane Europske unije; ili

(c) glavnom gradu predmetne države članice, ako se savjetovanja odnose isključivo na navodno kršenje od strane te države članice.

7. Stranke u sporu mogu se, prema potrebi, dogovoriti o održavanju savjetovanja putem videokonferencije ili na drugi način.

8. Zahtjev za savjetovanje mora se podnijeti:

(a) u roku od tri godine od datuma na koji je tužitelj ili, ako tužitelj djeluje u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, datuma na koji je poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom prvi put saznalo ili je trebalo prvi put saznati za mjeru za koju se tvrdi da nije u skladu s odredbama iz članka 17.25. stavka 1. i za gubitak ili štetu koji su navodno time nastali; ili

(b) u roku od dvije godine od datuma na koji tužitelj ili, ako tužitelj djeluje u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, datuma na koji poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom povuče tužbe ili postupke pred domaćim sudom u skladu s pravom stranke, a u svakom slučaju najkasnije pet godina nakon datuma na koji je tužitelj ili, ako tužitelj djeluje u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, datuma na koji je poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom prvi put saznalo ili je trebalo prvi put saznati za mjeru za koju se tvrdi da nije u skladu s odredbama iz članka 17.25. stavka 1. i za gubitak ili štetu koji su navodno time nastali.

9. Ako tužitelj nije podnio tužbu u skladu s člankom 17.30. u roku od 18 mjeseci od podnošenja zahtjeva za savjetovanje, smatra se da je tužitelj povukao svoj zahtjev za savjetovanje i, ako je primjenjivo, obavijest kojom traži utvrđivanje tuženika u skladu s člankom 17.28. te ne može podnijeti tužbu u skladu s ovim odjeljkom u pogledu istog navodnog kršenja. Stranke u sporu uključene u savjetovanje mogu to razdoblje sporazumno produljiti.

10. Kontinuirano kršenje ne može obnoviti ili prekinuti razdoblja iz stavka 8.

11. Ako se zahtjev za savjetovanje odnosi na navodno kršenje ovog Sporazuma od strane stranke EU-a, šalje se Europskoj uniji. Ako se u skladu s člankom 17.28. utvrdi da je država članica navodno prekršila ovaj Sporazum, zahtjev za savjetovanje šalje se i predmetnoj državi članici.

Pododjeljak 3.

Podnošenje tužbe i preduvjeti

Članak 17.28.

Zahtjev za utvrđivanje tuženika

1. Ako se spor ne može riješiti u roku od 90 dana od podnošenja zahtjeva za savjetovanje, ako se zahtjev odnosi na navodno kršenje ovog Sporazuma koje je počinila stranka EU i tužitelj namjerava pokrenuti postupak u skladu s člankom 17.30., tužitelj Europskoj uniji dostavlja obavijest kojom traži utvrđivanje tuženika.

2. U obavijesti se navode mjere u odnosu na koje tužitelj namjerava pokrenuti postupak. Ako je navedena mjera države članice, takva se obavijest šalje i toj državi članici.

3. Nakon utvrđivanja u najkraćem mogućem roku, a u svakom slučaju najkasnije 60 dana od datuma primitka obavijesti iz stavka 1., stranka EU obavješćuje tužitelja o tome hoće li Europska unija ili država članica biti tuženik ([48]).

4. Ako tužitelj nije obaviješten o utvrđivanju u roku od 60 dana od dostave obavijesti iz stavka 3., tuženik je:

(a) država članica, ako su mjera ili mjere utvrđene u obavijesti iz stavka 1. isključivo mjere države članice; ili

(b) Europska unija ako mjera ili mjere navedene u obavijesti iz stavka 1. uključuju mjere Europske unije.

5. Ako tužitelj podnese tužbu u skladu s člankom 17.30., to čini na temelju utvrđivanja iz stavka 3. ovog članka i, ako tužitelj nije obaviješten o tom utvrđivanju, na temelju stavka 4. ovog članka.

6. Ako Europska unija ili država članica nastupaju kao tuženik nakon utvrđivanja u skladu sa stavkom 3., ni Europska unija ni predmetna država članica ne mogu tvrditi da je tužba nedopuštena ili da sud nije nadležan niti na drugi način tvrditi da su tužba ili pravorijek neutemeljeni ili nevaljani jer bi pravi tuženik trebao ili je trebao biti Europska unija, a ne država članica, ili obrnuto.

7. Utvrđivanje u skladu sa stavkom 3. ili, ako tužitelj nije obaviješten o tom utvrđivanju, u skladu sa stavkom 4. obvezuju sud i žalbeni sud.

8. Ništa iz ovog Sporazuma ili primjenjivih pravila o rješavanju sporova ne sprečava razmjenu svih informacija koje se odnose na spor između Europske unije i predmetne države članice.

Članak 17.29.

Zahtjevi za podnošenje tužbe

1. Prije podnošenja tužbe tužitelj:

(a) povlači sve neriješene tužbe ili postupke pred bilo kojim domaćim ili međunarodnim sudom u skladu s domaćim ili međunarodnim pravom u vezi s bilo kojom mjerom za koju se tvrdi da čini kršenje odredaba iz članka 17.25. stavka 1.;

(b) pisanim se putem odriče pokretanja bilo kakve tužbe ili postupka pred bilo kojim domaćim ili međunarodnim sudom u skladu s domaćim ili međunarodnim pravom u vezi s bilo kojom mjerom kojom se navodno krše odredbe iz članka 17.25. stavka 1.;

([48]) Podrazumijeva se da stranka EU provodi takvo utvrđivanje isključivo na temelju primjene Uredbe (EU) br. 912/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za upravljanje financijskom odgovornošću povezanom sa sudovima za rješavanje sporova između ulagatelja i države osnovanima međunarodnim sporazumima kojih je Europska unija stranka (SL EU L 257, 28.8.2014., str. 121.).

(c) dostavlja izjavu da neće izvršavati nikakav pravorijek donesen u skladu s ovim odjeljkom prije nego što takav pravorijek postane konačan u skladu s člankom 17.56. te da neće podnijeti žalbu, tražiti preispitivanje, ukidanje, poništenje ili reviziju ili pokrenuti bilo koji drugi sličan postupak pred bilo kojim domaćim ili međunarodnu sudom u vezi s pravorijekom donesenim u skladu s ovim odjeljkom.

2. Sud odbacuje tužbu tužitelja koji je podnio drugi zahtjev sudu ili bilo kojem drugom domaćem ili međunarodnom sudu u vezi s istom mjerom kao ona za koju se tvrdi da nije u skladu s odredbama iz članka 17.25. stavka 1., osim ako tužitelj povuče takvu tužbu koja je u tijeku. Ovaj se stavak ne primjenjuje ako tužitelj podnese tužbu domaćem sudu radi privremene sudske zabrane ili deklaratorne presude.

3. Za potrebe ovog članka tužitelj uključuje ulagatelja i, ako je ulagatelj djelovao u ime poduzeća s lokalnom poslovnim jedinicom, poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom. Osim toga, za potrebe stavka 1. točke (a) i stavka 2. tužitelj obuhvaća i:

(a) ako tužbu podnosi ulagatelj koji postupa u svoje ime, sve osobe koje izravno ili neizravno imaju udio u vlasništvu ili koje su pod kontrolom ulagatelja i koje tvrde da su pretrpjele isti gubitak ili štetu ([49]) kao ulagatelj; ili

(b) ako tužbu podnosi ulagatelj koji postupa u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, sve osobe koje izravno ili neizravno imaju udio u vlasništvu ili koje su pod kontrolom poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom i koje tvrde da su pretrpjele isti gubitak ili štetu ([50]) kao poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom.

Članak 17.30.

Podnošenje tužbe

1. Ako se spor ne može riješiti u roku od šest mjeseci od podnošenja zahtjeva za savjetovanje i, ako je primjenjivo, protekla su najmanje tri mjeseca od podnošenja obavijesti kojom se zahtijeva utvrđivanje tuženika u skladu s člankom 17.28., tužitelj, pod uvjetom da ispunjava zahtjeve utvrđene u ovom članku i članku 17.32., može podnijeti tužbu sudu.

2. Tužba se može podnijeti sudu na temelju jednog od sljedećih skupova pravila o rješavanju sporova:

(a) Konvencije ICSID-a, pod uvjetom da su i tuženik i država tužitelja stranke Konvencije ICSID-a;

(b) Pravila o dodatnim mogućnostima ICSID-a, pod uvjetom da je tuženik ili država tužitelja stranka Konvencije ICSID-a;

(c) Arbitražnih pravila UNCITRAL-a; ili

(d) svih drugih pravila koja su stranke u sporu dogovorile na zahtjev tužitelja.

3. Pravila o rješavanju sporova iz stavka 2. primjenjuju se podložno pravilima utvrđenima iz ovog odjeljka, kako su dopunjena svim pravilima koja je donio Pododbor.

4. Svi tužbeni zahtjevi koje je tužitelj naveo u podnesenoj tužbi u skladu s ovim člankom temelje se na informacijama utvrđenima u njegovu zahtjevu za savjetovanje u skladu s člankom 17.27. stavkom 4. točkama (c) i (d).

5. Nisu dopuštene tužbe podnesene u ime skupine sastavljene od više neidentificiranih tužitelja ili tužbe koje je podnio zastupnik koji namjerava voditi postupak djelujući u interesu određenog broja identificiranih ili neidentificiranih tužitelja koji delegiraju sve odluke koje se odnose na postupak u njihovo ime.

([49]) Podrazumijeva se da isti gubitak ili šteta znači gubitak ili štetu koja proizlazi iz iste mjere koju osoba želi naplatiti u istom svojstvu kao i tužitelj (npr. ako tužitelj podnese tužbu kao dioničar, ovom bi odredbom bila obuhvaćena povezana osoba koja kao dioničar isto tako nastoji nadoknaditi gubitak).

([50]) Podrazumijeva se da isti gubitak ili šteta znači gubitak ili štetu koja proizlazi iz iste mjere koju osoba želi naplatiti u istom svojstvu kao i tužitelj (npr. ako tužitelj podnese tužbu kao dioničar, ovom bi odredbom bila obuhvaćena povezana osoba koja kao dioničar isto tako nastoji nadoknaditi gubitak).

6. Podrazumijeva se da tužitelj ne može podnijeti tužbu u skladu s ovim odjeljkom ako je njegovo ulaganje izvršeno na temelju lažnog prikazivanja, prikrivanja, korupcije ili postupanja kojima se zlouporabljuje postupak.

Članak 17.31.

Protutužbe

1. Tuženik može podnijeti protutužbu na temelju toga što tužitelj nije ispunio međunarodnu obvezu primjenjivu na područjima obiju stranaka ([51]), a koja proizlazi iz činjenične osnove tužbe ([52]).

2. Protutužba se podnosi najkasnije u odgovoru na detaljno obrazloženje tužbe ili odgovoru na tužbu tuženika ili u kasnijoj fazi postupka ako sud odluči da je kašnjenje opravdano s obzirom na okolnosti.

3. Podrazumijeva se da pristanak tužitelja na postupke iz ovog odjeljka kako je navedeno u članku 17.32. uključuje tuženikovo podnošenje protutužbe.

Članak 17.32.

Suglasnost

1. Tuženik daje suglasnost za podnošenje tužbe na temelju ovog odjeljka.

2. Smatra se da suglasnost iz stavka 1. i podnošenje tužbe u skladu s ovim odjeljkom zadovoljavaju zahtjeve:

(a) iz članka 25. Konvencije ICSID-a i Pravila o dodatnim mogućnostima ICSID-a u pogledu pisane suglasnosti stranaka u sporu; i

(b) iz članka II. Konvencije o priznanju i izvršenju inozemnih arbitražnih odluka, sastavljene u New Yorku 10. lipnja 1958. („Konvencija iz New Yorka”) u pogledu pisanog dogovora.

3. Smatra se da je tužitelj dao suglasnost u skladu s postupcima predviđenima u ovom odjeljku u trenutku podnošenja tužbe u skladu s člankom 17.30.

Članak 17.33.

Financiranje sredstvima treće strane

1. Ako je stranka u sporu primila ili prima financijska sredstva treće strane ili je dogovorila primanje financijskih sredstava treće strane, stranka u sporu koja od njih ima koristi otkriva drugoj stranci u sporu i sudskom vijeću suda ili, ako sudsko vijeće suda nije osnovano, predsjedniku suda ime i adresu treće strane koja osigurava financiranje i, ako je primjenjivo, krajnjeg stvarnog vlasnika i korporativne strukture.

2. Stranka u sporu bez odgode objavljuje informacije iz stavka 1. u trenutku podnošenja tužbe ili, ako je financiranje treće strane dogovoreno nakon podnošenja tužbe, odmah po sklapanju dogovora ili isplati donacije ili bespovratnih sredstava. Stranka u sporu odmah obavješćuje sud o svim promjenama objavljenih informacija.

3. Sud može naložiti otkrivanje dodatnih informacija o aranžmanu financiranja i trećoj strani koja je pružatelj financiranja ako to smatra potrebnim u bilo kojoj fazi postupka.

([51]) Podrazumijeva se da se obveze iz ovog stavka temelje na pravnim obvezama na koje su stranke pristale.
([52]) Zajedničko vijeće na zahtjev stranke izdaje obvezujuća tumačenja u skladu s člankom 17.38. stavkom 6. kako bi se razjasnio opseg međunarodnih obveza iz ovog stavka.

Pododjeljak 4.

Sustav sudova za ulaganja

Članak 17.34.

Prvostupanjski sud

1. Osniva se prvostupanjski sud („sud”) koji odlučuje o tužbama podnesenima u skladu s člankom 17.30.

2. Nakon stupanja ovog Sporazuma na snagu Zajednički odbor imenuje devet sudaca suda. Tri su suca državljani države članice, tri su državljani Čilea, a tri su državljani trećih zemalja. Pri imenovanju sudaca Zajednički odbor potiče se da razmotri potrebu za osiguravanjem raznolikosti i pravedne rodne zastupljenosti.

3. Zajednički odbor može odlučiti povećati ili smanjiti broj sudaca za višekratnik broja tri. Dodatna imenovanja provode se skladu s kriterijima iz stavka 2.

4. Suci moraju imati kvalifikacije koje se zahtijevaju u zemljama čiji su državljani za imenovanje na sudačke dužnosti ili biti priznati pravnici. Moraju imati dokazano stručno znanje u području međunarodnog javnog prava. Poželjno je da su stručnjaci u području međunarodnog investicijskog prava, međunarodnog trgovačkog prava te u području rješavanja sporova koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma o ulaganjima ili međunarodnih sporazuma o trgovini.

5. Suci se imenuju na mandat od pet godina. Međutim, mandat pet sudaca, i to dvaju državljana države članice, dvaju državljana Čilea i jednog državljanina treće zemlje, od devet sudaca imenovanih odmah nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, koji se određuju ždrijebom, produljuje se na osam godina. Ispražnjena mjesta popunjavaju se čim se pojave. Sudac imenovan kako bi zamijenio drugog suca kojem nije istekao mandat ostaje na dužnosti do isteka mandata svojeg prethodnika. Sudac koji u trenutku isteka svojeg mandata obavlja dužnost člana sudskog vijeća može uz odobrenje predsjednika suda nastaviti obavljati tu dužnost do završetka postupaka pred tim sudskim vijećem i može se samo u tu svrhu i dalje smatrati sucem suda.

6. Sud ima predsjednika i potpredsjednika odgovornog za organizacijska pitanja, uz pomoć tajništva. Predsjednik i potpredsjednik biraju se ždrijebom na razdoblje od dvije godine među sucima koji su državljani trećih zemalja. Vrše dužnost prema načelu rotacije i ždrijebom ih odabiru supredsjedatelji Zajedničkog odbora. Potpredsjednik djeluje kao predsjednik kada predsjednik nije dostupan.

7. Sud odlučuje o predmetima u sudskim vijećima sastavljenima od tri suca od kojih je jedan državljanin države članice, jedan državljanin Čilea, a jedan državljanin treće zemlje. Sudskim vijećem predsjeda sudac koji je državljanin treće zemlje.

8. Kada se tužba podnosi u skladu s člankom 17.30., predsjednik suda utvrđuje sastav sudskog vijeća suda koje odlučuje o predmetu prema načelu rotacije, osiguravajući da je sastav svakog sudskog vijeća proizvoljan i nepredvidiv i da istodobno svi suci imaju jednaku mogućnost za obnašanje dužnosti.

9. Neovisno o stavku 7. ovog članka, stranke u sporu mogu se dogovoriti da o predmetu odlučuje sudac pojedinac koji je državljanin treće zemlje, a imenuje ga predsjednik suda. Tuženik u dobroj namjeri razmatra takav zahtjev tužitelja, posebno ako je tražena naknada ili odšteta relativno niska. Takav zahtjev trebalo bi podnijeti istodobno s podnošenjem tužbe u skladu s člankom 17.30.

10. Sud utvrđuje vlastite radne postupke nakon rasprave sa strankama.

11. Suci moraju biti dostupni u bilo kojem trenutku i u kratkom roku te moraju pratiti aktivnosti rješavanja sporova u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma.

12. Radi osiguravanja njihove dostupnosti, sucima se isplaćuje mjesečni honorar koji se utvrđuje odlukom Zajedničkog odbora. Predsjednik Suda i, ako je primjenjivo, potpredsjednik primaju naknadu za svaki odrađeni dan na dužnosti predsjednika suda u skladu s ovim odjeljkom koja je jednaka naknadi utvrđenoj u skladu s člankom 17.35. stavkom 11.

13. Honorar plaćaju stranke na račun kojim upravlja Tajništvo Međunarodnog centra za rješavanje ulagačkih sporova („ICSID”), pri čemu se u obzir uzima stupanj razvoja svake stranke. Ako jedna stranka ne uplati honorar, može ga odlučiti platiti druga stranka. Stranke su obvezne platiti sva svoja zaostala plaćanja uz odgovarajuće kamate. Zajednički odbor redovito preispituje iznos i raspodjelu tih naknada te može preporučiti odgovarajuće prilagodbe.

14. Osim ako Zajednički odbor donese odluku u skladu sa stavkom 15. ovog članka, iznos ostalih naknada i troškova sudaca sudskog vijeća suda iznos je utvrđen u skladu s pravilom 14. stavkom 1. Administrativnih i financijskih pravila Konvencije ICSID-a koja su na snazi na dan podnošenja tužbe, a koji je sud raspodijelio među strankama u sporu u skladu s člankom 17.54. stavcima 5., 6. i 7.

15. Na temelju odluke Zajedničkog odbora, honorar i druge naknade i troškovi mogu se trajno pretvoriti u redovnu plaću. U tom slučaju suci vrše svoju dužnost u punom radnom vremenu, a Zajednički odbor utvrđuje njihove naknade i povezana organizacijska pitanja. Sucima koji primaju redovnu plaću nije dopušteno baviti se bilo kojim zanimanjem, uz naknadu ili bez nje, osim ako predsjednik suda iznimno odobri izuzeće.

16. Tajništvo ICSID-a obavlja ulogu tajništva suda i pruža mu odgovarajuću potporu. Troškove takve potpore sud raspodjeljuje među strankama u sporu u skladu s člankom 17.54. stavcima 5., 6. i 7.

Članak 17.35.

Žalbeni sud

1. Osniva se stalni žalbeni sud za odlučivanje o žalbama na pravorijeke koje je donio sud.

2. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednički odbor imenuje šest članova žalbenog suda. Dva su člana državljani države članice, dva su državljani Čilea, a dva državljani trećih zemalja. Pri imenovanju članova žalbenog suda Zajednički odbor potiče se da razmotri potrebu za osiguravanjem raznolikosti i pravedne rodne zastupljenosti.

3. Zajednički odbor može odlučiti povećati broj članova žalbenog suda za višekratnik broja tri. Dodatna imenovanja provode se skladu s kriterijima iz stavka 2.

4. Članovi žalbenog suda moraju imati kvalifikacije koje se zahtijevaju u zemljama čiji su državljani za imenovanje na najviše sudačke dužnosti ili biti priznati pravnici. Moraju imati dokazano stručno znanje u području međunarodnog javnog prava. Poželjno je da su stručnjaci u području međunarodnog investicijskog prava, međunarodnog trgovačkog prava te u području rješavanja sporova koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma o ulaganjima ili međunarodnih sporazuma o trgovini.

5. Članovi žalbenog suda imenuju se na mandat od pet godina. Međutim, mandat triju od šest članova imenovanih odmah nakon stupanja ovog Sporazuma na snagu, koji se odabiru ždrijebom, produljuje se na osam godina. Isprazjnjena mjesta popunjavaju se čim se pojave. Član imenovan kako bi zamijenio drugog člana kojem nije istekao mandat ostaje na dužnosti do isteka mandata svojeg prethodnika. Član koji u trenutku isteka svojeg mandata obavlja dužnost člana sudskog vijeća žalbenog suda može uz odobrenje predsjednika žalbenog suda nastaviti obavljati tu dužnost do završetka postupaka pred tim sudskim vijećem i može se samo u tu svrhu i dalje smatrati članom žalbenog suda.

6. Žalbeni sud ima predsjednika i potpredsjednika odgovornog za organizacijska pitanja, uz pomoć tajništva. Predsjednik i potpredsjednik biraju se ždrijebom na razdoblje od dvije godine među članovima koji su državljani trećih zemalja. Vrše dužnost prema načelu rotacije i ždrijebom ih odabiru supredsjedatelji Zajedničkog odbora. Potpredsjednik djeluje kao predsjednik kada predsjednik nije dostupan.

7. Žalbeni sud odlučuje o žalbama u sudskim vijećima sastavljenima od tri člana od kojih je jedan državljanin države članice, jedan državljanin Čilea, a jedan državljanin treće zemlje. Sudskim vijećem predsjeda član koji je državljanin treće zemlje.

8. Predsjednik žalbenog suda utvrđuje sastav sudskog vijeća koje odlučuje o svakoj žalbi prema načelu rotacije, osiguravajući da je sastav svakog sudskog vijeća proizvoljan i nepredvidiv i da istodobno svi članovi suda imaju jednaku mogućnost za obnašanje dužnosti.

9. Žalbeni sud utvrđuje vlastite radne postupke nakon rasprave sa strankama.

10. Svi članovi koji rade na žalbenom sudu moraju biti dostupni u bilo kojem trenutku i u kratkom roku te moraju pratiti ostale aktivnosti rješavanja sporova u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma.

11. Kako bi se osigurala njihova dostupnost, članovima žalbenog suda isplaćuje se mjesečni honorar i naknada za svaki dan rada u svojstvu člana, što se utvrđuje odlukom Zajedničkog odbora. Predsjednik žalbenog suda i, ako je primjenjivo, potpredsjednik, primaju naknadu za svaki odrađeni dan na dužnosti predsjednika žalbenog suda u skladu s ovim odjeljkom.

12. Stranke plaćaju naknadu članovima žalbenog suda na račun kojim upravlja tajništvo ICSID-a, pri čemu se u obzir uzima stupanj razvoja svake stranke. Ako jedna stranka ne uplati honorar, može ga odlučiti platiti druga stranka. Stranke su obvezne platiti sva svoja zaostala plaćanja uz odgovarajuće kamate. Zajednički odbor redovito preispituje iznos i raspodjelu tih naknada te može preporučiti odgovarajuće prilagodbe.

13. Na temelju odluke Zajedničkog odbora, honorar i naknade za odrađene dane mogu se trajno pretvoriti u redovnu plaću. U tom slučaju članovi žalbenog suda vrše svoju dužnost u punom radnom vremenu, a Zajednički odbor utvrđuje njihove naknade i povezana organizacijska pitanja. Članovima žalbenog suda koji primaju redovnu plaću nije dopušteno baviti se bilo kojim zanimanjem, uz naknadu ili bez nje, osim ako predsjednik žalbenog suda iznimno odobri izuzeće.

14. Tajništvo ICSID-a obavlja ulogu tajništva žalbenog suda i pruža mu odgovarajuću potporu. Troškove takve potpore žalbeni sud raspodjeljuje među strankama u sporu u skladu s člankom 17.54. stavcima 5., 6. i 7.

Članak 17.36.

Etička načela

1. Suci suda i članovi žalbenog suda odabiru se među osobama čija je neovisnost neupitna. Nisu povezani ni s jednom vladom ([53]). Ne primaju naputke ni od koje vlade ili organizacije o pitanjima povezanima sa sporom. Ne sudjeluju u razmatranju nijednog spora koje bi dovelo do izravnog ili neizravnog sukoba interesa. Dužni su postupati u skladu s Prilogom 17.-I. Nakon imenovanja ne smiju preuzimati dužnost savjetnika, stručnjaka ili svjedoka kojeg imenuje stranka u postojećim ili novim ulagačkim sporovima na temelju ovog Sporazuma ili bilo kojeg drugog sporazuma ili nacionalnog pravnog sustava.

2. Ako stranka u sporu smatra da sudac suda ili član žalbenog suda ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1., šalje obavijest o osporavanju imenovanja tog člana predsjedniku suda odnosno predsjedniku žalbenog suda, ovisno o slučaju. Obavijest o osporavanju imenovanja šalje se u roku od 15 dana od dana kad je stranka u sporu obaviještena o sastavu sudskog vijeća suda ili žalbenog suda ili u roku od 15 dana od dana kad je ta stranka saznala relevantne činjenice, ako te činjenice opravdano nisu mogle biti poznate u vrijeme određivanja sastava sudskog vijeća. U obavijesti o osporavanju navode se razlozi za osporavanje.

3. Ako u roku od 15 dana od dana obavijesti o osporavanju imenovanja sudac suda ili član žalbenog suda čije se imenovanje osporava odluči ne odstupiti s dužnosti u tom sudskom vijeću, predsjednik suda odnosno predsjednik žalbenog suda, ovisno o slučaju, nakon što je saslušao stranke u sporu i omogućio sucu suda ili članu žalbenog suda da podnese primjedbe, donosi odluku u roku od 45 dana od primitka obavijesti o osporavanju imenovanja i o tome odmah obavješćuje stranke u sporu i druge suce ili članove tog sudskog vijeća.

([53]) Podrazumijeva se da činjenica da osoba prima dohodak od vlade ili da je prije bila zaposlena u vladi ili je u obiteljskom odnosu s vladinim službenikom sama po sebi ne čini tu osobu neprihvatljivom.

4. O osporavanjima imenovanja u sudsko vijeće predsjednika suda odlučuje predsjednik žalbenog suda i obrnuto.

5. Stranke po primitku obrazložene preporuke predsjednika žalbenog suda ([54]) mogu odlučiti razriješiti dužnosti suca suda ili člana žalbenog suda odlukom Zajedničkog odbora ako njihovo ponašanje nije u skladu s obvezama iz stavka 1. ovog članka te je nespojivo s daljnjim obnašanjem dužnosti člana suda ili žalbenog suda. Ako se navodno ponašanje odnosi na predsjednika žalbenog suda, tada obrazloženu preporuku dostavlja predsjednik suda. Članak 17.34. stavak 2. i članak 17.35. stavak 2. primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na popunjavanje mjesta ispražnjenih u skladu s ovim stavkom.

Članak 17.37.

Multilateralni mehanizmi za rješavanje sporova

Stranke nastoje surađivati na uspostavi multilateralnog suda za ulaganja i žalbenog mehanizma za rješavanje ulagačkih sporova. Nakon što između stranaka stupi na snagu međunarodni sporazum kojim se predviđa takav multilateralni mehanizam primjenjiv na sporove na temelju ovog dijela ovog Sporazuma, obustavlja se primjena relevantnih dijelova ovog odjeljka. Zajednički odbor može donijeti odluku kojom se određuju svi potrebni prijelazni aranžmani.

Pododjeljak 5.

Vođenje postupka

Članak 17.38.

Mjerodavno pravo i pravila tumačenja

1. Sud utvrđuje je li mjera u pogledu koje tužitelj podnosi tužbu neusklađena s bilo kojom odredbom iz članka 17.25. stavka 1.

2. Sud pri donošenju takve odluke primjenjuje ovaj Sporazum i druga pravila međunarodnog prava primjenjiva na stranke. Ovaj Sporazum tumači u skladu s uobičajenim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, kako su utvrđena u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora.

3. Podrazumijeva se da pri utvrđivanju sukladnosti mjere s odredbama iz članka 17.25. stavka 1. sud prema potrebi uzima u obzir pravo stranke kao činjenično stanje. Sud pritom slijedi prevladavajuće tumačenje tog prava na sudovima i u tijelima te stranke, a mišljenje koje je sud dao o tom pravu nije obvezujuće za sudove ili tijela te stranke.

4. Podrazumijeva se da sud nije nadležan odlučivati o zakonitosti mjere za koju se tvrdi da čini kršenje odredbi iz članka 17.25. stavka 1. na temelju prava stranke u sporu.

5. Podrazumijeva se da ako ulagatelj stranke podnese tužbu na temelju ovog odjeljka, uključujući tužbu u kojoj se navodi da je stranka prekršila članak 17.17., ulagatelj snosi teret dokazivanja svojih tvrdnji, u skladu s općim načelima međunarodnog prava koja se primjenjuju na spor.

6. Ako se pojave ozbiljni razlozi za zabrinutost u pogledu pitanja tumačenja koja se odnose na odjeljak C ([55]) ili D, Zajedničko vijeće može donijeti odluke o tumačenju ovog Sporazuma. Svako takvo tumačenje obvezujuće je za sud i žalbeni sud. Zajedničko vijeće može odlučiti da tumačenje ima obvezujući učinak od određenog datuma.

([54]) Ovom se preporukom ne dovodi u pitanje sposobnost Zajedničkog odbora da upozori predsjednika žalbenog suda ako ponašanje suca suda ili člana žalbenog suda nije u skladu s obvezama iz stavka 1. te je nespojivo s daljnjim obnašanjem dužnosti člana suda ili žalbenog suda.

([55]) Kako je navedeno u članku 17.25.

Članak 17.39.

Tumačenje prilogâ

1. Nakon zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 17.27. stavkom 3. tuženik može pisanim putem zatražiti od Pododbora da utvrdi je li i u kojoj mjeri mjera koja je predmet zahtjeva za savjetovanje obuhvaćena područjem primjene nesukladne mjere utvrđene u Prilogu 17.-A ili Prilogu 17.-B.

2. Taj se zahtjev upućuje Pododboru što je prije moguće nakon primitka zahtjeva za savjetovanje. Na zahtjev upućen Pododboru suspendiraju se rokovi iz članka 17.27. stavka 5., članka 17.27. stavka 8., članka 17.54. stavka 10. i članka 17.55. stavka 5.

3. Pododbor u dobroj vjeri pokušava donijeti traženu odluku. Svaka takva odluka odmah se dostavlja strankama u sporu.

4. Ako Pododbor ne donese odluku u roku od tri mjeseca od predmetnog zahtjeva, suspenzija tih rokova prestaje se primjenjivati.

Članak 17.40.

Ostale tužbe

Ako su podnesene tužbe u skladu s ovim odjeljkom, poglavljem 38. ili drugim međunarodnim sporazumom u vezi s istim navodnim kršenjem odredaba iz članka 17.25. stavka 1. i postoji mogućnost preklapanja naknada, ili bi tužbeni zahtjev na temelju drugog međunarodnog sporazuma mogao znatno utjecati na rješavanje tužbe podnesene u skladu s ovim odjeljkom, sud, ako je to relevantno, nakon saslušanja stranaka u sporu u svojoj odluci, nalogu ili pravorijeku uzima u obzir postupak u skladu s poglavljem 38. ili drugim međunarodnim sporazumom. U tu svrhu može i obustaviti postupak. Djelujući na temelju ovog članka, sud poštuje članak 17.54. stavak 10.

Članak 17.41.

Sprečavanje izbjegavanja mjera

Podrazumijeva se da sud odbija nadležnost ako je spor nastao ili se razumno mogao predvidjeti u trenutku kada je tužitelj stekao vlasništvo ili kontrolu nad ulaganjem koje je predmet spora ili se uključio u korporativno restrukturiranje, pod uvjetom da Sud na temelju činjenica u predmetu utvrdi da je tužitelj stekao vlasništvo ili kontrolu nad ulaganjem ili se uključio u korporativno restrukturiranje u svrhu podnošenja tužbe na temelju ovog odjeljka. Mogućnošću odbijanja nadležnosti u takvim okolnostima ne dovode se u pitanje druge primjedbe u pogledu nadležnosti koje bi sud mogao razmotriti.

Članak 17.42.

Zahtjevi koji su očigledno bez pravne osnove

1. Tuženik može najkasnije 30 dana od osnivanja sudskog vijeća suda u skladu s člankom 17.34. stavkom 7., a u svakom slučaju prije prvog zasjedanja sudskog vijeća suda, ili najkasnije 30 dana nakon što je tuženik saznao za činjenice na kojima se temelji prigovor, podnijeti prigovor da je tužba očito neutemeljena.

2. Tuženik mora što podrobnije opisati osnovu za prigovor.

3. Nakon što strankama u sporu omogući da se očituju u pogledu prigovora, sud na prvoj sjednici sudskog vijeća suda ili odmah nakon nje donosi odluku ili privremeni pravorijek o prigovoru uz obrazloženje. U slučaju da se prigovor dostavi nakon prve sjednice sudskog vijeća suda, sud donosi takvu odluku ili privremeni pravorijek što prije te najkasnije 120 dana nakon ulaganja prigovora. Pri odlučivanju o prigovoru sud smatra da su činjenice koje navodi tužitelj istinite te isto tako može razmotriti sve relevantne činjenice koje nisu predmet spora.

4. Odlukom suda ne dovodi se u pitanje pravo stranke u sporu na prigovor, u skladu s člankom 17.43. ili tijekom trajanja postupka, u pogledu pravne osnove zahtjeva i ne dovodi u pitanje ovlast suda da odlučuje o drugim prigovorima kao o prethodnom pitanju.

Članak 17.43.

Pravno neutemeljeni zahtjevi

1. Ne dovodeći u pitanje nadležnost suda da druge prigovore razmatra kao prethodno pitanje ili pravo tuženika da pravodobno podnese prigovor, sud kao prethodno pitanje razmatra i odlučuje o svakom prigovoru tuženika da s pravnog gledišta tužba podnesena u skladu s ovim odjeljkom, ili njezin dio, nije tužba u pogledu koje je moguće donijeti pravorijek u korist tužitelja u skladu člankom 17.54., čak i ako se pretpostavi da su navedene činjenice istinite. Sud može uzeti u obzir i sve relevantne činjenice koje nisu predmet spora.

2. Prigovor u skladu sa stavkom 1. ovog članka podnosi se sudu što je prije moguće nakon osnivanja sudskog vijeća suda, a u svakom slučaju najkasnije na datum koji sud tuženiku odredi za podnošenje odgovora na detaljno obrazloženje tužbe ili odgovora na tužbu. Prigovor u skladu sa stavkom 1. ne smije se podnijeti dok je u tijeku postupak na temelju članka 17.42., osim ako sud, nakon što je uzeo u obzir okolnosti slučaja, odobri ulaganje prigovora na temelju ovog članka.

3. Nakon što zaprimi prigovor na temelju stavka 1. i osim ako taj prigovor smatra očigledno neutemeljenim, sud suspendira svaki postupak o meritumu, određuje raspored za razmatranje prigovora u skladu s bilo kojim rasporedom koji je odredio za razmatranje bilo kojeg drugog prethodnog pitanja i donosi odluku ili privremeni pravorijek o prigovoru uz obrazloženje.

Članak 17.44.

Transparentnost

1. Pravila UNCITRAL-a o transparentnosti primjenjuju se *mutatis mutandis* na sporove iz ovog odjeljka, uz sljedeća pravila.

2. Sljedeći dokumenti uvrštavaju se na popis dokumenata iz članka 3. stavka 1. pravila UNCITRAL-a o transparentnosti: suglasnost za pokretanje postupka posredovanja iz članka 17.26. ovog Sporazuma, zahtjev za savjetovanje iz članka 17.27. ovog Sporazuma, obavijest kojom se traži utvrđivanje tuženika i odluka o utvrđivanu tuženika iz članka 17.28. ovog Sporazuma, obavijest o osporavanju i odluka o osporavanju iz članka 17.36. ovog Sporazuma te zahtjev za spajanje iz članka 17.53. ovog Sporazuma.

3. Podrazumijeva se da se dokazi mogu staviti na raspolaganje javnosti u skladu s člankom 3. stavkom 3. pravila UNCITRAL-a o transparentnosti.

4. Neovisno o članku 2. pravila UNCITRAL-a o transparentnosti, stranka EU ili Čile, ovisno o slučaju, pravodobno i prije osnivanja sudskog vijeća objavljuje zahtjev za savjetovanje iz članka 17.27. ovog Sporazuma, obavijest kojom se traži utvrđivanje tuženika i odluku o utvrđivanju tuženika iz članka 17.28. ovog Sporazuma, iz kojih su uklonjene povjerljive ili zaštićene informacije ([56]). Takvi dokumenti mogu biti javno dostupni dostavom u bazu podataka iz pravila UNCITRAL-a o transparentnosti.

5. Svaka stranka u sporu koja se na saslušanju namjerava koristiti informacijama koje su označene kao povjerljive ili zaštićene o tome obavješćuje sud.

6. Svaka stranka u sporu koja tvrdi da određene informacije čine povjerljive ili zaštićene informacije jasno ih označava kao takve pri podnošenju sudu.

7. Podrazumijeva se da se ničime u ovom odjeljku ne zahtijeva od tuženika da ne otkrije javnosti bilo koje informacije koje moraju biti objavljene u skladu s njegovim zakonodavstvom.

([56]) Podrazumijeva se da se povjerljive ili zaštićene informacije tumače kako je definirano i utvrđeno u članku 7. pravila UNCITRAL-a o transparentnosti.

Članak 17.45.

Privremene mjere

Sud može naložiti privremene zaštitne mjere radi zaštite prava stranke u sporu ili kako bi osigurao punu nadležnost suda, uključujući nalog za zaštitu dokaza u posjedu ili pod kontrolom stranke u sporu ili zaštitu nadležnosti suda. Sud ne smije naložiti zapljenu imovine ni spriječiti primjenu tretmana kojim se navodno čini kršenje.

Članak 17.46.

Povlačenje tužbe

Ako nakon podnošenja tužbe na temelju ovog odjeljka tužitelj ne poduzme nikakve korake u postupku tijekom 180 uzastopnih dana nakon tog podnošenja ili tijekom rokova koje su stranke dogovorno odredile, smatra se da je tužitelj povukao svoju tužbu i obustavio postupak. Sud na zahtjev tuženika i nakon što je obavijestio stranke u sporu u nalogu prima na znanje obustavljanje postupka i donosi pravorijek o troškovima. Nadležnost suda prestaje nakon donošenja takvog naloga. Tužitelj ne može naknadno podnijeti tužbu o istom pitanju.

Članak 17.47.

Jamstvo za troškove

1. Podrazumijeva se da sud na zahtjev tuženika može tužitelju naložiti da dostavi jamstvo za sve troškove ili dio troškova ako se na temelju opravdanih razloga može vjerovati da tužitelj neće moći poštovati eventualnu odluku o troškovima donesenu na njegovu štetu.

2. Ako se jamstvo za troškove ne dostavi u cijelosti u roku od 30 dana nakon što je sud izdao takav nalog ili u bilo kojem drugom roku koji je odredio sud, sud o tome obavješćuje stranke u sporu te može naložiti suspenziju ili prekid postupka.

3. Sud razmatra sve dostavljene dokaze u vezi s okolnostima iz stavka 1., uključujući postojanje financiranja koje osigurava treća strana.

Članak 17.48.

Stranka koja nije stranka u sporu

1. Tuženik najkasnije 30 dana od primitka ili neposredno nakon rješenja bilo kakvog spora o povjerljivim ili zaštićenim informacijama stranci koja nije stranka u sporu mora dostaviti sljedeće:

(a) zahtjev za savjetovanje iz članka 17.27., obavijest kojom se traži utvrđivanje iz članka 17.28., zahtjev iz članka 17.30. i sve druge dokumente koji su priloženi takvim dokumentima;

(b) na zahtjev stranke koja nije stranka u sporu:

i. tužbene zahtjeve, detaljna obrazloženja tužbe, sažetke, zahtjeve i ostale podneske koje sudu dostavlja stranka u sporu;

ii. pisane podneske koje je sudu dostavila treća osoba;

iii. zapisnike ili prijepise s rasprava suda, ako su dostupni; i

iv. naloge, pravorijeke i odluke suda; i

(c) na zahtjev i o trošku stranke koja nije stranka u sporu, sve ili dio dokaza koji su dostavljeni sudu.

2. Stranka koja nije stranka u sporu ima pravo biti nazočna raspravi iz ovog odjeljka.

3. Sud prihvaća ili, nakon savjetovanja sa strankama u sporu, može od stranke koja nije stranka u sporu zatražiti pisane ili usmene podneske o pitanjima koja se odnose na tumačenje ovog Sporazuma. Sud osigurava da se strankama u sporu omogući razumna prilika za podnošenje primjedaba o svakom podnesku stranke koja nije stranka u sporu.

Članak 17.49.

Intervencija trećih strana

1. Sud dopušta svakoj osobi koja može dokazati izravan i sadašnji interes u posebnim okolnostima spora („intervenijent") da intervenira kao treća strana. Intervencija je ograničena na podupiranje, u cijelosti ili djelomično, pravnog položaja jedne od stranaka u sporu.

2. Zahtjev za intervenciju mora se podnijeti u roku od 90 dana od objave podnošenja zahtjeva u skladu s člankom 17.30. Sud odlučuje o zahtjevu u roku od 90 dana od datuma podnošenja tog zahtjeva nakon što je strankama u sporu dao priliku da podnesu svoja očitovanja.

3. Ako je zahtjev za intervenciju prihvaćen, intervenijent prima primjerak svakog postupovnog naloga dostavljenog strankama u sporu, osim, ako je primjenjivo, povjerljivih ili zaštićenih informacija. Intervenijent može podnijeti intervencijski podnesak u roku koji odredi službenički sud nakon dostave postupovnih rješenja. Stranke u sporu imaju mogućnost odgovoriti na intervencijski podnesak. Intervenijentu je dopušteno nazočiti raspravama koje se održavaju u skladu s ovim odjeljkom i dati usmenu izjavu.

4. U slučaju žalbe intervenijent ima pravo intervenirati pred žalbenim sudom. Stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

5. Pravo na intervenciju dodijeljeno ovim člankom ne dovodi u pitanje mogućnost suda da prihvati podneske *amicus curiae* od trećih osoba koje imaju znatan interes u postupku u skladu s člankom 4. pravila UNCITRAL-a o transparentnosti.

6. Podrazumijeva se da se činjenica da je osoba vjerovnik tužitelja sama po sebi ne smatra dovoljnom da bi se utvrdilo da ta osoba ima izravan i sadašnji interes u konkretnim okolnostima spora.

Članak 17.50.

Stručna izvješća

Ne dovodeći u pitanje imenovanje drugih vrsta stručnjaka kad je to dopušteno primjenjivim pravilima iz članka 17.30. stavka 2., sud na zahtjev stranke u sporu ili na vlastitu inicijativu nakon savjetovanja sa strankama u sporu može imenovati jednog ili više stručnjaka da mu podnesu pisana izvješća o bilo kojem činjeničnom pitanju u pogledu pitanja okoliša, zdravlja, sigurnosti ili ostalih pitanja koje je stranka u sporu iznijela u postupku.

Članak 17.51.

Odšteta i druga naknada

Sud ne prihvaća kao valjanu obranu ili sličan zahtjev činjenicu da su tužitelj ili poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom primili ili će primiti odštetu ili drugu naknadu na temelju ugovora o osiguranju ili jamstvu u odnosu na cijelu naknadu ili dio naknade koja se traži u sporu pokrenutom u skladu s ovim odjeljkom.

Članak 17.52.

Uloga stranaka

1. Stranka ne može podnijeti međunarodnu tužbu u pogledu spora pokrenutog u skladu s člankom 17.30., osim ako druga stranka nije postupala u skladu s pravorijekom donesenim u takvom sporu. To ne isključuje mogućnost rješavanja spora u skladu s poglavljem 38. u odnosu na mjeru opće primjene, čak i ako se tvrdi da se tom mjerom prekršio ovaj

Sporazum u vezi s određenim ulaganjem u odnosu na koje je pokrenut spor u skladu s člankom 17.30. Ovim stavkom ne dovodi se u pitanje članak 17.48.

2. Stavak 1. ne isključuje mogućnost neformalnog dijaloga isključivo za potrebe lakšeg rješavanja spora.

Članak 17.53.

Spajanje

1. Ako dvije ili više tužbi koje su zasebno podnesene u skladu s ovim odjeljkom imaju zajedničko pravno ili činjenično pitanje i proizlaze iz istih događaja i okolnosti, tuženik može predsjedniku suda podnijeti zahtjev za spajanje postupaka u svim takvim tužbama ili njihovim dijelovima. U zahtjevu se navodi sljedeće:

(a) imena i adrese stranaka u sporu povezanom s tužbama za koje se traži spajanje;

(b) opseg traženog spajanja; i

(c) obrazloženje zatraženog zahtjeva.

2. Tuženik isto tako dostavlja zahtjev svakom tužitelju u tužbama koje tuženik želi spojiti.

3. Ako se sve stranke u sporu koji se odnosi na tužbe za koje se traži spajanje dogovore o spajanju postupaka, te stranke u sporu podnose zajednički zahtjev predsjedniku suda u skladu sa stavkom 1. Osim ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev očito neutemeljen, predsjednik suda u roku od 30 dana od primitka takvog zahtjeva osniva novo sudsko vijeće suda („vijeće za spojene postupke") u skladu s člankom 17.34., koje je nadležno za neke ili sve tužbe, u cijelosti ili djelomično, koje su predmet tog zahtjeva.

4. Ako stranke u sporu iz stavka 3. ovog članka ne postignu dogovor o spajanju u roku od 30 dana nakon što posljednji tužitelj primi zahtjev za spajanje iz stavka 1. ovog članka, predsjednik suda osniva sudsko vijeće suda za spojene postupke u skladu s člankom 17.34. Sudsko vijeće za spojene postupke preuzima nadležnost nad nekim ili svim tužbama, u cijelosti ili djelomično, ako se, nakon razmatranja stajališta stranaka u sporu, uvjeri da tužbe podnesene u skladu s člankom 17.30. imaju zajedničko pravno ili činjenično pitanje i proizlaze iz istih događaja ili okolnosti te bi spajanje najbolje služilo interesu pravednog i učinkovitog rješavanja sporova, uključujući interes dosljednosti pravorijekâ.

5. Ako se tužitelji ne dogovore o pravilima za rješavanje sporova s popisa iz članka 17.30. stavka 2. u roku od 30 dana od datuma na koji je posljednji tužitelj primio zahtjev za spajanje postupaka, spojeni postupak upućuje se sudskom vijeću suda za spojene postupke na temelju primjene arbitražnih pravila UNCITRAL-a, podložno pravilima utvrđenima u ovom odjeljku.

6. Sudska vijeća suda osnovana u skladu s člankom 17.34. ustupaju nadležnost za tužbe ili dijelove tužbi nad kojima sudsko vijeće za spojene postupke ima nadležnost, a postupci takvih sudskih vijeća suspendiraju se. Pravorijek sudskog vijeća suda za spojene postupke u odnosu na dijelove tužbi nad kojima je preuzelo nadležnost obvezujući je za sudska vijeća koja imaju nadležnost nad preostalim tužbama od datuma kada pravorijek postane konačan u skladu s člankom 17.56.

7. Tužitelj čija tužba podliježe spajanju postupaka može povući svoju tužbu, ili njezin dio koji je predmet spajanja, iz postupka rješavanja spora na temelju ovog članka te se u tom slučaju takva tužba ili njezin dio ne može ponovno podnijeti u skladu s člankom 17.30.

8. Na zahtjev tuženika sudsko vijeće suda za spojene postupke, na istoj osnovi i s istim učinkom kao u stavcima od 3. do 6., može odlučiti ima li nadležnost za cijelu tužbu ili dio tužbe koji je obuhvaćen područjem primjene stavka 1., a koji je podnesen nakon pokretanja spojenog postupka.

9. Na zahtjev jednog od tužitelja sudsko vijeće suda za spojene postupke može poduzeti mjere kako bi se očuvala povjerljivost tajnih ili zaštićenih informacija tog tužitelja u odnosu na druge tužitelje. Takve mjere mogu uključivati dostavljanje redigiranih verzija dokumenata koji sadržavaju tajne ili zaštićene informacije drugim tužiteljima ili dogovore da dijelovi rasprave budu zatvoreni za javnost.

Članak 17.54.

Privremeni pravorijek

1. Ako sud zaključi da je tuženik prekršio neku od odredbi iz članka 17.25. stavka 1. u skladu s navodima tužitelja, sud može, na zahtjev tužitelja i nakon saslušanja stranaka u sporu, donijeti pravorijek samo u odnosu na:

(a) novčanu odštetu i primjenjive kamate; i

(b) povrat imovine, a u tom se slučaju u pravorijeku navodi da tuženik može platiti novčanu odštetu i sve primjenjive kamate umjesto povrata, utvrđene u skladu s člankom 17.19.

Ako je tužba podnesena u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, u svakom pravorijeku donesenom na temelju ovog stavka navodi se sljedeće:

(a) novčana odšteta i kamate isplaćuju se poduzeću s lokalnom poslovnom jedinicom;

(b) imovina se vraća poduzeću s lokalnom poslovnom jedinicom.

Podrazumijeva se da sud ne može odrediti drugi oblik sudske zaštite od oblika navedenih u prvom podstavku niti može naložiti stavljanje izvan snage, prestanak primjene ili izmjenu predmetne mjere.

2. Novčana odšteta ne smije biti veća od gubitka koji je pretrpio tužitelj ili, ako je tužitelj djelovao u ime poduzeća s lokalnom poslovnom jedinicom, koju je pretrpjelo poduzeće s lokalnom poslovnom jedinicom zbog kršenja mjerodavnih odredbi iz članka 17.25. stavka 1., umanjeno za bilo koju prethodnu odštetu ili naknadu koju je predmetna stranka već isplatila. Sud utvrđuje takvu novčanu naknadu štete na temelju podnesaka stranaka u sporu i, ako je primjenjivo, razmatra sukrivnju, bilo namjernu bilo zbog nepažnje, ili propust da se umanji šteta.

3. Podrazumijeva se da ulagatelj stranke, ako podnese tužbu u skladu s člankom 17.30., može nadoknaditi samo gubitak ili štetu koju je pretrpio u svojstvu ulagatelja stranke.

4. Sud ne određuje kaznene odštete.

5. Sud nalaže da troškove provođenja postupka snosi stranka koja je izgubila spor. U iznimnim okolnostima sud može podijeliti te troškove između stranaka u sporu ako utvrdi da je podjela prikladna s obzirom na okolnosti predmeta.

6. Sud dodjeljuje i druge razumne troškove, uključujući razumne troškove pravnog zastupanja i pomoći, koje snosi stranka u sporu koja je izgubila spor kada odbacuje tužbu i donese pravorijek u skladu s člankom 17.42. ili 17.43. U drugim okolnostima sud određuje dodjelu drugih razumnih troškova, uključujući razumne troškove pravnog zastupanja i pomoći među strankama u sporu, uzimajući u obzir ishod postupka i druge relevantne okolnosti, kao što je ponašanje stranaka u sporu.

7. Ako su dobiveni samo dijelovi spora, troškovi se prilagođavaju razmjerno broju ili opsegu dobivenih dijelova spora.

8. Žalbeni sud troškove utvrđuje i raspodjeljuje u skladu s ovim člankom.

9. Zajednički odbor najkasnije godinu dana od stupanja ovog Sporazuma na snagu donosi dodatna pravila o naknadama u svrhu određivanja najvećeg iznosa troškova pravnog zastupanja i pomoći koje mogu snositi određene kategorije stranaka koje nisu dobile spor, pri čemu se uzimaju u obzir njihova financijska sredstva.

10. Sud donosi privremeni pravorijek u roku od 24 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva. Ako se taj rok ne može poštovati, sud o tome donosi odluku u kojoj se strankama u sporu navode razlozi za takvo kašnjenje i predviđeni datum za donošenje privremenog pravorijeka.

Članak 17.55.

Žalbeni postupak

1. Svaka stranka u sporu može podnijeti žalbu na privremeni pravorijek žalbenom sudu u roku od 90 dana od njegova donošenja. Razlozi za žalbu su sljedeći:

(a) sud je pogriješio u tumačenju ili primjeni primjenjivog prava;

(b) sud je očigledno pogriješio u ocjeni činjenica, uključujući, prema potrebi, uzimanje u obzir prava stranke; ili

(c) razlozi navedeni u članku 52. Konvencije ICSID-a, ako nisu obuhvaćeni točkom (a) ili (b) ovog stavka.

2. Žalbeni sud odbacuje žalbu ako utvrdi da je žalba neosnovana. Može odbaciti žalbu i u ubrzanom postupku ako je jasno da je žalba očito neosnovana.

3. Ako je žalba osnovana, odlukom žalbenog suda u potpunosti ili djelomično mijenjaju se ili poništavaju nalazi i zaključci u privremenom pravorijeku. U svojoj odluci žalbeni sud točno navodi kako je izmijenio ili poništio relevantne nalaze i zaključke suda.

4. Ako činjenice koje je sud utvrdio to dopuštaju, žalbeni sud primjenjuje vlastite pravne nalaze i zaključke na takve činjenice i donosi konačnu odluku. Ako takva mogućnost ne postoji, žalbeni sud vraća predmet sudu.

5. Opće je pravilo da žalbeni postupak ne traje dulje od 180 dana od dana kad stranka u sporu formalno obavijesti o svojoj odluci da podnese žalbu do dana kad žalbeni sud donese svoju odluku. Ako žalbeni sud smatra da ne može donijeti odluku u tom roku od 180 dana, obavješćuje stranke u sporu u pisanom obliku o razlozima kašnjenja te o procijenjenom roku u kojem će donijeti svoju odluku. Postupak ni u kojem slučaju ne smije trajati dulje od 270 dana.

6. Stranka u sporu koja podnosi žalbu dostavlja jamstvo za troškove žalbe.

7. Članci 17.33., 17.44., 17.45., 17.46., 17.48. i, prema potrebi, ostale odredbe ovog odjeljka primjenjuju se *mutatis mutandis* na žalbeni postupak.

Članak 17.56.

Konačni pravorijek

1. Privremeni pravorijek donesen u skladu s ovim odjeljkom postaje konačan ako nijedna stranka u sporu nije uložila žalbu na privremeni pravorijek u skladu s člankom 17.55.

2. Ako je uložena žalba na privremeni pravorijek, a žalbeni sud odbije žalbu u skladu s člankom 17.55., privremeni pravorijek postaje konačan na dan kada žalbeni sud odbaci žalbu.

3. Ako je uložena žalba na privremeni pravorijek i žalbeni sud donese konačnu odluku, privremeni pravorijek kako ga je izmijenio ili poništio žalbeni sud postaje konačan na dan izdavanja konačne odluke žalbenog suda.

4. Ako je uložena žalba na privremeni pravorijek, a žalbeni sud izmijeni ili poništi pravne nalaze i zaključke privremenog pravorijeka i vrati predmet sudu, sud nakon saslušanja stranaka u sporu prema potrebi revidira svoj privremeni pravorijek tako da odražava nalaze i zaključke žalbenog suda. Sud je obvezan uvažiti nalaze žalbenog suda. Sud nastoji donijeti revidirani pravorijek u roku od 90 dana od dana zaprimanja odluke žalbenog suda. Revidirani privremeni pravorijek postaje konačan 90 dana od datuma njegova donošenja.

5. Konačni pravorijek uključuje sve konačne odluke žalbenog suda donesene u skladu s člankom 17.55.

Članak 17.57.

Izvršenje pravorijeka

1. Pravorijek donesen u skladu s ovim odjeljkom nije izvršiv dok ne postane konačan u skladu s člankom 17.56. Konačni pravorijeci doneseni u skladu s ovim odjeljkom obvezujući su za stranke u sporu i ne podliježu žalbi, reviziji, ukidanju, poništenju ili bilo kojem drugom pravnom lijeku ([57]).

2. Svaka stranka priznaje pravorijek donesen u skladu s ovim odjeljkom kao obvezujući te izvršava novčanu obvezu na svojem području kao da je riječ o pravomoćnoj presudi domaćeg suda ili suda te stranke.

3. Na izvršenje pravorijeka primjenjuju se zakoni i drugi propisi o izvršenju presuda ili pravorijeka koji su na snazi tamo gdje se traži takvo izvršenje.

4. Podrazumijeva se da članak 41.10. ne sprečava priznavanje, provedbu i izvršenje pravorijeka donesenih u skladu s ovim odjeljkom.

5. Za potrebe članka 1. Konvencije iz New Yorka konačni pravorijeci doneseni na temelju ovog odjeljka arbitražni su pravorijeci povezani s tužbama za koje se smatra da proizlaze iz komercijalnog odnosa ili transakcije.

6. Podložno stavku 1. ovog članka podrazumijeva se da je, ako je tužba podnesena na rješavanje spora u skladu s člankom 17.30. stavkom 2. točkom (a) ovog Sporazuma, konačni pravorijek donesen u skladu s ovim odjeljkom pravorijek u skladu s odjeljkom 6. Konvencije ICSID-a.

POGLAVLJE 18.

PREKOGRANIČNA TRGOVINA USLUGAMA

Članak 18.1.

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na mjere stranke koje utječu na prekograničnu trgovinu uslugama pružatelja usluga iz druge stranke. Takve mjere uključuju mjere koje utječu na:

(a) proizvodnju, distribuciju, stavljanje na tržište, prodaju i isporuku usluge;

(b) kupnju, upotrebu ili plaćanje usluge;

(c) u vezi s pružanjem usluge, pristup i upotrebu usluga za koje stranka zahtijeva opću dostupnost javnosti, uključujući distribucijske, prometne i telekomunikacijske mreže; i

(d) davanje obveznice ili drugog oblika financijskog osiguranja, kao uvjet za pružanje usluge.

2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) financijske usluge, kako su definirane u članku 25.2.;

(b) audiovizualne usluge;

([57]) Podrazumijeva se da se time stranku u sporu ne sprečava da od suda zatraži da revidira ili protumači pravorijek u skladu s primjenjivim pravilima za rješavanje sporova ako je ta mogućnost propisana tim primjenjivim pravilima.

(c) nacionalnu pomorsku kabotažu ([58]);

(d) domaće i međunarodne usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupire zračni prijevoz ([59]), bilo linijski bilo izvanredni, te usluge koje su izravno povezane s ostvarivanjem prometnih prava, osim sljedećih:

i. usluge popravaka i održavanja zrakoplova tijekom kojih je zrakoplov povučen iz prometa;

ii. prodaja i stavljanje na tržište usluga zračnog prijevoza;

iii. usluge računalnog sustava rezervacija („CRS”); i

iv. zemaljske usluge;

(e) javnu nabavu; i

(f) subvencije ili bespovratna sredstva koja osigurava stranka ili poduzeće u državnom vlasništvu, uključujući vladine zajmove, jamstva i osiguranje.

Članak 18.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C:

(a) „usluge popravka i održavanja zrakoplova” znači djelatnosti poduzete na zrakoplovu ili njegovu dijelu za vrijeme kojih je zrakoplov povučen iz prometa i ne uključuju takozvano linijsko održavanje;

(b) „usluge računalnog sustava rezervacija (CRS)” znači usluge koje pružaju računalni sustavi koji sadržavaju informacije o redovima letenja zračnih prijevoznika, slobodnim mjestima, cijenama karata i pravilima za izdavanje karata i koji omogućuju rezervaciju ili izdavanje karata;

(c) „prekogranična trgovina uslugama” ili „prekogranično pružanje usluga” znači pružanje usluge:

i. iz područja jedne stranke na područje druge stranke; ili

ii. na području jedne stranke korisniku usluge druge stranke;

(d) „poduzeće” znači pravna osoba, podružnica ili predstavništvo uspostavljeno osnivanjem poslovne jedinice;

(e) „zemaljske usluge” znači pružanje, uz naknadu ili na temelju ugovora, sljedećih usluga u zračnoj luci: zastupanje zračnog prijevoznika, upravljanje i nadzor; prihvat i otprema putnika; prihvat i otprema prtljage; usluge na stajanci; ugostiteljske usluge, osim pripreme hrane; prihvat i otprema tereta i pošte; opskrba zrakoplova gorivom; čišćenje i opsluživanje zrakoplova, zemaljski prijevoz; te letačke operacije, upravljanje letačkim osobljem i planiranje leta; zemaljske usluge ne uključuju: samostalno obavljanje usluga; poslove zaštite; linijsko održavanje; popravak i održavanje zrakoplova; ili upravljanje ili rad bitne centralizirane infrastrukture zračne luke, kao što su oprema za odleđivanje, sustavi za distribuciju goriva, sustavi rukovanja prtljagom i fiksni sustavi za prijevoz unutar zračne luke;

([58]) Ne dovodeći u pitanje opseg djelatnosti koje se mogu smatrati kabotažom na temelju relevantnog nacionalnog zakonodavstva, nacionalna pomorska kabotaža u smislu ovog poglavlja obuhvaća prijevoz putnika ili robe između luke ili točke u Čileu ili državi članici i druge luke ili točke u Čileu ili toj istoj državi članici, uključujući njihove epikontinentalne pojase, kako je predviđeno Konvencijom UN-a o pomorskom pravu, te promet koji počinje i završava u istoj luci ili točki u Čileu ili državi članici.

([59]) Podrazumijeva se da usluge zračnog prijevoza ili povezane usluge kojima se podupiru usluge zračnog prijevoza uključuju sljedeće usluge: zračni prijevoz; usluge koje se pružaju upotrebom zrakoplova čija primarna svrha nije prijevoz robe ili putnika, kao što su usluge gašenja požara iz zraka, letačko osposobljavanje, razgledavanje, zaprašivanje, izmjera, kartiranje, fotografiranje, skokovi padobranom, vuča jedrilice, prijevoz trupaca i građevinskog materijala helikopterom te ostale poljoprivredne, industrijske i inspekcijske usluge iz zraka; usluge najma zrakoplova s posadom; te usluge upravljanja zračnom lukom.

(f) „pravna osoba stranke” znači ([60]):

i. za stranku EU:

(A) pravna osoba osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Europske unije ili barem jedne od njezinih država članica i koja na području Europske unije obavlja bitne poslovne djelatnosti ([61]); i

(B) brodarska društva osnovana izvan Europske unije koja su pod kontrolom fizičkih osoba iz države članice i čija su plovila registrirana u državi članici i plove pod zastavom države članice;

ii. za Čile:

(A) pravna osoba koja je osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Čilea i koja obavlja bitne poslovne djelatnosti na državnom području Čilea; i

(B) brodarska društva osnovana izvan Čilea koja su pod kontrolom fizičkih osoba iz Čilea, čija su plovila registrirana u Čileu i plove pod njegovom zastavom;

(g) „prodaja i stavljanje na tržište usluga zračnog prijevoza” znači mogućnost zračnog prijevoznika da slobodno prodaje i stavlja na tržište svoje usluge zračnog prijevoza, uključujući sve aspekte marketinga kao što su istraživanje tržišta, oglašavanje i distribucija; te djelatnosti ne uključuju određivanje cijena usluga zračnog prijevoza ili primjenjive uvjete;

(h) „usluga” znači svaka usluga u bilo kojem sektoru, osim usluga koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti;

(i) „usluga koja se pruža u okviru izvršavanja javnih ovlasti” znači svaka usluga koja se ne pruža na komercijalnoj osnovi ni u tržišnom natjecanju s jednim ili više pružatelja usluga; i

(j) „pružatelj usluge stranke” znači bilo koja fizička ili pravna osoba stranke koja želi pružati ili pruža uslugu.

Članak 18.3.

Pravo na reguliranje

Stranke ponovno potvrđuju pravo na reguliranje na svojem području radi ostvarivanja legitimnih ciljeva politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, socijalne usluge, obrazovanje, sigurnost, okoliš, uključujući klimatske promjene, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača, zaštita privatnosti i podataka ili promicanje i zaštita kulturne raznolikosti.

Članak 18.4.

Nacionalni tretman

1. Svaka stranka odobrava uslugama i pružateljima usluga iz druge stranke tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava vlastitim uslugama i pružateljima usluga.

2. Tretman koji stranka odobrava u skladu sa stavkom 1. znači:

(a) u odnosu na regionalnu ili lokalnu vlast u Čileu, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji tijela na toj razini vlasti u sličnim situacijama odobravaju svojim vlastitim uslugama ili pružateljima usluga;

([60]) Podrazumijeva se da se brodarska društva iz ove definicije smatraju pravnim osobama stranke samo u vezi sa svojim djelatnostima koje se odnose na pružanje usluga pomorskog prijevoza.

([61]) U skladu sa svojom obavijesti WTO-u o Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (WT/REG39/1), stranka EU smatra da koncept „učinkovite i trajne veze” s gospodarstvom države članice iz članka 54. UFEU-a odgovara konceptu „bitne poslovne djelatnosti”.

(b) u odnosu na državna tijela države članice ili u državi članici, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji ta državna tijela u sličnim situacijama odobravaju svojim vlastitim uslugama i pružateljima usluga.

3. Stranka zahtjev utvrđen u stavku 1. može ispuniti tako da uslugama i pružateljima usluga druge iz stranke odobri formalno jednak tretman ili formalno različit tretman od onoga koji odobrava vlastitim uslugama i pružateljima usluga.

4. Formalno jednak tretman ili formalno različit tretman smatraju se manje povoljnima ako mijenjaju uvjete tržišnog natjecanja u korist usluga ili pružatelja usluga stranke u usporedbi s pružateljima usluga iz druge stranke.

5. Ništa u ovom članku ne tumači se kao da stranku obvezuje na naknadu za bilo koji konkurentski nepovoljan položaj koji je posljedica stranog podrijetla relevantnih usluga ili pružateljâ usluga.

Članak 18.5.

Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka stranka odobrava uslugama i pružateljima usluga iz druge stranke tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava uslugama i pružateljima usluga iz treće zemlje.

2. Stavak 1. ne tumači se kao obveza stranke da na usluge i pružatelje usluga iz druge stranke primijeni pogodnost bilo kojeg tretmana koji proizlazi iz mjera kojima se predviđa priznavanje standarda, među ostalim standarda ili kriterija za izdavanje odobrenja, izdavanje dozvola ili certificiranje fizičke osobe ili poduzeća za obavljanje gospodarske djelatnosti, ili bonitetnih mjera.

3. Podrazumijeva se da tretman iz stavka 1. ne uključuje postupke ili mehanizme za rješavanje sporova predviđene u drugim međunarodnim ugovorima ili sporazumima o trgovini. Materijalne odredbe iz drugih međunarodnih ugovora ili sporazuma o trgovini ne čine same po sebi „tretman" iz stavka 1. i stoga ne mogu dovesti do kršenja ovog članka ako ne postoje mjere koje stranka donosi ili provodi. Mjere stranke koje se primjenjuju u skladu s takvim materijalnim odredbama mogu činiti „tretman" na temelju ovog članka i stoga dovesti do kršenja ovog članka.

Članak 18.6.

Lokalna prisutnost

Stranka ne smije zahtijevati od pružatelja usluga iz druge stranke da osnuje ili zadrži poduzeće ili da bude rezident na njezinu području kao uvjet za prekogranično pružanje usluge.

Članak 18.7.

Pristup tržištu

U sektorima ili podsektorima u kojima se preuzimaju obveze u pogledu pristupa tržištu, stranka ne donosi niti provodi, bilo na razini cijelog područja bilo na razini teritorijalnih jedinica, mjere kojima se:

(a) određuju ograničenja u odnosu na:

i. broj pružatelja usluga, u obliku brojčanih kvota, monopola, isključivih pružatelja usluga ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

ii. ukupnu vrijednost uslužnih transakcija ili imovine u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

iii. ukupan broj uslužnih poslova ili ukupnu količinu pruženih usluga, izraženo u određenim brojčanim jedinicama u obliku kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba ([62]); ili

iv. ukupan broj fizičkih osoba koje se mogu zaposliti u određenom sektoru usluga ili koje pružatelj usluge može zaposliti, a koje su potrebne za pružanje određene usluge i s njom su izravno povezane, u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba; ili

(b) ograničavaju ili zahtijevaju određene vrste pravnih subjekata ili zajedničkog pothvata putem kojih pružatelj usluga može pružati usluge.

Članak 18.8.

Nesukladne mjere

1. Članci 18.4., 18.5. i 18.6. ne primjenjuju se na sljedeće:

(a) bilo koju postojeću nesukladnu mjeru stranke koju provodi:

i. za stranku EU:

(A) Europska unija, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.;

(B) središnje vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.;

(C) regionalne vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1.; ili

(D) lokalne vlasti; i

ii. za Čile:

(A) središnje vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2.;

(B) regionalne vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2.; ili

(C) lokalne vlasti;

(b) nastavak primjene ili žurnu obnovu nesukladnih mjera iz točke (a) ovog stavka; ili

(c) izmjenu bilo koje nesukladne mjere iz točke (a) ovog stavka u mjeri u kojoj se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere, kakva je postojala neposredno prije izmjene, s člancima 18.4., 18.5. i 18.6.

2. Članci 18.4., 18.5. i 18.6. ne primjenjuju se ni na jednu mjeru stranke u pogledu sektorâ, podsektorâ ili djelatnosti, kako je utvrđeno u njezinu rasporedu iz Priloga 17.-B.

3. Članak 18.7. ne primjenjuje se ni na jednu mjeru stranke u pogledu odobrenih sektora, podsektora ili djelatnosti, kako je utvrđeno u Prilogu 17.-C.

Članak 18.9.

Uskraćivanje povlastica

Stranka može uskratiti povlastice iz ovog poglavlja pružatelju usluge druge stranke ako stranka koja uskraćuje povlastice donese ili provodi mjere povezane s održavanjem međunarodnog mira i sigurnosti, uključujući zaštitu ljudskih prava:

(a) kojima se zabranjuju transakcije s tim pružateljem usluga ili s osobom koja je vlasnik ili kontrolira tog pružatelja usluga; ili

([62]) Ova točka ne obuhvaća mjere stranke kojima se ograničavaju ulazni materijali za pružanje usluga.

(b) koje bi se prekršilo ili zaobišlo ako bi se tom pružatelju usluga dodijelile povlastice iz ovog poglavlja.

Članak 18.10.

Pododbor za usluge i ulaganja

Pododbor za usluge i ulaganja („Pododbor") osnovan je na temelju članka 8.8. stavka 1. Pri rješavanju pitanja povezanih s uslugama Pododbor prati i osigurava pravilnu provedbu ovog poglavlja, poglavlja 19., 20., 21., 22., 23., 24. i 26. te priloga od 17.-A do 17.-I,, 19.-A, 19.-B, 19.-C, 21.-A i 21.-B.

POGLAVLJE 19.

PRIVREMENA PRISUTNOST FIZIČKIH OSOBA U POSLOVNE SVRHE

Članak 19.1.

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na mjere stranke koje se odnose na obavljanje gospodarskih djelatnosti putem ulaska i privremenog boravka fizičkih osoba druge stranke na njezinu području koji su poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice, ulagatelji, osobe premještene unutar društva, poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu, ugovorni pružatelji usluga i neovisni stručnjaci.

2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na sektore iz članka 18.1. stavka 2. točaka (b), (c) i (d).

3. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjere stanke koje utječu na fizičke osobe druge stranke koje traže pristup njezinu tržištu rada ili na mjere koje se odnose na državljanstvo, nacionalnost, boravište ili trajno zapošljavanje.

4. Ništa u ovom Sporazumu ne sprečava stranku da primjenjuje mjere za reguliranje ulaska fizičkih osoba druge stranke na svoje područje ili njihova privremenog boravka na njezinu području, uključujući mjere potrebne za zaštitu integriteta njezinih granica i osiguravanje urednog kretanja fizičkih osoba preko njezinih granica, pod uvjetom da se te mjere ne primjenjuju na način kojim bi se poništile ili umanjile povlastice na koje druga stranka ima pravo na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

5. Sama činjenica da stranka zahtijeva od osoba druge stranke dobivanje vize ne smatra se poništavanjem ili umanjenjem koristi na koje druga stranka ima pravo na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

6. U mjeri u kojoj u okviru ovog poglavlja nisu preuzete obveze, nastavljaju se primjenjivati svi zahtjevi predviđeni pravom stranke u vezi s ulaskom i privremenim boravkom fizičkih osoba, uključujući zakone i druge propise o trajanju boravka.

7. Neovisno o ovom poglavlju, nastavljaju se primjenjivati svi zahtjevi predviđeni pravom stranke u vezi s radom i mjerama socijalne sigurnosti, uključujući zakone i druge propise o minimalnim plaćama i kolektivnim ugovorima o plaćama.

8. Obveze u okviru ovog poglavlja u pogledu ulaska i privremenog boravka fizičkih osoba u poslovne svrhe ne primjenjuju se ako je namjera ili učinak ulaska ili privremenog boravka umiješati se ili na drugi način utjecati na ishod radnog spora, spora s rukovodstvom, pregovora s poslodavcem ili rukovodstvom ili na zapošljavanje fizičkih osoba koje sudjeluju u takvom sporu.

Članak 19.2.

Definicije

1. Definicije iz članaka 17.2. i 18.2. primjenjuju se na ovo poglavlje i na priloge 19.-A, 19.-B i 19.-C, uz iznimku definicije ulagatelja stranke iz članka 17.2. stavka 1. točke (l).

2. Za potrebe ovog poglavlja i priloga 19.-A, 19.-B i 19.-C:

(a) „prodavatelji robe i usluga” znači poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu:

i. koji su predstavnici pružatelja usluga ili dobavljača robe stranke za potrebe pregovaranja o prodaji usluga ili robe ili sklapanja sporazuma o prodaji usluga ili robe za tog dobavljača, uključujući: sudjelovanje na sastancima ili konferencijama; savjetovanje s poslovnim kolegama; te zaprimanje naloga ili pregovaranje o ugovorima s poduzećem koje se nalazi na području druge stranke;

ii. koji ne pružaju uslugu u okviru ugovora sklopljenog između poduzeća koje nema komercijalnu prisutnost na području stranke u kojoj poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu privremeno borave i potrošača na tom području; i

iii. koji nisu posrednici;

(b) „poslovni posjetitelji za potrebe osnivanja poslovne jedinice” znači fizičke osobe zaposlene na rukovodećem položaju u pravnoj osobi stranke koje su odgovorne za osnivanje poduzeća takve pravne osobe na području druge stranke, koje ne nude niti pružaju usluge niti se bave bilo kojom drugom gospodarskom djelatnošću osim one koja je nužna za potrebe osnivanja poslovne jedinice i koje ne primaju naknadu iz izvora koji se nalazi u drugoj stranci;

(c) „ugovorni pružatelji usluga” znači fizičke osobe zaposlene u pravnoj osobi stranke koja sama nema poslovnu jedinicu na području druge stranke i nije agencija za zapošljavanje i usluge ustupanja radnika ili koja djeluje preko takve agencije i koja je s krajnjim potrošačem u drugoj stranci sklopila ugovor u dobroj vjeri o pružanju usluga u drugoj stranci kojim se zahtijeva privremena prisutnost njezinih zaposlenika u toj drugoj stranci, kako bi se ispunio ugovor o pružanju usluga ([63]);

(d) „neovisni stručnjaci” znači fizičke osobe koje sudjeluju u pružanju usluga i imaju status samozaposlene osobe na području stranke, ali ne i na području druge stranke i koje su s krajnjim potrošačem u drugoj stranci u dobroj vjeri sklopile ugovor o pružanju usluga, osim ugovora preko agencije za posredovanje pri zapošljavanju i ustupanju radnika kojim se zahtijeva njihova privremena prisutnost u toj stranci ([64]);

(e) „instalateri i osoblje za održavanje” znači poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu koji imaju specijalizirano znanje od ključne važnosti za ugovornu obvezu prodavatelja ili zakupodavca, koji pružaju usluge ili osposobljavaju radnike za pružanje usluga na temelju jamstva ili drugog ugovora o pružanju usluge povezanog s prodajom ili zakupom komercijalne ili industrijske opreme ili strojeva, uključujući računalne i srodne usluge, kupljene ili zakupljene od poduzeća koje se nalazi izvan područja druge stranke za koju se traži ulazak i privremeni boravak tijekom trajanja jamstva ili ugovora o pružanju usluge;

(f) „osobe premještene unutar društva” znači fizičke osobe koje su zaposlene u pravnoj osobi stranke ili partneri u njoj najmanje godinu dana, koje su privremeno premještene u poduzeće te pravne osobe na području druge stranke i koje pripadaju jednoj od sljedećih kategorija:

i. direktori;

ii. stručnjaci;

iii. pripravnici;

([63]) Ugovor o pružanju usluga iz ove točke mora biti u skladu sa zahtjevima prava stranke u kojoj se ugovor izvršava.
([64]) Ugovor o pružanju usluga iz ove točke mora biti u skladu sa zahtjevima prava stranke u kojoj se ugovor izvršava.

(g) „ulagatelj” znači fizička osoba koja na području druge stranke osniva poduzeće za koje je ta fizička osoba ili pravna osoba koja zapošljava tu fizičku osobu uložila ili je u postupku ulaganja znatne količine kapitala te koja razvija poslovanje tog poduzeća ili njime upravlja u nadzornom ili izvršnom svojstvu;

(h) „direktori” znači fizičke osobe zaposlene na visokoj funkciji u pravnoj osobi stranke koje ponajprije upravljaju poduzećem na području druge stranke ([65]), pod općim su nadzorom te primaju upute u prvom redu od višeg rukovodstva, upravnog odbora ili dioničara poduzeća ili drugog istovrijednog tijela i čije odgovornosti uključuju:

i. vođenje poduzeća, njegova odjela ili službe;

ii. nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja; i

iii. osobnu ovlast da zapošljavaju i otpuštaju ili da preporučuju zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske mjere;

(i) „poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu” znači fizičke osobe koje traže ulazak i privremeni boravak na području druge stranke te koje se ne bave izravnom prodajom široj javnosti, ne primaju naknadu iz izvora koji se nalazi na području druge stranke i koje se ubrajaju u jednu od sljedećih kategorija:

i. prodavatelji robe i usluga;

ii. instalateri i osoblje za održavanje;

(j) „stručnjaci” znači fizičke osobe zaposlene u pravnoj osobi stranke koje posjeduju specijalizirano znanje bitno za područja djelatnosti ili, tehnike poduzeća ili upravljanje poduzećem; pri procjeni takvih znanja uzima se u obzir ne samo znanje specifično za poduzeće nego i ima li ta osoba visoki stupanj stručne osposobljenosti, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo, za vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva specifično tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi; i

(k) „pripravnici” znači fizičke osobe koje posjeduju sveučilišnu diplomu i koje su privremeno premještene u svrhu razvoja karijere ili osposobljavanja za poslovne tehnike ili metode ([66]).

Članak 19.3.

Osobe premještene unutar društva, poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice i ulagatelji

1. Podložno relevantnim uvjetima i kvalifikacijama navedenima u Prilogu 19.-A, svaka stranka:

(a) dopušta ulazak i privremeni boravak osoba premještenih unutar društva, poslovnih posjetitelja za potrebe osnivanja poslovne jedinice i ulagatelja druge stranke;

(b) dopušta zapošljavanje na svojem području osoba premještenih unutar društva iz druge stranke;

(c) ne zadržava niti donosi ograničenja u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba u pogledu ukupnog broja fizičkih osoba kojima je u određenom sektoru dopušten ulazak kao poslovnim posjetiteljima za potrebe osnivanja poslovne jedinice ili kao ulagateljima, odnosno koje mogu biti zaposlene kao osobe premještene unutar društva, bilo na temelju teritorijalnih jedinica bilo na temelju njezina cijelog područja; i

([65]) Podrazumijeva se da ova definicija ne isključuje rukovoditelje koji, iako izravno ne obavljaju zadatke koji se odnose na stvarno pružanje usluga, obavljaju zadatke potrebne za pružanje usluga u okviru izvršavanja svojih dužnosti opisanih u ovoj definiciji.

([66]) Od poduzeća primatelja može se zahtijevati da dostavi na prethodno odobrenje program osposobljavanja kojim je obuhvaćeno trajanje boravka kako bi se dokazalo da je svrha privremenog boravka osposobljavanje. Za AT, CZ, DE, FR, ES, HU i LT osposobljavanje mora biti povezano sa stečenom sveučilišnom diplomom.

(d) osobama premještenima unutar društva, poslovnim posjetiteljima za potrebe osnivanja poslovne jedinice i ulagateljima iz druge stranke odobrava, kad je riječ o privremenom boravku na njezinu području, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava vlastitim fizičkim osobama.

2. Dopušteno trajanje boravka iznosi:

(a) za Čile, razdoblje od najviše dvije godine koje se može produljiti, bez obveze podnošenja zahtjeva za stalni boravak, pod uvjetom da su i dalje na snazi uvjeti na kojima se boravak temelji; i

(b) za stranku EU, razdoblje do tri godine za direktore i stručnjake, do jedne godine za pripravnike i ulagatelje te do 90 dana unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja za poslovne posjetitelje za potrebe osnivanja poslovne jedinice.

Članak 19.4.

Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

1. Podložno isključenjima iz područja primjene iz članka 17.7. stavka 2. i podložno relevantnim uvjetima i kvalifikacijama navedenima u Prilogu 19.-A, stranka dopušta ulazak i privremeni boravak poslovnih posjetitelja u kratkoročnom posjetu bez potrebe za radnom dozvolom, ispitivanjem gospodarskih potreba ili drugim postupcima prethodnog odobrenja slične namjere.

2. Ako se poslovni posjetitelji stranke u kratkoročnom posjetu bave pružanjem usluge potrošaču na području stranke u kojoj privremeno borave, ta im stranka odobrava, u pogledu pružanja te usluge, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava vlastitim pružateljima usluga.

3. Dopušteno trajanje privremenog boravka iznosi najviše 90 dana u bilo kojem dvanaestomjesečnom razdoblju.

Članak 19.5.

Ugovorni pružatelji usluga i neovisni stručnjaci

1. Svaka stranka dopušta ulazak i privremeni boravak ugovornih pružatelja usluga iz druge stranke na svojem području, u sektorima, podsektorima i djelatnostima navedenima u Prilogu 19.-B, podložno relevantnim uvjetima i kvalifikacijama koji su u njemu navedeni i pod uvjetom da:

(a) fizičke osobe pružaju uslugu kao zaposlenici pravne osobe koja je sklopila ugovor o pružanju usluga za razdoblje koje nije dulje od 12 mjeseci;

(b) fizičke osobe koje ulaze u drugu stranku zaposlene su kao zaposlenici pravne osobe iz točke (a) najmanje godinu dana neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak u drugu stranku i posjeduju, na dan podnošenja zahtjeva za ulazak, najmanje tri godine radnog iskustva stečenog nakon punoljetnosti u sektoru djelatnosti koji je predmet ugovora;

(c) fizičke osobe koje ulaze u drugu stranku moraju posjedovati:

i. sveučilišnu diplomu ili dokaz o kvalifikaciji kojim se potvrđuje istovrijedna razina znanja ([67]); i

ii. stručne kvalifikacije, ako su potrebne za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke u kojoj se usluga pruža;

(d) fizička osoba ne prima naknadu za pružanje usluga na području druge stranke osim naknade koju joj plaća pravna osoba koja ju zapošljava; i

(e) pristup odobren u skladu s ovim člankom odnosi se samo na uslužnu djelatnost koja je predmet ugovora i ne daje pravo upotrebe stručnog naziva stranke u kojoj se usluga pruža.

([67]) Ako stručna sprema ili kvalifikacija nisu stečene u stranci u kojoj se pruža usluga, ta stranka može evaluirati jesu li istovrijedne sveučilišnoj diplomi koja je propisana na njezinu području.

2. Svaka stranka dopušta ulazak i privremeni boravak neovisnih stručnjaka druge stranke na svojem području u sektorima, podsektorima i djelatnostima navedenima u Prilogu 19.-B, podložno relevantnim uvjetima i kvalifikacijama koji su u njemu navedeni i pod uvjetom da:

(a) ugovor nije sklopljen na razdoblje dulje od 12 mjeseci;

(b) fizička osoba na dan podnošenja zahtjeva za ulazak i privremeni boravak ima najmanje šest godina radnog iskustva u sektoru djelatnosti koja je predmet ugovora;

(c) fizičke osobe koje ulaze na područje druge stranke posjeduju:

i. sveučilišnu diplomu ili dokaz o kvalifikaciji kojim se potvrđuje istovrijedna razina znanja ([68]); i

ii. stručne kvalifikacije, ako su potrebne za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke u kojoj se usluga pruža;

(d) pristup odobren u skladu s ovim člankom odnosi se samo na uslužnu djelatnost koja je predmet ugovora; ne daje pravo upotrebe stručnog naziva stranke u kojoj se usluga pruža.

3. Stranka ne donosi niti provodi ograničenja ukupnog broja ugovornih pružatelja usluga ili neovisnih stručnjaka druge stranke kojima je dopušten ulazak i privremeni boravak u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba.

4. Stranka ugovornim pružateljima usluga i neovisnim stručnjacima iz druge stranke u vezi s pružanjem njihovih usluga na njezinu području odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava vlastitim pružateljima usluga.

5. Dopušteno trajanje boravka iznosi:

(a) za stranku EU, ukupno razdoblje ne smije iznositi više od šest mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće; i

(b) za Čile, razdoblje od najviše godine dana koje se može produljiti za sljedeća razdoblja pod uvjetom da su i dalje na snazi uvjeti na kojima se boravak temelji.

Članak 19.6.

Nesukladne mjere

U mjeri u kojoj relevantna mjera utječe na ulazak ili privremeni boravak fizičkih osoba u poslovne svrhe, članak 19.3. stavak 1. točke (c) i (d) te članak 19.5. stavci 3. i 4. ne primjenjuju se na:

(a) postojeće nesukladne mjere stranke na razini:

i. za stranku EU:

(A) Europske unije, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1;

(B) središnje vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1;

(C) regionalne vlasti države članice, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-1; ili

(D) lokalne vlasti osim vlasti iz podtočke (C); i

ii. za Čile:

(A) središnje vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2;

([68]) Ako stručna sprema ili kvalifikacija nisu stečene u stranci u kojoj se pruža usluga, ta stranka može evaluirati jesu li istovrijedne sveučilišnoj diplomi koja je propisana na njezinu području.

(B) regionalne vlasti, kako je utvrđeno u Dodatku 17.-A-2; ili

(C) lokalne vlasti;

(b) nastavak primjene ili žurnu obnovu nesukladnih mjera iz točke (a) ovog stavka;

(c) izmjenu bilo koje nesukladne mjere iz točaka (a) i (b) ovog članka u mjeri u kojoj se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere kakva je postojala neposredno prije izmjene, s člankom 19.3. stavkom 1. točkama (c) i (d) te člankom 19.5. stavcima 3. i 4.; ili

(d) svaku mjeru stranke koja je u skladu s uvjetom ili kvalifikacijom koji su utvrđeni u Prilogu 17.-B.

Članak 19.7.

Transparentnost

1. Stranka objavljuje informacije koje se odnose na ulazak i privremeni boravak fizičkih osoba druge stranke iz članka 19.1. stavka 1.

2. Informacije iz stavka 1. ovog članka uključuju, ako je primjenjivo, sljedeće informacije:

(a) kategorije vize, dozvola ili bilo koje slične vrste odobrenja ulaska ili privremenog boravka;

(b) obveznu dokumentaciju i uvjete koje je potrebno ispuniti;

(c) način i mogućnosti podnošenja zahtjeva, npr. preko konzularnog ureda ili putem interneta;

(d) troškove podnošenja zahtjeva i okvirne rokove za obradu zahtjeva;

(e) najdulje trajanje boravka u okviru svake vrste odobrenja iz točke (a) ovog stavka;

(f) uvjete dostupnog produljenja ili obnove;

(g) pravila o uzdržavanim osobama u pratnji;

(h) dostupne postupke preispitivanja ili žalbe; i

(i) relevantne zakone opće primjene koji se odnose na ulazak i privremeni boravak fizičkih osoba.

3. U pogledu informacija iz stavaka 1. i 2. ovog članka, stranka nastoji odmah obavijestiti drugu stranku o uvođenju bilo kojih novih zahtjeva ili postupaka ili o svim promjenama zahtjeva ili postupaka koje utječu na učinkovito podnošenje zahtjeva za odobrenje ulaska, privremenog boravka i, ako je primjenjivo, dozvole za rad u prvoj stranci.

Članak 19.8.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na odbijanje odobrenja ulaska i privremenog boravka, osim ako je riječ o praksi u kojoj se prepoznaje obrazac.

POGLAVLJE 20.

DOMAĆI PROPISI

Članak 20.1.

Područje primjene i definicije

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na mjere stranaka koje se odnose na zahtjeve i postupke za izdavanje dozvola, kvalifikacijske zahtjeve i postupke te tehničke norme ([69]) koji utječu na:

(a) prekogranično pružanje usluga;

(b) pružanje usluge ili obavljanje bilo koje druge gospodarske djelatnosti osnivanjem poslovne jedinice ili poslovanjem obuhvaćenog ulaganja; ili

(c) pružanje usluge tijekom privremenog boravka određenih kategorija fizičkih osoba stranke na području druge stranke, kako je utvrđeno u članku 19.1.

2. Ovo se poglavlje primjenjuje samo na sektore za koje je stranka preuzela posebne obveze u skladu s poglavljima 17., 18. i 19. i u mjeri u kojoj se te posebne obveze primjenjuju.

3. Neovisno o stavku 2., ovo se poglavlje ne primjenjuje na zahtjeve i postupke za izdavanje dozvola, kvalifikacijske zahtjeve i postupke te tehničke norme koje se odnose na:

(a) proizvodnju osnovnih kemikalija i drugih kemijskih proizvoda;

(b) proizvodnju proizvoda od gume;

(c) proizvodnju proizvoda od plastike;

(d) proizvodnju elektromotora, generatora i transformatora;

(e) proizvodnju akumulatora, primarnih ćelija i primarnih baterija; i

(f) recikliranje metalnog i nemetalnog otpada i ostataka.

4. Neovisno o stavku 1., ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjere stranke u mjeri u kojoj one čine ograničenja podložna rasporedu u skladu s člancima 17.5. i 17.6., člankom 17.11. stavkom 1., člankom 17.11. stavkom 2., člancima 18.4., 18.6. i 18.7., člankom 18.8. stavkom 1., člankom 18.8. stavkom 2., člankom 19.3. stavkom 1., člankom 19.4. stavkom 2., člankom 19.5. stavkom 1. i člankom 19.6.

5. Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „odobrenje” znači dopuštenje za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) koje proizlazi iz postupka koji podnositelj zahtjeva mora slijediti i time dokazati da ispunjava zahtjeve za izdavanje dozvola, kvalifikacijske zahtjeve i postupke ili tehničke norme;

(b) „nadležno tijelo” znači središnja, regionalna ili lokalna vlast ili tijelo ili nevladino tijelo koje izvršava ovlasti koje mu je delegirala središnja, regionalna ili lokalna vlast ili tijela, a koje je ovlašteno za donošenje odluke o odobrenju za pružanje usluge, među ostalim osnivanjem poduzeća, ili odluke o odobrenju za obavljanje bilo koje druge gospodarske djelatnosti;

(c) „postupci izdavanja dozvola” znači administrativna ili postupovna pravila koja fizička ili pravna osoba koja traži odobrenje, uključujući izmjenu ili obnovu odobrenja, mora poštovati kako bi dokazala usklađenost sa zahtjevima za izdavanje dozvola;

(d) „zahtjevi za izdavanje dozvola” znači bitni zahtjevi, osim kvalifikacijskih zahtjeva, koje fizička ili pravna osoba mora ispuniti kako bi dobila, izmijenila ili obnovila odobrenje;

([69]) Podrazumijeva se da se u slučaju mjera povezanih s tehničkim normama ovo poglavlje primjenjuje samo na one mjere koje utječu na trgovinu uslugama.

(e) „kvalifikacijski postupci” znači administrativna ili postupovna pravila koja fizička osoba mora poštovati kako bi dokazala usklađenost s kvalifikacijskim zahtjevima u svrhu dobivanja odobrenja; i

(f) „kvalifikacijski zahtjevi” znači bitni zahtjevi koji se odnose na nadležnost fizičke osobe za pružanje usluge i koje fizička osoba mora ispuniti kako bi dobila, izmijenila ili obnovila odobrenje.

6. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se i definicije iz članaka 17.2. i 18.2.

Članak 20.2.

Uvjeti za izdavanje dozvola i kvalifikacije

1. Svaka stranka osigurava da se mjere povezane sa zahtjevima za izdavanje dozvola, postupcima izdavanja dozvola te kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima temelje na kriterijima koji sprečavaju nadležna tijela da proizvoljno izvršavaju svoje ovlasti u pogledu procjene ([70]).

2. Kriteriji iz stavka 1. moraju biti:

(a) jasni;

(b) objektivni i transparentni; i

(c) unaprijed dostupni javnosti i zainteresiranim osobama.

3. Kod donošenja tehničkih normi svaka stranka potiče svoja nadležna tijela da donose tehničke norme koje su razvijene primjenom otvorenih i transparentnih postupaka te potiče tijela određena za izradu tehničkih normi, uključujući relevantne međunarodne organizacije ([71]), da pritom primjenjuju otvorene i transparentne postupke.

4. Ovisno o raspoloživosti, odobrenje se izdaje čim se na temelju odgovarajućeg ispitivanja utvrdi da su ispunjeni uvjeti za dobivanje odobrenja.

5. Ako je broj dozvola dostupnih za određenu djelatnost ograničen zbog nestašice dostupnih prirodnih resursa ili tehničkog kapaciteta, svaka stranka primjenjuje postupak odabira potencijalnih kandidata kojim se u potpunosti jamče nepristranost i transparentnost, osobito uključujući primjereno obavješćivanje javnosti o pokretanju, provedbi i ishodu postupka.

6. Podložno stavku 5., svaka stranka pri utvrđivanju pravila za postupak odabira može uzeti u obzir legitimne ciljeve politike, uključujući pitanja zdravlja, sigurnosti, zaštite okoliša i očuvanja kulturne baštine.

Članak 20.3.

Postupci izdavanja dozvola i kvalifikacijski postupci

1. Postupci i formalnosti izdavanja dozvola i kvalifikacijski postupci i formalnosti moraju biti jasni, unaprijed objavljeni i sami po sebi ne smiju činiti ograničenje pružanja usluge ili obavljanja bilo koje druge gospodarske djelatnosti. Svaka stranka nastoji takve postupke i formalnosti učiniti što jednostavnijima i ne smije nepotrebno otežati ili odgađati pružanje usluge ili obavljanje bilo koje druge gospodarske djelatnosti.

2. Ako je potrebno odobrenje, svaka stranka odmah objavljuje ili na drugi način stavlja na raspolaganje javnosti informacije koje su podnositelju zahtjeva potrebne za ispunjavanje zahtjeva i postupaka za dobivanje, održavanje, izmjenu i obnavljanje tog odobrenja. Takve informacije uključuju barem sljedeće, u mjeri u kojoj postoje:

([70]) Podrazumijeva se da takvi kriteriji mogu, između ostalog, uključivati nadležnost i sposobnost pružanja usluge ili obavljanja druge gospodarske djelatnosti, među ostalim i na način koji je u skladu s regulatornim zahtjevima stranke, kao što su zdravstveni i okolišni zahtjevi. Nadležna tijela mogu ocijeniti važnost koju treba pridati svakom kriteriju.

([71]) Pojam „relevantne međunarodne organizacije” odnosi se na međunarodna tijela čije je članstvo otvoreno relevantnim tijelima obiju stranaka.

(a) zahtjeve i postupke;

(b) podatke za kontakt relevantnih nadležnih tijela;

(c) pristojbe;

(d) tehničke norme;

(e) žalbene postupke ili postupke preispitivanja odluka o zahtjevima;

(f) postupke za praćenje ili izvršavanje usklađenosti s uvjetima dozvola i kvalifikacija;

(g) mogućnosti za uključivanje javnosti, primjerice putem rasprava ili iznošenja primjedbi; i

(h) okvirne rokove za obradu zahtjeva.

3. Svaka naknada za odobrenje ([72]) koju podnositelji zahtjeva mogu snositi mora biti razumna, transparentna i sama po sebi ne smije ograničavati pružanje relevantne usluge ili obavljanje relevantne gospodarske djelatnosti.

4. Svaka stranka osigurava da su postupci koje primjenjuje nadležno tijelo i odluke nadležnog tijela u postupku odobrenja nepristrani u odnosu na sve podnositelje zahtjeva. Nadležno tijelo donosi odluku neovisno i ne odgovara nijednoj osobi koja pruža usluge ili obavlja gospodarske djelatnosti za koje je potrebno odobrenje.

5. Ako se primjenjuju određeni vremenski okviri za podnošenje zahtjeva, podnositelju zahtjeva daje se razuman rok za podnošenje zahtjeva. Ako je moguće, nadležno tijelo trebalo bi prihvaćati zahtjeve u elektroničkom obliku pod istim uvjetima vjerodostojnosti kao i podneske u papirnatom obliku.

6. Nadležno tijelo započinje s obradom zahtjeva bez nepotrebne odgode nakon podnošenja. Svaka stranka nastoji utvrditi okvirne rokove za obradu zahtjeva i na zahtjev podnositelja zahtjeva i bez nepotrebne odgode osigurava da nadležno tijelo dostavi informacije o statusu zahtjeva. Svaka stranka osigurava da se obrada zahtjeva, uključujući donošenje konačne odluke, dovrši u razumnom roku nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva.

7. Nadležno tijelo u razumnom roku nakon primitka zahtjeva koji smatra nepotpunim obavješćuje podnositelja zahtjeva, u mjeri u kojoj je to izvedivo navodi koje su dodatne informacije potrebne za dopunu zahtjeva i pruža podnositelju zahtjeva mogućnost da ispravi nedostatke u zahtjevu.

8. Nadležno tijelo umjesto izvornih dokumenata prihvaća preslike dokumenata ovjerene u skladu s pravom stranke, osim ako nadležna tijela zahtijevaju izvorne dokumente radi zaštite integriteta postupka izdavanja odobrenja.

9. Ako nadležno tijelo odbije zahtjev, podnositelja zahtjeva obavješćuje se, na vlastiti zahtjev ili na inicijativu nadležnog tijela, u pisanom obliku i bez nepotrebne odgode. U načelu se podnositelja zahtjeva obavješćuje o razlozima za odluku o odbijanju zahtjeva i o roku za podnošenje žalbe na tu odluku. Podnositelju zahtjeva dopušteno je, u razumnom roku, ponovno podnijeti zahtjev.

10. Svaka stranka osigurava da odobrenje, nakon što se izda, stupi na snagu bez nepotrebne odgode i u skladu s uvjetima koji su u njemu navedeni.

11. Ako je za odobrenje potrebno polaganje ispita, nadležno tijelo osigurava da se takvi ispiti odvijaju u razumno učestalim vremenskim razmacima i osigurava razuman rok kako bi se podnositeljima zahtjeva omogućilo da zatraže polaganje ispita.

([72]) Naknade za odobrenje ne uključuju naknade za iskorištavanje prirodnih resursa, plaćanja za dražbu, javni natječaj ili druga nediskriminirajuća sredstva za dodjelu koncesija ni obvezne doprinose za pružanje univerzalne usluge.

Članak 20.4.

Preispitivanje

Ako rezultati pregovora u vezi s člankom VI. stavkom 4. GATS-a stupe na snagu, stranke zajednički preispituju te rezultate. Ako se zajedničkim preispitivanjem procijeni da bi uključivanje takvih rezultata u ovaj dio ovog Sporazuma poboljšalo pravila sadržana u ovom Sporazumu, stranke zajednički odlučuju hoće li te rezultate uključiti u ovaj dio ovog Sporazuma.

Članak 20.5.

Upravljanje mjerama opće primjene

Svaka stranka osigurava da se sve mjere opće primjene koje utječu na trgovinu uslugama provode na razuman, objektivan i nepristran način.

Članak 20.6.

Žalba na upravne odluke

Svaka je stranka dužna imati ili osnovati redovne, arbitražne ili upravne sudove ili postupke kojima se na zahtjev pogođenog ulagatelja ili pružatelja usluge osigurava brzo preispitivanje administrativnih odluka koje utječu na poslovnu jedinicu, prekogranično pružanje usluga ili privremenu prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe te, ako je to opravdano, odgovarajuća pravna sredstva za te odluke. Ako takvi postupci ovise o agenciji nadležnoj za donošenje predmetne upravne odluke, svaka stranka osigurava da se postupcima zajamči objektivno i nepristrano preispitivanje.

POGLAVLJE 21.

UZAJAMNO PRIZNAVANJE STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Članak 21.1.

Uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija

1. Ništa u ovom poglavlju ne sprečava stranku da od fizičkih osoba zahtijeva da posjeduju nužne kvalifikacije i stručno iskustvo za predmetni sektor djelatnosti na području na kojem se djelatnost obavlja.

2. Svaka stranka potiče strukovna tijela ili tijela relevantna za predmetni sektor djelatnosti na svojem području da izrade i dostave zajedničke preporuke o uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija Pododboru za usluge i ulaganja iz članka 18.10. Takve zajedničke preporuke potkrepljuju se dokazima o:

(a) gospodarskoj vrijednosti predviđenog mehanizma za uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija („mehanizam za uzajamno priznavanje”); i

(b) usklađenosti režima, odnosno stupnju usklađenosti zahtjeva koje svaka stranka primjenjuje na odobravanje, izdavanje dozvola, poslovanje i certificiranje.

3. Po primitku zajedničke preporuke Pododbor za usluge i ulaganja u razumnom roku preispituje njezinu usklađenost s ovim dijelom ovog Sporazuma. Taj pododbor može, nakon takvog preispitivanja, izraditi te Zajedničkom vijeću preporučiti da donese odluku o mehanizmu za uzajamno priznavanje kako bi se utvrdili ili izmijenili mehanizmi za uzajamno priznavanje utvrđeni u Prilogu 21.-B ([73]), u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a).

([73]) Podrazumijeva se da mehanizmi za uzajamno priznavanje ne dovode do automatskog priznavanja stručnih kvalifikacija, već se njima utvrđuju, u obostranom interesu stranaka, uvjeti pod kojima nadležna tijela odobravaju priznavanje takvih kvalifikacija.

4. Mehanizmom iz stavka 3. ovog članka predviđaju se uvjeti za priznavanje stručnih kvalifikacija stečenih u stranci EU-u i stručnih kvalifikacija stečenih u Čileu u vezi s djelatnošću obuhvaćenom poglavljem 17., 18., 19. ili 26.

5. Smjernice za mehanizme za priznavanje stručnih kvalifikacija utvrđene u Prilogu 21.-A uzimaju se u obzir pri izradi zajedničkih preporuka iz stavka 2. ovog članka, a Zajedničko vijeće uzima ih u obzir pri procjeni treba li donijeti mehanizam iz stavka 3. ovog članka.

POGLAVLJE 22.

USLUGE DOSTAVE

Članak 22.1.

Područje primjene i definicije

1. U ovom se poglavlju utvrđuju načela regulatornog okvira za sve usluge dostave.

2. Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „usluge dostave” znači poštanske i kurirske usluge ili usluge ekspresne dostave koje uključuju djelatnosti prikupljanja, razvrstavanja, prijevoza, i dostave poštanskih pošiljaka;

(b) „usluge ekspresne dostave” znači prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i dostava poštanskih pošiljaka uz veću brzinu i pouzdanost, a mogu uključivati elemente dodane vrijednosti kao što su preuzimanje na adresi pošiljatelja, osobna dostava primatelju, praćenje, mogućnost mijenjanja odredišta i primatelja za vrijeme prijevoza ili potvrda primitka;

(c) „usluge ekspresne pošte” znači usluge međunarodne ekspresne dostave koje se pružaju preko EMS Kooperative (engl. *Express Mail Service Cooperative*), dobrovoljnog udruženja imenovanih poštanskih operatora u okviru Svjetske poštanske unije (engl. *Universal Postal Union*);

(d) „dozvola” znači odobrenje koje je pojedinačnom pružatelju dodijelilo nadležno regulatorno tijelo, kojim se utvrđuju postupci, obveze i zahtjevi specifični za sektor usluga dostave;

(e) „poštanska pošiljka” znači pošiljka mase do 31,5 kg adresirana u konačnom obliku u kojem će je uručiti javni ili privatni pružatelj usluga dostave bilo koje vrste, a može uključivati pismo, paket, novine ili katalog;

(f) „poštanski monopol” znači isključivo pravo pružanja određenih usluga dostave na području stranke u skladu s pravom te stranke; i

(g) „univerzalna usluga” znači trajno pružanje usluga dostave određene kvalitete na cjelokupnom području stranke po pristupačnoj cijeni za sve korisnike.

Članak 22.2.

Univerzalna usluga

1. Svaka stranka ima pravo utvrditi vrstu obveze pružanja univerzalne usluge koju želi provoditi. Svaka stranka koja provodi obvezu pružanja univerzalne usluge povodi univerzalnu uslugu na transparentan, nediskriminirajući i neutralan način za sve pružatelje usluga dostave koji podliježu toj obvezi.

2. Ako stranka zahtijeva da se usluge dolazne ekspresne pošte pružaju na temelju univerzalnih usluga, ona tim uslugama ne odobrava povlašteno postupanje u odnosu na druge usluge međunarodne ekspresne dostave.

Članak 22.3.

Sprečavanje praksi kojima se narušava tržišno natjecanje

Svaka stranka osigurava da pružatelj usluga dostave koji podliježe obvezi pružanja univerzalne usluge ili poštanskom monopolu ne primjenjuje prakse kojima se narušava tržišno natjecanje, kao što je:

(a) upotreba prihoda od pružanja usluge koja podliježe obvezi pružanja univerzalne usluge ili poštanskom monopolu kako bi se unakrsno subvencioniralo pružanje usluge ekspresne dostave ili bilo koje usluge dostave koja nije univerzalna; ili

(b) neopravdano razlikovanje među korisnicima kao što su poduzeća ili pošiljatelji masovne pošte ili konsolidirane pošte u pogledu tarifa ili drugih uvjeta za pružanje usluge koja podliježe obvezi pružanja univerzalne usluge ili poštanskom monopolu.

Članak 22.4.

Dozvole

1. Ako zahtijeva dozvolu za pružanje usluga dostave, stranka javno objavljuje:

(a) sve zahtjeve za izdavanje dozvola i rok potreban za donošenje odluke o zahtjevu za dozvolu; i

(b) uvjete dozvole.

2. Postupci, obveze i zahtjevi za izdavanje dozvola moraju biti transparentni, nediskriminirajući i utemeljeni na objektivnim kriterijima.

3. Ako nadležno regulatorno tijelo odbije zahtjev za dozvolu, ono pisanim putem obavješćuje podnositelja zahtjeva o razlozima odbijanja. Svaka stranka uspostavlja ili provodi žalbeni postupak putem tijela koje je neovisno o strankama uključenima u postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole. To tijelo može biti sud.

Članak 22.5.

Neovisnost regulatornih tijela

1. Svaka stranka osigurava da nijedno tijelo odgovorno za reguliranje usluga dostave nije odgovorno nijednom pružatelju usluga dostave te da su odluke i postupci koje donosi regulatorno tijelo nepristrani, nediskriminirajući i transparentni u odnosu na sve sudionike na tržištu na njezinu području.

2. Svaka stranka osigurava da tijelo odgovorno za reguliranje usluga dostave pravodobno obavlja svoje zadaće te raspolaže odgovarajućim financijskim i ljudskim resursima.

POGLAVLJE 23.

TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

Članak 23.1.

Područje primjene

1. U ovom se poglavlju utvrđuju načela regulatornog okvira za pružanje telekomunikacijskih mreža i usluga, liberaliziranog na temelju poglavlja 17. i 18.

2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na usluge pružanja sadržaja ili obavljanja uredničke kontrole nad sadržajem koji se prenosi putem telekomunikacijskih mreža i usluga.

Članak 23.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „povezana oprema” znači usluge, fizička infrastruktura i druga oprema povezane s telekomunikacijskom mrežom ili uslugom kojima se omogućuje ili podržava pružanje usluga putem te mreže ili usluge, ili koje za to imaju potencijal te mogu uključivati zgrade ili ulaze u zgrade, žičane instalacije unutar zgrada, antene, tornjeve i druge potporne građevine, kabelske kanale, cijevi, antenske stupove, šahtove i ormariće;

(b) „osnovna infrastruktura” znači infrastruktura javne telekomunikacijske mreže ili usluge koju:

i. isključivo ili pretežno osigurava jedan pružatelj ili ograničen broj pružatelja; i

ii. nije moguće na izvediv način ekonomski ili tehnički zamijeniti radi pružanja usluge;

(c) „međupovezivanje” znači povezivanje javnih telekomunikacijskih mreža kojim se koriste isti ili različiti pružatelji telekomunikacijskih mreža ili usluga kako bi se korisnicima usluga jednog pružatelja omogućilo da komuniciraju s korisnicima istog ili nekog drugog pružatelja ili da pristupe uslugama koje pruža drugi pružatelj, neovisno o tome pružaju li te usluge uključeni pružatelji ili bilo koji drugi pružatelj koji ima pristup mreži;

(d) „usluge pristupa internetu” znači javne telekomunikacijske usluge kojima se omogućuje pristup internetu na području stranke te se time osigurava povezivanje s gotovo svim krajnjim točkama interneta bez obzira na mrežnu tehnologiju i terminalnu opremu koja se upotrebljava;

(e) „zakupljeni vodovi” znači telekomunikacijske usluge ili infrastruktura između dviju ili više određenih točaka, uključujući virtualne, kojima se izdvaja kapacitet za namjensku upotrebu ili dostupnost korisniku;

(f) „glavni pružatelj” znači pružatelj telekomunikacijskih mreža ili usluga koji može bitno utjecati na uvjete sudjelovanja, s obzirom na cijenu i ponudu, na relevantnom tržištu javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga zbog svoje kontrole nad osnovnom infrastrukturom ili korištenja svojeg položaja na tom tržištu;

(g) „elementi mreže” znači uređaji ili oprema koji se upotrebljavaju za pružanje javne telekomunikacijske usluge, uključujući značajke, funkcije i kapacitete koje ti uređaji ili oprema omogućuju;

(h) „prenosivost broja” znači:

i. za stranku EU, mogućnost pretplatnika da na vlastiti zahtjev zadrži postojeći telefonski broj, na istoj lokaciji u slučaju pretplatnika fiksne linije, pri prelasku između iste kategorije pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga, bez narušavanja kvalitete, pouzdanosti ili praktičnosti; i

ii. za Čile, mogućnost krajnjeg korisnika da na zahtjev zadrži postojeći telefonski broj pri promjeni pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga, bez narušavanja kvalitete, pouzdanosti ili praktičnosti;

(i) „javna telekomunikacijska mreža” znači svaka telekomunikacijska mreža koja se u cijelosti ili većim dijelom upotrebljava za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga među završnim točkama mreže;

(j) „javna telekomunikacijska usluga” znači svaka telekomunikacijska usluga koja se nudi široj javnosti;

(k) „pretplatnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je stranka ugovora s pružateljem javnih telekomunikacijskih usluga o pružanju takvih usluga;

(l) „telekomunikacije” znači prijenos i prijam signala bilo kojim elektromagnetskim sredstvom;

(m) „telekomunikacijska mreža” znači sustavi prijenosa i, ako je primjenjivo, oprema za prespajanje ili usmjeravanje te druga sredstva, uključujući mrežne elemente koji nisu aktivni, koji dopuštaju prijenos signala žičanim, radijskim, optičkim ili drugim elektromagnetskim sredstvom;

(n) „telekomunikacijsko regulatorno tijelo” znači tijelo ili tijela koja je stranka zadužila za regulaciju telekomunikacijskih mreža i usluga obuhvaćenih ovim poglavljem ([74]);

(o) „telekomunikacijska usluga” znači usluga koja se u cijelosti ili većim dijelom sastoji od prijenosa i prijema signala, uključujući radiodifuzijske signale, putem telekomunikacijskih mreža, među ostalim putem radiodifuzijskih mreža;

(p) „univerzalna usluga” znači minimalan skup usluga određene kvalitete koji mora biti dostupan svim korisnicima na području stranke, bez obzira na njihov geografski položaj i po pristupačnoj cijeni; i

(q) „korisnik” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja koristi javnu telekomunikacijsku mrežu ili uslugu.

Članak 23.3.

Telekomunikacijsko regulatorno tijelo

1. Svaka stranka osigurava da je njezino telekomunikacijsko regulatorno tijelo pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem pružatelju telekomunikacijskih mreža, usluga ili opreme te da su odluke koje donosi i postupci koje primjenjuje njezino telekomunikacijsko regulatorno tijelo nepristrani u odnosu na sve sudionike na tržištu.

2. Stranka koja zadrži vlasništvo ili kontrolu nad pružateljima telekomunikacijskih mreža, usluga ili opreme osigurava djelotvorno strukturno razdvajanje telekomunikacijske regulatorne funkcije od djelatnosti povezanih s vlasništvom ili kontrolom.

3. Kako bi osigurala neovisnost i nepristranost telekomunikacijskih regulatornih tijela, svaka stranka osigurava da njezino telekomunikacijsko regulatorno tijelo nema financijski interes niti zadržava operativnu ili upravljačku ulogu ni u kojem pružatelju telekomunikacijskih mreža, usluga ili opreme.

4. Svaka stranka osigurava da pružatelji telekomunikacijskih mreža, usluga ili opreme ne utječu na odluke i postupke telekomunikacijskog regulatornog tijela.

5. Svaka stranka svojem telekomunikacijskom regulatornom tijelu dodjeljuje regulatornu i nadzornu ovlast te odgovarajuća financijska sredstva i ljudske resurse za izvršavanje zadaća koje su mu dodijeljene kako bi izvršavalo obveze utvrđene u ovom poglavlju. Te se ovlasti izvršavaju transparentno i pravodobno. Te se zadaće javno objavljuju u lako dostupnom i jasnom obliku, posebno ako su te zadaće dodijeljene većem broju tijela.

6. Svaka stranka svojem telekomunikacijskom regulatornom tijelu daje ovlast da osigura da mu pružatelji telekomunikacijskih mreža ili usluga odmah i na zahtjev dostave sve potrebne informacije, uključujući financijske informacije, kako bi se telekomunikacijskom regulatornom tijelu omogućilo da svoje zadaće obavlja u skladu s ovim poglavljem. Sa svim dostavljenim informacijama postupa se u skladu sa zahtjevima povjerljivosti.

7. Svaka stranka osigurava da korisnik ili pružatelj telekomunikacijskih mreža ili usluga na kojeg se odnosi odluka telekomunikacijskog regulatornog tijela ima pravo na žalbu protiv te odluke pred tijelom koje je neovisno o telekomunikacijskom regulatornom tijelu i ostalim strankama na koje se odluka odnosi. Odluka koju je donijelo telekomunikacijsko regulatorno tijelo ostaje na snazi do ishoda tog žalbenog postupka, osim ako se odobre privremene mjere u skladu s pravom stranke tog tijela.

([74]) Podrazumijeva se da telekomunikacijsko regulatorno tijelo uključuje sva tijela koja je stranka zadužila za izvršenje obveza utvrđenih u ovom poglavlju.

Članak 23.4.

Odobrenje za pružanje telekomunikacijskih mreža ili usluga

1. Ako stranka zahtijeva odobrenje za pružanje telekomunikacijskih mreža ili usluga, navodi razuman rok koji je uobičajeno potreban kako bi telekomunikacijsko regulatorno tijelo donijelo odluku o zahtjevu za odobrenje, o tom roku obavješćuje podnositelja zahtjeva na transparentan način i nastoji odlučiti o zahtjevu u navedenom roku ([75]).

2. Svi kriteriji za odobrenje i primjenjivi postupci moraju biti što jednostavniji, objektivni, transparentni, nediskriminirajući i proporcionalni. Sve obveze i uvjeti propisani za odobrenje ili povezani s njim moraju biti nediskriminirajući, transparentni, razmjerni i povezani s uslugama koje se pružaju.

3. Svaka stranka osigurava da podnositelj pisanim putem primi razloge za odbijanje ili opoziv odobrenja odnosno za određivanje posebnih uvjeta za pružatelja. U slučaju takvog odbijanja, opoziva ili određivanja uvjeta podnositelj zahtjeva može se obratiti žalbenom tijelu.

4. Administrativne naknade koje se naplaćuju pružateljima, ako ih ima, moraju biti objektivne, transparentne, nediskriminirajuće i proporcionalne administrativnim troškovima koji su opravdano nastali pri upravljanju, nadzoru i izvršenju obveza utvrđenih u ovom poglavlju ([76]).

Članak 23.5.

Međupovezivanje

Ne dovodeći u pitanje članak 23.9., svaka stranka osigurava da pružatelj javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga na njezinu području ima pravo i, na zahtjev drugog pružatelja javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga na njezinu području, obvezu pregovaranja o međupovezivanju u svrhu pružanja javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga na njezinu području.

Članak 23.6.

Pristup i korištenje

1. Svaka stranka osigurava da se svakom pružatelju usluga iz druge stranke odobri pristup javnim telekomunikacijskim mrežama ili uslugama i njihovo korištenje pod razumnim i nediskriminirajućim ([77]) uvjetima, među ostalim u skladu sa stavcima od 2. do 5.

2. Svaka stranka osigurava da svaki pružatelj usluga iz druge stranke ima pristup bilo kojoj javnoj telekomunikacijskoj usluzi koja se nudi unutar te stranke ili preko njezinih granica, odnosno da je može koristiti, uključujući privatne zakupljene vodove, i u tu svrhu osigurava, podložno stavku 5., da je tom pružatelju dopušteno sljedeće:

(a) kupnja ili zakup te priključenje terminalne ili druge opreme koja je povezana s mrežom i koja je nužna za pružanje njegovih usluga;

(b) međupovezivanje privatnih zakupljenih vodova ili vodova u vlasništvu s javnim telekomunikacijskim mrežama ili s vodovima koji su u zakupu ili vlasništvu drugog pružatelja telekomunikacijskih usluga; i

(c) primjena operativnih protokola po vlastitom izboru pri pružanju bilo koje usluge osim onih koji su nužni za osiguravanje dostupnosti telekomunikacijskih usluga široj javnosti.

([75]) Podrazumijeva se da ovaj članak ne sprečava stranku da odobri pružanje telekomunikacijskih mreža ili usluga na temelju jednostavne obavijesti bez čekanja odluke telekomunikacijskog regulatornog tijela.

([76]) Administrativne naknade ne uključuju plaćanja za prava upotrebe ograničenih resursa i obvezne doprinose za pružanje univerzalne usluge.

([77]) Za potrebe ovog članka „nediskriminirajući" znači tretman najpovlaštenije nacije i nacionalni tretman, kako su definirani u člancima 17.9, 17.11, 18.4 i 18.5., kao i pod uvjetima koji nisu manje povoljni od onih koji se odobravaju bilo kojem drugom korisniku sličnih javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga u sličnim situacijama.

3. Svaka stranka pružateljima usluga iz druge stranke osigurava mogućnost upotrebe javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga za prijenos informacija na njezinu području ili preko njezinih granica, među ostalim za komunikaciju unutar poduzeća takvog pružatelja usluga te za pristup informacijama sadržanima u bazama podataka ili drukčije pohranjenima u strojno čitljivom obliku na području bilo koje od stranaka.

4. Neovisno o stavku 3. stranka može poduzeti mjere koje su potrebne za osiguravanje sigurnosti i povjerljivosti komunikacije, podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikriveno ograničavanje trgovine uslugama.

5. Svaka stranka osigurava da se ne nameću uvjeti za pristup javnim telekomunikacijskim mrežama ili uslugama ni uvjeti za njihovu upotrebu na njezinu području, osim onih koji su nužni kako bi se:

(a) zaštitile odgovornosti koje pružatelji javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga imaju za pružanje javne usluge, posebno njihova sposobnost da svoje usluge učine dostupnima široj javnosti; ili

(b) zaštitila tehnička cjelovitost javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga.

Članak 23.7.

Rješavanje sporova u području telekomunikacija

1. Svaka stranka osigurava da, u slučaju spora između pružatelja telekomunikacijskih mreža ili usluga u vezi s pravima ili obvezama koji proizlaze iz ovog poglavlja, a na zahtjev jedne od stranaka u sporu, telekomunikacijsko regulatorno tijelo radi rješavanja spora donese obvezujuću odluku u razumnom roku.

2. Svaka stranka osigurava da se odluka koju donese telekomunikacijsko regulatorno tijelo učini javno dostupnom, podložno zahtjevima u pogledu povjerljivosti poslovnih podataka u skladu s njezinim zakonima i drugim propisima. Telekomunikacijsko regulatorno tijelo strankama u sporu dostavlja cjelovito obrazloženje odluke. Stranke u sporu imaju pravo uložiti žalbu na tu odluku u skladu s člankom 23.3. stavkom 7.

3. Svaka stranka osigurava da postupak iz stavaka 1. i 2. ne sprečava nijednu od stranka u sporu da pokrene postupak pred pravosudnim tijelom, u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke.

Članak 23.8.

Mjere zaštite tržišnog natjecanja u odnosu na glavne pružatelje

Svaka stranka donosi ili provodi odgovarajuće mjere u svrhu sprečavanja pružatelja telekomunikacijskih mreža ili usluga koji su, samostalno ili zajedno, glavni pružatelj da primjenjuju ili nastavljaju primjenjivati prakse protivne tržišnom natjecanju, uključujući:

(a) unakrsno subvencioniranje protivno tržišnom natjecanju;

(b) korištenje informacija dobivenih od konkurenata s posljedicama protivnima tržišnom natjecanju; i

(c) uskraćivanje drugim pružateljima usluga pravodobnih tehničkih informacija o osnovnoj infrastrukturi i komercijalno relevantnih informacija koje su im potrebne za pružanje usluga.

Članak 23.9.

Međupovezivanje s glavnim pružateljima

1. Svaka stranka osigurava da glavni pružatelji javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga omogućuju međupovezivanje na bilo kojoj tehnički izvedivoj točki u mreži. Glavni pružatelji osiguravaju takvo međupovezivanje:

(a) pod nediskriminirajućim uvjetima, među ostalim u pogledu cijena, tehničkih normi, specifikacija, kvalitete i održavanja, te uz kvalitetu koja nije lošija od kvalitete koja se pruža za njihove slične usluge ili za slične usluge njihovih društava kćeri ili drugih povezanih društava;

(b) pravodobno te pod uvjetima, među ostalim u pogledu cijena, tehničkih normi, specifikacija, kvalitete i održavanja, koji su transparentni, razumni i kojima se uzima u obzir ekonomska izvedivost te koji su dovoljno izdvojeni da pružatelj usluge ne mora plaćati za mrežne komponente ili infrastrukturu koja mu nije potrebna za pružanje usluge; i

(c) na zahtjev, u drugim točkama uz završne točke mreže koje se nude većini korisnika, po cijenama koje odražavaju trošak izgradnje potrebne dodatne infrastrukture.

2. Svaka stranka javno objavljuje primjenjive postupke za međupovezivanje s glavnim pružateljem.

3. Svaka stranka osigurava da glavni pružatelji javno objavljuju svoje sporazume o međupovezivanju ili svoje referentne ponude za međupovezivanje, ovisno o slučaju.

Članak 23.10.

Pristup osnovnoj infrastrukturi glavnih pružatelja

Svaka stranka telekomunikacijskom regulatornom tijelu daje ovlast da zahtijeva da glavni pružatelj na njezinu području svoju osnovnu infrastrukturu stavi na raspolaganje pružateljima telekomunikacijskih mreža ili usluga pod razumnim i nediskriminirajućim uvjetima u svrhu pružanja telekomunikacijske mreže ili usluga, osim ako to nije nužno za postizanje učinkovitog tržišnog natjecanja na temelju prikupljenih činjenica i ocjenjivanja tržišta koje je provelo telekomunikacijsko regulatorno tijelo. Osnovna infrastruktura glavnog pružatelja može uključivati elemente mreže, usluge zakupljenih vodova i povezanu opremu.

Članak 23.11.

Ograničeni resursi

1. Svaka stranka osigurava da se dodjela i odobrenje prava na upotrebu ograničenih resursa, uključujući radiofrekvencijski spektar, brojeve i pravo puta, provode na otvoren, objektivan, pravodoban, transparentan, nediskriminirajući i proporcionalan način, uz nastojanje da se ostvare ciljevi od općeg interesa. Postupci, uvjeti i obveze povezani s pravima upotrebe temelje se na objektivnim, transparentnim, nediskriminirajućim i proporcionalnim kriterijima.

2. Svaka stranka javno objavljuje trenutačnu upotrebu dodijeljenih frekvencijskih pojasa, ali nije potrebna detaljna identifikacija radijskog spektra dodijeljenog za posebne državne potrebe.

3. Mjere stranke koja dodjeljuje i raspodjeljuje spektar i upravlja frekvencijama nisu same po sebi neusklađene s člancima 17.8. i 18.7. U skladu s tim, svaka stranka zadržava pravo na uspostavu i primjenu mjera upravljanja spektrom i frekvencijama koje mogu dovesti do ograničenja broja pružatelja telekomunikacijskih usluga, pod uvjetom da to čini na način koji je u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma. To uključuje mogućnost dodjele frekvencijskih pojasa uzimajući u obzir postojeće i buduće potrebe i dostupnost spektra.

Članak 23.12.

Prenosivost broja

Svaka stranka osigurava da pružatelji javnih telekomunikacijskih usluga na njezinu području pravodobno i pod razumnim uvjetima osiguravaju prenosivost boja.

Članak 23.13.

Univerzalna usluga

1. Svaka stranka ima pravo odrediti vrstu obveza pružanja univerzalne usluge koje želi provoditi te odlučiti o njihovu području primjene i provedbi.

2. Obveze pružanja univerzalne usluge neće se same po sebi smatrati protivnima tržišnom natjecanju, pod uvjetom da se njima upravlja na razmjeran, transparentan, objektivan i nediskriminirajući način. Upravljanje takvim obvezama neutralno je u odnosu na tržišno natjecanje i ne opterećuje više nego što je potrebno za vrstu univerzalne usluge koju je odredila stranka.

3. Svaka stranka osigurava da su postupci za određivanje pružatelja univerzalne usluge otvoreni svim pružateljima javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga i određuje pružatelje univerzalne usluge s pomoću učinkovitog, transparentnog i nediskriminirajućeg mehanizma.

4. Ako stranka odluči financirati pružanje univerzalne usluge od strane određenog pružatelja, ona osigurava da takvo financiranje ne premašuje neto trošak koji proizlazi iz obveze pružanja univerzalne usluge.

Članak 23.14.

Povjerljivost informacija

1. Svaka stranka osigurava da pružatelji telekomunikacijskih mreža ili usluga koji pribavljaju povjerljive informacije od drugog pružatelja telekomunikacijskih mreža ili usluga u postupku pregovora u skladu s člancima 23.5., 23.6., 23.9. i 23.10. upotrebljavaju te informacije isključivo u svrhe za koje su dostavljene i da u svakom trenutku poštuju povjerljivost takvih informacija.

2. Svaka stranka osigurava povjerljivost telekomunikacija i povezanih pIrometnih podataka koji se prenose pri korištenju javnih telekomunikacijskih mreža ili usluga, pod uvjetom da se sve mjere koje donosi u tu svrhu ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine uslugama.

Članak 23.15.

Strani udjeli

U pogledu pružanja telekomunikacijskih mreža ili usluga, osim javne radiodifuzije, u okviru komercijalne prisutnosti, stranka ne uvodi zahtjeve za zajedničke pothvate niti ograničava sudjelovanje stranog kapitala u smislu ograničenja najvećeg postotka stranog udjela ili u smislu ukupne vrijednosti pojedinačnog ili skupnog stranog ulaganja.

Članak 23.16.

Otvoren i nediskriminirajući pristup internetu

1. Svaka stranka donosi ili provodi mjere kojima se osigurava da pružatelji usluga pristupa internetu korisnicima tih usluga omogućuju pristup informacijama, sadržaju i uslugama po vlastitom izboru i njihovu distribuciju.

2. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje zakoni i drugi propisi stranke koji se odnose na zakonitost informacija, sadržaja ili usluga navedenih u tom stavku.

3. Neovisno o stavku 1., pružatelji usluga pristupa internetu mogu provoditi nediskriminirajuće ([78]), razumne, transparentne i razmjerne mjere upravljanja mrežom koje su u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke.

4. Svaka stranka donosi ili provodi mjere kojima se osigurava da pružatelji usluga pristupa internetu korisnicima tih usluga omogućuju upotrebu uređaja po vlastitom izboru, pod uvjetom da takvi uređaji ne ugrožavaju sigurnost drugih uređaja, mreže ili usluga koje se pružaju putem mreže.

([78]) Podložno iznimkama predviđenima zakonima i drugim propisima stranke.

Članak 23.17.

Međunarodni mobilni *roaming*

1. Stranke nastoje surađivati na promicanju transparentnih i razumnih cijena usluga međunarodnog mobilnog *roaminga* u cilju poticanja rasta trgovine između stranaka i povećanja dobrobiti potrošača.

2. Svaka stranka može poduzeti korake za povećanje transparentnosti i tržišnog natjecanja u pogledu cijena međunarodnog mobilnog *roaminga* i tehnoloških alternativa uslugama *roaminga*, kao što su:

(a) osiguravanje da informacije o maloprodajnim cijenama budu lako dostupne javnosti; i

(b) svođenje na najmanju moguću mjeru prepreka primjeni tehnoloških alternativa *roamingu*, pri čemu korisnici koji posjećuju područje stranke s područja druge stranke mogu pristupiti telekomunikacijskim uslugama s pomoću uređaja po vlastitom izboru.

POGLAVLJE 24.

USLUGE MEĐUNARODNOG POMORSKOG PRIJEVOZA

Članak 24.1.

Područje primjene, definicije i načela

1. U ovom se poglavlju utvrđuju načela liberalizacije usluga međunarodnog pomorskog prijevoza u skladu s poglavljima 17., 18. i 19.

2. Za potrebe ovog poglavlja i poglavlja 17., 18. i 19. te priloga 17.-A, 17.-B i 17.-C:

(a) „usluge kontejnerske stanice i terminala” znači djelatnosti koje se sastoje od skladištenja kontejnera, u luci ili na kopnu, radi njihova punjenja ili pražnjenja, popravka i pripreme za prijevoz;

(b) „usluge carinjenja” ili „usluge carinskog posredovanja” znači djelatnosti koje se sastoje od obavljanja carinskih formalnosti za drugu stranku povezanih s uvozom, izvozom ili prijevozom tereta, bez obzira na to je li ta usluga glavna djelatnost pružatelja usluga ili uobičajena dopuna njegove glavne djelatnosti;

(c) „prijevoz od vrata do vrata ili multimodalni prijevoz” znači prijevoz tereta na temelju jedne prijevozne isprave pri kojem se upotrebljava više prijevoznih sredstava i koji uključuje međunarodnu dionicu na moru;

(d) „usluge razvoza” znači prethodni i daljnji pomorski prijevoz međunarodnog tereta, posebno u kontejnerima, između luka koje se nalaze u stranci, na putu prema odredištu izvan područja te stranke;

(e) „usluge otpreme tereta” znači djelatnost koja se sastoji od organiziranja i praćenja otpreme u ime pošiljatelja dobavljanjem usluga prijevoza i povezanih usluga, pripremom dokumentacije i davanjem poslovnih informacija;

(f) „međunarodni teret” znači teret koji se prevozi između luke jedne stranke i luke druge stranke ili treće zemlje ili između luke jedne države članice i luke druge države članice;

(g) „usluge međunarodnog pomorskog prijevoza” znači prijevoz putnika ili tereta pomorskim plovilima između luke jedne stranke i luke druge stranke ili treće zemlje, uključujući izravno ugovaranje s pružateljima drugih usluga prijevoza radi osiguranja prijevoza „od vrata do vrata” ili multimodalnog prijevoza na temelju jedne prijevozne isprave, ali ne i pravo pružanja takvih drugih usluga prijevoza;

(h) „usluge pomorskih agencija” znači djelatnosti koje se sastoje od zastupanja u svojstvu agenta, na određenom zemljopisnom području, poslovnih interesa jednog ili više brodara ili brodarskih društava za sljedeće potrebe:

i. marketing i prodaju usluga pomorskog prijevoza i povezanih usluga, od izrade ponude do izdavanja računa i teretnica u ime trgovačkih društava, dobavu i preprodaju potrebnih povezanih usluga, pripremu dokumentacije i pružanje poslovnih informacija; ili

ii. organiziranje, u ime trgovačkih društava, pristajanja brodova ili preuzimanja tereta kad je to potrebno;

(i) „pomoćne pomorske usluge" znači usluge utovara i istovara pomorskog tereta, usluge carinjenja, usluge kontejnerske stanice i terminala, usluge pomorskih agencija i pomorske usluge otpreme tereta; i

(j) „usluge utovara i istovara pomorskog tereta" znači djelatnosti koje obavljaju trgovačka društva za utovar i istovar plovila, uključujući trgovačka društva za upravljanje terminalima, ali isključujući neposrednu djelatnost lučkih radnika ako je ta radna snaga organizirana neovisno o trgovačkim društvima za utovar i istovar plovila ili trgovačkim društvima za upravljanje terminalima; obuhvaćene djelatnosti uključuju organizaciju i nadzor:

i. utovara tereta na brod ili istovara tereta s broda;

ii. privezivanja ili odvezivanja tereta; i

iii. prihvata ili isporuke i čuvanja tereta prije otpreme ili nakon istovara.

3. S obzirom na postojeće razine liberalizacije između stranaka u međunarodnom pomorskom prijevozu, primjenjuju se sljedeća načela:

(a) stranke učinkovito primjenjuju načelo neograničenog pristupa međunarodnom pomorskom tržištu i trgovine na komercijalnoj i nediskriminacijskoj osnovi; i

(b) svaka stranka brodovima koji plove pod zastavom druge stranke ili kojima upravljaju pružatelji usluga iz druge stranke odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobrava vlastitim brodovima, među ostalim u pogledu pristupa lukama, upotrebe infrastrukture i lučkih usluga te upotrebe pomoćnih pomorskih usluga, kao i s tim povezanih naknada i pristojbi, carinskih objekata i dodjele vezova i uređaja za utovar i istovar.

4. Primjenjujući načela iz stavka 3. svaka stranka:

(a) ne uključuje dogovore o raspodjeli tereta u buduće sporazume s trećim zemljama o uslugama u pomorskom prijevozu, uključujući prijevoz suhog i tekućeg rasutog tereta i linijski promet, a ako takvi dogovori o raspodjeli tereta postoje u ranijim sporazumima, otkazuje ih u razumnom roku; i

(b) nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida i suzdržava se od uvođenja bilo kakvih jednostranih mjera ili upravnih, tehničkih ili drugih prepreka koje bi mogle činiti prikriveno ograničenje ili imati diskriminirajuće učinke na slobodno pružanje usluga u međunarodnom pomorskom prijevozu.

5. Svaka stranka dopušta pružateljima usluga međunarodnog pomorskog prijevoza iz druge stranke da imaju poslovnu jedinicu i poslovanje na njezinu području u skladu s uvjetima predviđenima u njezinu rasporedu posebnih obveza iz priloga 17.-A, 17.-B odnosno 17.-C.

6. Svaka stranka pružateljima usluga međunarodnog pomorskog prijevoza iz druge stranke pod razumnim i nediskriminirajućim uvjetima osigurava sljedeće usluge u luci: peljarenje, tegljenje i pomoć pri tegljenju, opskrbu hranom, gorivom i vodom, prikupljanje otpada i zbrinjavanje balastnih voda, usluge lučke kapetanije, pomoć pri navigaciji, operativne obalne usluge nužne za operativnost broda, uključujući komunikacije, opskrbu vodom i električnom energijom, usluge hitnih popravaka, sidrenje, privez i privezivačke usluge.

7. Svaka stranka dopušta pružateljima usluga međunarodnog pomorskog prijevoza iz druge stranke da prenamijene vlastite ili zakupljene prazne kontejnere koji se ne prevoze kao teret uz plaćanje, između luka Čilea ili između luka države članice.

POGLAVLJE 25.

FINANCIJSKE USLUGE

Članak 25.1.

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje primjenjuje na mjeru koju je stranka donijela ili koju provodi, a koja se odnosi na sljedeće:

(a) financijske institucije druge stranke;

(b) ulagatelje druge stranke, i ulaganja takvih ulagatelja, u financijske institucije na području stranke; ili

(c) prekograničnu trgovinu financijskim uslugama.

2. Podrazumijeva se da se poglavlje 17. primjenjuje na mjeru:

(a) koja se odnosi na ulagatelja stranke i na ulaganje tog ulagatelja u pružatelja financijskih usluga koji nije financijska institucija; i

(b) osim mjere koja se odnosi na pružanje financijskih usluga, koja se odnosi na ulagatelja stranke ili na ulaganje tog ulagatelja na području druge stranke u financijsku instituciju.

3. Odredbe poglavlja 17. i 18. primjenjuju se na mjere obuhvaćene područjem primjene ovog poglavlja samo u mjeri u kojoj su te odredbe ugrađene u ovo poglavlje i čine njegov dio.

4. Članci 17.5., od 17.16. do 17.23. i 18.9. ugrađuju se u ovo poglavlje i čine njegov sastavni dio.

5. Odjeljak D poglavlja 17. ugrađuje se u ovo poglavlje i čini njegov sastavni dio isključivo za tvrdnje da je stranka prekršila članak 17.16., 17.17., 17.18., 17.19., 17.20., 17.21., članak 25.3. stavak 2. ili članak 25.5. stavak 2.

6. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na mjeru koju je stranka donijela ili koju provodi, a koja se odnosi na sljedeće:

(a) aktivnosti koje središnja banka ili monetarna vlast ili bilo koji drugi javni subjekt obavlja u provođenju monetarne ili tečajne politike;

(b) djelatnosti ili usluge koje čine dio javnog mirovinskog sustava ili zakonskog sustava socijalnog osiguranja; ili

(c) djelatnosti ili usluge koje se obavljaju za račun stranke ili uz jamstvo stranke ili upotrebom financijskih sredstava stranke, uključujući njezine javne subjekte.

7. Neovisno o stavku 6., ovo se poglavlje primjenjuje u mjeri u kojoj stranka dopušta da bilo koju od djelatnosti ili usluga iz stavka 6. točaka (b) ili (c) obavljaju njezine financijske institucije u tržišnom natjecanju s javnim subjektom ili financijskom institucijom.

8. Članci 25.3. i od 25.5. do 25.9. ne primjenjuju se na javnu nabavu.

9. Članci 25.3. i od 25.5. do 25.8. ne primjenjuju se na subvencije koje dodjeljuje stranka, uključujući zajmove, jamstva i osiguranja uz potporu vlade.

Članak 25.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i Priloga 25.:

(a) „pružatelj prekograničnih financijskih usluga iz stranke” znači osoba iz stranke koja obavlja djelatnost pružanja financijske usluge na području stranke i koja nastoji pružati ili pruža financijsku uslugu prekograničnim pružanjem takve usluge;

(b) „prekogranično pružanje financijskih usluga” ili „prekogranična trgovina financijskim uslugama” znači pružanje financijske usluge:

i. iz područja jedne stranke na područje druge stranke; ili

ii. koju osoba te stranke pruža korisniku usluge druge stranke na području stranke;

(c) „financijska institucija” znači pružatelj jedne ili više financijskih usluga koji je reguliran ili ga se nadzire u pogledu pružanja tih usluga kao financijsku instituciju u skladu s pravom stranke na čijem se području nalazi, uključujući podružnicu na području stranke tog pružatelja financijskih usluga čija se sjedišta nalaze na području druge stranke;

(d) „financijska usluga” znači bilo kakva usluga financijske prirode, uključujući usluge osiguranja i njima srodne usluge, bankovne i druge financijske usluge (osim osiguranja). Financijskim uslugama obuhvaćene su sljedeće djelatnosti:

i. osiguranje i usluge povezane s osiguranjem:

(A) izravno osiguranje (uključujući suosiguranje):

(1) životno osiguranje; i

(2) neživotno osiguranje;

(B) reosiguranje i retrocesija;

(C) posredovanje u osiguranju, kao što su posredništvo i zastupanje; i

(D) pomoćne usluge povezane s osiguranjem, kao što su usluge savjetovanja, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge obrade odštetnih zahtjeva; i

ii. bankovne i druge financijske usluge (osim osiguranja):

(A) primanje depozita i drugih povratnih sredstava od građanstva;

(B) sve vrste zajmova, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnih transakcija;

(C) financijski *leasing*;

(D) sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne, platne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice;

(E) jamstva i obveze;

(F) trgovanje za vlastiti račun ili za račun klijenta na burzi, na izvanburzovnom tržištu ili na neki drugi način:

(1) instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice, certifikate o depozitu);

(2) deviznim sredstvima;

(3) izvedenicama, uključujući budućnosnice i opcije;

(4) tečajnim i kamatnim instrumentima, uključujući proizvode kao što su zamjene i terminski ugovori o kamatnoj stopi ili tečaju;

(5) prenosivim vrijednosnim papirima; ili

(6) drugim prenosivim instrumentima i financijskim sredstvima, uključujući plemenite kovine;

(G) sudjelovanje u izdavanju svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući njihovo pokroviteljstvo i plasiranje u svojstvu agenta, javno ili u privatnom svojstvu, te pružanje usluga koje se odnose na takva izdavanja;

(H) brokerski novčani poslovi;

(I) upravljanje imovinom, kao što je upravljanje gotovinom ili portfeljem, svi oblici upravljanja zajedničkim ulaganjima, upravljanje mirovinskim fondovima, usluge skrbništva, usluge pohrane i fiducijarne usluge;

(J) usluge namire i klirinške usluge za financijsku imovinu, uključujući vrijednosne papire, financijske izvedenice i druge prenosive instrumente;

(K) pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s njima povezani računalni programi; i

(L) savjetodavne, posredničke i druge pomoćne financijske usluge povezane sa svim djelatnostima navedenima u točkama od (A) do (K), uključujući bonitetne informacije i analizu, istraživanja i savjete koji se odnose na ulaganja i portfelje te savjete koji se odnose na stjecanje te restrukturiranje i strategiju trgovačkih društava;

(e) „pružatelj financijskih usluga stranke” znači fizička ili pravna osoba stranke koja nastoji pružati ili pruža financijsku uslugu, ali ne uključuje javni subjekt;

(f) „ulaganje” znači ulaganje kako je definirano u članku 17.2. točki (k), osim što za potrebe ovog poglavlja i Priloga 25. u pogledu „kredita” i „dužničkih instrumenata”:

i. kredit odobren financijskoj instituciji ili dužnički instrument koji je izdala financijska institucija čini ulaganje samo ako ga stranka na čijem se području nalazi financijska institucija smatra regulatornim kapitalom; i

ii. kredit koji je odobrila financijska institucija ili dužnički instrument u vlasništvu financijske institucije, osim kredita financijskoj instituciji ili dužničkog instrumenta financijske institucije iz točke i., ne čini ulaganje;

podrazumijeva se da kredit koji je odobrio pružatelj prekograničnih financijskih usluga ili dužnički instrument u njegovu vlasništvu, osim kredita odobrenog financijskoj instituciji ili dužničkog instrumenta koji je izdala financijska institucija, čini ulaganje za potrebe poglavlja 17., ako takav kredit ili dužnički instrument ispunjavaju kriterije definicije „ulaganja” utvrđene u članku 17.2. točki (k);

(g) „ulagatelj stranke” znači fizička ili pravna osoba stranke koja nastoji ulagati, ulaže ili je provela ulaganje u financijske institucije na području druge stranke;

(h) „pravna osoba stranke” znači:

i. za stranku EU: pravna osoba osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Europske unije ili barem jedne od njezinih država članica i koja na području Europske unije obavlja bitne poslovne djelatnosti ([79]); i

ii. za Čile: pravna osoba koja je osnovana ili ustrojena u skladu s pravom Čilea i koja obavlja bitne poslovne djelatnosti na državnom području Čilea;

(i) „nova financijska usluga” znači usluga financijske prirode uključujući usluge povezane s postojećim i novim proizvodima ili načinom pružanja tih proizvoda, koju ne pruža nijedan pružatelj financijskih usluga na području jedne stranke, ali se pruža na području druge stranke;

(j) „javni subjekt” znači:

([79]) U skladu sa svojom obavijesti WTO-u o Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (WT/REG39/1), stranka EU smatra da koncept „učinkovite i trajne veze” s gospodarstvom države članice iz članka 54. UFEU-a odgovara konceptu „bitne poslovne djelatnosti”.

i. vlada, središnja banka ili monetarno tijelo stranke ili bilo koji subjekt u vlasništvu ili pod kontrolom stranke, koji se uglavnom bavi obavljanjem javnih funkcija ili djelatnosti u javne svrhe, što ne obuhvaća subjekte koji se uglavnom bave pružanjem financijskih usluga uz tržišne uvjete; ili

ii. privatni subjekt koji obavlja funkcije koje inače obavlja središnja banka ili monetarno tijelo, kad obavlja te funkcije; i

(k) „samoregulatorna organizacija” znači nevladino tijelo, uključujući burzu ili tržište vrijednosnih papira ili budućnosnica, klirinšku agenciju ili drugu organizaciju ili udruženje, koje izvršava regulatorne ili nadzorne ovlasti nad pružateljima financijskih usluga ili financijskim institucijama na temelju propisa ili delegiranja koje provodi središnja, regionalna ili lokalna vlast ili tijelo, ovisno o slučaju.

Članak 25.3.

Nacionalni tretman

1. Svaka stranka ulagateljima druge stranke u financijske institucije i poduzećima koja čine ulaganja u financijske institucije u pogledu osnivanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([80]) odobrava svojim ulagateljima u financijske institucije i njihovim poduzećima koja su financijske institucije.

2. Svaka stranka ulagateljima druge stranke u financijske institucije i njihovim ulaganjima u financijske institucije u pogledu poslovanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([81]) odobrava svojim ulagateljima u financijske institucije i njihovim ulaganjima u financijske institucije.

3. Tretman koji stranka odobrava u skladu sa stavcima 1. i 2. znači:

(a) u odnosu na regionalnu ili lokalnu vlast u Čileu, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji tijela na toj razini vlasti na svojem državnom području u sličnim situacijama odobravaju ulagateljima Čilea u financijske institucije i njihovim ulaganjima u financijske institucije;

(b) u odnosu na državna tijela države članice ili u državi članici, tretman koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji ta državna tijela na svojem državnom području u sličnim situacijama odobravaju ulagateljima te države članice u financijske institucije i njihovim ulaganjima u financijske institucije ([82]).

Članak 25.4.

Javna nabava

1. Svaka stranka osigurava da se financijskim institucijama druge stranke s poslovnim nastanom na njezinu području odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama odobrava svojim financijskim institucijama u pogledu bilo koje mjere u vezi s kupnjom robe ili usluga od strane naručitelja za državne potrebe.

2. Primjena obveze nacionalnog tretmana iz ovog članka i dalje podliježe sigurnosnim i općim iznimkama kako je utvrđeno u članku 28.3.

([80]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama” potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([81]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama” potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([82]) Podrazumijeva se da tretman koji odobrava državno tijelo države članice ili u njoj uključuje regionalnu i lokalnu razinu vlasti, ako je primjenjivo.

Članak 25.5.

Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka stranka ulagateljima druge stranke u financijske institucije i poduzećima koja čine ulaganja u financijske institucije u pogledu osnivanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([83]) odobrava ulagateljima u financijske institucije treće zemlje i njihovim poduzećima koja su financijske institucije.

2. Svaka stranka ulagateljima druge stranke u financijske institucije i njihovim ulaganjima u financijske institucije u pogledu poslovanja odobrava tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji u sličnim situacijama ([84]) odobrava ulagateljima u financijske institucije treće zemlje i njihovim ulaganjima u financijske institucije.

3. Stavci 1. i 2. ne tumače se kao obveza stranke da na ulagatelje druge stranke u financijske institucije ili njihova ulaganja u financijske institucije primijeni pogodnost bilo kojeg tretmana koji proizlazi iz mjera kojima se predviđa priznavanje standarda, među ostalim standarda ili kriterija za izdavanje odobrenja, izdavanje dozvola ili certificiranje fizičke osobe ili poduzeća za obavljanje gospodarske djelatnosti, ili bonitetnih mjera.

4. Podrazumijeva se da tretman iz stavaka 1. i 2. ne uključuje postupke ili mehanizme za rješavanje ulagačkih sporova ili mehanizme predviđene u drugim međunarodnim ugovorima o ulaganjima ili sporazumima o trgovini. Materijalne odredbe iz drugih međunarodnih ugovora o ulaganjima ili sporazuma o trgovini ne čine same po sebi „tretman" iz stavaka 1. i 2. i stoga ne mogu dovesti do kršenja ovog članka ako ne postoje mjere koje stranka donosi ili provodi. Mjere stranke koje se primjenjuju u skladu s takvim materijalnim odredbama mogu činiti „tretman" na temelju ovog članka i stoga dovesti do kršenja ovog članka.

Članak 25.6.

Pristup tržištu

1. U sektorima ili podsektorima navedenima u odjeljcima B dodataka 25.-1. i 25.-2. u kojima se preuzimaju obveze u pogledu pristupa tržištu, stranka ne donosi niti provodi, u pogledu pristupa tržištu osnivanjem ili poslovanjem financijskih institucija od strane ulagatelja druge stranke, ni na razini svojeg cijelog područja ni na razini teritorijalnih jedinica, mjeru kojom se:

(a) ograničava broj financijskih institucija, u obliku brojčanih kvota, monopola, isključivih pružatelja usluga ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

(b) ograničava ukupna vrijednost transakcija financijskih usluga ili imovine u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

(c) ograničava ukupni broj financijskih usluga ili ukupna količina pruženih financijskih usluga izraženih u određenim brojčanim jedinicama u obliku kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba;

(d) ograničava ukupni broj fizičkih osoba koje se mogu zaposliti u određenom sektoru financijskih usluga ili koje financijska institucija može zaposliti, a koje su potrebne za pružanje određene financijske usluge i s njom su izravno povezane, u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanje gospodarskih potreba; ili

(e) ograničavaju ili propisuju određene vrste pravnih subjekata ili zajedničkih pothvata putem kojih financijska institucija može pružati usluge.

2. Podrazumijeva se da se ovim člankom ne sprečava stranku da od financijske institucije zatraži pružanje određenih financijskih usluga posredstvom zasebnih pravnih subjekata ako, u skladu s pravom te stranke, raspon financijskih usluga koje pruža financijska institucija ne može pružati samo jedan subjekt.

([83]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama" potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

([84]) Podrazumijeva se da je za utvrđivanje odobrava li se tretman u „sličnim situacijama" potrebna analiza od slučaja do slučaja koja se temelji na činjenicama i ovisi o svim situacijama.

Članak 25.7.

Prekogranično pružanje financijskih usluga

1. Članci 18.4., 18.5., 18.6. i 18.7. ugrađeni su u ovo poglavlje i čine njegov sastavni dio te se primjenjuju na mjere koje utječu na pružatelje prekograničnih financijskih usluga koji pružaju financijske usluge navedene u odjeljku A dodataka 25.-1. i 25.-2.

2. Stranka dopušta osobama koje se nalaze na njezinu području i svojim fizičkim osobama neovisno o tome gdje se nalaze da kupuju financijske usluge od pružatelja prekograničnih financijskih usluga iz druge stranke koji se nalaze na području druge stranke. Ta obveza ne znači da stranka tim pružateljima mora izdati dozvolu za poslovanje ili nuđenje usluga na njezinu području. Stranka može definirati „poslovanje" i „nuđenje usluga" za potrebe ove obveze, pod uvjetom da te definicije nisu u suprotnosti sa stavkom 1. ovog članka.

3. Ne dovodeći u pitanje druga sredstva bonitetnog reguliranja prekogranične trgovine financijskim uslugama, stranka može zahtijevati registraciju ili odobrenje pružatelja prekograničnih financijskih usluga iz druge stranke i financijskih instrumenata.

Članak 25.8.

Viša uprava i upravni odbori

Stranka ne zahtijeva da financijska institucija druge stranke koja ima poslovnu jedinicu na njezinu području imenuje fizičke osobe određenog državljanstva kao članove upravnih odbora ili na više rukovodeće položaje, kao što su rukovoditelji ili direktori.

Članak 25.9.

Zahtjevi u pogledu rezultata

1. Stranka u vezi s osnivanjem ili poslovanjem financijske institucije iz stranke ili treće zemlje na svojem području ne smije uvoditi ili izvršavati bilo koji zahtjev niti izvršavati bilo koju obvezu ili preuzetu odgovornost koji se odnose na sljedeće:

(a) izvoz određene količine ili postotka robe ili usluga;

(b) postizanje određene razine ili postotka domaćeg sadržaja;

(c) kupnju, upotrebu ili dodjelu povlastice robi koja je proizvedena ili uslugama koje su pružene na njezinu području ili kupnju robe ili usluga od fizičkih osoba ili poduzeća na njezinu području;

(d) bilo kakvo povezivanje obujma ili vrijednosti uvoza s obujmom ili vrijednošću izvoza ili s iznosom deviznih priljeva povezanih s takvom financijskom institucijom;

(e) ograničavanje na svojem području prodaje robe ili usluga koje financijska institucija proizvodi ili pruža tako da se takva prodaja na bilo koji način povezuje s obujmom ili vrijednošću njezina izvoza ili deviznih prihoda;

(f) prijenos tehnologije, proizvodnog postupka ili drugog zaštićenog znanja na fizičku osobu ili poduzeće na njezinu području;

(g) ekskluzivno isporučivanje, s područja te stranke, robe koju proizvede ili usluga koje pruža određenom regionalnom ili svjetskom tržištu;

(h) lociranje sjedišta te financijske institucije za određenu regiju svijeta koja je šira od područja stranke ili svjetskog tržišta na njezinu području;

(i) zapošljavanje određenog broja ili postotka njezinih državljana; ili

(j) ograničenje izvoza ili prodaje za izvoz.

2. Stranka ne uvjetuje davanje prednosti ili nastavak davanja prednosti u vezi s osnivanjem ili poslovanjem financijske institucije stranke ili treće zemlje na svojem području zadovoljenjem bilo kojeg od sljedećih zahtjeva:

(a) postizanja određene razine ili postotka domaćeg sadržaja;

(b) kupnje, korištenja ili dodjele povlastice robi koja je proizvedena ili uslugama koje su pružene na njezinu području ili kupnje robe ili usluga od fizičkih osoba ili poduzeća na njezinu području;

(c) bilo kakvog povezivanja obujma ili vrijednosti uvoza s obujmom ili vrijednošću izvoza ili s iznosom deviznih priljeva povezanih s takvom financijskom institucijom;

(d) ograničavanja na svojem području prodaje robe ili usluga koje financijska institucija proizvodi ili pruža tako da se takva prodaja na bilo koji način povezuje s obujmom ili vrijednošću njezina izvoza ili deviznih prihoda; ili

(e) ograničenja izvoza ili prodaje za izvoz.

3. Stavak 2. ne tumači se kao da stranku sprečava da uvjetuje davanje prednosti ili nastavak davanja prednosti, u vezi s osnivanjem poslovne jedinice ili poslovanjem financijskih institucija ulagatelja stranke ili treće zemlje na svojem području, zadovoljenjem zahtjeva u pogledu smještanja proizvodnje, pružanja usluge, osposobljavanja ili zapošljavanja radnika, izgradnje ili proširenja određenih objekata ili istraživanja i razvoja na svojem području.

4. Stavak 1. točka (f) ne primjenjuje se:

(a) ako stranka odobri upotrebu prava intelektualnog vlasništva u skladu s člankom 31. ili 31.a Sporazuma o TRIPS-u ili donese ili provodi mjere kojima se zahtijeva otkrivanje podataka ili zaštićenih informacija koje su obuhvaćene područjem primjene ili su u skladu s člankom 39. stavkom 3. Sporazuma o TRIPS-u. ili

(b) ako zahtjev uvede ili obvezu ili preuzetu odgovornost izvršava sud, upravni sud ili tijelo nadležno za tržišno natjecanje kako bi se ispravila praksa za koju je nakon sudskog ili upravnog postupka utvrđeno da čini kršenje prava tržišnog natjecanja stranke.

5. Stavak 1. točke (a), (b) i (c) i stavak 2. točke (a) i (b) ne primjenjuju se na kvalifikacijske zahtjeve za robu ili usluge koji se odnose na sudjelovanje u programima promicanja izvoza i strane pomoći.

6. Stavak 2. točke (a) i (b) ne primjenjuju se na zahtjeve koje stranka uvoznica uvede u pogledu sadržaja robe koji je potreban da bi roba mogla ispuniti uvjete za primjenu povlaštenih carina ili kvota.

7. Podrazumijeva se da se ovaj članak ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da dopusti pružanje određene usluge na prekograničnoj osnovi ako ta stranka donese ili provodi ograničenja ili zabrane takvog pružanja usluga koji su u skladu s rezervama, uvjetima ili kvalifikacijama utvrđenima za određeni sektor, podsektor ili djelatnost navedene u Prilogu 25.

8. Ovim se člankom ne dovode u pitanje preuzete odgovornosti stranke na temelju Sporazuma o WTO-u.

Članak 25.10.

Nesukladne mjere

1. Članci 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. i 25.9. ne primjenjuju se na:

(a) bilo koju postojeću nesukladnu mjeru stranke koju provodi:

i. za stranku EU:

(A) Europska unija, kako je utvrđeno u odjeljku C Dodatka 25.-1.;

(B) središnje vlasti države članice, kako je utvrđeno u odjeljku C Dodatka 25.-1.;

(C) regionalne vlasti države članice, kako je utvrđeno u odjeljku C Dodatka 25.-1.; ili

(D) lokalne vlasti; i

ii. za Čile:

(A) središnje vlasti, kako je utvrđeno u odjeljku C Dodatka 25.-2.;

(B) regionalne vlasti, kako je utvrđeno u odjeljku C Dodatka 25.-2.; ili

(C) lokalne vlasti;

(b) nastavak primjene ili žurnu obnovu nesukladnih mjera iz točke (a) ovog stavka; ili

(c) izmjenu bilo koje nesukladne mjere iz točke (a) ovog stavka u mjeri u kojoj se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere kakva je postojala neposredno prije izmjene, s člankom 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. ili 25.9.

2. Članci 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. i 25.9. ne primjenjuju se ni na jednu mjeru stranke u pogledu sektora, podsektora ili djelatnosti, kako je ta stranka utvrdila u odjeljku D dodataka 25.-1. i 25.-2.

3. Stranka ne smije na temelju mjera donesenih nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma i obuhvaćenih odjeljkom D dodatka 25.-1. ili 25.-2. od ulagatelja druge stranke zbog njegova državljanstva zahtijevati da proda ili na drugi način ustupi svoju financijsku instituciju koja postoji u trenutku kad ta mjera stupi na snagu.

4. Članak 25.6. ne primjenjuje se ni na jednu mjeru stranke u pogledu sektora, podsektora ili djelatnosti, kako je ta stranka utvrdila u odjeljku B dodatka 25.-1. ili 25.-2.

5. Ako je stranka izrazila rezervu u odnosu na članak 17.9., 17.11., 17.12., 17.13., 18.4. ili 18.5. Priloga 17.-A ili Priloga 17.-B, ta rezerva odnosi se i na članak 25.3., 25.5., 25.7., 25.8. ili 25.9., ovisno o slučaju, u mjeri u kojoj su mjera, sektor, podsektor ili djelatnost utvrđeni u rezervi obuhvaćeni ovim poglavljem.

Članak 25.11.

Bonitetno izuzeće

1. Ništa u ovom Sporazumu ne sprečava stranku da donese ili provodi mjere zbog bonitetnih razloga, kao što su:

(a) zaštita ulagatelja, deponenata, osiguranika ili osoba prema kojima pružatelj financijskih usluga ima fiducijarnu obvezu; ili

(b) osiguravanje integriteta i stabilnosti financijskog sustava te stranke.

2. Ako takve mjere nisu u skladu s odredbama ovog dijela ovog Sporazuma, ne smiju služiti kao sredstvo izbjegavanja preuzetih odgovornosti ili obveza stranke na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 25.12.

Postupanje s informacijama

Ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne tumači se na način kojim bi se od bilo koje stranke zahtijevalo otkrivanje informacija u vezi s poslovima i računima pojedinačnih klijenata, kao ni bilo kojih povjerljivih ili zaštićenih informacija kojima raspolažu javna tijela.

Članak 25.13.

Domaći propisi i transparentnost

1. Poglavlje 20., uz iznimku članka 20.1. stavka 5. točaka od (c) do (f), i poglavlje 36. ne primjenjuju se na mjere stranke obuhvaćene područjem primjene ovog poglavlja.

2. U mjeri u kojoj je to izvedivo i na način koji je u skladu s njezinim pravnim sustavom za donošenje mjera, svaka stranka:

(a) unaprijed objavljuje:

i. zakone i druge propise opće primjene koje predlaže u vezi s pitanjima koja su obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja; ili

ii. dokumente koji sadržavaju dovoljno pojedinosti o takvim mogućim novim zakonima i drugim propisima kako bi se zainteresiranim osobama i drugoj stranci omogućilo da procijene bi li i na koji način njihovi interesi mogli biti znatno ugroženi;

(b) zainteresiranim osobama i drugoj stranci daje primjerene mogućnosti za iznošenje primjedbi na sve predložene zakone i druge propise ili dokumente objavljene u skladu s točkom (a);

(c) razmatra sve primjedbe podnesene u skladu s točkom (b); i

(d) osigurava razuman rok između objave zakona i drugih propisa u skladu s točkom (a) podtočkom i. i datuma na koji se pružatelji financijskih usluga moraju pridržavati tih zakona i drugih propisa.

3. Ovaj se članak primjenjuje na mjere stranke povezane sa zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola te kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, a primjenjuje se samo u sektorima za koje je stranka preuzela posebne obveze na temelju ovog poglavlja i u mjeri u kojoj se te posebne obveze primjenjuju.

4. Ako stranka donese ili provodi mjere koje se odnose na odobrenje za pružanje financijske usluge, osigurava:

(a) da se te mjere temelje na objektivnim i transparentnim kriterijima ([85]);

(b) da su postupci odobrenja nepristrani i da podnositeljima omogućuju da pokažu ispunjavaju li zahtjeve ako takvi zahtjevi postoje; i

(c) da postupci odobrenja sami po sebi neopravdano ne sprečavaju ispunjavanje zahtjeva.

5. Ako stranka zahtijeva odobrenje ([86]) za pružanje financijske usluge, odmah objavljuje ili na drugi način stavlja na raspolaganje javnosti informacije koje su podnositelju zahtjeva potrebne za ispunjavanje zahtjeva i postupaka za dobivanje, održavanje, izmjenu i obnavljanje takvog odobrenja. Takve informacije uključuju, među ostalim, ako je dostupno:

(a) zahtjeve i postupke za dobivanje, održavanje, izmjenu i obnavljanje takvog odobrenja;

(b) podatke za kontakt relevantnih nadležnih tijela;

(c) žalbene postupke ili postupke preispitivanja odluka o zahtjevima;

(d) postupke za praćenje ili izvršavanje usklađenosti s uvjetima dozvola i kvalifikacija; i

(e) mogućnosti za uključivanje javnosti, primjerice putem rasprava ili iznošenja primjedbi.

([85]) Takvi kriteriji mogu uključivati, među ostalim, stručnost i sposobnost pružanja usluge, uključujući sposobnost da se to čini na način koji je u skladu s regulatornim zahtjevima stranke. Nadležna tijela mogu ocijeniti važnost koju treba pridati svakom kriteriju.

([86]) Za potrebe ovog poglavlja „odobrenje” znači dopuštenje za pružanje financijske usluge koje proizlazi iz postupka kojeg se podnositelj zahtjeva mora pridržavati kako bi dokazao usklađenost sa zahtjevima za izdavanje dozvola ili kvalifikacijskim zahtjevima.

6. Ako stranka zahtijeva odobrenje za pružanje financijske usluge, nadležna tijela te stranke:

(a) u mjeri u kojoj je to izvedivo, podnositelju zahtjeva dopuštaju da podnese zahtjev u bilo kojem trenutku tijekom godine ([87]);

(b) daju razuman rok za podnošenje zahtjeva ako postoje određeni vremenski okviri za podnošenje zahtjeva;

(c) bez nepotrebne odgode započinju obradu zahtjeva;

(d) nastoje prihvaćati zahtjeve u elektroničkom obliku pod istim uvjetima vjerodostojnosti kao i podneske u papirnatom obliku; i

(e) umjesto izvornih dokumenata prihvaćaju preslike dokumenata ovjerene u skladu s pravom stranke, osim ako su nadležnim tijelima potrebni izvorni dokumenti radi zaštite integriteta postupka izdavanja odobrenja.

7. Svaka stranka nastoji takve postupke i formalnosti učiniti što jednostavnijima i ne smije nepotrebno otežavati ili odgađati pružanje financijske usluge.

8. Svaka stranka nastoji utvrditi okvirne rokove za obradu zahtjeva te na zahtjev podnositelja zahtjeva i bez nepotrebne odgode dostavlja informacije o statusu zahtjeva.

9. Ako nadležno tijelo smatra da je zahtjev nepotpun za obradu u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke, u razumnom roku i u mjeri u kojoj je to izvedivo:

(a) obavješćuje podnositelja zahtjeva da je zahtjev nepotpun;

(b) ako podnositelj zahtjeva to zatraži, navodi dodatne informacije koje su potrebne za dopunu zahtjeva ili na drugi način ukazuje na razloge zbog kojih se zahtjev smatra nepotpunim; i

(c) podnositelju zahtjeva pruža mogućnost ([88]) da dostavi dodatne informacije potrebne za dopunu zahtjeva.

10. Ako nijedna od radnji navedenih u stavku 9. točki (a), (b) ili (c) nije izvediva, nadležna tijela ipak, ako je zahtjev odbijen zbog nepotpunosti, osiguravaju da o tome obavijeste podnositelja zahtjeva u razumnom roku.

11. Svaka stranka osigurava da njezina nadležna tijela u pogledu naknada koje se naplaćuju za odobrenje ([89]) podnositeljima zahtjeva dostave popis naknada ili informacije o tome kako se utvrđuju iznosi naknada te da naknade ne koriste kao sredstvo izbjegavanja preuzetih odgovornosti ili obveza stranke.

12. Nadležno tijelo neovisno donosi odluku i ne odgovara nijednoj osobi koja pruža usluge za koje je potrebna dozvola ili odobrenje.

13. Svaka stranka osigurava da se obrada zahtjeva, uključujući donošenje konačne odluke, dovrši u razumnom roku nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva te da se podnositelja zahtjeva obavijesti o odluci koja se odnosi na zahtjev, u mjeri u kojoj je to moguće, u pisanom obliku.

14. Ako nadležno tijelo odbije zahtjev, podnositelja zahtjeva o tome se obavješćuje, na vlastiti zahtjev ili na inicijativu nadležnog tijela, u pisanom obliku i bez nepotrebne odgode. U mjeri u kojoj je to izvedivo, podnositelja zahtjeva obavješćuje se o razlozima za odluku o odbijanju zahtjeva i o roku za podnošenje žalbe na tu odluku. Podnositelju zahtjeva trebalo bi biti dopušteno da u razumnom roku ponovno podnese zahtjev.

15. Ako je za odobrenje potrebno polaganje ispita, nadležno tijelo osigurava da se takvi ispiti organiziraju u razumno učestalim vremenskim razmacima i osigurava razuman rok kako bi se podnositeljima zahtjeva omogućilo da zatraže polaganje ispita.

([87]) Podrazumijeva se da nadležna tijela ne moraju početi razmatrati zahtjeve izvan svojeg službenog radnog vremena i radnih dana.
([88]) Takva mogućnost ne znači da je nadležno tijelo dužno produljiti rokove.
([89]) Naknade za odobrenje ne uključuju naknade za iskorištavanje prirodnih resursa, plaćanja za dražbu, javni natječaj ili druga nediskriminirajuća sredstva za dodjelu koncesija ni obvezne doprinose za pružanje univerzalne usluge.

16. Svaka stranka osigurava da odobrenje nakon dodjele stupi na snagu bez nepotrebne odgode u skladu s uvjetima koji su u njemu navedeni.

Članak 25.14.

Financijske usluge koje su nove na području stranke

1. Stranka dopušta financijskoj instituciji druge stranke, osim podružnice, pružanje bilo koje nove financijske usluge za koju bi prva stranka dopustila vlastitim financijskim institucijama da je pružaju u skladu s njezinim zakonodavstvom, u sličnim situacijama, pod uvjetom da za uvođenje novih financijskih usluga nije nužno donošenje novih zakona ili drugih propisa ili izmjena postojećih zakona ili drugih propisa.

2. Stranka može odrediti institucionalni i pravni oblik u kojem se može pružati nova financijska usluga i može zahtijevati odobrenje za pružanje usluge. Ako se zahtijeva takvo odobrenje, odluka se donosi u razumnom roku, a odobrenje se odbija samo zbog bonitetnih razloga.

3. Ovaj članak ne sprečava financijsku instituciju stranke da drugoj stranci podnese zahtjev kojim od nje traži da razmotri odobrenje pružanja financijske usluge koja se ne pruža na području nijedne od stranaka. Takav zahtjev podliježe pravu stranke koja prima zahtjev i ne podliježe obvezama iz ovog članka.

Članak 25.15.

Samoregulatorne organizacije

Ako stranka zahtijeva da financijska institucija ili pružatelj prekograničnih financijskih usluga iz druge stranke bude član samoregulatorne organizacije, da u njoj sudjeluje ili da ima pristup toj organizaciji kako bi mogao pružati financijsku uslugu na njezinu području, ta stranka osigurava da samoregulatorna organizacija ispunjava obveze utvrđene u člancima 17.9., 17.11., 18.4. i 18.5.

Članak 25.16.

Platni i klirinški sustavi

U skladu s uvjetima kojima se odobrava nacionalni tretman, svaka stranka financijskim institucijama druge stranke s poslovnim nastanom na njezinu području odobrava pristup platnim i klirinškim sustavima kojima upravljaju javni subjekti te službenim instrumentima financiranja i refinanciranja koji su dostupni u okviru redovitog poslovanja. Ovim člankom ne omogućuje se pristup sredstvima zajmodavca stranke u krajnjoj nuždi.

Članak 25.17.

Pododbor za financijske usluge

1. Pododbor za financijske usluge („Pododbor”), osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1., sastavljen je od predstavnika stranaka nadležnih za financijske usluge.

2. Pododbor:

(a) nadzire provedbu ovog poglavlja;

(b) razmatra pitanja o financijskim uslugama koja mu uputi stranka;

(c) provodi dijalog o regulaciji sektora financijskih usluga u cilju unapređenja uzajamnog znanja o regulatornim sustavima stranaka i suradnje u izradi međunarodnih normi; i

(d) sudjeluje u postupcima rješavanja sporova u skladu s člankom 25.20.

Članak 25.18.

Tehničke rasprave i savjetovanja

1. Stranka može zatražiti tehničke rasprave i savjetovanja s drugom strankom o svim pitanjima koja se pojave u okviru ovog dijela ovog Sporazuma, a koja utječu na financijske usluge. Druga stranka u dobroj namjeri razmatra taj zahtjev. Stranke izvješćuju Pododbor o rezultatima svojih rasprava i savjetovanja.

2. Svaka stranka osigurava da u tim tehničkim raspravama i savjetovanjima njezina delegacija uključuje službenike s relevantnim stručnim znanjem o financijskim uslugama.

3. Podrazumijeva se da se ništa u ovom članku ne tumači kao da se od stranke zahtijeva:

(a) da odstupi od svojih relevantnih zakona i drugih propisa kad je riječ o razmjeni informacija među financijskim regulatorima ili od zahtjevâ sporazuma ili aranžmana između financijskih tijela stranaka; ili

(b) da od regulatornih tijela zahtijeva da poduzmu sve mjere koje bi ometale određena regulatorna, nadzorna, administrativna ili provedbena pitanja.

4. Ništa se u ovom članku ne smije tumačiti kao da stranku koja traži informacije u nadzorne svrhe o financijskoj instituciji koja se nalazi na području druge stranke ili pružatelju prekograničnih financijskih usluga iz druge stranke sprečava da se obrati nadležnom regulatornom tijelu druge stranke kako bi zatražila informacije.

5. Podrazumijeva se da se ovim člankom ne dovode u pitanje prava i obveze stranaka na temelju poglavlja 38.

Članak 25.19.

Rješavanje sporova

1. Poglavlje 38., uključujući priloge 38.-A i 38.-B, primjenjuje se kako je izmijenjeno ovim člankom na rješavanje sporova koji se odnose na primjenu ili tumačenje ovog poglavlja.

2. Uz zahtjeve utvrđene u članku 38.9. članovi vijeća moraju imati stručno znanje ili iskustvo u području propisa o financijskim uslugama ili prakse povezane s tim uslugama, što može uključivati reguliranje financijskih institucija, osim ako se stranke dogovore drukčije.

3. Pododbor preporučuje Zajedničkom odboru sastavljanje popisa od najmanje 15 osoba koje ispunjavaju zahtjeve iz stavka 2. i koje su voljne i sposobne obavljati dužnost članova vijeća. Zajednički odbor sastavlja takav popis najkasnije godinu dana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. Popis se sastoji od triju potpopisa:

(a) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga stranke EU-a;

(b) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Čilea; i

(c) jednog potpopisa osoba koje nisu državljani nijedne stranke, a koje će obavljati dužnost predsjednika vijeća.

4. Na svakom potpopisu nalazi se najmanje pet osoba. Zajednički odbor osigurava da popis uvijek sadržava najmanje toliko osoba.

5. Za potrebe ovog poglavlja popis iz stavka 3. ovog članka, nakon što se utvrdi, zamjenjuje popis utvrđen u skladu s člankom 38.8. stavkom 1.

Članak 25.20.

Rješavanje ulagačkih sporova u vezi s financijskim uslugama

1. Odjeljak D poglavlja 17., kako je izmijenjen ovim člankom, primjenjuje se na:

(a) ulagačke sporove koji se odnose na mjere koje je stranka donijela ili provodi u vezi s ulagateljima i njihovim ulaganjima u financijske institucije na koje se primjenjuje ovaj dio ovog Sporazuma i u kojima ulagatelj tvrdi da je stranka prekršila članak 25.3. stavak 2., članak 25.5. stavak 2. ili članak 17.17., 17.18., 17.19. ili 17.20.; ili

(b) ulagačke sporove pokrenute u skladu s poglavljem 17., u kojima se pozivalo na članak 25.11.

2. Ako je riječ o ulagačkom sporu u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ovog članka ili ako se tuženik pozove na članak 25.11. u skladu sa stavkom 1. točkom (b) ovog članka u roku od 60 dana od podnošenja tužbe sudu na temelju članka 17.30., sudsko vijeće suda koje odlučuje o predmetu može, nakon savjetovanja sa strankama u sporu i u skladu s člankom 17.50. imenovati jednog ili više stručnjaka s popisa donesenog u skladu s člankom 25.19. kako bi ga izvijestilo o bilo kojem činjeničnom pitanju u pogledu financijskih usluga koje je stranka u sporu postavila u postupku.

3. S obzirom na važnost prava stranke da donese ili provodi mjere iz bonitetnih razloga, ako su takve mjere obuhvaćene područjem primjene članka 25.11., taj se članak primjenjuje kao valjana obrana protiv tužbe koja se temelji na bilo kojoj od drugih odredaba ovog dijela ovog Sporazuma, uključujući članak 17.17. Nakon zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 17.27. tuženik može pisanim putem zatražiti od Pododbora da utvrdi je li i u kojoj mjeri mjera koja je predmet tog zahtjeva za savjetovanje opravdana u skladu s člankom 25.11. Takav se zahtjev upućuje što je prije moguće nakon primitka zahtjeva za savjetovanje. Nakon takvog zahtjeva suspendiraju se rokovi iz članaka 17.27., 17.28. i 17.30.

4. Nakon upućivanja u skladu sa stavkom 3. Pododbor u dobroj vjeri pokušava donijeti odluku. Svaka takva odluka odmah se dostavlja strankama u sporu.

5. Ako Pododbor utvrdi da je mjera opravdana na temelju članka 25.11., ne može se podnijeti tužba sudu na temelju članka 17.30.

6. Ako Pododbor ne donese odluku u roku od tri mjeseca od predmetnog zahtjeva u skladu sa stavkom 3. ovog članka, suspenzija rokova iz tog stavka prestaje se primjenjivati.

7. Nepodošenjem tog zahtjeva u skladu sa stavkom 3. ovog članka ne utječe se na pravo tuženika da se u kasnijoj fazi postupka pozove na članak 25.11. kao obranu. Sud ne donosi negativne zaključke na temelju činjenice da se Pododbor nije dogovorio o odluci.

POGLAVLJE 26.

DIGITALNA TRGOVINA

ODJELJAK A

Opće odredbe

Članak 26.1.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na trgovinu koju omogućuju elektronička sredstva.

2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na audiovizualne usluge.

Članak 26.2.

Definicije

1. Definicije iz članaka 17.2. i 18.2. primjenjuju se na ovo poglavlje.

2. Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „potrošač” znači svaka fizička ili pravna osoba ako je to predviđeno zakonima i drugim propisima stranke, koja koristi ili traži javnu telekomunikacijsku uslugu za potrebe izvan okvira svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti;

(b) „izravna marketinška komunikacija” znači svaki oblik komercijalnog oglašavanja kojim fizička ili pravna osoba prenosi marketinške poruke izravno krajnjim korisnicima putem javne telekomunikacijske usluge i obuhvaća barem elektroničku poštu te tekstualne i multimedijske poruke;

(c) „usluga elektroničke autentifikacije” znači postupak koji omogućuje potvrđivanje:

i. elektroničke identifikacije fizičke ili pravne osobe; ili

ii. Uizvornosti i cjelovitosti podataka u elektroničkom obliku;

(d) „elektronički pečat” znači podaci u elektroničkom obliku koje koristi pravna osoba i koji su pridruženi ili logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku radi osiguravanja izvornosti i cjelovitosti tih drugih podataka;

(e) „elektronički potpis” znači podaci u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku, te ispunjava sljedeće zahtjeve:

i. fizička ga osoba koristi za izražavanje svoje suglasnosti s podacima u elektroničkom obliku na koje se odnosi; i

ii. povezan je s podacima u elektroničkom obliku na koje se odnosi tako da se mogu otkriti sve naknadne izmjene podataka u elektroničkom obliku;

(f) „elektroničke usluge povjerenja” znači elektronička usluga koja se sastoji od izrade, verifikacije i validacije elektroničkih potpisa, elektroničkih pečata, elektroničkih vremenskih žigova, elektroničke preporučene dostave, autentifikacije mrežnih stranica i certifikata povezanih s tom uslugom;

(g) „krajnji korisnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja koristi ili traži javnu telekomunikacijsku uslugu kao potrošač ili, ako je tako predviđeno zakonima i drugim propisima stranke, u trgovinske, poslovne ili profesionalne svrhe;

(h) „osobni podaci” znači osobni podaci kako su definirani u članku 8.3. točki (r); i

(i) „javna telekomunikacijska usluga” znači javna telekomunikacijska usluga kako je definirana u članku 23.2. točki (j).

Članak 26.3.

Pravo na reguliranje

Stranke ponovno potvrđuju pravo na reguliranje na svojem području radi ostvarivanja legitimnih ciljeva politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, socijalne usluge, obrazovanje, sigurnost, okoliš, uključujući klimatske promjene, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača, zaštita privatnosti i podataka ili promicanje i zaštita kulturne raznolikosti.

Članak 26.4.

Iznimke

Ništa u ovom poglavlju ne sprečava stranke da donesu ili provode mjere u skladu s člancima 25.11., 39.1. i 39.2. zbog razloga od javnog interesa koji su u njima navedeni.

ODJELJAK B

Protok podataka i zaštita osobnih podataka

Članak 26.5.

Prekogranični protok podataka

Stranke su odlučne osigurati prekogranični protok podataka kako bi se olakšala digitalna trgovina. U tu svrhu stranka ne ograničava prekogranični protok podataka između stranaka na način da:

(a) zahtijeva upotrebu računalne opreme ili mrežnih elemenata na svojem području za obradu podataka, među ostalim nametanjem upotrebe računalne opreme ili mrežnih elemenata koji su certificirani ili odobreni na području te stranke;

(b) zahtijeva lokalizaciju podataka na području te stranke za pohranu ili obradu;

(c) zabranjuje pohranu ili obradu na području druge stranke; ili

(d) uvjetuje prekogranični prijenos podataka upotrebom računalne opreme ili mrežnih elemenata na području te stranke ili zahtjevima za lokalizaciju na području te stranke.

Članak 26.6.

Zaštita osobnih podataka i privatnosti

1. Svaka stranka priznaje da je zaštita osobnih podataka i privatnosti temeljno pravo i da visoki standardi u tom području doprinose povjerenju u digitalno gospodarstvo i razvoju trgovine.

2. Svaka stranka može donijeti i provoditi mjere koje smatra primjerenima za osiguravanje zaštite osobnih podataka i privatnosti, među ostalim donošenjem i primjenom pravila za prekogranični prijenos osobnih podataka. Ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne utječe na zaštitu osobnih podataka i privatnosti koja se osigurava mjerama stranke.

ODJELJAK C

Posebne odredbe

Članak 26.7.

Carine na elektroničke prijenose

Stranka ne primjenjuje carine na elektroničke prijenose između osobe iz te stranke i osobe iz druge stranke.

Članak 26.8.

Odsutnost prethodnog odobrenja

1. Stranka ne zahtijeva prethodno odobrenje isključivo na temelju toga što se usluga pruža putem interneta ([90]) niti donosi ili provodi nijedan drugi zahtjev s istovjetnim učinkom.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na telekomunikacijske usluge, usluge radiodifuzije, usluge igara na sreću, usluge pravnog zastupanja ni na usluge javnih bilježnika ili istovjetnih profesija u mjeri u kojoj uključuju izravnu i posebnu vezu s izvršavanjem javnih ovlasti.

Članak 26.9.

Sklapanje ugovora elektroničkim putem

1. Svaka stranka osigurava da se njezinim zakonima i drugim propisima omogućuje sklapanje ugovora elektroničkim putem i da pravni zahtjevi za ugovorne postupke ne stvaraju prepreke za upotrebu ugovora sklopljenih elektroničkim putem niti dovode do toga da takvi ugovori nemaju pravni učinak i valjanost zbog toga što su sklopljeni elektroničkim putem.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na:

(a) usluge radiodifuzije, usluge igara na sreću i usluge pravnog zastupanja;

(b) usluge javnih bilježnika ili istovrijednih profesija koje su izravno i posebno povezane s izvršavanjem javnih ovlasti; i

(c) ugovore kojima se utvrđuju ili prenose prava na nekretnine, ugovore za koje je zakonom propisano sudjelovanje sudova, javnih tijela ili profesija koje izvršavaju javne ovlasti, ugovore o jamstvu i kolateralne vrijednosne papire koje daju osobe koje djeluju izvan okvira svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti te ugovore uređene obiteljskim ili nasljednim pravom.

Članak 26.10.

Elektroničke usluge povjerenja i elektronička autentifikacija

1. Stranka ne uskraćuje pravni učinak ni dopuštenost elektroničke usluge povjerenja ili elektroničke autentifikacije kao dokaza u sudskim ili upravnim postupcima na temelju toga što je u elektroničkom obliku.

2. Stranka ne donosi niti provodi mjere kojima bi se:

(a) sudionicima u elektroničkoj transakciji zabranilo međusobno utvrđivanje odgovarajuće metode elektroničke autentifikacije za njihovu transakciju; ili

(b) sudionicima u elektroničkoj transakciji onemogućila prilika da sudskim ili upravnim tijelima dokažu da je njihova elektronička transakcija u skladu sa svim zakonskim zahtjevima u pogledu elektroničkih usluga povjerenja ili usluga elektroničke autentifikacije.

3. Neovisno o stavku 2. stranka može zahtijevati da za određenu kategoriju elektroničkih transakcija metoda elektroničke autentifikacije ili elektronička usluga povjerenja ispunjava sljedeće zahtjeve:

(a) certificiralo ju je tijelo akreditirano u skladu s njezinim pravom; ili

(b) ispunjava određene standarde učinkovitosti koji su objektivni, transparentni i nediskriminirajući te se odnose samo na posebne značajke predmetne kategorije elektroničkih transakcija.

([90]) Usluga se pruža putem interneta ako se pruža elektroničkim putem i bez istodobne prisutnosti osoba.

Članak 26.11.

Povjerenje potrošača na internetu

1. Stranke prepoznaju važnost jačanja povjerenja potrošača u digitalnu trgovinu. Svaka stranka donosi ili provodi mjere za učinkovitu zaštitu potrošača koji sudjeluju u transakcijama elektroničke trgovine, uključujući mjere kojima se:

(a) zabranjuju prijevarne i obmanjujuće poslovne prakse;

(b) zahtijeva da dobavljači robe i usluga postupaju u dobroj vjeri i u skladu s poštenom poslovnom praksom, među ostalim zabranom naplaćivanja potrošačima robe i usluga koje nisu zatražili;

(c) zahtijeva od dobavljača robe ili usluga da potrošačima pruže jasne i detaljne informacije o svojem identitetu i podacima za kontakt ([91]), kao i o robi ili uslugama, transakciji i primjenjivim pravima potrošača; i

(d) potrošačima omogućuje pristup pravnoj zaštiti radi ostvarivanja njihovih prava, uključujući pravo na pravna sredstva ako su roba ili usluge plaćeni, ali nisu isporučeni ili pruženi kako je dogovoreno.

2. Stranke prepoznaju važnost suradnje između njihovih nacionalnih agencija za zaštitu potrošača ili drugih relevantnih tijela u pogledu aktivnosti povezanih s elektroničkom trgovinom radi jačanja povjerenja potrošača.

Članak 26.12.

Neželjena izravna marketinška komunikacija

1. Svaka stranka osigurava učinkovitu zaštitu krajnjih korisnika od neželjene izravne marketinške komunikacije.

2. Svaka stranka donosi ili provodi učinkovite mjere u pogledu neželjene izravne marketinške komunikacije kojima se:

(a) zahtijeva od pružatelja neželjene izravne marketinške komunikacije da osiguraju da primatelji mogu spriječiti stalni primitak te komunikacije; ili

(b) zahtijeva privola primatelja, kako je određeno u skladu s njezinim zakonima i drugim propisima, za primanje izravne marketinške komunikacije.

3. Svaka stranka osigurava da je izravna marketinška komunikacija jasno prepoznatljiva kao takva, da jasno otkriva u čije se ime odvija i da sadržava potrebne informacije koje krajnjim korisnicima omogućuju da besplatno i u bilo kojem trenutku zatraže njezin prestanak.

Članak 26.13.

Zabrana obveznog prijenosa izvornog koda ili pristupa izvornom kodu

1. Stranka ne smije zahtijevati prijenos izvornog koda softvera u vlasništvu fizičke ili pravne osobe iz druge stranke ili pristup tom kodu. Ovaj se stavak ne primjenjuje ako osoba iz druge stranke dobrovoljno prenese izvorni kod ili odobri pristup izvornom kodu na komercijalnoj osnovi, na primjer u kontekstu transakcije javne nabave ili slobodno sklopljenog ugovora. Ništa u ovom stavku ne sprečava osobu stranke da licencira svoj softver na besplatnoj osnovi s otvorenim kodom.

2. Podrazumijeva se da se članci 25.11., 39.1. i 39.2. mogu primjenjivati na mjere stranke koje su donesene i provode se u kontekstu postupka certificiranja.

([91]) U slučaju posrednih pružatelja usluga identitet i podaci za kontakt uključuju i identitet i podatke za kontakt stvarnog dobavljača robe ili usluge.

3. Ništa u ovom članku ne utječe na sljedeće:

(a) zahtjeve suda, upravnog suda ili tijela za tržišno natjecanje za ispravljanje povrede prava tržišnog natjecanja;

(b) zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva; ili

(c) pravo stranke da poduzme mjere u skladu s člankom 28.3.

Članak 26.14.

Suradnja u regulatornim pitanjima povezanima s digitalnom trgovinom

1. Stranke surađuju razmjenom informacija o svojem pravu, kao i o provedbi tog prava, u vezi s regulatornim pitanjima koja proizlaze iz digitalne trgovine, među ostalim:

(a) o priznavanju i olakšavanju interoperabilnih prekograničnih elektroničkih usluga povjerenja i elektroničke autentifikacije;

(b) o obradi izravne marketinške komunikacije;

(c) o zaštiti potrošača na internetu; i

(d) o svim drugim regulatornim pitanjima relevantnima za razvoj digitalne trgovine.

2. Stranke održavaju dijalog koji se temelji na razmjeni informacija iz stavka 1.

3. Ovaj se članak ne primjenjuje na pravila i mjere stranke za zaštitu osobnih podataka i privatnosti, uključujući prekogranični prijenos osobnih podataka.

Članak 26.15.

Preispitivanje

Na zahtjev bilo koje stranke Pododbor za usluge i ulaganja iz članka 18.10. preispituje provedbu ovog poglavlja, posebno s obzirom na relevantne promjene koje utječu na digitalnu trgovinu i koje bi mogle proizaći iz novih poslovnih modela ili tehnologija. Pododbor za usluge i ulaganja izvješćuje o svojim nalazima i može Zajedničkom odboru dati sve potrebne preporuke.

POGLAVLJE 27.

KRETANJA KAPITALA, PLAĆANJA I PRIJENOSI TE PRIVREMENE ZAŠTITNE MJERE

Članak 27.1.

Cilj i područje primjene

Cilj je ovog poglavlja omogućiti slobodno kretanje kapitala i plaćanja povezanih s transakcijama liberaliziranima na temelju ovog dijela ovog Sporazuma ([92]).

([92]) Podrazumijeva se da se na ovo poglavlje primjenjuje Prilog 17.-E.

Članak 27.2.

Tekući račun

Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog dijela ovog Sporazuma, svaka stranka dopušta, u slobodno konvertibilnoj valuti i u skladu sa Statutom Međunarodnog monetarnog fonda, donesenim u Bretton Woodsu u New Hampshireu 22. srpnja 1944., sva plaćanja i prijenose u vezi s transakcijama na tekućem računu platne bilance koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 27.3.

Kretanje kapitala

Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog dijela ovog Sporazuma, svaka stranka u pogledu transakcija na kapitalnom i financijskom računu platne bilance omogućuje slobodno kretanje kapitala u svrhu liberalizacije ulaganja i drugih transakcija kako je predviđeno u poglavljima 17., 18. i 25.

Članak 27.4.

Primjena zakona i drugih propisa povezanih s kretanjem kapitala, plaćanjima ili prijenosima

1. Članci 17.20., 27.2. i 27.3. ne tumače se kao da sprečavju stranku da primjenjuje svoje zakone i druge propise koji se odnose na sljedeće:

(a) stečaj, nesolventnost ili zaštitu prava vjerovnika;

(b) izdavanje financijskih instrumenata kao što su vrijednosni papiri, budućnosnice ili izvedenice te trgovanje njima;

(c) financijsko izvještavanje ili vođenje evidencije o kretanju kapitala, plaćanjima ili prijenosima ako su potrebni za pomoć tijelima za izvršavanje zakonodavstva ili financijskim regulatornim tijelima;

(d) kaznena djela, obmanjujuće ili prijevarne prakse;

(e) osiguravanje usklađenosti s rješenjima ili presudama donesenima u sudskim ili upravnim postupcima; ili

(f) sustav socijalne sigurnosti, javni mirovinski sustav ili sustav obvezne štednje.

2. Zakoni i drugi propisi iz stavka 1. primjenjuju se na pravedan i nediskriminirajući način, a ne na način koji bi predstavljao prikriveno ograničenje kretanja kapitala, plaćanja ili prijenosa.

Članak 27.5.

Privremene zaštitne mjere

U iznimnim okolnostima ozbiljnih teškoća u funkcioniranju gospodarske i monetarne unije Europske unije, ili prijetnje od takvih teškoća, stranka EU može donijeti ili provoditi zaštitne mjere u pogledu kretanja kapitala, plaćanja ili prijenosa, u trajanju od najdulje šest mjeseci. Te su mjere ograničene na ono što je nužno.

Članak 27.6.

Ograničenja u slučaju teškoća s platnom bilancom i vanjskim financijskim položajem

1. Ako ima ozbiljnih teškoća s platnom bilancom ili vanjskim financijskim položajem ili postoji opasnost od takvih teškoća, stranka može donijeti ili provoditi mjere ograničavanja koje se primjenjuju na kretanja kapitala, plaćanja ili prijenose ([93]).

([93]) Podrazumijeva se da ozbiljne teškoće s platnom bilancom ili vanjskim financijskim položajem ili prijetnja od takvih teškoća mogu, među ostalim čimbenicima, biti prouzročene ozbiljnim teškoćama povezanima s monetarnom ili tečajnom politikom ili prijetnjom od takvih teškoća.

2. Mjere iz stavka 1. ovog članka:

(a) moraju biti u skladu sa Statutom Međunarodnog monetarnog fonda, ako je primjenjivo;

(b) ne smiju premašivati mjere koje su potrebne kako bi se riješila situacija navedena u stavku 1. ovog članka;

(c) privremene su te se postupno ukidaju kad se poboljša situacija navedena u stavku 1. ovog članka;

(d) takve su da se njima izbjegava nanošenje nepotrebne štete komercijalnim, gospodarskim i financijskim interesima druge stranke; i

(e) nediskriminirajuće su u usporedbi s trećim zemljama u sličnim situacijama.

3. Kad je riječ o trgovini robom, svaka stranka može donijeti ili provoditi mjere ograničavanja radi zaštite svojeg vanjskog financijskog položaja ili svoje platne bilance. Takve mjere moraju biti u skladu s GATT-om iz 1994. te Dogovorom o odredbama o platnoj bilanci iz Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994.

4. Kad je riječ o trgovini uslugama, svaka stranka može donijeti ili provoditi mjere ograničavanja radi zaštite svojeg vanjskog financijskog položaja ili svoje platne bilance. Takve mjere moraju biti u skladu s člankom XII. GATS-a.

5. Stranka koja donese ili provodi mjere iz stavaka 1. i 2. o njima odmah obavješćuje drugu stranku.

6. Ako se donesu ili provode mjere ograničavanja na temelju ovog članka, stranke odmah održavaju savjetovanje u okviru Pododbora za usluge i ulaganje, osim ako se takvo savjetovanje održava u okviru drugog foruma u kojem su obje stranke članice. U okviru savjetovanja ocjenjuju se teškoće s platnom bilancom ili vanjske financijske teškoće koje su dovele do predmetnih mjera uzimajući u obzir, među ostalim, čimbenike kao što su:

(a) vrsta i opseg teškoća;

(b) vanjsko gospodarsko i trgovinsko okruženje; i

(c) alternativne korektivne mjere koje su eventualno dostupne.

7. Za vrijeme savjetovanja u skladu sa stavkom 6. ocjenjuje se usklađenost mjera ograničavanja sa stavcima 1. i 2. Ta savjetovanja temelje se na svim relevantnim nalazima statističke ili činjenične prirode koje je predstavio Međunarodni monetarni fond (MMF), ako su dostupni, a u zaključcima se uzima u obzir ocjena MMF-a o platnoj bilanci i vanjskoj financijskoj situaciji predmetne stranke.

POGLAVLJE 28.

JAVNA NABAVA

Članak 28.1.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 28.-A i 28.-B:

(a) „trgovačka roba ili usluge” znači roba ili usluge vrste koja se obično prodaje ili nudi na prodaju na komercijalnom tržištu nevladinim kupcima te koju takvi kupci obično kupuju, za nevladine potrebe;

(b) „građevinska usluga” znači usluga kojoj je cilj realizacija javnih ili građevinskih radova na bilo koji način, u smislu odjeljka 51. CPC-a;

(c) „elektronička dražba” znači ponavljajući postupak pri kojemu dobavljači uz upotrebu elektroničkih sredstava predstavljaju nove cijene ili vrijednosti za mjerljive necjenovne elemente ponude povezane s kriterijima za evaluaciju ili oboje i na temelju kojeg se rangiraju ili ponovno rangiraju ponude;

(d) „u pisanom obliku” ili „pisano” znači izraz riječima ili brojevima koji se može pročitati, reproducirati i kasnije priopćiti; može uključivati informacije koje se prenose i pohranjuju u elektroničkom obliku;

(e) „ograničeni postupak nabave” znači način nabave pri kojoj naručitelj stupa u kontakt s dobavljačem ili dobavljačima koje je sam odabrao;

(f) „mjera” znači zakon, drugi propis, postupak, administrativna smjernica ili praksa ili bilo koja radnja naručitelja u vezi s predmetnim postupkom nabave;

(g) „popis za višestruku upotrebu” znači popis dobavljača za koje je naručitelj utvrdio da zadovoljavaju uvjete za uvrštavanje na taj popis te koji naručitelj namjerava upotrijebiti više puta;

(h) „obavijest o namjeri nabave” znači obavijest koju objavljuje naručitelj kojom se zainteresirani dobavljači pozivaju da podnesu zahtjev za sudjelovanje, ponudu ili oboje;

(i) „kompenzacija” znači bilo kakav uvjet ili obveza kojom se potiče lokalni razvoj ili poboljšava bilanca plaćanja stranke, kao što su korištenje domaćih sadržaja, licenciranje tehnologije, ulaganje, vezana trgovina i slična mjera ili zahtjev;

(j) „otvoreni postupak javne nabave” znači način nabave u kojem svi zainteresirani dobavljači mogu podnijeti svoju ponudu;

(k) „naručitelj” znači subjekt obuhvaćen odjeljkom A, B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B;

(l) „kvalificirani dobavljač” znači dobavljač za kojeg je naručitelj potvrdio da zadovoljava uvjete sudjelovanja;

(m) „nadmetanje po pozivu” znači način nabave u kojem naručitelj poziva samo kvalificirane dobavljače da podnesu ponudu;

(n) „usluge” uključuju građevinske usluge, osim ako je navedeno drukčije;

(o) „norma” znači dokument koji je odobrilo priznato tijelo kojim se predviđa zajedničko i ponovljeno korištenje, pravila, smjernice ili karakteristike za robu ili usluge ili povezane procese i proizvodne metode, a čija primjena nije obvezujuća; može uključivati ili se odnositi isključivo na stručno nazivlje, simbole, zahtjeve za pakiranje, obilježavanje ili označivanje koji se primjenjuju na robu, uslugu, postupak i način proizvodnje;

(p) „dobavljač” znači osoba ili skupina osoba koja isporučuje ili bi mogla isporučiti robu ili usluge; i

(q) „tehnička specifikacija” znači zahtjev natječaja kojim se:

i. utvrđuju značajke:

(A) robe koja će se nabavljati, uključujući kvalitetu, učinkovitost, sigurnost i dimenzije ili postupke i metode njezine proizvodnje; ili

(B) usluga koje će se nabavljati, uključujući kvalitetu, učinkovitost, sigurnost ili postupke ili metode za njihovo pružanje; ili

ii. određuju terminologija, simboli, zahtjevi u pogledu ambalaže, pakiranja ili označivanja, kako se primjenjuju na robu ili usluge.

Članak 28.2.

Područje primjene i opseg

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na sve mjere u pogledu obuhvaćene nabave, neovisno o tome provodi li se nabava isključivo ili djelomično elektroničkim putem.

2. Za potrebe ovog poglavlja „obuhvaćena nabava” znači nabava za državne potrebe:

(a) robe, usluge ili kombinacije robe i usluge:

i. kako je navedeno u Prilogu 28.-A ili Prilogu 28.-B; i

ii. koje se ne nabavljaju radi prodaje ili preprodaje ili za upotrebu u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga za komercijalnu prodaju ili preprodaju;

(b) bilo kojim ugovornim sredstvom, uključujući kupnju, zakup i najam ili *leasing* s opcijom kupnje ili bez nje;

(c) za koju je vrijednost, procijenjena u skladu sa stavcima od 6. do 8. ovog članka jednaka ili prelazi relevantni prag utvrđen u Prilogu 28.-A ili Prilogu 28.-B. u vrijeme objave obavijesti u skladu s člankom 28.6.;

(d) koju provodi naručitelj; i

(e) koja nije na drugi način isključena iz područja primjene na temelju stavka 3. ovog članka ili Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B.

3. Osim ako je u Prilogu 28.-A ili Prilogu 28.-B drukčije predviđeno, ovo se poglavlje ne primjenjuje na:

(a) stjecanje ili najam zemljišta, postojećih zgrada ili druge nepokretne imovine ili prava na njih;

(b) neugovorne sporazume ili bilo koji oblik pomoći koju pruža stranka, što uključuje sporazume o suradnji, bespovratna sredstva, zajmove, subvencije, dokapitalizaciju, jamstva i fiskalne poticaje;

(c) nabavu ili stjecanje usluga fiskalne agencije ili depozitara, usluga likvidacije i upravljanja za regulirane financijske institucije ili usluga koje se odnose na prodaju, otkup i distribuciju javnog duga, što uključuje zajmove i državne obveznice, zadužnice i ostale vrijednosne papire;

(d) ugovore o radu u javnim službama;

(e) nabavu koja se provodi:

i. u posebnu svrhu pružanja međunarodne pomoći, uključujući razvojnu pomoć;

ii. u skladu s posebnim postupkom ili uvjetom međunarodnog sporazuma u vezi s razmještajem postrojbi ili u vezi sa zajedničkom provedbom projekta zemalja potpisnica; ili

iii. u skladu s posebnim postupkom ili uvjetom međunarodne organizacije ili koja se financira putem međunarodnih bespovratnih sredstava, zajmova ili druge pomoći ako primjenjivi postupak ili uvjet ne bi bio u skladu s ovim poglavljem; ili

(f) financijske usluge.

4. Ovo se poglavlje primjenjuje na svu nabavu obuhvaćenu Prilogom 28.-A ili Prilogom 28.-B u kojoj su obveze svake stranke utvrđene kako slijedi:

(a) u odjeljku A priloga 28.-A i 28.-B, subjekti središnje vlasti čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(b) u odjeljku B priloga 28.-A i 28.-B, tijela vlasti ispod središnje razine čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(c) u odjeljku C priloga 28.-A i 28.-B, svi ostali subjekti čija je nabava obuhvaćena ovim poglavljem;

(d) u odjeljku D priloga 28.-A i 28.-B, roba obuhvaćena ovim poglavljem;

(e) u odjeljku E priloga 28.-A i 28.-B, usluge, osim građevinskih usluga, obuhvaćene ovim poglavljem;

(f) u odjeljku F priloga 28.-A i 28.-B, građevinske usluge obuhvaćene ovim poglavljem;

(g) u odjeljku G priloga 28.-A i 28.-B, koncesije za javne radove obuhvaćene ovim poglavljem;

(h) u odjeljku H priloga 28.-A i 28.-B, sve opće napomene;

(i) u odjeljku I priloga 28.-A i 28.-B, mediji putem kojih stranka objavljuje svoje obavijesti o nabavi, obavijesti o dodjeli ugovora i druge informacije povezane sa svojim sustavom javne nabave kako je utvrđeno u ovom poglavlju;

(j) u odjeljku J Priloga 28.-B, stopa konverzije koja se koristi za granične vrijednosti.

5. Ako naručitelj u kontekstu obuhvaćene nabave od osoba koje nisu obuhvaćene Prilogom 28.-A ili Prilogom 28.-B zahtijeva nabavu u skladu s posebnim zahtjevima, članak 28.4. primjenjuje se *mutatis mutandis* na takve zahtjeve.

6. Pri procjeni vrijednosti nabave u svrhu utvrđivanja je li riječ o obuhvaćenoj nabavi, naručitelj:

(a) ne razdvaja nabavu u zasebne nabave i ne bira niti upotrebljava određenu metodu određivanja vrijednosti za procjenu vrijednosti nabave s namjerom isključivanja cjelokupne nabave ili njezina dijela iz primjene ovog poglavlja; i

(b) uključuje procijenjenu maksimalnu ukupnu vrijednost nabave za cijelo razdoblje njezina trajanja, bez obzira na to je li dodijeljena jednom ili više dobavljača, uzimajući u obzir sve oblike naknade, uključujući:

i. premije, naknade, provizije i kamate; i

ii. ako su u postupku nabave predviđene opcije, ukupnu vrijednost takvih opcija.

7. Ako pojedinačni zahtjev za nabavu dovede do dodjele više od jednog ugovora ili dodjele ugovora u zasebnim dijelovima („ugovori koji se ponavljaju”), izračunavanje procijenjene maksimalne ukupne vrijednosti temelji se na sljedećem:

(a) na vrijednosti ugovora koji se ponavljaju za istu vrstu robe ili usluge koji su dodijeljeni tijekom proteklih 12 mjeseci ili u protekloj fiskalnoj godini naručitelja, koja je prilagođena, ako je moguće, kako bi se uzele u obzir predviđene promjene u količini ili vrijednosti robe ili usluge koja se nabavlja u sljedećih 12 mjeseci; ili

(b) na procijenjenoj vrijednosti ugovora koji se ponavljaju za istu vrstu robe ili usluge, a koji će se dodijeliti tijekom 12 mjeseci nakon prvotne dodjele ugovora ili tijekom fiskalne godine naručitelja.

8. Kad je riječ o nabavi putem zakupa, najma ili *leasinga* s pravom otkupa robe ili usluga ili kad je riječ o nabavi za koju ukupna cijena nije određena, temelj za određivanje vrijednosti jest:

(a) kad je riječ o ugovoru na određeno vrijeme:

i. ako ugovor traje 12 mjeseci ili manje, ukupna procijenjena maksimalna vrijednost za razdoblje njegova trajanja;

ii. ako trajanje ugovora premašuje 12 mjeseci, ukupna procijenjena maksimalna vrijednost, uključujući eventualnu procijenjenu preostalu vrijednost;

(b) ako se ugovor sklapa na neodređeno razdoblje, procijenjeni mjesečni obrok pomnožen s 48;

(c) ako nije sigurno hoće li ugovor biti sklopljen na određeno razdoblje, primjenjuje se točka (b).

Članak 28.3.

Sigurnosne i opće iznimke

1. Ništa u ovom poglavlju ne tumači se tako da sprečava stranku da poduzme bilo koju mjeru ili da ne otkrije bilo koje informacije koje smatra potrebnima za zaštitu svojih bitnih sigurnosnih interesa u odnosu na nabavu oružja, streljiva ili vojne opreme ili nabavu nužnu za nacionalnu sigurnost ili nacionalnu obranu.

2. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između stranaka u kojima prevladavaju slični uvjeti ili prikriveno ograničavanje međunarodne trgovine, ništa u ovom poglavlju ne tumači se kao da sprečava stranku da uvede ili izvršava mjere:

(a) potrebne radi zaštite javnog morala, reda ili sigurnosti;

(b) potrebne radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka;

(c) potrebne radi zaštite intelektualnog vlasništva; ili

(d) koje se odnose na robu ili usluge osoba s invaliditetom, dobrotvornih ustanova ili zatvorenika.

3. Stranke razumiju da stavak 2. točka (b) uključuje mjere zaštite okoliša potrebne za zaštitu života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka.

Članak 28.4.

Opća načela

Nediskriminacija

1. U odnosu na bilo koju mjeru povezanu s obuhvaćenom nabavom, svaka stranka, uključujući njezine naručitelje, odmah i bezuvjetno odobrava za robu i usluge druge stranke i dobavljače druge stranke koji nude robu ili usluge bilo koje stranke, tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji stranka, uključujući njezine naručitelje, odobrava za svoju robu, usluge i dobavljače.

2. S obzirom na bilo koju mjeru koja se odnosi na obuhvaćenu nabavu, stranka, uključujući njezine naručitelje:

(a) ne smije dobavljaču s lokalnom poslovnom jedinicom odobriti manje povoljan tretman nego drugom dobavljaču s lokalnom poslovnom jedinicom na temelju stupnja povezanosti s inozemstvom ili na temelju stranog vlasništva; ili

(b) ne smije diskriminirati dobavljača s lokalnom poslovnom jedinicom na temelju činjenice da su roba ili usluge koje taj dobavljač nudi za određenu nabavu roba ili usluge druge stranke.

Korištenje elektroničkih sredstava

3. Stranke osiguravaju da se sva komunikacija i razmjena informacija o obuhvaćenoj nabavi provodi elektroničkim sredstvima, među ostalim za objavu informacija o nabavi, obavijesti i natječajne dokumentacije te za zaprimanje ponuda. Pri provedbi obuhvaćene nabave elektroničkim putem naručitelj:

(a) osigurava da se nabava provodi putem sustava informacijske tehnologije i softvera, uključujući one za autentifikaciju i enkripciju informacija, koji su opće dostupni i interoperabilni s drugim opće dostupnim sustavima informacijskih tehnologija i softverom;

(b) uspostavlja i provodi mehanizme kojima se osigurava cjelovitost zahtjevâ za sudjelovanje i ponuda, uključujući utvrđivanje vremena primitka i sprečavanje neprimjerenog pristupa; i

(c) koristi elektronička sredstva informiranja i komuniciranja za objavu obavijesti i natječajne dokumentacije u postupcima nabave te, u najvećoj mogućoj mjeri, za podnošenje ponuda.

Provođenje nabave

4. Naručitelj provodi obuhvaćenu nabavu na transparentan i nepristran način:

(a) koji je u skladu s ovim poglavljem, s pomoću metoda kao što su otvoreni postupak javne nabave, nadmetanje po pozivu i ograničeni postupak nabave; i

(b) tako da spriječi sukob interesa i korupciju u skladu s relevantnim pravom.

Pravila o podrijetlu

5. Za potrebe javne nabave obuhvaćene ovim poglavljem stranka ne primjenjuje pravila o podrijetlu na robu uvezenu iz druge stranke koja se razlikuju od pravila o podrijetlu koja ta stranka primjenjuje u uobičajenom tijeku trgovine na uvoz iste robe.

Kompenzacije

6. U odnosu na obuhvaćenu nabavu, stranka, uključujući njezine naručitelje, ne smije tražiti, uzimati u obzir, nalagati ili izvršavati nikakve kompenzacije ni u kojoj fazi nabave.

Mjere koje nisu specifične za javnu nabavu

7. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na carine i pristojbe bilo koje vrste koje su uvedene na uvoz ili u vezi s uvozom, na način ubiranja takvih carina i pristojbi te na ostale uvozne propise ili formalnosti i mjere koje utječu na trgovinu uslugama, a koje nisu mjere kojima se uređuje obuhvaćena nabava.

Mjere za suzbijanje korupcije

8. Svaka stranka osigurava da ima uspostavljene odgovarajuće mjere za otklanjanje i sprečavanje korupcije u javnoj nabavi. Takve mjere mogu uključivati postupke kojima se u neograničenom ili ograničenom razdoblju dobavljačima za koje su pravosudna tijela te stranke konačnom odlukom utvrdila da su sudjelovali u prijevari ili drugim nezakonitim radnjama povezanima s javnom nabavom na području te stranke uskraćuje pravo na sudjelovanje u postupcima javne nabave stranke. Svaka stranka ujedno osigurava da ima uspostavljene politike i postupke za sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće, svakog mogućeg sukoba interesa osoba koje sudjeluju u nabavi ili utječu na nju.

Članak 28.5.

Informacije o sustavu nabave

1. Svaka stranka:

(a) bez odgode objavljuje sve zakone, druge propise, sudske odluke, upravne odluke opće primjene, standardne ugovorne odredbe propisane zakonom ili drugim propisom i na koje se upućuje u obavijestima ili natječajnoj dokumentaciji i postupku povezanima s obuhvaćenom nabavom te sve njihove izmjene, u službenom elektroničkom ili papirnatom mediju na nacionalnoj razini koji ima široku distribuciju i dostupan je javnosti; i

(b) drugoj stranci na zahtjev daje objašnjenje navedenoga.

2. U odjeljku I Priloga 28.-A odnosno Priloga 28.-B navodi se sljedeće:

(a) elektronički ili papirnati mediji u kojima dotična stranka objavljuje informacije utvrđene u stavku 1.;

(b) elektronički ili papirnati mediji u kojima dotična stranka objavljuje obavijesti propisane člankom 28.6., člankom 28.8 stavkom 9. i člankom 28.17 stavkom 2.; i

(c) adresa ili adrese internetskih stranica na kojima dotična stranka objavljuje:

i. svoje statističke podatke o nabavi u skladu s člankom 28.17. stavkom 4.; ili

ii. svoje obavijesti o dodijeljenim ugovorima u skladu s člankom 28.17 stavkom 5.

3. Svaka stranka odmah obavješćuje Pododbor iz članka 28.21. o svakoj izmjeni informacija stranke navedenih u odjeljku I Priloga 28.-A odnosno Priloga 28.-B.

Članak 28.6.

Obavijesti

Obavijest o namjeri nabave

1. Za svaku obuhvaćenu nabavu naručitelj objavljuje obavijest o namjeri nabave, osim u okolnostima navedenima u članku 28.14.

2. Ako ovim poglavljem nije drukčije predviđeno, svaka obavijest o namjeri nabave uključuje:

(a) ime i adresu naručitelja i druge podatke koji su potrebni za stupanje u kontakt s naručiteljem i dobivanje svih relevantnih dokumenata povezanih s javnom nabavom te njihov trošak i uvjete plaćanja, ako postoje;

(b) opis nabave, uključujući prirodu i količinu robe ili usluga koje su predmet nabave ili, ako količina nije poznata, procijenjenu količinu;

(c) za ugovore koji se ponavljaju, procjenu, ako je moguće, rokova naknadnih obavijesti o namjeri nabave;

(d) opis svih opcija;

(e) vremenski raspored isporuke robe ili pružanja usluga ili trajanje ugovora;

(f) način javne nabave koji će se upotrijebiti te hoće li uključivati pregovore ili mehanizam elektroničke dražbe;

(g) ako je primjenjivo, adresu i rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje u nabavi;

(h) adresu i rok za podnošenje ponuda;

(i) jezik ili jezike na kojima se mogu podnijeti ponude ili zahtjevi za sudjelovanje, ako se mogu podnositi na jeziku koji nije službeni jezik stranke naručitelja;

(j) popis i kratak opis uvjeta za sudjelovanje dobavljača, uključujući zahtjeve za posebnu dokumentaciju ili potvrde koje dobavljači moraju dostaviti u vezi s tim, osim ako su ti zahtjevi uključeni u natječajnu dokumentaciju koja je dostupna svim zainteresiranim dobavljačima istodobno kad i obavijest o namjeri nabave;

(k) ako u skladu s člankom 28.8. stavkom 5. naručitelj namjerava odabrati ograničeni broj kvalificiranih dobavljača koje će pozvati da sudjeluju sa svojim ponudama, kriterije koji će se koristiti za njihov odabir i broj dobavljača kojima će biti dopušteno podnijeti ponudu; i

(l) naznaku da je javna nabava obuhvaćena ovim poglavljem.

Sažetak obavijesti

3. Za svaki slučaj namjere nabave naručitelj objavljuje sažetak obavijesti koja mora biti dostupna istodobno kad i obavijest o namjeri nabave te na jednom od službenih jezika WTO-a ([94]). Sažetak obavijesti sadržava barem sljedeće informacije:

(a) predmet nabave;

([94]) Podrazumijeva se da su službeni jezici WTO-a engleski, španjolski i francuski.

(b) rok za podnošenje ponuda ili, ako je primjenjivo, rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje u postupku javne nabave ili za uvrštenje na popis za višestruku upotrebu; i

(c) adresu s koje se mogu zatražiti dokumenti povezani s nabavom.

Obavijest o planiranoj nabavi

4. Naručitelji se potiču da objave obavijest o svojim budućim planovima nabave („obavijest o planiranoj nabavi") što je ranije moguće svake fiskalne godine. Obavijest o planiranoj nabavi trebala bi sadržavati predmet nabave i planirani datum objave obavijesti o namjeri nabave.

5. Naručitelj obuhvaćen odjeljkom B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B može koristiti obavijest o planiranoj nabavi kao obavijest o namjeri nabave pod uvjetom da obavijest o planiranoj nabavi sadržava sve informacije iz stavka 2. ovog članka koje su dostupne naručitelju te izjavu da bi zainteresirani dobavljači trebali naručitelju izraziti svoj interes za nabavu.

Zajednička pravila za obavijesti

6. Obavijest o namjeri nabave, sažeci obavijesti i obavijesti o planiranoj nabavi moraju biti izravno dostupni elektronički, putem jedinstvene internetske točke pristupa i bez naknade. Osim toga, obavijesti se mogu objavljivati i na odgovarajućem papirnatom mediju koji je dostupan širokoj javnosti te moraju ostati dostupne barem do isteka roka navedenog u obavijesti.

Svaka stranka navodi odgovarajući papirnati i elektronički medij u odjeljku I Priloga 28.-A odnosno Priloga 28.-B.

7. Neovisno o zahtjevima utvrđenima u stavku 6. u pogledu pristupačnosti, elektroničkim sredstvima preko jedinstvene pristupne točke, bez naknade, obavijesti o namjeri nabave, sažetih obavijesti i obavijesti o planiranoj nabavi, Čile od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma i tijekom prijelaznog razdoblja od tri godine sve dok jedinstvena pristupna točka ne postane u potpunosti operativna uspostavlja pristupnu stranicu, kao privremenu alternativu jedinstvenoj pristupnoj točki, koja bi trebala biti besplatno dostupna i sadržavati poveznice na platforme ili internetske stranice na kojima se objavljuju obavijesti. Pristupna stranica sadržava poveznice na najviše četiri internetske stranice:

(a) *Mercado público*;

(b) *Ministério de Obras Públicas*;

(c) *Dirección General de Concesiones;* i

(d) *Diario Oficial*.

8. Stranke predviđaju periodično preispitivanje stavka 7. ovog članka, uključujući raspravu u okviru Pododbora iz članka 28.21., posebno o statusu provedbe jedinstvene pristupne točke.

Članak 28.7.

Uvjeti za sudjelovanje

1. Naručitelj ograničava sve uvjete za sudjelovanje u nabavi na one koji su potrebni kako bi se osiguralo da dobavljač posjeduje pravnu i financijsku sposobnost te poslovne i tehničke mogućnosti za provedbu predmetne nabave.

2. Pri određivanju uvjeta za sudjelovanje, naručitelj:

(a) ne postavlja kao uvjet da dobavljač može sudjelovati u nabavi samo ako mu je prethodno neki naručitelj stranke već dodijelio jedan ili više ugovora;

(b) može zahtijevati odgovarajuće prethodno iskustvo ako je ključno za ispunjavanje zahtjeva nabave; i

(c) ne zahtijeva kao uvjet za nabavu prethodno iskustvo na području stranke.

3. Pri ocjenjivanju ispunjava li dobavljač uvjete za sudjelovanje, naručitelj:

(a) evaluira financijsku sposobnost te poslovne i tehničke mogućnosti dobavljača na temelju poslovnih djelatnosti tog dobavljača unutar i izvan područja stranke naručitelja; i

(b) svoju evaluaciju temelji na uvjetima koje je naručitelj unaprijed odredio u obavijestima ili natječajnoj dokumentaciji.

4. Ako postoje popratni dokazi i pod uvjetom da se ovaj stavak ne primjenjuje na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije među strankama, stranka, uključujući njezine naručitelje, može isključiti dobavljača iz razloga kao što su:

(a) stečaj;

(b) lažne izjave;

(c) znatni ili trajni nedostaci u izvršavanju bilo kojeg bitnog zahtjeva ili obveze na temelju jednog ili više prethodnih ugovora;

(d) pravomoćne presude za teška kaznena djela ili druga teška kažnjiva djela;

(e) grubi nemar u obavljaju djelatnosti ili radnje ili propusti koji negativno utječu na poslovni integritet dobavljača; ili

(f) neplaćanje poreza.

Članak 28.8.

Kvalifikacija dobavljača

Sustavi za registraciju i kvalifikacijski postupci

1. Stranka, uključujući njezine naručitelje, može voditi sustav registracije dobavljača u okviru kojeg se zainteresirani dobavljači moraju registrirati i dostaviti određene informacije. U tom slučaju stranka osigurava da zainteresirani dobavljači imaju pristup informacijama o sustavu registracije elektroničkim putem te da u svakom trenutku mogu zatražiti registraciju. Nadležno tijelo u razumnom ih roku obavješćuje o odluci o prihvaćanju ili odbijanju tog zahtjeva. Ako je zahtjev odbijen, odluka se mora propisno obrazložiti.

2. Svaka stranka osigurava:

(a) da njezini naručitelji nastoje što više smanjiti razlike među svojim kvalifikacijskim postupcima; i

(b) ako njezini naručitelji imaju sustave registracije, da ulažu trud kako bi sveli na najmanju moguću mjeru razlike među tim sustavima.

3. Stranka, uključujući njezine naručitelje, ne donosi niti primjenjuje sustav registracije ili kvalifikacijski postupak čija je svrha ili učinak stvaranje nepotrebnih prepreka za sudjelovanje dobavljača druge stranke u postupku javne nabave.

Nadmetanje po pozivu

4. Ako naručitelj planira provesti nadmetanje po pozivu:

(a) u obavijesti o namjeri nabave navodi barem informacije navedene u članku 28.6. stavku 2. točkama (a), (b), (f), (g), (j), (k) i (l) te poziva dobavljače da podnesu zahtjev za sudjelovanje; i

(b) pruža, do početka razdoblja za podnošenje ponuda, barem informacije iz članka 28.6. stavka 2. točaka (c), (d), (e), (h) i (i) kvalificiranim dobavljačima koje obavješćuje u skladu s člankom 28.12. stavkom 3. točkom (b).

5. Naručitelj dopušta svim kvalificiranim dobavljačima sudjelovanje u određenoj nabavi, osim ako naručitelj u obavijesti o namjeri nabave navede ograničenje broja dobavljača kojima će biti dopušteno sudjelovanje u nadmetanju te kriterije ili obrazloženje za odabir ograničenog broja dobavljača. Poziv na dostavu ponude upućuje se određenom broju dobavljača koji je potreban kako bi se osiguralo tržišno natjecanje.

6. Ako natječajna dokumentacija nije javno dostupna od datuma objave obavijesti iz stavka 4., naručitelj osigurava da su ti dokumenti dostupni u isto vrijeme svim kvalificiranim dobavljačima odabranima u skladu sa stavkom 5.

Popisi za višestruku upotrebu

7. Naručitelj može voditi popise dobavljača za višestruku upotrebu pod uvjetom da se obavijest kojom se zainteresirane dobavljače poziva da podnesu zahtjev za uvrštenje na popis:

(a) objavljuje svake godine; i

(b) ako se objavljuje elektronički, da je stalno dostupna u odgovarajućem mediju navedenom u odjeljku I priloga 28.-A i 28.-B.

8. Obavijest predviđena u stavku 7. sadržava:

(a) opis robe ili usluga, ili njihovih kategorija, za koje se popis može koristiti;

(b) uvjete za sudjelovanje koje dobavljači moraju ispuniti da bi mogli biti uvršteni na popis te načine na koji će naručitelj provjeravati ispunjava li dobavljač uvjete;

(c) ime i adresu naručitelja i druge informacije potrebne za kontaktiranje s naručiteljem i dobivanje svih relevantnih dokumenata koji se odnose na popis;

(d) rok valjanosti popisa i načine njegove obnove ili ukidanja, ili, ako nije naveden rok valjanosti, naznaku načina na koji će se dati obavijest o prestanku korištenja popisa; i

(e) naznaku da se popis može upotrebljavati za javnu nabavu obuhvaćenu ovim poglavljem.

9. Neovisno o stavku 7., ako je popis za višestruku upotrebu valjan tri godine ili manje, naručitelj može objaviti obavijest iz stavka 7. samo jednom na početku roka valjanosti popisa, pod sljedećim uvjetima:

(a) da se u obavijesti navede rok valjanosti i da neće biti objavljene daljnje obavijesti; i

(b) da se obavijest objavljuje elektroničkim putem i stalno je dostupna tijekom roka valjanosti.

10. Naručitelj dopušta dobavljačima da u bilo kojem trenutku podnesu zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu te na popis dodaje sve kvalificirane dobavljače u razumno kratkom roku.

11. Ako dobavljač koji se ne nalazi na popisu za višestruku upotrebu podnese zahtjev za sudjelovanje u nabavi na temelju popisa za višestruku upotrebu zajedno sa svim potrebnim dokumentima u roku predviđenom u članku 28.12. stavku 2., naručitelj obrađuje taj zahtjev. Naručitelj ne smije isključiti dobavljača iz razmatranja u pogledu nabave na temelju činjenice da naručitelj nema dovoljno vremena za obradu zahtjeva osim ako, u iznimnim slučajevima, zbog složenosti nabave naručitelj ne može dovršiti obradu zahtjeva u roku za podnošenje ponuda.

Subjekti iz odjeljaka B i C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B

12. Naručitelj obuhvaćen odjeljkom B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B može kao obavijest o namjeri nabave koristiti obavijest kojom se dobavljače poziva da podnesu zahtjev za uvrštenje na popis za višestruku upotrebu, pod sljedećim uvjetima:

(a) da je obavijest objavljena u skladu sa stavkom 7. ovog članka i sadržava informacije koje se zahtijevaju na temelju stavka 8. ovog članka, što više dostupnih informacija koje se zahtijevaju na temelju članka 28.6. stavka 2. te izjavu da ta obavijest ujedno predstavlja obavijest o namjeri nabave ili da će samo dobavljači s popisa za višestruku upotrebu primati daljnje obavijesti o nabavi obuhvaćenoj popisom za višestruku upotrebu; i

(b) da naručitelj dobavljačima koji su mu izrazili interes za određenu nabavu odmah dostavi dovoljno informacija kako bi dobavljači mogli procijeniti svoj interes za nabavu, uključujući sve preostale informacije koje se zahtijevaju člankom 28.6. stavkom 2. u mjeri u kojoj su takve informacije dostupne.

13. Naručitelj obuhvaćen odjeljkom B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B može omogućiti dobavljaču koji je podnio zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu u skladu sa stavkom 10. ovog članka da sudjeluje u određenom postupku javne nabave ako naručitelj ima dovoljno vremena ispitati ispunjava li dobavljač uvjete za sudjelovanje.

Informacije o odlukama naručitelja

14. Naručitelj odmah obavješćuje dobavljača koji je podnio zahtjev za sudjelovanje u nabavi ili zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu o odluci naručitelja o tim zahtjevima.

15. Ako naručitelj odbije dobavljačev zahtjev za sudjelovanje u nabavi ili zahtjev za uvrštavanje na popis za višestruku upotrebu, ako dobavljača više ne priznaje kao kvalificiranog ili ga ukloni s popisa za višestruku upotrebu, o tome odmah obavješćuje dobavljača te mu na njegov zahtjev odmah dostavlja pisano obrazloženje svoje odluke.

Članak 28.9.

Tehničke specifikacije

1. Naručitelj ne priprema, ne donosi i ne primjenjuje tehničku specifikaciju niti predviđa postupak ocjenjivanja sukladnosti čija je svrha ili učinak stvaranja nepotrebnih prepreka međunarodnoj trgovini.

2. Pri predviđanju tehničkih specifikacija za robu ili usluge koji se nabavljaju, naručitelj, ako je primjenjivo:

(a) utvrđuje tehničke specifikacije u smislu zahtjeva za učinkovitost i funkcionalnost, a ne u smislu značajki dizajna ili opisnih značajki; i

(b) temelji tehničke specifikacije na međunarodnim normama, ako postoje, ili na nacionalnim tehničkim propisima, priznatim nacionalnim normama ili građevinskim propisima ako ne postoje takve međunarodne norme.

3. Ako se u tehničkim specifikacijama koriste značajke dizajna ili opisne značajke, naručitelj bi trebao naznačiti, prema potrebi, da će u obzir uzeti ponude istovjetne robe ili usluga koje dokazano ispunjavaju zahtjeve nabave tako da u natječajnoj dokumentaciji navede izraz „ili istovjetno”.

4. Naručitelj ne smije predvidjeti tehničke specifikacije kojima se zahtijeva ili koje se odnose na određeni žig ili trgovački naziv, patent, autorsko pravo, dizajn, tip, određeno podrijetlo, proizvođača ili dobavljača, osim ako ne postoji nijedan drugi dovoljno precizan ili razumljiv način opisa zahtjeva nabave te pod uvjetom da u takvim slučajevima naručitelj u natječajnoj dokumentaciji navede izraz „ili istovjetno”.

5. Naručitelj ne smije tražiti niti prihvaćati, na način kojim bi se spriječilo tržišno natjecanje, savjete koji se mogu koristiti u pripremi ili donošenju tehničkih specifikacija za određenu nabavu od osobe koja može imati komercijalni interes u nabavi.

6. Podrazumijeva se da stranka, uključujući njezine naručitelje, može u skladu s ovim člankom pripremiti, donijeti ili primjenjivati tehničke specifikacije u svrhu promicanja očuvanja prirodnih resursa ili zaštite okoliša.

Članak 28.10.

Natječajna dokumentacija

1. Naručitelj je dužan dobavljačima staviti na raspolaganje natječajnu dokumentaciju u kojoj su navedene sve informacije potrebne kako bi dobavljači pripremili i podnijeli odgovarajuće ponude. U toj dokumentaciji detaljno su opisani sljedeći elementi, osim ako je taj opis već naveden u obavijesti o namjeri nabave:

(a) opis nabave, uključujući prirodu i količinu robe ili usluga koje se nabavlja ili, ako količina nije poznata, procijenjenu količinu i sve zahtjeve koje treba ispuniti, uključujući sve tehničke specifikacije, potvdu o ocjeni sukladnosti, planove, nacrte ili materijale s uputama;

(b) svi uvjeti za sudjelovanje dobavljača, uključujući popis informacija i dokumenata koje dobavljači moraju podnijeti u pogledu uvjeta za sudjelovanje;

(c) svi kriteriji za evaluaciju koje će naručitelj primjenjivati pri dodjeli ugovora i, osim ako je cijena jedini kriterij, relativna važnost tih kriterija;

(d) ako će naručitelj provoditi postupak javne nabave elektroničkim putem, zahtjevi za autentifikaciju i enkripciju ili drugi zahtjevi koji se odnose na dostavljanje podataka elektroničkim putem;

(e) ako će naručitelj provoditi elektroničku dražbu, pravila, uključujući utvrđivanje elemenata ponude povezanih s kriterijima za evaluaciju, na temelju kojih će biti provedena dražba;

(f) ako će otvaranje ponuda biti javno, datum, vrijeme i mjesto otvaranja ponuda i, ako je primjenjivo, osobe koje smiju biti nazočne;

(g) svi ostali uvjeti, uključujući uvjete plaćanja i sva ograničenja povezana s načinima za podnošenje ponuda, primjerice podnose li se u papirnatom ili elektroničkim obliku; i

(h) svi datumi za isporuku robe ili pružanje usluga.

2. Pri utvrđivanju bilo kakvog roka za isporuku robe ili pružanje usluga koji su predmet nabave, naručitelj uzima u obzir čimbenike kao što su složenost nabave, očekivani raspon podugovaranja te realno vrijeme potrebno za proizvodnju, otpremu sa skladišta i prijevoz robe od mjesta isporuke ili za pružanje usluga.

3. Kriteriji za evaluaciju određeni u obavijesti o namjeri nabave ili natječajnoj dokumentaciji mogu obuhvaćati, među ostalim, cijenu i ostale troškovne čimbenike, kvalitetu, tehničku vrijednost, okolišne značajke i uvjete isporuke.

4. Naručitelj bez odgode:

(a) stavlja na raspolaganje natječajnu dokumentaciju kako bi osigurao da zainteresirani dobavljači imaju dovoljno vremena za dostavu odgovarajućih ponuda;

(b) na zahtjev dostavlja natječajnu dokumentaciju svakom zainteresiranom dobavljaču; i

(c) odgovara na svaki razuman zahtjev za relevantne informacije svih zainteresiranih dobavljača ili dobavljača koji sudjeluju u postupku, u roku utvrđenom u zakonodavstvu svake stranke, pod uvjetom da se takvim informacijama tom dobavljaču ne daje prednost pred drugim dobavljačima.

Izmjene

5. Ako naručitelj izmijeni kriterije ili zahtjeve utvrđene u obavijesti o namjeri nabave ili natječajnoj dokumentaciji dostavljenoj dobavljačima koji sudjeluju u postupku ili izmijeni ili ponovno objavi obavijest ili natječajnu dokumentaciju, mora pisanim putem dostaviti sve takve izmjene ili izmijenjene ili ponovno objavljene obavijesti ili natječajnu dokumentaciju:

(a) svim dobavljačima koji sudjeluju u javnoj nabavi u trenutku izmjene ili ponovne objave, ako su ti dobavljači poznati naručitelju, i u svim drugim slučajevima, na isti način na koji su dostavljene prvotne informacije; i

(b) pravodobno, uzimajući u obzir prirodu i složenost nabave, kako bi se tim dobavljačima omogućilo da prema potrebi izmijene i ponovno podnesu izmijenjene ponude.

Članak 28.11.

Okolišni i socijalni aspekti

1. Stranka može dopustiti svojim naručiteljima primjenu okolišnih i socijalnih aspekata tijekom cijelog postupka nabave pod uvjetom da nisu diskriminirajući, da su u skladu sa zabranom kompenzacija iz članka 28.4. stavka 6. i da su povezani s predmetom ugovora.

2. Podrazumijeva se da se okolišni i socijalni aspekti ne pripremaju, ne donose niti primjenjuju na način koji čini sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između stranaka ili prikriveno ograničavanje trgovine između stranaka.

Članak 28.12.

Rokovi

1. Naručitelj, u skladu s vlastitim razumnim potrebama, dobavljačima osigurava dovoljno vremena za pripremu i podnošenje zahtjeva za sudjelovanje i odgovarajućih ponuda, uzimajući u obzir čimbenike kao što su:

(a) priroda i složenost nabave;

(b) opseg predviđenog podugovaranja; i

(c) ako se ne upotrebljavaju elektronička sredstva, vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda neelektroničkim putem sa stranih i domaćih lokacija.

Takvi rokovi, uključujući njihovo produljenje, jednaki su za sve zainteresirane dobavljače ili dobavljače koji sudjeluju u postupku.

2. Naručitelj koji se koristi nadmetanjem po pozivu mora utvrditi da konačni rok za podnošenje zahtjeva za sudjelovanje ne može, u načelu, biti kraći od 25 dana od dana objave obavijesti o namjeri nabave. Ako je u hitnim situacijama koje je naručitelj valjano obrazložio navedeni rok neizvediv, rok se može skratiti na najmanje 10 dana.

3. Osim u slučajevima utvrđenima u stavcima 4., 5., 7. i 8., naručitelj utvrđuje da konačni rok za podnošenje ponuda nije kraći od 40 dana od dana:

(a) objave obavijesti o namjeri nabave, kad je riječ o otvorenom postupku javne nabave; ili

(b) na koji naručitelj, kad je riječ o nadmetanju po pozivu, obavješćuje dobavljače da će biti pozvani dostaviti ponude, bez obzira na to koristi li popis za višestruku upotrebu.

4. Naručitelj može skratiti rok nadmetanja utvrđen u skladu sa stavkom 3. na najmanje 10 dana pod sljedećim uvjetima:

(a) ako je naručitelj objavio obavijest o planiranoj nabavi kako je navedeno u članku 28.6. stavku 4. najmanje 40 dana i najviše 12 mjeseci prije objave obavijesti o namjeri nabave, a obavijest o planiranoj nabavi sadržava:

i. opis nabave;

ii. okvirne rokove za podnošenje ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje;

iii. izjavu da bi zainteresirani dobavljači naručitelju trebali iskazati svoj interes za javnu nabavu;

iv. adresu s koje se mogu pribaviti dokumenti povezani s nabavom; i

v. što više dostupnih informacija koje mora sadržavati obavijest o namjeri nabave na temelju članka 28.6. stavka 2.;

(b) ako naručitelj navede, za ugovore koji se ponavljaju, u izvornoj obavijesti o namjeri nabave da će naknadnim obavijestima biti utvrđeni rokovi za podnošenje ponuda u skladu s ovim stavkom; ili

(c) ako je u hitnim situacijama koje je naručitelj valjano obrazložio rok za podnošenje ponuda u skladu sa stavkom 3. neizvediv.

5. Naručitelj može skratiti rok za podnošenje ponuda utvrđen u skladu sa stavkom 3. za pet dana za svaku od sljedećih okolnosti:

(a) obavijest o namjeri nabave objavljena je elektroničkim putem;

(b) sva natječajna dokumentacija dostupna je elektroničkim putem od datuma objave obavijesti o namjeri nabave; i

(c) naručitelj prihvaća ponude elektroničkim putem.

6. Primjena stavka 5. u vezi sa stavkom 4. ni u kojem slučaju ne dovodi do skraćenja roka za nadmetanje utvrđenog u skladu sa stavkom 3. na manje od 10 dana od dana objave obavijesti o namjeri nabave.

7. Neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovog članka, ako naručitelj kupuje trgovačku robu, usluge ili njihovu kombinaciju, može skratiti rok za nadmetanje utvrđen u skladu sa stavkom 3. na najmanje 13 dana, pod uvjetom da elektroničkim putem istodobno objavi obavijest o namjeri nabave i natječajnu dokumentaciju. Osim toga, ako naručitelj prihvaća ponude za trgovačku robu ili usluge elektroničkim putem, može skratiti rok utvrđen u skladu sa stavkom 3. na najmanje 10 dana.

8. Ako je naručitelj obuhvaćen odjeljcima B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B odabrao sve ili ograničeni broj kvalificiranih dobavljača, rok za nadmetanje može se utvrditi međusobnim dogovorom između naručitelja i odabranih dobavljača. Ako nije postignut dogovor, rok ne smije biti kraći od 10 dana.

Članak 28.13.

Pregovori

1. Stranka može predvidjeti da njezini naručitelji vode pregovore s dobavljačima u kontekstu obuhvaćene nabave:

(a) ako je naručitelj izrazio namjeru za pregovaranje u obavijesti o namjeri nabave u skladu s člankom 28.6. stavkom 2.; ili

(b) ako iz evaluacije proizlazi da nijedna ponuda nije očito najpovoljnija s obzirom na specifične kriterije za evaluaciju navedene u obavijesti o namjeri nabave ili u natječajnoj dokumentaciji.

2. Naručitelj:

(a) osigurava da se eliminacija dobavljača koji sudjeluju u pregovorima provodi u skladu s kriterijima za evaluaciju utvrđenima u obavijesti o namjeri nabave ili u natječajnoj dokumentaciji; i

(b) predviđa, ako su pregovori zaključeni, zajednički rok u kojem preostali dobavljači koji sudjeluju u postupku mogu podnijeti nove ili revidirane ponude.

Članak 28.14.

Ograničeni postupak nabave

1. Pod uvjetom da naručitelj ne koristi ovu odredbu radi izbjegavanja natjecanja među dobavljačima ili je ne koristi na način kojim se diskriminira dobavljače druge stranke ili kojim se štite domaći dobavljači, naručitelj može koristiti ograničeni postupak nabave i može odlučiti da neće primjenjivati članke 28.6., 28.7., 28.8., 28.10., 28.12., 28.13., 28.15. i 28.16. u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

(a) ako:

i. ponude nisu podnesene ili dobavljači nisu zatražili sudjelovanje;

ii. nijedna podnesena ponuda nije u skladu s bitnim zahtjevima natječajne dokumentacije;

iii. nijedan dobavljač nije ispunio uvjete za sudjelovanje; ili

iv. nadležno tijelo proglasilo je podnesene ponude tajnim dogovorom pod uvjetom da zahtjevi natječajne dokumentacije nisu bitno izmijenjeni;

(b) ako robu ili usluge može isporučiti samo određeni dobavljač i ne postoji nijedna razumna alternativa ili zamjenska roba ili usluge zbog jednog od sljedećih razloga:

i. zahtjev se odnosi na umjetničko djelo;

ii. zaštite patenata, autorskog prava ili drugih isključivih prava; ili

iii. nepostojanja tržišnog natjecanja zbog tehničkih razloga;

(c) u slučaju nabave za dodatne isporuke prvotnog dobavljača robe ili usluga koje nisu bile uključene u početnu nabavu, ako promjena dobavljača takve dodatne robe ili usluga:

i. nije moguća zbog gospodarskih ili tehničkih razloga kao što su zahtjevi za međusobnu zamjenjivost ili interoperabilnost s postojećom opremom, softverom, uslugama ili instalacijama nabavljenima u okviru prvotne nabave; i

ii. može uzrokovati znatnu nepogodnost ili znatno umnožavanje troškova naručitelja;

(d) ako i u mjeri u kojoj je to nužno, zbog iznimne hitnosti izazvane događajima koje naručitelj nije mogao predvidjeti, roba ili usluge ne bi mogle biti pravodobno pribavljene putem otvorenog postupka javne nabave ili nadmetanja po pozivu;

(e) u slučaju robe kupljene na burzi robe;

(f) kada naručitelj nabavi prototip ili prvu robu ili uslugu koji su razvijeni na njegov zahtjev u sklopu i za određeni ugovor za istraživanje, eksperiment, studiju ili izvorni razvoj; izvorni razvoj prve robe ili usluge može uključivati ograničenu proizvodnju ili isporuku kako bi se obuhvatili rezultati terenskog ispitivanja te kako bi se pokazalo da su roba ili usluga prikladne za proizvodnju ili isporuku u većim količinama uz prihvatljive standarde kvalitete, no ne uključuje količinsku proizvodnju ili isporuku radi uspostavljanja komercijalne održivosti ili radi povrata troškova istraživanja i razvoja;

(g) u slučaju nabava pod iznimno povoljnim uvjetima koji postoje samo kratkoročno u pogledu neuobičajenih prodaja kao što su one u slučaju likvidacije, prinudne uprave ili stečaja, ali ne u slučaju rutinskih nabava od redovnih dobavljača; ili

(h) ako je ugovor dodijeljen pobjedniku natječaja za dizajn pod sljedećim uvjetima:

i. natječaj je organiziran tako da je u skladu s načelima ovog poglavlja, posebno u pogledu objave obavijesti o namjeri nabave; i

ii. sudionike ocjenjuje neovisni žiri radi dodjele ugovora o dizajnu pobjedniku.

2. Naručitelj priprema pisano izvješće o svakom ugovoru dodijeljenom u skladu sa stavkom 1. Izvješće sadržava naziv naručitelja, vrijednost i vrstu robe ili usluga koje se nabavljaju te izjavu u kojoj se navode okolnosti i uvjeti utvrđeni u stavku 1. kojima se opravdava korištenje ograničenog postupka nabave.

Članak 28.15.

Elektroničke dražbe

Ako naručitelj namjerava provoditi obuhvaćenu nabavu putem elektroničke dražbe, svakom sudioniku prije početka elektroničke dražbe dostavlja sljedeće:

(a) metodu automatske evaluacije, uključujući matematičku formulu, koja se temelji na kriterijima za evaluaciju iz natječajne dokumentacije i koja će se koristiti u automatskom rangiranju ili ponovnom rangiranju za vrijeme dražbe;

(b) rezultate početne evaluacije elemenata njegove ponude ako se ugovor dodjeljuje na temelju najpovoljnije ponude; i

(c) sve druge relevantne informacije koje se odnose na tijek dražbe.

Članak 28.16.

Postupanje s ponudama i dodjela ugovora

Postupanje s ponudama

1. Naručitelj prima i otvara sve ponude te postupa s njima u skladu s postupcima kojima se jamče pravičnost i nepristranost postupka nabave i povjerljivost ponuda.

2. Naručitelj ne kažnjava nijednog dobavljača čija je ponuda primljena nakon roka navedenog za primanje ponuda ako se kašnjenje može pripisati isključivo nepravilnom postupanju naručitelja.

3. Ako naručitelj jednom dobavljaču omogući ispravljanje nenamjernih formalnih pogrešaka u razdoblju između otvaranja ponuda i dodjele ugovora, naručitelj osigurava istu mogućnost svim dobavljačima koji sudjeluju u postupku.

Dodjela ugovora

4. Ponuda se uzima u obzir za dodjelu ugovora ako je podnesena u pisanom obliku i u trenutku otvaranja ispunjava temeljne zahtjeve određene u obavijestima i natječajnoj dokumentaciji te ako ju je podnio dobavljač koji ispunjava uvjete za sudjelovanje.

5. Osim ako utvrdi da dodjela ugovora nije u javnom interesu, naručitelj ugovor dodjeljuje dobavljaču za kojeg je utvrdio da je sposoban ispuniti uvjete ugovora i koji je, isključivo na temelju kriterija za evaluaciju utvrđenih u obavijestima i natječajnoj dokumentaciji, podnio:

(a) najpovoljniju ponudu; ili

(b) najnižu cijenu, ako je cijena jedini kriterij.

6. Ako primi ponudu s cijenom koja je neuobičajeno niska u odnosu na cijene u ostalim podnesenim ponudama, naručitelj može provjeriti zadovoljava li dobavljač uvjete sudjelovanja i je li sposoban ispuniti uvjete ugovora.

7. Naručitelj ne koristi opcije, ne poništava nabavu niti mijenja dodijeljene ugovore tako da se zaobilaze obveze iz ovog poglavlja.

8. Svaka stranka ulaže sve napore kako bi, kao opće pravilo, osigurala razdoblje mirovanja između dodjele i sklapanja ugovora kako bi se neuspješnim ponuditeljima dalo dovoljno vremena da preispitaju i pokušaju osporiti odluku o dodjeli.

Članak 28.17.

Transparentnost informacija o javnoj nabavi

Informacije koje se dostavljaju dobavljačima

1. Naručitelj odmah obavješćuje dobavljače koji sudjeluju u postupku o odlukama naručitelja o dodjeli ugovora i, na zahtjev dobavljača, to čini u pisanom obliku. Podložno članku 28.18. stavcima 2. i 3. naručitelj na zahtjev pruža neuspješnom dobavljaču objašnjenje razloga zbog kojih nije odabrao njegovu ponudu te relativnih prednosti ponude uspješnog dobavljača.

Objava informacija o dodjeli

2. Najkasnije 72 dana nakon dodjele svakog ugovora obuhvaćenog ovim poglavljem naručitelj objavljuje obavijest u odgovarajućem papirnatom ili elektroničkom mediju navedenom u odjeljku I priloga 28.-A i 28.-B. Ako naručitelj objavi obavijest samo u elektroničkom obliku, informacije ostaju lako dostupne tijekom razumnog razdoblja. Obavijest sadržava najmanje sljedeće informacije:

(a) opis robe ili usluga koje se nabavljaju;

(b) naziv i adresu naručitelja;

(c) naziv uspješnog dobavljača;

(d) vrijednost uspješne ponude ili najviše i najniže ponude koje su se razmatrale u dodjeljivanju ugovora;

(e) datum dodjele; i

(f) primijenjenu metodu nabave te, ako se koristio ograničeni postupak nabave u skladu s člankom 28.14., opis okolnosti kojima se opravdava korištenje ograničenog postupka nabave.

Čuvanje dokumentacije i izvješćâ te osiguravanje elektroničke sljedivosti

3. Svaki naručitelj čuva u razdoblju od najmanje tri godine od datuma dodjele ugovora:

(a) dokumentaciju i izvješća o postupcima nadmetanja i dodjeli ugovora u vezi s obuhvaćenom nabavom, uključujući izvješća na temelju članka 28.14.; i

(b) podatke kojima se osigurava odgovarajuća sljedivost provedbe obuhvaćene nabave elektroničkim putem.

Razmjena statističkih podataka

4. Na zahtjev druge stranke i s obzirom na rasprave u Pododboru iz članka 28.21. svaka stranka drugoj stranci stavlja na raspolaganje statističke podatke o obuhvaćenoj nabavi robe, usluga i građevinskih usluga, uključujući, u najvećoj mogućoj mjeri, statističke podatke o koncesijama za radove. U skladu s člankom 28.23. stranke surađuju kako bi postigle bolje međusobno razumijevanje statističkih podataka o javnoj nabavi.

5. Ako stranka zahtijeva da se obavijesti o dodijeljenim ugovorima objavljuju elektroničkim putem, u skladu sa stavkom 2. ovog članka, te ako su te obavijesti dostupne javnosti u jedinstvenoj bazi podataka u obliku koji omogućuje analizu obuhvaćenih ugovora, stranka umjesto dostavljanja izvješća Pododboru iz članka 28.21. može dostaviti poveznicu na internetske stranice, zajedno s uputama potrebnima za pristupanje i korištenje tim podacima.

Članak 28.18.

Objavljivanje informacija

Dostava informacija strankama

1. Na zahtjev druge stranke stranka bez odgode dostavlja sve informacije potrebne za utvrđivanje toga je li nabava provedena na pravedan i nepristran način te u skladu s ovim poglavljem, uključujući informacije o značajkama i relativnim prednostima uspješne ponude. Ako bi objavljivanje informacija moglo dovesti u pitanje tržišno natjecanje u budućim natječajima, stranka koja primi informacije ne smije ih otkriti nijednom dobavljaču, osim nakon savjetovanja sa strankom koja je dostavila informacije te uz njezinu suglasnost.

Neobjavljivanje informacija

2. Neovisno o bilo kojoj drugoj odredbi ovog poglavlja, stranka, uključujući njezine naručitelje, ne smije, osim u mjeri u kojoj je to propisano zakonom ili uz pisano odobrenje dobavljača koji je dostavio informacije, otkrivati informacije koje bi dovele u pitanje legitimne komercijalne interese određenog dobavljača ili koje bi mogle dovesti u pitanje pošteno tržišno natjecanje među dobavljačima.

3. Ništa u ovom poglavlju ne smije se tumačiti kao da se od stranke, uključujući njezine naručitelje, nadležna tijela i tijela za preispitivanje, zahtijeva otkrivanje povjerljivih informacija ako bi se takvim otkrivanjem:

(a) ugrozilo izvršavanje zakonodavstva;

(b) moglo ugroziti pošteno tržišno natjecanje među dobavljačima;

(c) ugrozili legitimni komercijalni interesi određenih osoba, uključujući zaštitu intelektualnog vlasništva; ili

(d) na bilo koji drugi način postupalo protivno javnom interesu.

Članak 28.19.

Domaći postupci preispitivanja

1. Svaka stranka osigurava pravodoban, djelotvoran, transparentan i nediskriminirajući postupak upravnog ili sudskog preispitivanja putem kojeg dobavljač može, u kontekstu obuhvaćene nabave koja je od interesa ili je bila od interesa dobavljača, podnijeti prigovor u vezi sa sljedećim:

(a) povredom ovog poglavlja; ili

(b) nepoštovanjem mjera stranke za provedbu ovog poglavlja, ako dobavljač nema pravo izravno osporiti povredu ovog poglavlja u skladu sa zakonima stranke.

Postupovna pravila za sve pritužbe sastavljaju se u pisanom obliku i općenito su dostupna.

2. U slučaju pritužbe dobavljača, u kontekstu obuhvaćene nabave u kojoj dobavljač ima ili je imao interes, da je došlo do povrede ili nepoštovanja iz stavka 1., stranka naručitelja koji provodi postupak javne nabave potiče naručitelja i dobavljača da pokušaju naći rješenje pritužbe putem savjetovanja. Naručitelj nepristrano i pravodobno razmatra takve pritužbe tako da se ne dovodi u pitanje dobavljačevo sudjelovanje u tekućoj ili budućoj nabavi ni njegovo pravo na traženje korektivnih mjera u okviru postupka upravnog ili sudskog preispitivanja.

3. Svakom dobavljaču odobrava se dovoljno vremena za pripremu i podnošenje pritužbe koje ni u kojem slučaju nije kraće od 10 dana od trenutka kad je postao upoznat s osnovom za pritužbu ili otkad mu je razumno trebala postati poznata.

4. Svaka stranka uspostavlja ili određuje barem jedno nepristrano upravno ili sudsko tijelo koje je neovisno o njezinim naručiteljima za primanje i preispitivanje pritužbe dobavljača u kontekstu obuhvaćene nabave.

5. Ako pritužbu prvotno preispituje tijelo koje nije tijelo iz stavka 4., stranka osigurava da dobavljač ima pravo podnijeti žalbu na prvotnu odluku nepristranom upravnom ili sudskom tijelu koje je neovisno od naručitelja čija je nabava predmet pritužbe.

6. Svaka stranka osigurava da odluke tijela za preispitivanje koje nije sud podliježu sudskom preispitivanju ili da to tijelo ima postupke kojima osigurava:

(a) da naručitelj u pisanom obliku odgovara na pritužbu i otkriva sve potrebne dokumente tijelu za preispitivanje;

(b) da sudionici u postupku (dalje u tekstu „sudionici") imaju pravo biti saslušani prije nego što tijelo za preispitivanje donese odluku o pritužbi;

(c) da sudionici imaju pravo na zastupnika i pratnju;

(d) da sudionici imaju pristup svim postupcima;

(e) da sudionici imaju pravo tražiti da postupci budu otvoreni za javnost i da mogu biti saslušani svjedoci; i

(f) da tijelo za preispitivanje donese svoje odluke ili preporuke pravodobno i u pisanom obliku te da priloži obrazloženje osnove za svaku odluku ili preporuku.

7. Svaka stranka donosi ili provodi postupke kojima se predviđaju:

(a) brze privremene mjere radi očuvanja mogućnosti dobavljaču da sudjeluje u nabavi; takve privremene mjere mogu dovesti do suspenzije postupka nabave; postupcima se može predvidjeti da se pri donošenju odluke o tome treba li primjenjivati takve mjere mogu uzeti u obzir prevladavajuće negativne posljedice za predmetne interese, uključujući javni interes; opravdani razlog za nedjelovanje dostavlja se u pisanom obliku; i

(b) ako je tijelo za preispitivanje utvrdilo da je došlo do povrede ili nepoštovanja na koje upućuje stavak 1., korektivne mjere ili naknade za pretrpljeni gubitak ili štetu koja može biti ograničena na troškove pripreme ponude ili troškove povezane s pritužbom ili na oboje.

Članak 28.20.

Izmjene i ispravci područja primjene

1. Stranka EU može izmijeniti ili ispraviti Prilog 28.-A, a Čile može izmijeniti ili ispraviti Prilog 28.-B.

Izmjene

2. Ako stranka namjerava izmijeniti svoj prilog kako je navedeno u stavku 1., ta stranka:

(a) obavješćuje o tome drugu stranku u pisanom obliku; i

(b) u obavijest uključuje prijedlog odgovarajućih kompenzacijskih prilagodbi za drugu stranku kako bi se područje primjene zadržalo na razini usporedivoj s onom prije izmjene.

3. Neovisno o stavku 2. točki (b) ovog članka, stranka ne mora osigurati kompenzacijske prilagodbe ako se izmjena odnosi na naručitelja nad kojim stranka više nema stvarnu kontrolu ili utjecaj. Pretpostavlja se da su državna kontrola ili utjecaj nad obuhvaćenom nabavom subjekata navedenih u odjeljku A, B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B učinkovito uklonjeni, u mjeri u kojoj se odnose na nabavu naručitelja, ako je subjekt izložen tržišnom natjecanju na tržištima kojima pristup nije ograničen.

4. Ako stranka obavijesti drugu stranku u skladu sa stavkom 2. o planiranoj izmjeni svojeg priloga, druga stranka ulaže prigovor u pisanom obliku ako osporava:

(a) da je prilagodba predložena na temelju stavka 2. točke (b) primjerena za zadržavanje usporedive razine zajednički dogovorenog područja primjene; ili

(b) da izmjena obuhvaća naručitelja nad kojim je stranka stvarno okončala kontrolu ili utjecaj u skladu sa stavkom 3.

Druga stranka podnosi svaki pisani prigovor u skladu s ovim stavkom u roku od 45 dana od primitka obavijesti iz stavka 2. točke (a) ovog članka. Ako ta stranka ne podnese pisani prigovor u tom roku, smatra se da je prihvatila prilagodbu ili izmjenu, među ostalim za potrebe poglavlja 38.

Ispravci

5. Stranke sljedeće izmjene Priloga 28.-A odnosno Priloga 28.-B smatraju ispravkom isključivo formalne prirode, pod uvjetom da ne utječu na uzajamno dogovoreno područje primjene predviđeno u ovom poglavlju:

(a) promjena naziva subjekta;

(b) spajanje dvaju ili više subjekata navedenih u odjeljcima A, B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B;

(c) razdvajanje subjekta navedenog u odjeljku A, B ili C Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B na dva ili više subjekata koji se svi dodaju subjektima navedenima u istom odjeljku Priloga 28.-A ili Priloga 28.-B.

6. Ako stranka predloži ispravak Priloga 28.-A odnosno Priloga 28.-B, o tome obavješćuje drugu stranku svake dvije godine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

7. Stranka može obavijestiti drugu stranku o prigovoru na predloženi ispravak u roku od 45 dana od primitka obavijesti. Ako podnese prigovor, stranka mora navesti razloge zbog kojih smatra da predloženi ispravak nije promjena predviđena stavkom 5. i opisati učinak predloženog ispravka na zajednički dogovoreno područje primjene predviđeno u ovom poglavlju. Ako se takav prigovor ne podnese u pisanom obliku u roku od 45 dana od primitka obavijesti, smatra se da je stranka pristala na predloženi ispravak.

Savjetovanje i rješavanje sporova

8. Ako druga stranka uloži prigovor na predloženu izmjenu ili ispravak u roku od 45 dana, stranke nastoje riješiti to pitanje savjetovanjem nakon primitka obavijesti. Ako stranke ne postignu dogovor u roku od 60 dana od primitka prigovora, stranka koja želi izmijeniti ili ispraviti svoj prilog može uputiti predmet na postupak rješavanja sporova u skladu s ovim dijelom ovog Sporazuma. Predložena izmjena ili ispravak stupaju na snagu samo ako su se obje stranke sporazumjele ili na temelju konačne odluke u skladu s postupkom predviđenim u poglavlju 38.

9. Nepostizanje dogovora u postupku savjetovanja iz stavka 8. ovog članka ne oslobađa stranke od obveze provođenja savjetovanja na temelju poglavlja 38.

Članak 28.21.

Pododbor za javnu nabavu

Pododbor za javnu nabavu („Pododbor”) osnovan u skladu s člankom 8.8. stavkom 1. sastaje se na zahtjev stranke radi rješavanja pitanja povezanih s provedbom i funkcioniranjem ovog poglavlja, uključujući sljedeće:

(a) pitanja o postupcima javne nabave koja mu je uputila stranka;

(b) praćenje aktivnosti suradnje koje poduzimaju stranke kako je predviđeno člankom 28.23.;

(c) olakšavanje sudjelovanja malih i srednjih poduzeća u obuhvaćenoj nabavi kako je predviđeno člankom 28.22.; i

(d) raspravu o statusu provedbe jedinstvene pristupne točke na temelju članka 28.6. stavka 7.

Članak 28.22.

Olakšavanje sudjelovanja malih i srednjih poduzeća

1. Stranke prepoznaju važan doprinos koji mala i srednja poduzeća (dalje u tekstu „MSP-ovi”) mogu dati gospodarskom rastu i zapošljavanju te važnost olakšavanja sudjelovanja MSP-ova u javnoj nabavi.

2. Stranke prepoznaju važnost elektroničke nabave u olakšavanju sudjelovanja MSP-ova u postupcima nabave osiguravanjem transparentnosti.

3. Stranke prepoznaju i važnost poslovnih saveza između dobavljača svake stranke, a posebno između MSP-ova, uključujući zajedničko sudjelovanje u postupcima nadmetanja.

4. Stranke mogu:

(a) pružati informacije povezane sa svojim mjerama kojima se promiče, potiče ili olakšava sudjelovanje MSP-ova u javnoj nabavi te se tomu doprinosi;

(b) surađivati u izradi mehanizama za pružanje informacija MSP-ovima o načinima sudjelovanja u obuhvaćenoj nabavi iz ovog poglavlja.

5. Kako bi se olakšalo sudjelovanje MSP-ova u obuhvaćenoj nabavi, svaka stranka, u mjeri u kojoj je to moguće:

(a) navodi definiciju MSP-ova na elektroničkom portalu;

(b) nastoji osigurati svu natječajnu dokumentaciju bez naknade;

(c) poduzima sve druge mjere namijenjene olakšavanju sudjelovanja MSP-ova u javnoj nabavi obuhvaćenoj ovim poglavljem, pod uvjetom da takve mjere nisu diskriminirajuće u odnosu na poduzeća druge stranke.

Članak 28.23.

Suradnja

1. Stranke ulažu najveće napore kako bi razvile aktivnosti suradnje u cilju postizanja boljeg razumijevanja svojih sustava javne nabave, kao i boljeg pristupa svojim tržištima, u pitanjima kao što su:

(a) razmjena iskustava i informacija, kao što su regulatorni okviri, najbolji primjeri iz prakse i statistički podaci;

(b) olakšavanje sudjelovanja dobavljača u obuhvaćenoj nabavi, posebno u pogledu MSP-ova;

(c) razvoj i proširenje upotrebe elektroničkih sredstva u sustavima javne nabave;

(d) jačanje sposobnosti poticanjem uzajamnog učenja državnih službenika i osoblja naručitelja u cilju ispunjavanja odredaba ovog poglavlja.

2. Stranke obavješćuju Pododbor iz članka 28.21. o svim takvim aktivnostima.

Članak 28.24.

Daljnji pregovori

Pododbor za javnu nabavu iz članka 28.21. preispituje primjenu ovog poglavlja i najkasnije četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma može predložiti Zajedničkom odboru da strankama preporuči održavanje daljnjih pregovora u cilju postizanja dodatnog otvaranja pristupa tržištu.

POGLAVLJE 29.

PODUZEĆA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU, PODUZEĆA KOJIMA SU ODOBRENA POSEBNA PRAVA ILI POVLASTICE I ODREĐENI MONOPOLI

Članak 29.1.

Područje primjene

1. Stranke potvrđuju svoja prava i obveze na temelju članka XVII. stavaka od 1. do 3. GATT-a iz 1994., Sporazuma o tumačenju članka XVII. GATT-a iz 1994. te članka VIII. stavaka 1., 2. i 5. GATS-a.

2. Ovo se poglavlje primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole („subjekte") koji obavljaju komercijalne djelatnosti. Ako subjekt obavlja i komercijalne i nekomercijalne djelatnosti ([95]), ovim su poglavljem obuhvaćene samo komercijalne djelatnosti.

3. Ovo se poglavlje primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole na svim razinama vlasti.

4. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na javnu nabavu robe ili usluge koju stranka nabavlja za državne potrebe, a ne radi preprodaje na tržištu ili za isporuku robe ili usluge za komercijalnu prodaju, bez obzira na to je li ta nabava „obuhvaćena nabava" kako je definirana u članku 28.2.

5. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na usluge koje se pružaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti.

6. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole u slučajevima kada je u jednoj od prethodnih triju uzastopnih fiskalnih godina godišnji prihod od komercijalnih djelatnosti tog subjekta iznosio manje od 100 milijuna posebnih prava vučenja ([96]).

7. Članak 29.4. ne primjenjuje se na uslužne sektore izvan područja primjene ovog Sporazuma.

8. Članak 29.4. ne primjenjuje se u mjeri u kojoj poduzeće u državnom vlasništvu, poduzeće kojem su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopol stranke obavlja kupnju i prodaju robe ili usluga u skladu s:

(a) bilo kojom postojećom nesukladnom mjerom koju stranka provodi, nastavi provoditi, obnovi ili izmijeni u skladu s člankom 17.14., 18.8. ili 25.10., kako je utvrđeno u njezinu rasporedu iz Priloga 17.-A; ili

(b) bilo kojom nesukladnom mjerom koju stranka donosi ili provodi u pogledu sektora, podsektora ili aktivnosti u skladu s člankom 17.14., 18.8. ili 25.10. kako je utvrđeno u njezinu rasporedu iz Priloga 17.-B.

Članak 29.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i Priloga 29.:

(a) „komercijalne djelatnosti" znači djelatnosti koje obavlja poduzeće, a čiji je krajnji rezultat proizvodnja robe ili pružanje usluge za prodaju na relevantnom tržištu u količinama i po cijenama koje odredi poduzeće i koje se obavljaju radi ostvarivanja dobiti ([97]);

([95]) Nekomercijalne djelatnosti mogu uključivati obavljanje legitimnog mandata za pružanje javnih usluga ili bilo kakve druge djelatnosti izravno povezane s osiguravanjem nacionalne obrane i postizanjem javne sigurnosti.

([96]) Prvih pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma prag će iznositi manje od 200 milijuna posebnih prava vučenja.

([97]) Podrazumijeva se da „komercijalne djelatnosti" ne uključuju djelatnosti koje obavlja poduzeće koje posluje na neprofitnoj osnovi ili na temelju povrata troškova.

(b) „komercijalni kriteriji” znači kriteriji u pogledu cijene, kvalitete, dostupnosti, utrživosti, prijevoza i ostalih uvjeta kupnje ili prodaje, ili ostali čimbenici koje bi pri donošenju poslovnih odluka obično uzelo u obzir poduzeće u privatnom vlasništvu koje posluje u skladu s načelima tržišnog gospodarstva u relevantnoj djelatnosti ili industriji;

(c) „odrediti” znači uspostaviti ili odobriti monopol ili proširiti područje primjene monopola na dodatnu robu ili usluge;

(d) „određeni monopol” znači subjekt, uključujući skupinu subjekata ili državnu agenciju, koji je na relevantnom tržištu na području stranke određen kao jedini dobavljač ili kupac određene robe ili usluge, ali ne uključuje subjekt kojem je odobreno isključivo pravo intelektualnog vlasništva samo na temelju takvog odobrenja;

(e) „poduzeće kojem su odobrena posebna prava ili povlastice” ([98]) znači svako poduzeće, javno ili privatno, kojem je stranka pravno ili činjenično odobrila posebna prava ili povlastice; stranka odobrava posebna prava ili povlastice kad određuje dva ili više poduzeća ili ograničava broj poduzeća na dva ili više poduzeća ovlaštenih za dostavljanje robe ili usluge, uzimajući pritom u obzir posebne sektorske propise prema kojima je došlo do odobravanja prava ili povlastice, na način koji nije u skladu s objektivnim, proporcionalnim i nediskriminirajućim kriterijima, čime se znatno utječe na sposobnost bilo kojeg drugog poduzeća da isporučuje istu robu ili uslugu na istom zemljopisnom području pod u bitnom jednakim uvjetima;

(f) „usluga koja se pruža u okviru izvršavanja javnih ovlasti” znači usluga koja se pruža u okviru izvršavanja javnih ovlasti, kako je definirano u članku 1. stavku 3. točki (c) GATS-a i, među ostalim, ako je primjenjivo, u Prilogu o financijskim uslugama GATS-u; i

(g) „poduzeće u državnom vlasništvu” znači poduzeće koje je u vlasništvu ili pod kontrolom stranke ([99]).

Članak 29.3.

Opće odredbe

Ne dovodeći u pitanje prava i obveze stranaka na temelju ovog poglavlja, nijednom se odredbom ovog poglavlja stranke ne sprečavaju da osnuju ili zadrže poduzeća u državnom vlasništvu, odrede ili zadrže monopole ili da poduzećima odobre posebna prava ili povlastice.

Članak 29.4.

Nediskriminirajuće postupanje i komercijalni kriteriji

1. Stranka osigurava da sva njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određeni monopoli za vrijeme obavljanja komercijalnih djelatnosti:

(a) pri kupnji ili prodaji robe ili usluga postupaju u skladu s komercijalnim kriterijima, osim za ispunjavanje bilo kakvih uvjeta svojih zadaća javne službe koje nisu neusklađene s točkom (b) ili (c) ovog stavka;

(b) pri kupnji robe ili usluge:

i. za robu koju dobavlja ili uslugu koju pruža poduzeće iz druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju za sličnu robu koju dobavljaju ili sličnu uslugu koju pružaju poduzeća iz dotične stranke; i

ii. za robu ili uslugu koje dobavlja poduzeće koje je obuhvaćeno ulaganje kako je definirano u članku 17.2. stavku 1. točki (d) na području te stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju za sličnu robu koju dobavljaju ili sličnu uslugu koju pružaju poduzeća na relevantnom tržištu na području te stranke koja su ulaganja ulagatelja te stranke; i

([98]) Podrazumijeva se da odobravanje dozvole ograničenom broju poduzeća u okviru dodjele ograničenih resursa u skladu s objektivnim, proporcionalnim i nediskriminirajućim kriterijima nije samo po sebi posebno pravo ili povlastica.

([99]) Za određivanje vlasništva ili kontrole svi relevantni pravni i činjenični elementi ispituju se za svaki slučaj posebno.

(c) pri prodaji robe ili usluge:

i. poduzeću iz druge stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju poduzećima dotične stranke; i

ii. poduzeću koje je obuhvaćeno ulaganje kako je definirano u članku 17.2. stavku 1. točki (d) na području te stranke odobravaju tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji odobravaju poduzećima na relevantnom tržištu na području te stranke koja su ulaganja ulagatelja te stranke.

2. Stavkom 1. ne isključuje se mogućnost da poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli:

(a) kupuju ili isporučuju robu ili pružaju usluge pod različitim uvjetima, uključujući uvjete cijene, ako su takvi različiti uvjeti uspostavljeni u skladu s komercijalnim kriterijima; ili

(b) odbiju kupiti ili isporučiti robu ili usluge ako do takvog odbijanja dođe u skladu s komercijalnim kriterijima.

Članak 29.5.

Regulatorni okvir

1. Stranke na najbolji način primjenjuju međunarodne norme, ako je primjenjivo, uključujući Smjernice OECD-a za korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu.

2. Svaka stranka osigurava da regulatorna tijela ili druga tijela koja obavljaju regulatornu funkciju koja stranka osnuje ili zadrži:

(a) ne ovise i ne odgovaraju nijednom poduzeću koje to tijelo regulira kako bi se osigurala djelotvornost regulatorne funkcije; i

(b) u sličnim okolnostima djeluju nepristrano ([100]) u odnosu na sva poduzeća koja to tijelo regulira, uključujući poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole ([101]).

3. Svaka stranka primjenjuje svoje zakone i druge propise na poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određene monopole na dosljedan i nediskriminirajući način.

Članak 29.6.

Transparentnost

1. Stranka („stranka koja je podnijela zahtjev”) koja posumnja da na njezine interese iz ovog poglavlja negativno utječu komercijalne djelatnosti poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojem su odobrena posebna prava ili povlastice ili određenog monopola druge stranke može od te druge stranke („stranka kojoj je podnesen zahtjev”) zahtijevati da u pisanom obliku dostavi informacije o komercijalnim djelatnostima tog subjekta s obzirom na provedbu ovog poglavlja.

2. Stranka koja je podnijela zahtjev u zahtjevu koji je u skladu sa stavkom 1. navodi objašnjenje o tome kako smatra da bi aktivnosti subjekta mogle utjecati na njezine interese u skladu s ovim poglavljem te navodi koje od informacija navedenih u stavku 3. traži.

3. Stranka kojoj je podnesen zahtjev dostavlja sljedeće informacije u skladu sa stavcima 1. i 2.:

([100]) Podrazumijeva se da se nepristranost regulatornog tijela pri obavljanju regulatorne funkcije ocjenjuje prema općem obrascu ili praksi tog regulatornog tijela.

([101]) Podrazumijeva se da u slučaju sektora za koje su stranke u drugim poglavljima ovog Sporazuma dogovorile posebne obveze u pogledu regulatornog tijela prednost imaju relevantne odredbe iz tih drugih poglavlja.

(a) informacije o vlasničkoj i glasačkoj strukturi subjekta s navedenim postotkom udjelâ koje ta stranka, njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli kumulativno posjeduju i postotkom glasačkih prava koja kumulativno imaju u tom subjektu;

(b) opis svih posebnih udjela ili posebnih glasačkih ili drugih prava koje imaju ta stranka, njezina poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice ili određeni monopoli ako se takva prava razlikuju od onih povezanih s općim redovnim udjelima u tom subjektu;

(c) organizacijsku strukturu subjekta i sastav njegova upravnog odbora ili bilo kojeg istovrijednog tijela;

(d) opis državnih službi ili javnih tijela koja reguliraju ili prate taj subjekt; opis zahtjeva za izvješćivanje koje su joj nametnule te državne službe ili javna tijela; prava i prakse tih državnih službi ili bilo kojih javnih tijela u pogledu imenovanja, razrješenja ili nagrađivanja viših izvršnih direktora i članova njegova upravnog odbora ili istovrijednog upravljačkog tijela;

(e) godišnji prihod subjekta i njegova ukupna imovina u zadnje tri godine za koje su informacije dostupne;

(f) podatke o izuzećima, imunitetima i povezanim mjerama od kojih subjekt ima koristi u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke kojoj je podnesen zahtjev; i

(g) sve dodatne javno dostupne informacije o subjektu, uključujući godišnje financijske izvještaje i revizije koje su provele treće strane.

4. Stavcima 1., 2. i 3. ni od jedne se stranke ne zahtijeva objavljivanje povjerljivih informacija koje ne bi bilo u skladu s njezinim zakonima i drugim propisima, kojim bi se ometalo izvršavanje zakonodavstva, koje bi na drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi moglo ugroziti legitimne komercijalne interese određenih poduzeća.

5. Ako zatražene informacije nisu dostupne stranci kojoj je podnesen zahtjev, ta stranka stranci koja je podnijela zahtjev dostavlja razloge za to u pisanom obliku.

Članak 29.7.

Prilog za određenu stranku

1. Članak 29.4. ne primjenjuje se na nesukladne djelatnosti poduzeća u državnom vlasništvu ili određenih monopola koje stranka navodi u svojem rasporedu iz Priloga 29. u skladu s uvjetima iz tog rasporeda.

2. Na zahtjev bilo koje stranke Zajedničko vijeće može donijeti odluku o izmjeni Priloga 29. u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a) te u svakom slučaju razmatra izmjene Priloga 29. u roku od pet godina od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 30.

POLITIKA TRŽIŠNOG NATJECANJA

Članak 30.1.

Načela

Stranke prepoznaju važnost slobodnog i nenarušenog tržišnog natjecanja u trgovini i ulaganjima. Stranke potvrđuju da poslovna praksa protivna tržišnom natjecanju može poremetiti pravilno funkcioniranje tržišta i umanjiti koristi liberalizacije trgovine.

Članak 30.2.

Regulatorni okvir

1. Svaka stranka zadržava ili donosi pravo tržišnog natjecanja koje se primjenjuje na sve sektore gospodarstva ([102]) i kojim se na učinkovit način u obzir uzimaju sljedeće prakse:

(a) sporazumi između poduzeća, odluke udruženja poduzeća i usklađene prakse čiji je cilj ili učinak sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja;

(b) zloupotreba vladajućeg položaja koju čini jedno ili više poduzeća; i

(c) spajanja poduzeća kojima se znatno ometa učinkovito tržišno natjecanje, a posebno zbog stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

2. Svaka stranka osigurava da su sva poduzeća, privatna ili javna, obvezna primjenjivati pravo tržišnog natjecanja iz stavka 1.

3. Primjenom prava tržišnog natjecanja svake od stranaka ne bi se trebalo sprečavati, pravno ili činjenično, obavljanje ikakvih zadaća od javnog interesa dodijeljenih predmetnim poduzećima. Izuzeća od prava tržišnog natjecanja stranke trebala bi biti ograničena na zadaće od javnog interesa koje su nužne za postizanje željenog cilja javne politike i transparentna.

Članak 30.3.

Provedba

1. Svaka stranka ima uspostavljeno funkcionalno neovisno tijelo koje je odgovorno za cjelovitu primjenu i djelotvornu provedbu zakonodavstva u području tržišnog natjecanja iz članka 30.2. i koje ima odgovarajuće ovlasti i resurse potrebne za takvu primjenu i provedbu.

2. Svaka stranka primjenjuje svoje zakonodavstvo u području tržišnog natjecanja na transparentan i nediskriminirajući način, uz poštovanje načela poštenog postupka i prava na obranu predmetnih poduzeća, bez obzira na to kojoj državi pripadaju ili koji im je status vlasništva.

Članak 30.4.

Suradnja

1. Stranke potvrđuju da je promicanje suradnje u područjima povezanima s politikom tržišnog natjecanja i njezinom provedbom u njihovu zajedničkom interesu.

2. Kako bi se olakšala suradnja, tijela stranaka nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja mogu razmjenjivati informacije, podložno pravilima o povjerljivosti predviđenima u njihovim zakonima i drugim propisima.

3. Tijela stranaka nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja nastoje, u mjeri u kojoj je to moguće i ako je primjereno, uskladiti svoje provedbene aktivnosti kad je riječ o istim ili povezanim postupcima ili predmetima.

([102]) Podrazumijeva se da se pravo tržišnog natjecanja u Europskoj uniji primjenjuje na poljoprivredni sektor u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL EU L 347, 20.12.2013., str. 671.).

Članak 30.5.

Savjetovanja

1. Radi promicanja uzajamnog razumijevanja između stranaka ili rješavanja posebnih pitanja o tumačenju ili primjeni ovog poglavlja, stranke na zahtjev bilo koje od njih odmah započinju savjetovanje o svakom pitanju koje se odnosi na tumačenje ili primjenu ovog poglavlja ([103]). Stranka koja traži savjetovanje navodi, prema potrebi, kako to pitanje utječe na trgovinu ili ulaganje između stranaka.

2. Kako bi se olakšala savjetovanja iz stavka 1., svaka stranka nastoji drugoj stranci dostaviti relevantne informacije koje nisu povjerljive.

Članak 30.6.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na ovo poglavlje.

POGLAVLJE 31.

SUBVENCIJE

Članak 31.1.

Načela

Stranke priznaju da se subvencije mogu dodijeliti ako je to potrebno za ostvarenje ciljeva javne politike. Međutim, stranke potvrđuju da se određenim subvencijama može poremetiti uredno funkcioniranje tržištâ i umanjiti koristi liberalizacije trgovine i tržišnog natjecanja. Stoga stranka u načelu ne dodjeljuje subvencije ako negativno utječu ili bi mogle negativno utjecati na trgovinu ili tržišno natjecanje između stranaka.

Članak 31.2.

Definicija i područje primjene

1. Za potrebe ovog poglavlja „subvencija” znači mjera koja ispunjava uvjete iz članka 1.1. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama neovisno o tome odobrava li se poduzeću koje isporučuje robu ili poduzeću koje pruža usluge ([104]).

2. Ovo se poglavlje primjenjuje na subvencije koje su specifične u skladu s člankom 2. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama.

3. Ovo se poglavlje primjenjuje na subvencije bilo kojem poduzeću, uključujući privatna i javna poduzeća.

4. Svaka stranka osigurava da se na subvencije koje se dodjeljuju poduzećima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa primjenjuju pravila utvrđena u ovom poglavlju, u mjeri u kojoj se primjenom tih pravila ne ometa, pravno ili činjenično, obavljanje određenih zadaća dodijeljenih tim poduzećima. Dodijeljene zadaće moraju biti transparentne, a svako ograničenje ili odstupanje od primjene pravila utvrđenih u ovom poglavlju ne smije prelaziti ono što je nužno za obavljanje tih zadaća.

5. Članak 31.5. ne primjenjuje se na subvencije povezane s trgovinom robom obuhvaćenom Prilogom 1. Sporazumu o poljoprivredi.

6. Članci 31.5. i 31.6. ne primjenjuju se na audiovizualni sektor.

([103]) Za stranku EU sugovornik je Glavna uprava Europske komisije za tržišno natjecanje.
([104]) Podrazumijeva se da ovaj članak ne dovodi u pitanje ishod budućih rasprava u WTO-u ili povezanim plurilateralnim forumima o definiciji subvencija za usluge.

7. Članci 31.5. i 31.6. ne primjenjuju se na subvencije koje se dodjeljuju autohtonim narodima i njihovim zajednicama za pomoć u gospodarskom razvoju ([105]). Takve subvencije moraju biti ciljane, proporcionalne i transparentne.

8. Članci 31.5 i 31.6 ne primjenjuju se na subvencije dodijeljene kako bi se nadoknadila šteta nastala zbog prirodnih katastrofa ili drugih iznimnih događaja.

9. Članak 31.5. ne primjenjuje se na subvencije koje se dodjeljuju privremeno kao odgovor na gospodarsku izvanrednu situaciju ([106]). Takve subvencije moraju biti proporcionalne i ciljane kako bi se riješila ta gospodarska izvanredna situacija.

10. Zajedničko vijeće može donijeti odluku o izmjeni definicije „subvencije" iz stavka 1. ovog članka u mjeri u kojoj se odnosi na poduzeća koja pružaju usluge, u cilju uključivanja ishoda budućih rasprava o tom pitanju u okviru WTO-a ili povezanih plurilateralnih foruma, u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a).

Članak 31.3.

Odnos prema Sporazumu o WTO-u

Ovim poglavljem ne dovode se u pitanje prava i obveze koje svaka stranka ima na temelju članka XV. GATS-a, članka XVI. GATT-a iz 1994., Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama i Sporazuma o poljoprivredi.

Članak 31.4.

Transparentnost

1. Svaka stranka objavljuje sljedeće informacije povezane sa subvencijom koja se dodjeljuje ili nastavlja dodjeljivati na njezinu području:

(a) pravnu osnovu i svrhu subvencije;

(b) oblik subvencije;

(c) iznos subvencije ili iznos predviđen u proračunu za subvenciju; i

(d) ako je to moguće, ime primatelja subvencije.

2. Stranka ispunjava zahtjeve utvrđene u stavku 1. ovog članka:

(a) na temelju obavijesti u skladu s člankom 25. Sporazuma o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, pod uvjetom da obavijest sadržava sve informacije iz stavka 1. ovog članka i da se dostavlja najmanje svake dvije godine;

(b) na temelju obavijesti u skladu s člankom 18. Sporazuma o poljoprivredi; ili

(c) na temelju objave stranke ili u njezino ime na javno dostupnim internetskim stranicama do 31. prosinca kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je subvencija dodijeljena ili se nastavila dodjeljivati.

([105]) Za potrebe ovog stavka autohtonim narodima i njihovim zajednicama smatraju se oni narodi definirani u pravu svake stranke. Za stranku EU, njezino pravo obuhvaća i pravo Europske unije i pravo svake od njezinih država članica.

([106]) „Gospodarska izvanredna situacija" znači gospodarski događaj koji uzrokuje ozbiljan poremećaj u gospodarstvu stranke. Za stranku EU „gospodarstvo stranke" znači gospodarstvo Europske unije, odnosno jedne ili više njezinih država članica.

Članak 31.5.

Savjetovanja

1. Ako stranka smatra da subvencija koju je dodijelila druga stranka ima ili bi mogla imati negativan učinak na njezine trgovinske interese ili tržišno natjecanje, ta stranka („stranka koja je podnijela zahtjev”) može pisanim putem izraziti svoju zabrinutost drugoj stranci („stranci kojoj je podnesen zahtjev”) i zatražiti savjetovanje o tom pitanju. Takav zahtjev uključuje objašnjenje o tome kako subvencija ima ili bi mogla imati negativan učinak na trgovinske interese stranke koja je podnijela zahtjev ili na tržišno natjecanje.

2. Za potrebe stavka 1. stranka koja je podnijela zahtjev može od stranke kojoj je podnesen zahtjev zatražiti sljedeće informacije o subvenciji:

(a) pravnu osnovu i cilj politike ili svrhu subvencije;

(b) oblik subvencije;

(c) datume i trajanje subvencije i sve druge rokove povezane s njom;

(d) zahtjeve prihvatljivosti za subvenciju;

(e) ukupni iznos ili godišnji iznos predviđen u proračunu za subvenciju;

(f) ako je to moguće, ime primatelja subvencije; i

(g) sve druge informacije koje omogućuju procjenu negativnih učinaka subvencije.

3. Stranka kojoj je podnesen zahtjev dostavlja tražene informacije u skladu sa stavkom 2. u pisanom obliku najkasnije 60 dana od datuma primitka zahtjeva.

4. Ako stranka kojoj je podnesen zahtjev u cijelosti ili djelomično ne dostavi informacije zatražene u skladu sa stavcima 2. i 3., obrazlaže to u pisanom obliku.

5. Ako nakon primitka zatraženih informacija i nakon savjetovanja stranka koja je podnijela zahtjev smatra da predmetna subvencija ima ili bi mogla imati znatan negativan učinak na njezine trgovinske interese ili tržišno natjecanje, stranka kojoj je podnesen zahtjev ulaže maksimalan trud kako bi uklonila ili svela te učinke na najmanju moguću mjeru.

Članak 31.6.

Subvencije koje podliježu uvjetima

1. Pri dodjeli sljedećih subvencija svaka stranka primjenjuje sljedeće uvjete:

(a) kad je riječ o subvencijama kojima je vlada, izravno ili neizravno, odgovorna za jamčenje dugova ili obveza određenih poduzeća, da pokriće tih dugova ili obveza nije neograničeno s obzirom na iznos tih dugova ili obveza ili da trajanje odgovornosti vlade nije neograničeno; i

(b) kad je riječ o subvencijama nesolventnim poduzećima ili poduzećima u problemima (kao što su zajmovi i jamstva, bespovratna novčana sredstva, injekcije kapitala, davanje imovine ispod tržišnih cijena i oslobođenje od poreza) čije je trajanje dulje od godine dana, da je na temelju realističnih pretpostavki sastavljen vjerodostojan plan restrukturiranja kako bi se osiguralo da se u razumnom roku obnovi dugoročna održivost nesolventnih poduzeća ili poduzeća u problemima i da poduzeće, uz iznimku malih i srednjih poduzeća, doprinosi troškovima restrukturiranja.

2. Stavak 1. točka (b) ne primjenjuje se na subvencije koje se dodjeljuju poduzećima kao privremena potpora likvidnosti u obliku jamstava za zajmove ili zajmova ograničenog iznosa dovoljnog da se poduzeće u problemima zadrži na tržištu dovoljno dugo kako bi se donio plan restrukturiranja ili likvidacije.

3. Ovaj se članak primjenjuje samo na subvencije koje negativno utječu ili bi mogle negativno utjecati na trgovinu i tržišno natjecanje druge stranke.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na subvencije:

(a) koje su odobrene kako bi se osigurao uredan izlazak društva s tržišta; ili

(b) čiji su kumulativni iznosi ili proračuni manji od 170 000 posebnih prava vučenja po poduzeću tijekom razdoblja od tri uzastopne godine.

Članak 31.7.

Upotreba subvencija

Svaka stranka osigurava da poduzeća upotrebljavaju subvencije samo za izričito definirani cilj politike za koju su te subvencije dodijeljene ([107]).

Članak 31.8.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na članak 31.5. stavak 5.

Članak 31.9.

Povjerljivost

1. Pri razmjeni informacija u skladu s ovim poglavljem stranke uzimaju u obzir ograničenja uvedena njihovim pravom u pogledu profesionalne i poslovne tajne te osiguravaju zaštitu poslovnih tajni i ostalih povjerljivih informacija.

2. Ako stranka proslijedi informacije na temelju ovog poglavlja, stranka koja prima te informacije čuva njihovu povjerljivost.

POGLAVLJE 32.

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

ODJELJAK A

Opće odredbe

Članak 32.1.

Ciljevi

1. Ciljevi su ovog poglavlja:

(a) olakšati proizvodnju i komercijalizaciju inovativne i kreativne robe i usluga između stranaka te time pridonijeti održivijem i uključivom gospodarstvu stranaka;

(b) olakšati i urediti trgovinu između stranaka te smanjiti poremećaje i prepreke u takvoj trgovini; i

(c) postići odgovarajuću i djelotvornu razinu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva.

([107]) Podrazumijeva se da se obveza smatra ispunjenom ako je stranka u tu svrhu uspostavila odgovarajući zakonodavni okvir i upravne postupke.

2. Ciljevi utvrđeni u članku 7. Sporazuma o TRIPS-u primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovo poglavlje.

Članak 32.2.

Područje primjene

1. Svaka stranka poštuje svoje obveze iz međunarodnih ugovora u području intelektualnog vlasništva kojih je stranka, uključujući Sporazum o TRIPS-u.

2. Ovim se poglavljem dopunjuju i dodatno preciziraju prava i obveze stranaka u okviru Sporazuma o TRIPS-u i drugih međunarodnih ugovora u području intelektualnog vlasništva.

3. Ništa u ovom poglavlju ne sprečava stranku da primijeni odredbe svojeg prava kojima se uvode viši standardi za zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva, pod uvjetom da su te odredbe u skladu s ovim poglavljem. Svaka stranka slobodna je odrediti odgovarajuću metodu provedbe ovog poglavlja u okviru svojeg pravnog sustava i prakse.

Članak 32.3.

Načela

1. Načela u članku 8. Sporazuma o TRIPS-u primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovo poglavlje.

2. Uzimajući u obzir temeljne ciljeve javne politike nacionalnih sustava, stranke prepoznaju da je u okviru njihovih sustava intelektualnog vlasništva, istodobno poštujući načelo transparentnosti te uzimajući u obzir interese relevantnih dionika, uključujući nositelje prava, korisnike i širu javnost, potrebno sljedeće:

(a) promicati inovacije i kreativnost; i

(b) olakšati širenje informacija, znanja, tehnologija, kulture i umjetnosti.

Članak 32.4.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 32.-A, 32.-B i 32.-C:

(a) „Bernska konvencija” znači Bernska konvencija za zaštitu književnih i umjetničkih djela od 9. rujna 1886., kako je zadnje izmijenjena 28. rujna 1979.;

(b) „prava intelektualnog vlasništva” znači sve kategorije prava intelektualnog vlasništva obuhvaćene pododjeljcima od 1. do 7. odjeljka B ovog poglavlja ili odjeljcima od 1. do 7. dijela II. Sporazuma o TRIPS-u; zaštita intelektualnog vlasništva uključuje zaštitu od nepoštenog tržišnog natjecanja u skladu s člankom 10.*a* Pariške konvencije;

(c) „Pariška konvencija” znači Pariška konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva od 20. ožujka 1883., kako je zadnje revidirana u Stockholmu 14. srpnja 1967. i izmijenjena 28. rujna 1979.;

(d) „Rimska konvencija” znači Međunarodna konvencija za zaštitu umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju, sastavljena u Rimu 26. listopada 1961.; i

(e) „WIPO” znači Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo.

Članak 32.5.

Nacionalni tretman

1. Kad je riječ o svim kategorijama prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenima ovim poglavljem, svaka stranka državljanima druge stranke odobrava tretman koji nije manje povoljan od onog koji odobrava svojim državljanima u pogledu zaštite ([108]) prava intelektualnog vlasništva, podložno iznimkama koje su već predviđene u Pariškoj konvenciji, Bernskoj konvenciji, Rimskoj konvenciji ili Ugovoru o intelektualnom vlasništvu s obzirom na integrirane sklopove, sastavljenom u Washingtonu 26. svibnja 1989. te Ugovoru o izvedbama i fonogramima Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo, sastavljenom u Ženevi 20. prosinca 1996. Kad je riječ o umjetnicima izvođačima, proizvođačima fonograma i organizacijama za radiodifuziju, ta se obveza primjenjuje samo u pogledu prava predviđenih u okviru ovog poglavlja.

2. Stranka može iskoristiti iznimke dopuštene na temelju stavka 1. u vezi sa svojim sudskim i upravnim postupcima, među ostalim i to da od državljanina druge stranke zahtijeva da odredi adresu za dostavu pismena na njezinu području ili da imenuje zastupnika na njezinu području, pod uvjetom da je riječ o iznimci:

(a) koja je potrebna radi usklađenosti sa zakonima ili drugim propisima dotične stranke koji nisu u suprotnosti s ovim poglavljem; i

(b) ako se takve iznimke ne primjenjuju na način koji bi činio prikriveno ograničavanje trgovine.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se na postupke predviđene u multilateralnim sporazumima sklopljenima pod okriljem WIPO-a koji se odnose na stjecanje ili održavanje prava intelektualnog vlasništva.

Članak 32.6.

Intelektualno vlasništvo i javno zdravlje

1. Stranke priznaju važnost Deklaracije o Sporazumu o TRIPS-u i javnom zdravlju, koja je donesena na ministarskoj konferenciji WTO-a u Dohi 14. studenoga 2001. („Deklaracija iz Dohe”). Stranke pri tumačenju i provedbi prava i obveza iz ovog poglavlja osiguravaju usklađenost s Deklaracijom iz Dohe.

2. Stranke provode članak 31.*a* Sporazuma o TRIPS-u, kao i njegov Prilog i Dodatak tom prilogu, koji je stupio na snagu 23. siječnja 2017.

Članak 32.7.

Iscrpljenje

Ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne sprečava stranku da utvrdi primjenjuje li se na temelju njezina pravnog sustava iscrpljenje prava intelektualnog vlasništva i pod kojim uvjetima.

([108]) Za potrebe ovog stavka „zaštita” uključuje pitanja koja utječu na raspoloživost, stjecanje, područje primjene, održavanje i izvršavanje prava intelektualnog vlasništva, kao i pitanja koja utječu na upotrebu prava intelektualnog vlasništva kojom se posebno bavi u ovom poglavlju. Nadalje, za potrebe ovog stavka „zaštita” uključuje i mjere za sprečavanje izbjegavanja djelotvornih tehničkih mjera i mjera koje se odnose na informacije o upravljanju pravima.

ODJELJAK B

Standardi u području prava intelektualnog vlasništva

Pododjeljak 1.

Autorsko pravo i srodna prava

Članak 32.8.

Međunarodni sporazumi

1. Svaka stranka potvrđuje svoje obveze u okviru sljedećih instrumenata i postupa u skladu s njima:

(a) Bernska konvencija;

(b) Rimska konvencija;

(c) Ugovor o autorskom pravu WIPO-a, sastavljen u Ženevi 20. prosinca 1996.;

(d) WPPT; i

(e) Marakeški ugovor o olakšanju pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepe, koje imaju oštećenje vida ili imaju drugih poteškoća u korištenju tiskanim materijalima, sastavljen u Marakešu 27. lipnja 2013.

2. Svaka stranka poduzima sve mjere koje su potrebne za ratifikaciju Pekinškog ugovora o audiovizualnim izvedbama donesenog u Pekingu 24. lipnja 2012. ili za pristup tom ugovoru.

Članak 32.9.

Autori

Svaka stranka autorima osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno umnožavanje svojih djela bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

(b) svaki oblik javne distribucije izvornika svojih djela ili njegovih umnoženih primjeraka prodajom ili na drugi način;

(c) svako priopćavanje svojih djela javnosti, žično ili bežično, uključujući stavljanje svojih djela na raspolaganje javnosti tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere; i

(d) komercijalno iznajmljivanje javnosti izvornika ili umnoženih primjeraka svojih računalnih programa i kinematografskih djela.

Članak 32.10.

Umjetnici izvođači

Svaka stranka umjetnicima izvođačima osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) fiksaciju ([109]) vlastitih izvedbi;

(b) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno umnožavanje fiksacija svojih izvedbi bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

([109]) „Fiksacija” znači ugrađivanje zvukova ili njihova predstavljanja na podlogu s koje se mogu slušati, umnožavati ili priopćavati putem nekog uređaja.

(c) distribuiranje javnosti fiksacija svojih izvedbi, prodajom ili na drugi način;

(d) stavljanje na raspolaganje javnosti fiksacija svojih izvedbi, žično ili bežično, tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere; i

(e) bežično radiodifuzijsko emitiranje i priopćavanje javnosti svojih izvedbi, osim ako već sama izvedba predstavlja radiodifuzijsko emitiranje ili se izvedba reproducira s fiksirane podloge.

Članak 32.11.

Proizvođači fonograma

Svaka stranka proizvođačima fonograma osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno, umnožavanje svojih fonograma bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;

(b) distribuciju svojih fonograma javnosti, uključujući njihove kopije, prodajom ili drugim prijenosom vlasništva;

(c) stavljanje na raspolaganje javnosti svojih fonograma, žično ili bežično, tako da im svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere; i

(d) komercijalno iznajmljivanje svojih fonograma javnosti.

Članak 32.12.

Organizacije za radiodifuziju

Svaka stranka organizacijama za radiodifuziju osigurava isključivo pravo da odobre ili zabrane:

(a) fiksaciju svojih emitiranja koja se prenose bežičnim putem;

(b) izravno ili neizravno, privremeno ili trajno umnožavanje fiksacija emitiranja koja se prenose bežičnim putem, bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično; i

(c) ponovno bežično radiodifuzijsko emitiranje svojih programa i priopćavanje svojih emitiranja javnosti ([110]) ako se to priopćavanje odvija na javno dostupnim mjestima uz plaćanje ulaznice.

Članak 32.13.

Radiodifuzijsko emitiranje i priopćavanje javnosti fonograma objavljenih u komercijalne svrhe ([111])

1. Svaka stranka predviđa pravo kako bi se osiguralo da korisnik plaća jedinstvenu primjerenu naknadu umjetnicima izvođačima i proizvođačima fonograma ako se fonogram objavljen u komercijalne svrhe ili umnoženi primjerak takva fonograma upotrebljava za radiodifuzijsko emitiranje ili priopćavanje javnosti ([112]).

2. Svaka stranka osigurava da relevantni umjetnici izvođači i proizvođači fonograma dijele jedinstvenu primjerenu naknadu iz stavka 1. Stranke mogu donijeti zakonodavni akt koji, u nedostatku sporazuma između umjetnika izvođača i proizvođača fonograma, utvrđuje uvjete pod kojima umjetnici izvođači i proizvođači fonograma dijele takvu jedinstvenu primjerenu naknadu.

([110]) Podrazumijeva se da ništa u ovom stavku ne sprečava stranku da odredi uvjete pod kojima se to pravo može ostvariti, u skladu s člankom 13. točkom (d) Rimske konvencije.

([111]) Svaka stranka može umjetnicima izvođačima i proizvođačima fonograma dodijeliti opsežnija prava u pogledu radiodifuzijskog emitiranja i priopćavanja javnosti fonograma objavljenih u komercijalne svrhe.

([112]) Za potrebe ovog članka „priopćavanje javnosti" ne uključuje stavljanje fonograma na raspolaganje javnosti, žično ili bežično, tako da fonogramu svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere.

Članak 32.14.

Trajanje zaštite

1. Prava autora djela traju doživotno i najmanje 70 godina nakon njegove smrti, bez obzira na dan na koji je djelo zakonito stavljeno na raspolaganje javnosti ([113]).

2. Trajanje zaštite predviđeno u stavku 1. za djelo za koje postoji zajedničko autorsko pravo računa se od smrti posljednjeg preživjelog autora.

3. Trajanje zaštite anonimnih djela i djela pod pseudonimima iznosi najmanje 70 godina od zakonitog stavljanja djela na raspolaganje javnosti. Međutim, ako pseudonim autora ne dovodi u sumnju identitet autora ili ako autor otkrije svoj identitet tijekom razdoblja iz ovog stavka, primjenjuje se trajanje zaštite predviđeno u stavku 1.

4. Trajanje zaštite kinematografskih ili audiovizualnih djela istječe najranije 70 godina nakon smrti posljednjeg preživjelog autora. Zakonima i drugim propisima stranaka određuju se osobe koje će se smatrati autorima kinematografskog ili audiovizualnog djela.

5. Prava organizacija za radiodifuziju istječu 50 godina od datuma prvog emitiranja.

6. Prava umjetnikâ izvođačâ istječu najranije 50 godina nakon datuma fiksacije izvedbe; međutim:

(a) ako je fiksacija izvedbe zakonito objavljena ili, ako je to stranka predvidjela, zakonito priopćena javnosti u roku od 50 godina iz ovog stavka, trajanje zaštite računa se od datuma prve takve objave ili, ako je to stranka predvidjela, od prvog takvog priopćavanja javnosti; ako stranka predviđa obje mogućnosti, trajanje zaštite izračunava se na temelju onog događaja koji nastupi ranije; i

(b) ako je fiksacija izvedbe na fonogramu zakonito objavljena ili, ako je to stranka predvidjela, zakonito priopćena javnosti u roku od 50 godina iz ovog stavka, trajanje zaštite istječe najranije 70 godina nakon datuma prve takve objave ili, ako je to stranka predvidjela, nakon prvog takvog priopćavanja javnosti; ako stranka predviđa obje mogućnosti, trajanje zaštite izračunava se na temelju onog događaja koji nastupi ranije.

7. Prava proizvođača fonograma istječu najranije 50 godina nakon fiksacije fonograma. Međutim, ako je fonogram zakonito objavljen ili, ako je to stranka predvidjela, zakonito priopćen javnosti u tom razdoblju, ta prava istječu najranije 70 godina od prve takve objave ili, ako je to stranka predvidjela, prvog takvog priopćavanja javnosti. Stranke mogu donijeti ili zadržati djelotvorne mjere kako bi osigurale da umjetnici izvođači i proizvođači fonograma pravedno dijele dobit ostvarenu tijekom 20 godina zaštite nakon isteka 50 godina.

Članak 32.15.

Pravo slijeđenja

1. Svaka stranka u korist autora izvornika djela grafičke ili likovne umjetnosti predviđa „pravo slijeđenja”, koje se definira kao neotuđivo pravo, kojeg se nije moguće odreći, čak ni unaprijed, na udio dobiti ostvarene od svake preprodaje tog djela koja uslijedi nakon što ga autor proda prvi put ([114]).

2. Pravo slijeđenja iz stavka 1. primjenjuje se na sve radnje preprodaje u koje su kao prodavatelji, kupci ili posrednici uključene osobe koje se profesionalno bave trgovinom umjetninama, kao što su javne aukcije, umjetničke galerije i, općenito, svi trgovci umjetninama.

3. Svaka stranka može predvidjeti da se pravo slijeđenja iz stavka 1. ne primjenjuje na radnje preprodaje ako je prodavatelj stekao djelo izravno od autora u razdoblju kraćem od tri godine prije te preprodaje i ako prodajna cijena nije veća od određenog minimalnog iznosa.

([113]) Ako stranka navodi posebno razdoblje zaštite u slučajevima u kojima je pravna osoba imenovana nositeljem prava, zaštita traje najmanje 70 godina nakon što je djelo zakonito stavljeno na raspolaganje javnosti.

([114]) Neovisno o ovom članku, za Čile se i dalje u pogledu izračuna dobiti može primjenjivati članak 36. stavak prvi Zakona br. 17.366 od 28. kolovoza 1970., kako je izmijenjen Zakonom br. 21.045 od 13. listopada 2017.

Članak 32.16.

Kolektivno ostvarivanje prava

1. Stranke promiču suradnju između svojih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u svrhe promicanja raspoloživosti djela i drugih predmeta zaštite na područjima stranaka i prijenosa prihoda od prava za upotrebu takvih djela ili drugih predmeta zaštite između odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

2. Stranke promiču transparentnost organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, posebno u smislu prihoda od prava koje prikupljaju, odbitaka koje primjenjuju na prihode od prava koje prikupljaju, upotrebe prikupljenih prihoda od prava, politike raspodjele i njihova repertoara.

3. Svaka stranka osigurava da se organizacije za kolektivno ostvarivanje prava sa sjedištem na području stranke koje zastupaju drugu organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava sa sjedištem na području druge stranke putem ugovora o zastupanju potiču da točno, redovito i savjesno isplaćuju iznose koje duguju organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koju zastupaju te joj dostavljaju informacije o iznosu prihoda od prava naplaćenih u njezino ime i svim odbicima od prihoda od tih prava.

Članak 32.17.

Ograničenja i iznimke

Svaka stranka osigurava ograničenja ili iznimke od prava utvrđenih u člancima od 32.9. do 32.13. samo za određene posebne slučajeve koji nisu u suprotnosti s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugih predmeta zaštite i koji neopravdano ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.

Članak 32.18.

Zaštita tehnoloških mjera

1. Svaka stranka osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu protiv izbjegavanja bilo kakvih djelotvornih tehnoloških mjera, ako dotična osoba koja izbjegava mjeru zna ili ima opravdanih razloga znati da to čini.

2. Svaka stranka osigurava odgovarajuću pravnu zaštitu protiv proizvodnje, uvoza, distribucije, prodaje, iznajmljivanja, oglašavanja u svrhu prodaje ili iznajmljivanja, ili posjedovanja uređaja, proizvoda ili komponenata u komercijalne svrhe ili pružanja usluga:

(a) koji se promiču, oglašavaju ili prodaju na tržištu radi izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera;

(b) koji osim izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera imaju samo ograničenu komercijalnu svrhu ili upotrebu; ili

(c) koji su ponajprije osmišljeni, proizvedeni, prilagođeni ili se izvode u svrhu omogućivanja ili olakšavanja izbjegavanja bilo kakvih djelotvornih tehnoloških mjera.

3. Za potrebe ovog pododjeljka „tehnološka mjera” znači svaka tehnologija, uređaj ili komponenta koja je, u uobičajenom okviru njezina rada, osmišljena za sprečavanje ili ograničavanje radnji, u pogledu djela ili drugih predmeta zaštite ([115]), koje nije odobrio nositelj autorskog ili srodnih prava kako je predviđeno pravom stranke. Tehnološke mjere smatraju se djelotvornima ako nositelji prava upotrebu zaštićenog djela ili drugog predmeta zaštite kontroliraju putem primjene postupka nadzora pristupa ili postupka zaštite, poput enkripcije, premetanja ili druge transformacije djela ili drugog predmeta zaštite ili primjenom mehanizma kontrole umnožavanja kojim se ostvaruje cilj zaštite.

([115]) Podrazumijeva se da se „djela ili drugi predmeti zaštite” ne primjenjuju na djela ili predmete zaštite za koje je istekao rok trajanja zaštite.

4. Neovisno o pravnoj zaštiti predviđenoj u stavku 1. ovog članka, ako nositelji prava ne poduzimaju dobrovoljne mjere, svaka stranka može prema potrebi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurala da odgovarajuća pravna zaštita od izbjegavanja djelotvornih tehnoloških mjera utvrđenih u skladu s ovim člankom ne sprečava korisnike iznimaka ili ograničenja utvrđenih u skladu s člankom 32.17. da imaju koristi od takvih iznimaka ili ograničenja.

Članak 32.19.

Obveze koje se odnose na informacije o upravljanju pravima

1. Svaka stranka osigurava primjerenu pravnu zaštitu protiv svake osobe koja svjesno i neovlašteno obavlja jednu od sljedećih radnji ako ta osoba zna ili ima opravdanih razloga znati da na taj način potiče, omogućuje, olakšava ili prikriva povredu autorskog ili srodnih prava, kako je predviđeno pravom stranke:

(a) uklanjanje ili izmjena bilo kakvih elektroničkih informacija o upravljanju pravima; i

(b) distribucija, uvoz za distribuciju, radiodifuzijsko emitiranje, priopćavanje javnosti ili stavljanje na raspolaganje javnosti djela ili drugog predmeta zaštite zaštićenog na temelju ovog pododjeljka s kojeg su neovlašteno uklonjene ili na kojem su izmijenjene elektroničke informacije o upravljanju pravima.

2. Za potrebe ovog članka „informacije o upravljanju pravima” znači sve informacije dobivene od nositelja prava koje identificiraju djelo ili drugi predmet zaštite iz ovog članka, autora ili bilo kojeg drugog nositelja prava ili informacije o uvjetima upotrebe djela ili drugog predmeta zaštite te svi brojevi ili kodovi koji predstavljaju takve informacije.

3. Stavak 2. primjenjuje se ako je bilo koja od navedenih informacija iz tog stavka povezana s umnoženim primjerkom djela ili drugog predmeta zaštite iz ovog članka ili ako se pojavljuje u vezi s priopćavanjem javnosti tog djela ili drugog predmeta zaštite.

Pododjeljak 2.

Žigovi

Članak 32.20.

Međunarodni sporazumi

Svaka stranka:

(a) postupa u skladu s protokolom koji se odnosi na Madridski sporazum o međunarodnoj registraciji žigova, donesen u Madridu 27. lipnja 1989., kako je izmijenjen 12. studenoga 2007.;

(b) postupa u skladu s Ugovorom o pravu žiga sklopljenim u Ženevi 27. listopada 1994. i Nicanskim sporazumom o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga u svrhu registriranja žigova od 15. lipnja 1957., kako je izmijenjen 28. rujna 1979.; i

(c) poduzima sve potrebne mjere kako bi pristupila Singapurskom ugovoru o pravu žigova potpisanom u Singapuru 27. ožujka 2006.

Članak 32.21.

Prava koja proizlaze iz žigova

Svaka stranka osigurava da vlasnik registriranog žiga ima isključivo pravo na sprečavanje trećih strana, koje nemaju pristanak vlasnika, da u trgovačkom prometu upotrebljavaju znakove istovjetne ili slične onima za koje je žig registriran ako bi takva upotreba dovela do vjerojatnosti dovođenja u zabludu. Ako se isti znak upotrebljava za istu robu ili usluge, pretpostavlja se da postoji vjerojatnost dovođenja u zabludu.

Članak 32.22.

Postupak registracije

1. Svaka stranka osigurava sustav za registraciju žigova u kojem se svaka konačna negativna odluka koju donese nadležno tijelo za žigove, uključujući djelomično odbijanje registracije, propisno obrazlaže i u pisanom obliku priopćuje relevantnoj stranci.

2. Svaka stranka trećim stranama pruža mogućnost da ulože prigovor na prijavu žiga ili, prema potrebi i na temelju svojeg prava, registraciju žiga. Takvi su postupci prigovora kontradiktorni.

3. Svaka stranka osigurava javno dostupnu elektroničku bazu podataka o prijavama i registracijama žigova.

Članak 32.23.

Dobro poznati žigovi

U svrhu provedbe zaštite dobro poznatih žigova u skladu s člankom 6.*a* Pariške konvencije i člankom 16. stavcima 2. i 3. Sporazuma o TRIPS-u stranke potvrđuju važnost Zajedničke preporuke o zaštiti dobro poznatih žigova koju su donijele Skupština Pariške unije za zaštitu industrijskog vlasništva i Opća skupština WIPO-a na 34. seriji zasjedanja skupština država članica WIPO-a održanoj od 20. do 29. rujna 1999.

Članak 32.24.

Iznimke od prava koja proizlaze iz žiga

1. Svaka stranka:

(a) osigurava prikladnu uporabu opisnih pojmova kao ograničenu iznimku od prava koja proizlaze iz žigova; i

(b) može predvidjeti druge ograničene iznimke.

2. Stavak 1. primjenjuje se pod uvjetom da iznimke uzimaju u obzir legitimne interese vlasnika žigova i trećih strana.

3. Žig nositelju ne daje pravo da trećoj strani u trgovačkom prometu zabrani upotrebu sljedećeg:

(a) vlastitog imena ili adrese;

(b) podataka koji se odnose na vrstu, kvalitetu, količinu, namjenu, vrijednost, zemljopisno podrijetlo, vrijeme proizvodnje robe ili pružanja usluge ili karakteristike robe ili usluga; ili

(c) žiga ako je taj žig potreban da bi se naznačila namjena robe ili usluge, posebno ako je riječ o priboru ili rezervnim dijelovima.

4. Stavak 3. primjenjuje se kada treća strana rabi žig u skladu s dobrom poslovnom praksom u industriji i trgovini ([116]).

5. Stranka može odrediti da žig ne daje nositelju pravo zabraniti trećoj strani da se u trgovačkom prometu koristi ranijim pravom koje se odnosi samo na određeni lokalitet ako je to pravo priznato prema zakonodavstvu predmetne stranke i u granicama područja na kojem je priznato.

([116]) Druga je mogućnost da stranka takvu upotrebu učini podložnom tome da ne bude obmanjujuća ili da ne stvara zabludu kod relevantnog dijela javnosti.

Članak 32.25.

Razlozi za opoziv

1. Svaka stranka propisuje da žig može biti opozvan ako se u neprekinutom razdoblju od pet godina nije stvarno upotrebljavao na odgovarajućem području u odnosu na robu ili usluge za koje je registriran, a ne postoje opravdani razlozi za neupotrebu. Međutim, stranka može odrediti da nitko ne smije zahtijevati da se prava nositelja na žig opozovu ako je u razdoblju između isteka petogodišnjeg razdoblja i podnošenja zahtjeva za opoziv započela ili se nastavila stvarna upotreba žiga. Međutim, početak ili nastavak upotrebe u razdoblju od tri mjeseca koje prethodi podnošenju zahtjeva za opoziv, a koje je započelo najranije nakon isteka neprekinutog petogodišnjeg razdoblja neupotrebe, ne uzima se u obzir ako su pripreme za početak ili nastavak upotrebe počele tek nakon što je nositelj saznao da zahtjev za opoziv može biti podnesen.

2. Žig se može opozvati i ako nakon datuma na koji je registriran zbog djelovanja ili nedjelovanja nositelja postane uobičajeni naziv u trgovini za robu ili uslugu za koje je registriran ([117]).

Članak 32.26.

Prijave u zloj vjeri

Žig se može proglasiti ništavim ako je podnositelj podnio prijavu za registraciju žiga u zloj vjeri. Svaka stranka može odrediti i da se takav žig ne registrira.

Pododjeljak 3.

Dizajni ([118])

Članak 32.27.

Međunarodni sporazumi

Svaka stranka ulaže sva razumna nastojanja kako bi pristupila Ženevskom aktu Haškog sporazuma o međunarodnoj registraciji industrijskog dizajna donesenom u Ženevi 2. srpnja 1999.

Članak 32.28.

Zaštita registriranih dizajna ([119])

1. Svaka stranka osigurava zaštitu neovisno stvorenih dizajna koji su novi ili originalni ([120]). Ta se zaštita osigurava registracijom te nositelju dodjeljuje isključivo pravo u skladu s odredbama ovog članka.

2. Nositelj registriranog dizajna ima pravo spriječiti treće strane koje nemaju njegovu suglasnost barem da proizvode, prodaju, uvoze, izvoze proizvod koji nosi ili sadržava zaštićeni dizajn ili upotrebljavaju proizvod koji nosi ili sadržava zaštićeni dizajn ako su takve radnje poduzete u komercijalne svrhe, ako se njima nepropisno nanosi šteta uobičajenom iskorištavanju dizajna ili ako nisu u skladu s poštenom trgovinskom praksom.

([117]) Žig se može opozvati i ako nakon datuma na koji je registriran zbog upotrebe od strane nositelja žiga ili uz njegovu suglasnost postoji mogućnost da, u odnosu na robu ili usluge za koje je registriran, javnost dovede u zabludu, posebno u pogledu vrste, kvalitete ili zemljopisnog podrijetla te robe ili usluga.

([118]) Upućivanja na dizajne u ovom poglavlju tumače se kao upućivanja na registrirane industrijske dizajne.

([119]) Unija dodjeljuje zaštitu i neregistriranom dizajnu ako ispunjava zahtjeve Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice (SL EU L 3, 5.1.2002., str. 1.).

([120]) Stranka svojim zakonima može predvidjeti i mogućnost zahtijevanja individualnog karaktera dizajna. Stranka EU smatra da dizajn ima individualni karakter ako se ukupni dojam koji ostavlja na upućene korisnike razlikuje od ukupnog dojma koji na takvog korisnika ostavlja bilo koji dizajn koji je stavljen na raspolaganje javnosti.

3. Smatra se da je dizajn koji je primijenjen na proizvod ili ugrađen u proizvod koji predstavlja sastavni dio složenog proizvoda, nov ili originalan samo:

(a) ako sastavni dio, nakon što je ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv pri uobičajenoj upotrebi složenog proizvoda; i

(b) u mjeri u kojoj vidljiva obilježja sastavnog dijela iz točke (a) sama po sebi ispunjavaju zahtjeve novosti ili originalnosti.

4. Za potrebe stavka 3. točke (a) „uobičajena upotreba" znači upotreba krajnjeg korisnika, osim održavanja, servisiranja ili popravaka.

Članak 32.29.

Trajanje zaštite

Trajanje dostupne zaštite iznosi najmanje 15 godina od datuma podnošenja zahtjeva.

Članak 32.30.

Iznimke i isključenja

1. Svaka stranka može propisati ograničene iznimke od zaštite dizajna, pod uvjetom da takve iznimke nisu neopravdano u suprotnosti s uobičajenim iskorištavanjem zaštićenih dizajna i da se njima neopravdano ne dovode u pitanje legitimni interesi nositelja zaštićenog dizajna, uzimajući u obzir legitimne interese trećih strana.

2. Zaštita dizajna ne proširuje se na dizajn koji u biti određuju tehnički ili funkcionalni uvjeti.

3. Dizajn ne proizlazi iz obilježja izgleda proizvoda koja je nužno umnožiti u istom obliku i dimenzijama da bi se proizvod u koji je dizajn ugrađen ili na koji se primjenjuje mogao mehanički spojiti s drugim proizvodom odnosno smjestiti u ili uz drugi proizvod ili oko njega, kako bi svaki od tih proizvoda mogao ispunjavati vlastitu funkciju.

4. Odstupajući od stavka 3., dizajn može postojati na dizajnu čija je svrha omogućiti višestruko sklapanje ili povezivanje međusobno zamjenjivih proizvoda unutar modularnog sustava.

Članak 32.31.

Odnos prema autorskom pravu

Dizajn je prikladan i za zaštitu prema autorskom pravu stranke od dana na koji je dizajn stvoren ili utvrđen u bilo kojem obliku. Svaka stranka određuje opseg takve zaštite i uvjete pod kojima se takva zaštita pruža, uključujući potreban stupanj originalnosti.

Pododjeljak 4.

Oznake zemljopisnog podrijetla

Članak 32.32.

Definicija i područje primjene

1. Za potrebe ovog dijela ovog Sporazuma „oznaka zemljopisnog podrijetla" znači oznaka kojom se označava da je roba podrijetlom s područja stranke ili regije ili lokacije na tom području, pri čemu se kvaliteta, ugled ili druge značajke te robe mogu u bitnome pripisati zemljopisnom podrijetlu.

2. Ovaj se pododjeljak primjenjuje na oznake zemljopisnog podrijetla kojima se identificiraju proizvodi navedeni u Prilogu 32.-C.

3. Stranke su suglasne da će nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma razmotriti proširenje područja primjene oznaka zemljopisnog podrijetla obuhvaćenih ovim pododjeljkom na druge vrste proizvoda s oznakama zemljopisnog podrijetla koje nisu obuhvaćene stavkom 2., a posebno na rukotvorine, uzimajući u obzir zakonodavne promjene stranaka.

4. Stranka štiti oznake zemljopisnog podrijetla druge stranke u skladu s ovim pododjeljkom pod uvjetom da su te oznake zemljopisnog podrijetla kao takve zaštićene u zemlji podrijetla.

Članak 32.33.

Oznake zemljopisnog podrijetla uvrštene na popis

Svaka stranka, nakon što je ispitala zakonodavstvo druge stranke iz Priloga 32.-A i oznake zemljopisnog podrijetla druge stranke navedene u Prilogu 32.-C te nakon što je provela odgovarajuće mjere objave u skladu sa svojim zakonima i praksama, štiti oznake zemljopisnog podrijetla druge stranke navedene u Prilogu 32.-C u skladu s razinom zaštite utvrđenom u ovom pododjeljku.

Članak 32.34.

Izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Stranke su suglasne o mogućnosti izmjene popisa oznaka zemljopisnog podrijetla iz Priloga 32.-C u skladu s člankom 32.40. stavkom 1. Stranka može na svoj popis oznaka zemljopisnog podrijetla iz Priloga 32.-C dodati najviše 45 oznaka zemljopisnog podrijetla svake tri godine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. Stranke dodaju nove oznake zemljopisnog podrijetla nakon završetka postupka prigovora u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu 32.-B i nakon ispitivanja oznaka zemljopisnog podrijetla na zadovoljstvo obiju stranaka.

2. Ako se izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla iz Priloga 32.-C odnosi na manju izmjenu povezanu s pisanjem navedene oznake zemljopisnog podrijetla ili upućivanjem na naziv zemljopisnog područja kojem se ta oznaka može pripisati, primjenjuje se postupak iz članka 32.40. stavka 4.

3. Dodavanje ili izmjena oznake zemljopisnog podrijetla u skladu sa stavkom 1. ili 2. provodi se uz uzajamnu suglasnost stranaka.

Članak 32.35.

Opseg zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Oznake zemljopisnog podrijetla navedene u Prilogu 32.-C, kao i one dodane na temelju članka 32.34., zaštićene su od:

(a) svake komercijalne upotrebe oznake zemljopisnog podrijetla za proizvod koji je ista vrsta proizvoda i koji:

i. ne potječe iz mjesta podrijetla navedenog u Prilogu 32.-C za tu oznaku zemljopisnog podrijetla; ili

ii. potječe iz mjesta podrijetla navedenog u Prilogu 32.-C za tu oznaku zemljopisnog podrijetla, ali nije proizveden ili izrađen u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva, čak i ako je naziv popraćen izrazima kao što su „vrsta”, „tip”, „stil”, „imitacija”, „aroma” ili drugim sličnim izrazima;

(b) upotrebe bilo kakvog sredstva pri imenovanju ili prikazivanju proizvoda kojim se ukazuje ili navodi na zaključak da je predmetni proizvod podrijetlom iz zemljopisnog područja koje nije njegovo pravo mjesto podrijetla na način kojim se riskira dovođenje javnosti u zabludu u pogledu zemljopisnog podrijetla tog proizvoda;

(c) svake upotrebe koja predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u smislu članka 10.*a* Pariške konvencije, uključujući iskorištavanje ugleda oznake zemljopisnog podrijetla ili svaku lažnu ili obmanjujuću oznaku u pogledu podrijetla, izvora, prirode ili bitnih svojstava proizvoda, na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promidžbenom materijalu ili na dokumentima koji se odnose na samu robu, te svaku praksu koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog podrijetla proizvoda.

2. Zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ne postaju generičke na područjima stranaka.

3. U skladu s ovim pododjeljkom ne postoji obveza zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla koje u području podrijetla nisu zaštićene ili su prestale biti zaštićene.

4. Stranka ne isključuje mogućnost da nadležna tijela mogu poništiti zaštitu ili priznanje oznake zemljopisnog podrijetla na području njezina podrijetla na temelju toga što je zaštićeni ili priznati pojam prestao ispunjavati uvjete pod kojima je zaštita ili priznanje prvotno odobreno na njezinu području podrijetla.

5. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku ako oznaka zemljopisnog podrijetla prestane biti zaštićena u svojem području podrijetla. To se obavješćivanje obavlja u skladu s postupcima iz članka 32.40.

6. Ništa u ovom pododjeljku ne dovodi u pitanje pravo osobe da tijekom trgovine upotrebljava svoje ime ili ime svojeg prethodnika u poslovanju, osim ako se to ime upotrebljava kako bi se javnost dovelo u zabludu.

7. Zaštita predviđena ovim pododjeljkom primjenjuje se na prijevod oznaka zemljopisnog podrijetla navedenih u Prilogu 32.-C ako se upotrebom takvog prijevoda riskira dovođenje javnosti u zabludu.

8. Ako je prijevod oznake zemljopisnog podrijetla istovjetan generičkim ili opisnim izrazima, uključujući imenice i pridjeve, ili izrazima koji se uobičajeno upotrebljavaju u svakodnevnom jeziku kao opći nazivi za proizvod na području stranke, ili u sebi sadržava takve izraze, ili ako oznaka zemljopisnog podrijetla nije istovjetna takvom izrazu, ali ga u sebi sadržava, odredbama ovog pododjeljka ne dovodi se u pitanje pravo osobe da upotrebljava taj izraz u vezi s tim proizvodom.

9. Zaštita predviđena ovim pododjeljkom ne primjenjuje se na pojedinačni sastavni dio višekomponentnog izraza koji je zaštićen kao oznaka zemljopisnog podrijetla navedena u Dodatku 32.-C-1 ako je pojedinačni sastavni dio ([121]) izraz koji se uobičajeno upotrebljava u svakodnevnom jeziku kao opći naziv povezanog proizvoda.

10. Ništa u ovom pododjeljku ne sprečava upotrebu naziva biljne sorte ili životinjske pasmine na području stranke za bilo koji proizvod ([122]).

11. Kad je riječ o novim oznakama zemljopisnog podrijetla koje stranka namjerava dodati u skladu s člankom 32.34., od stranke se ne zahtijeva da zaštiti oznaku zemljopisnog podrijetla koja je jednaka izrazu koji se uobičajeno upotrebljava u svakodnevnom jeziku kao opći naziv povezanog proizvoda na području te stranke ([123]).

Članak 32.36.

Pravo na upotrebu oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Naziv koji je na temelju ovog pododjeljka zaštićen kao oznaka zemljopisnog podrijetla može upotrebljavati svaki gospodarski subjekt koji stavlja na tržište proizvod koji je u skladu s odgovarajućom specifikacijom.

2. Naziv zaštićen na temelju ovog pododjeljka kao oznaka zemljopisnog podrijetla ne podliježe registraciji korisnika ni dodatnim naknadama.

([121]) Kako je navedeno u Dodatku 32.-C-1, koji sadržava pojmove za koje se ne traži zaštita.

([122]) U objašnjenjima u Prilogu 32.-C definiraju se biljne sorte i životinjske pasmine čija se upotreba ne smije spriječiti.

([123]) Kad stranka pri određivanju hoće li dodati novu oznaku zemljopisnog podrijetla utvrdi je li izraz uobičajen u svakodnevnom jeziku kao opći naziv za predmetnu robu na području stranke, nadležna tijela te stranke ovlaštena su uzeti u obzir način na koji potrošači shvaćaju taj izraz na području te stranke. Čimbenici relevantni za takvo shvaćanje potrošača mogu uključivati: (a) upotrebljava li se izraz za upućivanje na vrstu predmetnog proizvoda, kako je navedeno u mjerodavnim izvorima kao što su rječnici, novine i relevantne internetske stranice; ili (b) način na koji se proizvod na koji se upućuje izrazom stavlja na tržište i upotrebljava u trgovini na području te stranke.

Članak 32.37.

Odnos između žigova i oznaka zemljopisnog podrijetla

1. Stranke odbijaju registraciju žiga čijom bi se upotrebom kršio članak 32.35. i koji se odnosi na istu vrstu proizvoda kao oznaka zemljopisnog podrijetla, pod uvjetom da je prijava za registraciju takvog žiga podnesena nakon datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla na području predmetne stranke.

2. Žigovi registrirani kršenjem stavka 1. proglašavaju se ništavima po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane stranke, u skladu s pravom i praksom stranaka.

3. Za oznake zemljopisnog podrijetla iz članka 32.33. datum podnošenja zahtjeva za zaštitu iz stavaka 1. i 2. jest 1. studenoga 2022.

4. Za oznake zemljopisnog podrijetla dodane Prilogu 32.-C u skladu s člankom 32.34. datum podnošenja zahtjeva za zaštitu jest datum slanja zahtjeva drugoj stranci za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla, podložno uspješnom završetku postupka izmjene popisa zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla iz članka 32.34.

5. Stranke zaštićuju oznake zemljopisnog podrijetla i u slučaju postojanja ranijeg žiga. Raniji žigovi registrirani u dobroj vjeri mogu se obnoviti i podlijegati izmjenama koje zahtijevaju podnošenje nove prijave za registraciju žiga, pod uvjetom da te izmjene ne ugrožavaju zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla i da ne postoje razlozi za proglašenje žiga ništavim na temelju prava stranaka.

6. Za potrebe stavka 5. ovog članka „raniji žig" znači žig čijom se upotrebom krši članak 32.35., za koji je podnesena prijava za registraciju ili koji je uspostavljen upotrebom ako je ta mogućnost predviđena predmetnim zakonodavstvom, u dobroj vjeri, na području jedne od stranaka prije datuma na koji je druga stranka podnijela zahtjev za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 32.38.

Provedba zaštite

Svaka stranka provodi zaštitu predviđenu u člancima 32.35., 32.36. i 32.37. upravnom mjerom na zahtjev zainteresirane stranke. Svaka stranka u okviru svojeg prava i prakse predviđa dodatne administrativne i sudske korake za sprečavanje ili zaustavljanje nezakonite upotrebe zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla.

Članak 32.39.

Opća pravila

1. Stranka na temelju ovog pododjeljka nije dužna kao oznaku zemljopisnog podrijetla zaštititi naziv koji je u suprotnosti s nazivom neke biljne sorte ili životinjske pasmine te stoga može potrošača dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.

2. Ako su oznake zemljopisnog podrijetla stranaka homonimne, stranka dodjeljuje zaštitu svakoj oznaci zemljopisnog podrijetla druge stranke, pod uvjetom da u praksi postoji dovoljna razlika između uvjeta upotrebe i prezentiranja naziva kako se potrošača ne bi dovelo u zabludu.

3. Ako stranka, u kontekstu bilateralnih pregovora s trećom zemljom, predloži zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla te treće zemlje koja je homonimna oznaci zemljopisnog podrijetla druge stranke, o tome obavješćuje drugu stranku, kojoj se daje mogućnost očitovanja prije nego što se ta oznaka zemljopisnog podrijetla zaštiti.

4. Uvoz, izvoz i stavljanje na tržište proizvoda koji nose oznake zemljopisnog podrijetla navedene u Prilogu 32.-C obavljaju se u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju na području stranke u kojoj se proizvodi stavljaju na tržište.

5. Sva pitanja koja proizlaze iz specifikacija proizvoda zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla rješava Pododbor iz članka 32.40.

6. Oznake zemljopisnog podrijetla zaštićene prema ovom pododjeljku može poništiti samo stranka iz koje proizvod potječe. Stranka obavješćuje drugu stranku ako oznaka zemljopisnog podrijetla navedena u Prilogu 32.-C prestane biti zaštićena na njezinu području. Nakon takve obavijesti Prilog 32.-C mijenja se u skladu s člankom 32.40. stavkom 3.

7. Specifikacijom proizvoda iz ovog pododjeljka smatra se ona specifikacija, uključujući sve njezine odobrene izmjene, koju su odobrila tijela stranke na području iz kojeg proizvod potječe.

Članak 32.40.

Pododbor, suradnja i transparentnost

1. Za potrebe ovog pododjeljka Pododbor iz članka 32.66. može preporučiti Zajedničkom vijeću da u skladu s člankom 8.5. stavkom 1. točkom (a) izmijeni:

(a) Prilog 32.-A u pogledu upućivanja na pravo koje se primjenjuje u strankama;

(b) Prilog 32.-B u pogledu kriterija koje treba uključiti u postupak prigovora; i

(c) Prilog 32.-C u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla.

2. Za potrebe ovog pododjeljka Pododbor iz članka 32.66. odgovoran je za razmjenu informacija o:

(a) razvoju zakonodavstva i politika u području oznaka zemljopisnog podrijetla;

(b) oznakama zemljopisnog podrijetla za potrebe razmatranja njihove zaštite u skladu s ovim pododjeljkom; i

(c) bilo kojem drugom pitanju od zajedničkog interesa u području oznaka zemljopisnog podrijetla.

3. Slijedom obavijesti iz članka 32.39. stavka 6. Pododbor preporučuje Zajedničkom vijeću da izmijeni Prilog 32.-C u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ovog članka kako bi se ukinula zaštita na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

4. U slučaju manje izmjene povezane s pisanjem oznake zemljopisnog podrijetla s popisa ili upućivanjem na naziv zemljopisnog područja kojem se ta oznaka može pripisati, stranka obavješćuje drugu stranku u Pododboru o takvoj izmjeni i navodi objašnjenje izmjene. Pododbor preporučuje Zajedničkom vijeću da u slučaju takve manje izmjene izmijeni Prilog 32.-C u skladu s člankom 8.5. stavkom 6. točkom (a).

5. Stranke izravno ili preko Pododbora ostaju u kontaktu u pogledu svih pitanja povezanih s provedbom i funkcioniranjem ovog pododjeljka. Stranka posebno može zahtijevati od druge stranke informacije o specifikacijama proizvoda i njihovim izmjenama te kontaktnim točkama za upravno izvršenje.

6. Stranke mogu objaviti specifikacije proizvoda ili njihov sažetak i kontaktne točke za upravno izvršenje u vezi s oznakama zemljopisnog podrijetla druge stranke koje su zaštićene na temelju ovog pododjeljka.

Članak 32.41.

Druge vrste zaštite

1. Ovaj se pododjeljak primjenjuje ne dovodeći u pitanje prava i obveze stranaka u skladu sa Sporazumom o WTO-u ili bilo kojim drugim multilateralnim sporazumom o pravu intelektualnog vlasništva čije su stranke stranka EU i Čile.

2. Ovim pododjeljkom ne dovodi se u pitanje pravo na traženje priznanja i zaštite oznake zemljopisnog podrijetla na temelju odgovarajućeg zakonodavstva stranaka.

Pododjeljak 5.

Patenti

Članak 32.42.

Međunarodni sporazumi

Svaka stranka ([124]) postupa u skladu s Ugovorom o suradnji na području patenata, sastavljenim u Washingtonu 19. lipnja 1970., kako je izmijenjen 28. rujna 1979. i zadnje prilagođen 3. listopada 2001.

Članak 32.43.

Dodatna zaštita u slučaju kašnjenja odobrenja za stavljanje na tržište za farmaceutske proizvode

1. Stranke potvrđuju da farmaceutski proizvodi zaštićeni patentom na njihovu području mogu podlijegati postupku odobrenja za stavljanje na tržište ili izdavanja sanitarnih dozvola prije stavljanja na tržište.

2. Svaka stranka predviđa odgovarajući i djelotvoran mehanizam kojim se osigurava produljenje roka zaštite kako bi se nositelju patenta nadoknadilo smanjenje trajanja učinkovite patentne zaštite koje je posljedica neopravdanih kašnjenja ([125]) u izdavanju prvog odobrenja za stavljanje na tržište ili sanitarne dozvole na njezinu području. Produljenje roka zaštite ne smije biti dulje od pet godina.

3. Neovisno o stavku 2., stranka može osigurati dodatnu zaštitu, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, za proizvod koji je zaštićen patentom i koji je bio predmet postupka odobrenja za stavljanje na tržište ili izdavanja sanitarnih dozvola kako bi se nositelju patenta nadoknadilo smanjenje trajanja učinkovite patentne zaštite. Takvo dodatno razdoblje zaštite ne smije biti dulje od pet godina ([126]).

4. Podrazumijeva se da pri provođenju obveza iz ovog članka svaka stranka može predvidjeti uvjete i ograničenja, pod uvjetom da stranka nastavi provoditi ovaj članak.

5. Svaka stranka čini sve što je u njezinoj moći da zahtjeve za odobrenje za stavljanje farmaceutskih proizvoda na tržište ili osiguravanje sanitarnih dozvola za njih obradi učinkovito i pravodobno kako bi se izbjegla neopravdana ili nepotrebna kašnjenja. Radi izbjegavanja neopravdanih kašnjenja stranka može donijeti ili provoditi postupke kojima se ubrzava obrada zahtjeva za odobrenje za stavljanje na tržište ili izdavanje sanitarnih dozvola.

Pododjeljak 6.

Zaštita neobjavljenih informacija

Članak 32.44.

Opseg zaštite poslovnih tajni

1. Pri ispunjavanju svoje obveze usklađivanja sa Sporazumom o TRIPS-u, a posebno s člankom 39. stavcima 1. i 2., svaka stranka osigurava odgovarajuće građanske sudske postupke i pravna sredstva za sve nositelje poslovne tajne radi dobivanja pravne zaštite te sprečavanja pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja poslovne tajne kad se god to provodi na način koji je u suprotnosti s poštenom poslovnom praksom.

([124]) Za stranku EU obvezu iz ovog članka ispunjavaju države članice.

([125]) Za potrebe ovog članka „neopravdano kašnjenje" uključuje kašnjenje dulje od dvije godine u prvom stvarnom odgovoru podnositelju zahtjeva nakon datuma podnošenja zahtjeva za odobrenje za stavljanje na tržište ili za sanitarnu dozvolu. Sva kašnjenja pri izdavanju odobrenja za stavljanje na tržište ili sanitarnih dozvola do kojih dođe zbog razdoblja koja se mogu pripisati podnositelju zahtjeva ili razdoblja koja nisu pod kontrolom tijela za izdavanje odobrenja za stavljanje na tržište ili sanitarnih dozvola nije potrebno uzeti u obzir pri određivanju takvog kašnjenja.

([126]) To maksimalno trajanje ne dovodi u pitanje moguće daljnje produljenje razdoblja zaštite u slučaju lijekova za koje su provedena pedijatrijska ispitivanja, a rezultati tih ispitivanja odražavaju se u informacijama o lijeku.

2. Za potrebe ovog pododjeljka:

(a) „poslovna tajna” znači informacije:

i. koje su tajne u smislu da nisu, u svojoj ukupnosti ili u točnoj strukturi i sklopu svojih sastavnih dijelova, općenito poznate ni lako dostupne osobama iz krugova koji se obično bave predmetnom vrstom informacija;

ii. koje imaju komercijalnu vrijednost zbog toga što su tajne; i

iii. u odnosu na koje je osoba koja te informacije zakonito nadzire poduzela razumne korake u tim okolnostima kako bi sačuvala njihovu tajnost;

(b) „nositelj poslovne tajne” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zakonito kontrolira poslovnu tajnu.

3. Za potrebe ovog pododjeljka smatra se da su barem sljedeći oblici postupanja protivni poštenim poslovnim praksama:

(a) pribavljanje poslovne tajne bez suglasnosti nositelja poslovne tajne kad god je ono učinjeno s pomoću neovlaštenog pristupa, prisvajanja ili umnožavanja bilo kojih dokumenata, predmeta, materijala, tvari ili elektroničkih spisa koje zakonito kontrolira nositelj poslovne tajne i koji sadržavaju poslovnu tajnu ili iz kojih se poslovna tajna može izvesti;

(b) upotreba ili otkrivanje poslovne tajne kad god to bez suglasnosti nositelja poslovne tajne učini osoba za koju je utvrđeno da ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:

i. pribavila je poslovnu tajnu na način iz točke (a);

ii. prekršila je sporazum o povjerljivosti ili drugu obvezu o čuvanju poslovne tajne; ili

iii. prekršila je ugovornu ili drugu obvezu kojom se ograničava korištenje poslovnom tajnom;

(c) pribavljanje, upotreba ili otkrivanje poslovne tajne kad god to učini osoba koja je u trenutku pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja znala, ili je u tim okolnostima trebala znati, da je poslovna tajna pribavljena izravno ili neizravno od druge osobe koja je nezakonito upotrebljavala ili otkrila poslovnu tajnu u smislu točke (b).

4. Ništa u ovom pododjeljku ne tumači se na način da se od stranke zahtijeva da bilo koji od sljedećih oblika postupanja smatra protivnim poštenim poslovnim praksama:

(a) osoba neovisno otkriva ili stvara relevantne informacije;

(b) osoba koja nije vezana nikakvom pravno valjanom obvezom da ograniči pribavljanje relevantnih informacija provodi obrnuti inženjering proizvoda koji je zakonito u njezinu posjedu;

(c) pribavljanje, upotreba ili otkrivanje informacija koje se zahtijevaju ili dopuštaju pravom te stranke; ili

(d) zaposlenici upotrebljavaju svoje iskustvo i vještine koje su pošteno stekli za uobičajenog tijeka zaposlenja.

5. Ništa u ovom pododjeljku ne tumači se na način da se ograničava sloboda izražavanja i informiranja, uključujući slobodu medija kako je zaštićena u svakoj stranci.

Članak 32.45.

Građanski sudski postupci i pravna sredstva za poslovne tajne

1. Svaka stranka osigurava da nijednoj osobi koja sudjeluje u građanskim sudskim postupcima iz članka 32.44. ili ima pristup dokumentima koji čine dio tih pravnih postupaka nije dopuštena upotreba ili otkrivanje nijedne poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koju su nadležna pravosudna tijela, u odgovoru na propisno obrazložen zahtjev zainteresirane strane, utvrdila kao povjerljivu i za koju je osoba saznala na temelju takvog sudjelovanja ili pristupa.

2. U građanskim sudskim postupcima iz članka 32.44. svaka stranka osigurava da njezina pravosudna tijela imaju barem sljedeće ovlasti:

(a) naložiti privremene mjere, u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke, za sprečavanje pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja poslovne tajne na način koji je protivan poštenim poslovnim praksama;

(b) naložiti sudsku zabranu kako bi se spriječilo pribavljanje, upotreba ili otkrivanje poslovne tajne na način koji je protivan poštenim poslovnim praksama;

(c) naložiti osobama koje su znale ili trebale znati da pribavljaju, upotrebljavaju ili otkrivaju poslovnu tajnu na način koji je protivan poštenim poslovnim praksama da nositelju poslovne tajne plate naknadu štete koja odgovara šteti pretrpljenoj zbog takvog pribavljanja, upotrebe ili otkrivanja poslovne tajne;

(d) poduzeti posebne mjere kako bi se sačuvala povjerljivost poslovne tajne ili navodne poslovne tajne koja je iznesena u građanskim sudskim postupcima koji se odnose na navodno pribavljanje, upotrebu ili otkrivanje poslovne tajne na način koji je protivan poštenim poslovnim praksama; takve posebne mjere mogu uključivati, u skladu s pravom predmetne stranke, mogućnost:

i. ograničavanja pristupa određenim dokumentima u cijelosti ili djelomično;

ii. ograničavanja pristupa raspravama i zapisniku ili transkriptu s tih rasprava;

iii. stavljanja na raspolaganje verzije sudske odluke koja nije povjerljiva i u kojoj su odlomci koji sadržavaju poslovne tajne uklonjeni ili redigirani;

(e) izricati sankcije strankama i bilo kojoj drugoj osobi koja sudjeluje u sudskom postupku i koja ne poštuje ili odbija poštovati naloge nadležnog pravosudnog tijela o zaštiti poslovne tajne ili navodne poslovne tajne.

3. Svaka stranka osigurava da njezina pravosudna tijela ne moraju primjenjivati sudske postupke i pravna sredstva iz članka 32.44. u slučaju postupanja koje je protivno poštenim poslovnim praksama, u skladu s pravom stranke, radi otkrivanja propusta, prijestupa ili nezakonite aktivnosti ili zaštite legitimnog interesa priznatog pravom stranke.

Članak 32.46.

Zaštita neobjavljenih podataka povezanih s farmaceutskim proizvodima

1. Ako stranka zahtijeva, kao preduvjet za odobrenje za stavljanje na tržište ili sanitarnu dozvolu za farmaceutske proizvode u kojima se upotrebljavaju novi kemijski sastojci koji nisu prethodno odobreni, dostavljanje neobjavljenih podataka o ispitivanju ili ostalih podataka koji su potrebni da bi se moglo utvrditi je li upotreba tih proizvoda sigurna i učinkovita, ta stranka takve podatke mora zaštititi od otkrivanja trećim stranama ako je za dobivanje takvih podataka potrebno uložiti znatne napore, osim ako je otkrivanje nužno radi prevladavajućeg javnog interesa ili ako su poduzete mjere kako bi se osiguralo da su podaci zaštićeni od nepoštene komercijalne upotrebe.

2. Svaka stranka osigurava da se, najmanje pet godina od datuma prvog odobrenja za stavljanje na tržište ili sanitarne dozvole u predmetnoj stranci, farmaceutski proizvod naknadno odobren na temelju rezultata pretkliničkih i kliničkih ispitivanja dostavljenih u zahtjevu za prvo odobrenje za stavljanje na tržište ili sanitarne dozvole ne stavlja na tržište bez izričitog pristanka nositelja prvog odobrenja za stavljanje na tržište ili sanitarne dozvole.

3. Ni na jednu stranku ne primjenjuju se ograničenja u pogledu provedbe skraćenih postupaka odobrenja za farmaceutske proizvode na temelju studija o bioekvivalenciji i bioraspoloživosti.

4. Svaka stranka može predvidjeti uvjete i ograničenja u okviru provedbe obveza iz ovog članka, pod uvjetom da stranka nastavi primjenjivati ovaj članak.

Članak 32.47.

Zaštita podataka povezanih s agrokemijskim proizvodima

1. Ako stranka zahtijeva, kao preduvjet za izdavanje odobrenja za stavljanje na tržište agrokemijskih proizvoda u kojima se upotrebljavaju novi kemijski sastojci, podnošenje izvješća o ispitivanjima ili istraživanjima sigurnosti i učinkovitosti tog proizvoda, ta stranka ne izdaje odobrenje za drugi agrokemijski proizvod na temelju tih izvješća o ispitivanjima ili istraživanjima bez suglasnosti osobe koja ih je prethodno podnijela, najmanje deset godina nakon datuma prvog odobrenja za stavljanje na tržište agrokemijskog proizvoda.

2. Stranka može ograničiti zaštitu iz ovog članka na izvješća o ispitivanjima ili istraživanjima koja ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) potrebna su za odobrenje ili izmjenu odobrenja u cilju dopuštanja upotrebe agrokemijskog proizvoda na drugim usjevima; i

(b) potvrđena su kao usklađena s načelima dobre laboratorijske prakse ili dobre pokusne prakse.

3. Svaka stranka može utvrditi pravila za izbjegavanje udvostručavanja ispitivanja na kralježnjacima.

4. Svaka stanka može predvidjeti uvjete i ograničenja pri provođenju obveza iz ovog članka, pod uvjetom da stranka nastavi provoditi ovaj članak.

Pododjeljak 7.

Biljne sorte

Članak 32.48.

Zaštita oplemenjivačkih prava na biljnu sortu

Stranke štite oplemenjivačka prava na biljnu sortu, u skladu s Međunarodnom konvencijom za zaštitu novih biljnih sorti od 2. prosinca 1961., kako je zadnje izmijenjena u Ženevi 19. ožujka 1991. (dalje u tekstu „Konvencija UPOV”), uključujući iznimke od oplemenjivačkog prava iz članka 15. te konvencije, te surađuju na promicanju i provedbi tih prava.

ODJELJAK C

Provedba prava intelektualnog vlasništva

Pododjeljak 1.

Provedba u građanskim i upravnim stvarima

Članak 32.49.

Opće obveze

1. Svaka stranka ponovno potvrđuje svoje obveze na temelju Sporazuma o TRIPS-u i osigurava provedbu prava intelektualnog vlasništva u skladu sa svojim pravom i praksom. Stranke osiguravaju mjere, postupke i pravna sredstva predviđene ovim pododjeljkom.

2. Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na prava obuhvaćena odjeljkom B pododjeljkom 6.

3. Stranke predviđaju mjere, postupke i pravna sredstva koji moraju biti pošteni i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi niti nametati nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja.

4. Mjere, postupci i pravna sredstva iz stavka 3. moraju biti i djelotvorni, proporcionalni i odvraćajući te se primjenjivati tako da se izbjegne stvaranje prepreka zakonitoj trgovini i da se osiguraju zaštitne mjere protiv njihove zloupotrebe.

5. Ništa u ovom odjeljku ne obvezuje nijednu stranku:

(a) da uspostavi pravosudni sustav za provedbu prava intelektualnog vlasništva koji se razlikuje od onog koji se primjenjuje na provedbu zakonodavstva općenito; ili

(b) u odnosu na raspodjelu sredstava između provedbe prava intelektualnog vlasništva i provedbe zakonodavstva općenito.

Članak 32.50.

Osobe koje imaju pravo zatražiti primjenu mjera provedbe, postupaka i pravnih sredstava

Svaka stranka priznaje sljedeće osobe kao osobe koje imaju pravo zatražiti primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz ovog odjeljka i dijela III. Sporazuma o TRIPS-u:

(a) nositelje prava intelektualnog vlasništva u skladu s pravom svake stranke;

(b) sve ostale osobe koje su ovlaštene koristiti se tim pravima, a posebno stjecatelji licencije, u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s pravom svake stranke;

(c) tijela za kolektivno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s pravom svake stranke;

(d) subjekte ([127]) kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s pravom svake stranke.

([127]) Kad je riječ o Čileu, pojam „subjekti” znači „savezi i udruženja”. Za stranku EU pojam „subjekti” znači „stručna tijela za obranu”.

Članak 32.51.

Dokazi

1. Svaka stranka osigurava da, čak i prije početka postupka za donošenje odluke o meritumu, nadležna pravosudna tijela mogu, na zahtjev stranke koja je predočila razumno dostupne dokaze dostatne za potporu svojih tvrdnji da je njezino pravo intelektualnog vlasništva povrijeđeno ili da će biti povrijeđeno, naložiti hitne i djelotvorne privremene mjere radi očuvanja relevantnih dokaza u vezi s navodnom povredom, podložno zaštiti povjerljivih informacija u skladu s pravom te stranke. Pri određivanju privremenih mjera pravosudna tijela uzimaju u obzir legitimne interese navodnog počinitelja povrede.

2. Privremene mjere iz stavka 1. mogu uključivati detaljan opis, s uzimanjem uzoraka ili bez njega, ili fizičku zapljenu proizvoda kojima se navodno čini povreda te, u odgovarajućim slučajevima, materijala i sredstava koji se pretežito primjenjuju u proizvodnji ili distribuciji tih proizvoda, kao i dokumenata koji se na njih odnose.

3. Ako dođe do povrede prava intelektualnog vlasništva na komercijalnoj razini, svaka stranka poduzima potrebne mjere kako bi se nadležnim pravosudnim tijelima omogućilo da, prema potrebi, na zahtjev stranke nalože dostavu bankovnih, financijskih ili komercijalnih dokumenata koje posjeduje suprotna stranka u skladu s odredbama o zaštiti povjerljivih informacija.

Članak 32.52.

Pravo na informacije

1. Svaka stranka osigurava da, tijekom građanskog postupka koji se odnosi na povredu prava intelektualnog vlasništva te kao odgovor na opravdani i proporcionalni zahtjev tužitelja, nadležna pravosudna tijela mogu počinitelju povrede ili bilo kojoj drugoj osobi naložiti da dostavi informacije o podrijetlu i distribucijskim mrežama proizvoda ili usluga kojima se čini povreda prava intelektualnoga vlasništva.

2. Za potrebe stavka 1. „bilo koja druga osoba” znači osoba za koju vrijedi barem jedno od sljedećeg:

(a) u komercijalno relevantnom opsegu posjeduje robu kojom se čini povreda;

(b) u komercijalno relevantnom opsegu koristi se uslugama kojima se čini povreda;

(c) u komercijalno relevantnom opsegu pruža usluge koje se upotrebljavaju u djelatnostima kojima se čini povreda; ili

(d) osoba iz ovog stavka navela ju je kao osobu koja sudjeluje u proizvodnji, izradi ili distribuciji robe kojom se čini povreda ili u pružanju usluga kojima se čini povreda.

3. Informacije iz stavka 1., ovisno o slučaju, mogu sadržavati:

(a) imena i adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga te trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene; i

(b) informacije o proizvedenim, izrađenim, dostavljenim, primljenim ili naručenim količinama te o cijeni koja je postignuta za predmetnu robu ili usluge.

4. Ovaj članak primjenjuje se ne dovodeći u pitanje zakone stranke kojima se:

(a) nositelju prava dodjeljuju prava na detaljnije informacije;

(b) uređuje korištenje informacijama dostavljenima na temelju ovog članka u građanskom postupku;

(c) uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na informacije;

(d) daje mogućnost odbijana pružanja informacija koje bi osobu iz stavka 1. prisililo da prizna svoje sudjelovanje ili sudjelovanje svojih bliskih srodnika u povredi prava intelektualnoga vlasništva; ili

(e) uređuje zaštita povjerljivosti izvorâ informacija ili obrade osobnih podataka.

Članak 32.53.

Privremene mjere i mjere opreza

1. Svaka stranka osigurava da pravosudna tijela mogu, na zahtjev podnositelja, protiv navodnog počinitelja povrede izdati privremeni sudski nalog kako bi se spriječilo predstojeću povredu prava intelektualnog vlasništva ili kako bi se, privremeno i, ako je to primjereno, uz plaćanje novčane kazne ako je to predviđeno pravom te stranke, zabranilo nastavak navodnih povreda tog prava, ili kako bi se taj nastavak uvjetovao pružanjem jamstava namijenjenih osiguranju naknade štete nositelju prava. Privremeni sudski nalog prema potrebi se može pod istim uvjetima izdati i protiv treće strane ([128]) koja je u nadležnosti relevantnog pravosudnog tijela i čije se usluge upotrebljavaju za povredu prava intelektualnog vlasništva.

2. Svaka stranka osigurava da njezina pravosudna tijela mogu, na zahtjev podnositelja, naložiti privremeno oduzimanje ili predaju ([129]) robe za koju postoji sumnja da se njome čini povreda prava intelektualnog vlasništva, kako bi se spriječio ulazak te robe u trgovinske kanale ili kretanje njima.

3. U slučaju navodne povrede koja je počinjena u komercijalno relevantnom opsegu, svaka stranka osigurava da, ako podnositelj zahtjeva dokaže postojanje okolnosti koje bi mogle ugroziti naknadu štete, pravosudna tijela mogu naložiti preventivno privremeno oduzimanje pokretne i nepokretne imovine navodnog počinitelja povrede, uključujući blokadu bankovnih računa i druge imovine te osobe. U tu svrhu nadležna tijela mogu naložiti dostavu bankovnih, financijskih ili komercijalnih dokumenata ili odgovarajući pristup relevantnim informacijama.

Članak 32.54.

Pravna sredstva

1. Svaka stranka osigurava da su nadležna pravosudna tijela ovlaštena naložiti, na zahtjev podnositelja i ne dovodeći u pitanje bilo kakvu naknadu štete nositelju prava zbog povrede te bez bilo kakve vrste naknade, uništenje ili barem trajno uklanjanje iz trgovinskih kanala robe za koju utvrde da se njome čini povreda prava intelektualnog vlasništva. Prema potrebi, pravosudna tijela mogu naložiti i uništenje materijala i sredstava koji se uglavnom upotrebljavaju pri izradi ili proizvodnji te robe.

2. Pravosudna tijela svake stranke imaju ovlast naložiti provedbu tih mjera o trošku počinitelja povrede, osim u slučaju pozivanja na posebne razloge da se to ne učini.

3. Pri razmatranju zahtjeva za pravna sredstva uzimaju se u obzir potreba za razmjernošću između težine povrede i naloženih pravnih sredstava te interesi trećih strana.

Članak 32.55.

Sudske zabrane

Svaka stranka osigurava da, ako je donesena sudska odluka kojom je utvrđena povreda prava intelektualnog vlasništva, pravosudna tijela mogu protiv počinitelja povrede i, ako je primjereno, protiv treće strane ([130]) koja je u nadležnosti relevantnog pravosudnog tijela i čije se usluge upotrebljavaju za povredu prava intelektualnog vlasništva, odrediti sudsku zabranu usmjerenu na zabranu nastavka povrede.

Članak 32.56.

Alternativne mjere

Svaka stranka može propisati da, u odgovarajućim slučajevima i na zahtjev osobe protiv koje se mogu odrediti mjere utvrđene u članku 32.54. ili 32.55., pravosudna tijela mogu umjesto primjene mjera utvrđenih u članku 32.54. ili 32.55. naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci, ako predmetna osoba nije postupala s namjerom ili nehajem, ako bi izvršenje predmetnih mjera toj osobi prouzročilo nerazmjernu štetu i ako se novčana naknada oštećenoj stranci čini, prema razumnoj procjeni, zadovoljavajućom.

([128]) Za potrebe ovog članka stranka može predvidjeti da „treća strana” uključuje posrednika.
([129]) U cilju provedbe ovog stavka, stranka može birati između oduzimanja i predaje.
([130]) Za potrebe ovog članka stranka može predvidjeti da „treća strana” uključuje posrednika.

Članak 32.57.

Naknada štete

1. Svaka stranka osigurava da pravosudna tijela, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili je imao opravdanih razloga znati da sudjeluje u aktivnosti koja predstavlja povredu nalože da nositelju prava plati naknadu štete kojom se primjereno može nadoknaditi šteta koju je nositelj prava pretrpio kao posljedicu povrede njegovih prava.

2. Pri utvrđivanju iznosa naknade štete iz stavka 1., pravosudna tijela svake stranke ovlaštena su razmotriti, između ostalog, svaku legitimnu mjeru vrijednosti koju predloži nositelj prava, a koja može uključivati izgubljenu dobit, vrijednost robe ili usluga koji su predmet povrede u odnosu na tržišnu cijenu ili predloženu maloprodajnu cijenu ([131]). Svaka stranka predviđa da su u građanskim sudskim postupcima njezina pravosudna tijela, barem u slučaju povreda autorskog ili srodnih prava i krivotvorenja žiga, ovlaštena naložiti osobi koja je počinila povredu da nositelju prava isplati dio dobiti koji je osoba koja je počinila povredu ostvarila povredom kao alternativu uz naknadu štete ili kao dio naknade štete.

3. Kao alternativa stavku 2., svaka stranka može predvidjeti da njezina pravosudna tijela mogu u primjerenim slučajevima odrediti naknadu štete u obliku paušalnog iznosa na temelju elemenata kao što je barem iznos tantijema ili pristojbi koje bi osoba koja je počinila povredu morala platiti da je zatražila odobrenje za korištenje tim pravom intelektualnog vlasništva.

4. Ničim u ovom članku ne sprečava se stranka da propiše da njezina pravosudna tijela mogu u korist oštećene stranke naložiti povrat dobiti ili plaćanje naknade štete čija se visina može unaprijed utvrditi ako počinitelj povrede nije znao ili nije imao opravdanih razloga znati da sudjeluje u aktivnosti koja čini povredu.

Članak 32.58.

Sudski troškovi

Svaka stranka predviđa da njezina pravosudna tijela, prema potrebi, imaju ovlasti naložiti, po okončanju građanskog sudskog postupka o povredi prava intelektualnog vlasništva, da stranka koja je izgubila spor mora nadoknaditi stranci u čiju je korist donesena presuda sudske troškove i ostale troškove predviđene u zakonodavstvu predmetne stranke.

Članak 32.59.

Objava sudskih odluka

Svaka stranka osigurava da u postupcima koji su pokrenuti zbog povrede prava intelektualnog vlasništva pravosudna tijela mogu naložiti, na zahtjev podnositelja i o trošku počinitelja povrede, primjerene mjere za širenje informacija o odluci, uključujući izlaganje odluke i njezinu objavu u cijelosti ili djelomično.

Članak 32.60.

Pretpostavka autorstva ili vlasništva

U svrhu primjene mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih ovim odjeljkom, stranke priznaju sljedeće:

(a) kako bi se autor književnog ili umjetničkog djela takvim smatrao i kako bi, slijedom toga, bio ovlašten pokrenuti postupak zbog povrede, u nedostatku suprotnih dokaza dostatno je da je njegovo ime navedeno na djelu na uobičajeni način; i

(b) točka (a) primjenjuje se *mutatis mutandis* na nositelje prava srodnih autorskom pravu u odnosu na njihove predmete zaštite.

([131]) Za stranku EU to bi uključivalo, gdje je to primjereno, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je nematerijalna šteta koja je povredom uzrokovana nositelju prava.

Članak 32.61.

Upravni postupci

U mjeri u kojoj je moguće naložiti građanskopravnu mjeru na temelju ishoda upravnih postupaka o meritumu predmeta, navedeni postupci u skladu su s načelima koja su materijalno istovrijedna načelima iz relevantnih odredaba ovog pododjeljka.

Pododjeljak 2.

Provedba na granicama

Članak 32.62.

Mjere na granicama

1. U odnosu na robu pod carinskim nadzorom svaka stranka donosi ili zadržava postupke u skladu s kojima nositelj prava može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima da suspendiraju puštanje sumnjive robe ili je zadrže. Za potrebe ovog pododjeljka „sumnjiva roba" znači roba za koju postoji sumnja da se njome čini povreda žigova, autorskog prava i srodnih prava, oznaka zemljopisnog podrijetla, patenata, uporabnih modela, industrijskog dizajna ili topografija integriranih sklopova.

2. Svaka stranka uspostavlja elektroničke sustave nadležnih tijela za upravljanje odobrenim ili evidentiranim zahtjevima.

3. Svaka stranka osigurava da njezina nadležna tijela ne naplaćuju naknadu za pokrivanje administrativnih troškova koji proizlaze iz obrade zahtjeva ili evidentiranja.

4. Svaka stranka osigurava da njezina nadležna tijela u razumnom roku donose odluke o odobravanju ili evidentiranju zahtjeva.

5. Svaka stranka osigurava da se odobreni ili evidentirani zahtjev primjenjuju na višestruke pošiljke.

6. U odnosu na robu pod carinskim nadzorom svaka stranka osigurava da njezina carinska tijela mogu na vlastitu inicijativu suspendirati puštanje robe za koju se sumnja da povređuje žigove ili autorska prava ili zadržati takvu robu.

7. Carinska tijela primjenjuju analizu rizika za identifikaciju sumnjive robe. Svaka stranka provodi ovaj stavak u skladu sa svojim zakonodavstvom.

8. Svaka stranka može imati uspostavljene postupke koji omogućuju uništenje sumnjive robe, bez potrebe za prethodnim upravnim ili sudskim postupcima za formalno utvrđivanje povreda u slučajevima u kojima se predmetne osobe slažu ili se ne protive takvom uništenju. Ako se takva roba ne uništi, svaka stranka osigurava da se, osim u iznimnim okolnostima, takva roba zbrine izvan trgovinskih kanala na način kojim se izbjegava nanošenje štete nositelju prava.

9. Svaka stranka uspostavlja postupke koji omogućuju brzo uništenje krivotvorenih žigova i piratske robe poslane poštanskim ili ekspresnim kurirskim pošiljkama.

10. Stranka može odlučiti da neće primjenjivati ovaj članak na uvoz robe koju je na tržište u trećoj zemlji stavio nositelj prava ili koja je na to tržište stavljena uz njegovu suglasnost. Stranka može odlučiti i da neće primijeniti ovaj članak na nekomercijalnu robu koja se nalazi u osobnoj prtljazi putnika.

11. Carinska tijela stranaka vode redoviti dijalog i promiču suradnju s relevantnim dionicima i drugim tijelima uključenima u provedbu prava intelektualnog vlasništva.

12. Stranke surađuju u vezi s međunarodnom trgovinom sumnjivom robom. Stranke osobito, što je više moguće, razmjenjuju relevantne informacije o trgovini sumnjivom robom koja utječe na drugu stranku.

13. Ne dovodeći u pitanje druge oblike suradnje, Protokol uz ovaj Sporazum o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima primjenjuje se u pogledu povreda zakonodavstva o pravima intelektualnog vlasništva za čiju su provedbu carinska tijela stranke nadležna u skladu s ovim člankom.

Članak 32.63.

Usklađenost s GATT-om i Sporazumom o TRIPS-u

Svaka stranka pri provedbi mjera na granici kojima njezina carinska tijela provode prava intelektualnog vlasništva, neovisno o tome jesu li obuhvaćena ovim pododjeljkom, osigurava usklađenost sa svojim obvezama u okviru GATT-a iz 1994. i Sporazuma o TRIPS-u, a posebno s člankom V. GATT-a iz 1994. te člankom 41. i odjeljkom 4. dijela III. Sporazuma o TRIPS-u.

ODJELJAK D

Završne odredbe

Članak 32.64.

Suradnja

1. Stranke surađuju radi pružanja potpore provedbi obveza preuzetih na temelju ovog poglavlja.

2. Područja suradnje u pogledu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva mogu uključivati sljedeće aktivnosti:

(a) razmjenu informacija o pravnom okviru u vezi s pravima intelektualnog vlasništva i relevantnim pravilima o zaštiti i provedbi;

(b) razmjenu iskustava između stranaka o napretku postignutom u području zakonodavstva;

(c) razmjenu iskustava između stranaka o provedbi prava intelektualnog vlasništva;

(d) razmjenu iskustava između stranaka o provedbi koju obavljaju carinska, policijska, upravna i pravosudna tijela na središnjoj i lokalnoj razini;

(e) koordinaciju, među ostalim i s trećim zemljama, radi sprečavanja izvoza krivotvorene robe;

(f) tehničku pomoć, izgradnju kapaciteta te razmjenu i osposobljavanje osoblja;

(g) zaštitu i obranu prava intelektualnog vlasništva i širenje informacija o tome, među ostalim u poslovnim krugovima i civilnom društvu;

(h) informiranje javnosti o potrošačima i nositeljima prava, kao i jačanje institucionalne suradnje, posebno između njihovih ureda za intelektualno vlasništvo;

(i) aktivan rad na informiranju i educiranju široke javnosti o politikama u području prava intelektualnog vlasništva;

(j) javno-privatnu suradnju koja uključuje MSP-ove, među ostalim na događanjima ili okupljanjima usmjerenima na MSP-ove, u pogledu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva i smanjenja broja njihovih povreda; i

(k) formuliranje djelotvornih strategija za utvrđivanje ključnih ciljnih skupina i osmišljavanje komunikacijskih programa za jačanje svijesti potrošača i medija o učincima povreda prava intelektualnog vlasništva, uključujući zdravstvene i sigurnosne rizike te povezanost s organiziranim kriminalom.

3. Svaka stranka može objaviti specifikacije proizvoda ili sažetak tih specifikacija i relevantne kontaktne točke za kontrolu oznaka zemljopisnog podrijetla ili upravljanje oznakama zemljopisnog podrijetla druge stranke koje su zaštićene u skladu s pododjeljkom 4. odjeljka B.

4. Stranke izravno ili putem Pododbora iz članka 32.66. komuniciraju o svim pitanjima povezanima s provedbom i funkcioniranjem ovog poglavlja.

Članak 32.65.

Dobrovoljne inicijative dionika

Svaka stranka nastoji olakšati provedbu dobrovoljnih inicijativa dionika za smanjenje broja povreda prava intelektualnog vlasništva, među ostalim na internetu i na drugim tržištima, koje su usmjerene na konkretne probleme i pronalaženje praktičnih rješenja koja su realistična, uravnotežena, proporcionalna i pravična za sve zainteresirane strane, među ostalim na sljedeće načine:

(a) svaka stranka nastoji sporazumno okupiti dionike na svojem području radi lakše provedbe dobrovoljnih inicijativa za pronalaženje rješenja i pomirenje razlika u pogledu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva i smanjenja broja povreda;

(b) svaka stranka nastoji razmjenjivati informacije s drugom strankom o mjerama za olakšavanje provedbe dobrovoljnih inicijativa dionika na svojem području; i

(c) stranke nastoje promicati otvoreni dijalog i suradnju među dionicima stranaka te poticati dionike stranaka da zajednički pronađu rješenja i pomire razlike u pogledu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva i smanjenja broja povreda.

Članak 32.66.

Pododbor za intelektualno vlasništvo

Pododbor za intelektualno vlasništvo („Pododbor”), osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1., prati i osigurava pravilnu provedbu i funkcioniranje ovog poglavlja i priloga 32.-A, 32.-B i 32.-C. Pododbor isto tako obavlja posebne zadaće koje su mu dodijeljene u ovom poglavlju, uključujući članak 32.40.

POGLAVLJE 33.

TRGOVINA I ODRŽIVI RAZVOJ

ODJELJAK A

Zajedničke odredbe

Članak 33.1.

Ciljevi

1. Stranke podsjećaju na Agendu 21 o okolišu i razvoju, donesenu na Konferenciji UN-a o okolišu i razvoju održanoj u Rio de Janeiru od 3. do 14. lipnja 1992., Plan provedbe iz Johannesburga Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju iz 2002., Deklaraciju Međunarodne organizacije rada („MOR”) o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju, donesenu na 97. sjednici Međunarodne konferencije rada održanoj u Ženevi 10. lipnja 2008. („Deklaracija MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju”), završni dokument Konferencije UN-a o održivom razvoju iz 2012. pod nazivom „Budućnost kakvu želimo” i Program održivog razvoja do 2030. te njegove ciljeve održivog razvoja.

2. Stranke prepoznaju da održivi razvoj obuhvaća gospodarski razvoj, društveni razvoj i zaštitu okoliša te da su sva ta tri aspekta međusobno ovisna i međusobno se nadopunjuju u svrhu dobrobiti postojećih i budućih naraštaja.

3. S obzirom na navedeno, cilj je ovog poglavlja poboljšati trgovinske i ulagačke odnose između stranaka na način kojim se doprinosi održivom razvoju, posebno njegovim dimenzijama rada ([132]) i okoliša koje su relevantne za trgovinu i ulaganja.

4. Ovo poglavlje utjelovljuje suradnički pristup koji se temelji na zajedničkim vrijednostima i interesima.

Članak 33.2.

Pravo na pravno uređivanje i razine zaštite

1. Stranke priznaju pravo svake stranke da odredi svoje politike i prioritete održivog razvoja, posebno da utvrdi vlastite razine zaštite rada i okoliša i vlastite prioritete u području rada i okoliša te da u skladu s time donese ili izmijeni svoje zakonodavstvo i politike koji se odnose na rad i okoliš.

2. Razine zaštite, prava i politike iz stavka 1. u skladu su s obvezama svake stranke u pogledu multilateralnih sporazuma u području okoliša i multilateralnih standarda i sporazuma u području rada iz ovog poglavlja kojih je stranka.

3. Svaka stranka nastoji osigurati da se njezinim zakonima, drugim propisima i politikama u području okoliša i rada predviđa i potiče visoka razina zaštite okoliša i rada te nastoji nastaviti poboljšavati svoje razine zaštite okoliša i rada predviđene njezinim zakonima, drugim propisima i politikama.

4. Stranka ne oslabljuje niti smanjuje razine zaštite koje pružaju njezini zakoni i drugi propisi u području okoliša i rada radi poticanja trgovine ili ulaganja.

5. Stranka se ne odriče te ne odstupa na drugi način niti nudi da će se odreći ili na drugi način odstupiti od svojih zakona i drugih propisa u području okoliša i rada na način kojim se oslabljuju ili smanjuju razine zaštite predviđene tim zakonima i drugim propisima radi poticanja trgovine ili ulaganja.

6. Stranke ne propuštaju djelotvorno provoditi svoje zakone i druge propise u području okoliša i rada kontinuiranim ili ponavljajućim djelovanjem ili nedjelovanjem na način kojim se utječe na trgovinu ili ulaganja.

7. Svaka stranka zadržava pravo primjene razumnog diskrecijskog prava i donošenja odluka u dobroj vjeri u pogledu dodjele sredstava za izvršenje u skladu s prioritetima za provedbu svojih zakona i drugih propisa u području okoliša i rada.

8. Stranka ne primjenjuje svoje zakone i druge propise u području okoliša i rada na način koji bi predstavljao prikriveno ograničenje trgovine ili ulaganja.

Članak 33.3.

Trgovina i odgovorno poslovno ponašanje te upravljanje lancima opskrbe

1. Stranke prepoznaju važnost odgovornog upravljanja lancima opskrbe odgovornim poslovnim ponašanjem ili praksama društveno odgovornog poslovanja te ulogu trgovine u ostvarivanju tog cilja.

2. U skladu sa stavkom 1. svaka stranka:

(a) promiče odgovorno poslovno ponašanje ili društveno odgovorno poslovanje poticanjem poduzeća na prihvaćanje relevantnih praksi koje su u skladu s međunarodno priznatim načelima, normama i smjernicama, uključujući sektorske smjernice o postupanju s dužnom pažnjom, koje je ta stranka podržala ili ih podupire; i

([132]) Za potrebe ovog poglavlja izraz „rad” znači strateški ciljevi MOR-a na temelju Programa za dostojanstven rad, koji je naveden u Deklaraciji MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju.

(b) podupire širenje i upotrebu relevantnih međunarodnih instrumenata koje je ta stranka podržala ili ih podupire, kao što su Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Trostrana deklaracija MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku donesena u Ženevi u studenome 1977. („Trostrana deklaracija MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku"), Globalni sporazum UN-a i Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima koje je Vijeće za ljudska prava potvrdilo u Rezoluciji 17/4 od 16. lipnja 2011.

3. Stranke prepoznaju korisnost međunarodnih sektorskih smjernica u područjima društveno odgovornog poslovanja ili odgovornog poslovnog ponašanja te promiču zajednički rad u tom pogledu. Stranke provode i mjere za promicanje poštovanja Smjernica OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom.

4. Stranke prepoznaju važnost promicanja trgovine robom koja doprinosi poboljšanim socijalnim uvjetima i praksama prihvatljivima za okoliš, kao što su ekološka roba i usluge koje doprinose resursno učinkovitom gospodarstvu s niskim emisijama ugljika, roba čija proizvodnja nije povezana s krčenjem šuma i roba koja je predmet dobrovoljnih sustava i mehanizama za osiguranje održivosti.

5. Stranke razmjenjuju informacije i primjere najbolje prakse o pitanjima obuhvaćenima ovim člankom te prema potrebi surađuju bilateralno, na regionalnoj razini i na međunarodnim forumima.

Članak 33.4.

Znanstvene i tehničke informacije

1. Pri utvrđivanju ili provedbi mjera zaštite okoliša ili uvjeta rada koje mogu utjecati na trgovinu ili ulaganja između stranaka, svaka stranka uzima u obzir dostupne znanstvene i tehničke dokaze, po mogućnosti od priznatih tehničkih i znanstvenih tijela, kao i relevantne međunarodne norme, smjernice i preporuke, ako postoje.

2. Ako su znanstveni dokazi ili informacije nedovoljni ili nejasni te postoji rizik od ozbiljnog uništavanja okoliša ili rizika za zdravlje i sigurnost na radu na njezinu području, stranka može donijeti mjere na temelju načela predostrožnosti. Takve mjere podliježu preispitivanju ako postanu dostupne nove ili dodatne znanstvene informacije.

3. Ako mjera donesena u skladu sa stavkom 2. utječe na trgovinu ili ulaganja između stranaka, stranka može zatražiti od stranke koja je donijela mjeru da dostavi informacije koje upućuju na to da je mjera u skladu s njezinim razinama zaštite te može zatražiti raspravu o tom pitanju u Pododboru za trgovinu i održivi razvoj.

4. Takve mjere ne primjenjuju se na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikriveno ograničavanje trgovine ili ulaganja.

Članak 33.5.

Transparentnost i dobra regulatorna praksa

Stranke prepoznaju važnost primjene pravila o transparentnosti i dobre regulatorne prakse u skladu s poglavljima 35. i 36., a posebno pravila kojima se zainteresiranim osobama omogućuje da dostave stajališta o sljedećem:

(a) mjerama zaštite okoliša i uvjeta rada koje mogu utjecati na trgovinu ili ulaganja; i

(b) trgovinskim ili ulagačkim mjerama koje mogu utjecati na zaštitu okoliša ili uvjeta rada.

Članak 33.6.

Jačanje svijesti javnosti, informiranje, sudjelovanje i postupovna jamstva

1. Svaka stranka promiče informiranje javnosti o svojim zakonima i drugim propisima u području rada i okoliša, među ostalim osiguravanjem da su ti zakoni i drugi propisi te postupci izvršavanja i usklađivanja javno dostupni.

2. Svaka stranka nastoji udovoljiti zahtjevima bilo koje osobe za informacije o tome kako stranka provodi ovo poglavlje.

3. Svaka stranka koristi se mehanizmima iz članaka 40.5., 40.6. i 40.7. kako bi prikupila stajališta o pitanjima povezanima s provedbom ovog poglavlja.

4. Svaka stranka osigurava primanje i propisno razmatranje priopćenja i mišljenja u pisanim podnescima osobe te stranke o pitanjima povezanima s provedbom ovog poglavlja u skladu sa svojim domaćim postupcima. Stranka na takve podneske odgovara u pisanom obliku i pravodobno. O takvim priopćenjima i mišljenjima može obavijestiti svoju domaću savjetodavnu skupinu osnovanu u skladu s člankom 40.6. i kontaktnu točku druge stranke određenu u skladu s člankom 33.19. stavkom 6.

5. Svaka stranka, u skladu sa svojim zakonodavstvom, osigurava dostupnost upravnih i sudskih postupaka osobama sa zakonski priznatim interesom za određeno pitanje ili osobama koje tvrde da im je povrijeđeno pravo, kako bi se omogućilo djelovanje protiv kršenja njezina prava zaštite okoliša ili radnog prava, uključujući odgovarajuća pravna sredstva za povrede takvog prava.

6. Svaka stranka u skladu sa svojim zakonodavstvom osigurava da su postupci iz stavka 5. u skladu s načelima zakonitog postupanja, da nisu pretjerano skupi, da ne uključuju nerazumne rokove ili neopravdana kašnjenja, da predviđaju mogućnost izdavanja privremenih mjera, ako je primjenjivo, te da su pošteni, pravični i transparentni.

Članak 33.7.

Aktivnosti suradnje

1. Stranke prepoznaju važnost aktivnosti suradnje u području trgovinskih aspekata politika u području okoliša i rada kako bi se ostvarili ciljevi ovog Sporazuma i provelo ovo poglavlje.

2. Aktivnosti suradnje mogu se razvijati i provoditi uz sudjelovanje međunarodnih i regionalnih organizacija, kao i s trećim zemljama, poduzećima, organizacijama poslodavaca i radnika, obrazovnim i istraživačkim organizacijama i drugim nevladinim organizacijama, prema potrebi.

3. Aktivnosti suradnje provode se u pogledu pitanja i tema koje su stranke dogovorile radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa.

4. Stranke mogu surađivati u pogledu pitanja predviđenih u ovom poglavlju, kao i, među ostalim:

(a) aspekata iz područja rada ili okoliša povezanih s trgovinom i održivim razvojem na međunarodnim forumima, posebno uključujući WTO, Politički forum UN-a na visokoj razini o održivom razvoju, Program UN-a za zaštitu okoliša („UNEP”), MOR i multilateralne sporazume u području okoliša;

(b) utjecaja propisa i standarda u području rada i okoliša na trgovinu i ulaganja;

(c) utjecaja propisa o trgovini i ulaganjima na rad i okoliš; i

(d) trgovinskih aspekata:

i. inicijativa za održivu potrošnju i proizvodnju, uključujući one usmjerene na promicanje kružnoga gospodarstva i zelenog rasta te smanjivanje onečišćenja; i

ii. inicijativa za promicanje ekološke robe i usluga, među ostalim uklanjanjem s time povezanih necarinskih prepreka.

5. O prioritetima za aktivnosti suradnje zajednički odlučuju stranke na temelju područja od zajedničkog interesa i raspoloživih resursa.

6. Stranke mogu provoditi aktivnosti u područjima suradnje navedenima u ovom poglavlju uživo ili bilo kojim tehnološkim sredstvima koja su im na raspolaganju.

ODJELJAK B

Okoliš i trgovina

Članak 33.8.

Ciljevi

1. Stranke nastoje promicati politike trgovine i okoliša koje se međusobno podupiru, visoku razinu zaštite okoliša u skladu s multilateralnim sporazumima u području okoliša čije su stranke i učinkovitu provedbu svojih zakona i drugih propisa u području okoliša te povećati svoje kapacitete za rješavanje pitanja okoliša povezanih s trgovinom, među ostalim suradnjom.

2. Stranke prepoznaju da pojačana suradnja radi zaštite i očuvanja okoliša te održivog upravljanja njihovim prirodnim resursima ima koristi koje mogu doprinijeti održivom razvoju, ojačati njihovo upravljanje okolišem i dopuniti ciljeve ovog Sporazuma.

3. Stranke prepoznaju važnost politika i praksi trgovine i okoliša koje se uzajamno podupiru kako bi se poboljšala zaštita okoliša u promicanju održivog razvoja.

Članak 33.9.

Multilateralno upravljanje i sporazumi u području okoliša

1. Stranke prepoznaju važnost Skupštine UN-a za okoliš UNEP-a. Stranke prepoznaju ključnu ulogu multilateralnih sporazuma u području okoliša u rješavanju globalnih, regionalnih i domaćih okolišnih izazova. Stranke nadalje prepoznaju potrebu za jačanjem uzajamne potpore između trgovinske politike i politike zaštite okoliša. U skladu s tim, svaka stranka učinkovito provodi multilateralne sporazume o okolišu, uključujući njihove protokole, kojih je stranka.

2. Stranke prepoznaju pravo svake stranke da donese ili zadrži mjere za promicanje ciljeva multilateralnih sporazuma u području okoliša kojih je stranka.

3. Stranke sudjeluju u dijalogu i prema potrebi surađuju u okviru pitanja trgovine i okoliša od zajedničkog interesa, posebno u pogledu multilateralnih sporazuma u području okoliša. To uključuje redovitu razmjenu informacija o inicijativama svake stranke u vezi s ratifikacijom multilateralnih sporazuma u području okoliša, uključujući njihove protokole i izmjene.

Članak 33.10.

Trgovina i klimatske promjene

1. Stranke prepoznaju važnost multilateralnih sporazuma u području okoliša koji su povezani s klimatskim promjenama, posebno potrebu za postizanjem cilja UNFCCC-a, te svrhe i ciljeva Pariškog sporazuma kako bi se odgovorilo na neposrednu opasnost klimatskih promjena. U skladu s tim, stranke prepoznaju ulogu trgovine u postizanju cilja održivog razvoja i borbi protiv klimatskih promjena, kao i važnost pojedinačnih i zajedničkih napora za rješavanje učinaka klimatskih promjena mjerama ublažavanja i prilagodbe.

2. U skladu sa stavkom 1. svaka stranka:

(a) učinkovito provodi UNFCCC i Pariški sporazum, uključujući obveze u pogledu nacionalno utvrđenih doprinosa;

(b) promiče pozitivni doprinos trgovine prelasku na gospodarstvo s niskom razinom emisija stakleničkih plinova i kružno gospodarstvo te razvoju otpornom na klimatske promjene, uključujući djelovanja za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama; i

(c) olakšava i promiče trgovinu i ulaganja u robu i usluge od posebne važnosti za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima, za održivu obnovljivu energiju i za energetsku učinkovitost, na način koji je u skladu s drugim odredbama ovog Sporazuma.

3. U skladu s člankom 33.7. stranke, prema potrebi, surađuju po pitanju trgovinskih aspekata klimatskih promjena, bilateralno, regionalno i na međunarodnim forumima, među ostalim u okviru UNFCCC-a, WTO-a i Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj sklopljenog u Montrealu 16. rujna 1987. („Montrealski protokol"). Nadalje, stranke prema potrebi mogu surađivati u pogledu tih pitanja i u okviru Međunarodne pomorske organizacije.

4. U skladu sa stavkom 1. stranke surađuju u područjima kao što su:

(a) razmjena znanja i iskustava u provedbi Pariškog sporazuma, kao i o inicijativama promicanja otpornosti na klimatske promjene, energije iz obnovljivih izvora, tehnologija s niskim emisijama, energetske učinkovitosti, određivanja cijena ugljika, održivog prometa, razvoja održive infrastrukture otporne na klimatske promjene, praćenja emisija i prirodnih rješenja; te istražuju mogućnosti suradnje u područjima kao što su kratkoročni onečišćivači klime i sekvestracija ugljika u tlu; i

(b) razmjena znanja i iskustava o ambicioznom postupnom prestanku upotrebe tvari koje oštećuju ozonski sloj i postupnom smanjivanju upotrebe fluorougljikovodika, na temelju Montrealskog protokola, primjenom mjera za kontrolu njihove proizvodnje, potrošnje i trgovine, uvođenjem alternativa koje su ekološki prihvatljivije od tih tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluorougljikovodika, ažuriranjem sigurnosnih i drugih relevantnih standarda te suzbijanjem nezakonite trgovine tvarima koje se reguliraju Montrealskim protokolom, prema potrebi.

Članak 33.11.

Trgovina i šume

1. Stranke prepoznaju važnost održivog gospodarenja šumama i ulogu trgovine u ostvarivanju tog cilja.

2. U skladu sa stavkom 1. svaka stranka:

(a) provodi mjere za borbu protiv nezakonite sječe i povezane trgovine, među ostalim, prema potrebi, aktivnostima suradnje s trećim zemljama;

(b) potiče očuvanje šuma te održivo upravljanje njima;

(c) promiče trgovinu drvom i proizvodima od drva te potrošnju drva i proizvoda od drva koji su zakonito dobiveni iz šuma kojima se gospodari na održiv način; i

(d) razmjenjuje informacije i, prema potrebi, surađuje s drugom strankom na trgovinskim inicijativama povezanima s borbom protiv nezakonite sječe, održivim gospodarenjem šumama, krčenjem i degradacijom šuma, upravljanjem šumama i očuvanjem šumskog pokrova kako bi se maksimalno povećao učinak i uzajamno podupiranje njihovih politika od zajedničkog interesa.

3. Prepoznajući da šume i održivo upravljanje njima imaju ključnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena i održavanju bioraznolikosti, svaka stranka promiče inicijative za rješavanje problema krčenja šuma, među ostalim putem lanaca opskrbe koji nisu povezani s krčenjem šuma. Osim toga, stranke, prema potrebi i u skladu s člankom 33.7., surađuju bilateralno, regionalno i u okviru relevantnih međunarodnih foruma kako bi se krčenje i degradacija šuma u cijelom svijetu sveli na najmanju moguću mjeru.

Članak 33.12.

Trgovina i divlja flora i fauna

1. Stranke prepoznaju važnost osiguravanja toga da međunarodna trgovina divljom faunom i florom ne ugrožava opstanak takve flore i faune, kako je utvrđeno u Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, sastavljenoj u Washingtonu 3. ožujka 1973. („CITES”).

2. U skladu sa stavkom 1. svaka stranka:

(a) provodi djelotvorne mjere za borbu protiv nezakonite trgovine divljom florom i faunom, među ostalim aktivnostima suradnje s trećim zemljama, prema potrebi; i

(b) promiče dugoročno očuvanje i održivu upotrebu vrsta navedenih u dodacima CITES-u, među ostalim suradnjom u okviru relevantnih tijela CITES-a kako bi dodaci CITES-u bili ažurirani te promicanjem uključivanja vrsta koje se smatraju ugroženima zbog međunarodne trgovine i drugih kriterija utvrđenih u okviru CITES-a.

3. U skladu s člankom 33.7., stranke mogu, prema potrebi, surađivati ili razmjenjivati informacije bilateralno, regionalno i na međunarodnim forumima o pitanjima od zajedničkog interesa koja se odnose na suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom, među ostalim informiranjem u svrhu smanjenja potražnje za nezakonitim proizvodima od divlje flore i faune te inicijativama za jačanje suradnje u razmjeni i informacija i provedbi.

Članak 33.13.

Trgovina i bioraznolikost

1. Stranke prepoznaju važnost očuvanja i održive upotrebe bioraznolikosti te ulogu trgovine u ostvarivanju tih ciljeva, u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti sastavljenom u Rio de Janeiru 5. lipnja 1992., drugim relevantnim multilateralnim sporazumima u području okoliša kojih su stranke i odlukama donesenima na temelju njih.

2. U skladu sa stavkom 1., svaka stranka poduzima mjere za očuvanje bioraznolikosti kada je izložena pritiscima povezanima s trgovinom i ulaganjem, među ostalim razmjenom informacija i iskustava, te mjere za sprečavanje širenja invazivnih stranih vrsta, prepoznajući da premještanje kopnenih i vodenih invazivnih stranih vrsta preko granica trgovinskim putovima može negativno utjecati na okoliš, gospodarske aktivnosti i razvoj te na zdravlje ljudi.

3. Stranke prepoznaju važnost poštovanja, očuvanja i održavanja znanja i praksi autohtonih i lokalnih zajednica koje njeguju tradicionalne načine života koji doprinose očuvanju i održivoj upotrebi bioraznolikosti te ulogu trgovine u tome.

4. Stranke prepoznaju važnost olakšavanja pristupa genetskim resursima i promicanja poštene i pravične podjele dobiti koja proizlazi iz upotrebe genetskih resursa, u skladu s njihovim domaćim mjerama i međunarodnim obvezama svake stranke.

5. Stranke prepoznaju i važnost savjetovanja s javnošću i sudjelovanja javnosti u razvoju i provedbi mjera koje se odnose na očuvanje i održivu upotrebu bioraznolikosti, u skladu s njihovim zakonima ili politikama.

6. U skladu s člankom 33.7., stranke mogu, prema potrebi, surađivati te promicati ili razmjenjivati informacije bilateralno, regionalno i na međunarodnim forumima o trgovinskim aspektima u području politika bioraznolikosti i mjera od zajedničkog interesa, kao što su:

(a) inicijative i primjeri dobre prakse u okviru trgovine proizvodima koji se temelje na prirodnim resursima i koji su dobiveni održivom upotrebom bioloških resursa te doprinose očuvanju bioraznolikosti;

(b) očuvanje i održiva upotreba bioraznolikosti te zaštita, obnova i vrednovanje ekosustava i njihovih usluga, kao i povezanih gospodarskih instrumenata; i

(c) pristup genetskim resursima te poštena i pravična podjela dobiti od njihove primjene.

Članak 33.14.

Trgovina i održivo upravljanje ribarstvom i akvakulturom

1. Stranke prepoznaju važnost očuvanja morskih bioloških resursa i ekosustava te održivog upravljanja njima te ulogu trgovine u ostvarivanju tih ciljeva.

2. Pri razvoju i provedbi mjera očuvanja i upravljanja stranke uzimaju u obzir socijalna, trgovinska, razvojna i okolišna pitanja te važnost artizanalnog ili malog ribolova za egzistenciju lokalnih ribarskih zajednica.

3. Stranke potvrđuju da nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov (NNN) ([133]) može imati znatne negativne učinke na riblje stokove, održivost trgovine proizvodima ribarstva i na razvoj i okoliš te potvrđuju potrebu za djelovanjem radi rješavanja problema prekomjernog izlova i neodrživog iskorištavanja ribolovnih resursa.

4. U skladu sa stavcima 1. 2. i 3. ovog članka svaka stranka:

(a) provodi i postupa u skladu s načelima Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora sastavljene u Montego Bayu 10. prosinca 1982., Sporazuma Ujedinjenih naroda o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, donesenog u New Yorku 4. kolovoza 1995., Organizacije UN-a za hranu i poljoprivredu („FAO”), Sporazuma o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za očuvanje i upravljanje, donesenog u Rimu 24. studenoga 1993., Kodeksa odgovornog ribarstva FAO-a donesenog u okviru Rezolucije 4/95 31. listopada 1995. i Sporazuma FAO-a o mjerama države luke za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, sastavljenog u Rimu 22. studenoga 2009.;

(b) sudjeluje u inicijativi FAO-a o Globalnom registru ribarskih plovila, prijevoznih plovila hladnjača i opskrbnih plovila;

(c) nastoji upravljati sustavom upravljanja ribarstvom koji se temelji na najboljim dostupnim znanstvenim dokazima i međunarodno priznatim primjerima najbolje prakse za upravljanje ribarstvom i njegovo očuvanje, kako je navedeno u relevantnim odredbama međunarodnih instrumenata čiji je cilj osigurati održivu upotrebu i očuvanje morskih vrsta ([134]), i koji je, među ostalim, namijenjen:

i. sprečavanju prelova i prekomjernih kapaciteta;

ii. smanjenju usputnih ulova neciljanih vrsta;

iii. promicanju oporavka prelovljenih stokova za sve vrste morskog ribolova; i

iv. promicanju upravljanja ribarstvom uz primjenu ekosustavnog pristupa, među ostalim suradnjom među strankama;

(d) kao potpora nastojanjima da se suzbiju prakse ribolova NNN i odvraćanju od trgovine proizvodima od vrsta ulovljenih tim praksama:

([133]) Pojam „nezakonit, neprijavljen i nereguliran ribolov” treba tumačiti na način da ima isto značenje kako je utvrđeno u stavku 3. Međunarodnog plana djelovanja za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova Organizacije UN-a za hranu i poljoprivredu, donesenog u Rimu 2001. („Akcijski plan za suzbijanje ribolova NNN iz 2001.”).

([134]) Ti instrumenti uključuju, među ostalim i ako se mogu primjenjivati, Konvenciju UN-a o pravu mora, Sporazum Ujedinjenih naroda o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora iz prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta, FAO-ov Kodeks odgovornog ribarstva, Sporazum FAO-a o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za očuvanje i upravljanje, Akcijski plan za ribolov NNN iz 2001. i Sporazum FAO-a o mjerama države luke za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova.

i. provodi učinkovite mjere za suzbijanje ribolova NNN;

ii. osigurava upotrebu sustava praćenja, kontrole, nadzora, usklađenosti i izvršenja kako bi se:

(A) sprečavalo i odvraćalo, u skladu s njezinim međunarodnim obvezama i pravom, plovila koja plove pod njezinom zastavom i njihove fizičke osobe od bavljenja aktivnostima ribolova NNN; i

(B) riješio problem prekrcaja ribe ili ribljih proizvoda na moru radi izbjegavanja nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih ribolovnih aktivnosti i odvraćanja od njih;

iii. provodi mjere države luke; i

iv. provodi mjere za sprečavanje ribolova NNN i ulaska ribljih proizvoda od takvog ribolova u opskrbne lance svake stranke te surađuje u tu svrhu, među ostalim, olakšavanjem razmjene informacija;

(e) aktivno sudjeluje u radu regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom („RFMO-i”) u kojima je članica, promatrač ili neugovorna stranka koja surađuje radi postizanja dobrog upravljanja ribarstvom i održivog ribarstva, primjerice promicanjem znanstvenog istraživanja i donošenjem mjera za očuvanje utemeljenih na najboljim dostupnim znanstvenim dokazima, jačanjem mehanizama za postizanje usklađenosti, provedbom redovitih pregleda uspješnosti i donošenjem djelotvornih mjera kontrole, praćenja i provedbe upravljanja RFMO-ima te, prema potrebi, donošenjem i provedbom programa dokumentiranja ili certificiranja ulova i mjera države luke;

(f) nastoji djelovati u skladu s relevantnim mjerama očuvanja i upravljanja koje su donijeli RFMO-i u kojima nije članica kako se te mjere ne bi ugrozile i kako se ne bi ugrozili programi dokumentiranja ulova ili trgovine kojima upravljaju RFMO-i ili dogovori u kojima nije članica; i

(g) promiče razvoj održive i odgovorne akvakulture, uzimajući u obzir njezine gospodarske, društvene i okolišne aspekte, s obzirom na provedbu ciljeva i načela iz Kodeksa odgovornog ribarstva FAO-a.

5. Stranke surađuju, prema potrebi i u skladu s člankom 33.7., bilateralno i u okviru RFMO-ova u cilju promicanja održivih ribolovnih praksi i trgovine ribljim proizvodima iz ribarstva kojim se upravlja na održiv način. Osim toga, stranke mogu surađivati razmjenom znanja i primjera dobre prakse kako bi poduprle provedbu ovog članka.

ODJELJAK C

Rad i trgovina

Članak 33.15.

Ciljevi

1. Stranke prepoznaju da trgovina i ulaganja omogućuju otvaranje radnih mjesta i dostojanstven rad, među ostalim za mlade, s uvjetima zapošljavanja koji su u skladu s načelima utvrđenima u Deklaraciji MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu, donesenoj na Međunarodnoj konferenciji rada u Ženevi 18. lipnja 1998. i izmijenjenoj 2022. („Deklaracija MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu”) i Deklaraciji MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju, donesenoj 10. lipnja 2008., kako je izmijenjena 2022. („Deklaracija MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju”).

2. Stranke nastoje osigurati visoke razine zaštite rada u skladu s međunarodnim standardima rada kojih se pridržavaju te promicati trgovinske politike i politike rada koje se međusobno podupiru u cilju poboljšanja radnih uvjeta i kvalitete boravka na radnom mjestu zaposlenika. Nastojat će poboljšati razvoj ljudskog kapitala i upravljanje njime radi veće zapošljivosti, poslovne izvrsnosti i veće produktivnosti u korist radnika i poduzeća. U skladu s tim, stranke nastoje mladima pružiti prilike za razvoj potrebnih vještina za uspješan pristup tržištu rada i ostanak na njemu.

3. Stranke nastoje surađivati na pitanjima u području rada povezanima s trgovinom koja su od uzajamnog interesa kako bi se ojačao širi odnos između stranaka.

Članak 33.16.

Multilateralni standardi i sporazumi u području rada

1. Stranke potvrđuju svoju predanost promicanju razvoja međunarodne trgovine na način koji pogoduje dostojanstvenom radu za sve, posebno za žene, mlade i osobe s invaliditetom, u skladu sa svojim obvezama u okviru MOR-a, uključujući one navedene u Deklaraciji MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu i Deklaraciji MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju.

2. Podsjećajući na Deklaraciju MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju, stranke napominju da nije moguće pozivati se na povredu temeljnih načela i prava na radu ili ih na drugi način upotrebljavati kao legitimnu komparativnu prednost te da se standardi u području rada ne bi trebali upotrebljavati u svrhu protekcionizma u trgovini.

3. Svaka stranka učinkovito provodi konvencije MOR-a koje su ratificirale države članice i Čile.

4. U skladu sa Statutom MOR-a, donesenim u okviru XIII. dijela Versajskog ugovora, potpisanog 28. lipnja 1919., i Deklaracijom MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu, svaka stranka poštuje, promiče i učinkovito provodi međunarodno priznate temeljne standarde u području rada, kako su definirani u temeljnim konvencijama MOR-a, a to su:

(a) sloboda udruživanja i stvarno priznanje prava na kolektivno pregovaranje;

(b) ukidanje svih oblika prisilnog ili obveznog rada;

(c) stvarno ukidanje rada djece, uključujući zabranu najgorih oblika rada djece;

(d) uklanjanje diskriminacije u području zapošljavanja i zanimanja; i

(e) sigurno i zdravo radno okruženje.

5. Stranke redovito razmjenjuju informacije o svojem napretku u ratifikaciji konvencija ili protokola MOR-a koje MOR klasificira kao ažurirane i u čijem okviru još ne djeluju kao stranke.

6. Svaka stranka promiče Program MOR-a za dostojanstven rad kako je utvrđen u Deklaraciji MOR-a o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju, posebno u pogledu:

(a) dostojanstvenih radnih uvjeta za sve s obzirom na, među ostalim, plaću i zaradu, radno vrijeme, druge uvjete rada i socijalnu zaštitu; i

(b) socijalnog dijaloga o radnim pitanjima među radnicima i poslodavcima i njihovim organizacijama te s relevantnim vladinim tijelima.

7. U skladu sa svojim obvezama u okviru MOR-a, svaka stranka:

(a) donosi i provodi mjere i politike u području sigurnosti i zdravlja na radu; i

(b) održava sustav inspekcije rada u skladu s relevantnim standardima MOR-a o inspekciji rada.

Članak 33.17.

Prisilni ili obvezni rad

1. Podsjećajući da je ukidanje prisilnog rada jedan od ciljeva Programa održivog razvoja do 2030., stranke naglašavaju važnost ratifikacije i učinkovite provedbe Protokola iz 2014. uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930., donesenog u Ženevi 11. lipnja 2014.

2. Stranke prepoznaju cilj ukidanja svih oblika prisilnog ili obveznog rada, uključujući prisilni ili obvezni rad djece.

3. Slijedom toga, stranke utvrđuju mogućnosti za suradnju, razmjenu informacija, iskustava i primjera dobre prakse povezane s ukidanjem svih oblika prisilnog ili obveznog rada.

Članak 33.18.

Suradnja u području trgovine i rada

U skladu s člankom 33.7. stranke se savjetuju i surađuju, prema potrebi, bilateralno i u kontekstu MOR-a, u pogledu pitanja u području rada povezanih s trgovinom koja su od uzajamnog interesa, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

(a) otvaranje radnih mjesta i promicanje produktivnog, visokokvalitetnog zapošljavanja, uključujući politike za poticanje rasta koji donosi velik broj radnih mjesta i promicanje održivih poduzeća i poduzetništva;

(b) promicanje poboljšanja poslovne produktivnosti i produktivnosti rada, posebno u odnosu na mala i srednja poduzeća;

(c) razvoj ljudskog kapitala, pristup tržištu rada i povećanje zapošljivosti, posebno mladih, među ostalim na temelju cjeloživotnog učenja i strukovnog osposobljavanja, kontinuiranog obrazovanja, osposobljavanja te razvoja i unapređivanja vještina, među ostalim u novim industrijama i industrijama zaštite okoliša;

(d) ravnotežu između poslovnog i privatnog života i inovativne prakse na radnom mjestu kako bi se poboljšala dobrobit radnika;

(e) promicanje informiranosti o Programu MOR -a za dostojanstven rad, uključujući međusobne veze između trgovine i pune i produktivne zaposlenosti, prilagodbu tržišta rada, temeljne standarde u području rada, dostojanstven rad u globalnim lancima opskrbe, socijalnu zaštitu i socijalnu uključenost te socijalni dijalog i rodnu ravnopravnost;

(f) promicanje dostojanstvenih i kvalitetnih radnih mjesta putem trgovine, uključujući sigurnost i zdravlje na radu trudnih radnica i radnica koje su nedavno rodile;

(g) sigurnost i zdravlje na radu te inspekcije rada, na primjer poboljšanje mehanizama usklađivanja i provedbe;

(h) suočavanje s izazovima i mogućnostima raznolike, multigeneracijske radne snage, među ostalim s pomoću:

i. promicanja jednakosti i uklanjanja diskriminacije u području zapošljavanja i zanimanja; i

ii. zaštite ranjivih radnika;

(i) poboljšanje radnih odnosa, na primjer, razmjenom primjera najbolje prakse u alternativnom rješavanju sporova i trostranom savjetovanju;

(j) provedbu temeljnih, prioritetnih i drugih ažuriranih konvencija MOR-a, kao i Trostrane deklaracije MOR-a o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku te vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima; i

(k) statistiku o radu.

ODJELJAK D

Institucionalni aranžmani

Članak 33.19.

Pododbor za trgovinu i održivi razvoj i kontaktne točke

1. Pododbor za trgovinu i održivi razvoj („Pododbor”), osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1. za Čile sastoji se od službenika iz institucija odgovornih za trgovinu, rad, okoliš i rodna pitanja.

2. Pododbor održava posebne sjednice za pitanja okoliša i rada ([135]), kao i za međusektorska pitanja povezana s trgovinom i održivim razvojem.

3. Zadaće su Pododbora:

(a) olakšavanje, praćenje i preispitivanje provedbe ovog poglavlja;

(b) određivanje, organiziranje, nadgledanje i ocjenjivanje aktivnosti suradnje utvrđenih u ovom poglavlju, uključujući razmjenu informacija i iskustava u područjima od zajedničkog interesa;

(c) izvješćivanje i davanje preporuka Zajedničkom odboru o svim pitanjima povezanima s ovim poglavljem, među ostalim u pogledu tema za raspravu s mehanizmima civilnog društva iz članka 40.5.;

(d) obavljanje zadaća iz članaka 33.21. i 33.22.;

(e) prema potrebi koordiniranje s drugim pododborima osnovanima na temelju ovog dijela ovog Sporazuma, među ostalim u pogledu nastojanja da u svoj rad uključe rodna pitanja te razmatranja i aktivnosti povezane s njima, kako je navedeno u članku 34.4. stavku 8.; i

(f) provođenje svih drugih funkcija koje stranke dogovore.

4. Pododbor se, kako je međusobno dogovoreno, može konzultirati s relevantnim dionicima ili stručnjacima ili zatražiti savjet od njih o pitanjima koja se odnose na provedbu ovog poglavlja.

5. Pododbor konsenzusom priprema izvješće o svakom sastanku i objavljuje ga nakon sastanka.

6. Svaka stranka određuje kontaktnu točku unutar svoje uprave kako bi se olakšala komunikacija i koordinacija između stranaka o svim pitanjima koja se odnose na provedbu ovog poglavlja. Za Čile, posebna kontaktna točka za radna, okolišna i rodna pitanja predstavnik je Podtajništva za međunarodne gospodarske odnose Ministarstva vanjskih poslova ili njegova nasljednika. Svaka stranka odmah obavješćuje drugu stranku o svojim kontaktnim točkama i dostavlja njihove podatke za kontakt.

7. Kontaktne točke:

(a) potpomažu redovitu komunikaciju i koordinaciju između stranaka;

(b) neovisno o članku 8.7. stavku 2. pomažu Pododboru, među ostalim utvrđivanjem dnevnog reda i provođenjem svih drugih potrebnih priprema za sastanke Pododbora;

(c) komuniciraju sa svojim civilnim društvom, prema potrebi; i

(d) surađuju, među ostalim s drugim odgovarajućim tijelima svojih uprava, na razvoju i provedbi aktivnosti suradnje.

([135]) O pitanjima okoliša i rada može se raspravljati na zasebnim ili uzastopnim sjednicama.

Članak 33.20.

Rješavanje sporova

1. Stranke ulažu maksimalan trud u to da putem dijaloga, razmjene informacija i suradnje riješe sva međusobna neslaganja o tumačenju ili primjeni ovog poglavlja.

2. Ako se stranke ne slažu o tumačenju ili primjeni ovog poglavlja, primjenjuju isključivo postupke rješavanja sporova iz članaka 33.21. i 33.22.

Članak 33.21.

Savjetovanja

1. Stranka („stranka koja je podnijela zahtjev”) može u bilo kojem trenutku zatražiti savjetovanje s drugom strankom („stranka kojoj je podnesen zahtjev”) o bilo kojem pitanju koje se pojavi u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog poglavlja dostavljanjem pisanog zahtjeva kontaktnoj točki stranke kojoj je podnesen zahtjev. U zahtjevu se navode razlozi za traženje savjetovanja, uključujući dovoljno detaljan opis predmetnog pitanja i odredaba ovog poglavlja koje smatra primjenjivima.

2. Stranka kojoj je podnesen zahtjev, osim ako je drukčije dogovoreno sa strankom koja je podnijela zahtjev, odgovara u pisanom obliku najkasnije 10 dana od datuma primitka zahtjeva.

3. Stranke započinju savjetovanje najkasnije 30 dana od datuma na koji je stranka kojoj je podnesen zahtjev primila zahtjev, osim ako se stranke dogovore drukčije.

4. Savjetovanje se može provoditi uživo ili bilo kakvim drugim tehnološkim sredstvima koja su dostupna strankama. Ako se savjetovanja održavaju uživo, održavaju se na području stranke kojoj je zahtjev podnesen, osim ako se stranke dogovore drukčije.

5. Tijekom savjetovanja stranke:

(a) dostavljaju dovoljno podataka kako bi omogućile cjelovito ispitivanje; i

(b) povjerljivo postupaju sa svim informacijama razmijenjenima tijekom savjetovanja.

6. Stranke započinju savjetovanja kako bi postigle uzajamno zadovoljavajuće rješenje pitanja, uzimajući u obzir mogućnosti za suradnju u vezi s tim pitanjem. Kad je riječ o pitanjima koja se odnose na multilateralne sporazume iz ovog poglavlja, stranke razmatraju informacije MOR-a ili relevantnih tijela osnovanih na temelju tih sporazuma. Prema potrebi, stranke se mogu dogovoriti da će zatražiti savjet od takvih organizacija ili tijela ili bilo kojeg drugog stručnjaka ili tijela koje smatraju prikladnim da im pomogne u savjetovanjima.

7. Ako stranke ne mogu riješiti pitanje u roku od 60 dana od dostave pisanog zahtjeva za savjetovanje u skladu sa stavkom 1., svaka stranka može, dostavljanjem pisanog zahtjeva kontaktnoj točki druge stranke, zatražiti sazivanje Pododbora radi razmatranja tog pitanja. Pododbor se sastaje bez odgode i nastoji se usuglasiti oko rješenja pitanja.

8. Svaka stranka ili Pododbor sazvan u skladu sa stavkom 7. ovog članka mogu, prema potrebi, zatražiti mišljenja domaćih savjetodavnih skupina iz članka 40.6. ili druge stručne savjete.

9. Ako stranke mogu riješiti pitanje, same dokumentiraju ishod, uključujući, prema potrebi, određene korake i dogovorene rokove. Stranke stavljaju ishod na raspolaganje javnosti, osim ako se dogovore drukčije.

Članak 33.22.

Vijeće stručnjaka

1. Ako stranke ne uspiju riješiti pitanje u roku od 60 dana od dostave pisanog zahtjeva za sazivanje Pododbora kako je navedeno u članku 33.21. stavku 7. ili, ako takav zahtjev nije podnesen, u roku od 120 dana od dostave pisanog zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 33.21. stavkom 1., stranka koja je podnijela zahtjev može zatražiti osnivanje vijeća stručnjaka za razmatranje tog pitanja.

Svaki takav zahtjev upućuje se u pisanom obliku kontaktnoj točki stranke kojoj je podnesen zahtjev. U zahtjevu se navode razlozi za zahtjev za osnivanje vijeća stručnjaka, uključujući dovoljno detaljan opis predmetnog pitanja, te se objašnjava kako to pitanje predstavlja kršenje određenih odredaba ovog poglavlja.

2. Osim ako je ovim člankom drukčije predviđeno, članci 38.6., 38.10. i 38.13., članak 38.14. stavak 1., članci 38.15. i 38.19., članak 38.20. stavak 2. te članci 38.21., 38.22., 38.24., 38.32., 38.33., 38.34. i 38.35., kao i Poslovnik iz Priloga 38.-A i Kodeks ponašanja iz Priloga 38.-B primjenjuju *se mutatis mutandis*.

3. Pododbor na svojem prvom sastanku preporučuje Zajedničkom odboru odabir najmanje 15 osoba koje su voljne i sposobne sudjelovati u radu vijeća stručnjaka. Na temelju te preporuke Zajednički odbor najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma utvrđuje popis takvih osoba. Popis se sastoji od triju potpopisa:

(a) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga stranke EU-a;

(b) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Čilea; i

(c) jednog potpopisa osoba koje nisu državljani nijedne stranke, a koje će obavljati dužnost predsjednika u vijeću stručnjaka.

4. Na svakom potpopisu nalazi se najmanje pet osoba. Zajednički odbor osigurava da se popis ažurira i da uvijek sadržava najmanje toliko osoba.

5. Osobe iz stavka 3. moraju imati specijalizirano ili stručno znanje u području radnog prava ili prava okoliša, pitanja iz ovog poglavlja ili rješavanja sporova koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma. Moraju biti neovisne, obavljati funkciju u svojstvu pojedinca i ne smiju primati naputke ni od kakve organizacije ili vlade u pogledu pitanja povezanih sa sporom ili biti povezane s vladom bilo koje stranke te su dužne postupati u skladu s Kodeksom ponašanja iz Priloga 38.-B.

6. Ako je vijeće stručnjaka sastavljeno u skladu s postupcima iz članka 38.6. stavaka 3., 4. i 6., stručnjaci se odabiru s relevantnih potpopisa iz stavka 3. ovog članka.

7. Osim ako se stranke u roku od pet dana od dana osnivanja vijeća stručnjaka dogovore drukčije, opis je poslova sljedeći:

„proučiti, s obzirom na relevantne odredbe iz poglavlja 33. Naprednog okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, pitanje iz zahtjeva za osnivanje vijeća stručnjaka te izdati izvješće, u skladu s člankom 33.23. tog sporazuma, s njegovim nalazima i preporukama za rješavanje tog pitanja”.

8. Za pitanja povezana s multilateralnim sporazumima obuhvaćenima ovim poglavljem vijeće stručnjaka trebalo bi zatražiti informacije od MOR-a ili relevantnih tijela osnovanih na temelju tih sporazuma, uključujući sve bitne dostupne smjernice za tumačenje, zaključke ili odluke koje su donijeli MOR i ta tijela. Svaka takva informacija dostavlja se strankama kako bi mogle iznijeti svoje primjedbe.

9. Vijeće stručnjaka tumači odredbe u ovom poglavlju u skladu s običajnim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući ona kodificirana u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora.

10. Vijeće stručnjaka strankama izdaje privremeno i završno izvješće u kojem se navode nalazi o činjenicama, primjenjivost relevantnih odredaba i obrazloženje svih nalaza, zaključaka i preporuka.

11. Vijeće stručnjaka strankama dostavlja svoje privremeno izvješće u roku od 100 dana od datuma osnivanja vijeća stručnjaka. Ako vijeće stručnjaka smatra da taj rok nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća stručnjaka o tome pisanim putem obavješćuje stranke i pritom navodi razloge za kašnjenje i datum na koji vijeće stručnjaka namjerava dostaviti svoje privremeno izvješće. Stranke mogu sporazumno produljiti rok utvrđen u ovom stavku.

12. Stranka može, u roku od 25 dana od dostave privremenog izvješća, vijeću stručnjaka dostaviti obrazloženi zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata tog izvješća. Stranka može dati primjedbe na zahtjev druge stranke u roku od 15 dana od dostave zahtjeva.

13. Nakon razmatranja tih zahtjeva i primjedbi vijeće stručnjaka priprema završno izvješće. Ako se u roku iz stavka 12. ne dostavi pisani zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata privremenog izvješća, privremeno izvješće postaje završno izvješće vijeća stručnjaka.

14. Vijeće stručnjaka strankama dostavlja svoje završno izvješće u roku od 175 dana od datuma osnivanja vijeća. Ako vijeće stručnjaka smatra da taj rok nije moguće ispuniti, njegov predsjednik o tome pisanim putem obavješćuje stranke i pritom navodi razloge za kašnjenje i datum na koji vijeće stručnjaka namjerava dostaviti svoje završno izvješće. Stranke mogu sporazumno produljiti rok utvrđen u ovom stavku.

15. Završno izvješće uključuje raspravu o svim pisanim zahtjevima stranaka u vezi s privremenim izvješćem i jasno odgovara na primjedbe stranaka.

16. Stranke objavljuju završno izvješće u roku od 15 dana nakon što ga vijeće stručnjaka dostavi.

17. Ako vijeće stručnjaka u završnom izvješću utvrdi da stranka nije ispunila svoje obveze iz ovog poglavlja, stranke raspravljaju o odgovarajućim mjerama koje treba provesti uzimajući u obzir izvješće i preporuke vijeća stručnjaka. Stranka kojoj je podnesen zahtjev obavješćuje svoju domaću savjetodavnu skupinu iz članka 40.6. i drugu stranku o svojim odlukama o svim djelovanjima ili mjerama koje treba provesti najkasnije tri mjeseca nakon što izvješće postane javno dostupno.

18. Pododbor nadzire daljnje aktivnosti nakon završnog izvješća i preporuke vijeća stručnjaka. Domaće savjetodavne skupine iz članka 40.6. mogu u tom pogledu podnijeti primjedbe Pododboru.

Članak 33.23.

Preispitivanje

1. U svrhu poboljšanja ostvarenja ciljeva ovog poglavlja, stranke na sastancima Pododbora raspravljaju o njegovoj učinkovitoj provedbi, uzimajući u obzir, među ostalim, glavne promjene u politici u svakoj stranci i u okviru međunarodnih sporazuma.

2. Uzimajući u obzir ishod takvih rasprava, stranka može zatražiti preispitivanje ovog poglavlja u bilo kojem trenutku nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. U tu svrhu Pododbor može preporučiti strankama izmjene odgovarajućih odredaba ovog poglavlja u skladu s postupkom izmjene utvrđenim u članku 41.6. stavku 1.

POGLAVLJE 34.

TRGOVINA I RODNA RAVNOPRAVNOST

Članak 34.1.

Kontekst i ciljevi

1. Stranke se slažu o važnosti uključivanja rodne perspektive u promicanje uključivog gospodarskog rasta i ključnoj ulozi koju rodno osviještena politika može imati u tom pogledu. To uključuje uklanjanje prepreka sudjelovanju žena u gospodarstvu i međunarodnoj trgovini, uključujući poboljšanje jednakih mogućnosti pristupa radnim funkcijama i sektorima za muškarce i žene na tržištu rada.

2. Stranke potvrđuju da su međunarodna trgovina i ulaganja pokretači gospodarskog rasta te ujedno prepoznaju važan doprinos žena gospodarskom rastu njihovim sudjelovanjem u gospodarskim aktivnostima, uključujući poslovanje i međunarodnu trgovinu.

3. Stranke prepoznaju da sudjelovanje žena u međunarodnoj trgovini može doprinijeti unaprjeđenju njihova ekonomskog osnaživanja i gospodarske neovisnosti. Nadalje, pristup žena gospodarskim resursima i njihovo posjedovanje tih resursa doprinose održivom i uključivom gospodarskom rastu, blagostanju, konkurentnosti i dobrobiti društva. U skladu s tim stranke naglašavaju svoju namjeru da provedu ovaj dio ovog Sporazuma na način kojim se promiče i jača rodna ravnopravnost.

4. Stranke podsjećaju na Program održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030. i ciljeve održivog razvoja koji se odnose na trgovinu i rodnu ravnopravnost, posebno cilj br. 5: postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice.

5. Stranke podsjećaju na ciljeve Zajedničke izjave o trgovini i ekonomskom osnaživanju žena potpisane na ministarskoj konferenciji Svjetske trgovinske organizacije održanoj u prosincu 2017. u Buenos Airesu.

6. Stranke podsjećaju na svoje obveze u pogledu uključivanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena i djevojčica te poštovanja demokratskih načela i ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim relevantnim međunarodnim instrumentima za ljudska prava u vezi s rodnom ravnopravnošću kojih su stranke.

7. Stranke ponovno potvrđuju svoje obveze u okviru Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje, donesenih na Četvrtoj svjetskoj konferenciji žena održanoj u Pekingu od 4. do 15. rujna 1995., posebno ističući ciljeve i odredbe povezane s jednakim pristupom žena resursima, zapošljavanju, tržištima i trgovini.

8. Stranke ponovno potvrđuju važnost uključivih trgovinskih politika koje doprinose promicanju jednakih prava, postupanja i jednakih mogućnosti između muškaraca i žena, kao i uklanjanju svih oblika diskriminacije žena.

9. Stranke naglašavaju ulogu privatnog sektora u poticanju rodne ravnopravnosti primjenom politika nediskriminacije i raznolikosti u svojem korporativnom poslovanju u skladu s međunarodnim smjernicama i normama koje su stranke podržale ili poduprle.

10. Stranke nastoje:

(a) jačati svoje trgovinske odnose, suradnju i dijalog na načine koji pogoduju jednakim mogućnostima i jednakom postupanju prema ženama i muškarcima kao radnicima, proizvođačima, trgovcima ili potrošačima, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama;

(b) olakšati suradnju i dijalog u cilju jačanja sposobnosti žena, njihovih uvjeta i pristupa mogućnostima koje stvara trgovina;

(c) dodatno poboljšati svoje kapacitete za rješavanje rodnih pitanja povezanih s trgovinom, među ostalim razmjenom informacija i primjera najbolje prakse.

Članak 34.2.

Multilateralni sporazumi

1. Svaka stranka ponovno potvrđuje svoju predanost djelotvornoj provedbi svojih obveza na temelju Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, koju je donijela Opća skupština UN-a 18. prosinca 1979., posebno ističući one odredbe koje se odnose na uklanjanje diskriminacije žena u gospodarskom životu i u području zapošljavanja.

2. Stranke podsjećaju na svoje obveze iz članka 33.16. ovog dijela ovog Sporazuma u pogledu konvencija MOR-a povezanih s rodnom ravnopravnošću i uklanjanjem diskriminacije u pogledu zapošljavanja i obavljanja zanimanja koje su ratificirale države članice i Čile.

3. Svaka stranka ponovno potvrđuje svoju predanost djelotvornoj provedbi svojih obveza iz drugih multilateralnih sporazuma kojih je stranka u pogledu rodne ravnopravnosti ili prava žena.

Članak 34.3.

Opće odredbe

1. Stranke priznaju pravo svake stranke da uspostavi svoje područje primjene i jamstva jednakih mogućnosti za muškarce i žene te da slijedom navedenog donese ili izmijeni svoje relevantne zakone i politike, u skladu s njezinim obvezama na temelju međunarodnih sporazuma iz članka 34.2.

2. Svaka stranka nastoji osigurati da se njezinim relevantnim zakonima i politikama predviđaju i promiču jednaka prava, postupanje i mogućnosti za muškarce i žene u skladu s međunarodnim obvezama stranke. Svaka stranka nastoji poboljšati takve zakone i politike.

3. Svaka stranka nastoji prikupiti podatke povezane s trgovinom i rodom razvrstane po spolu kako bi bolje razumjela različite učinke instrumenata trgovinske politike na žene i muškarce u njihovoj ulozi radnika, proizvođača, trgovaca ili potrošača.

4. Svaka stranka na svojem području radi na informiranju javnosti o svojim zakonima i politikama povezanima s rodnom ravnopravnošću, uključujući njihov učinak i važnost za uključiv gospodarski rast i trgovinsku politiku.

5. Svaka stranka, prema potrebi, uzima u obzir cilj ravnopravnosti muškaraca i žena pri oblikovanju, provedbi i preispitivanju mjera u područjima obuhvaćenima ovim dijelom ovog Sporazuma.

6. Svaka stranka potiče trgovinu i ulaganja promicanjem jednakih mogućnosti i sudjelovanja žena i muškaraca u gospodarstvu i međunarodnoj trgovini. To, među ostalim, uključuje mjere čiji je cilj: postupno uklanjanje svih vrsta diskriminacije na temelju spola; promicanje načela jednake plaće za rad jednake vrijednosti kako bi se riješio problem razlike u plaćama između spolova i olakšavanje nediskriminacije žena pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja, među ostalim zbog trudnoće i majčinstva.

7. Stranka ne oslabljuje niti smanjuje zaštitu dodijeljenu u skladu s njezinim zakonima, čiji je cilj osigurati rodnu ravnopravnost ili jednake mogućnosti za žene i muškarce, kako bi potaknula trgovinu ili ulaganja.

8. Kako bi potaknula trgovinu ili ulaganja, stranka se ne odriče niti na drugi način odstupa od svojih zakona niti nudi da će se odreći ili odstupati od svojih zakona čiji je cilj osigurati rodnu ravnopravnost ili jednake mogućnosti za žene i muškarce na način kojim se oslabljuje ili smanjuje zaštita odobrena u skladu s tim zakonima.

9. Stranka ne smije propuštati učinkovito provoditi, kontinuiranim ili ponavljajućim djelovanjem ili nedjelovanjem, zaštitu dodijeljenu u skladu s njezinim zakonima, čiji je cilj osigurati rodnu ravnopravnost ili jednake mogućnosti za žene i muškarce, na način koji utječe na trgovinu ili ulaganja.

Članak 34.4.

Aktivnosti suradnje

1. Stranke potvrđuju koristi razmjene svojih iskustava u osmišljavanju, provedbi, praćenju i jačanju trgovinskih aspekata mjera za rodnu ravnopravnost.

2. U skladu sa stavkom 1. stranke provode aktivnosti suradnje namijenjene poboljšanju sposobnosti žena i uvjeta za žene, uključujući radnice, poslovne žene i poduzetnice, kako bi mogle pristupiti mogućnostima koje su nastale kao rezultat ovog dijela ovog Sporazuma i u potpunosti ih iskoristiti.

3. Aktivnosti suradnje provode se za pitanja i teme oko kojih se stranke suglase.

4. Aktivnosti suradnje mogu se razvijati i provoditi uz sudjelovanje UN-a, WTO-a, MOR-a, OECD-a i drugih međunarodnih organizacija, kao i trećih zemalja, poduzeća, organizacija poslodavaca i radnika, obrazovnih i istraživačkih organizacija i drugih nevladinih organizacija, prema potrebi.

5. Područja suradnje mogu uključivati razmjenu iskustava i primjera najbolje prakse povezanih s politikama i programima za poticanje većeg sudjelovanja žena u međunarodnoj trgovini, kao i trgovinske aspekte:

(a) promicanja financijske uključenosti i obrazovanja žena, kao i pristupa financiranju i financijskoj pomoći;

(b) unapređenja ženskog vodstva i razvoja ženskih mreža;

(c) promicanja potpunog sudjelovanja žena u gospodarstvu poticanjem njihova sudjelovanja, vodstva i obrazovanja, posebno u područjima u kojima su nedovoljno zastupljene, kao što su znanost, tehnologija, inženjerstvo, matematika (STEM), kao i inovacije i poslovanje;

(d) promicanja rodne ravnopravnosti u poduzećima;

(e) sudjelovanja žena na položajima na kojima se donose odluke u javnom i privatnom sektoru;

(f) javnih i privatnih inicijativa usmjerenih na promicanje ženskog poduzetništva, uključujući integraciju žena u formalni sektor gospodarstva, jačanje konkurentnosti poduzeća kojima upravljaju žene kako bi im se omogućilo sudjelovanje i natjecanje u lokalnim, regionalnim i globalnim lancima vrijednosti te aktivnosti za promicanje internacionalizacije malih i srednjih poduzeća pod vodstvom žena;

(g) politika i programa za poboljšanje digitalnih vještina žena i pristupa internetskim poslovnim alatima i platformama za e-trgovinu;

(h) unapređenja politika i programa skrbi te mjera za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života s rodnom perspektivom;

(i) istraživanja poveznice između većeg sudjelovanja žena u međunarodnoj trgovini i smanjenja razlike u plaćama između spolova;

(j) razvoja rodne analize trgovinskih politika, uključujući njihovo osmišljavanje i provedbu te praćenje njihovih učinaka;

(k) prikupljanja podataka razvrstanih prema spolu, upotrebe pokazatelja, metodologija praćenja i evaluacije te analiza statističkih podataka povezanih s trgovinom iz rodne perspektive;

(l) istraživanja veza između sudjelovanja žena u međunarodnoj trgovini i područja kao što su dostojanstven rad, profesionalna segregacija i radni uvjeti žena, uključujući sigurnost i zdravlje na radu trudnih radnica i radnica koje su nedavno rodile, u skladu s člankom 33.18. točkom (f);

(m) politika i programa za sprečavanje, ublažavanje i odgovor na diferencirani gospodarski učinak koji krize i izvanredna stanja imaju na žene i muškarce; i

(n) drugih pitanja o kojima se stranke suglase.

6. O prioritetima za aktivnosti suradnje zajednički odlučuju stranke na temelju područja od zajedničkog interesa i raspoloživih resursa.

7. Suradnja, među ostalim u područjima navedenima u stavku 5., može se provoditi uživo ili svim tehnološkim sredstvima koja su na raspolaganju strankama putem aktivnosti kao što su: radionice, seminari, konferencije, programi suradnje i projekti; razmjena iskustava i primjera najbolje prakse u pogledu politika i postupaka te razmjena stručnjaka.

8. Putem Pododbora za trgovinu i održivi razvoj osnovanog u skladu s člankom 8.8. stavkom 1. stranke potiču nastojanja tijela osnovanih u ovom dijelu ovog Sporazuma da u svoj rad uključe rodna pitanja te razmatranja i aktivnosti povezane s njima.

9. Stranke potiču uključivo sudjelovanje žena u provedbi aktivnosti suradnje uspostavljenih na temelju ovog članka, prema potrebi.

Članak 34.5.

Institucionalni aranžmani

1. Pododbor za trgovinu i održivi razvoj osnovan u skladu s člankom 8.8. stavkom 1. odgovoran je za provedbu ovog poglavlja. Članak 33.19. primjenjuje se *mutatis mutandis* ([136]) na ovo poglavlje.

2. U interakciji s civilnim društvom u domaćim savjetodavnim skupinama osnovanima ili imenovanima u skladu s člankom 40.6. te u okviru Foruma civilnog društva organiziranog u skladu s člankom 40.7., stranke potiču sudjelovanje organizacija koje promiču ravnopravnost muškaraca i žena.

Članak 34.6.

Rješavanje sporova

Članci 33.20., 33.21. i 33.22. primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovo poglavlje ([137]).

Članak 34.7.

Preispitivanje

1. Stranke su suglasne da je važno pratiti i ocjenjivati, zajednički ili pojedinačno, putem svojih procesa i institucija, kao i procesa i institucija uspostavljenih na temelju ovog dijela ovog Sporazuma, učinak provedbe ovog dijela ovog Sporazuma na ravnopravnost muškaraca i žena i mogućnosti koje se pružaju ženama u vezi s trgovinom.

2. Stranke mogu preispitati ovo poglavlje s obzirom na iskustvo stečeno u njegovoj provedbi i prema potrebi predložiti kako se ono može ojačati.

([136]) Podrazumijeva se da se svako upućivanje na poglavlje 33. ili na pitanja okoliša i rada iz tog članka tumači kao upućivanje na ovo poglavlje ili rodna pitanja, ako je primjenjivo.

([137]) Podrazumijeva se da se svako upućivanje na poglavlje 33. ili na pitanja i zakone povezane s okolišem i radom u tim člancima tumači kao upućivanje na ovo poglavlje ili na rodna pitanja i zakone povezane s rodnim pitanjima, kako je primjenjivo.

POGLAVLJE 35.

TRANSPARENTNOST

Članak 35.1.

Cilj

1. Stranke, prepoznajući mogući utjecaj njihova regulatornog okruženja na međusobnu trgovinu i ulaganja, nastoje osigurati predvidivo regulatorno okruženje i učinkovite postupke za gospodarske subjekte, posebno za mala i srednja poduzeća.

2. Stranke ponovno potvrđuju svoje obveze u okviru Sporazuma o WTO-u i ovog poglavlja, nadograđuju ih te utvrđuju dodatne aranžmane za transparentnost.

Članak 35.2.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „upravna odluka” znači odluka ili mjera s pravnim učinkom koja se u pojedinačnom slučaju primjenjuje na određenu osobu, robu ili uslugu, a obuhvaća nedonošenje upravne odluke kako je predviđeno pravom stranke; i

(b) „upravna odluka opće primjene” znači upravna odluka ili tumačenje koji se primjenjuju na sve osobe i činjenice koje su općenito obuhvaćene područjem primjene te upravne odluke ili tumačenja i kojima se utvrđuje norma ponašanja, ali ne uključuju sljedeće:

   i. odluku ili rješenje doneseno u upravnom ili kvazisudskom postupku koje se primjenjuje na određenu osobu, robu ili uslugu druge stranke u određenom slučaju; ili

   ii. odluku kojom se odlučuje o određenom djelu ili praksi.

Članak 35.3.

Objava

1. Svaka stranka osigurava da se njezini zakoni, drugi propisi, postupci, upravne odluke opće primjene i sudske odluke povezane s bilo kojim pitanjem obuhvaćenim ovim dijelom ovog Sporazuma odmah objavljuju putem službeno određenog medija i, ako je izvedivo, u elektroničkom obliku, ili da se drukčije stavljaju na raspolaganje tako da se o njima svatko može informirati.

2. Svaka stranka objašnjava cilj i dostavlja obrazloženje svojih zakona, drugih propisa, postupaka, upravnih odluka opće primjene i sudskih odluka o bilo kojem pitanju obuhvaćenom ovim dijelom ovog Sporazuma.

3. Svaka stranka osigurava razuman rok između datuma objave i datuma stupanja na snagu zakona i drugih propisa u pogledu bilo kojeg pitanja obuhvaćenog ovim dijelom ovog Sporazuma, osim ako to nije moguće zbog hitnosti. Ovaj se stavak ne primjenjuje na upravne odluke opće primjene i sudske odluke.

Članak 35.4.

Upiti i pružanje informacija

1. Svaka stranka uspostavlja ili održava odgovarajuće mehanizme za odgovaranje na upite bilo koje osobe u pogledu bilo kojih zakona ili drugih propisa u vezi s bilo kojim pitanjem obuhvaćenim ovim dijelom ovog Sporazuma.

2. Na zahtjev stranke druga stranka odmah dostavlja informacije i odgovara na upite o bilo kojem zakonu ili drugom propisu, bez obzira na to je li na snazi ili u planu, u vezi s bilo kojim pitanjem obuhvaćenim ovim dijelom ovog Sporazuma, osim ako je na temelju nekog drugog poglavlja ovog dijela ovog Sporazuma uspostavljen poseban mehanizam.

Članak 35.5.

Upravni postupci

1. Svaka stranka sve zakone, druge propise, postupke i upravne odluke opće primjene u vezi s bilo kojim pitanjem obuhvaćenim ovim dijelom ovog Sporazuma primjenjuje na objektivan, nepristran i razuman način.

2. Kad se zbog primjene zakona, drugih propisa, postupaka i upravnih odluka opće primjene iz stavka 1. pokrene upravni postupak koji se odnosi na određene osobe, robu ili usluge druge stranke, svaka stranka:

(a) nastoji, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, osobama na koje izravno utječu upravni postupci dostaviti primjerenu obavijest o pokretanju postupka, uključujući opis vrste postupka, izjavu pravnog tijela u okviru kojeg se postupak pokreće i opći opis predmetnih pitanja; i

(b) takvim osobama pruža razumnu mogućnost za iznošenje činjenica i argumenata koji podupiru njihova stajališta prije bilo kakve konačne upravne odluke, u mjeri u kojoj to dopuštaju vrijeme, narav postupka i javni interes.

Članak 35.6.

Preispitivanje i žalba

1. Svaka stranka uspostavlja ili zadržava redovne, arbitražne ili upravne sudove ili postupke za potrebe brzog preispitivanja i, ako je opravdano, ispravka upravnih odluka koje se odnose na pitanja obuhvaćena ovim dijelom ovog Sporazuma.

2. Svaka stranka osigurava da njezini redovni, arbitražni ili upravni sudovi žalbene postupke ili postupke preispitivanja provode nepristrano i na nediskriminirajući način. Takvi su sudovi nepristrani i neovisni o tijelu kojem su povjerene upravne provedbene ovlasti i nemaju interes u vezi s ishodom stvari.

3. Kad je riječ o sudovima ili postupcima iz stavka 1., svaka stranka osigurava da stranke pred takvim sudovima ili one koje sudjeluju u takvim postupcima imaju pravo na:

(a) razumnu priliku da potkrijepe ili brane svoja stajališta; i

(b) odluku koja se temelji na dokazima i podnesenim evidencijama ili, ako je tako propisano njezinim zakonodavstvom, na evidenciji mjerodavnog upravnog tijela.

4. Svaka stranka osigurava da odluku iz stavka 3. točke (b) provodi tijelo kojem su povjerene upravne provedbene ovlasti, podložno žalbi ili daljnjem preispitivanju kako je predviđeno u njezinim zakonima i drugim propisima.

Članak 35.7.

Povezanost s drugim poglavljima

Odredbe utvrđene u ovom poglavlju primjenjuju se uz posebna pravila utvrđena u drugim poglavljima ovog dijela ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 36.

DOBRA REGULATORNA PRAKSA

Članak 36.1.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na regulatorne mjere koje su donijela ili pokrenula regulatorna tijela i koje se odnose na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovim dijelom ovog Sporazuma.

2. Ovo poglavlje ne primjenjuje se na regulatorna tijela i regulatorne mjere, prakse ili pristupe država članica.

Članak 36.2.

Opća načela

1. Stranke prepoznaju važnost:

(a) primjene dobre regulatorne prakse u postupku planiranja, osmišljavanja, izricanja, provedbe, evaluacije i preispitivanja regulatornih mjera u svrhu ostvarivanja ciljeva nacionalne politike; i

(b) održavanja i poboljšanja prednosti ovog dijela ovog Sporazuma za olakšavanje trgovine robom i uslugama te povećanja ulaganja između stranaka.

2. Svaka stranka slobodna je odrediti svoj pristup dobroj regulatornoj praksi na temelju ovog dijela ovog Sporazuma na način koji je u skladu s njezinim pravnim okvirom, praksom i temeljnim načelima, uključujući načelo predostrožnosti, na kojima se temelji njezin regulatorni sustav.

3. Ništa u ovom poglavlju ne tumači se tako da se od stranke zahtijeva da:

(a) odstupi od domaćih postupaka za pripremu i donošenje regulatornih mjera;

(b) poduzme radnje koje bi ugrozile ili ometale pravodobno donošenje regulatornih mjera za ostvarenje njezinih ciljeva javne politike; ili

(c) ostvari bilo kakav konkretan regulatorni ishod.

Članak 36.3.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

(a) „regulatorno tijelo” znači:

i. za stranku EU: Europska komisija; i

ii. za Čile: bilo koje regulatorno tijelo izvršne vlasti; i

(b) „regulatorne mjere” znači:

i. za stranku EU:

(A) uredbe i direktive, u skladu s člankom 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; i

(B) provedbeni i delegirani akti, kako je predviđeno člankom 290. odnosno 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; i

ii. za Čile: zakoni i dekreti opće primjene koje donose regulatorna tijela i čije je poštovanje obvezno ([138]).

Članak 36.4.

Unutarnja koordinacija regulatornog razvoja

Svaka stranka održava postupke ili mehanizme unutarnje koordinacije ili preispitivanja za pripremu, evaluaciju i pregled regulatornih mjera. Takvim bi se postupcima ili mehanizmima trebalo, među ostalim, nastojati:

(a) poticati dobru regulatornu praksu, uključujući praksu iz ovog poglavlja;

(b) otkrivati i izbjegavati nepotrebno udvostručavanje i nedosljedne zahtjeve u regulatornim mjerama stranke;

(c) osiguravati poštovanje međunarodnih trgovinskih obveza stranke; i

(d) promicati razmatranje učinka regulatornih mjera koje su u pripremi, uključujući učinak na mala i srednja poduzeća.

Članak 36.5.

Transparentnost regulatornih postupaka i mehanizama

Svaka stranka u skladu sa svojim pravilima i postupcima objavljuje opise postupaka i mehanizama koje njezino regulatorno tijelo upotrebljava za pripremu, evaluaciju ili preispitivanje regulatornih mjera. Ti se opisi odnose na relevantne smjernice, pravila ili postupke, uključujući one koji omogućuju javnosti da dostavi primjedbe.

Članak 36.6.

Rano informiranje o planiranim regulatornim mjerama

1. Svaka stranka nastoji svake godine, u skladu sa svojim pravilima i postupcima, objavljivati informacije o velikim planiranim ([139]) regulatornim mjerama.

2. U pogledu svake velike regulatorne mjere iz stavka 1., svaka stranka nastoji pravodobno objaviti:

(a) kratak opis njezina područja primjene i ciljeva; i

(b) ako je dostupno, procijenjeno vrijeme za njezino donošenje, uključujući, ako je to primjenjivo, mogućnosti za javna savjetovanja.

Članak 36.7.

Javno savjetovanje

1. Pri osmišljavanju velike regulatorne mjere svaka stranka, ako je primjenjivo, u skladu sa svojim pravilima i postupcima:

(a) objavljuje nacrt regulatorne mjere ili savjetodavne dokumente koji sadržavaju dovoljno pojedinosti o regulatornoj mjeri u pripremi kako bi svatko ([140]) mogao ocijeniti hoće li i na koji način ta mjera znatno utjecati na njegove interese;

([138]) U skladu sa stavkom II.1. upute predsjednika br. 3 iz 2019. i njezinim izmjenama.
([139]) Regulatorno tijelo svake stranke može odrediti što je velika regulatorna mjera za potrebe svojih obveza iz ovog poglavlja.
([140]) Podrazumijeva se da ovaj stavak ne sprečava stranku da provede ciljana savjetovanja sa zainteresiranim osobama pod uvjetima utvrđenima u okviru njezinih pravila i postupaka.

(b) svakoj osobi na nediskriminirajućoj osnovi pruža razumne prilike da dostavi primjedbe; i

(c) uzima u obzir dostavljene primjedbe.

2. Regulatorno tijelo svake stranke nastoji upotrebljavati elektronička sredstva komunikacije i nastojati održavati poseban elektronički portal radi pružanja informacija i primanja primjedaba o javnom savjetovanju.

3. Regulatorno tijelo svake stranke nastoji osigurati javnu dostupnost sažetka rezultata savjetovanja ili primljenih primjedaba, osim u mjeri u kojoj je to nužno za zaštitu povjerljivih informacija ili prikrivanje osobnih podataka ili neprimjerenog sadržaja.

Članak 36.8.

Procjena učinka

1. Svaka stranka potiče svoje regulatorno tijelo da, u skladu s primjenjivim pravilima i postupcima, provodi procjene učinka velikih regulatornih mjera koje priprema.

2. Pri provedbi procjene učinka regulatorno tijelo svake stranke promiče postupke i mehanizme kojima se u obzir uzimaju sljedeći čimbenici:

(a) potreba za regulatornom mjerom, uključujući prirodu i važnost pitanja koje se nastoji urediti regulatornom mjerom;

(b) izvedive i prikladne regulatorne ili neregulatorne alternative, ako postoje, kojima bi se postigao cilj javne politike stranke, uključujući opciju nereguliranja;

(c) u mjeri u kojoj je to moguće i relevantno, mogući socijalni, gospodarski i okolišni utjecaj tih alternativa, uključujući utjecaj na međunarodnu trgovinu te na mala i srednja poduzeća; i

(d) načini na koji se opcije koje se razmatraju odnose na relevantne međunarodne norme, ako postoje, uključujući razlog za bilo kakva odstupanja, ako je primjereno.

3. Regulatorno tijelo sastavlja završno izvješće o svakoj procjeni učinka koju je provelo o određenoj regulatornoj mjeri s detaljima o čimbenicima koje je razmatralo u procjeni i relevantnim zaključcima. To izvješće postaje dostupno javnosti kada se predmetna regulatorna mjera objavi.

Članak 36.9.

Retrospektivna evaluacija

Stranke prepoznaju pozitivan doprinos periodičnih retrospektivnih evaluacija postojećih regulatornih mjera na snazi smanjenju nepotrebnog regulatornog opterećenja, među ostalim za mala i srednja poduzeća, te učinkovitijem postizanju ciljeva javne politike. Stranke nastoje promicati upotrebu periodičnih retrospektivnih evaluacija u svojim regulatornim sustavima.

Članak 36.10.

Registar regulatornih mjera

Svaka stranka osigurava da se regulatorne mjere koje su na snazi objavljuju po temi u namjenskom registru regulatornih mjera koji je dostupan javnosti na jedinstvenim internetskim stranicama kojima se može besplatno pristupiti. Regulatorne mjere na stranicama trebalo bi biti moguće pretraživati po citatima ili riječima. Svaka stranka redovito ažurira svoj registar.

Članak 36.11.

Suradnja i razmjena informacija

Stranke mogu surađivati kako bi olakšale provedbu ovog poglavlja. Ta suradnja može uključivati organizaciju svih relevantnih aktivnosti za jačanje suradnje među njihovim regulatornim tijelima i razmjenu informacija o regulatornim praksama utvrđenima u ovom poglavlju.

Članak 36.12.

Kontaktne točke

Svaka stranka određuje kontaktnu točku za olakšavanje razmjene informacija između stranaka u roku od mjesec dana od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 36.13.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na ovo poglavlje.

POGLAVLJE 37.

MALA I SREDNJA PODUZEĆA

Članak 37.1.

Ciljevi

Stranke prepoznaju važnost malih i srednjih poduzeća („MSP-ova”) u bilateralnim trgovinskim i ulagačkim odnosima stranaka i potvrđuju svoju predanost nastojanjima da MSP-ovima omoguće da iskoriste prednosti ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 37.2.

Razmjena informacija

1. Svaka stranka pokreće ili održava javno dostupne internetske stranice namijenjene MSP-ovima s informacijama o ovom dijelu ovog Sporazuma, uključujući:

(a) sažetak ovog dijela ovog Sporazuma; i

(b) informacije za MSP-ove koje uključuju:

i. opis odredaba u ovom dijelu ovog Sporazuma za koje svaka stranka smatra da su važne za MSP-ove iz obiju stranaka; i

ii. sve dodatne informacije za koje stranka smatra da bi mogle biti korisne MSP-ovima koji žele iskoristiti mogućnosti predviđene ovim dijelom ovog Sporazuma.

2. Svaka stranka na internetske stranice iz stavka 1. uključuje poveznice na:

(a) tekst ovog dijela ovog Sporazuma, uključujući njegove priloge i dodatke, a posebno tarifne rasporede i pravila o podrijetlu za određene proizvode;

(b) odgovarajuće internetske stranice druge stranke; i

(c) internetske stranice svojih tijela koje stranka smatra izvorom korisnih informacija za osobe zainteresirane za trgovanje i poslovanje na njezinu području.

3. Svaka stranka na internetske stranice iz stavka 1. uključuje poveznicu na internetske stranice svojih tijela s informacijama o:

(a) carinskim propisima i postupcima uvoza, izvoza i provoza te relevantne obrasce, dokumente i druge obvezne informacije;

(b) propisima i postupcima o pravu intelektualnog vlasništva, uključujući oznake zemljopisnog podrijetla;

(c) tehničkim propisima, uključujući, prema potrebi, obvezne postupke ocjenjivanja sukladnosti te poveznice na popise tijela za ocjenjivanje sukladnosti ako je propisana obveza ocjenjivanja sukladnosti koju provodi treća strana, kako je predviđeno u poglavlju 16.;

(d) sanitarnim i fitosanitarnim mjerama koje se odnose na uvoz i izvoz kako je predviđeno u poglavlju 13.;

(e) pravilima o javnoj nabavi te bazi podataka koja sadržava obavijesti o javnoj nabavi i drugim relevantnim odredbama poglavlja 28.;

(f) postupcima registracije trgovačkog društva; i

(g) druge informacije za koje stranka smatra da mogu pomoći MSP-ovima.

4. Svaka stranka na internetske stranice iz stavka 1. uključuje poveznicu na bazu podataka koju je moguće elektronički pretraživati po oznaci Harmoniziranog sustava i koja uključuje sljedeće informacije o pristupu njezinu tržištu:

(a) carinske stope i kvote, uključujući carinske stope koje se primjenjuju prema načelu najpovlaštenije nacije, stope za zemlje koje nisu najpovlaštenija nacija te povlaštene stope i carinske kvote;

(b) trošarine;

(c) poreze (kao što je porez na dodanu vrijednost);

(d) carinske ili druge naknade, uključujući druge naknade specifične za proizvode;

(e) pravila o podrijetlu kako je predviđeno u poglavlju 10.;

(f) povrat, odgodu plaćanja ili druge oblike olakšica kojima se smanjuju ili vraćaju carine ili izuzima od plaćanja carina;

(g) kriterije na temelju kojih se određuje carinska vrijednost robe;

(h) druge carinske mjere;

(i) informacije potrebne za postupke uvoza; i

(j) informacije o necarinskim mjerama ili propisima.

5. Svaka stranka redovito ili na zahtjev druge stranke ažurira informacije i poveznice iz stavaka od 1. do 4. koje održava na svojim internetskim stranicama kako bi osigurala da su te informacije i poveznice ažurne i točne.

6. Svaka stranka osigurava da su informacije iz ovog članka prikazane na način primjeren za upotrebu u MSP-ovima. Svaka stranka nastoji objaviti takve informacije na engleskom jeziku.

7. Stranka ne smije primjenjivati nikakve naknade za pristup informacijama koje se daju u skladu sa stavcima od 1. do 4. nijednoj osobi stranke.

Članak 37.3.

Kontaktne točke za MSP-ove

1. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku o svojoj kontaktnoj točki za MSP-ove koja će obavljati funkcije navedene u ovom članku. Stranka odmah obavješćuje drugu stranku o svim izmjenama podataka o tim kontaktnim točkama.

2. Kontaktne točke za MSP-ove:

(a) osiguravaju da se u provedbi ovog dijela ovog Sporazuma u obzir uzimaju potrebe MSP-ova kako bi MSP-ovi iz obiju stranaka mogli iskoristiti nove mogućnosti u okviru ovog dijela ovog Sporazuma;

(b) osiguravaju da informacije iz članka 37.2. budu ažurirane i relevantne za MSP-ove; stranke mogu preko kontaktne točke za MSP-ove predložiti da se dodatne informacije koje druga stranka može uključiti u informacije pružaju u skladu s člankom 37.2.;

(c) ispituju sva pitanja relevantna za MSP-ove u vezi s provedbom ovog dijela ovog Sporazuma, uključujući:

i. razmjenu informacija kako bi se Zajedničkom odboru pomoglo u njegovim zadaćama praćenja i provedbe aspekata ovog dijela ovog Sporazuma koji se odnose na MSP-ove;

ii. pružanje pomoći pododborima i kontaktnim točkama osnovanima ovim dijelom ovog Sporazuma u razmatranju pitanja važnih za MSP-ove;

(d) Zajedničkom odboru zajednički ili samostalno na razmatranje podnose periodična izvješća o svojim aktivnostima; i

(e) razmatraju druge teme o kojima se stranke dogovore, a koje proizlaze iz ovog dijela ovog Sporazuma i odnose se na MSP-ove.

3. Kontaktne točke za MSP-ove sastaju se prema potrebi i obavljaju svoj posao komunikacijskim kanalima o kojima su se stranke dogovorile, što može uključivati elektroničku poštu, videokonferencije ili druga sredstva.

4. Kontaktne točke za MSP-ove mogu u obavljanju svojih aktivnosti nastojati surađivati sa stručnjacima i vanjskim organizacijama, prema potrebi.

Članak 37.4.

Neprimjena rješavanja sporova

Poglavlje 38. ne primjenjuje se na ovo poglavlje.

POGLAVLJE 38.

RJEŠAVANJE SPOROVA

ODJELJAK A

Cilj i područje primjene

Članak 38.1.

Cilj

Ovim se poglavljem nastoji uspostaviti djelotvoran i učinkovit mehanizam za izbjegavanje i rješavanje svih sporova između stranaka povezanih s tumačenjem i primjenom ovog dijela ovog Sporazuma kako bi se postiglo sporazumno rješenje.

Članak 38.2.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje na svaki spor između stranaka u pogledu tumačenja ili primjene odredaba ovog dijela ovog Sporazuma (dalje u tekstu „obuhvaćene odredbe”), osim ako je u ovom dijelu ovog Sporazuma drukčije predviđeno.

Članak 38.3.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja i priloga 38.-A i 38.-B:

(a) „stranka koja je podnijela pritužbu” znači stranka koja zahtijeva osnivanje vijeća u skladu s člankom 38.5.;

(b) „posrednik” znači osoba koja je odabrana za posrednika u skladu s člankom 38.27.;

(c) „vijeće” znači vijeće osnovano u skladu s člankom 38.6.;

(d) „član vijeća” znači osoba koja je član vijeća; i

(e) „stranka protiv koje je podnesena pritužba” znači stranka koja navodno krši određenu obuhvaćenu odredbu.

ODJELJAK B

Savjetovanja

Članak 38.4.

Savjetovanja

1. Stranke nastoje svaki spor iz članka 38.2. riješiti sudjelovanjem u savjetovanju u dobroj vjeri u cilju postizanja uzajamno prihvatljivog rješenja.

2. Stranka traži savjetovanje slanjem pisanog zahtjeva drugoj stranci u kojem navodi predmetnu mjeru i obuhvaćene odredbe koje smatra primjenjivima.

3. Stranka kojoj je upućen zahtjev za savjetovanje odgovara na zahtjev bez odgode, a najkasnije deset dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje. Savjetovanje se održava u roku od 30 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje i odvija se, osim ako se stranke usuglase drukčije, na području stranke kojoj je podnesen zahtjev. Savjetovanja se smatraju zaključenima u roku od 46 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje, osim ako se stranke dogovore da će ih nastaviti.

4. Savjetovanja o hitnim pitanjima, uključujući ona koja se odnose na kvarljivu robu ili sezonsku robu ili usluge, održavaju se u roku od 15 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje. Savjetovanja se smatraju zaključenima u roku od 23 dana od datuma dostave zahtjeva za savjetovanje, osim ako se stranke dogovore da će ih nastaviti.

5. Tijekom savjetovanja svaka stranka pruža dostatne činjenične informacije kako bi se omogućilo cjelovito ispitivanje načina na koji bi predmetna mjera mogla utjecati na primjenu ovog dijela ovog Sporazuma. Svaka stranka nastoji osigurati sudjelovanje zaposlenika svojih nadležnih državnih tijela koji su stručni za predmet savjetovanja.

6. Savjetovanja, a posebno sve informacije koje se smatraju povjerljivima i stajališta koja je stranka zauzela za vrijeme savjetovanja povjerljive su prirode i njima se ne dovode u pitanje prava bilo koje stranke u bilo kojem daljnjem postupku.

7. Ako stranka kojoj je podnesen zahtjev za savjetovanje ne odgovori na zahtjev za savjetovanje u roku od deset dana od datuma dostave zahtjeva, ako se savjetovanje ne održi u rokovima utvrđenima u stavku 3. ili 4., ako se stranke dogovore da se savjetovanje neće održati, ili ako je savjetovanje zaključeno a da nije postignuto sporazumno rješenje, stranka koja je zatražila savjetovanje može primijeniti članak 38.5.

ODJELJAK C

Postupci vijeća

Članak 38.5.

Pokretanje postupaka vijeća

1. Ako stranke ne uspiju riješiti spor savjetovanjem kako je predviđeno u članku 38.4., stranka koja je zatražila savjetovanje može zatražiti osnivanje vijeća.

2. Zahtjev za osnivanje vijeća u pisanom se obliku dostavlja drugoj stranci. Stranka koja je podnijela pritužbu u svojem zahtjevu navodi predmetnu mjeru te obuhvaćene odredbe koje smatra primjenjivima i objašnjava na koji način ta mjera čini povredu obuhvaćenih odredaba, i to na način koji je dostatan za jasno iznošenje pravne osnove za pritužbu.

Članak 38.6.

Osnivanje vijeća

1. Vijeće se sastoji od triju članova.

2. U roku od 14 dana od datuma dostave pisanog zahtjeva za osnivanje vijeća stranci protiv koje je podnesena pritužba, stranke se međusobno savjetuju kako bi se dogovorile o sastavu vijeća.

3. Ako stranke ne postignu dogovor o sastavu vijeća u roku predviđenom u stavku 2. ovog članka, svaka stranka imenuje člana vijeća s potpopisa te stranke utvrđenog u skladu s člankom 38.8. stavkom 1. u roku od deset dana od datuma isteka roka predviđenog u stavku 2. ovog članka. Ako stranka protiv koje je podnesena pritužba ne imenuje člana vijeća sa svojeg potpopisa u tom roku, supredsjednik Zajedničkog odbora stranke koja je podnijela pritužbu ždrijebom odabire člana vijeća s potpopisa te stranke u roku od pet dana od datuma isteka tog roka. Supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela pritužbu može ovlastiti drugu osobu da ždrijebom provede takav odabir člana vijeća.

4. Ako stranke u roku utvrđenom u stavku 2. ovog članka ne postignu dogovor o predsjedniku vijeća, supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela pritužbu ždrijebom u roku od deset dana od datuma isteka tog roka odabire predsjednika vijeća s potpopisa predsjednika utvrđenog na temelju članka 38.8. stavka 1. točke (c). Supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela pritužbu može ovlastiti drugu osobu da ždrijebom provede takav odabir predsjednika vijeća.

5. Smatra se da je vijeće osnovano 15 dana od datuma na koji su tri odabrana člana vijeća obavijestila stranke o prihvaćanju imenovanja u skladu s Prilogom 38.-A, osim ako se stranke dogovore drukčije. Svaka stranka odmah objavljuje datum osnivanja vijeća.

6. Ako u trenutku podnošenja zahtjeva na temelju stavka 3. ili 4. ovog članka bilo koji od popisa predviđenih člankom 38.8. nije utvrđen ili ne sadržava dostatan broj imena, članovi vijeća odabiru se ždrijebom među osobama koje su službeno predložile jedna ili obje stranke na temelju Priloga 38.-A.

Članak 38.7.

Odabir suda

1. Ako dođe do spora u vezi s određenom mjerom kojom se navodno krši obveza na temelju ovog dijela ovog Sporazuma i bitno istovjetna obveza na temelju drugog međunarodnog sporazuma čije su stranke obje stranke ovog Sporazuma, uključujući Sporazum o WTO-u, stranka koja traži pravnu zaštitu odabire sud pred kojim će se spor rješavati.

2. Kada stranka odabere sud i pokrene postupke rješavanja sporova na temelju ovog odjeljka ili na temelju drugog međunarodnog sporazuma u pogledu određene mjere iz stavka 1., ta stranka ne pokreće postupke rješavanja sporova na temelju tog drugog međunarodnog sporazuma ili ovog odjeljka, osim ako sud koji je odabran prvi ne donese zaključke iz postupovnih razloga ili razloga povezanih s nadležnošću.

3. Za potrebe ovog članka:

(a) smatra se da su postupci rješavanja sporova na temelju ovog odjeljka pokrenuti zahtjevom stranke za osnivanje vijeća u skladu s člankom 38.5.;

(b) smatra se da su postupci rješavanja sporova na temelju Sporazuma o WTO-u pokrenuti zahtjevom stranke za osnivanje vijeća na temelju članka 6. Dogovora o pravilima i postupcima za rješavanje sporova iz Priloga 2. Sporazumu o WTO-u; i

(c) smatra se da su postupci rješavanja sporova na temelju bilo kojeg drugog sporazuma pokrenuti u skladu s relevantnim odredbama tog sporazuma.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne sprečava stranku da suspendira obveze koje je odobrilo Tijelo za rješavanje sporova WTO-a ili koje su odobrene u okviru postupaka rješavanja sporova iz drugog međunarodnog sporazuma u kojem stranke ovog Sporazuma sudjeluju kao stranke. Na Sporazum o WTO-u ili bilo koji drugi međunarodni sporazum stranaka ne poziva se kako bi se stranku spriječilo da suspendira obveze u skladu s ovim odjeljkom.

Članak 38.8.

Popisi članova vijeća

1. Najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma Zajednički odbor donosi popis od najmanje 15 osoba koje su voljne i sposobne obavljati dužnost člana vijeća. Popis se sastoji od triju potpopisa:

(a) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga stranke EU-a;

(b) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Čilea; i

(c) jednog potpopisa osoba koje nisu državljani nijedne stranke, a koje će obavljati dužnost predsjednika vijeća.

2. Na svakom potpopisu nalazi se najmanje pet osoba. Zajednički odbor osigurava da popis uvijek sadržava najmanje toliko osoba.

3. Zajednički odbor može utvrditi dodatne popise osoba sa stručnim znanjem u određenim sektorima obuhvaćenima ovim dijelom ovog Sporazuma. Ako se stranke slože, takvi se dodatni popisi upotrebljavaju za sastavljanje vijeća u skladu s postupkom utvrđenim člankom 38.6.

Članak 38.9.

Zahtjevi za članove vijeća

1. Svaki član vijeća:

(a) mora dokazati da ima stručno znanje u području prava, međunarodne trgovine i drugih pitanja obuhvaćenih ovim dijelom ovog Sporazuma;

(b) mora biti neovisan i ne smije biti povezan ni s jednom strankom te ne smije primati naputke ni od jedne stranke;

(c) mora nastupati u vlastito ime i ne smije primati naputke ni od jedne organizacije ili vlade u pogledu pitanja povezanih sa sporom; i

(d) mora postupati u skladu s Prilogom 38.-B.

2. Predsjednik, osim što ispunjava zahtjeve iz stavka 1., mora imati iskustvo u postupcima rješavanja sporova.

3. S obzirom na predmet određenog spora stranke se mogu dogovoriti da odstupe od zahtjeva navedenih u stavku 1. točki (a).

Članak 38.10.

Funkcije vijeća

Vijeće:

(a) objektivno ocjenjuje pitanje koje rješava, uključujući objektivno ocjenjivanje činjenica predmeta te primjenjivosti obuhvaćenih odredaba i usklađenosti s njima;

(b) u svojim odlukama i izvješćima navodi nalaze o činjeničnom stanju i primjenjivosti obuhvaćenih odredaba te daje obrazloženje svih nalaza i zaključaka koje donese; i

(c) redovito se savjetuje sa strankama i pruža odgovarajuće prilike za postizanje sporazumnog rješenja.

Članak 38.11.

Opis poslova

1. Osim ako se stranke dogovore drukčije u roku od pet dana od datuma osnivanja vijeća, opis je poslova vijeća sljedeći:

„ispitati, s obzirom na odgovarajuće odredbe dijela III. Naprednog okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, na koje se pozivaju stranke, nejasnoće iz zahtjeva za osnivanje vijeća, donijeti zaključke o sukladnosti predmetne mjere s obuhvaćenim odredbama dijela III. tog sporazuma i dostaviti izvješće u skladu s člankom 38.13. tog sporazuma”.

2. Ako se stranke dogovore o drugom opisu poslova osim onom utvrđenom u stavku 1., obavješćuju vijeće o dogovorenom opisu poslova u roku utvrđenom u stavku 1.

Članak 38.12.

Odluka o hitnosti

1. Ako stranka to zatraži, vijeće u roku od 10 dana od datuma svojeg osnivanja odlučuje odnosi li se predmet na hitnu situaciju.

2. U hitnim slučajevima primjenjivi rokovi utvrđeni u ovom odjeljku iznose polovinu vremena koje je u njemu utvrđeno, osim za razdoblja iz članaka 38.6. i 38.11.

Članak 38.13.

Privremeno i završno izvješće

1. Vijeće strankama dostavlja privremeno izvješće u roku od 90 dana od datuma svojeg osnivanja. Ako vijeće smatra da rok nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća o tome obavješćuje stranke te navodi razloge za odgodu i datum kad vijeće namjerava podnijeti svoje privremeno izvješće. Vijeće ni u kojem slučaju ne smije podnijeti privremeno izvješće kasnije od 120 dana od datuma svojeg osnivanja.

2. Svaka stranka može, u roku od 10 dana od datuma dostave privremenog izvješća, vijeću dostaviti pisani zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata tog izvješća. Stranka može dati primjedbe na zahtjev druge stranke u roku od šest dana od datuma dostave tog zahtjeva.

3. Ako se zahtjev ne dostavi u skladu sa stavkom 2., privremeno izvješće postaje završno izvješće.

4. Vijeće strankama podnosi završno izvješće u roku od 120 dana od datuma svojeg osnivanja. Ako vijeće smatra da taj rok nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća o tome obavješćuje stranke navodeći razloge za odgodu i datum na koji vijeće namjerava podnijeti svoje završno izvješće. Vijeće ni u kojem slučaju ne smije podnijeti završno izvješće kasnije od 150 dana od datuma svojeg osnivanja.

5. Završno izvješće uključuje raspravu o svim pisanim zahtjevima stranaka u vezi s privremenim izvješćem i jasno odgovara na primjedbe stranaka. U privremeno i završno izvješće vijeće uključuje sljedeće:

(a) opisni odjeljak koji sadržava sažetak argumenata stranaka i primjedbi iz stavka 2.;

(b) svoje nalaze o činjeničnom stanju u predmetu i primjenjivosti relevantnih obuhvaćenih odredaba;

(c) svoje zaključke o tome je li predmetna mjera u skladu s relevantnim obuhvaćenim odredbama ili nije; i

(d) razloge za nalaze iz točaka (b) i (c).

6. Završno vijeće konačno je i obvezujuće za stranke.

Članak 38.14.

Mjere za postizanje usklađenosti

1. Stranka protiv koje je podnesena pritužba poduzima sve potrebne mjere da bez odgode postupi u skladu sa završnim izvješćem kako bi se uskladila s obuhvaćenim odredbama.

2. Stranka protiv koje je podnesena pritužba najkasnije 30 dana od datuma dostave završnog izvješća obavješćuje stranku koja je podnijela pritužbu o mjerama koje je poduzela ili namjerava poduzeti kako bi postupila u skladu sa završnim izvješćem.

Članak 38.15.

Razuman rok

1. Ako nije moguće odmah postići usklađenost, stranka protiv koje je podnesena pritužba najkasnije 30 dana od datuma dostave završnog izvješća obavješćuje stranku koja je podnijela pritužbu o razumnom roku koji će joj biti potreban za postizanje usklađenosti. Stranke se nastoje dogovoriti o duljini razumnog roka za postupanje u skladu sa završnim izvješćem.

2. Ako se stranke ne dogovore o trajanju razumnog roka, stranka koja je podnijela pritužbu može najranije 20 dana od datuma dostave obavijesti iz stavka 1. uputiti pisani zahtjev izvornom vijeću da odredi razumni rok. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 20 dana od datuma dostave zahtjeva.

3. Stranka protiv koje je podnesena pritužba najmanje mjesec dana prije isteka razumnog roka obavješćuje stranku koja je podnijela pritužbu o svojem napretku u postupanju u skladu sa završnim izvješćem.

4. Stranke mogu dogovoriti produljenje razumnog roka.

Članak 38.16.

Preispitivanje usklađenosti

1. Stranka protiv koje je podnesena pritužba najkasnije na datum isteka razumnog roka iz članka 38.15. obavješćuje stranku koja je podnijela pritužbu o svim mjerama koje je poduzela kako bi postupila u skladu sa završnim izvješćem.

2. Ako se stranke ne slažu oko postojanja ili usklađenosti s obuhvaćenim odredbama bilo koje mjere poduzete radi postizanja usklađenosti, stranka koja je podnijela pritužbu može u pisanom obliku uputiti zahtjev izvornom vijeću radi odlučivanja o tom pitanju. U zahtjevu se navodi svaka predmetna mjera i objašnjava kako ta mjera predstavlja povredu obuhvaćenih odredaba na način koji je dostatan za jasno iznošenje pravne osnove za pritužbu. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 46 dana od datuma dostave zahtjeva.

Članak 38.17.

Privremena pravna sredstva

1. Na zahtjev stranke koja je podnijela pritužbu i nakon savjetovanja s njom, stranka protiv koje je podnesena pritužba podnosi ponudu za privremenu naknadu:

(a) ako stranka protiv koje je podnesena pritužba obavijesti stranku koja je podnijela pritužbu da nije moguće postupiti u skladu sa završnim izvješćem;

(b) ako stranka protiv koje je podnesena pritužba prije datuma isteka roka iz članka 38.14. ne obavijesti o mjerama koje je poduzela ili koje namjerava poduzeti radi postizanja usklađenosti, ili ne obavijesti o mjerama koje je poduzela radi postizanja usklađenosti prije isteka razumnog roka iz članka 38.15.;

(c) ako vijeće utvrdi da nije poduzeta nijedna mjera za postizanje usklađenosti u skladu s člankom 38.16; ili

(d) ako vijeće utvrdi da mjera poduzeta za postizanje usklađenosti nije u skladu s obuhvaćenim odredbama u skladu s člankom 38.16.

2. U bilo kojoj od situacija iz stavka 1. točke (a), (b), (c) ili (d), stranka koja je podnijela pritužbu može stranci protiv koje je podnesena pritužba dostaviti obavijest o tome da namjerava suspendirati obveze utvrđene u obuhvaćenim odredbama:

(a) ako stranka koja je podnijela pritužbu odluči ne podnijeti zahtjev u skladu sa stavkom 1.; ili

(b) ako je stranka koja je podnijela pritužbu podnijela zahtjev na temelju stavka 1., a stranke se ne dogovore o privremenoj naknadi u roku od 20 dana od datuma isteka razumnog roka iz članka 38.15. ili donošenja odluke vijeća na temelju članka 38.16.

3. Stranka koja je podnijela pritužbu može suspendirati obveze 10 dana od datuma dostave obavijesti iz stavka 2., osim ako je stranka protiv koje je podnesena pritužba podnijela zahtjev na temelju stavka 6.

4. Razina suspenzije obveza ne smije premašiti razinu istovjetnu poništenju ili narušavanju zbog povrede. U obavijesti iz stavka 2. navodi se razina planirane suspenzije obveza.

5. Pri razmatranju koje obveze suspendirati stranka koja je podnijela pritužbu prvo bi trebala nastojati suspendirati obveze u istom sektoru ili sektorima kao što su oni na koje utječe mjera za koju je vijeće utvrdilo da nije u skladu s obuhvaćenim odredbama. Suspenzija obveza može se primijeniti na sektor ili sektore obuhvaćene ovim dijelom ovog Sporazuma osim onih u kojima je vijeće utvrdilo poništenje ili narušavanje, posebno ako stranka koja je podnijela pritužbu smatra da je takva suspenzija u drugom sektoru ili sektorima izvediva ili da će učinkovito potaknuti usklađivanje.

6. Ako stranka protiv koje je podnesena pritužba smatra da razina predviđene suspenzije obveza iz obavijesti premašuje razinu istovjetnu poništenju ili narušavanju zbog povrede, može, prije isteka roka utvrđenog u stavku 3., dostaviti pisani zahtjev izvornom vijeću da odluči o tom pitanju. Vijeće strankama dostavlja svoju odluku o razini suspenzije obveza u roku od 30 dana od datuma zahtjeva. Stranka koja je podnijela pritužbu ne suspendira nikakve obveze dok vijeće ne donese odluku. Suspenzija obveza mora biti u skladu s tom odlukom.

7. Suspenzija obveza ili naknada iz ovog članka privremena je i ne primjenjuje se:

(a) nakon što stranke postignu sporazumno rješenje u skladu s člankom 38.32.;

(b) nakon što se stranke slože da je nakon poduzimanja mjera radi postizanja usklađenosti stranka protiv koje je podnesena pritužba usklađena s obuhvaćenim odredbama; ili

(c) nakon što su sve mjere poduzete radi postizanja usklađenosti za koje je vijeće utvrdilo da nisu u skladu s obuhvaćenim odredbama povučene ili izmijenjene kako bi se stranka protiv koje je podnesena pritužba uskladila s obuhvaćenim odredbama.

Članak 38.18.

Preispitivanje mjera poduzetih radi postizanja usklađenosti nakon donošenja privremenih pravnih sredstava

1. Stranka protiv koje je podnesena pritužba obavješćuje stranku koja je podnijela pritužbu o svakoj mjeri koju je poduzela radi postizanja usklađenosti nakon suspenzije obveza ili nakon primjene privremene naknade, ovisno o slučaju. Uz iznimku slučajeva iz stavka 2., stranka koja je podnijela pritužbu ukida suspenziju obveza u roku od 30 dana od datuma dostave navedene obavijesti. Ako je došlo do primjene naknade, osim u slučajevima iz stavka 2., stranka protiv koje je podnesena pritužba može prekinuti primjenu takve naknade u roku od 30 dana od datuma dostave obavijesti da je postigla usklađenost.

2. Ako stranke u roku od 30 dana od datuma dostave obavijesti ne postignu dogovor o tome postiže li se mjerom prijavljenom u skladu sa stavkom 1. usklađenost stranke protiv koje je podnesena pritužba s obuhvaćenim odredbama, stranka koja je podnijela pritužbu dostavlja pisani zahtjev izvornom vijeću da odluči o tom pitanju. Vijeće strankama dostavlja odluku u roku od 46 dana od datuma dostave zahtjeva. Ako vijeće utvrdi da je mjera poduzeta radi postizanja usklađenosti u skladu s obuhvaćenim odredbama, ukida se suspenzija obveza ili primjena naknade, ovisno o slučaju. Prema potrebi, stranka koja je podnijela pritužbu prilagođava razinu suspenzije obveza ili naknade s obzirom na odluku vijeća.

3. Ako stranka protiv koje je podnesena pritužba smatra da razina suspenzije koju je primijenila stranka koja je podnijela pritužbu premašuje razinu istovjetnu poništenju ili narušavanju zbog povrede, može dostaviti pisani zahtjev izvornom vijeću da odluči o tom pitanju.

Članak 38.19.

Zamjena članova vijeća

Ako tijekom postupaka vijeća iz ovog odjeljka član vijeća ne može sudjelovati, ako se povuče ili ga je potrebno zamijeniti jer ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 38.-B, imenuje se novi član vijeća u skladu s člankom 38.6. Rok za donošenje izvješća ili odluke vijeća iz ovog odjeljka produljuje se za vrijeme potrebno za imenovanje novog člana vijeća.

Članak 38.20.

Poslovnik

1. Postupci vijeća na temelju ovog odjeljka uređeni su ovim poglavljem i Prilogom 38.-A.

2. Svako saslušanje vijeća otvoreno je za javnost, osim ako je drukčije predviđeno Prilogom 38.-A.

Članak 38.21.

Suspenzija i prekid djelovanja

1. Na zahtjev obiju stranaka vijeće u bilo kojem trenutku suspendira svoj rad na razdoblje koje su dogovorile stranke, a koje nije dulje od 12 uzastopnih mjeseci.

2. Vijeće nastavlja s radom prije kraja razdoblja suspenzije na pisani zahtjev obiju stranaka ili po isteku razdoblja suspenzije na pisani zahtjev bilo koje stranke. Stranka koja je podnijela zahtjev obavješćuje drugu stranku na odgovarajući način. Ako stranka ne zatraži nastavak rada vijeća do isteka razdoblja suspenzije, ovlast vijeća prestaje i postupak za rješavanje spora završava.

3. Ako se rad vijeća suspendira na temelju ovog članka, relevantni rokovi u skladu s ovim odjeljkom produljuju se za razdoblje jednako onome na koje je bio suspendiran rad vijeća.

Članak 38.22.

Pravo na traženje informacija

1. Vijeće na zahtjev stranke ili na vlastitu inicijativu može od stranaka zatražiti informacije koje smatra nužnima i prikladnima. Stranke na svaki takav zahtjev vijeća za dostavu informacija odgovaraju odmah i u cijelosti.

2. Vijeće na zahtjev stranke ili na vlastitu inicijativu može od svakog izvora zatražiti svaku informaciju koju smatra potrebnom i primjerenom. Vijeće ima pravo i zatražiti mišljenje stručnjaka, uključujući informacije ili tehničke savjete, prema potrebi i u skladu sa svim uvjetima koje su dogovorile stranke, ako je primjenjivo.

3. Vijeće razmatra podneske *amicus curiae* fizičkih osoba stranke ili pravnih osoba s poslovnim nastanom u stranci u skladu s Prilogom 38.-A.

4. Sve informacije koje vijeće dobije u skladu s ovim člankom otkrivaju se strankama i stranke mogu dostaviti primjedbe na njih.

Članak 38.23.

Pravila tumačenja

1. Vijeće obuhvaćene odredbe tumači u skladu s uobičajenim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući pravila utvrđena u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora.

2. Vijeće uzima u obzir i relevantna tumačenja iz izvješća vijećâ WTO-a i žalbenog tijela koja donosi Tijelo WTO-a za rješavanje sporova.

3. Izvješćima i odlukama vijeća ne mogu se povećati ni umanjiti prava i obveze stranaka na temelju ovog dijela ovog Sporazuma.

Članak 38.24.

Izvješća i odluke vijeća

1. Vijećanja vijeća su povjerljiva. Vijeće nastoji postići konsenzus pri sastavljanju izvješća i donošenju odluka. Ako to nije moguće, vijeće odlučuje većinom glasova. Izdvojena mišljenja članova vijeća ne objavljuju se ni u kojem slučaju.

2. Svaka stranka objavljuje svoje podneske, izvješća i odluke vijeća, podložno zaštiti povjerljivih informacija.

3. Stranke bezuvjetno prihvaćaju izvješća i odluke vijeća. Njima se ne stvaraju nikakva prava ni obveze za osobe.

4. Vijeće i stranke smatraju povjerljivima sve informacije koje je stranka dostavila vijeću u skladu s Prilogom 38.-A.

ODJELJAK D

Mehanizam za posredovanje

Članak 38.25.

Cilj

1. Mehanizmom za posredovanje nastoji se olakšati pronalazak sporazumnog rješenja sveobuhvatnim i brzim postupkom uz pomoć posrednika.

2. Postupak posredovanja može započeti samo uz obostranu suglasnost stranaka kako bi se proučila sporazumna rješenja i razmotrili svi savjeti i predložena rješenja posrednika.

Članak 38.26.

Pokretanje postupka posredovanja

1. Stranka („stranka koja je podnijela zahtjev”) može u bilo kojem trenutku u pisanom obliku zatražiti od druge stranke („stranke kojoj je podnesen zahtjev”) da se uključi u postupak posredovanja u pogledu bilo koje mjere stranke kojoj je podnesen zahtjev, a koja navodno negativno utječe na trgovinu ili ulaganja između stranaka.

2. Zahtjev iz stavka 1. mora biti dovoljno podroban kako bi se jasno predočili razlozi za zabrinutost stranke koja ga je podnijela te se u njemu:

(a) utvrđuje predmetna mjera;

(b) navodi izjava o negativnim učincima za koje stranka koja podnosi zahtjev smatra da ih mjera ima ili da će ih imati na trgovinu ili ulaganje između stranaka; i

(c) objašnjava zašto stranka koja podnosi zahtjev smatra da su ti učinci povezani s mjerom.

3. Stranka kojoj je podnesen zahtjev u dobroj vjeri razmatra zahtjev i dostavlja stranci koja je podnijela zahtjev svoje pisano prihvaćanje ili odbijanje u roku od 10 dana od datuma njegove dostave; zahtjev se u suprotnom smatra odbijenim.

Članak 38.27.

Odabir posrednika

1. Stranke se nastoje dogovoriti o posredniku u roku od 14 dana od datuma pokretanja postupka posredovanja.

2. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o posredniku u roku utvrđenom u stavku 1. ovog članka, bilo koja od stranaka može zatražiti od supredsjednika Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela zahtjev da u roku od pet dana od datuma zahtjeva ždrijebom odabere posrednika s potpopisa predsjednika utvrđenog u skladu s člankom 38.8. stavkom 1. točkom (c). Supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela zahtjev može delegirati takav odabir posrednika ždrijebom.

3. Ako u trenutku podnošenja zahtjeva na temelju članka 38.26. nije utvrđen potpopis predsjednika iz članka 38.88 stavka 1. točke (c), posrednik se bira ždrijebom među osobama koje su službeno predložile jedna ili obje stranke za uvrštavanje na taj potpopis.

4. Posrednik ne smije biti državljanin neke od stranaka ni zaposlen u jednoj od njih, osim ako se stranke dogovore drukčije.

5. Posrednik postupa u skladu s Prilogom 38.-B.

Članak 38.28.

Pravila o postupku posredovanja

1. U roku od deset dana od datuma imenovanja posrednika stranka koja je podnijela zahtjev dostavlja posredniku i stranci kojoj je podnesen zahtjev, u pisanom obliku, detaljan opis svojih razloga za zabrinutost, opisujući posebno funkcioniranje predmetne mjere i njezine moguće negativne učinke na trgovinu i ulaganja. Stranka kojoj je podnesen zahtjev u roku od 20 dana od datuma dostave tog opisa može u pisanom obliku dostaviti svoje primjedbe na taj opis. Stranka može u opisu ili primjedbama navesti bilo koju informaciju koju smatra relevantnom.

2. Posrednik na transparentan način pomaže strankama u objašnjavanju predmetne mjere i njezinih mogućih negativnih učinaka na trgovinu ili ulaganja. Posrednik osobito može organizirati sastanke između stranaka, savjetovati se s njima zajednički ili pojedinačno, tražiti pomoć relevantnih stručnjaka i dionika ili se s njima savjetovati te pružati strankama dodatnu potporu koju zatraže. Posrednik se savjetuje sa strankama prije nego što zatraži pomoć ili savjete relevantnih stručnjaka i dionika.

3. Posrednik može ponuditi savjet i predložiti rješenje koje će stranke razmotriti. Stranke mogu prihvatiti ili odbiti predloženo rješenje ili se mogu složiti oko drukčijeg rješenja. Posrednik ne daje savjete ni komentare o usklađenosti predmetne mjere s ovim dijelom ovog Sporazuma.

4. Postupak posredovanja provodi se na području stranke kojoj je podnesen zahtjev ili, uz uzajamni dogovor stranaka, na bilo kojem drugom mjestu ili na bilo koji drugi način.

5. Stranke nastoje postići sporazumno rješenje u roku od 60 dana od datuma imenovanja posrednika. Do konačnog dogovora stranke mogu razmotriti moguća privremena rješenja, posebno ako se mjera odnosi na kvarljivu robu ili sezonsku robu ili usluge.

6. Na zahtjev bilo koje stranke posrednik strankama dostavlja nacrt činjeničnog izvješća u kojem se navodi sljedeće:

(a) kratak sažetak predmetne mjere;

(b) provedeni postupci; i

(c) prema potrebi, sporazumna rješenja koja su eventualno postignuta, uključujući moguća privremena rješenja.

7. Posrednik omogućuje strankama da 15 dana od datuma dostave nacrta činjeničnog izvješća iznesu primjedbe na nacrt činjeničnog izvješća. Nakon što razmotri zaprimljene primjedbe stranaka posrednik u roku od 15 dana od primitka primjedaba strankama dostavlja konačno činjenično izvješće. Nacrt činjeničnog izvješća i njegova završna verzija ne uključuju tumačenje ovog dijela ovog Sporazuma.

8. Postupak posredovanja završava:

(a) kad stranke donesu sporazumno rješenje, na datum kada se o tom rješenju obavijesti posrednik;

(b) kad stranke u bilo kojoj fazi postupka postignu obostrani dogovor, na datum kada se o tom dogovoru obavijesti posrednik;

(c) pisanom izjavom posrednika, nakon savjetovanja sa strankama, da daljnje posredovanje ne bi imalo učinka, na datum kada se o toj izjavi obavijeste stranke; ili

(d) pisanom izjavom stranke nakon proučavanja sporazumnih rješenja u okviru postupka posredovanja i nakon razmatranja svih savjeta te predloženih rješenja posrednika, na datum kada se o toj izjavi obavijeste posrednik i druga stranka.

Članak 38.29.

Povjerljivost

Ako se stranke ne dogovore drukčije, svi su koraci postupka posredovanja povjerljivi, uključujući sve savjete i predložena rješenja. Stranka može otkriti javnosti da je postupak posredovanja u tijeku.

Članak 38.30.

Povezanost s postupcima rješavanja sporova

1. Postupkom posredovanja ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka iz odjeljaka B i C ni postupci rješavanja sporova na temelju bilo kojeg drugog sporazuma.

2. Stranka se u drugim postupcima rješavanja sporova u skladu s ovim Sporazumom ili drugim sporazumima ne oslanja na sljedeće i ne iznosi sljedeće kao dokaz, a vijeće ne uzima u obzir sljedeće:

(a) stajališta koja je druga stranka zauzela tijekom postupka posredovanja ili informacije prikupljene isključivo u skladu s člankom 38.28. stavkom 2.;

(b) činjenicu da je druga stranka izrazila svoju spremnost prihvatiti rješenje za mjeru koja je predmet posredovanja; ili

(c) savjete ili prijedloge koje je dao posrednik.

3. Osim ako se stranke dogovore drukčije, posrednik ne može biti član vijeća u postupcima rješavanja sporova na temelju ovog Sporazuma ili bilo kojeg drugog sporazuma ako je riječ o istom pitanju za koje je bio posrednik.

ODJELJAK E

Zajedničke odredbe

Članak 38.31.

Zahtjev za informacije

1. Prije podnošenja zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 38.4. ili za posredovanje u skladu s člankom 38.26. stranka može od druge stranke tražiti informacije o mjeri koja navodno negativno utječe na trgovinu ili ulaganje između stranaka. Stranka kojoj je takav zahtjev podnesen u roku od 20 dana od datuma dostave zahtjeva dostavlja pisani odgovor sa svojim primjedbama na zatražene informacije.

2. Ako stranka kojoj je podnesen zahtjev smatra da neće moći dostaviti odgovor u roku od 20 dana od datuma dostave zahtjeva, o tome odmah obavješćuje stranku koja je podnijela zahtjev i navodi razloge za odgodu te daje procjenu najkraćeg razdoblja unutar kojeg će moći dati svoj odgovor.

3. Od stranke se obično očekuje da zatraži informacije u skladu sa stavkom 1. ovog članka prije podnošenja zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 38.4. odnosno zahtjeva za posredovanje u skladu s člankom 38.26.

Članak 38.32.

Uzajamno prihvatljivo rješenje

1. Stranke mogu u bilo kojem trenutku postići uzajamno prihvatljivo rješenje bilo kojeg spora iz članka 38.2.

2. Ako se uzajamno prihvatljivo rješenje postigne dok se vodi postupak u okviru vijeća ili postupak posredovanja, stranke predsjedniku vijeća ili posredniku zajednički dostavljaju obavijest o tom rješenju, ovisno o slučaju. Nakon te obavijesti završava postupak vijeća ili posredovanje.

3. Svaka stranka poduzima mjere potrebne za provedbu uzajamno prihvatljivog rješenja odmah ili unutar dogovorenog roka, ovisno o slučaju.

4. Najkasnije prije isteka dogovorenog roka stranka koja provodi mjeru u pisanom obliku izvješćuje drugu stranku o svim mjerama koje je poduzela za provedbu uzajamno prihvatljivog rješenja.

Članak 38.33.

Rokovi

1. Svi rokovi utvrđeni u ovom poglavlju računaju se od dana koji slijedi nakon radnje na koju se odnose.

2. Stranke mogu sporazumno izmijeniti sve rokove iz ovog poglavlja.

3. Na temelju odjeljka C vijeće u bilo kojem trenutku može predložiti strankama da izmijene bilo koji rok iz ovog poglavlja te navesti razloge za prijedlog.

Članak 38.34.

Troškovi

1. Svaka stranka snosi svoje troškove sudjelovanja u postupku u okviru vijeća ili postupku posredovanja.

2. Stranke zajednički i jednako dijele organizacijske troškove, uključujući naknadu i troškove članova vijeća i posrednika. Naknada članovima vijeća utvrđuje se u skladu s Prilogom 38.-A. Pravila o naknadi članovima vijeća utvrđena u Prilogu 38.-A primjenjuju se na posrednike *mutatis mutandis*.

Članak 38.35.

Izmjena prilogâ

Zajedničko vijeće može donijeti odluku o izmjeni priloga 38.-A i 38.-B na temelju članka 8.5. stavka 1. točke (a).

POGLAVLJE 39.

IZNIMKE

Članak 39.1.

Opće iznimke

1. Za potrebe poglavlja 9., 11., 15., 26. i 29. te odjeljka B poglavlja 17. ([141]) ovog Sporazuma, članak XX. GATT-a iz 1994. te njegove napomene i dodatne odredbe *mutatis mutandis* se ugrađuju u ovaj Sporazum i postaju njegov sastavni dio.

2. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije među zemljama u kojima prevladavaju slični uvjeti odnosno prikriveno ograničavanje liberalizacije ulaganja ili trgovine uslugama, ništa u poglavlju 15., poglavljima od 18. do 27. ([142]), poglavlju 29. ili odjeljku B poglavlja 17. ([143]) ovog Sporazuma ne tumači se kao sprečavanje bilo koje stranke da donese ili provede mjere:

([141]) Ova se odredba ne primjenjuje na članak 17.10.
([142]) Podrazumijeva se da se ništa u ovom članku ne tumači kao ograničavanje prava utvrđenih u Prilogu 17.-E.
([143]) Ova se odredba ne primjenjuje na članak 17.10.

(a) potrebne radi zaštite javne sigurnosti ili javnog morala ili održavanja javnog reda ([144]);

(b) potrebne radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka;

(c) potrebne radi osiguravanja usklađenosti sa zakonima ili drugim propisima koji nisu neusklađeni s ovim dijelom ovog Sporazuma, uključujući one koje se odnose na:

i. sprečavanje obmanjujućih i prijevarnih radnji ili rješavanje posljedica neispunjavanja ugovornih obveza;

ii. zaštitu privatnosti u vezi s obradom i širenjem osobnih podataka i zaštitu povjerljivosti osobnih evidencija i računa; ili

iii. sigurnost.

3. Ako su takve mjere neusklađene s odredbama iz poglavlja u ovom dijelu ovog Sporazuma navedenih u stavcima 1. i 2. ovog članka, podrazumijeva se da su stranke suglasne u pogledu sljedećeg:

(a) mjere iz članka XX. točke (b) GATT-a iz 1994. i stavka 2. točke (b) ovog članka uključuju mjere u području okoliša, koje su potrebne za zaštitu života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka;

(b) članak XX. točka (g) GATT-a iz 1994. primjenjuje se na mjere koje se odnose na očuvanje živih i neživih neobnovljivih prirodnih resursa; i

(c) mjere koje se poduzimaju radi provedbe multilateralnih sporazuma u području okoliša mogu biti obuhvaćene člankom XX. točkom (b) ili (g) GATT-a iz 1994. ili stavkom 2. točkom (b) ovog članka.

4. Prije nego što poduzme mjere predviđene u članku XX. točkama (i) i (j) GATT-a iz 1994., stranka dostavlja drugoj stranci sve relevantne informacije u cilju pronalaženja rješenja koje je prihvatljivo za obje stranke. Ako se u roku od 30 dana od dostave relevantnih informacija ne postigne prihvatljivo rješenje, stranka koja namjerava poduzeti mjeru može to učiniti. Ako zbog iznimnih i kritičnih okolnosti koje zahtijevaju hitno djelovanje nije moguće prethodno dostavljanje i provjeravanje informacija, stranka koja namjerava poduzeti mjere može odmah poduzeti sve mjere predostrožnosti potrebne za rješavanje situacije. Ta stranka odmah obavješćuje drugu stranku o poduzimanju takvih mjera.

Članak 39.2.

Iznimke u vezi sa sigurnošću

Članak 41.4. primjenjuje se na ovaj dio ovog Sporazuma.

Članak 39.3.

Oporezivanje

1. Za potrebe ovog članka:

(a) „rezidentnost” znači rezidentnost u porezne svrhe;

(b) „porezni sporazum” znači sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo koji drugi međunarodni sporazum ili dogovor koji se u cijelosti ili uglavnom odnosi na oporezivanje, a čija je stranka jedna od država članica, Europska unija ili Čile; i

(c) „mjera oporezivanja” znači mjera kojom se primjenjuje porezno pravo Europske unije, bilo koje države članice ili Čilea.

([144]) Na iznimke iz ove točke može se pozvati samo ako postoji stvarna i dovoljno ozbiljna prijetnja nekom od temeljnih interesa društva.

2. Ovaj se dio ovog Sporazuma primjenjuje na mjere oporezivanja samo u mjeri u kojoj je takva primjena nužna za provedbu odredaba ovog dijela ovog Sporazuma.

3. Ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne utječe na prava i obveze Europske unije, njezinih država članica ili Čilea koje proizlaze iz bilo kojeg poreznog sporazuma. U slučaju bilo kakve nedosljednosti između ovog dijela ovog Sporazuma i bilo kojeg poreznog sporazuma taj porezni sporazum ima prednost u mjeri u kojoj postoji nedosljednost. U pogledu poreznog sporazuma između Europske unije ili njezinih država članica i Čilea, odgovarajuća nadležna tijela Europske unije ili njezinih država članica, s jedne strane, i Čilea, s druge strane, na temelju ovog dijela ovog Sporazuma i tog poreznog sporazuma zajednički utvrđuju postoji li nedosljednost između ovog dijela ovog Sporazuma i tog poreznog sporazuma.

4. Obveze najpovlaštenije nacije iz ovog dijela ovog Sporazuma ne primjenjuju se u odnosu na olakšicu koju su Europska unija, njezine države članice ili Čile odobrili u skladu s poreznim sporazumom.

5. Podložno zahtjevu da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije među zemljama u kojima prevladavaju slični uvjeti odnosno prikriveno ograničavanje trgovine i ulaganja, ništa u ovom dijelu ovog Sporazuma ne tumači se kao sprečavanje stranke da donese ili provodi bilo koju mjeru namijenjenu osiguranju pravičnog ili djelotvornog uvođenja ili naplate neposrednih poreza:

(a) kojom se utvrđuje razlika između poreznih obveznika koji nisu u istoj situaciji, posebno u pogledu njihove rezidentnosti ili mjesta ulaganja njihova kapitala; ili

(b) čiji je cilj je spriječiti izbjegavanje ili utaju poreza na temelju poreznog sporazuma ili fiskalnog prava te stranke.

Članak 39.4.

Objavljivanje informacija

1. Ništa se u ovom dijelu ovog Sporazuma ne tumači kao da se od stranke zahtijeva da na raspolaganje stavi povjerljive informacije čijim bi se otkrivanjem onemogućilo izvršavanje zakonodavstva ili koje bi na neki drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne poslovne interese određenih javnih ili privatnih poduzeća, osim ako vijeće zahtijeva povjerljive informacije u postupku rješavanja sporova iz poglavlja 38. U takvim slučajevima vijeće osigurava potpunu zaštitu povjerljivosti.

2. Ako stranka Zajedničkom vijeću, Zajedničkom odboru, pododborima ili drugim tijelima osnovanima na temelju ovog Sporazuma dostavi informacije koje se smatraju povjerljivima u skladu s njezinim pravom, druga stranka s tim informacijama postupa kao s povjerljivima, osim ako stranka koja je dostavila informacije dogovori drukčije.

Članak 39.5.

Izuzeća od obveza WTO-a

Ako je obveza iz ovog dijela ovog Sporazuma u osnovi istovjetna obvezi sadržanoj u Sporazumu o WTO-u, smatra se da je svaka mjera poduzeta u skladu s izuzećem donesenim na temelju članka IX. Sporazuma o WTO-u u skladu s bitno istovjetnom obvezom u okviru ovog dijela ovog Sporazuma.

DIO IV.

OPĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

POGLAVLJE 40.

INSTITUCIONALNI OKVIR

Članak 40.1.

Zajedničko vijeće

1. Stranke osnivaju Zajedničko vijeće. Zajedničko vijeće nadgleda ispunjavanje ciljeva ovog Sporazuma i nadzire njegovu provedbu. Razmatra sva pitanja koja se pojave u okviru ovog Sporazuma i sva druga bilateralna ili međunarodna pitanja od zajedničkog interesa.

2. Zajedničko vijeće sastaje se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, a nakon toga svake dvije godine ili onako kako se stranke dogovore. Sastanci Zajedničkog vijeća održavaju se uživo ili bilo kojim tehnološkim sredstvom u skladu s njegovim poslovnikom. Sastanci koji se održavaju uživo odvijaju se naizmjence u Bruxellesu i Santiagu.

3. Za stranku EU Zajedničko vijeće sastoji se od predstavnika na ministarskoj razini, a za Čile od ministra vanjskih poslova ili njegovih zamjenika. Kada Zajedničko vijeće djeluje u sastavu za trgovinu u skladu s člankom 8.5., sastoji se od predstavnika stranaka odgovornih za pitanja trgovine i ulaganja.

4. Zajedničko vijeće ovlašteno je donositi odluke u slučajevima predviđenima ovim Sporazumom i davati preporuke u skladu sa svojim poslovnikom. Zajedničko vijeće odluke i preporuke donosi zajedničkom suglasnošću. Odluke su obvezujuće za stranke, koje poduzimaju sve mjere potrebne za njihovu provedbu. Preporuke nisu obvezujuće.

5. Zajedničkim vijećem supredsjedaju predstavnici svake stranke, u skladu s njegovim poslovnikom, uzimajući u obzir posebna pitanja koja treba razmotriti na svakoj sjednici.

6. Zajedničko vijeće utvrđuje vlastiti poslovnik i poslovnik Zajedničkog odbora na svojem prvom sastanku.

7. Zajedničko vijeće može delegirati bilo koju od svojih funkcija Zajedničkom odboru, uključujući ovlast za donošenje obvezujućih odluka i davanje preporuka.

8. Osim ovog članka, kada Zajedničko vijeće djeluje u sastavu za trgovinu, primjenjuje se članak 8.5.

Članak 40.2.

Zajednički odbor

1. Stranke osnivaju Zajednički odbor. Zajednički odbor pomaže Zajedničkom vijeću u obavljanju njegovih funkcija.

2. Zajednički odbor odgovoran je za opću provedbu ovog Sporazuma. Okolnost da Zajednički odbor razmatra predmet ili pitanje ne sprečava Zajedničko vijeće da se i ono njime bavi.

3. Zajednički odbor sastaje se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, a nakon toga jednom godišnje ili onako kako se stranke dogovore. Sastanci Zajedničkog odbora održavaju se uživo ili bilo kojim tehnološkim sredstvom u skladu s njegovim poslovnikom. Sastanci koji se održavaju uživo odvijaju se naizmjence u Bruxellesu i Santiagu.

4. Zajednički odbor sastoji se od predstavnika stranaka, a njime supredsjedaju predstavnici svake stranke, u skladu s njegovim poslovnikom, uzimajući u obzir posebna pitanja koja treba razmotriti na svakoj sjednici.

5. Kada Zajednički odbor djeluje u sastavu za trgovinu u skladu s člankom 8.6., sastoji se od predstavnika stranaka odgovornih za pitanja trgovine i ulaganja.

6. Zajednički odbor ima ovlast donositi odluke u slučajevima predviđenima ovim Sporazumom ili ako na njega takve ovlasti prenese Zajedničko vijeće u skladu s člankom 40.1. stavkom 7. Zajednički odbor ovlašten je davati i preporuke, među ostalim kada mu je ta ovlast delegirana na temelju članka 40.1. stavka 7. Zajednički odbor donosi odluke i daje preporuke uzajamnim dogovorom i u skladu sa svojim poslovnikom. Pri izvršavanju delegiranih funkcija Zajednički odbor donosi odluke i daje preporuke u skladu s poslovnikom Zajedničkog vijeća. Odluke su obvezujuće za stranke, koje poduzimaju sve mjere potrebne za njihovu provedbu. Preporuke nisu obvezujuće.

7. Osim ovog članka, kada Zajednički odbor djeluje u sastavu za trgovinu, primjenjuje se članak 8.6.

Članak 40.3.

Pododbori i druga tijela

1. Osniva se Pododbor za razvoj i međunarodnu suradnju radi koordinacije i nadzora provedbe aktivnosti suradnje u područjima iz dijela II. ovog Sporazuma.

2. Pododbori specifični za dio III. ovog Sporazuma osnivaju se na temelju članka 8.8.

3. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu donijeti odluku o osnivanju dodatnog pododbora ili drugog tijela. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu pododboru ili drugom tijelu osnovanom u skladu s ovim stavkom dodijeliti zadaće u okviru njihovih nadležnosti kako bi im pomogli u obavljanju njihovih funkcija i kako bi se uzele u obzir posebne zadaće ili predmeti. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu promijeniti zadaće koje se dodjeljuju bilo kojem pododboru ili tijelu osnovanom na temelju ovog stavka ili raspustiti te pododbore ili tijela.

4. Pododbori i druga tijela sastavljeni su od predstavnika stranaka, a njima supredsjedaju predstavnici svake stranke.

5. Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom ili ako su se stranke drukčije dogovorile, pododbori se sastaju u roku od godine dana od svojeg osnivanja, a nakon toga, na zahtjev bilo koje stranke ili Zajedničkog vijeća ili Zajedničkog odbora, na odgovarajućoj razini. Pododbori se mogu sastajati i na vlastitu inicijativu, u skladu sa svojim poslovnicima. Sastanci pododbora održavaju se uživo ili bilo kojim tehnološkim sredstvom u skladu s njihovim poslovnicima. Sastanci koji se održavaju uživo odvijaju se naizmjence u Bruxellesu i Santiagu.

6. Osim ako je ovim Sporazumom drukčije predviđeno, pododbori i druga tijela izvješćuju Zajednički odbor o svojim aktivnostima redovito i na zahtjev Zajedničkog odbora.

7. Okolnost da bilo koji pododbor ili neko drugo tijelo razmatra neki predmet ili pitanje ne sprečava Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor da se njima bave.

8. Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor mogu utvrditi poslovnik pododbora i drugih tijela ako to smatraju primjerenim. Ako Zajedničko vijeće ili Zajednički odbor ne utvrde takav poslovnik, poslovnik Zajedničkog odbora primjenjuje *se mutatis mutandis*.

9. Pododbori i druga tijela mogu davati preporuke u skladu sa svojim poslovnicima. Pododbori i druga tijela daju preporuke uzajamnim dogovorom. Preporuke pododbora i drugih tijela nemaju obvezujuću snagu.

10. Pododbor za usluge i ulaganja osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1. može donositi odluke o utvrđivanju u skladu s člankom 17.39. Pododbor za financijske usluge osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1. može donositi odluke o utvrđivanju u skladu s člankom 25.20. Navedeni pododbori te odluke donose uzajamnim dogovorom. Te su odluke obvezujuće za stranke.

Članak 40.4.

Zajednički parlamentarni odbor

1. Osniva se Zajednički parlamentarni odbor. Taj se odbor sastoji od članova Europskog parlamenta i članova Kongresa Čilea.

2. Zajednički parlamentarni odbor donosi svoj Poslovnik.

3. Zajednički parlamentarni odbor jest forum za sastajanje i razmjenu mišljenja te za unapređenje odnosa. Sastaje se dvaput godišnje.

4. Zajednički parlamentarni odbor obavješćuje se o odlukama i preporukama Zajedničkog vijeća.

5. Zajednički parlamentarni odbor može davati preporuke Zajedničkom vijeću o provedbi ovog Sporazuma.

Članak 40.5.

Sudjelovanje civilnog društva

Svaka stranka promiče sudjelovanje civilnog društva u provedbi ovog Sporazuma, posebno putem interakcije s odgovarajućom domaćom savjetodavnom skupinom iz članka 40.6. i Forumom civilnog društva iz članka 40.7.

Članak 40.6.

Domaće savjetodavne skupine

1. Svaka stranka u roku od dvije godine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma osniva ili određuje domaću savjetodavnu skupinu. U svakoj domaćoj savjetodavnoj skupini uravnoteženo su zastupljeni neovisne organizacije civilnog društva, uključujući nevladine organizacije, sindikati te poslovne organizacije i organizacije poslodavaca. U tu svrhu svaka stranka utvrđuje vlastita pravila o imenovanju kako bi odredila sastav odgovarajuće domaće savjetodavne skupine, pružajući pritom mogućnosti pristupa sudionicima iz različitih sektora. Članstvo u svakoj domaćoj savjetodavnoj skupini obnavlja se periodično, u skladu s pravilima o imenovanju utvrđenima u skladu s ovim stavkom.

2. Svaka se stranka sastaje sa svojom domaćom savjetodavnom skupinom najmanje jednom godišnje kako bi raspravljala o provedbi ovog Sporazuma. Svaka stranka može razmotriti stajališta ili preporuke svoje domaće savjetodavne skupine.

3. Kako bi informirala javnost o svojoj domaćoj savjetodavnoj skupini, svaka stranka objavljuje popis organizacija koje sudjeluju u njezinoj domaćoj savjetodavnoj skupini, kao i podatke za kontakt te skupine.

4. Stranke promiču interakciju između domaćih savjetodavnih skupina odgovarajućim sredstvima.

Članak 40.7.

Forum civilnog društva

1. Stranke promiču redovitu organizaciju Foruma civilnog društva radi održavanja dijaloga o provedbi ovog Sporazuma.

2. Stranke sporazumno sazivaju sastanke Foruma civilnog društva. Pri sazivanju sastanka Foruma civilnog društva svaka stranka poziva neovisne organizacije civilnog društva osnovane na njezinu području, uključujući članove svoje domaće savjetodavne skupine iz članka 40.6. Svaka stranka promiče uravnoteženu zastupljenost, čime se omogućuje sudjelovanje nevladinih organizacija, sindikata te poslovnih organizacija i organizacija poslodavaca. Svaka organizacija snosi troškove povezane sa svojim sudjelovanjem u Forumu civilnog društva.

3. Predstavnici stranaka koje sudjeluju u Zajedničkom vijeću ili Zajedničkom odboru, prema potrebi, sudjeluju na sastancima Foruma civilnog društva. Stranke, zajedno ili pojedinačno, objavljuju sve službene izjave dane na Forumu civilnog društva.

POGLAVLJE 41.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.1.

Definicija stranaka

Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) „stranka” znači:

i. Europska unija ili njezine države članice ili Europska unija i njezine države članice, u skladu s njihovim područjima nadležnosti („stranka EU”), ili

ii. Čile; i

(b) „stranke” znači stranka EU i Čile.

Članak 41.2.

Teritorijalno područje primjene

1. Ovaj se Sporazum primjenjuje:

(a) u odnosu na stranku EU, na područja na kojima se primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije te pod uvjetima utvrđenima u tim ugovorima; i

(b) u odnosu na Čile, na kopneni, pomorski i zračni prostor pod njegovim suverenitetom te isključivi gospodarski pojas i epikontinentalni pojas unutar kojeg ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u skladu s međunarodnim pravom ([145]) i pravom Čilea ([146]).

Upućivanja na „područje” u ovom Sporazumu tumače se u smislu ovog stavka, osim ako je u okviru ovog Sporazumna izričito drukčije predviđeno.

2. U pogledu odredaba o tarifnom postupanju s robom, uključujući pravila o podrijetlu i privremenu suspenziju takvog postupanja, ovaj Sporazum primjenjuje se i na dijelove carinskog područja Europske unije iz članka 4. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([147]) koji nisu obuhvaćeni stavkom 1. točkom (a) ovog članka.

([145]) Podrazumijeva se da međunarodno pravo osobito uključuje Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora, sastavljenu u Montego Bayu 10. prosinca 1982.

([146]) Podrazumijeva se da u slučaju nedosljednosti između prava Čilea i međunarodnog prava prednost ima međunarodno pravo.

([147]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL EU L 269, 10.10.2013., str. 1.).

Članak 41.3.

Ispunjavanje obveza

1. Svaka stranka poduzima opće ili posebne mjere potrebne za ispunjavanje svojih obveza iz ovog Sporazuma.

2. Ako stranka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju od obveza iz dijela III. ovog Sporazuma, primjenjuju se posebni mehanizmi predviđeni u tom dijelu.

3. Ako bilo koja stranka smatra da druga stranka nije ispunila bilo koju od obveza koje su u članku 1.2. stavku 2. ili članku 2.2. stavku 1. opisane kao ključni elementi, može poduzeti odgovarajuće mjere. Za potrebe ovog stavka „odgovarajuće mjere" mogu uključivati suspenziju, djelomično ili u cijelosti, ovog Sporazuma.

4. Ako stranka smatra da druga stranka nije ispunila neku obvezu iz ovog Sporazuma, osim onih koje su obuhvaćene područjem primjene stavaka 2. i 3. ovog članka, o tome obavješćuje drugu stranku. Stranke održavaju savjetovanja pod pokroviteljstvom Zajedničkog vijeća radi postizanja uzajamno prihvatljivog rješenja. Zajedničko vijeće nastoji što prije postići uzajamno prihvatljivo rješenje. Ako Zajedničko vijeće ne uspije postići uzajamno prihvatljivo rješenje u roku od 60 dana od datuma obavijesti, stranka koja je dostavila obavijest može poduzeti odgovarajuće mjere. Za potrebe ovog stavka „odgovarajuće mjere" mogu uključivati samo suspenziju dijelova I., II. i IV. ovog Sporazuma.

5. Odgovarajuće mjere iz stavaka 3. i 4. ovog članka poduzimaju se uz puno poštovanje međunarodnog prava i razmjerne su neispunjenju obveza iz ovog Sporazuma. Prednost se mora dati onim mjerama koje najmanje narušavaju funkcioniranje ovog Sporazuma.

Članak 41.4.

Iznimke u vezi sa sigurnošću

1. Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se tako da se:

(a) od stranke zahtijeva da dostavi informacije čije objavljivanje smatra suprotnim svojim bitnim sigurnosnim interesima ili pruži pristup tim informacijama; ili

(b) stranku sprečava da poduzme bilo kakve radnje koje smatra potrebnima za zaštitu svojih bitnih sigurnosnih interesa:

i. povezanih s proizvodnjom ili trgovinom oružjem, streljivom i vojnom opremom te u vezi s trgovinom i prometom drugom robom i materijalima, uslugama i tehnologijom te gospodarskim djelatnostima koji se obavljaju izravno ili neizravno u svrhe opskrbe vojnih snaga;

ii. povezanih s fisijskim i fuzijskim materijalima ili materijalima iz kojih su takvi materijali dobiveni; ili

iii. poduzetih u vrijeme rata ili drugog izvanrednog stanja u međunarodnim odnosima; ili

(c) stranku sprečava da poduzme bilo kakve radnje za ispunjenje svojih obveza na temelju Povelje Ujedinjenih naroda u svrhu očuvanja međunarodnog mira i sigurnosti.

2. Stranka u najvećoj mogućoj mjeri obavješćuje Zajednički odbor o svim radnjama koje poduzima na temelju stavka 1. točaka (b) i (c) i o okončanju tih radnji.

Članak 41.5.

Stupanje na snagu i privremena primjena

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana trećeg mjeseca nakon datuma posljednje obavijesti kojom su se stranke međusobno obavijestile o dovršetku svojih unutarnjih postupaka potrebnih za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

2. Neovisno o stavku 1. stranke mogu privremeno primjenjivati ovaj Sporazum, u cijelosti ili djelomično, u skladu sa svojim unutarnjim postupcima.

3. Privremena primjena počinje prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon datuma na koji stranke obavijeste jedna drugu o završetku svojih unutarnjih postupaka, prema potrebi u tu svrhu, uključujući potvrdu Čilea o njegovoj suglasnosti s privremenom primjenom dijelova ovog Sporazuma koje je predložila stranka EU.

4. Svaka stranka može pisanim putem obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri da prestane privremeno primjenjivati ovaj Sporazum. Prestanak privremene primjene stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon te obavijesti.

5. Tijekom privremene primjene ovog Sporazuma Zajedničko vijeće i druga tijela osnovana na temelju ovog Sporazuma mogu obavljati svoje funkcije u odnosu na odredbe koje podliježu privremenoj primjeni. Sve odluke donesene u okviru obavljanja tih funkcija prestaju proizvoditi učinke od datuma na koji dođe do prestanka privremene primjene ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 4. To ne utječe na prošle učinke odluka koje su propisno izvršene prije tog datuma.

6. Ako se, u skladu sa stavcima 2. i 3., odredba ovog Sporazuma privremeno primjenjuje do stupanja na snagu ovog Sporazuma, smatra se da se bilo kakvo upućivanje u toj odredbi na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma odnosi na dan od kojeg stranke primjenjuju navedenu odredbu u skladu sa stavkom 3.

7. Obavijesti u skladu s ovim člankom šalju se, za stranku EU, glavnom tajniku Vijeća Europske unije, a za Čile Ministarstvu vanjskih poslova.

Članak 41.6.

Izmjene

1. Stranke se mogu u pisanom obliku dogovoriti o izmjenama ovog Sporazuma. Izmjene stupaju na snagu *mutatis mutandis* u skladu s odredbama članka 41.5.

2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, Zajedničko vijeće može donijeti odluke o izmjeni ovog Sporazuma u slučajevima iz članka 8.5. stavka 1. točke (a) i članka 41.9. stavka 5.

Članak 41.7.

Drugi sporazumi

1. Sporazum o pridruživanju, uključujući sve odluke donesene u skladu s njegovim institucionalnim okvirom, prestaje proizvoditi učinke stupanjem na snagu ovog Sporazuma i zamjenjuje ga ovaj Sporazum.

2. Stupanjem na snagu ovog Sporazuma Privremeni sporazum o trgovini prestaje proizvoditi učinke i zamjenjuje ga ovaj Sporazum.

3. Upućivanja na Sporazum o pridruživanju, uključujući sve odluke donesene u skladu s njegovim institucionalnim okvirom, ili na Privremeni sporazum o trgovini u svim drugim sporazumima i dogovorima između stranaka smatraju se upućivanjima na ovaj Sporazum.

4. Stranke mogu nadopuniti ovaj Sporazum sklapanjem posebnih sporazuma u bilo kojem području suradnje koje je obuhvaćeno područjem primjene dijela II. ovog Sporazuma. Takvi posebni sporazumi čine sastavni dio ukupnih bilateralnih odnosa kako su uređeni ovim Sporazumom i na njih se primjenjuje zajednički institucionalni okvir.

5. Postojeći bilateralni sporazumi povezani s posebnim područjima suradnje obuhvaćenima područjem primjene dijela II. ovog Sporazuma smatraju se dijelom ukupnih bilateralnih odnosa kako su uređeni ovim Sporazumom i na njih se primjenjuje zajednički institucionalni okvir.

6. Postojeći sporazumi obuhvaćeni područjem primjene dijela III. ovog Sporazuma prestaju proizvoditi učinke stupanjem na snagu ovog Sporazuma.

7. Nakon stupanja ovog Sporazuma na snagu smatra se da je Zajedničko vijeće osnovano člankom 40.1. ovog Sporazuma donijelo sve preporuke ili odluke koje je donijelo Vijeće za trgovinu osnovano Privremenim sporazumom o trgovini. Za sve preporuke ili odluke koje je donio Odbor za trgovinu osnovan na temelju Privremenog sporazuma o trgovini smatra se da ih je donio Zajednički odbor osnovan člankom 40.2. ovog Sporazuma.

8. Neovisno o stavku 2. ovog članka:

(a) privremene zaštitne mjere donesene u skladu s člankom 20.5. Privremenog sporazuma o trgovini, koje su na snazi na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, ostaju primjenjive do njihova prirodnog isteka;

(b) bilateralne zaštitne mjere donesene u skladu s poglavljem 5. odjeljkom C Privremenog sporazuma o trgovini, koje su na snazi na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, ostaju primjenjive do njihova prirodnog isteka;

(c) postupci rješavanja sporova koji su već pokrenuti u skladu s člankom 26.22. stavkom 1. ili člankom 31.5. Privremenog sporazuma o trgovini nastavljaju se od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma do njihova završetka; i

(d) obvezujući ishod svih postupaka rješavanja sporova pokrenutih u skladu s člankom 26.22. stavkom 1. ili člankom 31.5. Privremenog sporazuma o trgovini ostaju obvezujući za stranke nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

9. Stranke ne mogu pokretati postupke rješavanja sporova na temelju ovog Sporazuma o pitanjima koja su bila predmet završnog izvješća vijeća na temelju poglavlja 26. ili 31. Privremenog sporazuma o trgovini.

10. Prijelazna razdoblja koja su već potpuno ili djelomično istekla na temelju Privremenog sporazuma o trgovini uzimaju se u obzir pri izračunu prijelaznih razdoblja predviđenih ekvivalentnim odredbama ovog Sporazuma. Takva prijelazna razdoblja na temelju ovog Sporazuma računaju se od datuma stupanja na snagu Privremenog sporazuma o trgovini.

11. Postupovna razdoblja koja su već potpuno ili djelomično istekla na temelju Privremenog sporazuma o trgovini uzimaju se u obzir pri izračunu postupovnih razdoblja predviđenih ekvivalentnim odredbama ovog Sporazuma.

12. Sporazum o trgovini vinima u Prilogu V. Sporazumu o pridruživanju („Sporazum o vinu”) i Sporazum o trgovini jakim alkoholnim pićima i aromatiziranim pićima u Prilogu VI. Sporazumu o pridruživanju („Sporazum o jakim alkoholnim pićima”) ([148]), uključujući sve dodatke, *mutatis mutandis* ugrađuju se u ovaj Sporazum i čine njegov sastavni dio te kako slijedi:

(a) upućivanja u Sporazumu o vinu i Sporazumu o jakim alkoholnim pićima na mehanizam za rješavanje sporova iz dijela IV. Sporazuma o pridruživanju, kao i na Kodeks ponašanja iz Priloga XVI. Sporazumu o pridruživanju tumače se kao upućivanja na mehanizam za rješavanje sporova predviđen u poglavlju 38. odnosno na Kodeks ponašanja predviđen u Prilogu 38.-B ovom Sporazumu;

(b) upućivanja na Zajednicu u Sporazumu o vinu i Sporazumu o jakim alkoholnim pićima tumače se kao upućivanja na stranku EU;

(c) upućivanja u Sporazumu o vinu i Sporazumu o jakim alkoholnim pićima na Odbor za pridruživanje osnovan Sporazumom o pridruživanju tumače se kao upućivanja na Zajednički odbor osnovan u skladu s člankom 40.2. ovog Sporazuma koji djeluje u sastavu za trgovinu;

(d) upućivanja u Sporazumu o vinu i Sporazumu o jakim alkoholnim pićima na Prilog IV. Sporazumu o pridruživanju tumače se kao upućivanja na poglavlje 13. ovog Sporazuma;

(e) podrazumijeva se da Zajednički odbor osnovan člankom 30. Sporazuma o vinu i Zajednički odbor osnovan člankom 17. Sporazuma o jakim alkoholnim pićima nastavljaju postojati i izvršavati funkcije navedene u članku 29. Sporazuma o vinu i članku 16. Sporazuma o jakim alkoholnim pićima;

(f) podrazumijeva se da se članak 41.11. stavak 2. ovog Sporazuma primjenjuje na Sporazum o vinu i Sporazum o jakim alkoholnim pićima; i

([148]) Podrazumijeva se da su datum potpisivanja i datum stupanja na snagu Sporazuma o vinu i Sporazuma o jakim alkoholnim pićima jednaki datumu potpisivanja i datumu stupanja na snagu Sporazuma o pridruživanju.

(g) smatra se da Sporazum o vinu i Sporazum o jakim alkoholnim pićima, kako su ugrađeni u ovaj Sporazum, uključuju sve izmjene Sporazuma o vinu i Sporazuma o jakim alkoholnim pićima, kako su uključeni u Privremeni sporazum o trgovini.

13. Za svaku odluku donesenu u skladu s institucionalnim okvirom Sporazuma o pridruživanju u vezi sa Sporazumom o vinu ili Sporazumom o jakim alkoholnim pićima, koja je na snazi u trenutku stupanja na snagu ovog Sporazuma, smatra se da ju je donio Zajednički odbor osnovan u skladu s člankom 40.2. ovog Sporazuma, koji djeluje u sastavu za trgovinu.

14. Stranke mogu razmjenom pisama izmijeniti dodatke Sporazumu o vinu i Sporazumu o jakim alkoholnim pićima kako su ugrađeni ([149]).

Članak 41.8.

Prilozi, dodaci, protokoli, napomene i bilješke

Prilozi, dodaci, protokoli, napomene i bilješke uz ovaj Sporazum njegov su sastavni dio.

Članak 41.9.

Buduća pristupanja Europskoj uniji

1. Stranka EU obavješćuje Čile o svakom zahtjevu treće zemlje za pristupanje Europskoj uniji.

2. Stranka EU obavješćuje Čile o datumu potpisivanja i stupanja na snagu ugovora o pristupanju nove države članice Europskoj uniji („Ugovor o pristupanju”).

3. Nova država članica pristupa ovom Sporazumu u skladu s uvjetima koje odredi Zajedničko vijeće. To pristupanje počinje proizvoditi učinke na datum pristupanja nove države članice Europskoj uniji.

4. Neovisno o stavku 3. ovog članka, dio III. ovog Sporazuma primjenjuje se između nove države članice i Čilea od datumaa pristupanja te nove države članice Europskoj uniji.

5. Kako bi se olakšala provedba stavka 4. ovog članka, od datuma potpisivanja Ugovora o pristupanju Zajednički odbor ispituje sve učinke na ovaj Sporazum koji proizlaze iz pristupanja nove države članice Europskoj uniji, na temelju članka 8.6. stavka 1. točke (f). Zajedničko vijeće donosi odluku o svim potrebnim izmjenama prilogâ ovom Sporazumu i o svim drugim potrebnim prilagodbama, uključujući prijelazne mjere. Svaka odluka Zajedničkog vijeća donesena na temelju ovog stavka počinje proizvoditi učinke na datum pristupanja nove države članice Europskoj uniji.

Članak 41.10.

Privatna prava

1. Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se kao da se osobama izravno dodjeljuju prava ili nameću obveze osim prava i obveza koji nastaju između stranaka u skladu s međunarodnim javnim pravom ili kao da se dopušta izravno pozivanje na ovaj Sporazum u pravnim sustavima stranaka.

2. Stranka ne predviđa pravo na poduzimanje mjera protiv druge stranke u skladu sa svojim pravom na osnovi toga da mjera druge stranke nije u skladu s ovim Sporazumom.

Članak 41.11.

Upućivanja na zakone i druge sporazume

1. Osim ako je drukčije predviđeno, podrazumijeva se da upućivanja u ovom Sporazumu na zakone i druge propise stranke uključuju i sve njhove izmjene.

([149]) Podrazumijeva se da će Čile sve izmjene Sporazuma o vinu i Sporazuma o jakim alkoholnim pićima kako su ugrađeni u ovaj Sporazum provoditi putem izvršnih sporazuma (*acuerdos de ejecución*), u skladu s čileanskim pravom.

2. Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom, ako se na međunarodne sporazume u cijelosti ili djelomično upućuje u ovom Sporazumu ili su oni u cijelosti ili djelomično ugrađeni u ovaj Sporazum, podrazumijeva se da to uključuje sve njihove izmjene ili sporazume koji ih nasljeđuju, a koji za obje stranke stupaju na snagu na datum potpisivanja ovog Sporazuma ili nakon tog datuma.

3. Ako se kao posljedica izmjena ovog Sporazuma ili sporazuma koji ga nasljeđuju, kako je navedeno u stavku 2., pojave pitanja u vezi s provedbom ili primjenom ovog Sporazuma, stranke se na zahtjev jedne od stranaka mogu međusobno savjetovati kako bi pronašle uzajamno zadovoljavajuće rješenje.

Članak 41.12.

Trajanje

Ovaj Sporazum ostaje na snazi neograničeno vrijeme.

Članak 41.13.

Prestanak

Neovisno o članku 41.12., svaka stranka može obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri da okonča ovaj Sporazum. Obavijest se za stranku EU šalje glavnom tajniku Vijeća Europske unije, a za Čile Ministarstvu vanjskih poslova. Prestanak Sporazuma počinje proizvoditi učinke šest mjeseci nakon datuma obavijesti.

Članak 41.14.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

U POTVRDU TOGA, niže potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Съставено в Брюксел на тринадесети декември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el trece de diciembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne třináctého prosince dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den trettende december to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am dreizehnten Dezember zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the thirteenth day of December in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le treize décembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá déag de mhí na Nollag sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu trinaestog prosinca godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì tredici dicembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų gruodžio tryliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év december havának tizenharmadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, dertien december tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em treze de dezembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la treisprezece decembrie două mii douăzeci și trei.

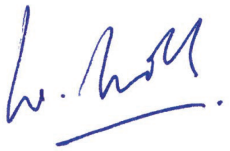
V Bruseli trinásteho decembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, trinajstega decembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den trettonde december år tjugohundratjugotre.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

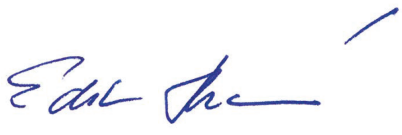
Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

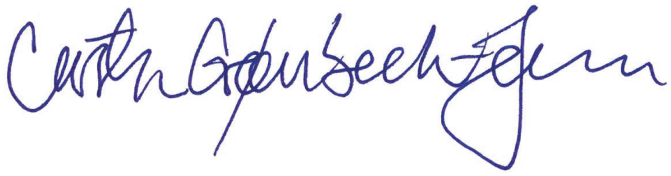
За Република България

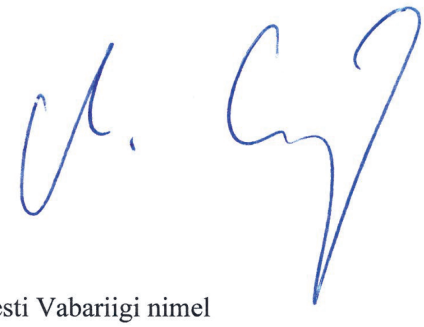
Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

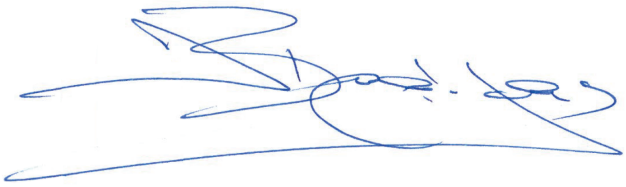
Eesti Vabariigi nimel

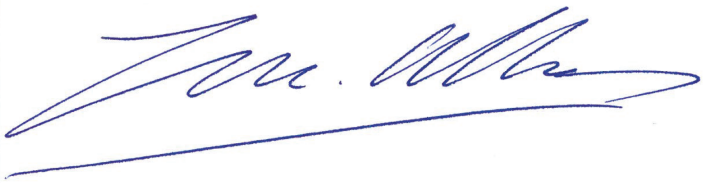
Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

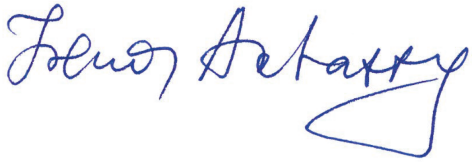
Por el Reino de España

Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

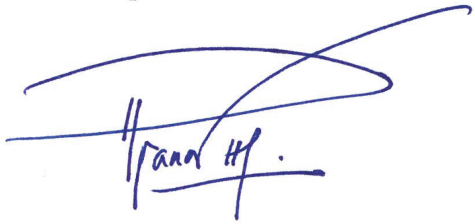
Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

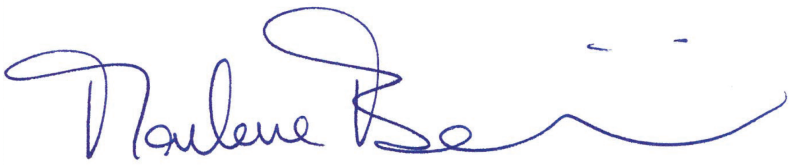
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

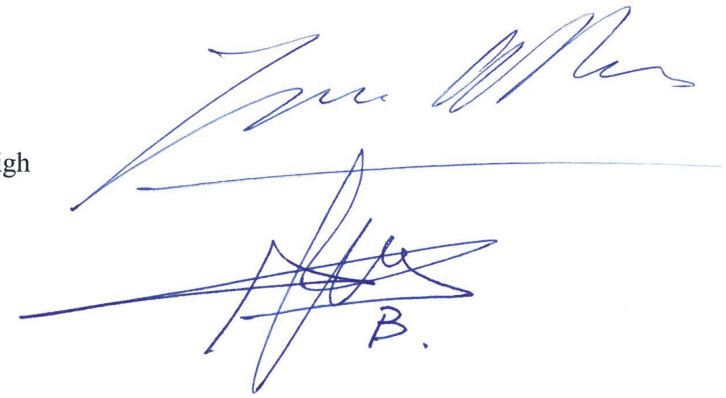
Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

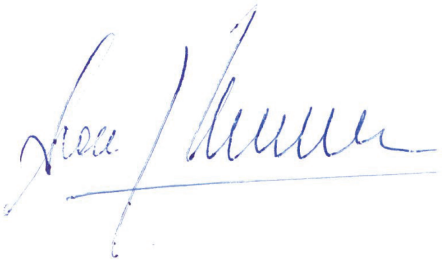
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Por la República de Chile

PRILOG 9.

RASPOREDI UKIDANJA CARINA

ODJELJAK A

OPĆE ODREDBE

1. Za potrebe ovog Priloga „nulta godina” znači razdoblje koje počinje na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, a završava 31. prosinca iste kalendarske godine. „Prva godina” počinje 1. siječnja nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, a svako sljedeće sniženje carina stupa na snagu 1. siječnja svake sljedeće godine.

2. Za potrebe ovog Priloga Sporazum o pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, potpisan u Bruxellesu 18. studenoga 2002., kako je zadnje izmijenjen Trećim dodatnim protokolom uz taj Sporazum, potpisanim u Bruxellesu 29. lipnja 2017., naziva se „Sporazum o pridruživanju iz 2002.”.

3. Za robu s podrijetlom koja nije navedena u rasporedu stranke u ovom Prilogu i dalje će se primjenjivati oslobođenje od carine pri uvozu u tu stranku kako je dogovoreno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Za robu podrijetlom iz Čilea koja se uvozi u Europsku uniju to se odnosi na robu razvrstanu u poglavlja 5., 6., 9., 14., od 25. do 28., 30., 31., 32., 34., 36., 37. i od 39. do 97. ili tarifne brojeve od 2901. do 2904., od 2906. do 2942., 3301., od 3303. do 3307., 3501., 3503., 3504., 3506., 3507., od 3801. do 3808., od 3810. do 3823., 3825. i 3826. Harmoniziranog sustava (kako je izmijenjen 1. siječnja 2017.). Za robu podrijetlom iz Europske unije koja se uvozi u Čile to se odnosi na robu razvrstanu u poglavlja 1., 2., od 5. do 9., 13., 14., 18., 20., 22. i od 24. do 97. Harmoniziranog sustava (kako je izmijenjen 1. siječnja 2017.).

4. Za robu podrijetlom iz druge stranke, koja je utvrđena u rasporedu svake stranke u ovom Prilogu, u skladu s člankom 9.5. primjenjuju se sljedeće kategorije za postupno snižavanje ili ukidanje carina:

(a) carine na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine stranke navodi u stavkama kategorije „0” ukidaju se od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma;

(b) carine na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine stranke navodi u stavkama kategorije „3” ukidaju se u četiri jednake godišnje faze počevši od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, a takva se roba oslobađa carine od 1. siječnja treće godine;

(c) carine na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine stranke navodi u stavkama kategorije „5” ukidaju se u šest jednakih godišnjih faza počevši od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, a takva se roba oslobađa carine od 1. siječnja pete godine;

(d) carine na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine stranke navodi u stavkama kategorije „7” ukidaju se u osam jednakih godišnjih faza počevši od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, a takva se roba oslobađa carine od 1. siječnja sedme godine;

(e) carine na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine Čilea u Dodatku 9.-2. navodi u stavkama kategorije „7*” ukidaju se u tri jednake godišnje faze počevši od 1. siječnja pete godine, a takva se roba oslobađa carine od 1. siječnja sedme godine;

(f) *ad valorem* komponenta carina na robu s podrijetlom koja se u rasporedu ukidanja carine stranke EU-a u Dodatku 9.-1. navodi u stavkama kategorije „0+EP” ukida se od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma; ukidanje carina primjenjuje se samo na *ad valorem* carinu; zadržava se posebna carina na robu s podrijetlom koja se primjenjuje ako uvozna cijena padne ispod ulazne cijene;

(g) carine na robu s podrijetlom naznačenu u vezi sa stavkama iz kategorije „E” u rasporedu postupnog ukidanja carine stranke izuzete su od ukidanja.

5. Osnovna stopa za određivanje privremene carinske stope po fazama za određenu stavku jest carinska stopa prema načelu najpovlaštenije nacije koja se primjenjuje 1. siječnja 2018. ili povlaštena carina kako je utvrđena u Sporazumu o pridruživanju iz 2002., ovisno o tome koja je niža.

6. Za potrebe ukidanja carina u skladu s člankom 9.5., carinske stope po fazama zaokružuju se naniže barem na prvu decimalu postotnog boda ili, ako je carinska stopa izražena u novčanim jedinicama, barem na drugu decimalu službene novčane jedinice stranke.

7. Ako su stavke označene oznakom carinskih kvota „TRQ” u rasporedu ukidanja carina stranke, kategorija postupnog ukidanja primjenjuje se na uvoz robe izvan carinske kvote navedene u odjeljku B.

8. Ovaj se Prilog temelji na Harmoniziranom sustavu kako je izmijenjen 1. siječnja 2017.

ODJELJAK B

CARINSKE KVOTE

Za upravljanje carinskom kvotom utvrđenom na temelju ovog Priloga u nultoj godini stranke izračunavaju obujam te carinske kvote diskontiranjem razmjernog obujma koji odgovara razdoblju od 1. siječnja do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. ([1])

Stranka koja otvara carinske kvote drugoj stranci kako je navedeno u ovom Prilogu upravlja tim carinskim kvotama na transparentan, objektivan i nediskriminirajući način u skladu sa svojim zakonodavstvom. Stranka koja otvara carinske kvote pravodobno i redovito objavljuje sve relevantne informacije o upravljanju kvotama, uključujući i one o raspoloživom obujmu i kriterijima prihvatljivosti.

Čile upravlja carinskim kvotama utvrđenima u ovom Prilogu prema načelu „prvi po redoslijedu”.

Stranka EU upravlja carinskim kvotama utvrđenima u ovom Prilogu prema načelu „prvi po redoslijedu” ili na temelju sustava uvoznih ili izvoznih dozvola u skladu sa svojim pravom.

PODODJELJAK 1.

CARINSKE KVOTE ČILEA

1. Carinska kvota za sir

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina Čilea u Dodatku 9.-2. u stavkama s oznakom „TRQ-Cheese” i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. ([2])

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
0	2 850
1	2 925
2	3 000
3	3 075
4	3 150
5	3 225
6	3 300

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2024. ili kasnije, ukupne godišnje količine utvrđene u točki (a) povećavaju se za 75 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([3]).

([1]) Podrazumijeva se da se obujam raspoloživ za nultu godinu izračunava množenjem dopuštenog obujma koji odgovara nultoj godini (kako je utvrđeno u ovom Prilogu) s razlomkom čiji je brojnik preostali broj dana nulte godine, a nazivnik ukupan broj dana kalendarske godine na koju pada nulta godina (365 ili 366, ovisno o slučaju).

([2]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 1 500 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. stavku 1. Priloga II. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([3]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0406 10 10, 0406 10 20, 0406 10 30, 0406 10 90, 0406 20 00, 0406 30 00, 0406 40 00, 0406 90 10, 0406 90 20, 0406 90 30, 0406 90 40 i 0406 90 90.

(d) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina Čilea iz Dodatka 9.-2.

2. Carinska kvota za proizvode ribarstva

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina Čilea u Dodatku 9.-2. u stavkama s oznakom „TRQ-Fish" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 5 000 metričkih tona (masa proizvoda) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma u razdoblju od nulte do druge godine ([4]).

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0302 54 11, 0302 54 12, 0302 54 13, 0302 54 14, 0302 54 15, 0302 54 16, 0302 54 19 i 0302 59 19.

(c) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina Čilea iz Dodatka 9.-2.

PODODJELJAK 2.

CARINSKE KVOTE STRANKE EU-A

1. Carinska kvota za govođe meso

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-BF" i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 4 800 metričkih tona (masa proizvoda) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([5]).

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupna godišnja količina utvrđena u točki (a) povećava se za 100 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([6]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0201 10 00, 0201 20 20, 0201 20 30, 0201 20 50, 0201 20 90, 0201 30 00, 0202 10 00, 0202 20 10, 0202 20 30, 0202 20 50, 0202 20 90, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0206 10 95, 0206 29 91, 0210 20 10, 0210 20 90, 0210 99 51, 1602 50 10 i 1602 90 61.

2. Carinska kvota za svinjsko meso

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-PK" i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 19 800 metričkih tona (masa proizvoda) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([7]).

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupna godišnja količina utvrđena u točki (a) povećava se za 350 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([8]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0203 11 10, 0203 12 11, 0203 12 19, 0203 19 11, 0203 19 13, 0203 19 15, 0203 19 55, 0203 19 59, 0203 21 10, 0203 22 11, 0203 22 19, 0203 29 11, 0203 29 13, 0203 29 15, 0203 29 55, 0203 29 59, 1601 00 91, 1601 00 99, 1602 41 10, 1602 42 10, 1602 49 11, 1602 49 13, 1602 49 15, 1602 49 19, 1602 49 30, 1602 49 50 i 1602 90 51.

([4]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 5 000 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 3. podtočki (a) Priloga II. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([5]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 1 000 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 1. podtočki (a) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida se godišnje povećanje od 10 % početne količine iz odjeljka 1. točke 1. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([6]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

([7]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 3 500 metričkih tona (početni obujam) i carinsku kvotu od 1 000 metričkih tona (dodanih nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji) koje su utvrđene u odjeljku 1. točki 1. podtočkama (b) i (e) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida se godišnje povećanje od 10 % početne količine iz odjeljka 1. stavka 1. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([8]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

3. Carinska kvota za ovčje meso

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SP” i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 9 600 metričkih tona (masa proizvoda) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([9]).

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupna godišnja količina utvrđena u točki (a) povećava se za 200 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([10]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u tarifni broj 0204.

4. Carinska kvota za meso peradi

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-PY” i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([11]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone, masa proizvoda)
Od 0. do 2.	29 300
3. i svaka sljedeća godina	38 300

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupne godišnje količine utvrđene u točki (a) povećavaju se za 725 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([12]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0207 11 10, 0207 11 30, 0207 11 90, 0207 12 10, 0207 12 90, 0207 13 10, 0207 13 20, 0207 13 30, 0207 13 40, 0207 13 50, 0207 13 60, 0207 13 70, 0207 13 99, 0207 14 10, 0207 14 20, 0207 14 30, 0207 14 40, 0207 14 50, 0207 14 60, 0207 14 70, 0207 14 99, 0207 24 10, 0207 24 90, 0207 25 10, 0207 25 90, 0207 26 10, 0207 26 20, 0207 26 30, 0207 26 40, 0207 26 50, 0207 26 60, 0207 26 70, 0207 26 80, 0207 26 99, 0207 27 10, 0207 27 20, 0207 27 30, 0207 27 40, 0207 27 50, 0207 27 60, 0207 27 70, 0207 27 80, 0207 27 99, 0207 41 20, 0207 41 30, 0207 41 80, 0207 42 30, 0207 42 80, 0207 44 10, 0207 44 21, 0207 44 31, 0207 44 41, 0207 44 51, 0207 44 61, 0207 44 71, 0207 44 81, 0207 44 99, 0207 45 10, 0207 45 21, 0207 45 31, 0207 45 41, 0207 45 51, 0207 45 61, 0207 45 71, 0207 45 81, 0207 45 99, 0207 51 10, 0207 51 90, 0207 52 10, 0207 52 90, 0207 54 10, 0207 54 21, 0207 54 31, 0207 54 41, 0207 54 51, 0207 54 61, 0207 54 71, 0207 54 81, 0207 54 99, 0207 55 10, 0207 55 21, 0207 55 31, 0207 55 41, 0207 55 51, 0207 55 61, 0207 55 71, 0207 55 81, 0207 55 99, 0207 60 05, 0207 60 10, 0207 60 21, 0207 60 31, 0207 60 41, 0207 60 51, 0207 60 61, 0207 60 81, 0207 60 99, 1602 32 11 i 1602 39 21.

5. Carinska kvota za ribe

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-Fish” i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 250 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([13]).

([9]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 2 000 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 1. podtočki (c) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida se godišnje povećanje od 10 % početne količine iz odjeljka 1. stavka 1. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([10]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

([11]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 7 250 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 1. podtočki (d) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida se godišnje povećanje od 10 % početne količine iz odjeljka 1. stavka 1. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([12]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

([13]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 150 metričkih tona utvrđenu u odjeljku 1. stavku 5. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1604 14 21, 1604 14 26, 1604 14 28, 1604 14 31, 1604 14 36, 1604 14 38, 1604 14 41, 1604 14 46, 1604 14 48, 1604 19 31, 1604 19 39 i 1604 20 70.

6. Carinska kvota za jaja i proizvode od jaja

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-EG" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 500 metričkih tona (ekvivalent jaja u ljusci) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 0407 11 00, 0407 19 11, 0407 19 19, 0407 21 00, 0407 29 10, 0407 90 10, 0408 11 80, 0408 19 81, 0408 19 89, 0408 91 80, 0408 99 80, 3502 11 90 i 3502 19 90.

7. Carinska kvota za češnjak

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-GC" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 2 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([14]).

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u tarifnu oznaku 0703 20 00.

8. Carinska kvota za škrob i derivate škroba

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SH" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 300 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1108 11 00, 1108 12 00, 1108 13 00, 1108 14 00, 1108 19 10, 1108 19 90, 1109 00 00, 2905 43 00, 2905 44 11, 2905 44 19, 2905 44 91, 2905 44 99, 3505 10 10, 3505 10 90, 3824 60 11, 3824 60 19, 3824 60 91 i 3824 60 99.

9. Carinska kvota za maslinovo ulje

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-OL" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 11 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1509 10 10, 1509 10 20, 1509 10 80, 1509 90 00, 1510 00 10 i 1510 00 90.

10. Carinska kvota za proizvode s visokim udjelom šećera

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SR" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 1 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1702 30 10, 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 10, 1702 40 90, 1702 50 00, 1702 60 10, 1702 60 80, 1702 60 95, 1702 90 30, 1704 90 99, 1806 10 30, 1806 10 90, 1806 20 95, 1901 90 95, 1901 90 99, 2006 00 31, 2006 00 38, 2007 91 10, 2101 12 98, 2101 20 98, ex 2106 90 98 i 3302 10 29.

Od nulte do šeste godine ovaj se stavak primjenjuje i na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1702 90 50, 1702 90 71, 1702 90 75, 1702 90 79, 1702 90 80, 1702 90 95, 2106 90 30, 2106 90 55 i 2106 90 59.

([14]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 500 metričkih tona (početni obujam) i carinsku kvotu od 30 metričkih tona (početni obujam, dodan nakon pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike Europskoj uniji) koje su utvrđene u odjeljku 1. točki 2. podtočki (b) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002. Na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma ukida se godišnje povećanje od 5 % početne količine iz stavka 2. Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

11. Carinska kvota za prerađene žitarice

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-PC” i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([15]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
0	1 900
1	1 950
2	2 000

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupna godišnja količina utvrđena u točki (a) povećava se za 50 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([16]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u tarifni broj 1104.

(d) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina stranke EU-a iz Dodatka 9.-1.

12. Carinska kvota za šećerne proizvode

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SRa” i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([17]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
Od 0. do 2.	400

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1704 10 10, 1704 10 90, 1704 90 10, 1704 90 30, 1704 90 51, 1704 90 55, 1704 90 61, 1704 90 65, 1704 90 71, 1704 90 75 i 1704 90 81.

(c) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina stranke EU-a iz Dodatka 9.-1.

13. Carinska kvota za čokoladu

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SRb” i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([18]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
Od 0. do 2.	400

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1806 20 10, 1806 20 30, 1806 20 50, 1806 20 70, 1806 20 80, 1806 31 00, 1806 32 10, 1806 32 90, 1806 90 11, 1806 90 19, 1806 90 31, 1806 90 39, 1806 90 50, 1806 90 60, 1806 90 70 i 1806 90 90.

(c) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina stranke EU-a iz Dodatka 9.-1.

([15]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 1 000 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 2. podtočki (c) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([16]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

([17]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 400 metričkih tona utvrđenu u odjeljku 1. točki 3. podtočki (a) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([18]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 400 metričkih tona utvrđenu u odjeljku 1. točki 3. podtočki (b) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

14. Carinska kvota za slatke kekse i vafle

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u stavkama s oznakom „TRQ-BS" i u točki (b) oslobađa se carine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma ([19]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
Od 0. do 2.	500

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1905 31 11, 1905 31 19, 1905 31 30, 1905 31 91, 1905 31 99, 1905 32 05, 1905 32 11, 1905 32 19, 1905 32 91, 1905 32 99 i 1905 90 45.

(c) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina stranke EU-a iz Dodatka 9.-1.

15. Carinska kvota za pripremljene gljive

(a) Roba s podrijetlom u sljedećim ukupnim godišnjim količinama koja je navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-MS" i u točki (c) ovog stavka oslobađa se carine od stupanja na snagu ovog Sporazuma ([20]).

Godina	Ukupna godišnja količina (metričke tone)
0	950
1	975
2	1 000
3	1 025
4	1 050
5	1 075
6	1 100

(b) Ako ovaj Sporazum stupi na snagu 2022. ili kasnije, ukupna godišnja količina utvrđena u točki (a) povećava se za 25 metričkih tona za svaku punu kalendarsku godinu koja istekne između 1. siječnja 2021. i 1. siječnja godine u kojoj ovaj Sporazum stupi na snagu ([21]).

(c) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u tarifne oznake 2003 10 20 i 2003 10 30.

(d) Ta se carinska kvota postupno ukida nakon ukidanja carina u skladu s rasporedom ukidanja carina stranke EU-a iz Dodatka 9.-1.

16. Carinska kvota za slatki kukuruz

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-SC" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 800 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 2001 90 30, 2004 90 10 i 2005 80 00.

([19]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 500 metričkih tona utvrđenu u odjeljku 1. točki 3. podtočki (c) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([20]) Ta carinska kvota zamjenjuje carinsku kvotu od 500 metričkih tona (početni obujam) utvrđenu u odjeljku 1. točki 2. podtočki (d) Priloga I. Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

([21]) Podrazumijeva se da se ovom odredbom nastoji uzeti u obzir godišnje povećanje obujma utvrđeno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002. do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

17. Carinska kvota za sok od jabuke

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-AJ" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 2 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 2009 79 11 i 2009 79 91.

18. Carinska kvota za voćne proizvode

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-FP" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 10 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 2007 10 10, 2007 91 30, 2007 99 20, ex 2007 99 31, ex 2007 99 33, ex 2007 99 39, 2008 30 19 i 2008 40 19.

19. Carinska kvota za etanol

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-EL" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 2 000 metričkih tona od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 2207 10 00 i 2207 20 00.

20. Carinska kvota za rum

(a) Roba s podrijetlom navedena u rasporedu ukidanja carina stranke EU-a u Dodatku 9.-1. u stavkama s oznakom „TRQ-RM" i u točki (b) ovog stavka oslobađa se carine u ukupnoj godišnjoj količini od 500 hektolitara (ekvivalent čistog alkohola) od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

(b) Ovaj se stavak primjenjuje na robu s podrijetlom razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 2208 40 11, 2208 40 39, 2208 40 51 i 2208 40 99.

21. Kad je riječ o carinskoj kvoti navedenoj u stavku 6., za pretvorbu mase proizvoda u ekvivalent jaja u ljusci primjenjuju se sljedeći konverzijski faktori:

Tarifna stavka	Opis tarifne stavke (isključivo u ogledne svrhe)	Konverzijski faktor
0407 11 00	Oplođena jaja za liježenje, od domaćih kokoši	100 %
0407 19 11	Oplođena jaja za liježenje, od domaćih pura ili domaćih gusaka	100 %
0407 19 19	Oplođena jaja peradi za liježenje (osim jaja pura, gusaka i kokoši)	100 %
0407 21 00	Svježa jaja domaćih kokoši, u ljusci (osim oplođenih jaja za liježenje)	100 %
0407 29 10	Svježa jaja peradi, u ljusci (osim jaja kokoši i oplođenih jaja za liježenje)	100 %
0407 90 10	Jaja peradi, u ljusci, konzervirana ili kuhana	100 %
0408 11 80	Žumanjci jaja, sušeni, namijenjeni prehrani ljudi, s dodanim šećerom ili ostalim sladilima ili bez njih	246 %

Tarifna stavka	Opis tarifne stavke (isključivo u ogledne svrhe)	Konverzijski faktor
0408 19 81	Žumanjci jaja, tekući, prikladni za prehranu ljudi, s dodanim šećerom ili ostalim sladilima ili bez njih	116 %
0408 19 89	Žumanjci jaja (osim tekućih), smrznuti ili drukčije konzervirani, prikladni za prehranu ljudi, s dodanim šećerom ili ostalim sladilima ili bez njih (osim sušenih)	116 %
0408 91 80	Sušena ptičja jaja, bez ljuske, s dodanim šećerom ili ostalim sladilima ili bez njih, prikladna za prehranu ljudi (osim žumanjaka)	452 %
0408 99 80	Ptičja jaja, bez ljuske, svježa, kuhana na pari ili u vodi, oblikovana, smrznuta ili drukčije konzervirana, s dodanim šećerom ili ostalim sladilima ili bez njih, prikladna za prehranu ljudi (osim sušenih jaja i žumanjaka)	116 %
3502 11 90	Albumin iz jaja, sušen (npr. u pločama, ljuskama, pahuljicama ili u prahu), prikladan za prehranu ljudi	856 %
3502 19 90	Albumin iz jaja, prikladan za prehranu ljudi (osim sušenog, npr. u listićima, pahuljicama, kristalima, prahu)	116 %

Dodatak 9.-1.

TARIFNI RASPORED STRANKE EU-a

Napomena 1.: Opseg proizvoda na ovom popisu utvrđen je oznakama KN u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1577 ([1]).

Napomena 2.: Roba podrijetlom iz Čilea uvezena u stranku EU i razvrstana u tarifnu oznaku sa zabilježbom koja se odnosi na ovu napomenu i dalje će biti oslobođena od carine kako je dogovoreno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

Napomena 3.: Sustav ulaznih cijena utvrđen je u Prilogu 2. kombiniranoj nomenklaturi u Prilogu I. Provedbenoj uredbi (EU) 2020/1577.

([1]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1577 od 21. rujna 2020. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL EU L 361, 30.10.2020., str. 1.).

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0101 21 00	-- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0101 29 10	--- za klanje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0101 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0101 30 00	- magarci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0101 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 21 10	--- junice (ženska goveda koja se nikad nisu telila)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 21 30	--- krave	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 21 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 29 05	--- podroda *Bibos* ili podroda *Poephagus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 29 10	---- mase ne veće od 80 kg	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 21	----- za klanje	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 29	----- ostalo	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 41	----- za klanje	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 49	----- ostalo	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 51	------ za klanje	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 59	------ ostalo	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0102 29 61	------ za klanje	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 69	------ ostalo	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 91	------ za klanje	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 29 99	------ ostalo	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 31 00	-- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 39 10	--- domaće vrste	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 39 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 90 20	-- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0102 90 91	--- domaće vrste	10,2 + 93,1 EUR/100 kg	7	
0102 90 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0103 10 00	- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0103 91 10	--- domaće vrste	41,2 EUR/100 kg	7	
0103 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0103 92 11	---- Krmače koje su se barem jednom oprasile, mase ne manje od 160 kg	35,1 EUR/100 kg	7	
0103 92 19	---- ostalo	41,2 EUR/100 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0103 92 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0104 10 10	-- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0104 10 30	--- janjad (starosti do godine dana)	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 10 80	--- ostalo	80,5 EUR/100 kg	7	
0104 20 10	-- čistokrvne rasplodne životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0104 20 90	-- ostalo	80,5 EUR/100 kg	7	
0105 11 11	--- za nesilice	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 19	---- ostalo	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 91	--- za nesilice	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 11 99	---- ostalo	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 12 00	-- pure	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 13 00	-- patke	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 14 00	-- guske	152 EUR/1 000 p/st	7	
0105 15 00	-- biserke	52 EUR/1 000 p/st	7	
0105 94 00	-- kokoši vrste *Gallus domesticus*	20,9 EUR/100 kg	7	
0105 99 10	--- patke	32,3 EUR/100 kg	7	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0105 99 20	--- guske	31,6 EUR/100 kg	7	
0105 99 30	--- pure	23,8 EUR/100 kg	7	
0105 99 50	--- biserke	34,5 EUR/100 kg	7	
0106 11 00	-- primati	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 12 00	-- kitovi, dupini i pliskavice (sisavci iz reda *Cetacea*); morske krave i moronji (sisavci iz reda *Sirenia*); tuljani, morski lavovi i morževi (sisavci iz podreda *Pinnipedia*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 13 00	-- deve i ostale vrste iz porodice *Camelidae*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 14 10	--- domaći kunići	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 14 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 20 00	- gmazovi (uključujući zmije i kornjače)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 31 00	-- ptice grabljivice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 32 00	-- psitako-vrste (uključujući papige, papigice s dugim repovima, crvene are i kakadue)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 33 00	-- nojevi; emui (*Dromaius novaehollandiae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 39 10	-- golubovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 39 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0106 41 00	-- pčele	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 49 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0106 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0201 10 00	- trupovi i polovice	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 20	-- kompenzirane četvrtine	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 30	-- neraskomadane ili raskomadane prednje četvrtine	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 50	-- neraskomadane ili raskomadane stražnje četvrtine	12,8 + 212,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 20 90	-- ostalo	12,8 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0201 30 00	- bez kostiju	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 10 00	- trupovi i polovice	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 10	-- kompenzirane četvrtine	12,8 + 176,8 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 30	-- neraskomadane ili raskomadane prednje četvrtine	12,8 + 141,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 50	-- neraskomadane ili raskomadane stražnje četvrtine	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 20 90	-- ostalo	12,8 + 265,3 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 10	-- prednje četvrtine, cijele ili raskomadane u najviše pet komada, svaka u jednom bloku; „kompenzirane” četvrtine u dva bloka, od kojih jedan sadržava prednju četvrtinu, cijelu ili raskomadanu u najviše pet komada, a drugi dio zadnju četvrtinu, isključujući file u jednom komadu	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0202 30 50	-- „crop”, vrat s potplećkom („chuck and blade”) i prsa s donjim dijelom plećke	12,8 + 221,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0202 30 90	-- ostalo	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0203 11 10	--- od domaćih svinja	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0203 12 11	---- šunke i komadi od njih	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 19	---- plećke i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 12 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0203 19 11	---- prednji dijelovi i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 13	---- leđa i komadi od njih, s kostima	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 15	---- prsa s potrbušinom (potrbušina) i komadi od njih	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 55	----- bez kostiju	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 59	----- ostalo	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0203 21 10	--- od domaćih svinja	53,6 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 21 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0203 22 11	---- šunke i komadi od njih	77,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0203 22 19	---- plećke i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 22 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0203 29 11	---- prednji dijelovi i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 13	---- leđa i komadi od njih, s kostima	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 15	---- prsa s potrbušinom (potrbušina) i komadi od njih	46,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 55	----- bez kostiju	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 59	----- ostalo	86,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
0203 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0204 10 00	- trupovi i polovice, janjeći, svježi ili rashlađeni	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 21 00	-- trupovi i polovice	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 10	--- skraćene prednje četvrtine	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 30	--- slabine i/ili podslabine	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 50	--- noge	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 22 90	--- ostalo	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 23 00	-- bez kostiju	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0204 30 00	- trupovi i polovice, janjeći, smrznuti	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 41 00	-- trupovi i polovice	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 10	--- skraćene prednje četvrtine	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 30	--- slabine i/ili podslabine	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 50	--- noge	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 42 90	--- ostalo	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 43 10	--- janjeće	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 43 90	--- ostalo	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 11	--- trupovi i polovice	12,8 + 171,3 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 13	--- skraćene prednje četvrtine	12,8 + 119,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 15	--- slabine i/ili podslabine	12,8 + 188,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 19	--- noge	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 31	---- komadi s kostima	12,8 + 222,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 39	---- komadi bez kostiju	12,8 + 311,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 51	--- trupovi i polovice	12,8 + 128,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SP

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0204 50 53	--- skraćene prednje četvrtine	12,8 + 90,2 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 55	--- slabine i/ili podslabine	12,8 + 141,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 59	--- noge	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 71	---- komadi s kostima	12,8 + 167,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0204 50 79	---- komadi bez kostiju	12,8 + 234,5 EUR/100 kg	E	TRQ-SP
0205 00 20	- svježe ili rashlađeno	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0205 00 80	- smrznuto	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 10 10	-- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 10 95	--- mišićna i tetivna prepona	12,8 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 10 98	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 21 00	-- jezici	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 22 00	-- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 29 10	--- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 29 91	---- mišićna i tetivna prepona	12,8 + 304,1 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0206 29 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0206 30 00	- od svinja, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 41 00	-- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 49 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 80 10	-- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 80 91	--- od konja, magaraca, mula i mazgi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 80 99	--- od ovaca i koza	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 90 10	-- za proizvodnju farmaceutskih proizvoda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 90 91	--- od konja, magaraca, mula i mazgi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0206 90 99	--- od ovaca i koza	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 11 10	--- očišćeno od perja i utrobe, s glavama i nogama, poznato kao „83 % pilići”	26,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 30	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu, ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „70 % pilići”	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 11 90	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetra i želudaca, poznato kao „65 % pilići”, ili drukčije podneseno	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 12 10	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu, ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „70 % pilići”	29,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 12 90	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetra i želudaca, poznato kao „65 % pilići”, ili drukčije podneseno	32,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 13 10	---- bez kostiju	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 20	----- polovice ili četvrtine	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 30	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 40	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 50	----- prsa i komadi od njih	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 60	----- noge i komadi od njih	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 70	----- ostalo	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 13 91	---- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 13 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 10	---- bez kostiju	102,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 20	----- polovice ili četvrtine	35,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 30	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 40	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 50	----- prsa i komadi od njih	60,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 60	----- noge i komadi od njih	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 14 70	----- ostalo	100,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 14 91	---- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 14 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 10	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu, ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „80 % purani”	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 24 90	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetara i želudaca, poznato kao „73 % purani”, ili drukčije podneseno	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 25 10	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu, ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „80 % purani”	34 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 25 90	--- očišćeno od perja i utrobe, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetara i želudaca, poznato kao „73 % purani”, ili drukčije podneseno	37,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 10	---- bez kostiju	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 20	----- polovice ili četvrtine	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 30	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 40	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 50	----- prsa i komadi od njih	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 60	------ bataci i komadi od bataka	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 70	------ ostalo	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 26 80	----- ostalo	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 26 91	---- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 26 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 10	---- bez kostiju	85,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 20	----- polovice ili četvrtine	41 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 30	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 40	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 50	----- prsa i komadi od njih	67,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 60	------ bataci i komadi od njih	25,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 70	------ ostalo	46 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 80	----- ostalo	83 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 27 91	---- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 27 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 20	--- očišćeno od perja, iskrvavljeno, bez crijeva ali neočišćeno, s glavama i nogama, poznato kao „85 % patke”	38 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 30	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „70 % patke”	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 41 80	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetara i želudaca, poznato kao „63 % patke”, ili drukčije podneseno	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 42 30	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu ali s vratovima, srcima, jetrima i želucima, poznato kao „70 % patke”	46,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 42 80	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu i bez vratova, srca, jetara i želudaca, poznato kao „63 % patke”, ili drukčije podneseno	51,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 43 00	-- masna jetra, svježa ili rashlađena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 44 10	---- bez kostiju	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 21	----- polovice ili četvrtine	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 31	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 41	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 51	----- prsa i komadi od njih	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 61	----- noge i komadi od njih	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 71	----- paltoi	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 81	----- ostalo	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 44 91	---- jetra, osim masnih jetara	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 44 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 10	---- bez kostiju	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 21	----- polovice ili četvrtine	56,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 45 31	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 41	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 51	----- prsa i komadi od njih	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 61	----- noge i komadi od njih	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 71	----- paltoi	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 81	----- ostalo	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 45 93	----- masna jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 45 95	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 45 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 10	--- očišćeno od perja, iskrvavljeno, neočišćeno od unutarnjih organa, s glavama i nogama, poznato kao „82 % guske”	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 51 90	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu, sa srcima i želucima ili bez njih, poznato kao „75 % guske”, ili drukčije podneseno	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 10	--- očišćeno od perja, iskrvavljeno, neočišćeno od unutarnjih organa, s glavama i nogama, poznato kao „82 % guske”	45,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 52 90	--- očišćeno od perja i unutarnjih organa, bez glava i nogu, sa srcima i želucima ili bez njih, poznato kao „75 % guske”, ili drukčije podneseno	48,1 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 53 00	-- masna jetra, svježa ili rashlađena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 54 10	---- bez kostiju	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 54 21	----- polovice ili četvrtine	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 31	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 41	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 51	----- prsa i komadi od njih	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 61	----- noge i komadi od njih	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 71	----- paltoi	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 81	----- ostalo	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 54 91	---- jetra, osim masnih jetara	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 54 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 10	---- bez kostiju	110,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 21	----- polovice ili četvrtine	52,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 31	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 41	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 51	----- prsa i komadi od njih	86,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 61	----- noge i komadi od njih	69,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 71	----- paltoi	66 EUR/100 kg	E	TRQ-PY

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0207 55 81	----- ostalo	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 55 93	----- masna jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 55 95	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 55 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 05	-- neizrezano na komade, svježe, rashlađeno ili smrznuto	49,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 10	---- bez kostiju	128,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 21	----- polovice ili četvrtine	54,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 31	----- cijela krila, sa ili bez vrhova	26,9 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 41	----- hrptovi, vratovi, hrptovi s vratovima, trtice i vrhovi krila	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 51	----- prsa i komadi od njih	115,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 61	----- noge i komadi od njih	46,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 81	----- ostalo	123,2 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0207 60 91	---- jetra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0207 60 99	---- ostalo	18,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PY
0208 10 10	-- od domaćih kunića	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0208 30 00	- od primata	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 40 10	-- meso kitova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 40 20	-- meso tuljana	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 40 80	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 50 00	- od gmazova (uključujući zmije i kornjače)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 60 00	- od deva i ostalih vrsta iz porodice *Camelidae*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 90 10	-- od domaćih golubova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 90 30	-- od divljači, osim od divljih kunića ili zečeva	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 90 60	-- od sobova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 90 70	-- žablji kraci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0208 90 98	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0209 10 11	--- svježa, rashlađena, smrznuta, soljena ili u salamuri	21,4 EUR/100 kg	7	
0209 10 19	--- sušena ili dimljena	23,6 EUR/100 kg	7	
0209 10 90	-- svinjska masnoća, osim one iz podbroja 0209 10 11 ili 0209 10 19	12,9 EUR/100 kg	7	
0209 90 00	- ostalo	41,5 EUR/100 kg	7	
0210 11 11	----- šunke i komadi od njih	77,8 EUR/100 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0210 11 19	----- plećke i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 11 31	----- šunke i komadi od njih	151,2 EUR/100 kg	7	
0210 11 39	----- plećke i komadi od njih	119 EUR/100 kg	7	
0210 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 12 11	---- soljeni ili u salamuri	46,7 EUR/100 kg	7	
0210 12 19	---- sušeni ili dimljeni	77,8 EUR/100 kg	7	
0210 12 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 19 10	----- „bacon” polovice ili „spencers”	68,7 EUR/100 kg	7	
0210 19 20	----- skraćene (3/4) polovice ili srednji dijelovi („middles”)	75,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 30	----- prednji dijelovi i komadi od njih	60,1 EUR/100 kg	7	
0210 19 40	----- leđa i komadi od njih	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 50	----- ostalo	86,9 EUR/100 kg	7	
0210 19 60	----- prednji dijelovi i komadi od njih	119 EUR/100 kg	7	
0210 19 70	----- leđa i komadi od njih	149,6 EUR/100 kg	7	
0210 19 81	------ bez kostiju	151,2 EUR/100 kg	7	
0210 19 89	------ ostalo	151,2 EUR/100 kg	7	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0210 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 20 10	-- s kostima	15,4 + 265,2 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 20 90	-- bez kostiju	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 91 00	-- od primata	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 92 10	-- od kitova, dupina i pliskavica (sisavaca iz reda *Cetacea*); morskih krava i moronja (sisavaca iz reda *Sirenia*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 92 91	---- meso	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 92 92	---- klaonički proizvodi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 92 99	---- jestivo brašno i krupica od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0210 93 00	-- od gmazova (uključujući zmije i kornjače)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 10	---- od konja, soljeno, u salamuri ili sušeno	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 21	----- s kostima	222,7 EUR/100 kg	7	
0210 99 29	----- bez kostiju	311,8 EUR/100 kg	7	
0210 99 31	---- od sobova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 41	----- jetra	64,9 EUR/100 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0210 99 49	----- ostalo	47,2 EUR/100 kg	7	
0210 99 51	----- mišićna i tetivna prepona	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
0210 99 59	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 71	------ masna jetra od gusaka ili pataka, soljena ili u salamuri	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 79	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 85	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0210 99 90	--- jestivo brašno i krupica od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda	15,4 + 303,4 EUR/100 kg	7	
0301 11 00	-- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 91 10	--- vrste *Oncorhynchus apache* ili *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 92 10	--- duljine manje od 12 cm	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 92 30	--- duljine 12 cm ili veće, ali ne veće od 20 cm	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 92 90	--- duljine 20 cm ili veće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 93 00	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0301 94 10	--- plavoperajna tuna (*Thunnus thynnus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 94 90	--- sjevernopacifička tuna (*Thunnus orientalis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 95 00	-- južna plavoperajna tuna (*Thunnus maccoyii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 99 11	---- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 99 17	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0301 99 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 11 10	--- vrste *Oncorhynchus apache* ili *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 11 20	--- kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*), s glavom i škrgama, bez utrobe, mase veće od 1,2 kg po komadu, ili bez glave, škrga i utrobe, mase veće od 1 kg po komadu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 11 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 13 00	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 14 00	-- atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 21 10	--- grenlandski halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 21 30	--- atlantski halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 21 90	--- pacifički halibut (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 22 00	-- iverak zlatopjeg (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 23 00	-- listovi (*Solea* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 24 00	-- romb (*Psetta maxima*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 29 10	--- patarače (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 29 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 31 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 31 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 32 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 32 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 33 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 33 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 34 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 34 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 35 11	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 35 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 35 91	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 35 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 36 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 36 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 39 20	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 39 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 41 00	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 42 00	-- inćuni (*Engraulis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 43 10	--- srdele vrste *Sardina pilchardus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 43 30	--- srdele roda *Sardinops*; srdela golema (*Sardinella* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 43 90	--- papalina (*Sprattus sprattus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 44 00	-- skušovke (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 45 10	--- atlantski šarun (*Trachurus trachurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 45 30	--- čileanski šarun (*Trachurus murphyi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 45 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 46 00	-- kobija (*Rachycentron canadum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 47 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 49 11	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 49 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 49 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 51 10	--- atlantski bakalar (*Gadus morhua*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 51 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 52 00	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 53 00	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 54 11	---- kapski oslić (*Merluccius capensis*) i dubokovodni kapski oslić (*Merluccius paradoxus*)	11,5	0	
0302 54 15	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*)	11,5	0	
0302 54 19	---- ostalo	11,5	0	
0302 54 90	--- tabinjke roda *Urophycis*	11,5	0	
0302 55 00	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 56 00	-- ugotica pučinka i ugotica južnih mora (*Micromesistius poutassou, Micromesistius australis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 59 10	--- polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 59 20	--- pišmolj (*Merlangius merlangus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 59 30	--- kolja (*Pollachius pollachius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 59 40	--- manjići (*Molva* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 59 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 71 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 72 00	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 73 00	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 74 00	-- jegulje (*Anguilla* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 79 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 81 15	--- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 81 30	--- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 81 40	--- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 81 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 82 00	-- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 83 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 84 10	--- lubin (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 84 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 85 10	--- zubatac (*Dentex dentex*) ili rumenci (*Pagellus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 85 30	--- orada (komarča) (*Sparus aurata*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 85 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 10	--- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 21	----- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 31	----- vrste *Sebastes marinus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 39	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 40	---- grboglavke (*Brama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 50	---- grdobine (*Lophius* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 60	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 89 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 91 00	-- jetra, ikra i mliječ	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0302 92 00	-- peraje morskog psa	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302 99 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 11 00	-- buljooki losos (crveni losos) (*Oncorhynchus nerka*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 12 00	-- ostali pacifički losos (*Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 13 00	-- atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 14 10	--- vrste *Oncorhynchus apache* ili *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 14 20	--- kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*), s glavom i škrgama, bez utrobe, mase veće od 1,2 kg po komadu, ili bez glave, škrga i utrobe, mase veće od 1 kg po komadu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 14 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 23 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 24 00	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 25 00	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 26 00	-- jegulje (*Anguilla* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 31 10	--- grenlandski halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 31 30	--- atlantski halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 31 90	--- pacifički halibut (*Hippoglossus stenolepis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 32 00	-- iverak zlatopjeg (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 33 00	-- listovi (*Solea* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 34 00	-- romb (*Psetta maxima*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 39 10	--- iverak (*Platichthys flesus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 39 30	--- riba roda *Rhombosolea*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 39 50	--- riba vrste *Pelotreis flavilatus* ili *Peltorhamphus novaezelandiae*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 39 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 41 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 41 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 42 20	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 42 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 43 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 43 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 44 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 44 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 45 12	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 45 18	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 45 91	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 45 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 46 10	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 46 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 49 20	--- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 49 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 51 00	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 53 10	--- srdele vrste *Sardina pilchardus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 53 30	--- srdele roda *Sardinops*; srdela golema (*Sardinella* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 53 90	--- papalina (*Sprattus sprattus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 54 10	--- skušovke vrste *Scomber scombrus* i *Scomber japonicus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 54 90	--- skušovke vrste *Scomber australasicus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 55 10	--- atlantski šarun (*Trachurus trachurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 55 30	--- čileanski šarun (*Trachurus murphyi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 55 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 56 00	-- kobija (*Rachycentron canadum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 57 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 59 10	--- inćuni (*Engraulis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 59 21	---- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 59 29	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 59 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 63 10	--- atlantski bakalar (*Gadus morhua*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 63 30	--- grenlandski bakalar (*Gadus ogac*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 63 90	--- pacifički bakalar (*Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 64 00	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 65 00	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 66 11	---- kapski oslić (*Merluccius capensis*) i dubokovodni kapski oslić (*Merluccius paradoxus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 66 12	---- argentinski oslić (oslić jugozapadnog Atlantika) (*Merluccius hubbsi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 66 13	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 66 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 66 90	--- tabinjke roda *Urophycis*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 67 00	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 68 10	--- ugotica pučinka (*Micromesistius poutassou*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 68 90	--- ugotica južnih mora (*Micromesistius australis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 10	--- polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 30	--- pišmolj (*Merlangius merlangus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 50	--- kolja (*Pollachius pollachius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 70	--- plavi oslić (hoki) (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 80	--- manjići (*Molva* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 69 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 81 15	--- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 81 30	--- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 81 40	--- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 81 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 82 00	-- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 83 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 84 10	--- lubin (*Dicentrarchus labrax*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 84 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 10	--- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 21	----- za industrijsku proizvodnju proizvoda iz tarifnog broja 1604	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 31	----- vrste *Sebastes marinus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 39	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 40	---- pastirica atlantska (*Orcynopsis unicolor*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 50	---- zubatac (*Dentex dentex*) i rumenci (*Pagellus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 55	---- orada (komarča) (*Sparus aurata*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 60	---- grboglavke (*Brama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 65	---- grdobine (*Lophius* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 70	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 89 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303 91 10	--- tvrda i meka ikra za proizvodnju dezoksiribonukleinske kiseline ili protamin sulfata	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 92 00	-- peraje morskog psa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0303 99 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 31 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 32 00	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 33 00	-- nilski ostriž (*Lates niloticus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 39 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 41 00	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 42 10	--- kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*), mase veće od 400 g po komadu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 42 50	--- vrste *Oncorhynchus apache* ili *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 42 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 43 00	-- riba iz reda plosnatica (*Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae* i *Citharidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 44 10	--- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*) i polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 44 30	--- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 44 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 45 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 46 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 47 10	--- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 47 20	--- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 47 30	--- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 47 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 48 00	-- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 49 10	--- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 49 50	---- bodečnjaci (*Sebastes* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 49 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 51 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 52 00	-- salmonida	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 53 00	-- bakalarke iz porodica *Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae* i *Muraenolepididae*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 54 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 55 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 56 10	--- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 56 20	--- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 56 30	--- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 56 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 57 00	-- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 59 10	--- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 59 50	---- komadi od haringe s kožom i bez leđne kosti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 59 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 61 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 62 00	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 63 00	-- nilski ostriž (*Lates niloticus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 69 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 71 10	--- pacifički bakalar (*Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 71 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 72 00	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 73 00	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 74 11	---- kapski oslić (*Merluccius capensis*) i dubokovodni kapski oslić (*Merluccius paradoxus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 74 15	---- argentinski oslić (oslić jugozapadnog Atlantika) (*Merluccius hubbsi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 74 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 74 90	--- tabinjke roda *Urophycis*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 75 00	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 79 10	--- polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 79 30	--- pišmolj (*Merlangius merlangus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 79 50	--- plavi oslić (hoki) (*Macruronus novaezelandiae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 79 80	--- manjići (*Molva* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 79 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 81 00	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 82 10	--- kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*), mase veće od 400 g po komadu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 82 50	--- vrste *Oncorhynchus apache* ili *Oncorhynchus chrysogaster*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 82 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 83 10	--- iverak zlatopjeg (*Pleuronectes platessa*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 83 30	--- iverak (*Platichthys flesus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 83 50	--- patarače (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 83 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 84 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 85 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 86 00	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 87 00	-- tuna (roda *Thunnus*), tunj prugavac (*Euthynnus (Katsuwonus) pelamis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 88 11	---- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 88 15	---- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 88 18	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 88 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 88 90	--- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 10	--- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 21	----- vrste *Sebastes marinus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 30	---- riba roda *Euthynnus*, osim tunja prugavca (*Euthynnus (Katsuwonus) pelamis*) navedenog u podbroju 0304 87 00	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 41	----- skuša vrste *Scomber australasicus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 49	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 60	---- grdobine (*Lophius* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 89 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 91 00	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 92 00	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 93 10	--- surimi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 93 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 94 10	--- surimi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 94 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 95 10	--- surimi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 21	----- pacifički bakalar (*Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 25	----- atlantski bakalar (*Gadus morhua*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 30	---- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 40	---- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 50	---- oslić roda *Merluccius*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 60	---- ugotica pučinka (*Micromesistius poutassou*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 95 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 96 10	--- kostelj (*Squalus acanthias*) i morske mačke (*Scyliorhinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 96 20	--- kučina (*Lamna nasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 96 30	--- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 96 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 97 00	-- raže i voline (*Rajidae*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 10	--- surimi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 21	---- slatkovodna riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304 99 23	----- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 29	----- bodečnjaci (*Sebastes* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 55	----- patarače (*Lepidorhombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 61	----- grboglavke (*Brama* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 65	-----grdobine (*Lophius* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0304 99 99	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 10 00	- brašno, krupica i peleti od ribe, uporabljivi za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 20 00	- jetra, ikra i mliječ od ribe, sušena, dimljena, soljena ili u salamuri	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 31 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 32 11	---- pacifički bakalar (*Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 32 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 32 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 39 10	--- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*), soljeni ili u salamuri	11,5	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305 39 50	--- grenlandski halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*), soljen ili u salamuri	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 39 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 41 00	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	9,5	0	
0305 42 00	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 43 00	-- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 44 10	--- jegulje (*Anguilla* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 44 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 49 10	--- grenlandski halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 49 20	--- atlantski halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 49 30	--- skušovke (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 49 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 51 10	--- sušeni, nesoljeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 51 90	--- sušeni, soljeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305 52 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 53 10	--- polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 53 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 54 30	--- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 54 50	--- inćuni (*Engraulis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 54 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 59 70	--- atlantski halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 59 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 61 00	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 62 00	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 63 00	-- inćuni (*Engraulis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 64 00	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 69 10	--- polarni bakalar (*Boreogadus saida*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305 69 30	--- atlantski halibut (*Hippoglossus hippoglossus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 69 50	--- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 69 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 71 00	-- peraje morskog psa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 72 00	-- riblje glave, repovi i mjehuri	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0305 79 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 11 10	--- repovi jastoga	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 12 10	--- cijeli	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 12 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 14 10	--- kraljevski rak (*Paralithodes camchaticus*), snježne rakovice (*Chionoecetes* spp.) i plava rakovica (*Callinectes sapidus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 14 30	--- jestiva ili smeđa rakovica (*Cancer pagurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 14 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 15 00	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 16 91	--- kozice pjeskulje (*Crangon crangon*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306 16 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 17 91	--- blijede (crvene) kozice (*Parapenaeus longirostris*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 17 92	--- velike kozice roda *Penaeus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 17 93	--- kozice iz porodice *Pandalidae*, osim roda *Pandalus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 17 94	--- kozice roda *Crangon*, osim kozica pjeskulja (*Crangon crangon*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 17 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 19 10	--- slatkovodni rakovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 31 00	-- jastozi (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 32 10	--- živi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 32 91	---- cijeli	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 32 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 33 10	--- jestiva ili smeđa rakovica (*Cancer pagurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 33 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 34 00	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 35 10	---- svježe ili rashlađene	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306 35 50	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 35 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 36 10	--- kozice iz porodice *Pandalidae*, osim roda *Pandalus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 36 50	--- kozice roda *Crangon*, osim kozica pjeskulja (*Crangon crangon*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 36 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 39 10	--- slatkovodni rakovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 39 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 91 00	-- jastozi (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 92 10	--- cijeli	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 92 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 93 10	--- jestiva ili smeđa rakovica (*Cancer pagurus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 93 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 94 00	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 95 11	----- kuhane u pari ili vodi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 95 19	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 95 20	---- kozice roda *Pandalus* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306 95 30	---- kozice iz porodice *Pandalidae*, osim roda *Pandalus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 95 40	---- kozice roda *Crangon*, osim kozica pjeskulja (*Crangon crangon*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 95 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 99 10	--- slatkovodni rakovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0306 99 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 11 10	--- pločaste kamenice (roda *Ostrea*), žive, i mase (uključujući ljušturu) ne veće od 40 g po komadu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 12 00	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 21 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 22 10	--- Jakovljeve kapice (*Pecten maximus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 22 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 31 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 31 90	--- *Perna* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307 32 10	--- *Mytilus* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 32 90	--- *Perna* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 39 20	--- *Mytilus* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 39 80	--- *Perna* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 42 10	--- sipe (*Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 42 20	--- *Loligo* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 42 30	--- lignje (*Ommastrephes* spp., *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 42 40	--- lignjun veliki (totan) (*Todarodes sagittatus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 42 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 21	----- bobić (*Sepiola rondeleti*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 25	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 29	---- *Sepia officinalis, Rossia macrosoma*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 31	---- patagonijska lignja (*Loligo gahi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 33	---- *Loligo pealei*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 35	---- patagonijska lignja (*Loligo gahi*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 38	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307 43 91	--- lignje iz roda *Ommastrephes* spp., osim *Ommastrephes sagittatus, Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 92	--- lignjuni (*Illex* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 95	--- lignjun veliki (totan) (*Todarodes sagittatus*) (*Ommastrephes sagittatus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 43 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 49 20	--- sipe (*Sepia officinalis, Rossia macrosoma, Sepiola* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 49 40	--- lignje iz roda *Loligo* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 49 50	--- lignje iz roda *Ommastrephes* spp., osim *Ommastrephes sagittatus, Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 49 60	--- lignjun veliki (totan) (*Todarodes sagittatus*) (*Ommastrephes sagittatus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 49 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 51 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 52 00	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 59 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 60 00	- puževi, osim morskih puževa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 71 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 72 10	--- kokoš i ostale vrste ladinki iz porodice *Veneridae*	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307 72 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 79 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 81 00	-- žive, svježe ili rashlađene Petrove uši (*Haliotis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 82 00	-- živi, svježi ili rashlađeni leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 83 00	-- smrznute Petrove uši (*Haliotis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 84 00	-- smrznuti leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 87 00	-- ostale Petrove uši (*Haliotis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 88 00	-- ostali leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 91 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 92 00	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0307 99 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 11 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 12 00	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 21 00	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 22 00	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0308 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 30 50	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 30 80	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 90 10	-- živi, svježi ili rashlađeni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 90 50	-- smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0308 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0401 10 10	-- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	13,8 EUR/100 kg	0	
0401 10 90	-- ostalo	12,9 EUR/100 kg	0	
0401 20 11	--- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	18,8 EUR/100 kg	0	
0401 20 19	--- ostalo	17,9 EUR/100 kg	0	
0401 20 91	--- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	22,7 EUR/100 kg	0	
0401 20 99	--- ostalo	21,8 EUR/100 kg	0	
0401 40 10	-- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 40 90	-- ostalo	56,6 EUR/100 kg	0	
0401 50 11	--- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	57,5 EUR/100 kg	0	
0401 50 19	--- ostalo	56,6 EUR/100 kg	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0401 50 31	--- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	110 EUR/100 kg	0	
0401 50 39	--- ostalo	109,1 EUR/100 kg	0	
0401 50 91	--- u neposrednim pakiranjima neto-sadržaja ne većeg od 2 litre	183,7 EUR/100 kg	0	
0401 50 99	--- ostalo	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 11	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	125,4 EUR/100 kg	0	
0402 10 19	--- ostalo	118,8 EUR/100 kg	0	
0402 10 91	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	1,19 EUR/kg/mliječne tvari + 27,5 EUR/100 kg	0	
0402 10 99	--- ostalo	1,19 EUR/kg/mliječne tvari + 21 EUR/100 kg	0	
0402 21 11	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	135,7 EUR/100 kg	0	
0402 21 18	---- ostalo	130,4 EUR/100 kg	0	
0402 21 91	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	167,2 EUR/100 kg	0	
0402 21 99	---- ostalo	161,9 EUR/100 kg	0	
0402 29 11	---- posebno mlijeko za dojenčad, u hermetički zatvorenim spremnicima neto-sadržaja ne većeg od 500 g, s masenim udjelom masti većim od 10 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0402 29 15	----- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 19	----- ostalo	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 29 91	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0402 29 99	---- ostalo	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 16,8 EUR/100 kg	0	
0402 91 10	--- s masenim udjelom masti ne većim od 8 %	34,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 30	--- s masenim udjelom masti većim od 8 %, ali ne većim od 10 %	43,4 EUR/100 kg	0	
0402 91 51	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	110 EUR/100 kg	0	
0402 91 59	---- ostalo	109,1 EUR/100 kg	0	
0402 91 91	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	183,7 EUR/100 kg	0	
0402 91 99	---- ostalo	182,8 EUR/100 kg	0	
0402 99 10	--- s masenim udjelom masti ne većim od 9,5 %	57,2 EUR/100 kg	0	
0402 99 31	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	1,08 EUR/kg/mliječne tvari + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 39	---- ostalo	1,08 EUR/kg/mliječne tvari + 18,5 EUR/100 kg	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0402 99 91	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2,5 kg	1,81 EUR/kg/mliječne tvari + 19,4 EUR/100 kg	0	
0402 99 99	---- ostalo	1,81 EUR/kg/mliječne tvari + 18,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 11	---- ne većim od 3 %	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 10 13	---- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 19	---- većim od 6 %	59,2 EUR/100 kg	0	
0403 10 31	---- ne većim od 3 %	0,17 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 33	---- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	0,2 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 39	---- većim od 6 %	0,54 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 51	---- ne većim od 1,5 %	0 + 95 EUR/100 kg	0	
0403 10 53	---- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 59	---- većim od 27 %	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 10 91	---- ne većim od 3 %	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 10 93	---- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 10 99	---- većim od 6 %	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0403 90 11	----- ne većim od 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 13	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0403 90 19	----- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 31	----- ne većim od 1,5 %	0,95 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 33	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 39	----- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0403 90 51	----- ne većim od 3 %	20,5 EUR/100 kg	0	
0403 90 53	----- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	24,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 59	----- većim od 6 %	59,2 EUR/100 kg	0	
0403 90 61	----- ne većim od 3 %	0,17 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 63	----- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	0,2 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 69	----- većim od 6 %	0,54 EUR/kg/mliječne tvari + 21,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 71	---- ne većim od 1,5 %	0 + 95 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0403 90 73	---- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	0 + 130,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 79	---- većim od 27 %	0 + 168,8 EUR/100 kg	0	
0403 90 91	---- ne većim od 3 %	0 + 12,4 EUR/100 kg	0	
0403 90 93	---- većim od 3 %, ali ne većim od 6 %	0 + 17,1 EUR/100 kg	0	
0403 90 99	---- većim od 6 %	0 + 26,6 EUR/100 kg	0	
0404 10 02	----- ne većim od 1,5 %	7 EUR/100 kg	0	
0404 10 04	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 06	----- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 12	----- ne većim od 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 14	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 16	----- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 26	----- ne većim od 1,5 %	0,07 EUR/kg/mliječne tvari + 16,8 EUR/100 kg	0	
0404 10 28	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 32	----- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0404 10 34	----- ne većim od 1,5 %	0,95 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 36	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 38	----- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 48	----- ne većim od 1,5 %	0,07 EUR/kg/suhe mliječne tvari	0	
0404 10 52	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 54	----- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 56	----- ne većim od 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 10 58	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 10 62	----- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 10 72	----- ne većim od 1,5 %	0,07 EUR/kg/suhe mliječne tvari + 16,8 EUR/100 kg	0	
0404 10 74	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 76	----- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 78	----- ne većim od 1,5 %	0,95 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0404 10 82	----- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 10 84	----- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 21	--- ne većim od 1,5 %	100,4 EUR/100 kg	0	
0404 90 23	--- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	135,7 EUR/100 kg	0	
0404 90 29	--- većim od 27 %	167,2 EUR/100 kg	0	
0404 90 81	--- ne većim od 1,5 %	0,95 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 83	--- većim od 1,5 %, ali ne većim od 27 %	1,31 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0404 90 89	--- većim od 27 %	1,62 EUR/kg/mliječne tvari + 22 EUR/100 kg	0	
0405 10 11	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 19	---- ostalo	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 30	--- rekombinirani maslac	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 50	--- maslac od sirutke	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 10 90	-- ostalo	231,3 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0405 20 10	-- s masenim udjelom masti 39 % ili većim, ali manjim od 60 %	0 + EA	0	
0405 20 30	-- s masenim udjelom masti 60 % ili većim, ali ne većim od 75 %	0 + EA	0	
0405 20 90	-- s masenim udjelom masti većim od 75 %, ali manjim od 80 %	189,6 EUR/100 kg	0	
0405 90 10	-- s masenim udjelom masti 99,3 % ili većim i masenim udjelom vode ne većim od 0,5 %	231,3 EUR/100 kg	0	
0405 90 90	-- ostalo	231,3 EUR/100 kg	0	
0406 10 30	--- mozzarella, u tekućini ili bez nje	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 50	--- ostalo	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 10 80	-- ostalo	221,2 EUR/100 kg	0	
0406 20 00	- strugani sir ili sir u prahu, svih vrsta	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 30 10	-- u čijoj proizvodnji nisu rabljeni drugi sirevi osim ementalera, grojera i appenzella, i koji može sadržavati dodatno, glarus biljni sir (poznat kao schabziger); pripremljen u pakiranja za pojedinačnu prodaju, s masenim udjelom masti u suhoj tvari ne većim od 56 %	144,9 EUR/100 kg	0	
0406 30 31	---- ne većim od 48 %	139,1 EUR/100 kg	0	
0406 30 39	---- većim od 48 %	144,9 EUR/100 kg	0	
0406 30 90	--- s masenim udjelom masti većim od 36 %	215 EUR/100 kg	0	
0406 40 10	-- roquefort	140,9 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0406 40 50	-- gorgonzola	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 40 90	-- ostalo	140,9 EUR/100 kg	0	
0406 90 01	-- za preradu	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 13	--- ementaler	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 15	--- grojer, sbrinz	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 17	--- bergkäse, appenzell	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 18	--- fromage fribourgeois, Vacherin mont d'Or i Tête de Moine	171,7 EUR/100 kg	0	
0406 90 21	--- cheddar	167,1 EUR/100 kg	0	
0406 90 23	--- edam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 25	--- tilsit	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 29	--- kačkavalj	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 32	--- feta	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 35	--- kefalo-tyri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 37	--- finlandia	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 39	--- jarlsberg	151 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0406 90 50	---- sir iz ovčjeg ili bivoljeg mlijeka u spremnicima sa salamurom ili u spremnicima od ovčje ili kozje kože	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 61	------- grana padano, parmigiano reggiano	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 63	------- fiore sardo, pecorino	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 69	------- ostalo	188,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 73	------- provolone	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 74	------- maasdam	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 75	------- asiago, caciocavallo, mantasio, ragusano	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 76	------- danbo, fontal, fontina, fynbo, havarti, maribo, samsoe	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 78	------- gauda	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 79	------- esrom, italico, kernhem, saint-nectaire, saint-paulin, taleggio	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 81	------- cantal, cheshire, Wensleydale, lancashire, double gloucester, blarney, colby, monterey	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 82	------- camembert	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 84	------- brie	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 85	------- kefalograviera, kasseri	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 86	-------- većim od 47 %, ali ne većim od 52 %	151 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0406 90 89	-------- većim od 52 %, ali ne većim od 62 %	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 92	-------- većim od 62 %, ali ne većim od 72 %	151 EUR/100 kg	0	
0406 90 93	------ većim od 72 %	185,2 EUR/100 kg	0	
0406 90 99	----- ostalo	221,2 EUR/100 kg	0	
0407 11 00	-- od kokoši vrste *Gallus domesticus*	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 11	---- od purana ili gusaka	105 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 19	---- ostalo	35 EUR/1 000 p/st	E	TRQ-EG
0407 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0407 21 00	-- od kokoši vrste *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 10	--- od peradi, osim od kokoši vrste *Gallus domesticus*	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0407 90 10	-- od peradi	30,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0407 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0408 11 20	--- neprikladni za ljudsku prehranu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0408 11 80	--- ostalo	142,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 20	--- neprikladni za ljudsku prehranu	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0408 19 81	---- tekući	62 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 19 89	---- ostalo, uključujući smrznuto	66,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 91 20	--- neprikladni za ljudsku prehranu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0408 91 80	--- ostalo	137,4 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0408 99 20	--- neprikladni za ljudsku prehranu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0408 99 80	--- ostalo	35,3 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
0409 00 00	prirodni med	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0410 00 00	Jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0701 10 00	- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0701 90 10	-- za proizvodnju škroba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0701 90 50	--- novi (mladi), od 1. siječnja do 30. lipnja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0701 90 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0702 00 00	Rajčica, svježa ili rashlađena	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0703 10 11	--- lučice za sadnju	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0703 10 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0703 10 90	-- luk kozjak (ljutika)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0703 20 00	- češnjak	0 + 120 EUR/100 kg	E	TRQ-GC
0703 90 00	- poriluk i ostale vrste luka	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0704 10 00	- cvjetača i glavata brokula:	—	—	
	-- od 15. travnja do 30. studenoga	10,1	0	
	-- ostalo	6,1	0	
0704 20 00	- kelj pupčar	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0704 90 10	-- bijeli i crveni kupus	8,5	0	
0704 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0705 11 00	-- salata glavatica:	—	—	
	--- od 1. travnja do 30. studenoga	8,5	0	
	--- ostalo	6,9	0	
0705 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0705 21 00	-- radič (*Cichorium intybus* var. *foliosum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0705 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0706 10 00	- mrkva i postrna repa	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0706 90 10	-- celer (korjenasti dio celera ili njemački celer)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0706 90 30	-- hren (*Cochlearia armoracia*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0706 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0707 00 05	- krastavci	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0707 00 90	- kornišoni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0708 10 00	- grašak (*Pisum sativum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0708 20 00	- grah (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.):	—	—	
	-- od 1. srpnja do 30. rujna	10,1	0	
	-- ostalo	6,9	0	
0708 90 00	- ostalo mahunasto povrće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 20 00	- šparoge	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 30 00	- patlidžani	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 40 00	- celer, osim celera korjenaša	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 51 00	-- jestive gljive iz roda šampinjona (*Agaricus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 59 10	--- lisičice	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0709 59 30	--- vrganji	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 59 50	--- tartufi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 59 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 60 10	-- slatke paprike	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 60 91	--- paprike iz roda *Capsicum*, za proizvodnju capsicina ili boja na osnovi capsicum oleorezina	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 60 95	--- za industrijsku proizvodnju eteričnih ulja ili rezinoida	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 60 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 70 00	- špinat, novozelandski špinat i loboda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 91 00	-- artičoke	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0709 92 10	--- za uporabe različite od proizvodnje ulja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 92 90	--- ostalo	13,1 EUR/100 kg	7	
0709 93 10	--- tikvice	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0709 93 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 99 10	--- salatno povrće osim zelene salate (*Lactuca sativa*), radiča i endivije (*Cichorium* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0709 99 20	--- blitva i španjolske artičoke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 99 40	--- kapari	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 99 50	--- komorač	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0709 99 60	--- kukuruz šećerac	9,4 EUR/100 kg	5	
0709 99 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 10 00	- krumpir	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 21 00	-- grašak (*Pisum sativum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 22 00	-- grah (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 30 00	- špinat, novozelandski špinat i loboda	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 40 00	- kukuruz šećerac	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	3	
0710 80 10	-- masline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 51	--- slatke paprike	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 59	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 61	--- roda šampinjona (*Agaricus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 69	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0710 80 70	-- rajčice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 80	-- artičoke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 85	-- šparoge	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 80 95	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0710 90 00	- mješavine povrća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 20 10	-- za uporabe različite od proizvodnje ulja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 20 90	-- ostalo	13,1 EUR/100 kg	7	
0711 40 00	- krastavci i kornišoni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 51 00	-- jestive gljive iz roda šampinjona (*Agaricus*)	6,1 + 191 EUR/100 kg/neto eda	7	
0711 59 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 90 10	--- plodovi iz roda *Capsicum* ili roda *Pimenta*, osim slatkih paprika	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 90 30	--- kukuruz šećerac	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	3	
0711 90 50	--- crveni luk	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 90 70	--- kapari	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0711 90 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0711 90 90	-- mješavine povrća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 20 00	- crveni luk	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 31 00	-- jestive gljive iz roda šampinjona (*Agaricus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 32 00	-- Judino uho (*Auricularia* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 33 00	-- gljive sluzavke (*Tremella* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 39 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 90 05	-- krumpir, neovisno je li rezan ili je u ploškama ili ne, ali dalje nepripremljen	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 90 11	--- sjemenski hibridi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 90 19	--- ostalo	9,4 EUR/100 kg	5	
0712 90 30	-- rajčice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 90 50	-- mrkve	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0712 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 10 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 20 00	- slani grašak (slanutak)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 31 00	-- grah vrste *Vigna mungo* (L.) *Hepper* ili *Vigna radiata* (L.) *Wilczek*	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0713 32 00	-- sitni crveni (adzuki) grah (*Phaseolus* ili *Vigna angularis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 33 10	--- sjemenski	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 33 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 34 00	-- bambara grah (*Vigna subterranea* ili *Voandzeia subterranea*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 35 00	-- mletački grah (crnookica) (*Vigna unguiculata*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 39 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 40 00	- leća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 50 00	- bob (*Vicia faba* var. *major*) i konjski bob (*Vicia faba* var. *equina*, *Vicia faba* var. *minor*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 60 00	- golublji grašak (*Cajanus cajan*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0713 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0714 10 00	- manioka (cassava)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 20 10	-- svježi, cijeli, namijenjen prehrani ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0714 20 90	-- ostalo	4,4 EUR/100 kg	0	
0714 30 00	- jam (*Dioscorea* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 40 00	- taro (*Colocasia* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0714 50 00	- jautia (*Xanthosoma* spp.)	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 20	-- indijska maranta (arrowroot), kaćun (salep) i slični korijeni i gomolji s visokim sadržajem škroba	9,5 EUR/100 kg	5	
0714 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 11 00	-- suhi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 12 00	-- u unutarnjoj ljusci (endokarpu)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 21 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 22 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 31 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0801 32 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 11 10	--- gorki	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 12 10	--- gorki	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 12 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 21 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0802 22 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 31 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 32 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 41 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 42 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 51 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 52 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 61 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 62 00	-- oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 70 00	- kola orasi (*Cola* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 80 00	- areka orasi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 90 10	-- pekan orasi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 90 50	-- pinjoli (*Pinus* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0802 90 85	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0803 10 10	-- svježe	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0803 10 90	-- sušeno	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0803 90 10	-- svježe	117 EUR/1 000 kg	E	
0803 90 90	-- sušeno	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 10 00	- datulje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 20 10	-- svježe	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 20 90	-- sušeno	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 30 00	- ananas	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 40 00	- avokado	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0804 50 00	- guava, mango i mangostin	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0805 10 22	--- pupčaste naranče:	—	—	
	---- od 1. lipnja do 30. studenoga	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 10 24	--- obične žute naranče:	—	—	
	---- od 1. lipnja do 30. studenoga	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0805 10 28	--- ostalo:	—	—	
	---- od 1. lipnja do 30. studenoga	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 10 80	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0805 21 10	--- satsuma:	—	—	
	---- od 1. ožujka do 31. listopada	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 21 90	--- ostalo:	—	—	
	---- od 1. ožujka do 31. listopada	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 22 00	-- klementine	—	—	
	--- od 1. ožujka do 31. listopada	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	--- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0805 29 00	-- ostalo:	—	—	
	--- od 1. ožujka do 31. listopada	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	--- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 40 00	- grejp, uključujući pomelo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0805 50 10	-- limuni (*Citrus limon, Citrus limonum*)	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0805 50 90	-- limete (*Citrus aurantifolia, Citrus latifolia*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0805 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0806 10 10	-- stolno grožđe	—	—	
	--- od 21. srpnja do 20. studenoga	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0806 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0806 20 10	-- grožđice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0806 20 30	-- sultana (sultanija)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0806 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0807 11 00	-- lubenice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0807 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0807 20 00	- papaje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0808 10 10	-- jabuke za jabukovaču, u rasutom stanju, od 16. rujna do 15. prosinca	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0808 10 80	-- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0808 30 10	-- kruške za kruškovaču, u rasutom stanju, od 1. kolovoza do 31. prosinca	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0808 30 90	-- ostalo:	—	—	
	--- od 1. svibnja do 30. lipnja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
	--- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
0808 40 00	- dunje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 10 00	- marelice	—	—	
	-- od 1. lipnja do 31. srpnja	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 21 00	-- višnje (*Prunus cerasus*):	—	—	
	--- od 21. svibnja do 10. kolovoza	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 29 00	-- ostalo:	—	—	
	--- od 21. svibnja do 10. kolovoza	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 30 10	-- nektarine	—	—	
	--- od 11. lipnja do 30. rujna	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 30 90	-- ostalo:	—	—	
	--- od 11. lipnja do 30. rujna	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0809 40 05	-- šljive	—	—	
	--- od 11. lipnja do 30. rujna	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0809 40 90	-- divlje šljive	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 10 00	- jagode	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 20 10	-- maline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 30 10	-- crni ribiz	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 30 30	-- crveni ribiz	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 30 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 40 10	-- europske šumske brusnice (*Vaccinium vitis-idaea*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 40 30	-- europske samonikle borovnice (*Vaccinium myrtillus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 40 50	-- američke krupnoplodne brusnice (*Vaccinium macrocarpon*) i sjevernoameričke borovnice (*Vaccinium corymbosum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 40 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 50 00	- kivi	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0810 60 00	- durian	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 70 00	- kaki	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 90 20	-- tamarind, cashew jabuka, liči, kruhovac (jackfruit), sapodilo šljiva, marakuja (pasiflora), karambola i pitaja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0810 90 75	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 10 11	--- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	20,8 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 10 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 11	--- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 20 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 31	--- maline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 39	--- crni ribiz	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 51	--- crveni ribiz	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 59	--- kupine i dud (murva)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 20 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 11	---- tropsko voće i tropski orašasti plodovi	9,5 + 5,3 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0811 90 19	---- ostalo	17,3 + 8,4 EUR/100 kg	5	
0811 90 31	---- tropsko voće i tropski orašasti plodovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 50	--- europske samonikle borovnice (*Vaccinium myrtillus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 70	--- kanadske borovnice (*Vaccinium myrtilloides*) i američke niskogrmaste borovnice (*Vaccinium angustifolium*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 75	---- višnje (*Prunus cerasus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 80	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 85	--- tropsko voće i tropski orašasti plodovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0811 90 95	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 10 00	- trešnje i višnje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 90 25	-- marelice; naranče	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 90 30	-- papaje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 90 40	-- europske samonikle borovnice (*Vaccinium myrtillus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 90 70	-- guava, mango, mangostin, tamarind, cashew jabuka, liči, kruhovac (jackfruit), sapodilo šljiva, marakuja (pasiflora), karambola, pitaja i tropski orašasti plodovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0812 90 98	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0813 10 00	- marelice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 20 00	- šljive	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 30 00	- jabuke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 40 10	-- breskve, uključujući nektarine	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 40 30	-- kruške	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 40 50	-- papaje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 40 65	-- tamarind, cashew jabuka, liči, kruhovac (jackfruit), sapodilo šljiva, marakuja (pasiflora), karambola i pitaja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 40 95	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 12	---- od papaje, tamarinda, cashew jabuke, ličija, kruhovca (jackfruit), sapodilo šljive, marakuje (pasiflore), karambole i pitaje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 15	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 19	--- sa suhim šljivama	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 31	--- od tropskih orašastih plodova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 39	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 91	--- bez suhih šljiva ili smokava	0	0	Vidjeti napomenu 2.
0813 50 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0814 00 00	Kore agruma ili dinja (uključujući lubenice), svježe, smrznute, suhe ili privremeno konzervirane u slanoj vodi, sumpornoj vodi ili u drugim otopinama za konzerviranje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1001 11 00	-- za sjetvu	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 19 00	-- ostalo	148 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 10	--- pir	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1001 91 20	--- obična pšenica i suražica	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 91 90	--- ostalo	95 EUR/1 000 kg	7	
1001 99 00	-- ostalo	95 EUR/1 000 kg	7	
1002 10 00	- za sjetvu	93 EUR/1 000 kg	7	
1002 90 00	- ostalo	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 10 00	- za sjetvu	93 EUR/1 000 kg	7	
1003 90 00	- ostalo	93 EUR/1 000 kg	7	
1004 10 00	- za sjetvu	89 EUR/1 000 kg	7	
1004 90 00	- ostalo	89 EUR/1 000 kg	7	
1005 10 13	--- trostruki hibridi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1005 10 15	--- jednostruki hibridi	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1005 10 18	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1005 10 90	-- ostalo	94 EUR/1 000 kg	7	
1005 90 00	- ostalo	94 EUR/1 000 kg	7	
1006 10 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1006 10 30	--- okruglog zrna	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 50	--- srednjeg zrna	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 71	---- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 10 79	---- omjera duljina/širina 3 ili većeg	211 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 11	--- okruglog zrna	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 13	--- srednjeg zrna	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 15	---- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 17	---- omjera duljina/širina 3 ili većeg	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 92	--- okruglog zrna	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 94	--- srednjeg zrna	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 96	---- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	65 EUR/1 000 kg	E	
1006 20 98	---- omjera duljina/širina 3 ili većeg	65 EUR/1 000 kg	E	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1006 30 21	---- okruglog zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 23	---- srednjeg zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 25	----- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 27	----- omjera duljina/širina 3 ili većeg	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 42	---- okruglog zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 44	---- srednjeg zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 46	----- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 48	----- omjera duljina/širina 3 ili većeg	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 61	---- okruglog zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 63	---- srednjeg zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 65	----- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 67	----- omjera duljina/širina 3 ili većeg	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 92	---- okruglog zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 94	---- srednjeg zrna	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 96	----- omjera duljina/širina većeg od 2, ali manjeg od 3	175 EUR/1 000 kg	E	
1006 30 98	----- omjera duljina/širina 3 ili većeg	175 EUR/1 000 kg	E	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1006 40 00	- lomljena riža	65 EUR/1 000 kg	E	
1007 10 10	-- hibridi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1007 10 90	-- ostalo	94 EUR/1 000 kg	7	
1007 90 00	- ostalo	94 EUR/1 000 kg	7	
1008 10 00	- heljda	37 EUR/1 000 kg	7	
1008 21 00	-- za sjetvu	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 29 00	-- ostalo	56 EUR/1 000 kg	7	
1008 30 00	- sjeme za ptice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1008 40 00	- fonio (*Digitaria* spp.)	37 EUR/1 000 kg	7	
1008 50 00	- kvinoa (peruanska riža) (*Chenopodium quinoa*)	25,9 EUR/1 000 kg	3	
1008 60 00	- tritikale	93 EUR/1 000 kg	7	
1008 90 00	- ostale žitarice	37 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 11	-- od tvrde pšenice	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 15	-- od obične pšenice i pira	172 EUR/1 000 kg	7	
1101 00 90	- brašno od suražice	172 EUR/1 000 kg	7	
1102 20 10	-- s masenim udjelom masti ne većim od 1,5 %	173 EUR/1 000 kg	7	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1102 20 90	-- ostalo	98 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 10	-- ječmeno brašno	171 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 30	-- zobeno brašno	164 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 50	-- rižino brašno	138 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 70	-- raženo brašno	168 EUR/1 000 kg	7	
1102 90 90	-- ostalo	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 10	--- od tvrde pšenice	267 EUR/1 000 kg	7	
1103 11 90	--- od obične pšenice i pira	186 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 10	--- s masenim udjelom masti ne većim od 1,5 %	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 13 90	--- ostalo	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 20	--- od raži ili ječma	171 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 40	--- od zobi	164 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 50	--- od riže	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 19 90	--- ostalo	98 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 25	-- od raži ili ječma	171 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 30	-- od zobi	164 EUR/1 000 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1103 20 40	-- od kukuruza	173 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 50	-- od riže	138 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 60	-- od pšenice	175 EUR/1 000 kg	7	
1103 20 90	-- ostalo	98 EUR/1 000 kg	7	
1104 12 10	--- valjana	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 12 90	--- u pahuljicama	182 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 10	--- od pšenice	175 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 30	--- od raži	171 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 50	--- od kukuruza	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 61	---- valjana	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 69	---- u pahuljicama	189 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 91	---- rižine pahuljice	234 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 19 99	---- ostalo	173 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 40	--- oljuštena, neovisno jesu li rezana ili drobljena	162 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 50	--- perlirana	145 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 22 95	--- ostalo	93 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1104 23 40	--- oljuštena, neovisno jesu li rezana ili drobljena; perlirana	152 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 23 98	--- ostalo	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 04	---- oljuštena, neovisno jesu li rezana ili drobljena	150 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 05	---- perlirana	236 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 08	---- ostalo	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 17	---- oljuštena, neovisno jesu li rezana ili drobljena	129 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 30	---- perlirana	154 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 51	----- od pšenice	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 55	----- od raži	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 59	----- ostalo	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 81	----- od pšenice	99 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 85	----- od raži	97 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 29 89	----- ostalo	98 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 10	-- od pšenice	76 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1104 30 90	-- od ostalih žitarica	75 EUR/1 000 kg	3	TRQ-PC
1105 10 00	- brašno, krupica i prah	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1105 20 00	- pahuljice, granule i peleti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1106 10 00	- od suhog mahunastog povrća iz tarifnog broja 0713	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1106 20 10	-- denaturirano	95 EUR/1 000 kg	5	
1106 20 90	-- ostalo	166 EUR/1 000 kg	5	
1106 30 10	-- od banana	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1106 30 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1107 10 11	--- u obliku brašna	177 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 19	--- ostalo	134 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 91	--- u obliku brašna	173 EUR/1 000 kg	5	
1107 10 99	--- ostalo	131 EUR/1 000 kg	5	
1107 20 00	- prženi	152 EUR/1 000 kg	5	
1108 11 00	-- pšenični škrob	224 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 12 00	-- kukuruzni škrob	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 13 00	-- krumpirov škrob	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 14 00	-- škrob od manioke	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 19 10	--- rižin škrob	216 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1108 19 90	--- ostalo	166 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1108 20 00	- inulin	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1109 00 00	pšenični gluten, neovisno je li osušen	512 EUR/1 000 kg	E	TRQ-SH
1201 10 00	- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1201 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1202 30 00	- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1202 41 00	-- u ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1202 42 00	-- oljušten, neovisno je li lomljen ili ne	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1203 00 00	Kopra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1204 00 10	- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1204 00 90	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1205 10 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1205 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1205 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1206 00 10	- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1206 00 91	-- oljušteno; u sivobijeloj prugastoj ljusci	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1206 00 99	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 10 00	- palmini plodovi i koštice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 21 00	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 30 00	- ricinusovo sjeme	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 40 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 40 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 50 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 50 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 60 00	- sjeme šafranike (*Carthamus tinctorius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 70 00	- sjeme dinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 91 10	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 99 20	-- za sjetvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 99 91	---- sjeme konoplje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1207 99 96	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1208 10 00	- od soje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1208 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 10 00	- sjeme šećerne repe	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 21 00	-- sjeme lucerne (alfalfa)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 22 10	--- crvene djeteline (*Trifolium pratense* L.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 22 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 23 11	--- sjeme livadne vlasulje (*Festuca pratensis* Huds.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 23 15	--- sjeme crvene vlasulje (*Festuca rubra* L.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 23 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 24 00	-- prava vlasnjača (*Poa pratensis* L.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 25 10	--- talijanski ljulj (uključujući planinski sa zapada) (*Lolium multiflorum* Lam.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 25 90	--- engleski ljulj (*Lolium perenne* L.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 29 45	--- sjeme mačice (mačjeg repka); sjeme grahorica; sjeme roda Poa (*Poa palustris* L., *Poa trivialis* L.); pasja trava (*Dactylis glomerata* L.); rosulja (*Agrostis*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 29 50	--- sjeme lupine	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 29 60	---sjeme stočne repe (*Beta vulgaris* var. *alba*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1209 29 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 30 00	- sjeme travnatog bilja koje se uzgaja prvenstveno zbog svojih cvjetova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 91 30	--- sjeme cikle (*Beta vulgaris* var. *conditiva*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 91 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 99 10	--- sjeme šumskog drveća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 99 91	---- sjeme bilja koje se uzgaja prvenstveno zbog svojih cvjetova, osim onog iz podbroja 1209 30	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1209 99 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1210 10 00	- hmelj, nemljeven ni u obliku praha ni u obliku peleta	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1210 20 10	-- hmelj, mljeven, u prahu ili u obliku peleta, s većim sadržajem lupulina; lupulin	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1210 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1211 20 00	- korijen ginsenga	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1211 30 00	- list koke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1211 40 00	- makova slama	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1211 50 00	- efedra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1211 90 30	-- tonka grah	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1211 90 86	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 21 00	-- uporabljive za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 91 20	--- suha, neovisno je li mljevena ili ne	23 EUR/100 kg	5	
1212 91 80	--- ostalo	6,7 EUR/100 kg	5	
1212 92 00	-- rogač (carob)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 93 00	-- šećerna trska	4,6 EUR/100 kg	5	
1212 94 00	-- korijen cikorije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 99 41	---- neoljušteno, nedrobljeno ni mljeveno	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 99 49	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1212 99 95	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1213 00 00	Slama i pljeva od žitarica, neprerađena, neovisno je li sjeckana, mljevena, prešana ili u obliku peleta ili ne	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1214 10 00	- krupica i peleti od lucerne (alfalfe)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1214 90 10	-- krmna cikla, stočna koraba i drugo krmno korijenje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1214 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1301 20 00	- gumi arabika	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1301 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 11 00	-- opijumski	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 12 00	-- od slatkog korijena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 13 00	-- od hmelja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 14 00	-- od efedre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 19 05	--- oleo smola vanilije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 19 70	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 20 10	-- suhi	9,6	0	
1302 20 90	-- ostalo	5,6	0	
1302 31 00	-- agar-agar	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 32 10	--- od rogača i sjemena rogača	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 32 90	--- od sjemena guara	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1302 39 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1501 10 10	-- za industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1501 10 90	-- ostalo	17,2 EUR/100 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1501 20 10	-- za industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1501 20 90	-- ostalo	17,2 EUR/100 kg	7	
1501 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1502 10 10	-- za industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1502 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1502 90 10	-- za industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1502 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1503 00 11	-- za industrijsku uporabu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1503 00 19	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1503 00 30	- ulje od loja, za industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1503 00 90	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 10 10	-- sa sadržajem vitamina A ne većim od 2 500 IU/g	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 10 91	--- od halibuta	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 10 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 20 10	-- krute frakcije	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1504 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 30 10	-- krute frakcije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1504 30 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1505 00 10	- mast od vune, sirova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1505 00 90	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1506 00 00	Ostale životinjske masti i ulja te njihove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1507 10 10	-- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1507 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1507 90 10	-- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1507 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1508 10 10	-- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1508 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1508 90 10	-- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1508 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1509 10 10	-- lampantno maslinovo ulje	122,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 20	-- ekstradjevičansko maslinovo ulje	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 10 80	-- ostalo	124,5 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1509 90 00	- ostalo	134,6 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 10	- sirova ulja	110,2 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1510 00 90	- ostalo	160,3 EUR/100 kg	E	TRQ-OL
1511 10 10	-- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1511 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1511 90 11	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1511 90 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1511 90 91	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1511 90 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 11 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 11 91	---- ulje od sjemena suncokreta	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1512 11 99	---- ulje šafranike	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 19 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 21 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 21 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 29 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1512 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 11 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 11 91	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 11 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 19 11	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 19 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 19 30	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1513 19 91	----- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 19 99	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 21 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 21 30	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 21 90	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 29 11	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 29 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 29 30	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 29 50	----- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1513 29 90	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 11 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 11 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 19 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1514 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 91 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 99 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1514 99 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 11 00	-- sirovo ulje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 19 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 21 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 21 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 29 10	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 30 10	-- za proizvodnju aminoundenske kiseline za uporabu u proizvodnji sintetičkih tekstilnih vlakana ili umjetnih plastičnih materijala	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1515 30 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 50 11	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 50 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 50 91	--- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 50 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 11	-- tungovo ulje; jojoba i oiticica ulja; mirtin vosak i japanski vosak; njihove frakcije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 21	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 29	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 31	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 40	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 51	----- kruta, u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 59	----- kruta, ostala; tekuća	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1515 90 60	---- za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 91	----- kruta, u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1515 90 99	----- kruta, ostala; tekuća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 10 10	-- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 20 10	-- hidrogenirano ricinusovo ulje, takozvani „opal vosak”	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 20 91	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 20 95	----- ulje od repice, lanenog sjemena, sjemena suncokreta, ilipe, karite, makoré, tulukuna ili babasu ulje, za tehničku ili industrijsku uporabu, osim za proizvodnju prehrambenih proizvoda za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 20 96	----- ulje od kikirikija, sjemena pamuka, sojino ili suncokretovo ulje; ostala ulja s masenim udjelom slobodnih masnih kiselina manjim od 50 %, isključujući ulje od palminih koštica, ilipe, kokosova oraha, repice ili kopaiba ulje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1516 20 98	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1517 10 10	-- s masenim udjelom mliječnih masti većim od 10 %, ali ne većim od 15 %	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	
1517 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1517 90 10	-- s masenim udjelom mliječnih masti većim od 10 %, ali ne većim od 15 %	0 + 28,4 EUR/100 kg	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1517 90 91	--- nehlapljiva biljna ulja, tekuća, miješana	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1517 90 93	--- jestive mješavine ili pripravci od vrsta koje se rabi kao pripravke za odvajanje kalupa-	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1517 90 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 10	- linoksin	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 31	-- sirov	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 39	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 91	-- životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuhani, oksidirani, dehidrirani, sumporirani, puhani, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili u inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani, isključujući one iz tarifnog broja 1516	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 95	--- nejestive mješavine ili pripravci životinjskih ili životinjskih i biljnih masti i ulja i njihovih frakcija	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1518 00 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1520 00 00	Glicerol, sirovi; glicerolske vode i lužine	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1521 10 00	- biljni voskovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1521 90 10	-- spermaceti, neovisno jesu li rafinirani ili obojeni ili ne	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1521 90 91	--- sirovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1521 90 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1522 00 10	- degra	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1522 00 31	--- sapunski talozi	29,9 EUR/100 kg	5	
1522 00 39	--- ostalo	47,8 EUR/100 kg	5	
1522 00 91	--- uljni talozi; sapunski talozi sapunski talozi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1522 00 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1601 00 10	- od jetre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1601 00 91	-- kobasice, suhe ili za mazanje, toplinski neobrađene	149,4 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1601 00 99	-- ostalo	100,5 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 10 00	- homogenizirani proizvodi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 20 10	-- od guščje ili pačje jetre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 31 11	---- isključivo od toplinski neobrađenog purećeg mesa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 31 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 31 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 32 11	---- toplinski neobrađeni	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 32 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1602 32 30	--- s masenim udjelom mesa ili klaoničkih proizvoda od peradi 25 % ili većim, ali manjim od 57 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 32 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 39 21	---- toplinski neobrađeni	2 765 EUR/1 000 kg	E	TRQ-PY
1602 39 29	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 39 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 41 10	--- od domaćih svinja	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 41 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 42 10	--- od domaćih svinja	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 42 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 49 11	----- leđa (isključujući vrat) i dijelovi leđa, uključujući mješavine leđa i butova	156,8 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 13	----- vrat i dijelovi vrata, uključujući mješavine vrata i lopatica	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 15	----- ostale mješavine koje sadržavaju šunke (noge), lopatice, leđa ili vrat te njihove dijelove	129,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 19	----- ostalo	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 30	---- s masenim udjelom mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda, bilo koje vrste, uključujući masti bilo koje vrste ili podrijetla, 40 % ili većim, ali manjim od 80 %	75 EUR/100 kg	E	TRQ-PK

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1602 49 50	---- s masenim udjelom mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda, bilo koje vrste, uključujući masti bilo koje vrste ili podrijetla manjim od 40 %	54,3 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 49 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 50 10	-- toplinski neobrađeni; mješavine toplinski obrađenog mesa ili klaoničkih proizvoda i toplinski neobrađenog mesa ili klaoničkih proizvoda	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
1602 50 31	--- konzervirana govedina, u hermetički zatvorenim spremnicima	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 50 95	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 10	-- proizvodi od krvi bilo koje životinje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 31	--- od divljači ili od kunića	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 51	---- što sadržavaju meso ili druge klaoničke proizvode od domaće svinje	85,7 EUR/100 kg	E	TRQ-PK
1602 90 61	------ toplinski neobrađeni; mješavine toplinski obrađenog mesa ili klaoničkih proizvoda i toplinski neobrađenog mesa ili klaoničkih proizvoda	303,4 EUR/100 kg	E	TRQ-BF
1602 90 69	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 91	------ od ovaca	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 95	------ od koza	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1602 90 99	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1603 00 10	- u neposrednim pakiranjima neto-mase 1 kg ili manje	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1603 00 80	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 11 00	-- losos	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 12 10	--- fileti, sirovi, samo prevučeni tijestom ili krušnim mrvicama (panirani), neovisno jesu li pretprženi u ulju ili ne, smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 12 91	---- u hermetički zatvorenim spremnicima	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 12 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 13 11	---- u maslinovu ulju	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 13 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 13 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 14 21	----- u biljnom ulju	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 26	------ fileti poznati kao „loins”	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 28	------ ostalo	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 31	----- u biljnom ulju	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 36	------ fileti poznati kao „loins”	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 38	------ ostalo	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 41	----- u biljnom ulju	20,5	E	Carinska kvota – riba

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1604 14 46	------ fileti poznati kao „loins”	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 48	------ ostalo	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 14 90	--- palamide (*Sarda* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 15 11	---- fileti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 15 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 15 90	--- skušovke vrste *Scomber australasicus*	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 16 00	-- inćuni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 17 00	-- jegulje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 18 00	-- peraje morskog psa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 10	--- salmonida, osim lososa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 31	---- fileti poznati kao „loins”	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 19 39	---- ostalo	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 19 50	--- pastirica atlantska (*Orcynopsis unicolor*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 91	---- fileti, sirovi, samo prevučeni tijestom ili krušnim mrvicama (panirani), neovisno jesu li pretprženi u ulju ili ne, smrznuti	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 92	----- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1604 19 93	---- crna kolja (*Pollachius virens*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 94	----- oslići i tabinjke (*Merluccius* spp., *Urophycis* spp.)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 95	----- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*) i kolja (*Pollachius pollachius*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 19 97	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 05	-- pripremljeni surimi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 10	--- losos	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 30	--- salmonida, osim lososa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 40	--- inćuni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 50	--- srdele, palamide, skuša vrste *Scomber scombrus*, lokarda (*Scomber japonicus*), pastirica atlantska (*Orcynopsis unicolor*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 20 70	--- tuna, tunj prugavac i ostala riba roda *Euthynnus*	20,5	E	Carinska kvota – riba
1604 20 90	--- ostala riba	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 31 00	-- kavijar	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1604 32 00	-- nadomjesci kavijara	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 10 00	- rakovice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 21 10	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 2 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605 21 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 29 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 30 10	-- meso hlapa, kuhano, za proizvodnju maslaca, pasti, pašteta, juha ili umaka od hlapa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 30 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 40 00	- ostali rakovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 51 00	-- kamenice (ostrige)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 52 00	-- kapice, uključujući češljače (kraljičine kapice)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 53 10	--- u hermetički zatvorenim spremnicima	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 53 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 54 00	-- sipe i lignje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 55 00	-- hobotnice	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 56 00	-- kućice, srčanke i kunjke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 57 00	-- Petrove uši	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 58 00	-- puževi, osim morskih puževa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 59 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605 61 00	-- morski krastavci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 62 00	-- morski ježinci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 63 00	-- meduze	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1605 69 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1701 12 10	--- za rafiniranje	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 12 90	--- ostalo	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 13 10	--- za rafiniranje	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 13 90	--- ostalo	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 14 10	--- za rafiniranje	33,9 EUR/100 kg std qual	E	
1701 14 90	--- ostalo	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 91 00	-- s dodanim aromama ili tvarima za bojenje	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 10	--- bijeli šećer	41,9 EUR/100 kg	E	
1701 99 90	--- ostalo	41,9 EUR/100 kg	E	
1702 11 00	-- s masenim udjelom laktoze, izražene kao bezvodna laktoza, 99 % ili većim, računano na suhu tvar	14 EUR/100 kg	7	
1702 19 00	-- ostalo	14 EUR/100 kg	7	
1702 20 10	-- šećer od javora u krutom stanju, s dodanim aromama ili tvarima za bojenje	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	7	
1702 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1702 30 10	-- izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/neto mas	E	TRQ-SR
1702 30 50	--- u obliku bijelog kristalnog praha, neovisno je li aglomeriran	26,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 30 90	--- ostalo	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 40 10	-- izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/neto mas	E	TRQ-SR
1702 40 90	-- ostalo	20 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1702 50 00	- kemijski čista fruktoza	12,5 + 50,7 EUR/100 kg/neto mas	E	TRQ-SR
1702 60 10	-- izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/neto mas	E	TRQ-SR
1702 60 80	-- inulinski sirup	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	E	TRQ-SR
1702 60 95	-- ostalo	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	E	TRQ-SR
1702 90 10	-- kemijski čista maltoza	8,9	5	
1702 90 30	-- izoglukoza	50,7 EUR/100 kg/neto mas	E	TRQ-SR
1702 90 50	-- maltodekstrin i maltodekstrinski sirup	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 71	--- s masenim udjelom saharoze u suhoj tvari 50 % ili većim	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	7	TRQ-SR

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1702 90 75	---- u obliku praha, neovisno je li aglomeriran	27,7 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 79	---- ostalo	19,2 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
1702 90 80	-- inulinski sirup	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	7	TRQ-SR
1702 90 95	-- ostalo	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	7	TRQ-SR
1703 10 00	- melasa od šećerne trske	0,35 EUR/100 kg	7	
1703 90 00	- ostalo	0,35 EUR/100 kg	7	
1704 10 10	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) manjim od 60 %	0 + 27,1 EUR/100 kg MAX 17,9	3	TRQ-SRa
1704 10 90	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) 60 % ili većim	0 + 30,9 EUR/100 kg MAX 18,2	3	TRQ-SRa
1704 90 10	-- ekstrakt slatkog korijena s masenim udjelom saharoze većim od 10 %, ali bez dodatka drugih tvari	4,6	3	TRQ-SRa
1704 90 30	-- bijela čokolada	0 + 45,1 EUR/100 kg MAX 18,9 + 16,5 EUR/100 kg	3	TRQ-SRa
1704 90 51	--- paste, uključujući marcipan, u neposrednim pakiranjima neto-mase 1 kg ili veće	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 55	--- pastile za grlo i bomboni protiv kašlja	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 61	--- proizvodi prevučeni šećerom	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1704 90 65	---- gumeni proizvodi i žele proizvodi, uključujući voćne paste u obliku šećernih proizvoda	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 71	---- bomboni, neovisno jesu li punjeni	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 75	---- karamele (toffee) i slični slatkiši	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 81	----- komprimati	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRa
1704 90 99	----- ostalo	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	E	TRQ-SR
1801 00 00	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1802 00 00	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1803 10 00	- neodmašćena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1803 20 00	- potpuno ili djelomično odmašćena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1804 00 00	Kakao maslac, mast i ulje od kakaa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1805 00 00	Kakao prah, bez dodanog šećera ili drugih sladila	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1806 10 15	-- bez saharoze ili s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza manjim od 5 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1806 10 20	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 5 % ili većim, ali manjim od 65 %	0 + 25,2 EUR/100 kg	5	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1806 10 30	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65 % ili većim, ali manjim od 80 %	0 + 31,4 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1806 10 90	-- s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80 % ili većim	0 + 41,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
1806 20 10	-- s masenim udjelom kakao maslaca ili mješavine kakao maslaca i mliječne masti 31 % ili većim	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 30	-- s ukupnim masenim udjelom kakao maslaca i mliječne masti 25 % ili većim, ali manjim od 31 %	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 50	--- s masenim udjelom kakao maslaca 18 % ili većim	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 70	--- čokoladne mliječne mrvice („crumb”)	0 + EA	3	TRQ-SRb
1806 20 80	--- preljevi (glazure) s okusom čokolade	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 20 95	--- ostalo	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	E	TRQ-SR
1806 31 00	-- punjeni	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 10	--- s dodanim žitaricama, voćem ili orašastim plodovima	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 32 90	--- ostalo	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 11	---- koji sadržavaju alkohol	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 19	---- ostalo	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 31	---- punjeni	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1806 90 39	---- nepunjeni	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 50	-- šećerni proizvodi i njihovi nadomjesci izrađeni od nadomjestaka šećera, koji sadržavaju kakao	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 60	-- namazi koji sadržavaju kakao	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 70	-- pripravci koji sadržavaju kakao namijenjeni za pripravu pića	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1806 90 90	-- ostalo	0 + EA MAX 18,7 + ADSZ	3	TRQ-SRb
1901 10 00	- proizvodi prikladni za dojenčad i malu djecu, u pakiranjima za pojedinačnu prodaju	0 + EA	3	
1901 20 00	- mješavine i tijesta za proizvodnju pekarskih proizvoda iz tarifnog broja 1905	0 + EA	3	
1901 90 11	--- s masenim udjelom suhog ekstrakta 90 % ili većim	0 + 18 EUR/100 kg	3	
1901 90 19	--- ostalo	0 + 14,7 EUR/100 kg	3	
1901 90 91	--- bez mliječne masti, saharoze, izoglukoze, glukoze ili škroba, ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 1,5 %, saharoze (uključujući invertni šećer) ili izoglukoze manjim od 5 %, glukoze ili škroba manjim od 5 %, isključujući prehrambene proizvode u prahu od roba iz tarifnih brojeva od 0401 do 0404	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1901 90 95	--- prehrambeni proizvodi u prahu koji se sastoje od mješavine obranog mlijeka i/ili sirutke i biljnih masti/ulja s masenim udjelom masti/ulja ne većim od 30 %	0 + EA	E	TRQ-SR
1901 90 99	--- ostalo	0 + EA	E	TRQ-SR
1902 11 00	-- s jajima	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1902 19 10	--- koja ne sadržavaju brašno ili krupicu od obične pšenice	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 19 90	--- ostalo	0 + 21,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 10	-- s masenim udjelom riba, rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka većim od 20 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1902 20 30	-- s masenim udjelom većim od 20 % kobasica i sličnih proizvoda od mesa i drugih klaoničkih proizvoda bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili podrijetla	38 EUR/100 kg	3	
1902 20 91	--- kuhana	0 + 6,1 EUR/100 kg	3	
1902 20 99	--- ostalo	0 + 17,1 EUR/100 kg	3	
1902 30 10	-- sušena	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1902 30 90	-- ostalo	0 + 9,7 EUR/100 kg	3	
1902 40 10	-- nepripremljen	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1902 40 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
1903 00 00	Tapioka i nadomjesci tapioke pripremljeni od škroba, u obliku pahuljica, zrnaca, kuglica ili sličnih oblika	0 + 15,1 EUR/100 kg	3	
1904 10 10	-- dobiveni od kukuruza	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 10 30	-- dobiveni od riže	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 10 90	-- ostalo	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	
1904 20 10	-- „müsli” proizvodi na osnovi neprženih pahuljica žitarica	0 + EA	3	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1904 20 91	--- dobiveni od kukuruza	0 + 20 EUR/100 kg	3	
1904 20 95	--- dobiveni od riže	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 20 99	--- ostalo	0 + 33,6 EUR/100 kg	3	
1904 30 00	- bulgur pšenica	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1904 90 10	-- dobiveni od riže	0 + 46 EUR/100 kg	3	
1904 90 80	-- ostalo	0 + 25,7 EUR/100 kg	3	
1905 10 00	- hruskavi kruh (krisp)	0 + 13 EUR/100 kg	3	
1905 20 10	-- s masenim udjelom saharoze manjim od 30 % (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0 + 18,3 EUR/100 kg	3	
1905 20 30	-- s masenim udjelom saharoze 30 % ili većim, ali manjim od 50 % (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0 + 24,6 EUR/100 kg	3	
1905 20 90	-- s masenim udjelom saharoze 50 % ili većim (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza)	0 + 31,4 EUR/100 kg	3	
1905 31 11	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 85 g	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 19	---- ostalo	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 30	---- s masenim udjelom mliječnih masti 8 % ili većim	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 31 91	----- sendvič-keksi	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1905 31 99	----- ostalo	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 05	--- s masenim udjelom vode većim od 10 %	0 + EA MAX 20,7 + ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 11	----- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 85 g	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 19	----- ostalo	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 32 91	----- soljeni, neovisno jesu li punjeni	0 + EA MAX 20,7 + ADFM	3	TRQ-BS
1905 32 99	----- ostalo	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	TRQ-BS
1905 40 10	-- dvopek (prepečenac)	0 + EA	3	
1905 40 90	-- ostalo	0 + EA	3	
1905 90 10	-- matzos	0 + 15,9 EUR/100 kg	3	
1905 90 20	-- hostije, prazne kapsule vrsta pogodnih za farmaceutsku upotrebu, pečatne oblate, rižin papir i slični proizvodi	0 + 60,5 EUR/100 kg	3	
1905 90 30	--- kruh, bez meda, jaja, sira ili voća i s masenim udjelom šećera u suhom stanju ne većim od 5 % i masti ne većim od 5 %	0 + EA	3	
1905 90 45	--- keksi	0 + EA MAX 20,7 + ADFM	3	TRQ-BS
1905 90 55	--- ekstrudirani ili ekspandirani proizvodi, začinjeni ili soljeni	0 + EA MAX 20,7 + ADFM	3	
1905 90 70	---- s masenim udjelom saharoze, invertnog šećera ili izoglukoze 5 % ili većim	0 + EA MAX 24,2 + ADSZ	3	
1905 90 80	---- ostalo	0 + EA MAX 20,7 + ADFM	3	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2001 10 00	- krastavci i kornišoni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 10	-- mango chutney	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 20	-- plodovi roda *Capsicum*, osim slatkih paprika ili pimenta	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 30	-- kukuruz šećerac (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	E	TRQ-SC
2001 90 40	-- jam, slatki krumpir i slični jestivi dijelovi biljaka, s masenim udjelom škroba 5 % ili većim	0 + 3,8 EUR/100 kg/neto eda	5	
2001 90 50	-- gljive	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 65	-- masline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 70	-- slatke paprike	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 92	-- tropsko voće i tropski orašasti plodovi; palmine jezgre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2001 90 97	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 10 10	-- oljuštene	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 90 11	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 90 19	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 90 31	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2002 90 39	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 90 91	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2002 90 99	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2003 10 20	-- privremeno konzervirane, potpuno termički obrađene	14,9 + 191 EUR/100 kg/neto eda	7	TRQ-MS
2003 10 30	-- ostalo	14,9 + 222 EUR/100 kg/neto eda	7	TRQ-MS
2003 90 10	-- tartufi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2003 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 10 10	-- termički obrađen, drukčije nepripremljen	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 10 91	--- u obliku brašna, krupice ili pahuljica	0 + EA	5	
2004 10 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 90 10	-- kukuruz šećerac (*Zea mays* var. *saccharata*)	1,6 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	E	TRQ-SC
2004 90 30	-- kiseli kupus, kapari i masline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 90 50	-- grašak (*Pisum sativum*) i nezreli grah vrsta *Phaseolus* spp., u mahuni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 90 91	--- crveni luk, termički obrađen, drukčije nepripremljen	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2004 90 98	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2005 10 00	- homogenizirano povrće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 20 10	-- u obliku brašna, krupice ili pahuljica	0 + EA	5	
2005 20 20	--- u tankim ploškama, pržen ili pečen, neovisno je li soljen ili začinjen ili ne, u hermetički zatvorenim pakiranjima, prikladan za neposrednu potrošnju	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 20 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 40 00	- grašak (*Pisum sativum*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 51 00	-- grah oljušteni	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 59 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 60 00	- šparoge	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 70 00	- masline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 80 00	- kukuruz šećerac (*Zea mays* var. *saccharata*)	5,1 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	E	TRQ-SC
2005 91 00	-- izdanci bambusa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 99 10	--- plodovi roda *Capsicum*, osim slatkih paprika ili pimenta	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 99 20	--- kapari	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 99 30	--- artičoke	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 99 50	--- mješavine povrća	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2005 99 60	--- kiseli kupus	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2005 99 80	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2006 00 10	- đumbir (ingver)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2006 00 31	--- trešnje i višnje	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 35	--- tropsko voće i tropski orašasti plodovi	9 + 15 EUR/100 kg	5	
2006 00 38	--- ostalo	16,5 + 23,9 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2006 00 91	--- tropsko voće i tropski orašasti plodovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2006 00 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2007 10 10	-- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	20,4 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 10 91	--- od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2007 10 99	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2007 91 10	--- s masenim udjelom šećera većim od 30 %	16,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SR
2007 91 30	--- s masenim udjelom šećera većim od 13 %, ali ne većim od 30 %	16,5 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 91 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2007 99 10	---- pire i pasta od šljiva te pire i pasta od suhih šljiva, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 100 kg, za industrijsku preradu	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2007 99 20	---- pire i pasta od kestena	20,5 + 19,7 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 31	----- od trešanja i višanja	—	—	
ex 2007 99 31	------ voćni pirei dobiveni pasiranjem i zatim zagrijavanjem do ključanja u vakuumu, čiji tekstura i kemijski sastav nisu promijenjeni toplinskom obradom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
ex 2007 99 31	------ ostalo	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 33	----- od jagoda	—	—	
ex 2007 99 33	------ voćni pirei dobiveni pasiranjem i zatim zagrijavanjem do ključanja u vakuumu, čiji tekstura i kemijski sastav nisu promijenjeni toplinskom obradom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
ex 2007 99 33	------ ostalo	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 35	----- od malina	—	—	
ex 2007 99 35	------ voćni pirei dobiveni pasiranjem i zatim zagrijavanjem do ključanja u vakuumu, čiji tekstura i kemijski sastav nisu promijenjeni toplinskom obradom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
ex 2007 99 35	------ ostalo	20,5 + 23 EUR/100 kg	5	
2007 99 39	----- ostalo	—	—	
ex 2007 99 39	------ pasta od smokava, pasta od pistacije, pasta od lješnjaka	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
ex 2007 99 39	------ voćni pirei dobiveni pasiranjem i zatim zagrijavanjem do ključanja u vakuumu, čiji tekstura i kemijski sastav nisu promijenjeni toplinskom obradom	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
ex 2007 99 39	------ ostalo	20,5 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2007 99 50	--- s masenim udjelom šećera većim od 13 %, ali ne većim od 30 %	—	—	
ex 2007 99 50	--- pire i pasta od kestena, pasta od smokava, pasta od pistacije, pasta od lješnjaka	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
ex 2007 99 50	---- voćni pirei dobiveni pasiranjem i zatim zagrijavanjem do ključanja u vakuumu, čiji tekstura i kemijski sastav nisu promijenjeni toplinskom obradom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
ex 2007 99 50	---- ostalo	20,5 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2007 99 93	---- od tropskog voća i tropskih orašastih plodova	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2007 99 97	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 11 10	--- maslac od kikirikija	4,4	5	
2008 11 91	---- veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 11 96	----- prženi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 11 98	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 12	---- tropski orašasti plodovi; mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova 50 % ili većim	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 13	----- prženi bademi i pistacije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 19	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 19 92	---- tropski orašasti plodovi; mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova 50 % ili većim	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 93	------ bademi i pistacije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 95	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 19 99	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 11	---- s masenim udjelom šećera većim od 17 %	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 31	---- s masenim udjelom šećera većim od 19 %	22,1 + 2,5 EUR/100 kg	5	
2008 20 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 51	---- s masenim udjelom šećera većim od 17 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 59	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 71	---- s masenim udjelom šećera većim od 19 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 79	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 20 90	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 11	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 19	---- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 30 31	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 51	---- segmenti grejpa, uključujući pomelo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 55	---- mandarine (uključujući tangerske i satsuma mandarine); klementine, wilking mandarine i ostale slične hibride agruma	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 59	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 71	---- segmenti grejpa, uključujući pomelo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 75	---- mandarine (uključujući tangerske i satsuma mandarine); klementine, wilking mandarine i ostale slične hibride agruma	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 79	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 30 90	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 11	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 19	----- ostalo	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	E	TRQ-FP
2008 40 21	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 31	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 40 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 40 51	---- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 59	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 71	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 79	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 40 90	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 11	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 19	----- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 31	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 39	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 51	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 50 59	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 61	---- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 69	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 71	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 79	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 50 92	---- 5 kg ili veće	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 50 98	---- manje od 5 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 11	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 19	---- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 60 31	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 50	---- veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 60	---- ne veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 70	---- 4,5 kg ili veće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 60 90	---- manje od 4,5 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 11	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 19	----- ostalo	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 31	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 39	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 51	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	25,6 + 4,2 EUR/100 kg	3	
2008 70 59	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 61	---- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 70 69	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 71	---- s masenim udjelom šećera većim od 15 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 79	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 92	---- 5 kg ili veće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 70 98	---- manje od 5 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 11	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 19	---- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	5	
2008 80 31	---- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 50	--- s dodanim šećerom, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 70	--- s dodanim šećerom, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 80 90	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 91 00	-- palmine jezgre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 11	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 19	----- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 93 21	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 29	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 91	--- s dodanim šećerom, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 93	--- s dodanim šećerom, u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 93 99	---- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 03	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 05	---- u neposrednim pakiranjima neto-mase veće od 1 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 12	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 14	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 16	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 97 18	------- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 97 32	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 34	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 97 36	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 38	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 51	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 59	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 72	-------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 74	-------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 76	-------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 78	-------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 92	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 93	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 94	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 96	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 97 97	------- od tropskog voća (uključujući mješavine s masenim udjelom tropskih orašastih plodova i tropskog voća 50 % ili većim)	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 97 98	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 11	----- s masenim udjelom stvarnog alkohola ne većim od 11,85 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 19	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 21	----- s masenim udjelom šećera većim od 13 %	22,1 + 3,8 EUR/100 kg	0	
2008 99 23	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 24	------- tropsko voće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 28	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 31	------- tropsko voće	12,5 + 2,6 EUR/100 kg	0	
2008 99 34	------- ostalo	22,1 + 4,2 EUR/100 kg	0	
2008 99 36	------- tropsko voće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 37	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 38	------- tropsko voće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 40	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 41	----- đumbir	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 43	----- grožđe	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 45	----- šljive i suhe šljive	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2008 99 48	----- tropsko voće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 49	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 51	----- đumbir	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 63	----- tropsko voće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 67	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 72	------ 5 kg ili veće	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 78	------ manje od 5 kg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2008 99 85	----- kukuruz, osim kukuruza šećerca (*Zea mays* var. *saccharata*)	0 + 9,4 EUR/100 kg/neto eda	3	
2008 99 91	----- jam, slatki krumpir i slični jestivi dijelovi biljaka, s masenim udjelom škroba 5 % ili većim	0 + 3,8 EUR/100 kg/neto eda	0	
2008 99 99	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 11 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 11 91	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase i s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 11 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 12 00	-- nesmrznuti, Brix vrijednosti ne veće od 20	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 19 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 19 91	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase i s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 19 98	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 21 00	-- Brix vrijednosti ne veće od 20	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 29 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 29 91	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase i s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	8,5 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 29 99	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 11	---- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 19	---- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 51	----- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 59	----- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 91	----- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 31 99	----- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 39 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 31	----- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 39	----- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 51	------ s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 55	------ s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 59	------ bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 91	------ s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	10,9 + 20,6 EUR/100 kg	7	
2009 39 95	------ s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 39 99	------ bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 41 92	--- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 41 99	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 49 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 49 30	---- vrijednosti veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase, s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 49 91	----- s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 49 93	----- s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 49 99	----- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 50 10	-- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 50 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 61 10	--- vrijednosti veće od 18 EUR za 100 kg neto mase	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2009 61 90	--- vrijednosti ne veće od 18 EUR za 100 kg neto-mase	18,9 + 27 EUR/hl	7	
2009 69 11	---- vrijednosti ne veće od 22 EUR za 100 kg neto-mase	36,5 + 121 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 19	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2009 69 51	----- koncentrirani	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2009 69 59	----- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2009 69 71	------ koncentrirani	18,9 + 131 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 69 79	------ ostalo	18,9 + 27 EUR/hl + 20,6 EUR/100 kg	5	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 69 90	----- ostalo	18,9 + 27 EUR/hl	5	
2009 71 20	--- s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 71 99	--- bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 79 11	---- vrijednosti ne veće od 22 EUR za 100 kg neto-mase	26,5 + 18,4 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 79 30	---- vrijednosti veće od 18 EUR za 100 kg neto-mase, s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 79 91	----- s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	14,5 + 19,3 EUR/100 kg	E	TRQ-AJ
2009 79 98	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 81 11	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 81 31	---- vrijednosti veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase, s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 81 51	----- s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 81 59	----- s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 81 95	------ sok od američkih krupnoplodnih brusnica (*Vaccinium macrocarpon*)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 81 99	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 89 11	----- vrijednosti ne veće od 22 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 89 19	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 34	------ sokovi od tropskog voća	17,5 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 35	------ ostalo	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 89 36	------ sokovi od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 38	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 50	----- vrijednosti veće od 18 EUR za 100 kg neto-mase, s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 61	------ s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	15,7 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 89 63	------ s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 69	------ bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 71	------ sok od trešanja i višanja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 73	------ sokovi od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 79	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 85	------- sokovi od tropskog voća	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 89 86	------- ostalo	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 89 88	------- sokovi od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 89	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 96	------- sok od trešanja i višanja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 97	------- sokovi od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 89 99	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 11	---- vrijednosti ne veće od 22 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 21	---- vrijednosti ne veće od 30 EUR za 100 kg neto-mase	30,1 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 29	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 31	---- vrijednosti ne veće od 18 EUR za 100 kg neto-mase i s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	16,5 + 20,6 EUR/100 kg	5	
2009 90 39	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 41	------ s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 49	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 51	------ s dodanim šećerom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 59	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2009 90 71	------ s masenim udjelom dodanog šećera većim od 30 %	11,7 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 73	------ s masenim udjelom dodanog šećera ne većim od 30 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 79	------ bez dodanog šećera	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 92	------- mješavine sokova od tropskog voća	7 + 12,9 EUR/100 kg	0	
2009 90 94	------- ostalo	13,3 + 20,6 EUR/100 kg	0	
2009 90 95	------- mješavine sokova od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 96	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 97	------- mješavine sokova od tropskog voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2009 90 98	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 11 00	-- ekstrakti, esencije i koncentrati	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 12 92	--- pripravci na osnovi ekstrakata, esencija ili koncentrata kave	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 12 98	--- ostalo	0 + EA	E	TRQ-SR
2101 20 20	-- ekstrakti, esencije ili koncentrati	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 20 92	--- na osnovi ekstrakata, esencija ili koncentrata čaja ili mate-čaja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 20 98	--- ostalo	0 + EA	E	TRQ-SR

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2101 30 11	--- pržena cikorija	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 30 19	--- ostalo	0 + 12,7 EUR/100 kg	5	
2101 30 91	--- od pržene cikorije	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2101 30 99	--- ostalo	0 + 22,7 EUR/100 kg	5	
2102 10 10	-- kultura kvasca	7,4	5	
2102 10 31	--- suhi	8,5	5	
2102 10 39	--- ostalo	4,2	5	
2102 10 90	-- ostalo	5,1	5	
2102 20 11	--- u tabletama, kockama ili sličnim oblicima, ili u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 1 kg	2,4	5	
2102 20 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2102 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2102 30 00	- pripremljeni praškovi za peciva	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 10 00	- umak od soje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 20 00	- kečap od rajčica i ostali umaci od rajčica	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 30 10	-- brašno i krupica od gorušice	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2103 30 90	-- pripremljena gorušica	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 90 10	-- mango chutney, tekući	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 90 30	-- aromatične gorke tvari s volumnim udjelom alkohola od 44,2 do 49,2 vol. %, s masenim udjelom gorčice (gencijane), začina i raznih sastojaka od 1,5 do 6 % i masenim udjelom šećera od 4 do 10 %, u spremnicima obujma 0,5 l ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2103 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2104 10 00	- juhe i mesne juhe (temeljci) te pripravci za njih	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2104 20 00	- homogenizirani složeni prehrambeni proizvodi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2105 00 10	- bez mliječnih masti ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 3 %	0 + 20,2 EUR/100 kg MAX 19,4 + 9,4 EUR/100 kg	3	
2105 00 91	-- 3 % ili većim, ali manjim od 7 %	0 + 38,5 EUR/100 kg MAX 18,1 + 7 EUR/100 kg	3	
2105 00 99	-- 7 % ili većim	0 + 54 EUR/100 kg MAX 17,8 + 6,9 EUR/100 kg	3	
2106 10 20	-- bez mliječnih masti, saharoze, izoglukoze, glukoze ili škroba, ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 1,5 %, saharoze ili izoglukoze manjim od 5 % te glukoze ili škroba manjim od 5 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2106 10 80	-- ostalo	0 + EA	3	
2106 90 20	-- složeni alkoholni pripravci, osim onih na osnovi mirisnih tvari, vrsta koje se rabe za proizvodnju pića	12,1	3	
2106 90 30	--- izoglukozni sirupi	42,7 EUR/100 kg/neto mas	7	TRQ-SR

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2106 90 51	---- laktozni sirup	14 EUR/100 kg	0	
2106 90 55	---- glukozni sirup i maltodekstrinski sirup	20 EUR/100 kg	7	TRQ-SR
2106 90 59	---- ostalo	0,4 EUR/100 kg/neto/% sahar.	7	TRQ-SR
2106 90 92	--- bez mliječnih masti, saharoze, izoglukoze, glukoze ili škroba, ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 1,5 %, saharoze ili izoglukoze manjim od 5 % te glukoze ili škroba manjim od 5 %	8,9	3	
2106 90 98	--- ostalo:	—	—	
ex 2106 90 98	---- s masenim udjelom saharoze/izoglukoze manjim od 70 %	5,5 + EA	3	
ex 2106 90 98	---- ostalo	5,5 + EA	E	TRQ-SR
2201 10 11	--- negazirane	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2201 10 19	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2201 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2201 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2202 10 00	- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatizirane	3	0	
2202 91 00	-- bezalkoholno pivo	3	0	
2202 99 11	---- pića na osnovi soje s masenim udjelom bjelančevina od 2,8 % ili većim	3	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2202 99 15	---- pića na osnovi soje s masenim udjelom bjelančevina manjim od 2,8 %; pića na osnovi orašastih plodova iz poglavlja 8., žitarica iz poglavlja 10. ili sjemenja iz poglavlja 12.	3	0	
2202 99 19	---- ostalo	3	0	
2202 99 91	---- manjim od 0,2 %	0 + 13,7 EUR/100 kg	0	
2202 99 95	---- 0,2 % ili većim, ali manjim od 2 %	0 + 12,1 EUR/100 kg	0	
2202 99 99	---- 2 % ili većim	0 + 21,2 EUR/100 kg	0	
2203 00 01	-- u bocama	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2203 00 09	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2203 00 10	- u posudama obujma većeg od 10 litara	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 10 11	--- Champagne	32 EUR/hl	0	
2204 10 13	--- Cava	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 10 15	--- Prosecco	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 10 91	--- Asti spumante	32 EUR/hl	0	
2204 10 93	--- ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 10 94	-- sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP)	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 10 96	-- ostala sortna vina	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 10 98	-- ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 06	---- sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI)	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 07	---- sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP)	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 08	---- ostala sortna vina	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 09	---- ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 11	-------- Alsace	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 12	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 13	-------- Bourgogne	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 17	-------- Val de Loire	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 18	-------- Mosel	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 19	-------- Pfalz	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 22	-------- Rheinhessen	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 23	-------- Tokay	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 24	-------- Lazio	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 26	-------- Toscana	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 27	-------- Trentino, Alto Adige i Friuli	15,4 EUR/hl	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 21 28	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 31	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 32	-------- Vinho Verde	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 34	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 36	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 37	-------- Valencia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 38	-------- ostalo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 42	-------- Bordeaux	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 43	-------- Bourgogne	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 44	-------- Beaujolais	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 46	-------- Vallée du Rhône	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 47	-------- Languedoc-Roussillon	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 48	-------- Val de Loire	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 61	-------- Sicilia	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 62	-------- Piemonte	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 66	-------- Toscana	15,4 EUR/hl	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 21 67	-------- Trentino i Alto Adige	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 68	-------- Veneto	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 69	-------- Dão, Bairrada i Douro	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 71	-------- Navarra	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 74	-------- Penedés	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 76	-------- Rioja	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 77	-------- Valdepeñas	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 78	-------- ostalo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 79	------- bijelo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 80	------- ostalo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 81	------- bijelo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 82	------- ostalo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 83	------- bijelo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 84	------- ostalo	15,4 EUR/hl	0	
2204 21 85	------- Madeira i Setubal muscatel	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 86	------- Sherry	15,8 EUR/hl	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 21 87	------- Marsala	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 89	------- Porto	15,8 EUR/hl	0	
2204 21 90	------- ostalo	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 91	------ ostalo	20,9 EUR/hl	0	
2204 21 93	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 94	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 95	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 96	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 97	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 21 98	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 10	--- vino, osim vina iz podbroja 2204 10, u bocama s čepovima u obliku gljive pričvršćenim žičanim košaricama; vino drukčije punjeno, s povećanim pritiskom, koji je posljedica otopljenog ugljikova dioksida, ne manjim od 1 bara, ali manjim od 3 bara, mjereno pri temperaturi od 20 °C	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 23	------- Bourgogne	12,1 EUR/hl	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 22 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 28	------- Val de Loire	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 32	------- Piemonte	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 33	------- Tokaj	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 38	-------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 78	-------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 79	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 80	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 81	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 82	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 83	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 84	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 22 85	------- Madeira i Setubal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 22 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 22 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 90	------- ostalo	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 91	------ ostalo	20,9 EUR/hl	0	
2204 22 93	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 94	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 95	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 96	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 97	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 22 98	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 10	--- vino, osim vina iz podbroja 2204 10, u bocama s čepovima u obliku gljive pričvršćenim žičanim košaricama; vino drukčije punjeno, s povećanim pritiskom, koji je posljedica otopljenog ugljikova dioksida, ne manjim od 1 bara, ali manjim od 3 bara, mjereno pri temperaturi od 20 °C	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 22	------- Bordeaux	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 23	------- Bourgogne	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 24	------- Beaujolais	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 26	------- Vallée du Rhône	12,1 EUR/hl	0	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 29 27	------- Languedoc-Roussillon	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 28	------- Val de Loire	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 32	------- Piemonte	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 38	-------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 78	-------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 79	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 80	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 81	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 82	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 83	------- bijelo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 84	------- ostalo	12,1 EUR/hl	0	
2204 29 85	------- Madeira i Setubal muscatel	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 86	------- Sherry	13,1 EUR/hl	0	
2204 29 88	------- Samos i Muscat de Lemnos	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 90	------- ostalo	20,9 EUR/hl	0	
2204 29 91	------ ostalo	20,9 EUR/hl	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2204 29 93	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 94	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 95	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 96	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 97	------ bijelo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 29 98	------ ostalo	0 EUR/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 30 10	-- u fermentaciji, ili sa zaustavljenim vrenjem bez dodavanja alkohola	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2204 30 92	---- koncentrirani	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2204 30 94	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2204 30 96	---- koncentrirani	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2204 30 98	---- ostalo	0 % + komponenta carine koju čini specifična carina koja proizlazi iz sustava ulazne cijene	0+EP	Vidjeti napomenu 3.
2205 10 10	-- s volumnim udjelom stvarnog alkohola 18 % ili manjim	7,6 EUR/hl	5	
2205 10 90	-- s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 18 %	0 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2205 90 10	-- s volumnim udjelom stvarnog alkohola 18 % ili manjim	6,3 EUR/hl	5	
2205 90 90	-- s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 18 %	0 EUR/% vol/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2206 00 10	- piquette	0 EUR/% vol/hl	0	Vidjeti napomenu 2.
2206 00 31	--- od jabuke i kruške	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 39	--- ostalo	13,4 EUR/hl	3	
2206 00 51	---- od jabuke i kruške	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 59	---- ostalo	5,3 EUR/hl	3	
2206 00 81	---- od jabuke i kruške	4 EUR/hl	3	
2206 00 89	---- ostalo	4 EUR/hl	3	
2207 10 00	- nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola 80 % ili većim	19,2 EUR/hl	E	TRQ-EL
2207 20 00	- etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, bilo kojeg volumnog udjela alkohola	10,2 EUR/hl	E	TRQ-EL
2208 20 12	---- Cognac	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 14	---- Armagnac	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 16	----- Brandy de Jerez	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 18	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 19	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2208 20 26	---- Grappa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 28	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 62	---- Cognac	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 66	---- Brandy ili Weinbrand	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 69	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 86	---- Grappa	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 20 88	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 11	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 19	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 30	--- nemiješani čisti (single malt) viski	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 41	---- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 49	---- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 61	---- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 69	---- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 71	---- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 79	---- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2208 30 82	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 30 88	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 40 11	--- rum sa sadržajem hlapivih tvari, osim etilnog i metilnog alkohola, jednakim ili većim od 225 g po hektolitru čistog alkohola (s 10 % tolerancije)	0,6 EUR/% vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM
2208 40 31	---- vrijednosti veće od 7,9 EUR po litri čistog alkohola	0	0	
2208 40 39	---- ostalo	0,6 EUR/% vol/hl + 3,2 EUR/hl	E	TRQ-RM
2208 40 51	--- rum sa sadržajem hlapivih tvari, osim etilnog i metilnog alkohola, jednakim ili većim od 225 g po hektolitru čistog alkohola (s 10 % tolerancije)	0,6 EUR/% vol/hl	E	TRQ-RM
2208 40 91	---- vrijednosti veće od 2 EUR po litri čistog alkohola	0	0	
2208 40 99	---- ostalo	0,6 EUR/% vol/hl	E	TRQ-RM
2208 50 11	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 50 19	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 50 91	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 50 99	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 60 11	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 60 19	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 60 91	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2208 60 99	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 70 10	-- u posudama obujma 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 70 90	-- u posudama obujma većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 11	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 19	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 33	--- 2 litre ili manjeg	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 38	--- većeg od 2 litre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 41	---- Ouzo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 45	------- Calvados	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 48	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 54	------- Tequila	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 56	------- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 69	----- ostala alkoholna pića	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 71	----- destilirana iz voća	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 75	----- Tequila	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 77	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2208 90 78	---- ostala alkoholna pića	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2208 90 91	--- 2 litre ili manjeg	0,7 EUR/% vol/hl + 4,4 EUR/hl	5	
2208 90 99	--- većeg od 2 litre	0,7 EUR/% vol/hl	5	
2209 00 11	-- 2 litre ili manjeg	4,4 EUR/hl	3	
2209 00 19	-- većeg od 2 litre	3,3 EUR/hl	3	
2209 00 91	-- 2 litre ili manjeg	3,5 EUR/hl	3	
2209 00 99	-- većeg od 2 litre	2,6 EUR/hl	3	
2301 10 00	- brašno, krupica i peleti, od mesa ili klaoničkih proizvoda; čvarci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2301 20 00	- brašno, krupica i peleti, od ribe ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2302 10 10	-- s masenim udjelom škroba ne većim od 35 %	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 10 90	-- ostalo	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 30 10	-- s masenim udjelom škroba ne većim od 28 % i kod kojih dio koji prolazi kroz sito veličine oka 0,2 mm nije veći od 10 mas. % ili, alternativno, dio koji prolazi kroz sito sadržava 1,5 mas. % ili više pepela, računano na suhi proizvod	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 30 90	-- ostalo	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 02	--- s masenim udjelom škroba ne većim od 35 %	44 EUR/1 000 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2302 40 08	--- ostalo	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 10	--- s masenim udjelom škroba ne većim od 28 % i kod kojih dio koji prolazi kroz sito veličine oka 0,2 mm nije veći od 10 mas % ili alternativno, dio koji prolazi kroz sito sadržava 1,5 mas. % ili više pepela, računano na suhi proizvod	44 EUR/1 000 kg	7	
2302 40 90	--- ostalo	89 EUR/1 000 kg	7	
2302 50 00	- od mahunarki	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2303 10 11	--- većim od 40 %	320 EUR/1 000 kg	7	
2303 10 19	--- 40 % ili manjim	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2303 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2303 20 10	-- rezanci šećerne repe	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2303 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2303 30 00	- talozi i otpaci iz pivovara i destilerija	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2304 00 00	Uljane pogače i ostali kruti ostaci, neovisno jesu li mljeveni ili u obliku peleta ili ne, dobiveni pri ekstrakciji sojina ulja	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2305 00 00	Uljane pogače i ostali kruti ostaci, neovisno jesu li mljeveni ili u obliku peleta ili ne, dobiveni pri ekstrakciji ulja od kikirikija	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 10 00	- od pamukova sjemena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 20 00	- od lanenog sjemena	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2306 30 00	- od suncokretova sjemena	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 41 00	-- od sjemena uljane repice niskog sadržaja eruka kiseline	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 49 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 50 00	- od kokosova oraha ili kopre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 60 00	- od palmina oraha ili jezgre koštica	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 90 05	-- od klica kukuruza	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 90 11	---- s masenim udjelom maslinova ulja 3 % ili manjim	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2306 90 19	---- s masenim udjelom maslinova ulja većim od 3 %	48 EUR/1 000 kg	7	
2306 90 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2307 00 11	-- s masenim udjelom ukupnog alkohola ne većim od 7,9 % i sadržajem suhe tvari ne manjim od 25 mas. %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2307 00 19	-- ostalo	0 EUR/kg/tot/alk	0	Vidjeti napomenu 2.
2307 00 90	- vinski kamen	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2308 00 11	-- s masenim udjelom ukupnog alkohola ne većim od 4,3 % i sadržajem suhe tvari ne manjim od 40 mas. %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2308 00 19	-- ostalo	0 EUR/kg/tot/alk	0	Vidjeti napomenu 2.
2308 00 40	- žir i divlji kesten; komina od voća, osim od grožđa	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2308 00 90	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 10 11	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 10 13	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 15	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %, ali manjim od 75 %	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 19	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 75 %	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 31	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 10 33	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 39	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %	888 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 51	----- bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 53	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 59	----- s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 70	--- bez sadržaja škroba, glukoze, glukoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa, ali sa sadržajem mliječnih proizvoda	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 10 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2309 90 10	-- topive tvari od riba ili morskih sisavaca	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 90 20	-- proizvodi na koje se odnosi dodatna napomena 5. uz ovo poglavlje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 90 31	------ bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	23 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 33	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	498 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 35	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %, ali manjim od 75 %	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 39	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 75 %	948 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 41	------ bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	55 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 43	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	530 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 49	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %	888 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 51	------ bez sadržaja mliječnih proizvoda ili s masenim udjelom mliječnih proizvoda manjim od 10 %	102 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 53	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 10 %, ali manjim od 50 %	577 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 59	------ s masenim udjelom mliječnih proizvoda ne manjim od 50 %	730 EUR/1 000 kg	7	
2309 90 70	---- bez sadržaja škroba, glukoze, glukoznog sirupa, maltodekstrina ili maltodekstrinskog sirupa, ali sa sadržajem mliječnih proizvoda	948 EUR/1 000 kg	7	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2309 90 91	---- rezanci šećerne repe s dodanom melasom	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2309 90 96	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2401 10 35	-- svijetli zračno sušen duhan:	—	—	
ex 2401 10 35	--- svijetli zračno sušen duhan tipa Burley (uključujući hibride Burleyja)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 10 35	--- svijetli zračno sušen duhan tipa Maryland	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 10 35	--- ostalo	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 10 60	-- na suncu sušen duhan orijentalnog tipa	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 10 70	-- tamni zračno sušen duhan	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 10 85	-- zračnim tokom sušen duhan	—	—	
ex 2401 10 85	-- zračnim tokom sušen duhan tipa Virginia	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 10 85	--- ostalo	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 10 95	-- ostalo:	—	—	
	--- duhan sušen iznad otvorene vatre:	—	—	
ex 2401 10 95	---- tipa Kentucky	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 10 95	---- ostalo	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 10 95	--- ostali duhan	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2401 20 35	-- svijetli zračno sušen duhan:	—	—	
ex 2401 20 35	--- svijetli zračno sušen duhan tipa Burley (uključujući hibride Burleyja)	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 20 35	--- svijetli zračno sušen duhan tipa Maryland	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 20 35	--- ostalo	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 20 60	-- na suncu sušen duhan orijentalnog tipa	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 20 70	-- tamni zračno sušen duhan	7,7 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 20 85	-- zračnim tokom sušen duhan	—	—	
ex 2401 20 85	-- zračnim tokom sušen duhan tipa Virginia	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 20 85	--- ostalo	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 20 95	-- ostalo:	—	—	
	--- duhan sušen iznad otvorene vatre:	—	—	
ex 2401 20 95	---- tipa Kentucky	14,9 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 20 95	---- ostalo	6,4 MAX 24 EUR/100 kg/neto	3	
ex 2401 20 95	--- ostali duhan	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2401 30 00	- duhanski otpaci	3,9 MAX 56 EUR/100 kg/neto	3	
2402 10 00	- cigare i cigarilosi koji sadržavaju duhan	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2402 20 10	-- s klinčićima	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2402 20 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2402 90 00	- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 11 00	-- duhan za vodenu lulu naveden u napomeni 1. za podbrojeve uz ovo poglavlje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 19 10	--- u neposrednim pakiranjima neto-mase ne veće od 500 g	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 19 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 91 00	-- homogenizirani ili rekonstituirani duhan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 99 10	--- duhan za žvakanje i burmut (duhan za šmrkanje)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2403 99 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 11 00	-- metanol (metilni alkohol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 12 00	-- propan-1-ol (propilni alkohol) i propan-2-ol (izopropilni alkohol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 13 00	-- butan-1-ol (n-butilni alkohol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 14 10	--- 2-metilpropan-2-ol (tert-butilni alkohol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 14 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 16 20	--- oktan-2-ol	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2905 16 85	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 17 00	-- dodekan-1-ol (laurilni alkohol), heksadekan-1-ol (cetilni alkohol) i oktadekan-1-ol (stearilni alkohol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 19 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 22 00	-- aciklički terpenski alkoholi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 29 10	--- alilni alkohol	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 29 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 31 00	-- etilen-glikol (etandiol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 32 00	-- propilen-glikol (propan-1,2-diol)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 39 20	--- butan-1,3-diol	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 39 26	---- butan-1,4-diol ili tetrametilen-glikol (1,4-butandiol) s masenim udjelom ugljika na biološkoj osnovi od 100 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 39 28	---- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 39 30	--- 2,4,7,9-tetrametildec-5-in-4,7-diol	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 39 95	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 41 00	-- 2-etil-2-(hidroksimetil)propan-1,3-diol (trimetilolpropan)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 42 00	-- pentaeritritol	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2905 43 00	-- manitol	9,6 + 125,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 11	---- s masenim udjelom D-manitola 2 % ili manjim, računano na sadržaj D-glucitola	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 19	---- ostalo	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 91	---- s masenim udjelom D-manitola 2 % ili manjim, računano na sadržaj D-glucitola	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 44 99	---- ostalo	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
2905 45 00	-- glicerol	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 49 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 51 00	-- etklorvinol (INN)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 59 91	--- 2,2-bis(bromometil)propandiol	0	0	Vidjeti napomenu 2.
2905 59 98	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3302 10 10	---- s volumnim udjelom stvarnog alkohola većim od 0,5 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3302 10 21	----- bez sadržaja mliječnih masti, saharoze, izoglukoze, glukoze ili škroba, ili s masenim udjelom mliječne masti manjim od 1,5 %, saharoze ili izoglukoze manjim od 5 %, glukoze ili škroba manjim od 5 %	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3302 10 29	----- ostalo	0 + EA	E	TRQ-SR
3302 10 40	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3302 10 90	-- vrsta koje se rabi u prehrambenoj industriji	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3302 90 10	-- alkoholne otopine	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3302 90 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 11 10	--- neprikladan ili koji će se učiniti neprikladnim za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 11 90	--- ostalo	123,5 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 19 10	--- neprikladan ili koji će se učiniti neprikladnim za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 19 90	--- ostalo	16,7 EUR/100 kg	E	TRQ-EG
3502 20 10	--- neprikladan ili koji će se učiniti neprikladnim za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 20 91	--- sušeni (npr. u listićima, ljuskicama, pahuljicama, prahu)	123,5 EUR/100 kg	7	
3502 20 99	--- ostalo	16,7 EUR/100 kg	7	
3502 90 20	--- neprikladan ili koji će se učiniti neprikladnim za prehranu ljudi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 90 70	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3502 90 90	-- albuminati i ostali albuminski derivati	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3505 10 10	-- dekstrin	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3505 10 50	--- esterificirani ili eterificirani škrobovi	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3505 10 90	--- ostalo	9 + 17,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3505 20 10	-- s masenim udjelom škroba, dekstrina ili drugih modificiranih škrobova manjim od 25 %	8,3 + 4,5 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 30	-- s masenim udjelom škroba, dekstrina ili drugih modificiranih škrobova 25 % ili većim, ali manjim od 55 %	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 50	-- s masenim udjelom škroba, dekstrina ili drugih modificiranih škrobova 55 % ili većim, ali manjim od 80 %	8,3 + 14,2 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3505 20 90	-- s masenim udjelom škroba, dekstrina ili drugih modificiranih škrobova 80 % ili većim	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 11,5	5	
3809 10 10	-- s masenim udjelom tih tvari manjim od 55 %	8,3 + 8,9 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 30	-- s masenim udjelom tih tvari 55 % ili većim, ali manjim od 70 %	8,3 + 12,4 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 50	-- s masenim udjelom tih tvari 70 % ili većim, ali manjim od 83 %	8,3 + 15,1 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 10 90	-- s masenim udjelom tih tvari 83 % ili većim	8,3 + 17,7 EUR/100 kg MAX 12,8	5	
3809 91 00	-- vrsta koje se rabi u tekstilnoj ili sličnim industrijama:	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3809 92 00	-- vrsta koje se rabi u papirnoj ili sličnim industrijama:	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3809 93 00	-- vrsta koje se rabi u kožarskoj ili sličnim industrijama:	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 10 00	- pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 30 00	- neaglomerirani metalni karbidi, pomiješani ili s metalnim vezivima	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 40 00	- pripremljeni aditivi za cemente, žbuke ili betone	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3824 50 10	-- beton pripremljen za lijevanje	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 50 90	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 60 11	--- s masenim udjelom D-manitola 2 % ili manjim, računano na sadržaj D-glucitola	7,7 + 16,1 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 19	--- ostalo	9 + 37,8 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 91	--- s masenim udjelom D-manitola 2 % ili manjim, računano na sadržaj D-glucitola	7,7 + 23 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 60 99	--- ostalo	9 + 53,7 EUR/100 kg	E	TRQ-SH
3824 71 00	-- koje sadržavaju klorofluorougljike (CFC), neovisno o tome sadržavaju li klorofluorougljikovodike (HCFC), perfluorougljike (PFC) ili fluorougljikovodike (HFC)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 72 00	-- koje sadržavaju bromklordifluormetan, bromotrifluormetan ili dibrotetrafluoretan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 73 00	-- koje sadržavaju bromofluorougljikovodike (HBFC)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 74 00	-- koje sadržavaju klorofluorougljikovodike (HCFC), neovisno o tome sadržavaju li perfluorougljike (PFC) ili fluorougljikovodike (HFC), ali ne sadržavaju klorofluorougljike (CFC)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 75 00	-- koje sadržavaju ugljik tetraklorid	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 76 00	-- koje sadržavaju 1,1,1-trikloroetan (metil-kloroform)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 77 00	-- koje sadržavaju brometan (metil-bromid) ili bromklormetan	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3824 78 10	--- sadržava samo 1,1,1-trifluoretan i pentafluoretan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 78 20	--- sadržava samo 1,1,1-trifluoretan, pentafluoretan i 1,1,1,2-tetrafluoretan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 78 30	--- sadržava samo difluorometan i pentafluoretan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 78 40	--- sadržava samo difluormetan, pentafluoretan i 1,1,1,2-tetrafluoretan	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 78 80	--- sadržava nezasićene fluorougljikovodike	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 78 90	--- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 79 00	-- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 81 00	-- koja sadržava oksiran (etilen-oksid)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 82 00	-- koja sadržava polikloririrane bifenile (PCB), polikloririrane terfenile (PCT) ili polibromirane bifenile (PBB)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 83 00	-- koja sadržava tri(2,3-dibrompropil) fosfat	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 84 00	-- koja sadržava aldrin (ISO), camfeklor (ISO) (toksafen), klordan (ISO), klordekon (ISO), DDT (ISO) (klofenotan (INN), 1,1,1-trikloro-2,2-bis(p-klorofenil)etan), dieldrin (ISO, INN), endosulfan (ISO), endrin (ISO), heptaklor (ISO) ili mireks (ISO)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 85 00	-- koja sadržava 1,2,3,4,5,6-heksaklorocikloheksan (HCH (ISO)), uključujući lindan (ISO, INN)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 86 00	-- koja sadržava pentaklorobenzen (ISO) ili heksaklorobenzen (ISO)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 87 00	-- koja sadržava perfluorooktan sulfonsku kiselinu, njezine soli, perfluorooktan sulfonamide i perfluorooktan sulfonil-fluorid	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3824 88 00	-- koja sadržava tetra-, penta-, heksa-, hepta- ili oktabromodifenil etere	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 91 00	-- mješavine i pripravci koji se uglavnom sastoje od (5-etil-2-metil-2-oksido-1,3,2-dioksafosfinan-5-il)metil metil metilfosfonata i bis [(5-etil-2-metil-2-oksido-1,3,2-dioksafosfinan-5-il)metil] metilfosfonata	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 10	--- petrolejski sulfonati, osim petrolejskih sulfonata alkalnih kovina, amonijaka ili etanolamina; tiofenirane sulfonske kiseline iz ulja dobivenih od bitumenskih minerala, njihove soli,	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 15	--- ionski izmjenjivači	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 20	--- apsorpcijska sredstva (geteri) za vakuum	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 25	--- piroligniti (npr. kalcijevi); sirovi kalcijev tartrat; sirovi kalcijev citrat	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 30	--- naftenske kiseline, njihove soli netopljive u vodi i njihovi esteri	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 45	---- pripravci za sprečavanje taloženja i uklanjanje kamenca i slični pripravci	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 50	---- pripravci za galvanizaciju	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 55	---- mješavine mono-, di- i tri- estera masnih kiselina glicerola (emulgatori za masti)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 56	----- koji sadržavaju proizvode iz podbroja 2939 79 10	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 57	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 58	---- nikotinski flasteri (transdermalni sustavi), namijenjeni za pomoć pušačima pri odvikavanju od pušenja	0	0	Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Tarifna oznaka prema KN-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
3824 99 61	----- međuproizvodi iz proizvodnje antibiotika dobiveni fermentacijom *Streptomyces tenebrarius*, neovisno jesu li osušeni ili ne, za uporabu u proizvodnji humanih lijekova iz tarifnog broja 3004	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 62	----- međuproizvodi iz proizvodnje soli monensina	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 64	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 65	---- pomoćni proizvodi za ljevarstvo (osim onih iz podbroja 3824 10 00)	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 70	---- sredstva protiv zapaljivosti, protiv vlage i slična sredstva za uporabu u građevinarstvu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 75	----- litij-niobat wafer, nedopiran	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 80	----- mješavine derivata amina iz dimerizacije masnih kiselina, srednje molekularne mase od 520 ili veće, ali ne veće od 550	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 85	----- 3-(1-etil-1-metilpropil)izoksazol-5-ilamin, u obliku otopine u toluenu	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 86	----- mješavine koje se sastoje pretežito od dimetil-metilfosfonata, oksirana i fosforova oksida	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 92	------ u tekućem obliku pri 20 °C	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 93	------ ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.
3824 99 96	----- ostalo	0	0	Vidjeti napomenu 2.

Dodatak 9.-2.

TARIFNI RASPORED ČILEA

Napomena 1.: Opseg proizvoda na tom popisu utvrđen je oznakama iz Uredbe br. 514 Ministarstva financija od 1. prosinca 2016., kako je izmijenjena uredbama br. 334 iz 2017., br. 175 iz 2018. i br. 458 iz 2019.

Napomena 2.: Roba podrijetlom iz stranke EU-a uvezena u Čile i razvrstana u tarifnu oznaku sa zabilježbom koja se odnosi na ovu napomenu i dalje će biti oslobođena od carine kako je dogovoreno u Sporazumu o pridruživanju iz 2002.

Napomena 3.: Sustav kontrole cijena uspostavljen je člankom 12. Zakona 18.525 ([1]). Čile može zadržati svoj sustav kontrole cijena kako je utvrđeno u članku 12. Zakona 18.525 ili sljedeći sustav za robu razvrstanu u sljedeće tarifne oznake: 1701.1200, 1701.1300, 1701.1400, 1701.9100, 1701.9910, 1701.9920, 1701.9990; pod uvjetom da se primjenjuje u skladu s pravima i obvezama Čilea iz Sporazuma o WTO-u te na način kojim se ne dodjeljuje povlašteniji tretman uvozu bilo koje treće zemlje, uključujući zemlje s kojima je Čile sklopio ili će sklopiti sporazum priopćen u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994.

([1]) *Ley 18.525, de 1986, del Ministerio de Hacienda, que establece Normas sobre Importación de Mercancías al país* (Zakon 18.525, 1986., Ministarstvo financija, kojim se utvrđuju pravila o uvozu robe u zemlju).

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0301.1100	-- slatkovodna riba	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9100	-- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9200	-- jegulje (*Anguilla* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9300	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9400	-- plavoperajna tuna i sjevernopacifička tuna (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9500	-- južna plavoperajna tuna (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0301.9900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1110	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1120	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1130	--- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1310	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1320	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1330	---- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1340	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.1390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1410	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1420	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1430	---- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1440	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2100	-- halibut (*Reinhardtius hippoglossoides, Hippoglossus hippoglossus, Hippoglossus stenolepis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2200	-- iverak zlatopjeg (*Pleuronectes platessa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2300	-- listovi (*Solea* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2400	-- romb (*Psetta maxima*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2921	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2922	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2929	----ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.2990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3110	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3120	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.3190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3200	-- žutoperajna tuna (*Thunnus albacares*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3300	-- tunj prugavac	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3400	-- velikooka tuna (*Thunnus obesus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3500	-- plavoperajna tuna i sjevernopacifička tuna (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3600	-- južna plavoperajna tuna (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.3900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4100	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4200	-- inćuni (*Engraulis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4311	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4312	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4319	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4400	-- skušovke (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4511	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4512	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4519	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.4590	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4600	-- kobija (*Rachycentron canadum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4710	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4720	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4730	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.4900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5100	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5200	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5300	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5411	---- čileanski oslić (*Merluccius gayi gayi*), cijeli	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5412	---- čileanski oslić (*Merluccius gayi gayi*), bez glave i utrobe („HG”)	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5413	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), cijeli	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5414	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), bez glave i utrobe („HG”)	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5415	---- čileanski oslić (*Merluccius gayi gayi*), bez glave, utrobe i repa („HGT”)	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5416	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), bez glave, utrobe i repa („HGT”)	6 %	3	Carinska kvota – riba

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.5419	---- ostalo	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5500	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5611	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5612	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5613	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5911	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5912	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.5919	---- ostalo	6 %	3	Carinska kvota – riba
0302.5990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.7100	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.7200	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.7300	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.7400	-- jegulje (*Anguilla* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.7900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.8111	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8112	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8113	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8114	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8121	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8122	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8123	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8124	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8129	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8131	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8132	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8139	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8141	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8142	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8143	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8144	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8149	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.8151	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8152	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8153	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8159	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8210	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8311	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8312	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8313	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8319	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8400	-- lubini (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8500	-- ljuskavke (*Sparidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8910	--- *Cilus gilberti*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8921	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8922	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.8931	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8932	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8939	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8941	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8942	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8943	---- ostali hujevi (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8944	---- ostali hujevi (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8945	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8946	---- *Seriolella violacea, Seriolella caerulea, Seriolella punctata,* bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8947	---- *Seriolella violacea, Seriolella caerulea, Seriolella punctata,* bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8949	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8991	---- bijela jesetra (*Acipenser transmontanus*) i sibirska jesetra (*Acipenser baerii*), cijele	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8992	---- bijela jesetra (*Acipenser transmontanus*) i sibirska jesetra (*Acipenser baerii*), bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.8999	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9100	-- jetra, ikra i mliječ	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.9211	---- trupana oblokrilca (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9212	---- psa modrulja (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9213	---- galapagoskog morskog psa/manga (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9214	---- čekićara (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9215	---- velikog mlata (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9216	---- mlata (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9217	---- morskog psa mekuša (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9219	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9221	---- psa glavonje (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9222	---- kljunastog morskog psa (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9223	---- kostelja (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9224	---- pilana (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9229	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9231	---- kitopsine (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9232	---- goleme psine (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9239	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9241	---- morskog psa lisice (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9242	---- velike bijele psine (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0302.9243	---- morskog psa kučka (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9244	---- kučine (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9249	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9910	--- peraje raže *Rajidae* manta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9920	--- peraje raže *Mobulidae manta*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0302.9990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1110	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1120	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1130	--- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1140	--- trbuh (harami, harasu)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1150	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1210	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1220	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1230	--- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1240	--- trbuh (harami, harasu)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1250	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.1290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1310	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1320	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1330	--- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1340	--- trbuh (harami, harasu)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1350	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1410	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1420	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1430	--- medaljoni (odresci, fileti)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1440	--- trbuh (harami, harasu)*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.2300	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.2400	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.2500	-- riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus*, *Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus*, *Catla catla*, *Labeo* spp., *Osteochilus hasselti*, *Leptobarbus hoeveni*, *Megalobrama* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.2600	-- jegulje (*Anguilla* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3100	-- halibut (*Reinhardtius hippoglossoides, Hippoglossus hippoglossus, Hippoglossus stenolepis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3200	-- iverak zlatopjeg (*Pleuronectes platessa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3300	-- listovi (*Solea* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3400	-- romb (*Psetta maxima*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3921	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3922	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3929	----ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.3990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4110	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4120	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4200	-- žutoperajna tuna (*Thunnus albacares*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4300	-- tunj prugavac	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4400	-- velikooka tuna (*Thunnus obesus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4500	-- plavoperajna tuna i sjevernopacifička tuna (*Thunnus thynnus, Thunnus orientalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.4600	-- južna plavoperajna tuna (*Thunnus maccoyii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.4900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5100	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5311	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5312	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5319	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5411	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5419	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5511	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5512	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5513	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5519	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5590	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5600	-- kobija (*Rachycentron canadum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5710	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5720	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.5790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.5900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6300	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6400	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6500	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6611	---- čileanski oslić* (*Merluccius gayi gayi*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6612	---- čileanski oslić* (*Merluccius gayi gayi*), bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6613	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6614	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6615	---- čileanski oslić* (*Merluccius gayi gayi*), bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6616	---- oslić južnih mora (*Merluccius australis*), bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6700	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6811	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6812	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6813	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.6819	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6890	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6910	--- oslić ili hoki (*Macrunus magellanicus*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6921	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6922	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.6990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8111	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8112	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8113	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8114	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8115	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8116	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8117	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8121	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8122	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8123	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.8124	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8129	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8131	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8132	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8139	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8141	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8142	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8143	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8144	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8149	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8210	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8311	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8312	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8313	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8319	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.8400	-- lubini (*Dicentrarchus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8910	--- *Cilus gilberti*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8921	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8922	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8931	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8932	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8939	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8941	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8942	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8943	---- hujevi (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8944	---- hujevi (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus maculatus*), bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8945	---- rožnati huj (*Genypterus blacodes*) bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8949	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8951	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8952	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8953	---- bez glave, utrobe i repa („HGT”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.8959	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8971	---- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8972	---- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8979	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8991	---- sjajni alfonsin (*Beryx splendens*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8992	---- narančasti hrapav (*Hoplostethus atlanticus*), cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8994	---- *Epigonus crassicaudus*, bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8995	---- *Champsocephalus gunnari*, cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8996	---- obična lampuga (*Coryphaena hippurus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8998	---- *Odontesthes regia*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.8999	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9110	--- pacifičkog lososa, atlantskog lososa ili mladice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9120	--- pastrve	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9130	--- oslića (*Merluccius* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9211	---- trupana oblokrilca (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9212	---- psa modrulja (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9213	---- galapagoskog morskog psa/manga (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.9214	---- čekićara (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9215	---- velikog mlata (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9216	---- mlata (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9217	---- morskog psa mekuša (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9219	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9221	---- psa glavonje (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9222	---- kljunastog morskog psa (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9223	---- kostelja (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9224	---- pilana (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9229	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9231	---- kitopsine (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9232	---- goleme psine (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9239	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9241	---- morskog psa lisice (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9242	---- velike bijele psine (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9243	---- morskog psa kučka (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9244	---- kučine (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9249	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0303.9290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9910	--- peraje raže *Rajidae*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9920	--- peraje raže *Mobulidae manta*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0303.9990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.3100	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.3200	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.3300	-- nilski ostriž (*Lates niloticus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.3900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4110	--- pacifički losos	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4120	--- atlantski losos i mladica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4200	-- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4300	-- riba iz reda plosnatica (*Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae* i *Citharidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4410	---- čileanski oslić* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4420	--- oslić južnih mora (*Merluccius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4430	--- oslić ili hoki (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4440	--- ugotica južnih mora (*Micromesistius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.4500	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4610	--- patagonski zuban (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4711	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4712	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4713	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4714	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4715	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4716	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4717	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4719	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4721	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4722	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4723	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4724	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4729	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4731	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4732	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.4739	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4741	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4742	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4743	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4744	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4749	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4810	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4890	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4920	--- bakalar iz Juana Fernandeza (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4970	--- srdela (*Sardinops sagax*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4980	--- čileanska haringa (*Clupea bentincki*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4991	---- čileanski šnjur (*Trachurus murphyi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4992	--- lokarda (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4993	---- sjajni alfonsin (*Beryx splendens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.4999	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.5100	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5200	-- salmonida	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5300	-- bakalarke iz porodica *Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae* i *Muraenolepididae*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5400	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5500	-- antarktičke zubuše (*Dissostichus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5611	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5612	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5613	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5614	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5615	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5616	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5617	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5621	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5622	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5623	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.5624	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5629	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5631	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5632	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5639	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5641	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5642	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5643	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5644	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5649	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5710	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.5900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.6100	-- tilapija (*Oreochromis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.6200	-- riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.6300	-- nilski ostriž (*Lates niloticus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.6900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.7100	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7200	-- bakalarka (*Melanogrammus aeglefinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7300	-- crna kolja (*Pollachius virens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7411	---- čileanski oslić* (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7412	--- oslić južnih mora (*Merluccius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7419	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7500	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7910	--- oslić ili hoki (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7920	--- ugotica južnih mora (*Micromesistius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.7990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8110	--- pacifički losos	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8120	--- atlantski losos i mladica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8200	-- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8300	-- riba iz reda plosnatica (*Pleuronectidae, Bothidae, Cynoglossidae, Soleidae, Scophthalmidae* i *Citharidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8400	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8510	--- patagonski zuban (*Dissostichus eleginoides*):	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.8590	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8600	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8700	-- tuna (roda *Thunnus*), tunj prugavac (*Euthynnus (Katsuwonus) pelamis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8811	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8812	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8813	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8814	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8815	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8816	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8817	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8819	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8821	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8822	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8823	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8824	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8829	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8831	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.8832	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8839	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8841	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8842	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8843	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8844	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8849	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8851	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8859	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8890	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8920	--- bakalar iz Juana Fernandeza (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8930	---- hujevi (*Genypterus chilensis*) (*Genypterus blacodes*) (*Genypterus maculatus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8940	--- sjajni alfonsin (*Beryx splendens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8950	--- *Epigonus crassicaudus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8960	--- obična lampuga (*Coryphaena hippurus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8971	---- srdela (*Sardinops sagax*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8972	--- čileanska haringa (*Clupea bentincki*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.8973	---- čileanski šnjur (*Trachurus murphyi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8974	---- lokarda (*Scomber japonicus peruanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8979	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.8990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9100	-- iglun (*Xiphias gladius*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9211	---- komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9212	--- cocochas	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9219	----ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9300	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9400	-- aljaška kolja (*Theragra chalcogramma*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9511	---- surimi čileanskog oslića (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9512	---- komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9513	---- cocochas	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9514	---- ostalo meso čileanskog oslića (*Merluccius gayi gayi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9515	---- ostalo meso oslića južnih mora (*Merluccius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.9519	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9591	---- ostalo meso oslića ili hokija (*Macrunus magellanicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9599	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9611	---- trupan oblokrilac (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9612	---- pas modrulj (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9613	---- galapagoski morski pas/mango (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9614	---- čekićar (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9615	---- veliki mlat (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9616	---- mlat (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9617	---- morski pas mekuš (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9621	---- pas glavonja (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9622	---- kljunasti morski pas (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9623	---- kostelj (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9624	---- pilan (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9629	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9631	---- kitopsina (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.9632	---- golema psina (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9639	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9641	---- morski pas lisica (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9642	---- velika bijela psina (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9643	---- morski pas kučak (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9644	---- kučina (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9649	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9710	--- *Zearaja chilensis* (ex *Dipturus chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9921	---- komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9922	--- cocochas	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9941	---- komadi pacifičkog lososa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9942	---- ostalo meso pacifičkog lososa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9943	---- komadi atlantskog lososa i mladice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9944	---- ostalo meso atlantskog lososa i mladice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9951	---- komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0304.9959	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9961	---- srdela (*Sardinops sagax*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9962	---- čileanska haringa (*Clupea bentincki*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9963	---- surimi čileanskog šnjura (*Trackurus murphyi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9964	---- ostalo meso čileanskog šnjura (*Trackurus murphyi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9969	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9971	---- komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9979	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9992	---- ostalo meso ugotice južnih mora (*Micromesistius australis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9993	---- ostalo meso alfonsina	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0304.9999	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.1000	- brašno, krupica i peleti od ribe, uporabljivi za prehranu ljudi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.2010	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.2020	-- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.3100	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3200	-- bakalarke iz porodica *Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae* i *Muraenolepididae*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3910	-- pacifički losos (*Oncorhynchus nerka, Oncorhynchus gorbuscha, Oncorhynchus keta, Oncorhynchus tschawytscha, Oncorhynchus kisutch, Oncorhynchus masou* i *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski losos (*Salmo salar*) i mladica (*Hucho hucho*)	6 %	0	
0305.3920	--- pastrva (*Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache* i *Oncorhynchus chrysogaster*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3930	---- čileanski šnjur (*Trachurus murphyi*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3940	--- peruanski inćun (*Engraulis ringens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3950	--- patagonski zuban (*Dissostichus eleginoides*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3960	--- bakalar iz Juana Fernandeza (*Polyprion oxygeneios*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.3990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4110	--- pacifički losos, cijeli	6 %	0	
0305.4120	--- pacifički losos, bez glave i utrobe („HG”)	6 %	0	
0305.4130	--- fileti pacifičkog lososa	6 %	0	
0305.4140	--- atlantski losos i mladica, cijeli	6 %	0	
0305.4150	--- atlantski losos i mladica, bez glave i utrobe („HG”)	6 %	0	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.4160	--- fileti atlantskog lososa i mladice	6 %	0	
0305.4170	--- pacifički losos, bez glave, utrobe i repa („HGT”)	6 %	0	
0305.4180	--- atlantski losos i mladica, bez glave, utrobe i repa („HGT”)	6 %	0	
0305.4190	--- ostalo	6 %	0	
0305.4200	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4310	--- cijeli	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4320	--- bez glave i utrobe („HG”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4330	--- fileti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4400	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.4900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5100	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5200	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.5300	-- bakalarke iz porodica *Bregmacerotidae, Euclichthyidae, Gadidae, Macrouridae, Melanonidae, Merlucciidae, Moridae* i *Muraenolepididae*, osim bakalara (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5400	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*), inćun (*Engraulis* spp.), srdela (*Sardina pilchardus, Sardinops* spp.), velika srdela (*Sardinella* spp.), papalina (*Sprattus sprattus*), skušovke (*Scomber scombrus, Scomber australasicus, Scomber japonicus*), indijska skuša (*Rastrelliger* spp.), proskok (*Scomberomorus* spp.), šnjur i šarun (*Trachurus* spp.), plavi trkač (*Caranx* spp.), kobija (*Rachycentron canadum*), srebrna plotica (*Pampus* spp.), *Cololabis saira, Decapterus* spp., kapelan (*Mallotus villosus*), iglun (sabljarka) (*Xiphias gladius*), istočni trup crnopjeg (*Euthynnus affinis*), palamida (*Sarda* spp.), iglun, iglan i jedran (*Istiophoridae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5920	--- komadi pacifičkog lososa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5930	--- komadi atlantskog lososa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5940	--- komadi mladice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5950	--- komadi pastrve	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.5990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6100	-- atlantska i pacifička haringa (*Clupea harengus, Clupea pallasii*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6200	-- atlantski, grenlandski i pacifički bakalar (*Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6300	-- inćuni (*Engraulis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6400	-- tilapija (*Oreochromis* spp.), riba iz reda somovki (*Pangasius* spp., *Silurus* spp., *Clarias* spp., *Ictalurus* spp.), riba iz porodice šarana (*Cyprinus* spp., *Carassius* spp., *Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys* spp., *Cirrhinus* spp., *Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo* spp., *Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama* spp.), jegulja (*Anguilla* spp.), nilski ostriž (*Lates niloticus*) i zmijoglave (*Channa* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6911	---- soljeni fileti	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.6912	---- fileti u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6913	---- soljeni medaljoni (odresci, fileti)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6914	---- medaljoni (odresci, fileti) u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6915	---- ostali soljeni dijelovi ili komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6916	---- ostali dijelovi ili komadi u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6919	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6921	---- soljeni fileti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6922	---- fileti u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6923	---- soljeni medaljoni (odresci, fileti)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6924	---- medaljoni (odresci, fileti) u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6925	---- ostali soljeni dijelovi ili komadi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6926	---- ostali dijelovi ili komadi u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.6990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7111	---- trupana oblokrilca (*Carcharhinus longimanus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7112	---- psa modrulja (*Prionace glauca*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7113	---- galapagoskog morskog psa/manga (*Carcharhinus galapagensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7114	---- čekićara (*Sphyrna lewini*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.7115	---- velikog mlata (*Sphyrna mokarran*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7116	---- mlata (*Sphyrna zygaena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7117	---- morskog psa mekuša (*Mustelus mento*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7121	---- psa glavonje (*Hexanchus griseus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7122	---- kljunastog morskog psa (*Deania calcea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7123	---- kostelja (*Squalus acanthias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7124	---- pilana (*Pristidae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7129	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7131	---- kitopsine (*Rhincodon typus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7132	---- goleme psine (*Cetorhinus maximus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7139	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7141	---- morskog psa lisice (*Alopias vulpinus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7142	---- velike bijele psine (*Carcharodon carcharias*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7143	---- morskog psa kučka (*Isurus oxyrinchus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7144	---- kučine (*Lamna nasus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7149	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0305.7200	-- riblje glave, repovi i mjehuri	6 %	0	
0305.7910	--- peraje raže *Rajidae*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7920	--- peraje raže *Mobulidae manta*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0305.7990	--- ostalo	6 %	0	
0306.1110	--- hlap iz Uskršnjeg otoka (*Panulirus pascuensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1120	--- hlap iz Juana Fernándeza (*Jasus frontalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1130	--- *Projasus bahamondei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1200	-- hlapovi (*Homarus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1410	--- rakovi (*Cancer porteri, Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana, Taliepus dentatus, Romaleon setosus, Cancer plebejus, Ovalipes trimaculatus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1421	---- kraljevska rakovica (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1422	--- kraljevska rakovica (*Lithodes* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1423	---- snježna rakovica ili kraljevska rakovica (*Paralomis granulosa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1424	---- snježna rakovica (*Paralomis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1429	----ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1500	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306.1600	-- hladnovodne kozice i kozice pjeskulje (*Pandalus* spp., *Crangon crangon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1711	---- *Heterocarpus reedi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1712	---- *Penaeus vannamei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1713	---- *Cryphiops caementarius*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1719	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1721	---- žuti škamp (*Cervimunida johni*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1722	---- crveni škamp (*Pleurocondes monodon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1729	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1791	--- kozica (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1799	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1930	--- brašno, krupica i peleti od ljusaka rakova	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.1990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3110	--- hlap iz Uskršnjeg otoka (*Panulirus pascuensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3120	--- hlap iz Juana Fernándeza (*Jasus frontalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3130	--- *Projasus bahamondei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3200	-- hlapovi (*Homarus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306.3310	--- rakovi (*Cancer porteri, Metacarcinus edwardsii* (ex *Cancer edwarsii*), *Homalaspis plana, Taliepus dentatus, Romaleon setosus, Cancer plebejus, Ovalipes trimaculatus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3321	---- kraljevska rakovica (*Lithodes santolla* (ex *antarcticus*))	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3322	--- kraljevska rakovica (*Lithodes* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3323	---- snježna rakovica (*Paralomis granulosa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3324	---- snježna rakovica (*Paralomis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3329	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3400	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3510	--- kozice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3520	--- škampi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3590	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3611	---- *Heterocarpus reedi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3612	---- *Penaeus vannamei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3613	---- *Cryphiops caementarius*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3621	---- žuti škamp (*Cervimunida johni*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3622	---- crveni škamp (*Pleurocondes monodon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0306.3629	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3691	--- kozica (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3699	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3930	--- brašno, krupica i peleti od rakova	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.3990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9100	-- jastozi (*Palinurus* spp., *Panulirus* spp., *Jasus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9200	-- hlapovi (*Homarus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9300	-- rakovice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9400	-- škampi (*Nephrops norvegicus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9500	-- kozice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0306.9900	-- ostalo, uključujući brašno, krupicu i pelete od rakova, uporabljivo za prehranu ljudi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1110	--- čileanska kamenica (*Ostrea chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1120	--- pacifička kamenica (*Crassostrea gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1210	--- čileanska kamenica (*Ostrea chilensis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1220	--- pacifička kamenica (*Crassostrea gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307.2110	--- Jakovljeve kapice, kapice (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2120	--- patogonska kapica (*Chlamys patagónica*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2210	--- Jakovljeve kapice, kapice (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2220	--- patogonska kapica (*Chlamys patagónica*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2910	--- Jakovljeve kapice, kapice (*Argopecten purpuratus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2920	--- patogonska kapica (*Chlamys patagónica*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.2990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.3100	-- živi, svježi ili rashlađeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.3200	-- smrznuti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.3900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4210	--- sipe (*Sepia officinalis* i *Rossia macrosoma*) i lignje (*Sepiola* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4220	--- lignje (*Ommastrephes* spp., *Loligo* spp., *Nototodarus* spp., *Sepioteuthis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4310	--- lignje (*Ommastrephes* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4320	--- fileti sipe ili Humboldtove lignje (*Dosidicus gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4330	--- sipa ili Humboldtova lignja (*Dosidicus gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307.4340	--- tijelo ili krakovi sipe ili Humboldtove lignje (*Dosidicus gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.4900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5110	--- hobotnica (*Octopus mimus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5120	--- *Enteroctopus megalocyathus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5210	--- hobotnica (*Octopus mimus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5220	--- *Enteroctopus megalocyathus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.5900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.6000	- puževi, osim morskih puževa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7110	--- *Protothaca thaca* i *Ameghinomya antiqua*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7120	--- *Ensis macha*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7211	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7212	---- *Tawera gayi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7213	---- mača (*Mesodesma donacium*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7214	---- *Semele solida*	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307.7215	---- *Ensis macha*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7216	---- *Tagelus dombeii*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7219	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.7900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8110	--- Ezo Awabi ili Petrovo uho (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8200	-- živi, svježi ili rashlađeni leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8310	--- *Haliotis rufescens*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8320	--- Ezo Awabi ili Petrovo uho (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8400	-- smrznuti leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8700	-- ostale Petrove uši (*Haliotis* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.8800	-- ostali leptirasti puževi (*Strombus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9130	--- *Concholepas concholepas*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9210	--- *Concholepas concholepas*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9221	---- *Zidona dufresnei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0307.9222	---- *Trophon gervesianus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9223	---- čileanski triton (*Argobuccinum* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9224	---- *Thais chocolata*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9229	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9230	--- priljepci (*Fissurella* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0307.9900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.1100	-- živi, svježi ili rashlađeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.1200	-- smrznuti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.2110	--- jezici (gonade) morskog ježinca (*Loxechinus albus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.2190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.2210	--- jezici (gonade) morskog ježinca (*Loxechinus albus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.2290	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.3000	- meduze (*Rhopilema* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0308.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0401.1000	- s masenim udjelom masti ne većim od 1 %	6 %	7	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0401.2000	- s masenim udjelom masti većim od 1 %, ali ne većim od 6 %	6 %	7	
0401.4000	- s masenim udjelom masti većim od 6 %, ali ne većim od 10 %	6 %	7	
0401.5010	-- s masenim udjelom masti većim od 10 %, ali ne većim od 12 %	6 %	7	
0401.5020	-- s masenim udjelom masti 12 %:	6 %	7	
0401.5030	-- s masenim udjelom masti većim od 12 %, ali ne većim od 26 %	6 %	7	
0401.5040	- s masenim udjelom masti 26 %	6 %	7	
0401.5090	-- ostalo	6 %	7	
0402.1000	- u prahu, granulama ili drugim krutim oblicima, s masenim udjelom masti ne većim od 1,5 %	6 %	7	
0402.2111	---- s masenim udjelom masti većim od 1,5 %, ali ne većim od 6 %	6 %	7	
0402.2112	---- s masenim udjelom masti većim od 6 %, ali ne većim od 12 %	6 %	7	
0402.2113	---- s masenim udjelom masti 12 %	6 %	7	
0402.2114	---- s masenim udjelom masti većim od 12 %, ali ne većim od 18 %	6 %	7	
0402.2115	---- s masenim udjelom masti 18 %	6 %	7	
0402.2116	---- s masenim udjelom masti većim od 18 %, ali ne većim od 24 %	6 %	7	
0402.2117	---- s masenim udjelom masti većim od 24 %, ali ne većim od 26 %	6 %	7	
0402.2118	---- s masenim udjelom masti 26 % i većim	6 %	7	
0402.2120	--- vrhnje	6 %	7	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0402.2911	---- s masenim udjelom masti većim od 1,5 %, ali ne većim od 6 %	6 %	7	
0402.2912	---- s masenim udjelom masti većim od 6 %, ali ne većim od 12 %	6 %	7	
0402.2913	---- s masenim udjelom masti 12 %	6 %	7	
0402.2914	---- s masenim udjelom masti većim od 12 %, ali ne većim od 18 %	6 %	7	
0402.2915	---- s masenim udjelom masti 18 %	6 %	7	
0402.2916	---- s masenim udjelom masti većim od 18 %, ali ne većim od 24 %	6 %	7	
0402.2917	---- s masenim udjelom masti većim od 24 %, ali ne većim od 26 %	6 %	7	
0402.2918	---- s masenim udjelom masti 26 % i većim	6 %	7	
0402.2920	--- vrhnje	6 %	7	
0402.9110	--- mlijeko, u tekućem ili polukrutom obliku	6 %	7	
0402.9120	--- vrhnje	6 %	7	
0402.9910	--- kondenzirano mlijeko	6 %	7	
0402.9990	--- ostalo	6 %	7	
0403.1010	-- s dodanim voćem	6 %	7	
0403.1020	-- s dodanim žitaricama	6 %	7	
0403.1090	--ostalo	6 %	7	
0403.9000	- ostalo	6 %	7	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0404.1000	- sirutka i modificirana sirutka, neovisno je li koncentrirana ili sadržava dodani šećer ili druga sladila ili ne	6 %	7	
0404.9000	- ostalo	6 %	7	
0405.1000	- maslac	6 %	7	
0405.2000	- mliječni namazi	6 %	7	
0405.9000	- ostalo	6 %	7	
0406.1010	-- svježi sir (nefermentirani ili neusoljeni)	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.1020	-- krem sir	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.1030	-- mozzarella	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.1090	-- ostalo	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.2000	- strugani sir ili sir u prahu, svih vrsta	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.3000	- topljeni sir, nestrugani ni u prahu	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.4000	- sir prošaran plavom plijesni i drugi sir s plijesni dobivenom s pomoću *Penicillium roqueforti*	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.9010	-- gauda i sirevi tipa gauda	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.9020	-- cheddar i sirevi tipa cheddar	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.9030	-- edam i sirevi tipa edam	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.9040	-- parmezan i sirevi tipa parmezan	6 %	7*	Carinska kvota – sir
0406.9090	-- ostalo	6 %	7*	Carinska kvota – sir

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
0407.1100	-- od kokoši vrste *Gallus domesticus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0407.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0407.2100	-- od kokoši vrste *Gallus domesticus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0407.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0407.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0408.1100	-- sušeno	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0408.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0408.9100	-- sušeno	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0408.9900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0409.0010	- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0409.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0011	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0019	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0021	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0029	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0031	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0039	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
0410.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1001.1100	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1001.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1001.9100	-- za sjetvu	6 % + PBS	0	
1001.9911	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9912	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9913	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9919	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9921	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9922	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9923	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9929	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9931	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9932	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9933	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9939	---- ostalo	6 % + PBS	0	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1001.9941	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9942	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9943	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9949	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9951	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9952	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9953	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9959	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9961	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9962	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9963	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9969	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9971	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9972	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9973	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1001.9979	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1001.9991	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 30 % ili većim	6 % + PBS	0	
1001.9992	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 25 % ili većim, ali manjim od 30 %	6 % + PBS	0	
1001.9993	---- s masenim udjelom vlažnog glutena 18 % ili većim, ali manjim od 25 %	6 % + PBS	0	
1001.9999	---- ostalo	6 % + PBS	0	
1002.1000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1002.9010	-- za prehranu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1002.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1003.1000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1003.9010	-- za prehranu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1003.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1004.1000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1004.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1005.1010	-- hibridi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1005.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1005.9010	-- za istraživanje i ispitivanje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1005.9020	-- za prehranu	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1005.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.1010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.2000	- oljuštena (smeđa riža)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.3010	-- s masenim udjelom lomljenih zrna 5 % ili manjim	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.3020	-- s masenim udjelom lomljenih zrna većim od 5 %, ali ne većim od 15 %	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.3090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1006.4000	- lomljena riža	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1007.1000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1007.9010	-- za prehranu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1007.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.1000	- heljda	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.2100	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.3000	- sjeme za ptice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.4000	- fonio (Digitaria spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.5010	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.5090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1008.6000	- tritikale	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1008.9000	- ostale žitarice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1101.0000	Brašno od pšenice ili suražice.	6 % + PBS	0	
1102.2000	- kukuruzno brašno	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1102.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1103.1100	-- od pšenice	6 %	3	
1103.1300	-- od kukuruza	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1103.1900	-- od ostalih žitarica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1103.2000	- peleti	6 %	0	
1104.1200	-- od zobi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.1900	-- od ostalih žitarica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.2210	--- oljuštena	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.2290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.2300	-- od kukuruza	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.2900	-- od ostalih žitarica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1104.3000	- klice žitarica, cijele, valjane, u ljuskicama ili mljevene	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1105.1000	- brašno, krupica i prah	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1105.2000	- pahuljice, granule i peleti	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1106.1000	- od suhog mahunastog povrća iz tarifnog broja 07.13	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1106.2000	- od sagoa ili od korijena ili gomolja iz tarifnog broja 07.14	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1106.3000	- od proizvoda iz poglavlja 8	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1107.1000	- nepržen	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1107.2000	- prženi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.1100	-- pšenični škrob	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.1200	-- kukuruzni škrob	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.1300	-- krumpirov škrob	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.1400	-- škrob od manioke	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.1900	-- ostali škrob	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1108.2000	- inulin	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1109.0000	Pšenični gluten, neovisno je li osušen.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1201.1000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1201.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1202.3000	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1202.4100	-- u ljusci	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1202.4200	-- oljušten, neovisno je li lomljen ili ne	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1203.0000	Kopra	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1204.0010	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1204.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1205.1010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1205.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1205.9010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1205.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1206.0010	- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1206.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.1000	- palmini plodovi i koštice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.2100	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.3010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.3090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.4010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.4090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.5010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.5090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.6010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1207.6090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.7010	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.7090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.9110	-- za sjetvu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.9190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1207.9900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1208.1000	- od soje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1208.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.1000	- sjeme šećerne repe	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2100	-- sjeme lucerne (alfalfa)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2210	--- crvena djetelina (*Trifolium pratense*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2220	-- inkarnatska djetelina (*Trifolium incarnatum* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2230	--- bijela djetelina (*Trifolium repens* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2300	-- sjeme vlasulje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2400	-- prava vlasnjača (*Poa pratensis* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2500	-- ljulj (*Lolium multiflorum* Lam., *Lolium perenne* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2910	-- lupina (*Lupinus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1209.2920	--- čvorasta oštrica (*Dactylis glomerata*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2930	--- kokotac (*Melilotus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2940	--- grahorica (*Vicia* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.2990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.3010	- bamija (*Hibiscus esculentus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.3090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9111	---- blitva (*Beta vulgaris* var. *Cicla*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9112	---- cikla (Beta vulgaris var. *Conditiva*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9113	---- špinat (*Spinacea oleracea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9121	---- cikorija (*Cichorium intybus sativa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9122	---- artičoka (*Cynara scolymus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9123	---- endivija (*Cichorium intybus* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9124	---- zelena salata (*Lactuca sativa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9125	---- radič (*Cicchorium intybus foliosum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9129	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9131	---- brokula (*Brassica oleracea* var. *italica*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9132	---- cvjetača (*Brassica oleracea* var. *botrytis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1209.9133	---- korabica (*Brassica oleracea gongyloides*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9134	---- rotkvica (*Raphanus sativus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9135	---- kupus (*Brassica oleracea* var. *capitata*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9136	---- rikula (*Eruca sativa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9139	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9141	---- smokvolisna tikva (*Cucurbita ficifolia*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9142	---- tikvica (*Cucurbita pepo* var. *medullosa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9144	---- krastavac (*Cucumis sativus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9145	---- lubenica (*Citrullus lanatus*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9146	---- ostale bundeve i tikvice (*Cucurbita* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9149	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9151	---- češnjak (*Allium sativum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9152	---- mladi luk (*Allium fistulossum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9153	---- luk (*Allium cepa*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9154	---- šparoge (*Asparagus officinalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9155	---- poriluk (*Allium porrum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9159	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9161	---- čili paprika (*Capsicum frutescens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1209.9162	---- patlidžan (*Solanum melongena*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9163	---- paprika (*Capsicum annuum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9164	---- duhan (*Nicotiana tabacum* L.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9165	---- rajčica (*Lycopersicum esculentum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9169	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9171	---- celer (*Apium graveolens*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9172	---- komorač (*Foeniculum vulgare*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9173	---- peršin (*Petroselinum crispum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9174	---- mrkva (*Daucus carota*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9179	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9181	---- bosiljak (*Ocimum basilicum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9182	---- ružmarin (*Rosmarinus officinalis*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9189	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9911	---- bor (*Pinus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9919	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1209.9990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1210.1000	- hmelj, nemljeven ni u obliku praha ni u obliku peleta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1210.2000	- hmelj, mljeven, u prahu ili u obliku peleta; lupulin	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.2000	- korijen ginsenga	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.3000	- list koke	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.4000	- makova slama	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.5000	- efedra	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9011	--- listovi organskog bolda	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9020	-- origano	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9030	-- glavica raži (*Claviceps purpurea*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9040	-- listovi stevije (*Stevia rebaudiana*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9050	-- gospina trava (*Hypericum perforatum*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9061	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9069	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9071	--- sjeme i sjeme koje ne klija	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9072	--- ljuske	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9079	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1211.9081	--- sjeme i sjeme koje ne klija	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9082	--- ljuske	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9083	--- cvijeće i listovi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9089	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9092	--- listovi biljke maqui iz organskog uzgoja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9093	--- ostali listovi biljke maqui	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9094	--- ostali organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1211.9099	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2110	--- alga *Gelidium*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2120	--- *Gracilaria* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2130	--- *Lessonia* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2140	--- *Iridaea* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2150	--- *Gigartina* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2160	--- *Macrocystis* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2170	--- *Durvillaea Antarctica*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2910	--- alga *Gelidium*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2920	--- *Gracilaria* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1212.2930	--- *Lessonia* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2940	--- *Iridaea* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2950	--- *Gigartina* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2960	--- *Macrocystis* spp.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2970	--- *Durvillaea Antarctica*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.2990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.9100	-- šećerna repa	6 %	0	
1212.9200	-- rogač (carob)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1212.9300	-- šećerna trska	6 %	0	
1212.9400	-- korijen cikorije	6 %	0	
1212.9900	- ostalo			
ex 1212.9900	-- sjeme rogača, koštice i jezgre iz koštica marelice, breskve ili šljive	0 %		Vidjeti napomenu 2.
ex 1212.9900	-- ostalo	6 %	0	
1213.0000	Slama i pljeva od žitarica, neprerađene, neovisno je li sjeckana, mljevena, prešana ili u obliku peleta ili ne	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1214.1000	- krupica i peleti od lucerne (alfalfe)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1214.9010	-- lupine (*Lupinus* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1214.9090	--ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1501.1000	- salo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1501.2000	- ostala svinjska mast	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1501.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1502.1010	-- kombinirano (uključujući sokove od mesa)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1502.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1502.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1503.0000	Stearin od sala, ulje od sala, oleostearin, oleo ulje i ulje od loja, neemulgirani, nemiješani ni na drugi način pripremljeni.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1504.1000	- ulja od riblje jetre i njihove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1504.2010	-- riblje ulje, nerafinirano	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1504.2020	-- riblje ulje, rafinirano i polurafinirano	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1504.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1504.3000	- masti i ulja te njihove frakcije, od morskih sisavaca	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1505.0000	Mast od vune i masne tvari dobivene od nje (uključujući lanolin)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1506.0000	Ostale životinjske masti i ulja te njihove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1507.1000	- sirovo ulje, neovisno je li degumirano ili ne	6 %	3	
1507.9010	-- skupno	6 %	7	
1507.9090	-- ostalo	6 %	7	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1508.1000	- sirovo ulje	6 %	0	
1508.9000	- ostalo	6 %	0	
1509.1011	--- u spremnicima neto zapremnine ne veće od 5 l	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1509.1019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1509.1091	--- u spremnicima neto zapremnine ne veće od 5 l	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1509.1099	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1509.9010	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1509.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1510.0000	Ostala ulja i njihove frakcije, dobivena isključivo od maslina, neovisno jesu li rafinirana ili ne, ali kemijski nemodificirana, uključujući mješavine tih ulja ili frakcija s uljima ili frakcijama iz tarifnog broja 15.09.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1511.1000	- sirovo ulje	6 %	0	
1511.9000	- ostalo	6 %	7	
1512.1110	--- ulje od sjemena suncokreta i njegove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1512.1120	--- ulje šafranike i njegove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1512.1911	---- skupno	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1512.1919	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1512.1920	--- ulje šafranike i njegove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1512.2100	-- sirovo ulje, neovisno je li mu odstranjen gosipol ili ne	6 %	0	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1512.2900	-- ostalo	6 %	3	
1513.1100	-- sirovo ulje	6 %	0	
1513.1900	-- ostalo	6 %	0	
1513.2100	-- sirovo ulje	6 %	0	
1513.2900	-- ostalo	6 %	3	
1514.1100	-- sirovo ulje	6 %	7	
1514.1900	-- ostalo	6 %	3	
1514.9100	-- sirovo ulje	6 %	3	
1514.9900	-- ostalo	6 %	3	
1515.1100	-- sirovo ulje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.1900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.2100	-- sirovo ulje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.2900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.3000	- ricinusovo ulje i njegove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.5000	- sezamovo ulje i njegove frakcije	6 %	0	
1515.9011	--- od šipka iz organskog uzgoja	6 %	3	
1515.9019	--- ostalo	6 %	3	
1515.9021	--- od avokada iz organskog uzgoja	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1515.9029	--- od drugih avokada	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.9031	-- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.9039	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1515.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1516.1011	--- riblja ulja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1516.1012	--- ulja morskih sisavaca	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1516.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1516.2000	- biljne masti i ulja te njihove frakcije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1517.1010	- u neposrednim pakiranjima neto-mase 1 KN ili manje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1517.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1517.9010	-- mješavine biljnih ulja, sirove	6 %	7	
1517.9020	-- mješavine biljnih ulja, rafinirane	6 %	7	
1517.9090	-- ostalo	6 %	7	
1518.0000	Životinjske ili biljne masti i ulja te njihove frakcije, kuhani, oksidirani, dehidrirani, sumporirani, puhani, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili u inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani, osim onih iz tarifnog broja 15.16; nejestive mješavine ili pripravci od životinjskih ili biljnih masti ili ulja ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, koji nisu drugdje navedeni ili uključeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1520.0000	Glicerol, sirovi; glicerolske vode i lužine	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1521.1000	- biljni voskovi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1521.9011	--- organski	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1521.9019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1521.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1522.0000	Degra; ostaci dobiveni pri preradi masnih tvari ili voskova životinjskog ili biljnog podrijetla	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1601.0000	Kobasice i slični proizvodi, od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi; prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.1000	- homogenizirani proizvodi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.2000	- od jetre bilo koje životinje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3110	--- pripremljeni komadi, začinjeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3120	--- paštete i namazi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3130	--- šunka	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3210	--- komadi, pripremljeni, začinjeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3220	--- paštete i namazi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3230	--- pulpa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.3900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1602.4100	-- šunke i komadi od njih	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.4200	---- plećke i komadi od njih	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.4900	-- ostalo, uključujući mješavine	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.5000	- od životinja vrste goveda	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9010	-- od srne	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9020	-- od divlje svinje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9030	-- od jelena	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9040	-- od kunića	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9050	-- od fazana	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9060	-- od guske	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9070	-- od jarebice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1602.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1603.0000	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba ili rakova, mekušaca ili od drugih vodenih beskralježnjaka	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1110	--- dimljeni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1190	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1200	-- haringa (sleđ)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1311	---- u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1604.1312	---- u umaku od rajčice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1319	----ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1390	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1410	--- tuna	6 %	0	
1604.1420	--- tunj prugavac	6 %	0	
1604.1430	--- palamide	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1500	-- skušovke	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1610	--- u ulju	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1700	-- jegulje			
ex 1604.1700	--- fileti poznati kao „loins”	6 %	0	
ex 1604.1700	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1800	-- peraje morskog psa			
ex 1604.1800	--- fileti poznati kao „loins”	6 %	0	
ex 1604.1800	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1911	---- u salamuri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1912	---- u umaku od rajčice	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1913	---- u ulju	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1604.1919	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1920	--- huj	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1930	--- pastrva	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1940	--- oslić	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.1990	--- ostalo			
ex 1604.1990	---- fileti poznati kao „loins”	6 %	0	
ex 1604.1990	---- riba roda *Euthynnus*	6 %	0	
ex 1604.1990	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2010	-- od tune	6 %	0	
1604.2020	-- od palamide	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2030	-- od lososa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2040	-- od srdele i skuše	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2050	-- od skuše	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2060	-- od inćuna	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2070	-- od oslića	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.2090	-- ostalo			
ex 1604.2090	--- fileti poznati kao „loins”	6 %	0	
ex 1604.2090	--- od tunja prugavca ili druge ribe roda *Euthynnus*	6 %	0	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
ex 1604.2090	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.3100	-- kavijar	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1604.3200	-- nadomjesci kavijara	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1011	--- u hermetički zatvorenim pakiranjima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1012	--- smrznuto	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1021	--- kraljevska rakovica (*Lithodes* spp.), u hermetički zatvorenim spremnicima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1022	--- kraljevska rakovica (*Lithodes santolla*), u hermetički zatvorenim spremnicima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1023	--- snježna rakovica (*Paralomis granulosa*), u hermetički zatvorenim spremnicima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1024	--- snježna rakovica (*Paralomis* spp.), u hermetički zatvorenim spremnicima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1025	--- kraljevska rakovica (*Lithodes* spp.), smrznuta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1026	--- kraljevska rakovica (*Lithodes santolla*), smrznuta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1027	--- snježna rakovica (*Paralomis granulosa*), smrznuta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1028	--- snježna rakovica (*Paralomis* spp.), smrznuta	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1029	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2111	---- *Heterocarpus reedi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605.2112	---- *Penaeus vannamei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2113	---- *Cryphiops caementarius*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2121	---- *Heterocarpus reedi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2122	---- *Penaeus vannamei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2123	---- *Cryphiops caementarius*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2129	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2131	---- žuti škamp (*Cervimunida johni*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2132	---- crveni škamp (*Pleurocondes monodon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2139	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2141	---- žuti škamp (*Cervimunida johni*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2142	---- crveni škamp (*Pleurocondes monodon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2149	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2151	--- kozica (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2159	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2161	--- kozica (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2169	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2911	---- *Heterocarpus reedi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605.2912	---- *Penaeus vannamei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2913	---- *Cryphiops caementarius*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2919	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2921	---- žuti škamp (*Cervimunida johni*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2922	---- crveni škamp (*Pleurocondes monodon*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2929	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2931	--- kozica (*Haliporoides diomedeae*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2939	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.2990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.3000	- hlapovi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.4000	- ostali rakovi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5100	-- kamenice (ostrige)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5210	--- kapice (*Argopecten purpuratus*) (*Chlamys patagonica*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5290	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5300	-- dagnje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5410	--- Humboldtova lignja (*Dosidicus gigas*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5490	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5500	-- hobotnice	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605.5611	---- *Protothaca thaca, Ameghinomya antiqua*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5612	---- *Tawera gayi*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5619	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5690	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5710	--- Ezo Awabi ili Petrovo uho (*Haliotis discus hannai*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5790	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5800	-- puževi, osim morskih puževa	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5910	--- mača (*Mesodesma donacium*) (*Solen macha*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5920	--- *Concholepas concholepas*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5931	---- *Zidona dufresnei*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5932	---- *Trophon geversianus*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5933	---- čileanski triton (*Argobuccinum* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5934	---- *Thais chocolata*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5939	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5940	--- priljepci (*Fissurella* spp.)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5950	--- *Tagelus dombeii*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5960	--- *Ensis macha*	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.5970	--- školjke (*Gari solida*)	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1605.5990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.6100	-- morski krastavci	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.6200	-- morski ježinci	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.6300	-- meduze	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1605.6900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1701.1200	-- šećer od šećerne repe	6 % + PBS	E	
1701.1300	-- šećer od šećerne trske određen u napomeni 2. za podbrojeve uz ovo poglavlje	6 % + PBS	E	
1701.1400	-- ostali šećer od šećerne trske	6 % + PBS	E	
1701.9100	-- s dodanim aromama ili tvarima za bojenje	6 % + PBS	E	
1701.9910	--- rafinirani šećer od šećerne trske	6 % + PBS	E	
1701.9920	--- rafinirani šećer od šećerne repe	6 % + PBS	E	
1701.9990	--- ostalo	6 % + PBS	E	
1702.1100	-- s masenim udjelom laktoze, izražene kao bezvodna laktoza, 99 % ili većim, računano na suhu tvar	6 %	7	
1702.1900	-- ostalo	6 %	7	
1702.2000	- šećer i sirup od javora	6 %	7	
1702.3000	- glukoza i glukozni sirup, bez sadržaja fruktoze ili s masenim udjelom fruktoze u suhom stanju manjim od 20 %	6 %	7	

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1702.4000	- glukoza u krutom stanju i glukozni sirup, s masenim udjelom fruktoze u suhom stanju od 20 % ili većim, ali manjim od 50 %, isključujući invertni šećer	6 %	7	
1702.5000	- kemijski čista fruktoza	6 %	7	
1702.6010	-- od kruške	6 %	7	
1702.6020	-- od jabuke	6 %	7	
1702.6090	-- ostalo	6 %	7	
1702.9010	-- karamel za bojenje	6 %	7	
1702.9020	-- nadomjesci meda, i u kombinaciji s prirodnim medom	6 %	7	
1702.9090	-- ostalo	6 %	7	
1703.1000	- melasa od šećerne trske	6 %	7	
1703.9000	- ostalo	6 %	7	
1704.1010	-- prevučeni šećerom	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9020	-- bomboni	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9030	-- karamele	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9050	-- slatkiši	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9060	-- šećerne gume	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9070	-- nugat	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1704.9080	Slastice napravljene u cijelosti ili djelomično od „dulce de leche”	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1704.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1901.1010	-- s masenim udjelom krutih mliječnih proizvoda većim od 10 %	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1901.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1901.2010	-- s masenim udjelom mliječne masti većim od 25 %, nepripremljeni u pakiranja za pojedinačnu prodaju	6 %	3	
1901.2090	-- ostalo	6 %	3	
1901.9011	--- karamel	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1901.9019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1901.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.1100	-- s jajima	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.1910	--- špageti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.1920	--- tjestenina za juhe	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.1990	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.2010	-- tjestenina punjena mesom	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.3000	- ostala tjestenina	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1902.4000	- kuskus	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
1903.0000	Tapioka i nadomjesci tapioke pripremljeni od škroba, u obliku pahuljica, zrnaca, kuglica ili sličnih oblika	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1904.1000	- prehrambeni proizvodi dobiveni bubrenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1904.2000	- prehrambeni proizvodi dobiveni od neprženih pahuljica žitarica ili od mješavine neprženih pahuljica žitarica i prženih pahuljica žitarica ili nabubrenih žitarica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1904.3000	- bulgur pšenica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1904.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.1000	- hruskavi kruh (krisp)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.2000	- medenjaci začinjeni đumbirom (ingverom) i slično	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.3100	-- slatki keksi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.3200	-- vafli i oblate	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.4000	- dvopek (prepečenac), tostirani kruh i slični prepečeni proizvodi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.9010	-- sendvič keksi s karamelom („alfajores”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.9020	-- biskvitni kolači („bizcochos”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.9030	-- krekeri	0 %		Vidjeti napomenu 2.
1905.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.1111	---- sa zrnima kave iz organskog uzgoja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.1119	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2101.1191	---- sa zrnima kave iz organskog uzgoja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.1199	---- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.1200	-- pripravci na osnovi ekstrakata, esencija ili koncentrata ili na osnovi kave	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.2010	-- ekstrakti, esencije i koncentrati od čaja i pripravci na osnovi tih ekstrakata, esencija ili koncentrata te na osnovi čaja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2101.3000	- pržena cikorija i ostali prženi nadomjesci kave te ekstrakti, esencije i koncentrati tih proizvoda	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2102.1000	- aktivni kvasci	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2102.2000	- neaktivni kvasci; ostali jednostanični mikroorganizmi, mrtvi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2102.3000	- pripremljeni praškovi za peciva	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.1000	- umak od soje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.2010	-- kečap od rajčica („catsup”, „catchup”)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.3000	- brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.9010	-- miješane začinske tvari i miješana začinska sredstva	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.9020	-- majoneza	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2103.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2104.1010	-- kreme i pripravci za njih	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2104.1020	- juhe i pripravci za njih	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2104.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2104.2010	-- prehrambeni proizvodi za dojenčad i malu djecu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2104.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2105.0010	- na osnovi vode	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2105.0020	- na osnovi mlijeka ili vrhnja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2105.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2106.1010	-- koncentrati bjelančevina	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2106.1020	-- teksturirane bjelančevinaste tvari	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2106.9010	-- prah za pripremu pudinga, krema, želea i sličnog	6 %	3	
2106.9020	-- složeni alkoholni pripravci za uporabu u proizvodnji pića	6 %	3	
2106.9090	-- ostalo	6 %	3	
2301.1010	-- brašno za uzgoj peradi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.1020	-- brašno za uzgoj preživača	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.1030	-- brašno za uzgoj svinja	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1759/oj

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2301.2011	--- s masenim udjelom bjelančevina ne većim od 66 % (standardno)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2012	--- s masenim udjelom bjelančevina 66 % ili većim, ali ne većim od 68 % (prime)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2013	--- s masenim udjelom bjelančevina većim od 68 % (super prime)	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2021	--- od škampa ili kozica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2022	--- od ljuski rakova	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2029	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2301.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2302.1010	-- posije	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2302.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2302.3000	- od pšenice	6 %	3	
2302.4000	- od ostalih žitarica			
ex 2302.4000	-- od riže	0 %		Vidjeti napomenu 2.
ex 2302.4000	-- ostalo	6 %	0	
2302.5000	- od mahunarki	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2303.1000	- ostaci od proizvodnje škroba i slični ostaci	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2303.2010	-- otpaci od šećerne trske	6 %	0	
2303.2090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2303.3000	- talozi i otpaci iz pivovara i destilerija	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2304.0010	- uljane pogače	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2304.0020	- brašno uljane pogače	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2304.0030	- peleti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2304.0090	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2305.0000	Uljane pogače i ostali kruti ostaci, neovisno jesu li mljeveni ili u obliku peleta ili ne, dobiveni pri ekstrakciji ulja od kikirikija.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.1000	- od pamukova sjemena	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.2000	- od lanenog sjemena	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.3010	-- uljane pogače	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.3020	-- brašno uljane pogače	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.3030	-- peleti	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.3090	--ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.4100	-- od sjemena uljane repice niskog sadržaja eruka kiseline	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.4900	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.5000	- od kokosova oraha ili kopre	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.6000	- od palmina oraha ili jezgre koštica	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2306.9000	- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2307.0000	Vinski talog; vinski kamen.	0 %		Vidjeti napomenu 2.

Oznaka prema HS-u iz 2021.	Opis (vidjeti napomenu 1.)	Osnovna stopa	Kategorija postupnog ukidanja	Napomene
2308.0000	Biljni materijali i biljni otpaci, biljni ostaci i sporedni proizvodi, neovisno jesu li u obliku peleta ili ne, vrsta koje se rabi za hranidbu životinja, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu.	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.1011	--- nadomjesci mlijeka za pse ili mačke	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.1019	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.1021	--- nadomjesci mlijeka za pse ili mačke	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.1029	--- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.1090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9030	-- nadomjesci mlijeka za telad, ovce, koze ili konje	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9040	-- pripravci vrsta koje se rabe za hranidbu životinja i koji se sastoje uglavnom od algi, sušenih algi i nusproizvoda algi	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9050	-- miješana hrana za životinje koja sadržava 20 % ili više tvari životinjskog podrijetla	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9060	-- pripravci koji sadržavaju kukuruz	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9070	-- pripravci koji sadržavaju pšenicu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9080	-- pripravci koji sadržavaju kukuruz i pšenicu	0 %		Vidjeti napomenu 2.
2309.9090	-- ostalo	0 %		Vidjeti napomenu 2.

PRILOG 10.-A

UVODNE NAPOMENE UZ PRAVILA O PODRIJETLU ZA ODREĐENE PROIZVODE

Napomena 1.

Opća načela

1. U ovom su Prilogu utvrđena opća pravila za primjenjive zahtjeve iz Priloga 10.-B predviđene u članku 10.2. stavku 1. točki (c).

2. Za potrebe ovog Priloga i Priloga 10.-B zahtjevi da bi se proizvod smatrao proizvodom s podrijetlom u skladu s člankom 10.2. stavkom 1. točkom (c) jesu promjena tarifnog broja, proizvodni postupak, maksimalna vrijednost materijala bez podrijetla ili bilo koji drugi zahtjev utvrđen u ovom Prilogu ili Prilogu 10.-B.

3. Upućivanje na masu u pravilu o podrijetlu za određeni proizvod znači neto-masu odnosno masu materijala ili proizvoda, ne uključujući masu pakiranja.

4. Ovaj Prilog i Prilog 10.-B temelje se na Harmoniziranom sustavu, kako je izmijenjen 1. siječnja 2022.

Napomena 2.

Struktura Priloga 10.-B

1. Napomene uz odsjeke ili poglavlja, ako je primjenjivo, tumače se zajedno s pravilima o podrijetlu za određeni proizvod za odgovarajući odsjek, poglavlje, tarifni broj ili podbroj.

2. Svako pravilo o podrijetlu za određeni proizvod utvrđeno u stupcu 2. Priloga 10.-B primjenjuje se na odgovarajući proizvod naveden u stupcu 1. tog priloga.

3. Ako proizvod podliježe alternativnim pravilima o podrijetlu za određeni proizvod, proizvod se smatra proizvodom s podrijetlom ako zadovoljava jedno od tih pravila. Ako proizvod podliježe pravilu o podrijetlu za određeni proizvod koje obuhvaća više zahtjeva, proizvod se smatra proizvodom s podrijetlom samo ako zadovoljava sve zahtjeve.

4. Za potrebe ovog Priloga i Priloga 10.-B:

(a) „odsjek” znači odsjek Harmoniziranog sustava;

(b) „poglavlje” znači prve dvije znamenke tarifnog broja Harmoniziranog sustava;

(c) „tarifni broj” znači prve četiri znamenke tarifnog broja Harmoniziranog sustava;

(d) „tarifni podbroj” znači prvih šest znamenki tarifnog broja Harmoniziranog sustava.

5. Za potrebe pravila o podrijetlu za određeni proizvod upotrebljavaju se sljedeće pokrate ([1]):

(a) „CC” znači proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg poglavlja, osim onog u koji je razvrstan proizvod, ili promjena u poglavlje, tarifni broj ili tarifni podbroj iz bilo kojeg drugog poglavlja. To znači da za sve materijale bez podrijetla upotrijebljene u proizvodnji proizvoda mora biti provedena promjena u razvrstavanju u carinsku tarifu na razini dvije znamenke (tj. promjena u poglavlju) Harmoniziranog sustava;

([1]) Podrazumijeva se da se u slučaju da je zahtjevom za promjenu u razvrstavanju u carinsku tarifu predviđeno izuzeće za promjenu iz određenih poglavlja, tarifnih brojeva ili podbrojeva ne smije upotrebljavati ni jedan od materijala bez podrijetla iz tih poglavlja, tarifnih brojeva ili podbrojeva, bilo pojedinačno bilo skupno.

(b) „CTH” znači proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onog u koji je razvrstan proizvod, ili promjena u poglavlje, tarifni broj ili tarifni podbroj iz bilo kojeg drugog tarifnog broja. To znači da za sve materijale bez podrijetla upotrijebljene u proizvodnji proizvoda mora biti provedena promjena u razvrstavanju u carinsku tarifu na razini četiri znamenke (tj. promjena u tarifnom broju) Harmoniziranog sustava;

(c) „CTSH” znači proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog podbroja, osim onog u koji je razvrstan proizvod, ili promjena u poglavlje, tarifni broj ili tarifni podbroj iz bilo kojeg drugog tarifnog podbroja. To znači da za sve materijale bez podrijetla upotrijebljene u proizvodnji proizvoda mora biti provedena promjena u razvrstavanju u carinsku tarifu na razini šest znamenki (tj. promjena u tarifnom podbroju) Harmoniziranog sustava; i

(d) „proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja” znači da je obrada ili prerada od materijala bez podrijetla više nego nedostatna.

Napomena 3.

Primjena Priloga 10.-B

1. Članak 10.2. stavak 2. o proizvodima koji su stekli status proizvoda s podrijetlom i koji se ugrađuju kao materijal u drugi proizvod primjenjuje se bez obzira na to jesu li proizvodi taj status stekli u istoj tvornici u stranci u kojoj se ti proizvodi upotrebljavaju.

2. Ako je pravilom o podrijetlu za određeni proizvod utvrđeno da se određeni materijal bez podrijetla ne može upotrebljavati ili da vrijednost ili masa određenog materijala bez podrijetla ne smije prelaziti određeni prag, ti se zahtjevi ne primjenjuju na materijale bez podrijetla koji su razvrstani drugdje u Harmoniziranom sustavu.

3. Ako je pravilom o podrijetlu za određeni proizvod utvrđeno da se proizvod mora proizvoditi od određenog materijala, to ne priječi uporabu drugih materijala koji zbog svoje prirode ne mogu zadovoljiti taj zahtjev.

Napomena 4.

Izračun maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla

1. Za potrebe ovog Priloga i Priloga 10.-B:

(a) „carinska vrijednost” znači vrijednost utvrđena u skladu sa Sporazumom o primjeni članka VII. GATT-a iz 1994. iz Priloga 1.A Sporazumu o WTO-u;

(b) „cijena franko tvornica (EXW)” znači cijena plaćena za proizvod proizvođaču u čijem je poduzeću obavljena zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih uporabljenih materijala i sve ostale troškove povezane s proizvodnjom proizvoda, umanjena za sve domaće poreze koji podliježu ili bi mogli podlijegati povratu nakon izvoza dobivenog proizvoda;

(c) „MaxNOM” znači maksimalna vrijednost materijala bez podrijetla izražena u postotku; i

(d) „VNM” znači vrijednost materijala bez podrijetla koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda, a što je njihova carinska vrijednost u trenutku uvoza uključujući vozarinu, osiguranje ako je primjenjivo, pakiranje i sve druge troškove nastale pri prijevozu materijala do luke uvoza u stranci u kojoj proizvođač proizvoda ima sjedište. Ako ta carinska vrijednost nije poznata i ne može se utvrditi, primjenjuje se prva cijena koju je moguće utvrditi, a koja je plaćena za materijale bez podrijetla u jednoj od stranaka. Vrijednost materijala bez podrijetla koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda može se izračunati prema formuli za ponderiranu prosječnu vrijednost ili drugom načinu vrednovanja zaliha prema općeprihvaćenim računovodstvenim načelima na području stranke.

Ako se stvarnom cijenom ne izražavaju svi troškovi povezani s proizvodnjom proizvoda koji su stvarno nastali u Europskoj uniji ili Čileu, cijena franko tvornica znači iznos svih tih troškova, umanjen za sve domaće poreze koji podliježu ili bi mogli podlijegati povratu nakon izvoza dobivenog proizvoda.

2. Za izračun vrijednosti MaxNOM upotrebljava se sljedeća formula:

$$\text{MaxNOM}(\%) = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

Napomena 5.

Definicije postupaka iz odsjeka od V. do VII. u Prilogu 10.-B

Za potrebe odsjeka od V. do VII. Priloga 10.-B:

(a) „biotehnološka obrada" znači:

i. biološki ili biotehnološki uzgoj kulture, uključujući kulturu stanica, hibridizacija ili genetska modifikacija mikroorganizama, bakterija, virusa, uključujući fage, ili ljudskih, životinjskih ili biljnih stanica; ili

ii. proizvodnja, izolacija ili pročišćavanje staničnih ili međustaničnih struktura, kao što su izolirani geni, fragmenti gena i plazmidi, ili fermentacija;

(b) „promjena veličine čestica" znači namjerna i kontrolirana modifikacija veličine čestica proizvoda, osim običnim drobljenjem ili prešanjem, kojom se dobiva proizvod definirane veličine čestica, definirane raspodjele čestica po veličini ili definirane površine, što je relevantno za svrhu u koju se dobiveni proizvod upotrebljava, s fizičkim ili kemijskim svojstvima drukčijim od onih ulaznih materijala;

(c) „kemijska reakcija" znači proces, uključujući biokemijski proces, pri kojem nastaje molekula s novom strukturom prekidanjem međumolekularnih veza i stvaranjem novih međumolekularnih veza ili promjenom prostornog rasporeda atoma u molekuli, uz iznimku sljedećih postupaka koji se za potrebe ove definicije ne smatraju kemijskim reakcijama:

i. otapanje u vodi ili drugim otapalima;

ii. uklanjanje otapala, uključujući vodu kao otapalo; ili

iii. dodavanje ili uklanjanje kristalizacijske vode;

(d) „destilacija" znači:

i. atmosferska destilacija: proces razdvajanja u kojem se naftna ulja pretvaraju u frakcije u destilacijskoj koloni na osnovi vrelišta, nakon čega se para kondenzira u različite tekuće frakcije; proizvodi destilacije nafte mogu uključivati ukapljeni naftni plin, zemno ulje, benzin, kerozin, dizel ili loživo ulje, laka plinska ulja i mazivo ulje; ili

ii. vakuumska destilacija: destilacija na tlaku ispod atmosferskog, ali ne toliko niskom da bi bila klasificirana kao molekularna destilacija; vakuumska destilacija upotrebljava se za destilaciju visokovrijućih i toplinski osjetljivih materijala kao što su teški destilati u naftnim uljima kako bi se proizvela laka do teška vakuumska plinska ulja i ostatak;

(e) „odvajanje izomera" znači izolacija ili odvajanje izomera iz smjese izomera;

(f) „miješanje i stapanje" znači namjerno i razmjerno kontrolirano miješanje ili stapanje materijala, uključujući disperziju, osim dodavanjem sredstava za razrjeđivanje, isključivo prema unaprijed utvrđenoj specifikaciji kojom se dobiva proizvod s fizičkim ili kemijskim svojstvima koja su relevantna za svrhu ili namjenu proizvoda i razlikuju se od svojstava ulaznih materijala;

(g) „proizvodnja standardnih materijala" uključujući standardne otopine znači proizvodnja pripravka prikladnog za upotrebu u svrhe analize, kalibriranja ili referentne svrhe s preciznim stupnjevima čistoće ili omjerima potvrđenima certifikatom proizvođača;

(h) „pročišćavanje” znači proces kojim se uklanja najmanje 80 % sadržaja postojećih nečistoća ili smanjenje ili uklanjanje nečistoća kojim se dobiva proizvod prikladan za jednu ili više sljedećih primjena:

i. farmaceutski, medicinski, kozmetički, veterinarski, prehrambeni proizvodi;

ii. kemijski proizvodi i reagensi za analitičke, dijagnostičke ili laboratorijske svrhe;

iii. elementi i komponente za uporabu u mikroelementima;

iv. specijalizirane optičke upotrebe;

v. netoksične uporabe u području zdravlja i sigurnosti;

vi. biotehnička uporaba;

vii. nosači koji se upotrebljavaju u postupku odvajanja; ili

viii. nuklearne svrhe.

Napomena 6.

Definicije pojmova iz odsjeka XI. Priloga 10.-B

Za potrebe odsjeka XI. Priloga 10.-B:

(a) „umjetna ili sintetička rezana vlakna” znači kabeli od umjetnih ili sintetičkih filamenata, sintetička ili umjetna rezana vlakna ili otpad iz tarifnih brojeva od 55.01 do 55.07;

(b) „prirodna vlakna” znači vlakna koja nisu sintetička ili umjetna; njihova je upotreba ograničena na faze prije predenja, uključuje otpad, te, ako nije drukčije utvrđeno, uključuje vlakna koja su grebenana, češljana ili drukčije prerađena, ali nepredena; „prirodna vlakna” uključuju konjsku dlaku iz tarifnog broja 05.11, svilu iz tarifnih brojeva 50.02 i 50.03, vunena vlakna i finu ili grubu životinjsku dlaku iz tarifnih brojeva od 51.01 do 51.05, pamučna vlakna iz tarifnih brojeva od 52.01 do 52.03 i druga biljna vlakna iz tarifnih brojeva od 53.01 do 53.05;

(c) „tisak” znači tehnika kojom se tekstilnom supstratu trajno daje objektivno ocijenjena funkcija, kao što je boja, dezen ili tehničko svojstvo, upotrebom sita, valjka, digitalne tehnike ili tehnike preslikavanja; i

(d) „tisak (kao samostalni postupak)” znači tehnika kojom se tekstilnom supstratu trajno daje objektivno ocijenjena funkcija, kao što je boja, dezen ili tehničko svojstvo, upotrebom sita, valjka, digitalne tehnike ili tehnike preslikavanja u kombinaciji s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade, kao što je ribanje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregniranje, krpanje i odstranjivanje čvorova, šišanje, smuđenje, fiksiranje u zračnom bubnju, obrada na rasteznom sušioniku, valjkanje, parenje i skupljanje i vlažno dekatiranje, uz uvjet da vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.

Napomena 7.

Dopuštena odstupanja koja se primjenjuju na proizvode koji sadržavaju dva ili više osnovnih tekstilnih materijala

1. Za potrebe ove napomene osnovni su tekstilni materijali sljedeći:

(a) svila;

(b) vuna;

(c) gruba životinjska dlaka;

(d) fina životinjska dlaka;

(e) konjska dlaka;

(f) pamuk;

(g) materijali od kojih se radi papir i papir;

(h) lan;

(i) prava konoplja;

(j) juta i ostala tekstilna vlakna od drvenog lika;

(k) sisal i ostala tekstilna vlakna roda Agave;

(l) vlakna od kokosa, abake, ramije i ostala biljna tekstilna vlakna;

(m) sintetički filamenti;

(n) umjetni filamenti;

(o) provodljivi filamenti;

(p) sintetička rezana vlakna od polipropilena;

(q) sintetička rezana vlakna od poliestera;

(r) sintetička rezana vlakna od poliamida;

(s) sintetička rezana vlakna od poliakrilonitrila;

(t) sintetička rezana vlakna od poliimida;

(u) sintetička rezana vlakna od politetrafluoroetilena;

(v) sintetička rezana vlakna od poli(fenilen-sulfida);

(w) sintetička rezana vlakna od poli(vinil-klorida);

(x) ostala sintetička rezana vlakna;

(y) umjetna rezana vlakna od viskoze;

(z) ostala umjetna rezana vlakna;

(aa) pređa od poliuretana s međudijelovima od fleksibilnih polieterskih segmenata, upletenih ili neupletenih;

(bb) pređa od poliuretana s fleksibilnim poliesterskim segmentima, neovisno o tome je li upletena;

(cc) proizvodi iz tarifnog broja 56.05 (metalizirana pređa) koji sadržavaju traku koja se sastoji od jezgre od aluminijske folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, širine do 5 mm, spojene u sendvič s pomoću prozirnog ili obojenog ljepila između dva sloja plastične folije;

(dd) ostali proizvodi iz tarifnog broja 56.05;

(ee) staklena vlakna; i

(ff) metalna vlakna.

2. Ako se u Prilogu 10.-B upućuje na ovu napomenu, zahtjevi navedeni u stupcu 2. tog priloga ne primjenjuju se kao dopušteno odstupanje na osnovne tekstilne materijale bez podrijetla koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda, uz uvjet da:

(a) proizvod sadržava dva ili više osnovnih tekstilnih materijala; i

(b) masa osnovnih tekstilnih materijala bez podrijetla zajedno ne prelazi 10 % ukupne mase svih upotrijebljenih osnovnih tekstilnih materijala; na primjer:

za vunenu tkaninu iz tarifnog broja 51.12 koja sadržava vunenu pređu iz tarifnog broja 51.07, sintetičku pređu od rezanih vlakana iz tarifnog broja 55.09 i materijale koji nisu osnovni tekstilni materijali može se upotrebljavati vunena pređa bez podrijetla koja ne zadovoljava zahtjev iz Priloga 10.-B ili sintetička pređa bez podrijetla koja ne zadovoljava zahtjev iz Priloga 10.-B ili kombinacija obiju pređa, uz uvjet da njihova ukupna masa ne prelazi 10 % mase svih osnovnih tekstilnih materijala.

3. Neovisno o stavku 2. točki (b), za proizvode koji sadržavaju pređu od poliuretana s fleksibilnim polieterskim segmentima, neovisno o tome je li upletena ili ne, maksimalno dopušteno odstupanje iznosi 20 %. Međutim, postotak drugih osnovnih tekstilnih materijala bez podrijetla ne smije prelaziti 10 %.

4. Neovisno o stavku 2. točki (b), za proizvode koji sadržavaju traku koja se sastoji od jezgre od aluminijske folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, širine do 5 mm, spojene u sendvič s pomoću prozirnog ili obojenog ljepila između dva sloja plastične folije, maksimalno dopušteno odstupanje iznosi 30 %. Međutim, postotak drugih osnovnih tekstilnih materijala bez podrijetla ne smije prelaziti 10 %.

Napomena 8.

Ostala odstupanja koja se primjenjuju na određene tekstilne proizvode

1. Ako se u Prilogu 10.-B upućuje na ovu napomenu, tekstilni materijali bez podrijetla, osim podstava i međupodstava, koji ne udovoljavaju zahtjevima za izrađeni tekstilni proizvod iz stupca 2. tog priloga mogu se upotrebljavati, uz uvjet da su razvrstani u tarifni broj koji je različit od tarifnog broja proizvoda te da njihova vrijednost ne prelazi 8 % EXW-a proizvoda.

2. Materijali bez podrijetla koji nisu razvrstani u poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava mogu se upotrebljavati bez ograničenja u proizvodnji tekstilnih proizvoda razvrstanih u poglavlja od 61. do 63. Harmoniziranog sustava, neovisno o tome sadržavaju li tekstil.

Na primjer: ako je zahtjevom iz Priloga 10.-B utvrđeno da se za određeni tekstilni artikl, primjerice hlače, mora upotrijebiti pređa, to ne priječi uporabu metalnih artikala bez podrijetla kao što je dugmad, jer metalni artikli nisu razvrstani u poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava; iz istog se razloga ne priječi ni uporaba patentnih zatvarača bez podrijetla iako patentni zatvarači obično sadržavaju tekstil.

3. Ako se zahtjevom iz Priloga 10.-B predviđa maksimalna vrijednost materijala bez podrijetla, pri izračunu vrijednosti materijala bez podrijetla u obzir se uzima vrijednost materijala bez podrijetla koji nisu razvrstani u poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava.

Napomena 9.

Poljoprivredni proizvodi

1. Smatra se da su poljoprivredni proizvodi koji su razvrstani u poglavlja 6., 7., 8., 9., 10. i 12. te tarifni broj 24.01 Harmoniziranog sustava te koji su uzgojeni ili prikupljeni na području stranke podrijetlom s područja navedene stranke, čak i ako se uzgajaju iz sjemena, lukovica, podloga, reznica, cjepova, kalema, mladica, pupoljaka ili drugih živih dijelova biljaka uvezenih iz druge zemlje.

2. Neovisno o članku 10.5., za proizvode razvrstane u tarifne podbrojeve 1602.31, 1602.32, 1602.41 i 1602.50 Harmoniziranog sustava vrijednost iz članka 10.5. stavka 1. točke (a) ne smije prelaziti 15 % EXW-a proizvoda.

PRILOG 10.-B

PRAVILA O PODRIJETLU ZA ODREĐENE PROIZVODE

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
ODSJEK I.	ŽIVE ŽIVOTINJE; PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA
Poglavlje 1.	Žive životinje
01.01–01.06	Sve životinje iz poglavlja 1. dobivene su u cijelosti.
Poglavlje 2.	Meso i jestivi klaonički proizvodi
02.01–02.10	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 1. i 2. dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 3.	Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci
03.01–03.09	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 3. dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 4.	Mlijeko i mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu
04.01–04.10	Proizvodnja u kojoj: — su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 4. dobiveni u cijelosti, — i ukupna masa materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 5.	Proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti ni uključeni na drugom mjestu
05.01–05.11	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
ODSJEK II.	BILJNI PROIZVODI
Poglavlje 6.	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće
06.01–06.04	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 6. dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 7.	Jestivo povrće, pojedini korijeni i gomolji
07.01–07.14	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 7. dobiveni u cijelosti.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 8.	Jestivo voće i orašasti plodovi; kora agruma ili dinja
08.01–08.14	Proizvodnja u kojoj: — su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 8. dobiveni u cijelosti, i — ukupna masa materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 9.	Kava, čaj, mate čaj i začini
09.01–09.10	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
Poglavlje 10.	Žitarice
10.01–10.08	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 10. dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 11.	Proizvodi mlinske industrije; slad; škrob; inulin; pšenični gluten
11.01–11.09	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali bez podrijetla iz poglavlja 10. i 11., tarifnih brojeva 07.01, 07.14, od 23.02 do 23.03 ili tarifnog podbroja 0710.10 dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 12.	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnje, sjemenje i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana
1201.10–1207.91	CTH
1207.99	
— Sjemenke biljke chia	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
— Ostalo	CTH
12.08–12.14	CTH
Poglavlje 13.	Šelak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti
1301.20–1302.39	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja u kojoj: — ukupna masa materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 14.	Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
14.01–14.04	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
ODSJEK III.	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG, BILJNOG ILI MIKROBNOG PODRIJETLA TE PROIZVODI NJIHOVE RAZGRADNJE; PRERAĐENE JESTIVE MASTI; ŽIVOTINJSKI ILI BILJNI VOSKOVI
Poglavlje 15.	Masti i ulja životinjskog, biljnog ili mikrobnog podrijetla te proizvodi njihove razgradnje; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi
15.01–15.04	CTH
15.05–15.06	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
15.07–15.08	CTSH
15.09–15.10	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni biljni materijali dobiveni u cijelosti.
15.11–15.15	CTSH
15.16–15.17	CTH
15.18	CTSH
15.20	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
15.21–15.22	CTSH
ODSJEK IV.	PRIPREMLJENI PREHRAMBENI PROIZVODI; PIĆA, ALKOHOLI I OCAT; DUHAN I PRERAĐENI NADOMJESCI DUHANA; PROIZVODI, NEOVISNO SADRŽAVAJU LI NIKOTIN ILI NE, NAMIJENJENI ZA UDISANJE BEZ IZGARANJA; OSTALI PROIZVODI KOJI SADRŽAVAJU NIKOTIN NAMIJENJENI ZA UNOS NIKOTINA U LJUDSKO TIJELO
Poglavlje 16.	Proizvodi od mesa, riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka, ili od kukaca
16.01–16.05	Proizvodnja pri kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 1., 2., 3. i 16. dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 17.	Šećeri i šećerni proizvodi
17.01	CTH
17.02	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva od 11.01 do 11.08, 17.01 i 17.03 ne prelazi 20 % mase proizvoda.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
17.03	CTH
17.04	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda.
Poglavlje 18.	Kakao i kakao-proizvodi
18.01–18.05	CTH
18.06	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda.
Poglavlje 19.	Proizvodi od žitarica, brašna, škroba ili mlijeka; slastičarski proizvodi
19.01–19.05	CTH, pod uvjetom da: — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 2., 3. i 16. ne prelazi 20 % mase proizvoda, — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 10.06 i od 11.01 do 11.08 ne prelazi 20 % mase proizvoda, — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda, i — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 4. ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 20.	Proizvodi od povrća, voća, orašastih plodova ili drugih dijelova biljaka
20.01	CTH
20.02–20.03	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 7. dobiveni u cijelosti.
20.04–20.07	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda.
2008.11–2008.93	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda.
2008.97	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda; međutim, mogu se upotrijebiti pripravci od ananasa bez podrijetla iz tarifnog podbroja 2008.20.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
2008.99–2009.90	CTH, uz uvjet da ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 40 % mase proizvoda.
Poglavlje 21.	Razni prehrambeni proizvodi
21.01–21.02	CTH, pod uvjetom da: — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 4. ne prelazi 20 % mase proizvoda, i — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
2103.10 2103.20 2103.90	CTH; međutim, mogu se upotrijebiti brašno i krupica od gorušice ili pripremljena gorušica bez podrijetla.
2103.30	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
21.04–21.06	CTH, pod uvjetom da: — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 4. ne prelazi 20 % mase proizvoda, i — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 22.	Pića, alkoholi i ocat
22.01–22.06	CTH, osim iz tarifnih brojeva 22.07 i 22.08, uz uvjet da: — su svi upotrijebljeni materijali iz tarifnih podbrojeva 0806.10, 2009.61, 2009.69 dobiveni u cijelosti, — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 4. ne prelazi 20 % mase proizvoda, i — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
22.07	CTH, osim iz tarifnih brojeva 22.07 i 22.08, uz uvjet da su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 10. te tarifnih podbrojeva 0806.10, 2009.61 i 2009.69 dobiveni u cijelosti.
22.08–22.09	CTH, osim iz tarifnih brojeva 22.07 i 22.08, uz uvjet da su svi upotrijebljeni materijali iz tarifnih podbrojeva 0806.10, 2009.61 i 2009.69 dobiveni u cijelosti.
Poglavlje 23.	Ostaci i otpaci od prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana
23.01	CTH

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
23.02–2303.10	CTH, pod uvjetom da masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 10. ne prelazi 20 % mase proizvoda.
2303.20–23.08	CTH
23.09	CTH, pod uvjetom da: — su svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 2. i 3. dobiveni u cijelosti, — masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 4. ne prelazi 20 % mase proizvoda, — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz poglavlja 10. i 11. i tarifnih brojeva 23.02 i 23.03 ne prelazi 20 % mase proizvoda, i — ukupna masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 17.01 i 17.02 ne prelazi 20 % mase proizvoda.
Poglavlje 24.	Duhan i prerađeni nadomjesci duhana; proizvodi, neovisno sadržavaju li nikotin ili ne, namijenjeni za udisanje bez izgaranja; ostali proizvodi koji sadržavaju nikotin namijenjeni za unos nikotina u ljudsko tijelo
24.01	Proizvodnja u kojoj su svi materijali iz tarifnog broja 24.01 dobiveni u cijelosti.
2402.10	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, uz uvjet da masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnog broja 24.01 ne prelazi 40 % mase upotrijebljenih materijala iz poglavlja 24.
2402.20	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja proizvoda i duhana za pušenje iz tarifnog podbroja 2403.19, u kojoj je najmanje 10 % mase svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 24.01 dobiveno u cijelosti.
2402.90	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, uz uvjet da masa upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz tarifnog broja 24.01 ne prelazi 40 % mase upotrijebljenih materijala iz poglavlja 24.
2403.11–2404.19	CTH, u kojoj je najmanje 10 % mase svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 24.01 dobiveno u cijelosti.
2404.91–2404.99	CTH
ODSJEK V.	MINERALNI PROIZVODI Napomena uz odsjek: Za definicije horizontalnih pravila o preradi u okviru ovog odsjeka vidjeti napomenu 5. u Prilogu 10.-A.
Poglavlje 25.	Sol; sumpor; zemlja i kamen; sadra, vapno i cement

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
25.01–25.30	CTH; ili MaxNOM 70 % (EXW).
Poglavlje 26.	Rudače, troske i pepeli
26.01–26.21	CTH
Poglavlje 27.	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi
27.01–27.09	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
27.10	CTH osim biodizela iz tarifnog podbroja 3824.99 ili 3826.00; ili provedena je destilacija ili kemijska reakcija, uz uvjet da je upotrijebljeni biodizel (uključujući biljno ulje obrađeno vodikom) iz tarifnog broja 27.10 i tarifnih podbrojeva 3824.99 i 3826.00 dobiven esterifikacijom, transesterifikacijom ili hidroobradom.
27.11–27.15	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
ODSJEK VI.	PROIZVODI KEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SLIČNIH INDUSTRIJA Napomena uz odsjek: Za definicije horizontalnih pravila o preradi u okviru ovog odsjeka vidjeti napomenu 5. u Prilogu 10.-A.
Poglavlje 28.	Anorganski kemijski proizvodi; organski ili anorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemalja, radioaktivnih elemenata ili izotopa
28.01–28.53	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 29.	Organski kemijski proizvodi
2901.10–2905.42	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
2905.43–2905.44	CTH osim iz tarifnog podbroja 3824.60; ili MaxNOM 40 % (EXW).
2905.45	CTSH; međutim, materijali iz istog tarifnog podbroja kao i proizvod mogu se upotrijebiti uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20 % EXW-a proizvoda; ili MaxNOM 50 % (EXW).
2905.49–2942	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 30.	Farmaceutski proizvodi
30.01–30.06	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 31.	Gnojiva
31.01–31.04	CTH, međutim, materijali bez podrijetla razvrstani unutar istog tarifnog broja kao i proizvod mogu se upotrebljavati, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20 % EXW-a proizvoda; ili MaxNOM 40 % (EXW).
31.05	
— Natrijev nitrat — Kalcijev cijanamid — Kalijev sulfat — Magnezijev kalijev sulfat	CTH, međutim, materijali bez podrijetla razvrstani unutar istog tarifnog broja kao i proizvod mogu se upotrebljavati, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20 % EXW-a proizvoda; ili MaxNOM 40 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
— Ostalo	CTH, međutim, materijali bez podrijetla iz istog tarifnog broja kao i proizvod mogu se upotrebljavati, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20 % EXW-a proizvoda, unutar koje vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda; ili MaxNOM 40 % (EXW).
Poglavlje 32.	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; bojila, pigmenti i druge tvari za bojenje; boje i lakovi; kitovi i druge mase za brtvljenje; tiskarske boje i tinte
32.01–3215.90	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 33.	Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi
3301.12–3301.90	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
3302.10	CTH, međutim, materijali bez podrijetla razvrstani unutar tarifnog podbroja 3302.10 mogu biti upotrijebljeni uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20 % EXW-a proizvoda; ili MaxNOM 50 % (EXW).
3302.90	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
33.03	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
3304–33.07	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 34.	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, pripravci za pranje, pripravci za podmazivanje, umjetni voskovi, pripremljeni voskovi, pripravci za poliranje ili ribanje, svijeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, „zubarski voskovi" te zubarski pripravci na osnovi sadre
34.01–34.07	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 35.	Bjelančevinaste tvari; modificirani škrobovi; ljepila; enzimi
35.01	CTH
3502.11–3502.19	CTH osim iz tarifnih brojeva 04.07 i 04.08.
3502.20–3504.00	CTH
35.05	CTH osim iz tarifnog broja 11.08.
35.06–35.07	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 36.	Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne slitine; pojedini zapaljivi pripravci

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
36.01–36.06	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 37.	Fotografski ili kinematografski proizvodi
37.01–37.07	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 38.	Razni kemijski proizvodi
38.01–38.08	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
3809.10	CTH osim iz tarifnih brojeva 11.08 i 35.05.
3809.91–3822.90	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
38.23	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
3824.10–3824.50	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
3824.60	CTH osim iz tarifnih podbrojeva 2905.43 i 2905.44.
3824.81–3825	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
38.26	Proizvodnja u kojoj se biodizel dobiva transesterifikacijom, esterifikacijom ili hidroobradom.
38.27	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK VII.	PLASTIČNE MASE I PROIZVODI OD PLASTIČNIH MASA; KAUČUK I PROIZVODI OD KAUČUKA Napomena uz odsjek: Za definicije horizontalnih pravila o preradi u okviru ovog odsjeka vidjeti napomenu 5. u Prilogu 10.-A.
Poglavlje 39.	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa
39.01–39.15	CTSH; provedena je kemijska reakcija, pročišćavanje, miješanje i stapanje, proizvodnja standardnih materijala, promjena veličine čestica, odvajanje izomera ili biotehnološka obrada; ili MaxNOM 50 % (EXW).
39.16–39.26	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 40.	Kaučuk i proizvodi od kaučuka
40.01–40.11	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
4012.11–4012.19	CTSH; ili Protektiranje rabljenih guma.
4012.20–4017.00	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK VIII.	SIROVA KOŽA, ŠTAVLJENA KOŽA, KRZNO I PROIZVODI OD NJIH; SEDLARSKI I REMENARSKI PROIZVODI; PREDMETI ZA PUTOVANJE, RUČNE TORBE I SLIČNI SPREMNICI; PREDMETI OD ŽIVOTINJSKIH CRIJEVA (OSIM OD DUDOVA SVILCA)
Poglavlje 41.	Sirova koža (osim krzna) i štavljena koža
41.01–4104.19	CTH
4104.41–4104.49	CTSH osim iz tarifnih podbrojeva od 4104.41 do 4104.49.
4105.10	CTH
4105.30	CTSH
4106.21	CTH
4106.22	CTSH
4106.31	CTH
4106.32–4106.40	CTSH
4106.91	CTH
4106.92	CTSH
41.07–41.13	CTH osim tarifnih podbrojeva 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 i 4106.92. Međutim, mogu se upotrijebiti materijali bez podrijetla iz tarifnih podbrojeva 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 ili 4106.92, uz uvjet da se provede postupak ponovnog štavljenja.
4114.10	CTH

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
4114.20	CTH osim tarifnih podbrojeva 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 i 4107. Međutim, mogu se upotrijebiti materijali bez podrijetla iz tarifnih podbrojeva 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32, 4106.92 i 4107, uz uvjet da se provede postupak ponovnog štavljenja.
41.15	CTH
Poglavlje 42.	Proizvodi od kože; sedlarski i remenarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; predmeti od životinjskih crijeva (osim od dudova svilca)
42.01–42.06	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 43.	Prirodno i umjetno krzno; proizvodi od krzna
43.01–4302.20	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
4302.30	CTSH
43.03–43.04	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK IX.	DRVO I PROIZVODI OD DRVA; DRVENI UGLJEN; PLUTO I PROIZVODI OD PLUTA; PROIZVODI OD SLAME, ESPARTA ILI DRUGIH MATERIJALA ZA PLETARSTVO; KOŠARAČKI I PLETARSKI PROIZVODI
Poglavlje 44.	Drvo i proizvodi od drva; drveni ugljen
44.01–44.21	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 45.	Pluto i proizvodi od pluta
45.01–45.04	CTH
Poglavlje 46.	Proizvodi od slame, esparta ili drugih materijala za pletarstvo; košarački i pletarski proizvodi
46.01–46.02	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK X.	CELULOZA OD DRVA ILI DRUGIH VLAKNASTIH CELULOZNIH MATERIJALA; PAPIR I KARTON (OTPACI I OSTACI) NAMIJENJENI PONOVNOJ PRERADI; PAPIR I KARTON TE PROIZVODI OD PAPIRA I KARTONA

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 47.	Celuloza od drva ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; papir i karton (otpaci i ostaci) namijenjeni ponovnoj preradi
47.01–47.07	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 48.	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili kartona
48.01–48.23	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 49.	Tiskane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije; rukopisi, tipkani tekstovi i nacrti
49.01–49.11	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK XI.	TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI Napomena uz odsjek: Za definicije horizontalnih pravila o preradi u okviru ovog odsjeka, vidjeti napomene 6., 7. i 8. u Prilogu 10.-A.
Poglavlje 50.	Svila
50.01–50.02	CTH
50.03	
— Grebenani ili češljani:	Grebenanje ili češljanje svilenih otpadaka.
— Ostalo:	CTH
50.04–50.05	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih beskonačnih filamenata u kombinaciji s predenjem; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih beskonačnih filamenata u kombinaciji s končanjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
50.06	

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
— Svilena pređa i pređa od svilenih otpadaka:	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih beskonačnih filamenata u kombinaciji s predenjem; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih beskonačnih filamenata u kombinaciji s končanjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
— Crijeva dudova svilca:	CTH
50.07	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; končanje ili bilo koji mehanički postupak u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 51.	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; pređa i tkanine od konjske dlake
51.01–51.05	CTH
51.06–51.10	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
51.11–51.13	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 52.	Pamuk
52.01–52.03	CTH
52.04–52.07	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
52.08–52.12	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; končanje ili bilo koji mehanički postupak u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili laminiranjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 53.	Ostala biljna tekstilna vlakna; papirna pređa i tkanine od papirne pređe
53.01–53.05	CTH
53.06–53.08	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
53.09–53.11	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili laminiranjem: bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem: tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 54.	Umjetni ili sintetički filamenti; vrpce i slični oblici od umjetnih ili sintetičkih tekstilnih materijala
54.01–54.06	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
54.07–54.08	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili prevlačenjem ili laminiranjem; končanje ili bilo koji mehanički postupak u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 55.	Sintetička ili umjetna rezana vlakna
55.01–55.07	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana.
55.08–55.11	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
55.12–55.16	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; končanje ili bilo koji mehanički postupak u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili laminiranjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 56.	Vata, pust i netkani materijali; posebna pređa; konopi, uzice i užad te proizvodi od njih
56.01	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; oblikovanje vate; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; ili bondiranje, premazivanje, flokiranje, laminiranje ili metaliziranje u kombinaciji s najmanje dvije druge glavne radnje obrade ili završne obrade (kao što je kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, termofiksacija, trajna dorada) uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
56.02	
— Iglani pust:	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s oblikovanjem tkanine; međutim: — polipropilenski filament bez podrijetla iz tarifnog broja 54.02; — polipropilenska vlakna bez podrijetla iz tarifnih brojeva 55.03 ili 55.06; ili — polipropilenski kabeli od filamenata bez podrijetla iz tarifnog broja 55.01; pri čemu je finoća svakog filamenta ili vlakna u svim slučajevima manja od 9 deciteksa, mogu se upotrijebiti, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda; ili samo oblikovanje netkane tkanine u slučaju pusta napravljenog od prirodnih vlakana.
— Ostalo:	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s oblikovanjem tkanine; ili samo oblikovanje netkane tkanine u slučaju ostalog pusta napravljenog od prirodnih vlakana.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
5603.11–5603.14	Proizvodnja od — usmjerenih ili nasumično raspoređenih filamenata; ili — tvari ili polimera prirodnog ili umjetnog ili sintetičkog podrijetla, u oba slučaja s preradom u netkani materijal.
5603.91–5603.94	Proizvodnja od — usmjerenih ili nasumično raspoređenih rezanih vlakana; ili — sječene pređe, prirodnog ili umjetnog ili sintetičkog porijekla; u oba slučaja s preradom u netkani materijal.
5604.10	Proizvodnja od niti i korda od gume koji nisu prekriveni tekstilnim materijalom.
5604.90	Predenje prirodnih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
56.05	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; ili končanje u kombinaciji s mehaničkim postupcima.
56.06	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem; končanje u kombinaciji s obavijanjem; predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana; ili flokiranje u kombinaciji s bojenjem.
56.07–56.09	Predenje prirodnih vlakana; ili ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s predenjem.
Poglavlje 57.	Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači Napomena uz poglavlje: za proizvode iz ovog poglavlja kao podloga može se upotrebljavati tkanina od jute bez podrijetla.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
57.01–57.05	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; proizvodnja od kokosove pređe ili pređe od sisala ili pređe od jute ili klasične viskozne pređe izrađene prstenastim postupkom predenja; tafting u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s tehnikama bez tkanja, uključujući iglanje; ili tkanje ili tafting pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s premazivanjem ili laminiranjem.
Poglavlje 58.	Posebne tkanine; tekstilni proizvodi dobiveni tafting postupkom; čipke; tapiserije; pozamanterija; vez
58.01–58.04	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili flokiranjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; tafting u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
58.05	CTH
58.06–58.09	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili flokiranjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; tafting u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
58.10	Vez u kojem vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onog u koji je razvrstan proizvod, ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
58.11	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem ili taftingom; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili flokiranjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; tafting u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
Poglavlje 59.	Impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani tekstilni materijali; tekstilni proizvodi prikladni za industrijsku uporabu
59.01	Tkanje u kombinaciji s bojenjem ili flokiranjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; ili flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom.
59.02	
— Sa sadržajem koji ne prelazi 90 % masenog udjela tekstilnih materijala:	Tkanje.
— Ostalo:	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s tkanjem.
59.03	Tkanje u kombinaciji s impregniranjem ili premazivanjem ili prekrivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
59.04	Kalandriranje u kombinaciji s bojenjem, premazivanjem, laminiranjem ili metaliziranjem; tkanine od jute bez podrijetla smiju se upotrijebiti kao podloga; ili tkanje u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem; tkanine od jute bez podrijetla smiju se upotrijebiti kao podloga.
59.05	
— Impregnirane, premazane, prekrivene ili laminirane gumom, plastičnom masom ili drugim materijalima:	Tkanje, pletenje ili oblikovanje netkane tkanine u kombinaciji s impregniranjem ili premazivanjem ili prekrivanjem ili laminiranjem ili metaliziranjem.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
— Ostalo:	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s tkanjem; tkanje, pletenje ili oblikovanje netkane tkanine u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili laminiranjem; tkanje u kombinaciji s tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
59.06	
— Pletene ili kukičane tkanine:	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; pletenje ili kukičanje u kombinaciji s gumiranjem; ili gumiranje u kombinaciji s najmanje dvije druge glavne radnje obrade ili završne obrade (kao što je kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, termofiksacija, trajna dorada) uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
— Ostale tkanine od pređe na temelju sintetskog vlakna što sadržavaju više od 90 % masenog udjela tekstilnih materijala:	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s tkanjem.
— Ostalo:	Tkanje, pletenje ili netkani postupak u kombinaciji s bojenjem ili premazivanjem ili gumiranjem; bojenje pređe u kombinaciji s tkanjem, pletenjem ili postupcima bez tkanja; ili gumiranje u kombinaciji s najmanje dvije druge glavne radnje obrade ili završne obrade (kao što je kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, termofiksacija, trajna dorada) uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
59.07	Tkanje, pletenje ili oblikovanje netkane tkanine u kombinaciji s bojenjem ili tiskom ili premazivanjem ili impregniranjem ili prekrivanjem; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; ili tisak (kao samostalni postupak).
59.08	
— Čarapice za plinsku rasvjetu, impregnirane:	Proizvodnja od cjevastih pletenih ili kukičanih materijala za čarapice.
— Ostalo:	CTH

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
59.09–59.11	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s tkanjem; ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana u kombinaciji s tkanjem; tkanje u kombinaciji s bojenjem ili prevlačenjem ili laminiranjem; ili premazivanje, flokiranje, laminiranje ili metaliziranje u kombinaciji s najmanje dvije druge glavne radnje obrade ili završne obrade (kao što je kalandriranje, obrada za otpornost na skupljanje, termofiksacija, trajna dorada) uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
Poglavlje 60.	Pleteni ili kukičani materijali
60.01–60.06	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; pletenje ili kukičanje u kombinaciji s bojenjem ili flokiranjem ili premazivanjem ili laminiranjem ili tiskom; flokiranje u kombinaciji s bojenjem ili tiskom; bojenje pređe u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; ili končanje ili teksturiranje u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem, uz uvjet da vrijednost upotrijebljene nekončane ili neteksturirane pređe bez podrijetla ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
Poglavlje 61.	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani
61.01–61.17	
— Dobiveni šivanjem ili spajanjem na drugi način dvaju ili više dijelova pletenih ili kukičanih materijala, koji su bili razrezani u krojne oblike ili proizvedeni već oblikovani:	Pletenje ili kukičanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.
— Ostalo:	Predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; ekstruzija pređe od umjetnih ili sintetičkih filamenata u kombinaciji s pletenjem ili kukičanjem; ili pletenje i izrada u jednom postupku.
Poglavlje 62.	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih
62.01	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
62.02	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.03	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.04	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.05	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.06	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.07–62.08	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
62.09	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.10	
— Protupožarna oprema od tkanine pokrivene poliesterskom aluminiziranom folijom:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili premazivanje ili laminiranje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine, uz uvjet da vrijednost upotrijebljene nepremazane ili nelaminirane tkanine bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.11	
— Odjeća za žene ili djevojčice, vezena:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.12	
— Pleteni ili kukičani, dobiveni šivanjem ili spajanjem na drukčiji način dvaju ili više dijelova pletenih ili kukičanih materijala, koji su bili razrezani u oblike ili proizvedeni već oblikovani:	Pletenje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
62.13–62.14	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.15	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.16	
— Protupožarna oprema od tkanine pokrivene poliesterskom aluminiziranom folijom:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili premazivanje ili laminiranje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine, uz uvjet da vrijednost upotrijebljene nepremazane ili nelaminirane tkanine bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
62.17	
— Vezeni:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; proizvodnja od nevezenih tkanina, uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda; ili izrada uključujući krojenje tkanine nakon tiska (kao samostalni postupak).
— Protupožarna oprema od tkanine pokrivene poliesterskom aluminiziranom folijom:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili premazivanje ili laminiranje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine, uz uvjet da vrijednost upotrijebljene nepremazane ili nelaminirane tkanine bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Međupostave za ovratnike i orukvice, razrezane:	CTH, uz uvjet da vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 63.	Ostali gotovi tekstilni proizvodi; kompleti; rabljena odjeća i rabljeni tekstilni proizvodi; otpadne krpe
63.01–63.04	
— Od pusta, od netkanog materijala:	Oblikovanje netkane tkanine u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.
— Ostalo: — Vezeni:	Tkanje ili pletenje ili kukičanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine; ili proizvodnja od nevezenih tkanina (osim pletenih ili kukičanih), uz uvjet da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina bez podrijetla ne prelazi 40 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	Tkanje, pletenje ili kukičanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.
63.05	Ekstruzija umjetnih ili sintetičkih vlakana ili predenje prirodnih ili umjetnih ili sintetičkih rezanih vlakana, u kombinaciji s tkanjem ili pletenjem i izradom uključujući krojenje tkanine.
63.06	
— Od netkanog materijala:	Oblikovanje netkane tkanine u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.
— Ostalo:	Tkanje u kombinaciji s izradom uključujući krojenje tkanine.
63.07	MaxNOM 40 % (EXW).
63.08	Svaki proizvod u kompletu mora udovoljavati pravilu koje bi za njega vrijedilo i da nije u kompletu; međutim, komplet može sadržavati i proizvode bez podrijetla, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % EXW-a seta.
63.09–63.10	CTH
ODSJEK XII.	OBUĆA, POKRIVALA ZA GLAVU, KIŠOBRANI, SUNCOBRANI, ŠTAPOVI ZA HODANJE I SJEDENJE, BIČEVI, KORBAČI I NJIHOVI DIJELOVI; PREPARIRANO PERJE I PROIZVODI OD PERJA; UMJETNO CVIJEĆE; PROIZVODI OD LJUDSKE KOSE
Poglavlje 64.	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; njihovi dijelovi
64.01–64.05	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od složenoga gornjišta obuće pričvršćenog na unutarnje potplate ili druge dijelove potplata iz tarifnog broja 64.06.
64.06	CTH

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 65.	Pokrivala za glavu i njihovi dijelovi
65.01–65.07	CTH
Poglavlje 66.	Kišobrani, suncobrani, štapovi za hodanje i sjedenje, bičevi, korbači i njihovi dijelovi
66.01–66.03	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 67.	Preparirano perje i paperje te proizvodi izrađeni od perja ili paperja; umjetno cvijeće; proizvodi od ljudske kose
67.01–67.04	CTH
ODSJEK XIII.	PROIZVODI OD KAMENA, SADRE, CEMENTA, BETONA, AZBESTA, TINJCA ILI SLIČNIH MATERIJALA; KERAMIČKI PROIZVODI; STAKLO I STAKLENI PROIZVODI
Poglavlje 68.	Proizvodi od kamena, sadre, cementa, betona, azbesta, tinjca ili sličnih materijala
68.01–68.15	CTH; ili MaxNOM 70 % (EXW).
Poglavlje 69.	Keramički proizvodi
69.01–69.14	CTH
Poglavlje 70.	Staklo i stakleni proizvodi
70.01–70.09	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
70.10	CTH
70.11	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
70.13	CTH osim iz tarifnog broja 70.10.
70.14–70.20	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
ODSJEK XIV.	PRIRODNI ILI KULTIVIRANI BISERI, DRAGULJI ILI POLUDRAGULJI, PLEMENITE KOVINE, KOVINE PLATIRANE PLEMENITIM KOVINAMA I PROIZVODI OD NJIH; IMITACIJE DRAGULJARSKIH PROIZVODA; KOVANI NOVAC
Poglavlje 71.	Prirodni ili kultivirani biseri, dragulji ili poludragulji, plemenite kovine, kovine platirane plemenitim kovinama i proizvodi od njih; imitacije draguljarskih proizvoda; kovani novac
71.01–71.05	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
71.06	
— Neobrađeni:	CTH osim iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; elektrolitička, termička ili kemijska separacija plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; ili fuzija ili legiranje plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10, međusobno ili s običnim kovinama ili pročišćavanje.
— U obliku poluproizvoda ili praha:	Proizvodnja od neobrađenih plemenitih kovina bez podrijetla.
71.07	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
71.08	
— Neobrađeni:	CTH osim iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; elektrolitička, termička ili kemijska separacija plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; ili fuzija ili legiranje plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10, međusobno ili s običnim kovinama ili pročišćavanje.
— U obliku poluproizvoda ili praha:	Proizvodnja od neobrađenih plemenitih kovina bez podrijetla.
71.09	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
71.10	
— Neobrađeni:	CTH osim iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; elektrolitička, termička ili kemijska separacija plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10; ili fuzija ili legiranje plemenitih kovina bez podrijetla iz tarifnih brojeva 71.06, 71.08 i 71.10, međusobno ili s običnim kovinama ili pročišćavanje.
— U obliku poluproizvoda ili praha:	Proizvodnja od neobrađenih plemenitih kovina bez podrijetla.

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
71.11	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
71.12–71.18	CTH
ODSJEK XV.	OBIČNE KOVINE I PROIZVODI OD OBIČNIH KOVINA
Poglavlje 72.	Željezo i čelik
72.01–72.06	CTH
72.07	CTH osim iz tarifnog broja 72.06.
72.08–72.17	CTH osim iz tarifnih brojeva od 72.08 do 72.17.
72.18	CTH
72.19–72.23	CTH osim iz tarifnih brojeva od 72.19 do 72.23.
72.24	CTH
72.25–72.29	CTH osim iz tarifnih brojeva od 72.25 do 72.29.
Poglavlje 73.	Proizvodi od željeza i čelika
7301.10	CC osim iz tarifnih brojeva od 72.08 do 72.17.
7301.20	CTH
73.02	CC osim iz tarifnih brojeva od 72.08 do 72.17.
73.03	CTH
73.04–73.06	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz tarifnih brojeva 72.06, 72.07, 72.08, 72.09, 72.10, 72.11, 72.12, 72.18, 72.19, 72.20 ili 72.24.
73.07	
— Cijevi ili pribor za cijevi od nehrđajućeg čelika:	CTH osim kovanih neobrađenih materijala; međutim, kovani pripravci bez podrijetla mogu se upotrijebiti, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50 % EXW-a proizvoda.
— Ostalo:	CTH

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
73.08	CTH osim iz tarifnog podbroja 7301.20.
7309.00–7315.19	CTH
7315.20	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
7315.81–7326.90	CTH
Poglavlje 74.	Bakar i proizvodi od bakra
74.01–74.02	CTH
74.03	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
74.04–74.07	CTH
74.08	CTH i MaxNOM 50 % (EXW).
74.09–74.19	CTH
Poglavlje 75.	Nikal i proizvodi od nikla
75.01	CTH
75.02	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
75.03–75.08	CTH
Poglavlje 76.	Aluminij i proizvodi od aluminija
76.01	CTH i MaxNOM 50 % (EXW); ili proizvodnja termičkim ili elektrolitičkim postupkom od nelegirana aluminija ili od otpadaka i lomljevine aluminija.
76.02–76.03	CTH
7604.10–7607.19	CTH i MaxNOM 50 % (EXW).
7607.20	MaxNOM 50 % (EXW).
7608.10–7616.99	CTH i MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 78.	Olovo i proizvodi od olova
7801.10	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
7801.91–7806.00	CTH
Poglavlje 79.	Cink i proizvodi od cinka
79.01–79.07	CTH
Poglavlje 80.	Kositar i proizvodi od kositra
80.01–80.07	CTH
Poglavlje 81.	Ostale obične kovine; kermeti; proizvodi od njih
81.01–81.13	Proizvodnja od materijala bez podrijetla iz bilo kojeg tarifnog broja.
Poglavlje 82.	Alati, nožarski proizvodi i pribor za jelo od običnih kovina; njihovi dijelovi od običnih kovina
8201.10–8205.70	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
8205.90	CTH; međutim, u komplet se mogu uključiti alati bez podrijetla iz tarifnog broja 82.05, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % EXW-a kompleta.
82.06	CTH osim iz tarifnih brojeva od 82.02 do 82.05; međutim, u komplet se mogu uključiti alati bez podrijetla iz tarifnih brojeva od 82.02 do 82.05, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % EXW-a kompleta.
82.07–82.15	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 83.	Razni proizvodi od običnih kovina
83.01–83.11	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
ODSJEK XVI.	STROJEVI I MEHANIČKI UREĐAJI; ELEKTRIČNA OPREMA; NJIHOVI DIJELOVI; APARATI ZA SNIMANJE I REPRODUKCIJU ZVUKA, APARATI ZA SNIMANJE I REPRODUKCIJU TELEVIZIJSKE SLIKE I ZVUKA, NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR
Poglavlje 84.	Nuklearni reaktori, kotlovi, strojevi i mehanički uređaji; njihovi dijelovi
84.01–84.06	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.07–84.08	MaxNOM 50 % (EXW).
84.09–84.24	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.25–84.30	CTH osim iz tarifnog broja 84.31; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.31–84.43	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.44–84.47	CTH osim iz tarifnog broja 84.48; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.48–84.55	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.56–84.65	CTH osim iz tarifnog broja 84.66; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.66–84.68	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.70–84.72	CTH osim iz tarifnog broja 84.73; ili MaxNOM 50 % (EXW).
84.73–84.87	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 85.	Električni strojevi i oprema te njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka, aparati za snimanje i reprodukciju televizijske slike i zvuka, njihovi dijelovi i pribor
85.01–85.02	CTH osim iz tarifnog broja 85.03; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.03–85.18	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.19–85.21	CTH osim iz tarifnog broja 85.22; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.22–85.24	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.25–85.28	CTH osim iz tarifnog broja 85.29; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.29–85.34	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.35–85.37	CTH osim iz tarifnog broja 85.38; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.38–85.43	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
85.44–85.49	MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK XVII.	VOZILA, ZRAKOPLOVI, PLOVILA I PRIDRUŽENA PRIJEVOZNA OPREMA
Poglavlje 86.	Željezničke ili tramvajske lokomotive, vagoni i njihovi dijelovi; željeznički ili tramvajski kolosiječni sklopovi i pribor te njihovi dijelovi; mehanička (uključujući elektromehanička) prometna signalna oprema svih vrsta
86.01–86.09	CTH osim iz tarifnog broja 86.07; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
Poglavlje 87.	Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih vozila, njihovi dijelovi i pribor
87.01–87.07	MaxNOM 45 % (EXW).
87.08–87.11	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
87.12	MaxNOM 45 % (EXW).
87.13–87.16	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 88.	Letjelice, svemirske letjelice i njihovi dijelovi
88.01–88.07	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 89.	Brodovi, brodice i plutajuće konstrukcije
89.01–89.08	CC; ili MaxNOM 40 % (EXW).
ODSJEK XVIII.	OPTIČKI, FOTOGRAFSKI, KINEMATOGRAFSKI, MJERNI, KONTROLNI, ISPITNI, MEDICINSKI ILI KIRURŠKI INSTRUMENTI I APARATI; SATOVI; GLAZBALA;
Poglavlje 90.	Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, ispitni, medicinski ili kirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor
9001.10–9001.40	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
9001.50	CTH; ili proizvodnja u kojoj se obavlja jedan od sljedećih postupaka: — površinska obrada polugotovih leća u gotove oftalmološke leće s optičkom korektivnom snagom koje su namijenjene za ugradnju na naočale; ili — premazivanje leće odgovarajućim sredstvima za poboljšanje vida i osiguranje zaštite korisnika; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
9001.90–9033.00	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 91.	Satovi i njihovi dijelovi
91.01–91.14	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 92.	Glazbala; njihovi dijelovi i pribor
92.01–92.09	MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK XIX.	ORUŽJE I STRELJIVO; NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR
Poglavlje 93.	Oružje i streljivo; njihovi dijelovi i pribor
93.01–93.07	MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK XX.	RAZNI GOTOVI PROIZVODI
Poglavlje 94.	Pokućstvo; oprema za krevete, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; svjetiljke i rasvjetna tijela, nespomenuti ni uključeni na drugom mjestu; osvijetljeni znakovi, osvijetljene natpisne pločice ili slično; montažne zgrade
94.01–94.06	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 95.	Igračke, društvene igre i sportski rekviziti; njihovi dijelovi i pribor
95.03–95.08	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
Poglavlje 96.	Razni gotovi proizvodi
96.01–96.04	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).

Stupac 1. Razvrstavanje prema Harmoniziranom sustavu (2022.) uključujući naziv	Stupac 2. Pravila o podrijetlu za određeni proizvod
96.05	Svaki proizvod u kompletu mora udovoljavati pravilu koje bi za njega vrijedilo i da nije u kompletu. Međutim, komplet može sadržavati i proizvode bez podrijetla, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % EXW-a kompleta.
96.06–9608.40	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
9608.50	Svaki proizvod u kompletu mora udovoljavati pravilu koje bi za njega vrijedilo i da nije u kompletu. Međutim, komplet može sadržavati i proizvode bez podrijetla, uz uvjet da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % EXW-a kompleta.
9608.60–96.20	CTH; ili MaxNOM 50 % (EXW).
ODSJEK XXI.	UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI
Poglavlje 97.	Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti
97.01–97.06	CTH

PRILOG 10.-C

TVRDNJA O PODRIJETLU

Tvrdnja o podrijetlu, čiji se tekst nalazi u nastavku, sastavlja se u skladu s odgovarajućim bilješkama. Bilješke nije potrebno otisnuti.

Bugarska verzija

(Период: от ___ до ___[1])

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (износител №…[2]) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с …[3] преференциален произход.

. . . . . .

(Място и дата[4])

. . . . . .

(Наименование и подпис на износителя[5])

Hrvatska verzija

(Razdoblje: od _____ do _____[1])

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (referentni broj izvoznika: .....[2]) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....[3] preferencijalnog podrijetla.

. . . . . .

(Mjesto i datum[4])

. . . . . .

(Ime i potpis izvoznika[5])

Češka verzija

(Období: od_____ do_____[1])

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (referenční číslo vývozce …[2]) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v …[3].

. . . . . .

(Místo a datum[4])

. . . . . .

(Jméno vývozce a podpis[5])

Danska verzija

(Periode: fra den _____ til den _____[1])

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (eksportørreferencenr. …[2]) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i …[3].

. . . . . .

(Sted og dato[4])

. . . . . .

(Eksportørens navn og underskrift[5])

Nizozemska verzija

(Periode: van_____ tot _____[1])

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (referentienr. exporteur …[2]) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële … oorsprong zijn[3].

. . . . . .

(Plaats en datum[4])

. . . . . .

(Naam en handtekening van de exporteur[5])

Engleska verzija

(Period: from _____ to _____[1])

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No …[2]) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of … preferential origin[3].

. . . . . .

(Place and date[4])

. . . . . .

(Name and signature of the exporter[5])

Estonska verzija

(Ajavahemik: _____ kuni _____[1])

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (eksportija viitenumber …[2]) deklareerib, et need tooted on …[3] sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

. . . . . .

(Koht ja kuupäev[4])

. . . . . .

(Eksportija nimi ja allkiri[5])

Finska verzija

(_____ ja_____ välinen aika[1])

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (viejän viitenumero …[2]) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja … alkuperätuotteita[3].

. . . . . .

(Paikka ja päiväys[4])

. . . . . .

(Viejän nimi ja allekirjoitus[5])

Francuska verzija

(Période: du_____ au _____[1])

L'exportateur des produits couverts par le présent document (n° de référence exportateur …[2]) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle …[3].

. . . . . .

(Lieu et date[4])

. . . . . .

(Nom et signature de l'exportateur[5])

Njemačka verzija

(Zeitraum: von_____ bis _____[1])

Der Ausführer (Referenznummer des Ausführers …[2]) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nichts anderes angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren …[3] sind.

. . . . . .

(Ort und Datum[4])

. . . . . .

(Name und Unterschrift des Ausführers[5])

Grčka verzija

(Περίοδος: από_____ έως_____[1])

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (αριθ. αναφοράς εξαγωγέα. …[2]) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής …[3].

. . . . . .

(Τόπος και ημερομηνία[4])

. . . . . .

(Ονοματεπώνυμο και υπογραφή του εξαγωγέα[5])

Mađarska verzija

(Időszak: _____ -tól/től _____ -ig[1])

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (az exportőr azonosító száma …[2]) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes … származásúak[3].

. . . . . .

(Hely és dátum[4])

. . . . . .

(Az exportőr neve és aláírása[5])

Irska verzija

(Tréimhse: (ó_____ go _____[1])

Onnmhaireoir na dtáirgí a chumhdaítear leis an doiciméad seo (uimhir thagartha an Onnmhaireora …[2]) dearbhaítear leis seo, seachas sa chás ina sonraítear a mhalairt go soiléir, gur táirgí de thionscnamh …[3] tionscnamh fabhrach.

. . . . . .

(Áit agus dáta[4])

. . . . . .

(Ainm agus síniú an onnmhaireora[5])

Talijanska verzija

(Periodo: dal_____ al _____[1])

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (numero di riferimento dell'esportatore …[2]) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale …[3].

. . . . . .

(Luogo e data[4])

. . . . . .

(Nome e firma dell'esportatore[5])

Latvijska verzija

(Laikposms: no_____ līdz _____[1])

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (eksportētāja atsauces numurs …[2]), deklarē, ka, iznemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no …[3].

. . . . . .

(Vieta un datums[4])

. . . . . .

(Eksportētāja vārds, uzvārds / nosaukums un paraksts[5])

Litavska verzija

(Laikotarpis: nuo_____ iki _____[1])

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (Eksportuotojo registracijos Nr …[2]) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra …[3] preferencinės kilmės prekės.

. . . . . .

(Vieta ir data[4])

. . . . . .

(Eksportuotojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir parašas[5])

Malteška verzija

(Perjodu: minn_____ sa _____[1])

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (Numru ta' Referenza tal-Esportatur …[2]) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali …[3].

. . . . . .

(Il-post u d-data[4])

. . . . . .

(Isem u firma tal-esportatur[5])

Poljska verzija

(Okres: od_____ do _____[1])

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (nr referencyjny eksportera …[2]) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają …[3] preferencyjne pochodzenie.

. . . . . .

(Miejsce i data[4])

. . . . . .

(Nazwa i podpis eksportera[5])

Portugalska verzija

(Período: de _____ a _____[1])

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (referência do exportador n.º …[2]) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial …[3].

. . . . . .

(Local e data[4])

. . . . . .

(Nome e assinatura do exportador[5])

Rumunjska verzija

(Perioada: de la _____ până la _____[1])

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (numărul de referință al exportatorului …[2]) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială …[3].

. . . . . .

(Locul și data[4])

. . . . . .

(Denumirea și semnătura exportatorului[5])

Slovačka verzija

(Obdobie: od_____ do _____[1])

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (referenčné číslo vývozcu …[2]) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v …[3].

. . . . . .

(Miesto a dátum[4])

. . . . . .

(Názov/meno vývozcu a podpis[5])

Slovenska verzija

(Obdobje: od_____ do _____[1])

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (referenčna št. izvoznika …[2]) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialn …[3] poreklo.

. . . . . .

(Kraj in datum[4])

. . . . . .

(Ime in podpis izvoznika[5])

Španjolska verzija

(Período: de_____ a _____[1])

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (número de referencia del exportador …[2]) declara que, salvo clara indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial …[3].

. . . . . .

(Lugar y fecha[4])

. . . . . .

(Nombre y firma del exportador[5])

Švedska verzija

(Period: från_____ till _____[1])

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (exportörens referensnummer …[2]) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ursprung i …[3].

. . . . . .

(Ort och datum[4])

. . . . . .

(Exportörens namn och underskrift[5])

(1) Ako se tvrdnja o podrijetlu ispunjava za više pošiljki istovjetnih proizvoda s podrijetlom u smislu članka 10.17. stavka 5. točke (b) ovog Sporazuma, treba navesti razdoblje valjanosti tvrdnje o podrijetlu. To razdoblje ne smije biti dulje od 12 mjeseci. Svi proizvodi moraju biti uvezeni u navedenom razdoblju. Ako razdoblje nije primjenjivo, polje se može ostaviti praznim.

(2) Navesti referentni broj za identifikaciju izvoznika. Za izvoznika iz stranke EU-a to je broj dodijeljen u skladu sa zakonima i drugim propisima Europske unije. Za izvoznika iz Čilea to je broj dodijeljen u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u Čileu. Ako izvozniku broj nije dodijeljen, ovo se polje može ostaviti praznim.

(3) Navesti podrijetlo proizvoda: Čile ili Europska unija (EU). Ako se tvrdnja o podrijetlu odnosi djelomično ili u cijelosti na proizvode podrijetlom iz Ceute i Melille u smislu članka 10.29. ovog Sporazuma, izvoznik ih mora jasno naznačiti na ispravi na kojoj se izjava sastavlja oznakom „CM”.

(4) Mjesto i datum mogu se izostaviti ako su te informacije sadržane u samoj ispravi.

(5) U slučajevima u kojima se ne zahtijeva potpis izvoznika, izuzeće se odnosi i na navođenje imena potpisnika.

PRILOG 10.-D

ZAJEDNIČKE IZJAVE

ZAJEDNIČKA IZJAVA O KNEŽEVINI ANDORI

1. Čile prihvaća proizvode podrijetlom iz Kneževine Andore obuhvaćene poglavljima od 25. do 97. Harmoniziranog sustava kao proizvode podrijetlom iz Europske unije u smislu dijela III. ovog Sporazuma.

2. Točka 1. primjenjuje se pod uvjetom da, na temelju carinske unije uspostavljene na temelju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske ekonomske zajednice i Kneževine Andore potpisanog u Luxembourgu 28. lipnja 1990., Kneževina Andora na proizvode podrijetlom iz Čilea primjenjuje isto povlašteno tarifno postupanje koje na te proizvode primjenjuje stranka EU.

3. Poglavlje 10. primjenjuje se *mutatis mutandis* za potrebe utvrđivanja statusa proizvoda s podrijetlom za proizvode navedene u točki 1. ove Zajedničke izjave.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O REPUBLICI SAN MARINU

1. Čile prihvaća proizvode podrijetlom iz Republike San Marina kao proizvode podrijetlom iz Europske unije u smislu dijela III. ovog Sporazuma.

2. Točka 1. primjenjuje se pod uvjetom da, na temelju Sporazuma o suradnji i carinskoj uniji između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike San Marina, s druge strane, sklopljenog u Bruxellesu 16. prosinca 1991., Republika San Marino na proizvode podrijetlom iz Čilea primjenjuje isto povlašteno tarifno postupanje koje na te proizvode primjenjuje stranka EU.

3. Poglavlje 10. primjenjuje se mutatis mutandis za potrebe utvrđivanja statusa proizvoda s podrijetlom za proizvode navedene u točki 1. ove Zajedničke izjave.

PRILOG 10.-E

OBJAŠNJENJA

1. Pri primjeni članka 10.17. stranke postupaju u skladu sa sljedećim smjernicama:

(a) ako račun ili drugi trgovinski dokument uključuje proizvode s podrijetlom i proizvode bez podrijetla, proizvodi bi u tim dokumentima trebali biti označeni kao takvi, a proizvodi bez podrijetla moraju biti jasno odvojeno označeni. Nije utvrđen način za odvojeno označavanje proizvoda bez podrijetla. Međutim, to bi se moglo učiniti na sljedeće načine:

i. navođenjem u zagradama iza svake stavke robe na trgovinskom dokumentu jesu li proizvodi s podrijetlom ili ne;

ii. uporabom dvaju tarifnih brojeva na računu, to jest proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla te navođenjem proizvoda pod odgovarajućim tarifnim brojem; ili

iii. dodjeljivanjem broja svakom proizvodu i navođenjem koji se od brojeva odnosi na proizvode s podrijetlom, a koji se odnosi na proizvode bez podrijetla;

(b) prihvatljiva je tvrdnja o podrijetlu na poleđini računa ili bilo kojeg trgovinskog dokumenta;

(c) tvrdnja o podrijetlu može se otipkati, isprintati, napisati rukom na računu ili drugom trgovinskom dokumentu, uključujući fotokopiju isprave, ili se na te isprave može otisnuti pečat s tekstom tvrdnje; isprava bi trebala sadržavati ime i punu adresu izvoznika i primatelja, kao i detaljan opis proizvoda kako bi se omogućila njihova identifikacija te datum sastavljanja tvrdnje o podrijetlu ako se razlikuje od datuma računa ili drugog trgovinskog dokumenta; razvrstavanje u carinsku tarifu trebalo bi po mogućnosti biti navedeno barem na razini tarifnog broja (četveroznamenkasta oznaka) u Harmoniziranom sustavu na računu ili drugom trgovinskom dokumentu; prema potrebi, trebalo bi navesti i bruto masu (kg) ili drugu mjernu jedinicu, kao što su litra ili m^3, za sve proizvode s podrijetlom;

(d) tvrdnja o podrijetlu može se sastaviti na zasebnom listu papira, sa zaglavljem ili bez njega; ako je sastavljena na zasebnom listu papira, račun ili drugi trgovinski dokument trebali bi sadržavati upućivanje na taj list;

(e) ako račun ili drugi trgovinski dokument sadržava nekoliko stranica, svaku stranicu treba označiti brojevima i navesti ukupan broj stranica; zaseban list s tvrdnjom o podrijetlu može se koristiti za upućivanje na taj račun ili drugi trgovinski dokument;

(f) tvrdnja o podrijetlu može biti sastavljena na etiketi koja je trajno pričvršćena na računu ili drugom trgovinskom dokumentu pod uvjetom da nema sumnje da je etiketu stavio izvoznik;

(g) podrazumijeva se da, iako tvrdnju o podrijetlu sastavlja izvoznik te je odgovoran za davanje dovoljno detaljnih podataka za identifikaciju proizvoda s podrijetlom, ne postoji zahtjev u pogledu identiteta ili mjesta sjedišta poslovne jedinice osobe koja izdaje račun ili drugi trgovinski dokument, pod uvjetom da ta isprava omogućuje jasnu identifikaciju izvoznika;

(h) ako izvoznik ne može sastaviti tvrdnju o podrijetlu na računu ili drugom trgovinskom dokumentu, može se upotrijebiti račun ili drugi trgovinski dokument treće zemlje, na primjer ako je pošiljka proizvoda s podrijetlom razdvojena u trećoj zemlji pod uvjetima iz članka 10.14.;

(i) ostali trgovinski dokumenti mogu biti, na primjer, prateća dostavnica, predračun ili popis pakiranja.

2. Pri primjeni članka 10.18. stranke ne odbijaju zahtjev za povlašteno tarifno postupanje na temelju nepodudarnosti između tvrdnje o podrijetlu i isprava podnesenih carinskom uredu, ili manjih pogrešaka u tvrdnji o podrijetlu koje ne izazivaju sumnju u točnost informacija sadržanih u uvoznoj dokumentaciji i koje ne utječu na status proizvoda s podrijetlom; takva odstupanja ili manje pogreške mogu uključivati:

(a) strojopisne pogreške u opisu proizvoda, imenu ili adresi izvoznika ili primatelja ili broju trgovinskog dokumenta;

(b) pogreške u dodatnim informacijama o izvozniku ili primatelju, kao što su telefonski broj, poštanski broj ili e-adresa;

(c) netočno upućivanje na razvrstavanje u carinsku tarifu, osim ako to utječe na status proizvoda s podrijetlom ili povlašteno tarifno postupanje s proizvodom.

3. Međutim, zahtjev za povlašteno tarifno postupanje može se odbiti na temelju sljedećih pogrešaka u tvrdnji o podrijetlu:

(a) netočan referentni broj izvoznika; i

(b) netočan opis proizvoda ili netočno razvrstavanje u carinsku tarifu koje utječe na njegov status proizvoda s podrijetlom ili povlašteno tarifno postupanje.

PRILOG 13.-A

NADLEŽNA TIJELA

1. Za stranku EU, kad je riječ o njezinim nadležnim tijelima, nadzor u pogledu sanitarnih i fitosanitarnih pitanja podijeljen je između relevantnih tijela država članica i Europske komisije. U tom pogledu primjenjuje se sljedeće:

(a) kad je riječ o izvozu u Čile, nadležna tijela država članica odgovorna su za nadzor okolnosti i zahtjeva proizvodnje, uključujući zakonske inspekcije, te za izdavanje potvrda o zdravlju, uključujući o dobrobiti životinja, kojima se potvrđuju usuglašene norme i zahtjevi;

(b) kad je riječ o uvozu iz Čilea, nadležna tijela država članica odgovorna su za nadzor usklađenosti uvoza s uvjetima uvoza stranke EU-a; i

(c) Europska komisija odgovorna je za cjelokupnu koordinaciju, inspekciju, reviziju inspekcijskih sustava i zakonodavne mjere potrebne za osiguranje ujednačene primjene normi i zahtjeva u okviru unutarnjeg tržišta Europske unije.

2. Za Čile, Ministarstvo poljoprivrede, preko službe *Servicio Agrícola y Ganadero*, nadležno je tijelo za upravljanje svim zahtjevima koji se odnose na:

(a) sanitarne i fitosanitarne mjere koje se primjenjuju na uvoz i izvoz kopnenih životinja, proizvoda od kopnenih životinja, bilja, biljnih proizvoda i drugih proizvoda obuhvaćenih sanitarnim i fitosanitarnim mjerama;

(b) sanitarne i fitosanitarne mjere donesene kako bi se smanjio rizik od ulaska bolesti kopnenih životinja i organizama štetnih za bilje u Čile te kako bi se kontroliralo njihovo iskorjenjivanje ili širenje; i

(c) uvođenje sanitarnih i fitosanitarnih izvoznih potvrda za proizvode od kopnenih životinja i biljne proizvode.

3. Ministarstvo zdravstva Čilea nadležno je tijelo za kontrolu sigurnosti sve hrane, proizvedene na nacionalnoj razini ili uvezene, namijenjene prehrani ljudi, kao i za certifikate o sigurnosti hrane za složene hranjive proizvode namijenjene izvozu, osim za akvatične proizvode.

4. *Servicio Nacional de Pesca y Acuicultura* Ministarstva gospodarstva Čilea nadležno je tijelo za kontrolu sigurnosti hrane akvatičnih proizvoda namijenjenih izvozu i za izdavanje odgovarajućih službenih certifikata. Odgovorno je i za zaštitu zdravlja vodenih životinja, izdavanje sanitarnih potvrda vodenih životinja za izvoz te za nadzor uvoza vodenih životinja, mamca i hrane koja se upotrebljava u akvakulturi.

PRILOG 13.-B

POPIS BOLESTI ŽIVOTINJA I ŠTETNIH ORGANIZAMA, KOJI PODLIJEŽU OBVEZI OBAVJEŠĆIVANJA, ZA KOJE SE MOŽE PRIZNATI STATUS PODRUČJA SLOBODNOG OD BOLESTI

Dodatak 13.-B-1

BOLESTI KOPNENIH I VODENIH ŽIVOTINJA KOJE PODLIJEŽU OBVEZI OBAVJEŠĆIVANJA, ZA KOJE JE PRIZNAT STATUS STRANKE I U VEZI S KOJIMA SE MOGU DONIJETI ODLUKE O REGIONALIZACIJI

Sve bolesti životinja navedene u najnovijoj verziji popisa Svjetske organizacije za zdravlje životinja („WOAH”), uvrštene u Međunarodni kodeks o zdravlju životinja za kopnene i vodene životinje.

Dodatak 13.-B-2

ŠTETNI ORGANIZMI KOJI PODLIJEŽU OBVEZI OBAVJEŠĆIVANJA, ZA KOJE JE PRIZNAT STATUS STRANKE I U VEZI S KOJIMA SE MOGU DONIJETI ODLUKE O REGIONALIZACIJI

1. Za stranku EU:

(a) štetni organizmi za koje nije poznato da se pojavljuju u bilo kojem dijelu Europske unije i relevantni su za cijelu stranku EU ili njezin dio, kako su navedeni u dijelu A Priloga II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ([1]);

(b) štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju u Europskoj uniji i koji su relevantni za cijelu stranku EU, kako su navedeni u dijelu B Priloga II. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072; i

(c) štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju u Europskoj uniji i za koje su određena područja slobodna od štetnih organizama ili zaštićena područja, kako su navedeni u Prilogu III. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072.

2. Za Čile:

(a) štetni organizmi za koje nije poznato da se pojavljuju u bilo kojem dijelu Čilea, kako su navedeni u članku 20. Rezolucije br. 3080/2003 službe *Servicio Agrícola y Ganadero* ([2]);

(b) štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju u Čileu i koji su pod službenim nadzorom, kako su navedeni u članku 21. Rezolucije br. 3080/2003 službe *Servicio Agrícola y Ganadero*; i

(c) štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju u Čileu, pod službenim su nadzorom i za koje su određena područja slobodna od štetnih organizama, kako je navedeno u člancima 6. i 7. Rezolucije br. 3080/2003 službe *Servicio Agrícola y Ganadero*.

([1]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL EU L 319, 10.12.2019., str. 1.).

([2]) *Resolución Nº 3080 Exenta del Servicio Agrícola y Ganadero, que establece criterios de regionalización en relación a las plagas cuarentenarias para el territorio de Chile (Diario Oficial 7 de noviembre de 2003)* (Rezolucija br. 3080 Izuzeće službe *Servicio Agrícola y Ganadero*, kojom se utvrđuju kriteriji za regionalizaciju u odnosu na karantenske štetne organizme za područje Čilea (Službeni list od 7. studenoga 2003.)).

PRILOG 13.-C

REGIONALIZACIJA I ODREĐIVANJE ZONA

1. Osnova za priznavanje statusa i odluke o regionalizaciji u odnosu na bolesti kopnenih i vodenih životinja:

(a) bolesti životinja:

i. osnova za priznavanje statusa stranke ili regije stranke u pogledu bolesti životinja jest „priznavanje statusa države ili zone slobodne od bolesti/infekcije i sustava epidemiološkog nadzora" Međunarodnog kodeksa o zdravlju životinja WOAH-a; i

ii. osnova za priznavanje odluka o regionalizaciji za bolest životinja jest „određivanje zona i regionalizacija" Međunarodnog kodeksa o zdravlju životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja; i

(b) bolesti vodenih životinja: osnova za priznavanje odluka o regionalizaciji za bolesti vodenih životinja jest Međunarodni kodeks o zdravlju vodenih životinja Svjetske organizacije za zdravlje životinja.

2. Kriteriji za određivanje regija slobodnih od određenih štetnih organizama prema članku 13.7. stavku 2. moraju biti u skladu s:

(a) međunarodnom normom FAO-a za fitosanitarne mjere br. 4 „Zahtjevi za određivanje područja bez štetnih organizama" te s relevantnim definicijama međunarodne norme FAO-a za fitosanitarne mjere br. 5 „Glosar fitosanitarnih pojmova"; ili

(b) člankom 32. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

3. Kriteriji za priznavanje posebnog statusa područja ili regije stranke u odnosu na određenu bolest životinja:

(a) ako stranka uvoznica smatra da na njezinom području ili dijelu područja ne postoje bolesti životinja koje nisu navedene u najnovijoj verziji popisa Svjetske organizacije za zdravlje životinja, stranci izvoznici predočuje prikladne prateće dokumente u kojima se posebice navode sljedeći kriteriji:

i. priroda bolesti i povijest njezina pojavljivanja na njezinom području;

ii. rezultati testova nadzora koji se temelje na serološkim, mikrobiološkim, patološkim ili epidemiološkim ispitivanjima te na činjenici da bolest mora biti prijavljena nadležnim tijelima;

iii. razdoblje tijekom kojeg se obavljao nadzor;

iv. razdoblje tijekom kojeg je cijepljenje protiv bolesti bilo zabranjeno i predmetno zemljopisno područje, gdje je primjenjivo; i

v. rješenja kojima se provjerava odsutnost bolesti;

(b) ako stranka uvoznica zahtijeva dodatna opća ili posebna jamstva u skladu s člankom 13.6. stavkom 1. točkom (c), ta jamstva ne prelaze jamstva koja provodi stranka uvoznica; i

(c) stranka obavješćuje drugu stranku o svakoj promjeni kriterija navedenih u točki (a) ovog stavka koji se odnose na bolest. Sva dodatna jamstva koja utvrdi stranka uvoznica u skladu s točkom (b) ovog stavka mogu se, nakon te obavijesti, izmijeniti ili povući.

([1]) Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL EU L 317, 23.11.2016, str. 4.).

PRILOG 13.-D

UVJETI I POSTUPAK ZA ODOBRENJE POSTROJENJA ZA UVOZ ŽIVOTINJA, ŽIVOTINJSKIH PROIZVODA, PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

1. Stranka uvoznica može zahtijevati odobrenje postrojenja stranke izvoznice za uvoz životinja, životinjskih proizvoda, proizvoda životinjskog podrijetla i nusproizvoda životinjskog podrijetla.

2. Stranka uvoznica odobrava postrojenja stranke izvoznice na temelju odgovarajućih jamstava koja pruža stranka izvoznica bez prethodne provjere pojedinačnih postrojenja.

3. Stranka uvoznica primjenjuje postupak odobrenja na sve kategorije postrojenja za životinje, životinjske proizvode, proizvode životinjskog podrijetla i nusproizvode životinjskog podrijetla.

4. Stranka uvoznica sastavlja popise odobrenih postrojenja i objavljuje te popise. Mijenja ili dopunjuje te popise kako bi se uzeli u obzir novi zaprimljeni zahtjevi i jamstva.

5. Odobrenje podliježe sljedećim uvjetima i postupku:

(a) stranka uvoznica odobrila je uvoz predmetnog proizvoda životinjskog podrijetla iz stranke izvoznice i utvrđeni su relevantni uvjeti uvoza i zahtjevi za certificiranje za predmetne proizvode;

(b) nadležno tijelo stranke izvoznice pružilo je dostatna jamstva stranci uvoznici da postrojenja s njezinih popisa ispunjuju odgovarajuće zdravstvene zahtjeve stranke uvoznice i službeno odobrilo postrojenja s popisa za izvoz u stranku uvoznicu;

(c) nadležno tijelo stranke izvoznice ovlašteno je da, u slučaju neusklađenosti s jamstvima, obustavi aktivnosti izvoza u stranku uvoznicu iz postrojenja za koje je to tijelo pružilo spomenuta jamstva; i

(d) provjera koju provodi stranka uvoznica u skladu s člankom 13.11. može biti dio postupka odobrenja i može se odnositi na sljedeće:

   i. ustrojstvo i organizaciju nadležnog tijela odgovornog za odobrenje postrojenja, kao i ovlasti tog nadležnog tijela i jamstva koja može pružiti u pogledu provedbe pravila stranke uvoznice;

   ii. inspekciju na licu mjesta reprezentativnog broja postrojenja koja se nalaze na popisima koje je dostavila stranka izvoznica; ili

   iii. u stranci EU-u, na pojedinačne države članice.

6. Na temelju rezultata provjere iz stavka 5. točke (d) stranka uvoznica može izmijeniti postojeći popis postrojenja.

PRILOG 13.-E

POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE JEDNAKOVRIJEDNOSTI

1. Za utvrđivanje jednakovrijednosti primjenjuju se sljedeća načela:

(a) stranke mogu utvrditi jednakovrijednost za pojedinu mjeru ili skupinu mjera ili sustava povezanih sa životinjama, životinjskim proizvodima, biljem, biljnim proizvodima i drugim proizvodima obuhvaćenima sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama;

(b) razmatranje utvrđivanja jednakovrijednosti nije razlog za ometanje ili obustavu trgovine životinjama, životinjskim proizvodima, biljem, biljnim proizvodima i drugim proizvodima obuhvaćenima sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama;

(c) utvrđivanje jednakovrijednosti mjera interaktivni je postupak između stranke izvoznice i stranke uvoznice u kojem stranka izvoznica objektivno dokazuje jednakovrijednost pojedine mjere, a stranka uvoznica objektivno procjenjuje to dokazivanje u cilju mogućeg priznavanja jednakovrijednosti; i

(d) konačno priznavanje jednakovrijednosti predmetnih mjera stranke izvoznice ovisi isključivo o stranci uvoznici.

2. Primjenjuju se sljedeći preduvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja jednakovrijednosti:

(a) stranka izvoznica ne pokreće postupak utvrđivanja jednakovrijednosti ako stranka uvoznica nije odobrila uvoz životinja, životinjskih proizvoda, bilja, biljnih proizvoda i drugih proizvoda obuhvaćenih sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama za koje se traži utvrđivanje jednakovrijednosti; odobrenje ovisi o zdravstvenom statusu ili statusu štetnog organizma, zakonima i drugim propisima te učinkovitosti sustava inspekcije i kontrole koji se odnose na životinje, životinjske proizvode, bilje, biljne proizvode i druge proizvode obuhvaćene sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama u stranci izvoznici; u obzir se uzimaju zakoni i drugi propisi koji se primjenjuju na predmetni sektor, kao i ustrojstvo nadležnog tijela stranke izvoznice, njegov zapovjedni lanac, njegove ovlasti, operativni postupci i resursi, uspješnost nadležnih tijela u pogledu sustava inspekcije i kontrole, uključujući razinu provedbe u odnosu na životinje, životinjske proizvode, bilje, biljne proizvode i druge proizvode obuhvaćene sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama te redovitost i brzina pružanja informacija stranci uvoznici u slučaju utvrđenih opasnosti; postupak utvrđivanja jednakovrijednosti može se potkrijepiti dokumentacijom, provjerom i ranije dokumentiranim iskustvima;

(b) stranke pokreću postupak za utvrđivanje jednakovrijednosti u skladu s prioritetima iz Dodatka 13.E-1.; i

(c) stranka izvoznica pokreće postupak samo ako se na stranku izvoznicu ne primjenjuju zaštitne mjere koje je uvela stranka uvoznica u pogledu životinja, životinjskih proizvoda, bilja, biljnih proizvoda i drugih proizvoda obuhvaćenih sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama.

3. Za postupak utvrđivanja jednakovrijednosti primjenjuje se sljedeće:

(a) stranka izvoznica podnosi stranci uvoznici zahtjev za priznavanje jednakovrijednosti pojedine mjere ili skupine mjera ili sustava koji se primjenjuju na životinje, životinjske proizvode, bilje, biljne proizvode i druge proizvode obuhvaćene sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama;

(b) zahtjevom stranke izvoznice:

i. objašnjava se važnost za trgovinu životinjama, životinjskim proizvodima, biljem, biljnim proizvodima i drugim proizvodima obuhvaćenima sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama za koje se traži priznavanje jednakovrijednosti;

ii. utvrđuju se sve mjere koje čine uvjete uvoza koji se primjenjuju na životinje, životinjske proizvode, bilje, biljne proizvode i druge proizvode obuhvaćene sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama stranke uvoznice, u skladu s kojima stranka izvoznica može postupati; i

iii. utvrđuju se sve mjere koje čine uvjete uvoza koji se primjenjuju na životinje, životinjske proizvode, bilje, biljne proizvode i druge proizvode obuhvaćene sanitarnim ili fitosanitarnim mjerama stranke uvoznice za koje stranka izvoznica traži priznavanje jednakovrijednosti;

(c) stranka izvoznica stranci uvoznici objektivno dokazuje, u skladu sa stavkom 4., da je mjera koju je utvrdila jednakovrijedna uvjetima uvoza za taj proizvod;

(d) stranka uvoznica objektivno procjenjuje, u skladu sa stavkom 4., dokazivanje jednakovrijednosti koje obavlja stranka izvoznica;

(e) stranka uvoznica odlučuje o tome je li jednakovrijednost postignuta ili ne; i

(f) stranka uvoznica dostavlja stranci izvoznici puno objašnjenje i dodatne podatke koji potkrepljuju utvrđeno i njezinu odluku na zahtjev stranke izvoznice.

4. Za dokazivanje jednakovrijednosti koje obavlja stranka izvoznica te za procjenu tog dokazivanja koju obavlja stranka uvoznica primjenjuje se sljedeće:

(a) stranka izvoznica objektivno dokazuje jednakovrijednost za mjeru stranke uvoznice utvrđenu u skladu sa stavkom 3. točkom (b) podtočkom ii.; prema potrebi, jednakovrijednost se objektivno dokazuje za svaki plan ili program koji stranka uvoznica postavlja kao uvjet za dozvolu uvoza, na primjer, plan nadzora ostataka; i

(b) stranke, u mjeri u kojoj je to moguće, objektivno dokazivanje i procjenu temelje na:

i. međunarodno priznatim normama;

ii. normama koje se temelje na valjanim znanstvenim dokazima;

iii. procjeni rizika;

iv. objektivnim ranije dokumentiranim iskustvima;

v. pravnom statusu ili razini administrativnog statusa mjera; ili

vi. razini provedbe i izvršenja koja se posebno temelji na:

(A) rezultatima programa nadzora i praćenja;

(B) rezultatima provjere koju provodi stranka izvoznica;

(C) rezultatima analize s pomoću priznatih metoda analize,

(D) rezultatima provjera i uvoznih provjera koje je provela stranka uvoznica;

(E) učinku nadležnih tijela stranke izvoznice; i

(F) ranijim iskustvima.

5. Stranka uvoznica dostavlja objašnjenje stranci izvoznici ako nakon procjene dokazivanja jednakovrijednosti utvrdi da jednakovrijednost nije postignuta.

Dodatak 13.-E-1.

PRIORITETNI SEKTORI ILI PODSEKTORI ZA KOJE SE MOŽE PRIZNATI JEDNAKOVRIJEDNOST

Pododbor iz članka 13.16. može predložiti Zajedničkom vijeću da izmijeni ovaj Dodatak u skladu s člankom 13.8. stavkom 5.

PRILOG 13.-F

SMJERNICE ZA PROVEDBU PROVJERA

1. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „revidirana stranka” je stranka podložna provjeri; i

(b) „revizor” je stranka koja provodi provjeru.

2. Na provjere se primjenjuju sljedeća opća načela:

(a) stranka može provoditi provjere na temelju revizija ili provjera na licu mjesta;

(b) provjere se provode u suradnji između revizora i revidirane stranke u skladu s ovim Prilogom;

(c) svrha provjere revizora jest ispitivanje djelotvornosti kontrola revidirane stranke, a ne odbijanje pojedinih životinja, grupa životinja, pošiljaka iz postrojenja za proizvodnju hrane ili pojedinih pošiljaka bilja ili biljnih proizvoda;

(d) ako se provjerom otkrije ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, revidirana stranka mora odmah poduzeti korektivne radnje;

(e) provjera može uključivati proučavanje mjerodavnih propisa, metode provedbe, procjenu rezultata, razinu usklađenosti i naknadne korektivne mjere;

(f) stranka temelji učestalost provjera na učinkovitosti; ako je učinkovitost slaba, provjere moraju biti češće; nezadovoljavajuću razinu uspješnosti revidirana stranka mora ispraviti do zadovoljavanja zahtjeva revizora; i

(g) stranka provodi provjere i odluke koje se na njima temelje na transparentan i dosljedan način.

3. Revizor, po mogućnosti u skladu s priznatim međunarodnim normama, priprema plan koji obuhvaća sljedeće elemente:

(a) predmet i opseg provjere;

(b) vrijeme i mjesto provjere zajedno s vremenskim rasporedom do završnog izvješća, uključujući njegovo izdavanje;

(c) jezik ili jezike na kojima će se provoditi provjera i na kojima će se pisati izvješće;

(d) identitet revizora ili grupe revizora, uključujući voditelja ako se radi u timu; za provjeru specijaliziranih sustava i programa mogu biti potrebne specijalizirane stručne vještine revizora;

(e) raspored sastanaka sa službenicima i posjeta postrojenjima ili objektima, prema potrebi; revizor ne mora najaviti kojem će postrojenju ili objektu uputiti posjet;

(f) revizor poštuje povjerljivost poslovnih informacija, podložno odredbama o slobodi informiranja, i izbjegava svaki sukob interesa; i

(g) revizor poštuje pravila kojima se uređuju zaštita i sigurnost na radu i prava radnika; revizor predstavnicima revidirane stranke daje mogućnost da unaprijed preispitaju plan.

4. Kako bi se olakšala provjera, za radnje koje poduzima revidirana stranka vrijede sljedeća načela:

(a) revidirana stranka u potpunosti surađuje s revizorom i imenuje osoblje odgovorno za tu suradnju; suradnja može uključivati, između ostaloga, olakšavanje:

   i. pristupa svim relevantnim propisima i normama, programima usklađivanja i odgovarajućim evidencijama i dokumentima;

   ii. pristupa izvještajima revizije i inspekcije;

   iii. pristupa dokumentaciji povezanoj s korektivnim radnjama i sankcijama; i

iv. ulaska u postrojenja; i

(b) revidirana stranka provodi dokumentirani program kako bi dokazala revizoru da se norme poštuju dosljedno i ujednačeno.

5. Na provjere se primjenjuju sljedeći postupci i načela:

(a) predstavnici stranaka održavaju uvodni sastanak na kojem revizor preispituje plan provjere i potvrđuje da su na raspolaganju odgovarajući resursi, dokumentacija i sva druga potrebna sredstva za provedbu provjere;

(b) pregled dokumenata može se sastojati od preispitivanja:

i. dokumenata i evidencija iz točke (a);

ii. strukture i ovlasti revidirane stranke;

iii. svih relevantnih promjena sustava inspekcije i certificiranja nastalih nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma ili nakon prethodne provjere;

iv. provedbe sustava inspekcije i certificiranja za životinje, životinjske proizvode, bilje ili biljne proizvode; i

v. relevantnih evidencija i dokumenata o inspekciji i certificiranju;

(c) na provjere na licu mjesta primjenjuju se sljedeća načela:

i. odluka o uključivanju provjera na licu mjesta temelji se na procjeni rizika, vodeći računa o čimbenicima kao što su predmetne životinje, životinjski proizvodi, bilje ili biljni proizvodi, povijest usklađenosti sa zahtjevima industrijskog sektora ili zemlje izvoznice, opseg proizvodnje te uvezenog ili izvezenog proizvoda, promjene u infrastrukturi i nacionalnim sustavima za inspekciju i certificiranje; i

ii. provjere na licu mjesta mogu uključivati posjete objektima za proizvodnju i preradu, područjima rukovanja hranom ili skladištenja i nadzornim laboratorijima kako bi se provjerila usklađenost s podacima iz dokumentacije navedene u točki (a); i

(d) ako se provodi naknadna provjera kako bi se utvrdilo jesu li nedostaci ispravljeni, može biti dovoljno provjeriti samo one točke za koje je ustanovljeno da se moraju ispraviti.

6. Stranke u najvećoj mogućoj mjeri ujednačavaju obrasce za izvješćivanje o nalazima i zaključcima revizije kako bi se postigla ujednačenija, transparentnija i učinkovitija provjera. Radni dokumenti mogu sadržavati kontrolni popis elemenata koje treba provjeriti, a koji mogu obuhvaćati:

(a) zakonodavstvo;

(b) strukturu i djelovanje službi za inspekciju i certificiranje;

(c) podatke o postrojenju i njegove radne postupke, zdravstvene statistike, planove uzorkovanja i rezultate;

(d) mjere i postupci za usklađivanje;

(e) postupke za izvještavanje i podnošenje pritužbi; i

(f) programe osposobljavanja.

7. Predstavnici stranaka, uključujući, prema potrebi, službenike odgovorne za nacionalne programe inspekcije i certificiranja, održavaju završni sastanak. Na tom sastanku revizor jasno i sažeto predstavlja nalaze provjere kako bi revidirana stranka mogla lako razumjeti zaključke revizije. Revidirana stranka sastavlja akcijski plan za ispravljanje svih uočenih nedostataka, po mogućnosti s ciljnim rokovima provedbe.

8. Nacrt izvješća o provjeri dostavlja se u roku od 20 radnih dana revidiranoj stranci, koja ima 25 radnih dana za iznošenje primjedbi na nacrt izvješća. Primjedbe koje uputi revidirana stranka prilažu se i, kada je to prikladno, uključuju u konačno izvješće. Međutim, u slučaju otkrivanja znatnog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja tijekom provjere, o tome treba obavijestiti revidiranu stranku u najkraćem mogućem roku, a u svakom slučaju unutar 10 radnih dana od završetka provjere.

PRILOG 13.-G

UVOZNE PROVJERE I INSPEKCIJSKE NAKNADE

1. Na uvozne provjere primjenjuju se sljedeća načela:

(a) uvozne provjere sastoje se od dokumentacijskog pregleda, identifikacijskog pregleda i fizičkog pregleda;

(b) za životinje i životinjske proizvode fizički pregledi i njihova učestalost temelje se na procjeni rizika povezanog s takvim uvozom;

(c) pri izvođenju pregleda u svrhu zdravlja bilja stranka uvoznica osigurava da se bilje, biljni proizvodi i druga roba i njihova ambalaža službeno detaljno pregledavaju, u cijelosti ili na reprezentativnom uzorku, te da se, ako je to potrebno, službeno detaljno pregledavaju vozila koja ih prevoze, kako bi se osiguralo, u mjeri u kojoj je to moguće utvrditi, da nisu zaražena štetnim organizmima; i

(d) u slučaju da se pregledima utvrdi neusklađenost s relevantnim normama ili zahtjevima, stranka uvoznica poduzima službene mjere koje su proporcionalne utvrđenom riziku; kada je to moguće, uvozniku ili njegovom predstavniku omogućava se pristup pošiljci i mogućnost da relevantnim podacima pomogne stranci uvoznici u donošenju konačne odluke o pošiljci; takva odluka razmjerna je povezanim rizicima.

2. Za fizičke preglede primjenjuju se sljedeće stope učestalosti:

(a) za životinje i životinjske proizvode:

i. za uvoz u stranku EU:

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
1. Dokumentacijski pregled	100 %
2. Identifikacijski pregled	100 %
3. Fizički pregled	
Žive životinje	100 %
Proizvodi kategorije I. — Svježe meso, uključujući iznutrice, i proizvodi goveđih, ovčjih, kozjih, svinjskih vrsta te vrsta kopitara definiranih u Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) — Riblji proizvodi u hermetički zatvorenim spremnicima čija je namjena da ih učine postojanima na sobnoj temperaturi, svježa ili smrznuta riba i sušeni i/ili usoljeni riblji proizvodi — Cijela jaja — Salo i topljene masti — Životinjska crijeva — Jaja za valenje	20 %

([1]) Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL EU L 139, 30.4.2004., str. 55.).

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
Proizvodi kategorije II. — Meso peradi i proizvodi od mesa peradi — Meso zečeva, meso divljači (divlje/uzgojene) i njihovi proizvodi — Mlijeko i mliječni proizvodi namijenjeni prehrani ljudi — Proizvodi od jaja — Prerađene životinjske bjelančevine namijenjene prehrani ljudi — Ostali proizvodi ribarstva, osim onih spomenutih pod 20 % — Školjkaši — Med	50 %
Proizvodi kategorije III. — Sjeme — Embriji — Stajsko gnojivo — Mlijeko i mliječni proizvodi (koji nisu namijenjeni prehrani ljudi) — Želatina — Žablji kraci i puževi — Kosti i proizvodi od kostiju — Koža — Čekinje, vuna, dlaka i perje — Rogovi, proizvodi od rogova, kopita i proizvodi od kopita — Proizvodi pčelarstva — Trofeji od divljači — Prerađena hrana za kućne ljubimce — Sirovine za proizvodnju hrane za kućne ljubimce — Sirovine, krv, proizvodi od krvi, žlijezde i organi za farmaceutsku ili tehničku uporabu — Sijeno i slama — Patogene tvari — Prerađene životinjske bjelančevine (pakirane)	najmanje 1 % najviše 10 %
Prerađene životinjske bjelančevine koje nisu namijenjene prehrani ljudi (nepakirane)	100 % za prvih šest pošiljaka (Uredba Komisije (EU) br. 142/2011) [1], a zatim 20 %

[1] Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL EU L 54, 26.2.2011., str. 1.).

ii. za uvoz u Čile:

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
1. Dokumentacijski pregled	100 %
2. Identifikacijski pregled	100 %
3. Fizički pregled	
4. Žive životinje	100 %
Proizvodi kategorije I. — Svježe goveđe meso	50 %
(nakon fizičkog pregleda s nalazom = sljedećih 10 pošiljaka)	100 %
Proizvodi kategorije II. — Svježe meso peradi, ovaca, koza, svinja, kopitara i divljih vrsta — Meso gmazova i vodozemaca — Prerađeno meso (goveđe, svinjsko, meso peradi) — Mlijeko i mliječni proizvodi — Med — Cijela jaja — Crijeva — Iznutrice — Žile, hrskavice, potporni mišići ošita goveda — Sjeme i embriji — Brašno od perja, krupica od ljuski, mesno i koštano brašno — Ulja i mamci — Proizvodi od krvi — Ekstrakti od mesa, ekstrakti žlijezda	20 %
(nakon fizičkog pregleda s nalazom = sljedećih 10 pošiljaka)	50 %

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
Proizvodi kategorije III.	najmanje 1 %
— Klokanovo meso	najviše 10 %
— Meso gmazova	
— Konzervirano meso i konzervirani mesni proizvodi	
— Guano morskih ptica	
— Perje, dlaka, čekinje i grive	
— Kolagen, želatina	
— *In vitro* uporaba krvi, seruma, plazme	
— Gotovi obroci	
— Žuč i hranidbena podloga	
— Pčelinji vosak	
— Različite vrste kože	
— Matična mliječ i propolis	
— Mesni ekstrakt	
— Vuna, osim industrijske vune	
— Slanina, masti, jestiva svinjska koža	
— Životinjska krv, serum i plazma za *in vitro* uporabu	
— Žile i hrskavica	
— Životinjska mast (slanina, jestiva koža)	
— Jerky	
— Trofeji i preparirane životinje	
— Štavljena, poluštavljena, wet blue i piklana koža	
— Industrijska, obojena vuna i pramenovi vune	
— Proizvodi za uravnoteženu prehranu kućnih ljubimaca	
(nakon fizičkog pregleda s nalazom = sljedećih 10 pošiljaka)	20 %

(b) za bilje i biljne proizvode:

i. za uvoz u stranku EU, za bilje, biljne proizvode i drugu robu iz Priloga XI. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ([1]):

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
1. Dokumentacijski pregled	100 %

([1]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL EU L 319, 10.12.2019., str. 1.).

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
2. Identifikacijski pregled	100 %
3. Fizički pregled	Bilje, biljni proizvodi i druga roba te njihova ambalaža službeno se detaljno pregledavaju, bilo u cijelosti bilo na reprezentativnom uzorku; ako je potrebno, vozila koja ih prevoze službeno se detaljno pregledavaju kako bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće utvrditi, nisu zaražena štetnim organizmima.

ii. za uvoz u Čile:

(A) dokumentacijski pregled odnosi se na pregled svih dokumenata koji se odnose na pošiljku kako bi se utvrdila usklađenost s fitosanitarnim certifikatom;

(B) fizički pregled:

(B.1) fizička provjera odnosi se na pregled pošiljaka kako bi se utvrdio stupanj industrijalizacije ili transformacije, na primjer, kako bi se provjerilo je li proizvod smrznut, sušen ili pržen;

(B.2) „fitosanitarna inspekcija" službeni je vizualni pregled bilja, biljnih proizvoda ili drugih reguliranih proizvoda radi utvrđivanja prisutnosti štetnih organizama ili utvrđivanja usklađenosti s fitosanitarnim propisima;

(C) prihvat se odnosi na utvrđivanje fitosanitarnog statusa za međunarodna prijevozna sredstva.

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
1. Dokumentacijski pregled	100 %
2. Identifikacijski pregled	100 %
3. Fizički pregledi: — fizička provjera — fitosanitarna inspekcija	Bilje, biljni proizvodi i druga regulirana roba te njihova ambalaža službeno se detaljno pregledavaju, bilo u cijelosti bilo na reprezentativnom uzorku; ako je potrebno, vozila koja ih prevoze službeno se detaljno se pregledavaju kako bi se osiguralo da, u mjeri u kojoj je to moguće utvrditi, nisu zaražena štetnim organizmima.
Bilje, biljni proizvodi i drugi regulirani proizvodi koji predstavljaju fitosanitarni rizik	Vrsta graničnog pregleda
Sjeme, bilje i dijelovi bilja za širenje, razmnožavanje ili sadnju	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Organizam i mikroorganizam koji se upotrebljava u biološkom nadzoru, oprašivanju, proizvodnji određenih tvari ili istraživanju	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Biljni proizvodi:	

Vrsta graničnog pregleda	Stopa učestalosti
Biljni materijal podvrgnut jednom postupku industrijalizacije ili transformacije ili više njih, što podrazumijeva promjenu izvornih značajki, na koji stoga štetni organizmi ne mogu izravno utjecati, ali koji može prenositi štetne organizme ili se njima zaraziti zbog uvjeta skladištenja	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fizička provjera
Biljni materijal na koji štetni organizmi mogu utjecati ili koji može sadržavati štetne organizme usprkos tome što je podvrgnut postupku industrijalizacije	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Svježi biljni proizvodi za konzumaciju, izravnom uporabom ili nakon transformacije, na koji štetni organizmi mogu utjecati ili koji mogu sadržavati štetne organizme	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Ostali regulirani proizvodi koji predstavljaju fitosanitarni rizik	
Podloge za rast	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Biološka gnojiva	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija
Prijevozna sredstva	Prihvat
Drvena ambalaža	Fitosanitarna inspekcija
Kontejneri	Fitosanitarna inspekcija
Rabljeni strojevi i vozila koji su se upotrebljavali u poljoprivredi ili šumarstvu	Dokumentacijski pregled Identifikacijski pregled Fitosanitarna inspekcija

PRILOG 13.-H

CERTIFICIRANJE

1. Primjenjuju se sljedeća načela certificiranja:

(a) kad je riječ o certificiranju bilja, biljnih proizvoda i druge robe, nadležna tijela provode članke 100. i 101. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i načela utvrđena međunarodnom normom FAO-a za fitosanitarne mjere br. 7 „Sustav certifikacije pri izvozu" i međunarodnom normom FAO-a za fitosanitarne mjere br. 12 „Smjernice za izdavanje fitosanitarnih certifikata"; i

(b) kad je riječ o certificiranju životinja i životinjskih proizvoda:

i. nadležna tijela svake stranke osiguravaju da ovlaštene osobe koje izdaju certifikate imaju zadovoljavajuću razinu znanja o veterinarskom zakonodavstvu u pogledu životinja i životinjskih proizvoda za koje se certifikat izdaje i, općenito, da su informirani o pravilima koje treba slijediti prilikom sastavljanja i izdavanja certifikata te, prema potrebi, o prirodi i opsegu istraživanja, pregleda ili ispitivanja koje je potrebno provesti prije certificiranja;

ii. ovlaštene osobe koje izdaju certifikate ne smiju potvrđivati podatke o kojima nemaju osobna saznanja ili koje ne mogu provjeriti;

iii. ovlaštene osobe koje izdaju certifikate ne smiju potpisati prazne ili nepotpune certifikate ili certifikate koji se odnose na životinje ili životinjske proizvode koje nisu pregledale ili koji su prošli mimo njihove kontrole; ako se certifikat potpisuje na temelju drugog certifikata ili potvrde, ovlaštena osoba koja izdaje certifikat mora raspolagati takvim certifikatom ili potvrdom prije potpisivanja;

iv. ovlaštena osoba koja izdaje certifikat može certificirati podatke:

(A) koje je na temelju točke (b) podtočaka i., ii. i iii. provjerila druga osoba koju je za to ovlastilo nadležno tijelo i koja djeluje pod kontrolom navedenog tijela, pod uvjetom da tijelo nadležno za certificiranje može provjeriti točnost podataka koji se certificiraju; ili

(B) koje je, u kontekstu programa praćenja, dobila upućivanjem na službeno priznate programe osiguranja kvalitete ili putem sustava epidemiološkog nadzora koji su dozvoljeni prema veterinarskom zakonodavstvu;

v. nadležna tijela svake stranke poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osigurao integritet izdavanja certifikata; posebno osiguravaju da po njima imenovane ovlaštene osobe koje izdaju certifikate:

(A) imaju status koji osigurava njihovu nepristranost i da nemaju izravan komercijalni interes od životinja ili proizvoda za koje se izdaju certifikati ili od gospodarstava ili postrojenja iz kojih oni potječu; i

(B) budu potpuno svjesne važnosti sadržaja svakog certifikata koji potpišu;

vi. certifikati se sastavljaju na način kojim se osigurava poveznica između certifikata i pošiljke, barem na jeziku koji razumije ovlaštena osoba koja izdaje certifikate te barem na jednom od službenih jezika stranke uvoznice kao što je utvrđeno u stavku 3.;

vii. svako nadležno tijelo mora moći povezati certifikate s odgovarajućom ovlaštenom osobom koja je izdala certifikat i osigurati da preslika svih izdanih certifikata bude na raspolaganju u razdoblju koje određuje navedeno nadležno tijelo;

viii. svaka stranka uvodi potrebne provjere i poduzima kontrolne mjere potrebne za sprečavanje izdavanja lažnih ili obmanjujućih certifikata i krivotvorenje u izradi ili upotrebi certifikata koji su navodno izdani za potrebe veterinarskog zakonodavstva; i

([1]) Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL EU L 317, 23.11.2016., str. 4.).

ix. ne dovodeći u pitanje sudske postupke ili sankcije, nadležna tijela provode istrage ili provjere te poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi sankcionirale bilo koji slučaj izdavanja lažnog ili obmanjujućeg certifikata na koji im se ukazalo; takve mjere mogu obuhvaćati privremenu suspenziju ovlaštenih osoba koje izdaju certifikate s njihovih dužnosti do završetka istrage; posebno:

(A) ako se tijekom provjere otkrije da je ovlaštena osoba koja izdaje certifikat namjerno izdala lažan certifikat, nadležno tijelo poduzima sve potrebne mjere kako bi osiguralo, u mjeri u kojoj je moguće, da predmetna osoba ne može ponoviti prekršaj; i

(B) ako se tijekom provjere otkrije da su pojedinci ili poduzeća zlouporabili ili izmijenili službeni certifikat, nadležno tijelo poduzima sve potrebne mjere kako bi osiguralo, u mjeri u kojoj je moguće, da pojedinac ili poduzeće ne može ponoviti prekršaj; takve mjere mogu obuhvaćati odbijanje izdavanja službenog certifikata predmetnom pojedincu ili poduzeću.

2. Kad je riječ o certifikatu iz članka 13.9. stavka 5., potvrda o zdravlju u certifikatu odražava status jednakovrijednosti predmetnog proizvoda. Potvrdom o zdravlju dokazuje se da su ispunjene norme proizvodnje stranke izvoznice koje je stranka uvoznica priznala kao jednakovrijedne.

3. Pri certificiranju primjenjuju se sljedeći službeni jezici:

(a) za uvoz u stranku EU:

i. za bilje, biljne proizvode i drugu robu certifikat mora biti sastavljen barem na jednom od službenih jezika Europske unije i po mogućnosti na jednom od službenih jezika odredišne države članice;

ii. za životinje i životinjske proizvode zdravstveni certifikat sastavlja se barem na jednom od službenih jezika odredišne države članice i na jednom od službenih jezika države članice u kojoj se obavljaju uvozne provjere predviđene člankom 13.12.; i

(b) za uvoz u Čile zdravstveni certifikat sastavlja se na španjolskom ili nekom drugom jeziku, a u tom se slučaju osigurava prijevod na španjolski jezik.

PRILOG 15.-A

POPIS ENERGENATA, SIROVINA I UGLJIKOVODIKA

1. Popis energenata prema oznakama HS:

(a) kruta goriva (oznake HS 27.01, 27.02 i 27.04);

(b) sirova nafta (oznaka HS 27.09);

(c) naftni proizvodi (oznake HS 27.10 i od 27.13 do 27.15);

(d) prirodni plin, uključujući ukapljeni prirodni plin i ukapljeni naftni plin (oznaka HS 27.11); i

(e) električna energija (oznaka HS 27.16).

2. Popis sirovina prema poglavljima HS:

Poglavlje	Naslov
25	Sol; sumpor; zemlja i kamen; sadra, vapno i cement
26	Rudače, troske i pepeli
27	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi
28	Anorganski kemijski proizvodi; organski ili anorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemalja, radioaktivnih elemenata ili izotopa
29	Organski kemijski proizvodi
71	Prirodni ili kultivirani biseri, dragulji ili poludragulji, plemenite kovine, kovine platirane plemenitim kovinama i proizvodi od njih – osim prirodnih ili kultiviranih bisera, dragulja ili poludragulja
72	Željezo i čelik
74	Bakar i proizvodi od bakra
75	Nikal i proizvodi od nikla
76	Aluminij i proizvodi od aluminija
78	Olovo i proizvodi od olova
79	Cink i proizvodi od cinka
80	Kositar i proizvodi od kositra
81	Ostale obične kovine; kermeti; proizvodi od njih

3. Popis ugljikovodika prema oznakama HS:

(a) sirova nafta (oznaka HS 27.09); i

(b) prirodni plin (oznaka HS 27.11).

PRILOG 15.-B

UVJETI IZVOZNIH CIJENA IZ ČLANKA 15.5. STAVKA 2.

1. Mjera koju Čile uvodi ili zadržava u skladu s člankom 15.5. stavkom 2. mora ispunjavati sve sljedeće uvjete:

(a) ne smije rezultirati ograničenjem izvoza u stranku EU u skladu s člankom 9.11.;

(b) ne smije negativno utjecati na kapacitet stranke EU-a da sirovine dobavlja iz Čilea;

(c) ako se sirovina isporučuje po povlaštenoj cijeni gospodarskom subjektu u trećoj zemlji, to se mora odmah i bezuvjetno odobriti gospodarskim subjektima u sličnim situacijama u stranci EU-a; i

(d) ne smije rezultirati povlaštenom cijenom koja je niža od najniže cijene za izvoz iste robe ostvaren tijekom prethodnih 12 mjeseci.

2. U skladu sa zakonima i drugim propisima Čilea, mjera iz stavka 1. i način na koji se ona provodi javno su dostupni, a na zahtjev stranke EU-a Čile stranci EU-u dostavlja detaljne i pouzdane informacije o opsegu proizvoda, obujmu proizvodnje koji je obuhvaćen mjerom, o tome je li izvršena domaća prodaja po povlaštenim cijenama te o domaćoj cijeni koja je rezultat mjere.

PRILOG 16.-A

MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU KOJE STRANKE PRIZNAJU

1. Međunarodni ured za utege i mjere (Bureau International des Poids et Mesures – BIPM);
2. Povjerenstvo Codex Alimentarius;
3. Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO);
4. Međunarodno vijeće za usklađivanje tehničkih zahtjeva za lijekove za ljudsku uporabu (ICH);
5. Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC);
6. Međunarodna organizacija rada (ILO);
7. Međunarodna pomorska organizacija (IMO);
8. Međunarodno vijeće za masline (IOC);
9. Međunarodna organizacija za vinovu lozu i vino (OIV);
10. Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO);
11. Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo (OIML);
12. Međunarodna telekomunikacijska unija (ITU);
13. Pododbor stručnjaka Ujedinjenih naroda za globalno usklađeni sustav razvrstavanja i označivanja kemikalija (UN/SCEGHS);
14. Svjetska poštanska unija (UPU);
15. Svjetski forum za usklađivanje pravilnika o vozilima (WP.29) koji djeluje u okviru Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE); i
16. Svjetska organizacija za zdravlje životinja (WOAH).

PRILOG 16.-B

OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI – PODRUČJA I POSEBNOSTI

1. Popis područja ([1]):

(a) sigurnosni aspekti električne i elektroničke opreme kako su definirani u stavku 2.;

(b) sigurnosni aspekti strojeva kako su definirani u stavku 2.;

(c) elektromagnetska kompatibilnost opreme kako je definirana u stavku 2.;

(d) energetska učinkovitost, uključujući zahtjeve za ekološki dizajn;

(e) ograničenje upotrebe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi; i

(f) sanitarni uređaji.

2. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „elektromagnetska kompatibilnost opreme" znači elektromagnetska kompatibilnost (smetnje i otpornost) opreme čiji normalan rad ovisi o električnoj struji ili elektromagnetskom polju i opreme za proizvodnju, prijenos i mjerenje takve struje, osim:

i. električne opreme za uporabu u eksplozivnoj atmosferi;

ii. električne opreme za radiologiju i medicinske svrhe;

iii. dijelova električne opreme za teretna i osobna dizala;

iv. radijske opreme koju koriste radioamateri;

v. mjernih instrumenata,

vi. neautomatskih vaga;

vii. opreme koja sama po sebi nije opasna; i

viii. pribora za ocjenjivanje izrađenog po narudžbi za stručnjake za uporabu isključivo u te svrhe u objektima za istraživanje i razvoj;

(b) „energetska učinkovitost" znači omjer ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije proizvoda koji utječe na potrošnju energije tijekom uporabe i s obzirom na učinkovitu raspodjelu resursa;

(c) „sigurnosni aspekti električne i elektroničke opreme" znači sigurnosni aspekti opreme, osim strojeva čiji normalan rad ovisi o električnoj struji, i opreme za proizvodnju, prijenos i mjerenje takve struje koja je oblikovana za uporabu s nazivnim naponom od 50 V do 1 000 V za izmjeničnu struju te od 75 V do 1 500 V za istosmjernu struju, kao i opreme koja namjerno odašilje ili prima elektromagnetske valove na frekvencijama nižima od 3 000 GHz u svrhu radijske komunikacije ili radiodeterminacije, osim, među ostalim:

i. električne opreme za uporabu u eksplozivnoj atmosferi;

ii. električne opreme za radiologiju i medicinske svrhe;

iii. dijelova električne opreme za teretna i osobna dizala;

iv. radijske opreme koju koriste radioamateri;

v. električnih brojila;

vi. utikača i utičnica za kućnu uporabu;

vii. upravljačkih uređaja za električne ograde;

viii. igračaka;

([1]) Podrazumijeva se da ovaj Prilog ne obuhvaća cijele zrakoplove, plovila, željeznice, motorna vozila, kao ni specijaliziranu pomorsku, željezničku, zrakoplovnu opremu te opremu za vozila.

ix. pribora za ocjenjivanje izrađenog po narudžbi za stručnjake za uporabu isključivo u te svrhe u objektima za istraživanje i razvoj; ili

x. građevnih materijala za trajnu ugradnju u građevine ili građevinske konstrukcije čija svojstva utječu na svojstva građevina ili građevinskih konstrukcija, kao što su kabeli, protupožarni alarmi, električna vrata;

(d) „sigurnosni aspekti strojeva” znači sigurnosni aspekti sklopa koji se sastoji od najmanje jednog pokretnog dijela pogonskog sustava koji koristi jedan ili više izvora energije kao što su toplinska, električna, pneumatska, hidraulička ili mehanička energija i koji je raspoređen i upravljan tako da djeluje kao jedinstvena cjelina, osim visokorizičnih strojeva, kako ih definira svaka stranka;

(e) „sanitarni uređaji” znači zahodi, vrtložne kade, sudoperi, pisoari, kade, tuš-kade, bidei ili umivaonici.

3. U skladu s člankom 16.9. stavkom 7. Zajedničko vijeće može izmijeniti popis područja iz stavka 1. ovog Priloga.

4. Neovisno o stavku 1., stranka može uvesti zahtjeve za obvezno ispitivanje ili certificiranje koje obavlja treća strana za područja navedena u ovom Prilogu, za proizvode obuhvaćene područjem primjene ovog Priloga, pod sljedećim uvjetima:

(a) postoje opravdani razlozi povezani sa zaštitom ljudskog zdravlja i sigurnosti koji opravdavaju uvođenje takvih zahtjeva;

(b) uvođenje takvih zahtjeva potkrijepljeno je utemeljenim tehničkim ili znanstvenim informacijama o učinkovitosti tih proizvoda;

(c) ako nijedan takav zahtjev ne ograničava trgovinu više negoli je nužno da stranka ostvari svoj zakoniti cilj, uzimajući u obzir opasnost koju bi prouzročilo neispunjavanje; i

(d) ako stranka u vrijeme stupanja na snagu ovog Sporazuma opravdano nije mogla predvidjeti potrebu za uvođenjem ijednog od tih zahtjeva.

Prije nego što uvede takve zahtjeve, stranka obavješćuje drugu stranku i, nakon savjetovanja, u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir njezine komentare pri formuliranju svih takvih zahtjeva.

PRILOG 16.-C

O MOTORNIM VOZILIMA I OPREMI TE NJIHOVIM DIJELOVIMA

1. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „Sporazum iz 1958." znači Sporazum o prihvaćanju jednakih tehničkih propisa za vozila na kotačima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili upotrijebljeni u vozilima na kotačima i o uvjetima za uzajamno priznavanje homologacija dodijeljenih na temelju tih propisa, sastavljen u Ženevi 20. ožujka 1958.;

(b) „HS 2017." znači izdanje iz 2017. nomenklature Harmoniziranog sustava koje je izdala Svjetska carinska organizacija;

(c) „UNECE" znači Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu; i

(d) „pravilnici UN-a" znači tehnički pravilnici doneseni u skladu sa Sporazumom iz 1958.

2. Pojmovi iz ovog Priloga imaju isto značenje kao i pojmovi definirani u Sporazumu iz 1958. ili Prilogu 1. Sporazumu o TBT-u.

3. Ovaj se Prilog primjenjuje na trgovinu među strankama svim kategorijama motornih vozila, opreme i njihovih dijelova, kako je definirano u stavku 1.2. Konsolidirane rezolucije UNECE-a o konstrukciji vozila (R.E.3) ([1]), koji su obuhvaćeni, među ostalim, poglavljima 40, 84, 85, 87, 90 i 94 HS-a 2017. (dalje u tekstu: „obuhvaćeni proizvodi").

4. U odnosu na obuhvaćene proizvode, ciljevi su ovog Priloga sljedeći:

(a) ukidanje i sprečavanje necarinskih prepreka bilateralnoj trgovini;

(b) olakšavanje homologacije novih motornih vozila na temelju homologacijskih programa utvrđenih, među ostalim, u Sporazumu iz 1958.;

(c) uvođenje konkurentnih tržišnih uvjeta utemeljenih na načelima otvorenosti, nediskriminacije i transparentnosti; i

(d) osiguravanje zaštite ljudskog zdravlja, sigurnosti i okoliša, priznajući pravo svake stranke da odredi željenu razinu zaštite i regulatorne pristupe.

5. Stranke potvrđuju da su pravilnici UN-a relevantne međunarodne norme za obuhvaćene proizvode.

6. Stranka uvoznica prihvaća na svojem tržištu nova motorna vozila, novu opremu motornih vozila ili njihove dijelove pod uvjetom da je proizvođač u skladu s primjenjivim zakonima i drugim propisima stranke uvoznice certificirao da su vozila, oprema vozila ili njihovi dijelovi u skladu s odgovarajućim sigurnosnim normama ili tehničkim propisima koji se primjenjuju u stranci uvoznici ([2]).

7. Stranke potvrđuju da je Čile u svoje tehničke propise uvrstio određene tehničke propise stranke EU-a i UNECE-a, uključujući odgovarajuća izvješća o ispitivanjima i certifikate o homologaciji.

8. Čile prihvaća certifikate o homologaciji stranke EU-a i UNECE-a izdane u skladu s tehničkim propisima stranke EU-a i UNECE-a kojima se potvrđuje sukladnost proizvoda obuhvaćenih tehničkim propisima Čilea, bez dodatnih zahtjeva za ispitivanje ili označivanje radi provjere ili potvrđivanja sukladnosti sa zahtjevima obuhvaćenima tim homologacijama stranke EU-a ili UNECE-a, osim ako bi to dovelo do rizika za ljudsko zdravlje, sigurnost ili okoliš u skladu s tehničkim propisima Čilea.

([1]) ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6 od 11. srpnja 2017.

([2]) Podrazumijeva se da se ništa u ovom stavku ne smije tumačiti kao da stranku sprečava da na svojem tržištu prihvaća nova motorna vozila ili novu opremu motornih vozila i dijelove certificirane u skladu sa sigurnosnim i emisijskim normama treće zemlje ili da zahtijeva certifikaciju sukladnosti s postojećim sigurnosnim i emisijskim normama za motorna vozila koje su na snazi u stranci na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma, u skladu sa stavkom 7.

9. Čile može izmijeniti svoje tehničke propise ako smatra da tehnički propisi stranke EU-a ili UNECE-a više ne odražavaju željenu razinu zaštite ili predstavljaju rizik za ljudsko zdravlje, sigurnost ili okoliš. Prije uvođenja takvih izmjena Čile obavješćuje stranku EU putem kontaktnih točaka određenih u skladu s člankom 16.13. te na zahtjev dostavlja informacije o razlozima tih izmjena.

10. Nadležna tijela stranke uvoznice mogu provjeriti jesu li obuhvaćeni proizvodi u skladu sa svim relevantnim tehničkim propisima stranke uvoznice. Provjera se provodi nasumičnim uzorkovanjem na tržištu i u skladu s tehničkim propisima stranke uvoznice.

11. Stranka uvoznica može zahtijevati od dobavljača da s njezina tržišta povuče proizvod koji nije u skladu s tim tehničkim propisima.

12. Ne dovodeći u pitanje pravo svake stranke da donese mjere potrebne za cestovnu sigurnost, zaštitu okoliša ili javnog zdravlja i sprečavanje zavaravajućih praksi u skladu sa svojom željenom razinom zaštite, svaka se stranka suzdržava od donošenja regulatornih mjera specifičnih za obuhvaćene proizvode kojima se poništavaju ili smanjuju koristi omogućene drugoj stranci na temelju ovog Priloga.

13. Stranka uvoznica nastoji dopustiti uvoz i stavljanje na tržište proizvoda u koje je ugrađena nova tehnologija ili nova značajka koju stranka uvoznica još nije regulirala, osim ako ima opravdane sumnje u sigurnost proizvoda, na temelju znanstvenih ili tehničkih informacija kojima se potvrđuje da ta nova tehnologija ili nova značajka predstavlja rizik za ljudsko zdravlje, sigurnost ili okoliš. Ako stranka uvoznica odluči odbiti stavljanje na tržište, što prije obavješćuje drugu stranku o toj odluci.

14. Stranke surađuju i razmjenjuju informacije o svim pitanjima relevantnima za provedbu ovog Priloga u okviru Pododbora za tehničke prepreke u trgovini.

PRILOG 16.-D

DOGOVOR IZ ČLANKA 16.7. STAVKA 5. TOČKE (b) O SUSTAVNOJ RAZMJENI INFORMACIJA O SIGURNOSTI POTROŠAČKIH PROIZVODA TE O POVEZANIM PREVENTIVNIM, RESTRIKTIVNIM I KOREKTIVNIM MJERAMA

Zajedničko vijeće može izmijeniti ovaj Prilog na temelju članka 16.7. stavka 10.

PRILOG 16.-E

DOGOVOR IZ ČLANKA 16.7. STAVKA 6. O REDOVITOJ RAZMJENI INFORMACIJA O MJERAMA PODUZETIMA U POGLEDU NESUKLADNIH NEPREHRAMBENIH PROIZVODA, OSIM ONIH OBUHVAĆENIH ČLANKOM 16.7. STAVKOM 5.

Zajedničko vijeće može izmijeniti ovaj Prilog na temelju članka 16.7. stavka 10.

PRILOG 17.-A

REZERVE KOJE SE ODNOSE NA POSTOJEĆE MJERE

Uvodne napomene

1. U rasporedima stranaka u dodacima 17.-A-1 i 17.-A-2 navode se, u skladu s člancima 17.14. i 18.8., rezerve koje su stranke donijele u pogledu postojećih mjera koje nisu u skladu s obvezama koje su uvedene:

(a) člankom 18.6.;

(b) člankom 17.9. ili člankom 18.4.;

(c) člankom 17.11.;

(d) člankom 17.13.; ili

(e) člankom 17.12.

2. Rezervama određene stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

3. Sve rezerve sadržavaju sljedeće elemente:

(a) „sektor" se odnosi na opći sektor za koji se rezerva donosi;

(b) „podsektor" se odnosi na posebni sektor za koji se rezerva donosi;

(c) „industrijska klasifikacija" odnosi se, ako je to primjenjivo, na djelatnost obuhvaćenu rezervom u skladu s CPC-om, ISIC Rev. 3.1 ili kako je izričito drukčije opisano u toj rezervi;

(d) „vrsta rezerve" označuje obvezu iz stavka 1. ovog Priloga za koju se donosi rezerva;

(e) „razina vlasti" označava razinu vlasti koja nastavlja provoditi mjeru za koju se donosi rezerva;

(f) „mjere" označuje zakone ili druge mjere kako su obuhvaćeni, gdje je to naznačeno, elementom „opis", za koji se donosi rezerva. „Mjera" navedena u elementu „mjere":

i. znači mjera kako je izmijenjena, nastavljena ili obnovljena od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;

ii. uključuje sve podređene mjere koje su donesene ili se zadržavaju u okviru opsega primjene te mjere i dosljedno u pogledu te mjere; i

iii. u odnosu na raspored stranke EU-a, obuhvaća sve zakone ili druge mjere s pomoću kojih se određena direktiva provodi na razini države članice; i

(g) „opis" utvrđuje nesukladne aspekte postojeće mjere za koju se donosi rezerva.

4. Podrazumijeva se da ako stranka donese novu mjeru na razini vlasti različitoj od one na kojoj je rezerva prvotno donesena, a ta nova mjera praktično zamjenjuje, na području na kojem se primjenjuje, nesukladni aspekt izvorne mjere naveden u elementu „mjere", nova se mjera smatra izmjenom izvorne mjere u smislu članka 17.14. stavka 1. točke (c) ili članka 18.8. stavka 1. točke (c).

5. Pri tumačenju rezerve uzimaju se u obzir svi elementi rezerve. Rezerva se tumači s obzirom na relevantne obveze utvrđene u poglavljima ili odjeljcima u pogledu kojih se rezerva donosi. Element „mjere" ima prednost pred svim ostalim elementima.

6. Za potrebe rasporeda stranaka, „ISIC Rev. 3.1" znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti kako je utvrđena u Statističkom uredu Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.

7. Za potrebe rasporeda stranaka, rezerva u pogledu zahtjeva za lokalnom prisutnošću na području stranaka donosi se s obzirom na članak 18.6., a ne s obzirom na članak 18.4. ili, u Prilogu 17.-C, s obzirom na članak 18.7. Nadalje, takav se zahtjev ne smatra rezervom s obzirom na članak 17.9.

8. Rezerva donesena na razini stranke EU-a primjenjuje se na mjeru Europske unije, na mjeru države članice na središnjoj razini ili na mjeru vlasti unutar države članice, osim ako je određena država članica isključena na temelju rezerve. Rezerva koju je donijela država članica primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini te države članice. Za potrebe rezervi u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti. Za potrebe rezerva u stranci EU regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski otoci. Rezerva donesena na razini Čilea primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj ili lokalnoj razini.

9. Raspored stranaka ne uključuje mjere povezane s kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, tehničkim normama i zahtjevima za dozvole te postupcima kada isti ne predstavljaju ograničenje u smislu članaka 17.9., 18.4. ili 18.6. Te mjere posebice mogu obuhvaćati obvezu pribavljanja dozvole, ispunjenja obveza univerzalne usluge, pribavljanja priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima, polaganja posebnog ispita, uključujući jezične ispite, pripadanja određenoj profesiji (npr. u obliku članstva u strukovnoj organizaciji), angažiranja lokalnog zastupnika za uslugu ili posjedovanja lokalne adrese ili bilo koji drugi nediskriminacijski zahtjev da se određene djelatnosti ne smiju obavljati u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u ovom Prilogu, takve se mjere i dalje primjenjuju.

10. Podrazumijeva se da za stranku EU obveza odobravanja nacionalnog tretmana ne podrazumijeva obvezu proširenja tretmana odobrenog u državi članici na fizičke ili pravne osobe iz Čilea u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim Ugovorom, uključujući njezinu provedbu u državama članicama, na:

(a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

(b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i koje imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u državi članici Europske unije.

11. Tretmanom odobrenim pravnim osobama koje su ulagatelji jedne stranke osnovali u skladu s pravom druge stranke (uključujući, u slučaju stranke EU-a , pravo države članice), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u toj drugoj stranci, ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s poglavljem 17., koji su možda određeni tim pravnim osobama kad su osnovane u toj drugoj stranci te koji se i dalje primjenjuju.

12. Rasporedi stranaka primjenjuju se samo na područja stranaka u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ne utječu na prava i obveze država članica prema pravu Europske unije.

13. U rasporedu stranke EU-a upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

EGP Europski gospodarski prostor

Dodatak 17.-A-1

RASPORED STRANKE EU-a

Rezerva br. 1 – Svi sektori

Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge (osim zdravstvenih profesija)

Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)

Rezerva br. 4 – Usluge istraživanja i razvoja

Rezerva br. 5 – Usluge poslovanja nekretninama

Rezerva br. 6 – Poslovne usluge

Rezerva br. 7 – Građevinske usluge

Rezerva br. 8 – Usluge distribucije

Rezerva br. 9 – Obrazovne usluge

Rezerva br. 10 – Usluge u području okoliša

Rezerva br. 11 – Zdravstvene i socijalne usluge

Rezerva br. 12 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Rezerva br. 13 – Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Rezerva br. 14 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

Rezerva br. 15 – Djelatnosti povezane s energijom

Rezerva br. 16 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

Rezerva br. 1 – Svi sektori

Sektor:	Svi sektori
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Poglavlje/odjeljak:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Vrsta poslovnog nastana

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

EU: Tretman koji se na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske unije dodjeljuje pravnim osobama osnovanima u skladu s pravom Europske unije ili države članice Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući one koje su u Europskoj uniji osnovali ulagatelji iz Čilea, ne primjenjuje se na pravne osobe koje imaju poslovni nastan izvan Europske unije ni na podružnice ili predstavništva takvih pravnih osoba, uključujući podružnice ili predstavništva pravnih osoba Čilea.

Manje povlašteni tretman može se odobriti pravnim osobama osnovanima u skladu s pravom Europske unije ili države članice Europske unije koje u Europskoj uniji imaju samo registrirano sjedište, osim ako se može dokazati da imaju učinkovitu i trajnu vezu s gospodarstvom države članice Unije.

Mjere:

EU: Ugovor o funkcioniranju Europske unije.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

Ova se rezerva primjenjuje samo na zdravstvene, socijalne ili obrazovne usluge:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Pri prodaji ili ustupanju svojih vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu koje pruža zdravstvene, socijalne ili obrazovne usluge (CPC 93, 92) svaka država članica može za ulagatelje iz Čilea ili njihova poduzeća uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelima ili imovinom i/ili ograničiti mogućnosti vlasnika tih udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze. Svaka država članica u vezi s tom prodajom ili ustupanjem može donijeti ili zadržati bilo koju mjeru povezanu s državljanstvom više uprave ili članova upravnih odbora.

Za potrebe ove rezerve:

i. sve mjere koje se zadržavaju ili donose nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, kojima se u trenutku prodaje ili drugog ustupanja uvode zabrane ili ograničenja u pogledu vlasništva nad vlasničkim udjelima ili imovinom ili zahtjevi u pogledu državljanstva koji su opisani u ovoj rezervi smatraju se postojećim mjerama; i

ii. „državno poduzeće” znači poduzeće u vlasništvu ili pod kontrolom, preko vlasničkih udjela, države članice te uključuje poduzeća osnovana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili ustupanja vlasničkih udjela u postojećem državnom poduzeću ili vladinu tijelu odnosno njegove imovine.

Mjere:

EU: Kako je prethodno navedeno u elementu „opis”.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT: Za potrebe poslovanja podružnice, društva izvan Europskoga gospodarskog prostora (EGP) moraju imenovati najmanje jednu osobu za njezino zastupanje koja ima boravište u Austriji.

Izvršni direktori (glavni direktori, fizičke osobe) nadležni za postupanje u skladu s austrijskim Zakonom o trgovini (Gewerbeordnung) moraju imati domicil u Austriji.

U BG: Strane pravne osobe, osim ako su osnovane u skladu s pravom države članice EGP-a, mogu poslovati i obavljati djelatnosti ako su osnovane u Republici Bugarskoj u obliku trgovačkog društva koje se upisuje u Registar trgovačkih društava. Osnivanje podružnica podliježe odobrenju.

Predstavništva stranih poduzeća potrebno je registrirati pri Bugarskoj trgovačkoj i industrijskoj komori i ona ne mogu obavljati gospodarske djelatnosti, nego samo oglašavati svojeg vlasnika te djelovati kao predstavnici ili zastupnici.

U EE: Ako boravište barem polovine članova uprave društva s ograničenom odgovornošću, dioničkog društva ili podružnice nije u Estoniji, drugoj državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji, društvo s ograničenom odgovornošću, dioničko društvo ili strano društvo dužno je imenovati osobu za kontakt čija se estonska adresa može upotrebljavati za dostavu postupovnih dokumenata poduzetnika i za izjave o namjeri naslovljene na poduzetnika (tj. podružnicu stranog društva).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori te prekogranična trgovina uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Najmanje jedan od članova javnog trgovačkog društva ili komplementara komanditnog društva mora imati boravište u EGP-u ili, ako je član pravna osoba, domicil (podružnice nisu dopuštene) u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća.

Da bi privatni poduzetnik mogao obavljati trgovinu, mora imati boravište u EGP-u.

Ako strana organizacija iz zemlje izvan EGP-a namjerava poslovati ili trgovati osnivanjem podružnice u Finskoj, obvezna je dozvola za obavljanje trgovačke djelatnosti.

Najmanje jedan od redovnih članova i jedan od zamjenika članova upravnog odbora te glavni direktor moraju imati boravište u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća za pojedino društvo.

U SE: Strano društvo, koje nije osnovalo pravnu osobu u Švedskoj ili obavlja svoje poslovanje posredovanjem trgovačkog zastupnika, obavlja svoju trgovačku djelatnost putem podružnice prijavljene u Švedskoj, s neovisnom upravom i odvojenim računima. Glavni direktor podružnice i njegov zamjenik, ako je imenovan, moraju imati boravište u EGP-u. Fizička osoba koja nema boravište u EGP-u, a koja obavlja trgovačku djelatnost u Švedskoj, imenuje i registrira rezidentnog zastupnika koji je zadužen za te djelatnosti u Švedskoj. Za djelatnosti u Švedskoj vode se odvojeni računi. Nadležno tijelo može u pojedinačnim slučajevima dopustiti izuzeća od uvjeta u pogledu podružnica i boravišta. Građevinski projekti u trajanju kraćem od godinu dana, koje provodi društvo koje se nalazi izvan EGP-a ili fizička osoba s boravištem izvan EGP-a, izuzeti su od uvjeta o osnivanju podružnice ili imenovanju rezidentnog zastupnika.

U slučaju društava s ograničenom odgovornošću i gospodarskih zadruga, najmanje 50 % članova upravnog odbora, najmanje 50 % zamjenika članova upravnog odbora, glavni direktor, zamjenik glavnog direktora i najmanje jedna od osoba ovlaštenih za potpisivanje u ime društva, ako postoji, moraju imati boravište unutar EGP-a. Nadležno tijelo može odobriti izuzeća od tog uvjeta. Ako ni jedan predstavnik društva ili poduzeća nema boravište u Švedskoj, odbor mora imenovati i prijaviti osobu koja ima boravište u Švedskoj i koja je ovlaštena za zaprimanje pismena u ime društva ili poduzeća.

Na osnivanje svih drugih vrsta pravnih osoba primjenjuju se odgovarajući uvjeti.

U SK: Strana fizička osoba čije će se ime upisati u odgovarajući registar (trgovački registar, registar poduzetnika ili drugi stručni registar) kao ime osobe ovlaštene za nastupanje u ime poduzetnika mora predočiti boravišnu dozvolu za Slovačku.

Mjere:

AT: Aktiengesetz, BGBL. br. 98/1965, članak 254. stavak 2.;

GmbH-Gesetz, RGBL. br. 58/1906, članak 107. stavak 2.; i Gewerbeordnung, BGBL. br. 194/1994, članak 39. stavak 2. a.

BG: Zakon o trgovačkim društvima, članak 17.a; i

Zakon o poticanju ulaganja, članak 24.

EE: Äriseadustik (Zakonik o trgovačkim društvima), članak 631. (stavci 1., 2. i 4.).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), članak 1.;

Osuuskuntalaki (Zakon o zadrugama) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (Zakon o društvima s ograničenom odgovornošću) (624/2006); i

Laki luottolaitostoiminnasta (Zakon o kreditnim institucijama) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m. (Zakon o stranim podružnicama) (1992:160);

Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551);

Zakon o gospodarskim zadrugama (2018:672); i Zakon o europskim gospodarskim interesnim udruženjima (1994:1927).

SK: Zakon 513/1991 o Zakoniku o trgovačkim društvima (članak 21.); Zakon 455/1991 o izdavanju dozvola za trgovinu; i

Zakon br. 404/2011 o boravku stranaca (članci 22. i 32.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i zahtjevi u pogledu rezultata:

U BG: Osnovana poduzeća mogu zapošljavati državljane trećih zemalja samo na radna mjesta za koje ne postoji obveza bugarskog državljanstva. Ukupan broj državljana trećih zemalja zaposlenih u osnovanom poduzeću u prethodnih 12 mjeseci ne smije prijeći 20 % (35 % za mala i srednja poduzeća) prosječnog broja bugarskih državljana, državljana druge države članice, država EGP-a ili Švicarske Konfederacije zaposlenih na temelju ugovora o radu. Nadalje, poslodavac mora dokazati da za predmetno radno mjesto ne postoji odgovarajući radnik koji je državljanin Bugarske, države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske Konfederacije, i to ispitivanjem tržišta rada prije zapošljavanja državljanina treće zemlje.

Za visokokvalificirane, sezonske i upućene radnike te za osobe premještene unutar društva, istraživače i studente nema ograničenja u pogledu broja državljana treće zemlje koji mogu raditi za jedno poduzeće. Za zapošljavanje državljana treće zemlje u tim kategorijama nije obvezno ispitivanje tržišta rada.

Mjere:

BG: Zakon o migraciji i mobilnosti radne snage.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U PL: Opseg poslovanja predstavništva može uključivati samo oglašavanje i promidžbu stranog matičnog trgovačkog društva koje to predstavništvo zastupa. Za sve sektore osim pravnih usluga ulagatelji izvan Europske unije i njihova poduzeća mogu biti osnovani samo u obliku komanditnog društva, komanditno-dioničkog društva, društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva, dok domaći ulagatelji i poduzeća imaju pristup i društvima građanskog prava (javno trgovačko društvo i društvo s neograničenom odgovornošću).

Mjere:

PL: Zakon od 6. ožujka 2018. o pravilima primjenjivima na gospodarsku djelatnost stranih poduzetnika i drugih stranih osoba na državnom području Republike Poljske.

(b) Stjecanje nekretnina

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): Za stjecanje, kupnju i najam ili zajam nekretnina fizičke osobe i poduzeća izvan Europske unije moraju dobiti odobrenje nadležnih regionalnih tijela (Länder). Odobrenja će se dodijeliti samo ako se smatra da je stjecanje u javnom (a posebno gospodarskom, društvenom i kulturnom) interesu.

U CY: Ciprani ili osobe ciparskog podrijetla te državljani države članice mogu bez ograničenja stjecati nekretnine u Cipru. Stranci ne mogu, osim u slučaju *mortis causa*, steći nekretninu bez prethodne dozvole Vijeća ministara. Za strance, ako stjecanje nekretnine premašuje površinu potrebnu za izgradnju kuće ili poslovnih prostora ili na drugi način premašuje površinu dvaju donuma (2 676 m2), svaka dozvola koju je dodijelilo Vijeće ministara podliježe uvjetima, ograničenjima i kriterijima koji su utvrđeni u Pravilniku Vijeća ministara i koje je odobrio Predstavnički dom. Stranac je svaka osoba koja nije državljanin Republike Cipra, uključujući društva u stranom vlasništvu. Taj pojam ne uključuje strance ciparskog podrijetla ili supružnike državljana Republike Cipra koji nisu Ciprani.

U CZ: Za poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu vrijede posebna pravila. Državno poljoprivredno zemljište mogu steći samo češki državljani, državljani druge države članice ili države EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Pravne osobe mogu steći državno poljoprivredno zemljište od država samo ako su poljoprivredni poduzetnici u Češkoj ili osobe sličnog statusa u drugoj državi članici ili državi EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji.

U DK: Fizičke osobe koje nemaju boravište u Danskoj i koje prethodno nisu imale boravište u Danskoj u razdoblju od ukupno pet godina moraju, u skladu s danskim Zakonom o stjecanju, dobiti dozvolu Ministarstva pravosuđa radi stjecanja vlasništva nad nekretninama u Danskoj. To se primjenjuje i na pravne osobe koje nisu registrirane u Danskoj. Za fizičke osobe stjecanje nekretnina dopustit će se ako podnositelj zahtjeva namjerava predmetnu nekretninu upotrijebiti kao primarno boravište.

Za pravne osobe koje nisu registrirane u Danskoj stjecanje nekretnina načelno će se dopustiti ako je ono preduvjet za poslovne djelatnosti kupca. Dozvola je obvezna i ako će podnositelj zahtjeva nekretninu upotrebljavati kao sekundarno boravište. Ta dozvola odobrit će se samo ako se na temelju općenite i konkretne ocjene utvrdi da je podnositelj zahtjeva posebno snažno povezan s Danskom.

Dozvola na temelju Zakona o stjecanju odobrava se samo za stjecanje konkretne nekretnine. Način na koji fizičke ili pravne osobe stječu poljoprivredna zemljišta uređen je i danskim Zakonom o poljoprivrednim gospodarstvima, kojim se za sve osobe, bilo Dance bilo strance, uvode ograničenja na stjecanje poljoprivredne imovine. U skladu s tim, sve fizičke ili pravne osobe koje žele steći poljoprivrednu nekretninu moraju ispunjavati uvjete iz tog zakona. To općenito znači da se na poljoprivredno zemljište primjenjuje ograničeni zahtjev u pogledu boravišta. Zahtjev u pogledu boravišta nije osobne prirode. Pravni subjekti moraju imati jedan od oblika navedenih u člancima 20. i 21. zakona i biti registrirani u Uniji (ili EGP-u).

U EE: Pravna osoba iz države članice OECD-a ima pravo na stjecanje nekretnine koja obuhvaća:

i. manje od deset hektara poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta ili poljoprivrednog i šumskog zemljišta zajedno, bez ograničenja;

ii. deset ili više hektara poljoprivrednog zemljišta ako se pravna osoba bavila proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda navedenih u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, osim proizvoda ribarstva i pamuka („poljoprivredni proizvod") tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nekretnine;

iii. deset ili više hektara šumskog zemljišta ako se pravna osoba bavila gospodarenjem šumama u smislu Zakona o šumama (dalje u tekstu „gospodarenje šumama") ili proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nekretnine;

iv. manje od deset hektara poljoprivrednog i manje od deset hektara šumskog zemljišta, no deset ili više hektara poljoprivrednog i šumskog zemljišta zajedno ako se pravna osoba bavila proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda ili gospodarenjem šumama tijekom tri godine koje su neposredno prethodile godini u kojoj je provedena transakcija stjecanja nekretnine.

Ako pravna osoba ne zadovoljava zahtjeve navedene u točkama ii., iii. i iv., pravna osoba može steći nekretninu koja obuhvaća deset ili više hektara poljoprivrednog zemljišta, šumskog zemljišta ili poljoprivrednog i šumskog zemljišta zajedno samo uz odobrenje vijeća lokalne vlasti mjesta na kojem se nalazi nekretnina koja se stječe.

Ograničenja u pogledu stjecanja nekretnina primjenjuju se na određena geografska područja za osobe koje nisu državljani države članice EGP-a.

U EL: Fizičkim ili pravnim osobama s državljanstvom ili sjedištem izvan država članica i Europskog udruženja slobodne trgovine zabranjeno je steći ili unajmiti nekretninu u pograničnim regijama. Zabrana se može ukinuti diskrecijskom odlukom odgovarajuće decentralizirane uprave (ili ministra državne obrane ako nekretnine koje će se iskorištavati pripadaju fondu za iskorištavanje privatnog javnog vlasništva).

U HR: Strana društva mogu steći nekretnine radi pružanja usluga samo ako imaju poslovni nastan i osnovana su u Hrvatskoj kao pravne osobe. Za stjecanje nekretnina potrebnih za pružanje usluga preko podružnica potrebno je odobrenje Ministarstva pravosuđa. Stranci ne mogu steći poljoprivredno zemljište.

U MT: Osobe koje nisu državljani države članice ne mogu steći nepokretnu imovinu u komercijalne svrhe. Društva u kojima 25 % (ili više) udjela posjeduju osobe koje nisu iz Europske unije moraju pribaviti odobrenje nadležnog tijela (ministra nadležnog za financije) za kupnju nepokretne imovine u komercijalne ili poslovne svrhe. Nadležno tijelo odredit će predstavlja li predloženo stjecanje neto korist za malteško gospodarstvo.

U PL: Strani državljani moraju pribaviti dozvolu za izravno ili neizravno stjecanje nekretnina. Dozvola se izdaje upravnom odlukom ministra nadležnog za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nacionalne obrane, a u slučaju poljoprivrednih nekretnina potrebna je i suglasnost ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Mjere:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 9/2004;

NÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL, 6800.;

OÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 42/2004; i

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL, br. 11/1998.

CY: Zakon o stjecanju nepokretne imovine (stranci) (poglavlje 109.), kako je izmijenjen.

CZ: Zakon br. 503/2012, zb., o Uredu za upravljanje državnim zemljištem, kako je izmijenjen.

DK: Danski Zakon o stjecanju nekretnina (Konsolidirani zakon br. 265 od 21. ožujka 2014. o stjecanju nekretnina);

Izvršni nalog o stjecanju (Izvršni nalog br. 764 od 18. rujna 1995.); i

Zakon o poljoprivrednim gospodarstvima (Zakon o konsolidaciji br. 27 od 4. siječnja 2017.).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Zakon o ograničenjima u pogledu stjecanja nepokretne imovine) poglavlje 2. članak 4., poglavlje 3. članak 10., 2017.

EL: Zakon 1892/1990, kako je izmijenjen, u kombinaciji, kad je riječ o primjeni, s Ministarskom odlukom F.110/3/330340/S.120/7-4-14 Ministra državne obrane i Ministra za zaštitu građana.

HR: Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), članci od 354. do 358.b; Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18, 98/19), članak 2.; Zakon o općem upravnom postupku.

MT: Zakon o nepokretnoj imovini (stjecanje od strane nerezidenata) (poglavlje 246.); i Protokol br. 6 Ugovora o pristupanju EU-u o stjecanju sekundarnih mjesta boravka u Malti.

PL: Zakon od 24. ožujka 1920. o stjecanju nekretnina od strane stranih državljana (Službeni list iz 2016., točka 1061. kako je izmijenjena).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: Za kupnju nekretnine osobe koje nemaju boravište moraju pribaviti odobrenje odgovarajućeg administrativnog tijela nadležnog za geografsku lokaciju nekretnine.

Mjere:

HU: Uredba vlade br. 251/2014 (X.2.) o stjecanju od strane stranih državljana nekretnina osim zemljišta koja se upotrebljavaju za poljoprivredu ili šumarstvo; i Zakon LXXVIII iz 1993. (stavak 1/A).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U LV: Državljanima Čilea dopušteno je stjecanje zemljišta u gradskim područjima preko pravnih osoba koje su osnovane i registrirane u Latviji ili drugim državama članicama:

i. ako je, zasebno ili ukupno, više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu državljana država članica, latvijske vlade ili određene općine;

ii. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja te koje je latvijski parlament odobrio prije 31. prosinca 1996.;

iii. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz treće zemlje s kojom je Latvija sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja nakon 31. prosinca 1996., ako su u tim sporazumima utvrđena prava latvijskih fizičkih osoba i društava u pogledu stjecanja zemljišta u toj trećoj zemlji;

iv. ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u zajedničkom vlasništvu osoba iz točaka od i. do iii.; ili

v. ako su to javna dionička društva, uz uvjet da su njihove dionice uvrštene na burzu.

Ako Čile latvijskim državljanima i poduzećima dopusti kupnju nekretnina u gradskim područjima na svojem državnom području, i Latvija će čileanskim državljanima i poduzećima dopustiti kupnju nekretnina u gradskim područjima Latvije pod istim uvjetima koje imaju latvijski državljani.

Mjere:

LV: Zakon o zemljišnoj reformi u gradovima Republike Latvije, odjeljci 20. i 21.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE: Na stjecanje nekretnina mogu se primjenjivati određeni uvjeti reciprociteta.

U ES: Za strana ulaganja u djelatnosti koje su izravno povezane s ulaganjima u nekretnine za diplomatske misije država koje nisu države članice obvezno je upravno odobrenje španjolskog Vijeća ministara, osim ako postoji sporazum o uzajamnoj liberalizaciji.

U RO: Strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe (osim državljana i pravnih osoba iz država članice EGP-a) mogu steći prava vlasništva nad zemljištima pod uvjetima koji su uređeni međunarodnim ugovorima i na temelju reciprociteta. Strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe ne mogu steći pravo vlasništva nad zemljištima po uvjetima povoljnijima od onih koji se primjenjuju na fizičke ili pravne osobe iz EU-a.

Mjere:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB; Uvodni zakon Građanskog zakonika).

ES: Kraljevski dekret 664/1999 od 23. travnja 1999. o stranim ulaganjima.

RO: Zakon 17/2014 o određenim mjerama kojima se uređuje kupnja i prodaja poljoprivrednih zemljišta koja se nalaze izvan gradova te o izmjeni; i

Zakon br. 268/2001 o privatizaciji trgovačkih društava koja upravljaju državnim zemljištima u javnom i privatnom vlasništvu koja su namijenjena za poljoprivredu te o osnivanju Agencije za državno vlasništvo, kako je izmijenjen.

Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge (osim zdravstvenih profesija)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – pravne usluge; patentni zastupnik, zastupnik u području industrijskog vlasništva, odvjetnik u području intelektualnog vlasništva; računovodstvene i knjigovodstvene usluge; revizorske usluge, usluge poreznog savjetovanja; arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge i integrirane inženjerske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje/odjeljak:	Liberalizacija ulaganja, prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Pravne usluge (CPC 861 (dio)) [1]

U skladu s uvodnim napomenama, a osobito stavkom 9., podrazumijeva se da zahtjevi za registraciju u odvjetničkoj komori mogu sadržavati i zahtjev da osoba, kako bi bila prihvatljiva za članstvo u toj komori, mora imati diplomu prava ili njezin ekvivalent u zemlji domaćinu, imati dovršeno osposobljavanje pod nadzorom ovlaštenog odvjetnika ili uredsku ili poštansku adresu na području nadležnosti određene odvjetničke komore. Pojedine države članice mogu zahtijevati da fizičke osobe koje su na određenim položajima u odvjetničkom društvu/trgovačkom društvu/poduzeću ili dioničari imaju pravo na obavljanje pravne djelatnosti u području prava jurisdikcije domaćina.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: Fizičke ili pravne osobe pred Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) mogu pravno zastupati samo pravnici koji su kvalificirani u državi članici EGP-a i čije se mjesto poslovanja nalazi u EGP-u, u mjeri u kojoj su, u predmetnoj državi članici, ovlašteni djelovati u svojstvu zastupnika u predmetima u području žigova ili u predmetima u području industrijskog vlasništva, ili profesionalni zastupnici s popisa koji u tu svrhu vodi EUIPO. (CPC 861 (dio)).

U AT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). U okviru komercijalne prisutnosti pravne usluge smiju pružati samo odvjetnici s državljanstvom države članice EGP-a ili Švicarske. Pružanje pravnih usluga u području javnog međunarodnog prava i prava matične države dopušteno je samo na prekograničnoj osnovi. Vlasnički udio i udjeli u poslovnom rezultatu bilo kojeg odvjetničkog društva koji pripadaju stranim odvjetnicima (koji moraju ispunjavati sve uvjete za obavljanje djelatnosti u matičnoj državi) smiju iznositi najviše 25 %; ostatak moraju držati odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske koji ispunjavaju sve uvjete za obavljanje djelatnosti te samo oni mogu imati odlučujući utjecaj pri odlučivanju u odvjetničkom društvu.

U BE: (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije) Za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori obvezno je boravište, koje je nužno za pružanje pravnih usluga u području belgijskog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori strani odvjetnik mora imati boravište najmanje šest godina od datuma zahtjeva za registraciju, odnosno u određenim okolnostima tri godine. Mora imati potvrdu koju je izdao belgijski ministar vanjskih poslova u skladu s kojom se nacionalnim pravom ili međunarodnom konvencijom dopušta reciprocitet (uvjet reciprociteta).

Strani odvjetnici mogu obavljati djelatnost pravnih savjetnika. Odvjetnici koji su članovi stranih odvjetničkih komora (izvan EU-a) i žele imati poslovni nastan u Belgiji, ali ne ispunjavaju uvjete za upis na popis potpuno kvalificiranih odvjetnika, na popis EU-a ili na popis odvjetničkih vježbenika, mogu zatražiti upis na popis B. Takav popis B postoji samo u odvjetničkoj komori u Bruxellesu. Odvjetnik s popisa B smije davati savjete. Zastupanje pred sudom Cour de Cassation podliježe uvrštenju na određeni popis.

U BG: (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije) Rezervirano za državljane države članice, druge države koja je stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ili Švicarske Konfederacije koji su dobili odobrenje za obavljanje odvjetničke djelatnosti u skladu sa zakonodavstvom bilo koje od prethodno navedenih zemalja. Strani državljanin (osim prethodno navedenih) koji je ovlašten za obavljanje odvjetničke djelatnosti u skladu sa zakonodavstvom svoje zemlje, može se žaliti pravosudnim tijelima Republike Bugarske kao odvjetnik obrane ili

[1] Za potrebe ove rezerve:
(a) „domaće pravo" znači pravo određene države članice i pravo Europske unije;
(b) „međunarodno javno pravo" isključuje pravo Europske unije i uključuje pravo uspostavljeno međunarodnim ugovorima i konvencijama, kao i međunarodno običajno pravo;
(c) „pravno savjetovanje" obuhvaća savjetovanje klijenata i savjetovanje s njima o pitanjima koja uključuju transakcije, odnose i sporove, povezana s primjenom ili tumačenjem prava; sudjelovanje s klijentima ili u njihovo ime u pregovorima i drugim poslovima s trećim stranama u takvim pitanjima; pripremu dokumenata koji su u cijelosti ili djelomično pravno uređeni te provjeru dokumenata bilo koje vrste za potrebe i u skladu sa zahtjevima prava;
(d) „pravno zastupanje" obuhvaća pripremu dokumenata koji se trebaju dostaviti upravnim agencijama, sudovima ili drugim propisno osnovanim službenim sudovima; i nazočnost pred upravnim agencijama, sudovima ili drugim propisno osnovanim službenim sudovima;
(e) „pravna arbitraža, mirenje i posredovanje" znači priprema dokumentacije koja se dostavlja arbitru, miritelju ili posredniku te priprema za svjedočenje i svjedočenje pred njima u svim sporovima koji uključuju primjenu i tumačenje prava; ne uključuje usluge arbitraže, mirenja i posredovanja u sporovima koji ne uključuju primjenu i tumačenje prava, a koji se odnose na usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja; ne uključuje ni djelovanje u svojstvu arbitra, miritelja ili posrednika; kao potkategorija, usluge međunarodne pravne arbitraže, mirenja ili posredovanja odnose se na iste usluge kad spor uključuje stranke iz dviju ili više zemalja.

zastupnik državljanina svoje zemlje, u određenom predmetu, zajedno s bugarskim odvjetnikom, u slučajevima kad je to predviđeno sporazumom između Bugarske i predmetne strane države ili na temelju uzajamnosti, podnošenjem zahtjeva za prethodnu odluku u tu svrhu predsjedniku Vrhovnog odvjetničkog vijeća. Zemlje u odnosu na koje postoji uzajamnost određuje ministar pravosuđa na zahtjev predsjednika Vrhovnog odvjetničkog vijeća. Za pravno posredovanje strani državljanin mora imati dozvolu dugotrajnog ili stalnog boravišta u Republici Bugarskog i biti upisan u Jedinstveni registar posrednika pri Ministarstvu pravosuđa.

U CY: Obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske i boravište (komercijalna prisutnost). Samo odvjetnici upisani u odvjetničku komoru mogu biti partneri, dioničari ili članovi upravnih odbora odvjetničkih društava u Cipru.

U CZ: Obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Za sve pravne usluge potrebno je boravište (komercijalna prisutnost).

U DE: Samo odvjetnici s kvalifikacijom iz EGP-a ili Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezna je komercijalna prisutnost. Nadležna odvjetnička komora može odobriti izuzeća. Za strane pravnike (koji imaju kvalifikacije koje nisu švicarske ni iz države EGP-a) mogu postojati ograničenja u pogledu posjedovanja udjela u odvjetničkom društvu koje pruža pravne usluge u domaćem pravu. Strani odvjetnici mogu pružati pravne usluge u području stranog prava i međunarodnog javnog prava ako dokažu stručno znanje, a za pružanje pravnih usluga u Njemačkoj obvezna je registracija.

U DK: Pravne usluge koje se pružaju pod nazivom advokat (odvjetnik) ili sličnim nazivom te zastupanje pred sudovima rezervirano je za odvjetnike s danskom licencijom. Odvjetnici iz EU-a, EGP-a i Švicarske mogu obavljati odvjetničku djelatnost pod nazivom iz njihove zemlje podrijetla.

Udio u odvjetničkom društvu mogu imati samo odvjetnici koji aktivno obavljaju djelatnost unutar društva, njegova matičnog društva ili društva kćeri, drugi zaposlenici društva ili drugo odvjetničko društvo registrirano u Danskoj. Drugi zaposlenici u društvu mogu zajedno posjedovati manje od 10 % udjela i glasačkih prava te kako bi postali vlasnici udjela moraju položiti ispit o pravilima od iznimnog značaja za obavljanje odvjetničke djelatnosti.

Članovi uprave mogu biti samo odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri, drugi vlasnici udjela i zastupnici zaposlenika. Većina članova uprave moraju biti odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri. Direktori odvjetničkog društva mogu biti samo odvjetnici koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri te drugi vlasnici udjela koji su položili prethodno navedeni ispit.

U EE: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući sudjelovanje u zastupanju u kaznenim predmetima pred Vrhovnim sudom, obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

U EL: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

U ES: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Nadležna tijela mogu odobriti izuzeća na temelju državljanstva. Za pružanje bilo kakvih pravnih usluga uvjet je poslovna adresa.

U FI: Za upotrebu stručnog naziva „odvjetnik” (na finskom „asianajaja”, na švedskom „advokat”) obvezni su boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj i članstvo u odvjetničkoj komori. Pravne usluge, među ostalim u području finskog domaćeg prava, mogu pružati i osobe koje nisu članovi komore.

U FR: Za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori, koje je nužno za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište ili poslovni nastan u EGP-u. Zastupanje pred sudom Cour de Cassation i tijelom Conseil d'Etat podliježe kvotama i rezervirano je za francuske državljane i državljane države

članice EU-a. Članovi odvjetničke komore u Čileu mogu se registrirati kao strani pravni savjetnici u Francuskoj radi pružanja određenih pravnih usluga u Francuskoj na privremenoj ili trajnoj osnovi u području prava Čilea i međunarodnog javnog prava. Za obavljanje djelatnosti na trajnoj osnovi obvezna je poslovna adresa na području jurisdikcije francuske odvjetničke komore ili registracija ili poslovni nastan u EGP-u.

U HR: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice Europske unije. U postupcima u području međunarodnog javnog prava pred arbitražnim i *ad hoc* sudovima stranke mogu zastupati strani odvjetnici koji su članovi odvjetničke komore u svojoj matičnoj zemlji. Odvjetničko društvo može osnovati samo odvjetnik koji ima hrvatsku titulu odvjetnika (društva iz Čilea mogu osnovati podružnicu koja ne smije zapošljavati hrvatske odvjetnike).

U HU: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori za koje se zahtijeva državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). Strani odvjetnici mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području prava matične zemlje i međunarodnog javnog prava u partnerstvu s mađarskim odvjetnikom ili odvjetničkim društvom. Potreban je ugovor o suradnji sklopljen s mađarskim odvjetnikom (*ügyvéd*) ili odvjetničkim društvom (*ügyvédi iroda*). Strani pravni savjetnik ne može biti član mađarskog odvjetničkog društva. Strani odvjetnik nije ovlašten za pripremu dokumenata koji se podnose arbitru, miritelju ili posredniku ni za pravno zastupanje klijenta ispred njih.

U LT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

Odvjetnici iz trećih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s međunarodnim sporazumima, uključujući posebne odredbe o zastupanju pred sudovima.

U LU (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

Vijeće odvjetnika može, na temelju reciprociteta, odustati od uvjeta u pogledu državljanstva za strane državljane.

U LV (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Odvjetnici iz trećih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima o uzajamnoj pravnoj pomoći.

Za Europsku uniju ili strane odvjetnike primjenjuju se posebni uvjeti. Na primjer, sudjelovanje u sudskim postupcima u kaznenim predmetima dopušteno je samo zajedno s odvjetnikom koji je član Latvijskog kolegija ovlaštenih odvjetnika.

U MT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

U NL: Samo odvjetnici koji imaju nizozemsku dozvolu i registrirani su u nizozemskom registru mogu upotrebljavati naziv „advocate”. Umjesto upotrebe punog naziva „advocate” (neregistrirani) strani odvjetnici obvezni su navesti strukovnu organizaciju u svojoj matičnoj državi za potrebe obavljanja djelatnosti u Nizozemskoj.

U PT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje usluga u području portugalskog domaćeg prava obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za zastupanje pred sudovima obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Stranci koji imaju diplomu bilo kojeg pravnog fakulteta u Portugalu mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori (Ordem dos Advogados) pod istim uvjetima kao i portugalski državljani ako njihova zemlja prema portugalskim državljanima postupa recipročno.

Ostali stranci koji imaju diplomu prava koju je priznao neki pravni fakultet u Portugalu mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori uz uvjet da obave potrebno osposobljavanje i polože završnu provjeru te prijamni ispit. Samo odvjetnička društva čiji udjeli pripadaju isključivo odvjetnicima koji su primljeni u portugalsku odvjetničku komoru mogu pružati pravne usluge u Portugalu.

Pravnici priznatih zasluga, magistri i doktori prava (čak i ako nisu odvjetnici ni sveučilišni profesori) mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području međunarodnog stranog i javnog prava, pod uvjetom da mjesto rada (*domiciliação*) imaju u Portugalu, da polože prijamni ispit i da su upisani u odvjetničku komoru.

U RO: Strani odvjetnik ne smije sudjelovati u iznošenju usmenih ili pismenih zaključaka pred sudovima ili drugim sudbenim tijelima, osim u međunarodnoj arbitraži.

U SE (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za članstvo u odvjetničkoj komori i pravo na upotrebu naziva „advokat" obvezno je boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj. Odbor švedske odvjetničke komore može odobriti izuzeća. Članstvo u odvjetničkoj komori nije nužno za pružanje usluga u području švedskog domaćeg prava. Član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen samo kod člana komore ili društva koje obavlja djelatnosti člana komore. Međutim, član komore može biti zaposlen u stranom društvu koje obavlja djelatnosti odvjetnika ako predmetno društvo ima domicil u državi članici Europske unije ili EGP-a odnosno u Švicarskoj. Ako odbor švedske odvjetničke komore odobri izuzeće, član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen i u odvjetničkom društvu izvan Europske unije.

Članovi odvjetničke komore koji pružaju pravne usluge u obliku društva ili partnerstva ne mogu imati drugi cilj niti obavljati druge djelatnosti osim pružanja usluga odvjetnika. Dopuštena je suradnja s drugim odvjetnicima, međutim, za suradnju sa stranim društvima obvezno je odobrenje odbora švedske odvjetničke komore. Samo član komore može izravno ili neizravno, preko društva, pružati usluge odvjetnika, držati udjele u društvu ili biti član društva. Samo član komore može biti član ili zamjenik člana odbora ili zamjenik glavnog direktora, ovlašteni potpisnik ili tajnik društva ili partnerstva.

U SI (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Zastupanje klijenata pred sudovima za naknadu uvjetovano je komercijalnom prisutnošću u Republici Sloveniji. Strani odvjetnik koji ima pravo obavljati pravnu djelatnost u trećoj zemlji može pružati pravne usluge ili obavljati pravnu djelatnost u skladu s uvjetima navedenima u članku 34.a Zakona o odvjetništvu, uz uvjet da je ispunjen uvjet stvarnog reciprociteta.

Komercijalna prisutnost za odvjetnike koje je imenovala slovenska odvjetnička komora ograničena je samo na trgovca pojedinca, odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (komanditno društvo) ili odvjetničko društvo s neograničenom odgovornošću (javno trgovačko društvo). Djelatnosti odvjetničkog društva ograničene su na pružanje pravnih usluga. Samo odvjetnici mogu biti partneri u odvjetničkom društvu.

U SK (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a te boravište (komercijalna prisutnost) u Slovačkoj Republici. Za odvjetnike koji nisu iz EU-a obvezan je reciprocitet.

Mjere:

EU: Članak 120. Uredbe (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]);

Članak 78. Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. ([3])

AT: Rechtsanwaltsordnung (Zakon o odvjetnicima) – RAO, RGBl, br. 96/1868, članci 1. i 21.c.; Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. br. 27/2000, kako je izmijenjen; članak 41. EIRAG.

BE: Belgijski Pravosudni zakonik (članci od 428. do 508.); Kraljevski dekret od 24. kolovoza 1970.

([2]) Uredba (EU) 2017/1001 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o žigu Europske unije (SL EU L 154, 16.6.2017., str. 1.).
([3]) Uredba Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice (SL EU L 3, 5.1.2002., str. 1.).

BG: Zakon o odvjetništvu; Zakon o posredovanju; i Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjeno.

CZ: Zakon br. 85/1996 zb., Zakon o odvjetnicima.

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Savezni zakon o odvjetnicima);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); i članak 10. Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (Zakon o pravosuđu) poglavlja 12. i 13. (Konsolidirani akt br. 1284 od 14. studenoga 2018.).

EE: Advokatuuriseadus (Zakon o odvjetničkoj komori); Tsiviilkohtumenetluse seadustik (Zakon o parničnom postupku); halduskohtumenetluse seadustik (Zakon o upravnom sudskom postupku); kriminaalmenetluse seadustik (Zakon o kaznenom postupku); i väärteomenetluse seadustik (Zakon o prekršajnom postupku).

EL: Novi Zakon o odvjetnicima br. 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, članak 13.1a.

FI: Laki asianajajista (Zakon o odvjetnicima) (496/1958), članci 1. i 3.; i Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Zakonik o sudskom postupku).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90-1259 du 31 décembre 1990 i Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Zakon o odvjetništvu (NN 9/94, 117/08, 75/09 i 18/11).

HU: Zakon LXXVIII. iz 2017. o profesionalnim djelatnostima odvjetnika.

LT: Zakon o odvjetničkoj komori Republike Litve od 18. ožujka 2004. br. IX-2066, kako je zadnje izmijenjen 12. prosinca 2017. Zakonom br. XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Zakon o kaznenom postupku, odjeljak 79.; i Zakon Republike Latvije o odvjetništvu, odjeljak 4.

MT: Zakonik o organizaciji i parničnom postupku (poglavlje 12.).

NL: Advocatenwet (Zakon o odvjetništvu).

PT: Zakon 145/2015, 9. rujna, kako je izmijenjen Zakonom 23/2020, 6. srpnja (čl. 194. zamijenjen čl. 201.; i čl. 203. zamijenjen čl. 213.);

Statut portugalske odvjetničke komore (Estatuto da Ordem dos Advogados) i Uredba sa zakonskom snagom 229/2004, članak 5. i članci od 7. do 9.; Uredba sa zakonskom snagom 88/2003, članci 77. i 102.; Statut Profesionalnog udruženja odvjetnika (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), kako je izmijenjen Zakonom 49/2004 te Zakonom 154/2015, 14. rujna; Zakonom 14/2006 i Uredbom sa zakonskom snagom br. 226/2008, kako je izmijenjena Zakonom 41/2013, 26. lipnja;

Zakon 78/2001, članci 31. i 4., kako je izmijenjen Zakonom 54/2013, 31. srpnja; Uredba o posredovanju u obiteljskopravnim i radnopravnim predmetima (Pravilnik 282/2010), kako je izmijenjena Odlukom 283/2018, 19. listopada; Zakon 21/2007 o posredovanju u kaznenim predmetima, članak 12.; Zakon 22/2013, 26. veljače, kako je izmijenjen Zakonom 17/2017, 16. svibnja, kako je izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom 52/2019, 17. travnja.

RO: Zakon o odvjetništvu; Zakon o posredovanju; i Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

SE: Rättegångsbalken (švedski Zakonik o sudskom postupku) (1942:740); i Kodeks ponašanja švedske odvjetničke komore usvojen 29. kolovoza 2008.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo – ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (Zakon o odvjetništvu, neslužbeni konsolidirani tekst koji je pripremio slovenski parlament od 7. lipnja 2019.).

SK: Zakon 586/2003 o odvjetništvu, članci 2. i 12.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U PL: Strani odvjetnici poslovni nastan mogu uspostaviti samo u obliku javnog trgovačkog društva, komanditnog društva ili komanditno-dioničkog društva.

Mjere:

PL: Zakon od 5. srpnja 2002. o pravnoj pomoći koju strani odvjetnici pružaju u Republici Poljskoj, članak 19. Zakon o poreznom savjetovanju

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IE, IT: Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Europske unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Mjere:

IE: Zakon o odvjetnicima, 1954.–2011.

IT: Kraljevski dekret 1578/1933, članak 17., Zakon o odvjetništvu.

(b) Patentni zastupnici, zastupnici u području industrijskog vlasništva, odvjetnici u području intelektualnog vlasništva (CPC 879 (dio), 861, 8613)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te je obvezno boravište na državnom području države članice EGP-a ili Švicarske.

U BG i CY: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. U CY boravište je obvezno.

U DE: Samo patentni zastupnici s kvalifikacijom iz države članice EGP-a i Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje usluga patentnih zastupnika u Njemačkoj u području domaćeg prava. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezna je komercijalna prisutnost. Odvjetnička komora može odobriti izuzeća. Strani patentni zastupnici mogu pružati pravne usluge u stranom pravnom sustavu ako dokažu stručno znanje, a za pružanje pravnih usluga u Njemačkoj obvezna je registracija. Strani patentni zastupnici (koji nemaju kvalifikaciju iz EGP-a i Švicarske) ne mogu osnovati odvjetničko društvo s nacionalnim patentnim zastupnicima.

Strani patentni zastupnici (izvan EGP-a i Švicarske) komercijalnu prisutnost mogu imati samo u obliku Patentanwalts-GmbH ili Patentanwalts-AG stjecanjem manjinskog udjela.

U EE: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo Estonije ili države članice EU-a ili stalno boravište u Estoniji ili EU-u.

U ES i PT: Za pružanje usluga zastupnika u području industrijskog vlasništva obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U FR: Za uvrštenje na popis zastupnika u području industrijskog vlasništva obvezno je boravište ili sjedište u EGP-u. Fizičke osobe moraju imati državljanstvo države članice EGP-a. Za zastupanje klijenta pred nacionalnim uredom za intelektualno vlasništvo obvezan je poslovni nastan u EGP-u. Više od polovine udjela i glasačkih prava moraju držati stručnjaci iz EGP-a. Odvjetnička društva mogu imati pravo na pružanje usluga zastupnika u području industrijskog vlasništva (vidjeti rezervu za pravne usluge).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U LV: Patentni zastupnici moraju biti državljani države članice EU-a.

Mjera:

LV: Zakon o institucijama i postupcima industrijskog vlasništva, poglavlje XVIII. (članci od 119. do 136.).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI i HU: Za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je boravište u državi članici EGP-a.

U SI: Za nositelja registriranih prava/podnositelja zahtjeva za registrirana prava (patenti, žigovi, zaštita dizajna) obvezno je boravište u Sloveniji. U suprotnome, za potrebe provođenja postupka, obavješćivanja itd. obvezan je patentni zastupnik ili zastupnik za žigove i dizajn koji je registriran u Sloveniji.

Mjere:

AT: Zakon o patentnim zastupnicima, BGBl. 214/1967, kako je izmijenjen, članci 2. i 16.a.

BG: Poglavlje 8.b Zakona o patentima i registraciji komunalnih modela.

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjeno.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) i članak 10. Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (Zakon o patentnim zastupnicima) članci 2. i 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, članci od 155. do 157.

FI: Tavaramerkkilaki (Zakon o žigu) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (Zakon o ovlaštenim odvjetnicima u području industrijskog vlasništva) (22/2014); i

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Zakon o pravima uzgajivača bilja) 1279/2009; i Mallioikeuslaki (Zakon o registriranom dizajnu) 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle (Zakonik o intelektualnom vlasništvu).

HU: Zakon XXXII. iz 1995. o patentnim zastupnicima.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 15/95, kako je izmijenjena Zakonom 17/2010, Portarijom 1200/2010, člankom 5. i Portarijom 239/2013; i Zakon 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Zakon o industrijskom vlasništvu), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 i 23/20 (Službeni list Republike Slovenije br. 51/06 – službeni konsolidirani tekst 100/13 i 23/20).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U IE: Za osnivanje poslovne jedinice obvezno je da barem jedan direktor, partner, rukovoditelj ili zaposlenik društva bude registriran u Irskoj kao patentni zastupnik ili odvjetnik u području intelektualnog vlasništva. Za pružanje usluga na prekograničnoj osnovi obvezni su državljanstvo države članice EGP-a i komercijalna prisutnost u EGP-u, glavno mjesto poslovanja u državi članici EGP-a te kvalifikacije stečene na temelju prava države članice EGP-a.

Mjere:

IE: Odjeljci 85. i 86. Zakona o žigovima iz 1996., kako je izmijenjen;

Pravilo 51., pravilo 51.A i pravilo 51.B Pravila o žigovima iz 1996., kako su izmijenjena; odjeljci 106. i 107. Zakona o patentima iz 1992., kako je izmijenjen; i Pravila o registru patentnih zastupnika S.I. 580 iz 2015.

(c) Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 8621 osim usluga revizije, 86213, 86219, 86220)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih računovođa i knjigovođa koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u (CPC 862).

U FR: Obvezan je poslovni nastan ili boravište.

U IT: Boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220).

U PT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar koji vodi komora ovlaštenih računovođa (Ordem dos Contabilistas Certificados), što je nužno za pružanje računovodstvenih usluga, pod uvjetom recipročnog postupanja prema portugalskim državljanima.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.; i

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBL. I br. 191/2013, članci 7., 11., 28.

FR: Uredba 45-2138 od 19. rujna 1945.

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

PT: Uredba sa zakonskom snagom br.ºº452/99, izmijenjena Zakonom br. 139/2015, 7. rujna.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220) obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji.

Mjere:

SI: Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu, Službeni list Republike Slovenije br. 21/10.

(d) Usluge revizije (CPC – 86211 i 86212 osim računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: Za pružanje usluga zakonske revizije potrebno je odobrenje nadležnih tijela države članice koja može priznati istovrijednost kvalifikacija revizora koji je državljanin Čilea ili bilo koje treće zemlje podložno načelu reciprociteta (CPC 8621).

Mjere:

EU: Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([4]); i Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]).

Mjere:

BG: Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji.

([4]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL EU L 182, 29.6.2013., str. 19.).

([5]) Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL EU L 157, 9.6.2006., str. 87.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih revizora koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Za pružanje usluga zakonske revizije obvezno je odobrenje Danske kao revizora. Za odobrenje je obvezno boravište u državi članici EGP-a. Revizori i revizorska društva koji nisu ovlašteni u skladu s propisom kojim se provodi Direktiva 2006/43/EZ na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o zakonskim revizijama ne smiju, u ovlaštenim revizorskim društvima, imati više od 10 % glasačkih prava.

U FR (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za zakonske revizije: obvezan je poslovni nastan ili boravište. Čileanski državljani mogu pružati usluge zakonske revizije u Francuskoj, podložno načelu reciprociteta.

U PL: Za pružanje revizorskih usluga obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji.

Mjere:

DK: Revisorloven (danski Zakon o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima), Zakon br. 1287 od 20. studenoga 2018.

FR: Code de commerce (Trgovački zakonik).

PL: Zakon od 11. svibnja 2017. o ovlaštenim revizorima, revizorskim društvima i javnom nadzoru – Službeni list iz 2017., točka 1089.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Obvezno je odobrenje, podložno ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanje zaposlenosti u podsektoru. Dopuštena su profesionalna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba.

U SK: Samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za slovačke državljane ili državljane države članice može biti ovlašteno za obavljanje revizija u Republici Slovačkoj.

Mjere:

CY: Zakon o revizorima iz 2017. (Zakon 53(I)/2017).

SK: Zakon br. 423/2015 o zakonskim revizijama.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U DE: Revizori iz trećih zemalja registrirani u skladu s člankom 134. WPO-a mogu obavljati zakonsku reviziju godišnjih fiskalnih izvještaja ili osigurati konsolidirane financijske izvještaje društva sa sjedištem izvan Europske unije, čiji su prenosivi vrijednosni papiri ponuđeni za trgovanje na uređenom tržištu.

Mjere:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; Zakonik o trgovačkom pravu);

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung – WPO; Zakon o javnim računovođama).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U ES: ovlašteni revizori moraju biti državljani države članice. Ova se rezerva ne primjenjuje na reviziju društava s poslovnim nastanom izvan Europske unije koja su uvrštena na španjolskom uređenom tržištu.

Mjere:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (novi zakon o reviziji: Zakon 22/2015 o revizorskim uslugama).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Obvezna je komercijalna prisutnost. Revizorski subjekt iz treće zemlje može biti dioničar ili član slovenskog revizorskog društva pod uvjetom da, u skladu s pravom zemlje u kojoj je revizorski subjekt iz treće zemlje osnovan, slovenska revizorska društva mogu biti dioničari ili članovi revizorskog društva u toj zemlji (zahtjev u pogledu reciprociteta).

Mjere:

SI: Zakon o reviziji (ZRev-2), Službeni list Republike Slovenije br. 65/2008 (kako je zadnje izmijenjen Zakonom br. 84/18); i Zakon o trgovačkim društvima (ZGD-1), Službeni list Republike Slovenije br. 42/2006, kako je zadnje izmijenjen br. 22/19 – ZPosS).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U EE: Većina glasova koje predstavljaju udjeli revizorskog društva pripadaju zaprisegnutim revizorima koji podliježu nadzoru nadležnog tijela države članice EGP-a koji su kvalifikacije stekli u državi članici EGP-a ili revizorskim društvima. Barem tri četvrtine osoba koje zastupaju revizorsko društvo na temelju prava moraju imati kvalifikacije stečene u državi članici EGP-a.

Mjere:

EE: Zakon o djelatnosti revizora (Audiitortegevuse seadus) članci 76.–77.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: Obvezan je poslovni nastan u Belgiji na mjestu gdje će se obavljati profesionalna djelatnost i gdje će se održavati akti, dokumenti i korespondencija povezani s tom djelatnošću, te je obvezno da barem jedan službenik ili rukovoditelj u toj poslovnoj jedinici bude odobreni revizor.

U FI: Najmanje jedan od revizora u finskim društvima s ograničenom odgovornošću i društvima koja su obvezna obavljati revizije mora imati boravište u EGP-u. Revizor mora biti lokalno ovlašteni revizor ili lokalno ovlašteno revizorsko društvo.

U HR: Usluge revizije mogu pružati samo pravne osobe s poslovnim nastanom u Hrvatskoj ili fizičke osobe s boravištem u Hrvatskoj.

U IT: Fizičke osobe moraju imati boravište da bi mogle pružati revizorske usluge.

U LT: Za pružanje revizorskih usluga obvezan je poslovni nastan u EGP-u.

U SE: Usluge zakonske revizije mogu pružati samo revizori odobreni u Švedskoj i revizorska društva registrirana u Švedskoj. Obvezno je boravište u EGP-u. Nazive „odobreni revizor” i „ovlašteni revizor” mogu upotrebljavati isključivo revizori odobreni ili ovlašteni u Švedskoj. Revizori kooperativnih gospodarskih zadruga i određenih drugih poduzeća

koji nisu certificirani ni odobreni računovođe moraju imati boravište unutar EGP-a, osim ako im Vlada ili tijelo Vlade koje imenuje Vlada u određenom slučaju dopusti drukčije.

Mjere:

BE: Zakon od 22. srpnja 1953. o osnivanju Instituta revizora društava i organizaciji javnog nadzora nad djelatnosti revizora društava, usklađen 30. travnja 2007. (Zakon o javnim računovođama).

FI: Tilintarkastuslaki (Zakon o reviziji) (459/2007), sektorski zakoni kojima je propisano angažiranje lokalno ovlaštenih revizora.

HR: Zakon o reviziji (NN 146/05, 139/08 i 144/12), članak 3.

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 155., 158. i 161.;

Dekret predsjednika Republike 99/1998; i Zakonodavni dekret 39/2010, članak 2.

LT: Zakon o reviziji od 15. lipnja 1999. br. VIII-1227 (nova verzija od 3. srpnja 2008. br. X1676).

SE: Revisorslagen (Zakon o revizorima) (2001:883);

Revisionslag (Zakon o reviziji) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (Zakon o gospodarskim zadrugama) (2018:672); i

ostali akti kojima se uređuju uvjeti za angažiranje ovlaštenih revizora.

(e) Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863, ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima koje pripadaju u pravne usluge)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih poreznih savjetnika koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I br. 58/1999), članak 12., članak 65., članak 67., članak 68. stavak 1. točka 4.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FR: Obvezan je poslovni nastan ili boravište.

Mjere:

FR: Uredba 45-2138 od 19. rujna 1945.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Za porezne savjetnike obvezno je državljanstvo države članice.

Mjere:

BG: Zakon o računovodstvu;

Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji; Zakon o porezu na dohodak; i Zakon o porezu na dobit.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: Za pružanje usluga poreznog savjetovanja obvezno je boravište u EGP-u ako ih pruža fizička osoba koja se nalazi na državnom području Mađarske.

U IT: Obvezno je boravište.

Mjere:

HU: Zakon XCII. iz 2003. o pravilima oporezivanja; i

Uredba Ministarstva financija br. 26/2008 o licenciranju i registraciji djelatnosti poreznog savjetovanja.

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

(f) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Za arhitektonske usluge, usluge urbanističkog planiranja i inženjerske usluge koje pružaju fizičke osobe obvezno je boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji. Za arhitektonske i inženjerske projekte od nacionalne ili regionalne važnosti strani ulagatelji moraju djelovati u partnerstvu s lokalnim ulagateljima ili kao njihovi podizvođači (CPC 8671, 8672, 8673).

Mjere:

BG: Zakon o prostornom razvoju;

Zakon o građevinskoj komori; i

Zakon o Udruženju arhitekata i Udruženju inženjera u području dizajna razvoja projekata.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HR: Planove ili projekte stranih arhitekata, inženjera ili arhitekata urbanista mora potvrditi ovlaštena fizička ili pravna osoba u Hrvatskoj s obzirom na njihovu usklađenost s hrvatskim zakonodavstvom (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Mjere:

HR: Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 118/18, 110/19);

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 39/19).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje arhitektonskih usluga, usluga urbanističkog planiranja, inženjerskih usluga te usluga integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) obvezni su državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon 41/1962, kako je izmijenjen; Zakon 224/1990, kako je izmijenjen; i Zakon 29(I)2001, kako je izmijenjen.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je boravište u EGP-u.

U HU: Za pružanje sljedećih usluga obvezno je boravište u EGP-u ako ih pruža fizička osoba koja je prisutna na državnom području Mađarske: arhitektonske usluge, inženjerske usluge (primjenjuje se samo na diplomirane vježbenike), usluge integriranog inženjerstva te usluge krajobrazne arhitekture (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U IT: Boravište ili poslovni domicil/poslovna adresa u Italiji obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U SK: Boravište u EGP-u obvezno je za registraciju u strukovnoj komori, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Mjere:

CZ: Zakon br. 360/1992 zb. o djelatnosti ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera i tehničara koji rade u području gradnje.

HU: Zakon LVIII. iz 1996. o strukovnim komorama arhitekata i inženjera.

IT: Kraljevski dekret 2537/1925 o uređenju arhitektonskih i inženjerskih djelatnosti; Zakon 1395/1923; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 328/2001.

SK: Zakon 138/1992 o arhitektima i inženjerima, članci 3., 15., 15.a, 17.a i 18.a.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: Pružanje arhitektonskih usluga obuhvaća i nadzor nad izvođenjem radova (CPC 8671, 8674). Strani arhitekti koji su ovlašteni u svojim zemljama domaćinima i koji žele povremeno obavljati svoju djelatnost u Belgiji moraju dobiti prethodno odobrenje Vijeća Udruženja u geografskom području u kojem namjeravaju obavljati svoju djelatnost.

Mjere:

BE: Zakon od 20. veljače 1939. o zaštiti naziva arhitektonske djelatnosti; i Zakon od 26. lipnja 1963., u skladu s kojim je izrađen Pravilnik Udruženja arhitekata od 16. prosinca 1983. o etičkim standardima koje je utvrdilo Nacionalno vijeće Udruženja arhitekata (odobreno člankom 1. Kraljevskog zakona od 18. travnja 1985., M.B., 8. svibnja 1985.).

Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – medicinske (uključujući psihologe) i stomatološke usluge; usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja; veterinarske usluge; maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje/odjeljak:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

(a) Medicinske usluge, stomatološke usluge te usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 9312, 93191)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: Za pružanje usluga psihologa obvezno je državljanstvo države članice EU-a, a stranim državljanima obavljanje djelatnosti može se odobriti na temelju reciprociteta (CPC 9312 (dio)).

Mjere:

IT: Zakon 56/1989 o psihološkoj djelatnosti.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje medicinskih usluga (uključujući psihologe), stomatoloških usluga te usluga primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja obvezni su ciparsko državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon o registraciji liječnika (poglavlje 250.), kako je izmijenjen;

Zakon o registraciji stomatologa (poglavlje 249.), kako je izmijenjen;

Zakon 75(I)/2013 – podijatri;

Zakon 33(I)/2008, kako je izmijenjen – medicinska fizika;

Zakon 34(I)/2006, kako je izmijenjen – radni terapeuti;

Zakon 9(I)/1996, kako je izmijenjen – zubni tehničari;

Zakon 68(I)/1995, kako je izmijenjen – psiholozi;

Zakon 16(I)/1992, kako je izmijenjen – optičari;

Zakon 23(I)/2011, kako je izmijenjen – radiolozi/radioterapeuti;

Zakon 31(I)/1996, kako je izmijenjen – dijetetičari/nutricionisti;

Zakon 140/1989, kako je izmijenjen – fizioterapeuti; i

Zakon 214/1988, kako je izmijenjen – medicinske sestre.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE: Liječnici (uključujući psihologe, psihoterapeute i stomatologe) moraju se registrirati u regionalnim udruženjima liječnika ili stomatologa u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja (kassenärztliche ili kassenzahnärztliche Vereinigungen) ako žele liječiti pacijente osigurane na temelju obveznog zdravstvenog osiguranja.

Za usluge primalja pristup je ograničen samo na fizičke osobe. Za medicinske i stomatološke usluge pristup je moguć za fizičke osobe, ovlaštene centre za zdravstvenu skrb i ovlaštena tijela. Mogu se primjenjivati zahtjevi u pogledu poslovnog nastana.

Mjere:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Savezni zakon o liječnicima);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; Zakon o pružanju usluga psihoterapije);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen (HebG); Bundes-Apothekerordnung. Na regionalnoj razini može postojati dodatno zakonodavstvo o primaljama.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Socijalni zakonik, svezak peti) – Obvezno zdravstveno osiguranje.

Regionalna razina:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspflegers (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Niedersächsisches Kammergesetz für die Heilberufe (Heilkammergesetz – HKG);

Niedersächsisches Gesetz über die Ausübung des Hebammenberufs (NHebG) Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) and Thüringer Heilberufegesetz.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FR: Ulagateljima iz Unije raspoložive su i druge vrste pravnog oblika, a strani ulagatelji imaju pristup samo pravnim oblicima société d'exercice libéral (SEL) i société civile professionnelle (SCP). Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja obvezno je francusko državljanstvo. Međutim, pristup je omogućen i strancima unutar godišnje utvrđenih kvota. Medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara, mogu se pružati isključivo u obliku „SEL à forme anonym", „à responsabilité limitée par actions simplifiée" ili „commandite par actions SCP", „société coopérative" (samo za neovisne stručnjake opće prakse i specijalizirane stručnjake) ili „société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA)" za multidisciplinarni zdravstveni centar (MSP).

Mjere:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dipositions de la Loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; i Code de la santé publique (Zakonik o javnom zdravstvu).

(b) Veterinarske usluge (CPC 932)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U AT: Samo državljani države članice EGP-a mogu pružati veterinarske usluge. Uvjet u pogledu državljanstva ne primjenjuje se na osobe koje nisu državljani države članice EGP-a ako konkretna država koja nije država članica EGP-a ima sklopljen sporazum s Unijom kojim je predviđen nacionalni tretman u pogledu ulaganja i prekogranične trgovine veterinarskim uslugama.

U ES: Za obavljanje djelatnosti obvezno je članstvo u profesionalnom udruženju te državljanstvo države članice Europske unije, a od te se obveze može odustati na temelju bilateralnog sporazuma o određenoj djelatnosti.

U FR: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a, no od te se obveze može odustati podložno načelu reciprociteta. Mogući pravni oblici društva za pružanje veterinarskih usluga ograničeni su na SCP (société civile professionnelle) i SEL (société d'exercice libéral). Primjenjuju se zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika, međutim, drugi pravni oblici društva predviđeni francuskim domaćim pravom ili pravom druge države članice EGP-a i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u državi članici EU-a ili EGP-a mogu biti ovlašteni, pod određenim uvjetima.

Mjere:

AT: Tierärztegesetz (Zakon o veterinarstvu), BGBl. br. 16/1975, članak 3. stavci 2. i 3.

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; članci 62. i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje veterinarskih usluga obvezni su državljanstvo i boravište.

U EL: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

U HR: Samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti mogu pružati prekogranične veterinarske usluge u Republici Hrvatskoj. Samo državljani države članice Europske unije mogu osnovati veterinarsku praksu u Republici Hrvatskoj.

U HU: Za članstvo u mađarskoj Veterinarskoj komori, koje je potrebno za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

Mjere:

CY: Zakon 169/1990, kako je izmijenjen.

EL: Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B).

HR: Zakon o veterinarstvu (NN 83/13, 148/13, 115/18), članak 3. točka 67., članci 105. i 121.

HU: Zakon CXXVII. iz 2012. o Mađarskoj veterinarskoj komori i o uvjetima pružanja veterinarskih usluga.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Za pružanje veterinarskih usluga obvezna je fizička prisutnost na državnom području.

U IT i PT: Za pružanje veterinarskih usluga obvezno je boravište.

U PL: Za pružanje veterinarskih usluga obvezna je fizička prisutnost na državnom području Poljske; da bi mogle obavljati djelatnost veterinarskog kirurga na državnom području Poljske, osobe koje nemaju državljanstvo države članice EU-a moraju položiti ispit na poljskom jeziku koji organizira poljska Komora veterinarskih kirurga.

U SI: Samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti mogu pružati prekogranične veterinarske usluge u Republici Sloveniji.

U SK: Za pristup strukovnoj komori, koji je nužan za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je boravište u EGP-u.

Mjere:

CZ: Zakon br. 166/1999 zb. (Zakon o veterinarstvu), članci 58.–63., 39.; i

Zakon br. 381/1991 zb. (o Komori veterinarskih kirurga Češke Republike), stavak 4.

IT: Zakonodavni dekret C.P.S. 233/1946, članci od 7. do 9.; i

Dekret predsjednika Republike (DPR) 221/1950, stavak 7.

PL: Zakon od 21. prosinca 1990. o djelatnosti veterinarskih kirurga i komori veterinara.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 368/91 (Statut Udruženja veterinara) izmijenjena Zakonom 125/2015, 3. rujna.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Pravilnik o priznavanju stručnih klasifikacija veterinara), Uradni list RS, št. 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016 (Službeni list Republike Slovenije br. 71/2008, 7/2011, 59/2014 i 21/2016); Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu, Službeni list Republike Slovenije br. 21/2010.

SK: Zakon 442/2004 o privatnim veterinarima i komori veterinara, članak 2.

(c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U AT: Maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo putem ljekarne. Za upravljanje poslovanjem ljekarne obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Zakupoprimci i osobe nadležne za upravljanje ljekarnom moraju imati državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Mjere:

AT: Apothekengesetz (Zakon o ljekarništvu), RGBl. br. 5/1907, kako je izmijenjen, članci 3., 4., 12.; Arzneimittelgesetz (Zakon o lijekovima), BGBl. br. 185/1983, kako je izmijenjen, članci 57., 59., 59.a; i Medizinproduktegesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. br. 657/1996, kako je izmijenjen, članak 99.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U DE: Ljekarnu smiju voditi samo fizičke osobe (farmaceuti). Državljani drugih zemalja ili osobe koje nisu položile stručni ispit za farmaceuta u Njemačkoj mogu steći samo dozvolu za preuzimanje ljekarne koja postoji unazad tri godine.

U FR: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

Strani farmaceuti mogu dobiti odobrenje za osnivanje ljekarne u okviru utvrđenih godišnjih kvota. Mora biti odobreno otvaranje ljekarne, a komercijalna prisutnost, uključujući prodaju lijekova javnosti na daljinu preko usluga informacijskog društva, mora imati jedan od pravnih oblika koji su dopušteni na temelju nacionalnog prava na nediskriminirajućoj osnovi: „société d'exercice libéral (SEL) anonyme", „par actions simplifiée", „à responsabilité limitée

unipersonnelle” ili „pluripersonnelle”, „en commandite par actions”, „société en noms collectifs (SNC)” ili „société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle” ili „pluripersonnelle”.

Mjere:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; njemački Zakon o ljekarništvu); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique (Zakonik o javnom zdravstvu); i

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l’exercice sous forme de société des professions libérales i Loi 2015-990 du 6 août 2015.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U EL: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EU-a.

U HU: Za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U LV: Kako bi počeo samostalno obavljati ljekarničku djelatnost, farmaceut ili pomoćni farmaceut koji je strani državljanin, a školovan je u državi koja nije država članica Unije ili EGP-a, mora najmanje godinu dana raditi u ljekarni u državi članici EGP-a pod nadzorom farmaceuta.

Mjere:

EL: Zakon 5607/1932, kako je izmijenjen zakonima 1963/1991 i 3918/2011.

HU: Zakon XCVIII. iz 2006. o općim odredbama o pouzdanoj i gospodarski isplativoj opskrbi lijekovima i medicinskim pomagalima te o distribuciji lijekova.

LV: Zakon o ljekarništvu, odjeljak 38.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IT: Djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. Za upis u strukovni registar farmaceuta obvezno je državljanstvo države članice ili boravište te se djelatnost mora obavljati u Italiji. Strani državljani koji imaju potrebne kvalifikacije mogu se upisati ako su državljani zemlje s kojom Italija ima poseban sporazum na temelju kojeg mogu obavljati djelatnost uz uvjet reciprociteta (Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci od 7. do 9. i dekret predsjednika Republike 221/1950, točke 3. i 7.). Novim ili slobodnim ljekarnama odobrenje se izdaje na temelju javnog nadmetanja. U javnom nadmetanju mogu sudjelovati samo državljani države članice koji su upisani u Registar farmaceuta („albo”).

Mjere:

IT: Zakon 362/1991, članci 1., 4., 7. i 9.;

Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci od 7. do 9.; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R. 221/1950, točke 3. i 7.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostalih usluga koje pružaju farmaceuti obvezno je državljanstvo (CPC 63211).

Mjere:

CY: Zakon o farmaceutskim proizvodima i otrovima (poglavlje 254.), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: Za farmaceute je obvezno trajno boravište.

Mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 146., 161., 195., 222. i 228.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE, SK: Za stjecanje dozvole za farmaceuta ili za otvaranje ljekarne radi maloprodaje farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda javnosti potrebno je boravište.

Mjere:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; njemački Zakon o ljekarništvu);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Zakon 362/2011 o farmaceutskim proizvodima i medicinskim uređajima, članak 6.; i

Zakon 578/2004 o pružateljima zdravstvene zaštite, medicinskom osoblju i profesionalnoj organizaciji u zdravstvu.

Rezerva br. 4 – Usluge istraživanja i razvoja

Sektor – podsektor:	Usluge istraživanja i razvoja
Industrijska klasifikacija:	CPC 851, 853
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

EU: Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava Europska unija na razini Europske unije isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica i pravnim osobama iz Europske unije koje imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u Uniji (CPC 851, 853).

Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava država članica isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima predmetne države članice i pravnim osobama iz predmetne države članice koje imaju sjedište u toj državi članici (CPC 851, 853).

Ovom se rezervom ne dovode u pitanje ovaj Sporazum, isključenje javne nabave koje provodi jedna stranka ni subvencije iz članka 18.1. stavka 2. točaka (e) i (f) ovog Sporazuma.

Mjere:

EU: Svi trenutačni i svi budući okvirni programi Europske unije za istraživanje i inovacije, uključujući pravila za sudjelovanje u programu Obzor 2020. i propise koji se odnose na zajedničke tehnološke inicijative i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), te postojeći i budući nacionalni, regionalni ili lokalni programi za istraživanje.

Rezerva br. 5 – Usluge poslovanja nekretninama

Sektor – podsektor:	Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija:	CPC 821, 822
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezni su državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon o posrednicima u prometu nekretninama 71(1)/2010, kako je izmijenjen.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Da bi mogle dobiti dozvolu potrebnu za pružanje usluga poslovanja nekretninama u Češkoj Republici, za fizičke osobe obvezno je boravište, a za pravne osobe obvezan je poslovni nastan.

U HR: Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezna je komercijalna prisutnost u EGP-u.

U PT: Za fizičke osobe obvezno je boravište u državi članici EGP-a. Za pravne osobe obvezno je osnivanje društva u državi članici EGP-a.

Mjere:

CZ: Zakon o trgovinskim dozvolama.

HR: Zakon o posredovanju u prometu nekretninama (NN 107/07 i 144/12), članak 2.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 211/2004 (članci 3. i 25.), kako je izmijenjena i ponovno objavljena pod Uredbom sa zakonskom snagom 69/2011.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Ako usluge poslovanja nekretninama pruža fizička osoba koja je prisutna na državnom području Danske, samo ovlašteni posrednici u prometu nekretninama koji su fizičke osobe upisane u registar posrednika u prometu nekretninama koji vodi Dansko tijelo za poslovanje smiju upotrebljavati naziv „posrednik u prometu nekretninama". Zakonom je propisano da podnositelj zahtjeva mora imati boravište u Danskoj ili u Europskoj uniji, EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji.

Zakon o prodaji nekretnina primjenjuje se samo kad se usluge poslovanja nekretninama pružaju klijentima. Zakon o prodaji nekretnina ne primjenjuje se na zakup nekretnina (CPC 822).

Mjere:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. br. 526 od 28.5.2014. (Zakon o prodaji nekretnina).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U SI: Ako Čile slovenskim državljanima i poduzećima dopusti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama, i Slovenija će čileanskim državljanima i poduzećima dopustiti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama pod istim uvjetima, uz ispunjenje sljedećih zahtjeva: pravo na pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama u zemlji podrijetla, podnošenje relevantnog dokumenta o nekažnjavanju i upis u registar posrednika u prometu nekretninama pri nadležnom (slovenskom) ministarstvu.

Mjere:

SI: Zakon o agencijama za promet nekretninama.

Rezerva br. 6 – Poslovne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – usluge najma ili davanja u zakup bez rukovatelja; usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju; usluge tehničkog ispitivanja i analize; srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja; usluge povezane s poljoprivredom; sigurnosne usluge; usluge posredovanja u zapošljavanju; usluge pismenog i usmenog prevođenja i ostale poslovne usluge
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 37, CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 831, 85990 (dio), 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Usluge najma ili davanja u zakup bez rukovatelja (CPC 83103, CPC 831)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U SE: Za plovidbu pod švedskom zastavom mora se predočiti dokaz o prevladavajućem švedskom utjecaju na poslovanje u slučaju stranih vlasničkih udjela u brodu. Prevladavajući švedski utjecaj na poslovanje znači da se vođenje poslovanja broda obavlja u Švedskoj i da brod ima i više od polovine udjela u švedskom vlasništvu ili vlasništvu osoba iz

druge zemlje EGP-a. Drugim stranim brodovima može se pod određenim uvjetima odobriti izuzeće od ovog pravila ako su ih unajmile ili iznajmile švedske pravne osobe na temelju ugovora o zakupu broda bez posade (CPC 83103).

Mjere:

SE: Sjölagen (Zakon o pomorstvu) (1994:1009), poglavlje 1., članak 1.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: Iznajmljivači ili davatelji u zakup (leasing) automobila i određenih terenskih vozila (terrängmotorfordon) bez vozača, koji se iznajmljuju ili daju u zakup za vrijeme razdoblja kraćeg od jedne godine, obvezni su imenovati osobu koja je odgovorna za osiguravanje, među ostalim, toga da se poslovanje odvija u skladu s primjenjivim pravilima i propisima te da se poštuju pravila o sigurnosti prometa na cestama. Odgovorna osoba mora imati boravište u EGP-u (CPC 831).

Mjere:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (Zakon o najmu i zakupu automobila).

(b) Usluge najma ili davanja u zakup i ostale poslovne usluge povezane sa zračnim prometom (CPC 83104)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

EU: Za najam ili zakup zrakoplova bez posade (dry lease) na zrakoplove koje upotrebljavaju zračni prijevoznici iz Europske unije primjenjuju se mjerodavni zahtjevi za registraciju zrakoplova. Na ugovor o zakupu zrakoplova bez posade u kojemu je jedna od stranaka zračni prijevoznik iz Europske unije primjenjuju se zahtjevi iz prava Europske unije ili nacionalnog prava u području sigurnosti zračnog prometa, primjerice zahtjev za prethodno odobrenje i drugi uvjeti koji se primjenjuju na upotrebu registriranih zrakoplova iz trećih zemalja. Za registraciju zrakoplova može se zahtijevati da bude u vlasništvu fizičkih osoba koje ispunjavaju posebne uvjete u pogledu državljanstva ili poduzeća koja ispunjavaju posebne uvjete u pogledu vlasništva kapitala i kontrole (CPC 83104).

Kad je riječ o uslugama računalnog sustava rezervacija (CRS), ako pružatelji usluga CRS-a koji posluju izvan Europske unije zračnim prijevoznicima iz Europske unije ne dodijele jednak (odnosno nediskriminirajući) pristup kao onaj koji zračnim prijevoznicima iz treće zemlje dodjeljuju pružatelji usluga CRS-a iz Europske unije u Europskoj uniji ili ako zračni prijevoznici izvan Europske unije pružateljima usluga CRS-a iz Europske unije ne dodijele jednak pristup kao onaj koji zračni prijevoznici u Uniji dodjeljuju pružateljima usluga CRS-a treće zemlje, mogu se poduzeti mjere kako bi pružatelji usluga CRS-a koji posluju u Europskoj uniji osigurali jednak diskriminatorni pristup zračnim prijevoznicima izvan Europske unije odnosno kako bi zračni prijevoznici iz Europske unije osigurali jednak pristup pružateljima usluga CRS-a izvan Europske unije.

Mjere:

EU: Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]); i Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju fizičkim osobama koje nisu državljani države članice EGP-a mogu se registrirati samo ako te osobe imaju domicil ili boravište u Belgiji neprekidno najmanje godinu dana. Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju stranim pravnim subjektima koji nisu osnovani u skladu s pravom države članice EGP-a mogu

([6]) Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL EU L 293, 31.10.2008., str. 3.).

([7]) Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89 (SL EU L 35, 4.2.2009., str. 47.).

se registrirati samo ako ti subjekti u Belgiji imaju sjedište poslovanja, zastupništvo ili ured neprekidno najmanje godinu dana (CPC 83104).

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

(c) Usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju – usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Za posredovanje obvezno je stalno ili dugotrajno boravište u Republici Bugarskoj za državljane zemalja koje nisu država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

U HU: Za obavljanje usluga posredovanja (kao što su arbitraža i mirenje) obvezno je odobrenje ministra nadležnog za pravosudni sustav koje se dodjeljuje upisom u registar, a može se dati samo pravnim ili fizičkim osobama koje imaju poslovni nastan ili boravište u Mađarskoj.

Mjere:

BG: Akt o posredovanju, članak 8.

HU: Zakon LV. iz 2002. o posredovanju.

(d) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje usluga kemičara i biologa obvezno je državljanstvo države članice.

U FR: Djelatnosti biologa mogu obavljati samo fizičke osobe, a obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

Mjere:

CY: Zakon o registraciji kemičara iz 1988. (Zakon 157/1988), kako je izmijenjen.

FR: Code de la Santé Publique (Zakonik o javnom zdravstvu).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: Za pružanje usluge tehničkog ispitivanja i analize obvezni su poslovni nastan u Bugarskoj u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima i upis u trgovački registar.

Za periodičnu provjeru dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu osoba bi trebala biti registrirana u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili Zakonom o neprofitnim pravnim osobama, ili bi trebala biti registrirana u drugoj državi članici EGP-a.

Ispitivanje i analizu sastava i čistoće zraka i vode može provoditi samo Ministarstvo okoliša i voda Bugarske ili njegove agencije u suradnji s Bugarskom akademijom znanosti.

Mjere:

BG: Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode;

Zakon o mjeriteljstvu;

Zakon o čistom zraku; i

Zakon o vodama, Pravilnik N-32 o periodičnoj provjeri dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Za biologe, kemijske analitičare, agronome i „periti agrari" obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljani treće zemlje mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa; i Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara.

(e) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Boravište ili poslovni domicil u Italiji obvezni su za upis u registar geologa, što je potrebno za obavljanje djelatnosti geodeta ili geologa u svrhu pružanja usluga povezanih s istraživanjem rudnika te upravljanjem njima itd. Državljanstvo države članice je obvezno; no strani državljani mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Geolozi: Zakon 112/1963, članci 2. i 5.; D.P.R. 1403/1965, članak 1.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Za rad u području geodezije, kartografije i katastarske izmjere fizičke osobe moraju imati državljanstvo i boravište u državi članici EGP-a ili Švicarskoj Konfederaciji. Za pravne subjekte obvezan je upis u trgovački registar prema zakonodavstvu države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Mjere:

BG: Zakon o katastru i registru imovine; Zakon o geodeziji i kartografiji.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje relevantnih usluga obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 224/1990, kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U FR: Za usluge istraživanja i ispitivanja obvezan je poslovni nastan. Od tog se zahtjeva može odustati za znanstvene istraživače, na temelju odluke ministra nadležnog za znanstvena istraživanja, u dogovoru s ministrom nadležnim za vanjske poslove.

Mjere:

FR: Zakon 46-942 od 7. svibnja 1946. i Dekret br. 71-360 od 6. svibnja 1971.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U HR: Osnovne geološke, geodetske i rudarske konzultantske usluge te povezane konzultantske usluge u području zaštite okoliša na državnom području Hrvatske smiju se pružati samo zajedno s domaćim pravnim osobama ili preko njih.

Mjere:

HR: Pravilnik o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN 57/10), članci od 32. do 35.

(f) Usluge povezane s poljoprivredom (CPC 88 (dio))

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: Za biologe, kemijske analitičare, agronome i „periti agrari" obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljani treće zemlje mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa; Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara.

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U PT: Djelatnosti biologa, kemijskog analitičara i agronoma mogu obavljati samo fizičke osobe. Za državljane trećih zemalja primjenjuje se režim reciprociteta (a ne zahtjev u pogledu državljanstva) u slučaju inženjera i tehničkih inženjera. Za biologe ne postoji zahtjev u pogledu državljanstva ni zahtjev reciprociteta.

Mjere:

PT: Uredba sa zakonskom snagom 119/92, izmijenjena Zakonom 123/2015, 2. rujna (Ordem Engenheiros);

Zakon 47/2011 izmijenjen Zakonom 157/2015, 17. rujna (Ordem dos Engenheiros Técnicos); i

Uredba sa zakonskom snagom 183/98, izmijenjena Zakonom 159/2015, 18. rujna (Ordem dos Biólogos).

(g) Sigurnosne usluge (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U IT: Za pribavljanje potrebnog odobrenja za pružanje zaštitarskih usluga i prijevoz vrijedne imovine obvezno je državljanstvo države članice i boravište.

U PT: Strani državljani ne smiju pružati prekogranične sigurnosne usluge.

Za specijalizirano osoblje obvezno je državljanstvo.

Mjere:

IT: Zakon o javnoj sigurnosti (TULPS) 773/1931, članci od 133. do 141.; Kraljevski dekret 635/1940, članak 257.

PT: Zakon 34/2013, izmijenjen Zakonom 46/2019, 16. svibnja; i Pravilnik 273/2013, izmijenjen Odlukom 106/2015, 13. travnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Boravište je obvezno za fizičke osobe koje podnose zahtjev za odobrenje za pružanje sigurnosnih usluga.

Boravište je obvezno i za rukovoditelje i većinu članova upravnog odbora pravnog subjekta koji podnosi zahtjev za dozvolu za obavljanje sigurnosnih usluga. Međutim, boravište za rukovoditelje i članove upravnog odbora nije obvezno ako tako nije navedeno u međunarodnim sporazumima ili nalozima koje je izdalo Ministarstvo pravosuđa.

Mjere:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EE: Za zaštitare je obvezno boravište.

Mjere:

EE: Turvaseadus (Zakon o sigurnosti), članci 21. i 22.

(h) Usluge posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti):

U BE: U svim regijama u Belgiji trgovačko društvo sa sjedištem izvan EGP-a mora dokazati da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla. U Valonskoj regiji usluge posredovanja u zapošljavanju mora pružati posebna vrsta pravnog subjekta (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Trgovačko društvo sa sjedištem izvan EGP-a mora dokazati da ispunjava uvjete utvrđene u dekretu (na primjer, u pogledu vrste pravnog subjekta). U njemačkoj zajednici trgovačko društvo sa sjedištem izvan EGP-a mora ispunjavati kriterije za prihvat utvrđene u navedenom dekretu (CPC 87202).

Mjere:

BE: Flamanska regija: Članak 8. stavak 3., Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Valonska regija: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Dekret od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 7.; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Odluka Vlade Valonije od 10. prosinca 2009. o provedbi Dekreta od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 4.

Njemačka zajednica: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, članak 6.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U DE: Za dobivanje dozvole za rad agencije za privremeno zapošljavanje obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili komercijalna prisutnost u Europskoj uniji, u skladu s člankom 3. stavcima od 3. do 5. Zakona o privremenom radu (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz). Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nemaju boravište u EGP-u za određene djelatnosti, npr. za djelatnosti u sektoru zdravstva i skrbi. Licencija ili njezino produljenje odbija se ako društva, dijelovi društava ili dodatna društva koja se ne nalaze u EGP-u namjeravaju sklopiti privremeni ugovor o radu na temelju članka 3. stavka 2. Zakona o privremenom radu (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz).

U ES: Prije početka rada agencije za posredovanje u zapošljavanju moraju dostaviti ovjerenu izjavu kojom potvrđuju da ispunjavaju zahtjeve iz važećeg zakonodavstva (CPC 87201, 87202).

Mjere:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Socijalni zakonik, svezak treći) – Promicanje zapošljavanja;

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Uredba o zapošljavanju stranaca).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

(i) Usluge usmenog i pismenog prevođenja (CPC 87905)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: Za obavljanje službenih usluga prevođenja strane fizičke osobe moraju imati dozvolu za dugotrajno, produženo ili stalno boravište u Republici Bugarskoj.

Mjere:

BG: Uredba o legalizaciji, ovjeri i prijevodu dokumenata.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje usluga službenih prijevoda i ovjere obvezan je upis u Registar sudskih tumača Vijeća za upis sudskih tumača. Obvezno je državljanstvo.

U HR: Ovlašteni prevoditelji moraju imati državljanstvo države članice EGP-a.

Mjere:

CY: Zakon o upisu i reguliranju usluga ovlaštenih prevoditelja iz 2019. (45(I)/2019), kako je izmijenjen.

HR: Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (NN 88/2008), članak 2.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Ovlašteni prevoditelji moraju imati boravište u EGP-u.

Mjere:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (Zakon o ovlaštenim prevoditeljima) (1231/2007), članak 2. stavak 1.

(j) Ostale poslovne usluge (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 87901, 87902, 88493, 893 (dio), 85990 (dio), 87909, ISIC 37)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: Poslovni nastan potreban je za zalagaonice (CPC 87909 (dio)).

Mjere:

SE: Zakon o zalagaonicama (1995:1000).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U PT: Za pružanje usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja obvezno je državljanstvo države članice (CPC 87901, 87902).

Mjere:

PT: Zakon 49/2004.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Za pružanje usluga dražbi potrebna je dozvola. Za dobivanje dozvole (za pružanje usluga dobrovoljnih javnih dražbi) društvo mora biti osnovano u Češkoj, a fizička osoba mora imati dozvolu boravka, pri čemu društvo odnosno fizička osoba moraju biti registrirani u Komercijalnom registru Češke (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio)).

Mjere:

CZ: Zakon br. 455/1991 zb.;

Zakon o dozvolama za obavljanje djelatnosti; i

Zakon br. 26/2000 zb., o javnim dražbama.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Usluge koje se odnose na povrat i upotrebu ambalaže može pružati samo ovlašteno društvo za ambalažu, koje mora biti osnovano kao pravna osoba (CPC 88493, ISIC 37).

Mjere:

CZ: Zakon 477/2001 zb. (Zakon o ambalaži) stavak 16.

Rezerva br. 7 – Građevinske usluge

Sektor – podsektor:	Graditeljstvo i povezane inženjerske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 51
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U CY: Obvezno je državljanstvo.

Mjera:

CY: Zakon o registraciji i kontroli izvođača građevinskih i tehničkih radova iz 2001. (29(I)/2001), članci 15. i 52.

Rezerva br. 8 – Usluge distribucije

Sektor – podsektor:	Usluge distribucije – općenito, distribucija duhanskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 3546, 621 (dio), 6222, 631, 632 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Usluge distribucije (CPC 3546, 631, 632 osim 63211, 63297, 62276, 621 (dio))

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za usluge distribucije koje pružaju farmaceutski zastupnici (CPC 62117) obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 74(I) 2020, kako je izmijenjen.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U LT: Za distribuciju pirotehničkih sredstava obvezna je dozvola. Dozvola se može izdati samo pravnim osobama iz Europske unije (CPC 3546).

Mjere:

LT: Zakon o nadzoru prometa pirotehničkim sredstvima za civilnu upotrebu (23. ožujka 2004. br. IX-2074).

(b) Distribucija duhana (CPC 6222 (dio), 62228, 6310 (dio), 63108)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U ES: Za poslovni nastan obvezno je državljanstvo države članice. Samo fizičke osobe mogu raditi kao prodavači duhana. Svaki prodavač duhana može imati najviše jednu dozvolu (CPC 63108).

U FR: Za prodavače duhana (buraliste) (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)) obvezno je državljanstvo.

Mjere:

ES: Zakon 14/2013 od 27. rujna 2014.

FR: Code général des impôts (Opći porezni zakonik).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT: Pri odobravanju prednost se daje državljanima država članica EGP-a (CPC 63108).

Mjere:

AT: Zakon o monopolu u sektoru duhanskih proizvoda iz 1996., članci 5. i 27.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U IT: Za distribuciju i prodaju duhana potrebna je dozvola. Dozvola se izdaje u okviru javnih postupaka. Izdavanje dozvola podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska rasprostranjenost postojećih prodajnih mjesta (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)).

Mjere:

IT: Zakonodavni dekret 184/2003;

Zakon 165/1962;

Zakon 3/2003;

Zakon 1293/1957;

Zakon 907/1942; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 1074/1958.

Rezerva br. 9 – Obrazovne usluge

Sektor – podsektor:	Obrazovne usluge (privatno financirane)
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, 922, 923, 924
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U CY: Za vlasnike i većinske dioničare u privatno financiranoj školi obvezno je državljanstvo države članice. Čileanski državljani mogu dobiti odobrenje ministra obrazovanja u skladu s propisanim oblikom i uvjetima.

Mjere:

CY: Zakon o privatnim školama iz 2019. (br. 147(I)/2019), kako je izmijenjen; Zakon o visokim učilištima iz 1996. (br. 67 (I)/1996), kako je izmijenjen; Zakon o privatnim sveučilištima (osnivanje, upravljanje i nadzor) iz 2005. (br. 109(I)/2005), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Privatno financirane osnovnoškolske i srednjoškolske obrazovne usluge mogu pružati samo ovlaštena bugarska poduzeća (obvezna je komercijalna prisutnost). Odlukom Vijeća ministara na prijedlog ministra obrazovanja i znanosti bugarski vrtići i škole sa stranim udjelom u vlasništvu mogu se osnovati ili preoblikovati na zahtjev udruženja, trgovačkih društava ili poduzeća bugarskih i stranih fizičkih i pravnih subjekata koji su propisno registrirani u Bugarskoj. Vrtići i škole u stranom vlasništvu mogu se osnovati ili preoblikovati na zahtjev stranih pravnih subjekata u skladu s međunarodnim sporazumima i konvencijama te na temelju prethodnih odredaba. Strana visoka učilišta ne mogu osnovati društva kćeri na državnom području Bugarske. Strana visoka učilišta u Bugarskoj mogu otvoriti fakultete, odsjeke, institute i visoke škole samo u skladu s ustrojem bugarskih srednjih škola i u suradnji s njima (CPC 921, 922).

Mjere:

BG: Zakon o predškolskom i školskom obrazovanju i

Zakon o visokom obrazovanju, stavak 4. dodatnih odredaba.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U SI: Samo slovenske fizičke ili pravne osobe mogu osnovati privatno financirane osnovne škole. Pružatelj usluge mora osnovati registrirano sjedište ili podružnicu (CPC 921).

Mjere:

SI: Zakon o organizaciji i financiranju obrazovanja (Službeni list Republike Slovenije br. 12/1996) i njegove izmjene, članak 40.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ i SK: Za podnošenje zahtjeva za državno odobrenje za rad privatno financirane visokoškolske ustanove obvezan je poslovni nastan u državi članici. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge u području tehničkog i strukovnog obrazovanja nakon srednjoškolskog (CPC 92310).

Mjere:

CZ: Zakon br. 111/1998, zb. (Zakon o visokom obrazovanju), članak 39.; i

Zakon br. 561/2004 zb., o predškolskom, osnovnoškolskom, srednjoškolskom, visokom stručnom i drugom obrazovanju (Zakon o obrazovanju).

SK: Zakon br. 131 od 21. veljače 2002. o sveučilištima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori te prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman:

U EL: Za vlasnike i većinu članova upravnog odbora u privatno financiranim osnovnim i srednjim školama te za nastavnike u privatno financiranim osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, 922). Sveučilišno obrazovanje pružaju isključivo ustanove koje su potpuno samostalne javnopravne osobe. Međutim, u skladu sa Zakonom 3696/2008 rezidenti Europske unije (fizičke ili pravne osobe) mogu osnovati privatno financirane ustanove višeg i visokog obrazovanja koje dodjeljuju potvrde koje se ne smatraju jednakovrijednima sveučilišnim stupnjevima (CPC 923).

Mjere:

EL: Zakoni 682/1977, 284/1968, 2545/1940, Predsjednička odluka 211/1994, kako je izmijenjena Predsjedničkom odlukom 394/1997, Ustav Helenske Republike, članak 16. stavak 5. i Zakon 3549/2007.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FR: Za poučavanje u privatno financiranoj obrazovnoj ustanovi obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, 922, 923). Međutim, državljani Čilea mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela za poučavanje u ustanovama osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja. Državljani Čilea mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela i za osnivanje i vođenje ustanova osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja ili upravljanje njima. To se odobrenje dodjeljuje na diskrecijskoj osnovi.

Mjere:

FR: Code de l'éducation (Zakonik o obrazovanju).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U MT: Pružatelji usluga koji žele pružati privatno financirane usluge visokog obrazovanja ili obrazovanja odraslih moraju pribaviti dozvolu Ministarstva obrazovanja i zapošljavanja. Odluka o izdavanju dozvole može biti diskrecijska (CPC 923, 924).

Mjere:

MT: Pravna obavijest 296 iz 2012.

Rezerva br. 10 – Usluge u području okoliša

Sektor – podsektor:	Usluge u području okoliša – prerada i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme; zaštita okolnog zraka i klime, usluge čišćenja ispušnih plinova
Industrijska klasifikacija:	CPC 9402 (dio), 9404
Vrsta rezerve:	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U SE: Samo subjekti koji su osnovani u Švedskoj ili imaju glavni ured u Švedskoj mogu dobiti odobrenje za pružanje usluga kontrole ispušnih plinova (CPC 9404).

U SK: Za preradu i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, otpadnih ulja, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme obvezno je osnovati društvo u državi članici EGP-a (uvjet u pogledu boravišta) (CPC 9402 (dio)).

Mjere:

SE: Zakon o vozilima (2002:574).

SK: Zakon 79/2015 o otpadu.

Rezerva br. 11 – Zdravstvene i socijalne usluge

Sektor – podsektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 931, 933
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: Za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (osim bolničkih usluga) te socijalne usluge potrebno je odobrenje za izvršavanje upravljačkih funkcija. U postupku izdavanja odobrenja uzima se u obzir raspoloživost lokalnih rukovoditelja.

Mjere:

FR: Loi nº 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi nº2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la Loi nº2009-879 dite HPST, Loi nº47-1775 portant statut de la coopération; i Code de la santé publique (Zakonik o javnom zdravstvu).

Rezerva br. 12 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Sektor – podsektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima – hoteli, restorani te priprema i dostava hrane i pića (catering); usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja); usluge turističkih vodiča

Industrijska klasifikacija:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori te prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) može pružati osoba sa sjedištem u EGP-u ako navedena osoba nakon uspostave poslovnog nastana na državnom području Bugarske dostavi presliku dokumenta kojim se potvrđuje njezino pravo na obavljanje te djelatnosti te potvrdu ili drugi dokument koji je izdala kreditna institucija ili osiguratelj i koji sadržava podatke o postojanju osiguranja kojim je pokrivena odgovornost navedene osobe za štetu koja može nastati kao rezultat skrivljenog neizvršenja profesionalnih dužnosti. Broj stranih rukovoditelja ne smije biti veći od broja rukovoditelja koji su bugarski državljani, ako je javni (državni ili općinski) udio u vlasničkom kapitalu bugarskog trgovačkog društva veći od 50 %. Turistički vodiči moraju imati državljanstvo države članice EGP-a (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Mjere:

BG: Zakon o turizmu, članci 61., 113. i 146.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Dozvola za osnivanje turističkog putničkog društva ili agencije i upravljanje njima te produljenje dozvole za poslovanje postojećeg društva ili agencije izdaje se samo fizičkim ili pravnim osobama iz Europske unije. Ni jedno nerezidentno društvo, osim onih koja imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, ne može u Republici Cipru organizirano ili stalno obavljati djelatnosti iz članka 3. prethodno navedenog Zakona, osim ako ga zastupa rezidentno društvo. Za pružanje usluga turističkih vodiča, putničkih agencija i turoperatora obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7471, 7472).

Mjere:

CY: Zakon o turističkim uredima, putničkim agencijama i turističkim vodičima iz 1995. (Zakon 41(I)/1995), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EL: Državljani trećih zemalja moraju steći diplomu škole za turističke vodiče pri grčkom Ministarstvu turizma kako bi imali pravo na obavljanje djelatnosti. Odstupajući od prethodno navedenih odredaba, obavljanje djelatnosti iznimno se može privremeno (do najviše godinu dana) odobriti građanima trećih zemalja pod određenim točno utvrđenim uvjetima u slučaju potvrđenog nepostojanja turističkog vodiča za određeni jezik.

Mjere:

EL: Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B), članak 50. Zakona 4403/2016, članak 47. Zakona 4582/2018 (Službeni list 208/A).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U ES (u ES se primjenjuje i na regionalnu razinu vlasti): Za pružanje usluga turističkog vodiča obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7472).

U HR: Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u kućanstvima i na ruralnim imanjima obvezno je državljanstvo države članice EGP-a (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Mjere:

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, članak 4., por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, članak 88.;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, članak 5.;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; i

Región de Murcia: Decreto n. 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12); i Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07 i 88/10).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HU: Za prekogranično pružanje usluga putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) te usluga turističkih vodiča potrebna je dozvola koju izdaje Mađarski ured za izdavanje trgovinskih dozvola. Dozvole su ograničene na državljane država članica EGP-a i pravne osobe sa sjedištem u EGP-u (CPC 7471, 7472).

U IT (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Turistički vodiči iz zemalja izvan Europske unije moraju pribaviti posebnu dozvolu pokrajine kako bi mogli obavljati usluge profesionalnog turističkog vodiča. Turistički vodiči iz država članica mogu slobodno obavljati djelatnost i nije im potrebna ta dozvola. Dozvola se izdaje turističkim vodičima koji dokažu da posjeduju odgovarajuću stručnost i znanje (CPC 7472).

Mjere:

HU: Zakon CLXIV. iz 2005. o trgovini, Uredba vlade br. 213/1996 (XII.23.) o organizaciji putovanja i djelatnostima putničkih agencija.

IT: Zakon 135/2001, članci 7.5. i 6.; i Zakon 40/2007 (DL 7/2007).

Rezerva br. 13 – Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Sektor – podsektor:	Rekreacijske usluge; ostale sportske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 962, 96419 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Usluge novinskih agencija (CPC 962)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U CY: Osnivanje tiskovne agencije/podružnice agencije i upravljanje njima u Cipru odobrava se samo građanima Cipra ili EU-a ili pravnim osobama kojima upravljaju građani Cipra ili EU-a.

Mjere:

CY: Zakon o tisku (br. 145/89), kako je izmijenjen.

(b) Ostale sportske usluge (CPC 96419)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori te prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): Poslovanje škola skijanja i usluge planinarskih vodiča uređeni su zakonima saveznih pokrajina (*Bundesländer*). Za pružanje tih usluga može biti obvezno državljanstvo države članice EGP-a. Može biti obvezno da poduzeća imenuju glavnog direktora koji je državljanin države članice EGP-a.

Mjere:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. br. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. br. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. br. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBl. br. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. br. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. br. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. br. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. br. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. br. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. br. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. br. 55/02, članak 4. stavak 2. točka (a);

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. br. 54/02; i

Beč: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. br. 37/02.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za otvaranje plesne škole i za obavljanje djelatnosti tjelesnog odgoja obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 65(I)/1997, kako je izmijenjen; i

Zakon 17(I)/1995, kako je izmijenjen.

Rezerva br. 14 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

Sektor – podsektor:	Usluge prijevoza – ribolov i vodni prijevoz – sve druge komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom; vodni prijevoz i pomoćne usluge u vodnom prijevozu; željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu; cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu; pomoćne usluge u zračnom prijevozu
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Pomorski prijevoz i pomoćne usluge u pomorskom prijevozu. Sve komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, 742 (dio), 745, 74540, 74520, 74590, 882)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Prijevoz i sve djelatnosti koje se odnose na vodogradnju i podvodne tehničke radove, ispitivanje i crpljenje minerala i drugih anorganskih resursa, peljarenje, skladištenje, prihvat otpada, mješavina vode i ulja itd., a koji se obavljaju plovilima u unutarnjim vodama i teritorijalnome moru Bugarske, mogu obavljati samo plovila koja plove pod bugarskom zastavom ili plovila koja plove pod zastavom druge države članice.

Za popratne usluge obvezno je državljanstvo. Kapetan i glavni inženjer plovila obvezno moraju biti državljani države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Mjere:

BG: Zakonik o trgovačkoj mornarici; Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske; Pravilnik o uvjetima i redoslijedu odabira bugarskih prijevoznika putnika i tereta u skladu s međunarodnim ugovorima; i Pravilnik br. 3 o servisiranju plovila bez posade.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: Pružatelji usluga peljarenja te usluge mogu obavljati u Danskoj samo ako imaju domicil u EGP-u te su ih danska tijela registrirala i odobrila u skladu s danskim Zakonom o peljarenju (CPC 74520).

Mjere:

DK: Danski Zakon o peljarenju, članak 18.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Plovilo koje ne pripada državljaninu države članice može se upotrebljavati na njemačkim saveznim vodnim putovima samo za aktivnosti osim prijevoza i pomoćnih usluga nakon dobivanja posebnog odobrenja. Izuzeća za plovila iz zemalja izvan Europske unije mogu se odobriti samo ako nisu dostupna plovila iz Europske unije, ako su plovila iz Europske unije dostupna pod vrlo nepovoljnim uvjetima ili na temelju reciprociteta. Izuzeća za plovila koja plove pod čileanskom zastavom mogu se odobriti na temelju reciprociteta (članak 2. stavak 3. KüSchVO-a). Sve djelatnosti obuhvaćene područjem primjene zakona o peljarenju uređene su te je akreditacija ograničena na državljane država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Stavljanje na raspolaganje objekata za peljarenje i upravljanje tim objektima ograničeno je na tijela javne vlasti ili društva koje ta tijela ovlaste.

Za najam ili zakup plovila duge plovidbe s rukovateljima ili bez njih te za najam ili zakup plovila unutarnje plovidbe bez rukovatelja, sklapanje ugovora za prijevoz tereta brodovima pod stranom zastavom ili zakup takvih plovila može se ograničiti, ovisno o raspoloživosti brodova koji plove pod njemačkom zastavom ili zastavom druge države članice.

Poslovi između rezidenata i nerezidenata unutar gospodarskog područja mogu biti ograničeni (vodni prijevoz, popratne usluge za vodni prijevoz, najam brodova, zakup brodova bez rukovatelja (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)) ako se odnose na sljedeće:

i. najam plovila za prijevoz unutarnjim plovnim putovima koja nisu registrirana na gospodarskom području;

ii. prijevoz tereta tim plovilima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima; ili

iii. usluge tegljenja tim plovilima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima.

Mjere:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; Zakon o zaštiti zastave);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschiffahrt (Binnenschiffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschiffahrt (Binnenschifferferentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschiffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); i

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: Popratne usluge u pomorskom prijevozu koje se pružaju u finskom moru ograničene su na flote koje plove pod zastavom Finske, Europske unije ili Norveške (CPC 745).

Mjere:

FI: Merilaki (Zakon o pomorstvu) (674/1994); i

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), članak 4.

(b) Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu (CPC 711, 743)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: Samo državljani države članice mogu pružati usluge željezničkog prijevoza ili popratne usluge u željezničkom prijevozu u Bugarskoj. Ministar prometa željezničkim prijevoznicima koji su registrirani kao trgovci izdaje dozvolu za obavljanje željezničkog prijevoza putnika ili tereta (CPC 711, 743).

Mjere:

BG: Zakon o željezničkom prijevozu, članci 37. i 48.

(c) Cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): Za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima ugovornih stranaka EGP-a te pravnim osobama iz Europske unije koje imaju sjedište u Austriji. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta (CPC 712).

Mjere:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Zakon o prijevozu robe), BGBl. br. 593/1995; članak 5.;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (Zakon o povremenom prijevozu), BGBl. br. 112/1996; članak 6.; i

Kraftfahrliniengesetz (Zakon o redovnom prijevozu), BGBl. I br. 203/1999 kako je izmijenjen, članci 7. i 8.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EL: Za prijevoznike u cestovnom prijevozu tereta. Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza tereta potrebna je grčka dozvola. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta (CPC 7123).

Mjere:

EL: Dozvole za cestovne prijevoznike tereta: grčki zakon 3887/2010 (Službeni list vlade A' 174), kako je izmijenjen člankom 5. Zakona 4038/2012 (Službeni list vlade A' 14).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je imati poslovni nastan u Češkoj Republici.

Mjere:

CZ: Zakon br. 111/1994., zb., o cestovnom prijevozu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U SE: Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola. Kriteriji za dobivanje dozvole za upravljanje taksijem uključuju da je trgovačko društvo imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza (vrijedi de facto uvjet u pogledu boravišta – vidjeti švedsku rezervu u pogledu vrsta poslovnog nastana).

Kriteriji za dobivanje dozvole za ostale cestovne prijevoznike zahtijevaju da trgovačko društvo ima poslovni nastan u Europskoj uniji i poslovnu jedinicu u Švedskoj te da imenuje fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza koja mora imati boravište u Europskoj uniji.

Mjere:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (Zakon o profesionalnim vozačima);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (Vladina uredba o profesionalnim vozačima);

Taxitrafiklag (2012:211) (Zakon o taksijima); i

Taxitrafikförordning (2012:238) (Vladina uredba o taksijima).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SK: Koncesija za pružanje usluga prijevoza taksijem i dozvola za taksi centrale može se dodijeliti osobi koja ima boravište ili poslovni nastan na državnom području Slovačke Republike ili druge države članice EGP-a.

Mjere:

SK: Zakon 56/2012, zb., o cestovnom prijevozu.

(d) Pomoćne usluge u zračnom prijevozu

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: Za zemaljske usluge može biti obvezan poslovni nastan na području Europske unije. Zahtijeva se reciprocitet.

Mjere:

EU: Direktiva Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. ([8])

U BE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Za zemaljske usluge obvezan je reciprocitet.

([8]) Direktiva Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice (SL EU L 272, 25.10.1996., str. 36.).

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (članak 18.);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (članak 14.); i

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (članak 14.).

(e) Popratne usluge u svim vrstama prijevoza (CPC 748 (dio))

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Usluge carinjenja mogu pružati samo osobe s boravištem u Europskoj uniji ili pravne osobe s poslovnim nastanom u Europskoj uniji.

Mjere:

EU: Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]).

(f) Pružanje usluga kombiniranog prijevoza

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Osim u FI: Samo prijevoznici s poslovnim nastanom u državi članici koji ispunjavaju uvjete poslovanja i pristupa tržištu prijevoza robe između država članica mogu, u okviru kombiniranog prijevoza između država članica, obavljati početne ili završne dionice cestovnog prijevoza koje su sastavni dio kombiniranog prijevoza i koje mogu ili ne moraju uključivati prelazak granice. Primjenjuju se ograničenja koja utječu na sve oblike prijevoza.

Mogu se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se porezi na motorna vozila koji se primjenjuju na cestovna vozila, kad je riječ o pravcima kombiniranog prijevoza, smanje ili nadoknade.

Mjere:

EU: Direktiva Vijeća 1992/106/EEZ ([10]).

Rezerva br. 15 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom

Sektor – podsektor:	Rudarstvo i vađenje – materijali za proizvodnju energije; rudarstvo i vađenje – metalne rudače i druge vrste rudarstva; Djelatnosti povezane s energijom – proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; i usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 (dio), 8675, 883, 887
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama

([9]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL EU L 269, 10.10.2013., str. 1.).

([10]) Direktiva Vijeća 92/106/EEZ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica (SL EU L 368, 17.12.1992., str. 38.).

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Rudarstvo i vađenje (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12: CPC 5115, 7131, 8675, 883)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U BG: Djelatnosti ispitivanja ili istraživanja podzemnih prirodnih resursa na državnom području Republike Bugarske, u epikontinentalnom pojasu i u isključivom gospodarskom pojasu u Crnom moru, podliježu odobrenju, dok djelatnosti crpljenja i iskorištavanja podliježu koncesiji koja se dodjeljuje u skladu sa Zakonom o podzemnim prirodnim resursima.

Društva koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su izravno ili neizravno povezana s takvim društvima ne smiju sudjelovati u otvorenim postupcima za dodjelu dozvola ili koncesija za ispitivanje, istraživanje ili crpljenje prirodnih resursa, uključujući rudače uranija i torija, niti upravljati postojećom dozvolom ili koncesijom koja je dodijeljena jer su takve djelatnosti isključene, uključujući mogućnost registracije geološkog ili komercijalnog otkrića ležišta koje je rezultat istraživanja.

Vađenje rudače uranija zabranjeno je Dekretom Vijeća ministara br. 163. od 20. kolovoza 1992.

U pogledu istraživanja i vađenja rudače torija primjenjuje se opći sustav dozvola i koncesija. Odluke kojima se dopušta istraživanje i vađenje rudače torija donose se u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, pojedinačno za svaki slučaj.

U skladu s Odlukom Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012. (kako je izmijenjena 14. lipnja 2012.) zabranjena je svaka primjena tehnologije hidrauličkog frakturiranja, odnosno frakiranja, za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina.

Zabranjeno je istraživanje i vađenje plina iz škriljevca (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).

Mjere:

BG: Zakon o podzemnim prirodnim resursima;

Zakon o koncesiji;

Zakon o privatizaciji i postprivatizacijskom nadzoru;

Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije; Odluka Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012.; Zakon o gospodarskim i financijskim odnosima s društvima registriranima na područjima s povlaštenim poreznim tretmanom, osobama koje su pod njihovom kontrolom i njihovim stvarnim vlasnicima; i Zakon o podzemnim resursima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U CY: Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za djelatnosti ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika koje provodi bilo koji subjekt koji je pod stvarnom kontrolom Čilea ili državljana Čilea. Nakon dodjele odobrenja nijedan subjekt ne smije doći pod izravnu ili neizravnu kontrolu Čilea ili državljana Čilea bez prethodnog odobrenja Vijeća ministara. Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za subjekt koji je pod stvarnom kontrolom Čilea ili državljana Čilea ako Čile subjektima iz Republike Cipar ili subjektima iz država članica, u odnosu na pravo na pristup i obavljanje djelatnosti ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika, ne odobrava tretman koji je usporediv s onime koji Republika Cipar ili država članica odobrava subjektima iz Čilea (ISIC Rev 3.1 1110).

Mjere:

CY: Zakon o ugljikovodicima (ispitivanje, istraživanje i iskorištavanje) iz 2007., (Zakon 4(I)/2007), kako je izmijenjen.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SK: Za rudarstvo, djelatnosti povezane s rudarstvom i djelatnosti geoloških istraživanja obvezno je osnovati društvo u EGP-u (bez podružnica). Djelatnosti rudarstva i ispitivanja obuhvaćene Zakonom Slovačke Republike 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa regulirane su na nediskriminirajućoj osnovi, među ostalim na temelju mjera javne politike čiji je cilj očuvanje i zaštita prirodnih resursa i okoliša, kao što je odobrenje ili zabrana određenih rudarskih tehnologija. Podrazumijeva se da te mjere obuhvaćaju zabranu upotrebe izluživanja cijanidom u obradi ili rafiniranju minerala, zahtjev za posebnim odobrenjem u slučaju frakiranja za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina, te prethodno odobrenje na temelju lokalnog referenduma u slučaju nuklearnih ili radioaktivnih mineralnih resursa. Time se ne pojačavaju neusklađeni aspekti postojeće mjere na koju se donosi rezerva. (ISIC 10, 1112, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 i 883).

Mjere:

SK: Zakon 51/1988 o rudarstvu, eksplozivima i državnim upravljanjem rudarstvom; i Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja, Zakon 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: Za istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa potrebna je dozvola za vađenje nuklearnih materijala, koju dodjeljuje vlada. Dozvolu za iskorištavanje određenog rudarskog područje mora izdati vlada. Odobrenje se može dati fizičkoj osobi koja ima boravište u EGP-a ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u EGP-u. (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

U IE: Društva za istraživanje i vađenje minerala koja posluju u Irskoj moraju ondje biti prisutni. Kad je riječ o istraživanju minerala, društva (irska i strana) se za vrijeme izvođenja radova moraju koristiti uslugama zastupnika ili upravitelja istraživanjima koji ima boravište u Irskoj. Kad je riječ o rudarstvu, društvo koje je osnovano u Irskoj mora imati državnu koncesiju ili dozvolu za rudarstvo. Vlasništvo u takvom društvu nije ograničeno (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

U LT: Svi podzemni mineralni resursi (energenti, metali, industrijski i građevinski minerali) u Litvi u isključivom su državnom vlasništvu. Dozvole za geološko istraživanje ili iskorištavanje mineralnih sirovina mogu se dodijeliti fizičkoj osobi s boravištem u Europskoj uniji i EGP-u ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u Europskoj uniji i EGP-u.

Mjere:

FI: Kaivoslaki (Zakon o rudarstvu) (621/2011); i

Ydinenergialaki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987).

IE: Zakon o razvoju ruda 1940.–2017.; i Zakon o prostornom planiranju te propisi u području okoliša.

LT: Ustav Republike Litve iz 1992. Posljednja izmjena 21. ožujka 2019. br. XIII-2004, Zakon o podzemnim aktivnostima br. I-1034, 1995., nova redigirana verzija od 10. travnja 2001. br. IX-243, kako je zadnje izmijenjena 14. travnja 2016. br. XII-2308.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa, uključujući regulirane rudarske usluge, podliježe uvjetu poslovnog nastana ili državljanstva države članice EGP-a, Švicarske Konfederacije ili članice OECD-a (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Mjere:

SI: Zakon o rudarstvu iz 2014.

(b) Proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; usluge povezane s distribucijom energije (ISIC Rev. 3.1 40, 401, CPC 63297, 713, 742 (dio), 74220, 887)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Kad je riječ o transportu plina, odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Operator mreže mora imenovati glavnog direktora i tehničkog direktora koji je odgovoran za tehnički nadzor nad upravljanjem mrežom, a obojica moraju biti državljani države članice EGP-a. Kad je riječ o aktivnosti koju obavlja subjekt odgovoran za odstupanje, odobrenje se izdaje samo austrijskim državljanima ili državljanima druge države članice EU-a ili EGP-a.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i domicila ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom.

Za prijevoz robe, osim plina i vode, primjenjuje se sljedeće:

i. za fizičke osobe odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a koji moraju imati boravište u Austriji; i

ii. poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u Austriji. Provodi se ispitivanje gospodarskih potreba ili ispitivanje interesa. Prekograničnim cjevovodima ne smiju se ugroziti sigurnosni interesi Austrije i njezin status neutralne zemlje. Poduzeća i partnerstva moraju imenovati glavnog direktora koji mora biti državljanin države članice EGP-a. Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu državljanstva i boravišta odnosno sjedišta ako se upravljanje cjevovodom smatra nacionalnim gospodarskim interesom (CPC 713).

Mjere:

AT: Rohrleitungsgesetz (Zakon o prijevozu cjevovodima), BGBl. br. 411/1975 kako je izmijenjen, članci 5. i 15.;

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (Zakon o plinu), BGBl. I br. 107/2011, kako je izmijenjen, članci 43., 44., 90. i 93.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbor i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT (primjenjuje se samo na regionalnu razinu vlasti): Za prijenos i distribuciju električne energije odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Ako operator imenuje glavnog direktora ili zakupoprimca, ne primjenjuje se uvjet u pogledu domicila.

Pravne osobe (poduzeća) i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Oni moraju imenovati glavnog direktora ili zakupoprimca, pri čemu obojica moraju biti državljani države članice EGP-a s domicilom u EGP-u.

Nadležno tijelo može odustati od uvjeta u pogledu domicila i državljanstva ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Mjere:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBl. br. 59/2006, kako je izmijenjen;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBl. br. 7800/2005, kako je izmijenjen;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und – organisationsgesetz 2006), LGBl. br. 1/2006, kako je izmijenjen;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBl. br. 75/1999, kako je izmijenjen;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBl. br. 134/2011, kako je izmijenjen;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBl. br. 59/2003, kako je izmijenjen;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WElWG 2005, LGBl. br. 46/2005, kako je izmijenjen;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBl. br. 70/2005, kako je izmijenjen;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBl. br. 24/2006, kako je izmijenjen;

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: Obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, trgovinu njome te ostale aktivnosti subjekta na tržištu električne energije, te za proizvodnju, transport, distribuciju i skladištenje plina te trgovinu njime, kao i za proizvodnju i distribuciju toplinske energije. Takvo odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim osobama s boravišnom dozvolom ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u Europskoj uniji. (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887).

U LT: Dozvole za prijenos i distribuciju električne energije te javnu opskrbu i organizaciju trgovine električnom energijom mogu se izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi, podružnicama stranih pravnih osoba ili drugim organizacijama iz druge države članice s poslovnim nastanom u Republici Litvi. Dozvole za proizvodnju električne energije, razvoj kapaciteta za proizvodnju električne energije i izgradnju izravnih vodova mogu se izdati pojedincima s boravištem u Republici Litvi, pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi ili podružnicama pravnih osoba ili drugih organizacija iz druge države članice koje imaju poslovni nastan u Republici Litvi. Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge povezane s prijenosom i distribucijom električne energije uz naknadu ili na temelju ugovora (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

Za gorivo je obvezan poslovni nastan. Dozvole za prijenos i distribuciju, skladištenje goriva i ukapljivanje prirodnog plina mogu se izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u Republici Litvi, stranim pravnim osobama ili drugim organizacijama (podružnicama) iz druge države članice s poslovnim nastanom u Republici Litvi.

Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge povezane s prijenosom i distribucijom goriva uz naknadu ili na temelju ugovora (CPC 713, CPC 887).

U PL: Za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji:

i. proizvodnja goriva ili električne energije, osim sljedećega: proizvodnja krutih ili plinovitih goriva; proizvodnja električne energije iz izvora električne energije ukupnog kapaciteta od najviše 50 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; kogeneracija električne i toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; proizvodnja toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW;

ii. skladištenje plinovitih goriva u skladišnim postrojenjima, ukapljivanje prirodnog plina i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za ukapljeni prirodni plin (UPP) te skladištenje tekućeg plina, osim sljedećega: lokalno skladištenje tekućeg plina u postrojenjima kapaciteta manjeg od 1 MJ/s i skladištenja tekućih goriva u maloprodaji;

iii. prijenos ili distribucija goriva ili električne energije, osim: distribucija plinovitih goriva u mrežama kapaciteta manjeg od 1 MJ/s te prijenos i distribucija toplinske energije ako ukupan kapacitet koji su naručili kupci nije veći od 5 MW;

iv. trgovina gorivima ili energijom, osim sljedećega: trgovina krutim gorivima; trgovina električnom energijom korištenjem postrojenja napona manjeg od 1 kV u vlasništvu kupca; trgovina plinovitim gorivima ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od ekvivalenta od 100 000 EUR; trgovina ukapljenim plinom ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od 10 000 EUR; i trgovina plinovitim gorivima i električnom energijom na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koja brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona od 26. listopada 2000. o burzama robe, kao i trgovina toplinskom energijom ako kapacitet koji su naručili kupci ne premašuje 5 MW. Ograničenja u pogledu prometa ne primjenjuju se na usluge veleprodaje plinovitih goriva ili ukapljenog plina ili na usluge maloprodaje plina u boci.

Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Mjere:

CZ: Zakon br. 458/2000 zb. o uvjetima poslovanja i javnoj upravi u sektoru energetike (Zakon o energetici).

LT: Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973, nova redigirana verzija od 1. kolovoza 2011. Br. XI-1564, kako je zadnje izmijenjen 25. lipnja 2020. br. XIII-3140; Zakon Republike Litve o električnoj energiji od 20. srpnja 2000. br. VIII-1881, nova redigirana verzija od 7. veljače 2012., kako je zadnje izmijenjen 20. listopada 2020. br. XIII-3336; Zakon o potrebnim mjerama za zaštitu od prijetnji koje predstavljaju nesigurne nuklearne elektrane iz trećih zemalja od 20. travnja 2017. br. XIII-306, kako je zadnje izmijenjen 19. prosinca 2019. br. XIII-2705; Zakon Republike Litve o energiji iz obnovljivih izvora od 12. svibnja 2011. br. XI-1375.

PL: Zakon o energiji od 10. travnja 1997., članci 32. i 33.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije i prirodnog plina, trgovinu njima te opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom i prirodnim plinom obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Mjere:

SI: Energetski zakon (Zakon o energiji) 2014., Službeni list Republike Slovenije br. 17/2014; i Zakon o rudarstvu iz 2014.

Rezerva br. 16 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

Sektor – podsektor:	Poljoprivreda, lov, šumarstvo; uzgoj životinja i sobova, ribolov i akvakultura; izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenog medija
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja; Prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Poljoprivreda, lov i šumarstvo (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U IE: Poslovni nastan stranih rezidenata u djelatnostima proizvodnje brašna podliježe odobrenju (ISIC Rev. 3.1 1531).

Mjere:

IE: Zakon o poljoprivrednim proizvodima (žitarice), 1933.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FI: Samo državljani države članice EGP-a koji imaju boravište na području na kojem žive stada sobova mogu biti vlasnici sobova i uzgajati ih. Mogu se dodijeliti isključiva prava.

U FR: Kako bi osoba mogla postati član ili upravitelj poljoprivredne zadruge, mora dobiti prethodno odobrenje (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

U SE: Samo narod Sami može posjedovati i uzgajati sobove.

Mjere:

FI: Poronhoitolaki (Zakon o uzgoju sobova) (848/1990), poglavlje 1., članak 4., i Protokol 3. uz Ugovor o pristupanju Finske.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

SE: Zakon o uzgoju sobova (1971:437), odjeljak 1.

(b) Ribolov i akvakultura (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: Francuskom plovilu koje plovi pod francuskom zastavom može se izdati odobrenje za ribolov ili mu se može odobriti ribolov na temelju nacionalnih kvota samo ako se utvrdi stvarna gospodarska povezanost s državnim područjem Francuske te ako se plovilom upravlja i ako ga se kontrolira iz stalne poslovne jedinice koja se nalazi na državnom području Francuske (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Mjere:

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu).

(c) Proizvodnja – izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenog medija (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekograničnih usluga: nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U LV: Samo pravne osobe osnovane u Latviji i fizičke osobe iz Latvije imaju pravo osnovati masovne medije i djelovati u tom području. Podružnice nisu dopuštene (CPC 88442).

Mjere:

LV: Zakon o tisku i drugim masovnim medijima, članak 8.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE: U svim novinama, časopisima i ostalim periodičnim publikacijama koje se javno distribuiraju ili tiskaju mora se jasno navesti „odgovorni urednik” (puno ime i adresa fizičke osobe). Za odgovornog urednika može biti obvezno trajno boravište u Njemačkoj, Europskoj uniji ili državi članici EGP-a. Nadležno tijelo regionalne vlasti može dopustiti izuzeća (ISIC Rev. 3.1 22).

Mjere:

DE:

Regionalna razina:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH);

Thüringer Pressegesetz (TPG).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: Ako Čile talijanskim državljanima i poduzećima dopusti obavljanje tih djelatnosti, i Italija će čileanskim državljanima i poduzećima dopustiti obavljanje tih djelatnosti pod istim uvjetima. Ako Čile dopusti talijanskim ulagateljima da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u čileanskim izdavačkim kućama, i Italija će čileanskim ulagateljima dopustiti da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u talijanskim izdavačkim kućama pod istim uvjetima (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Mjere:

IT: Zakon 416/1981, članak 1. (i naknadne izmjene).

U pogledu liberalizacije ulaganja – viša uprava i upravni odbori:

U PL: Za obavljanje djelatnosti glavnog urednika novina i časopisâ obvezno je državljanstvo (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Mjere:

PL: Zakon od 26. siječnja 1984. o tisku, Službeni list, br. 5., točka 24., s naknadnim izmjenama.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U SE: Fizičke osobe koje su vlasnici periodičnih publikacija koje se tiskaju i objavljuju u Švedskoj moraju imati boravište u Švedskoj ili biti državljani države članice EGP-a. Vlasnici takvih periodičnih publikacija koji su pravne osobe moraju imati poslovni nastan u EGP-u. Periodične publikacije koje se tiskaju i objavljuju u Švedskoj te tehničke snimke moraju imati nadležnog urednika s domicilom u Švedskoj (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Mjere:

SE: Zakon o slobodi tiska (1949:105);

Temeljni zakon o slobodi izražavanja (1991:1469); i

Zakon o pravilnicima u pogledu Zakona o slobodi tiska i Temeljnog zakona o slobodi izražavanja (1991:1559).

Dodatak 17.-A-2

RASPORED ČILEA

1. „Opis” sadržava opći neobvezujući opis mjere na koju se stavka odnosi.

2. U skladu s člancima 17.14. i 18.8., članci dijela III. ovog Sporazuma posebno navedeni u elementu predmetnih obveza određene stavke ne primjenjuju se na nesukladne aspekte zakona, propisa ili drugih mjera utvrđenih u elementu mjera te stavke.

Sektor:	Svi
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 1.939, Službeni list, 10. studenoga 1977., Pravila za stjecanje, upravljanje i raspolaganje imovinom u državnom vlasništvu, glava I. (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I) Uredba sa zakonskom snagom (D.F.L.) 4 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 10. studenoga 1967. (Decreto con Fuerza de Ley (D.F.L.) 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, noviembre 10, 1967)
Opis:	Ulaganja Čile može dati na raspolaganje pravo vlasništva ili druga prava na „državnom zemljištu” samo čileanskim fizičkim ili pravnim osobama, osim ako se provode primjenjive zakonske iznimke, kao što je Uredba sa zakonskom snagom 1.939 (Decreto Ley 1.939). „Državno zemljište” u tu svrhu odnosi se na zemljište u državnom vlasništvu do udaljenosti od 10 kilometara od granice i do pet kilometara od obale, mjereno od linije plime. Nepokretnu imovinu koja se nalazi na područjima proglašenima „pograničnom zonom” na temelju D.F.L.-a 4 Ministarstva vanjskih poslova, 1967. (D.F.L. 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, 1967) ne mogu steći niti kao imovinu niti u obliku bilo kojeg drugog prava: (1) fizičke osobe s državljanstvom susjedne države; (2) pravne osobe sa sjedištem u susjednoj državi; (3) pravne osobe koje imaju najmanje 40 % kapitala u vlasništvu fizičkih osoba s državljanstvom susjedne države; ili (4) pravne osobe koje su pod stvarnom kontrolom tih fizičkih osoba. Neovisno o prethodno navedenom, to se ograničenje ne može primijeniti ako je izuzeće odobreno Vrhovnom odlukom (Decreto Supremo) na temelju razmatranja nacionalnog interesa.
Sektor:	Svi
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom (D.F.L.) 1 Ministarstva rada i socijalne skrbi, Službeni list, 24. siječnja 1994., Zakon o radu, preliminarni naslov, knjiga I., poglavlje III. (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, capítulo III)

Opis:	Ulaganja Najmanje 85 % zaposlenika koji rade za istog poslodavca moraju biti fizičke osobe državljani Čilea ili stranci koji imaju boravišta u Čileu dulje od pet godina. To se pravilo primjenjuje na poslodavce s više od 25 zaposlenika na temelju ugovora o radu (*contrato de trabajo* [1]). Stručno tehničko osoblje ne podliježe ovoj odredbi, kako je utvrdila Uprava za rad (Dirección del Trabajo). Smatra se da zaposlenik znači svaka fizička osoba koja pruža intelektualne ili materijalne usluge, u ovisnom ili podređenom odnosu, na temelju ugovora o radu.
Sektor:	Komunikacija
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbor (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Zakon 18.838, Službeni list, 30. rujna 1989., Nacionalno televizijsko vijeće, glave I., II. i III. (Ley 18.838, Diario Oficial, septiembre 30, 1989, Consejo Nacional de Televisión, Títulos I, II y III) Zakon 18.168, Službeni list, 2. listopada 1982., Opći zakon o telekomunikacijama, glave I., II. i III. (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II y III) Zakon 19.733, Službeni list, 4. lipnja 2001., Zakon o slobodama mišljenja i informiranja te novinarstvu, glave I. i III. (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Vlasnik medija društvenih komunikacija, poput onog koji redovito prenosi zvukove, tekstove ili slike, ili nacionalna novinska agencija, mora, u slučaju fizičke osobe, imati propisno utvrđeno boravište u Čileu, a u slučaju pravne osobe, biti osnovano s domicilom u Čileu ili imati agenciju ovlaštenu djelovati na državnom području Čilea. Isključivo državljani Čilea mogu biti predsjednici, upravitelji ili pravni zastupnici te pravne osobe. Vlasnik koncesije za pružanje (a) javnih telekomunikacijskih usluga; (b) posredničkih telekomunikacijskih usluga koje se pružaju telekomunikacijskim uslugama putem infrastrukture i mreža uspostavljenih u tu svrhu; i (c) zvučnog emitiranja, mora biti pravna osoba koja je osnovana i ima domicil u Čileu.

[1] Podrazumijeva se da ugovor o radu (*contrato de trabajo*) nije obvezan za pružanje prekogranične trgovine uslugama (CBTS).

	Isključivo državljani Čilea mogu biti predsjednici, rukovoditelji, upravitelji ili pravni zastupnici te pravne osobe. U slučaju usluga javne radiodifuzije upravni odbor može uključivati strance samo ako ne predstavljaju većinu. U slučaju medija društvene komunikacije, zakonski odgovorni direktor i osoba koja ga subrogira moraju biti državljani Čilea, s domicilom i boravištem u Čileu, osim ako se na mediju društvene komunikacije upotrebljava jezik koji nije španjolski. Zahtjevi za koncesije za javne radiodifuzije koje podnose pravne osobe u kojima stranci imaju udio veći od 10 % kapitala odobravaju se samo ako je prethodno dostavljen dokaz kojim se potvrđuje da su čileanskim državljanima u njihovoj zemlji podrijetla dodijeljena prava i obveze slični onima koje će podnositelji zahtjeva imati u Čileu. Nacionalno televizijsko vijeće (Consejo Nacional de Televisión) može kao opći zahtjev utvrditi da programi koji se emitiraju putem javnih (otvorenih) televizijskih kanala obuhvaćaju do 40 % čileanske produkcije.
Sektor:	Energetika
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Politički Ustav Republike Čilea, poglavlje III. (Constitución Política de la República de Chile, capítulo III) Zakon 18.097, Službeni list, 21. siječnja 1982., Ustavni organski zakon o koncesijama u rudarstvu, glave I., II. i III. (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III) Zakon 18.248, Službeni list, 14. listopada 1983., Zakon o rudarstvu, glave I. i II. (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y II) Zakon 16.319, Službeni list, 23. listopada 1965., Osnivanje čileanske komisije za nuklearnu energiju, glave I., II. i III. (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)
Opis:	Ulaganja Istraživanje, iskorištavanje i obrada (*beneficio*) tekućih ili plinovitih ugljikovodika, ležišta bilo koje vrste koja postoje u morskim vodama pod nacionalnom jurisdikcijom i ležišta bilo koje vrste koja se u cijelosti ili djelomično nalaze na područjima koja su klasificirana kao važna za nacionalnu sigurnost s učincima rudarenja, a koja se utvrđuju isključivo zakonom, mogu biti predmet upravnih koncesija ili posebnih ugovora o radu, podložno zahtjevima i uvjetima koji se utvrđuju, u svakom slučaju Vrhovnom odlukom. Podrazumijeva se da pojam „obrada” (*beneficio*) ne uključuje skladištenje, prijevoz ili rafiniranje energetskog materijala iz ovog stavka.

Proizvodnju nuklearne energije u miroljubive svrhe može obavljati isključivo čileanska komisija za nuklearnu energiju (Comisión Chilena de Energía Nuclear) sama ili, uz njezino odobrenje, zajedno s trećim osobama. Ako Komisija izda takvo odobrenje, može odrediti njegove odredbe i uvjete.

Sektor:	Rudarstvo
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Politički Ustav Republike Čilea, poglavlje III. (Constitución Política de la República de Chile, capítulo III) Zakon 18.097, Službeni list, 21. siječnja 1982., Ustavni organski zakon o koncesijama u rudarstvu, glave I., II. i III. (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III) Zakon 18.248, Službeni list, 14. listopada 1983., Zakon o rudarstvu, glave I. i III. (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y III) Zakon 16.319, Službeni list, 23. listopada 1965., Osnivanje čileanske komisije za nuklearnu energiju, glave I., II. i III. (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)
Opis:	Ulaganja Istraživanje, iskorištavanje i obrada (*beneficio*) litija, ležišta bilo koje vrste koja postoje u morskim vodama pod nacionalnom jurisdikcijom i ležišta bilo koje vrste koja se u cijelosti ili djelomično nalaze na područjima koja su klasificirana kao važna za nacionalnu sigurnost s učincima rudarenja, a koja se utvrđuju isključivo zakonom, mogu biti predmet upravnih koncesija ili posebnih ugovora o upravljanju, podložno zahtjevima i uvjetima koji se utvrđuju, u svakom slučaju Vrhovnom odlukom. Čile ima pravo prve ponude po tržišnim cijenama i uvjetima kupnje mineralnih proizvoda kada su torij i uranij sadržani u znatnim količinama. Podrazumijeva se da Čile može zahtijevati da proizvođači od rudarskih proizvoda odvoje dio: (a) tekućih ili plinovitih ugljikovodika; (b) litija; (c) ležišta bilo koje vrste koja postoje u morskim vodama pod nacionalnom jurisdikcijom; i (d) ležišta bilo koje vrste koja se u cijelosti ili djelomično nalaze na područjima koja su klasificirana kao važna za nacionalnu sigurnost s učincima rudarenja, a koja se utvrđuju samo zakonom, koja u znatnim količinama postoje u takvim rudarskim proizvodima i koja se mogu ekonomski i tehnički odvojiti, za isporuku državi ili za prodaju u ime države. U tu svrhu „ekonomski i tehnički odvojeni" znači da troškovi nastali pri povratu četiriju vrsta tvari navedenih u prethodnim točkama (a), (b) i (c) s pomoću dobrog tehničkog postupka te komercijalizacije i isporuke tih tvari moraju biti niži od njihove komercijalne vrijednosti.

	Podrazumijeva se da se postupcima za dodjelu upravnih koncesija ili posebnih ugovora o upravljanju, ovisno o slučaju, ne uspostavlja diskriminirajuće postupanje prema stranim ulagateljima. Međutim, ako Čile odluči iskorištavati bilo koji od prethodno navedenih rudarskih resursa natječajnim postupkom kojim se ulagačima dodjeljuje koncesija ili posebni ugovor o upravljanju, odluka će se temeljiti isključivo na uvjetima natječaja u transparentnom postupku konkurentnog i nediskriminirajućeg nadmetanja. Osim ako je drukčije navedeno u uvjetima ugovora ili koncesije, naknadni prijenos ili raspolaganje cijelim ili dijelom bilo kojeg prava dodijeljenog na temelju ugovora ili koncesije ne uvjetuje se državljanstvom stjecatelja. Nadalje, isključivo čileanska komisija za nuklearnu energiju (Comisión Chilena de Energía Nuclear) ili stranke koje je ta komisija ovlastila mogu izvršavati ili sklapati pravne radnje u pogledu izvađenih prirodnih atomskih materijala i litija, kao i njihovih koncentrata, derivata i spojeva.
Sektor:	Ribarstvo
Podsektor:	Akvakultura
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Dekret 430, pročišćeni, usklađeni i sistematizirani tekst Zakona 18.892 iz 1989. i njegove izmjene, Opći zakon o ribarstvu i akvakulturi, Službeni list, 21. siječnja 1992., glave I. i VI. (Decreto 430 fija el texto refundido, Coordinado y sistematizado de la ley N 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura Ley 18.892, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I y VI)
Opis:	Ulaganja Isključivo fizičke osobe državljani Čilea ili pravne osobe osnovane sukladno zakonima Čilea te stranci sa stalnim boravištem mogu dobiti dozvolu ili koncesiju za obavljanje akvakulturne djelatnosti.
Sektor:	Ribarstvo i djelatnosti povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Viša uprava i upravni odbor (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja

Mjere:	Dekret 430, pročišćeni, usklađeni i sistematizirani tekst Zakona 18.892 iz 1989. i njegove izmjene, Opći zakon o ribarstvu i akvakulturi, Službeni list, 21. siječnja 1992., glave I., III., IV. i IX. (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley Nº 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I, III, IV y IX) Uredba sa zakonskom snagom 2.222, Službeni list, 31. svibnja 1978., Zakon o plovidbi, glave I. i II. (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I y II)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Isključivo fizičke osobe državljani Čilea ili pravne osobe osnovane u skladu sa zakonima Čilea te stranci sa stalnim boravištem mogu dobiti dozvolu za ubiranje i lov hidrobioloških vrsta. Isključivo je čileanskim plovilima dopušten ribolov u unutarnjim vodama, teritorijalnom moru i isključivom gospodarskom pojasu Čilea. „Čileanska plovila" su ona definirana u Zakonu o plovidbi (Ley de Navegación). Za pristup industrijskom ekstraktivnom ribolovu potrebno je prethodno registrirati plovilo u Čileu. Isključivo fizičke osobe državljani Čilea ili čileanske pravne osobe mogu registrirati plovilo u Čileu. Ta pravna osoba mora biti osnovana u Čileu s glavnim domicilom i stvarnim sjedištem u Čileu. Predsjednik, rukovoditelj i većina direktora ili upravitelja moraju biti fizičke osobe državljani Čilea. Nadalje, više od 50 % udjela u vlasničkom kapitalu mora biti u vlasništvu čileanske fizičke ili pravne osobe. U tu svrhu, pravna osoba s udjelom u vlasništvu u drugoj pravnoj osobi koja posjeduje plovilo mora poštovati sve prethodno navedene uvjete. Društvo u zajedničkom vlasništvu (*comunidad*) može registrirati plovilo (1) ako su većina zajedničkih vlasnika državljani Čilea s domicilom i boravištem u Čileu; (2) ako su upravitelji fizičke osobe državljani Čilea; i (3) ako većina prava zajedničkog vlasništva (*comunidad*) pripada čileanskoj fizičkoj ili pravnoj osobi. U tu svrhu, pravna osoba s udjelom u vlasništvu u društvu u zajedničkom vlasništvu (*comunidad*) koja posjeduje plovilo mora poštovati sve prethodno navedene uvjete. Vlasnik (fizička ili pravna osoba) ribarskog plovila registriranog u Čileu prije 30. lipnja 1991. ne podliježe prethodno navedenim uvjetima državljanstva. U slučajevima reciprociteta koji je čileanskim plovilima odobrila bilo koja druga zemlja, ribarska plovila koja su posebno ovlastila pomorska tijela na temelju zakonom dodijeljenih ovlasti mogu biti izuzeta od prethodno navedenih zahtjeva pod jednakim uvjetima koje je ta zemlja osigurala čileanskim plovilima. Pristup artizanalnom ribolovu (*pesca artesanal*) podliježe upisu u Registar artizanalnog ribolova (Registro de Pesca Artesanal). Za artizanalni ribolov upisati se mogu samo fizičke osobe državljani Čilea ili stranci sa stalnim boravištem ili čileanske pravne osobe koje su osnovale navedene osobe.
Sektor:	Specijalizirane usluge
Podsektor:	Carinski zastupnici (*agentes de aduana*) i posrednici (*despachadores de aduana*)

Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom (D.F.L.) 30 Ministarstva financija, Službeni list, 13. travnja 1983., knjiga IV. (D.F.L. 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, abril 13, 1983, Libro IV) Uredba sa zakonskom snagom (D.F.L.) 2 Ministarstva financija, 1998. (D.F.L. 2 del Ministerio de Hacienda, 1998)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Isključivo fizičke osobe državljani Čilea s boravištem u Čileu mogu djelovati kao carinski posrednici (*despachadores de aduana*) ili zastupnici (*agentes de aduana*) na državnom području Čilea.
Sektor:	Istražiteljske usluge i usluge u području sigurnosti
Podsektor:	Zaštitarske usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Dekret 1.773 Ministarstva unutarnjih poslova, Službeni list, 14. studenoga 1994. (Decreto 1.773 del Ministerio del Interior, Diario Oficial, noviembre 14, 1994)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Isključivo državljani Čilea i osobe sa stalnim boravištem mogu pružati usluge privatnog zaštitara.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Istraživačke usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Vrhovni dekret 711 Ministarstva nacionalne obrane, Službeni list, 15. listopada 1975. (Decreto Supremo 711 del Ministerio de Defensa Nacional, Diario Oficial, octubre 15, 1975)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Strane fizičke i pravne osobe koje namjeravaju provoditi istraživanja u čileanskom pomorskom pojasu od 200 milja dužne su šest mjeseci unaprijed podnijeti zahtjev Hidrografskom institutu čileanske vojske (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) i ispuniti zahtjeve utvrđene u odgovarajućoj uredbi. Čileanske fizičke i pravne osobe dužne su tri mjeseca unaprijed podnijeti zahtjev Hidrografskom institutu čileanske vojske (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) i ispuniti zahtjeve utvrđene u odgovarajućoj uredbi.
Sektor:	Poslovne usluge

Podsektor:	Istraživačke usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom (D.F.L.) 11 Ministarstva gospodarstva, razvoja i obnove, Službeni list, 5. prosinca 1968. (D.F.L. 11 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, 5. 1968) Dekret 559 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 24. siječnja 1968. (Decreto 559 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, enero 24, 1968) D.F.L. 83 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 27. ožujka 1979. (D.F.L. 83 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, marzo 27, 1979) Vrhovni dekret 1166 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 20. srpnja 1999. (Decreto Supremo 1166 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, julio 20, 1999)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Fizičke osobe koje zastupaju strane pravne osobe, ili fizičke osobe s boravištem u inozemstvu, koje namjeravaju provoditi istraživanja za poslove znanstvene ili tehničke prirode ili planinarenje na područjima koja graniče s čileanskim granicama, podnose zahtjev za odgovarajuće odobrenje preko čileanskog konzula u zemlji domicila tih fizičkih osoba. Čileanski konzul zatim šalje taj zahtjev izravno Nacionalnoj upravi za državne granice (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado). Uprava može naložiti da se jedna ili više fizičkih osoba državljana Čilea koje rade na odgovarajućim povezanim aktivnostima priključe istraživanjima kako bi se upoznale sa studijama koje treba provesti. Odjel za operacije Nacionalne uprave za državne granice (Departamento de Operaciones de la Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) odlučuje i objavljuje hoće li odobriti ili odbiti geografska ili znanstvena istraživanja koja će provoditi strane pravne ili fizičke osobe u Čileu. Nacionalna uprava za državne granice (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) odobrava i nadzire sva istraživanja koja uključuju radove znanstvene ili tehničke prirode ili planinarenje koje strane pravne ili fizičke osobe s boravištem u inozemstvu namjeravaju provoditi u područjima koja graniče s čileanskim granicama.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Istraživanje u društvenim znanostima
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Zakon 17.288, Službeni list, 4. veljače 1970., glava V. (Ley 17.288, Diario Oficial, febrero 4, 1970, Título V) Vrhovni dekret 484 Ministarstva obrazovanja, Službeni list, 2. travnja 1991. (Decreto Supremo 484 del Ministerio de Educación, Diario Oficial, abril 2, 1991)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama

	Strane pravne ili strane fizičke osobe koje namjeravaju izvoditi iskapanja, istraživanja, ispitivanja ili prikupljati antropološki, arheološki ili paleontološki materijal moraju podnijeti zahtjev za dozvolu Nacionalnom vijeću za spomenike (Consejo de Monumentos Nacionales). Kako bi dobila dozvolu, osobu zaduženu za istraživanje mora angažirati pouzdana strana znanstvena institucija i mora surađivati s čileanskom državnom znanstvenom institucijom ili čileanskim sveučilištem. Ta se dozvola može izdati (1) čileanskim istraživačima koji imaju relevantno znanstveno iskustvo u arheologiji, antropologiji ili paleontologiji, koji su propisno ovlašteni, te koji imaju istraživački projekt i odgovarajuće institucionalno sponzorstvo; i (2) stranim istraživačima, pod uvjetom da ih angažira pouzdana znanstvena institucija i da surađuju s čileanskom državnom znanstvenom institucijom ili čileanskim sveučilištem. Ravnatelji muzeja ili kustosi koje priznaje Nacionalno vijeće za spomenike (Consejo de Monumentos Nacionales), profesionalni arheolozi, antropolozi ili paleontolozi, kako je propisano, te članovi čileanskog arheološkog društva (Sociedad Chilena de Arqueología) ovlašteni su izvoditi radove povezane sa spašavanjem. Radovi povezani sa spašavanjem uključuju hitan oporavak podataka ili arheoloških, antropoloških ili paleontoloških artefakata ili vrsta kojima prijeti neposredni gubitak.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Tiskanje, izdavaštvo i ostale srodne industrije
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja) Viša uprava i upravni odbor (ulaganja)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Zakon 19.733, Službeni list, 4. lipnja 2001., Zakon o slobodama mišljenja i informiranja te novinarstvu, glave I. i III. (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)
Opis:	Ulaganja Vlasnik medija društvene komunikacije kao što su novine, časopisi ili tekstovi koji se redovito objavljuju, a čija se adresa za objavljivanje nalazi u Čileu, ili nacionalna novinska agencija, u slučaju fizičke osobe mora imati propisno utvrđen domicil u Čileu i u slučaju pravne osobe mora imati domicil u Čileu ili imati agenciju ovlaštenu za djelovanje na državnom području Čilea. Isključivo državljani Čilea mogu biti predsjednik, upravitelji ili pravni zastupnici pravne osobe koja djeluje u Čileu, kako je prethodno opisano. Zakonski odgovorni direktor i osoba koja ga zamjenjuje moraju biti državljani Čilea s prebivalištem i boravištem u Čileu. Čileansko državljanstvo neće biti obvezno ako se medij društvene komunikacije koristi jezikom koji nije španjolski.
Sektor:	Profesionalne usluge

Podsektor:	Računovodstvene, revizijske, knjigovodstvene i porezne usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Zakon 18.046, Službeni list, 22. listopada 1981., Zakon o trgovačkim društvima, glava V. (Ley 18.046, Diario Oficial, octubre 22, 1981, Ley de Sociedades Anónimas, Título V) Vrhovni dekret 702 Ministarstva financija, Službeni list, 6. srpnja 2012., Zakon o trgovačkim društvima (Decreto Supremo 702 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, julio 6, 2012, Reglamento de Sociedades Anónimas) Uredba sa zakonskom snagom 1.097, Službeni list, 25. srpnja 1975., glave I., II., III. i IV. (Decreto Ley 1.097, Diario Oficial, julio 25, 1975, Títulos I, II, III y IV) Uredba sa zakonskom snagom 3.538, Službeni list, 23. prosinca 1980., glave I., II., III. i IV. (Decreto Ley 3.538, Diario Oficial, diciembre 23, 1980, Títulos I, II, III y IV) Okružnica 2.714, 6. listopada 1992.; Okružnica 1, 17. siječnja 1989.; Poglavlje 19. Ažurirana zbirka, Nadzor banaka i financijskih institucija; Pravila o vanjskim revizorima (Circular 2.714, octubre 6, 1992; Circular 1, enero 17, 1989; Capítulo 19 de la recopilación Actualizada de Normas de la Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras sobre Auditores Externos) Okružnica 327, 29. lipnja 1983. i Okružnica 350. 21. listopada 1983., Nadzor vrijednosnih papira i osiguranja (Circular 327, junio 29, 1983 y Circular 350, octubre 21, 1983, de la Superintendencia de Valores y Seguros)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Vanjski revizori financijskih institucija moraju biti upisani u Registar vanjskih revizora koji vodi Povjerenstvo za financijska tržišta (Comisión para el Mercado Financiero). Isključivo čileanske pravne osobe koje su pravno osnovane kao društva osoba (*sociedades de personas*) ili udruženja (*asociaciones*) i čija su glavna djelatnost revizorske usluge mogu biti upisane u registar.
Sektor:	Profesionalne usluge
Podsektor:	Pravne usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Organski zakon tribunala, glava XV., Službeni list, 9. srpnja 1943. (Código Orgánico de Tribunales, Título XV, Diario Oficial, julio 9, 1943) Dekret 110 Ministarstva pravosuđa, Službeni list, 20. ožujka 1979. (Decreto 110 del Ministerio de Justicia, Diario Oficial, marzo 20, 1979) Zakon 18.120, Službeni list, 18. svibnja 1982. (Ley 18.120, Diario Oficial, mayo 18, 1982)

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Isključivo čileanski i strani državljani s boravištem u Čileu koji su svoj pravni studij u cijelosti završili u zemlji ovlašteni su za obavljanje odvjetničke djelatnosti (*abogados*). Isključivo odvjetnici (*abogados*) koji su propisno kvalificirani za obavljanje odvjetničke djelatnosti ovlašteni su za pokretanje postupka pred čileanskim sudovima i podnošenje prve tužbe ili tužbe svake stranke. Nijedna od tih mjera ne primjenjuje se na strane pravne savjetnike koji obavljaju djelatnost ili savjetuju o međunarodnom pravu ili pravu druge stranke.
Sektor:	Stručne, tehničke i specijalizirane usluge
Podsektor:	Pomoćne usluge u provedbi pravosuđa
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Organski zakonik tribunala, glave XI. i XII., Službeni list, 9. srpnja 1943. (Código Orgánico de Tribunales, Títulos XI y XII, Diario Oficial, julio 9, 1943) Zakon o registru stvarnih skrbnika, glave I., II. i III., Službeni list, 24. lipnja 1857. (Reglamento del Registro Conservador de Bienes Raíces, Títulos I, II y III, Diario Oficial, junio 24, 1857) Zakon 18.118, Službeni list, 22. svibnja 1982., glava I. (Ley 18.118, Diario Oficial, mayo 22, 1982, Título I) Dekret 197 Ministarstva gospodarstva, razvoja i obnove, Službeni list, 8. kolovoza 1985. (Decreto 197 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, agosto 8, 1985) Zakon 18.175, Službeni list, 28. listopada 1982., glava III. (Ley 18.175, Diario Oficial, octubre 28, 1982, Título III)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Pravosudni pomoćnici (*auxiliares de la administración de justicia*) moraju imati boravište u istom gradu ili mjestu u kojem se nalazi sjedište suda za koji pružaju usluge. Državni odvjetnici (*defensores públicos*), javni bilježnici (*notarios públicos*) i voditelji zemljišnih knjiga (*conservadores*) moraju biti fizičke osobe državljani Čilea i ispunjavati iste zahtjeve potrebne za obavljanje sudačke djelatnosti. Arhivisti (*archiveros*), državni odvjetnici (*defensores públicos*) i arbitri prava (*árbitros de derecho*) moraju biti odvjetnici (*abogados*) te stoga moraju biti državljani Čilea ili strani državljani s boravištem u Čileu koji su svoj pravni studij u cijelosti završili u Čileu. Odvjetnici druge stranke mogu pomagati u arbitraži kada se bave pravom te druge stranke i međunarodnim pravom i kada privatne stranke to zatraže. Isključivo fizičke osobe državljani Čilea s pravom glasa i strane fizičke osobe s boravištem u Čileu i pravom glasa mogu djelovati kao sudski izvršitelji (*receptores judiciales*) i viši sudski odvjetnici (*procuradores del número*).

	Isključivo fizičke osobe državljani Čilea, strane fizičke osobe s boravištem u Čileu ili čileanske pravne osobe mogu biti dražbovatelji (*martilleros públicos*). Stečajni upravitelji (*síndicos de quiebra*) moraju imati stručnu ili tehničku diplomu sveučilišta ili stručne ili tehničke ustanove koju priznaje Čile. Stečajni upravitelji moraju imati najmanje tri godine iskustva u trgovačkom, gospodarskom ili pravnom području.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge prijevoza vodnim putovima i brodskog prijevoza
Predmetne obveze:	Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 3.059, Službeni list, 22. prosinca 1979., Zakon o promicanju flote trgovaca, glave I. i II. (Decreto Ley 3.059, Diario Oficial, 22 de diciembre de 1979, Ley de Fomento a la Marina Mercante, Títulos I y II) Vrhovni dekret 237, Službeni list, 25. srpnja 2001., Zakon Uredbe sa zakonskom snagom 3.059, glave I. i II. (Decreto Supremo 237, Diario Oficial, julio 25, 2001, Reglamento del Decreto Ley 3.059, Títulos I y II) Kodeks trgovine, Knjiga III., glave I., IV. i V. (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Usluge razvoza rezervirane su za nacionalna plovila kada se teret prevozi između dviju čileanskih luka. Međunarodni pomorski prijevoz tereta u Čile ili iz Čilea podliježe načelu reciprociteta. U slučaju da Čile zbog reciprociteta donese mjeru rezervacije tereta koja se primjenjuje na međunarodni prijevoz tereta između Čilea i treće zemlje, rezervirani teret prevozi se plovilima koja plove pod zastavom Čilea ili plovilima koja se smatraju čileanskim plovilima.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge prijevoza vodnim putovima i brodskog prijevoza
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Viša uprava i upravni odbor (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja

Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 2.222, Službeni list, 31. svibnja 1978., Zakon o plovidbi, glave I., II., III., IV. i V. (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V) Kodeks trgovine, Knjiga III., glave I., IV. i V. (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Isključivo fizičke osobe državljani Čilea ili čileanske pravne osobe mogu registrirati plovilo u Čileu. Ta pravna osoba mora biti osnovana u Čileu s glavnim domicilom i stvarnim sjedištem u Čileu. Nadalje, više od 50 % udjela u kapitalu istog mora biti u vlasništvu čileanske fizičke ili pravne osobe. U tu svrhu, pravna osoba s udjelom u vlasništvu u drugoj pravnoj osobi koja posjeduje plovilo mora poštovati sve prethodno navedene uvjete. Predsjednik, rukovoditelj i većina direktora ili upravitelja moraju biti fizičke osobe državljani Čilea. Društvo u zajedničkom vlasništvu (*comunidad*) može registrirati plovilo (1) ako su većina zajedničkih vlasnika državljani Čilea s domicilom i boravištem u Čileu; (2) ako su upravitelji Čileanci; i (3) ako većina prava zajedničkog vlasništva pripada čileanskim fizičkim ili pravnim osobama. U te svrhe, pravna osoba s udjelom u vlasništvu u društvu u zajedničkom vlasništvu (*comunidad*) koja posjeduje plovilo mora poštovati sve prethodno navedene uvjete da bi se smatrala čileanskom pravnom osobom. Posebna plovila u vlasništvu stranih fizičkih ili pravnih osoba mogu biti registrirana u Čileu ako te osobe ispunjavaju sljedeće uvjete: (1) domicil u Čileu; (2) glavno sjedište u Čileu; ili (3) trajno obavljanje profesije ili trgovačke djelatnosti u Čileu. „Posebna plovila” su ona koja se upotrebljavaju za usluge, aktivnosti ili posebne namjene, s posebnim značajkama za funkcije koje obavljaju, kao što su, među ostalim, tegljači, jaružala, znanstvena ili rekreacijska plovila. Za potrebe ovog stavka posebno plovilo ne uključuje ribarsko plovilo. Pomorska uprava može osigurati bolje postupanje na temelju načela reciprociteta.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge prijevoza vodnim putovima i brodskog prijevoza
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 2.222, Službeni list, 31. svibnja 1978., Zakon o plovidbi, glave I., II., III., IV. i V. (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, 31 mayo de 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V)

	Vrhovni dekret 153, Službeni list, 11. ožujka 1966., Odobrenje Općeg zakona o registraciji osoblja na moru, rijekama i jezerima (Decreto Supremo 153, Diario Oficial, 11 marzo de 1966, aprueba el Reglamento General de Matrícula del Personal de Gente de Mar, Fluvial y Lacustre)
	Kodeks trgovine, Knjiga III., glave I., IV. i V. (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama
	Strana plovila dužna su koristiti usluge peljarenja, sidrenja i peljarenja u luci kada to zahtijeva pomorska uprava. U čileanskim lukama, samo brodovi tegljači (remorkeri) pod čileanskom zastavom mogu obavljati radnje tegljenja ili druge manevre.
	Od zapovjednika broda zahtijeva se da budu državljani Čilea i da ih kao takve prizna odgovarajuća pomorska uprava. Časnici na čileanskim plovilima moraju biti fizičke osobe državljani Čilea upisane u registar časnika (Registro de oficiales). Članovi posade čileanskog plovila moraju biti Čileanci, imati dozvolu koju je izdala pomorska uprava (Autoridad Marítima) i biti upisani u odgovarajući registar. Profesionalni nazivi i dozvole koje odobrava strana zemlja mogu se smatrati valjanima za obavljanje dužnosti časnika na čileanskim plovilima u skladu s obrazloženom odlukom (*resolución fundada*) koju je izdao ravnatelj pomorske uprave.
	Zapovjednici brodova (*patrón de nave*) moraju biti državljani Čilea. Zapovjednik broda fizička je osoba koja je, na temelju odgovarajućeg naziva koji mu je dodijelio ravnatelj pomorske uprave, ovlaštena obavljati zapovjedništvo na manjim plovilima i na određenim posebnim većim plovilima.
	Zapovjednici ribarskih brodova (*patrones de pesca*), strojari (*mecánicos-motoristas*), rukovatelji strojevima (*motoristas*), ribari na moru (*marineros pescadores*), mali ribari (*pescadores*), tehnički zaposlenici ili radnici u području industrijske ili pomorske trgovine, posada industrijskih i općih brodova, ribarskih brodova te radnici u ribarskim tvornicama moraju biti državljani Čilea. Stranci s prebivalištem u Čileu isto tako mogu biti ovlašteni obavljati te djelatnosti kada to brodari (*armadores*) zatraže jer su nužni za pokretanje tih djelatnosti.
	Da bi plovili pod čileanskom zastavom, zapovjednik broda (*patrón de nave*), časnici i posada moraju biti državljani Čilea. Međutim, ako je to nužno, Glavna uprava za pomorsko područje i trgovačku flotu (Dirección General del Territorio Marítimo y de Marina Mercante), na temelju obrazložene odluke (*resolución fundada*) i privremeno, može odobriti zapošljavanje stranog osoblja, osim zapovjednika, koji uvijek mora biti državljanin Čilea.
	Isključivo su čileanske fizičke ili pravne osobe ovlaštene djelovati u Čileu kao multimodalni operateri.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge prijevoza vodnim putovima i brodskog prijevoza
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS)
	Viša uprava i upravni odbor (ulaganja)
	Lokalna prisutnost (CBTS)

Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Kodeks trgovine, Knjiga III., glave I., IV. i V. (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V) Uredba sa zakonskom snagom 2.222, Službeni list, 31. svibnja 1978., Zakon o plovidbi, glave I., II. i IV. (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II y IV) Dekret 90 Ministarstva rada i socijalne skrbi, Službeni list, 21. siječnja 2000. (Decreto 90 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 21, 2000) Dekret 49 Ministarstva rada i socijalne skrbi od 16. srpnja 1999. (Decreto 49 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, julio 16, 1999) Zakon o radu, Knjiga I., glava II., poglavlje III., stavak 2. (Código del Trabajo, Libro I, Título II, capítulo III, párrafo 2)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Pomorski agenti ili predstavnici brodara, vlasnika ili zapovjednika broda, bilo da je riječ o fizičkim bilo pravnim osobama, moraju biti državljani Čilea. Poslovi slaganja tereta i upotreba doka koje obavljaju fizičke osobe rezervirani su za državljane Čilea koje je odgovarajuće tijelo ovlastilo za obavljanje tih poslova i imaju ured osnovan u Čileu. Kad te djelatnosti obavljaju pravne osobe, moraju biti pravovaljano osnovane u Čileu i imati glavno sjedište u Čileu. Predsjednik, upravitelji, rukovoditelji ili direktori moraju biti državljani Čilea. Nadalje, više od 50 % udjela u vlasničkom kapitalu mora biti u vlasništvu čileanske fizičke ili pravne osobe. Takva poduzeća imenuju jednog ili više ovlaštenih zastupnika koji će ih zastupati i koji su državljani Čilea. Svaka osoba koja istovaruje, pretovaruje i općenito obavlja svoju djelatnost u kontinentalnim ili otočnim čileanskim lukama, posebno za iskrcaj ulova ribe ili preradu ulova ribe na plovilu, također mora biti čileanska fizička ili pravna osoba.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Kopneni prijevoz
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Vrhovni dekret 212 Ministarstva prometa i telekomunikacija, Službeni list, 21. studenoga 1992. (Decreto Supremo 212 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, noviembre 21, 1992) Dekret 163 Ministarstva prometa i telekomunikacija, Službeni list, 4. siječnja 1985. (Decreto 163 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, enero 4, 1985)

	Vrhovni dekret 257 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 17. listopada 1991. (Decreto Supremo 257 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, octubre 17, 1991)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Strane fizičke i pravne osobe kvalificirane za pružanje usluga međunarodnog prijevoza na državnom području Čilea ne mogu pružati usluge lokalnog prijevoza niti na bilo koji način sudjelovati u tim djelatnostima na državnom području Čilea. Isključivo trgovačka društva sa stvarnim domicilom u Čileu i ustrojena u skladu sa zakonima Čilea, Argentine, Bolivije, Brazila, Perua, Urugvaja ili Paragvaja ovlaštena su pružati usluge međunarodnog kopnenog prijevoza između Čilea i Argentine, Bolivije, Brazila, Perua, Urugvaja ili Paragvaja. Nadalje, za dobivanje međunarodne dozvole za kopneni prijevoz u slučaju stranih pravnih osoba više od 50 % udjela u vlasničkom kapitalu i stvarnu kontrolu moraju imati državljani Čilea, Argentine, Bolivije, Brazila, Perua, Urugvaja ili Paragvaja.
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Kopneni prijevoz
Predmetne obveze:	Tretman najpovlaštenije nacije (CBTS)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Zakon 18.290, Službeni list, 7. veljače 1984., glava IV. (Ley 18.290, Diario Oficial, febrero 7, 1984, Título IV) Vrhovni dekret 485 Ministarstva vanjskih poslova, Službeni list, 7. rujna 1960., Ženevska konvencija (Decreto Supremo 485 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, septiembre 7, 1960, Convención de Ginebra)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Motorna vozila sa stranim registarskim pločicama koja privremeno ulaze u Čile u skladu s odredbama Konvencije o cestovnom prometu, sastavljene u Ženevi 19. rujna 1949. (Ženevska konvencija), slobodno se kreću na cijelom državnom području Čilea tijekom razdoblja utvrđenog u toj konvenciji, pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene čileanskim pravom. Nositelji valjanih međunarodnih vozačkih dozvola ili potvrda izdanih u stranoj zemlji u skladu sa Ženevskom konvencijom mogu voziti bilo gdje unutar državnog područja Čilea. Vozač vozila sa stranim registarskim pločicama koji ima međunarodnu vozačku dozvolu dužan je na zahtjev nadležnih tijela predočiti dokumente kojima se potvrđuje tehnička ispravnost i upotrebljivost vozila te valjanost njegovih osobnih dokumenata.

PRILOG 17.-B

REZERVE KOJE SE ODNOSE NA BUDUĆE MJERE

Uvodne napomene

1. U rasporedima stranaka u dodacima 17.-B-1. i 17.-B-2. utvrđuju se, u skladu s člancima 17.14. i 18.8., rezerve koje su stranke donijele u pogledu postojećih, restriktivnijih ili novih mjera koje nisu u skladu s obvezama koje su uvedene:

(a) člankom 18.6.;

(b) člankom 17.9. ili člankom 18.4.;

(c) člankom 17.11. ili člankom 18.5.;

(d) člankom 17.13.; ili

(e) člankom 17.12.;

2. Rezervama određene stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

3. U svakoj rezervi utvrđuju se sljedeći elementi:

(a) „sektor" se odnosi na opći sektor za koji se rezerva donosi;

(b) „podsektor" se odnosi na posebni sektor za koji se rezerva donosi;

(c) „industrijska klasifikacija" odnosi se, ako je to primjenjivo, na djelatnost obuhvaćenu rezervom u skladu s CPC-om, ISIC Rev. 3.1 ili kako je izričito drukčije opisano u rezervi;

(d) „vrsta rezerve" označuje obvezu iz stavka 1. ovog Priloga za koju se rezerva donosi;

(e) „opis" utvrđuje opseg sektora, podsektora ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom; i

(f) „postojeće mjere" označuje, u cilju transparentnosti, postojeće mjere koje se primjenjuju na sektor, podsektor ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom.

4. Pri tumačenju rezerve uzimaju se u obzir svi elementi rezerve. Element „opis" ima prednost pred svim ostalim elementima.

5. Za potrebe rasporeda stranaka „ISIC Rev. 3.1" znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti kako je utvrđena u Statističkom uredu Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.

6. Za potrebe rasporeda stranaka, rezerva u pogledu zahtjeva za lokalnom prisutnošću na državnom području stranke donosi se s obzirom na članak 18.6., a ne s obzirom na članak 17.9. ili 18.4. ili, u Prilogu 17.-C, s obzirom na članak 18.7.

7. Rezerva donesena na razini stranke EU-a primjenjuje se na mjeru Europske unije, mjeru države članice na središnjoj razini ili na mjeru vlasti unutar države članice, osim ako je određena država članica isključena na temelju rezerve. Rezerva koju je donijela država članica primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini unutar te države članice. Za potrebe rezerva Belgije središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te tijela vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti. Za potrebe rezerva stranke EU-a regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski Otoci. Rezerva donesena na razini Čilea primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj ili lokalnoj razini.

8. Rasporedi stranaka ne uključuju mjere povezane sa zahtjevima i postupcima u pogledu kvalifikacija, tehničkim normama te zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola ako isti ne predstavljaju ograničenje u smislu članaka 17.9. i 18.4. Te mjere posebice mogu obuhvaćati obvezu pribavljanja dozvole, ispunjenja obveza univerzalne usluge, pribavljanja priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima, polaganja određenih ispita, uključujući jezične ispite, ispunjavanja uvjeta za članstvo u određenoj profesiji, npr. članstvo u strukovnoj organizaciji, angažiranja lokalnog zastupnika za uslugu ili posjedovanja lokalne adrese ili bilo koji drugi nediskriminirajući zahtjev prema kojem se određene djelatnosti ne smiju obavljati u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u ovom Prilogu, takve se mjere i dalje primjenjuju.

9. Podrazumijeva se da za stranku EU obveza odobravanja nacionalnog tretmana ne podrazumijeva zahtjev da se na fizičke ili pravne osobe iz Čilea tretman odobren u državi članici, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim Ugovorom, uključujući njihovu provedbu u državama članicama, proširi na:

(a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

(b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji.

10. Tretmanom odobrenim pravnim osobama koje su ulagatelji jedne stranke osnovali u skladu s pravom druge stranke (uključujući, u slučaju stranke EU-a, pravo države članice), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u toj drugoj stranci ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s poglavljem 17. koji su možda određeni tim pravnim osobama u trenutku osnivanja u drugoj stranci i koji se i dalje primjenjuju.

11. Rasporedi stranaka primjenjuju se samo na područja stranaka u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ne utječu na prava i obveze država članica koje proizlaze iz prava Europske unije.

12. U rasporedu stranke EU-a upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

EGP Europski gospodarski prostor

Dodatak 17.-B-1.

RASPORED STRANKE EU-a

Rezerva br. 1 – Svi sektori

Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge – osim zdravstvenih usluga

Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda

Rezerva br. 4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja

Rezerva br. 5 – Poslovne usluge – usluge poslovanja nekretninama

Rezerva br. 6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa

Rezerva br. 7 – Poslovne usluge – usluge agencija za naplatu i usluge kreditnog izvješćivanja

Rezerva br. 8 – Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju

Rezerva br. 9 – Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge

Rezerva br. 10 – Poslovne usluge – ostale poslovne usluge

Rezerva br. 11 – Telekomunikacije

Rezerva br. 12 – Građevinarstvo

Rezerva br. 13 – Usluge distribucije

Rezerva br. 14 – Obrazovne usluge

Rezerva br. 15 – Usluge u području okoliša

Rezerva br. 16 – Zdravstvene i socijalne usluge

Rezerva br. 17 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Rezerva br. 18 – Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Rezerva br. 19 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge prijevoza

Rezerva br. 20 – Poljoprivreda, ribarstvo i vode

Rezerva br. 21 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom

Rezerva br. 22 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

Rezerva br. 1 – Svi sektori

Sektor:	Svi sektori
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Poglavlje/odjeljak:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Osnivanje

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: na fizičke osobe koje nemaju regionalno državljanstvo na Ålandskim Otocima i pravne osobe primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na stjecanje i posjedovanje nekretnina na Ålandskim Otocima bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih Otoka. Na fizičke osobe koje nemaju regionalno državljanstvo na Ålandskim Otocima i sva poduzeća primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na poslovni nastan i obavljanje gospodarskih djelatnosti bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih Otoka.

Postojeće mjere:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Zakon o stjecanju zemljišta na Ålandskim Otocima) (3/1975), članak 2.; i Ahvenanmaan itsehallintolaki (Zakon o autonomiji Ålandskih Otoka) (1144/1991), članak 11.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U FR: u skladu s člancima L151-1 i 153-1 i dalje financijskog i monetarnog zakonika strana ulaganja u FR u sektore navedene u članku R151-3 financijskog i monetarnog zakonika podliježu prethodnom odobrenju ministra gospodarstva.

Postojeće mjere:

FR: kako je prethodno navedeno pod „Opis”.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U FR: ograničenje stranih udjela u nedavno privatiziranim društvima na promjenjivi iznos vlasničkog kapitala koji se nudi javnosti, a koji utvrđuje francuska vlada na pojedinačnoj osnovi. Za obavljanje određenih trgovinskih, industrijskih ili zanatskih djelatnosti potrebno je posebno odobrenje ako glavni direktor nema trajnu boravišnu dozvolu.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: određene gospodarske djelatnosti povezane s iskorištavanjem ili upotrebom državnih ili javnih dobara podliježu izdavanju koncesija dodijeljenih na temelju Zakona o koncesijama.

Komercijalna društva u kojima je udio države ili općine u kapitalu veći od 50 % ne mogu izvršavati transakcije u svrhu prodaje dugotrajne imovine društva, sklapati ugovore o stjecanju udjela, zakupu, zajedničkim djelatnostima, kreditu i osiguranju potraživanja niti preuzimati obveze na temelju mjenica bez ovlaštenja ili dopuštenja Agencije za javna poduzeća i kontrolu ili drugih državnih ili regionalnih tijela, ovisno o tome koje je tijelo nadležno. Ova se rezerva ne primjenjuje na rudarstvo i vađenje jer se na njih primjenjuje posebna rezerva u rasporedu stranke EU-a u Prilogu 17.-A ovom Sporazumu.

U IT: vlada može izvršavati određene posebne ovlasti u poduzećima koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti i koja se bave određenim djelatnostima od strateške važnosti u području energetike, prometa i komunikacija. To se primjenjuje na sve pravne osobe koje se bave djelatnostima od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti, a ne samo na privatizirana društva.

Ako postoji prijetnja da bi se ozbiljno mogli ugroziti ključni interesi obrane i nacionalne sigurnosti, vlada ima sljedeće ovlasti:

i. uvesti posebne uvjete za kupnju dionica;

ii. uložiti veto na donošenje odluka koje se odnose na posebne radnje, primjerice prijenose, spajanja, razdvajanja i promjene djelatnosti; ili

iii. odbiti stjecanje dionica ako kupac želi steći razinu udjela u kapitalu kojom bi se mogli ugroziti interesi obrane i nacionalne sigurnosti.

Dotično društvo mora obavijestiti ured predsjednika vlade o svim odlukama, aktima i transakcijama (npr. prijenosi, spajanja, razdvajanja, promjene djelatnosti ili ukidanja) koji se odnose na stratešku imovinu u područjima energetike, prometa i komunikacija. Osobito je obvezno obavijestiti o stjecanjima od strane fizičkih ili pravnih osoba koje nisu iz Europske unije, a kojima te osobe preuzimaju kontrolu nad društvom.

Predsjednik vlade može izvršavati sljedeće posebne ovlasti:

i. uložiti veto na svaku odluku, akt i transakciju koja predstavlja iznimnu prijetnju ozbiljne ugroze javnog interesa u pogledu sigurnosti mreža i opskrbe te upravljanja njima;

ii. uvesti posebne uvjete radi jamčenja javnog interesa; ili

iii. odbiti stjecanje u iznimnim okolnostima u kojima su ugroženi ključni državni interesi.

Zakonom su utvrđeni kriteriji na temelju kojih se ocjenjuju stvarne ili iznimne prijetnje te uvjeti i postupci izvršenja posebnih ovlasti.

Postojeće mjere:

IT: Zakon 56/2012 o posebnim ovlastima u društvima koja obavljaju djelatnost u području obrane i nacionalne sigurnosti te energetike, prometa i komunikacija; i Dekret predsjednika vlade DPCM 253 od 30. studenoga 2012. kojim se definiraju djelatnosti od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U LT: poduzeća, sektori, zone, imovina i objekti od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost.

Postojeće mjere:

LT: Zakon Republike Litve o zaštiti predmeta važnih za osiguravanje nacionalne sigurnosti od 10. listopada 2002. br. IX-1132 (kako je zadnje izmijenjen 17. rujna 2020., br. XIII-3284).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U SE: zahtjevi diskriminacije za osnivače, višu upravu i upravne odbore kad se u švedsko zakonodavstvo uključe novi oblici pravnog udruživanja.

(b) Stjecanje nekretnina

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U HU: stjecanje državne imovine.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: stjecanje obradivog zemljišta od strane stranih pravnih osoba i nerezidentnih fizičkih osoba.

Postojeće mjere:

HU: Zakon CXXII. iz 2013. o trgovini poljoprivrednim i šumskim zemljištem (poglavlje II. (stavci od 6. do 36.) i poglavlje IV. (stavci od 38. do 59.)); i Zakon CCXII. iz 2013. o prijelaznim mjerama i određenim odredbama povezanima sa Zakonom CXXII. iz 2013. o prometu poljoprivrednog i šumskog zemljišta (poglavlje IV. (stavci od 8. do 20.)).

U LV: stjecanje ruralnog zemljišta od strane državljana Čilea ili treće zemlje.

Postojeće mjere:

LV: Zakon o privatizaciji zemljišta u ruralnim područjima, odjeljci 28., 29. i 30.

U SK: strana društva ili fizičke osobe ne mogu steći poljoprivredno i šumsko zemljište koje se nalazi izvan urbane zone općine kao ni neke druge vrste zemljišta (npr. prirodne resurse, jezera, rijeke, javne ceste itd.).

Postojeće mjere:

SK: Zakon br. 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa; Zakon br. 229/1991 o regulaciji vlasništva nad zemljištem i drugom poljoprivrednom imovinom; Zakon br. 460/1992 Ustava Slovačke Republike; Zakon br. 180/1995 o određenim mjerama za uređenje vlasništva nad zemljištem;

Zakon br. 202/1995 o deviznom poslovanju; Zakon br. 503/2003 o povratu vlasništva nad zemljištima; Zakon br. 326/2005 o šumama; i Zakon br. 140/2014 o stjecanju vlasništva nad poljoprivrednim zemljištima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman; Prekogranična trgovina uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: strane fizičke i pravne osobe ne mogu steći zemljište. Pravne osobe iz BG sa stranim udjelom u vlasništvu ne mogu steći poljoprivredno zemljište. Strane pravne osobe i strane fizičke osobe s trajnim boravištem u inozemstvu mogu steći zgrade i vlasnička prava nad nekretninama (pravo upotrebe, pravo gradnje, pravo podizanja nadgradnje i pravo služnosti). Strane fizičke osobe s trajnim boravištem u inozemstvu, strane pravne osobe u kojima strani udio u vlasništvu osigurava većinu pri donošenju odluka ili može spriječiti donošenje odluka mogu steći prava vlasništva nad nekretninama u određenim geografskim regijama koje odredi Vijeće ministara uz dozvolu.

Postojeće mjere:

BG: Ustav Republike Bugarske, članak 22.; Zakon o vlasništvu nad poljoprivrednim zemljištem i njegovoj upotrebi, članak 3.; i Zakon o šumama, članak 10.

U EE: strane fizičke ili pravne osobe koje nisu iz EGP-a ili iz članica Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj („OECD”) mogu steći nepokretnu imovinu koja obuhvaća poljoprivredno ili šumsko zemljište samo uz odobrenje okružnog guvernera i općinskog vijeća te moraju na zakonom propisan način dokazati da će nepokretnu imovinu,

u skladu s njezinom namjenom, upotrebljavati učinkovito, održivo i svrhovito.

Postojeće mjere:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Zakon o ograničenjima u pogledu stjecanja nepokretne imovine) poglavlja 2. i 3.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U LT: sve mjere koje su u skladu s obvezama koje je preuzela Europska unija i koje se primjenjuju u LT u okviru GATS-a u pogledu stjecanja zemljišta. Postupci, uvjeti i ograničenja u pogledu stjecanja zemljišnih parcela utvrđuju se Ustavnim zakonom, Zakonom o zemljištu i Zakonom o stjecanju poljoprivrednog zemljišta. Međutim, lokalnim tijelima vlasti (općine) i drugim nacionalnim subjektima iz zemalja članica OECD-a i Organizacije sjevernoatlantskog ugovora koji obavljaju gospodarske djelatnosti u LT, koje su utvrđene ustavnim zakonom u skladu s kriterijima Europske unije i ostalih integracija kojima se LT pridružio, dopušteno je stjecanje vlasništva nad nepoljoprivrednim zemljišnim parcelama koje im trebaju za izgradnju i upotrebu zgrada i objekata potrebnih za njihove izravne djelatnosti.

Postojeće mjere:

LT: Ustav Republike Litve; Ustavni zakon Republike Litve o provedbi članka 47. stavka 3. Ustava Republike Litve od 20. lipnja 1996. br. I-1392, nova redigirana verzija od 20. ožujka 2003. br. IX-1381, kako je zadnje izmijenjen 12. siječnja 2018., br. XIII-981; Zakon o zemljištu od 26. travnja 1994. br. I-446, nova redigirana verzija od 27. siječnja 2004. br. IX-1983, kako je zadnje izmijenjen 26. lipnja 2020. br. XIII-3165; Zakon o stjecanju poljoprivrednog zemljišta od 28. siječnja 2003. br. IX-1314, nova redigirana verzija od 1. siječnja 2018. br. XIII-801, kako je zadnje izmijenjen 14. svibnja 2020. br. XIII-2935; i Zakon o šumama od 22. studenoga 1994. br. I-671, nova redigirana verzija od 10. travnja 2001. br. IX-240, kako je zadnje izmijenjen 25. lipnja 2020. br. XIII-3115

(c) Priznavanje

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU-u: direktive Europske unije o uzajamnom priznavanju diploma i drugih stručnih kvalifikacija primjenjuju se samo na građane Europske unije. Pravo pružanja zakonski uređene usluge stručnjaka u jednoj državi članici ne daje pravo na pružanje te usluge u drugoj državi članici.

(d) Tretman najpovlaštenije nacije

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s bilo kojim međunarodnim ugovorom o ulaganjima ili drugim sporazumom o trgovini koji je na snazi ili je potpisan prije datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu sa svim postojećim ili budućim bilateralnim ili multilateralnim sporazumima kojima se:

i. uspostavlja unutarnje tržište za usluge i ulaganja;

ii. dodjeljuje pravo poslovnog nastana; ili

iii. zahtijeva usklađivanje zakonodavstva u jednom ili više gospodarskih sektora;

„unutarnje tržište za usluge i ulaganja” znači područje bez unutarnjih granica u kojem se jamči slobodno kretanje usluga, kapitala i osoba;

„pravo poslovnog nastana” znači obveza sadržajnog ukidanja svih prepreka poslovnom nastanu među strankama bilateralnog ili multilateralnog sporazuma stupanjem na snagu tog sporazuma. Pravo poslovnog nastana uključuje pravo državljana stranaka bilateralnog ili multilateralnog sporazuma na osnivanje i upravljanje poduzećima pod uvjetima koji su jednaki uvjetima koji su na temelju nacionalnog zakonodavstva propisani za državljane stranke u kojoj se obavlja takvo osnivanje;

„usklađivanje zakonodavstava” znači:

i. ujednačavanje zakonodavstva jedne ili više stranaka bilateralnog ili multilateralnog sporazuma sa zakonodavstvom druge stranke ili stranaka tog sporazuma; ili

ii. uključivanje zajedničkog zakonodavstva u pravni poredak stranaka bilateralnog ili multilateralnog sporazuma.

Takvo ujednačavanje ili uključivanje provodi se tek od onog trenutka kad ga se uvede u pravni poredak stranke ili stranaka bilateralnog ili multilateralnog sporazuma i tek se tada smatra da je provedeno.

Postojeće mjere:

EU: Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ([1]); Sporazumi o stabilizaciji; Bilateralni sporazumi između EU-a i Švicarske Konfederacije; i detaljni i sveobuhvatni sporazumi o slobodnoj trgovini.

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja u pogledu prava poslovnog nastana državljanima ili poduzećima na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma između sljedećih država članica: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT te bilo koje od sljedećih zemalja ili kneževina: Andore, Monaka, San Marina i Države Vatikanskoga Grada.

U DK, FI, SE: mjere koje poduzimaju DK, FI i SE u cilju promicanja nordijske suradnje, kao što su:

i. financijska potpora projektima istraživanja i razvoja (Nordijski industrijski fond – Nordic Industrial Fund);

ii. financiranje studija izvedivosti za međunarodne projekte (Nordijski fond za izvoz projekata – Nordic Fund for Project Exports); i

iii. financijska pomoć trgovačkim društvima koja upotrebljavaju tehnologiju za zaštitu okoliša (Nordijska korporacija za financiranje zaštite okoliša – Nordic Environment Finance Corporation, NEFCO); svrha je NEFCO-a promicanje ulaganja u cilju zaštite nordijskog okolišnog, s naglaskom na istočnu Europu.

Ovom se rezervom ne dovode u pitanje isključenje javne nabave koje provodi jedna stranka ni subvencije iz članka 18.1. stavka 2. točaka (e) i (f) ovog Sporazuma.

U PL: povlašteni uvjeti za poslovni nastan ili prekogranično pružanje usluga, što može uključivati ukidanje ili izmjene određenih ograničenja iz popisa rezervi koje se primjenjuju u PL, mogu se primijeniti u okviru ugovorâ o trgovini i plovidbi.

U PT: zadržano pravo odustajanja od primjene uvjeta u pogledu državljanstva za obavljanje određenih djelatnosti i zanimanja fizičkih osoba koje pružaju usluge za zemlje u kojima je portugalski službeni jezik (Angola, Brazil, Cabo Verde, Gvineja Bisau, Ekvatorska Gvineja, Mozambik, Sveti Toma i Prinsipe i Timor-Leste).

(e) Oružje, streljivo i vojni materijal

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u: proizvodnja ili distribucija oružja, streljiva i vojnog materijala ili trgovina njima. Ratni materijal ograničen je na bilo koji proizvod koji je namijenjen i izrađen isključivo za vojnu upotrebu u vezi s ratovanjem ili obranom.

([1]) SL EZ L 1, 3.1.1994., str. 3.

Rezerva br. 2 – Profesionalne usluge – osim zdravstvenih usluga

Sektor:	Profesionalne usluge – pravne usluge: usluge javnih bilježnika i sudskih izvršitelja; računovodstvene i knjigovodstvene usluge; usluge revizije, porezne savjetodavne usluge; arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 861 (dio), CPC 87902 (dio), 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674 i CPC 879 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pravne usluge

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU, osim SE: pružanje usluga pravnog savjetovanja te izdavanja pravnih potvrda, dokumentacije i ovjeravanja koje obavljaju pravnici kojima su povjerene javne funkcije, primjerice bilježnici, *huissiers de justice* ili drugi *officiers publics et ministériels* te mjere koje se odnose na usluge koje pružaju sudski izvršitelji koje imenuje vlada službenim aktom (CPC 861 (dio), CPC 87902 (dio)).

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U BG: puni nacionalni tretman u pogledu osnivanja i upravljanja društvima te u pogledu pružanja usluga može se primijeniti samo na društva koja su osnovana u zemljama s kojima su sklopljeni, odnosno s kojima će se sklopiti povlašteni sporazumi te na državljane tih zemalja (CPC 861 (dio)).

U LT: odvjetnici iz stranih zemalja mogu sudjelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s međunarodnim sporazumima (CPC 861 (dio)), uključujući posebne odredbe o pravnom zastupanju pred sudovima.

(b) Usluge revizije (CPC 86211 i 86212, osim računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: neovisne financijske revizije moraju provoditi registrirani revizori koji su članovi Instituta ovlaštenih javnih računovođa. Podložno reciprocitetu, Institut ovlaštenih javnih računovođa dužan je registrirati revizorske subjekte iz Čilea ili treće zemlje nakon što mu dostave dokaze o sljedećem:

i. tri četvrtine članova upravljačkih tijela i registriranih revizora koji provode reviziju u ime subjekta ispunjavaju zahtjeve istovjetne zahtjevima za bugarske revizore te su uspješno položili ispite kojima su to potvrdili;

ii. revizorski subjekt provodi neovisne financijske revizije u skladu sa zahtjevima za neovisnost i objektivnost; i

iii. revizorski subjekt na svojim internetskim stranicama objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti ili na istovjetan način ispunjava zahtjeve za objavljivanje ako provodi revizije subjekata od javnog interesa.

Postojeće mjere:

BG: Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U CZ: samo pravna osoba u kojoj je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za državljane Češke ili država članica ovlaštena je provoditi revizije u Češkoj.

Postojeće mjere:

CZ: Zakon od 14. travnja 2009. br. 93/2009 zb. o revizorima, kako je izmijenjen.

(c) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja (CPC 8674)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HR: prekogranično pružanje usluga urbanističkog planiranja.

Rezerva br. 3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda

Sektor:	Profesionalne zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121, 932
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) medicinske i stomatološke usluge; usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa, osim usluga koje pružaju medicinske sestre (CPC 9312, 93191).

Postojeće mjere:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990).

U BG: pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa (CPC 9312, CPC 9319 (dio)).

Postojeće mjere:

BG: Zakon o medicinskim ustanovama, Zakon o profesionalnoj organizaciji medicinskih sestara, primalja te udruženih liječnika specijalista.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CZ, MT: pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi te drugih povezanih usluga (CPC 9312, CPC 9319 (dio)).

Postojeće mjere:

CZ: Zakon br. 296/2008, zb. o zaštiti kvalitete i sigurnosti ljudskog tkiva i stanica namijenjenih za upotrebu u humanoj medicini (Zakon o ljudskom tkivu i stanicama); Zakon br. 378/2007 zb. o farmaceutskim proizvodima i o izmjenama određenih povezanih zakona (Zakon o farmaceutskim proizvodima); Zakon br. 268/2014, zb. o medicinskim uređajima i izmjeni Zakona br. 634/2004, zb. o administrativnim naknadama, kako je naknadno izmijenjen; Zakon br. 285/2002 zb. o darivanju, uzimanju i presađivanju tkiva i organa te o izmjeni određenih zakona (Zakon o transplantaciji); Zakon br. 372/2011 zb. o zdravstvenim uslugama i uvjetima njihova pružanja; i Zakon br. 373/2011 zb. o posebnim zdravstvenim uslugama.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim NL i SE: za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, obvezno je boravište. Te usluge mogu pružati samo fizičke osobe koje su fizički prisutne na području Europske unije (CPC 9312, CPC 93191 (dio)).

U BE: prekogranično pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 85201 (dio), CPC 9312, CPC 93191 (dio)).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U PT: za profesije fizioterapeuta, paramedicinskog osoblja i podijatara strani državljani mogu dobiti odobrenje za obavljanje na temelju reciprociteta.

(b) Veterinarske usluge (CPC 932)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: veterinarske klinike mogu osnovati fizičke ili pravne osobe.

Obavljanje veterinarske djelatnosti dopušteno je samo državljanima država članica EGP-a i osobama s trajnim boravištem (za osobe s trajnim boravištem obvezna je fizička prisutnost).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE, LV: Prekogranično pružanje veterinarskih usluga.

(c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EU, osim BE, BG, EE, ES, IE i IT: naručivanje poštom moguće je samo iz država članica EGP-a, stoga je za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda široj javnosti u EU-u obvezan poslovni nastan u bilo kojoj od tih zemalja.

U CZ: maloprodaja je moguća samo iz država članica.

U BE: maloprodaju farmaceutskih i određenih medicinskih proizvoda mogu obavljati samo ljekarne s poslovnim nastanom u BE.

U BG, EE, ES, IT i LT: prekogranična maloprodaja farmaceutskih proizvoda.

U IE i LT: prekogranična prodaja farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept.

U PL: posrednici u trgovini lijekovima moraju biti registrirani i imati boravište ili registrirano sjedište na državnom području PL.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: maloprodaja farmaceutskih proizvoda te medicinske i ortopedske robe.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U SE: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i osiguravanje farmaceutskih proizvoda za opću javnost.

Postojeće mjere:

AT: Arzneimittelgesetz (Zakon o lijekovima), BGBl. br. 185/1983, čl. 57., 59. i 59.a; i

Medizinproduktegesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. br. 657/1996, kako je izmijenjen, čl. 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; i Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des profession des soins de santé.

CZ: Zakon br. 378/2007, zb. o farmaceutskim proizvodima, kako je izmijenjen; i Zakon br. 372/2011, zb. o zdravstvenim uslugama, kako je izmijenjen.

FI: Lääkelaki (Zakon o lijekovima) (395/1987).

PL: Zakon o ljekarništvu, članak 73.a (*Službeni list* iz 2020., točka. 944., 1493.).

SE: Zakon o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:336); Uredba o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:659); Švedska agencija za medicinske proizvode donijela je dodatne propise, pojedinosti su dostupne na (LVFS 2009:9).

Rezerva br. 4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja

Sektor:	Usluge istraživanja i razvoja
Industrijska klasifikacija:	CPC 851, 852, 853
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U RO: prekogranično pružanje usluga istraživanja i razvoja.

Postojeće mjere:

RO: Vladina uredba br. 6/2011; Uredba ministra obrazovanja i istraživanja br. 3548/2006; i Vladina odluka br. 134/2011.

Rezerva br. 5 – Poslovne usluge – usluge poslovanja nekretninama

Sektor:	Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija:	CPC 821, 822
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U CZ i HU: prekogranično pružanje usluga poslovanja nekretninama.

Rezerva br. 6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa

Sektor:	Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja
Industrijska klasifikacija:	CPC 832
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U BE i FR: prekogranično pružanje usluga zakupa ili najma osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja.

Rezerva br. 7 – Poslovne usluge – usluge agencija za naplatu i usluge kreditnog izvješćivanja

Sektor:	Usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87901, 87902
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U EU, osim ES, LV i SE: u pogledu pružanja usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja.

Rezerva br. 8 – Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim HU i SE: usluge pronalaženja pomoćnog osoblja u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika, sestrinskog i drugog osoblja (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

U BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: usluge traženja izvršnog osoblja (CPC 87201).

U AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI i SK: usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202).

U AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: usluge pronalaženja pomoćnog uredskog osoblja (CPC 87203).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim BE, HU i SE: prekogranično pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202).

U IE: prekogranično pružanje usluge traženja rukovodećeg osoblja (CPC 87201).

U FR, IE, IT i NL: prekogranično pružanje usluga uredskog osoblja (CPC 87203).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U DE: Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nemaju boravište u Europskoj uniji ili EGP-u za određene djelatnosti (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Postojeće mjere:

AT: čl. 97. i 135. austrijskog Zakona o trgovini (Gewerbeordnung), *Savezni službeni list* br. 194/1994, kako je izmijenjen; i Zakon o privremenom zapošljavanju (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG), *Savezni službeni list* br. 196/1988, kako je izmijenjen.

BG: Zakon o poticanju zapošljavanja, članci 26., 27., 27.a i 28.

CY: Zakon o privatnim agencijama za zapošljavanje br. 126(I)/2012, kako je izmijenjen; i Zakon br. 174(I)/2012, kako je izmijenjen.

CZ: Zakon o zapošljavanju (435/2004).

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG); Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Zakon o reguliranju privremenog ustupanja zaposlenika; Socijalni zakonik, knjiga 3.) – promicanje zapošljavanja; i Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Pravilnik o zapošljavanju stranaca (Pravilnik o zapošljavanju).

DK: Članci od 8.a do 8.f Uredbe sa zakonskom snagom br. 73 od 17. siječnja 2014. i navedeno u Uredbi br. 228 od 7. ožujka 2013. (zapošljavanje pomoraca); i Zakon o radnim dozvolama iz 2006. S1(2) i (3).

EL: Zakon 4052/2012 (*Službeni list vlade* 41 A), kako je izmijenjen Zakonom 4093/2012 (*Službeni list vlade* 222 A).

FI: Laki julkisesta työvoima-ja yrityspalvelusta (Zakon o javnoj službi za zapošljavanje i poduzetništvo) (916/2012).

HR: Zakon o tržištu rada (NN 118/18, 32/20); Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19); i Zakon o strancima (NN 130/11, 74/13, 67/17, 46/18, 53/20).

IE: Employment Permits Act 2006. S1(2) i (3).

IT: Zakonodavni dekret 276/2003, članci 4. i 5.

LT: Zakonik Republike Litve o radu odobren Zakonom Republike Litve br. XII-2603 od 14. rujna 2016., kako je zadnje izmijenjen 15. listopada 2020. br. XIII-3334; i Zakon Republike Litve o pravnom statusu stranaca od 29. travnja 2004. br. IX-2206, kako je zadnje izmijenjen 10. studenoga 2020. br. XIII-3412.

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (Zakon od 18. siječnja 2012. o osnivanju agencije za razvoj zapošljavanja (ADEM)).

MT: Zakon o službama za zapošljavanje i osposobljavanje (poglavlje 343.) (članci od 23. do 25.); i Pravilnik o agencijama za zapošljavanje (S.L. 343.24).

PL: članak 18. Zakona od 20. travnja 2004. o promicanju zapošljavanja i institucijama tržišta rada (Dz. U. iz 2015., točka 149., kako je izmijenjena).

PT: Uredba sa zakonskom snagom br. 260/2009 od 25. rujna, kako je izmijenjena Zakonom br. 5/2014 od 12. veljače; Zakon br. 28/2016 od 23. kolovoza 2016. i Zakon br. 146/2015 od 9. rujna 2015. (pristup uslugama agencija za posredovanje u zapošljavanju i pružanje tih usluga).

RO: Zakon br. 156/2000 o zaštiti rumunjskih državljana koji rade u inozemstvu, kako je ponovno objavljen, i Odluka Vlade br. 384/2001 o odobrenju metodoloških standarda za primjenu Zakona br. 156/2000, s naknadnim izmjenama; Pravilnik Vlade br. 277/2002, kako je izmijenjen Pravilnikom Vlade br. 790/2004 i Pravilnikom Vlade br. 1122/2010; i Zakon br. 53/2003– Zakonik o radu, kako je ponovno objavljen, s naknadnim izmjenama i dodatkom te Odluka Vlade br. 1256/2011 o uvjetima rada i postupku odobrenja agencija za privremeno zapošljavanje.

SI: Zakon o regulaciji tržišta rada (*Službeni list Republike Slovenije*, br. 80/2010, 21/2013, 63/2013, 55/2017); i Zakon o zapošljavanju, samozapošljavanju i radu stranaca – ZZSDT (*Službeni list Republike Slovenije*, br. 47/2015), ZZSDT-UPB2 (*Službeni list Republike Slovenije*, br. 1/2018).

SK: Zakon br. 5/2004 o službama za zapošljavanje; i Zakon br. 455/1991 o trgovinskim dozvolama.

Rezerva br. 9 – Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori
	Zahtjevi u pogledu rezultata
	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Usluge zaštite (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: pružanje sigurnosnih usluga.

U DK, HR i HU: pružanje usluga u sljedećim podsektorima: zaštitarske usluge (87305) u HR i HU, savjetodavne usluge u pogledu sigurnosti (87302) u HR, zaštitarska služba zračnih luka (87305 (dio)) u DK i usluge oklopnih vozila (87304) u HU.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: Obvezno je državljanstvo države članice za članove upravnih odbora poduzeća koja pružaju zaštitarske i sigurnosne usluge (87305) te konzultantske usluge i usluge obuke povezane sa sigurnosnim uslugama (87302). Članovi više uprave društava koja pružaju savjetodavne usluge povezane sa zaštitarskim i sigurnosnim uslugama moraju imati boravište i državljanstvo države članice.

U FI: dozvole za pružanje sigurnosnih usluga mogu se dodijeliti samo fizičkim osobama s boravištem u EGP-u ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EGP-u.

U ES: prekogranično pružanje sigurnosnih usluga. Za privatno zaštitarsko osoblje obvezno je državljanstvo.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE, FI, FR i PT: stranim pružateljima sigurnosnih usluga nije dopušteno prekogranično pružanje tih usluga. Državljanstvo je uvjet za specijalizirano osoblje u PT i za glavne direktore i direktore u FR.

Postojeće mjere:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 octobre 2017.

BG: Zakon o zaštitarskim djelatnostima u privatnom sektoru.

CZ: Zakon o trgovinskim dozvolama.

DK: Uredba o zaštiti zračnog prijevoza.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 282/2002 (Zakon o privatnim sigurnosnim uslugama).

LT: Zakon o osiguranju osoba i imovine od 8. srpnja 2004. br. IX-2327.

LV: Zakon o zaštitarskim djelatnostima (odjeljci 6., 7. i 14.).

PL: Zakon od 22. kolovoza 1997. o zaštiti osoba i imovine (Službeni list iz 2016., točka 1432. kako je izmijenjena).

PT: Zakon 34/2013, izmijenjen Zakonom 46/2019, 16. svibnja 2019; i Pravilnik 273/2013, izmijenjen Odlukom 106/2015, 13. travnja 2015.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (Zakon o privatnim sigurnosnim uslugama).

(b) Istražne usluge (CPC 87301)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim AT i SE: pružanje istražnih usluga.

Rezerva br. 10 – Poslovne usluge – ostale poslovne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – ostale poslovne usluge (usluge pismenog i usmenog prevođenja, usluge umnožavanja, usluge povezane s distribucijom energije i usluge povezane s proizvodnjom)
Industrijska klasifikacija:	CPC 86764, 86769, 87905, 87904, 884, 8868, 887
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Usluge usmenog i pismenog prevođenja (CPC 87905)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HR: prekogranično pružanje usluga pismenog i usmenog prevođenja službenih dokumenata.

(b) Usluge umnožavanja (CPC 87904)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U HU: prekogranično pružanje usluga umnožavanja.

(c) Usluge povezane s distribucijom energije i usluge povezane s proizvodnjom (CPC 884 (dio), 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U HU: usluge povezane s distribucijom energije i prekogranično pružanje usluga povezanih s proizvodnjom, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga koje se odnose na te sektore.

(d) Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 86764 (dio), 86769, 8868)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim DE, EE i HU: prekogranično pružanje usluga održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz.

U EU, osim CZ, EE, HU, LU i SK: prekogranično pružanje usluga održavanja i popravka plovila za prijevoz unutarnjim plovnim putovima.

U EU, osim EE, HU i LV: prekogranično pružanje usluga održavanja i popravka pomorskih plovila.

U EU, osim AT, EE, HU, LV i PL: prekogranično pružanje usluga održavanja i popravka zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 86764 (dio), 86769, 8868).

U EU-u: prekogranično pružanje usluga statutarnog nadzora i certifikacije brodova.

Postojeće mjere:

EU: Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

(e) Ostale poslovne usluge povezane sa zrakoplovstvom

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u pogledu sljedećih usluga:

i. prodaja i oglašavanje usluga zračnog prijevoza;

ii. usluga računalnog sustava rezervacija (CRS);

iii. održavanje i popravak zrakoplova i njihovih dijelova;

iv. najma ili zakupa zrakoplova bez posade.

Rezerva br. 11 – Telekomunikacije

Sektor:	Usluge prijenosa radiodifuzije s pomoću satelita
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U BE: usluge prijenosa radiodifuzije s pomoću satelita.

Rezerva br. 12 – Građevinarstvo

Sektor:	Građevinske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 51
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman

([2]) Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova (SL EU L 131, 28.5.2009., str. 11.).

Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U LT: pravo izrade projektne dokumentacije za građevinske radove od iznimnog značaja dodjeljuje se samo projektnim poduzećima registriranima u Litvi ili stranim projektnim poduzećima koja su za obavljanje tih djelatnosti dobila odobrenje ustanove koju je ovlastila vlada. Pravo za obavljanje tehničkih djelatnosti u glavnim područjima građevinarstva može se dodijeliti osobi koja nije iz Litve, ali koja je dobila odobrenje ustanove koju je ovlastila litavska vlada.

Rezerva br. 13 – Usluge distribucije

Sektor:	Usluge distribucije
Industrijska klasifikacija:	CPC 621, 62117, 62251, 62228, 62251, 62271, 8929, 62112 (dio), 62226, 62272 (dio), 62276, 631 (dio), 63108, 6329 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Distribucija farmaceutskih proizvoda

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: prekogranična veleprodajna distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62251).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251, 8929).

Postojeće mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini; i Zakon o medicinskim proizvodima.

FI: Lääkelaki (Zakon o lijekovima) (395/1987).

(b) Distribucija alkoholnih pića

U FI: Distribucija alkoholnih pića (CPC 62112 (dio), 62226, 63107, 8929).

Postojeće mjere:

FI: Alkoholilaki (Zakon o alkoholu) (1102/2017).

(c) Ostala distribucija (CPC 621 (dio), 62228, 62251, 62271, 62272 (dio), 62276, 63108, 6329 (dio))

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: veleprodajna distribucija kemijskih proizvoda, plemenitih metala i dragog kamenja, medicinskih tvari i proizvoda i predmeta za medicinsku upotrebu; duhan i duhanske proizvode te alkoholna pića.

BG zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na usluge koje pružaju posrednici u trgovini robom.

Postojeće mjere:

U BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini; Zakon o medicinskim proizvodima; Zakon o veterinarstvu; Zakon o zabrani kemijskog oružja te o nadzoru nad toksičnim kemijskim tvarima i njihovim prekursorima; Zakon o duhanu i duhanskim proizvodima; Zakon o trošarinama i trošarinskim skladištima; i Zakon o vinu i jakim alkoholnim pićima.

Rezerva br. 14 – Obrazovne usluge

Sektor:	Obrazovne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 92
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: usluge obrazovanja koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku. Ako je stranim pružateljima usluga dopušteno pružanje obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora, sudjelovanje privatnih subjekata u obrazovnom sustavu može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi.

U EU, osim CZ, NL, SE i SK: u pogledu pružanja ostalih obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora, odnosno osim onih koje su svrstane među usluge osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te usluga obrazovanja odraslih (CPC 929).

U CY, FI, MT i RO: pružanje usluga osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja te usluga obrazovanja odraslih financiranih iz privatnih izvora (CPC 921, 922, 924).

U AT, BG, CY, FI, MT i RO: pružanje usluga visokog obrazovanja financiranih iz privatnih izvora (CPC 923).

U CZ i SK: većina članova upravnog odbora ustanove koja pruža obrazovne usluge financirane iz privatnih izvora mora imati državljanstvo te zemlje (CPC 921, 922, 923 za SK osim 92310 i 924).

U SI: samo slovenske fizičke ili pravne osobe mogu osnovati osnovne škole financirane iz privatnih izvora. Pružatelj usluga mora osnovati registrirano sjedište ili podružnicu. Većina članova upravnog odbora u srednjim školama ili visokim učilištima financiranima iz privatnih izvora moraju biti slovenski državljani (CPC 922, 923).

U SE: pružatelji obrazovnih usluga kojima su javna tijela izdala odobrenje za pružanje tih usluga. Ova se rezerva primjenjuje na pružatelje obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora uz neki oblik državne potpore, među ostalim na pružatelje obrazovnih usluga koje priznaje država, pružatelje obrazovnih usluga pod državnim nadzorom ili pružatelje koji pružaju obrazovanje u okviru kojeg se može dobiti potpora za studiranje (CPC 92).

U SK: pružatelji svih obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora, osim usluga u području tehničkog i strukovnog obrazovanja nakon srednjoškolskog, moraju imati boravište u EGP-u. (CPC 921, 922, 923 osim 92310, 924).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG, IT i SI: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog osnovnoškolskog obrazovanja (CPC 921).

U BG i IT: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922).

U AT: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog obrazovanja odraslih putem radijskog ili televizijskog emitiranja (CPC 924).

Postojeće mjere:

BG: Zakon o javnom obrazovanju, članak 12.; Zakon o visokom obrazovanju, stavak 4. dodatnih odredaba; i Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, članak 22.

FI: Perusopetuslaki (Zakon o osnovnoškolskom obrazovanju) (628/1998); Lukiolaki (Zakon o općem srednjoškolskom obrazovanju) (629/1998); Laki ammatillisesta koulutuksesta (Zakon o strukovnom osposobljavanju i obrazovanju) (630/1998); Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (Zakon o strukovnom obrazovanju odraslih) (631/1998); Ammattikorkeakoululaki (Zakon o veleučilištima i visokim školama) (351/2003); i Yliopistolaki (Zakon o sveučilištima) (558/2009).

IT: Kraljevski dekret 1592/1933 (Zakon o srednjoškolskom obrazovanju); Zakon 243/1991 (Povremeni javni doprinosi privatnim sveučilištima); Rezolucija 20/2003 CNVSU-a (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); i Dekret predsjednika Republike (DPR) 25/1998.

SK: Zakon 245/2008 o obrazovanju; Zakon 131/2002 o sveučilištima; i Zakon 596/2003 o javnom upravljanju obrazovanjem i školskoj samoupravi.

Rezerva br. 15 – Usluge u području okoliša

Sektor – podsektor:	Usluge u području okoliša – gospodarenje otpadom i tlom
Industrijska klasifikacija:	CPC 9401, 9402, 9403, 94060
Vrsta rezerve:	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U DE: pružanje usluga gospodarenja otpadom osim savjetodavnih usluga i usluga koje se odnose na zaštitu tla i upravljanje kontaminiranim tlom, osim savjetodavnih usluga.

Rezerva br. 16 – Zdravstvene i socijalne usluge

Sektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 93, 931 osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Zdravstvene usluge – bolničke usluge, usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (CPC 93, 931, osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U EU-u: za pružanje svih zdravstvenih usluga koje se financiraju iz javnih izvora ili potporama države u bilo kojem obliku.

U EU-u: za sve zdravstvene usluge financirane iz privatnih izvora, osim bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga financiranih iz privatnih izvora.

Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)).

U AT, PL i SI: pružanje privatno financiranih usluga hitne pomoći (CPC 93192).

U BE: pružanje usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga financiranih iz privatnih izvora (CPC 93192, 93193).

U BG, CY, CZ, FI, MT i SK: pružanje bolničkih usluga, usluga hitne pomoći i usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga financiranih iz privatnih izvora (CPC 9311, 93192, 93193).

U FI: pružanje ostalih usluga zdravstvene zaštite (CPC 93199).

Postojeće mjere:

CZ: Zakon br. 372/2011 zb. o zdravstvenim uslugama i uvjetima njihova pružanja.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata:

U DE: pružanje usluga iz njemačkog sustava socijalne sigurnosti, u kojem usluge mogu pružati različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga ne ubrajaju u „djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti". Odobravanje boljeg postupanja za pružanje zdravstvenih i socijalnih usluga u okviru bilateralnog trgovinskog sporazuma (CPC 93).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U DE: vlasništvo u privatnim bolnicama kojima upravljaju njemačke vojne snage.

Nacionalizacija drugih ključnih bolnica financiranih iz privatnih izvora (CPC 93110).

U FR: pružanje usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja financiranih iz privatnih izvora.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: pružanje usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja financiranih iz privatnih izvora (CPC 9311 (dio)).

Postojeće mjere:

FR: Code de la Santé Publique.

(b) Zdravstvene i socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim HU: prekogranično pružanje zdravstvenih usluga, socijalnih usluga i djelatnosti ili usluga koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja. Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)).

U HU: prekogranično pružanje svih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga, koje se financiraju iz javnih izvora (CPC 9311, 93192, 93193).

(c) Socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata:

U EU-u: pružanje svih socijalnih usluga koje se financiraju iz javnih izvora ili potporama države u bilo kojem obliku te djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja.

U BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: pružanje socijalnih usluga financiranih iz privatnih izvora, osim usluga povezanih s lječilištima i odmarališta te domovima za starije osobe.

U CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: pružanje privatno financiranih socijalnih usluga.

U DE: njemački sustav socijalne sigurnosti, u kojem usluge pružaju različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga možda ne ubrajaju u „djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”.

Postojeće mjere:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (Zakon o privatnim socijalnim uslugama) (922/2011).

IE: Zakon o zdravstvu iz 2004. (odjeljak 39.); i Zakon o zdravstvu iz 1970. (kako je izmijenjen – S.61A).

IT: Zakon 833/1978 o instituciji sustava javnog zdravstva; Zakonodavni dekret 502/1992 o reorganizaciji regulative u području zdravstva; i Zakon 328/2000 o reformi socijalnih usluga.

Rezerva br. 17 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Sektor: Usluge turističkih vodiča, zdravstvene i socijalne usluge

Industrijska klasifikacija:	CPC 7472
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: zahtjev državljanstva države članice za pružanje usluga turističkih vodiča.

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U LT: ako Čile litavskim državljanima dopusti pružanje usluga turističkog vodiča, i LT će državljanima Čilea dopustiti pružanje usluga turističkog vodiča pod istim uvjetima.

Rezerva br. 18 – Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Sektor:	Rekreacijske, kulturne i sportske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 962, 963, 9619, 964
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Usluge knjižnica, arhiva i muzeja te druge kulturne usluge (CPC 963)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU, osim AT i, u pogledu liberalizacije ulaganja, u LT: pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga.

U AT i LT: za poslovni nastan može biti obvezna dozvola ili koncesija.

(b) Usluge zabavnog sadržaja, kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619, 964 osim 96492)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU, osim AT i SE: prekogranično pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: u pogledu pružanja usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka.

U BG: pružanje sljedećih usluga zabavnog sadržaja: usluga cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija, usluga plesnih dvorana, diskoteka i učitelja plesa te drugih usluga zabavnog sadržaja.

U EE: pružanje drugih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.

U LT i LV: pružanje svih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.

U CY, CZ, LV, PL, RO i SK: prekogranično pružanje sportskih i drugih rekreacijskih usluga.

(c) Usluge novinskih agencija (CPC 962)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U FR: strani udio u vlasništvu postojećih trgovačkih društava koja objavljuju izdanja na francuskom jeziku ne smije premašivati 20 % kapitala ili glasačkih prava u trgovačkom društvu. Na osnivanje čileanskih novinskih agencija primjenjuju se uvjeti utvrđeni nacionalnim propisima. Osnivanje novinskih agencija od strane stranih ulagatelja podliježe načelu reciprociteta.

Postojeće mjere:

FR: Ordonnance n 45–2646 du 2 novembre 1945 portant règlementation provisoire des agences de presse; i Loi n. 86–897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

(d) Usluge kockarnica i kladionica (CPC 96492)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: pružanje usluga kockanja koje uključuju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući posebno lutrije, srećke, usluge kockanja u kockarnicama odnosno igraonicama ili licenciranim objektima, usluge klađenja, usluge binga te usluge kockanja kojima upravljaju dobrotvorne ustanove ili neprofitne organizacije koje ubiru prihode od tih usluga.

Rezerva br. 19 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge prijevoza

Sektor:	Usluge prijevoza
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Tretman najpovlaštenije nacije
	Viša uprava i upravni odbori
	Zahtjevi u pogledu rezultata
	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pomorski prijevoz – sve ostale komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU-u: državljanstvo članova posade plovila duge plovidbe ili unutarnje plovidbe.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori:

U EU, osim LV i MT: samo fizičke ili pravne osobe iz EU-a mogu registrirati plovilo i upravljati flotom pod nacionalnom zastavom države poslovnog nastana (primjenjuje se na sve komercijalne pomorske aktivnosti koje se obavljaju brodom duge plovidbe, uključujući ribolov, akvakulturu i usluge povezane s ribolovom; međunarodni prijevoz putnika i tereta (CPC 721); te pomoćne usluge u pomorskom prijevozu).

U EU-u: za usluge razvoza i za premještanje kontejnera u vlasništvu ili zakupu koje ne donose prihod, a koje pružaju brodarska društava iz Europske unije, za dio tih usluga koji nije obuhvaćen isključenjem nacionalne pomorske kabotaže.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U SK: strani ulagatelji moraju imati glavni ured u Slovačkoj kako bi mogli zatražiti dozvolu za pružanje usluge (CPC 722).

(b) Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: pružanje usluga peljarenja i pristajanja. Podrazumijeva se da, neovisno o kriterijima koji se mogu primjenjivati na registraciju brodova u državi članici, Europska unija zadržava pravo zahtijevati da samo brodovi registrirani u nacionalnim registrima država članica pružaju usluge peljarenja i pristajanja (CPC 7452).

U EU, osim LT i LV: samo plovila koja plove pod zastavom države članice mogu pružati usluge guranja i tegljenja (CPC 7214).

Kad je riječ o prekograničnoj trgovini uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U LT: samo pravne osobe iz LT ili pravne osobe iz države članice s podružnicama u LT koje imaju certifikat koji je izdala litavska Uprava za pomorsku sigurnost mogu pružati usluge peljarenja, pristajanja, guranja i tegljenja (CPC 7214, 7452).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: usluge utovara i istovara tereta mogu pružati samo akreditirani zaposlenici koji imaju pravo rada u lukama utvrđenima kraljevskim dekretom (CPC 741).

Postojeće mjere:

BE: Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire; Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des port et fixant sa dénomination et sa compétence; Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers); Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une Organisation d'employeur (Gand); Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une Organisation d'employeur (Zeebrugge); Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une Organisation d'employeur (Ostende); i Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zone portuaires tabant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

(c) Prijevoz unutarnjim plovnim putovima i pomoćne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: prijevoz putnika i tereta unutarnjim plovnim putovima (CPC 722); te pomoćne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima.

(d) Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u: željeznički prijevoz putnika (CPC 7111).

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u: željeznički prijevoz tereta (CPC 7112). Podložno uvjetu reciprociteta.

U LT: usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu državnom monopolu (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)).

Postojeće mjere:

EU: Direktiva 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]).

(e) Cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza) te pomoćne usluge u cestovnom prijevozu

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU-u:

i. zahtjev poslovnog nastana za pružanje usluga cestovnog prijevoza i ograničenje prekograničnog pružanja tih usluga (CPC 712); i

ii. ograničenje pružanja kabotaže u određenoj državi članici od strane stranih ulagatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici (CPC 712).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost

U BG: za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica te pravnim osobama iz Europske unije koje imaju sjedište u Europskoj uniji. Zahtijeva se osnivanje društva (CPC 712).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: za pružanje usluga cestovnog prijevoza obvezno je odobrenje, koje se ne dodjeljuje za vozila registrirana u inozemstvu (CPC 712).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza (CPC 712).

Kad je riječ o prekograničnoj trgovini uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: zahtjev poslovnog nastana za pružanje popratnih usluga u cestovnom prijevozu (CPC 744).

([3]) Direktiva 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (SL EU L 343, 14.12.2012., str. 32.).

Postojeće mjere:

EU: Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]); Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]); i Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]).

FI: Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (Zakon o komercijalnom cestovnom prijevozu) 693/2006; Laki liikenteen palveluista (Zakon o uslugama prijevoza) 320/2017; i Ajoneuvolaki (Zakon o vozilima) 1090/2002.

(f) Svemirski prijevoz i najam svemirskih letjelica

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: pružanje usluga svemirskog prijevoza i pružanje usluga najma svemirskih letjelica (CPC 733, 734 (dio)).

(g) Izuzeća u pogledu tretmana najpovlaštenije nacije

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

— Prijevoz (kabotaža) osim pomorskog prijevoza

U FI: osiguravanje različitog postupanja prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima kojima se za plovila registrirana pod stranom zastavom određene druge zemlje ili vozila registrirana u inozemstvu propisuje izuzeće za pružanje usluga kabotažnog prijevoza (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) u FI na temelju reciprociteta (CPC 711 (dio), 712 (dio), 722 (dio)).

— Popratne usluge u pomorskom prijevozu

U BG: ako Čile dopusti pružateljima usluga iz BG pružanje usluga iskrcaja i ukrcaja tereta te usluga pohrane i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima, i BG će dopustiti pružateljima usluga iz Čilea da pod istim uvjetima pružaju usluge iskrcaja i ukrcaja tereta te usluge pohrane i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima (CPC 741 (dio), 742 (dio)).

— Najam ili zakup plovila

U DE: zakup stranih brodova od strane klijenata koji imaju boravište u DE može podlijegati uvjetu reciprociteta (CPC 7213, 7223, 83103).

— Cestovni i željeznički promet

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) te prijevoza putnika, sklopljenima između Europske unije ili država članica i određene treće zemlje (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Tim se postupanjem može:

i. zadržati ili ograničiti pružanje relevantnih usluga prijevoza između ugovornih stranaka ili na njihovu državnom području za vozila registrirana u svakoj ugovornoj stranci ([7]); ili

([4]) Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL EU L 300, 14.11.2009., str. 51.).

([5]) Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL EU L 300, 14.11.2009., str. 72.).

([6]) Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup međunarodnom tržištu usluga prijevoza običnim i turističkim autobusima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 (SL EU L 300, 14.11.2009., str. 88.).

([7]) Kad je riječ o Austriji, dio izuzeća u pogledu tretmana najpovlaštenije nacije koji se odnosi na prometna prava obuhvaća sve zemlje s kojima postoje ili bi se u budućnosti mogli razmotriti bilateralni sporazumi o cestovnom prijevozu ili drugi dogovori u pogledu cestovnog prijevoza.

ii. predvidjeti oslobođenja od poreza za takva vozila.

— Cestovni prijevoz

U BG: mjere koje se poduzimaju na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje takvih usluga prijevoza i utvrđuju uvjeti pružanja usluga, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, na državnom području Bugarske ili preko bugarskih granica (CPC 7121, 7122, 7123).

U CZ: mjere koje se poduzimaju na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza i utvrđuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz za usluge prijevoza u Češku, unutar i iz nje te kroz nju za predmetne ugovorne stranke (CPC 7121, 7122, 7123).

U ES: odobrenje za uspostavljanje komercijalne prisutnosti u ES može se odbiti pružateljima usluga čija zemlja podrijetla ne odobrava stvaran tržišni pristup pružateljima usluge iz ES (CPC 7123).

Postojeće mjere:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

U HR: mjere koje se poduzimaju na temelju postojećih ili budućih sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu i kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza i utvrđuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz za usluge prijevoza u Hrvatsku, unutar i iz nje te kroz nju za predmetne stranke (CPC 7121, 7122, 7123).

U LT: mjere koje se poduzimaju na temelju bilateralnih sporazuma kojima se utvrđuju odredbe za usluge prijevoza i uvjeti poslovanja, uključujući bilateralnu dozvolu za provoz i druge dozvole za prijevoz za usluge prijevoza na državno područje Litve, kroz nju i iz nje za predmetne ugovorne stranke te naknade i pristojbe za cestovni prijevoz (CPC 7121, 7122, 7123).

U SK: mjere koje se poduzimaju na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza i utvrđuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz za usluge prijevoza u Slovačku, unutar i iz nje te kroz nju za predmetne ugovorne stranke (CPC 7121, 7122, 7123).

— Željeznički prijevoz

U BG, CZ i SK: na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se uređuju prometna prava i uvjeti poslovanja te pružanje usluga prijevoza na državnom području Bugarske, Češke i Slovačke te između predmetnih zemalja (CPC 7111, 7112).

— Zračni prijevoz – pomoćne usluge u zračnom prijevozu

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području usluga prihvata.

— Cestovni i željeznički promet

U EE: kad se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima o međunarodnom cestovnom prijevozu (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) kojima se za ugovorne stranke rezervira ili ograničava pružanje usluga prijevoza u Estoniju te unutar i iz nje za vozila registrirana u svakoj ugovornoj stranci te kojima se omogućuju porezne olakšice za takva vozila (CPC 711 (dio), 712 (dio), 721 (dio)).

— Sve usluge prijevoza putnika i tereta, osim pomorskog i zračnog prijevoza

U PL: ako Čile poljskim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopusti pružanje usluga prijevoza na državno područje Čilea i preko njega, i Poljska će čileanskim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopustiti pružanje usluga prijevoza na državno područje Poljske i preko njega pod istim uvjetima.

Rezerva br. 20 – Poljoprivreda, ribarstvo i vode

Sektor:	Poljoprivreda, lov, šumarstvo; ribarstvo, akvakultura, usluge povezane s ribarstvom; skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga; 0501, 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Poljoprivreda, lov i šumarstvo

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HR: Djelatnosti poljoprivrede i lova.

U HU: Poljoprivredne djelatnosti (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

Postojeće mjere:

HR: Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18, 98/19).

(b) Ribarstvo, akvakultura i usluge povezane s ribarstvom (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u:

1. Posebno u okviru zajedničke ribarstvene politike te sporazumâ o ribarstvu s određenom trećom zemljom, pristup biološkim resursima i ribolovnim područjima u morskim vodama pod suverenitetom ili u nadležnosti država članica Europske unije te njihova upotreba, ili prava na ribarenje na temelju povlastice za ribolov države članice, uključujući:

   (a) reguliranje iskrcaja ulova iz plovila pod zastavom Čilea ili treće zemlje u pogledu dodijeljenih im kvota ili, samo u pogledu plovila pod zastavom države članice, uz uvjet da se udio ukupnog ulova iskrca u lukama Europske unije;

   (b) utvrđivanje najmanje potrebne veličine poduzeća kako bi se zaštitila i tradicionalna i obalna ribarska plovila;

   (c) osiguravanje različitog postupanja u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području ribarstva; i

(d) zahtijevanje da posada plovila pod zastavom države članice budu državljani država članica.

2. Ribarsko plovilo ima pravo ploviti pod zastavom države članice samo pod sljedećim uvjetima:

(a) ako je u cijelosti u vlasništvu:

i. trgovačkih društava osnovanih u Europskoj uniji; ili

ii. državljana država članica;

(b) ako se njegovim svakodnevnim radom upravlja i nadzire iz Europske unije; i

(c) ako je najmoprimac, upravitelj ili rukovatelj plovila društvo osnovano u Europskoj uniji ili državljanin države članice.

3. Dozvola za gospodarski ribolov kojom se dodjeljuju prava na obavljanje ribolova u teritorijalnim vodama određene države članice može se dodijeliti samo plovilima koja plove pod zastavom države članice.

4. Otvaranje morskih ili riječnih objekata akvakulture.

5. Stavak 1. točke (a), (b), (c) (osim u pogledu tretmana najpovlaštenije nacije) i (d), stavak 2. točka (a) podtočka i. i točke (b) i (c) te stavak 3. primjenjuju se samo na mjere koje se primjenjuju na plovila ili poduzeća neovisno o državljanstvu njihovih stvarnih vlasnika.

Državljanstvo posade ribarskog broda koji plovi pod zastavom države članice.

Otvaranje morskih ili riječnih objekata akvakulture.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: lov živih morskih i riječnih resursa u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnome moru BG smiju obavljati samo plovila koja plove pod zastavom BG. Strani brodovi ne smiju obavljati gospodarski ribolov u isključivom gospodarskom pojasu, osim na temelju sporazuma između BG i države zastave. Pri prolasku kroz isključivi gospodarski pojas strani ribolovni brodovi ne smiju zadržati svoju ribolovnu opremu u operativnom načinu rada.

(c) Skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: djelatnosti koje uključuju usluge povezane sa skupljanjem, pročišćivanjem i distribucijom vode kućanstvima te industrijskim, komercijalnim ili drugim korisnicima, kao i opskrbu pitkom vodom i gospodarenje vodama.

Rezerva br. 21 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom

Sektor:	Rudarstvo i vađenje – materijali za proizvodnju energije; rudarstvo i vađenje – metalne rudače i druge vrste rudarstva; Djelatnosti povezane s energijom – proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; i usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, 4030 (dio), CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 (dio), 887.
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori

Zahtjevi u pogledu rezultata

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom – općenito (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, 403 (dio), 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: ako država članica dopušta strano vlasništvo nad sustavom za prijenos plina ili električne energije, ili sustavom za prijevoz nafte i plina cjevovodima, u odnosu na poduzeća iz Čilea pod kontrolom fizičke ili pravne osobe iz treće zemlje iz koje Europska unija uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte, prirodnog plina ili električne energije, kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe energijom za Europsku uniju u cijelosti odnosno za pojedinačne države članice. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge savjetovanja i konzultantske usluge koje se pružaju kao usluge povezane s distribucijom energije.

Ova se rezerva ne primjenjuje na HR, HU i LT (za LT samo CPC 7131) u vezi s prijevozom goriva cjevovodima, ni na LV u vezi s uslugama povezanima s distribucijom energije, ni na SI u vezi s uslugama povezanima s distribucijom plina (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U CY: za proizvodnju proizvoda od rafinirane nafte, ako ulagatelja kontrolira fizička ili pravna osoba iz treće zemlje iz koje Europska unija uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte ili prirodnog plina, te proizvodnja plina, distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom za vlastite potrebe, proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, prijevoz goriva cjevovodima, usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga, usluge veleprodaje električne energije te usluge maloprodaje motornog goriva, električne energije i plina koji nije u bocama. Za pružanje usluga povezanih s električnom energijom obvezni su državljanstvo i boravište. (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131 i 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U FI: mreže i sustavi za prijenos i distribuciju energije te pare i tople vode.

U FI: Količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava za uvoz prirodnog plina te za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode. Trenutačno se primjenjuju prirodni monopoli i isključiva prava (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 887, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga).

U FR: sustavi prijenosa električne energije i plina te prijevoz nafte i plina cjevovodima (CPC 7131).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (CPC 887 osim konzultantskih usluga).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: za usluge prijenosa energije, u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelio isključiva prava. Obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

U BG: za usluge povezane s distribucijom energije (CPC 88 (dio)).

U PT: za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, proizvodnju prirodnog plina, prijevoz goriva cjevovodima, usluge veleprodaje električne energije, usluge maloprodaje električne energije i plina koji nije u bocama te usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina. Koncesije u sektoru električne energije i plina dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište i stvarnu upravu u PT (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U SK: obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, proizvodnju plina i distribuciju plinovitih goriva, proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, prijevoz goriva cjevovodima, veleprodaju i maloprodaju električne energije, pare i tople vode te usluge povezane s distribucijom energije, uključujući usluge u području energetske učinkovitosti, energetskih ušteda i energetskog pregleda. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi s trajnim boravištem u državi članici EGP-a, odnosno pravnoj osobi iz države članice EGP-a.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: poduzećima pod kontrolom fizičkih ili pravnih osoba iz treće zemlje iz koje Europska unija uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte, prirodnog plina ili električne energije može se zabraniti da steknu kontrolu nad tom djelatnošću, uz iznimku vađenja metalnih rudača te drugog oblika rudarstva i vađenja. Obvezno je osnivanje društva (bez podružnica) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 4010 (dio), 4020 (dio), 4030 (dio)).

Postojeće mjere:

EU: Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]); i Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([9]).

BG: Zakon o energetici.

CY: Zakon o uređenju tržišta električne energije iz 2003., kako je izmijenjen ili zamijenjen; Zakon o uređenju tržišta plina iz 2004., kako je izmijenjen ili zamijenjen; Zakon o nafti (cjevovodi), poglavlje 273; Zakon o nafti L.64(I)/1975, kako je izmijenjen ili zamijenjen; i Zakon o specifikacijama nafte i goriva iz 2003., kako je izmijenjen ili zamijenjen.

FI: Sähkömarkkinalaki (Zakon o tržištu električne energije) (386/1995); i Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017).

FR: Code de l'énergie (Zakonik o energetici).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 230/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 231/2012, 26. listopada 2012. – prirodni plin; Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada 2012. – električna energija; i Uredba sa zakonskom snagom 31/2006, 15. veljače 2006. – sirova nafta/naftni proizvodi.

SK: Zakon 51/1988 o rudarstvu, eksplozivima i državnim upravljanjem rudarstvom; Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja; Zakon 251/2012 o energetici; i Zakon 657/2004 o termalnoj energiji.

(b) Električna energija (ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: uvoz električne energije. U pogledu prekogranične trgovine, veleprodaje i maloprodaje električne energije.

U FR: samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu drže francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili Electricité de France (EDF) mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije električne energije te upravljati njima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

([8]) Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL EU L 158, 14.6.2019., str. 125.).

([9]) Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL EU L 211, 14.8.2009., str.94.).

U BG: za proizvodnju električne energije i proizvodnju toplinske energije.

U LT: usluge veleprodaje i maloprodaje električne energije koja potječe iz nesigurnih nuklearnih izvora.

U PT: djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije obavljaju se u okviru isključivih koncesija za javne usluge.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: Za pojedinačno odobrenje za proizvodnju električne energije kapaciteta 25 MW ili više obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji ili u drugoj državi koja ima uspostavljen režim sličan režimu predviđenom Direktivom (EU) 2019/944 te u kojoj društvo ima učinkovitu i trajnu vezu s gospodarstvom.

Proizvodnja električne energije na odobalnom državnom području BE podliježe koncesiji i obvezi zajedničkog pothvata s pravnom osobom iz Europske unije ili s pravnom osobom iz zemlje koja ima režim sličan onome predviđenom Direktivom (EU) 2019/944, posebno u pogledu uvjeta koji se odnose na odobrenje i odabir.

Osim toga, pravna osoba trebala bi imati središnju upravu ili glavni ured u državi članici ili zemlji koja ispunjava prethodno navedene kriterije i u kojoj ima učinkovitu i trajnu vezu s gospodarstvom.

Za izgradnju električnih vodova kojima se odobalno mjesto proizvodnje povezuje s prijenosnom mrežom Elije obvezno je odobrenje, a društvo mora ispuniti prethodno navedene uvjete, osim uvjeta za uspostavu zajedničkog pothvata.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BE: za opskrbu električnom energijom koju provodi posrednik s klijentima iz BE koji su povezani na nacionalnu mrežu odnosno na izravnu liniju s nominalnim naponom većim od 70 000 V obvezno je odobrenje. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama iz EGP-a.

Postojeće mjere:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes; Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer; i Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de la câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont instalés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge; Arrêté royal relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci; i Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: Sähkömarkkinalaki (Zakon o tržištu električne energije) (588/2013); i Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017)

LT: Zakon o potrebnim mjerama za zaštitu od prijetnji koje predstavljaju nesigurne nuklearne elektrane iz trećih zemalja od 20. travnja 2017. br. XIII-306 (kako je zadnje izmijenjen 19. prosinca 2019. br. XIII-2705).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012; i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada 2012. – električna energija.

(c) Goriva, plin, sirova nafta ili naftni derivati (ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 (dio), 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: radi energetske sigurnosti sprečava se kontrola ili vlasništvo stranih fizičkih ili pravnih osoba nad terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP) (uključujući one dijelove terminala za UPP koji se upotrebljavaju za skladištenje ili uplinjavanje UPP-a).

U FR: radi nacionalne energetske sigurnosti samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu drže francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili ENGIE mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije plina te upravljati njima.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju, u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelila isključiva prava. Za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju obvezan je poslovni nastan u Europskoj uniji (CPC 742 (dio)).

U BG: za prijevoz cjevovodima, pohranu i skladištenje nafte i prirodnog plina, uključujući prijevoz u tranzitu (CPC 71310, 742 (dio)).

U PT: za prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima (prirodni plin). Također, koncesije koje se odnose na prijenos, distribuciju i podzemnu pohranu prirodnog plina te prihvat, skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za UPP dodjeljuju se u okviru ugovora o koncesiji na temelju javnih poziva na podnošenje ponuda (CPC 7131, 7422).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: Prijevoz prirodnog plina i drugih goriva cjevovodima podliježe uvjetu u pogledu odobrenja. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici (u skladu s člankom 3. propisa Arrêté Royal od 14. svibnja 2002.).

Ako društvo zatraži odobrenje:

i. društvo mora biti uspostavljeno u skladu s belgijskim zakonodavstvom, sa zakonodavstvom druge države članice ili sa zakonodavstvom treće zemlje koja je preuzela obveze za zadržavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([10]); i

ii. društvo mora imati administrativno središte, glavni poslovni nastan ili glavni ured u državi članici odnosno u trećoj zemlji koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/73/EZ, uz uvjet da djelatnost tog poslovnog nastana ili glavnog ureda predstavlja učinkovitu i trajnu vezu s gospodarstvom predmetne zemlje (CPC 7131).

U BE: općenito, opskrba prirodnim plinom klijenata s poslovnim nastanom u BE (klijenti su i društva za distribuciju i potrošači čija ukupna kombinirana potrošnja plina iz svih točaka opskrbe iznosi najmanje 1 milijun kubičnih metara godišnje) podliježe pojedinačnom odobrenju koje dodjeljuje ministar, osim ako je dobavljač društvo za distribuciju koje upotrebljava vlastitu distribucijsku mrežu. Takvo odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama iz Europske unije.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CY: za prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima te maloprodaju loživog ulja i plina u boci, osim naručivanja poštom (CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742).

Postojeće mjere:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations; i Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations article 8.2).

BG: Zakon o energetici.

([10]) Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL EU L 211, 14.8.2009., str. 94.).

CY: Zakon o uređenju tržišta električne energije iz 2003., Zakon 122(I)/2003, kako je izmijenjen; Zakon o uređenju tržišta plina iz 2004, Zakon 183(I)/2004, kako je izmijenjen; Zakon o nafti (cjevovodi), poglavlje 273; Zakon o nafti, poglavlje 272., kako je izmijenjen; i Zakon o specifikacijama nafte i goriva iz 2003., Zakon 148(I)/2003, kako je izmijenjen.

FI: Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017).

FR: Code de l'énergie (Zakonik o energetici).

HU: Zakon XVI. iz 1991. o koncesijama.

LT: Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 230/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 231/2012, 26. listopada 2012. – prirodni plin; Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada 2012. – električna energija; i Uredba sa zakonskom snagom 31/2006, 15. veljače 2006. – sirova nafta/naftni proizvodi.

(d) Nuklearna energija (ISIC Rev. 3.1 12, 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, 4010 (dio), CPC 887)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U DE: za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT i FI: za proizvodnju, preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U BE: za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata:

U HU i SE: za preradu nuklearnih goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U BG: za obradu materijala za fisiju i fuziju ili materijala iz kojih se oni dobivaju, kao i za trgovinu tim materijalima, za održavanje i popravak opreme i sustava u objektima za proizvodnju nuklearne energije, za prijevoz tih materijala te otpadaka i otpadnih tvari iz njihove obrade, za upotrebu ionizirajuće radijacije te za sve ostale usluge povezane s upotrebom nuklearne energije u miroljubive svrhe (uključujući usluge inženjerstva i savjetovanja te usluge povezane sa softverom itd.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: proizvodnja, prerada, distribucija ili prijevoz nuklearnog materijala moraju biti u skladu s obvezama iz sporazuma Euratoma.

Postojeće mjere:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (Ustavni zakon o Austriji bez nuklearne energije) BGBl. I br. 149/1999.

BG: Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije.

FI: Ydinenergialaki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987).

HU: Zakon CXVI. iz 1996. o nuklearnoj energiji; i Uredba Vlade br. 72/2000 o nuklearnoj energiji.

SE: Švedski zakonik o okolišu (1998:808); i Zakon o nuklearnim aktivnostima (1984:3).

Rezerva br. 22 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

Sektor:	Ostale usluge koje nisu drugdje uključene
Industrijska klasifikacija:	CPC 9703, 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori
	Zahtjevi u pogledu rezultata
	Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Liberalizacija ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara (CPC 9703)

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FI: usluge kremiranja te upravljanja grobljima i njihova održavanja mogu pružati samo država, općine, župe, vjerske zajednice odnosno neprofitne fondacije ili društva.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U DE: samo pravne osobe osnovane na temelju javnog prava mogu upravljati grobljem. Osnivanje groblja i upravljanje grobljem i usluge povezane s pogrebima.

U PT: za pružanje pogrebnih usluga i usluga grobara obvezna je komercijalna prisutnost. Tehnički direktor subjekata koji pružaju pogrebne usluge i usluge grobara mora biti državljanin države članice EGP-a.

U SE: monopol Švedske crkve ili tijela lokalne vlasti na usluge kremiranja i pogrebne usluge.

U CY, SI: pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara.

Postojeće mjere:

FI: Hautaustoimilaki (Zakon o pogrebnim uslugama) (457/2003).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 10/2015 od 16. siječnja, kako je izmijenjena Zakonom 15/2018, 27. ožujka.

SE: Begravningslag (1990:1144) (Zakon o pogrebima); i Begravningsförordningen (1990:1147) (Pravilnik o pogrebima).

(b) Nove usluge

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata i prekogranična trgovina uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU-u: za pružanje novih usluga osim onih koje su klasificirane u CPC-u.

Dodatak 17.-B-2.

RASPORED ČILEA

Sektor:	Svi
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja)
Opis:	Ulaganja Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na vlasništvo ili kontrolu nad zemljištem unutar pet kilometara od obale koje se koristi za poljoprivredne djelatnosti. Takva bi mjera mogla uključivati zahtjev da većinu svake kategorije dionica čileanske pravne osobe koja želi posjedovati ili kontrolirati takvo zemljište moraju posjedovati čileanske osobe ili osobe s boravištem u Čileu 183 dana ili više godišnje.
Postojeće mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 1.939, *Službeni list*, 10. studenoga 1977., Pravila za stjecanje, upravljanje i raspolaganje imovinom u državnom vlasništvu, glava I. (Decreto Ley 1.939, *Diario Oficial*, noviembre 10, 1977., Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)
Sektor:	Svi
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja)
Opis:	Ulaganja U slučaju prijenosa ili raspolaganja nekim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog ili vladinog subjekta, Čile zadržava pravo zabrane ili uvođenja ograničenja prava vlasništva nad navedenim udjelom ili imovinom te nad pravom stranih ulagatelja ili njihovih ulaganja da upravljaju društvom u državnom vlasništvu koje je stvoreno unutar tog okvira ili da upravljaju ulaganjima koje je to društvo ostvarilo. U vezi s takvim prijenosom ili raspolaganjem Čile može donijeti ili provoditi bilo koju mjeru koja se odnosi na državljanstvo članova više uprave i upravnog odbora. „Državno trgovačko društvo” ([1]) znači bilo koje trgovačko društvo u vlasništvu Čilea ili kojim upravlja Čile putem udjela u vlasništvu istog i uključuje trgovačka društva osnovana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili raspolaganja vlastitim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog trgovačkog društva ili vladinog subjekta.
Sektor:	Svi
Podsektor:	

([1]) Popis postojećih društava u državnom vlasništvu u Čileu dostupan je na sljedećoj internetskoj stranici: http://www.dipres.gob.cl

Predmetne obveze:	Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se odobrava različito postupanje prema zemljama na temelju bilo kojeg bilateralnog ili multilateralnog međunarodnog sporazuma koji je na snazi na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma ili je potpisan prije tog datuma. Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se odobrava različito postupanje prema zemljama na temelju bilo kojeg međunarodnog sporazuma koji je na snazi na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma ili je potpisan nakon tog datuma, koje uključuju: (a) zračni prijevoz; (b) ribarstvo; ili (c) pomorska pitanja, uključujući spašavanje.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Komunikacija
Podsektor:	Satelitsko emitiranje digitalnih telekomunikacijskih usluga
Predmetne obveze:	Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na prekograničnu trgovinu jednosmjernim satelitskim emitiranjem digitalnih telekomunikacijskih usluga.
Postojeće mjere:	Zakon 18.168, *Službeni list*, 2. listopada 1982., Opći zakon o telekomunikacijama, glave I., II., III., V. i VI. (Ley 18.168, *Diario Oficial*, octubre 2, 1982., Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I., II., III., V. i VI.)
Sektor:	Komunikacija
Podsektor:	Satelitsko emitiranje digitalnih telekomunikacijskih usluga
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja)
Opis:	Ulaganja Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na ulagatelje druge stranke ili na njihova ulaganja u jednosmjerno satelitsko emitiranje digitalnih telekomunikacijskih usluga.
Postojeće mjere:	Zakon 18.168, *Službeni list*, 2. listopada 1982., Opći zakon o telekomunikacijama, glave I., II., III., V. i VI. (Ley 18.168, *Diario Oficial*, octubre 2, 1982., Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I., II., III., V. i VI.)

Sektor:	Pitanja koja uključuju manjine
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se dodjeljuju prava ili prednosti manjinama koje su u socijalno ili gospodarski nepovoljnom položaju.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Pitanja povezana s autohtonim narodima
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se dodjeljuju prava ili prednosti autohtonim narodima.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Obrazovanje
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja) Viša uprava i upravni odbori (ulaganja) Lokalna prisutnost (CBTS)

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na: (a) ulagatelje i ulaganje ulagatelja druge stranke u obrazovanje; i (b) fizičke osobe koje pružaju obrazovne usluge u Čileu. Točka (b) uključuje nastavnike i pomoćno osoblje koje pruža obrazovne usluge u predškolskoj dobi, dječjem vrtiću, posebnom obrazovanju, osnovnom, srednjoškolskom ili visokom obrazovanju, stručnom, tehničkom ili sveučilišnom obrazovanju te sve druge osobe koje pružaju usluge povezane s obrazovanjem, uključujući sponzore obrazovnih ustanova bilo koje vrste, škole, liceje, akademije, centre za osposobljavanje, stručne i tehničke ustanove ili sveučilišta. Ova se rezerva ne primjenjuje na ulagatelje i ulaganja ulagatelja druge stranke u dječje vrtiće, predškolske, osnovne ili srednje privatne obrazovne ustanove koje ne primaju javna sredstva ili na pružanje usluga poduke stranog jezika, usluga povezanih s korporativnim, poslovnim i industrijskim osposobljavanjem i unapređenjem vještina, što uključuje konzultantske usluge povezane s tehničkom podrškom, savjetovanjem, nastavnim planom i programom te razvojem programa u obrazovanju.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Državne financije
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja)
Opis:	Ulaganja Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere povezane sa stjecanjem, prodajom ili raspolaganjem državljana druge stranke obveznicama, vrijednosnim papirima ili bilo kojom drugom vrstom dužničkih instrumenata koje je izdala Središnja banka Čilea (Banco Central de Chile) ili Vlada Čilea. Svrha ovog unosa nije utjecati na prava financijskih institucija (banaka) druge stranke sa sjedištem u Čileu na stjecanje, prodaju ili raspolaganje takvim instrumentima za potrebe regulatornog kapitala.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Ribarstvo
Podsektor:	Aktivnosti povezane s ribolovom
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo na kontrolu stranog ribarenja, uključujući iskrcaj ribe, prvi iskrcaj ribe obrađene na moru i pristup čileanskim lukama (lučke povlastice). Čile zadržava pravo na kontrolu korištenja plažama, priobalnim zemljištima (*terrenos de playas*), vodenim stupcima (*porciones de agua*) i morskim dnom (*fondos marinos*) u svrhu izdavanja pomorskih koncesija. Podrazumijeva se da „pomorske koncesije" ne obuhvaćaju akvakulturu.
Postojeće mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 2.222, *Službeni list* od 31. svibnja 1978., Zakon o plovidbi, glave I., II., III., IV. i V. (Decreto Ley 2.222, *Diario Oficial*, mayo 31, 1978, Ley de Navegación Títulos I, II, III, IV y V) D.F.L. 340, *Službeni list*, 6. travnja 1960. o pomorskim koncesijama (D.F.L. 340, *Diario Oficial*, abril 6, 1960, sobre Concesiones Marítimas) Vrhovni dekret 660, *Službeni list*, 28. studenoga 1988., Zakon o koncesijama na moru (Decreto Supremo 660, *Diario Oficial*, noviembre 28, 1988., Reglamento de Concesiones Marítimas) Vrhovni dekret 123 Ministarstva gospodarstva, razvoja i obnove, Podministarstva ribarstva, *Službeni list*, 23. kolovoza 2004., o korištenju lukama (Decreto Supremo 123 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Subsecretaría de Pesca, *Diario Oficial*, agosto 23, 2004., Sobre Uso de Puertos)
Sektor:	Umjetnost i kulturna industrija
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se odobrava različito postupanje prema zemljama na temelju bilo kojeg postojećeg ili budućeg bilateralnog ili multilateralnog međunarodnog sporazuma u području umjetnosti i kulturne industrije, kao što su sporazumi o audiovizualnoj suradnji. Podrazumijeva se da programi subvencioniranja za promicanje kulturnih aktivnosti, koje podupire vlada, ne podliježu ograničenjima ili obvezama iz ovog Sporazuma. Za potrebe ovog unosa „umjetnost i kulturna industrija" uključuju: (a) knjige, časopise, periodične publikacije ili tiskane i elektroničke novine, osim tiskanja i slaganja slova za sva prethodno navedena izdanja; (b) snimke filmova ili videozapise; (c) glazbene snimke u zvučnom ili video formatu; (d) tiskane glazbene partiture ili partiture koje mogu očitati strojevi; (e) vizualne umjetnosti, umjetničku fotografiju i nove medije; (f) scenske umjetnosti, uključujući kazališnu umjetnost, plesnu i cirkusku umjetnost; i (g) medijske ili multimedijske usluge.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge zabave i emitiranja

Podsektor:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS)

Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)

Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja)

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na:

(a) organiziranje i predstavljanje koncerata i glazbenih izvedbi u Čileu; ili

(b) radijsko emitiranje namijenjeno javnosti općenito, kao i sve aktivnosti povezane s radijem, televizijom i kabelskom televizijom, usluge satelitskog programiranja i radiodifuzijske mreže.

Neovisno o navedenom, Čile osobama i ulagateljima druge stranke te njihovim ulaganjima odobrava tretman koji nije nepovoljniji od tretmana koji ta stranka odobrava čileanskim osobama i ulagateljima te njihovim ulaganjima.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS)

Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS)

Zahtjevi u pogledu rezultata (ulaganja)

Viša uprava i upravni odbori (ulaganja)

Lokalna prisutnost (CBTS)

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na pružanje usluga u području provedbe zakona i izvršavanja kazni i sljedećih usluga ako je riječ o socijalnim uslugama čije je uvođenje ili daljnje pružanje u javnom interesu: sigurnost ili osiguranje dohotka, socijalna sigurnost ili osiguranje, socijalna skrb, obrazovanje, javno osposobljavanje, zdravstvena skrb i skrb za djecu.

Postojeće mjere:

Sektor:	Usluge u području okoliša
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se uvodi zahtjev da proizvodnju i distribuciju pitke vode, prikupljanje i zbrinjavanje otpadnih voda te sanitarne usluge, kao što su kanalizacijski sustavi, zbrinjavanje otpada i pročišćavanje otpadnih voda, pružaju samo pravne osobe osnovane u skladu s čileanskim pravom ili osnovane u skladu sa zahtjevima utvrđenima čileanskim pravom. Ovaj se unos ne primjenjuje na savjetodavne usluge koje zadržavaju takve pravne osobe.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Građevinske usluge
Podsektor:	
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na građevinske usluge koje pružaju strane pravne osobe ili pravni subjekti. Takve mjere mogu uključivati zahtjeve kao što su boravište, prijava ili bilo koji drugi oblik lokalne prisutnosti.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Međunarodni cestovni prijevoz
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (ulaganja i CBTS) Tretman najpovlaštenije nacije (ulaganja i CBTS) Lokalna prisutnost (CBTS)
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na međunarodni kopneni prijevoz tereta ili putnika u pograničnim područjima.

Osim toga, Čile zadržava pravo uvoditi ili provoditi sljedeća ograničenja za pružanje usluga međunarodnog kopnenog prijevoza iz Čilea:

(a) pružatelj usluga mora biti čileanska fizička ili pravna osoba;

(b) pružatelj usluga mora imati stvarno prebivalište u Čileu; i

(c) u slučaju pravnih osoba, pružatelj usluga mora biti zakonito osnovan u Čileu, više od 50 % njegova temeljnog kapitala mora biti u vlasništvu čileanskih državljana, a stvarni nadzor nad njim moraju imati čileanski državljani.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge prijevoza

Podsektor: Usluge cestovnog prijevoza

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (CBTS)

Opis: Prekogranična trgovina uslugama

Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se pružanje usluge kopnenog prijevoza osoba ili robe unutar državnog područja Čilea (kabotaža) odobrava isključivo čileanskim fizičkim ili pravnim osobama U tu svrhu poduzeća koriste vozila registrirana u Čileu.

PRILOG 17.-C

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU

Uvodne napomene

1. U rasporedima stranaka u dodacima 17.-C-1. i 17.-C-2. utvrđuju se obveze u pogledu pristupa tržištu koje svaka stranka preuzima na temelju članka 17.8. ili 18.7. te rezerve koje je ta stranka donijela u pogledu postojećih, strožih ili novih mjera koje nisu u skladu s obvezama uvedenima takvim odredbama, u skladu s člankom 17.14. ili 18.8.

2. Za potrebe ovog Priloga „ISIC" znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti kako je utvrđena u Statističkom uredu Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC REV 3.1, 2002.

3. Obveze u pogledu pristupa tržištu iz stavka 1. ne obuhvaćaju gospodarske djelatnosti u sektorima ili podsektorima iz poglavlja 17. i 18. koje nisu upisane u rasporede stranaka.

4. Rasporedom stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

5. U svakom unosu u rasporede navedeni su sljedeći elementi:

(a) „sektor" se odnosi na općeniti sektor povezan sa stavkom;

(b) „podsektor" se odnosi na određeni sektor ili djelatnost u kojoj se obveze preuzimaju, ako je primjenjivo, u skladu s CPC-om ili ISIC-om; i

(c) „ograničenja pristupa tržištu" određuju primjenjiva ograničenja, uključujući mogućnost provođenja postojećih mjera ako je tako određeno ili donošenja novih ili restriktivnijih mjera ako je pristup tržištu neograničen, koje nisu u skladu s obvezama iz članka 17.8. ili 18.7.

6. Rezerva donesena na razini stranke EU-a primjenjuje se na mjeru Europske unije, mjeru države članice na središnjoj razini ili na mjeru vlasti unutar države članice, osim ako je određena država članica isključena na temelju rezerve. Obveza ili rezerva koju je donijela država članica primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini unutar te države članice. Za potrebe rezerva Belgije središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te tijela vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti. Za potrebe rezerva stranke EU-a regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski Otoci. Rezerva donesena na razini Čilea primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj ili lokalnoj razini.

7. Rasporedi stranaka sadržavaju samo nediskriminirajuća ograničenja pristupa tržištu. Diskriminirajuće mjere i zahtjevi utvrđeni su u prilozima 17.-A i 17.-B.

8. Podrazumijeva se da se nediskriminirajućim mjerama ne ograničava pristup tržištu u smislu članka 17.8. ili 18.7. za bilo koju mjeru:

(a) kojom se zahtijeva odvajanje vlasništva nad infrastrukturom od vlasništva nad robom ili uslugama koje se pružaju tom infrastrukturom radi osiguranja poštenog tržišnog natjecanja, primjerice u području energetike, prijevoza i telekomunikacija;

(b) kojom se ograničava koncentracija vlasništva radi osiguranja poštenog tržišnog natjecanja;

(c) kojom se nastoje očuvati i zaštititi prirodni resursi i okoliš, uključujući ograničavanje dostupnosti, broja i opsega dodijeljenih koncesija i određivanje moratorija ili zabrane;

(d) kojom se ograničava broj izdanih odobrenja zbog tehničkih ili fizičkih ograničenja, na primjer telekomunikacijskog spektra i frekvencija; ili

(e) kojom se zahtijeva da određeni postotak dioničara, vlasnika, partnera ili direktora poduzeća mora imati potrebne kvalifikacije ili se baviti određenim zanimanjem kao što su odvjetnici ili računovođe.

9. Popis rezervi u nastavku ne uključuje mjere povezane sa zahtjevima i postupcima u pogledu kvalifikacija, tehničkim normama te zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola ako isti ne predstavljaju ograničenje u smislu članka 17.8. ili 18.7. Te mjere posebice mogu obuhvaćati obvezu pribavljanja dozvole, ispunjenja obveza univerzalne usluge, pribavljanja priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima, polaganja određenih ispita, uključujući jezične ispite, ispunjavanja uvjeta za članstvo u određenoj profesiji, npr. članstvo u strukovnoj organizaciji, angažiranja lokalnog zastupnika za uslugu ili posjedovanja lokalne adrese ili bilo koji drugi nediskriminirajući zahtjev prema kojem se određene djelatnosti ne smiju obavljati u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u ovom Prilogu, takve se mjere i dalje primjenjuju.

10. Tretmanom odobrenim pravnim osobama koje su ulagatelji jedne stranke osnovali u skladu s pravom druge stranke (uključujući, u slučaju stranke EU-a, pravo države članice), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u toj drugoj stranci ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s poglavljem 17. koji su možda određeni tim pravnim osobama u trenutku osnivanja u drugoj stranci i koji se i dalje primjenjuju.

11. Rasporedi stranaka primjenjuju se samo na područja stranaka u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ne utječu na prava i obveze država članica koje proizlaze iz prava Europske unije.

12. U rasporedu stranke EU-a upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

EGP Europski gospodarski prostor

Dodatak 17.-C-1.

RASPORED STRANKE EU-a

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-1 Svi sektori	
(a) Komercijalna prisutnost	
	U pogledu ulaganja: U EU: usluge koje se smatraju javnim komunalnim uslugama na nacionalnoj ili lokalnoj razini mogu podlijegati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenima privatnim subjektima. Javne komunalne usluge postoje u sektorima kao što su srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja, usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima, usluge tehničkog ispitivanja i analize, usluge u području okoliša, zdravstvene usluge, usluge prijevoza te pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza. Isključiva prava za te usluge često se dodjeljuju privatnim subjektima, na primjer subjektima koji imaju koncesije javnih tijela, podložno određenim obvezama u pogledu usluga. S obzirom na to da javne komunalne usluge često postoje i na razini nižoj od središnje, detaljan i iscrpan raspored na razini pojedinih sektora ne bi bio praktičan. Ova se rezerva ne primjenjuje na telekomunikacijske usluge te na računalne i srodne usluge. U HU: društvo može biti osnovano u obliku društva s ograničenom odgovornošću, dioničkog društva ili predstavništva. Početni ulazak na tržište u obliku podružnice dopušten je samo za financijske usluge. U IT: bez obveze za stjecanje udjela u kapitalu društava koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti. Stjecanje strateške imovine u području usluga prijevoza, telekomunikacija i energetike mogu podlijegati odobrenju ureda Predsjedništva Vijeća ministara. U LT: bez obveze za poduzeća, sektore, zone, imovinu i objekte od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost.
(b) Stjecanje nekretnina	U pogledu ulaganja: U EU, osim HU: nema ograničenja. U HU: bez obveze za stjecanje imovine u državnom vlasništvu.
(c) Oružje, streljivo i vojni materijal	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za proizvodnju ili distribuciju oružja, streljiva i vojnog materijala ili trgovine njima. Vojni materijal ograničen je na sve proizvode koji su namijenjeni i izrađeni isključivo za vojnu upotrebu u vezi s ratovanjem ili obranom.
III-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)	

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(a) Pravne usluge (CPC 861 (dio)), uključujući usluge patentnih zastupnika U skladu s uvodnim napomenama, a osobito uvodnom napomenom 9., podrazumijeva se da zahtjevi za upis u odvjetničku komoru mogu sadržavati i zahtjev prema kojem kandidat za prijem u članstvo u komori mora steći diplomu iz prava u zemlji domaćinu ili posjedovati jednakovrijednu ispravu, završiti osposobljavanje pod nadzorom ovlaštenog odvjetnika ili imati adresu ureda ili poštansku adresu na području nadležnosti određene odvjetničke komore. Pojedine države članice mogu zahtijevati da fizičke osobe koje su na određenim položajima u odvjetničkom društvu, trgovačkom društvu ili poduzeću ili dioničari imaju pravo na obavljanje pravne djelatnosti u jurisdikciji zemlje domaćina.	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim SE: bez obveze za pružanje usluga pravnog savjetovanja te izdavanja pravnih potvrda, dokumentacije i ovjeravanja koje obavljaju pravnici kojima su povjerene javne funkcije, primjerice bilježnici, *huissiers de justice* ili drugi *officiers publics et ministériels*, te mjere koje se odnose na usluge koje pružaju sudski izvršitelji koje imenuje vlada službenim aktom (CPC 861 (dio), CPC 87902 (dio)). U SE: nema ograničenja. U EU-u: u svakoj se državi članici primjenjuju posebni zahtjevi u pogledu nediskriminacije u odnosu na pravni oblik (neki primjeri navedeni su u nastavku radi transparentnosti). U BE: za zastupanje pred *Cour de cassation* u građanskim predmetima primjenjuju se kvote. U FR: za zastupanje pred *Cour de cassation* i *Conseil d'Etat* primjenjuju se kvote. Za sve odvjetnike, članove odvjetničke komore, društvo mora imati jedan od sljedećih pravnih oblika koji su dopušteni na temelju francuskog prava na nediskriminirajućoj osnovi: SCP (*société civile professionnelle*), SEL (*société d'exercice libéral*), SEP (*société en participation*), SARL (*société à responsabilité limitée*), SAS (*société par actions simplifiée*), SA (*société anonyme*), SPE (*société pluriprofessionnelle d'exercice*) i *association*, pod određenim uvjetima. U odvjetničkom društvu koje pruža usluge u području francuskog prava ili prava Europske unije na udjele i glasačka prava mogu se primjenjivati količinska ograničenja povezana s profesionalnom djelatnošću partnera. U SI: komercijalna prisutnost za odvjetnike koje je imenovala slovenska odvjetnička komora ograničena je samo na društvo s jednim članom, odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (komanditno društvo) ili odvjetničko društvo s neograničenom odgovornošću (javno trgovačko društvo). Djelatnosti odvjetničkog društva ograničene su na pružanje pravnih usluga. Samo odvjetnici mogu biti partneri u odvjetničkom društvu.
(b) Patentni zastupnici, zastupnici u području industrijskog vlasništva, odvjetnici za zaštitu intelektualnog vlasništva (CPC 879 (dio), 861, 8613)	U pogledu ulaganja: U EU, osim FR: nema ograničenja. U FR: pružanje usluga samo preko SCP-a (*société civile professionnelle*), SEL-a (*société d'exercice libéral*) ili drugog pravnog oblika, pod određenim uvjetima.
(c) Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 8621 osim revizorskih usluga, 86213, 86219, 86220)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FR i HU: nema ograničenja.
	U pogledu ulaganja: U FR: pružanje usluga preko bilo kojeg oblika društva osim SNC-a (*société en nom collectif*) i SCS-a (*société en commandite simple*). Posebni uvjeti primjenjuju se na SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*association de gestion et comptabilité*) i SPE (*société pluri-professionnelle d'exercice*). (CPC 86213, 86219, 86220).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HU: bez obveze za prekogranično pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga.
(d) Usluge revizije (CPC 86211, 86212, osim računovodstvenih usluga)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim DE, EE, BG, FR, HU, PL i PT: nema ograničenja. U EE: primjenjuju se nediskriminirajući zahtjevi u pogledu pravnog oblika. U pogledu ulaganja: U BG: primjenjuju se nediskriminirajući zahtjevi u pogledu pravnog oblika. U FR: pružanje usluga preko bilo kojeg oblika društva osim onih u kojima se partneri smatraju trgovcima (*commerçants*), kao što je SNC (*société en nom collectif*) i SCS (*société en commandite simple*). U PL: primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U DE: revizorska društva (*Wirtschaftsprüfungsgesellschaften*) mogu imati samo pravne oblike dopuštene u EGP-u. Javna trgovačka društva i komanditna društva mogu se priznati kao *Wirtschaftsprüfungsgesellschaften* ako su navedena kao trgovačka društva u trgovačkom registru na temelju svojih fiducijarnih aktivnosti. U HU i PT: bez obveze za prekogranično pružanje revizorskih usluga.
(e) Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863, ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima koje su obuhvaćene pravnim uslugama)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim DE, FR i PL: nema ograničenja. U DE, PL: primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika.
	U pogledu ulaganja: U FR: pružanje usluga preko bilo kojeg oblika društva osim SNC-a *(société en nom collectif)* i SCS-a (*société en commandite simple*). Posebni uvjeti primjenjuju se na SEL (*sociétés d'exercice libéral*), AGC (*association de gestion et comptabilité*) i SPE (*société pluri-professionnelle d'exercice*).
(f) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FR i HR: nema ograničenja. U pogledu ulaganja: U FR: samo arhitekt s poslovnim nastanom u FR može pružati arhitektonske usluge u okviru jednog od sljedećih pravnih oblika (na nediskriminirajućoj osnovi): SA i SARL (*sociétés anonymes, à responsabilité limitée*), EURL (*Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*), SCP (*en commandite par actions*), SCOP (*Société coopérative et participative*), SELARL (*société d'exercice libéral à responsabilité limitée*), SELAFA (*société d'exercice libéral à forme anonyme*), SELAS (*société d'exercice libéral*) ili SAS (*Société par actions simplifiée*), odnosno kao fizička osoba kao pojedinac ili partner u društvu za arhitektonske usluge (CPC 8671).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HR: bez obveze za prekogranično pružanje usluga urbanističkog planiranja.
III-EU-3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda	
(a) medicinske i stomatološke usluge; i usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 85201, 9312, 9319)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT, BE, BG, CZ, DE, FI i MT: nema ograničenja. U CZ i MT: bez obveza za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, te drugih povezanih usluga (CPC 9312, 9319 (dio)). U FI: bez obveza za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa, osim usluga koje pružaju medicinske sestre (CPC 9312, 93191). U BG: bez obveza za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa (CPC 9312, 9319 (dio)).
	U pogledu ulaganja: U AT: u odnosu na pravni oblik mogu se primjenjivati posebni zahtjevi u pogledu nediskriminacije (CPC 9312, 9319 (dio)). Suradnja liječnika za potrebe ambulantne javne zdravstvene skrbi, takozvane grupne liječničke prakse, može se obavljati samo u pravnom obliku *Offene Gesellschaft/OG* ili *Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH*. Samo liječnici mogu biti članovi takve grupne liječničke prakse. Moraju imati pravo obavljanja neovisne medicinske djelatnosti, biti registrirani u austrijskoj Liječničkoj komori te se aktivno baviti medicinom profesijom u toj liječničkoj praksi. Druge fizičke ili pravne osobe ne smiju biti članovi grupne liječničke prakse i ne smiju primati dio njezina prihoda ili dobiti (CPC 9312 (dio)). U DE: na registraciju djelatnosti mogu se uvesti geografska ograničenja koja se jednako primjenjuju na državljane i osobe koje nisu državljani. Za pružanje tih usluga mogu postojati nediskriminirajuća ograničenja pravnog oblika (članak 95. SGB-a V. (Zakonik o socijalnoj sigurnosti V.)). Na registraciju liječnika (uključujući psihologe i psihoterapeute) mogu se primijeniti količinska ograničenja koja se temelje na regionalnoj raspodjeli liječnika. Registracija je nužna samo za liječnike koji sudjeluju u sustavu javnog zdravstva.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE: bez obveze za prekogranično pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, financiranih iz javnih ili privatnih izvora, uključujući medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 85201 (dio), 9312, 93191 (dio)).
(b) Veterinarske usluge (CPC 932)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE, BG, DE, DK, ES, FR, IE, HU, LV, NL i SK: nema ograničenja. U DE: usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost veterinara. U DE, DK, ES, LV, NL i SK: pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe. U IE: pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe ili partnerstva. U HU: odobrenje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: uvjeti na tržištu rada u sektoru.
	U pogledu ulaganja: U FR: mogući pravni oblici društva za pružanje veterinarskih usluga ograničeni su na SEP (*société en participation*), SCP (*société civile professionnelle*) i SEL (*société d'exercice liberal*).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE, BG i LV: bez obveze za prekogranično pružanje veterinarskih usluga.
(c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BG, LT: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo u ljekarnama. Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom, osim lijekova koji se ne izdaju na recept. U EE: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo u ljekarnama. Zabranjeno je naručivanje lijekova poštom, kao i dostava lijekova naručenih putem interneta poštom ili ekspresnom službom. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: gustoća na određenom području. U EL: pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su ovlašteni farmaceuti i društvima koja su osnovali ovlašteni farmaceuti. U ES: pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su ovlašteni farmaceuti. Svaki farmaceut može pribaviti samo jednu dozvolu. Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U FI: bez obveza za maloprodaju farmaceutskih proizvoda te medicinskih i ortopedskih proizvoda. U IE: zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom, osim lijekova koji se ne izdaju na recept. U IT: djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. Odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća na određenom području. U LU: pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama. U NL: bez obveze za poštansku narudžbu lijekova. U PL: djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. U SE: bez obveze za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i opskrbu opće javnosti farmaceutskim proizvodima.
	U pogledu ulaganja: U EU, osim EL, IE, LU, LT i NL: za ograničavanje broja pružatelja usluga koji imaju pravo pružati određenu uslugu u određenoj lokalnoj zoni ili području na nediskriminirajućoj osnovi. U tu bi se svrhu moglo provesti ispitivanje gospodarskih potreba, uzimajući u obzir čimbenike kao što su broj postojećih objekata i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti te geografska rasprostranjenost. U BG: upravitelji ljekarni moraju biti kvalificirani farmaceuti i mogu upravljati samo jednom ljekarnom u kojoj i sami rade. U BG su uvedene kvote za broj ljekarni koje mogu biti u vlasništvu jedne osobe (najviše četiri). U DE: ljekarnu smiju voditi samo fizičke osobe (farmaceuti). Ukupan broj ljekarni po osobi ograničen je na jednu ljekarnu i najviše tri podružnice ljekarni. U DK: pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo fizičkim osobama koje su dobile dozvolu za bavljenje djelatnošću farmaceuta od Danskog nadležnog tijela za zdravlje i lijekove. U FR: otvaranje ljekarni mora biti odobreno, a komercijalna prisutnost, uključujući prodaju lijekova javnosti na daljinu putem usluga informacijskog društva, mora imati jedan od pravnih oblika koji su dopušteni na temelju nacionalnog prava na nediskriminirajućoj osnovi: samo *société d'exercice libéral* (SEL) *anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle* ili *pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs* (SNC) ili *société à responsabilité limitée* (SARL) *unipersonnelle* ili *pluripersonnelle*.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U ES, HR, HU i PT: odobrenje poslovnog nastana podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća na određenom području. U MT: izdavanje dozvola za otvaranje ljekarni uz posebna ograničenja. Jedna osoba ne može imati više od jedne dozvole na svoje ime u nekom gradu ili selu (članak 5. stavak 1. Uredbe o dozvolama za ljekarne (LN279/07)), osim ako nema drugih zahtjeva za taj grad ili selo (članak 5. stavak 2. Uredbe o dozvolama za ljekarne (LN279/07)). U PT: u trgovačkim društvima u kojima je kapital podijeljen na dionice one moraju glasiti na ime. Nitko ne smije istovremeno izravno ni neizravno biti vlasnik, upravitelj ili rukovoditelj više od četiriju ljekarni. U SI: mreža ljekarni u SI obuhvaća javne farmaceutske ustanove u vlasništvu općina i privatne ljekarne koje imaju koncesiju, u kojima većinski vlasnik mora biti farmaceut po zanimanju. Zabranjeno je naručivanje poštom farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept. Za naručivanje poštom lijekova koji se ne izdaju na recept potrebna je posebna državna dozvola.
III-EU-4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852, 853)	
	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim RO: nema ograničenja. Samo u pogledu prekogranične trgovine uslugama: U RO: bez obveze za prekogranično pružanje usluga istraživanja i razvoja.
III-EU-5 – Poslovne usluge – Usluge poslovanja nekretninama (CPC 821, 822)	
	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim CZ i HU: nema ograničenja. U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CZ i HU: bez obveze za prekogranično pružanje usluga povezanih s nekretninama.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa	
(a) Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja (CPC 831)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za najam ili zakup zrakoplova bez posade (dry lease). Na zrakoplove koje upotrebljavaju zračni prijevoznici iz Europske unije primjenjuju se mjerodavni zahtjevi za registraciju zrakoplova. Na ugovor o zakupu zrakoplova bez posade u kojemu je jedna od stranaka zračni prijevoznik iz Europske unije primjenjuju se zahtjevi iz prava Europske unije ili nacionalnog prava u području sigurnosti zračnog prometa, primjerice zahtjev za prethodno odobrenje i drugi uvjeti koji se primjenjuju na upotrebu registriranih zrakoplova iz trećih zemalja(CPC 83104).
(b) Usluge najma ili zakupa osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja (CPC 832)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE i FR: nema ograničenja. U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE i FR: bez obveze za prekograničnu pružanje usluga zakupa ili najma osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja.
III-EU-7 – Poslovne usluge	
(a) Računalne i srodne usluge (CPC 84) [1]	Nema ograničenja.
(b) Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	Nema ograničenja.
(c) Usluge savjetovanja u području upravljanja (CPC 865) i usluge povezane sa savjetovanjem o upravljanju (CPC 866)	Nema ograničenja.
(d) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FR: nema ograničenja. U pogledu ulaganja: U FR: za ispitivanje pristup je moguć samo preko SEL-a (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*), SCP-a (*société civile professionnelle*), SA-a i SARL-a (*sociétés anonymes, à responsabilité limitée*).

[1] EU je suglasan s „Dogovorom o području primjene računalnih usluga – CPC 84”.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FR i PT: nema ograničenja. U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U FR: obavljanje djelatnosti biologa ograničeno je na fizičke osobe. U PT: obavljanje djelatnosti biologa, kemijskog analitičara i agronoma ograničeno je na fizičke osobe.
(f) Usluge oglašavanja (CPC 871)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja.
(g) Usluge posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU i SE: bez obveze za usluge angažiranja osoblja za pomoć u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika te sestrinskog i drugog osoblja. U HU i SE: nema ograničenja (CPC 87204, 87205, 87206, 87209). U EU-u za usluge traženja izvršnog osoblja (CPC 87201): nema ih, osim za BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: bez obveze. U EU-u za usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202): nema ograničenja, osim za AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV MT, PL, PT, RO, SI i SK: bez obveze. U EU-u za usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja (CPC 87203): nema ograničenja, osim za AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI i SK: bez obveze. U DE: ograničenja broja pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju. U ES: ograničenja broja pružatelja usluga traženja izvršnog osoblja i usluga posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202). U FR: te usluge mogu podlijegati državnom monopolu (CPC 87202). U IT: ograničenja broja pružatelja usluga angažiranja uredskog osoblja (CPC 87203).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE, HU i SE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202). U BE: Nema ograničenja. U IE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga traženja izvršnog osoblja (CPC 87201). U FR, IE, IT i NL: bez obveze za prekogranično pružanje usluga uredskog osoblja (CPC 87203).
(h) Usluge zaštite (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: Nema ograničenja. U BG, CY, CZ, EE, ES, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: bez obveze. U DK, HR i HU: bez obveze za pružanje usluga u sljedećim podsektorima: zaštitarske usluge (CPC 87305) u HR i HU, savjetodavne usluge u pogledu sigurnosti (CPC 87302) u HR, zaštitarska služba zračnih luka (CPC 87305 (dio)) u DK i usluge oklopnih vozila (CPC 87304) u HU.
	U pogledu ulaganja: U FI: bez obveze za licencije za pružanje usluga zaštite.
(i) Istražne usluge (CPC 87301)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT i SE: bez obveze. U AT i SE: nema ograničenja.
(j) Usluge čišćenja zgrada (CPC 874)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja.
(k) Fotografske usluge (CPC 875)	Nema ograničenja.
(l) Usluge pakiranja (CPC 876)	Nema ograničenja.
(m) Usluge kreditnog izvješćivanja i usluge agencija za naplatu (CPC 87901, 87902)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim ES, LV i SE: bez obveze za pružanje usluga agencija za naplate i usluga kreditnog izvješćivanja. U ES, LV i SE: nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(n) Usluge odgovaranja na telefonske pozive (CPC 87903)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU-u: nema ograničenja.
(o) Usluge umnožavanja (CPC 87904)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU: nema ograničenja. U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HU: bez obveze za prekogranično pružanje usluga umnožavanja.
(p) Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU i PL: nema ograničenja. U HU: službene prijevode, službene ovjere prijevoda i ovjerene preslike službenih dokumenata na stranim jezicima smije izrađivati samo Mađarski ured za prijevode i ovjere (OFFI). U PL: samo fizičke osobe mogu biti sudski tumači.
(q) Usluge sastavljanja popisa adresa i poštanske usluge (CPC 87906)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja.
(r) Usluge specijaliziranog oblikovanja (CPC 87907)	Nema ograničenja.
(s) Ostale poslovne usluge koje nisu drugdje navedene (CPC 87909)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim SE: nema ograničenja. U SE: gospodarski plan stambene zadruge moraju potvrditi dvije osobe. Te osobe moraju javno odobriti tijela u EGP-u. U SE: zalagaonice se osnivaju kao društva s ograničenom odgovornošću ili podružnice.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(t) Poslovne usluge povezane sa zračnim prijevozom: — Prodaja i stavljanje na tržište — Usluge računalnog sustava rezervacija (CRS)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja
(u) Usluge popravka povezane s metalnim proizvodima, strojevima i opremom (CPC 886, osim 8868)	Nema ograničenja
	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU: nema ograničenja. U HU: bez obveze za usluge povezane s distribucijom energije i prekogranično pružanje usluga povezanih s proizvodnjom, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga koje se odnose na te sektore.
(v) Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 86764 (dio), 86769, 8868)	Nema ograničenja
(x) Ostale poslovne usluge i usluge žigosanja (dio CPC 893)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim CZ, LT i NL: nema ograničenja. U LT: bez obveze. U NL: isključivo pravo na žigosanje predmeta od plemenitih kovina trenutačno imaju dva nizozemska državna monopola.
(y) Pakiranje (CPC 88493 (dio), ISIC 37)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CZ: poduzeće za pakiranje koje pruža usluge povezane s povratom i oporabom ambalaže mora biti dioničko društvo (CPC 88493 (dio), ISIC 37).
III-EU-8 – Komunikacijske usluge	
(a) Poštanske i kurirske usluge (CPC 71235 (dio), 73210 (dio), 751 (dio))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: organizacija razmještaja poštanskih sandučića na javnim prometnicama, izdavanje poštanskih marki i usluge preporučene dostave koje se pružaju tijekom upravnih ili sudskih postupaka mogu se ograničiti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Mogu se uvesti sustavi dozvola za usluge za koje postoji obveza opće univerzalne usluge. Te dozvole mogu podlijegati posebnim obvezama univerzalnih usluga ili financijskim doprinosima kompenzacijskom fondu.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(b) Telekomunikacije (CPC 752, 753, 754)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE: nema ograničenja. U BE: bez obveze za usluge prijenosa satelitskog emitiranja.
III-EU-9 – Građevinarstvo (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU-u: nema ograničenja.
III-EU-10 – Usluge distribucije	
(a) Usluge distribucije (CPC 3546, 631, 632 osim 63211, 63297, 62276, 621 (dio))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim PT: nema ograničenja. U pogledu ulaganja: U PT: za otvaranje određenih maloprodajnih objekata i trgovačkih centara primjenjuje se poseban sustav odobrenja. To se odnosi na trgovačke centre koji imaju bruto površinu za zakup od 8 000 m^2 ili više te na maloprodajne objekte koji imaju prodajnu površinu od 2 000 m^2 ili više ako se nalaze izvan trgovačkih centara. Glavni kriteriji: doprinos raznovrsnosti komercijalnih ponuda; procjena usluga koje se pružaju kupcima; kvaliteta zapošljavanja i društveno odgovorno poslovanje; uključivanje u urbanističko okruženje; i doprinos ekološkoj učinkovitosti (CPC 631, 632 osim 63211, 63297).
(b) Distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251, 8929)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FI: nema ograničenja. U FI: bez obveze za distribuciju farmaceutskih proizvoda.
(c) Distribucija alkoholnih pića (CPC 62112 (dio), 62226, 63107, 8929)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim FI i SE: nema ograničenja. U FI: bez obveze za distribuciju alkoholnih pića. U SE: uvođenje monopola na maloprodaju likera, vina i piva (osim bezalkoholnog piva). Trenutačno Systembolaget AB ima takav državni monopol na maloprodaju likera, vina i piva (osim bezalkoholnog piva). Alkoholnim pićem smatra se piće s udjelom alkohola većim od 2,25 %. Pivo mora imati udio alkohola veći od 3,5 % (CPC 631 (dio)).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(d) Distribucija duhana (CPC 6222 (dio), 62228, 6310 (dio), 63108)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT, ES, FR i IT: nema ograničenja. U AT: samo fizičke osobe mogu zatražiti odobrenje za rad u svojstvu prodavača duhana (CPC 63108). U ES: samo fizičke osobe mogu raditi kao prodavači duhana. Svaki prodavač duhana može imati najviše jednu dozvolu (CPC 63108). Državni monopol na maloprodaju duhana. U FR: državni monopol na veleprodaju i maloprodaju duhana (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)). U IT: za distribuciju i prodaju duhana potrebna je dozvola. Dozvola se izdaje u okviru javnih postupaka. Izdavanje dozvola podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i geografska gustoća na postojećim prodajnim mjestima (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)).
III-EU-11 – Usluge u području okoliša (a) Usluge upravljanja otpadnim vodama (CPC 9401) (b) Gospodarenje krutim/opasnim otpadom, osim prekograničnog prijevoza opasnog otpada i. Usluge uklanjanja otpadaka (CPC 9402) ii. Sanitarne i slične usluge (CPC 9403) (c) Zaštita okolnog zraka i klime (CPC 9404)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim DE: nema ograničenja. Samo u pogledu prekogranične trgovine uslugama: U DE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga gospodarenja otpadom, osim savjetodavnih usluga, te usluga koje se odnose na zaštitu tla i upravljanje kontaminiranim tlom, osim savjetodavnih usluga (CPC 9401, 9402, 9403, 94060).
(d) Sanacija i čišćenje tla i vode i. Pročišćavanje i sanacija onečišćenog ili zagađenog tla i vode (CPC 9406 (dio))	
(e) Smanjenje buke i vibracija (CPC 9405) (f) Zaštita bioraznolikosti i krajolika (g) Usluge zaštite prirode i krajolika (dio CPC-a 9406) (h) Ostale usluge u području okoliša i pomoćne usluge (CPC 9409)	

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-12 – Obrazovne usluge (CPC 92) (financirane samo iz privatnih izvora)	
	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za obrazovne usluge koje se financiraju iz javnih izvora ili državnim potporama u bilo kojem obliku. Ako je stranim pružateljima usluga dopušteno pružanje obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora, sudjelovanje privatnih subjekata u obrazovnom sustavu može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. U EU, osim CZ, NL, SE i SK: bez obveze za pružanje drugih privatno financiranih obrazovnih usluga, odnosno onih koje nisu svrstane kao usluge osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te usluge obrazovanja odraslih (CPC 929). U CY, FI, MT i RO: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja te usluga obrazovanja odraslih (CPC 921, 922, 924). U AT, BG, CY, FI, MT i RO: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga visokog obrazovanja (CPC 923). U SE: bez obveze za pružatelje obrazovnih usluga kojima su javna tijela izdala odobrenje za pružanje tih usluga. Ova se rezerva primjenjuje na pružatelje obrazovnih usluga financiranih iz privatnih izvora uz neki oblik državne potpore, među ostalim na pružatelje obrazovnih usluga koje priznaje država, pružatelje obrazovnih usluga pod državnim nadzorom ili pružatelje koji pružaju obrazovanje u okviru kojeg se može dobiti potpora za studiranje (CPC 92). U SK: za sve privatno financirane obrazovne usluge, osim usluga tehničkog i strukovnog obrazovanja nakon srednje škole. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba i tijela lokalne vlasti mogu ograničiti broj škola koje se osnivaju (CPC 921, 922, 923 osim 92310, 924).
	U pogledu ulaganja: U EU, osim ES i IT: na otvaranje sveučilišta financiranog iz privatnih izvora koje izdaje priznate diplome ili akademske stupnjeve primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanovništvo i gustoća postojećih ustanova. U ES: postupak uključuje pribavljanje mišljenja Parlamenta. U IT: temelji se na trogodišnjem programu i samo talijanske pravne osobe mogu biti ovlaštene za izdavanje diploma koje priznaje država (CPC 923).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-13 – Zdravstvene i socijalne usluge (financirane samo iz privatnih izvora)	
(a) Zdravstvene usluge – bolničke usluge, usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (CPC 93, 931, osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199)	U pogledu ulaganja: U EU: bez obveze za pružanje svih zdravstvenih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili državnim potporama u bilo kojem obliku. Bez obveze za sve privatno financirane zdravstvene usluge, osim za privatno financirane bolničke usluge, usluge hitne pomoći i usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga. Sudjelovanje privatnih subjekata u privatno financiranoj zdravstvenoj mreži može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinka na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, zemljopisna rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta. Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)). U AT, PL i SI: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga hitne pomoći (CPC 93192). U BE: bez obveze za osnivanje privatno financiranih usluga hitne pomoći i usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga (CPC 93192, 93193). U BG, CY, CZ, FI, MT i SK: bez obveze za pružanje privatno financiranih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći i usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga (CPC 9311, 93192, 93193). U DE: bez obveze za pružanje usluga iz njemačkog sustava socijalne sigurnosti, u kojem usluge mogu pružati različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga ne ubrajaju u „djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti” (CPC 93). U DE: bez obveze za vlasništvo u privatno financiranim bolnicama kojima upravljaju njemačke vojne snage. U FI: bez obveze za pružanje ostalih usluga zdravstvene zaštite (CPC 93199). U FR: bez obveze za pružanje usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja financiranih iz privatnih izvora.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U DE: (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): spasilačke usluge i „kvalificirane usluge hitne pomoći” organiziraju i uređuju savezne zemlje (*Länder*). Većina saveznih zemalja nadležnost u području spasilačkih usluga delegira općinama. Općine mogu dati prednost neprofitnim operatorima. To se jednako primjenjuje na strane i domaće pružatelje usluga (CPC 931, 933). Usluge hitne pomoći podliježu planiranju, dozvolama i akreditaciji. Kad je riječ o telemedicini, broj pružatelja IKT usluga (informacijske i komunikacijske tehnologije) može biti ograničen kako bi se zajamčila interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi. To se primjenjuje na nediskriminirajućoj osnovi. U SI: državni monopol rezerviran je za sljedeće usluge: opskrba krvi i krvnim pripravcima, uklanjanje i očuvanje ljudskih organa za transplantaciju, usluge socijalne medicine, higijenske, epidemiološke i zdravstveno-ekološke usluge, patološko-anatomske usluge i biomedicinski potpomognuta oplodnja (CPC 931). U FR: za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (osim bolničkih usluga) te socijalne usluge: Društva mogu imati bilo koji pravni oblik, osim onih rezerviranih za slobodna zanimanja.
(b) Zdravstvene i socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU: bez obveze za prekogranično pružanje zdravstvenih usluga, socijalnih usluga te djelatnosti ili usluga koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalne sigurnosti. Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)). U HU: bez obveze za prekogranično pružanje s mjesta izvan njegova državnog područja svih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga, koje se financiraju javnim sredstvima (CPC 9311, 93192, 93193).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(c) Socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za pružanje svih socijalnih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili državnim potporama u bilo kojem obliku te za djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja. Sudjelovanje privatnih subjekata u privatno financiranoj mreži socijalnih usluga može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih ustanova i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta. U CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: bez obveze za pružanje privatno financiranih socijalnih usluga. U BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: bez obveze za pružanje privatno financiranih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmarališta te domovima za starije osobe. U DE: bez obveze za njemački sustav socijalne sigurnosti, u kojem usluge pružaju različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga možda ne ubrajaju u „djelatnosti koje se obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”.
	Samo u pogledu ulaganja: U HR: osnivanje ustanova za socijalnu skrb financiranih iz privatnih izvora može podlijegati ispitivanju gospodarskih potreba, posebno geografskih područja (CPC 9311, 93192, 93193, 933).
III-EU-14 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima (a) Hoteli, restorani i ugostiteljstvo (CPC 641, 642, 643), osim ugostiteljskih usluga u uslugama zračnog prijevoza, koje se nalaze u okviru zemaljskih usluga (b) Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja) (CPC 7471) (c) Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	U pogledu ulaganja: U EU, osim BG: nema ograničenja. U BG: obvezno je osnivanje (bez podružnica) (CPC 7471, 7472).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-15 – Rekreacijske, kulturne i sportske usluge (osim audiovizualnih usluga)	
(a) Knjižnice, arhivi, muzeji i druge kulturne usluge (CPC 963)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT i za ulaganja u LT: bez obveze za pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga. U AT i LT: za poslovni nastan može biti obvezna dozvola ili koncesija.
(b) Usluge zabavnog sadržaja, kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619, 964 osim 96492)	U pogledu ulaganja: U EU: nema ograničenja, osim: U CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: bez obveze za pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa i diskoteka. U BG: bez obveze za pružanje sljedećih usluga zabavnog sadržaja: usluga cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija, usluga plesnih dvorana, diskoteka i učitelja plesa te drugih usluga zabavnog sadržaja. U EE: bez obveze za pružanje drugih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa. U LT i LV: bez obveze za pružanje svih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT i SE: bez obveze za prekograničnо pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa i diskoteka. U AT i SE: nema ograničenja.
(c) Usluge tiskovnih agencija (CPC 962)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU: nema ograničenja. U HU: bez obveze.
(d) Sportske i ostale rekreacijske usluge (CPC 964)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja.
(e) Usluge kockanja i klađenja (CPC 96492)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za pružanje usluga kockanja koje uključuju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući posebno lutrije, srećke, usluge kockanja u kockarnicama odnosno igraonicama ili licenciranim objektima, usluge klađenja, usluge binga te usluge kockanja kojima upravljaju dobrotvorne ustanove ili neprofitne organizacije koje ubiru prihode od tih usluga.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-16 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge prijevoza	
(a) Pomorski promet: i. Međunarodni prijevoz putnika (CPC 7211, osim nacionalnog kabotažnog prijevoza) ii. Međunarodni prijevoz tereta (CPC 7212, osim nacionalnog kabotažnog prijevoza)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim LV i MT: bez obveze za potrebe registracije plovila i poslovanja flote pod nacionalnom zastavom države poslovnog nastana (sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribolov, akvakulturu i usluge povezane s ribolovom, međunarodni prijevoz putnika i tereta (CPC 721) te pomoćne usluge u pomorskom prijevozu). U EU-u: bez obveze za usluge razvoza i za premještanje kontejnera u vlasništvu ili zakupu koji ne donose prihod, a koje pružaju brodarska društava iz Europske unije, za dio tih usluga koje nije obuhvaćen isključenjem nacionalne pomorske kabotaže. U MT: na pomorsku vezu između MT i kontinentalne Europe preko IT primjenjuju se isključiva prava (CPC 7213, 7214, 742 (dio), 745, 749 (dio)). U LV: nema ograničenja
(b) Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu i prijevozu unutarnjim plovnim putovima	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za pružanje usluga peljarenja i pristajanja(CPC 7452). U EU-u: bez obveze za pomoćne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima. U EU-u: za lučke usluge upravljačko tijelo luke ili nadležno tijelo može ograničiti broj pružatelja lučkih usluga za određenu lučku uslugu. U EU, osim LT i LV: bez obveze za usluge guranja i tegljenja (CPC 7214). U LT i LV: nema ograničenja. U BG: broj pružatelja usluga u lukama može biti ograničen ovisno o objektivnom kapacitetu luke, o kojem odlučuje stručno povjerenstvo koje osniva ministar prometa, informacijske tehnologije i komunikacija (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882). U BG: u pogledu popratnih usluga u javnom prijevozu koji se obavlja u bugarskim lukama, u lukama koje su od nacionalne važnosti pravo na obavljanje popratnih aktivnosti dodjeljuje se ugovorom o koncesiji. U lukama koje su od regionalne važnosti to se pravo dodjeljuje na temelju ugovora s vlasnikom luke (CPC 74520, 74540 i 74590). U pogledu ulaganja: U EU, osim EL i IT: nema ograničenja. U EL: javni monopol uveden u lučkim područjima za usluge utovara i istovara tereta (CPC 741). U IT: na usluge utovara i istovara pomorskog tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 741).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(c) Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za željeznički prijevoz putnika i tereta (CPC 711). U LT: isključiva prava na pružanje usluga provoza dodjeljuju se željezničkim prijevoznicima koji su u vlasništvu države ili čiji su udjeli u stopostotnom vlasništvu države (CPC 711). U EU, osim LT i SE, za pomoćne usluge u željezničkom prijevozu: nema ograničenja. U LT: usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu državnom monopolu (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)). U SE: usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu ispitivanju gospodarskih potreba ako ulagatelj namjerava uspostaviti vlastite objekte terminalne infrastrukture. Glavni kriteriji: ograničenja u pogledu prostora i kapaciteta (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)).
(d) Cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza) te pomoćne usluge u cestovnom prijevozu	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza). U pogledu ulaganja: U EU: bez obveze za kabotažu unutar države članice koju obavljaju strani ulagatelji s poslovnim nastanom u drugoj državi članici (CPC 712). U EU: ispitivanje gospodarskih potreba može se primijeniti na usluge taksija u Europskoj uniji, čime se određuje ograničenje broja pružatelja usluga. Glavni kriterij: lokalna potražnja kako je utvrđeno u primjenjivom pravu (CPC 71221). U BE: zakonodavstvom se može utvrditi maksimalan broj dozvola (CPC 71221). U AT, BG i DE: za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo fizičkim osobama iz Europske unije i pravnim osobama iz Europske unije koje imaju sjedište u Europskoj uniji (CPC 712). U CZ: obvezno je osnivanje u CZ-u (bez podružnica). U ES: na pružanje usluga prijevoza putnika u okviru CPC-a 7122 primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: lokalna potražnja. Na pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. U FR: bez obveze za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza (CPC 712). U IE: za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 7121, 7122).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U IT: na pružanje usluga limuzina primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. Na pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. Na pružanje usluga prijevoza tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: lokalna potražnja (CPC 712). U MT: za usluge javnog autobusnog prijevoza: na cijelu se mrežu primjenjuju koncesije koje uključuju obvezu pružanja javne usluge za određene društvene skupine (primjerice studente i starije osobe) (CPC 712). U MT: na broj dozvola za taksije primjenjuju se količinska ograničenja. Na broj dozvola za *karozzini* (kočije koje vuku konji) primjenjuju se količinska ograničenja (CPC 712). U PT: za pružanje usluga limuzina u prijevozu putnika primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 71222). U SE: za usluge održavanja i popravka opreme za cestovni prijevoz provodi se ispitivanje gospodarskih potreba ako ulagatelj namjerava uspostaviti vlastite objekte terminalne infrastrukture. Glavni kriteriji: ograničenja prostora i kapaciteta (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, 8867 (dio)). U SE: za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola. Kriteriji za dobivanje dozvole za upravljanje taksijem uključuju činjenicu da je trgovačko društvo imenovalo fizičku osobu koja će djelovati kao upravitelj prijevoza (zahtjev *de facto* u pogledu boravišta – vidjeti rezervu Švedske o vrstama poslovnog nastana) (CPC 712). U SK: na prijevoz tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: lokalna potražnja (CPC 712).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BG, za prekogranično pružanje popratnih usluga u cestovnom prijevozu (CPC 744): nema ograničenja. U BG: bez obveze.
(e) Pomoćne usluge u zračnom prijevozu (CPC 7461, 7469, 83104)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: razina otvorenosti zemaljskih usluga ovisi o veličini zračne luke. Broj dobavljača u svakoj zračnoj luci može se ograničiti. Za velike zračne luke taj se broj ne može ograničiti na manje od dva dobavljača. U pogledu ulaganja: U PL: kad je riječ o uslugama skladištenja zamrznute ili rashlađene robe, mogućnost pružanja određenih kategorija usluga ovisit će o veličini zračne luke. Broj pružatelja usluga u svakoj zračnoj luci može se ograničiti zbog ograničenosti raspoloživog prostora, i to na najmanje dva pružatelja usluga zbog drugih razloga (CPC 742 (dio)).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(f) Svemirski prijevoz i najam svemirskih letjelica	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: EU: bez obveze za usluge svemirskog prijevoza te najam svemirskih letjelica (CPC 733, 734 (dio)).
III-EU-17 – Poljoprivreda, ribarstvo, voda, proizvodnja	
(a) Poljoprivreda, lov, šumarstvo i usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom (ISIC 01, 02, CPC 881)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HR, HU, PT i SE: nema ograničenja. U HR: bez obveze za poljoprivredne djelatnosti i djelatnosti lova. U HU: bez obveze za poljoprivredne djelatnosti (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga). U PT: obavljanje djelatnosti biologa, kemijskog analitičara i agronoma ograničeno je na fizičke osobe (CPC 881). U SE: bez obveze za uzgoj sobova (ISIC 014).
(b) Ribolov, akvakultura i usluge povezane s ribolovom (ISIC 05, CPC 882)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za ribolov, akvakulturu i usluge povezane s ribolovom. U EU-u: bez obveze za otvaranje objekata za morsku ili riječnu akvakulturu. U FR: bez obveze za sudjelovanje u francuskom pomorskom dobru namijenjenom uzgoju ribe, školjkaša ili algi. U BG: bez obveze za uzimanje morskih i riječnih resursa koje obavljaju plovila u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru BG.
(c) Skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode (ISIC 41)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za djelatnosti koje uključuju usluge povezane sa skupljanjem, pročišćivanjem i distribucijom vode kućanstvima te industrijskim, komercijalnim ili drugim korisnicima, kao i opskrbu pitkom vodom i gospodarenje vodama.
(d) Proizvodnja (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: nema ograničenja.
(e) Objavljivanje, tiskanje i reprodukcija snimljenog materijala (ISIC 22, CPC 88442)	Nema ograničenja.
(f) Proizvodnja (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-18 – Rudarstvo i djelatnosti povezane s energijom	
(a) Rudarstvo i vađenje (ISIC 10, 11, 12: Rudarstvo – materijali za proizvodnju energije, ISIC 13, 14: Rudarstvo – metalne rude i drugo rudarstvo; CPC 5115, 7131, 8675, 883)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE, FI, IT i NL: nema ograničenja. U IT: (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti za istraživanje): na rudnike u vlasništvu države primjenjuju se posebna pravila za istraživanje i rudarstvo. Prije iskorištavanja potrebno je ishoditi dozvolu za istraživanje *permesso di ricerca*, članak 4. Kraljevskog dekreta 1447/1927). Ta dozvola ima ograničenu valjanost i u njoj su točno definirane granice zemljišta koje se istražuje, a različitim osobama ili društvima može se odobriti više od jedne dozvole za istraživanje za isto područje (ta vrsta dozvole nije nužno isključiva). Za uzgoj i iskorištavanje minerala potrebno je odobrenje (*concessione*, članak 14.) regionalnog tijela (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).
	U pogledu ulaganja: U BE: istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina i drugih neživih resursa u teritorijalnim vodama i epikontinentalnom pojasu podliježu koncesiji. Koncesionar mora imati adresu za usluge u Belgiji (ISIC 14). U FI: odobrenje za rudarenje nuklearnog materijala može podlijegati ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: ukupne gospodarske i socijalne koristi (ISIC Rev. 3.1 120). U NL: istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika u NL uvijek se obavlja zajedno s društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom koje imenuje ministar gospodarstva. Člancima 81. i 82. Zakona o rudarstvu propisano je da Nizozemska mora izravno ili neizravno posjedovati sve dionice tog uvrštenog trgovačkog društva (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(b) Energetske usluge – opće (ISIC 40, CPC 613, 7131, 7139, 742, 7422, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE, BG, FR i LT: nema ograničenja. U FR: bez obveze za sustave prijenosa električne energije i plina te za prijevoz nafte i plina cjevovodima (CPC 7131). U BE: bez obveze za usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (CPC 887 osim konzultantskih usluga). U BE: bez obveze za usluge prijenosa energije, u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim operatorima kojima je BE dodijelio isključiva prava (ISIC 4010, CPC 71310). U BG: bez obveze za usluge povezane s distribucijom energije (CPC 88 (dio)). U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U LT: bez obveze za prijevoz goriva cjevovodima i pomoćne usluge u prijevozu robe cjevovodima, osim goriva.
(c) Električna energija (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT, BG, CZ, FI, FR, LT, MT, NL i SK: nema ograničenja. U AT, BG: bez obveze za proizvodnju električne energije, usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (ISIC 4010, CPC 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga). U CZ: isključiva prava postoje u pogledu dozvola za prijenos električne energije i plina te dozvola za operatore tržišta (ISIC 40, CPC 7131, 63297, 742, 887). U FI: bez obveze za uvoz električne energije. Bez obveze za prekograničnu trgovinu povezanu s veleprodajom i maloprodajom električne energije. bez obveze za mreže i sustave za prijenos i distribuciju električne energije (ISIC 4010, CPC 62279, 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga). U FR: bez obveze za proizvodnju električne energije (ISIC 4010). U FR: bez obveze za prijenos i distribuciju električne energije (ISIC 4010, CPC 887). U LT: bez obveze za usluge veleprodaje i maloprodaje električne energije koja potječe iz nesigurnih nuklearnih izvora. U SK: za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, veleprodaju i maloprodaju električne energije te usluge povezane s distribucijom energije, uključujući usluge u području energetske učinkovitosti, uštede energije i energetskog pregleda. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba i zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno (ISIC 4010, CPC 62279, 887).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U MT: EneMalta plc ima monopol u opskrbi električnom energijom (ISIC 4010; CPC 887). U NL: bez obveze za vlasništvo nad električnom mrežom koja je dodijeljena isključivo nizozemskoj vladi (prijenosni sustavi) i drugim javnim tijelima (distribucijski sustavi) (ISIC 4010, CPC 887).
(d) Goriva, plin, sirova nafta ili naftni derivati (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713, 742, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT, BG, CZ, DK, FI, FR, HU, NL i SK: nema ograničenja. U AT: bez obveze za prijevoz plina i robe osim plina (CPC 713). U BG: bez obveze za prijevoz cjevovodima, pohranu i skladištenje nafte i prirodnog plina, uključujući prijevoz u tranzitu (ISIC 4020, CPC 7131, CPC 742 (dio)). U CZ: bez obveze za proizvodnju, prijenos, distribuciju i trgovinu plina te njegovo skladištenje (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887). U DK: vlasnik ili korisnik koji planira uspostaviti cjevovod za prijevoz sirove ili rafinirane nafte i naftnih derivata te prirodnog plina prije početka radova mora dobiti dozvolu lokalnog tijela. Broj dozvola koje se izdaju može biti ograničen (CPC 7131). U FI: bez obveze za mreže i sustave za prijenos i distribuciju plina. Količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava na uvoz prirodnog plina (ISIC 4020, CPC 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga). U FR: samo društva u kojima je 100 % kapitala u vlasništvu francuske države, druge organizacije javnog sektora ili ENGIE-a mogu posjedovati i upravljati sustavima za prijenos ili distribuciju plina iz razloga nacionalne energetske sigurnosti (ISIC 4020, CPC 887). U HU: bez obveze za pružanje usluga prijevoza cjevovodima. Potreban je poslovni nastan. Usluge se mogu pružati na temelju ugovora o koncesiji koji je dodijelila država ili lokalno tijelo. Pružanje te usluge uređeno je Zakonom o koncesiji (CPC 7131). U NL: bez obveze za vlasništvo nad elektroenergetskom mrežom i mrežom plinovoda koje se isključivo dodjeljuje nizozemskoj vladi (prijenosni sustavi) i drugim javnim tijelima (distribucijski sustavi) (ISIC 040, CPC 71310). U SK: za proizvodnju plina, distribuciju plinovitih goriva i prijevoz goriva cjevovodima obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba, a zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno. (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131, 742 i 887).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(e) Nuklearna energija (ISIC 12, 2330, 4010 (dio), CPC 887)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT, BE, BG, DE, FI, FR, HU i SE: nema ograničenja. U AT i FI: bez obveze za proizvodnju, preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala te za proizvodnju ili distribuciju energije iz nuklearnog materijala. U DE: bez obveze za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te za proizvodnju ili distribuciju energije iz nuklearnog materijala. U BE: bez obveze za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te za proizvodnju ili distribuciju energije iz nuklearnog materijala.
	U pogledu ulaganja: U BG: bez obveze za obradu materijala za fisiju i fuziju ili materijala iz kojih se dobivaju, kao i za trgovinu tim materijalima, održavanje i popravak opreme i sustava u postrojenjima za proizvodnju nuklearne energije, za prijevoz tih materijala, otpadaka i otpadnih tvari iz njihove obrade, za upotrebu ionizirajućeg zračenja te za sve druge usluge povezane s upotrebom nuklearne energije u miroljubive svrhe (uključujući usluge inženjeringa i savjetovanja te usluge povezane sa softverom itd.). U FR: bez obveze za proizvodnju, preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala u skladu s obvezama iz sporazuma Euratoma. U HU i SE: bez obveze za preradu nuklearnog goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnih izvora. (ISIC 2330, 4010 (dio)).
(f) Opskrba parom i toplom vodom (ISIC 4030, CPC 62271, 887)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BG, FI i SK: nema ograničenja. U BG: bez obveze za proizvodnju i distribuciju topline (ISIC 4030, CPC 887). U SK: obvezno je odobrenje za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, veleprodaju i maloprodaju pare i tople vode te usluge povezane s distribucijom energije. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba i zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno.
	U pogledu ulaganja: U FI: za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode postoje količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava (ISIC 40, CPC 7131). U FI: bez obveze za prijenosne i distribucijske mreže i sustave pare i tople vode (ISIC 4030, CPC 7131, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-19 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene	
(a) Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara (CPC 9703)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim CY, DE, FI, PT, SE i SI: nema ograničenja. U CY, DE, FI, PT, SE i SI: bez obveze za pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara.
(b) Ostale poslovne usluge (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim CZ, LT i FI, za ostale poslovne usluge (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio)): nema ograničenja. U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CZ: bez obveze za usluge dražbi (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio)). U LT: bez obveze za subjekt koji je vlada ovlastila za isključivo pravo pružanja sljedećih usluga: prijenos podataka putem sigurnih nacionalnih mreža za prijenos podataka. U FI: bez obveze za prekograničnu pružanje usluga elektroničke identifikacije.
(c) Nove usluge	U EU-u: bez obveze za pružanje novih usluga osim onih koje su klasificirane u CPC-u.

Dodatak 17.-C-2.

RASPORED ČILEA

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Br. 1 – Svi sektori	
(a) Državno trgovačko društvo	U slučaju prijenosa ili raspolaganja nekim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog ili vladinog subjekta, Čile zadržava pravo zabrane ili uvođenja ograničenja prava vlasništva nad navedenim udjelom ili imovinom te nad pravom stranih ulagatelja ili njihovih ulaganja da upravljaju društvom u državnom vlasništvu koje je osnovano unutar tog okvira ili da upravljaju ulaganjima koje je to društvo ostvarilo. „Državno trgovačko društvo" znači bilo koje trgovačko društvo u vlasništvu Čilea ili kojim upravlja Čile putem udjela u vlasništvu istog i uključuje trgovačko društvo osnovano nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili raspolaganja vlastitim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog trgovačkog društva ili vladinog subjekta.
(b) Javne komunalne usluge	Javne komunalne usluge postoje u sektorima kao što su srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja, usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima, usluge tehničkog ispitivanja i analize, usluge vodoopskrbe i pročišćavanja vode, kanalizacija, usluge u području okoliša, zdravstvene usluge, usluge prijevoza i pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza. Isključiva prava za te usluge često se dodjeljuju privatnim subjektima, na primjer subjektima koji imaju koncesije javnih tijela, podložno određenim obvezama u pogledu usluga. Ova se rezerva ne primjenjuje na telekomunikacije te na računalne i srodne usluge.
(c) Stjecanje nekretnina	U Čileu se ne preuzima obveza za stjecanje „državnog zemljišta", „pogranične zone" i bilo kojeg zemljišta unutar pet kilometara od obale koje se upotrebljava za poljoprivredne djelatnosti kako je navedeno u prilozima 17.-A i 17.-B. Bilo koja fizička osoba državljanin Čilea ili osoba s boravištem u Čileu ili čileanska pravna osoba može stjecati ili upravljati zemljištima koja se koriste za obavljanje poljoprivredne djelatnosti. Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na vlasništvo ili kontrolu nad takvim zemljištima.
(d) Komercijalna prisutnost	Ovaj se raspored ne primjenjuje na predstavništva.
(e) Autohtoni narodi	Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na autohtone narode.
(f) Manjine u nepovoljnom položaju	Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se dodjeljuju prava ili prednosti manjinama koje su u socijalno ili gospodarski nepovoljnom položaju.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Br. 2 – Proizvodnja	
Proizvodnja osim usluga (ISIC Rev. 3.1 15, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, osim 16, 22, 24, 25, 29 i 37)	Nema ograničenja.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 16.: proizvodnja duhanskih proizvoda)	Bez obveze.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 22.: izdavaštvo, tiskanje i reprodukcija snimljenih materijala)	Nema ograničenja, osim za: 222 Tiskanje i uslužne djelatnosti povezane s tiskanjem: bez obveze za uslužne djelatnosti povezane s tiskanjem.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 24.: proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda)	Posebne vrste pravnih subjekata za obavljanje gospodarske djelatnosti mogu podnijeti zahtjev za: 241 Proizvodnju osnovnih kemikalija; i 242 Proizvodnju ostalih kemijskih proizvoda.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 25.: proizvodnja gume i proizvoda od plastike)	Posebne vrste pravnih subjekata za obavljanje gospodarske djelatnosti mogu podnijeti zahtjev za: 251 Proizvodnju proizvoda od gume; i 252 Proizvodnju proizvoda od plastike.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 29.: proizvodnja strojeva i opreme koji nisu drugdje navedeni)	Nema ograničenja, osim za: 2927 proizvodnju oružja i streljiva: bez obveze.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 31.: proizvodnja električnih strojeva i aparata koji nisu drugdje navedeni)	Posebne vrste pravnih subjekata za obavljanje gospodarske djelatnosti mogu podnijeti zahtjev za: 311 Proizvodnju elektromotora, generatora i transformatora; i 314 Proizvodnju akumulatora, primarnih ćelija i primarnih baterija.
Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1 odjeljak 37.: recikliranje)	Posebne vrste pravnih subjekata za obavljanje gospodarske djelatnosti mogu podnijeti zahtjev za: 371 Recikliranje metalnih ostataka i otpadaka; i 372 Recikliranje nemetalnih ostataka i otpadaka.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Br. 3 – Rudarstvo i vađenje	
Rudarstvo i vađenje, osim usluga (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14)	Bez obveze za: Odjeljak 11. Vađenje sirove nafte i prirodnog plina; uslužne aktivnosti povezane s vađenjem nafte i plina, i Odjeljak 12. Vađenje rudača uranija i torija. Istraživanje, iskorištavanje i obrada (*beneficio*) litija, tekućih ili plinovitih ugljikovodika, ležišta bilo koje vrste koja postoje u morskim vodama pod nacionalnom jurisdikcijom i ležišta bilo koje vrste koja se u cijelosti ili djelomično nalaze na područjima koja su klasificirana kao važna za nacionalnu sigurnost s učincima rudarenja, a koja se utvrđuju isključivo zakonom, mogu biti predmet upravnih koncesija ili posebnih ugovora o radu, podložno zahtjevima i uvjetima koji se utvrđuju, u svakom slučaju Vrhovnim dekretom. Nadalje, isključivo Čileanska komisija za nuklearnu energiju (*Comisión Chilena de Energía Nuclear*) ili stranke koje je Komisija ovlastila mogu izvršavati ili sklapati pravne akte koji se odnose na izvađene prirodne atomske materijale i litij, kao i njihove koncentrate, derivate i spojeve.
Br. 4 – Poljoprivreda	
Poljoprivreda i lov, osim usluga (ISIC Rev. 3.1 A 01)	Nema ograničenja.
Šumarstvo, osim usluga (ISIC Rev.3.1 A 02)	Nema ograničenja. Podrazumijeva se da je potreban plan upravljanja koji odobrava Povjerenstvo za šumarstvo (*Corporación Nacional Forestal*).

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Br. 5 – Energija	
Proizvodnja i distribucija električne energije, osim usluga (ISIC Rev. 3.1 E 40, 401, 4010)	(a) Nema ograničenja, osim za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije za nacionalni električni sustav (*Sistema Eléctrico Nacional*). Primjenjuju se sljedeća ograničenja: Samo posebna vrsta javnih društava, otvorenih ili zatvorenih (*sociedad anónima abierta o cerrada*), koja su osnovana u Čileu, ovlaštena je upravljati koncesijama za distribuciju energije. Ta društva moraju se baviti isključivo distribucijom energije. Samo posebna vrsta javnih društava, otvorenih ili zatvorenih (*sociedad anónima abierta o cerrada*), koja su osnovana u Čileu, ovlaštena je upravljati koncesijama za prijenos energije za nacionalni prijenosni sustav (*Sistema Interconectado Central*). Ta društva moraju se baviti isključivo prijenosom energije. Proizvodnja hidroelektrične energije može se iskorištavati na temelju koncesija. Samo pravne osobe osnovane u skladu s čileanskim pravom mogu podnijeti zahtjev za takve koncesije i javne ponude za dobivanje takvih koncesija. Istraživanje ili iskorištavanje geotermalne energije podliježe koncesijama. Samo pravne osobe osnovane u skladu s čileanskim pravom mogu podnijeti zahtjev za takve koncesije i javne ponude za dobivanje takvih koncesija. Proizvodnjom nuklearne energije u miroljubive svrhe može se baviti isključivo Čileanska komisija za nuklearnu energiju ili, uz njenu suglasnost, treće osobe u suradnji s istom. Ako Komisija utvrdi da je preporučljivo izdati takvo odobrenje, u tom će slučaju utvrditi i uvjete rada. (b) Bez obveze za djelatnosti posrednika ili zastupnika u području električne energije koji organiziraju prodaju električne energije putem sustava za distribuciju električne energije kojima upravljaju drugi.
Br. 6 – Ribarstvo	
Ribolov, upravljanje ribljim mrjestilištima i ribljim uzgajalištima; osim usluga (ISIC Rev. 3.1 B 05)	Bez obveze.
Br. 7 – Usluge	
Pravne usluge (CPC 861 (dio))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: (1) i (3): nema ograničenja, osim u slučaju stečajnih upravitelja (*síndicos de quiebra*) koje mora propisno ovlastiti ministar pravosuđa (*Ministerio de Justicia*) i koji mogu raditi samo u mjestu svojeg boravišta. (2): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 86211)	(1) i (3): nema ograničenja, osim što vanjski revizori financijskih institucija moraju biti upisani u Registar vanjskih revizora nadzornih tijela banaka i financijskih institucija (*Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras*) i u Nadzor vrijednosnih papira i osiguranja (*Superintendencia de Valores y Seguros*). Samo poduzeća zakonito osnovana u Čileu kao društva osoba (*sociedades de personas*) ili udruženja (*asociaciones*) i čija su glavna djelatnost revizorske usluge mogu biti upisana u registar. (2): nema ograničenja.
Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Arhitektonske usluge (CPC 8671)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Inženjerske usluge (CPC 8672)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge integriranog inženjerstva (CPC 86733)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8674)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Veterinarske usluge (CPC 932)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 93191)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Računalne i srodne usluge (CPC 841, 842, 843, 844 i 845)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Interdisciplinarne usluge istraživanja i razvoja, usluge istraživanja i razvoja u prirodnim znanostima te srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 851 (dio), CPC 853 (dio) i CPC 86751 (dio))	(1) i (3): nema ograničenja, osim: svako istraživanje znanstvene ili tehničke prirode, ili istraživanje povezano s planinskim penjanjem (*andinismo*), koje pravne ili fizičke osobe s prebivalištem u inozemstvu namjeravaju provesti u pograničnim područjima mora odobriti i nadzirati Uprava za granice (*Dirección de Fronteras y Límites del Estado*). Uprava za granice može odrediti da ekspedicija uključuje jednog ili više predstavnika relevantnih čileanskih djelatnosti. Ti bi predstavnici sudjelovali i učili o studijama i njihovu opsegu. (2): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima (CPC 852)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge poslovanja nekretninama: uključujući nekretnine u vlasništvu ili najmu ili na temelju naknade ili ugovora (CPC 821 i 822)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge iznajmljivanja/davanja u zakup bez posade/operatera, povezane s plovilima, ostalom prijevoznom opremom i ostalim strojevima i opremom (CPC 8310, osim 83104)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge najma ili zakupa zrakoplova (bez rukovatelja) (CPC 83104)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge oglašavanja (CPC 871)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge istraživanje tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 865)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja (CPC 866, osim 86602)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom (CPC 881)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge povezane s rudarstvom (CPC 883)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge posredovanja u zapošljavanju i pronalaženju osoblja (CPC 87201, 87202, 87203)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Istražne usluge i usluge u području sigurnosti (CPC 87302, 87303, 87304 i 87305)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Održavanje i popravak opreme, ne uključuje plovila, zrakoplove ili drugu prijevoznu opremu (CPC 633)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge čišćenja zgrada (CPC 874)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Fotografske usluge (CPC 875)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge pakiranja (CPC 876)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge kreditnog izvješćivanja, usluge agencija za naplate (CPC 87901, 87902)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Usluge odgovaranja na telefonske pozive (CPC 87903)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge umnožavanja (CPC 87904)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905)	(1), (2) i (3): nema ograničenja, osim službenih prijevoda, službenih ovjera prijevoda i ovjerenih preslika službenih dokumenata na stranim jezicima koje smiju raditi samo službeni prevoditelji registrirani kod nadležnih čileanskih tijela.
Usluge sastavljanja popisa adresa i poštanske usluge (CPC 87906)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge specijaliziranog oblikovanja (CPC 87907)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Ostale poslovne usluge koje nisu drugdje navedene (CPC 87909)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Usluge tiskanja i izdavaštva (CPC 88442)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Kongresne usluge (CPC 87909)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Poštanske usluge (CPC 7511)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Kurirske usluge (CPC 7512) Usluge koje se odnose na rukovanje [1] poštanskim pošiljkama [2] prema sljedećem popisu podsektora, bilo za strana ili domaća odredišta: i. rukovanje adresiranim pisanim komunikacijama na svim vrstama fizičkih medija [3], uključujući — usluge hibridne pošte, i — izravnu poštu; ii. rukovanje adresiranim pošiljkama i paketima [4]; iii. rukovanje adresiranim novinskim proizvodima [5]; iv. rukovanje pošiljkama navedenima pod točkama od i. do iii. kao preporučenom ili osiguranom poštom; v. usluge ekspresne dostave [6] za pošiljke navedene pod točkama od i. do iii.; vi. rukovanje neadresiranim pošiljkama; i vii. ostale usluge koje nisu nigdje drugdje navedene.	(1), (2) i (3): nema ograničenja, osim: ako u skladu s Uredbom (*Decreto Supremo*) br. 5037 od 4. studenoga 1960. Ministarstva unutarnjih poslova (*Ministerio del Interior*) i Uredbom sa snagom zakona (*Decreto con Fuerza de Ley*) br. 10 od 30. siječnja 1982. Ministarstva prometa i telekomunikacija (*Ministerio de Transporte y telecomunicaciones*) ili propisima koji ih zamijene Država Čile može putem Čileanskih pošta (*Empresa de Correos de Chile*) imati monopol nad prijemom, prijenosom i uručenjem poštanskim pošiljki (*objetos de correspondencia*). „Poštanske pošiljke" znači: pisma, obična ili s plaćenom poštarinom, poštanske razglednice, poslovni dokumenti, bilteni i tiskani materijali svih vrsta, uključujući tiskane materijale na Brailleovu pismu, uzorke robe, mala pakiranja do jednog kilograma i posebnu poštansku uslugu koja se sastoji od snimanja i dostave zvučnih poruka (*fonos pats*).
Međunarodne telekomunikacijske usluge na velike udaljenosti	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Lokalne osnovne telekomunikacijske usluge i mreže, prijelazne telekomunikacijske usluge, dodatne telekomunikacijske usluge i ograničene telekomunikacijske usluge	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

(1) Trebalo bi podrazumijevati da pojam „rukovanje" obuhvaća prijem (*admisión*), prijenos (*transporte*) i uručenje (*entrega*).
(2) „Poštanska pošiljka" odnosi se na pošiljke kojima rukuje bilo koji komercijalni operater, neovisno je li javan ili privatan.
(3) Npr. pisma i razglednice
(4) Ovdje su uključene knjige i katalozi.
(5) Revije, novine i časopisi.
(6) Usluge ekspresne dostave mogu uključivati, uz veću brzinu i pouzdanost, elemente dodane vrijednosti, kao što su preuzimanje na točki podrijetla, osobna dostava adresiranoj osobi, praćenje, mogućnost promjene odredišta i adresirane osobe u provozu i potvrda primitka.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Građevinske usluge (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Usluge posrednikâ (CPC 621)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge veleprodaje (CPC 622, 61111, 6113 i 6121)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge maloprodaje (CPC 632, 61111, 6113 i 6121)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Franšize (CPC 8929)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge u području okoliša (CPC 940)	(1), (2) i (3): bez obveze, osim za savjetodavne usluge.
Obrazovne usluge (CPC 92)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Zdravstvene usluge – bolničke usluge, usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (CPC 93, 931, osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Zdravstvene i socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	(1), (2) i (3): bez obveze.
Socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	(1), (2) i (3): bez obveze.
Hoteli i restorani, uključujući pripremu i dostavu hrane i pića (CPC 641, 642 i 643)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge putničkih agencija i turoperatora (CPC 74710)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge turističkih vodiča (CPC 74720)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Usluge zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne usluge (CPC 963)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge zabavnog sadržaja, kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619, 964 osim 96492)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Usluge novinskih agencija (CPC 962)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Sportske i druge rekreacijske usluge (CPC 9641)	(1), (2) i (3): nema ograničenja, osim što bi se od sportskih organizacija koje obavljaju profesionalne djelatnosti moglo tražiti da osnuju određenu vrstu pravne osobe. Osim toga, na temelju nacionalnog tretmana: (a) nije dopušteno sudjelovati s više od jednog tima u istoj kategoriji sportskog natjecanja; (b) mogu se donijeti posebni propisi o vlasničkom kapitalu sportskih poduzeća; i (c) može se odrediti zahtjev za najmanji iznos temeljnog kapitala.
Usluge kockanja i klađenja (CPC 96492)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Ostale rekreacijske usluge koje nisu drugdje navedene (CPC 96499)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Usluge pomorskog prijevoza (CPC 721)	(1) i (2): nema ograničenja.
Prijevoz putnika (CPC 7211)	(3): (a) Osnivanje registriranog trgovačkog društva za potrebe upravljanja flotom pod nacionalnom zastavom Čilea: bez obveze. (b) Ostali oblici komercijalne prisutnosti za pružanje usluga međunarodnog pomorskog prijevoza ([1]): nema ograničenja.
Prijevoz tereta (CPC 7212)	
Iznajmljivanje/zakup plovila, uključujući posadu (CPC 7223)	
Održavanje i popravak plovila (CPC 8868)	
Usluge guranja i tegljenja (CPC 72140)	
Dodatne usluge pomorskog prijevoza (CPC 745)	
Usluge utovara i istovara (CPC 741)	
Usluge pohrane i skladištenja (CPC 742)	
Prijevoz unutarnjim plovnim putovima (CPC 722)	(1), (2) i (3): bez obveze.
Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu	(1), (2) i (3): bez obveze.
Usluge cestovnog prijevoza: Prijevoz tereta (CPC 7123)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.

([1]) „Ostali oblici komercijalne prisutnosti za pružanje usluga međunarodnog pomorskog prijevoza" znači sposobnost pružatelja usluga međunarodnog pomorskog prijevoza druge stranke da lokalno poduzimaju sve radnje kako bi svojim klijentima pružili djelomično ili potpuno integriranu uslugu prijevoza čiji je važan element pomorski prijevoz. Ta se obveza, međutim, ne smije tumačiti kao bilo kakvo ograničenje obveza preuzetih u okviru prekograničnog načina pružanja usluga.
Te radnje uključuju, među ostalim:
(a) oglašavanje i prodaju usluga pomorskog prijevoza i povezanih usluga u izravnom kontaktu s klijentima, od izrade ponude do izdavanja računa, pri čemu te usluge izvodi ili nudi sam pružatelj usluga ili pružatelji usluga s kojima je prodavatelj usluge uspostavio trajne poslovne odnose;
(b) nabavu, za vlastiti račun ili u ime klijenta (te preprodaju svojim klijentima), svih usluga prijevoza i povezanih usluga, uključujući usluge unutarnjeg prijevoza na bilo koji način, posebno unutarnjim plovnim putovima, cestom i željeznicom, potrebnih za pružanje integriranih usluga;
(c) pripremanje dokumentacije za prijevoz, carinskih dokumenata ili drugih dokumenata povezanih s podrijetlom i vrstom robe koja se prevozi;
(d) pružanje poslovnih informacija bilo kojim putem, uključujući računalne informacijske sustave i elektroničku razmjenu podataka (u skladu s odredbama ovog Sporazuma);
(e) uspostavljanje svih poslovnih odnosa (uključujući sudjelovanje u kapitalu društva) s brodarskim agencijama s lokalnim poslovnim nastanom i imenovanje lokalno zaposlenog osoblja (ili, ako je riječ o stranom osoblju, u skladu s horizontalnim obvezama o kretanju osoblja); i
(f) djelovanje u ime trgovačkih društava, organiziranje odlaska i dolaska broda u luku ili preuzimanje tereta kada je to potrebno.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Usluge cestovnog prijevoza: Iznajmljivanje gospodarskih vozila s vozačem (CPC 71222 – Usluge iznajmljivanja osobnih automobila s vozačem)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge cestovnog prijevoza: Održavanje i popravak opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112 – Održavanje i popravak motornih vozila)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge cestovnog prijevoza: Popratne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 7441 – Usluge autobusnih kolodvora)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza: Usluge rukovanja teretom (CPC 741)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza: Usluge pohrane i skladištenja (CPC 742)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza: Usluge agencije za prijevoz tereta (CPC 748)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Prijevoz cjevovodima: prijevoz goriva i druge robe (CPC 7131)	(1), (2) i (3): nema ograničenja, osim što uslugu moraju pružati pravne osobe osnovane u skladu s čileanskim pravom, a pružanje usluge može podlijegati koncesiji na temelju nacionalnog tretmana.
Usluge popravka i održavanja zrakoplova	(1): bez obveze. (2) i (3): nema ograničenja.
Prodaja i oglašavanje usluga zračnog prijevoza	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge računalnih sustava rezervacija (CRS)	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Zemaljske usluge	(1), (2) i (3): nema ograničenja.
Usluge posebnog zračnog prijevoza	(1), (2) i (3): bez obveze.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Svemirski prijevoz i iznajmljivanje svemirskih letjelica	(1), (2) i (3): bez obveze.

PRILOG 17.-D

IZVLAŠTENJE

Stranke potvrđuju da su suglasne u pogledu sljedećeg:

(a) Izvlaštenje na temelju članka 17.19. može biti izravno ili neizravno i:

i. izravno izvlaštenje nastaje ako je ulaganje nacionalizirano ili je na neki drugi način izravno izvlašteno službenim prijenosom vlasništva ili bezuvjetnom pljenidbom;

ii. neizravno izvlaštenje nastaje ako jedna ili više mjera stranke ima učinak jednakovrijedan izravnom izvlaštenju na način da se njima ulagatelju bitno uskraćuju temeljna obilježja vlasništva nad imovinom u koju je uložio, uključujući pravo na korištenje i raspolaganje svojim ulaganjem te uživanje u njemu, bez službenog prijenosa vlasništva ili bezuvjetne pljenidbe.

(b) Za utvrđivanje čini li u određenoj situaciji mjera ili niz mjera stranke neizravno izvlaštenje potrebna je istraga pojedinačnih slučajeva koja se temelji na činjenicama u kojoj se, među ostalim, uzimaju u obzir sljedeći čimbenici:

i. gospodarski učinak mjere ili niza mjera stranke, iako sama činjenica da mjera ili niz mjera stranke ima negativan učinak na gospodarsku vrijednost ulaganja ne znači da je došlo do neizravnog izvlaštenja;

ii. trajanje mjere ili niza mjera stranke; i

iii. narav mjere ili niza mjera stranke, uključujući njihov predmet, svrhu i kontekst.

(c) Podrazumijeva se da nediskriminirajuće mjere stranke koje su osmišljene i primjenjuju se kako bi se ostvarili legitimni ciljevi politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, socijalne usluge, obrazovanje, sigurnost, okoliš, uključujući klimatske promjene, javni moral, socijalna zaštita ili zaštita potrošača, privatnost i zaštita podataka ili promicanje i zaštita kulturne raznolikosti, ne predstavljaju neizravna izvlaštenja, osim ako je učinak mjere ili niza mjera toliko ozbiljan s obzirom na njihovu svrhu da je očito pretjeran.

PRILOG 17.-E

PRIJENOSI - ČILE [1]

1. Neovisno o članku 17.20., Čile zadržava pravo Središnje banke Čilea (*Banco Central de Chile*) da zadrži ili donese mjere u skladu sa Zakonom 18.840, Ustavnim organskim zakonom o Središnjoj banci Čilea (*Ley 18.840, Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile*), Dekretom sa zakonskom snagom br. 3 iz 1997., Općim zakonom o bankama (*Decreto con Fuerza de Ley Nº3 de 1997, Ley General de Bancos*) i Zakonom br. 18.45, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (*Ley de Mercado de Valores Nº18.045*) kako bi se osigurali stabilnost valute i normalno funkcioniranje domaćih i stranih plaćanja. Takve mjere uključuju, među ostalim, utvrđivanje ograničenja tekućih plaćanja i prijenosa (kretanja kapitala) u Čile ili iz Čilea, kao i s njima povezane transakcije, kao što je zahtjev da depoziti, ulaganja ili krediti iz strane zemlje ili u stranu zemlju podliježu obveznoj pričuvi (*encaje*).

2. Neovisno o stavku 1., obvezna pričuva koju Središnja banka Čilea može primijeniti u skladu s člankom 49. Nº2 Zakona br. 18.840, ne prelazi 30 % prenesenog iznosa i ne određuje se za razdoblje dulje od dvije godine.

[1] Podrazumijeva se da se ovaj Prilog primjenjuje na prijenose obuhvaćene člankom 17.20. i poglavljem 27.

PRILOG 17.-F

SPORAZUMI IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA I ČILEA IZ ČLANKA 17.23

1. Sporazum između Belgijsko-luksemburške gospodarske unije i Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sastavljen u Bruxellesu 15. srpnja 1992.;
2. Sporazum između Vlade Češke Republike i Vlade Republike Čilea o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Pragu 24. travnja 1995.;
3. Sporazum između Vlade Kraljevine Danske i Vlade Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Kopenhagenu 28. svibnja 1993.;
4. Ugovor između Republike Čilea i Savezne Republike Njemačke o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja (*Vertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Republik Chile über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen*), sklopljen u Santiagu de Chileu 21. listopada 1991.;
5. Sporazum između Vlade Helenske Republike i Vlade Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Ateni 10. srpnja 1996.;
6. Sporazum između Kraljevine Španjolske i Republike Čilea o uzajamnoj zaštiti i promicanju ulaganja, sklopljen u Santiagu de Chileu 2. listopada 1991.;
7. Sporazum između Vlade Francuske Republike i Vlade Republike Čilea o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Parizu 4. srpnja 1992.;
8. Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Čilea o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Santiagu de Chileu 28. studenoga 1994.;
9. Sporazum između Vlade Republike Čilea i Vlade Talijanske Republike o promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Santiagu de Chileu 8. ožujka 1993.;
10. Sporazum između Republike Austrije i Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Santiagu de Chileu 8. rujna 1997.;
11. Sporazum između Vlade Republike Poljske i Vlade Republike Čilea o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Varšavi 5. srpnja 1995.;
12. Sporazum između Portugalske Republike i Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Lisabonu 28. travnja 1995.;
13. Sporazum između Vlade Rumunjske i Vlade Republike Čilea o uzajamnom promicanju i zaštiti ulaganja, sklopljen u Bukureštu 4. srpnja 1995.;
14. Sporazum između Vlade Republike Finske i Vlade Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Helsinkiju 27. svibnja 1993.;
15. Sporazum između Vlade Kraljevine Švedske i Vlade Republike Čilea o promicanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sklopljen u Stockholmu 24. svibnja 1993.

PRILOG 17.-G

JAVNI DUG

1. Nikakva pritužba o tome da se restrukturiranjem duga stranke krši obveza iz poglavlja 17. odjeljka C ne može se podnijeti ili, ako je već podnesena, razmatrati na temelju odjeljka D tog poglavlja ako je restrukturiranje dogovoreno u trenutku podnošenja pritužbe ili se o njemu postigne dogovor nakon podnošenja.

2. Neovisno o članku 17.30. i podložno stavku 1. ovog Priloga, ulagatelj druge stranke ne može podnijeti pritužbu na temelju poglavlja 17. odjeljka D da se restrukturiranjem duga stranke krši članak 17.9. ili 17.11. ([1]) ili obveza iz poglavlja 17. odjeljka C, osim ako je prošlo 270 dana od datuma kada je podnositelj zahtjeva podnio pisani zahtjev za savjetovanje u skladu s člankom 17.27.

3. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „dogovoreno restrukturiranje" znači restrukturiranje ili reprogramiranje duga stranke koje je provedeno i. izmjenom dužničkih instrumenata, kako je predviđeno u skladu s njihovim uvjetima, uključujući mjerodavno pravo, ili ii. zamjenom duga ili drugim sličnim postupkom u kojem su imatelji najmanje 66 % ukupnog iznosa glavnice nepodmirenog duga koji podliježe restrukturiranju, osim duga koji drži ta stranka ili subjekti u njezinu vlasništvu ili pod njezinom kontrolom, pristali na takvu zamjenu duga ili drugi postupak;

(b) „primjenjivo pravo dužničkog instrumenta" znači pravni i regulatorni okvir koji se primjenjuje na dužnički instrument.

4. Podrazumijeva se da „dug stranke" uključuje, u slučaju stranke EU-a, dug vlade države članice na središnjoj ili na regionalnoj ili lokalnoj razini.

([1]) Podrazumijeva se da do kršenja članka 17.9. ili članka 17.11. ne dolazi samo zbog različitog postupanja koje stranka osigurava određenim kategorijama ulagatelja ili ulaganja na temelju različitog makroekonomskog učinka, na primjer radi izbjegavanja sistemskih rizika ili učinaka prelijevanja, ili na temelju prihvatljivosti za restrukturiranje duga.

PRILOG 17.-H

MEHANIZAM POSREDOVANJA ZA SPOROVE IZMEĐU ULAGATELJA I DRŽAVE

1. Pokretanje postupka

(a) Stranka u sporu u bilo kojem trenutku može zatražiti pokretanje postupka posredovanja. Takav se zahtjev u pisanom obliku šalje drugoj stranci u sporu. Ako se zahtjev odnosi na navodno kršenje odredaba iz članka 17.25. stavka 1. koje je počinilo tijelo stranke EU-a, a tuženik nije utvrđen u skladu s člankom 17.28., takav se zahtjev upućuje Europskoj uniji. Ako se zahtjev prihvati, u odgovoru se navodi hoće li Europska unija ili predmetna država članica biti stranka u postupku posredovanja ([1]).

(b) Stranka u sporu kojoj je takav zahtjev upućen razmatra zahtjev u dobroj namjeri te ga prihvaća ili odbija u pisanom obliku u roku od 20 radnih dana od dana primitka zahtjeva.

2. Pravila o postupku posredovanja

(a) Stranke u sporu nastoje postići sporazumno rješenje u roku od 90 dana od imenovanja posrednika. Do postizanja konačnog sporazuma stranke mogu razmotriti moguća privremena rješenja.

(b) Sporazumna rješenja moraju biti javno dostupna. Međutim, objavljena verzija ne smije sadržavati informacije koje je stranka u sporu označila kao povjerljive ili zaštićene.

3. Povezanost s rješavanjem sporova

(a) Postupak u okviru ovog mehanizma posredovanja ne služi kao osnova za postupke rješavanja sporova na temelju ovog Sporazuma ili nekog drugog sporazuma. Stranka u sporu u takvim se postupcima rješavanja sporova ne oslanja na sljedeće i ne iznosi sljedeće kao dokaz niti sudsko tijelo razmatra sljedeće:

   i. stajališta koja je stranka u sporu zauzela u postupku posredovanja;

   ii. činjenicu da je stranka u sporu izrazila svoju spremnost da prihvati rješenje za mjeru koja je predmet posredovanja; ili

   iii. savjete ili prijedloge posrednika.

(b) Mehanizmom posredovanja ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka i stranaka u sporu iz poglavlja 17. odjeljka D i poglavlja 38.

(c) Osim ako se stranke u sporu dogovore drukčije i ne dovodeći u pitanje članak 17.27., svi su koraci postupka povjerljivi, uključujući savjete ili predložena rješenja. Stranka koja sudjeluje u postupku posredovanja može objaviti da je postupak u tijeku.

([1]) Ako se zahtjev odnosi na navodno kršenje od strane Europske unije, podrazumijeva se da je stranka u postupku posredovanja Europska unija, a svaka predmetna država članica u potpunosti se uključuje u posredovanje. Ako se zahtjev odnosi isključivo na navodno kršenje od strane države članice, stranka u postupku posredovanja jest predmetna država članica, osim ako zatraži da Europska unija bude stranka.

PRILOG 17.-I

KODEKS PONAŠANJA ZA SUCE, ČLANOVE I POSREDNIKE

1. Područje primjene

Ovaj Kodeks ponašanja primjenjuje se na suce, članove žalbenog suda i kandidate te, *mutatis mutandis*, na posrednike, u skladu s poglavljem 17. odjeljkom D.

2. Definicije

Za potrebe ovog Kodeksa ponašanja:

(a) „kandidat" znači fizička osoba koju se razmatra za imenovanje sucem ili članom žalbenog suda, ali koja još nije potvrđena u toj ulozi;

(b) „*ex parte* komunikacija" znači svaka komunikacija suca ili člana žalbenog suda sa strankom u sporu, njezinim pravnim savjetnikom, članom društva kćeri ili drugom povezanom osobom u vezi s postupkom pred sudom ili žalbenim sudom, bez prisutnosti ili znanja druge stranke u sporu ili njezina pravnog savjetnika;

(c) „sudac" znači fizička osoba koja je imenovana na prvostupanjski sud; i

(d) „član žalbenog suda" znači fizička osoba koja je imenovana na žalbeni sud.

3. Neovisnost i nepristranost

(a) Suci i članovi žalbenog suda neovisni su i nepristrani.

(b) Obveze iz točke (a) uključuju sljedeće:

i. na njih ne smije utjecati odanost stranci u sporu ili bilo kojoj drugoj osobi ili subjektu;

ii. ne smiju primati upute ni od koje vlade, organizacije ili osobe o bilo kojem pitanju koje se razmatra u postupku pred sudom ili žalbenim sudom;

iii. na njih ne smije utjecati bilo koji prošli, sadašnji ili budući financijski, poslovni, profesionalni ili osobni odnos;

iv. ne smiju iskorištavati svoj položaj kako bi poboljšali bilo koji financijski ili osobni interes koji bi mogli imati u odnosu na stranku u sporu ili ishod postupka pred sudom ili žalbenim sudom;

v. ne smiju preuzimati nikakvu funkciju ili prihvatiti bilo kakve koristi koje bi mogle utjecati na obavljanje njihovih dužnosti; ili

vi. ne smiju poduzimati radnje kojima se stvara dojam nedostatka neovisnosti ili nepristranosti.

4. Ograničenje višestrukih uloga

(a) Sudac ili član žalbenog suda ne smije obnašati nikakve političke ili administrativne funkcije. Sudac ili član žalbenog suda ne smije obavljati nikakvu drugu profesionalnu djelatnost koja je nespojiva s obvezom neovisnosti i nepristranosti ili sa zahtjevima mandata. Konkretno, sudac ili član žalbenog suda ne smije djelovati kao pravni savjetnik ili vještak kojeg je imenovala stranka ili svjedok u drugom postupku u skladu s člankom 17.36. stavkom 1.

(b) Sudac ili član žalbenog suda prijavljuje sve druge funkcije ili zanimanja Zajedničkom odboru i predsjedniku suda ili predsjedniku žalbenog suda, ovisno o slučaju. Svako pitanje u vezi s točkom (a) rješava predsjednik suda ili predsjednik žalbenog suda.

(c) Bivši sudac ili član žalbenog suda ne smije se ni na koji način uključiti ni u koji postupak pred sudom ili žalbenim sudom koji je bio u tijeku tijekom njegova mandata.

(d) Bivši sudac ili član žalbenog suda ne smije djelovati kao pravni savjetnik odnosno kao vještak ili svjedok kojeg je imenovala stranka ni u kojem postupku pred sudom ili žalbenim sudom u razdoblju od tri godine nakon isteka svojeg mandata.

5. Dužnost pažnje

Sudac ili član žalbenog suda obavlja dužnosti u okviru te funkcije savjesno i u skladu s mandatom.

6. Integritet i stručnost

(a) Sudac ili član žalbenog suda:

i. dužan je provoditi postupke kompetentno i u skladu s visokim standardima integriteta, pravednosti i uzajamnog poštovanja;

ii. posjeduje potrebnu stručnost i vještine te ulaže sve razumne napore kako bi održao razinu znanja odnosno povećao znanje, vještine i kvalitete potrebne za obavljanje svoje dužnosti; i

iii. ne smije delegirati donošenje odluka koje je u njegovoj nadležnosti.

7. *Ex parte* komunikacija

Zabranjena je komunikacija *ex parte*, osim ako je to dopušteno mjerodavnim pravilima o rješavanju sporova.

8. Povjerljivost

(a) Osim ako je to dopušteno mjerodavnim pravilima o rješavanju sporova, sudac, član žalbenog suda ili bivši sudac ili član žalbenog suda ne smije:

i. otkrivati ili upotrebljavati informacije koje se odnose na postupak ili do kojih je došao u vezi s postupkom pred sudom ili žalbenim sudom;

ii. otkrivati nijedan nacrt odluke pripremljen u postupku pred sudom ili žalbenim sudom; ili

iii. otkrivati sadržaj vijećanja u postupku pred sudom ili žalbenim sudom.

(b) Osim ako je to dopušteno primjenjivim pravilima o rješavanju sporova, sudac ili član žalbenog suda ne komentira odluku donesenu u postupku pred sudom ili žalbenim sudom, a bivši sudac ili član žalbenog suda ne komentira odluku donesenu u postupku pred sudom ili žalbenim sudom u razdoblju od tri godine nakon isteka svojeg mandata.

(c) Obveze utvrđene u ovom stavku ne primjenjuju se ako i u mjeri u kojoj je sudac ili član žalbenog suda, ili bivši sudac ili član žalbenog suda, pravno obvezan otkriti informacije na sudu ili drugom nadležnom tijelu ili ako mora otkriti takve informacije kako bi zaštitio ili ostvario svoja zakonska prava ili u vezi sa sudskim postupkom na sudu ili pred drugim nadležnim tijelom.

9. Obveze otkrivanja informacija

(a) Kandidat i sudac ili član žalbenog suda dužan je otkriti sve okolnosti koje bi mogle izazvati opravdane sumnje u njegovu neovisnost ili nepristranost.

(b) Neovisno o tome je li to propisano točkom (a), kandidat otkriva sve postupke u koje je trenutačno uključen ili je bio uključen u posljednjih pet godina kao arbitar, pravni savjetnik, vještak ili svjedok.

(c) Neovisno o tome je li to propisano točkom (a), sudac ili član žalbenog suda otkriva sljedeće informacije u vezi s postupkom u kojem odlučuje ili se očekuje da će odlučivati:

i. svaki financijski, poslovni, profesionalni ili bliski osobni odnos u posljednjih pet godina:

(A) sa strankom u sporu u predmetnom postupku;

(B) s pravnim savjetnikom stranke u sporu;

(C) s vještakom ili svjedokom u postupku; ili

(D) s osobama ili subjektima za koje stranka u sporu utvrdi da su povezani ili da imaju izravan ili neizravan interes u ishod postupka, uključujući treću stranu koja osigurava financiranje; i

ii. bilo kakav financijski ili osobni interes u:

(A) ishod postupka;

(B) svaki drugi postupak koji se odnosi na istu mjeru; ili

(C) svaki drugi postupak koji uključuje stranku u sporu ili osobu ili subjekt za koje je stranka u sporu utvrdila da su povezani.

(d) Za potrebe točaka (a), (b) i (c), kandidat i sudac ili član žalbenog suda poduzimaju sve razumne radnje kako bi saznali za okolnosti ili informacije iz tih točaka.

(e) Kandidat o tome obavješćuje Zajednički odbor prije nego što bude potvrđen za suca ili člana žalbenog suda.

(f) Sudac ili član žalbenog suda otkriva informacije u skladu s primjenjivim pravilima o rješavanju sporova čim sazna za okolnosti i informacije iz točaka (a) i (c). Otkrivene se informacije prema potrebi dostavljaju predsjedniku suda ili predsjedniku žalbenog suda. Sudac ili član žalbenog suda ima trajnu obvezu daljnjeg otkrivanja informacija na temelju novih ili novootkrivenih okolnosti i informacija.

(g) Kandidat, sudac ili član žalbenog suda trebao bi se odlučiti za otkrivanja informacija ako nije siguran u to hoće li se informacije otkriti.

(h) Činjenica neotkrivanja sama po sebi ne dokazuje nužno nedostatak neovisnosti ili nepristranosti.

10. Usklađenost s Kodeksom

Usklađenost s ovim Kodeksom uređena je pravilima iz odjeljka D poglavlja 17.

PRILOG 19.-A

POSLOVNI POSJETITELJI U SVRHU OSNIVANJA POSLOVNE JEDINICE, OSOBE PREMJEŠTENE UNUTAR DRUŠTVA, ULAGATELJI I POSLOVNI POSJETITELJI U KRATKOROČNOM POSJETU

1. Sve postojeće nesukladne mjere navedene u ovom Prilogu mogu se zadržati, nastaviti primjenjivati, odmah obnoviti ili izmijeniti, pod uvjetom da se izmjenom ne smanjuje sukladnost takve mjere s člancima 19.3. i 19.4., kakva je postojala neposredno prije izmjene.

2. Članci 19.3. i 19.4. ne primjenjuju se na postojeće nesukladne mjere navedene u ovom Prilogu u mjeri u kojoj su nesukladne.

3. Uz nesukladne mjere navedene u ovom Prilogu, svaka stranka može donositi ili provoditi mjeru koja se odnosi na zahtjeve u pogledu kvalifikacija, postupke u vezi s kvalifikacijama, tehničke norme, zahtjeve za izdavanje dozvola ili postupke izdavanja dozvola, a koja ne predstavlja ograničenje u smislu članaka 19.3. i 19.4. Te mjere mogu uključivati obvezu pribavljanja dozvole, pribavljanja priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima ili polaganja posebnih ispita, kao što su jezični ispiti, ispunjavanja uvjeta za članstvo u određenoj profesiji, kao što je članstvo u strukovnoj organizaciji, ili bilo koji nediskriminirajući drugi zahtjev prema kojima nije dopušteno obavljati određene djelatnosti u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u ovom Prilogu, takve se mjere i dalje primjenjuju.

4. Rasporedi u stavcima 7. i 8. ovog Priloga primjenjuju se samo na područje stranke EU-a i državno područje Čilea u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ti rasporedi ne utječu na prava i obveze država članica na temelju prava Europske unije.

5. Podrazumijeva se da obveza stranke EU-a da odobri nacionalni tretman ne podrazumijeva zahtjev da se na fizičke ili pravne osobe iz Čilea tretman odobren u državi članici, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim ugovorom, uključujući njihovu provedbu u državi članici, proširi na:

(a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

(b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u stranci EU-u.

6. U sljedećim stavcima upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

7. Nesukladne su mjere stranke EU-a:

Poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice

Svi sektori	AT, CZ: Poslovni posjetitelj u svrhu osnivanja poslovne jedinice mora raditi za poduzeće koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: bez obveze. SK: Poslovni posjetitelj u svrhu osnivanja poslovne jedinice mora raditi za poduzeće koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: bez obveze. obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. CY: dopušteno trajanje privremenog boravka: najviše 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od dvanaest mjeseci. Poslovni posjetitelj u svrhu osnivanja poslovne jedinice mora raditi za poduzeće koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: bez obveze.

Osobe premještene unutar društva

Svi sektori	AT, CZ, SK: osobe premještene unutar društva moraju biti zaposlene u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: bez obveze. FI: rukovodeće osoblje mora biti zaposleno u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. HU: fizičke osobe koje su bile partner u poduzeću ne mogu se premještati kao osobe premještene unutar društva. Pripravnici AT, CZ, DE, FR, ES, HU, LT: osposobljavanje pripravnika mora biti povezano sa stečenom sveučilišnom diplomom.

Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

Svi poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu	CY, DK, HR: ako poslovni posjetitelj u kratkoročnom posjetu pruža usluge, obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. LV: za obavljanje poslova ili djelatnosti na temelju ugovora obvezna je radna dozvola. MT: obvezna je radna dozvola. Nisu provedena ispitivanja gospodarskih potreba. SI: jedinstvena boravišna i radna dozvola potrebna je za pružanje usluga u razdoblju duljem od 14 dana i za određene aktivnosti (istraživanje i dizajn; seminari za osposobljavanje; kupnja; komercijalne transakcije; pismeno i usmeno prevođenje). Ispitivanje gospodarskih potreba nije potrebno. SK: za pružanje usluge na državnom području Slovačke dulje od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.
Instalateri i osoblje za održavanje	AT: obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. Fizičke osobe koje osposobljavaju radnike za pružanje usluga i koje posjeduju specijalizirano znanje oslobođene su obveze ispitivanja gospodarskih potreba. CY: radna dozvola obvezna je za više od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini. CZ: radna dozvola obvezna je ako rad traje dulje od sedam uzastopnih kalendarskih dana ili ukupno 30 dana u kalendarskoj godini. ES: obvezna je radna dozvola. Instalateri te osoblje za popravak i održavanje moraju biti zaposleni kod pravne osobe koja dobavlja robu ili pruža uslugu ili poduzeća koje je član iste grupe kao matična pravna osoba, i to najmanje tri mjeseca koja neposredno prethode danu podnošenje zahtjeva za ulazak, te moraju imati najmanje tri godine odgovarajućeg stručnog iskustva, ako je to primjenjivo, stečenog nakon punoljetnosti. FI: ovisno o djelatnosti, može biti obvezna boravišna dozvola. SE: obvezna je radna dozvola, osim za: i. fizičke osobe koje sudjeluju u osposobljavanju, ispitivanju, pripremi ili dovršavanju isporuka ili u sličnim aktivnostima u okviru poslovne transakcije; ili ii. instalatere ili tehničke instruktore povezano s hitnom instalacijom ili popravkom strojeva do dva mjeseca, u kontekstu hitne situacije. Nije obvezno ispitivanje gospodarskih potreba.

Ulagatelji

Svi sektori:	AT: ispitivanje gospodarskih potreba. CY: boravak od najviše 90 dana unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja. CZ, SK: radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba, obvezna je za ulagatelje koji su zaposleni u poduzeću. DK: boravak od najviše 90 dana unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja. Ako ulagatelj želi osnovati poduzeće u Danskoj kao samozaposlena osoba, obvezna je radna dozvola. FI: ulagatelji moraju biti zaposleni u poduzeću koje nije neprofitna organizacija na položaju srednje ili glavne uprave.

	HU: boravak od najviše 90 dana ako ulagatelj nije zaposlen u poduzeću u Mađarskoj. Ispitivanje gospodarskih potreba potrebno je ako je ulagatelj zaposlen u poduzeću u Mađarskoj. IT: ispitivanje gospodarskih potreba potrebno je ako ulagatelj nije zaposlen u poduzeću. LT, NL, PL: kategorija ulagatelja nije priznata u pogledu fizičkih osoba koje predstavljaju ulagatelja. LV: za fazu prije ulaganja najdulje trajanje boravka ograničeno je na 90 dana unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja. Produljenje u fazi nakon ulaganja na godinu dana, podložno kriterijima iz nacionalnog zakonodavstva, kao što su područje i iznos ulaganja. SE: obvezna je radna dozvola ako se ulagatelj smatra zaposlenim.

8. Nesukladne su mjere Čilea sljedeće:

Poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice

Svi sektori	Nema ograničenja

Osobe premještene unutar društva

Svi sektori	Nema ograničenja

Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

Svi sektori	Nema ograničenja

Ulagatelji:

Svi sektori	Nema ograničenja

Djelatnosti koje smiju obavljati poslovni posjetitelji stranke EU-a u kratkoročnom posjetu, pod uvjetom da njihovo glavno mjesto poslovanja, stvarno mjesto isplate primitaka i glavno mjesto obračuna dobiti ostanu izvan Čilea, jesu:

(a) sudjelovanje na sastancima ili konferencijama ili savjetovanje s poslovnim kolegama;

(b) primanje narudžbi ili pregovaranje o ugovorima s poduzećem koje se nalazi u Čileu, ali koje ne prodaje robu i ne pruža usluge široj javnosti;

(c) provođenje poslovnih savjetovanja u vezi s osnivanjem, širenjem ili likvidacijom poduzeća ili ulaganjem u Čileu; ili

(d) instaliranje, popravak ili održavanje opreme ili strojeva, pružanje usluga ili osposobljavanje radnika za pružanje usluga, u skladu s jamstvom ili drugim ugovorom o uslugama povezanim s prodajom ili najmom takve opreme ili strojeva, tijekom trajanja jamstva ili ugovora o uslugama.

PRILOG 19.-B

UGOVORNI PRUŽATELJI USLUGA I NEOVISNI STRUČNJACI

1. Stranke dopuštaju ugovornim pružateljima usluga ili neovisnim stručnjacima druge stranke da pružaju usluge na njihovim državnim područjima putem prisutnosti fizičkih osoba, u skladu s člankom 19.5., za sektore navedene u ovom Prilogu i podložno primjenjivim ograničenjima.

2. Popisi u stavcima 11. i 12. sastoje se od sljedećih elemenata:

(a) prvi stupac u kojem se navodi sektor ili podsektor za koji je kategorija ugovornih pružatelja usluga i neovisnih stručnjaka liberalizirana; i

(b) drugi stupac u kojem su opisana primjenjiva ograničenja.

3. Osim popisa rezervi iz ovog Priloga, svaka stranka može donositi ili provoditi mjeru koja se odnosi na zahtjeve u pogledu kvalifikacija, postupke u vezi s kvalifikacijama, tehničke norme, zahtjeve za izdavanje dozvola ili postupke izdavanja dozvola koja ne predstavlja ograničenje u smislu članka 19.5. Te mjere mogu uključivati obvezu pribavljanja dozvole, pribavljanja priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima ili polaganja posebnih ispita, kao što su jezični ispiti, ispunjavanja uvjeta za članstvo u određenoj profesiji, kao što je članstvo u strukovnoj organizaciji, ili bilo koji drugi nediskriminirajući zahtjev prema kojem nije dopušteno obavljati određene djelatnosti u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u ovom Prilogu, takve se mjere i dalje primjenjuju.

4. Stranke ne preuzimaju nikakve obveze za ugovorne pružatelje usluga i neovisne stručnjake u području gospodarskih djelatnosti koje nisu uvrštene na popis u ovom Prilogu.

5. U sektorima u kojima se primjenjuju ispitivanja gospodarskih potreba, njihovi glavni kriteriji bit će procjena:

(a) za Čile, relevantnog stanja na tržištu u Čileu; i

(b) za stranku EU, relevantnog stanja na tržištu u državi članici ili regiji u kojoj će se usluga pružati, među ostalim u pogledu broja pružatelja usluga koji već pružaju uslugu u trenutku procjene i u pogledu utjecaja na te pružatelje.

6. Rasporedi u stavcima 11. i 12. ovog Priloga primjenjuju se samo na područje stranke EU-a i državno područje Čilea u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ti rasporedi ne utječu na prava i obveze država članica na temelju prava Europske unije.

7. Podrazumijeva se da obveza stranke EU-a da odobri nacionalni tretman ne podrazumijeva zahtjev da se na fizičke ili pravne osobe iz Čilea tretman odobren u državi članici, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim ugovorom, uključujući njihovu provedbu u državi članici, proširi na:

(a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

(b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u stranci EU-u.

8. U popisima u nastavku upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

UPU Ugovornih pružatelji usluga

NS Neovisni stručnjaci

Ugovorni pružatelji usluga

9. Podložno popisu rezervi iz stavaka 11. i 12. ovog Priloga, stranke preuzimaju obveze u skladu s člankom 19.5. u pogledu ugovornih pružatelja usluga u sljedećim sektorima ili podsektorima:

(a) pravne usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i pravom matične države;

(b) računovodstvene i knjigovodstvene usluge;

(c) usluge poreznog savjetovanja;

(d) arhitektonske usluge te usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture;

(e) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva;

(f) medicinske i stomatološke usluge;

(g) veterinarske usluge;

(h) usluge primalja;

(i) usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i pomoćnog medicinskog osoblja;

(j) računalne i srodne usluge;

(k) usluge istraživanja i razvoja;

(l) usluge oglašavanja;

(m) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja;

(n) usluge savjetovanja u pogledu upravljanja;

(o) usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja;

(p) usluge tehničkog ispitivanja i analize;

(q) srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja;

(r) rudarstvo;

(s) održavanje i popravak plovila;

(t) održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz;

(u) održavanje i popravak motornih vozila, motocikala, motornih sanjki i opreme za cestovni prijevoz;

(v) održavanje i popravak zrakoplova i njihovih dijelova;

(w) održavanje i popravak metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te predmeta za osobnu upotrebu i kućanstvo;

(x) usluge pismenog i usmenog prevođenja;

(y) telekomunikacijske usluge;

(z) poštanske i kurirske usluge;

(aa) graditeljstvo i povezane inženjerske usluge;

(bb) usluge istraživanja lokacije;

(cc) usluge u području visokog obrazovanja;

(dd) usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom;

(ee) usluge u području okoliša;

(ff) osiguranje i usluge povezane s osiguranjem (savjetodavne i konzultantske usluge);

(gg) ostale financijske usluge (savjetodavne i konzultantske usluge);

(hh) ostale financijske usluge navedene u Prilogu 25. – samo za Čile;

(ii) savjetodavne i konzultantske usluge u području prometa;

(jj) usluge putničkih agencija i turoperatora;

(kk) usluge turističkih vodiča;

(ll) savjetodavne i konzultantske usluge u području proizvodnje.

Neovisni stručnjaci

10. Podložno popisu rezervi iz stavaka 11. i 12. ovog Priloga, stranke preuzimaju obveze u skladu s člankom 19.5. u pogledu neovisnih stručnjaka u sljedećim sektorima ili podsektorima:

(a) pravne usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i pravom matične države;

(b) arhitektonske usluge te usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture;

(c) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva;

(d) računalne i srodne usluge;

(e) usluge istraživanja i razvoja;

(f) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja;

(g) usluge savjetovanja u pogledu upravljanja;

(h) usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja;

(i) rudarstvo;

(j) usluge pismenog i usmenog prevođenja;

(k) telekomunikacijske usluge;

(l) poštanske i kurirske usluge;

(m) usluge u području visokog obrazovanja;

(n) usluge povezane s osiguranjem (savjetodavne i konzultantske usluge);

(o) ostale financijske usluge (savjetodavne i konzultantske usluge);

(p) ostale financijske usluge navedene u Prilogu 25. – samo za Čile;

(q) savjetodavne i konzultantske usluge u području prometa;

(r) savjetodavne i konzultantske usluge u području proizvodnje.

11. Stranka EU ima sljedeće rezerve:

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Svi sektori	UPU: EU: broj osoba obuhvaćenih ugovorom o uslugama ne smije biti veći nego što je potrebno za ispunjenje ugovora, kako se to zahtijeva zakonima i drugim propisima stranke u kojoj se usluga pruža.
Pravne usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i pravom matične jurisdikcije (CPC 861 (dio))	UPU: U AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE: nema ograničenja. U BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE: nema ograničenja. U BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: ispitivanja gospodarskih potreba.
Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 86212 osim „usluge revizije”, 86213, 86219 i 86220)	UPU: U AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze.
Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863) [1]	UPU: U AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: nema ograničenja. U BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U PT: bez obveze. NS: EU: bez obveze.

[1] Ne uključuju usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima koje su obuhvaćene pravnim uslugama u skladu s međunarodnim javnim pravom i pravom matične jurisdikcije.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Arhitektonske usluge te usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8671 i 8674)	UPU: U BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja relevantna za uslugu koja se pruža. U BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U AT: samo usluge planiranja, pod uvjetom: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja relevantna za uslugu koja se pruža. U BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U AT: samo usluge planiranja, pod uvjetom: ispitivanje gospodarskih potreba.
Usluge inženjerstva i integrirane inženjerske usluge (CPC 8672 i 8673)	UPU: U BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje znanje relevantno za uslugu koja se pruža. U BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U AT: samo usluge planiranja, pod uvjetom: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje znanje relevantno za uslugu koja se pruža. U BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U AT: samo usluge planiranja, pod uvjetom: ispitivanje gospodarskih potreba.
Medicinske usluge (uključujući psihologe) i stomatološke usluge (CPC 9312 i 85201 (dio))	UPU: U SE: nema ograničenja. U CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: ispitivanje gospodarskih potreba. U FR: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za psihologe, u odnosu na koje: bez obveze. U AT: bez obveze, osim za usluge psihologa i stomatologa, u odnosu na koje: ispitivanje gospodarskih potreba. U BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK: bez obveze. NS: EU: bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Veterinarske usluge (CPC 932)	UPU: U SE: nema ograničenja. U CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: ispitivanje gospodarskih potreba. U AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK: bez obveze. NS: EU: bez obveze.
Usluge primalja (CPC 93191 (dio))	UPU: U IE, SE: nema ograničenja. U AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: ispitivanje gospodarskih potreba. U BE, BG, FI, HR, HU, SK: bez obveze. NS: EU: bez obveze.
Usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 93191 (dio))	UPU: U IE, SE: nema ograničenja. U AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: ispitivanje gospodarskih potreba. U BE, BG, FI, HR, HU, SK: bez obveze. NS: EU: bez obveze.
Računalne i srodne usluge (CPC 84)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja relevantna za uslugu koja se pruža. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U FI: nema ograničenja, osim: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja relevantna za uslugu koja se pruža. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U HR: bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852 osim usluga psihologa ([1]) i 853)	UPU: EU osim u NL, SE: zahtijeva se sporazum o gostovanju s odobrenom istraživačkom organizacijom ([2]). EU, osim u CZ, DK, SK: nema ograničenja. U CZ, DK, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU osim u NL, SE: zahtijeva se sporazum o gostovanju s odobrenom istraživačkom organizacijom ([3]). EU, osim u BE, CZ, DK, IT, SK: nema ograničenja. U BE, CZ, DK, IT, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.
Usluge oglašavanja (CPC 871)	UPU: U BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	UPU: U BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U PT: nema ograničenja, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402), pod uvjetom: bez obveze. U HU, LT: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402), pod uvjetom: bez obveze. NS: U DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U PT: nema ograničenja, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402), pod uvjetom: bez obveze. U HU, LT: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402), pod uvjetom: bez obveze.

([1]) CPC 85201(dio), koji je naveden pod medicinskim i stomatološkim uslugama.

([2]) Za sve države članice osim za DK, odobrenje istraživačke organizacije i sporazum o gostovanju moraju ispunjavati uvjete iz Direktive (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studiranja, osposobljavanja, volonterstva, programa razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair* (SL EU L 132, 21.5.2016., str. 21.).

([3]) Za sve države članice osim za DK, odobrenje istraživačke organizacije i sporazum o gostovanju moraju ispunjavati uvjete iz Direktive (EU) 2016/801.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 865)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.
Usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja (CPC 866)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U HU: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602), pod uvjetom: bez obveze. NS: U CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U HU: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602), pod uvjetom: bez obveze.
Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	UPU: U BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE: nema ograničenja. U AT, CZ,CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DE: nema ograničenja, osim za javno imenovane geodete, pod uvjetom: bez obveze. U FR: nema ograničenja, osim za postupke „izmjere" povezane s utvrđivanjem prava vlasništva i zemljišnih zakona, pod uvjetom: bez obveze. U BG: bez obveze. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Rudarstvo (CPC 883, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.
Održavanje i popravak plovila (CPC 8868 (dio))	UPU: U BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Održavanje i popravak opreme za željeznički promet (CPC 8868 (dio))	UPU: U BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Održavanje i popravak motornih vozila, motocikala, motornih sanjki i opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112, 6122, 8867 (dio))i 8868 (dio))	UPU: U BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Održavanje i popravak zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 8868 (dio))	UPU: U BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Održavanje i popravak metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu [1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	UPU: U BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: bez obveze, osim u kontekstu ugovora nakon prodaje ili nakon iznajmljivanja; za održavanje i popravak proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu (CPC 633): ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905, osim službenih ili certificiranih djelatnosti)	UPU: U BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U HR: bez obveze.

[1] Usluge održavanja i popravka uredskih strojeva i opreme uključujući i računala (CPC 845) navedene su pod računalnim uslugama.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Telekomunikacijske usluge (CPC 7544, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.
Poštanske i kurirske usluge (CPC 751, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.
Graditeljstvo i povezane inženjerske usluge (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518) BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	UPU: EU: ne preuzimaju se obveze osim u BE, CZ, DK, ES, NL i SE. U BE, DK, ES, NL, SE: nema ograničenja. U CZ: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze, osim NL. U NL: nema ograničenja.
Usluge istraživanja lokacije (CPC 5111)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: EU: bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	UPU: EU osim u LU, SE: bez obveze. U LU: bez obveze, osim za sveučilišne profesore, pod uvjetom: nema ograničenja. U SE: nema ograničenja, osim za pružatelje obrazovnih usluga financiranih iz javnih i privatnih izvora s nekom vrstom državne potpore, pod uvjetom: bez obveze. NS: EU, osim u SE: bez obveze. U SE: nema ograničenja, osim za pružatelje obrazovnih usluga financiranih iz javnih i privatnih izvora s nekom vrstom državne potpore, pod uvjetom: bez obveze.
Usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom (CPC 881, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	UPU: EU, osim u BE, DE, DK, ES, FI, HR i SE: bez obveze. U BE, DE, ES, HR, SE: nema ograničenja. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: bez obveze, osim za savjetodavne i konzultantske usluge koje se odnose na šumarstvo, pod uvjetom: nema ograničenja. NS: EU: bez obveze.
Usluge u području okoliša (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, dio 94060, 9405, dio 9406 i 9409)	UPU: U BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. NS: EU: bez obveze.
Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U HU: bez obveze. NS: U DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U HU: bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Ostale financijske usluge (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, FI, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U HU: bez obveze. NS: U DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U HU: bez obveze.
Promet (CPC 71, 72, 73 i 74, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	UPU: U DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U BE: bez obveze. NS: U CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U PL: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za zračni prijevoz, pod uvjetom: nema ograničenja. U BE: bez obveze.
Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja [1]) (CPC 7471)	UPU: U AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: nema ograničenja. U BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U BE, IE: bez obveze, osim za voditelje putovanja, u odnosu na koje: nema ograničenja. NS: EU: bez obveze.

[1] Pružatelji usluga čija je funkcija pratiti skupinu na putovanju koja se sastoji od najmanje 10 fizičkih osoba, a ne djeluju kao vodiči na konkretnim lokacijama

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	UPU: U NL, PT, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, RO, SK, SI: ispitivanje gospodarskih potreba. U ES, HR, LT, PL: bez obveze. NS: EU: bez obveze.
Proizvodnja (CPC 884 i 885, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	UPU: U BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE: nema ograničenja. U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: ispitivanje gospodarskih potreba.

12. Rezerve su Čilea sljedeće:

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Pravne usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i pravom matične jurisdikcije (CPC 861 (dio))	Nema ograničenja.
Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 86212 osim „usluge revizije”, 86213, 86219 i 86220)	Nema ograničenja.
Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863) [1]	Nema ograničenja.
Arhitektonske usluge te usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8671 i 8674)	Nema ograničenja.
Usluge inženjerstva i integrirane inženjerske usluge (CPC 8672 i 8673)	Nema ograničenja.
Medicinske usluge (uključujući psihologe) i stomatološke usluge (CPC 9312 i 85201 (dio))	Nema ograničenja.
Veterinarske usluge (CPC 932)	Nema ograničenja.
Usluge primalja (CPC 93191 (dio))	Nema ograničenja.

[1] Ne uključuju usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima koje su obuhvaćene pravnim uslugama u skladu s međunarodnim javnim pravom i pravom matične jurisdikcije.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 93191 (dio))	Nema ograničenja.
Računalne i srodne usluge (CPC 84)	Nema ograničenja.
Usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852 osim usluga psihologa [1] i 853)	Nema ograničenja.
Usluge oglašavanja (CPC 871)	Nema ograničenja.
Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	Nema ograničenja.
Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 865)	Nema ograničenja.
Usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja (CPC 866)	Nema ograničenja.
Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	Nema ograničenja.
Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	Nema ograničenja.
Rudarstvo (CPC 883, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Održavanje i popravak plovila (CPC 8868 (dio))	Nema ograničenja.
Održavanje i popravak opreme za željeznički promet (CPC 8868 (dio))	Nema ograničenja.
Održavanje i popravak motornih vozila, motocikala, motornih sanjki i opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112, 6122, 8867 (dio)) i 8868 (dio))	Nema ograničenja.
Održavanje i popravak zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 8868 (dio))	Nema ograničenja.
Održavanje i popravak metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu [2] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	Nema ograničenja.
Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905, osim službenih ili certificiranih djelatnosti)	Nema ograničenja.
Telekomunikacijske usluge (CPC 7544, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Poštanske i kurirske usluge (CPC 751, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.

[1] CPC 85201(dio), koji je naveden pod medicinskim i stomatološkim uslugama.
[2] Usluge održavanja i popravka uredskih strojeva i opreme uključujući i računala (CPC 845) navedene su pod računalnim uslugama.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Graditeljstvo i povezane inženjerske usluge (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518) BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	Nema ograničenja.
Usluge istraživanja lokacije (CPC 5111)	Nema ograničenja.
Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	Nema ograničenja.
Poljoprivreda, lov i šumarstvo (CPC 881, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Usluge u području okoliša (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, dio 94060, 9405, dio 9406 i 9409)	Nema ograničenja.
Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Ostale financijske usluge (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Ostale financijske usluge (navedene u odjeljku B Dodatka 25.-2.)	Nema ograničenja.
Promet (CPC 71, 72, 73 i 74, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.
Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući voditelje putovanja ([1])) (CPC 7471)	Nema ograničenja.
Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	Nema ograničenja.
Proizvodnja (CPC 884 i 885, samo savjetodavne i konzultantske usluge)	Nema ograničenja.

([1]) Pružatelji usluga čija je funkcija pratiti skupinu na putovanju koja se sastoji od najmanje 10 fizičkih osoba, a ne djeluju kao vodiči na konkretnim lokacijama.

PRILOG 19.-C

KRETANJE FIZIČKIH OSOBA U POSLOVNE SVRHE

Postupovne obveze povezane s ulaskom i privremenim boravkom

1. Stranke bi trebale osigurati da se pri obradi zahtjeva za ulazak i privremeni boravak u skladu s njihovim obvezama iz dijela III. ovog Sporazuma poštuje dobra upravna praksa. U tu svrhu:

(a) svaka stranka osigurava da naknade koje naplaćuju nadležna tijela za obradu zahtjeva za ulazak i privremeni boravak neopravdano ne narušavaju ni ne odgađaju trgovinu uslugama na temelju dijela III. ovog Sporazuma;

(b) podložno diskrecijskoj ocjeni nadležnih tijela, dokumenti koji se traže od podnositelja zahtjeva za odobrenje ulaska i privremenog boravka poslovnog posjetitelja u kratkoročnom posjetu trebali bi biti razmjerni svrsi njihova prikupljanja;

(c) potpuni zahtjevi za odobrenje ulaska i privremenog boravka obrađuju se u najkraćem mogućem roku;

(d) nadležna tijela stranke nastoje bez nepotrebnog odlaganja pružiti informacije kao odgovor na svaki razuman upit podnositelja zahtjeva u pogledu statusa zahtjeva za ulazak i privremeni boravak;

(e) ako nadležna tijela stranke od podnositelja zahtjeva zahtijevaju dodatne informacije kako bi obradila zahtjev za ulazak i privremeni boravak, ta tijela nastoje o tome bez nepotrebne odgode obavijestiti podnositelja zahtjeva;

(f) nadležna tijela svake stranke obavješćuju podnositelja zahtjeva o ishodu zahtjeva za ulazak i privremeni boravak odmah nakon donošenja odluke;

(g) ako je zahtjev za ulazak i privremeni boravak odobren, nadležna tijela svake stranke obavješćuju podnositelja zahtjeva o razdoblju boravka i drugim relevantnim uvjetima;

(h) ako je zahtjev za ulazak i privremeni boravak odbijen, nadležna tijela stranke, na zahtjev podnositelja zahtjeva ili na vlastitu inicijativu, podnositelju zahtjeva stavljaju na raspolaganje informacije o svim dostupnim postupcima preispitivanja i žalbe;

(i) svaka stranka će nastojati prihvaćati i obrađivati zahtjeve u elektroničkom obliku.

2. Sljedeće dodatne postupovne obveze primjenjuju se na osobe premještene unutar društva i njihove članove obitelji ([1]):

(a) nadležna tijela svake stranke donose odluku o zahtjevu za ulazak ili privremeni boravak osobe premještene unutar društva ili njegovu obnovu te o toj odluci obavješćuju podnositelja zahtjeva, u skladu s postupcima obavješćivanja u skladu s nacionalnim pravom, što je prije moguće, a najkasnije 90 dana od datuma podnošenja potpunog zahtjeva;

(b) ako su informacije ili dokumentacija kojima se potkrepljuje zahtjev za ulazak ili privremeni boravak ili obnavljanje zahtjeva za ulazak ili privremeni boravak osobe premještene unutar društva nepotpuni, nadležna tijela stranke u razumnom roku obavješćuju podnositelja zahtjeva o dodatnim potrebnim informacijama i određuju razuman rok za njihovo dostavljanje; razdoblje iz točke (a) obustavlja se dok nadležna tijela ne prime potrebne dodatne informacije;

(c) stranka EU proširuje pravo na privremeni ulazak i boravak na članove obitelji fizičkih osoba iz Čilea koje su premještene unutar društva u stranku EU, koje se članovima obitelji osobe premještene unutar društva dodjeljuje u skladu s člankom 19. Direktive o osobama premještenima unutar društva;

([1]) Točke (a), (b) i (c) ne primjenjuju se na države članice na koje se ne primjenjuje Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL EU L 157, 27.5.2014., str. 1.) („Direktiva o premještaju unutar društva”).

(d) Čile članovima obitelji fizičkih osoba stranke EU-a koje su poslovni posjetitelji u svrhu osnivanja poslovne jedinice, ulagatelji, osobe premještene unutar društva, ugovorni pružatelji usluga i neovisni stručnjaci izdaje vizu kao uzdržavanim osobama kojom se tim članovima obitelji ne dopušta obavljanje plaćenih djelatnosti u Čileu; međutim, uzdržavanim članovima obitelji može se dopustiti obavljanje plaćene djelatnosti u Čileu na temelju posebnog zahtjeva za vlastitu vizu za nezavisnu osobu, u skladu s dijelom III. ovog Sporazuma ili općim pravilima o useljavanju; takav se zahtjev može podnijeti i obraditi u Čileu.

Suradnja u pogledu vraćanja i ponovnog prihvata

3. Stranke potvrđuju da pojačano kretanje fizičkih osoba koje proizlazi iz odredaba stavaka 1. i 2. zahtijeva punu suradnju u pogledu vraćanja i ponovnog prihvata fizičkih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, prisutnost ili boravište na državnom području druge stranke.

4. Za potrebe stavka 3. stranka može suspendirati primjenu odredaba stavaka 1. i 2. ako procijeni da druga stranka ne poštuje svoju obvezu na temelju međunarodnog prava da bezuvjetno ponovno prihvati svoje državljane. Stranke ponovno potvrđuju da su suglasne oko toga da takva procjena ne podliježe preispitivanju na temelju poglavlja 38.

PRILOG 21.-A

SMJERNICE ZA DOGOVORE O PRIZNAVANJU STRUČNIH KVALIFIKACIJA

ODJELJAK A

OPĆE ODREDBE

1. Ovaj Prilog sadržava smjernice za dogovore o uvjetima za priznavanje stručnih kvalifikacija („dogovori”), kako je utvrđeno u članku 21. stavku 1.

2. U skladu s tim člankom ove smjernice treba uzeti u obzir pri izradi zajedničkih preporuka strukovnih tijela ili tijela stranaka („zajedničke preporuke”).

3. Te su smjernice neobvezujuće, nepotpune i ne mijenjaju niti utječu na prava i obveze stranaka iz dijela III. ovog Sporazuma. U njima se iznose uobičajeni sadržaj dogovora i opći pokazatelji u pogledu gospodarske vrijednosti dogovora i usklađenosti relevantnih režima stručnih kvalifikacija.

4. Neki elementi ovih smjernica možda nisu relevantni u svim slučajevima, a strukovna i nadležna tijela mogu u svoje zajedničke preporuke uključiti sve druge elemente koje smatraju relevantnima za uređenje predmetne profesije i profesionalnih djelatnosti, u skladu s dijelom III. ovog Sporazuma.

5. Zajedničko vijeće trebalo bi te smjernice uzeti u obzir pri odlučivanju o izradi i donošenju dogovora. Njima se ne dovode u pitanje preispitivanje koje Zajedničko vijeće provodi o usklađenosti zajedničkih preporuka s dijelom III. ovog Sporazuma i diskrecijsko pravo Zajedničkog vijeća da uzme u obzir elemente koje smatra relevantnima, uključujući one sadržane u zajedničkim preporukama.

ODJELJAK B

OBLIK I SADRŽAJ DOGOVORA

6. U ovom se odjeljku utvrđuje tipičan sadržaj dogovora, od kojih neki nisu u nadležnosti strukovnih ili nadležnih tijela koja pripremaju zajedničke preporuke. Međutim, u tom su sadržaju obuhvaćene korisne informacije koje treba uzeti u obzir pri pripremi zajedničkih preporuka kako bi se bolje prilagodile mogućem području primjene dogovora.

7. Pitanja posebno navedena u dijelu III. ovog Sporazuma koja se primjenjuju na dogovore, kao što je zemljopisno područje primjene dogovora, njegova interakcija s planiranim nesukladnim mjerama, sustav rješavanja sporova ili mehanizmi praćenja i preispitivanja dogovora, ne bi trebali biti obuhvaćeni zajedničkim preporukama.

8. U okviru dogovora mogu se predvidjeti različiti mehanizmi za priznavanje stručnih kvalifikacija unutar stranke. Može se ograničiti i na utvrđivanje područja primjene dogovora, postupovnih odredaba, učinaka priznavanja i dodatnih zahtjeva te administrativnih dogovora.

9. Dogovor koji donese Zajedničko vijeće trebao bi sadržavati stupanj diskrecije koji se namjerava očuvati za nadležna tijela koja odlučuju o priznavanju.

Područje primjene dogovora

10. U okviru dogovora trebalo bi utvrditi sljedeće:

(a) reguliranu profesiju ili profesije, relevantne stručne nazive i djelatnost ili skupinu djelatnosti obuhvaćene opsegom obavljanja regulirane profesije u strankama („opseg obavljanja profesije”); i

(b) je li njime obuhvaćeno priznavanje stručnih kvalifikacija u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima na određeno ili neodređeno vrijeme.

Uvjeti za priznavanje

11. U dogovoru se mogu posebno utvrditi:

(a) stručne kvalifikacije potrebne za priznavanje u skladu s dogovorom, na primjer dokaz o formalnoj osposobljenosti, stručnom iskustvu ili druga potvrda kompetencije;

(b) stupanj diskrecije koji zadržavaju tijela za priznavanje pri procjeni zahtjeva za priznavanje dotičnih stručnih kvalifikacija; i

(c) postupci koji se primjenjuju u slučaju razlika i nedostataka između stručnih kvalifikacija i sredstva za premošćivanje tih razlika, među ostalim mogućnost uvođenja kompenzacijskih mjera i drugih relevantnih uvjeta i ograničenja.

Postupovne odredbe

12. U dogovoru se mogu utvrditi:

(a) potrebni dokumenti i oblik u kojem bi ih trebalo predočiti, na primjer, elektroničkim ili drugim sredstvima, odnosno bi li ih trebalo potkrijepiti prijevodima ili potvrdama o vjerodostojnosti;

(b) koraci i faze u postupku priznavanja, uključujući one koji se odnose na moguće kompenzacijske mjere, odgovarajuće obveze i rokove; i

(c) dostupnost informacija relevantnih za sve aspekte postupaka i zahtjeva priznavanja.

Učinci priznavanja i dodatni zahtjevi

13. Dogovorom se mogu utvrditi odredbe o učincima priznavanja i, ako je relevantno, s obzirom na različite načine ostvarenja.

14. U dogovoru se mogu opisati svi dodatni zahtjevi za učinkovito obavljanje regulirane profesije u stranci domaćinu. Takvi zahtjevi mogu obuhvaćati:

(a) zahtjeve za registraciju kod lokalnih tijela;

(b) odgovarajuće jezične vještine,

(c) dokaz dobrog karaktera;

(d) usklađenost sa zahtjevima stranke domaćina u pogledu upotrebe poslovnog naziva ili tvrtke,

(e) poštovanje etičkih pravila i zahtjeva stranke domaćina u pogledu neovisnosti i profesionalnog ponašanja,

(f) potrebu za osiguranjem od profesionalne odgovornosti,

(g) pravila o disciplinskim mjerama, financijskoj odgovornosti i profesionalnoj odgovornosti; i

(h) zahtjeve za kontinuirani profesionalni razvoj.

Upravljanje dogovorom

15. U dogovoru bi trebalo utvrditi uvjete pod kojima ga se može preispitati ili opozvati te učinke preispitivanja ili opoziva. Može se razmotriti i uvrštenje odredaba o učincima svih prethodno dodijeljenih priznanja.

ODJELJAK C

GOSPODARSKA VRIJEDNOST PREDVIĐENOG DOGOVORA

16. U skladu s člankom 21.1. stavkom 2. točkom (a) zajedničke preporuke potkrjepljuju se procjenom gospodarske vrijednosti predviđenog dogovora koji se temelji na dokazima. Takva procjena može se sastojati od evaluacije gospodarskih koristi koje bi dogovor trebao donijeti gospodarstvima stranaka te može pomoći Zajedničkom vijeću pri izradi i donošenju dogovora.

17. Aspekti kao što su postojeća razina otvorenosti tržišta, potrebe industrije, tržišni trendovi i kretanja, očekivanja i zahtjevi klijenata te poslovne prilike bili bi korisni elementi za evaluaciju iz stavka 16.

18. Evaluacija ne mora biti potpuna i detaljna gospodarska analiza, no trebala bi objasniti interese profesije za donošenje dogovora i očekivane koristi za stranke od njegova donošenja.

ODJELJAK D

USKLAĐENOST ODGOVARAJUĆIH REŽIMA STRUČNIH KVALIFIKACIJA

19. U skladu s člankom 21.1. stavkom 2. točkom (b) zajedničke preporuke potkrepljuju se procjenom usklađenosti odgovarajućih režima stručnih kvalifikacija koja se temelji na dokazima. Takva procjena može pomoći Zajedničkom vijeću pri izradi i donošenju dogovora.

20. Svrha je sljedećeg postupka usmjeriti stručna i nadležna tijela pri ocjenjivanju usklađenosti relevantnih stručnih kvalifikacija i djelatnosti radi pojednostavnjenja i olakšavanja priznavanja stručnih kvalifikacija.

Prvi korak: procjena opsega obavljanja profesije i stručnih kvalifikacija potrebnih za obavljanje regulirane profesije u svakoj stranci.

21. Procjena opsega djelatnosti i stručnih kvalifikacija potrebnih za obavljanje regulirane profesije u svakoj stranci trebala bi se temeljiti na svim relevantnim informacijama.

22. Potrebno je utvrditi sljedeće elemente:

(a) djelatnosti ili skupine djelatnosti obuhvaćene opsegom obavljanja regulirane profesije u svakoj stranci; i

(b) stručne kvalifikacije potrebne u svakoj stranci za obavljanje regulirane profesije, koje mogu uključivati bilo koji od sljedećih elemenata:

i. minimalnu razinu obrazovanja (na primjer uvjeti upisa, stupanj obrazovanja, trajanje i sadržaj studija),

ii. minimalnu razinu stručnog iskustva (na primjer mjesto, trajanje i uvjeti praktičnog osposobljavanja ili stručne prakse pod nadzorom prije registracije, licenciranja ili jednakovrijedne dozvole),

iii. položene ispite, posebno ispite stručne osposobljenosti; i

iv. stjecanje licencije ili jednakovrijedne dozvole kojom se potvrđuje, na primjer, ispunjavanje potrebnih zahtjeva u pogledu stručnih kvalifikacija za obavljanje profesije.

Drugi korak: evaluacija razlika u opsegu obavljanja profesije ili stručnih kvalifikacija potrebnih za obavljanje regulirane profesije u svakoj stranci.

23. Pri evaluaciji razlika u opsegu obavljanja profesije ili stručnih kvalifikacija potrebnih za obavljanje regulirane profesije u svakoj stranci trebalo bi posebno utvrditi znatne razlike.

24. Znatna razlika u opsegu obavljanja profesije može postojati ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) jedna ili više djelatnosti obuhvaćenih reguliranom profesijom u stranci domaćinu nije obuhvaćena odgovarajućom profesijom u stranci podrijetla;

(b) za takve djelatnosti u stranci domaćinu potrebno je posebno osposobljavanje; i

(c) osposobljavanje za takve djelatnosti u stranci domaćinu obuhvaća pitanja koja se bitno razlikuju od onih obuhvaćenih kvalifikacijama podnositelja zahtjeva.

25. Znatne razlike u stručnim kvalifikacijama potrebnima za obavljanje regulirane profesije mogu postojati ako postoje razlike u zahtjevima stranaka u pogledu stupnja, trajanja ili sadržaja osposobljavanja potrebnog za obavljanje djelatnosti obuhvaćenih reguliranom profesijom.

Treći korak: mehanizmi priznavanja.

26. Ovisno o okolnostima mogući su različiti mehanizmi za priznavanje stručnih kvalifikacija. Mogući su različiti mehanizmi unutar stranke.

27. Ako u opsegu obavljanja profesije i u stručnim kvalifikacijama potrebnima za obavljanje regulirane profesije nema znatnih razlika, dogovorom se može predvidjeti jednostavniji postupak priznavanja nego ako takve znatne razlike postoje.

28. Ako postoje znatne razlike, dogovorom se mogu predvidjeti kompenzacijski zahtjevi koji su dostatni za ispravljanje takvih razlika.

29. Ako se za smanjenje znatnih razlika koriste kompenzacijski zahtjevi, oni bi trebali biti razmjerni razlikama koje se njima nastoje riješiti. Svako praktično stručno iskustvo ili službeno potvrđeno osposobljavanje može se uzeti u obzir pri procjeni opsega potrebnih kompenzacijskih zahtjeva.

30. Bez obzira na to jesu li razlike znatne ili nisu, dogovorom se može uzeti u obzir stupanj diskrecije koji namjeravaju zadržati nadležna tijela pri odlučivanju o zahtjevima za priznavanje.

31. Kompenzacijski zahtjevi mogu biti u različitim oblicima, uključujući:

(a) obavljanje regulirane profesije pod nadzorom u stranci domaćinu tijekom određenog razdoblja, po mogućnosti popraćeno daljnjim usavršavanjem pod nadzorom kvalificirane osobe i podložno reguliranoj procjeni;

(b) ispit koji provode ili priznaju odgovarajuća tijela stranke domaćina radi procjene sposobnosti podnositelja zahtjeva za obavljanje regulirane profesije u toj stranci; i

(c) privremeno ograničenje opsega obavljanja profesije.

32. Dogovorom se može predvidjeti da se podnositeljima zahtjeva omogući izbor među različitim kompenzacijskim zahtjevima ako bi se time ograničilo administrativno opterećenje za podnositelje zahtjeva i ako su takvi zahtjevi istovjetni.

PRILOG 21.-B

UZAJAMNO PRIZNAVANJE STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Na temelju članka 21.1. stavka 3. i članka 8.5. stavka 1. točke (a) Zajedničko vijeće može donijeti odluku radi utvrđivanja ili izmjene dogovora za uzajamno priznavanje utvrđenih u ovom Prilogu.

PRILOG 25.

FINANCIJSKE USLUGE

Uvodne napomene

1. U rasporedima svake stranke u dodacima 25.-1. i 25.-2. utvrđuje se, u skladu s člankom 25.10., sljedeće:

(a) u odjeljku A utvrđuju se posebni sektori, podsektori ili djelatnosti na koje se primjenjuju obveze iz članka 25.7.;

(b) u odjeljku B utvrđuju se posebni podsektori ili djelatnosti u kojima ta stranka preuzima obveze u skladu s člankom 25.6.;

(c) u odjeljku C utvrđuju se posebni sektori, podsektori ili djelatnosti za koje ta stranka zadržava postojeću mjeru koja ne podliježe nekim ili svim obvezama koje nameće:

i. člankom 25.3.;

ii. člankom 25.5.;

iii. člankom 25.7.;

iv. člankom 25.8.; i

v. člankom 25.9.;

(d) u odjeljku D utvrđuju se posebni sektori, podsektori ili djelatnosti za koje ta stranka može zadržati postojeće ili donijeti nove ili restriktivnije mjere koje nisu u skladu s nekim ili svim obvezama iz točaka od (a) do (c) ovog stavka.

2. U svim odjeljcima za stranku EU određeni su posebni podsektori ili djelatnosti u skladu s definicijama iz članka 25.2. U odjeljku B obveze za Čile razvrstavaju se u skladu s CPC-om.

3. Rezerva donesena u pogledu obveza utvrđenih u člancima koji su člankom 25.7. uključeni u poglavlje 25. predviđena je navođenjem naslova tih članaka i upućivanjem na konkretnu uključenu obvezu.

4. Odjeljak B sadržava samo nediskriminirajuća ograničenja pristupa tržištu. Diskriminirajuća ograničenja predviđena su u odjeljku C ili D.

5. Podrazumijeva se da se rezervama stranke ne dovode u pitanje prava i obveze stranaka iz GATS-a.

6. U odjeljcima C i D u svakoj rezervi navode se sljedeći elementi:

(a) „podsektor” se odnosi na posebni sektor za koji se donosi rezerva;

(b) „vrsta rezerve” ili „predmetna obveza” znači obveza iz stavka 1. za koju se donosi rezerva;

(c) „razina vlasti” označuje razinu vlasti koja zadržava mjeru za koju se donosi rezerva;

(d) u odjeljku C „mjere” označuje zakone ili druge mjere kako su obuhvaćeni, gdje je to naznačeno, elementom „opis”, za koji se donosi rezerva. „Mjera” navedena u elementu „mjere”:

i. znači mjera kako je izmijenjena, nastavljena ili obnovljena od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;

ii. uključuje sve podređene mjere koje su donesene ili se zadržavaju u okviru opsega primjene te mjere i dosljedno u pogledu te mjere; i

iii. uključuje, u odnosu na raspored stranke EU-a, sve zakone ili druge mjere kojima se određena direktiva Europske unije provodi na razini države članice;

(e) u odjeljku D „postojeće mjere” označuje, u cilju transparentnosti, postojeće mjere koje se primjenjuju na podsektor ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom; i

(f) „opis” utvrđuje nesukladne aspekte mjere za koju se donosi rezerva.

7. Podrazumijeva se da, u pogledu odjeljka C, ako stranka donese novu mjeru na razini vlasti različitoj od one na kojoj je rezerva prvotno donesena, a ta nova mjera učinkovito zamjenjuje, na području na koje se primjenjuje, nesukladni aspekt izvorne mjere navedene u elementu „mjere”, nova se mjera smatra „izmjenom” izvorne mjere u smislu članka 25.10. stavka 1. točke (c).

8. Pri tumačenju rezerve uzimaju se u obzir svi elementi rezerve. Rezerva se tumači s obzirom na relevantne obveze u odnosu na koje se rezerva donosi. U odjeljku C element „mjere” i u odjeljcima B i D element „opis” imaju prednost pred svim ostalim elementima.

9. Rezerva donesena na razini Europske unije primjenjuje se na mjeru Europske unije, mjeru države članice na središnjoj razini ili na mjeru vlasti unutar države članice, osim ako je država članica isključena na temelju rezerve. Rezerva koju je donijela država članica primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini unutar te države članice. Za potrebe rezerva Belgije središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te tijela vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti. Za potrebe rezervi Europske unije i njezinih država članica regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski Otoci. Rezerva donesena na razini Čilea primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj ili lokalnoj razini.

10. Raspored stranke ne uključuje mjere povezane sa zahtjevima i postupcima koje fizička ili pravna osoba mora ispuniti kako bi dobila, izmijenila ili obnovila odobrenje, tj. zahtjeve i postupke u pogledu kvalifikacija, tehničke norme te zahtjeve i postupke za izdavanje dozvola, ako ne predstavljaju ograničenje u smislu članka 25.3., 25.6. ili 25.7. Te mjere mogu uključivati obvezu pribavljanja ovlaštenja, obvezu registracije, ispunjavanja obveza univerzalne usluge, posjedovanja priznatih kvalifikacija u reguliranim sektorima, polaganja posebnih ispita, uključujući jezične ispite, ispunjavanja uvjeta za članstvo u određenoj profesiji, npr. članstvo u strukovnoj organizaciji, angažiranja lokalnog agenta za usluge ili posjedovanja lokalne adrese ili bilo koji drugi nediskriminirajući zahtjev kojim se zabranjuje obavljanje određenih djelatnosti u zaštićenim zonama ili područjima. Iako nisu navedene u rasporedu stranke, takve se mjere mogu primjenjivati.

11. Podrazumijeva se da za stranku EU obveza odobravanja nacionalnog tretmana ne podrazumijeva zahtjev da se na fizičke ili pravne osobe iz Čilea tretman odobren u državi članici, u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije ili bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim Ugovorom, uključujući njihovu provedbu u državama članicama, proširi na:

(a) fizičke osobe ili osobe s boravištem u drugoj državi članici; ili

(b) pravne osobe koje su osnovane ili organizirane u skladu s pravom druge države članice ili Europske unije i čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji.

12. Tretmanom odobrenim pravnim osobama koje su ulagatelji jedne stranke osnovali u skladu s pravom druge stranke (uključujući, u slučaju stranke EU-a, pravo države članice), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u toj drugoj stranci ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s poglavljem 17. koji su možda određeni tim pravnim osobama u trenutku osnivanja u drugoj stranci i koji se i dalje primjenjuju.

13. Za razliku od inozemnih društava kćeri, podružnice koje su u državi članici izravno osnovale financijske institucije izvan Europske unije, uz određene ograničene iznimke, ne podliježu bonitetnim propisima usklađenima na razini Europske unije kojima se tim društvima kćerima omogućuje da iskoriste poboljšane mogućnosti za osnivanje novih poslovnih jedinica i pružanje prekograničnih financijskih usluga u cijeloj Uniji. Tim se podružnicama stoga izdaju odobrenja za rad na državnom području države članice prema uvjetima istovjetnima onima koji se primjenjuju na domaće financijske institucije u toj državi članici i od njih se može zahtijevati da ispune niz određenih bonitetnih zahtjeva kao što su, u slučaju bankarstva i vrijednosnih papira, odvojena kapitalizacija i drugi zahtjevi koji se odnose na solventnost te zahtjevi koji se odnose na financijsko izvješćivanje i objavljivanje financijskih izvještaja ili, u slučaju osiguranja, posebni zahtjevi koji se odnose na jamstva i depozite, odvojenu kapitalizaciju i lokalizaciju u dotičnoj državi članici imovine koja predstavlja tehničke rezerve i najmanje jednu trećinu granice solventnosti.

14. Za Čile, pravne i fizičke osobe koje sudjeluju na čileanskom financijskom tržištu mogu regulirati, nadzirati i odobriti Komisija za financijsko tržište (*Comisión para el Mercado Financiero*) i drugi javni subjekti. Domaće i strane pravne i fizičke osobe ispunjavaju nediskriminirajući zahtjeve i obveze iz propisa financijskog sektora i od njih se može zahtijevati da ispune niz posebnih bonitetnih zahtjeva kao što su odvojena kapitalizacija, pravni zahtjevi koji se odnose na imovinu, zahtjevi u pogledu solventnosti, zahtjevi u pogledu izvješćivanja i objavljivanja financijskih izvještaja, postupak osnivanja, posebni zahtjevi u pogledu osiguranja i depozita.

15. Rasporedi stranaka primjenjuju se samo na državno područje Čilea i područje stranke EU-a u skladu s člankom 41.2. i relevantni su samo u kontekstu trgovinskih odnosa između stranke EU-a i Čilea. Ne utječu na prava i obveze država članica koje proizlaze iz prava Europske unije.

16. Podrazumijeva se da svaka stranka zadržava pravo donositi li provoditi mjere koje se odnose na prekogranično pružanje u pogledu svih sektora, podsektora i aktivnosti za financijske usluge koje nisu navedene u odjeljku A.

17. U rasporedima stranaka upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

FI Finska

FR Francuska

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LT Litva

LU Luksemburg

LV Latvija

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

EGP Europski gospodarski prostor

CMF *Comisión para el Mercado Financiero* (Komisija za financijsko tržište)

Dodatak 25.-1.

STRANKA EU: REZERVE I OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU

ODJELJAK A

OBVEZE ZA PREKOGRANIČNU TRGOVINU FINANCIJSKIM USLUGAMA

Obveze iz članka 25.7. primjenjuju se na sljedeće podsektore ili djelatnosti:

Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

U EU, osim CY, EE, LV, LT, MT i PL:

1. osiguranje od rizika koji se odnose na sljedeće:

   (a) pomorski prijevoz, komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite, ako osiguranje pokriva robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

   (b) robu u međunarodnom provozu;

2. reosiguranje i retrocesija;

3. pomoćne usluge u osiguranju iz članka 25.2. točke (d) podtočke i.(D); i

4. posredovanje u osiguranju, kao što su posredovanje i zastupništvo, od rizika osiguranja povezanih s uslugama navedenima u stavku 1 točkama (a) i (b).

U CY:

1. usluge izravnog osiguranja (uključujući suosiguranje) za osiguranje od rizika koji se odnose na sljedeće:

   (a) pomorski prijevoz, komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite, ako osiguranje pokriva robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

   (b) robu u međunarodnom provozu;

2. posredovanje u osiguranju;

3. reosiguranje i retrocesija; i

4. pomoćne usluge u osiguranju iz članka 25.2. točke (d) podtočke i.(D).

U EE:

1. izravno osiguranje (uključujući suosiguranje);

2. reosiguranje i retrocesija;

3. posredovanje u osiguranju; i

4. pomoćne usluge u osiguranju iz članka 25.2. točke (d) podtočke i.(D).

U LV i LT:

1. osiguranje od rizika koji se odnose na sljedeće:

   (a) pomorski prijevoz, komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite, ako osiguranje pokriva robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

(b) robu u međunarodnom provozu;

2. reosiguranje i retrocesija; i

3. pomoćne usluge u osiguranju iz članka 25.2. točke (d) podtočke i.(D).

U MT:

1. osiguranje od rizika koji se odnose na sljedeće:

(a) pomorski prijevoz, komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite, ako osiguranje pokriva robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

(b) robu u međunarodnom provozu;

2. reosiguranje i retrocesija; i

3. pomoćne usluge u osiguranju iz članka 25.2. točke (d) podtočke i.(D).

U PL:

1. osiguranje od rizika koji se odnose na robu u međunarodnoj trgovini;

2. reosiguranje i retrocesija rizika koji se odnose na robu u međunarodnoj trgovini; i

3. bankarstvo i ostale financijske usluge (osim osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem).

U EU, osim BE, CY, EE, LV, LT, MT, SI i RO:

1. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

2. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U BE:

pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočki ii.(K).

U CY:

1. trgovanje prenosivim vrijednosnim papirima za vlastiti račun ili za račun klijenata, na burzi, izvanburzovnom tržištu ili na neki drugi način, kako je navedeno u članku 25.2. točki (d) podtočki ii.(F)(5).;

2. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

3. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U EE i LT:

1. prihvaćanje depozita;

2. sve vrste kreditiranja;

3. financijski *leasing*;

4. sve usluge plaćanja i prijenosa novca;

5. jamstva i obveze;

6. trgovanja za vlastiti račun ili za račun klijenta, na burzi ili izvanburzovnom tržištu;

7. sudjelovanje u izdavanju svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući njihovo pokroviteljstvo i plasiranje u svojstvu agenta, javno ili u privatnom svojstvu te pružanje usluga koje se odnose na takva izdavanja;

8. brokerski novčani poslovi;

9. upravljanje imovinom, npr. upravljanje gotovinom ili portfeljem, i svi oblici zajedničkog ulaganja;

10. usluge upravljanja, usluge skrbništva, usluge pohrane i fiducijarne usluge;

11. usluge namire i klirinške usluge za financijsku imovinu, uključujući vrijednosne papire, financijske izvedenice i druge prenosive instrumente;

12. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

13. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U LV:

1. sudjelovanje u izdavanju svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući njihovo pokroviteljstvo i plasiranje u svojstvu agenta, javno ili u privatnom svojstvu te pružanje usluga koje se odnose na takva izdavanja;

2. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

3. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U MT:

1. prihvaćanje depozita;

2. sve vrste kreditiranja;

3. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

4. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U RO:

1. prihvaćanje depozita;

2. sve vrste kreditiranja;

3. jamstva i obveze;

4. brokerski novčani poslovi;

5. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

6. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

U SI:

1. sve vrste kreditiranja;

2. prihvaćanje jamstava i obveza stranih kreditnih institucija u domaćim pravnim subjektima i obrtima;

3. pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i s time povezani softver iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(K); i

4. savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge povezane s bankarskim i ostalim financijskim uslugama iz članka 25.2. točke (d) podtočke ii.(L), osim posredovanja iz te točke.

ODJELJAK B

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU U VEZI S LIBERALIZACIJOM ULAGAnja

1. Sljedeći podsektori i djelatnosti obvezuju se u pogledu liberalizacije ulaganja:

U EU-u: sve financijske usluge.

2. Sljedeća nediskriminirajuća ograničenja primjenjuju se u pogledu liberalizacije ulaganja – pristup tržištu:

Sve financijske usluge

U EU-u: pravo da od pružatelja financijske usluge, osim od podružnice, zahtijeva da u državi članici uspostavi poslovni nastan u određenom pravnom obliku i na nediskriminirajućoj osnovi.

Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

U AT: kako bi dobili dozvolu za otvaranje podružnice, strani osiguratelji u svojoj matičnoj zemlji imaju pravni oblik koji odgovara dioničkom društvu ili udruženju uzajamnog osiguranja ili je usporediv s tim pravnim oblicima.

Bankarske i ostale financijske usluge

U RO: operateri tržišta su pravne osobe osnovane kao dionička društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Alternativnim sustavima trgovanja (multilateralna trgovinska platforma, MTF) na temelju Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) (Direktiva MiFID II.) može upravljati operator sustava osnovan u skladu s prethodno navedenim uvjetima ili investicijsko društvo koje je ovlastilo financijsko nadzorno tijelo (Autoritatea de Supraveghere Financiară, ASF).

U SI: mirovinsko osiguranje može pružati uzajamni mirovinski fond (koji nije pravni subjekt i stoga njime upravlja društvo za osiguranje, banka ili mirovinsko društvo), mirovinsko društvo ili društvo za osiguranje. Osim toga, mirovinsko osiguranje mogu pružati i pružatelji mirovinskog osiguranja koji su osnovani u skladu s propisima koji se primjenjuju u državi članici.

U SK: investicijske usluge mogu pružati samo ona društva za upravljanje koja imaju pravni oblik dioničkog društva u kojem je vlasnički udio utvrđen u skladu sa zakonodavstvom Slovačke.

U SE: osnivač štedionice mora biti fizička osoba.

([1]) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL EU L 173, 12.6.2014., str. 349.).

ODJELJAK C

POSTOJEĆE MJERE

Rezerva br. 1: Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Tretman najpovlaštenije nacije
	Lokalna prisutnost
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: pristup zanimanju aktuara samo putem fizičkih osoba. Dopušteno je poslovno udruživanje fizičkih osoba (osim u obliku trgovačkih društava). Za obavljanje zanimanja aktuara obvezno je državljanstvo države članice EU-a, a stranim državljanima obavljanje djelatnosti može se odobriti na temelju reciprociteta.

Mjere:

IT: članak 29. Zakonika o privatnom osiguranju (Zakonodavni dekret br. 209 od 7. rujna 2005.); i Zakon 194/1942, članak 4., Zakon 4/1999 o registru.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: mirovinsko osiguranje pruža dioničko društvo koje ima dozvolu za rad u skladu sa Zakonikom o socijalnom osiguranju i registrirano je u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima ili zakonodavstvom druge države članice (bez podružnica).

U BG, ES, PL i PT: Izravno širenje poslovne mreže nije dopušteno za posredovanje u osiguranju, koje je ograničeno na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice (obvezno je osnivanje društva u zemlji). Za PL, zahtjev u pogledu boravišta za posrednike u osiguranju.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U PL: za mirovinske fondove. Izravno širenje poslovne mreže nije dopušteno za posredovanje u osiguranju, koje je ograničeno na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice (obvezno je osnivanje društva u zemlji).

Mjere:

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., od 56. do 63., 65. i 66. te članak 80. stavak 4., Zakonik o socijalnom osiguranju, članci od 120.a do 162., od 209. do 253. i od 260. do 310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), članak 36.

PL: Zakon o djelatnostima osiguranja i reosiguranja od 11. rujna 2015. (*Službeni list* iz 2020., točke 895. i 1180.); Zakon o distribuciji osiguranja od 15. prosinca 2017. (*Službeni list* 2019., točka 1881.); Zakon o organizaciji i radu mirovinskih fondova od 28. kolovoza 1997. (*Službeni list* iz 2020., točka 105.); Zakon od 6. ožujka 2018. o pravilima primjenjivima na gospodarsku djelatnost stranih poduzetnika i drugih stranih osoba na državnom području PL.

PT: članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98 ukinute Uredbom sa zakonskom snagom 2/2009, 5. siječnja; i poglavlje I., odjeljak VI. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, članak 34., točke 6. i 7. te članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 144/2006, koja je opozvana Zakonom 7/2019 od 16. siječnja; članak 8. pravnog sustava kojim se uređuje djelatnost distribucije osiguranja i reosiguranja, odobren Zakonom 7/2019 od 16. siječnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U AT: Uprava podružnice sastoji se od barem dvije fizičke osobe rezidenata u AT.

U BG: Za članove upravljačkog i nadzornog tijela društava za (re)osiguranje i sve osobe ovlaštene za upravljanje društvom za (re)osiguranje i njegovo zastupanje obvezno je boravište u BG.

Predsjednik uprave, predsjednik upravnog odbora, izvršni direktor i voditelj mirovinskih osiguravajućih društava moraju imati stalnu adresu ili trajnu boravišnu dozvolu u Bugarskoj.

Mjere:

AT: Zakon o nadzoru osiguranja iz 2016., članak 14. stavak 1. br. 3., *Savezni službeni list* I br. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I. Nr. 34/2015.).

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., od 56. do 63., 65. i 66. te članak 80. stavak 4., Zakonik o socijalnom osiguranju, članci od 120.a do 162., od 209. do 253. i od 260. do 310.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje usluga osiguranja strani osiguratelj ili reosiguratelj u svojoj zemlji podrijetla mora dobiti odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja koje želi pružati u Bugarskoj.

Prihodi fondova dodatnog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te slični prihodi izravno povezani s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem koje obavljaju osobe koje su registrirane u skladu sa zakonodavstvom druge države članice i koje mogu, u skladu s predmetnim zakonodavstvom, izvršavati aktivnosti povezane s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem nisu oporezivi u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o porezu na dobit.

U ES: prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje određenih vrsta osiguranja u ES strani osiguratelj mora imati odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja u zemlji podrijetla najmanje pet godina.

U PT: kako bi se osnovala podružnica ili zastupništvo, strana društva za osiguranje moraju imati odobrenje za obavljanje djelatnosti osiguranja ili reosiguranja u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom najmanje pet godina.

Mjere:

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., od 56. do 63., 65. i 66. te članak 80. stavak 4., Zakonik o socijalnom osiguranju, članci od 120.a do 162., od 209. do 253. i od 260. do 310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), članak 36.

PT: članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98 i poglavlje I., odjeljak VI. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98, članak 34., točke 6. i 7. te članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 144/2006; članak 215. pravnog sustava kojim se uređuje osnivanje i obavljanje djelatnosti osiguranja i reosiguranja, odobren Zakonom 147/2005 od 9. rujna.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – nacionalni tretman:

U AT: promidžbena djelatnost i posredovanje u ime društva kćeri koje nije osnovano u Europskoj uniji ili podružnice koja nije osnovana u Austriji (osim za reosiguranje i retrocesiju) zabranjeni su.

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: osoba ili društvo (uključujući društva za osiguranje), osim društava za osiguranje koja su ovlaštena na temelju danskog zakonodavstva ili koja su ovlastila danska nadležna tijela, ne smije u poslovne svrhe sudjelovati u pružanju djelatnosti izravnog osiguranja za osobe s boravištem u DK, za danske brodove ili za imovinu u DK.

U DE, HU i LT: da bi društva za osiguranje koja nisu osnovana u Europskoj uniji mogla pružati usluge izravnog osiguranja, moraju osnovati podružnicu i pribaviti odobrenje za nju.

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EL: poduzetnici za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u trećim zemljama mogu poslovati u Grčkoj tako da osnuju društvo kćer ili podružnicu, pri čemu podružnica nema posebni pravni oblik, već znači trajnu prisutnost na državnom području države članice (odnosno EL) za poduzetnika čije je glavno sjedište izvan Europske unije, a koji dobiva ovlaštenje u toj državi članici (EL) i koji se bavi djelatnostima osiguranja.

U SE: stranom osiguravatelju dopušteno je pružati usluge neposrednog osiguranja samo posredstvom pružatelja usluga osiguranja ovlaštenog u SE, pod uvjetom da strani osiguravatelj i švedsko osiguravajuće društvo pripadaju istoj skupini trgovačkih društava ili imaju sporazum o suradnji. Da bi mogli pružati usluge posredovanja u osiguranju, poduzetnici koji nisu osnovani u EGP-u obvezni su zasnovati komercijalnu prisutnost (zahtjev u pogledu lokalne prisutnosti).

U SK: osiguranje u zračnom i pomorskom prijevozu, koje pokriva zrakoplove/plovila i odgovornost, mogu ugovarati samo osiguravajuća društva s poslovnim nastanom u Europskoj uniji ili podružnice osiguravajućih društava bez poslovnog nastana u Europskoj uniji koje su ovlaštene u SK.

Mjere:

AT: Zakon o nadzoru osiguranja iz 2016., članak 13. stavci 1. i 2., *Savezni službeni list* br. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I. Nr. 34/2015.).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG); za sve usluge osiguranja; u vezi s Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) samo u području obveznog osiguranja od odgovornosti u zračnom prometu.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: članak 130. Zakona 4364/ 2016 (*Službeni list* 13/ A/ 5.2.2016.).

HU: Zakon LX. iz 2003.

LT: Zakon o osiguranju, 18. rujna 2003., br. IX-1737, kako je zadnje izmijenjen 13. lipnja 2019. br. XIII-2232.

SE: Zakon o poslovanju stranih osiguravatelja (Lag om försäkringsdistribution) (poglavlje 3. odjeljak 3., 2018:1219); i Zakon o poslovanju stranih osiguravatelja u Švedskoj (poglavlje 4. odjeljci 1. i 10., 1998:293).

SK: Zakon 39/2015 o osiguranju.

Rezerva br. 2: Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Lokalna prisutnost
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: za obavljanje djelatnosti kreditiranja sredstvima koja nisu prikupljena depozitima ili drugim povratnim sredstvima, stjecanjem udjela u kreditnoj ili drugoj financijskoj instituciji, financijskim *leasingom*, transakcijama jamstava, stjecanjem tražbina na zajmove i druge oblike financiranja (faktoring, forfetiranje itd.), nebankarske financijske institucije podložne su režimu registriranja pri Bugarskoj narodnoj banci; glavno mjesto poslovanja financijske institucije mora biti na državnom području BG.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: banke koje nisu iz EGP-a mogu obavljati bankarsku djelatnost u BG ako su od Bugarske narodne banke dobile licenciju za obavljanje poslovnih djelatnosti u BG preko podružnice.

U IT: kako bi bilo ovlašteno upravljati sustavom za namiru vrijednosnih papira ili pružati usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u IT, društvo mora biti osnovano u Italiji (bez podružnica).

Kad je riječ o kolektivnim investicijskim programima, osim subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS), usklađenih na temelju zakonodavstva Europske unije, povjerenik ili depozitar mora imati poslovni nastan u IT ili u drugoj državi članici i imati podružnicu u IT.

Društva za upravljanje investicijskim fondovima koja nisu usklađena sa zakonodavstvom Europske unije isto tako moraju biti osnovana u IT (bez podružnica).

Samo banke, osiguravajuća društva, investicijska društva i društva koja upravljaju UCITS-om usklađena na temelju zakonodavstva Europske unije s glavnim uredom u Europskoj uniji te UCITS-i osnovani u IT mogu obavljati djelatnost upravljanja sredstvima mirovinskih fondova.

U obavljanju djelatnosti prodaje od vrata do vrata posrednici moraju koristiti ovlaštenog financijskog trgovca rezidenta na državnom području države članice.

Predstavništva posrednika iz zemalja izvan Unije ne mogu obavljati djelatnosti usmjerene na pružanje investicijskih usluga, uključujući trgovanje za vlastiti račun i za račun klijenata, plasiranje i pokroviteljstvo financijskih instrumenata (obvezna je podružnica).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U PT: usluge upravljanja mirovinskim fondovima mogu pružati samo specijalizirana trgovačka društva osnovana u PT u tu svrhu te osiguravajuća društva osnovana u PT i ovlaštena za obavljanje poslova životnog osiguranja ili subjekti ovlašteni za pružanje usluga upravljanja mirovinskim fondovima u drugim državama članicama. Izravne podružnice iz zemalja koje nisu članice Europske unije nisu dopuštene.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 2. stavak 5., članak 3.a i članak 17.; Zakonik o socijalnoj sigurnosti, članci 121., 121.b, 121.f; i Zakon o valutama, članak 3.

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 1., 19. i 28., od 30. do 33. te 38., 69. i 80.; Zajednička uredba Talijanske središnje banke i Consoba od 22. veljače 1998., članci 3. i 41.; Uredba Talijanske središnje banke od 25. siječnja 2005.; glava V., poglavlje VII., odjeljak II., Uredba Consoba 16190 od 29. listopada 2007., članci od 17. do 21., od 78. do 81. te od 91. do 111.; i podložno: Uredbi (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 12/2006, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom 180/2007, Uredba sa zakonskom snagom 357-A/2007, Uredba 7/2007-R, kako je izmijenjena Uredbom 2/2008-R, Uredba 19/2008-R, Uredba 8/2009; i članak 3. pravnog sustava kojim se uređuje osnivanje i funkcioniranje mirovinskih fondova i njihovih upravljačkih subjekata, odobren Zakonom 27/2020 od 23. srpnja.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: podružnice društava za upravljanje investicijskim fondovima sa sjedištem izvan EGP-a ne mogu upravljati investicijskim fondovima Europske unije niti pružati usluge upravljanja imovinom privatnim mirovinskim fondovima.

([2]) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL EU L 257, 28.8.2014., str. 1.).

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: bankom zajedno upravljaju te je zajednički zastupaju najmanje dvije osobe. Osobe koje vode i predstavljaju banku moraju biti osobno prisutne na adresi njezine uprave. Pravne osobe ne mogu biti izabrane u upravu ili upravni odbor banke.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 10.; Zakonik o socijalnom osiguranju, članak 121.e; i Zakon o valutama, članak 3.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje dva člana koji se priznaju kao rezidenti u skladu s deviznim propisima i koji su prethodno imali trajno boravište u Mađarskoj tijekom najmanje godine dana.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: društva sa sjedištem izvan EGP-a mogu pružati financijske usluge ili sudjelovati u pomoćnim uslugama povezanima s financijskim uslugama isključivo preko podružnice u HU.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

ODJELJAK D

BUDUĆE MJERE

Rezerva br. 1: Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Lokalna prisutnost
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: prometno osiguranje koje pokriva robu, osiguranje vozila kao takvih i osiguranje od odgovornosti u vezi s rizicima, koji se nalaze u Bugarskoj ne mogu neposredno ugovarati strana osiguravajuća društva.

U DE: ako je strano osiguravajuće društvo osnovalo podružnicu u Njemačkoj, može ugovarati ugovore o osiguranju u Njemačkoj koji se odnose na međunarodni prijevoz samo putem podružnice osnovane u Njemačkoj.

Postojeće mjere:

DE: Luftverkehrsgesetz (LuftVG); i Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U ES: za obavljanje zanimanja aktuara obvezno je boravište ili dvije godine iskustva.

U FI: za pružanje usluga posrednika u osiguranju uvjet je stalno mjesto poslovanja u Europskoj uniji.

Samo osiguravatelji s glavnim uredom u Europskoj uniji ili s podružnicom u Finskoj mogu nuditi usluge izravnog osiguranja, uključujući suosiguranje.

Postojeće mjere:

FI: Zakon o stranim osiguravajućim društvima *(Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä)* (398/1995);

Zakon o osiguravajućim društvima *(Vakuutusyhtiölaki)* (521/2008);

Zakon o distribuciji osiguranja (Laki vakuutusten tarjoamisesta) (234/2018).

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U FR: osiguranje od rizika povezanih s kopnenim prijevozom mogu ugovoriti samo osiguravajuća društva osnovana u Europskoj uniji.

Postojeće mjere:

FR: Zakonik o osiguranju (Code des assurances).

U HU: samo pravne osobe iz Europske unije i podružnice registrirane u Mađarskoj mogu pružati usluge izravnog osiguranja.

Postojeće mjere:

HU: Zakon LX. iz 2003.

U IT: prometno osiguranje koje pokriva robu, osiguranje vozila kao takvih i osiguranje od odgovornosti u vezi s rizicima, koji se nalaze u Italiji mogu ugovarati samo osiguravajuća društva osnovana u Uniji, osim međunarodnog prijevoza koji uključuje uvoz u Italiju.

Nije dopušteno prekogranično pružanje aktuarskih usluga.

Postojeće mjere:

IT: članak 29. Zakonika o privatnom osiguranju (Zakonodavni dekret br. 209 od 7. rujna 2005.).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U PT: osiguranje u zračnom i pomorskom prijevozu koje se odnosi na robu, zrakoplove, trup i osiguranje od odgovornosti mogu ugovarati samo poduzeća stranke EU-a. Samo fizičke osobe stranke EU-a ili poduzeća s poslovnim nastanom u stranci EU-u mogu obavljati djelatnost posrednika za takve osiguravajuće poslove u PT.

Postojeće mjere:

PT: članak 3. Zakona 147/2015, članak 8. Zakona 7/2019.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SK: strani državljani mogu osnovati osiguravajuće društvo u obliku dioničkog društva ili mogu obavljati djelatnost osiguranja preko svojih podružnica s registriranim sjedištem u Slovačkoj Republici. U oba slučaja odobrenje podliježe evaluaciji nadzornog tijela.

Postojeće mjere:

SK: Zakon 39/2015 o osiguranju.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U FI: Najmanje polovina članova upravnog odbora i nadzornog odbora te izvršni direktor osiguravajućeg društva koje pruža usluge obveznog mirovinskog osiguranja moraju imati boravište u EGP-u, osim ako nadležna tijela odobre izuzeće. Strani osiguravatelji ne mogu ishoditi dozvolu u FI kao podružnica za pružanje usluga obveznog mirovinskog osiguranja. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u.

Za ostala osiguravajuća društva obvezno je boravište u EGP-u za najmanje jednog člana upravnog odbora i nadzornog odbora te za izvršnog direktora. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u. Glavni zastupnik osiguravajućeg društva iz Čilea mora imati boravište u Finskoj, osim ako se glavni ured društva nalazi u Europskoj uniji.

Postojeće mjere:

FI: Zakon o stranim osiguravajućim društvima *(Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä)* (398/1995); Zakon o osiguravajućim društvima *(Vakuutusyhtiölaki)* (521/2008);

Zakon o posredovanju u osiguranju *(Laki vakuutusedustuksesta)* (570/2005);

Zakon o distribuciji osiguranja *(Laki vakuutusten tarjoamisesta)* (234/2018); i

Zakon o društvima koja pružaju usluge obveznog mirovinskog osiguranja *(Laki työeläkevakuutusyhtiöistä)* (354/1997).

Rezerva br. 2: Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
	Viša uprava i upravni odbori
	Lokalna prisutnost
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman i u pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U EU-u: samo pravne osobe s registriranim sjedištem u Europskoj uniji mogu obavljati djelatnost depozitorija imovine investicijskih fondova. Za obavljanje djelatnosti upravljanja zajedničkim fondovima, uključujući otvorene investicijske fondove te investicijskim društvima, ako je to dopušteno u okviru nacionalnog prava, obvezna je uspostava specijaliziranog društva za upravljanje koje ima glavni ured i registrirano sjedište u istoj državi članici.

Postojeće mjere:

EU: Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]); i Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([4]).

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

([3]) Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL EU L 302, 17.11.2009., str. 32.).

([4]) Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL EU L 174, 1.7.2011., str. 1.).

U EE: za prihvaćanje depozita obvezni su odobrenje estonskog tijela za financijski nadzor i registracija dioničkog društva, društva kćeri ili podružnice u skladu s estonskim zakonodavstvom.

Postojeće mjere:

EE: Zakon o kreditnim institucijama (Krediidiasutuste seadus), članci 206. i 21.

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbor:

U FI: najmanje jedan osnivač kreditne institucije i najmanje jedan član upravnog odbora te glavni direktor moraju imati trajno boravište ili, ako je osnivač pravna osoba, imati registrirano sjedište u EGP-u osim ako tijelo za financijski nadzor odobri izuzeće na temelju toga. Izuzeće se može odobriti ako ne ugrožava učinkovit nadzor kreditne institucije i upravljanje kreditnom institucijom u skladu s dobrim i razboritim poslovnim načelima. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u.

Za usluge plaćanja može biti obvezno boravište ili domicil u Finskoj.

Postojeće mjere:

FI: Zakon o bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku društva s ograničenom odgovornošću (Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoo komercijalnimisista luottolaitoksista) (1501/2001); Zakon o štedionicama (Säästöpankkilaki) (1502/2001); Zakon o zadružnim bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku zadružnih banaka (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) (423/2013); Zakon o društvima za hipotekarne kredite (Laki hypoteekkiyhdistyksistä) (936/1978); Zakon o institucijama za platni promet (Maksulaitoslaki) (297/2010); Zakon o poslovanju stranih institucija za platni promet u Finskoj (Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa) (298/2010); i Zakon o kreditnim institucijama (Laki luottolaitostoiminnasta) (610/2014).

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman:

U IT: usluge financijskih savjetnika (*consulenti finanziari*). U obavljanju djelatnosti prodaje od vrata do vrata posrednici moraju angažirati ovlaštenog financijskog trgovca rezidenta na državnom području države članice.

Postojeće mjere:

IT: članci od 91. do 111. Uredbe Državne komisije za trgovačka društva i burzu (Consob) o posrednicima (br. 16190 od 29. listopada 2007.).

U pogledu prekogranične trgovine financijskim uslugama – lokalna prisutnost:

U LT: samo banke s registriranim sjedištem ili podružnicom u LT koje imaju odobrenje za pružanje investicijskih usluga u EGP-u mogu obavljati djelatnost depozitorija imovine mirovinskih fondova. Barem jedan član uprave banke mora govoriti litavski.

Postojeće mjere:

LT: Zakon o bankama Republike Litve od 30. ožujka 2004. br. IX-2085, kako je izmijenjen Zakonom br. XIII-729 od 16. studenoga 2017.; Zakon Republike Litve o subjektima za zajednička ulaganja od 4. srpnja 2003. br. IX-1709, kako je izmijenjen Zakonom br. XIII-1872 od 20. prosinca 2018.; Zakon Republike Litve o dodatnom dobrovoljnom mirovinskom osiguranju od 3. lipnja 1999. br. VIII-1212 (kako je izmijenjen Zakonom br. XII-70 od 20. prosinca 2012.); Zakon Republike Litve o platnom prometu od 5. lipnja 2003. br. IX-1596, kako je zadnje izmijenjen 17. listopada 2019. br. XIII-2488; i Zakon Republike Litve o ustanovama za platni promet od 10. prosinca 2009. br. XI-549 (nova verzija zakona: br. XIII-1093 od 17. travnja 2018.).

Dodatak 25.-2.

ČILE: REZERVE I OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU

ODJELJAK A

OBVEZE ZA PREKOGRANIČNU TRGOVINU FINANCIJSKIM USLUGAMA

Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere u pogledu članka 15.7., osim za sljedeće podsektore i financijske usluge definirane u skladu s relevantnim čileanskim zakonima i drugim propisima te podložno uvjetima i ograničenjima navedenima u nastavku.

Smatra se da se obveze stranke u pogledu usluga savjetovanja u području prekograničnog ulaganja same po sebi ne smiju tumačiti kao da se od te stranke zahtijeva da na svojem državnom području dopusti javnu ponudu vrijednosnih papira (kako je definirano njezinim relevantnim zakonima i drugim propisima) prekograničnim pružateljima druge stranke koji pružaju ili žele pružati takve usluge savjetovanja u pogledu ulaganja. Stranka može usluge prekograničnog pružatelja uvjetovati regulatornim zahtjevima i zahtjevima za registraciju, uključujući zahtjev za pružanje iste kategorije usluge u zemlji podrijetla te nadzor u njihovoj zemlji podrijetla.

Sektor	Podsektor
Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem	Prodaja osiguranja za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključujući robu koja se prevozi). Ne obuhvaća nacionalni prijevoz (kabotažu).
	Posrednik u osiguranju za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključujući robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu i svaku građansku odgovornost koja proizlazi iz toga). Ne obuhvaća nacionalni prijevoz (kabotažu).
	Reosiguranje i retrocesija; posredništvo u reosiguranju; i savjetodavne usluge, aktuarske usluge i usluge procjene rizika.
Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)	Pružanje i prijenos financijskih informacija i obrada financijskih podataka te s time povezani softver od strane pružatelja drugih financijskih usluga.
	Savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge, osim posredovanja te bonitetne informacije i analizu, koji se odnose na bankarske i druge financijske usluge.

ODJELJAK B

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU U VEZI S LIBERALIZACIJOM ULAGANja

Čile zadržava pravo donositi ili provoditi mjere u pogledu članka 25.6., osim za sljedeće podsektore i financijske usluge definirane u skladu s relevantnim čileanskim zakonima i drugim propisima te podložno uvjetima i ograničenjima navedenima u nastavku.

1. U čileanskom sektoru financijskih usluga postoji djelomična segmentacija. Naime, domaće i strane ustanove ovlaštene za obavljanje bankarskih djelatnosti ne mogu izravno obavljati osigurateljnu djelatnost ili poslovati s vrijednosnim papirima i obrnuto.

2. Čile zadržava pravo donositi mjere za regulaciju financijskih konglomerata, uključujući subjekte koji čine dio tih konglomerata.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Sve financijske usluge	Čile može na nediskriminirajućoj osnovi ograničiti ili zahtijevati posebnu vrstu pravne osobe, uključujući korporacije, strane podružnice, predstavništva ili bilo koji oblik komercijalne prisutnosti, preko koje subjekti koji djeluju u svim podsektorima financijskih usluga mogu pružati financijske usluge. Čile može na nediskriminirajućoj osnovi ograničiti ili zahtijevati posebnu vrstu trgovačkog društva.
Sve usluge osiguranja i u vezi s osiguranjem	U Čileu se osigurateljna djelatnost dijeli u dvije skupine: prvu skupinu čine društva koja osiguravaju robu ili imovinu od rizika gubitka ili štete, a drugu čine društva koja daju pokriće u slučaju osobnih rizika ili jamče, unutar ili na kraju određenog razdoblja, glavnicu, uplaćenu premiju ili prihod osiguraniku ili njegovim korisnicima. Isto društvo ne mora svojim osnivanjem obuhvatiti pokriće za obje kategorije rizika. Društva za osiguranje kredita moraju biti osnovana kao pravni subjekti isključivo u svrhu pokrića te vrste rizika, na primjer gubitka imovine ili štete na imovini osiguranika kao posljedice neispunjavanja novčanog duga ili zajma, pri čemu je dopušteno pokriti i jamstva i rizike vjernosti. Osiguravajuća društva mogu biti pravno osnovana isključivo u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima (*ley sobre sociedades anónimas*). Podružnice stranih društava koje mogu djelovati u čileanskom sektoru osiguranja trebale bi biti osnovane u Čileu kao „agencija za strana društva (*agencia de sociedad anónima extranjera*)” koja je ovlaštena u te svrhe. Osiguranje se može sklopiti izravno ili preko registriranih posrednika u osiguranju koji moraju biti upisani u registar kako bi se bavili tom djelatnošću.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
Izravno osiguranje	Prodaja izravnog životnog osiguranja (ne obuhvaća osiguranje povezano sa sustavom socijalnog osiguranja) (CPC 81211).	Usluge osiguranja smiju pružati samo osiguravajuća društva koja su u Čileu osnovana kao trgovačka društva (*sociedades anónimas*) ili kao podružnice stranih trgovačkih društava čija je isključiva svrha razvoj te djelatnosti.
	Prodaja izravnog općeg osiguranja (CPC 8129, osim za CPC 81299) osim zdravstvenih ustanova socijalne sigurnosti (*Instituciones de Salud Previsional*, ISAPRES), na primjer pravne osnove osnovane u svrhu pružanja zdravstvenog osiguranja fizičkim osobama koje odluče postati članovi ili se financiraju kroz obvezne doprinose oporezivog dohotka ili viši iznos, ovisno o slučaju. Njime se isključuje i Nacionalni zdravstveni fond (*Fondo Nacional de Salud*, FONASA), javna agencija koju financiraju vlada i obvezni doprinosi oporezivog dohotka, koja je odgovorna za plaćanje zdravstvenog osiguranja osobama koje nisu članovi ISAPRES-a. Ovime nije obuhvaćena prodaja osiguranja za pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i robu u međunarodnom provozu.	Usluge osiguranja smiju pružati samo osiguravajuća društva koja su u Čileu osnovana kao trgovačka društva (*sociedades anónimas*) ili kao podružnice stranih trgovačkih društava čija je isključiva svrha razvoj te djelatnosti, izravnog životnog osiguranja ili izravnog općeg osiguranja. U slučaju općeg osiguranja kredita (CPC 81296) poduzeće mora biti osnovano kao osiguravajuće društvo s poslovnim nastanom u Čileu isključivo u svrhu pokrića te vrste rizika.
	Prodaja osiguranja za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključujući robu koja se prevozi). Ne obuhvaća nacionalni prijevoz (kabotažu).	Osiguravajuća društva osnovana u Čileu isključivo u svrhu razvoja djelatnosti izravnog općeg osigurava mogu nuditi osiguranje za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključujući robu koja se prevozi).

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
Reosiguranje i retrocesija	Reosiguranje i retrocesija (obuhvaća posrednike u reosiguranju)	Reosiguranje pružaju društva za reosiguranje osnovana u Čileu i koja je odobrio CMF. Osiguravajuća društva mogu pružati usluge reosiguranja i kao nadopunu svojoj djelatnosti osiguranja ako to dopušta njihov statut. Usluge reosiguranja i retrocesije mogu pružati i strani reosiguratelji i strani posrednici u reosiguranju koji su upisani u registar koji vodi CMF („registar”).
Posredovanje u osiguranju	Posredovanje u osiguranju (osim osiguranja za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite te robe u međunarodnom provozu).	Samo pravne osobe osnovane u skladu sa zakonom u Čileu u tu određenu svrhu mogu pružati usluge posredovanja u osiguranju.
	Posredovanje u osiguranju za međunarodni pomorski prijevoz, međunarodni komercijalni zračni prijevoz te lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključuje robu koja se prevozi, vozilo koje prevozi robu i svaku građansku odgovornost koja proizlazi iz toga). Ne obuhvaća nacionalni prijevoz (kabotažu).	Posrednici u osiguranju za međunarodni pomorski prijevoz, međunarodni komercijalni zračni prijevoz te lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu moraju biti upisani u registar i ispunjavati zahtjeve koje je utvrdio CMF. Samo pravne osobe osnovane u skladu sa zakonom u Čileu u tu određenu svrhu mogu pružati ovu uslugu.
Pomoćne osigurateljne usluge, primjerice usluge savjetovanja, aktuarske usluge, usluge procjene rizika te usluge naplate odštetnih zahtjeva	Usluge naknade štete.	Usluge naknade štete mogu nuditi izravno osiguravajuća društva osnovana u Čileu ili pravne osobe osnovane u Čileu.
	Prateće osigurateljne usluge (samo savjetovanje, aktuarske usluge i procjena rizika).	Prateće osigurateljne usluge mogu pružati samo pravne osobe osnovane u Čileu.
	Upravljanje planovima dobrovoljne mirovinske štednje (*ahorro previsional voluntario*) putem životnog osiguranja.	Bez obveze u odnosu na članak 25.6. stavak 1. točku (e). Planove dobrovoljne mirovinske štednje mogu nuditi samo društva za životno osiguranje osnovana u Čileu u skladu s prethodno navedenim. Te planove i odnosne police mora prethodno odobriti CMF.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu
Bankarske usluge	Inozemne bankarske ustanove moraju biti bankarska društva (*sociedades bancarias*), osnovana u matičnoj državi u skladu sa zakonom, s kapitalom u iznosu propisanom čileanskim zakonom. Strane bankarske institucije mogu poslovati samo: (a) putem udjela u čileanskim bankama koje su osnovane kao trgovačka društva (*sociedades anónimas*) u Čileu; (b) tako što će postati trgovačko društvo u Čileu; ili (c) kao podružnice stranih trgovačkih društava osnovane kao agencije za strana društva (*agencia de sociedad anónima extranjera*), u slučaju čega se priznaje pravna osobnost u zemlji podrijetla. Kod poslovanja podružnica stranih banaka u Čileu uzima se u obzir stvarno uloženi kapital u Čileu, a ne temeljni kapital matičnog društva. Povećanja kapitala ili rezervi koja ne proizlaze iz kapitalizacije drugih rezervi tretirat će se na isti način kao i početni kapital i rezerve. U transakcijama između podružnice i njezina glavnog ureda u inozemstvu oboje će se smatrati neovisnim subjektima.
	Ni domaće ni strane fizičke i pravne osobe ne mogu ni izravno ni preko trećih osoba stjecati dionice banke, koje same ili pribrojene dionicama koje ta osoba već posjeduje predstavljaju 10 % kapitala banke, bez prethodnog odobrenja CMF-a. Nadalje, dioničari ili članovi financijske ustanove ne mogu ustupati postotak svojih prava ili dionica svojeg društva ako on prelazi 10 % kapitala bez prethodne suglasnosti CMF-a. Bankarske ustanove moraju biti osnovane kao trgovačka društva (*sociedades anónimas*) ili kao podružnice, na temelju čileanskih zakona i drugih propisa, u skladu s Općim zakonom o bankama (DFL Nº3) i sa zakonom *Sociedades Anónimas* (Ley Nº18.046), koji se odnose na osnivanje agencije za strana društva. Kapital i rezerve koje strane banke prenose svojim podružnicama moraju se učinkovito prenijeti i preračunati u domaću valutu u skladu s bilo kojim sustavom odobrenim zakonom ili od strane Banco Central de Chile. Povećanja kapitala ili rezervi koja ne proizlaze iz kapitalizacije drugih rezervi tretirat će se na isti način kao i početni kapital i rezerve. U transakcijama između podružnice i njezina glavnog ureda u inozemstvu oboje će se smatrati neovisnim subjektima. Nijedna strana banka neće se moći pozvati na prava koja proizlaze iz njezina državljanstva u pogledu transakcija koje njezina podružnica može obavljati u Čileu. Financijske usluge koje su srodne glavnoj bankarskoj djelatnosti mogu izravno pružati ustanove nakon prethodne suglasnosti ili preko društava kćeri koje odredi CMF.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
Primanje depozita i ostalih povratnih sredstava od građana	Primanje depozita (samo tekući računi (*cuentas corrientes bancarias*), štednja po viđenju, oročena štednja, štedni računi, ugovori o otkupu financijskih instrumenata i depoziti za bankovne garancije). Kupnja vrijednosnih papira na javnoj ponudi (samo kupnja obveznica, akreditiva, preuzimanje i plasman dionica, obveznica i akreditiva (*underwriting*) u svojstvu agenta.) Skrbništvo nad vrijednosnim papirima.	Samo banke osnovane u Čileu u skladu s prethodnim odredbama.
Davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnih transakcija	Odobravanje kredita (samo uobičajeni krediti, potrošački krediti, krediti akreditivima, hipoteke, hipoteke s akreditivima, kupnja financijskih instrumenata na temelju ugovora o daljnjoj prodaji, krediti za izdavanje bankovnih garancija ili drugih vrsta financiranja, izdavanje i prenošenje uvoznih i izvoznih akreditiva, izdavanje i potvrđivanje *stand-by* akreditiva.)	Samo banke osnovane u Čileu u skladu s prethodnim odredbama.
	Faktoring.	Bez obveze u odnosu na članak 25.6. stavak 1. točku (e). Usluge faktoringa smatraju se dopunskim bankarskim uslugama i time podliježu odobrenju CMF-a. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.
	Sekuritizacija.	Usluge sekuritizacije smatraju se dopunskim bankarskim uslugama.
Financijski *leasing*	Financijski *leasing* (CPC 81120) (ta društva mogu, na zahtjev svojeg klijenta, nuditi ugovore o financijskom najmu za kupljenu robu, ali ne mogu kupiti robu, skladištiti je i nuditi u financijski *leasing*).	Usluge financijskog *leasinga* smatraju se dopunskim bankarskim uslugama i mogu se pružati putem banaka ili društava kćeri koja su izričito ovlaštena u te svrhe. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne, platne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice	Izdavanje kreditnih i debitnih kartica i upravljanje njima (CPC 81133) (samo kreditne kartice izdane u Čileu). Putnički čekovi. Prijenos novčanih sredstava (bankovne doznake). Diskontiranje i stjecanje mjenica i zadužnica.	Samo banke osnovane u Čileu u skladu s prethodnim odredbama.
Jamstva i obveze	Indosiranje i jamčenje obveza trećih strana u čileanskoj i stranoj valuti.	Samo banke osnovane u Čileu u skladu s prethodnim odredbama.
Trgovanje za vlastiti račun ili za račun klijenta, na burzi ili izvanburzovnom tržištu ili na drugi način	Posredovanje povezano s javno ponuđenim vrijednosnim papirima (CPC 81321).	Posredovanje povezano s javno ponuđenim vrijednosnim papirima smatra se dopunskom bankarskom uslugom i može se pružati putem banaka kroz društva kćeri osnovana u Čileu, agente za vrijednosne papire ili burzovne brokere, koji su izričito ovlašteni.
Ostale financijske usluge	Savjetodavne i druge pomoćne financijske usluge (CPC 8133) (samo usluge u ovom popisu navedene kao usluge u bankarskom podsektoru).	Nema ograničenja.
Ostale financijske usluge	Planovi dobrovoljne mirovinske štednje (*Planes de Ahorro Previsional Voluntario*).	Bez obveze u odnosu na članak 25.6. stavak 1. točku (e). Planove dobrovoljne mirovinske štednje mogu nuditi isključivo banke osnovane u Čileu sukladno jednom od prethodno spomenutih dogovora.
	Poslovi upravljanja zakladama (*administración de fideicomisos*).	Samo banke osnovane u Čileu u skladu s prethodnim odredbama.
	Pružanje i prijenos financijskih informacija i obrada financijskih podataka te povezanog softvera od strane drugih pružatelja financijskih usluga	Nema ograničenja.
	Poslovanja burze koja se provode u skladu s propisima koja je izdala ili će izdati Središnja banka Čilea.	Samo banke, pravne osobe, burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire, koji moraju biti osnovani u Čileu kao pravni subjekti, mogu djelovati na službenoj burzi. Pravne osobe, burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire moraju imati prethodno odobrenje Središnje banke Čilea (*Banco Central de Chile*) za djelovanje na službenoj burzi.

<table>
<tr><th>Sektor ili podsektor</th><th>Ograničenja pristupa tržištu</th></tr>
<tr><td>Ostale financijske usluge/usluge povezane s vrijednosnim papirima</td><td>1. Javno ponuđenim vrijednosnim papirima mogu trgovati pravne osobe čija je isključiva svrha posredovanje u poslovanju vrijednosnim papirima, bilo kao članovi burze (burzovni brokeri) ili izvan burze (agenti za vrijednosne papire), a moraju biti upisani pri CMF-u. Međutim, na burzi dionica ili njihovih derivata (opcije upisa) mogu trgovati isključivo burzovni brokeri. Ostalim vrijednosnim papirima koji nisu dionice mogu trgovati upisani burzovni brokeri ili agenti za vrijednosne papire.
2. Usluge ocjenjivanja rizika javno ponuđenih vrijednosnih papira pružaju rejting agencije koje su osnovane isključivo u svrhu procjene javno ponuđenih vrijednosnih papira, a te agencije moraju biti upisane u Registar rejting agencija (*Registro de Entidades Clasificadoras de Riesgo*) koji vodi CMF. Nadzire ih i kontrolira CMF. S druge strane, nadzor rejting agencija u pogledu rejtinga vrijednosnih papira koje izdaju banke i financijska društva odgovornost je CMF-a.
3. Samo banke, pravne osobe, burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire, koji moraju biti osnovani u Čileu kao pravni subjekti, mogu djelovati na službenoj burzi. Pravne osobe, burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire moraju imati prethodno odobrenje Središnje banke Čilea (*Banco Central de Chile*) za djelovanje na službenoj burzi.
4. Kako bi mogli trgovati na burzi, posrednici (burzovni brokeri) moraju u Čileu biti osnovani kao pravne osobe. Moraju steći jednu dionicu odnosne burze te biti prihvaćeni kao članovi navedene burze.
<table>
<tr><th>Podsektor</th><th>Ograničenja pristupa tržištu</th></tr>
<tr><td>Posredovanje povezano s javno ponuđenim vrijednosnim papirima, osim dionica (CPC 81321).
Preuzimanje i plasman u svojstvu agenata (*underwriting*).</td><td>Brokerske usluge moraju se pružati preko pravne osobe osnovane u Čileu. CMF može zahtijevati strože nediskriminirajuće zahtjeve.</td></tr>
<tr><td>Posredovanje povezano s javno ponuđenim dionicama društava (CPC 81321) (obuhvaća preuzimanje i plasman u svojstvu agenata, *underwriting*).</td><td>Kako bi mogli trgovati na burzi, posrednici (burzovni brokeri) moraju u Čileu biti osnovani kao pravne osobe. Moraju steći jednu dionicu odnosne burze te biti prihvaćeni kao članovi navedene burze. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.</td></tr>
<tr><td>Poslovi s izvedenicama na burzi koje je odobrio CMF (samo budućnosnice u dolaru i kamatne budućnosnice te opcije na dionice). Dionice moraju ispunjavati zahtjeve koje je utvrdila odgovarajuća klirinška kuća (*Cámara de Compensación*).</td><td>Kako bi mogli trgovati na burzi, posrednici (burzovni brokeri) moraju u Čileu biti osnovani kao pravne osobe. Moraju steći jednu dionicu odnosne burze te biti prihvaćeni kao članovi navedene burze. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
	Trgovanje metalima na burzi (samo zlato i srebro).	Trgovati zlatom i srebrom na burzi mogu burzovni brokeri za svoj račun ili za račun trećih osoba u skladu s pravilima burze. Kako bi mogli trgovati na burzi, posrednici (burzovni brokeri) moraju u Čileu biti osnovani kao pravne osobe. Moraju steći jednu dionicu odnosne burze te biti prihvaćeni kao članovi navedene burze. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.
	Ocjenjivanje rizika vrijednosnih papira (odnosi se isključivo na ocjenjivanje javno ponuđenih vrijednosnih papira ili davanje mišljenja o njima).	U Čileu moraju biti osnovani kao društva osoba (*sociedad de personas*). Jedan od posebnih uvjeta jest da najmanje 60 % kapitala moraju držati glavni članovi (fizičke ili pravne osobe iz ove djelatnosti s najmanje 5 % vlasničkih prava u rejting agenciji).
	Skrbništvo nad vrijednosnim papirima koje obavljaju posrednici za vrijednosne papire (CPC 81319) (ne uključuje usluge koje nude dobavljači koji kombiniraju skrbništvo, namir i kliring (depozitoriji vrijednosnih papira, *depósitos de valores*)).	Kako bi mogli obavljati djelatnost skrbništva nad vrijednosnim papirima, posrednici (burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire) moraju biti osnovani u Čileu kao pravne osobe. Skrbništvo nad vrijednosnim papirima mogu obavljati posrednici za vrijednosne papire (burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire) kao dodatnu djelatnost svojem predmetu poslovanja. Tu uslugu mogu pružati i subjekti koji pružaju usluge depozitorija i skrbništva nad vrijednosnim papirima, a koji subjekti moraju biti osnovani kao posebna dionička društva kojima je jedina djelatnost depozitorij javno ponuđenih vrijednosnih papira koje primaju od zakonom ovlaštenih subjekata i omogućavanje prijenosa navedenih vrijednosnih papira (središnji depozitoriji vrijednosnih papira, *depósitos centralizados de valores*).
	Skrbništvo koje obavljaju društva za usluge depozitorija i skrbništva nad vrijednosnim papirima.	Društva za usluge depozitorija i skrbništva nad vrijednosnim papirima moraju biti osnovana u Čileu kao trgovačka društva kojima je to jedina djelatnost.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
	Usluge upravljanja financijskim portfeljem koje pružaju posrednici za vrijednosne papire (ni u kojem slučaju ne obuhvaća Fond za opće upravljanje (*Administradora General de Fondos*), upravljanje uzajamnim fondovima, investicijske fondove stranog kapitala, investicijske fondove i mirovinske fondove).	Usluge upravljanja financijskim portfeljem koje pružaju posrednici za vrijednosne papire osnovani u Čileu kao pravne osobe. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve.
	Usluge financijskog savjetovanja koje pružaju posrednici za vrijednosne papire (CPC 81332) (financijski savjet odnosi se samo na usluge povezane s vrijednosnim papirima za koje se preuzimaju obveze u pogledu pristupa tržištu).	Usluge financijskog savjetovanja koje pružaju posrednici za vrijednosne papire osnovani u Čileu kao pravne osobe. CMF može nametnuti strože nediskriminirajuće zahtjeve. Usluge financijskog savjetovanja, koje obuhvaćaju pružanje savjeta o mogućnostima financiranja, procjenu ulaganja, mogućnosti ulaganja i strategije reprogramiranja dugova, mogu pružati posrednici za vrijednosne papire (burzovni brokeri i agenti za vrijednosne papire) kao dodatnu djelatnost svojem predmetu poslovanja.
	Upravljanje fondovima trećih osoba od strane: (to ni u kojem slučaju ne obuhvaća upravljanje mirovinskim fondovima i planovima dobrovoljne mirovinske štednje (*planes de ahorro previsional voluntario*)) — društva za upravljanje uzajamnim fondovima, — društva za upravljanje investicijskim fondovima, — društva za upravljanje investicijskim fondovima stranog kapitala.	Usluge upravljanja fondovima mogu pružati društva osnovana u Čileu kojima je to jedina djelatnost, uz prethodnu suglasnost CMF-a. Investicijskim fondovima stranog kapitala mogu upravljati i društva za upravljanje investicijskim fondovima.
	Upravljanje planovima dobrovoljne mirovinske štednje (*planes de ahorro previsional voluntario*).	Bez obveze u odnosu na članak 25.6. stavak 1. točku (e). Planove dobrovoljne mirovinske štednje mogu nuditi samo upravitelji uzajamnih fondova i investicijskih fondova osnovani u Čileu u skladu s prethodno navedenim. Za te je planove potrebna prethodna suglasnost CMF-a.
	Usluge klirinških kuća za derivate (budućnosnice i opcije na dionice)	Klirinške kuće za budućnosnice i opcije na dionice moraju biti osnovane u Čileu kao dionička društva koja obavljaju samo tu djelatnost, uz prethodnu suglasnost CMF-a. Osnovati ih mogu samo burze i njihovi burzovni agenti.

Sektor ili podsektor	Ograničenja pristupa tržištu	
	Opća carinska skladišta (skladištenja) (odgovaraju uslugama skladištenja robe uz izdavanje certifikata o depozitu i potvrde o hipoteci na pokretnoj imovini (*vale de prenda*)).	Samo pravne osobe osnovane u skladu sa zakonom u Čileu kojima je jedina djelatnost pružanje usluga skladištenja.
	Usluge izdavanja vrijednosnih papira i upisa (CPC 81332) (ne obuhvaća usluge depozita i skrbništva nad vrijednosnim papirima).	Nema ograničenja.
	Burze stoke i poljoprivrednih proizvoda. Usluge klirinških kuća za budućnosnice i opcije za stoku i poljoprivredne proizvode.	Subjekti moraju biti osnovani kao trgovačka društva posebne namjene (*sociedades anónimas especiales*) na temelju čileanskog zakona.
	Posredovanje stokom i poljoprivrednim proizvodima.	Djelatnost posrednika za stoku i poljoprivredne proizvode moraju obavljati pravni subjekti osnovani na temelju čileanskog zakona.
	Burze.	Burze moraju biti osnovane kao trgovačka društva posebne namjene (*sociedades anónimas especiales*) na temelju čileanskog zakona.
Ostale financijske usluge	Upravljanje hipotekama kako je utvrđeno u *Decreto con Fuerza de Ley Nº 251, Ley de Seguros*, glava V.	Agencije za upravljanje hipotekarnim kreditima moraju biti osnovane kao trgovačka društva (*sociedades anónimas*).
Ostale usluge povezane s financijskim uslugama	Predstavništva stranih banaka u svojstvu poslovnih zastupnika (ta predstavništva ni u kojem slučaju ne smiju izvršavati radnje koje su primjerene bankarskom poslovanju).	CMF može ovlastiti strane banke za vođenje predstavništava koja djeluju u svojstvu poslovnih zastupnika za svoje glavne urede i na njih primjenjuje isto nadzorno tijelo koje je CMF-u dodijeljeno Općim zakonom o bankama (*Ley General de Bancos*). Ovlaštenje koje je CMF odobrio predstavništvima podliježe opozivu ako se utvrdi da je njegovo vođenje neprikladno, kako je navedeno u Općem zakonu o bankama (*Ley General de Bancos*).

Uvodne napomene za odjeljke C i D

1. Obveze u sektoru financijskih usluga na temelju poglavlja 25. preuzimaju se podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u ovim uvodnim napomenama i Dodatku u nastavku.

2. Na pravne osobe koje pružaju financijske usluge i koje su osnovane na temelju čileanskih zakona i drugih propisa primjenjuju se nediskriminirajuća ograničenja pravnog oblika. Na primjer, partnerstva (*sociedades de personas*) općenito nisu prihvatljivi pravni oblici za financijske institucije u Čileu. Cilj ove uvodne napomene nije da ona sama po sebi utječe na izbor financijske institucije stranke EU-a između podružnica i društava kćeri ili ga na drugi način ograničava, osim ako je tako predviđeno čileanskim zakonima i drugim propisima.

ODJELJAK C

POSTOJEĆE MJERE

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge

Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Ley Nº 18.045, *Službeni list* od 22. listopada 1981., Ley de Mercado de Valores, glave VI. i VII., članci 24., 26. i 27.
Opis:	Direktori, administratori, upravitelji ili pravni predstavnici pravnih subjekata ili fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti burzovnog brokera ili agenta za vrijednosne papire moraju biti državljani Čilea ili strani državljani s trajnom boravišnom dozvolom.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 25.3.)
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Decreto con Fuerza de Ley Nº251, *Službeni list* od 22. svibnja 1931., Ley de Seguros, glava I., članak 16.
Opis:	Posredništvo u reosiguranju mogu obavljati strani posrednici u reosiguranju. Ti posrednici moraju biti pravne osobe, moraju dokazati da je subjekt zakonito organiziran u svojoj zemlji podrijetla i ima odobrenje za posredovanje u rizicima ustupljenima iz inozemstva te moraju navesti datum izdavanja tog odobrenja. Ti subjekti moraju imenovati predstavnika u Čileu koji će ih zastupati sa širokim ovlastima. Predstavniku se može uputiti sudski poziv i mora imati boravište u Čileu.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetna obveza:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Razina vlasti:	Središnja
Mjera:	Decreto con Fuerza de Ley 251, *Službeni list* od 22. svibnja 1931., Ley de Seguros, glava III., članci 58. i 62., Decreto Supremo Nº 863 de 1989 del Ministerio de Hacienda, *Službeni list* od 5. travnja 1990., Reglamento de los Auxiliares del Comercio de Seguros, glava I., članak 2., točka (c).
Opis:	Administratori i pravni predstavnici pravnih subjekata i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obrade odštetnih zahtjeva i posredovanja u osiguranju moraju biti državljani Čilea ili strani državljani s trajnom boravišnom dozvolom.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Decreto con Fuerza de Ley Nº251, *Službeni list* od 22. svibnja 1931., Ley de Seguros, glava I., članak 20.
Opis:	U slučaju vrsta osiguranja obuhvaćenih u Decreto Ley 3.500, uključujući ustupanje obveza reosiguranja stranim reosigurateljima, odbitak za reosiguranje ne smije premašiti 40 % ukupnih tehničkih rezervi povezanih s tim vrstama osiguranja ili veći postotak ako ga odredi Povjerenstvo za vanjska tržišta (*Comisión para el Mercado Financiero*).
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman

Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	Decreto con Fuerza de Ley Nº 251, *Diario Oficial*, 22. svibnja 1931., Ley de Seguros, glava I.
Opis:	Djelatnost reosiguranja mogu pružati strani subjekti koji su prema međunarodno dobro poznatim agencijama za procjenu rizika kako je navelo Povjerenstvo za financijska tržišta (*Comisión para el Mercado Financiero*), razvrstani najmanje u kategoriju rizika BBB ili drugu istovjetnu kategoriju. Ti subjekti moraju imati predstavnika u Čileu koji će ih zastupati sa širokim ovlastima. Predstavniku se može uputiti sudski poziv. Neovisno o prethodno navedenom imenovanje predstavnika neće biti potrebno ako posrednik u reosiguranju, upisan u evidenciju CMF-a, obavlja poslove reosiguranja. Za sve potrebe, posebno one koje se odnose na primjenu i izvršenje u zemlji u kojoj je sklopljen ugovor o reosiguranju, taj se posrednik mora smatrati pravnim predstavnikom reosiguratelja.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman
Mjere:	Ley Nº 18.045, *Službeni list* od 22. listopada 1981., Ley de Mercado de Valores, glave VI. i VII., članci 24. i 26.
Opis:	Fizičke osobe koje obavljaju djelatnost burzovnog brokera i agenta za vrijednosne papire u Čileu moraju biti državljani Čilea ili strani državljani s boravišnom dozvolom.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Sve
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata
Razina vlasti:	Središnja
Mjere:	D.F.L. 1 Ministarstva rada i socijalne skrbi, *Službeni list*, 24. siječnja 1994., Zakon o radu, preliminarni naslov, knjiga I., poglavlje III. (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, *Diario Oficial*, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III).
Opis:	Najmanje 85 % zaposlenika koji rade za istog poslodavca moraju biti fizičke osobe državljani Čilea ili strani državljani s boravištem u Čileu dulje od pet godina. To se pravilo primjenjuje na poslodavce s više od 25 zaposlenika na temelju ugovora o radu (*contrato de trabajo* [1]). Stručno tehničko osoblje ne podliježe ovoj odredbi, kako je utvrdila Uprava za rad (*Dirección del Trabajo*). Smatra se da zaposlenik znači svaka fizička osoba koja pruža intelektualne ili materijalne usluge, u ovisnom ili podređenom odnosu, na temelju ugovora o radu.

ODJELJAK D

BUDUĆE MJERE

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Svi
Predmetne obveze:	Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Središnja
Opis:	Kupnja financijskih usluga od strane osoba koje se nalaze na području Čilea i njegovih državljana bez obzira na to gdje se nalaze, od pružatelja financijskih usluga stranke EU-a podliježu deviznim propisima koje je donijela ili provodi banka Banco Central de Chile u skladu sa svojim Organskim zakonom (Ley 18.840).

[1] Podrazumijeva se da ugovor o radu (*contrato de trabajo*) nije obvezan za pružanje prekogranične trgovine uslugama.

Postojeće mjere:	Ley 18.840, *Službeni list* od 10. listopada 1989., Ley Orgánica Constitucional del Banco Central de Chile, glava III.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman
Razina vlasti:	Središnja
Opis:	Čile može donositi ili provoditi mjere kojima se čileanskoj banci u državnom vlasništvu Banco del Estado de Chile dodjeljuju ovlasti za izvršavanje funkcija povezanih s financijskom upravom države koje jesu ili bi mogle biti osnovane u skladu s čileanskim zakonima i drugim propisima. Te mjere uključuju upravljanje financijskim sredstvima čileanske vlade koje se ostvaruje depozitima na računima banke Cuenta Única Fiscal i njezinih podružnica, koji se svi moraju voditi u banci Banco del Estado de Chile.
Postojeće mjere:	Decreto Ley Nº 2.079, *Službeni list* od 18. siječnja 1978., Ley Orgánica del Banco del Estado de Chile Decreto Ley Nº 1.263, *Službeni list* od 28. studenoga 1975., Decreto Ley Orgánico de Administración Financiera del Estado, članak 6.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Predmetne obveze:	Prekogranično pružanje financijskih usluga
Razina vlasti:	Središnja
Opis:	Nijedna vrsta osiguranja ([2]) koja je obvezna ili može postati obvezna na temelju čileanskog zakona i nijedno osiguranje koje se odnosi na socijalnu sigurnost ne mogu se ugovoriti izvan Čilea. Ta se rezerva ne primjenjuje u slučaju da čileansko pravo propisuje obvezno osiguranje za međunarodni pomorski prijevoz, za međunarodni komercijalni zračni prijevoz i lansiranje svemirskih letjelica i tereta (uključujući satelite) te robe u međunarodnom provozu (uključujući robu koja se prevozi). To se izuzeće ne primjenjuje na osiguranje za kabotažu ili povezane djelatnosti.
Postojeće mjere:	Decreto con Fuerza de Ley Nº251, *Službeni list* od 22. svibnja 1931., Ley de Seguros, glava I., članak 4.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Socijalne usluge
Predmetne obveze:	Pristup tržištu Prekogranično pružanje financijskih usluga Zahtjevi u pogledu rezultata
Razina vlasti:	Središnja
Opis:	Čile zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga provedbe zakona i izvršavanja kazni i sljedećih usluga ako je riječ o socijalnim uslugama čije je uvođenje ili daljnje pružanje u javnom interesu: sigurnost ili osiguranje dohotka, socijalna sigurnost ili osiguranje, socijalna skrb, javno obrazovanje, javno osposobljavanje, zdravstvena skrb i skrb za djecu.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Svi
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori

([2]) Podrazumijeva se da se ta rezerva ne primjenjuje na usluge reosiguranja.

Opis:	U slučaju prijenosa ili raspolaganja nekim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog ili vladinog subjekta, Čile zadržava pravo zabrane ili uvođenja ograničenja prava vlasništva nad navedenim udjelom ili imovinom te nad pravom stranih ulagatelja ili njihovih ulaganja da upravljaju društvom u državnom vlasništvu koje je stvoreno unutar tog okvira ili da upravljaju ulaganjima koje je to društvo ostvarilo. U vezi s takvim prijenosom ili raspolaganjem Čile može donijeti ili provoditi bilo koju mjeru koja se odnosi na državljanstvo članova više uprave i upravnog odbora. Državno trgovačko društvo znači bilo koje trgovačko društvo u vlasništvu Čilea ili kojim upravlja Čile putem udjela u vlasništvu istog i uključuje trgovačko društvo osnovano nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili raspolaganja vlastitim udjelom u kapitalu ili imovinom postojećeg državnog trgovačkog društva ili vladinog subjekta.

PRILOG 28.-A

JAVNA NABAVA

STRANKA EU

ODJELJAK A

SUBJEKTI SREDIŠNJE VLASTI

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 130 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 130 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Radovi

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

1. Subjekti Europske unije:

(a) Vijeće Europske unije;

(b) Europska komisija; i

(c) Europska služba za vanjsko djelovanje (EEAS).

2. Javni naručitelji središnje vlasti država članica Europske Unije:

BELGIJA

1. Services publics fédéraux:	1. Federale Overheidsdiensten:
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg;
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid;
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;

SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté Et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments:	2. Regie der Gebouwen:
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales Pour travailleurs indépendants;	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
La Poste (*)	De Post (*)

(*) Poštanske djelatnosti u skladu sa zakonom od 24. prosinca 1993.

BUGARSKA

Администрация на Народното събрание (Uprava Nacionalne skupštine);

Администрация на Президента (Uprava Ureda predsjednika);

Администрация на Министерския съвет (Uprava Vijeća ministara);

Конституционен съд (Ustavni sud);

Българска народна банка (Bugarska narodna banka);

Министерство на външните работи (Ministarstvo vanjskih poslova);

Министерство на вътрешните работи (Ministarstvo unutarnjih poslova);

Министерство на извънредните ситуации (Ministarstvo izvanrednih situacija);

Министерство на държавната администрация и административната реформа (Ministarstvo državne uprave i administrativne reforme);

Министерство на земеделието и храните (Ministarstvo poljoprivrede i hrane);

Министерство на здравеопазването (Ministarstvo zdravlja);

Министерство на икономиката и енергетиката (Ministarstvo gospodarstva i energetike);

Министерство на културата (Ministarstvo kulture);

Министерство на образованието и науката (Ministarstvo obrazovanja i znanosti);

Министерство на околната среда и водите (Ministarstvo zaštite okoliša i voda);

Министерство на отбраната (Ministarstvo obrane);

Министерство на правосъдието (Ministarstvo pravosuđa);

Министерство на регионалното развитие и благоустройството (Ministarstvo regionalnog razvoja i javnih radova);

Министерство на транспорта (Ministarstvo prometa);

Министерство на труда и социалната политика (Ministarstvo rada i socijalne politike);

Министерство на финансите (Ministarstvo financija);

държавни агенции, държавни комисии, изпълнителни агенции и други държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт (državne agencije, državna povjerenstva, izvršne agencije i druga državna tijela koja su uspostavljena zakonom ili odlukom Vijeća ministara i koja imaju funkciju povezanu s provedbom izvršne vlasti):

Агенция за ядрено регулиране (Regulatorna agencija za nuklearnu energiju);

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (Državno regulatorno povjerenstvo za energetiku i vode);

Държавна комисия по сигурността на информацията (Državno povjerenstvo za informacijsku sigurnost);

Комисия за защита на конкуренцията (Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja);

Комисия за защита на личните данни (Povjerenstvo za zaštitu osobnih podataka);

Комисия за защита от дискриминация (Povjerenstvo za zaštitu od diskriminacije);

Комисия за регулиране на съобщенията (Povjerenstvo za regulaciju komunikacija);

Комисия за финансов надзор (Povjerenstvo za financijski nadzor);

Патентно ведомство на Република България (Patentni ured Republike Bugarske);

Сметна палата на Република България (Nacionalni ured za reviziju Republike Bugarske);

Агенция за приватизация (Agencija za privatizaciju);

Агенция за следприватизационен контрол (Agencija za postprivatizacijsku kontrolu);

Български институт по метрология (Bugarski institut za mjeriteljstvo);

Държавна агенция „Архиви" (Državna agencija „Arhiv");

Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси" (Državna agencija „Državne pričuve i ratne zalihe");

Държавна агенция за бежанците (Državna agencija za izbjeglice);

Държавна агенция за българите в чужбина (Državna agencija za Bugare u inozemstvu);

Държавна агенция за закрила на детето (Državna agencija za zaštitu djece);

Държавна агенция за информационни технологии и съобщения (Državna agencija za informacijsku tehnologiju i komunikacije);

Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (Državna agencija za mjeriteljski i tehnički nadzor);

Държавна агенция за младежта и спорта (Državna agencija za mlade i sport);

Държавна агенция по туризма (Državna agencija za turizam);

Държавна комисия по стоковите борси и тържища (Državno povjerenstvo za robne burze i tržnice);

Институт по публична администрация и европейска интеграция (Institut za javnu upravu i europsku integraciju);

Национален статистически институт (Nacionalni institut za statistiku);

Агенция „Митници” (Carinska agencija);

Агенция за държавна и финансова инспекция (Agencija za nadzor javnih financija);

Агенция за държавни вземания (Agencija za povrat državnih potraživanja);

Агенция за социално подпомагане (Agencija za socijalnu pomoć);

Държавна агенция „Национална сигурност” (Državna agencija „Nacionalna sigurnost”);

Агенция за хората с увреждания (Agencija za osobe s invaliditetom);

Агенция по вписванията (Agencija za registar);

Агенция по енергийна ефективност (Agencija za energetsku učinkovitost);

Агенция по заетостта (Agencija za zapošljavanje);

Агенция по геодезия, картография и кадастър (Agencija za geodeziju, kartografiju i katastar);

Агенция по обществени поръчки (Agencija za javnu nabavu);

Българска агенция за инвестиции (Bugarska agencija za ulaganja);

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация” (Glavna uprava „Uprava za civilno zrakoplovstvo”);

Дирекция за национален строителен контрол (Uprava za nacionalni nadzor gradnje);

Държавна комисия по хазарта (Državno povjerenstvo za igre na sreću);

Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация” (Izvršna agencija „Uprava za automobile”);

Изпълнителна агенция „Борба с градушките” (Izvršna agencija „Sprečavanje tuče”);

Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация” (Izvršna agencija „Bugarska služba za akreditacije”);

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда” (Izvršna agencija „Opći inspektorat rada”);

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация” (Izvršna agencija „Uprava za željeznice”);

Изпълнителна агенция „Морска администрация” (Izvršna agencija „Uprava za pomorstvo”);

Изпълнителна агенция „Национален филмов център” (Izvršna agencija „Nacionalni filmski centar”);

Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация” (Izvršna agencija „Lučka uprava”);

Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав” (Izvršna agencija „Istraživanje i održavanje rijeke Dunava”);

Фонд „Републиканска пътна инфраструктура” (Nacionalni infrastrukturni fond);

Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози (Izvršna agencija za ekonomsku analizu i prognoze);

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (Izvršna agencija za promicanje malih i srednjih poduzeća);

Изпълнителна агенция по лекарствата (Izvršna agencija za lijekove);

Изпълнителна агенция по лозата и виното (Izvršna agencija za vinovu lozu i vino);

Изпълнителна агенция по околна среда (Izvršna agencija za zaštitu okoliša);

Изпълнителна агенция по почвените ресурси (Izvršna agencija za zemljišne resurse);

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (Izvršna agencija za ribarstvo i akvakulturu);

Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (Izvršna

agencija za odabir i razmnožavanje u uzgoju životinja);

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (Izvršna agencija za ispitivanje biljnih sorti, inspekcije na terenu i kontrolu sjemenja);

Изпълнителна агенция по трансплантация (Izvršna agencija za transplantacije);

Изпълнителна агенция по хидромелиорации (Izvršna agencija za hidromelioraciju);

Комисията за защита на потребителите (Povjerenstvo za zaštitu potrošača);

Контролно-техническата инспекция (Kontrolno-tehnički inspektorat);

Национална агенция за приходите (Nacionalna porezna agencija);

Национална ветеринарномедицинска служба (Nacionalna veterinarska služba);

Национална служба за растителна защита (Nacionalna služba za zaštitu bilja);

Национална служба по зърното и фуражите (Nacionalna služba za žitarice i hranu za životinje);

Държавна агенция по горите (Državna agencija za šumarstvo).

ČEŠKA

1. Ministerstvo dopravy (Ministarstvo prometa);
2. Ministerstvo financí (Ministarstvo financija);
3. Ministerstvo kultury (Ministarstvo kulture);
4. Ministerstvo obrany (Ministarstvo obrane);
5. Ministerstvo pro místní rozvoj (Ministarstvo regionalnog razvoja);
6. Ministerstvo práce a sociálních věcí (Ministarstvo rada i socijalnih pitanja);
7. Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ministarstvo industrije i trgovine);
8. Ministerstvo spravedlnosti (Ministarstvo pravosuđa);
9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (Ministarstvo obrazovanja, mladih i sporta);
10. Ministerstvo vnitra (Ministarstvo unutarnjih poslova);
11. Ministerstvo zahraničních věcí (Ministarstvo vanjskih poslova);
12. Ministerstvo zdravotnictví (Ministarstvo zdravlja);
13. Ministerstvo zemědělství (Ministarstvo poljoprivrede);
14. Ministerstvo životního prostředí (Ministarstvo zaštite okoliša);
15. Poslanecká sněmovna PČR (Zastupnički dom Parlamenta Češke Republike);
16. Senát PČR (Senat Parlamenta Češke Republike);
17. Kancelář prezidenta (Ured predsjednika);
18. Český statistický úřad (Češki ured za statistiku);
19. Český úřad zeměměřičský a katastrální (Češki ured za geodetsku izmjeru, kartiranje i katastar);
20. Úřad průmyslového vlastnictví (Ured za industrijsko vlasništvo);
21. Úřad pro ochranu osobních údajů (Ured za zaštitu osobnih podataka);
22. Bezpečnostní informační služba (Sigurnosna obavještajna služba);
23. Národní bezpečnostní úřad (Nacionalno tijelo za sigurnost);

24. Česká akademie věd (Znanstvena akademija Češke Republike);

25. Vězeňská služba (Služba za zatvore);

26. Český báňský úřad (Češko tijelo za rudarstvo);

27. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Ured za zaštitu tržišnog natjecanja);

28. Správa státních hmotných rezerv (Uprava za državne materijalne pričuve);

29. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (Državni ured za nuklearnu sigurnost);

30. Energetický regulační úřad (Regulatorni ured za energetiku);

31. Úřad vlády České republiky (Ured Vlade Češke Republike);

32. Ústavní soud (Ustavni sud);

33. Nejvyšší soud (Vrhovni sud);

34. Nejvyšší správní soud (Vrhovni upravni sud);

35. Nejvyšší státní zastupitelství (Ured glavnog državnog odvjetnika);

36. Nejvyšší kontrolní úřad (Vrhovni ured za reviziju);

37. Kancelář Veřejného ochránce práv (Ured javnog pravobranitelja);

38. Grantová agentura České republiky (Znanstvena zaklada Češke Republike);

39. Státní úřad inspekce práce (Državni ured za inspekciju rada); i

40. Český telekomunikační úřad (Češki ured za telekomunikacije).

DANSKA

1. Folketinget (Danski parlament);

2. Rigsrevisionen (Nacionalni ured za reviziju);

3. Statsministeriet (Ured predsjednika vlade);

4. Udenrigsministeriet (Ministarstvo vanjskih poslova);

5. Beskæftigelsesministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministarstvo zapošljavanja - pet institucija i agencija);

6. Domstolsstyrelsen (sudska uprava);

7. Finansministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministarstvo financija - pet institucija i agencija);

8. Forsvarsministeriet - 5 styrelser og institutioner (Ministarstvo obrane - pet institucija i agencija);

9. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse - Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (Ministarstvo unutarnjih poslova i zdravlja - nekoliko agencija i ustanova, uključujući Statens Serum Institut);

10. Justitsministeriet - Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Ministarstvo pravosuđa - načelnik policije, jedna uprava i nekoliko agencija);

11. Kirkeministeriet - 10 stiftsøvrigheder (Ministarstvo vjerskih pitanja - deset biskupijskih tijela);

12. Kulturministeriet - 4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (Ministarstvo kulture - četiri odjela i nekoliko ustanova);

13. Miljøministeriet - 5 styrelser (Ministarstvo zaštite okoliša - pet agencija);

14. Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration - 1 styrelse (Ministarstvo izbjeglica, imigracije i integracije - jedna agencija);

15. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - 4 direktorater og institutioner (Ministarstvo hrane, poljoprivrede i ribarstva - četiri uprave i ustanove);

16. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling - Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (Ministarstvo znanosti, tehnologije i inovacija - nekoliko agencija i ustanova, uključujući državni laboratorij Risoe i danske državne ustanove za istraživanje i obrazovanje);

17. Skatteministeriet - 1 styrelse og institutioner (Ministarstvo oporezivanja - jedna agencija i nekoliko ustanova);

18. Velfærdsministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministarstvo socijalne skrbi - tri agencije i institucije);

19. Transportministeriet - 7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet (Ministarstvo prometa - sedam agencija i ustanova, uključujući Øresundsbrokonsortiet);

20. Undervisningsministeriet - 3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (Ministarstvo obrazovanja - tri agencije, četiri obrazovne ustanove, pet drugih ustanova);

21. Økonomi- og Erhvervsministeriet – Adskillige styrelser og institutioner (Ministarstvo gospodarstva i poduzetništva – nekoliko agencija i ustanova);

22. Klima- og Energiministeriet - 3 styrelser og institutioner (Ministarstvo klimatskih promjena i energetike - tri agencije i ustanove).

NJEMAČKA

1.	Savezno ministarstvo vanjskih poslova;	Auswärtiges Amt;
2.	Ured saveznog kancelara;	Bundeskanzleramt;
3.	Savezno ministarstvo rada i socijalne skrbi;	Bundesministerium für Arbeit und Soziales;
4.	Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja;	Bundesministerium für Bildung und Forschung;
5.	Savezno ministarstvo za hranu, poljoprivredu i zaštitu potrošača;	Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz;
6.	Savezno ministarstvo financija;	Bundesministerium der Finanzen;
7.	Savezno ministarstvo unutarnjih poslova (samo proizvodi za civilnu upotrebu);	Bundesministerium des Innern;
8.	Savezno ministarstvo zdravlja;	Bundesministerium für Gesundheit;
9.	Savezno ministarstvo za obitelj, starije osobe, žene i mlade;	Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend;
10.	Savezno ministarstvo pravosuđa;	Bundesministerium der Justiz;
11.	Savezno ministarstvo prometa, graditeljstva i urbanističkog razvoja;	Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung;
12.	Savezno ministarstvo gospodarstva i tehnologije;	Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie;
13.	Savezno ministarstvo za gospodarsku suradnju i razvoj;	Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung;
14.	Savezno ministarstvo obrane; i	Bundesministerium der Verteidigung;
15.	Savezno ministarstvo za okoliš, očuvanje prirode i sigurnost reaktora.	Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit.

ESTONIJA

1. Vabariigi Presidendi Kantselei (Ured predsjednika Republike Estonije);

2. Eesti Vabariigi Riigikogu (Parlament Republike Estonije);

3. Eesti Vabariigi Riigikohus (Vrhovni sud Republike Estonije);

4. Riigikontroll (Državni ured za reviziju Republike Estonije);

5. Õiguskantsler (Ministar pravosuđa);
6. Riigikantselei (Ured vlade);
7. Rahvusarhiiv (Estonski nacionalni arhiv);
8. Haridus- ja Teadusministeerium (Ministarstvo obrazovanja i istraživanja);
9. Justiitsministeerium (Ministarstvo pravosuđa);
10. Kaitseministeerium (Ministarstvo obrane);
11. Keskkonnaministeerium (Ministarstvo zaštite okoliša);
12. Kultuuriministeerium (Ministarstvo kulture);
13. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Ministarstvo gospodarstva i komunikacija);
14. Põllumajandusministeerium (Ministarstvo poljoprivrede);
15. Rahandusministeerium (Ministarstvo financija);
16. Siseministeerium (Ministarstvo unutarnjih poslova);
17. Sotsiaalministeerium (Ministarstvo socijalnih pitanja);
18. Välisministeerium (Ministarstvo vanjskih poslova);
19. Keeleinspektsioon (Jezični inspektorat);
20. Riigiprokuratuur (Ured državnog odvjetnika);
21. Teabeamet (Informacijska služba);
22. Maa-amet (Estonska zemljišna služba);
23. Keskkonnainspektsioon (Inspektorat za zaštitu okoliša);
24. Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus (Centar za zaštitu i uzgoj šuma);
25. Muinsuskaitseamet (Služba za baštinu);
26. Patendiamet (Patentni ured);
27. Tehnilise Järelevalve Amet (Estonsko tijelo za tehnički nadzor);
28. Tarbijakaitseamet (Služba za zaštitu potrošača);
29. Riigihangete Amet (Ured za javnu nabavu);
30. Taimetoodangu Inspektsioon (Inspektorat za proizvodnju bilja);
31. Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (Služba za poljoprivredne registre i informacije);
32. Veterinaar- ja Toiduamet (Služba za veterinarstvo i hranu);
33. Konkurentsiamet (Estonsko tijelo za tržišno natjecanje);
34. Maksu- ja Tolliamet (Porezna i carinska služba);
35. Statistikaamet (Estonska služba za statistiku);
36. Kaitsepolitseiamet (Služba za sigurnost);
37. Kodakondsus- ja Migratsiooniamet (Služba za državljanstvo i migracije);
38. Piirivalveamet (Nacionalna služba za graničnu policiju);
39. Politseiamet (Nacionalna policijska služba);
40. Eesti Kohtuekspertiisi ja Instituut (Centar forenzičke službe);

41. Keskkriminaalpolitsei (Središnja kriminalistička policija);
42. Päästeamet (Služba za spašavanje);
43. Andmekaitse Inspektsioon (Estonski inspektorat za zaštitu podataka);
44. Ravimiamet (Državna agencija za lijekove);
45. Sotsiaalkindlustusamet (Odbor za socijalno osiguranje);
46. Tööturuamet (Služba za tržište rada);
47. Tervishoiuamet (Služba za zdravstvenu skrb);
48. Tervisekaitseinspektsioon (Inspektorat za zdravstvenu zaštitu);
49. Tööinspektsioon (Inspektorat rada);
50. Lennuamet (Estonska uprava za civilno zrakoplovstvo);
51. Maanteeamet (Estonska uprava za ceste);
52. Veeteede Amet (Uprava za pomorstvo);
53. Julgestuspolitsei (Središnja policija za zaštitu);
54. Kaitseressursside Amet (Agencija za obrambene resurse);
55. Kaitseväe Logistikakeskus (Logistički centar obrambenih snaga).

IRSKA

1. President's Establishment (Ured predsjednika);
2. Houses of the Oireachtas – Parliament (Parlament);
3. Department of the Taoiseach – Prime Minister (Predsjednik vlade);
4. Central Statistics Office (Središnji ured za statistiku);
5. Department of Finance (Ministarstvo financija);
6. Office of the Comptroller and Auditor General (Ured kontrolora i glavnog revizora);
7. Office of the Revenue Commissioners (Ured porezne i carinske uprave);
8. Office of Public Works (Ured za javne radove);
9. State Laboratory (Državni laboratorij);
10. Office of the Attorney General (Ured glavnog tužitelja);
11. Office of the Director of Public Prosecutions (Ured ravnatelja državnog odvjetništva);
12. Valuation Office (Ured za procjenu nekretnina);
13. Commission for Public Service Appointments (Povjerenstvo za imenovanje javnih službenika);
14. Office of the Ombudsman (Ured pravobranitelja);
15. Chief State Solicitor's Office (Ured glavnog državnog odvjetnika);
16. Department of Justice, Equality and Law Reform (Ministarstvo za pravosuđe, ravnopravnost i reformu zakonodavstva);
17. Courts Service (Sudska služba);
18. Prisons Service (Zatvorska služba);
19. Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests (Ured povjerenika za dobrotvorne donacije i ostavštinu);
20. Department of the Environment, Heritage and Local Government (Ministarstvo zaštite okoliša, baštine i lokalnih tijela vlasti);

21. Department of Education and Science (Ministarstvo obrazovanja i znanosti);

22. Department of Communications, Energy and Natural Resources (Ministarstvo komunikacija, energije i prirodnih resursa);

23. Department of Agriculture, Fisheries and Food (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i hrane);

24. Department of Transport (Ministarstvo prometa);

25. Department of Health and Children (Ministarstvo zdravlja i djece);

26. Department of Enterprise, Trade and Employment (Ministarstvo poduzetništva, trgovine i zapošljavanja);

27. Department of Arts, Sports and Tourism (Ministarstvo za umjetnost, sport i turizam);

28. Department of Defence (Ministarstvo obrane);

29. Department of Foreign Affairs (Ministarstvo vanjskih poslova);

30. Department of Social and Family Affairs (Ministarstvo socijalne sigurnosti i obitelji);

31. Department of Community, Rural and Gaeltacht Affairs (Ministarstvo za društvena pitanja, ruralne zajednice i regije u kojima se govori gelski jezik);

32. Arts Council (Vijeće za umjetnost);

33. National Gallery (Nacionalna galerija).

GRČKA

1. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministarstvo unutarnjih poslova);

2. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministarstvo vanjskih poslova);

3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Ministarstvo gospodarstva i financija);

4. Υπουργείο Ανάπτυξης (Ministarstvo razvoja);

5. Υπουργείο Δικαιοσύνης (Ministarstvo pravosuđa);

6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Ministarstvo obrazovanja i religije);

7. Υπουργείο Πολιτισμού (Ministarstvo kulture);

8. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ministarstvo zdravlja i društvene solidarnosti);

9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog planiranja i javnih radova);

10. Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Ministarstvo zapošljavanja i socijalne zaštite);

11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (Ministarstvo prometa i komunikacija);

12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Ministarstvo ruralnog razvoja i hrane);

13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Ministarstvo trgovačke mornarice, Egejskog mora i politike otokâ);

14. Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης (Ministarstvo za Makedoniju i Traciju);

15. Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας (Glavno tajništvo za komunikaciju);

16. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης (Glavno tajništvo za informacije);

17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Glavno tajništvo za mlade);

18. Γενική Γραμματεία Ισότητας (Glavno tajništvo za jednakost);

19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Glavno tajništvo za socijalnu sigurnost);

20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (Glavno tajništvo za Grke u inozemstvu);

21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (Glavno tajništvo za industriju);

22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Glavno tajništvo za istraživanje i tehnologiju);
23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Glavno tajništvo za sport);
24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Glavno tajništvo za javne radove);
25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Nacionalna služba za statistiku);
26. Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας (Nacionalno vijeće za socijalnu skrb);
27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Radnička organizacija za stanovanje);
28. Εθνικό Τυπογραφείο (Nacionalna tiskara);
29. Γενικό Χημείο του Κράτους (Opći državni laboratorij);
30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Grčki fond za autoceste);
31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Sveučilište u Ateni);
32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Sveučilište u Solunu);
33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Sveučilište u Traciji);
34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Egejsko sveučilište);
35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Sveučilište u Ioannini);
36. Πανεπιστήμιο Πατρών (Sveučilište u Patrasu);
37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Makedonsko sveučilište);
38. Πολυτεχνείο Κρήτης (Politehničko sveučilište na Kreti);
39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων (Tehnička škola Sivitanidios);
40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο (Bolnica Eginitio);
41. Αρεταίειο Νοσοκομείο (Bolnica Areteio);
42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (Nacionalni centar za javnu upravu);
43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (Javna organizacija za upravljanje materijalima A. E.);
44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Organizacija za osiguranje poljoprivrednika);
45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Organizacija za gradnju škola);
46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (Glavni stožer vojske);
47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (Glavni stožer mornarice);
48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (Glavni stožer zrakoplovstva);
49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Grčko povjerenstvo za atomsku energiju);
50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Glavno tajništvo za dodatno obrazovanje);
51. Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Glavno tajništvo za trgovinu);
52. Ελληνικά Ταχυδρομεία (Helenska pošta) (EL. TA).

ŠPANJOLSKA

1. Presidencia de Gobierno;
2. Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación;
3. Ministerio de Justicia;
4. Ministerio de Defensa;

5. Ministerio de Economía y Hacienda;

6. Ministerio del Interior;

7. Ministerio de Fomento;

8. Ministerio de Educación y Ciencia;

9. Ministerio de Industria, Turismo y Comercio;

10. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales;

11. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación;

12. Ministerio de la Presidencia;

13. Ministerio de Administraciones Públicas;

14. Ministerio de Cultura;

15. Ministerio de Sanidad y Consumo;

16. Ministerio de Medio Ambiente;

17. Ministerio de Vivienda.

FRANCUSKA

Ministères:

Services du Premier ministre;

Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports;

Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales;

Ministère chargé de la justice;

Ministère chargé de la défense;

Ministère chargé des affaires étrangères et européennes;

Ministère chargé de l'éducation nationale;

Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi;

Secrétariat d'État aux transports;

Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur;

Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité;

Ministère chargé de la culture et de la communication;

Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique;

Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche;

Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche;

Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables;

Secrétariat d'État à la fonction publique;

Ministère chargé du logement et de la ville;

Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie;

Secrétariat d'État à l'outre-mer;

Secrétariat d'État à la jeunesse et aux sports et de la vie associative;

Secrétariat d'État aux anciens combattants;

Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement;

Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques;

Secrétariat d'État aux affaires européennes;

Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme;

Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme;

Secrétariat d'État à la politique de la ville;

Secrétariat d'État à la solidarité;

Secrétariat d'État en charge de l'emploi;

Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services;

Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale;

Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire;.

Établissements publics nationaux:

Académie de France à Rome;

Académie de marine;

Académie des sciences d'outre-mer;

Agence Centrale des Organismes de Sécurité Sociale (A.C.O.S.S.);

Agences de l'eau;

Agence Nationale de l'Accueil des Étrangers et des migrations;

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT);

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH);

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Égalité des Chances;

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM);

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA);

Bibliothèque nationale de France;

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg;

Caisse des Dépôts et Consignations;

Caisse nationale des autoroutes (CNA);

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS);

Caisse de garantie du logement locatif social;

Casa de Velasquez;

Centre d'enseignement zootechnique;

Centre hospitalier national des Quinze-Vingts;

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro);

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale;

Centre des Monuments Nationaux;

Centre national d'art et de culture Georges Pompidou;

Centre national de la cinématographie;

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements adaptés;

Centre National d'Études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF);

École nationale supérieure de Sécurité Sociale;

Centre national du livre;

Centre national de documentation pédagogique;

Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS);

Centre national professionnel de la propriété forestière;

Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S);

Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS);

Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS);

Collège de France;

Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres;

Conservatoire National des Arts et Métiers;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris;

Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon;

Conservatoire national supérieur d'art dramatique;

École centrale de Lille;

École centrale de Lyon;

École centrale des arts et manufactures;

École française d'archéologie d'Athènes;

École française d'Extrême-Orient;

École française de Rome;

École des hautes études en sciences sociales;

École nationale d'administration;

École nationale de l'aviation civile (ENAC);

École nationale des Chartes;

École nationale d'équitation;

École Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg;

Écoles nationales d'ingénieurs;

École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes;

Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles;

École nationale de la magistrature;

Écoles nationales de la marine marchande;

École nationale de la santé publique (ENSP);

École nationale de ski et d'alpinisme;

École nationale supérieure des arts décoratifs;

École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix;

Écoles nationales supérieures d'arts et métiers;

École nationale supérieure des beaux-arts;

École nationale supérieure de céramique industrielle;

École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA);

École Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires;

Écoles nationales vétérinaires;

École nationale de voile;

Écoles normales supérieures;

École polytechnique;

École de viticulture Avize (Marne);

Établissement national d'enseignement agronomique de Dijon;

Établissement national des invalides de la marine (ENIM);

Établissement national de bienfaisance Koenigswarter;

Fondation Carnegie;

Fondation Singer-Polignac;

Haras nationaux;

Hôpital national de Saint-Maurice;

Institut français d'archéologie orientale du Caire;

Institut géographique national;

Institut National des Appellations d'origine;

Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes;

Institut National d'Études Démographiques (I.N.E.D);

Institut National d'Horticulture;

Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire;

Institut national des jeunes aveugles Paris;

Institut national des jeunes sourds Bordeaux;

Institut national des jeunes sourds Chambéry;

Institut national des jeunes sourds Metz;

Institut national des jeunes sourds Paris;

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P);

Institut national de la propriété industrielle;

Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A);

Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P);

Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M);

Institut National des Sciences de l'Univers;

Institut National des Sports et de l'Éducation Physique;

Instituts nationaux polytechniques;

Instituts nationaux des sciences appliquées;

Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA);

Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS);

Institut de Recherche pour le Développement;

Instituts régionaux d'administration;

Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech);

Institut supérieur de mécanique de Paris;

Institut Universitaires de Formation des Maîtres;

Musée de l'armée;

Musée Gustave-Moreau;

Musée national de la marine;

Musée national J.-J.-Henner;

Musée national de la Légion d'honneur;

Musée de la Poste;

Muséum National d'Histoire Naturelle;

Musée Auguste-Rodin;

Observatoire de Paris;

Office français de protection des réfugiés et apatrides;

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC);

Office national de la chasse et de la faune sauvage;

Office National de l'eau et des milieux aquatiques;

Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP);

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie;

Palais de la découverte;

Parcs nationaux;

Universités.

Autre organisme public national:

Union des groupements d'achats publics (UGAP);

Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E);

Autorité indépendante des marchés financiers;

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF);

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS);

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS).

HRVATSKA

1. Hrvatski sabor;
2. Predsjednik Republike Hrvatske;
3. Ured predsjednika Republike Hrvatske;
4. Ured predsjednika Republike Hrvatske nakon isteka mandata;
5. Vlada Republike Hrvatske;
6. uredi Vlade Republike Hrvatske;
7. Ministarstvo gospodarstva;
8. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije;
9. Ministarstvo financija;
10. Ministarstvo obrane;
11. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova;
12. Ministarstvo unutarnjih poslova;
13. Ministarstvo pravosuđa;
14. Ministarstvo uprave;
15. Ministarstvo poduzetništva i obrta;
16. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava;
17. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture;
18. Ministarstvo poljoprivrede;
19. Ministarstvo turizma;
20. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode;
21. Ministarstvo prostornoga uređenja i graditeljstva;
22. Ministarstvo branitelja;
23. Ministarstvo socijalne politike i mladih;
24. Ministarstvo zdravstva;
25. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta;
26. Ministarstvo kulture;
27. državne upravne organizacije;
28. županijski uredi državne uprave;
29. Ustavni sud Republike Hrvatske;
30. Vrhovni sud Republike Hrvatske;
31. sudovi;
32. Državno sudbeno vijeće;
33. državna odvjetništva;
34. Državnoodvjetničko vijeće;

35. pravobraniteljstva;

36. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave;

37. Hrvatska narodna banka;

38. državne agencije i državni uredi;

39. Državni ured za reviziju.

ITALIJA

Tijela za nabavu:

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri (Predsjedništvo Vijeća ministara);

2. Ministero degli Affari Esteri (Ministarstvo vanjskih poslova);

3. Ministero dell'Interno (Ministarstvo unutarnjih poslova);

4. Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace) (Ministarstvo pravosuđa i sudova (osim *giudici di pace*));

5. Ministero della Difesa (Ministarstvo obrane);

6. Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ministarstvo gospodarstva i financija);

7. Ministero dello Sviluppo Economico (Ministarstvo gospodarskog razvoja);

8. Ministero del Commercio internazionale (Ministarstvo međunarodne trgovine);

9. Ministero delle Comunicazioni (Ministarstvo komunikacija);

10. Ministero delle Politiche Agricole e Forestali (Ministarstvo poljoprivredne i šumarske politike);

11. Ministero dell'Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare (Ministarstvo zaštite okoliša, kopna i mora);

12. Ministero delle Infrastrutture (Ministarstvo infrastrukture);

13. Ministero dei Trasporti (Ministarstvo prometa);

14. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali e della Previdenza sociale (Ministarstvo rada, socijalne politike i socijalne sigurnosti);

15. Ministero della Solidarietà sociale (Ministarstvo društvene solidarnosti);

16. Ministero della Salute (Ministarstvo zdravlja);

17. Ministero dell'Istruzione dell' università e della ricerca (Ministarstvo obrazovanja, sveučilišta i istraživanja);

18. Ministero per i Beni e le Attività culturali comprensivo delle sue articolazioni periferiche (Ministarstvo baštine i kulture, uključujući njemu podređena tijela).

II. Druga državna javna tijela:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici) ([1]).

CIPAR

1. Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο (Predsjednik i Ured predsjednika);

2. Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης (Ured koordinatora za usklađivanje);

3. Υπουργικό Συμβούλιο (Vijeće ministara);

4. Βουλή των Αντιπροσώπων (Zastupnički dom);

5. Δικαστική Υπηρεσία (Pravosudna služba);

([1]) Djeluje u svojstvu središnjeg tijela za nabavu za cjelokupnu talijansku državnu upravu.

6. Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Pravosudni ured Republike);

7. Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας (Ured Republike za reviziju);

8. Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Povjerenstvo za javnu službu);

9. Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Povjerenstvo za obrazovanje);

10. Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως (Ured povjerenika za upravu (pravobranitelj));

11. Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja);

12. Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Služba za unutarnju reviziju);

13. Γραφείο Προγραμματισμού (Ured za planiranje);

14. Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας (Riznica Republike);

15. Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Ured povjerenika za zaštitu osobnih podataka);

16. Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων (Ured povjerenika za javne potpore);

17. Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (Revizijsko tijelo za javne natječaje);

18. Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Tijelo za nadzor i razvoj zadruga);

19. Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων (Revizijsko tijelo za izbjeglice);

20. Υπουργείο Άμυνας (Ministarstvo obrane);

21. Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Ministarstvo poljoprivrede, prirodnih resursa i zaštite okoliša):

    1. Τμήμα Γεωργίας (Odjel za poljoprivredu);

    2. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (Veterinarske službe);

    3. Τμήμα Δασών (Odjel za šumarstvo);

    4. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Odjel za vodni razvoj);

    5. Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (Odjel za geološku izmjeru);

    6. Μετεωρολογική Υπηρεσία (Meteorološka služba);

    7. Τμήμα Αναδασμού (Odjel za okrupnjavanje zemljišta);

    8. Υπηρεσία Μεταλλείων (Služba za rudarstvo);

    9. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών (Institut za istraživanja u poljoprivredi);

    10. Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (Odjel za ribarstvo i istraživanja mora);

22. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Ministarstvo pravosuđa i javnog reda):

    1. Αστυνομία (Policija);

    2. Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (Ciparska vatrogasna služba);

    3. Τμήμα Φυλακών (Odjel za zatvore);

23. Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Ministarstvo trgovine, industrije i turizma):

    1. Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (Odjel za registraciju trgovačkih društava i stečajne upravitelje);

24. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ministarstvo rada i socijalnog osiguranja):

    1. Τμήμα Εργασίας (Odjel za rad);

2. Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Odjel za socijalno osiguranje);

3. Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (Odjel za socijalnu skrb);

4. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (Centar za produktivnost Cipar);

5. Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (Visoka škola za hotelijerstvo Cipar);

6. Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (Visoka tehnička škola);

7. Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (Odjel za inspekcije rada);

8. Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων (Odjel za radne odnose)

25. Υπουργείο Εσωτερικών (Ministarstvo unutarnjih poslova):

1. Επαρχιακές Διοικήσεις (okružne uprave);

2. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Odjel za prostorno planiranje i stanovanje);

3. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως (Odjel za matične urede i migracije);

4. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (Odjel za zemljišta i izmjeru);

5. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (Ured za medije i informiranje);

6. Πολιτική Άμυνα (Civilna obrana);

7. Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων (Služba za zbrinjavanje i rehabilitaciju raseljenih osoba);

8. Υπηρεσία Ασύλου (Služba za azil);

26. Υπουργείο Εξωτερικών (Ministarstvo vanjskih poslova);

27. Υπουργείο Οικονομικών (Ministarstvo financija):

1. Τελωνεία (Carine i trošarine);

2. Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Porezna uprava);

3. Στατιστική Υπηρεσία (Služba za statistiku);

4. Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (Odjel za državnu kupnju i javnu nabavu);

5. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Odjel za javnu upravu i osoblje);

6. Κυβερνητικό Τυπογραφείο (Državna tiskara);

7. Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (Odjel za usluge u informacijskoj tehnologiji);

28. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Ministarstvo obrazovanja i kulture);

29. Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων (Ministarstvo komunikacija i radova):

1. Τμήμα Δημοσίων Έργων (Odjel za javne radove);

2. Τμήμα Αρχαιοτήτων (Odjel za antikvitete);

3. Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας (Odjel za civilno zrakoplovstvo);

4. Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας (Odjel za trgovačku mornaricu);

5. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Odjel za poštanske službe);

6. Τμήμα Οδικών Μεταφορών (Odjel za cestovni promet);

7. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Odjel za električne i mehaničke poslove);

8. Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Odjel za elektroničke telekomunikacije);

30. Υπουργείο Υγείας (Ministarstvo zdravlja):

1. Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (farmaceutske službe);

2. Γενικό Χημείο (Opći laboratorij);

3. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (medicinske službe i službe za javno zdravlje);

4. Οδοντιατρικές Υπηρεσίες (stomatološke službe); i

5. Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (službe za psihičko zdravlje).

LATVIJA

A. Ministrijas, īpašu ministru sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (ministarstva, tajništva ministara za posebne zadaće i njima podređene institucije):

1. Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo obrane i podređene institucije);

2. Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministarstvo vanjskih poslova i podređene institucije);

3. Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo gospodarstva i podređene institucije);

4. Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo financija i podređene institucije);

5. Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo unutarnjih poslova i podređene institucije);

6. Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo obrazovanja i znanosti te podređene institucije);

7. Kultūras ministrija un tas padotībā esošās iestādes (Ministarstvo kulture i podređene institucije);

8. Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo socijalne skrbi i podređene institucije);

9. Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo prometa i podređene institucije);

10. Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo pravosuđa i podređene institucije);

11. Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo zdravlja i podređene institucije);

12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo zaštite okoliša i regionalnog razvoja te podređene institucije);

13. Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes (Ministarstvo poljoprivrede i podređene institucije);

14. Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes (ministarstva za posebne zadaće i podređene institucije);

B. Citas valsts iestādes (druge državne institucije):

1. Augstākā tiesa (Vrhovni sud);

2. Centrālā vēlēšanu komisija (Središnje izborno povjerenstvo);

3. Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Povjerenstvo za financijsko tržište i tržište kapitala);

4. Latvijas Banka (Banka Latvije);

5. Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes (Ured državnog odvjetnika i institucije pod njegovim nadzorom);

6. Saeimas un tās padotībā esošās iestādes (Parlament i podređene institucije);

7. Satversmes tiesa (Ustavni sud);

8. Valsts kanceleja un tās pārraudzībā esošās iestādes (Ured vlade i institucije pod njegovim nadzorom);

9. Valsts kontrole (Državni ured za reviziju);

10. Valsts prezidenta kanceleja (Ured predsjednika države);

11. Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (druge državne institucije koje nisu podređene ministarstvima):

— Tiesībsarga birojs (Ured pravobranitelja),

— Nacionālā radio un televīzijas padome (Nacionalno vijeće za radio i televiziju).

LITVA

1. Prezidentūros kanceliarija (Ured predsjednika)

2. Seimo kanceliarija (Ured parlamenta (Seimas))

Seimui atskaitingos institucijos (Institucije koje odgovaraju Seimasu):

1. Lietuvos mokslo taryba (Znanstveno vijeće);

2. Seimo kontrolierių įstaiga (Ured pravobranitelja Seimasa);

3. Valstybės kontrolė (Nacionalni ured za reviziju);

4. Specialiųjų tyrimų tarnyba (Posebna istražna služba);

5. Valstybės saugumo departamentas (Državna služba za sigurnost);

6. Konkurencijos taryba (Vijeće za tržišno natjecanje);

7. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Centar za istraživanja genocida i otpora);

8. Vertybinių popierių komisija (Litavsko povjerenstvo za vrijednosne papire);

9. Ryšių reguliavimo tarnyba (Regulatorno tijelo za komunikaciju);

10. Nacionalinė sveikatos taryba (Nacionalni zdravstveni odbor);

11. Etninės kultūros globos taryba (Vijeće za zaštitu etničke kulture);

12. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (Ured pravobranitelja za jednake mogućnosti);

13. Valstybinė kultūros paveldo komisija (Nacionalno povjerenstvo za kulturnu baštinu);

14. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga (Pravobranitelj za prava djece);

15. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (Državno povjerenstvo za regulaciju cijena energetskih resursa);

16. Valstybinė lietuvių kalbos komisija (Državno povjerenstvo za litavski jezik);

17. Vyriausioji rinkimų komisija (Središnji izborni odbor);

18. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Glavno povjerenstvo za službeno etičko postupanje); i

19. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba (Ured inspektora za novinarsku etiku).

3. Vyriausybės kanceliarija (Ured vlade)

Vyriausybei atskaitingos institucijos (Institucije koje odgovaraju vladi):

1. Ginklų fondas (Zaklada za oružje);

2. Informacinės visuomenės plėtros komitetas (Odbor za razvoj informacijskog društva);

3. Kūno kultūros ir sporto departamentas (Odjel za tjelesni odgoj i sport);

4. Lietuvos archyvų departamentas (Litavski odjel arhiva);

5. Mokestinių ginčų komisija (Povjerenstvo za porezne sporove);

6. Statistikos departamentas (Odjel za statistiku);

7. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (Odjel za nacionalne manjine i Litavce koji žive u inozemstvu);

8. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba (Državna služba za nadzor duhana i alkohola);

9. Viešųjų pirkimų tarnyba (Ured za javnu nabavu);

10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (Državni inspektorat za sigurnost nuklearne energije);

11. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (Državni inspektorat za zaštitu podataka);

12. Valstybinė lošimų priežiūros komisija (Državno povjerenstvo za nadzor igara na sreću);

13. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (Državna služba za hranu i veterinarstvo);

14. Vyriausioji administracinių ginčų komisija (Glavno povjerenstvo za administrativne sporove);

15. Draudimo priežiūros komisija (Povjerenstvo za nadzor osiguranja);

16. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas (Litavska državna zaklada za znanost i istraživanje);

17. Konstitucinis Teismas (Ustavni sud);

18. Lietuvos bankas (Banka Litve).

4. Aplinkos ministerija (Ministarstvo zaštite okoliša)

Įstaigos prie Aplinkos ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu zaštite okoliša):

1. Generalinė miškų urėdija (Glavna uprava za državne šume);

2. Lietuvos geologijos tarnyba (Litavski geološki ured);

3. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (Litavska hidrometeorološka služba);

4. Lietuvos standartizacijos departamentas (Litavski odbor za normizaciju);

5. Nacionalinis akreditacijos biuras (Litavski nacionalni odbor za akreditacije);

6. Valstybinė metrologijos tarnyba (Državna služba za mjeriteljstvo);

7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (Državna služba za zaštićena područja);

8. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija (Državni inspektorat za prostorno planiranje i graditeljstvo).

5. Finansų ministerija (Ministarstvo financija)

Įstaigos prie Finansų ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu financija):

1. Muitinės departamentas (Litavska carina);

2. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba (Služba za tehnološku sigurnost državnih dokumenata);

3. Valstybinė mokesčių inspekcija (Državni porezni inspektorat);

4. Finansų ministerijos mokymo centras (Centar za osposobljavanje Ministarstva financija).

6. Krašto apsaugos ministerija (Ministarstvo nacionalne obrane)

Įstaigos prie Krašto apsaugos ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu nacionalne obrane);

1. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas (Drugi istražni odjel);

2. Centralizuota finansų ir turto tarnyba (Središnja služba za financije i imovinu);

3. Karo prievolės administravimo tarnyba (Administrativna služba za vojnu evidenciju);

4. Krašto apsaugos archyvas (Služba arhiva nacionalne obrane);

5. Krizių valdymo centras (Centar za upravljanje krizama);

6. Mobilizacijos departamentas (Odjel za mobilizaciju);

7. Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba (Služba za komunikacijske i informacijske sustave);

8. Infrastruktūros plėtros departamentas (Odjel za razvoj infrastrukture);

9. Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras (Centar za građanski otpor);

10. Lietuvos kariuomenė (Litavske oružane snage);

11. Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos (Vojne jedinice i službe sustava nacionalne obrane).

7. Kultūros ministerija (Ministarstvo kulture)

Įstaigos prie Kultūros ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu kulture):

1. Kultūros paveldo departamentas (Odjel za litavsku kulturnu baštinu);

2. Valstybinė kalbos inspekcija (Državno jezično povjerenstvo).

8. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (Ministarstvo socijalne sigurnosti i rada)

Įstaigos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu socijalne sigurnosti i rada):

1. Garantinio fondo administracija (Uprava jamstvenog fonda);

2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (Državna služba za zaštitu prava djece i posvajanje);

3. Lietuvos darbo birža (Litavska burza rada);

4. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba (Litavsko tijelo za osposobljavanje za tržište rada);

5. Trišalės tarybos sekretoriatas (Tajništvo Tripartitnog vijeća);

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas (Odjel za praćenje socijalnih usluga);

7. Darbo inspekcija (Inspektorat rada);

8. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba (Državni odbor za fond socijalnog osiguranja);

9. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba (Služba za utvrđivanje invaliditeta i sposobnosti za rad);

10. Ginčų komisija (Povjerenstvo za sporove);

11. Techninės pagalbos neįgaliesiems centras (Državni centar za kompenzacijsku tehniku za osobe s invaliditetom);

12. Neįgaliųjų reikalų departamentas (Odjel za osobe s invaliditetom).

9. Susisiekimo ministerija (Ministarstvo prometa i komunikacija)

Įstaigos prie Susisiekimo ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu prometa i komunikacija):

1. Lietuvos automobilių kelių direkcija (Litavska uprava za ceste);

2. Valstybinė geležinkelio inspekcija (Državni inspektorat za željeznice);

3. Valstybinė kelių transporto inspekcija (Državni inspektorat za cestovni promet);

4. Pasienio kontrolės punktų direkcija (Uprava za granične kontrolne točke).

10. Sveikatos apsaugos ministerija (Ministarstvo zdravlja)

Įstaigos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu zdravlja):

1. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (Državna agencija za akreditacije u zdravstvenoj skrbi);
2. Valstybinė ligonių kasa (Državni fond za pacijente);
3. Valstybinė medicininio audito inspekcija (Državni inspektorat za revizije u medicini);
4. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (Državna agencija za kontrolu lijekova);
5. Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba (Litavska služba za forenzičku psihijatriju te ovisnost o drogama i alkoholu);
6. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba (Državna služba za javno zdravlje);
7. Farmacijos departamentas (Odjel za ljekarništvo);
8. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (Centar za hitne medicinske slučajeve pri Ministarstvu zdravlja);
9. Lietuvos bioetikos komitetas (Litavski odbor za bioetiku);
10. Radiacinės saugos centras (Centar za zaštitu od zračenja).

11. Švietimo ir mokslo ministerija (Ministarstvo obrazovanja i znanosti)

Įstaigos prie Švietimo ir mokslo ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu obrazovanja i znanosti):

1. Nacionalinis egzaminų centras (Nacionalni ispitni centar);
2. Studijų kokybės vertinimo centras (Centar za ocjenjivanje kvalitete u visokom obrazovanju).

12. Teisingumo ministerija (Ministarstvo pravosuđa)

Įstaigos prie Teisingumo ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu pravosuđa):

1. Kalėjimų departamentas (Odjel za zatvorske objekte);
2. Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (Nacionalni odbor za zaštitu prava potrošača);
3. Europos teisės departamentas (Odjel za europsko pravo).

13. Ūkio ministerija (Ministarstvo gospodarstva)

Įstaigos prie Ūkio ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu gospodarstva):

1. Įmonių bankroto valdymo departamentas (Odjel za upravljanje stečajevima poduzeća);
2. Valstybinė energetikos inspekcija (Državni energetski inspektorat);
3. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija (Državni inspektorat za neprehrambene proizvode);
4. Valstybinis turizmo departamentas (Litavski državni odjel za turizam).

14. Užsienio reikalų ministerija (Ministarstvo vanjskih poslova):

1. Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų (diplomatske misije, konzularna predstavništva i predstavništva pri međunarodnim organizacijama).

15. Vidaus reikalų ministerija (Ministarstvo unutarnjih poslova)

Įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu unutarnjih poslova):

1. Asmens dokumentų išrašymo centras (Centar za personalizaciju identifikacijskih dokumenata);
2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (Istražna služba za financijski kriminal);
3. Gyventojų registro tarnyba (Služba registra stanovnika);
4. Policijos departamentas (Policijska uprava);

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas (Odjel za sprečavanje požara i spašavanje);

6. Turto valdymo ir ūkio departamentas (Odjel za upravljanje imovinom i ekonomiju);

7. Vadovybės apsaugos departamentas (Odjel za zaštitu uglednika);

8. Valstybės sienos apsaugos tarnyba (Odjel za graničnu policiju);

9. Valstybės tarnybos departamentas (Odjel za javnu službu);

10. Informatikos ir ryšių departamentas (Odjel za informacijsku tehnologiju i komunikacije);

11. Migracijos departamentas (Odjel za migraciju);

12. Sveikatos priežiūros tarnyba (Odjel za zdravstvenu skrb);

13. Bendrasis pagalbos centras (Centar za odgovor na hitne slučajeve).

16. Žemės ūkio ministerija (Ministarstvo poljoprivrede)

Įstaigos prie Žemės ūkio ministerijos (Institucije podređene Ministarstvu poljoprivrede):

1. Nacionalinė mokėjimo agentūra (Nacionalna agencija za plaćanja);

2. Nacionalinė žemės tarnyba (Nacionalna služba za zemljišta);

3. Valstybinė augalų apsaugos tarnyba (Državna služba za zaštitu bilja);

4. Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba (Državna služba za nadzor uzgoja životinja);

5. Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba (Državna služba za sjemenje i žitarice);

6. Žuvininkystės departamentas (Odjel za ribarstvo).

17. Teismai (sudovi):

1. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Vrhovni sud Litve);

2. Lietuvos apeliacinis teismas (Žalbeni sud Litve);

3. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Vrhovni upravni sud Litve);

4. Apygardų teismai (pokrajinski sudovi);

5. Apygardų administraciniai teismai (pokrajinski upravni sudovi);

6. Apylinkių teismai (okružni sudovi);

7. Nacionalinė teismų administracija (Nacionalna sudska uprava); Generalinė prokuratūra (Ured državnog odvjetnika).

LUKSEMBURG

1. Ministère des Affaires Étrangères et de l'Immigration: Direction de la Défense (Armée).

2. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural: Administration des Services Techniques de l'Agriculture.

3. Ministère de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle: Lycée d'Enseignement Secondaire et d'Enseignement Secondaire Technique.

4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'Environnement.

5. Ministère de la Famille et de l'Intégration: Maisons de retraite.

6. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Service Central des Imprimés et des Fournitures de l'État – Centre des Technologies de l'informatique de l'État.

7. Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire: Police Grand-Ducale Luxembourg – Inspection générale de Police.

8. Ministère de la Justice: Établissements Pénitentiaires.

9. Ministère de la Santé: Centre hospitalier neuropsychiatrique.

10. Ministère des Travaux publics: Bâtiments Publics – Ponts et Chaussées.

MAĐARSKA

1. Nemzeti Erőforrás Minisztérium (Ministarstvo nacionalnih resursa);

2. Vidékfejlesztési Minisztérium (Ministarstvo ruralnog razvoja);

3. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (Ministarstvo nacionalnog razvoja);

4. Honvédelmi Minisztérium (Ministarstvo obrane);

5. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (Ministarstvo javne uprave i pravosuđa);

6. Nemzetgazdasági Minisztérium (Ministarstvo nacionalnog gospodarstva);

7. Külügyminisztérium (Ministarstvo vanjskih poslova);

8. Miniszterelnöki Hivatal (Ured predsjednika vlade);

9. Belügyminisztérium, (Ministarstvo unutarnjih poslova);

10. Központi Szolgáltatási Főigazgatóság (Središnja uprava za usluge).

MALTA

1. Uffiċċju tal-Prim Ministru (Ured predsjednika vlade);

2. Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministarstvo obitelji i društvene solidarnosti);

3. Ministeru ta' l-Edukazzjoni Żgħażagħ u Impjieg (Ministarstvo obrazovanja, mladih i zapošljavanja);

4. Ministeru tal-Finanzi (Ministarstvo financija);

5. Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministarstvo resursa i infrastrukture);

6. Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Ministarstvo turizma i kulture);

7. Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministarstvo pravosuđa i unutarnjih poslova);

8. Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministarstvo ruralne politike i zaštite okoliša);

9. Ministeru għal Għawdex (Ministarstvo za Gozo);

10. Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (Ministarstvo zdravlja, starijih osoba i socijalne skrbi);

11. Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin (Ministarstvo vanjskih poslova);

12. Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministarstvo ulaganja, industrije i informacijske tehnologije);

13. Ministeru għall-Kompetittività u Komunikazzjoni (Ministarstvo konkurentnosti i komunikacije);

14. Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministarstvo urbanog razvoja i cesta);

15. L-Uffiċċju tal-President (Ured predsjednika);

16. Uffiċċju ta 'l-iskrivan tal-Kamra tad-Deputati (Ured tajnika Zastupničkog doma).

NIZOZEMSKA

1. Ministerie Van Algemene Zaken (Ministarstvo općih poslova):

   — Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

   — Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (Savjetodavno vijeće za državnu politiku);

— Rijksvoorlichtingsdienst (Služba nizozemske vlade za informiranje).

2. Ministerie Van Binnenlandse Zaken En Koninkrijksrelaties (Ministarstvo unutarnjih poslova):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Centrale Archiefselectiedienst (CAS) (Središnja služba za odabir zapisa);

— Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) (Opća obavještajna i sigurnosna služba);

— Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) (Agencija za evidenciju o osoblju i putne dokumente);

— Agentschap Korps Landelijke Politiediensten (Nacionalna agencija za policijske službe).

3. Ministerie Van Buitenlandse Zaken (Ministarstvo vanjskih poslova):

— Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC) (Glavna uprava za regionalnu politiku i konzularne poslove);

— Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ) (Glavna uprava za politička pitanja);

— Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS) (Glavna uprava za međunarodnu suradnju);

— Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES) – (Glavna uprava za europsku suradnju);

— Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI) (Centar za promicanje uvoza iz zemalja u razvoju);

— Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (službe podrške podređene glavnom tajniku i zamjeniku glavnog tajnika);

— Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk) (različite strane misije).

4. Ministerie Van Defensie (Ministarstvo obrane):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Commando Diensten Centra (CDC) (Zapovjedništvo za podršku);

— Defensie Telematica Organisatie (DTO) (Organizacija Ministarstva obrane za telematiku);

— Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst (Služba Ministarstva obrane za nekretnine, središnja uprava);

— De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst (Služba Ministarstva obrane za nekretnine, regionalne uprave);

— Defensie Materieel Organisatie (DMO) (Organizacija Ministarstva obrane za materijal);

— Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie (Nacionalna agencija za nabavu Organizacije Ministarstva obrane za materijal);

— Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie (Logistički centar Organizacije Ministarstva obrane za materijal);

— Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie – (Objekt za održavanje Organizacije Ministarstva obrane za materijale);

— Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO) (Organizacija Ministarstva obrane za cjevovode).

5. Ministerie Van Economische Zaken (Ministarstvo gospodarskih poslova):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Centraal Planbureau (CPB) (Nizozemski ured za analizu ekonomske politike);

— Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE) (Ured za industrijsko vlasništvo);

— SenterNovem (SenterNovem – Agencija za održive inovacije);

— Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (Državno nadzorno tijelo za rudnike);

— Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) (Nizozemsko tijelo za tržišno natjecanje);

— Economische Voorlichtingsdienst (EVD) (Nizozemska agencija za vanjsku trgovinu);

— Agentschap Telecom (Agencija za radiokomunikacije);

— Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo) – (Profesionalna i inovativna javna nabava, mreža za javne naručitelje);

— Octrooicentrum Nederland (Nizozemski patentni ured).

6. Ministerie Van Financiën (Ministarstvo financija):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Belastingdienst Automatiseringscentrum (Računalni i softverski centar za poreze i carinu);

— Belastingdienst (Porezna i carinska uprava);

— de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (razni odjeli Porezne i carinske uprave u Nizozemskoj);

— Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD) – (Služba za fiskalne informacije i istrage (uključujući Ekonomsku istražnu službu));

— Belastingdienst Opleidingen (Porezni i carinski centar za osposobljavanje);

— Dienst der Domeinen (Služba za državnu imovinu).

7. Ministerie Van Justitie (Ministarstvo pravosuđa):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Dienst Justitiële Inrichtingen (Agencija za zatvorske ustanove);

— Raad voor de Kinderbescherming (Agencija za skrb o djeci i zaštitu djece);

— Centraal Justitie Incasso Bureau (Središnja agencija za naplatu novčanih kazni);

— Openbaar Ministerie (Služba državnog odvjetništva);

— Immigratie en Naturalisatiedienst (Služba za imigraciju i naturalizaciju);

— Nederlands Forensisch Instituut (Nizozemski forenzički institut).

8. Ministerie Van Landbouw, Natuur En Voedselkwaliteit (Ministarstvo poljoprivrede, prirode i kvalitete hrane):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Dienst Regelingen (DR) (Nacionalna služba za provedbu propisa (Agencija));

— Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD) (Služba za zaštitu bilja (Agencija));

— Algemene Inspectiedienst (AID) (Opća inspekcijska služba);

— Dienst Landelijk Gebied (DLG) (Državna služba za održivi ruralni razvoj);

— Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (Tijelo za sigurnost hrane i proizvoda široke potrošnje).

9. Ministerie Van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Ministarstvo obrazovanja, kulture i znanosti):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Inspectie van het Onderwijs (Inspektorat obrazovanja);

— Erfgoedinspectie (Inspektorat baštine);

— Centrale Financiën Instellingen (Središnja agencija za financiranje institucija);

— Nationaal Archief (Nacionalni arhiv);

— Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid (Savjetodavno vijeće za politiku znanosti i tehnologije);

— Onderwijsraad (Vijeće za obrazovanje);

— Raad voor Cultuur (Vijeće za kulturu).

10. Ministerie Van Sociale Zaken En Werkgelegenheid (Ministarstvo socijalnih pitanja i zapošljavanja):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Inspectie Werk en Inkomen (Inspektorat rada i prihoda);

— Agentschap SZW (Agencija SZW).

11. Ministerie Van Verkeer en Waterstaat (Ministarstvo prometa, javnih radova i upravljanja vodama):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (Glavna uprava za promet i civilno zrakoplovstvo);

— Directoraat-generaal Personenvervoer (Glavna uprava za putnički prijevoz);

— Directoraat-generaal Water (Glavna uprava za pitanja voda);

— Centrale diensten (Središnje službe);

— Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat (Zajedničke službe za organizaciju prometa i upravljanje vodama) (nova organizacija);

— Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI (Nizozemski kraljevski meteorološki institut);

— Rijkswaterstaat, Bestuur (Odbor za javne radove i upravljanje vodama);

— De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (svaka pojedinačna regionalna služba Glavne uprave za javne radove i upravljanje vodama);

— De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (svaka pojedinačna stručna služba Glavne uprave za javne radove i upravljanje vodama);

— Adviesdienst Geo-Informatie en ICT (Savjetodavno vijeće za geoinformacije te informacijsku i komunikacijsku tehnologiju);

— Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) (Savjetodavno vijeće za promet i prijevoz);

— Bouwdienst (Služba za graditeljstvo);

— Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) (Nacionalni institut za upravljanje obalnim i pomorskim područjima);

— Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) (Nacionalni institut za upravljanje slatkim vodama i pročišćavanje voda);

— Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht (Jedinica za upravljanje „Zrak”);

— Toezichthouder Beheer Eenheid (Jedinica za upravljanje „Voda”);

— Toezichthouder Beheer Eenheid Land (Jedinica za upravljanje „Kopno”).

12. Ministerie Van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Ministarstvo stanovanja, prostornog planiranja i zaštite okoliša):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie (Glavna uprava za stanovanje, zajednice i integraciju);

— Directoraat-generaal Ruimte (Glavna uprava za prostornu politiku);

— Directoraat-general Milieubeheer (Glavna uprava za zaštitu okoliša);

— Rijksgebouwendienst (Agencija za državne zgrade);

— VROM Inspectie (Inspektorat).

13. Ministerie Van Volksgezondheid, Welzijn En Sport (Ministarstvo zdravlja, socijalne skrbi i sporta):

— Bestuursdepartement (Središnji odjel za politiku i zaposlenike);

— Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Inspektorat zdravstvene zaštite i veterinarskog javnog zdravlja);

— Inspectie Gezondheidszorg (Inspektorat zdravstvene skrbi);

— Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (Inspektorat službi za mlade i zaštite mladih);

— Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (Nacionalni institut za javno zdravlje i zaštitu okoliša);

— Sociaal en Cultureel Planbureau (Ured za društveno i kulturno planiranje);

— Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (Agencija odbora za ocjenjivanje lijekova).

14. Tweede Kamer Der Staten-Generaal (Drugi dom državne skupštine);

15. Eerste Kamer Der Staten-Generaal (Prvi dom državne skupštine);

16. Raad Van State (Državno vijeće);

17. Algemene Rekenkamer (Nizozemski revizorski sud);

18. Nationale Ombudsman (Nacionalni pravobranitelj);

19. Kanselarij Der Nederlandse Orden (Ured kancelara za nizozemske redove);

20. Kabinet Der Koningin (Kraljičin kabinet);

21. Raad Voor De Rechtspraak En De Rechtbanken (Odbor za pravosudnu upravu i savjetodavni odbor te sudovi).

AUSTRIJA

A/ Tijela koja su trenutačno obuhvaćena:

1. Bundeskanzleramt (Ured saveznog kancelara);

2. Bundesministerium für Europäische und Internationale Angelegenheiten (Savezno ministarstvo za europske i međunarodne poslove);

3. Bundesministerium für Finanzen (Savezno ministarstvo financija);

4. Bundesministerium für Gesundheit (Savezno ministarstvo zdravlja);

5. Bundesministerium für Inneres (Savezno ministarstvo unutarnjih poslova);

6. Bundesministerium für Justiz (Savezno ministarstvo pravosuđa);

7. Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport (Savezno ministarstvo obrane i sporta);

8. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Savezno ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, zaštite okoliša te upravljanja vodama);

9. Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (Savezno ministarstvo zapošljavanja, socijalnih pitanja i zaštite potrošača);

10. Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (Savezno ministarstvo obrazovanja, umjetnosti i kulture);

11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie (Savezno ministarstvo prometa, inovacija i tehnologije);

12. Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend (Savezno ministarstvo gospodarskih poslova, obitelji i mladih);

13. Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (Savezno ministarstvo znanosti i istraživanja);

14. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Savezni ured za kalibriranje i mjerenje);

15. Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H (Austrijski centar za istraživanja i testiranje „Arsenal Ltd”);

16. Bundesanstalt für Verkehr (Savezni prometni institut);

17. Bundesbeschaffung G.m.b.H (Služba za saveznu javnu nabavu);

18. Bundesrechenzentrum G.m.b.H (Savezni centar za obradu podataka);

B/ Sva druga središnja javna tijela, uključujući njihove regionalne i lokalne pododjele, uz uvjet da nemaju industrijski ili komercijalni karakter.

POLJSKA

1. Kancelaria Prezydenta RP (Ured predsjedništva);

2. Kancelaria Sejmu RP (Ured Sejma);

3. Kancelaria Senatu RP (Ured Senata);

4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (Ured predsjednika vlade);

5. Sąd Najwyższy (Vrhovni sud);

6. Naczelny Sąd Administracyjny (Vrhovni upravni sud);

7. Trybunat Konstytucyjny (Ustavni sud);

8. Najwyższa Izba Kontroli (Vrhovni revizorski ured);

9. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich (Ured pravobranitelja za ljudska prava);

10. Biuro Rzecznika Praw Dziecka (Ured pravobranitelja za prava djece);

11. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Ministarstvo rada i socijalne politike);

12. Ministerstwo Finansów (Ministarstvo financija);

13. Ministerstwo Gospodarki (Ministarstvo gospodarstva);

14. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Ministarstvo regionalnog razvoja);

15. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Ministarstvo kulture i nacionalne baštine);

16. Ministerstwo Edukacji Narodowej (Ministarstvo nacionalnog obrazovanja);

17. Ministerstwo Obrony Narodowej (Ministarstvo nacionalne obrane);

18. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja);

19. Ministerstwo Skarbu Państwa (Ministarstvo državne riznice);

20. Ministerstwo Sprawiedliwości (Ministarstvo pravosuđa);

21. Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Ministarstvo prometa, gradnje i pomorskog gospodarstva);

22. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Ministarstvo znanosti i visokog obrazovanja);

23. Ministerstwo Środowiska (Ministarstvo zaštite okoliša);

24. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Ministarstvo unutarnjih poslova);

25. Ministrestwo Administracji i Cyfryzacji (Ministarstvo uprave i digitalizacije);

26. Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Ministarstvo vanjskih poslova);

27. Ministerstwo Zdrowia (Ministarstvo zdravlja);

28. Ministerstwo Sportu i Turystyki (Ministarstvo sporta i turizma);

29. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (Patentni ured Republike Poljske);

30. Urząd Regulacji Energetyki (Poljsko regulatorno tijelo za energetiku);

31. Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (Ured za vojne veterane i žrtve represije);

32. Urząd Transportu Kolejowego (Ured za željeznički prijevoz);

33. Urząd do Spraw Cudzoziemców (Ured za strance);

34. Urząd Zamówień Publicznych (Ured za javnu nabavu);

35. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Ured za tržišno natjecanje i zaštitu potrošača);

36. Urząd Lotnictwa Cywilnego (Ured za civilno zrakoplovstvo);

37. Urząd Komunikacji Elektronicznej (Ured za elektroničku komunikaciju);

38. Wyższy Urząd Górniczy (Državno tijelo za rudarstvo);

39. Główny Urząd Miar (Glavni ured za mjeriteljstvo);

40. Główny Urząd Geodezji i Kartografii (Glavni ured za geodeziju i kartografiju);

41. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (Glavni ured za nadzor graditeljstva);

42. Główny Urząd Statystyczny (Glavni ured za statistiku);

43. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (Nacionalno vijeće za radio i televiziju);

44. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (Glavni inspektor za zaštitu osobnih podataka);

45. Państwowa Komisja Wyborcza (Državno izborno povjerenstvo);

46. Państwowa Inspekcja Pracy (Nacionalni inspektorat rada);

47. Rządowe Centrum Legislacji (Državni centar za zakonodavstvo);

48. Narodowy Fundusz Zdrowia (Nacionalni zdravstveni fond);

49. Polska Akademia Nauk (Poljska akademija znanosti);

50. Polskie Centrum Akredytacji (Poljski akreditacijski centar);

51. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (Poljski centar za testiranje i certifikaciju);

52. Polski Komitet Normalizacyjny (Poljski odbor za normizaciju);

53. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Zavod za socijalno osiguranje);

54. Komisja Nadzoru Finansowego (Poljsko tijelo za financijski nadzor);

55. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (Glavni ured Državnog arhiva);

56. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Fond za socijalno osiguranje poljoprivrednika);

57. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (Glavna uprava za nacionalne ceste i autoceste);

58. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Glavni inspektorat zaštite bilja i sjemenja);

59. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej (Nacionalna središnjica državne vatrogasne službe);

60. Komenda Główna Policji (Poljska nacionalna policija);

61. Komenda Główna Straży Granicxnej (Glavno zapovjedništvo granične policije);

62. Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (Glavni inspektorat tržišne kakvoće poljoprivredno-prehrambenih proizvoda);

63. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Glavni inspektorat zaštite okoliša);

64. Główny Inspektorat Transportu Drogowego (Glavni inspektorat cestovnog prometa);

65. Główny Inspektorat Farmaceutyczny (Glavni farmaceutski inspektorat);

66. Główny Inspektorat Sanitarny (Glavni sanitarni inspektorat);

67. Główny Inspektorat Weterynarii (Glavni veterinarski inspektorat);

68. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Agencija za unutarnju sigurnost);

69. Agencja Wywiadu (Obavještajna agencija za inozemstvo);

70. Agencja Mienia Wojskowego (Agencija za vojnu imovinu);

71. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agencija za restrukturiranje i modernizaciju poljoprivrede);

72. Agencja Rynku Rolnego (Agencija za poljoprivredno tržište);

73. Agencja Nieruchomości Rolnych (Agencija za poljoprivrednu imovinu);

74. Państwowa Agencja Atomistyki (Nacionalna agencija za atomsku energiju);

75. Narodowy Bank Polski (Narodna banka Poljske);

76. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Nacionalni fond za zaštitu okoliša i upravljanje vodama);

77. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Nacionalni fond za rehabilitaciju osoba s invaliditetom);

78. Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu (Nacionalni institut za sjećanje – Povjerenstvo za sudske postupke za zločine protiv poljskog naroda).

PORTUGAL

1. Presidência do Conselho de Ministros (Predsjedništvo Vijeća ministara);

2. Ministério das Finanças (Ministarstvo financija);

3. Ministério da Defesa Nacional (Ministarstvo obrane);

4. Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas (Ministarstvo vanjskih poslova i portugalskih zajednica);

5. Ministério da Administração Interna (Ministarstvo unutarnjih poslova);

6. Ministério da Justiça (Ministarstvo pravosuđa);

7. Ministério da Economia (Ministarstvo gospodarstva);

8. Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (Ministarstvo poljoprivrede, ruralnog razvoja i ribarstva);

9. Ministério da Educação (Ministarstvo obrazovanja);

10. Ministério da Ciência e do Ensino Superior (Ministarstvo znanosti i sveučilišnog obrazovanja);

11. Ministério da Cultura (Ministarstvo kulture);

12. Ministério da Saúde (Ministarstvo zdravlja);

13. Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social (Ministarstvo rada i društvene solidarnosti);

14. Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação (Ministarstvo javnih radova, prometa i stanovanja);

15. Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente (Ministarstvo gradova, upravljanja zemljištem i zaštite okoliša);

16. Ministério para a Qualificação e o Emprego (Ministarstvo stručnih kvalifikacija i zapošljavanja);

17. Presidença da Republica (Predsjedništvo Republike);

18. Tribunal Constitucional (Ustavni sud);

19. Tribunal de Contas (Revizorski sud);

20. Provedoria de Justiça (Pravobranitelj).

RUMUNJSKA

1. Administrația Prezidențială (Predsjednička administracija);
2. Senatul României (Rumunjski senat);
3. Camera Deputaților (Zastupnički dom);
4. Inalta Curte de Casație şi Justiție (Vrhovni sud);
5. Curtea Constituțională (Ustavni sud);
6. Consiliul Legislativ (Zakonodavno vijeće);
7. Curtea de Conturi (Financijski sud);
8. Consiliul Superior al Magistraturii (Vrhovno sudsko vijeće);
9. Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație şi Justiție (Ured tužitelja pri Vrhovnom sudu);
10. Secretariatul General al Guvernului (Glavno tajništvo vlade);
11. Cancelaria primului ministru (Ured predsjednika vlade);
12. Ministerul Afacerilor Externe (Ministarstvo vanjskih poslova);
13. Ministerul Economiei şi Finanțelor (Ministarstvo gospodarstva i financija);
14. Ministerul Justiției (Ministarstvo pravosuđa);
15. Ministerul Apărării (Ministarstvo obrane);
16. Ministerul Internelor şi Reformei Administrative (Ministarstvo unutarnjih poslova i administrativne reforme);
17. Ministerul Muncii, Familiei şi Egalității de Şanse (Ministarstvo rada i jednakih mogućnosti);
18. Ministerul pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii, Comerț, Turism şi Profesii Liberale (Ministarstvo malih i srednjih poduzeća, trgovine, turizma i slobodnih zanimanja);
19. Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale (Ministarstvo poljoprivrednog i ruralnog razvoja);
20. Ministerul Transporturilor (Ministarstvo prometa);
21. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice şi Locuinței (Ministarstvo razvoja, javnih radova i stanovanja);
22. Ministerul Educației Cercetării şi Tineretului (Ministarstvo obrazovanja, istraživanja i mladih);
23. Ministerul Sănătății Publice (Ministarstvo javnog zdravlja);
24. Ministerul Culturii şi Cultelor (Ministarstvo kulture i religijskih pitanja);
25. Ministerul Comunicațiilor şi Tehnologiei Informației (Ministarstvo komunikacija i informacijske tehnologije);
26. Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile (Ministarstvo zaštite okoliša i održivog razvoja);
27. Serviciul Român de Informații (Rumunjska obavještajna služba);
28. Serviciul Român de Informații Externe (Rumunjska obavještajna služba za inozemstvo);
29. Serviciul de Protecție şi Pază (Služba za zaštitu i stražu);
30. Serviciul de Telecomunicații Speciale (Služba za posebne telekomunikacije);
31. Consiliul Național al Audiovizualului (Nacionalno vijeće za audiovizualne medije);

32. Direcția Națională Anticorupție (Nacionalni odjel za suzbijanje korupcije);

33. Inspectoratul General de Poliție (Opći inspektorat policije);

34. Autoritatea Națională pentru Reglementarea şi Monitorizarea Achizițiilor Publice (Nacionalno tijelo za regulaciju i nadzor javne nabave);

35. Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) (Nacionalno tijelo za regulaciju zajedničkih javnih komunalnih službi);

36. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară şi pentru Siguranța Alimentelor (Nacionalno tijelo za sanitarna i veterinarska pitanja te sigurnost hrane);

37. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (Nacionalno tijelo za zaštitu potrošača);

38. Autoritatea Navală Română (Rumunjsko tijelo za pomorstvo);

39. Autoritatea Feroviară Română (Rumunjsko tijelo za željeznice);

40. Autoritatea Rutieră Română (Rumunjsko tijelo za ceste);

41. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului şi Adopție (Nacionalno tijelo za zaštitu prava djece i posvajanje);

42. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (Nacionalno tijelo za osobe s invaliditetom);

43. Autoritatea Națională pentru Tineret (Nacionalno tijelo za mlade);

44. Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (Nacionalno tijelo za znanstvena istraživanja);

45. Autoritatea Națională pentru Comunicații (Nacionalno tijelo za komunikaciju);

46. Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale (Nacionalno tijelo za usluge informacijskog društva);

47. Autoritatea Electorală Permanentă (Trajno izborno tijelo);

48. Agenția pentru Strategii Guvernamentale (Agencija za državne strategije);

49. Agenția Națională a Medicamentului (Nacionalna agencija za lijekove);

50. Agenția Națională pentru Sport (Nacionalna agencija za sport);

51. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (Nacionalna agencija za zapošljavanje);

52. Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (Nacionalno tijelo za regulaciju električne energije);

53. Agenția Română pentru Conservarea Energiei (Rumunjska agencija za štednju energije);

54. Agenția Națională pentru Resurse Minerale (Nacionalna agencija za mineralne resurse);

55. Agenția Română pentru Investiții Străine (Rumunjska agencija za strana ulaganja);

56. Agenția Națională a Funcționarilor Publici (Nacionalna agencija za državne službenike);

57. Agenția Națională de Administrare Fiscală (Nacionalna agencija za fiskalnu upravu).

SLOVENIJA

1. Predsednik Republike Slovenije (Predsjednik Republike Slovenije);

2. Državni zbor (Državna skupština);

3. Državni svet (Državno vijeće);

4. Varuh človekovih pravic (Pravobranitelj);

5. Ustavno sodišče (Ustavni sud);

6. Računsko sodišče (Revizorski sud);

7. Državna revizijska komisija (Državno revizijsko povjerenstvo);

8. Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Slovenska akademija znanosti i umjetnosti);

9. Vladne službe (Vladine službe);

10. Ministrstvo za finance (Ministarstvo financija);

11. Ministrstvo za notranje zadeve (Ministarstvo unutarnjih poslova);

12. Ministrstvo za zunanje zadeve (Ministarstvo vanjskih poslova);

13. Ministrstvo za obrambo (Ministarstvo obrane);

14. Ministrstvo za pravosodje (Ministarstvo pravosuđa);

15. Ministrstvo za gospodarstvo (Ministarstvo gospodarstva);

16. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i hrane);

17. Ministrstvo za promet (Ministarstvo prometa);

18. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog planiranja i energetike);

19. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (Ministarstvo rada, obitelji i socijalnih pitanja);

20. Ministrstvo za zdravje (Ministarstvo zdravlja);

21. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnogijo (Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije);

22. Ministrstvo za kulturo (Ministarstvo kulture);

23. Ministerstvo za javno upravo (Ministarstvo javne uprave);

24. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Vrhovni sud Republike Slovenije);

25. Višja sodišča (viši sudovi);

26. Okrožna sodišča (okružni sudovi);

27. Okrajna sodišča (pokrajinski sudovi);

28. Vrhovno tožilstvo Republike Slovenije (Vrhovno tužiteljstvo Republike Slovenije);

29. Okrožna državna tožilstva (okružna državna tužiteljstva);

30. Družbeni pravobranilec Republike Slovenije (Socijalni pravobranitelj Republike Slovenije);

31. Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (Državni pravobranitelj Republike Slovenije);

32. Upravno sodišče Republike Slovenije (Upravni sud Republike Slovenije);

33. Senat za prekrške Republike Slovenije (Senat za manje prekršaje Republike Slovenije);

34. Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (Viši radni i socijalni sud);

35. Delovna in sodišča (radni sudovi);

36. Upravne note (lokalne upravne jedinice).

SLOVAČKA

Ministarstva i druga tijela središnje vlasti navedena u Aktu br. 575/2001 zb. o strukturi aktivnosti Vlade i tijelâ središnje državne uprave pri sastavljanju teksta kasnijih izmjena:

1. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (Ministarstvo gospodarstva Slovačke Republike);

2. Ministerstvo financií Slovenskej republiky (Ministarstvo financija Slovačke Republike);

3. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (Ministarstvo prometa, graditeljstva i regionalnog razvoja Slovačke Republike);

4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Slovačke Republike);

5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (Ministarstvo unutarnjih poslova Slovačke Republike);

6. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (Ministarstvo obrane Slovačke Republike);

7. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Ministarstvo pravosuđa Slovačke Republike);

8. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky (Ministarstvo vanjskih poslova Slovačke Republike);

9. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Ministarstvo rada, socijalnih pitanja i obitelji Slovačke Republike);

10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Ministarstvo zaštite okoliša Slovačke Republike);

11. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Ministarstvo obrazovanja, znanosti, istraživanja i sporta Slovačke Republike);

12. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (Ministarstvo kulture Slovačke Republike);

13. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Ministarstvo zdravstvene skrbi Slovačke Republike);

14. Úrad vlády Slovenskej republiky (Ured Vlade Slovačke Republike);

15. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (Protumonopolski ured Slovačke Republike);

16. Štatistický úrad Slovenskej republiky (Ured za statistiku Slovačke Republike);

17. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (Ured za izmjeru, kartografiju i katastar Slovačke Republike);

18. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Slovački ured za normizaciju, mjeriteljstvo i testiranje);

19. Úrad pre verejné obstarávanie (Ured za javnu nabavu);

20. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (Ured za industrijsko vlasništvo Slovačke Republike);

21. Národný bezpečnostný úrad (Nacionalno tijelo za sigurnost);

22. Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky (Ured predsjednika Slovačke Republike);

23. Národná rada Slovenskej republiky (Nacionalno vijeće Slovačke Republike);

24. Ústavný súd Slovenskej republiky (Ustavni sud Slovačke Republike);

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (Vrhovni sud Slovačke Republike);

26. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Državno odvjetništvo Slovačke Republike);

27. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (Vrhovni revizorski ured Slovačke Republike);

28. Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (Ured za telekomunikacije Slovačke Republike);

29. Poštový úrad (Poštanski regulatorni ured);

30. Úrad na ochranu osobných údajov (Ured za zaštitu osobnih podataka);

31. Kancelária verejného ochrancu práv (Ured pravobranitelja);

32. Úrad pre finančný trh (Ured za financijsko tržište).

FINSKA

1. Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet (Ured kancelara za pravosuđe);

2. Liikenne- ja Viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet (Ministarstvo prometa i komunikacija):

    1. Viestintävirasto – Kommunikationsverket (Finsko regulatorno tijelo za komunikaciju).

3. Maa- ja Metsätalousministeriö – Jord- Och Skogsbruksministeriet (Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva):

    1. Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedelssäkerhetsverket (Finsko tijelo za sigurnost hrane);

    2. Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket (Finski ured za izmjeru).

4. Oikeusministeriö – Justitieministeriet (Ministarstvo pravosuđa):

    1. Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå (Ured pravobranitelja za zaštitu podataka);

    2. Tuomioistuimet – Domstolar (sudovi);

    3. Korkein oikeus – Högsta domstolen (Vrhovni sud);

    4. Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen (Vrhovni upravni sud);

    5. Hovioikeudet – hovrätter (Žalbeni sud);

    6. Käräjäoikeudet – tingsrätter (okružni sudovi);

    7. Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar (upravni sudovi);

    8. Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen (Trgovački sud);

    9. Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen (Radni sud);

    10. Vakuutusoikeus – Försäkringsdomstolen (Sud za osiguranje);

    11. Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden (Odbor za pritužbe potrošača)

    12. Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet (Zatvorska služba).

5. Opetusministeriö – Undervisningsministeriet (Ministarstvo obrazovanja)

    1. Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen (Nacionalni odbor za obrazovanje);

    2. Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå (Finski odbor za klasifikaciju filmova).

6. Puolustusministeriö – Försvarsministeriet (Ministarstvo obrane):

    1. Puolustusvoimat – Försvarsmakten (Finske obrambene snage).

7. Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet (Ministarstvo unutarnjih poslova):

    1. Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen (Središnja kriminalistička policija);

    2. Liikkuva poliisi – Rörliga polisen (Nacionalna prometna policija);

    3. Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet (Granična policija);

    4. Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande (Centri za prihvat tražitelja azila).

8. Sosiaali- Ja Terveysministeriö – Social- Och Hälsovårdsministeriet (Ministarstvo socijalnih pitanja i zdravlja):

    1. Työttömyysturvalautakunta – Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (Odjel za pritužbe nezaposlenih);

    2. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärsnämnden för socialtrygghet (Žalbeni sud);

    3. Lääkelaitos – Läkemedelsverket (Nacionalna agencija za lijekove);

    4. Terveydenhuollon oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården (Nacionalno tijelo za medicinsko-pravna pitanja);

    5. Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen (Finski centar za radijaciju i nuklearnu sigurnost).

9. Työ- Ja Elinkeinoministeriö – Arbets- Och Näringsministeriet (Ministarstvo zapošljavanja i gospodarstva):

    1. Kuluttajavirasto – Konsumentverket (Finska agencija za potrošače);

2. Kilpailuvirasto – Konkurrensverket (Finsko tijelo za tržišno natjecanje);

3. Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen (Nacionalni odbor za patente i registraciju);

4. Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå (Nacionalni ured miritelja);

5. Työneuvosto – Arbetsrådet (Vijeće za rad).

10. Ulkoasiainministeriö – utrikesministeriet (Ministarstvo vanjskih poslova);

11. Valtioneuvoston kanslia – statsrådets kansli (Ured predsjednika vlade);

12. Valtiovarainministeriö – finansministeriet (Ministarstvo financija):

1. Valtiokonttori – Statskontoret (Državna riznica);

2. Verohallinto – Skatteförvaltningen (Porezna uprava);

3. Tullilaitos – Tullverket (Carina);

4. Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen (Centar za registraciju stanovništva).

13. Ympäristöministeriö – Miljöministeriet (Ministarstvo zaštite okoliša):

1. Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral (Finski institut za zaštitu okoliša).

14. Valtiontalouden Tarkastusvirasto – Statens Revisionsverk (Nacionalni ured za reviziju).

ŠVEDSKA

Akademien för de fria konsterna (Kraljevska akademija likovnih umjetnosti);

Allmänna reklamationsnämnden (Nacionalni odbor za pritužbe potrošača);

Arbetsdomstolen (Radni sud);

Arbetsförmedlingen (Švedska služba za zapošljavanje);

Arbetsgivarverk, statens (Nacionalna agencija za državne službenike);

Arbetslivsinstitutet (Nacionalni institut za rad);

Arbetsmiljöverket (Švedsko tijelo za radno okruženje);

Arkitekturmuseet (Muzej arhitekture);

Ljud och bildarkiv, statens (Nacionalni arhiv zvučnih zapisa i pokretnih slika);

Barnombudsmannen (Ured pravobranitelja za djecu);

Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens (Švedsko vijeće za procjene tehnologije u zdravstvu);

Kungliga Biblioteket (Kraljevska knjižnica);

Biografbyrå, statens (Nacionalni odbor cenzora filmova);

Biografiskt lexikon, svenskt (Švedski biografski leksikon);

Bokföringsnämnden (Švedski odbor za računovodstvene standarde);

Bolagsverket (Ured švedskog registra trgovačkih društava);

Bostadskreditnämnd, statens (BKN) (Nacionalni odbor za jamstva za stambene kredite);

Boverket (Nacionalni odbor za stanovanje);

Brottsförebyggande rådet (Nacionalno vijeće za prevenciju kriminala);

Brottsoffermyndigheten (Tijelo za naknadu štete i potporu žrtvama kaznenih djela);

Centrala studiestödsnämnden (Nacionalni odbor za potpore studentima);

Datainspektionen (Odbor za nadzor podataka);

Departementen (ministarstva (odjeli vlade));

Domstolsverket (Uprava za državne sudove);

Elsäkerhetsverket (Nacionalni odbor za električnu sigurnost);

Exportkreditnämnden (Odbor za jamstva za izvozne kredite);

Finansinspektionen (Financijsko nadzorno tijelo);

Fiskeriverket (Nacionalni odbor za ribarstvo);

Folkhälsoinstitut, statens (Nacionalni zavod za javno zdravstvo);

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas (Švedsko istraživačko vijeće za zaštitu okoliša);

Fortifikationsverket (Nacionalna uprava za utvrde);

Medlingsinstitutet (Nacionalni ured za posredovanje);

Försvarets materielverk (Uprava za obrambene materijale);

Försvarets radioanstalt (Nacionalni radijski institut za potrebe obrane);

Försvarshistoriska museer, statens (Švedski muzeji vojne povijesti);

Försvarshögskolan (Nacionalni fakultet za obranu);

Försvarsmakten (Švedske obrambene snage);

Försäkringskassan (Ured za socijalno osiguranje);

Geologiska undersökning, Sveriges (Švedski zavod za geologiju);

Geotekniska institut, statens (Geotehnički institut);

Glesbygdsverket (Nacionalna agencija za ruralni razvoj);

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikations- och reklamutbildning (Grafički institut i poslijediplomski studij za komunikaciju);

Granskningsnämnden för Radio och TV (Švedsko povjerenstvo za radiodifuziju);

Handelsflottans kultur- och fritidsråd (Švedska državna služba za pomorce);

Handikappombudsmannen (Pravobranitelj za osobe s invaliditetom);

Haverikommission, statens (Odbor za istraživanje nesreća);

Hovrätterna (žalbeni sudovi) (6);

Hyres- och arendenämnder (regionalni sudovi za zakup i najam) (12);

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (Odbor za medicinsku odgovornost);

Högskoleverket (Nacionalna agencija za visoko obrazovanje);

Högsta domstolen (Vrhovni sud);

Institut för psykosocial miljömedicin, statens (Nacionalni institut za psihosocijalne čimbenike i zdravlje);

Institut för tillväxtpolitiska studier (Nacionalni institut za regionalne studije);

Institutet för rymdfysik (Švedski institut za svemirsku fiziku);

Migrationsverket (Švedski odbor za migracije);

Jordbruksverk, statens (Švedski odbor za poljoprivredu);

Justitiekanslern (Ured kancelara za pravosuđe);

Jämställdhetsombudsmannen (Ured pravobranitelja za jednake mogućnosti);

Kammarkollegiet (Nacionalni pravosudni odbor za javna zemljišta i fondove);

Kammarrätterna (upravni žalbeni sudovi) (4);

Kemikalieinspektionen (Nacionalni inspektorat za kemikalije);

Kommerskollegium (Nacionalni trgovinski odbor);

Verket för innovationssystem (VINNOVA) (Švedska agencija za inovativne sustave);

Konjunkturinstitutet (Institut za ekonomska istraživanja);

Konkurrensverket (Švedsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje);

Konstfack (Fakultet za umjetnost, obrt i dizajn);

Konsthögskolan (Fakultet likovnih umjetnosti);

Nationalmuseum (Nacionalni muzej likovnih umjetnosti);

Konstnärsnämnden (Odbor za bespovratna sredstva u umjetnosti);

Konstråd, statens (Nacionalno vijeće za umjetnost);

Konsumentverket (Nacionalni odbor za politike zaštite potrošača);

Kriminaltekniska laboratorium, statens (Nacionalni laboratorij forenzičke znanosti);

Kriminalvården (Služba za zatvore i uvjetni otpust);

Kriminalvårdsnämnden (Nacionalni odbor za uvjetni otpust);

Kronofogdemyndigheten (Švedska izvršna agencija);

Kulturråd, statens (Nacionalno vijeće za kulturna pitanja);

Kustbevakningen (Švedska obalna straža);

Lantmäteriverket (Nacionalni ured za izmjeru);

Livrustkammaren/Skoklosters slott/ Hallwylska museet (Kraljevska oružarnica);

Livsmedelsverk, statens (Nacionalna uprava za hranu);

Lotteriinspektionen (Nacionalni odbor za igre na sreću);

Läkemedelsverket (Agencija za lijekove);

Länsrätterna (regionalni upravni sudovi) (24);

Länsstyrelserna (regionalni upravni odbori) (24);

Pensionsverk, statens (Nacionalni odbor za državne zaposlenike i mirovine);

Marknadsdomstolen (Trgovački sud);

Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges (Švedski meteorološki i hidrološki institut);

Moderna museet (Muzej moderne umjetnosti);

Musiksamlingar, statens (švedske nacionalne glazbene zbirke);

Naturhistoriska riksmuseet (Muzej prirodnih znanosti);

Naturvårdsverket (Nacionalna agencija za zaštitu okoliša);

Nordiska Afrikainstitutet (Skandinavski institut za afričke studije);

Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Nordijska škola javnog zdravstva);

Notarienämnden (Odbor javnih bilježnika);

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (Švedski nacionalni odbor za usvajanje unutar zemlje);

Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) (Švedska agencija za gospodarski i regionalni rast);

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (Ured pučkog pravobranitelja za etničku diskriminaciju);

Patentbesvärsrätten (Žalbeni sud za patente);

Patent- och registreringsverket (Odbor za patente i registraciju);

Personadressregisternämnd statens, SPAR-nämnden (Švedski odbor za registraciju adrese stanovanja);

Polarforskningssekretariatet (Švedsko tajništvo za polarna istraživanja);

Presstödsnämnden (Vijeće za subvencije za medije);

Radio- och TV-verket (Švedska radiotelevizija);

Regeringskansliet (uredi vlade);

Regeringsrätten (Vrhovni upravni sud);

Riksantikvarieämbetet (Središnji odbor za nacionalne starine);

Riksarkivet (Nacionalni arhiv);

Riksbanken (Banka Švedske);

Riksdagsförvaltningen (Ured za administrativne poslove parlamenta);

Riksdagens ombudsmän, JO (Parlamentarni pučki pravobranitelj);

Riksdagens revisorer (Revizori parlamenta);

Riksgäldskontoret (Ured za nacionalni dug);

Rikspolisstyrelsen (Nacionalna policijska služba);

Riksrevisionen (Nacionalni ured za reviziju);

Riksutställningar, Stiftelsen (Služba za putujuće izložbe);

Rymdstyrelsen (Nacionalni odbor za svemir);

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (Švedsko vijeće za rad i društvena istraživanja);

Räddningsverk, statens (Nacionalni odbor službi spašavanja);

Rättshjälpsmyndigheten (regionalno tijelo za pravnu pomoć);

Rättsmedicinalverket (Nacionalni odbor za forenzičku medicinu);

Sameskolstyrelsen och sameskolor (Školski odbor škola Sami (Lapp), škole Sami (Lapp));

Sjöfartsverket (Nacionalna pomorska uprava);

Maritima museer, statens (nacionalni pomorski muzeji);

Skatteverket (Švedska porezna uprava);

Skogsstyrelsen (Nacionalni odbor za šumarstvo);

Skolverk, statens (Nacionalna agencija za obrazovanje);

Smittskyddsinstitutet (Švedski institut za kontrolu zaraznih bolesti);

Socialstyrelsen (Nacionalni odbor za zdravlje i socijalnu skrb);

Sprängämnesinspektionen (Nacionalni inspektorat za eksplozive i zapaljive tvari);

Statistiska centralbyrån (Statistički zavod Švedske);

Statskontoret (Agencija za administrativni razvoj);

Strålsäkerhetsmyndigheten (Švedsko tijelo za sigurnost zračenja);

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA (Švedsko tijelo za međunarodnu razvojnu suradnju);

Styrelsen för psykologiskt försvar (Nacionalni odbor za psihološku obranu i ocjenu usklađenosti);

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Švedski odbor za akreditaciju);

Svenska Institutet, stiftelsen (Švedski institut);

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (Knjižnica zvučnih knjiga i publikacija na Brailleovu pismu);

Tingsrätterna (okružni i gradski sudovi) (97);

Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet (Odbor za predlaganje sudaca);

Totalförsvarets pliktverk (Odbor za upis u vojnu evidenciju);

Totalförsvarets forskningsinstitut (Švedska agencija za istraživanja u području obrane);

Tullverket (Švedski carinski odbor);

Turistdelegationen (Švedsko tijelo za turizam);

Ungdomsstyrelsen (Nacionalni odbor za pitanja mladih);

Universitet och högskolor (Sveučilišta i visoka učilišta);

Utlänningsnämnden (Odbor za pritužbe stranih državljana);

Utsädeskontroll, statens (Nacionalni institut za ispitivanje i certifikaciju sjemena);

Vatten- och avloppsnämnd, statens (Nacionalni sud nadležan za vodoopskrbu i kanalizaciju);

Verket för högskoleservice (VHS) (Nacionalna agencija za visoko obrazovanje);

Verket för näringslivsutveckling – NUTEK (Švedska agencija za gospodarski i regionalni razvoj);

Vetenskapsrådet (Švedsko vijeće za istraživanja);

Veterinärmedicinska anstalt, statens (Nacionalni veterinarski institut);

Väg- och transportforskningsinstitut, statens (Švedski nacionalni institut za istraživanje cesta i prometa);

Växtsortnämnd, statens (Nacionalni odbor za biljne sorte);

Åklagarmyndigheten (Švedsko državno odvjetništvo);

Krisberedskapsmyndigheten (Švedska agencija za upravljanje u kriznim situacijama);

Napomene uz odjeljak A

1. „Javni naručitelji država članica Europske unije” obuhvaćaju i sva podređena tijela svih ugovornih tijela države članice Europske unije, ako nemaju odvojenu pravnu osobnost.

2. Kad je riječ o nabavi koju provode tijela u području obrane i sigurnosti, obuhvaćeni su samo neosjetljivi materijali i materijali koji nemaju ratne svrhe navedeni u popisu priloženom odjeljku D.

ODJELJAK B

SUBJEKTI VLASTI ISPOD SREDIŠNJE RAZINE

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 200 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 200 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Radovi

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Naručitelji:

1. Svi regionalni ili lokalni javni naručitelji

Svi javni naručitelji iz upravnih jedinica kako su definirane Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća („Uredba o NUTS-u”) ([2]).

Za potrebe poglavlja 28. „regionalni javni naručitelji” znači javni naručitelji iz upravnih jedinica obuhvaćenih NUTS-om 1 i NUTS-om 2, kako je navedeno u Uredbi o NUTS-u.

Za potrebe poglavlja 28. „lokalni javni naručitelji” znači javni naručitelji iz upravnih jedinica obuhvaćenih NUTS-om 3 te iz manjih upravnih jedinica, kako je navedeno u Uredbi o NUTS-u.

2. Svi javni naručitelji koji su javnopravna tijela kako je određeno u direktivama EU-a o javnoj nabavi.

„Javnopravno tijelo” znači svako tijelo:

(a) koje je osnovano za određenu svrhu radi zadovoljavanja potreba u općem interesu, koje nema industrijski ili trgovački karakter;

(b) koje ima pravnu osobnost; i

(c) koje najvećim dijelom financira država, regionalna ili lokalna tijela odnosno druga javnopravna tijela ili tijela čije upravljanje podliježe nadzoru tih tijela, ili tijela koja imaju upravni, rukovodeći ili nadzorni odbor, a više od polovine članova tog odbora imenovala je država, regionalna ili lokalna tijela ili druga javnopravna tijela;

ODJELJAK C

KOMUNALNA TIJELA KOJA NARUČUJU U SKLADU S ODREDBAMA IZ POGLAVLJA 28.

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 400 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 400 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Radovi

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

([2]) Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL EU L 154, 21.6.2003., str. 1.).

Svi javni naručitelji čija je nabava obuhvaćena Direktivom 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) koji su javni naručitelji (primjerice oni koji su obuhvaćeni odjeljcima A ili B) ili koji se smatraju javnim poduzećima ([4]) kojima je jedna od djelatnosti bilo koja od djelatnosti u nastavku ili bilo koja kombinacija tih djelatnosti:

(a) opskrba zračnih luka ili ostalih terminalnih postrojenja zračnih prijevoznika;

(b) opskrba morskih ili riječnih luka ili ostalih terminalnih postrojenja prijevoznika morskim ili unutarnjim plovnim putovima;

Napomene uz odjeljak C

1. Ugovori koji se dodjeljuju za obavljanje prethodno navedenih djelatnosti kad su izložene tržišnom natjecanju na predmetnom tržištu nisu obuhvaćeni poglavljem 28.

2. Poglavlje 28. ne primjenjuje se na ugovore koje dodjeljuju naručitelji obuhvaćeni ovim odjeljkom:

— u svrhe koje ne uključuju obavljanje njihovih djelatnosti koje su navedene u ovom odjeljku ili radi obavljanja takvih djelatnosti u zemlji izvan EGP-a,

— u svrhu daljnje prodaje ili iznajmljivanja trećim stranama, pod uvjetom da naručitelj nema posebna ili isključiva prava na prodaju ili iznajmljivanje predmeta takvih ugovora, a drugi subjekti te predmete mogu slobodno prodavati ili iznajmljivati pod istim uvjetima kao naručitelj.

3. Pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz drugog podstavka ovog stavka, poglavlje 28. ne primjenjuje se na ugovore:

i. koje naručitelj sklapa s povezanim društvom ([5]), ili

ii. koje provodi zajednički pothvat, koji je isključivo osnovalo nekoliko naručitelja u svrhu obavljanja djelatnosti u smislu podtočaka (a) i (b) ovog odjeljka, za društvo povezano s jednim od tih naručitelja.

Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se na ugovore o nabavi usluga ili robe, pod uvjetom da najmanje 80 % prosječnog prometa povezanog društva u odnosu na usluge ili robu za prethodne tri godine potječe od isporuke takvih usluga ili robe društvima s kojima je ono povezano ([6]).

4. Poglavlje 28. ne primjenjuje se na ugovore:

i. koje provodi zajednički pothvat, koji je isključivo osnovalo nekoliko naručitelja u svrhu obavljanja djelatnosti u smislu podtočaka (a) i (b) ovog odjeljka, za jednog od tih naručitelja, ili

ii. koje naručitelj sklapa sa zajedničkim pothvatom čiji je sastavni dio;

([3]) Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL EU L 94, 28.3.2014., str. 243.).

([4]) U skladu s Direktivom 2014/25/EU „javno poduzeće" znači svako poduzeće u kojem javni naručitelji mogu imati, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj na temelju svojeg vlasništva u njemu, svojeg financijskog sudjelovanja u njemu ili na temelju pravila kojima je ono uređeno.
Prevladavajući utjecaj javnih naručitelja podrazumijeva se u bilo kojem od sljedećih slučajeva u kojima ti javni naručitelji, izravno ili neizravno:
— drže većinu upisanog kapitala poduzeća; ili
— kontroliraju većinu glasova koji se odnose na dionice koje je poduzeće izdalo; ili
— mogu imenovati više od polovine članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela poduzeća.

([5]) „Povezano društvo" znači svako društvo čiji se godišnji financijski izvještaji konsolidiraju s godišnjim financijskim izvještajima naručitelja u skladu sa zahtjevima iz Sedme direktive Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvještajima (SL EU L 193, 18.7.1983., str. 1.) ili, ako je riječ o subjektima na koje se ta direktiva ne primjenjuje, svako društvo nad kojim naručitelj može imati, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj ili koje može imati prevladavajući utjecaj nad naručiteljem odnosno koje zajedno s naručiteljem podliježe prevladavajućem utjecaju drugog društva na temelju vlasništva, financijskog udjela ili pravila koja se na njega odnose.

([6]) Ako zbog datuma kad je povezano društvo osnovano ili počelo obavljati djelatnosti ne postoje podaci o prometu za prethodne tri godine, bit će dovoljno da to društvo dokaže da je promet iz ovog stavka moguć, posebno s pomoću poslovnih projekcija.

ako je zajednički pothvat osnovan radi obavljanja predmetne djelatnosti u razdoblju od najmanje tri godine i ako se aktom kojim je zajednički pothvat osnovan zahtijeva da naručitelji od kojih se on sastoji budu u njegovu sastavu najmanje jednako toliko vremena.

ODJELJAK D

ROBA

1. Poglavlje 28. obuhvaća nabavu sve robe koju nabavljaju tijela navedena u odjeljku A, osim ako je drukčije navedeno u poglavlju 28.

2. Poglavlje 28. obuhvaća samo robu koja je opisana u poglavljima kombinirane nomenklature (KN) navedenima u nastavku i koju nabavljaju ministarstva obrane i agencije za aktivnosti obrane ili sigurnosti u Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Cipru, Češkoj, Danskoj, Estoniji, Finskoj, Francuskoj, Grčkoj, Hrvatskoj, Irskoj, Italiji, Latviji, Litvi, Luksemburgu, Mađarskoj, Malti, Nizozemskoj, Njemačkoj, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji, Španjolskoj i Švedskoj:

Poglavlje 25.	Sol; sumpor; zemlja i kamen; sadra, vapno i cement
Poglavlje 26.	Rudače, troske i pepeli
Poglavlje 27.	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi osim: ex 27.10: posebna motorna goriva
Poglavlje 28.	Anorganski kemijski spojevi; organski ili anorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemalja, radioaktivnih elemenata ili izotopa osim: ex 2808: eksplozivi ex 2813: eksplozivi ex 2814: suzavac ex 2825: eksplozivi ex 2829: eksplozivi ex 2834: eksplozivi ex 2844: toksični proizvodi ex 2845: toksični proizvodi ex 2847: eksplozivi ex 2852: toksični proizvodi ex 2853: toksični proizvodi

Poglavlje 29.	Organski kemijski proizvodi osim: ex 2904: eksplozivi ex 2905: eksplozivi ex 2908: eksplozivi ex 2909: eksplozivi ex 2912: eksplozivi ex 2913: eksplozivi ex 2914: toksični proizvodi ex 2915: toksični proizvodi ex 2916: toksični proizvodi ex 2920: toksični proizvodi ex 2921: toksični proizvodi ex 2922: toksični proizvodi ex 2933: eksplozivi ex 2926: toksični proizvodi ex 2928: eksplozivi
Poglavlje 30.:	Farmaceutski proizvodi
Poglavlje 31.:	Gnojiva
Poglavlje 32.:	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; bojila, pigmenti i druge tvari za bojenje; boje i lakovi; kitovi i druge mase za brtvljenje; tiskarske boje i tinte
Poglavlje 33.:	Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi
Poglavlje 34.:	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, pripravci za pranje, pripravci za podmazivanje, umjetni voskovi, pripremljeni voskovi, pripravci za poliranje ili ribanje, svijeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, „zubarski voskovi” te zubarski pripravci na osnovi sadre
Poglavlje 35.:	Bjelančevinaste tvari; modificirani škrobovi; ljepila; enzimi
Poglavlje 37.:	Fotografski ili kinematografski proizvodi
Poglavlje 38.:	Razni kemijski proizvodi osim: ex 3824: toksični proizvodi

Poglavlje 39.:	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa osim: ex 3912: eksplozivi
Poglavlje 40.:	Kaučuk i proizvodi od kaučuka osim: ex 4011: gume otporne na metke
Poglavlje 41.:	Sirova koža (osim krzna) i štavljena koža
Poglavlje 42.:	Proizvodi od kože; sedlarski i remenarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)
Poglavlje 43.:	Prirodno i umjetno krzno; proizvodi od krzna
Poglavlje 44.:	Drvo i proizvodi od drva; drveni ugljen
Poglavlje 45.:	Pluto i proizvodi od pluta
Poglavlje 46.:	Proizvodi od slame, esparta ili drugih materijala za pletarstvo; košarački i pletarski proizvodi
Poglavlje 47.:	Celuloza od drva ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; papir i karton (otpaci i ostaci) namijenjeni ponovnoj preradi
Poglavlje 48.:	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili kartona
Poglavlje 49.:	Tiskane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije; rukopisi, tipkani tekstovi i nacrti
Poglavlje 65.:	Pokrivala za glavu i njihovi dijelovi
Poglavlje 66.:	Kišobrani, suncobrani, štapovi za hodanje i sjedenje, bičevi, korbači i njihovi dijelovi
Poglavlje 67.:	Preparirano perje i paperje te proizvodi izrađeni od perja ili paperja; umjetno cvijeće; proizvodi od ljudske kose
Poglavlje 68.:	Proizvodi od kamena, sadre, cementa, betona, azbesta, tinjca ili sličnih materijala
Poglavlje 69.:	Keramički proizvodi
Poglavlje 70.:	Staklo i stakleni proizvodi
Poglavlje 71.:	Prirodni ili kultivirani biseri, dragulji ili poludragulji, plemenite kovine, kovine platirane plemenitim kovinama i proizvodi od njih; imitacije draguljarskih proizvoda; kovani novac
Poglavlje 73.:	Proizvodi od željeza ili čelika
Poglavlje 74.:	Bakar i proizvodi od bakra

Poglavlje 75.:	Nikal i proizvodi od nikla
Poglavlje 76.:	Aluminij i proizvodi od aluminija
Poglavlje 78.:	Olovo i proizvodi od olova
Poglavlje 79.:	Cink i proizvodi od cinka
Poglavlje 80.:	Kositar i proizvodi od kositra
Poglavlje 81.:	Ostale obične kovine; kermeti; proizvodi od njih
Poglavlje 82.:	Alati, nožarski proizvodi i pribor za jelo od običnih kovina; njihovi dijelovi od običnih kovina osim: ex 8207: alati od osnovnih metala ex 8209: alati i njihovi dijelovi od običnih kovina
Poglavlje 83.:	Razni proizvodi od običnih kovina
Poglavlje 84.:	Nuklearni reaktori, kotlovi, strojevi i mehanički uređaji; njihovi dijelovi osim: 8407.: motori 8408.: motori ex 8411: drugi motori ex 8412: drugi motori ex 8458: strojevi ex 8486: strojevi ex 8471: automatski strojevi za obradu podataka ex 8473: dijelovi strojeva pod brojem 8471 ex 8401: nuklearni reaktori
Poglavlje 85.:	Električni strojevi i oprema te njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka, aparati za snimanje i reprodukciju televizijske slike i zvuka, njihovi dijelovi i pribor osim: ex 8517: telekomunikacijska oprema ex 8525: odašiljači ex 8527: odašiljači

Poglavlje 86.:	Željezničke ili tramvajske lokomotive, vagoni i njihovi dijelovi; željeznički ili tramvajski kolosiječni sklopovi i pribor te njihovi dijelovi; mehanička (uključujući elektromehanička) prometna signalna oprema svih vrsta osim: ex 8601: oklopne lokomotive, električne ex 8603: druge oklopne lokomotive ex 8605: vagoni ex 8604: vagoni za popravak
Poglavlje 87.	Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih vozila, njihovi dijelovi i pribor osim: 8710.: tenkovi i druga oklopna vozila 8701.: traktori ex 8702: vojna vozila ex 8705: vozila za prijevoz neispravnih ili oštećenih vozila ex 8711: motocikli ex 8716: prikolice
Poglavlje 89.	Brodovi, brodice i plutajuće konstrukcije osim: ex 8906: ratni brodovi
Poglavlje 90.	Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, ispitni, medicinski ili kirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor osim: ex 9005: dalekozori s dva objektiva ex 9013: razni instrumenti, laseri ex 9014: telemetri ex 9028: električki i elektronički mjerni instrumenti ex 9030: električki i elektronički mjerni instrumenti ex 9031: električki i elektronički mjerni instrumenti ex 9012: mikroskopi ex 9018: medicinski instrumenti ex 9019: aparati za mehanoterapiju ex 9021: ortopedska pomagala ex 9022: rendgenski aparati
Poglavlje 91.	Satovi i njihovi dijelovi

Poglavlje 92.	Glazbala; njihovi dijelovi i pribor
Poglavlje 94.	Namještaj; oprema za krevete, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; svjetiljke i druga rasvjetna tijela, nespomenuta niti uključena na drugom mjestu; osvijetljeni znakovi, osvijetljene natpisne pločice i slično; montažne zgrade osim: ex 9401: zrakoplovna sjedala
Poglavlje 96.	Razni gotovi proizvodi

ODJELJAK E

USLUGE

Od usluga s Općeg popisa usluga kako je sadržan u dokumentu MTN.GNS/W/120 obuhvaćene su sljedeće usluge*:

Stavka	Referentni br. CPC-a
Usluge održavanja i popravaka	6112, 6122, 633, 886
Usluge kopnenog prijevoza, uključujući usluge oklopnih vozila i kurirske usluge, osim prijevoza pošte	712 (osim 71235), 7512, 87304
Usluge zračnog prijevoza putnika i tereta, osim prijevoza pošte	73 (osim 7321)
Kopneni prijevoz pošte, osim prijevoza željeznicom, i zračni prijevoz pošte	71235, 7321
Telekomunikacijske usluge	752
Računalne i povezane usluge	84
Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge	862
Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja	864
Usluge savjetovanja u menadžmentu i srodne usluge	865, 866**
Arhitektonske usluge; inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva, usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture; srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja; usluge tehničkog ispitivanja i analize	867
Usluge oglašavanja	871
Usluge čišćenja zgrada i upravljanja posjedom	874, od 82201 do 82206
Usluge izdavaštva i tiskanja po troškovniku ili ugovoru	88442

Uklanjanje otpadnih voda, odvoz smeća te sanitarne i slične djelatnosti	94

Uz prethodno navedene usluge, uključena je i nabava sljedećih usluga (utvrđenih u skladu s privremenom Središnjom klasifikacijom proizvoda Ujedinjenih naroda (CPC Prov. ([7])) za subjekte obuhvaćene odjeljcima A, B i C:

— hotelijerske i ugostiteljske usluge (CPC 641)***,

— usluge posluživanja hrane (CPC 642)***,

— usluge posluživanja pića (CPC 643)***,

— usluge povezane s telekomunikacijom (CPC 754),

— usluge povezane s nekretninama uz naknadu ili na temelju ugovora (CPC 8220),

— ostale poslovne usluge (CPC 87901, 87903, 87905–87907),

— usluge obrazovanja (CPC 92).

Napomene uz odjeljak E

1. Smatra se da naručitelji obuhvaćenima odjeljcima A, B ili C pri nabavi usluga obuhvaćenih ovim odjeljkom obavljaju obuhvaćenu nabavu ako se radi o pružatelju usluge iz Čilea samo u opsegu u kojem je Čile obuhvatio tu uslugu Prilogom 28.-B odjeljkom E.

2. *Osim usluga koje subjekti moraju nabaviti od drugih subjekata u skladu s isključivim pravom koje je uspostavljeno objavljenim zakonom, propisom ili upravnom odredbom.

3. **Osim usluga arbitraže i mirenja.

4. ***Ugovori o hotelijerskim i ugostiteljskim uslugama (CPC 641), uslugama posluživanja hrane (CPC 642), uslugama posluživanja pića (CPC 643) i uslugama obrazovanja (CPC 92) uključeni su u režim nacionalnog tretmana za dobavljače iz Čilea, uključujući pružatelje usluga, pod uvjetom da njihova vrijednost iznosi 750 000 EUR ili više ako ih dodjeljuju naručitelji obuhvaćeni odjeljkom A ili B ovog Priloga odnosno pod uvjetom da njihova vrijednost iznosi 1 000 000 EUR ili više ako ih dodjeljuju naručitelji obuhvaćeni odjeljkom C ovog Priloga.

ODJELJAK F

GRAĐEVINSKE USLUGE

Definicija

Za potrebe ovog odjeljka „ugovor za građevinske usluge” znači ugovor kojim se nastoje realizirati javni ili građevinski radovi na bilo koji način, u smislu pododjeljka 51 Središnje klasifikacije proizvoda (dalje u tekstu „pododjeljak 51 CPC-a”).

Popis iz pododjeljka 51 CPC-a:

sve usluge navedene u pododjeljku 51.

Popis iz pododjeljka 51 CPC-a

Skupina	Razred	Podrazred	Naslov	Odgovarajući ISCI
ODJELJAK 5			GRAĐEVINSKI RADOVI I GRAĐEVINE: ZEMLJIŠTA	
PODODJELJAK 51			GRAĐEVINSKI RADOVI	
511			Pripremni radovi na gradilištu	

([7]) http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=9&Lg=1

Skupina	Razred	Podrazred	Naslov	Odgovarajući ISCI
	5111	51110	Usluge istraživanja lokacije	4510
	5112	51120	Radovi rušenja	4510
	5113	51130	Radovi na oblikovanju i čišćenju gradilišta	4510
	5114	51140	Radovi na iskopavanju i uklanjanju zemlje	4510
	5115	51150	Radovi na pripremi terena za rudnike	4510
	5116	51160	Radovi na postavljanju i rastavljanju skele	4520
512			Građevinski radovi za zgrade	
	5121	51210	Za zgrade s jednim ili dva stana	4520
	5122	51220	Za zgrade s više stanova	4520
	5123	51230	Za skladišta i industrijske zgrade	4520
	5124	51240	Za poslovne zgrade	4520
	5125	51250	Za javne zgrade za razonodu	4520
	5126	51260	Za hotele, restorane i slične zgrade	4520
	5127	51270	Za zgrade za obrazovanje	4520
	5128	51280	Za zgrade namijenjene zdravstvu	4520
	5129	51290	Za ostale zgrade	4520
513			Građevinski radovi za niskogradnju	
	5131	51310	Za autoceste (osim nadvožnjaka), ulice, ceste, željeznice i uzletišta	4520
	5132	51320	Za mostove, nadvožnjake, tunele i podzemne željeznice	4520
	5133	51330	Za plovne putove, luke, brane i ostale hidrograđevinske radove	4520
	5134	51340	Za cjevovode na velike udaljenosti, komunikacijske i električne vodove (kabele)	4520

Skupina	Razred	Podrazred	Naslov	Odgovarajući ISCI
	5135	51350	Za lokalne cjevovode i kabele; pomoćni radovi	4520
	5136	51360	Za građevine u rudarstvu i proizvodne pogone	4520
	5137		Za građevine namijenjene sportu i rekreaciji	
		51371	Za stadione i sportske terene	4520
		51372	Za ostale sportske i rekreacijske objekte (npr. bazeni, teniski tereni, igrališta za golf)	4520
	5139	51390	Za inženjerske radove koji nisu drugdje navedeni	4520
514	5140	51400	Postavljanje i podizanje montažnih konstrukcija	4520
515			Posebni građevinski radovi	
	5151	51510	Radovi na temeljima, uključujući zabijanje stupova	4520
	5152	51520	Radovi na bušenju vodocrpilišta	4520
	5153	51530	Postavljanje krova i hidroizolacija	4520
	5154	51540	Betonski radovi	4520
	5155	51550	Savijanje čelika i podizanje konstrukcije (uključujući zavarivanje)	4520
	5156	51560	Zidarski radovi	4520
	5159	51590	Ostali posebni građevinski radovi	4520
516			Instalacijski radovi	
	5161	51610	Grijanje, prozračivanje i klimatizacijski sustavi	4530
	5162	51620	Radovi na postavljanju vodovodnih i kanalizacijskih (odvodnih) instalacija	4530
	5163	51630	Radovi na postavljanju plinskih instalacija	4530
	5164		Elektroinstalacijski radovi	
		51641	Radovi električnog ožičenja i elektromontažni radovi	4530
		51642	Postavljanje protupožarnog sustava	4530

Skupina	Razred	Podrazred	Naslov	Odgovarajući ISCI
		51643	Radovi na postavljanju protuprovalnog alarmnog sustava	4530
		51644	Radovi na postavljanju antena na stambenim zgradama	4530
		51649	Ostali elektroinstalacijski radovi	4530
	5165	51650	Izolacijski radovi (električno ožičenje, voda, toplina, zvuk)	4530
	5166	51660	Radovi na postavljanju ograda i rešetki	4530
	5169		Ostali instalacijski radovi	
		51691	Radovi na postavljanju dizala i pokretnih stepenica	4530
		51699	Ostali instalacijski radovi koji nisu drugdje navedeni	4530
517			Završni građevinski radovi	
	5171	51710	Ugradnja staklenih površina i prozora	4540
	5172	51720	Žbukanje	4540
	5173	51730	Ličilački radovi	4540
	5174	51740	Radovi na postavljanju podnih i zidnih pločica	4540
	5175	51750	Radovi na postavljanju ostalih podnih i zidnih obloga te tapeta	4540
	5176	51760	Radovi ugradnje drvene i metalne stolarije	4540
	5177	51770	Radovi unutarnjeg uređenja	4540
	5178	51780	Radovi na postavljanju ukrasnih elemenata	4540
	5179	51790	Ostali završni građevinski radovi	4540
518	5180	51800	Usluge najma građevinske opreme ili opreme za rušenje ili za niskogradnju, s rukovateljem	4550

ODJELJAK G

KONCESIJE ZA RADOVE

Definicija

„Koncesija za radove” znači ugovor kojim se ostvaruje novčani interes, a sklapa se u pisanom obliku posredstvom kojeg naručitelji povjeravaju izvođenje radova jednom gospodarskom subjektu ili više njih čija se naknada sastoji isključivo od prava na iskorištavanje radova koji su predmet ugovora ili od tog prava i plaćanja.

Dodjela koncesije za radove uključuje prijenos na gospodarske subjekte operativnog rizika pri iskorištavanju tih radova ili usluga koji obuhvaća rizik potražnje ili rizik ponude ili oboje. Povrat ulaganja ili troškova nastalih pri izvođenju radova ne bi trebao biti zajamčen.

Područje primjene

Ugovori o koncesijama za radove, ako ih dodjeljuju subjekti obuhvaćeni odjeljkom A ili B te ako je njihova vrijednost jednaka ili prelazi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR); primjenjuju se sljedeće odredbe: članak 28.1., članak 28.2. (osim stavaka 7. i 8.), članak 28.3., članak 28.4. (osim stavka 5.), članak 28.5., članak 28.6. (osim stavka 2. točaka (c) i (e) i stavaka 4. i 5.), članak 28.7., članak 28.9., članak 28.10., članak 28.11., članak 28.12. stavak 1., članak 28.14. stavak 1. točke (a), (b) i (c), članak 28.16., članak 28.17., članak 28.18., članak 28.19., članak 28.20., članak 28.21.

Napomene

Ta je obveza podložna izuzećima utvrđenima u člancima 11. i 12. Direktive 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([8]).

ODJELJAK H

OPĆE NAPOMENE I ODSTUPANJA

1. Poglavljem 28. nije obuhvaćeno sljedeće:

(a) javna nabava poljoprivrednih proizvoda proizvedenih radi promicanja programa potpore poljoprivredi ili programa za prehranu ljudi (kao što je pomoć u hrani, uključujući hitnu humanitarnu pomoć);

(b) javna nabava za nabavu, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala od strane radijskih i televizijskih postaja te za ugovore o zakupu vremena za emitiranje; ili

(c) javna nabava koju provode naručitelji obuhvaćeni odjeljcima A ili B povezana s djelatnostima u području vode za piće, energije, prometa i poštanskih usluga nije obuhvaćena poglavljem 28., osim ako je obuhvaćena odjeljkom C i podložno relevantnim pragovima vrijednosti.

2. Kad je riječ o Ålandskim Otocima (Ahvenanmaa), primjenjuju se posebni uvjeti iz Protokola br. 2 o Ålandskim Otocima uz Akt o pristupanju Austrije, Finske i Švedske Europskoj uniji.

ODJELJAK I

MEDIJI ZA OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA O JAVNOJ NABAVI

1. Elektronički ili fizički mediji koje stranka EU upotrebljava za objavu zakona, drugih propisa, sudskih odluka, upravnih odluka opće primjene, standardnih ugovornih klauzula te postupaka povezanih s javnom nabavom obuhvaćeni su člankom 28.5.

1.1. Europska unija

Informacije o sustavu javne nabave u Europskoj uniji:

— http://simap.ted.europa.eu/index_hr.html

— *Službeni list Europske unije*.

([8]) Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL EU L 94, 28.3.2014., str. 1.).

1.2. Države članice

1.2.1. Belgija

1. Zakoni, kraljevski propisi, ministarski propisi, ministarski cirkulari:

— le Moniteur Belge.

2. Sudska praksa:

— Pasicrisie.

1.2.2. Bugarska

1. Zakoni i drugi propisi:

— Държавен вестник (Službeni list).

2. Sudske odluke:

— http://www.sac.government.bg

3. Upravne odluke opće primjene i svi postupci:

— http://www.aop.bg

— http://www.cpc.bg

1.2.3. Češka

1. Zakoni i drugi propisi:

— Zbirka zakona Češke Republike.

2. Odluke Ureda za zaštitu tržišnog natjecanja:

— Zbirka odluka Ureda za zaštitu tržišnog natjecanja.

1.2.4. Danska

1. Zakoni i drugi propisi:

— Lovtidende.

2. Sudske odluke:

— Ugeskrift for Retsvaesen.

3. Upravne odluke i postupci:

— Ministerialtidende.

4. Odluke Danskog žalbenog odbora za javnu nabavu:

— Kendelser fra Klagenævnet for Udbud.

1.2.5. Njemačka

1. Zakoni i drugi propisi:

— Bundesgesetzblatt,

— Bundesanzeiger.

2. Sudske odluke:

— Entscheidungsammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs; Bundesverwaltungsgerichts Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte.

1.2.6. Estonija

1. Zakoni, propisi i upravne odluke opće primjene:

— Riigi Teataja – http://www.riigiteataja.ee

2. Postupci povezani s javnom nabavom:

— https://riigihanked.riik.ee

1.2.7. Irska

1. Zakoni i drugi propisi:

— Iris Oifigiúil (Službeni list irske vlade).

1.2.8. Grčka

1. Epishmh efhmerida eurwpaikwn koinothtwn (Službeni list grčke vlade).

1.2.9. Španjolska

1. Zakoni:

— Boletín Oficial del Estado.

2. Sudske odluke:

— Centar za sudsku dokumentaciju (Centro de Documentación Judicial (Cendoj)), https://www.poderjudicial.es/search/indexAN.jsp,

— Ustavni sud Španjolske (Base de datos pública de jurisprudencia del Tribunal Constitucional), http://hj.tribunalconstitucional.es/es,

— Središnji upravni sud za žalbe u području ugovora (Tribunal Administrativo Central de Recursos Contractuales), https://www.hacienda.gob.es/es-ES/Areas%20Tematicas/Contratacion/TACRC/Paginas/BuscadordeResoluciones.aspx

1.2.10. Francuska

1. Zakoni:

— Journal Officiel de la République française.

2. Sudska praksa:

— Recueil des arrêts du Conseil d'État.

— Revue des marchés publics.

1.2.11. Hrvatska

1. Narodne novine – http://www.nn.hr

1.2.12. Italija

1. Zakoni:

— Gazzetta Ufficiale.

2. Sudska praksa:

— ne objavljuje se službeno.

1.2.13. Cipar

1. Zakoni:

— Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Službeni list Republike).

2. Sudske odluke:

— Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας (Odluke Vrhovnog suda – tiskarski ured).

1.2.14. Latvija

1. Zakoni:

— Latvijas vēstnesis (Službene novine).

1.2.15. Litva

1. Zakoni, propisi i upravne odredbe:

— Teisės aktų registras (Registar pravnih akata).

2. Sudske odluke, sudska praksa:

— Bilten Vrhovnog suda Litve „Teismų praktika”,

— Bilten Vrhovnog upravnog suda Litve „Administracinių teismų praktika”.

1.2.16. Luksemburg

1. Zakoni:

— Memorial.

2. Sudska praksa:

— Pasicrisie.

1.2.17. Mađarska

1. Zakoni:

— Magyar Közlöny (Službeni list Republike Mađarske).

2. Sudska praksa:

— Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bilten javne nabave – Službeni list Vijeća za javnu nabavu).

1.2.18. Malta

1. Zakoni:

— Službeni list vlade.

1.2.19. Nizozemska

1. Zakoni:

— Nederlandse Staatscourant i/ili Staatsblad.

2. Sudska praksa:

— ne objavljuje se službeno.

1.2.20. Austrija

1. Zakoni:

— Österreichisches Bundesgesetzblatt,

— Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2. Sudske odluke:

— Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes, Verwaltungsgerichtshofes, Obersten Gerichtshofes, der Oberlandesgerichte, des Bundesverwaltungsgerichtes und der Landesverwaltungsgerichte, http://ris.bka.gv.at/Judikatur/

1.2.21. Poljska

1. Zakoni:

— Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Službeni list – Republika Poljska).

2. Sudske odluke, sudska praksa:

— „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie” (odabrane presude arbitražnih vijeća i regionalnog suda u Varšavi).

1.2.22. Portugal

1. Zakoni:

— Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série.

2. Sudske publikacije:

— Boletim do Ministério da Justiça,

— Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo,

— Colectânea de Jurisprudencia Das Relações.

1.2.23. Rumunjska

1. Zakoni i drugi propisi:

— Monitorul Oficial al României (Službeni list Rumunjske).

2. Sudske odluke, upravne odluke opće primjene i svi postupci: http://www.anrmap.ro

1.2.24. Slovenija

1. Zakoni:

— Službeni list Republike Slovenije.

2. Sudske odluke:

— ne objavljuju se službeno.

1.2.25. Slovačka

1. Zakoni:

— Zbierka zákonov (Zbirka zakona).

2. Sudske odluke:

— ne objavljuju se službeno.

1.2.26. Finska

1. Suomen Säädöskokoelma – Finlands Författningssamling (Zbirka zakona Finske).

2. Ålands Författningssamling (Serija zakona Ålandskih Otoka).

1.2.27. Švedska

Svensk Författningssamling (Švedski kodeks zakona).

2. Elektronički ili fizički mediji koje stranka EU upotrebljava za objavu obavijesti iz članka 28.6., članka 28.8. stavka 7. i članka 28.17. stavka 2. u skladu s člankom 28.5.

2.1. Europska unija

Dodatak *Službenom listu Europske unije* i njegova elektronička inačica:

TED (tenders electronically daily), http://ted.europa.eu (dostupno i s portala

http://simap.ted.europa.eu/index_hr.html)

2.2. Države članice

2.2.1. Belgija

1. *Službeni list Europske unije*;

2. Le Bulletin des Adjudications;

3. druge publikacije u specijaliziranom tisku.

2.2.2. Bugarska

1. *Službeni list Europske unije*;

2. Държавен вестник (Službeni list) – http://dv.parliament.bg;

3. Registar javne nabave – http://www.aop.bg

2.2.3. Češka

Službeni list Europske unije

2.2.4. Danska

Službeni list Europske unije

2.2.5. Njemačka

Službeni list Europske unije

2.2.6. Estonija

Službeni list Europske unije

2.2.7. Irska

1. Službeni list Europske unije;

2. eTenders (www.eTenders.gov.ie).

2.2.8. Grčka

1. Službeni list Europske unije;

2. objava u dnevnom, financijskom, regionalnom i specijaliziranom tisku.

2.2.9. Španjolska

1. Službeni list Europske unije;

2. španjolska platforma za javnu nabavu (Plataforma de Contratación del Sector Público), https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma;

3. Službeni list španjolske vlade (Boletín Oficial del Estado) https://www.boe.es

2.2.10. Francuska

1. Službeni list Europske unije;

2. Bulletin officiel des annonces des marchés publics.

2.2.11. Hrvatska

1. Službeni list Europske unije;

2. Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske.

2.2.12. Italija

Službeni list Europske unije

2.2.13. Cipar

1. Službeni list Europske unije;

2. Službeni list Republike;

3. lokalni dnevni tisak.

2.2.14. Latvija

1. Službeni list Europske unije;

2. Latvijas vēstnesis (Službene novine).

2.2.15. Litva

1. Službeni list Europske unije;

2. Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (Središnji portal za javnu nabavu);

3. Informativni dodatak „Informaciniai pranešima" Službenom listu („Valstybės žinios") Republike Litve.

2.2.16. Luksemburg

1. Službeni list Europske unije;

2. dnevni tisak.

2.2.17. Mađarska

1. Službeni list Europske unije;

2. Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bilten javne nabave – Službeni list Vijeća za javnu nabavu).

2.2.18. Malta

1. Službeni list Europske unije;

2. Službeni list vlade.

2.2.19. Nizozemska

Službeni list Europske unije

2.2.20. Austrija

1. Službeni list Europske unije;

2. Amtsblatt zur Wiener Zeitung.

2.2.21. Poljska

1. Službeni list Europske unije;

2. Biuletyn Zamówień Publicznych (Bilten javne nabave).

2.2.22. Portugal

Službeni list Europske unije

2.2.23. Rumunjska

1. Službeni list Europske unije;
2. Monitorul Oficial al României (Službeni list Rumunjske);
3. elektronički sustav za javnu nabavu – http://www.e-licitatie.ro

2.2.24. Slovenija

1. Službeni list Europske unije;
2. Portal javnih naročil – http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal

2.2.25. Slovačka

1. Službeni list Europske unije;
2. Vestník verejného obstarávania (List za javnu nabavu).

2.2.26. Finska

1. Službeni list Europske unije;
2. Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Javna nabava u Finskoj i EGP-u, dodatak Službenom listu Finske).

2.2.27. Švedska

Službeni list Europske unije.

PRILOG 28.-B

JAVNA NABAVA

ČILE

ODJELJAK A

SUBJEKTI SREDIŠNJE VLASTI

1. Poglavlje 28. primjenjuje se na nabavu koju provode subjekti na središnjoj razini vlasti navedeni u ovom odjeljku ako je vrijednost nabave procijenjena, u skladu s odjeljkom J, na iznos jednak sljedećim pragovima ili viši od njih:

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 95 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 95 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Građevinske usluge

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

2. Novčani pragovi iz stavka 1. prilagođavaju se u skladu s odjeljkom J.

Popis subjekata

Osim ako je drukčije navedeno u ovom odjeljku, svi subjekti podređeni onima navedenima na popisu obuhvaćeni su poglavljem 28., uključujući sljedeće:

1. Presidencia de la República (Predsjedništvo Republike).

2. Ministerio del Interior y Seguridad Pública (Ministarstvo unutarnjih poslova i javne sigurnosti):

   Subsecretaría del Interior;

   Subsecretaría de Desarrollo Regional;

   Subsecretaría de Prevención del Delito;

   Oficina Nacional de Emergencia del Ministerio del Interior (ONEMI);

   Servicio Nacional para la Prevención y Rehabilitación del Consumo de Drogas y Alcohol (SENDA);

   Fondo Nacional de Seguridad Pública;

   Departamento de Extranjería.

3. Ministerio de Relaciones Exteriores (Ministarstvo vanjskih poslova):

   Subsecretaría de Relaciones Exteriores;

   Subsecretaría de Relaciones Económicas Internacionales;

   Instituto Antártico Chileno (INACH);

   Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado (DIFROL);

   Agencia de Cooperación Internacional (AGCI).

4. Ministerio de Defensa Nacional (Ministarstvo nacionalne obrane):

   Subsecretaría de Defensa;

   Subsecretaría para las Fuerzas Armadas;

   Dirección Administrativa del ministerio de Defensa Nacional;

   Dirección de Aeronáutica Civil (DGAC);

   Dirección General de Movilización Nacional (DGMN);

   Academia Nacional de Estudios Políticos y Estratégicos (ANEPE);

   Defensa Civil de Chile.

5. Ministerio de Hacienda (Ministarstvo financija):

   Subsecretaría de Hacienda;

   Dirección de Presupuestos (DIPRES);

   Servicio de Impuestos Internos (SII);

   Tesorería General de la República(TGR);

   Servicio Nacional de Aduanas (SNA);

   Chilecompra;

   Comisión para el Mercado Financiero (CMF).

6. Ministerio Secretaría General de la Presidencia (Ured glavnog tajnika predsjedništva):

   Subsecretaría General de la Presidencia.

7. Ministerio Secretaría General de Gobierno (Ured glavnog tajnika vlade):

   Subsecretaría General de Gobierno;

   Instituto Nacional del Deporte (IND);

   División de Organizaciones Sociales (DOS);

   Secretaría de Comunicaciones.

8. Ministerio de Economía, Fomento y Turismo (Ministarstvo gospodarstva, razvoja i turizma):

   Subsecretaría de Economía y Empresas de Menor Tamaño;

   Subsecretaría de Pesca y Acuicultura;

   Servicio Nacional de Turismo (SERNATUR);

   Servicio Nacional del Consumidor (SERNAC);

   Servicio Nacional de Pesca (SERNAPESCA);

   Corporación de Fomento de la Producción (CORFO);

   Servicio de Cooperación Técnica (SERCOTEC);

   Fiscalía Nacional Económica (FNE);

   Invest Chile;

   Instituto Nacional de Estadísticas (INE);

   Instituto de Propiedad Intelectual (INAPI);

   Fondo Nacional de Desarrollo Tecnológico y Productivo (FONDEF);

   Superintendencia de Insolvencia y Reemprendimiento;

Instituto Nacional de Desarrollo Sustentable de la Pesca Artesanal y de la Acuicultura de Pequeña Escala (INDESPA);

Sistema de Empresas Públicas (SEP).

9. Ministerio de Minería (Ministarstvo rudarstva):

Subsecretaría de Minería;

Comisión Chilena del Cobre (COCHILCO);

Servicio Nacional de Geología y Minería (SERNAGEOMIN).

10. Ministerio de Energía (Ministarstvo energetike):

Subsecretaría de Energía;

Comisión Nacional de Energía;

Comisión Chilena de Energía Nuclear (CCHEN);

Superintendencia de Electricidad y Combustible.

11. Ministerio de Desarrollo Social y Familia (Ministarstvo socijalnog razvoja i obitelji):

Subsecretaría de Evaluación Social;

Subsecretaría de Servicios Sociales;

Subsecretaría de la Niñez;

Corporación Nacional Desarrollo Indígena (CONADI);

Fondo de Solidaridad e Inversión Social (FOSIS);

Servicio Nacional de la Discapacidad (SENADIS);

Instituto Nacional de la Juventud (INJUV);

Servicio Nacional del Adulto Mayor (SENAMA).

12. Ministerio de Educación (Ministarstvo obrazovanja);

Subsecretaría de Educación;

Subsecretaría de Educación Parvularia;

Subsecretaría de Educación Superior;

Superintendencia de Educación;

Comisión Nacional de Investigación Científica y Tecnológica (CONICYT);

Junta Nacional de Auxilio Escolar y Becas (JUNAEB);

Junta Nacional de Jardines Infantiles (JUNJI);

Centro de Educación y Tecnología (ENLACES).

13. Ministerio de Justicia y Derechos Humanos (Ministarstvo pravosuđa i ljudskih prava):

Subsecretaría de Justicia;

Subsecretaría de Derechos Humanos;

Servicio Nacional de Menores (SENAME);

Servicio Médico Legal;

Gendarmería de Chile;

Servicio Registro Civil e Identificación;

Corporaciones de Asistencia Judicial.

14. Ministerio del Trabajo y Previsión Social (Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti):

Subsecretaría del Trabajo;

Subsecretaría de Previsión Social;

Dirección del Trabajo;

Servicio Nacional de Capacitación y Empleo (SENCE);

Comisión del Sistema Nacional de Certificación de Competencias Laborales (CHILEVALORA);

Dirección General del Crédito Prendario;

Superintendencia de Pensiones;

Superintendencia de Seguridad Social;

Instituto de Previsión Social (IPS);

Instituto de Seguridad Laboral (ISL);

Fondo Nacional de Pensiones Asistenciales.

15. Ministerio de Obras Públicas (Ministarstvo javnih radova):

Subsecretaría de Obras Públicas;

Dirección General de Obras Públicas;

Dirección General de Concesiones;

Dirección General de Aguas;

Administración y ejecución de Obras Públicas;

Administración de Servicios de Concesiones Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Aeropuertos;

Dirección de Arquitectura;

Dirección de Obras Portuarias;

Dirección de Planeamiento;

Dirección de Obras Hidráulicas;

Dirección de Vialidad;

Dirección de Contabilidad y Finanzas;

Instituto Nacional de Hidráulica;

Superintendencia Servicios Sanitarios (SISS).

16. Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones (Ministarstvo prometa i telekomunikacija):

Subsecretaría de Transportes;

Subsecretaría de Telecomunicaciones;

Junta de Aeronáutica Civil;

Centro de Control y Certificación Vehicular (3CV);

Comisión Nacional de Seguridad de Tránsito (CONASET);

Unidad Operativa de Control de Tránsito (UOCT).

17. Ministerio de Salud (Ministarstvo zdravlja):

Subsecretaría de Salud Pública;

Subsecretaría de Redes Asistenciales;

Central de Abastecimiento del Sistema Nacional de Servicios de Salud (CENABAST);

Fondo Nacional de Salud (FONASA);

Instituto de Salud Pública (ISP);

Instituto Nacional del Tórax;

Superintendencia de Salud;

Servicio de Salud Arica y Parinacota;

Servicio de Salud Iquique y Tarapacá;

Servicio de Salud Antofagasta;

Servicio de Salud Atacama;

Servicio de Salud Coquimbo;

Servicio de Salud Valparaíso-San Antonio;

Servicio de Salud Viña del Mar-Quillota;

Servicio de Salud O'Higgins;

Servicio de Salud Maule;

Servicio de Salud Ñuble;

Servicio de Salud Concepción;

Servicio de Salud Talcahuano;

Servicio de Salud Bío-Bío;

Servicio de Salud Arauco;

Servicio de Salud Araucanía Norte;

Servicio de Salud Araucanía Sur;

Servicio de Salud Valdivia;

Servicio de Salud Osorno;

Servicio de Salud Chiloé;

Servicio de Salud Aysén;

Servicio de Salud Magallanes;

Servicio de Salud Metropolitano Norte;

Servicio de Salud Metropolitano Occidente;

Servicio de Salud Central;

Servicio de Salud Oriente;

Servicio de Salud Metropolitano Sur;

Servicio de Salud Metropolitano Sur-Oriente.

18. Ministerio de Vivienda y Urbanismo (Ministarstvo stanovanja i urbanističkog planiranja):

Subsecretaría de Vivienda y Urbanismo;

Parque Metropolitano;

Servicios de Vivienda y Urbanismo.

19. Ministerio de Bienes Nacionales (Ministarstvo nacionalne imovine):

Subsecretaría de Bienes Nacionales.

20. Ministerio de Agricultura (Ministarstvo poljoprivrede):

Subsecretaría de Agricultura;

Comisión Nacional de Riego (CNR);

Corporación Nacional Forestal (CONAF);

Instituto de Desarrollo Agropecuario (INDAP);

Oficina de Estudios y Políticas Agrícolas (ODEPA);

Servicio Agrícola y Ganadero (SAG);

Instituto de Investigaciones Agropecuarias (INIA);

AgroSeguros;

Agencia Chilena para la Inocuidad y Calidad Alimentaria (ACHIPIA).

21. Ministerio del Medio Ambiente (Ministarstvo zaštite okoliša):

Servicio de Evaluación Ambiental;

Superintendencia de Medio Ambiente.

22. Ministerio del Deporte (Ministarstvo sporta):

Subsecretaría del Deporte.

23. Ministerio de las Culturas, las Artes y el Patrimonio (Ministarstvo kulture, umjetnosti i baštine):

Subsecretaría de las Culturas y las Artes;

Subsecretaría del Patrimonio Cultural;

Consejo Nacional de las Culturas y el Patrimonio;

Consejo Nacional del Libro y la Lectura;

Consejo de Fomento de la Música Nacional;

Servicio Nacional del Patrimonio Cultural;

Fondo de Desarrollo de las Artes y la Cultura (FONDART).

24. Ministerio de la Mujer y la Equidad de Género (Ministarstvo žena i rodne ravnopravnosti):

Subsecretaría de la Mujer y la Equidad de Género.

25. Ministerio de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación (Ministarstvo znanosti, tehnologije, znanja i inovacija):

Subsecretaría de Ciencia, Tecnología, Conocimiento e Innovación.

26. Contraloría General de la República (Glavni kontrolor Čilea)

Sva tijela regionalne vlasti (uključujući postojeće i novoosnovane funkcije, kao što su „Intendencias” / „Gobernadores regionales”)

Sva tijela lokalne vlasti (Gobernaciones, uključujući sadašnje funkcije „Gobernador” i novoosnovane funkcije, kao što je „Delegado presidencial provincial”)

Napomena

Svi ostali središnji javni subjekti, uključujući njihove regionalne i podregionalne jedinice, pod uvjetom da nisu industrijske ili komercijalne prirode.

ODJELJAK B

SUBJEKTI VLASTI ISPOD SREDIŠNJE RAZINE

1. Poglavlje 28. primjenjuje se na nabavu koju provode subjekti vlasti ispod središnje razine navedeni u ovom odjeljku ako je vrijednost nabave procijenjena, u skladu s odjeljkom J Priloga 28.-B, na iznos jednak sljedećim pragovima ili viši od njih:

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 200 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 200 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Građevinske usluge

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

2. Novčani pragovi iz stavka 1. prilagođavaju se u skladu s odjeljkom J.

Popis subjekata

Sve općine (Municipalidades)

Napomena

Svi ostali subjekti vlasti ispod središnje razine, uključujući njihove jedinice i sve druge subjekte koji djeluju u općem interesu i koji podliježu učinkovitoj i upravljačkoj ili financijskoj kontroli javnih subjekata, pod uvjetom da nemaju industrijski ili trgovački karakter.

ODJELJAK C

OSTALI SUBJEKTI

1. Poglavlje 28. primjenjuje se na nabavu koju provode ostali subjekti navedeni u ovom odjeljku ako je vrijednost nabave procijenjena, u skladu s odjeljkom J, na iznos jednak sljedećim pragovima ili viši od njih:

Roba

Navedeno u odjeljku D

Pragovi 220 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Usluge

Navedeno u odjeljku E

Pragovi 220 000 posebnih prava vučenja (SDR)

Građevinske usluge

Navedeno u odjeljku F

Pragovi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR)

2. Novčani pragovi iz stavka 1. prilagođavaju se u skladu s odjeljkom J.

Popis subjekata

1. *Empresa Portuaria Arica* (lučko društvo Arica);

2. *Empresa Portuaria Iquique* (lučko društvo Iquique);

3. *Empresa Portuaria Antofagasta* (lučko društvo Antofagasta);

4. *Empresa Portuaria Coquimbo* (lučko društvo Coquimbo);

5. *Empresa Portuaria Valparaíso* (lučko društvo Valparaíso Port);

6. *Empresa Portuaria San Antonio* (lučko društvo San Antonio);

7. *Empresa Portuaria Talcahuano San Vicente* (lučko društvo Talcahuano San Vicente);

8. *Empresa Portuaria Puerto Montt* (lučko društvo Puerto Montt);

9. *Empresa Portuaria Chacabuco* (lučko društvo Chacabuco);

10. *Empresa Portuaria Austral* (lučko društvo Austral);

11. *Aeropuertos de propiedad del Estado, dependientes de la Dirección General de Aeronáutica Civil* (DGAC) (zračne luke u državnom vlasništvu, ovisne o Glavnoj upravi za civilnu aeronautiku).

Napomene

Sva ostala javna poduzeća čija je jedna od djelatnosti bilo koja od djelatnosti navedenih u nastavku ili bilo koja kombinacija tih djelatnosti:

(a) opskrba zračnih luka ili ostalih terminalnih postrojenja zračnih prijevoznika; i

(b) opskrba morskih ili riječnih luka ili ostalih terminalnih postrojenja prijevoznika morskim ili unutarnjim plovnim putovima.

ODJELJAK D

ROBA

Poglavlje 28. primjenjuje se na svu robu koju nabavljaju subjekti navedeni u odjeljku A, B ili C ovog Priloga, osim ako je drukčije navedeno u poglavlju 28.

ODJELJAK E

USLUGE

Poglavlje 28. primjenjuje se na sve usluge koje nabavljaju subjekti navedeni u odjeljku A, B ili C ovog Priloga, osim ako je drukčije navedeno u poglavlju 28.

ODJELJAK F

GRAĐEVINSKE USLUGE

Poglavlje 28. primjenjuje se na sve građevinske usluge koje nabavljaju subjekti navedeni u odjeljku A, B ili C ovog Priloga, uključujući ugovore o koncesijama za javne radove, osim ako je drukčije navedeno u poglavlju 28.

Poglavlje 28. ne primjenjuje se na građevinske usluge namijenjene Uskršnjem otoku (Isla de Pascua).

Napomene

(a) Kad je riječ o građevinskim uslugama, definicija tehničkih specifikacija iz članka 28.1. točke (q) uključuje načine gradnje i projektiranje.

(b) U kontekstu ograničenog postupka nadmetanja, kako je navedeno u članku 28.14. stavku 1., javne nabave povezane s iznimnom hitnošću točke (d) tog stavka smatraju se izvanrednim stanjem i katastrofom.

ODJELJAK G

KONCESIJA ZA JAVNE RADOVE

Za potrebe ovog odjeljka „ugovor o koncesiji za javne radove" znači ugovor kojim privatna stranka preuzima izvođenje javnih radova i popravak ili održavanje povezano s njima u zamjenu za njihovo privremeno iskorištavanje, koje se sastoji od prava na kontrolu i upravljanje radovima te od prava da od njega prima prihode i/ili isplatu države.

Definicija„ugovora o koncesiji za javne radove" uključuje sve vrste ugovora koji podliježu propisima o koncesiji za javne radove (Odluka br. 900 iz 1996. Ministarstva javnih radova kojom se utvrđuje pročišćeni, usklađeni i sistematizirani tekst Odluke sa zakonskom snagom br. 164 iz 1991. Ministarstva javnih radova, Zakon o koncesijama za javne radove i Vrhovna odluka br. 956 iz 1997. Ministarstva javnih radova, kojom se objavljuju propisi Zakona o koncesijama za javne radove).

Područje primjene

1. Kad je riječ o ugovorima o koncesijama za javne radove, ako ih dodjeljuju subjekti obuhvaćeni odjeljkom A ili B te ako je njihova vrijednost jednaka ili prelazi 5 000 000 posebnih prava vučenja (SDR), primjenjuju se sljedeće odredbe: članak 28.1., članak 28.2. (osim stavaka 7. i 8.), članak 28.3., članak 28.4.**, članak 28.5., članak 28.6. (osim stavka 2. točaka (c) i (e) te stavaka 4. i 5.), članak 28.7., članak 28.9., članak 28.10., članak 28.11., članak 28.12. stavak 1., članak 28.16., članak 21.17., članak 21.18., članak 21.19., članak 21.20. i članak 28.21.

** U vezi s člankom 28.4. stavkom 4., u slučaju koncesija za javne radove, zaprimanje ponuda obavlja se elektroničkim putem u mjeri u kojoj je to moguće.

2. Osim odredaba navedenih u stavku 1., primjenjuje se nacionalno zakonodavstvo stranaka o koncesijama.

Napomene

Kad je riječ o koncesijama za javne radove, definicija tehničkih specifikacija iz članka 28.1. točke (q) uključuje načine gradnje i projektiranje.

ODJELJAK H

OPĆE NAPOMENE I ODSTUPANJA

Poglavlje 28. ne primjenjuje se na nabavu robe ili usluga izvan državnog područja Čilea za potrošnju izvan državnog područja Čilea.

ODJELJAK I

PUBLIKACIJE

Elektronički mediji koji se upotrebljavaju za objavu obavijesti

www.mercadopublico.cl ili www.chilecompra.cl

www.mop.cl

http://www.concesiones.cl/proyectos/Paginas/AgendaConcesiones2018_2022.aspx

Zakoni i drugi propisi

www.diariooficial.cl

Sudske odluke

http://basejurisprudencial.poderjudicial.cl/

Upravne odluke

https://www.contraloria.cl/web/cgr/dictamenes-y-pronunciamientos-juridicos

ODJELJAK J

VRIJEDNOSTI PRAGOVA

1. Čile izračunava i pretvara vrijednost pragova u svoju nacionalnu valutu s pomoću stope konverzije dnevnih vrijednosti nacionalne valute u smislu posebnih prava vučenja, koje Međunarodni monetarni fond mjesečno objavljuje u Međunarodnoj financijskoj statistici, u razdoblju od dvije godine prije 1. listopada godine koja prethodi datumu stupanja pragova na snagu, točnije 1. siječnja sljedeće godine.

2. Čile obavješćuje stranku EU o vrijednosti novih izračunanih pragova izraženoj u njegovoj nacionalnoj valuti najkasnije mjesec dana prije nego što navedeni pragovi stupe na snagu. Pragovi izraženi u nacionalnoj valuti Čilea utvrđuju se na razdoblje od dvije kalendarske godine.

PRILOG 29.

RASPORED ČILEA

1. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b) Članak 29.4. stavak 1. točka (c) podtočka i.
Subjekt:	Empresa Nacional de Petróleo (ENAP) ili njegov sljednik, njegova društva kćeri i povezana društva.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), subjekt može odobriti povlašteni tretman pri kupnji energenata, kao što su ugljikovodici ili električna energija iz bilo kojeg izvora proizvodnje, za daljnju prodaju u udaljenim ili nedovoljno opskrbljenim područjima Čilea. U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkom (a) i točkom (c) podtočkom i., subjekt može pri prodaji energenata, kao što su ugljikovodici ili električna energija iz bilo kojeg izvora proizvodnje, odobriti povlašteni tretman potrošačima u udaljenim ili nedovoljno opskrbljenim područjima Čilea.
2. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b)
Subjekt:	Corporación Nacional del Cobre (CODELCO) ili njegov sljednik, njegova društva kćeri i povezana društva.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), subjekt može odobriti povlašteni tretman poduzećima na državnom području Čilea u iznosu do 10 % ukupne vrijednosti svoje godišnje nabave robe i usluga.
3. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b) Članak 29.4. stavak 1. točka (c) podtočka i.
Subjekt:	Empresa Nacional de Minería (ENAMI) ili njegov sljednik, njegova društva kćeri i povezana društva.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), subjekt može odobriti, u skladu sa zakonima ili drugim propisima, povlašteni tretman pri kupnji minerala od malih i srednjih proizvođača minerala u koje ulažu čileanski ulagatelji. U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkom (a) i točkom (c) podtočkom i., subjekt može pružati tehničku potporu i financijske usluge pod povlaštenim uvjetima malim i srednjim proizvođačima minerala u koje ulažu čileanski ulagatelji.
4. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b)
Subjekt:	Empresa de Transporte de Pasajeros Metro S.A. (METRO) ili njegov sljednik, njegova društva kćeri i povezana društva.

Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), subjekt može odobriti povlašteni tretman poduzećima na državnom području Čilea u iznosu do 10 % ukupne vrijednosti svoje godišnje nabave robe i usluga.
5. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b)
Subjekt:	Televisión Nacional de Chile (TVN) ili njegov sljednik, njegova društva kćeri i povezana društva.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), subjekt može odobriti, u skladu sa zakonima ili drugim propisima, povlašteni tretman za čileanski sadržaj i proizvode pri kupnji programskog sadržaja.
6. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a), u pogledu financijskih usluga Članak 29.4. stavak 1. točka (c) podtočka i., u pogledu financijskih usluga
Subjekt:	Banco del Estado de Chile (BANCO ESTADO) ili njezin sljednik, njezina društva kćeri i povezana društva.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkom (a) i točkom (c) podtočkom i., subjekt može odobriti, u skladu sa zakonima ili drugim propisima, povlašteni tretman u pružanju financijskih usluga dijelovima stanovništva Čilea koji su nedovoljno opskrbljeni, pod uvjetom da cilj tih financijskih usluga nije sprečavanje ili ometanje financijskih usluga koje pružaju poduzeća u privatnom vlasništvu s relevantnog tržišta.
7. Predmetne obveze:	Članak 29.4. stavak 1. točka (a) Članak 29.4. stavak 1. točka (b)
Subjekt:	Sva postojeća i buduća poduzeća u državnom vlasništvu.
Opseg neusklađenih djelatnosti:	U skladu s člankom 29.4. stavkom 1. točkama (a) i (b), postojeća i buduća poduzeća u državnom vlasništvu mogu odobriti povlašteni tretman autohtonim narodima i njihovim zajednicama pri kupnji robe i usluga. Za potrebe ovog stavka, radi se o onim autohtonim narodima i njihovim zajednicama koji su priznati na temelju Zakona br. 19.523 Ministarstva socijalnog razvoja i obitelji, ili njegovim nasljednicima.

PRILOG 32.-A

ZAKONODAVSTVO STRANAKA

1. STRANKA EU

Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i njezini provedbeni akti.

2. ČILE

(a) Zakon br. 19.039, kojim se utvrđuju pravila primjenjiva na industrijske povlastice i zaštitu prava industrijskog vlasništva, kako je zadnje izmijenjen Zakonom br. 21.355, kojim se mijenja Zakon br. 19.039 o industrijskom vlasništvu i Zakon br. 20.254 kojim se osniva Nacionalni institut za industrijsko vlasništvo.

(b) Vrhovna odluka br. 236 Ministarstva gospodarstva, razvoja i obnove od 25. kolovoza 2005. kojom se odobravaju odredbe Zakona br. 19.039 o industrijskom vlasništvu.

([1]) Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL EU L 343, 14.12.2012., str. 1.).

PRILOG 32.-B

KRITERIJI ZA POSTUPAK PODNOŠENJA PRIGOVORA IZ ČLANKA 32.34.

1. Popis naziva s odgovarajućom transkripcijom na latinično pismo.

2. Vrsta proizvoda.

3. Poziv bilo kojoj od sljedećih osoba koje imaju legitiman interes da podnesu prigovore na zaštitu naziva podnošenjem propisno obrazloženog prigovora:

(a) za stranku EU svim fizičkim ili pravnim osobama osim onih s poslovnim nastanom ili boravištem u Čileu;

(b) za Čile svim fizičkim ili pravnim osobama osim onih s poslovnim nastanom ili boravištem u državi članici.

4. Prigovori se moraju dostaviti Europskoj komisiji ili vladi Čilea u roku od dva mjeseca od datuma objave mjere informiranja.

5. Prigovori su dopušteni samo:

(a) ako su primljeni u roku iz stavka 4. i ukazuju da bi zaštita predloženog naziva:

i. bila u suprotnosti s nazivom biljne sorte, uključujući sorte grožđa za vino ili životinjske pasmine, i da bi u konačnici mogla potrošača dovesti u zabludu u pogledu pravog podrijetla proizvoda;

ii. dovela do toga da naziv pogrešno upućuje potrošača na to da proizvodi dolaze iz nekog drugog područja;

iii. s obzirom na žig koji ima ugled i dobro je poznat te duljinu vremena tijekom kojeg se upotrebljava, potrošača mogla dovesti u zabludu u pogledu pravog identiteta proizvoda;

iv. utjecala na postojanje potpuno ili djelomično identičnog naziva ili na postojanje ili razlikovni karakter žiga ili utjecala na proizvode koji su u dobroj vjeri stavljeni na tržište prije datuma objave mjere informiranja; ili

(b) ako bi u njima mogle biti navedene pojedinosti koje ukazuju na to da je naziv čija se zaštita i registracija razmatraju generički.

6. Kriteriji iz ovog Priloga ocjenjuju se u odnosu na područje stranke EU-a, koje se u svrhu prava intelektualnog vlasništva odnosi samo na područje ili područja na kojima su prava zaštićena i na državno područje Čilea.

PRILOG 32.-C

DIO A

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA STRANKE EU-a IZ ČLANKA 32.33.

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
BELGIJA	Beurre d'Ardenne	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
BELGIJA	Fromage de Herve	Sirevi
BELGIJA	Jambon d'Ardenne	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
BELGIJA	Pâté gaumais	Pečena peciva s mesom
BELGIJA	Plate de Florenville	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
BUGARSKA	Българско розово масло (Bulgarsko rozovo maslo)	Eterična ulja
ČEŠKA	Budějovické pivo[i]	Pivo
ČEŠKA	Budějovický měšťanský var[ii]	Pivo
ČEŠKA	České pivo	Pivo
ČEŠKA	Českobudějovické pivo[iii]	Pivo
ČEŠKA	Žatecký chmel[iv]	Hmelj
DANSKA	Danablu	Sirevi
DANSKA	Esrom	Sirevi
NJEMAČKA	Aachener Printen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
NJEMAČKA	Allgäuer Bergkäse	Sirevi
NJEMAČKA	Allgäuer Emmentaler	Sirevi
NJEMAČKA	Bayerische Breze / Bayerische Brezn / Bayerische Brez'n / Bayerische Brezel	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
NJEMAČKA	Bayerisches Bier	Pivo
GEMANY	Bremer Bier	Pivo

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
NJEMAČKA	Dortmunder Bier	Pivo
NJEMAČKA	Dresdner Christstollen / Dresdner Stollen / Dresdner Weihnachtsstollen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
NJEMAČKA	Holsteiner Katenschinken / Holsteiner Schinken / Holsteiner Katenrauchschinken / Holsteiner Knochenschinken	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
NJEMAČKA	Hopfen aus der Hallertau[v]	Hmelj
NJEMAČKA	Kölsch	Pivo
NJEMAČKA	Kulmbacher Bier	Pivo
NJEMAČKA	Lübecker Marzipan	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
NJEMAČKA	Münchener Bier	Pivo
NJEMAČKA	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
NJEMAČKA	Nürnberger Lebkuchen	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
NJEMAČKA	Schwäbische Spätzle/Schwäbische Knöpfle	Tjestenina
NJEMAČKA	Schwarzwälder Schinken	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
NJEMAČKA	Tettnanger Hopfen	Hmelj
NJEMAČKA	Thüringer Rostbratwurst	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
IRSKA	Clare Island Salmon	Svježa riba, mekušci i rakovi te proizvodi dobiveni od njih
IRSKA	Imokilly Regato	Sirevi
GRČKA	Γραβιέρα Κρήτης (Graviera Kritis)	Sirevi
GRČKA	Γραβιέρα Νάξου (Graviera Naxou)	Sirevi
GRČKA	Ελιά Καλαμάτας (Elia Kalamatas)	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
GRČKA	Καλαμάτα (Kalamata)[vi]	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Κασέρι (Kasseri)	Sirevi
GRČKA	Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Sirevi
GRČKA	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolymvari Chanion Kritis)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Κονσερβολιά Ροβίων (Konservolia Rovion)[vii]	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
GRČKA	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa)[vii]i	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
GRČKA	Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Začini
GRČKA	Λακωνία (Lakonia)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Λυγουριό Ασκληπιείου (Lygourio Asklipiiou)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Μανούρι (Manouri)	Sirevi
GRČKA	Μαστίχα Χίου (Masticha Chiou)	Prirodne gume i smole
GRČKA	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (Peza Irakliou Kritis)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (Sitia Lasithiou Kritis)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
GRČKA	Φέτα (Feta)[ix]	Sirevi
GRČKA	Χανιά Κρήτης (Chania Kritis)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Aceite de la Rioja	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Aceite de Terra Alta; Oli de Terra Alta	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Aceite del Bajo Aragón	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Alfajor de Medina Sidonia	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi
ŠPANJOLSKA	Antequera	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Azafrán de la Mancha	Začini

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
ŠPANJOLSKA	Baena	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Carne de Vacuno del País Vasco / Euskal Okela	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
ŠPANJOLSKA	Cecina de León	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Chorizo Riojano	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Cítricos Valencianos; Cítrics Valencians[x]	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
ŠPANJOLSKA	Dehesa de Extremadura	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Estepa	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Guijuelo	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Idiazábal	Sirevi
ŠPANJOLSKA	Jabugo	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Jamón de Trevélez	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Jijona	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
ŠPANJOLSKA	Les Garrigues	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Los Pedroches	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Mahón-Menorca	Sirevi
ŠPANJOLSKA	Pimentón de la Vera	Začini
ŠPANJOLSKA	Pimentón de Murcia	Začini
ŠPANJOLSKA	Polvorones de Estepa	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
ŠPANJOLSKA	Priego de Córdoba	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Queso Manchego	Sirevi
ŠPANJOLSKA	Queso Tetilla / Queixo Tetilla	Sirevi
ŠPANJOLSKA	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Sidra de Asturias; Sidra d'Asturies	Jabukovača
ŠPANJOLSKA	Sierra de Cádiz	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Sierra de Cazorla	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Sierra de Segura	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Sierra Mágina	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Siurana	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ŠPANJOLSKA	Sobrasada de Mallorca	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ŠPANJOLSKA	Ternera Asturiana	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
ŠPANJOLSKA	Ternera de Navarra; Nafarroako Aratxea	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
ŠPANJOLSKA	Ternera Gallega	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
ŠPANJOLSKA	Torta del Casar	Sirevi
ŠPANJOLSKA	Turrón de Alicante	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
ŠPANJOLSKA	Vinagre de Jerez	Ocat
FRANCUSKA	Abondance	Sirevi
FRANCUSKA	Banon	Sirevi
FRANCUSKA	Beaufort	Sirevi
FRANCUSKA	Bleu d'Auvergne	Sirevi
FRANCUSKA	Bœuf de Charolles[xi]	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
FRANCUSKA	Brie de Meaux	Sirevi
FRANCUSKA	Brillat-Savarin	Sirevi
FRANCUSKA	Camembert de Normandie	Sirevi
FRANCUSKA	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
FRANCUSKA	Cantal; Fourme de Cantal	Sirevi
FRANCUSKA	Chabichou du Poitou[xii]	Sirevi
FRANCUSKA	Chaource	Sirevi
FRANCUSKA	Comté	Sirevi
FRANCUSKA	Crottin de Chavignol; Chavignol[xiii]	Sirevi
FRANCUSKA	Emmental de Savoie	Sirevi
FRANCUSKA	Époisses	Sirevi
FRANCUSKA	Fourme d'Ambert	Sirevi
FRANCUSKA	Génisse Fleur d'Aubrac[xiv]	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
FRANCUSKA	Gruyère[xv]	Sirevi
FRANCUSKA	Huile d'olive de Haute-Provence	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
FRANCUSKA	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Eterična ulja
FRANCUSKA	Huîtres Marennes Oléron	Svježa riba, mekušci i rakovi te proizvodi dobiveni od njih
FRANCUSKA	Jambon de Bayonne	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
FRANCUSKA	Lentille verte du Puy	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
FRANCUSKA	Maroilles / Marolles	Sirevi
FRANCUSKA	Morbier	Sirevi

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
FRANCUSKA	Munster; Munster-Géromé	Sirevi
FRANCUSKA	Neufchâtel	Sirevi
FRANCUSKA	Noix de Grenoble	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
FRANCUSKA	Pont-l'Évêque	Sirevi
FRANCUSKA	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits[xvi]	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
FRANCUSKA	Reblochon; Reblochon de Savoie	Sirevi
FRANCUSKA	Roquefort	Sirevi
FRANCUSKA	Sainte-Maure de Touraine[xvii]	Sirevi
FRANCUSKA	Saint-Marcellin	Sirevi
FRANCUSKA	Saint-Nectaire	Sirevi
FRANCUSKA	Tomme de Savoie	Sirevi
FRANCUSKA	Tomme des Pyrénées	Sirevi
FRANCUSKA	Veau d'Aveyron et du Ségala	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
FRANCUSKA	Veau du Limousin[xviii]	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
FRANCUSKA	Volailles de Loué	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
HRVATSKA	Baranjski kulen	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
HRVATSKA	Dalmatinski pršut	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
HRVATSKA / SLOVENIJA	Istarski pršut / Istrski pršut	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
HRVATSKA	Krčki pršut	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Aceto Balsamico di Modena	Ocat
ITALIJA	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Ocat
ITALIJA	Aprutino Pescarese	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
ITALIJA	Asiago	Sirevi
ITALIJA	Bresaola della Valtellina	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Cantuccini Toscani / Cantucci Toscani	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
ITALIJA	Coppa Piacentina	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Cotechino Modena	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Culatello di Zibello	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Fontina	Sirevi
ITALIJA	Garda	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ITALIJA	Gorgonzola	Sirevi
ITALIJA	Grana Padano	Sirevi
ITALIJA	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
ITALIJA	Mela Val di Non	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
ITALIJA	Montasio	Sirevi
ITALIJA	Mortadella Bologna	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Mozzarella di Bufala Campana	Sirevi
ITALIJA	Pancetta Piacentina	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Parmigiano Reggiano[xix]	Sirevi
ITALIJA	Pasta di Gragnano	Tjestenina
ITALIJA	Pecorino Romano	Sirevi
ITALIJA	Pecorino Toscano	Sirevi

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
ITALIJA	Pomodoro SAN Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino[xx]	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
ITALIJA	Prosciutto di Modena	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Prosciutto di Norcia	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Prosciutto di Parma	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Prosciutto di San Daniele	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Prosciutto Toscano	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Provolone Valpadana	Sirevi
ITALIJA	Ragusano	Sirevi
ITALIJA	Salamini italiani alla cacciatora	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Speck Alto Adige / Südtiroler Markenspeck / Südtiroler Speck	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
ITALIJA	Taleggio	Sirevi
ITALIJA	Terra di Bari	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ITALIJA	Toscano	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ITALIJA	Veneto Valpolicella; Veneto Euganei e Berici; Veneto del Grappa	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
ITALIJA	Vitellone bianco dell'Appennino Centrale	Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
ITALIJA	Zampone Modena	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
CIPAR	Γλυκό Τριαντάφυλλο Αγρού (Glyko Triantafyllo Agrou)	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi
CIPAR	Λουκούμι Γεροσκήπου (Loukoumi Geroskipou)	Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i ostali pekarski proizvodi
MAĐARSKA	Csabai kolbász / Csabai vastagkolbász	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
MAĐARSKA	Gyulai kolbász / Gyulai pároskolbász	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
MAĐARSKA	Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény	Začini
MAĐARSKA	Szegedi fűszerpaprika-őrlemény / Szegedi paprika	Začini
MAĐARSKA	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
NIZOZEMSKA	Edam Holland	Sirevi
NIZOZEMSKA	Gouda Holland	Sirevi
AUSTRIJA	Steirischer Kren	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
AUSTRIJA	Steirisches Kürbiskernöl	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
AUSTRIJA	Tiroler Bergkäse	Sirevi
AUSTRIJA	Tiroler Graukäse	Sirevi
AUSTRIJA	Tiroler Speck	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
AUSTRIJA	Vorarlberger Bergkäse	Sirevi
POLJSKA	jabłko grójeckie	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
PORTUGAL	Azeite de Moura	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Azeite do Alentejo Interior	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Azeite de Trás-os-Montes	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Azeites do Norte Alentejano	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Azeites do Ribatejo	Ulja i masnoće (maslac, margarin itd.)
PORTUGAL	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
PORTUGAL	Chouriço de Portalegre	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
PORTUGAL	Pêra Rocha do Oeste[xxi]	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
PORTUGAL	Presunto de Barrancos / Paleta de Barrancos	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
PORTUGAL	Queijo S. Jorge[xxii]	Sirevi
PORTUGAL	Queijo Serra da Estrela	Sirevi
PORTUGAL	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Sirevi
RUMUNJSKA	Magiun de prune Topoloveni	Voće, povrće i žitarice, svježi ili prerađeni
RUMUNJSKA	Salam de Sibiu	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
RUMUNJSKA	Telemea de Ibăneşti	Sirevi
SLOVENIJA	Kranjska klobasa	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
SLOVENIJA	Kraška panceta	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
SLOVENIJA	Kraški pršut	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
SLOVENIJA	Kraški zašink	Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)

DIO B

OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA ČILEA IZ ČLANKA 32.33.

Zemlja	Naziv oznake	Vrsta proizvoda
ČILE	SAL DE CÁHUIL – BOYERUCA LO VALDIVIA	Sol
ČILE	PROSCIUTTO DE CAPITÁN PASTENE	Dimljena šunka
ČILE	LIMÓN DE PICA	Limun
ČILE	LANGOSTA DE JUAN FERNÁNDEZ	Hlapovi
ČILE	ATÚN DE ISLA DE PASCUA	Tuna – riba/riblji fileti/živa riba
ČILE	CANGREJO DORADO DE JUAN FERNÁNDEZ	Rakovice – žive/nežive
ČILE	CORDERO CHILOTE	Janjeće meso
ČILE	DULCES DE LA LIGUA	Peciva
ČILE	MAÍZ LLUTEÑO	Kukuruz
ČILE	SANDÍA DE PAINE	Lubenice
ČILE	ACEITUNAS DE AZAPA	Konzervirane/svježe masline
ČILE	ORÉGANO DE LA PRECORDILLERA DE PUTRE	Začini
ČILE	TOMATE ANGOLINO	Rajčice
ČILE	DULCES DE CURACAVÍ	Peciva
ČILE	ACEITE DE OLIVA DEL VALLE DEL HUASCO	Maslinovo ulje
ČILE	PUERRO AZUL DE MAQUEHUE	Poriluk
ČILE	SIDRA DE PUNUCAPA	Jabukovača
ČILE	CHICHA DE CURACAVÍ	Fermentirano piće

Objašnjenja:

[i] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Budějovické pivo” traži se samo na češkom jeziku.

[ii] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Budějovický měšťanský var” traži se samo na češkom jeziku.

[iii] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Českobudějovické pivo” traži se samo na češkom jeziku.

[iv] Naziv sorte „saaz” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[v] Naziv sorte „hallertau” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[vi] Naziv sorte „kalamon” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[vii] Naziv sorte „konservolia” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[viii] Naziv sorte „pasa de corinto” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[ix] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Φέτα (Feta)” ne sprečava sve osobe, uključujući njihove nasljednike i primatelje prava, u kontinuiranoj i sličnoj upotrebi izraza „feta” najdulje šest godina nakon datuma stupanja ovog Sporazuma na snagu, pod uvjetom da su te osobe na datum stupanja ovog Sporazuma na snagu kontinuirano upotrebljavale tu oznaku zemljopisnog podrijetla za isti ili sličan proizvod na državnom području Čilea. Upotreba izraza „feta” tijekom tog razdoblja mora biti popraćena čitljivom i vidljivom oznakom zemljopisnog podrijetla predmetnog proizvoda.

[x] Naziv sorte „Valencia” može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xi] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Bœuf de Charolles” ne sprečava korisnike izraza „Charolesa” na državnom području Čilea, koji označava proizvod dobiven od te pasmine životinja, da nastave upotrebljavati te izraze, pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da upotreba naziva za tu pasminu životinja potrošače ne dovodi u zabludu ili da takva upotreba ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xii] Zaštita se traži samo za višedijelni izraz.

[xiii] Zaštita se traži samo za višedijelni izraz.

[xiv] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Génisse Fleur d'Aubrac" ne sprečava korisnike izraza „Aubrac" na državnom području Čilea, koji označava proizvod dobiven od te pasmine životinja, da nastave upotrebljavati taj izraz, pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da upotreba naziva za tu pasminu životinja potrošače ne dovodi u zabludu ili da takva upotreba ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xv] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Gruyère" ne sprečava prethodne korisnike izraza „Gruyère/Gruyere" na državnom području Čilea navedene u Dodatku 32.-C-2., koji su taj izraz upotrebljavali u dobroj vjeri i uz opetovanu prisutnost na tržištu u razdoblju od 12 mjeseci prije zaključenja pregovora o ovom Sporazumu od 9. prosinca 2022., da nastave upotrebljavati taj izraz, pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (npr. grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla „Gruyère" i pod uvjetom da se nedvosmisleno razlikuju od oznake „Gruyère" s obzirom na podrijetlo te pod uvjetom da se taj izraz prikazuje u tipografskom fontu koji je, iako čitljiv, znatno manji od naziva robne marke te se od njega razlikuje na nedvosmislen način u pogledu podrijetla proizvoda. Oznaka „Gruyère" se na području Europske unije odnosi na dvije homonimne oznake zemljopisnog podrijetla, odnosno na oznake švicarskog i francuskog sira. Stranka EU neće se protiviti mogućoj prijavi radi zaštite predmetne homonimne švicarske oznake zemljopisnog podrijetla u Čileu.

[xvi] Naziv „d'Agen" može se nastaviti upotrebljavati kao naziv za sortu svježe šljive i stabla šljive pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (npr. grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xvii] Zaštita se traži samo za višedijelni izraz.

[xviii] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Veau du Limousin" ne sprečava korisnike izraza „Limousin" na državnom području Čilea, koji označava proizvod dobiven od te pasmine životinja, da nastave upotrebljavati te izraze, pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da upotreba naziva za tu pasminu životinja potrošače ne dovodi u zabludu ili da takva upotreba ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xix] Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla „Parmigiano Reggiano" ne sprečava prethodne korisnike izraza „Parmesano" na državnom području Čilea navedene u Dodatku 32.-C-2., koji su taj izraz upotrebljavali u dobroj vjeri i uz opetovanu prisutnost na tržištu u razdoblju od 12 mjeseci prije zaključenja pregovora o ovom Sporazumu od 9. prosinca 2022., da nastave upotrebljavati taj izraz, pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (npr. grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake „Parmigiano Reggiano" i pod uvjetom da se nedvosmisleno razlikuju od oznake „Parmigiano Reggiano" s obzirom na podrijetlo te pod uvjetom da se taj izraz prikazuje u tipografskom fontu koji je, iako čitljiv, znatno manji od naziva robne marke te se od njega razlikuje na nedvosmislen način u pogledu podrijetla proizvoda.

[xx] Naziv „San Marzano" može se nastaviti upotrebljavati kao naziv za sortu svježe rajčice i biljke rajčice pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xxi] Naziv sorte „Pêra Rocha" može se nastaviti upotrebljavati za slične proizvode pod uvjetom da se ti proizvodi ne oglašavaju s pomoću upućivanja (grafika, nazivi, slike ili zastave) na izvorno podrijetlo oznake zemljopisnog podrijetla ili da ne iskorištavaju ugled oznake zemljopisnog podrijetla te pod uvjetom da se potrošače ne dovodi u zabludu po pitanju značenja tog izraza ili točnog podrijetla proizvoda te da upotreba tog izraza ne predstavlja čin nepoštenog tržišnog natjecanja u pogledu oznake zemljopisnog podrijetla.

[xxii] Zaštitom izraza „Queijo S. Jorge” ne ograničava se uporaba izraza „San Jorge” u Čileu kao postojećeg registriranog žiga, pod uvjetom da takva uporaba potrošače ne dovodi u zabludu u pogledu podrijetla proizvoda. Izraz „Queijo S. Jorge” trebao bi se upotrebljavati samo kao višedijelni izraz u kombinaciji s naznakom njegova podrijetla i robne marke.

Dodatak 32.-C-1.

POPIS POJEDINAČNIH SASTAVNIH DIJELOVA IZ ČLANKA 32.35. STAVKA 9.

Za oznake zemljopisnog podrijetla stranke EU s popisa:

Kad je riječ o popisu oznaka zemljopisnog podrijetla stranke EU-a utvrđenom u dijelu A Priloga 32.-C, zaštita predviđena u skladu s člankom 32.35. ovog Sporazuma ne traži se za sljedeće pojedinačne izraze koji su sastavni dijelovi višedijelnog izraza koji je zaštićen kao oznaka zemljopisnog podrijetla:

„aceite”, „Aceto balsamico”, „tradizionale”, „aceto”, „alfajor”, „alla cacciatora”, „amarelo”, „Apfel”, „azafran”, „azeite”, „azeites”, „Bayrische”, „Bergkäse”, „beurre”, „Bier”, „bleu”, „boeuf”, „Bratwürste”, „Bresaola”, „Breze”, „Brezn”, „Brez'n”, „Brezel”, „brie”, „camembert”, „Canard à foie gras”, „cantucci”, „cantuccini”, „carne”, „carne de vacuno”, „cecina”, „chmel”, „chorizo”, „chouriça de carne”, „chouriço”, „Christstollen”, „citricos”, „citrics”, „coppa”, „cotechino”, „culatello”, „dehesa”, „edam”, „emmental”, „Emmentaler”, „Ελιά (Elia)”, „Essence de lavande”, „fromage”, „fűszerpaprika-őrlemén”, „génisse”, „Γλυκό Τριαντάφυλλο” (Glyko Triantafyllo), „gouda”, „Graukäse”, „graviera”, „Hopfen”, „huile d'olive”, „huile essentielle de lavande”, „huîtres”, „island”, „jabłko”, „jambon”, „Katenrauchschinken”, „Katenschinken”, „klobasa”, „Knochenschinken”, „Knöpfle”, „kolbász”, „Kren”, „Κρόκος” (Krokos), „kulen”, „Kürbiskernöl”, „Lebkuchen”, „lentille”, „lentille verte”, „linguiça”, „llonganissa”, „Λουκούμι” (Loukoumi), „magiun de prune”, „Markenspeck”, „Marzipan”, „mela”, „mortadella”, „mozzarella”, „mozzarella di bufala”, „noix”, „oli”, „paleta”, „panceta”, „pancetta”, „paprika”, „pároskolbász”, „pasta”, „paté”, „pecorino”, „pêra”, „pimentòn”, „picante”, „pivo”, „plate”, „polvorones”, „pomodoro”, „presunto”, „prosciutto”, „provolone”, „pruneaux mi-cuits”, „pruneaux”, „priego”, „Printen”, „pršut”, „prune”, „queijo”, „queijos”, „queixo”, „queso”, „розово масло” (rozovo maslo), „Rostbratwurst”, „salam”, „salamini”, „salchichón”, „salmon”, „Schinken”, „sidra”, „sierra”, „sobrasada”, „Spätzle”, „Speck”, „Σταφίδα” (Stafida), „Stollen”, „szalámi”, „telemea”, „Téliszalámi”, „ternera”, „terra”, „tomme”, „torta”, „turrón”, „vastagkolbász”, „var”, „veau”, „vinagre”, „vitellone bianco”, „volailles”, „Weihnachtsstollen”, „zampone”, „zašink”.

Za oznake zemljopisnog podrijetla Čilea s popisa:

Kad je riječ o popisu oznaka zemljopisnog podrijetla Čilea utvrđenom u dijelu B Priloga 32.-C, zaštita predviđena u skladu s člankom 32.35. ovog Sporazuma ne traži se za sljedeće pojedinačne izraze koji su sastavni dijelovi višedijelnog izraza koji je zaštićen kao oznaka zemljopisnog podrijetla:

„aceite”, „aceitunas”, „atún”, „cangrejo”, „chicha”, „cordero”, „dulces”, „isla”, „langosta”, „limón”, „maíz”, „oregano”, „prosciutto”, „puerro”, „sal”, „sandía”, „sidra”, „tomate”.

Dodatak 32.-C-2.

POPIS PRETHODNIH KORISNIKA

Parmesano

— AGRÍCOLA Y LÁCTEOS LAS VEGAS S.A.
— AGROCOMERCIAL CODIGUA SPA
— ALVI SUPERMERCADOS MAYORISTAS S.A.
— ALTAS CUMBRES GROUP SPA
— ARTHUR SCHUMAN INC.
— BODEGA GOURMET SPA
— CASO Y CIA SAC
— CENCOSUD S.A.
— COMERCIAL DE CAMPO S.A.
— CONAPROLE
— COOPERATIVA AGRÍCOLA Y LECHERA DE LA UNIÓN LTDA.
— ELABORADORA DE ALIMENTOS GOURMET LIMITADA
— HIPERMERCADOS TOTTUS S.A.
— LACTEOS KUMEY SPA
— PRODUCTOS FERNANDEZ S.A.
— QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA
— REMOTTI S.A.
— RENDIC HERMANOS S.A.
— SCHREIBER FOODS
— SOPROLE INVERSIONES S.A.
— SUPER 10 S.A.
— VIVAFOODS SPA
— WALMART CHILE S.A.

Gruyere/Gruyère

— AGRICOLA Y LACTEOS LAS VEGAS S.A.
— BODEGA GOURMET SPA
— COMERCIAL DE CAMPO S.A.
— QUESERÍA PETITE FRANCE LIMITADA
— QUILLAYES SURLAT COMERCIAL SPA
— SANTA ROSA CHILE ALIMENTOS LTDA.

PRILOG 38.-A

POSLOVNIK

I. Definicije

1. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „administrativno osoblje” znači, u odnosu na člana vijeća, osobe koje su pod vodstvom i nadzorom člana vijeća, osim pomoćnikâ;

(b) „savjetnik” znači osoba koju je stranka angažirala kako bi je savjetovala ili joj pomagala u vezi s postupkom vijeća;

(c) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata člana vijeća te pod njegovim vodstvom i nadzorom obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom članu vijeća; i

(d) „predstavnik stranke” znači zaposlenik ili bilo koja osoba koju je imenovalo ministarstvo, vladina agencija ili bilo koje drugo javno tijelo stranke, koja zastupa stranku u sporu na temelju poglavlja 38.

II. Obavijesti

2. Zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokumenti:

(a) vijeća istodobno se šalju objema strankama;

(b) stranke, koji se upućuju vijeću, istodobno se u preslici dostavljaju drugoj stranci; i

(c) stranke, koji se upućuju drugoj stranci, istodobno se prema potrebi u preslici dostavljaju vijeću.

3. Sve obavijesti iz pravila 2. dostavljaju se e-poštom ili, prema potrebi, bilo kojim drugim telekomunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati slanje obavijesti. Osim ako se dokaže drukčije, smatra se da je takva obavijest dostavljena na dan slanja.

4. Sve obavijesti za stranku EU upućuju se Glavnoj upravi za trgovinu Europske komisije, dok se sve obavijesti za Čile upućuju Podtajništvu za međunarodne gospodarske odnose, odnosno njihovim sljednicima.

5. Manje administrativne pogreške u zahtjevima, obavijestima, podnescima i drugim dokumentima povezanima s postupkom vijeća mogu se ispraviti dostavom novog dokumenta s jasno označenim izmjenama.

6. Ako je posljednji dan za dostavu dokumenta neradni dan Europske komisije ili Čilea, rok za dostavu dokumenta istječe prvi idući radni dan.

III. Imenovanje članova vijeća

7. Ako se u skladu s člankom 38.6. član vijeća ili predsjednik biraju ždrijebom, supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela prigovor odmah obavješćuje supredsjednika stranke protiv koje je podnesen prigovor o datumu, vremenu i mjestu odabira ždrijebom. Stranka protiv koje je podnesen prigovor može, ako tako odluči, biti nazočna tijekom odabira ždrijebom. Odabir ždrijebom u svakom se slučaju provodi sa strankom ili strankama koje su prisutne.

8. Supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela prigovor svakoj osobi odabranoj za člana vijeća dostavlja pisanu obavijest o njezinu imenovanju. Svaka osoba strankama potvrđuje svoju raspoloživost u roku od pet dana od dana primitka obavijesti o imenovanju.

9. Supredsjednik Zajedničkog odbora iz stranke koja je podnijela prigovor ždrijebom odabire člana vijeća ili predsjednika u roku od pet dana od isteka roka iz članka 38.6. stavka 2., ako potpopis iz članka 38.8. stavka 1. ovog Sporazuma:

(a) nije sastavljen, i to među osobama koje su jedna stranka ili obje stranke službeno predložile za sastavljanje tog potpopisa; ili

(b) više ne sadržava najmanje pet osoba od onih koje su i dalje na tom potpopisu.

10. Stranke vode računa da se najkasnije do trenutka kad svi članovi vijeća obavijeste stranke o prihvaćanju svojeg imenovanja u skladu s člankom 38.6. stavkom 5., postigne dogovor o naknadama i povratu troškova članovima vijeća i pomoćnicima te da se pripreme potrebni ugovori o imenovanju kako bi se mogli brzo potpisati. Naknade i troškovi članova vijeća temelje se na standardima WTO-a. Naknade i troškovi jednog odnosno više pomoćnika člana vijeća ne smiju biti veći od 50 % naknade članu vijeća čiji su pomoćnici.

IV. Organizacijski sastanak

11. Osim ako se dogovore drukčije, stranke se sastaju s vijećem u roku od sedam dana od njegova osnivanja kako bi se utvrdila pitanja koja stranke ili vijeće smatraju primjerenima, uključujući vremenski raspored postupka vijeća. Članovi vijeća i predstavnici stranaka mogu sudjelovati na tom sastanku na bilo koji način, uključujući telefonski ili putem videokonferencije.

V. Pisani podnesci

12. Stranka koja je podnijela prigovor dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 20 dana nakon datuma osnivanja vijeća. Stranka protiv koje je podnesen prigovor dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 20 dana od datuma dostave pisanog podneska stranke koja je podnijela prigovor.

VI. Rad vijeća

13. Predsjednik vijeća predsjeda svim njegovim sastancima. U skladu s pravilima 17. i 18., vijeće može predsjedniku delegirati ovlast za donošenje administrativnih ili postupovnih odluka.

14. Osim ako je drukčije predviđeno u poglavlju 38. ili u ovom Prilogu, vijeće može obavljati svoje aktivnosti na bilo koji način, uključujući putem telefona, videokonferencije ili drugih elektroničkih sredstava komunikacije.

15. U vijećanjima vijeća mogu sudjelovati samo članovi vijeća, ali vijeće može dopustiti pomoćnicima članova vijeća da budu prisutni na vijećanjima.

16. Sastavljanje odluka i izvješća u isključivoj je nadležnosti vijeća i ne može se delegirati.

17. Ako se pojavi postupovno pitanje koje nije obuhvaćeno poglavljem 38., ovim Prilogom ni Prilogom 38.-B, vijeće nakon savjetovanja sa strankama može donijeti odgovarajući postupak koji je usklađen s odredbama poglavlja 38., ovog Priloga ili Priloga 38.-B.

18. Ako smatra da je potrebno promijeniti neki od rokova postupka, osim rokova utvrđenih u poglavlju 38., ili da je potrebna bilo kakva druga postupovna ili upravna prilagodba, pisanim putem obavješćuje stranke o promjeni roka ili bilo kojoj potrebnoj postupovnoj ili upravnoj prilagodbi te o razlozima te promjene. Vijeće takve promjene ili prilagodbe može donijeti nakon savjetovanja sa strankama.

VII. Zamjena

19. Ako stranka smatra da član vijeća ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 38.-B te da ga zbog toga treba zamijeniti, ta stranka o tome obavješćuje drugu stranku u roku od 15 dana od datuma na koji je prikupila dostatne dokaze o navodnom neispunjenju zahtjeva iz tog priloga člana vijeća.

20. Stranke se međusobno savjetuju u roku od 15 dana od obavijesti iz pravila 19. One obavješćuju člana vijeća o njegovu navodnom propustu i mogu zatražiti od člana vijeća da poduzme mjere za ispravljanje propusta. Stranke mogu i sporazumno razriješiti člana vijeća te odabrati novoga u skladu s člankom 38.6.

21. Ako se, u skladu s pravilom 20., stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene člana vijeća, koji nije predsjednik vijeća, bilo koja od njih može uputiti to pitanje predsjedniku vijeća čija je odluka konačna. Ako predsjednik vijeća utvrdi da član vijeća ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 38.-B, taj se član vijeća razrješuje i zamjenjuje novim članom u skladu s člankom 38.6.

22. Ako se, u skladu s pravilom 20., stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene predsjednika vijeća, bilo koja od njih može zatražiti da se to pitanje uputi jednoj od preostalih osoba s potpopisa predsjednika utvrđenog u skladu s člankom 38.8. stavkom 1. točkom (c). Supredsjednik Zajedničkog odbora stranke koja je podnijela zahtjev ili osoba koju on delegira ždrijebom izvlači ime te osobe. Odluka odabrane osobe o potrebi zamjene predsjednika konačna je. Ako ta odabrana osoba utvrdi da predsjednik ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 38.-B, bira se novi predsjednik u skladu s člankom 38.6.

VIII. Rasprave

23. Na temelju vremenskog rasporeda utvrđenog u skladu s pravilom 11. predsjednik vijeća, nakon savjetovanja sa strankama i drugim članovima vijeća, obavješćuje stranke o datumu, vremenu i mjestu održavanja rasprave. Stranka na čijem se području održava rasprava javno objavljuje tu informaciju, osim ako je rasprava zatvorena za javnost.

24. Osim ako se stranke dogovore drukčije, rasprava se održava u Bruxellesu ako je stranka koja je podnijela prigovor Čile, a u Santiagu ako je stranka EU stranka koja je podnijela prigovor. Stranka protiv koje je podnesen prigovor snosi troškove logističke organizacije rasprave. U propisno opravdanim okolnostima i na zahtjev stranke vijeće može odlučiti održati virtualnu ili hibridnu raspravu i poduzeti odgovarajuće mjere, nakon savjetovanja s objema strankama i uzimajući u obzir pravo na pravični postupak te potrebu za osiguravanjem transparentnosti.

25. Vijeće može sazvati dodatne rasprave ako se stranke s tim slažu.

26. Svi članovi vijeća moraju biti prisutni tijekom cijele rasprave.

27. Osim ako se stranke dogovore drukčije, raspravi mogu prisustvovati sljedeće osobe, neovisno o tome je li rasprava otvorena za javnost:

(a) predstavnici stranke;

(b) savjetnici;

(c) pomoćnici i administrativno osoblje;

(d) usmeni prevoditelji, pismeni prevoditelji i stenografi vijeća; i

(e) stručnjaci koje je odredilo vijeće na temelju članka 38.22. stavka 2.

28. Svaka stranka najkasnije pet dana prije datuma rasprave vijeću i drugoj stranci dostavlja popis imena osoba koje će u ime te stranke usmeno iznijeti argumente na raspravi te imena drugih predstavnika i savjetnika koji će prisustvovati raspravi.

29. Vijeće provodi raspravu na sljedeći način, vodeći pritom računa da stranci koja je podnijela prigovor i stranci protiv koje je podnesen prigovor bude dodijeljeno jednako vrijeme za iznošenje argumenata i protuargumenata:

(a) Dokaz:

i. argument stranke koja je podnijela prigovor;

ii. argument stranke protiv koje je podnesen prigovor.

(b) Protuargument:

i. odgovor stranke koja je podnijela prigovor;

ii. protuodgovor stranke protiv koje je podnesen prigovor.

30. Vijeće u bilo kojem trenutku rasprave može uputiti pitanja bilo kojoj stranci.

31. Vijeće osigurava da se snimka rasprave pripremi i dostavi strankama što prije nakon rasprave.

32. Svaka stranka može u roku od 10 dana od datuma rasprave dostaviti dopunski pisani podnesak o svakom pitanju proizašlom iz rasprave.

IX. Pitanja u pisanom obliku

33. Vijeće može u bilo kojem trenutku tijekom postupka uputiti pitanja u pisanom obliku jednoj ili objema strankama. Sva pitanja upućena jednoj stranci u preslici se dostavljaju drugoj stranci.

34. Stranka drugoj stranci dostavlja presliku svojih odgovora na pitanja vijeća. Druga stranka ima mogućnost dostaviti pisane primjedbe na odgovore druge stranke u roku od pet dana od dostave preslike odgovora.

X. Povjerljivost

35. Svaka stranka i vijeće čuvaju povjerljivost svih informacija koje je druga stranka dostavila vijeću i označila ih kao povjerljive. Stranka koja vijeću podnese pisani podnesak koji sadržava povjerljive informacije u roku od 15 dana dostavlja podnesak bez povjerljivih informacija koji se javno obznanjuje.

36. Nijedna odredba iz ovog Priloga ne sprečava stranku da u javnosti iznosi svoja vlastita stajališta, pod uvjetom da prilikom upućivanja na informacije koje je dostavila druga stranka ne otkriva nikakve informacije koje je druga stranka odredila kao povjerljive.

37. Vijeće održava sjednicu zatvorenu za javnost ako podnesci i argumenti stranke sadržavaju povjerljive informacije. Stranke poštuju povjerljivost rasprava vijeća ako se one održavaju na sjednici zatvorenoj za javnost.

XI. Kontakti *ex parte*

38. Vijeće se ne sastaje sa strankom niti komunicira s njom u odsutnosti druge stranke.

39. Član vijeća ne raspravlja o aspektima predmeta postupka s jednom strankom ili objema strankama u odsutnosti drugih članova vijeća.

XII. Podnesci *amicus curiae*

40. Ako se stranke u roku od pet dana od dana osnivanja vijeća ne dogovore drukčije, vijeće može primati nezatražene pisane podneske od fizičkih osoba stranke ili pravnih osoba s poslovnim nastanom na području stranke koje su neovisne o vladama stranaka, pod uvjetom:

(a) da ih je vijeće zaprimilo u roku od 10 dana od datuma njegova osnivanja;

(b) da su sažeti i ni u kojem slučaju dulji od 15 stranica, uključujući priloge, s dvostrukim proredom;

(c) da su izravno povezani s činjeničnim ili pravnim pitanjem koje razmatra vijeće;

(d) da sadržavaju opis osobe koja dostavlja podnesak, uključujući državljanstvo fizičke osobe te mjesto poslovnog nastana, vrstu djelatnosti, pravni status, opće ciljeve i izvor financiranja pravne osobe;

(e) da je u njima navedena priroda interesa te osobe u postupku vijeća; i

(f) da je podnesak napisan na jezicima koje odaberu stranke u skladu s pravilima 44. i 45.

41. Vijeće dostavlja podneske strankama na očitovanje. Stranke mogu primjedbe dostaviti vijeću u roku od 10 dana od dostave.

42. Vijeće u izvješću navodi sve podneske koje je zaprimilo u skladu s pravilom 40. Vijeće nije obvezno u izvješću navoditi argumente iznesene u tim podnescima. Međutim, ako to učini, u obzir uzima i primjedbe koje su iznijele stranke u skladu s pravilom 41.

XIII. Hitni slučajevi

43. Ako se predmet odnosi na hitnu situaciju iz članka 38.12., vijeće, nakon savjetovanja sa strankama, prema potrebi prilagođava rokove iz ovog Priloga. Vijeće o tim prilagodbama obavješćuje stranke.

XIV. Radni jezik i prijevodi

44. Za vrijeme savjetovanja iz članka 38.4., a najkasnije na organizacijskom sastanku iz pravila 11. ovog Priloga, stranke se nastoje dogovoriti o zajedničkom radnom jeziku postupka pred vijećem.

45. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o zajedničkom radnom jeziku, svaka stranka svoje pismene podneske sastavlja na jeziku koji ona odabere. Svaka stranka istovremeno osigurava pismeni prijevod na jeziku koji je odabrala druga stranka, osim ako su podnesci napisani na jednom od radnih jezika WTO-a. Stranka protiv koje je podnesen prigovor zadužena je za prevođenje podnesaka u usmenom obliku na jezike koje su odabrale stranke.

46. Izvješća i odluke vijeća sastavljaju se na jezicima koje su odabrale stranke. Ako se stranke nisu dogovorile o zajedničkom radnom jeziku, privremeno izvješće i završno izvješće vijeća sastavljaju se na jednom od radnih jezika WTO-a.

47. Stranka može dostaviti primjedbe o točnosti bilo koje verzije prijevoda dokumenta izrađenog u skladu s ovim Prilogom.

48. Svaka stranka snosi troškove prijevoda svojeg pismenog podneska. Stranke u jednakoj mjeri snose sve troškove prijevoda izvješća ili odluka vijeća.

XV. Posebni rokovi

49. Rokovi utvrđeni u ovom Prilogu prilagođavaju se u skladu s posebnim rokovima predviđenima u člancima od 38.15. do 38.18. za donošenje izvješća ili odluke vijeća u postupku na temelju tih članaka.

PRILOG 38.-B

KODEKS PONAŠANJA ZA ČLANOVE VIJEĆA I POSREDNIKE

I. Definicije

1. Za potrebe ovog Priloga:

(a) „administrativno osoblje” znači, u odnosu na člana vijeća, osobe koje su pod vodstvom i nadzorom člana vijeća, osim pomoćnikâ;

(b) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata člana vijeća te pod njegovim vodstvom i nadzorom obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom članu vijeća; i

(c) „kandidat” znači osoba čije je ime na popisu članova vijeća iz članka 38.8. i koja se uzima u obzir pri odabiru člana vijeća u skladu s člankom 38.6.

II. Vodeća načela

2. Radi očuvanja integriteta i nepristranosti mehanizma za rješavanje sporova, svaki kandidat i član vijeća:

(a) mora biti upoznat s ovim Kodeksom ponašanja;

(b) mora biti neovisan i nepristran;

(c) mora izbjegavati izravan ili neizravan sukob interesa;

(d) mora izbjegavati neprimjereno postupanje i dojam neprimjerenosti ili pristranosti;

(e) mora poštovati najviše standarde ponašanja; i

(f) ne smije biti vođen vlastitim interesima, vanjskim pritiscima, političkim interesima, zahtjevima javnosti, odanosti stranci ili strahom od kritike.

3. Član vijeća ne smije, ni izravno ni neizravno, preuzeti ikakve obveze niti prihvatiti ikakve koristi koje bi na bilo koji način utjecale, ili stvarale dojam da utječu, na pravilno obavljanje njegovih dužnosti.

4. Član vijeća ne iskorištava svoj položaj u vijeću za ostvarivanje osobnog ili privatnog interesa. Član vijeća izbjegava radnje koje mogu stvoriti dojam da su druge osobe u posebnom položaju da na njega utječu.

5. Član vijeća ne dopušta da prijašnji ili sadašnji financijski, poslovni, profesionalni, osobni ili društveni odnosi ili odgovornosti utječu na njegovo ponašanje ili prosudbu.

6. Član vijeća izbjegava uspostavljanje bilo kakvih odnosa ili stjecanje bilo kakvih financijskih interesa koji bi mogli utjecati na njegovu nepristranost, ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti.

III. Obveze otkrivanja informacija

7. Kandidat koji je pozvan da obavlja funkciju člana vijeća na temelju članka 38.6. dužan je, prije prihvaćanja imenovanja za člana vijeća, otkriti sve interese, odnose ili pitanja koji bi mogli utjecati na njegovu neovisnost ili nepristranost, ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti u postupku. Kandidat u tu svrhu poduzima sve razumne napore kako bi stekao saznanja o postojanju takvih interesa, odnosa i pitanja, uključujući financijske i profesionalne interese, interese zaposlenja ili obiteljske interese.

8. Obveza otkrivanja utvrđena stavkom 7. trajna je obveza te je član vijeća dužan otkriti sve takve interese, odnose ili pitanja koji se mogu pojaviti u bilo kojoj fazi postupka.

9. Kandidat ili član vijeća obavješćuje Zajednički odbor o svim pitanjima koja se odnose na postojeća ili moguća kršenja ovog Priloga čim o njima stekne saznanje, kako bi ih stranke mogle razmotriti.

IV. Dužnosti članova vijeća

10. Nakon prihvaćanja svojeg imenovanja član vijeća je na raspolaganju za obavljanje svojih dužnosti i obavlja ih tijekom cijelog postupka temeljito, brzo, pošteno i marljivo.

11. Član vijeća razmatra samo ona pitanja koja su se pojavila tijekom postupka i potrebna su za donošenje odluke i tu dužnost ne delegira drugim osobama.

12. Član vijeća poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao da su njegovi pomoćnici i administrativno osoblje upoznati s obvezama članova vijeća utvrđenih u dijelovima II., III., IV. i VI. ovog Priloga i da ih se pridržavaju.

V. Obveze bivših članova vijeća

13. Bivši član vijeća izbjegava radnje koje mogu stvoriti dojam da je bio pristran u obavljanju svojih dužnosti ili da je imao koristi od odluke vijeća.

14. Bivši član vijeća mora ispunjavati obveze iz dijela VI. ovog Priloga.

VI. Povjerljivost

15. Član vijeća nikad ne otkriva informacije o postupku ili informacije pribavljene tijekom postupka za koji je imenovan, a koje nisu namijenjene javnosti. Član vijeća ni u kojem slučaju takve informacije ne otkriva niti koristi kako bi ostvario osobnu korist ili korist za druge ili naštetio tuđim interesima.

16. Član vijeća ne smije otkriti odluku vijeća ili njezine dijelove prije njezine objave u skladu s poglavljem 38.

17. Član vijeća ni u kojem trenutku ne smije otkrivati teme rasprava vijeća ili stajalište bilo kojeg člana vijeća niti davati izjave o postupcima za koje je imenovan, ili o predmetu spora u postupku.

VII. Troškovi

18. Svaki član vijeća vodi evidenciju i podnosi konačni obračun vremena provedenog na radu na postupku i svojih troškova te vremena i troškova svojih pomoćnika i administrativnog osoblja.

VIII. Posrednici

19. Ovaj Prilog primjenjuje se *mutatis mutandis* na posrednike.

PROTOKOL UZ NAPREDNI OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I NJEZINIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I REPUBLIKE ČILEA, S DRUGE STRANE, O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV KORUPCIJE

Odjeljak I.

Opće odredbe

Članak 1.

Ciljevi

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost sprečavanju i borbi protiv korupcije u međunarodnoj trgovini i ulaganjima te podsjećaju da korupcija ugrožava dobro upravljanje i gospodarski razvoj te narušava međunarodne uvjete tržišnog natjecanja.

2. Stranke prepoznaju da korupcija može utjecati na trgovinu jer može ugroziti prilike za pristup tržištu i potkopati obveze usmjerene na uspostavu ravnopravnih uvjeta. Korupcija utječe i na ulagatelje i poduzeća koji žele sudjelovati u trgovini i ulaganjima.

3. Stranke prepoznaju da je korupcija transnacionalno pitanje i da je povezana s drugim oblicima transnacionalnog i gospodarskog kriminala, uključujući pranje novca, te da joj se treba suprotstaviti multidisciplinarnim pristupom i bliskom suradnjom na međunarodnoj razini.

4. Stranke prepoznaju potrebu za izgradnjom integriteta i poboljšanjem transparentnosti i u javnom i privatnom sektoru te prepoznaju da svi sektori imaju komplementarne odgovornosti u pogledu borbe protiv korupcije.

5. Stranke prepoznaju važnost rada međunarodnih i regionalnih organizacija, uključujući UN, WTO, OECD, Stručnu skupinu za financijsko djelovanje (FATF), Vijeće Europe i Organizaciju američkih država u sprečavanju i borbi protiv korupcije u pitanjima koja utječu na međunarodnu trgovinu i ulaganja te se stoga obvezuju surađivati na poticanju i podupiranju odgovarajućih inicijativa.

6. Stranke ponovno ističu zajedničku obvezu u skladu s 16. ciljem održivog razvoja da znatno smanje korupciju i podmićivanje u svim njihovim oblicima.

7. Stranke prepoznaju važan rad Radne skupine za borbu protiv korupcije u okviru skupine G-20.

8. Ovim se Protokolom nastoji utvrditi bilateralni okvir obveza za sprečavanje i borbu protiv korupcije koja utječe na trgovinu i ulaganja u odnosu između stranaka.

9. Stranke priznaju da su opis kaznenih djela donesen ili održavan u skladu s ovim Protokolom te opis primjenjive pravne obrane ili pravnih načela kojima se nadzire zakonitost postupanja rezervirani za pravo svake stranke te da se ta kaznena djela progone i kažnjavaju u skladu s pravom svake stranke.

Članak 2.

Područje primjene

Ovaj Protokol primjenjuje se na korupciju koja utječe na pitanja obuhvaćena dijelom III. ovog Sporazuma.

Članak 3.

Odnos prema drugim sporazumima

Ništa u ovom Protokolu ne utječe na prava i obveze stranaka na temelju bilo kojih drugih ugovora, poput Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC), Konvencije OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnim poslovnim transakcijama, potpisane u Parizu 21. studenoga 1997., Međuameričke konvencije protiv korupcije, potpisane u Caracasu 29. ožujka 1996., i relevantnih pravnih instrumenata koje je donijelo Vijeće Europe.

ODSJEK II.

MJERE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE

Članak 4.

Aktivna i pasivna korupcija javnih dužnosnika

Stranke prepoznaju važnost borbe protiv aktivne i pasivne korupcije javnih dužnosnika koja utječe na trgovinu i ulaganja. U tu svrhu stranke ponovno posebno potvrđuju svoje obveze u skladu s člancima 15. i 16. UNCAC-a o donošenju ili održavanju zakonodavnih i drugih mjera koje mogu biti potrebne da bi se aktivna i pasivna korupcija javnih dužnosnika i aktivna korupcija stranih javnih dužnosnika i dužnosnika javnih međunarodnih organizacija utvrdile kao kažnjiva djela ako su počinjene namjerno. Stranke potvrđuju i svoju obvezu da će razmotriti donošenje zakonodavnih i drugih mjera koje mogu biti potrebne da bi se pasivna korupcija stranih javnih dužnosnika i dužnosnika javnih međunarodnih organizacija utvrdile kao kažnjiva djela ako su počinjene namjerno.

Članak 5.

Aktivna i pasivna korupcija u privatnom sektoru

1. Stranke prepoznaju važnost borbe protiv aktivne i pasivne korupcije koja utječe na trgovinu i ulaganja u privatnom sektoru. U tu svrhu stranke potvrđuju svoje obveze u skladu s člankom 21. UNCAC-a da razmotre donošenje zakonodavnih i drugih mjera koje mogu biti potrebne da bi se aktivna i pasivna korupcija u privatnom sektoru utvrdile kao kažnjiva djela ako su počinjene namjerno za vrijeme obavljanja gospodarskih, financijskih ili poslovnih aktivnosti.

2. Stranke prepoznaju štetne učinke plaćanja javnim dužnosnicima radi ubrzanja postupaka, koji sprečavaju napore koji se ulažu u borbu protiv korupcije i potiču korupciju. Stranke u tu svrhu ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 12. stavka 4. UNCAC-a da zabrane odbitak u porezne svrhe troškova koji čine mito i, prema potrebi, drugih troškova koji nastaju promicanjem korumpiranog ponašanja.

Članak 6.

Korupcija i pranje novca

Budući da prepoznaju međusobnu povezanost korupcije i pranja novca, stranke ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 23. UNCAC-a.

Članak 7.

Odgovornost pravnih osoba

Stranke prepoznaju da su uspostava odgovornosti pravnih osoba i osiguravanje dostupnosti djelotvornih, razmjernih i odvraćajućih kaznenih ili nekaznenih sankcija nužni za unapređenje globalne borbe protiv korupcije u međunarodnoj trgovini i ulaganjima. Stranke u tu svrhu ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 26. UNCAC-a.

ODJELJAK III.

MJERE ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE U PRIVATNOM SEKTORU

Članak 8.

Odgovorno poslovno ponašanje

1. Stranke prepoznaju važnost preventivnih mjera i odgovornog poslovnog ponašanja za sprečavanje korupcije, uključujući obveze financijskog i nefinancijskog izvještavanja i prakse društveno odgovornog poslovanja.

2. Stranke prepoznaju da treba uzeti u obzir potrebe i ograničenja malih i srednjih poduzeća pri razmatranju mjera iz stavka 1.

3. Stranke podsjećaju na to da podupiru Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća s obzirom na borbu protiv korupcije.

Članak 9.

Financijsko izvještavanje

1. U skladu sa svojim obvezama na temelju UNCAC-a stranke prepoznaju važnost poboljšanja računovodstvenih i revizijskih standarda u privatnom sektoru kao sredstva za sprečavanje korupcije.

2. Svaka stranka posebno razmatra sljedeće mjere za postizanje tog cilja:

(a) poticanje privatnih poduzeća, uzimajući u obzir njihovu strukturu i veličinu, a osobito posebne potrebe malih i srednjih poduzeća, u provođenju mjera za pomoć sprečavanju i otkrivanju korupcije; takve mjere mogu uključivati usklađenost s pravilnikom o korporativnom upravljanju, funkciju unutarnje revizije ili dostatne unutarnje kontrole; i

(b) zahtijevanje da se računovodstvena dokumentacija i financijski izvještaji tih privatnih poduzeća podvrgnu odgovarajućim postupcima revizije i certifikacije.

3. Svaka stranka u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima poduzima sve potrebne mjere u vezi s objavom financijskih izvještaja i održavanjem računovodstvenih i revizijskih standarda.

4. Svaka bi stranka trebala razmotriti donošenje ili održavanje mjera kojima se potiče da vanjski revizori izvješćuju nadležna tijela o svim postupcima za koje sumnjaju da bi mogli biti kaznena djela utvrđena u člancima 4., 5. i 6. Ako je takvo izvješćivanje obvezno u skladu s njezinim pravom, stranka osigurava da vanjski revizori koji sastavljaju ta izvješća budu razumno i u dobroj vjeri zaštićeni od pravnih postupaka zbog povrede bilo kakvih ograničenja o otkrivanju informacija definiranih ugovorom ili zakonima.

Članak 10.

Transparentnost u privatnom sektoru

1. Stranke prepoznaju da transparentnost može pridonijeti sprečavanju korupcije koja utječe na trgovinu i ulaganja te u tu svrhu podsjećaju na svoje obveze iz članka 12. stavka 2. UNCAC-a, posebno u pogledu sljedećih mjera kojima bi se mogao ostvariti cilj osiguravanja veće transparentnosti u privatnom sektoru uključenom u poslovne aktivnosti povezane s trgovinom i ulaganjima u okviru dijela III. ovog Sporazuma:

(a) promicanje izrade standarda i postupaka za zaštitu integriteta relevantnih privatnih subjekata, uključujući kodekse ponašanja za ispravno, časno i pravilno obavljanje poslovnih aktivnosti i aktivnosti svih relevantnih zanimanja i sprečavanje sukoba interesa, te za promicanje primjene dobre poslovne prakse među poduzećima i u ugovornim odnosima poduzećâ s javnim tijelima;

(b) sprečavanje zlouporabe postupaka kojima se reguliraju privatni subjekti, uključujući postupke povezane sa subvencijama i dozvolama koje javna tijela dodjeljuju za poslovne aktivnosti; i

(c) promicanje mjera za sprečavanje sukoba interesa uvođenjem ograničenja, prema potrebi i u razumnom roku, za profesionalne djelatnosti bivših javnih dužnosnika ili za zapošljavanje javnih dužnosnika u privatnom sektoru nakon njihove ostavke ili umirovljenja ako se takve djelatnosti ili zapošljavanje izravno odnose na funkcije koje su javni dužnosnici obavljali ili nadgledali za vrijeme svojeg mandata.

2. Svaka stranka potiče poduzeća, banke i osiguravajuća društva uvrštena na burzu da izvješćuju o mjerama koje su poduzeli za sprečavanje i borbu protiv korupcije. Svaka stranka nakon objave tih izvješća poduzima potrebne mjere.

Članak 11.

Mjere za sprečavanje pranja novca

1. Prepoznajući važnost sprečavanja pranja novca i njegova mogućeg utjecaja na trgovinu i ulaganja, stranke potvrđuju svoju posvećenost donošenju ili održavanju sveobuhvatnog domaćeg regulatornog i nadzornog sustava za financijske institucije i određena nefinancijska poduzeća i zanimanja („DNFBP-i”) u skladu s postojećim obvezama na temelju UNCAC-a i preporuka FATF-a. Stranke promiču provedbu Preporuke FATF-a br. 24 o transparentnosti i stvarnom vlasništvu pravnih osoba i Preporuke FATF-a br. 25 o transparentnosti i stvarnom vlasništvu pravnih aranžmana.

2. U skladu s prethodno obvezama, preporukama i načelima iz stavka 1. stranka provodi ili donosi mjere:

(a) kojima osiguravaju da njezini zakoni i drugi propisi sadržavaju definiciju „stvarnog vlasnika” koja uključuje fizičke osobe koje u konačnici posjeduju ili kontroliraju stranku ili fizičke osobe u čije se ime provodi transakcija; isto tako da uključuju i osobe koje imaju stvarnu kontrolu nad pravnom osobom ili pravnim aranžmanom;

(b) kojima osigurava da se od korporativnih i drugih pravnih subjekata osnovanih na njezinu području zahtijeva da pribave i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o svojem stvarnom vlasništvu, kao i detalje o vlasničkim udjelima koje drže;

(c) kojima osigurava da upravitelji trustova osnovanih izričitom izjavom vode odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o njihovu stvarnom vlasništvu, među ostalim o osnivačima, zaštitnicima, ako ih ima, upraviteljima i korisnicima ili vrsti korisnika te bilo kojoj drugoj fizičkoj osobi koja ima stvarnu kontrolu nad trustom; te mjere bi se trebale primjenjivati i na druge pravne aranžmane čija je struktura ili funkcija slična trustovima osnovanima izričitom izjavom;

(d) kojima se od financijskih institucija i određenih nefinancijskih poduzeća i zanimanja traži da identificiraju kupca i provjere njegov identitet te da identificiraju stvarnog vlasnika i poduzmu razumne mjere za provjeru identiteta stvarnog vlasnika tako da je financijska institucija ili određeno nefinancijsko poduzeće ili zanimanje uvjereno da zna tko je stvarni vlasnik; određena nefinancijska poduzeća i zanimanja shvaćaju se onako kako su definirana u preporukama FATF-a;

(e) kojima se uspostavljaju mehanizmi kojima se osigurava da relevantna nadležna tijela kako su definirana njihovim zakonima i drugim propisima imaju pravodoban pristup informacijama o stvarnom vlasništvu;

(f) kojima se osigurava da njezina nadležna tijela pravodobno i učinkovito sudjeluju u razmjenama podataka o stvarnom vlasništvu s međunarodnim partnerima;

(g) kojima se od financijskih institucija i određenih nefinancijskih poduzeća i zanimanja zahtijeva da provode proširene dubinske analize, posebno u pogledu politički izloženih osoba, koje se shvaćaju kao pojedinci koji obavljaju ili su obavljali istaknute javne funkcije unutar područja svake stranke ili na međunarodnoj razini, te njihovih članova obitelji i bliskih suradnika; i

(h) kojima se osigurava da je uspostavljen učinkovit nadzor ispunjavanja prethodno navedenih obveza, uključujući uspostavu i izvršenje djelotvornih, razmjernih i odvraćajućih sankcija za neispunjavanje.

ODJELJAK IV.

MJERE ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE U JAVNOM SEKTORU

Članak 12.

Ponašanje javnih dužnosnika

1. Stranke prepoznaju važnost Načela ponašanja za javne dužnosnike Azijsko-pacifičke gospodarske suradnje za Čile donesenih 3. srpnja 2007. i Preporuke Vijeća Europe br. R (2000) 10 o kodeksima ponašanja za javne dužnosnike donesene 11. svibnja 2000. za stranku EU.

2. Stranke ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 8. UNCAC-a, uključujući primjenu kodeksa ili standarda ponašanja za javne dužnosnike, olakšavanje javnim dužnosnicima da prijave korupciju odgovarajućim nadležnim tijelima, zahtijevanje od javnih dužnosnika da daju izjave odgovarajućim nadležnim tijelima o mogućem sukobu interesa te poduzimanje mjera kojima se predviđaju disciplinarne ili druge mjere protiv javnih dužnosnika koji prekrše te kodekse ili standarde.

Članak 13.

Transparentnost javne uprave

1. Stranke ističu važnost transparentnosti u javnoj upravi za sprečavanje korupcije koja utječe na trgovinu i ulaganja te su suglasne promicati transparentnost u skladu s posebnim i horizontalnim odredbama predviđenima u dijelu III. ovog Sporazuma, posebno uključujući odredbe o olakšavanju trgovine, javnoj nabavi, domaćim propisima i transparentnosti.

2. Stranke ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 13. stavka 2. UNCAC-a da poduzmu odgovarajuće mjere kojima će osigurati da su njihova tijela za borbu protiv korupcije poznata javnosti i da osiguraju pristup tim tijelima radi prijavljivanja svih relevantnih incidenata.

Članak 14.

Sudjelovanje civilnog društva

1. Stranke prepoznaju važnost sudjelovanja civilnog društva u sprečavanju i borbi protiv korupcije u području međunarodne trgovine i ulaganja te potrebu za informiranjem javnosti o postojanju, uzrocima i težini korupcije i prijetnji koju ona čini. U tu svrhu ponovno potvrđuju svoje obveze iz članka 13. stavka 1. UNCAC-a, posebno obveze o poduzimanju odgovarajućih mjera za promicanje aktivnog sudjelovanja pojedinaca i skupina izvan javnog sektora, kao što su civilno društvo, nevladine organizacije i organizacije koje djeluju u zajednici.

2. Stranke posebno razmatraju:

(a) poduzimanje aktivnosti informiranja javnosti i javnih obrazovnih programa kojima se promiče netolerancija korupcije; i

(b) donošenje ili zadržavanje mjera kojima se poštuje, promiče i štiti sloboda traženja, primanja, objavljivanja i širenja informacija o korupciji.

Članak 15.

Zaštita zviždača

Stranke ponovno potvrđuju i svoju obvezu na temelju članka 33. UNCAC-a da zaštite sve zviždače od bilo kakvog neopravdanog postupanja.

ODJELJAK V.

MEHANIZAM ZA RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 16.

Rješavanje sporova

1. Stranke ulažu maksimalan trud u to da putem dijaloga, savjetovanja, razmjene informacija i suradnje riješe sva međusobna neslaganja o tumačenju ili primjeni ovog Protokola.

2. U slučaju neslaganja stranaka o tumačenju ili primjeni ovog Protokola one primjenjuju isključivo postupke rješavanja sporova uspostavljene u člancima 17. i 18.

Članak 17.

Savjetovanja

1. Stranka („stranka koja je podnijela zahtjev") može u bilo kojem trenutku zatražiti savjetovanje s drugom strankom („stranka kojoj je zahtjev podnesen") o bilo kojem pitanju koje se pojavi u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog Protokola dostavljanjem pisanog zahtjeva kontaktnoj točki stranke kojoj je zahtjev podnesen, a koja je određena u skladu s člankom 19. stavkom 3. U zahtjevu se navode razlozi za traženje savjetovanja, uključujući dovoljno detaljan opis predmetnog pitanja i njegovu povezanost s odredbama ovog Protokola.

2. Stranka kojoj je podnesen zahtjev, osim ako je drukčije dogovoreno sa strankom koja je podnijela zahtjev, odgovara u pisanom obliku najkasnije 10 dana od datuma isporuke zahtjeva iz stavka 1.

3. Osim ako se dogovore drukčije, stranke započinju savjetovanje najkasnije 30 dana nakon datuma isporuke zahtjeva.

4. Savjetovanje se može provoditi osobno ili bilo kakvim drugim tehnološkim sredstvima koja su dostupna strankama. Ako se savjetovanja održavaju osobno, održavaju se na području stranke kojoj je zahtjev podnesen, osim ako se stranke dogovore drukčije.

5. Tijekom savjetovanja stranke:

(a) dostavljaju dovoljno podataka kako bi omogućile cjelovito ispitivanje; i

(b) poštuju povjerljivost svih informacija koje se razmjenjuju tijekom savjetovanja.

6. Stranke započinju savjetovanja kako bi postigle obostrano prihvatljivo rješenje pitanja, uzimajući u obzir mogućnosti za suradnju u vezi s tim pitanjem.

7. Ako stranke ne mogu riješiti pitanje u skladu sa stavcima od 3. do 6. u roku od 60 dana od dostave zahtjeva za savjetovanje u skladu sa stavkom 1., svaka stranka može, dostavljanjem pisanog zahtjeva kontaktnoj točki druge stranke, određenoj u skladu s člankom 19. stavkom 3., zatražiti sazivanje Pododbora o borbi protiv korupcije u trgovini i ulaganjima iz članka 19. radi razmatranja tog pitanja. Pododbor o borbi protiv korupcije u trgovini i ulaganjima sastaje se bez odlaganja i nastoji se usuglasiti o rješenju pitanja.

8. Svaka stranka ili Pododbor o borbi protiv korupcije u trgovini i ulaganjima sazvan u skladu sa stavkom 7. mogu, prema potrebi, zatražiti mišljenja domaćih savjetodavnih skupina iz članka 40.6. ovog Sporazuma ili druge stručne savjete.

9. Ako stranke riješe pitanje, same dokumentiraju svaki ishod, uključujući, prema potrebi, određene korake i dogovorene rokove. Stranke stavljaju ishod na raspolaganje javnosti, osim ako se dogovore drukčije.

Članak 18.

Vijeće stručnjaka

1. Ako u roku od 60 dana od dostave pisanog zahtjeva za razmatranje pitanja Pododboru za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima u skladu s člankom 16. stavkom 7. ili, ako takav zahtjev nije podnesen, u roku od 120 dana od dostave pisanog zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 16. stavkom 1., nije postignuto obostrano zadovoljavajuće rješenje, stranka može, dostavljanjem pisanog zahtjeva kontaktnoj točki druge stranke određenoj u skladu s člankom 19. stavkom 3., zatražiti osnivanje vijeća stručnjaka za ispitivanje tog pitanja. U zahtjevu se navode razlozi za zahtjev za osnivanje vijeća stručnjaka, uključujući opis predmetnog pitanja, te se objašnjava kako to pitanje predstavlja kršenje odredaba ovog Protokola koje stranka smatra primjenjivima.

2. Osim ako je ovim člankom predviđeno drukčije, članci 38.6. i 38.10., članak 38.13. stavak 6., članak 38.14. stavak 1., članci 38.15. i 38.19., članak 38.20. stavak 2. te članci 38.21., 38.22., 38.24., 38.32., 38.33., 38.34. i 38.35. ovog Sporazuma, kao i prilozi 38.-A i 38.-B ovom Sporazumu primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovaj Protokol.

3. Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima na svojem prvom sastanku preporučuje Zajedničkom odboru sastavljanje popisa od najmanje 15 osoba koje su voljne i sposobne sudjelovati u radu vijeća stručnjaka. Popis se sastoji od tri potpopisa:

(a) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga stranke EU-a;

(b) jednog potpopisa osoba utvrđenog na temelju prijedloga Čilea; i

(c) jednog potpopisa osoba koje nisu državljani nijedne stranke, a koje su voljne obavljati dužnost predsjednika u vijeću stručnjaka.

Svaka stranka predlaže najmanje pet osoba za svoj potpopis. Stranke odabiru i najmanje pet osoba za potpopis predsjednikâ. Zajednički odbor osigurava da se svaki potpopis ažurira i da se sastoji od najmanje pet osoba.

4. Osobe iz stavka 3. moraju imati specijalizirano ili stručno znanje o pitanjima iz ovog Protokola ili u području rješavanja sporova koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma. Moraju biti neovisne, obavljati funkciju u svojstvu pojedinca i ne smiju primati naputke od bilo kakve organizacije ili vlade u vezi s pitanjima povezanima sa sporom, ili biti povezane s vladom bilo koje stranke te su dužne postupati u skladu s Prilogom 38.-B.

5. Ako je vijeće stručnjaka sastavljeno u skladu s postupcima iz članka 38.6. stavaka 3. i 4. ovog Sporazuma, stručnjaci se odabiru među relevantnim osobama s potpopisa iz stavka 3. ovog članka.

6. Osim ako se stranke dogovore drukčije u roku od pet dana od dana osnivanja vijeća stručnjaka, kako je utvrđeno u članku 38.6. stavku 5. ovog Sporazuma, opis poslova je sljedeći:

„ispitati, s obzirom na odgovarajuće odredbe Protokola o sprečavanju i suzbijanju korupcije Naprednog okvirnog sporazuma, pitanje iz zahtjeva za osnivanje vijeća stručnjaka u skladu s člankom 17. tog Protokola i izdati izvješće, u skladu s tim člankom, njegovim nalazima i preporukama za rješavanje tog pitanja”.

7. Kad je riječ o pitanjima koja se odnose na postojeće međunarodne sporazume, preporuke ili načela iz ovog Protokola, vijeće stručnjaka trebalo bi, prema potrebi, tražiti informacije od relevantnih organizacija ili tijela. Svaka takva informacija dostavlja se strankama kako bi mogle iznijeti svoje primjedbe.

8. Vijeće stručnjaka tumači odredbe u ovom Protokolu u skladu s običajnim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući ona kodificirana u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora.

9. Vijeće stručnjaka strankama izdaje privremeno i završno izvješće u kojem se navode nalazi o činjenicama, primjenjivost relevantnih odredaba i obrazloženje tih nalaza te njezini zaključci i preporuke.

10. Vijeće stručnjaka strankama dostavlja svoje privremeno izvješće u roku od 100 dana od dana osnivanja tog vijeća. Ako vijeće stručnjaka smatra da taj rok nije moguće ispuniti, predsjednik vijeća stručnjaka o tome pisanim putem obavješćuje stranke i pritom navodi razloge za kašnjenje i datum na koji vijeće stručnjaka namjerava dostaviti svoje privremeno izvješće. Stranke mogu sporazumno produljiti rokove utvrđene u ovom stavku.

11. Svaka stranka može, u roku od 25 dana od dostave privremenog izvješća, vijeću stručnjaka dostaviti obrazloženi zahtjev za preispitivanje konkretnih aspekata tog izvješća. Stranka može dati primjedbe na zahtjev druge stranke u roku od 15 dana od dostave zahtjeva.

12. Nakon razmatranja tih primjedbi vijeće stručnjaka priprema završno izvješće. Ako se u roku iz stavka 11. ovog članka ne dostavi pisani zahtjev iz tog stavka, privremeno izvješće postaje završno izvješće vijeća stručnjaka.

13. Vijeće stručnjaka strankama dostavlja svoje završno izvješće u roku od 175 dana od dana osnivanja tog vijeća. Ako vijeće stručnjaka smatra da taj rok nije moguće ispuniti, njegov predsjednik o tome pisanim putem obavješćuje stranke i pritom navodi razloge za kašnjenje i datum na koji vijeće stručnjaka namjerava dostaviti svoje završno izvješće. Stranke mogu sporazumno produljiti rokove utvrđene u ovom stavku.

14. Završno izvješće uključuje raspravu o svim pisanim zahtjevima stranaka povezanima s privremenim izvješćem i jasno odgovara na primjedbe stranaka.

15. Stranke javno objavljuju završno izvješće u roku od 15 dana nakon što ga vijeće stručnjaka dostavi.

16. Ako vijeće stručnjaka u završnom izvješću utvrdi da stranka kojoj je zahtjev podnesen nije ispunila svoje obveze iz ovog Protokola, stranke raspravljaju o odgovarajućim mjerama koje treba provesti uzimajući u obzir izvješće i preporuke vijeća stručnjaka. Stranka kojoj je zahtjev podnesen obavješćuje svoju domaću savjetodavnu skupinu iz članka 40.6. ovog Sporazuma i drugu stranku o svojim odlukama o svim mjerama koje treba provesti najkasnije tri mjeseca nakon što izvješće postane javno dostupno u skladu sa stavkom 15. ovog članka.

17. Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima prati daljnje postupanje na temelju izvješća vijeća stručnjaka i njegovih preporuka. Domaće savjetodavne skupine iz članka 40.6. ovog Sporazuma mogu dostaviti očitovanje o tom pitanju Pododboru za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima.

Članak 19.

Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima

1. Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima osnovan na temelju članka 8.8. stavka 1. ovog Sporazuma („Pododbor”) sastavljen je od predstavnika svake stranke uzimajući u obzir posebna pitanja koja treba razmotriti na svakoj sjednici. Predstavnici Čilea dužnosnici su Podtajništva za međunarodne gospodarske odnose Ministarstva vanjskih poslova ili njegova nasljednika.

2. Pododbor:

(a) olakšava i prati učinkovitu provedbu ovog Protokola i raspravlja o svim poteškoćama koje se mogu javiti u njegovoj provedbi;

(b) promiče suradnju između stranaka o pitanjima obuhvaćenima ovim Protokolom te razmjenu informacija o novostima na nevladinim, regionalnim i multilateralnim forumima o pitanjima obuhvaćenima ovim Protokolom;

(c) daje preporuke Zajedničkom odboru;

(d) razmatra sva druga pitanja povezana s ovim Protokolom o kojima se stranke dogovore.

3. Svaka stranka u okviru svoje uprave određuje kontaktnu točku za olakšavanje komunikacije i koordinacije između stranaka o svim pitanjima koja se odnose na provedbu ovog Protokola te obavješćuje drugu stranku o njezinim podacima za kontakt. Stranke jedna drugu odmah obavješćuju o svim izmjenama tih podataka za kontakt.

PROTOKOL UZ NAPREDNI OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I NJEZINIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I REPUBLIKE ČILEA, S DRUGE STRANE, O UZAJAMNOJ ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI U CARINSKIM PITANJIMA

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

(a) „tijelo koje podnosi zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka imenovala u tu svrhu i koje podnosi zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola;

(b) „carinsko zakonodavstvo” znači svi zakoni ili drugi propisi primjenjivi na području jedne od stranaka, a koji uređuju uvoz, izvoz i provoz robe i stavljanje robe pod bilo koji carinski režim ili postupak, uključujući mjere zabrane, ograničenja i kontrole;

(c) „informacije” znači svi podaci, dokumenti, slike, izvješća, priopćenja ili ovjerene preslike, u bilo kojem formatu, uključujući elektronički, neovisno o tome jesu li obrađene ili analizirane;

(d) „postupak koji predstavlja povredu carinskog zakonodavstva” znači svako kršenje ili pokušaj kršenja carinskog zakonodavstva; i

(e) „tijelo koje prima zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka odredila u tu svrhu i koje zaprima zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola.

Članak 2.

Područje primjene

1. Stranke pomažu jedna drugoj, u okviru svojih nadležnosti, na način i pod uvjetima utvrđenima u ovom Protokolu, kako bi osigurale ispravnu primjenu carinskog zakonodavstva, a posebno sprečavanjem, ispitivanjem i borbom protiv kršenja carinskih propisa.

2. Pomoć u carinskim pitanjima, kako je predviđeno u ovom Protokolu, primjenjuje se na svako upravno tijelo stranke koje je nadležno za primjenu ovog Protokola. Takvom pomoći ne dovode se u pitanje odredbe o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima niti obuhvaćaju informacije prikupljene na temelju ovlaštenja na zahtjev pravosudnog tijela, osim ako to tijelo da svoju suglasnost za prenošenje tih informacija.

3. Pomoć u naplati carine, poreza ili novčanih kazni nije obuhvaćena ovim Protokolom.

Članak 3.

Pružanje pomoći na zahtjev

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev dostavlja mu sve relevantne informacije koje će omogućiti tijelu koje podnosi zahtjev da osigura pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući informacije koje se odnose na uočene ili planirane aktivnosti koje predstavljaju ili bi mogle predstavljati radnje kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

2. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev dostavlja mu informacije o tome:

(a) je li roba izvezena iz područja stranke propisno uvezena na područje druge stranke, navodeći, prema potrebi, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu;

(b) je li roba uvezena na područje stranke propisno izvezena iz područja druge stranke, navodeći, prema potrebi, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu.

3. Na zahtjev podnositelja zahtjeva, primatelj zahtjeva u okviru svojih zakona i drugih propisa poduzima potrebne mjere za osiguranje posebnog nadzora nad:

(a) fizičkim ili pravnim osobama za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo;

(b) robom koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je namijenjena za upotrebu u postupcima koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva;

(c) mjestima na kojima je roba pohranjena ili može biti pohranjena na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je ta roba namijenjena za upotrebu u postupcima koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva; i

(d) prijevoznim sredstvima kojima se koristi ili bi se moglo koristiti na takav način da postoji osnovana sumnja da se tim prijevoznim sredstvima namjerava koristiti za postupke koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva.

Članak 4.

Spontano pružanje pomoći

Stranke pomažu jedna drugoj, na vlastitu inicijativu i u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima, ako smatraju da je to potrebno za ispravnu primjenu carinskog zakonodavstva, pružanjem prikupljenih informacija koje se odnose na zaključene, planirane ili tekuće aktivnosti koje jesu ili se čine da jesu postupci koji predstavljaju povredu carinskog zakonodavstva i koje bi mogle biti od interesa za drugu stranku. Te informacije prvenstveno se odnose na:

(a) osobe, robu i prijevozna sredstva; i

(b) nova sredstva ili metode koje se upotrebljavaju pri obavljanju postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

Članak 5.

Oblik i sadržaj zahtjevâ za pomoć

1. Zahtjevi na temelju ovog Protokola podnose se u pisanom obliku, i to tiskano ili elektronički. Uz njih se prilažu dokumenti potrebni za ispunjenje zahtjeva. U hitnim slučajevima tijelo koje prima zahtjev može prihvatiti i usmene zahtjeve, koje tijelo koje podnosi zahtjev bez odgode potvrđuje u pisanom obliku.

2. Zahtjevi iz stavka 1. obuhvaćaju sljedeće informacije:

(a) tijelo koje podnosi zahtjev i službenika koji podnosi zahtjev;

(b) informacije i vrstu pomoći koje se traže;

(c) predmet zahtjeva i razloge za njegovo podnošenje;

(d) relevantne zakone i druge propise te druge povezane pravne elemente;

(e) što točnije i sveobuhvatnije podatke o fizičkim ili pravnim osobama koje su predmet istraga;

(f) sažetak relevantnih činjenica i već poduzetih istražnih aktivnosti; i

(g) sve dodatne dostupne pojedinosti kako bi se tijelu koje prima zahtjev omogućilo ispunjenje zahtjeva.

3. Zahtjevi se podnose na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv. Taj se uvjet ne odnosi na dokumente koji se prilažu zahtjevu na temelju stavka 1.

4. Ako zahtjev nije u skladu sa službenim zahtjevima navedenima u stavcima 1., 2. i 3., tijelo koje prima zahtjev može zatražiti ispravak ili dopunu zahtjeva; u međuvremenu se mogu naložiti mjere predostrožnosti.

Članak 6.

Izvršenje zahtjevâ

1. Kako bi ispunilo zahtjev za pomoć, tijelo koje prima zahtjev, u granicama svojih nadležnosti i raspoloživih sredstava, postupa kao da djeluje za vlastiti račun ili na zahtjev drugog tijela iste stranke dostavljanjem informacija koje već posjeduje, provođenjem odgovarajućih istraga ili organiziranjem njihova provođenja. Ako tijelo koje prima zahtjev uputi zahtjev drugom tijelu jer ne može djelovati samo, ovaj se stavak primjenjuje i na to drugo tijelo.

2. Zahtjevi za pomoć izvršavaju se u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke koja prima zahtjev.

3. Tijelo koje prima zahtjev šalje odgovor na zahtjev za pomoć u roku od dva mjeseca od njegova primitka. Ako tijelo koje prima zahtjev nije u mogućnosti ispuniti zahtjev za pomoć u tom roku, obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev i navodi kada predviđa da bi ga moglo ispuniti.

Članak 7.

Oblik prenošenja informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja rezultate istraga tijelu koje podnosi zahtjev u pisanom obliku zajedno s odgovarajućom dokumentacijom, ovjerenim preslikama ili ostalim. Te se informacije mogu dostaviti u elektroničkom obliku.

2. Izvorni dokumenti šalju se podložno pravnim ograničenjima stranaka, i to isključivo na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, ako ovjerene preslike nisu dovoljne. Tijelo koje podnosi zahtjev takve izvorne dokumente vraća što je prije moguće.

3. Kada se primjenjuje stavak 2., tijelo koje prima zahtjev tijelu koje podnosi zahtjev dostavlja sve informacije o vjerodostojnosti dokumenata koje su izdale ili ovjerile službene agencije na njegovu području kao prilog deklaraciji za robu.

Članak 8.

Prisutnost službenika jedne stranke na području druge stranke

1. Uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje je ta stranka utvrdila, propisno ovlašteni službenici jedne stranke mogu biti nazočni u prostorijama tijela koje prima zahtjev ili drugog predmetnog tijela iz članka 6. stavka 1. kako bi dobili informacije povezane s radnjama koje jesu ili bi mogle biti postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo, a koje su za potrebe ovog Protokola potrebne tijelu koje podnosi zahtjev.

2. Propisno ovlašteni službenici jedne stranke, uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje ta druga stranka odredi, mogu biti prisutni na ispitivanjima koja se provode na području te stranke.

3. Propisno ovlašteni službenici jedne stranke prisustvuju na području druge stranke isključivo u savjetodavnoj ulozi, tijekom čega ti propisno ovlašteni službenici:

(a) moraju u svakom trenutku moći dostaviti dokaz svojeg službenog statusa;

(b) ne nose uniformu ni oružje; i

(c) uživaju istu zaštitu kao i službenici druge stranke, u skladu sa zakonima i drugim propisima te druge stranke.

Članak 9.

Dostava i obavješćivanje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev, u skladu s vlastitim zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju na to tijelo, poduzima sve potrebne mjere kako bi adresatu s boravištem odnosno poslovnim nastanom na području tijela koje prima zahtjev dostavilo sve dokumente ili ga obavijestilo o svim odlukama koje donosi tijelo koje podnosi zahtjev i koje su obuhvaćene područjem primjene ovog Protokola.

2. Ti se zahtjevi za dostavom dokumenata ili obavješćivanjem o odlukama dostavljaju u pisanom obliku na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je prihvatljiv tom tijelu.

Članak 10.

Automatska razmjena informacija

1. Stranke mogu uzajamnim dogovorom u skladu s člankom 15. ovog Protokola:

(a) automatski razmjenjivati sve informacije obuhvaćene ovim Protokolom; i

(b) razmjenjivati posebne informacije prije dolaska pošiljki na područje druge stranke.

2. Stranke utvrđuju dogovore o vrsti informacija koje žele razmjenjivati te obliku i učestalosti prijenosa radi provedbe razmjena na temelju stavka 1. točaka (a) i (b).

Članak 11.

Iznimke od obveze pružanja pomoći

1. Pomoć može biti odbijena ili uvjetovana ispunjavanjem određenih uvjeta ili zahtjeva u slučaju kada stranka smatra da bi pomoć na temelju ovog Protokola:

(a) vjerojatno dovela u pitanje suverenitet Čilea ili države članice od koje je pomoć zatražena na temelju ovog Protokola;

(b) mogla dovesti u pitanje javni poredak, sigurnost ili ostale bitne interese, posebno u slučajevima iz članka 12. stavka 5.; ili

(c) povrijedila industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu.

2. Tijelo koje prima zahtjev može odgoditi pružanje pomoći iz razloga što će takva pomoć ometati tekuće istrage, progone ili postupke. U takvom slučaju tijelo koje prima zahtjev savjetuje se s tijelom koje podnosi zahtjev kako bi se utvrdilo može li se pomoć pružiti podložno uvjetima koje bi moglo zahtijevati tijelo koje prima zahtjev.

3. Ako tijelo koje podnosi zahtjev traži pomoć koju ne bi moglo samo pružiti da se to od njega zatraži, ono na to upozorava u svojem zahtjevu. Tijelo koje prima zahtjev odlučuje hoće li udovoljiti takvom zahtjevu.

4. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. tijelo koje prima zahtjev o svojoj odluci i razlozima za nju mora bez odgode obavijestiti tijelo koje podnosi zahtjev.

Članak 12.

Razmjena informacija i povjerljivost

1. Informacije dobivene na temelju ovog Protokola upotrebljavaju se samo za potrebe ovog Protokola.

2. Upotreba informacija dobivenih na temelju ovog Protokola u upravnim ili sudskim postupcima pokrenutima u pogledu postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo smatra se upotrebom za potrebe ovog Protokola. Prema tome, stranke u svojim evidencijama dokaza, izvješćima i iskazima te u postupcima i optužbama pred sudovima kao dokaz mogu upotrijebiti dobivene informacije i dokumente u koje su imale uvid u skladu s odredbama ovoga Protokola. Tijelo koje prima zahtjev može zahtijevati da dostavljanje informacija ili dopuštanje pristupa dokumentima bude uvjetovano obavješćivanjem o takvoj upotrebi.

3. Ako jedna stranka želi upotrijebiti te informacije u druge svrhe, potrebna joj je prethodna pisana suglasnost tijela koje je dostavilo informacije. Takva upotreba tada podliježe svim ograničenjima koja propiše to tijelo.

4. Sve informacije koje su na bilo koji način dostavljene u skladu s ovim Protokolom povjerljive su ili ograničene prirode, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u svakoj stranci. Te su informacije obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koja je za slične informacije utvrđena odgovarajućim zakonima i drugim propisima stranke koja ih je primila. Stranke jedna drugoj dostavljaju informacije o svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima.

5. Osobni podaci mogu se prenositi samo u skladu s pravilima o zaštiti podataka stranke koja dostavlja podatke. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku o relevantnim pravilima o zaštiti podataka i, prema potrebi, poduzima sve potrebne mjere kako bi postigla dogovor o dodatnoj zaštiti.

Članak 13.

Vještaci i svjedoci

Službenik tijela koje prima zahtjev može biti ovlašten da, u okviru danog ovlaštenja, vještači ili svjedoči u sudskim ili upravnim postupcima koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovim Protokolom te da dostavi predmete, dokumente ili njihove ovjerene preslike, ako su potrebni za postupke. U zahtjevu za vještačenje ili svjedočenje mora biti jasno naznačeno pred kojim se sudskim ili upravnim tijelom službenik mora pojaviti, radi kojeg predmeta i na temelju kojeg naslova ili kvalifikacije će službenik biti ispitivan.

Članak 14.

Troškovi pružanja pomoći

1. Stranke se odriču svih međusobnih potraživanja nadoknade troškova nastalih tijekom provedbe ovog Protokola.

2. Troškove i doplatke koji se isplaćuju vještacima, svjedocima, usmenim i pismenim prevoditeljima koji nisu zaposlenici javnih službi snosi, ovisno o slučaju, stranka koja podnosi zahtjev.

3. Ako izvršenje zahtjeva zahtijeva izvanredne troškove, stranke utvrđuju uvjete pod kojima se zahtjev izvršava te tko snosi troškove njegova izvršenja.

Članak 15.

Provedba

1. Provedba ovog Protokola povjerava se, s jedne strane, carinskim tijelima Čilea i, s druge strane, nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica, prema potrebi. Ta tijela i službe donose odluke o svim praktičnim mjerama i postupcima potrebnima za provedbu ovog Protokola, uzimajući u obzir primjenjive zakone i druge propise, posebno u području zaštite osobnih podataka.

2. Stranke se međusobno obavješćuju o detaljnim provedbenim mjerama koje svaka od njih donosi u skladu s odredbama ovog Protokola, posebno u pogledu propisno ovlaštenih službi i službenika koji su određeni kao nadležni za slanje i primanje priopćenja utvrđenih u ovom Protokolu.

3. U stranci EU-u odredbe ovog Protokola ne utječu na priopćavanje bilo kojih informacija dobivenih na temelju ovog Protokola među nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica.

Članak 16.

Ostali sporazumi

Odredbe ovog Protokola imaju prednost pred odredbama svih bilateralnih sporazuma o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima koji su sklopljeni ili bi mogli biti sklopljeni između pojedinačnih država članica i Čilea u mjeri u kojoj odredbe tih sporazuma nisu usklađene s odredbama ovog Protokola.

Članak 17.

Savjetovanja

U pogledu tumačenja i provedbe ovog Protokola stranke se međusobno savjetuju kako bi riješile to pitanje u okviru Pododbora za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu osnovanog u skladu s člankom 8.8. stavkom 1. ovog Sporazuma.

ZAJEDNIČKA INTERPRETATIVNA IZJAVA O ODREDBAMA O ZAŠTITI ULAGANJA SADRŽANIMA U NAPREDNOM OKVIRNOM SPORAZUMU IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I NJEZINIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I REPUBLIKE ČILEA, S DRUGE STRANE

Europska unija i njezine države članice i Čile daju sljedeću Zajedničku interpretativnu izjavu o odredbama o zaštiti ulaganja iz Naprednog okvirnog sporazuma.

S obzirom na svoje obveze iz Sporazuma iz Pariza u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, potpisanog u Parizu 12. prosinca 2015. („Pariški sporazum”), stranke potvrđuju da bi njihovi ulagatelji trebali očekivati da će stranke donijeti mjere, koje su osmišljene i primjenjuju se za borbu protiv klimatskih promjena ili rješavanje njihovih sadašnjih ili budućih posljedica ublažavanjem, prilagodbom, popravkom, naknadom ili na drugi način.

Pri tumačenju odredaba o zaštiti ulaganja predviđenih u okviru Naprednog okvirnog sporazuma, sud uspostavljen člankom 17.34. ili žalbeni sud uspostavljen člankom 17.35. trebao bi uzeti u obzir obveze stranaka u okviru Pariškog sporazuma i njihove ciljeve u pogledu klimatske neutralnosti.

Stoga stranke potvrđuju da razumiju da će taj sud ili žalbeni sud tumačiti i primjenjivati odredbe o zaštiti ulaganja predviđene u okviru Naprednog okvirnog sporazuma uzimajući u obzir obveze stranaka u okviru Pariškog sporazuma i njihove ciljeve u pogledu klimatske neutralnosti te će to činiti na način kojim se strankama omogućuje da provode svoje politike ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O ODREDBAMA O TRGOVINI I ODRŽIVOM RAZVOJU SADRŽANIMA U NAPREDNOM OKVIRNOM SPORAZUMU IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I NJEZINIH DRŽAVA ČLANICA, S JEDNE STRANE, I REPUBLIKE ČILEA, S DRUGE STRANE

Stranke,

PODSJEĆAJUĆI na svoje zajedničke vrijednosti i snažne kulturne, političke i gospodarske veze te odnose suradnje koji ih ujedinjuju,

PODSJEĆAJUĆI na želju da osuvremene i zamijene Sporazum o pridruživanju između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane, potpisan u Bruxellesu 18. studenoga 2002., kako bi se uzele u obzir nove političke i gospodarske okolnosti,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost jačanju suradnje u bilateralnim, regionalnim i globalnim pitanjima od zajedničkog interesa,

UVJERENE da će Napredni okvirni sporazum između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane („Napredni okvirni sporazum") te Privremeni sporazum o trgovini između Europske unije i Republike Čilea („Privremeni sporazum o trgovini") biti korisni objema strankama u poticanju gospodarskog oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19, čime će se potaknuti rast u geopolitičkom kontekstu obilježenom povećanom nestabilnošću i dodatno ojačati njihove veze,

ODLUČNE osigurati da se Naprednim okvirnim sporazumom potiče održivost kako bi gospodarski rast bio usklađen sa zaštitom dostojanstvenog rada, klime i okoliša, uz potpuno poštovanje zajedničkih vrijednosti i prioriteta stranaka, uključujući potporu zelenoj tranziciji i promicanje odgovornih i održivih lanaca vrijednosti, i

PREPOZNAJUĆI da je uključenost civilnog društva u provedbu Naprednog okvirnog sporazuma ključna za pravodobno utvrđivanje izazova, prilika i prioriteta te za praćenje odgovarajućih dogovorenih mjera,

izražavaju zajedničku namjeru da što prije sklope Napredni okvirni sporazum i zatim surađuju na provedbi njegovih aspekata održivosti na temelju sljedećih razmatranja:

1. Kad je riječ o zajedničkom cilju promicanja visoke razine zaštite radnika i dostojanstvenog rada za sve, stranke naglašavaju svoju predanost poštovanju, promicanju i učinkovitoj provedbi međunarodno priznatih temeljnih standarda rada, kako su definirani u temeljnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO). U tom kontekstu stranke pozdravljaju odluku ILO-a o dodavanju načela „sigurnog i zdravog radnog okruženja" temeljnim načelima i pravima na radnom mjestu, kao i odluku da u skladu s time unaprijede odgovarajuće konvencije ILO-a, koje će nastojati ratificirati prema potrebi.

2. Kad je riječ o njihovu zajedničkom cilju suočavanja s neposrednom prijetnjom klimatskih promjena, stranke ističu svoju predanost učinkovitoj provedbi Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama i Pariškog sporazuma donesenog u skladu s njom, uključujući svoje obveze u pogledu njihovih nacionalno utvrđenih doprinosa.

3. Kad je riječ o njihovu zajedničkom cilju zaštite i očuvanja okoliša te održivog upravljanja prirodnim resursima, stranke naglašavaju svoju predanost učinkovitoj provedbi multilateralnih sporazuma i protokola u području okoliša čije su stranke, uključujući Konvenciju o biološkoj raznolikosti.

Stranke napominju da njihov zajednički cilj jačanja uključivog sudjelovanja civilnog društva i redovite razmjene mišljenja s domaćim savjetodavnim skupinama, među ostalim o relevantnim projektima tehničke pomoći, obuhvaća trgovinske aspekte i aspekte održivosti Naprednog okvirnog sporazuma. Stranke naglašavaju svoju predanost promicanju i olakšavanju interakcije svojih domaćih savjetodavnih skupina sredstvima koja smatraju primjerenima, uključujući redovite sastanke. Stranke izražavaju namjeru pružanja potpore domaćim savjetodavnim skupinama u skladu s njihovim domaćim zakonodavstvom i politikama.

Kad je riječ o provedbi poglavlja 33. o trgovini i održivom razvoju Naprednog okvirnog sporazuma („poglavlje o trgovini i održivom razvoju"), stranke će se nastojati usredotočiti na zajednički utvrđene prioritete održivosti. Stranke će zatražiti stajalište civilnog društva i njegovo sudjelovanje u pitanjima povezanima s provedbom tog poglavlja, među ostalim o daljnjem postupanju povezanom s obvezama koje su stranke preuzele.

Stranke pozdravljaju činjenicu da će Europska unija i Čile, nakon stupanja na snagu Privremenog sporazuma o trgovini, pokrenuti službeni postupak preispitivanja trgovinskih aspekata i aspekata održivog razvoja tog sporazuma u skladu s njegovim člankom 26.23. kako bi razmotrile uključivanje, prema potrebi, dodatnih odredaba koje Europska unija ili Čile u tom trenutku mogu smatrati relevantnima, među ostalim u kontekstu razvoja njihove unutarnje politike i novije međunarodne prakse u području ugovora, na način koji smatraju primjerenim. Takve se dodatne odredbe mogu posebno odnositi na daljnje jačanje provedbenog mehanizma iz poglavlja o trgovini i održivom razvoju, uključujući mogućnost primjene faze provjere usklađenosti i relevantnih protumjera kao krajnje mjere.

Ne dovodeći u pitanje ishod preispitivanja, stranke primaju na znanje da će Europska unija i Čile razmotriti i mogućnost uključivanja Pariškog sporazuma kao ključnog elementa Privremenog sporazuma o trgovini.

Stranke podsjećaju da će Europska unija i Čile nastojati dovršiti postupak preispitivanja u okviru Privremenog sporazuma o trgovini u roku od 12 mjeseci i uključiti sve dogovorene ishode postupka preispitivanja izmjenom Privremenog sporazuma o trgovini u skladu s njegovim člankom 33.9. Stranke će isto tako nastojati uključiti sve dogovorene ishode postupka preispitivanja u okviru Privremenog trgovinskog sporazuma u Napredni okvirni sporazum izmjenom Naprednog okvirnog sporazuma u skladu s njegovim člankom 41. stavkom 6.